Balogné Boros Ilona: Üzenet / Ilona Balog Boros: Message
[2000] kézi hímzés / hand embroidery [153x123 cm]

Fotó: Kocka István

szemlélet eljövetelére volt szükség ahhoz, hogy létrejöjjenek az új jelképek amelyek a mai kor megújított üzenetét hozzák, hogy a világ nem az, amit a szem belőle felfog, hanem amit a művész, illetve a mű nézője belőle megérez.

Egyik legújabb alkotása az *Égi kapu* című faliszőnyege, amelyen a művész a kapu íves keretét zodiákusjegyekre utaló ornamentumokkal, lent ezek tartópilléreiként egy-egy kunsapkás férfi angyallal díszítette. Azt hiszem, a felszálló óriási madarak a távozó lelkeket szimbolizálják. Az archaikus kultúrára emlékeztető profilban ábrázolt *Üzenet* című mű nőalakja, az őt körülvevő tizenkét madárral is zodiákusként hat.

Balogné Boros Ilona művészetének alakításában talán a népművészetet használja a legösztönzőbb forrásként (*Életfa*, *Unikornis*, *Ave Maria*). A „forrásban" nem a felületet, nem a külsőséget vizsgálja, hanem az ősi jelekben, jelrendszerekben kifejeződő szemléletre, a vizuális megjelenésre koncentrál. Elemzésében a népművészet konstruktív jellegét ragadja meg, értelmezi szerkezetét,

Fotó: Kocka István

Balogné Boros Ilona: Baljós üzenet / Ilona Balog Boros: Fateful Message
[1998] kézi hímzés / hand embroidery [175x110 cm]

tanulmányozza egységlátását. A *Földanya* című munkájában a kompozíciós elv nem önmagáért való szerkezetként került alkalmazásra, hanem elveit összegező jelként. A forma, a kompozíció tehát átalakul minőséggé. Ezekben a tükörképszerkezetekben az ellentétes pólusokon jelenik meg a lent és a fent, a bal oldalnak megfelelő jobb, a nappal és az éjszaka stb., tehát a Nagy Egész együtt. Akárcsak az archaikus népművészetben, ahol nem az alá- és fölérendelés, hanem az egyformán fontosnak tartott ember és állat, tehát a mellérendelés elve érvényesül.

Ezek az archaikus forrásra utaló elemzések, a gyermekművészetre és a népművészetre utaló gondolatok inkább a megértés kedvéért születtek, s a tollat nem valami didaktikus szándék vezette. Balogné Boros Ilona művészete egységes, egész. Magas hőfokon megjelenő szín és forma poézis. A színek a felszíni játék mögé rejtőznek, és nagyobb formatételekben jelentkeznek. A belső fénytől megvilágított szépségük az időtlen ideál örök harmóniáját, változatlan varázsát sugározzák. Az egész – a körbefutó bordűröktől, a középkori kézművesekre, vagy a hímzőasszonyokra utaló anyagszeretettől a hagyományra épülő korszerű gondolatig – érzelmi gazdagsággal, emberi-alkotói hitelességgel megoldott életmű.

BÁNSZKY PÁL
művészettörténész

Close by children's art and archaic culture

Artist-teacher Ilona Balog Boros

Pupils and members of the children's and adults' courses in art of Ilona Balog Boros, a beloved teacher in Kecel from finishing her studies at the Departments of Drawing and Geography of the Teachers' Training College in Szeged until her retirement, have won numerous awards in India, Japan, Canada, Germany and other countries. As a member of the Tokaj Creative Artists' Studio for 40 years she has been involved in painting, weaving and enamel art. Her interest in children's tales and in archaic and folk tradition lead her to the development of her unique hand embroidery technique lent from medieval craftsmen and embroideresses.

Magyar Kézműves Remek 2004

Kiállítás a díjazott termékekből

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Országos Elnöksége 2001. november 26-án Kézműipari Kollégiuma és Idegenforgalmi Kollégiuma kezdeményezésére határozatot hozott arról, hogy megalapítja a „Magyar Kézműves Remek" elismerő címet, amelyet minden évben a kamara pályázatára jelentkező gyakorló kézművesek számára adományoz.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a pályázatot a teljes vállalkozói kör számára meghirdette, mivel ezzel kívánja támogatni a magyar vállalkozói kultúra, a kézműipari szakma rangjának elismertetését. A nemzeti kamara kezdeményezése azzal a meggyőződéssel jött létre, hogy több gazdasági ágazat összefogásával a hagyományokat őrző, az agráriumhoz is kötődő, kiemelkedő minőségű hazai termékek piacra kerülését és turisztikai hasznosítását szolgálja, és ezzel a kis- és mikrovállalkozások versenyképességét erősítse. A

Fotó: Kolozs Ágnes

Fotó: Kolozs Ágnes

Buglyó Péter: Boroshordó / Péter Buglyó: Wine-cask
[2004] tölgyfa (5 literes) / oak (5 litres) [30x30x35 cm]

←
Takács István: Álló gyertyatartó / István Takács: Candlestick
[2004] kovácsoltvas / wrought iron [70x70x150 cm]

A Magyar Kézműves Remek cím nyertesei, 2004

Debreczeni Sándor (DS-KÉS BT.) késes, népi iparművész
Bősendorfer Ferenc szíjgyártó, nyergesmester, bőrműves népi iparművész
Pais-Horváth Péter (Téka-Faktúra Bt.) faipari mérnök, faműves
Gelinek Imre késes
Takács István (Akantusz 2001 Bt.) mesterremek-díjas díszműkovács
Ambrus Sándor fazekas, népi iparművész
Káldi Csaba faműves
Kiss Gabriella gyöngyfűző
Tarjányi József késes, népi iparművész
Buglyó Péter kádármester, okleveles kézműves, népi iparművész
Szidor Jánosné szűrrátét-készítő népi iparművész

Masterpiece of Hungarian Craft, 2004

Awarded objects on display

The title Masterpiece of Hungarian Craft was awarded for the third time in the aula of the Museum of Applied Arts on 7 January 2005. The award, sponsored by the Hungarian Chamber of Commerce and Industry includes a certificate and a CD including the design of a promotion card of the awarded object in three languages, holding the logo of the Masterpiece of Hungarian Craft.

Ø Balogh Majda

textil

1914

Einisk 1930, 8 il.

RZSÉ

vészek

S KIÁLL

l április 3-

nincs

Balogh Magda festő, Pécs

MMK

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1937. máj.

MDK

Balogh Magda pécsi festő

a Társaság tagja

Pécsi Képzőm. és Műbar.Társ. 23.kiáll. 1938.jun.

MDK

Balogh Magda festő, Pécs

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1938.jun.

MDK

Balogh Magda

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

116
1929 sz

Tekintetes M

A Műemlékek Orsz. Bi
részéről 319/1929 sz. a. kelt
telettel jelentem, hogy egyhá
lekezetem elhatározta az ede
szán leendő renoválását, t
számítva. A mellékelt te
lom műrészi jellegét és eh
egészében megtartja a maga
vetést bátor vagyok beterjesz
azon tisztelettel jes kéréssel
járulni és 400 lelket szám
házközségem részére 3 – 4
vagy kiesszközölni.
Legyen szabad segély-ke
hogy szükös viszonyok közö
álló híveim ez ősz folyamo

Balogh Magda

IV. é.

tanuló nak

Ferkpzomfoiskvk

1933-34. 46 l.

Balogh Magdolna

1930/31 - 1932/33 - 35

Fehérgyőmfőiskérk

64. l.

632

Balogh Maria
Magdolna
BP

l –

Pécsi KMT. 1942
ons kidll –
6 l

Maszlaghy II., 252. és 251. szám.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század

Kereszt, festett Krisztus-testtel

Fa, mag. 28·8 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század

Ábrahám és az angyalok

Izsák és Rebeka

Fa, olaj, egyenkint 45×60 cm.

Maszlaghy II., 164 és 165. szám.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század

Magdolna

Fa, olaj, 18×13 cm.

Szent Jeromos

Fa, olaj, 18×13 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század

Jézus meggyógyítja a beteg asszonyt

Jézus az írástudók közt

Fa, olaj, egyenkint 26×32 cm.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 116. l.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század

Kronos

Réz, olaj, 30×22 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század

Mária Terézia

Vászon, olaj, 90×74 cm.

Maszlaghy II., 473. szám.

Balogh Magda

Képzőm. főisk. kiáll
1937

2 alakrajz.
Tanár: Glatz O.

magíra

Balogh Magdolna,

mankóbüki

1935

Ki tud róla?

A m.kir. vallás- és közoktatás
szám alatt a keb. számv. XII.
tének másolata:

Költségvetési év: 1927/28. s
sa" cim. Műemlékek Országos
detési és átköltözési költsé

Utasitom,
dapest, I. Verpeléti-ut 2./
zásából folyó évi augusztus
és vissza tett utazásával ka

MEGHÍVÓ

A Nyíregyházi Városi Galéria
és
Nyíregyháza Megyei Jogú Város
Örmény Kisebbségi Önkormányzata

kiállítást rendez

BALOGH MALVINA

ÖRMÉNYORSZÁG NÉPMŰVÉSZ MESTERE

festményeiből

1997. február 11-én, kedden, 15 órai megnyítóval
a KÉPCSARNOK Benczúr Gyula termében
(Nyíregyháza, Dózsa György u. 3.)

melyre szeretettel meghívjuk Önt
és kedves családját

A kállítást megnyítják:
Dr. Fazekas János,
Nyíregyháza Megyei Jogú Város Jegyzője és
Dr. Matits Ferenc,
a Nyíregyházi Városi Galéria igazgatója.

Közreműködnek a
Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola
zenetagozatos hallgatói.

Megtisztelő megjelenésére számítunk

BALOGH MALVINA

művésznő rövid életrajza

A művésznő 1936-ban született Kárpátalján, Ungváron magyar családban. 1960-ban örmény férjével Jerevánban telepedett le.
1963-ban festette meg első képét, az örményországi táj csodálatos témákat kínált számára.
1987-ben megnyílt az első önálló kiállítása Jerevánban, amely nagy sikert aratott, és még abban az évben megkapta az Örményország Népművész Mestere címet.
Ezen kívül moszkvai festészeti kiállításán Nagy Aranyérmet nyert.
További önálló kiállításai 1990-ben Budapesten, 1991-ben Ungváron voltak.
1994-ben a festőművésznő visszatért Kárpátaljára, ahol jelenleg is él és alkot.
Képei megtalálhatók az Örmény Állami Képtárban és műkedvelők otthonában Jerevánban, Ungváron, Moszkvában és Budapesten.

Balog Mária

Kereteztetni, nakrámát sináltatni Pusztay Ödön mügyüjtő és asztalos (Szeged) akkori mesteréhez járt.

B. Varga Sándor: Mügyüjtők a napfény városából; Mügyüjtő, 1970. 1. sz. 19. l.

MDK

Balogh Margit, graf.

349. Női fej. Ceruzarajz.

Képzőm.Főisk. 1927-28 téli félév. Kat. 2c.1.

MDK

Balogh Margit

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.1.

MDK

Balogh Margit

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 13.l.

MDK

Balogh Margit

F.J.: Téli tárlat a Mücsarnokban. Pesti Hirlap 1939. jan. 31.

MDK

Balogh Margit

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.l.

MDK

Balogh Margit, festőm.

/Festőművésznők/ Szeged.

művével/ill.műveivel/ 8 is részt vett ezen a kiállításon.

Műcsarnok. 1928. tav.kiáll. Kat. 35.l.

MDK

Balogh Margit, festőm.

675. Sárgaruhás nő. Pasztel.

KMT 1928. tav.kiáll. Kat. 33.l.

MDK

Balogh Margit

Párisi Szajna part,
Templom tér,
Tanulmány,
Leányka,

Magyar Művészek szegedi reprezentativ kiallitása. 1930. Kat. 59.1.

MDK

Balogh Margit

Női arckép.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24.-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 17.1.

Negatív

Zilahi István Hegedűné

Balogh Margit: (Öregasszony)
Grafika
Jelz. C.o.: „Balogh Margit 1953. jan."

Negatív

Zilahi István Hegedűsné

Balogh Margit: (Paraszlasszony)
Grafika
Felr. j.o.: „Balogh M. 1953.“

Negatív

Zilahi István Hegedűsné

Balogh Margit: (Paraszlasszony)
Grafika
Jel. C. o.: „Balogh Margit 1953"

Megalúé

Lilahi Istvánné Hegedüsné

Balogh Margit: (Fiatal lány)

Grafika

Jelz. C.o.: „Balogh Margit 1953."

MDK

Balogh Margit

Grafikáival vett részt a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatan.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Új Magyarság, 1943. nov. 21. 14. l.

MDK

Balogh Margit

Gyermekfej, ceruzarajz.

KMTárs, 1935. téli kiáll. 26.1.

Balogh Margit

MDK

Női fej, ceruza

Műcsarnok 1927/28 téli kiállítás

Ba logh Ma rgit festő M.D.K.

buda pesti festőművész, arcképfestő , 1965. február 18-án me ghalt

H alálozás

Magyar N emzet 1965. február 25, 6,R.

Balogh Margit MDK

Tanulmányfej, ceruza

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Balogh Margit MDK

Sárgaruhás nő, pasztell

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK.

Balogh Margit

Kiállítási hiradás

Csongrádmegyei Hirlap 1966 aug.8.

Balogh Margit

MBK

Balogh Margit

Halászhajók, vf.

Felszabadult Bp művészete. II.Szal. 1960.

Balogh Margit

MDK

Leányarckép, ceruzarajz

Miccarnok 1941 Téli kiállitás

Balogh Margit MDK

Fiatal leány, pasztell

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Balogh Margit

Arckép

Ifjúsarnok 1941 Arcképkiállitás

Balogh Margit

A Műcsarnok 1927-es tavani tárlatán szerepett.

? 1927. IV. 1.

M.D.K.

G. Balogh Margit festőművésznő

Megfestette Dobay Livia portréját, melynek repr.-ját bemutatja a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr. 3-9. VII. évf. 6. sz.

Balogh Margit

MDK

Női fej

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Balogh Margit MDK

Leányka, ceruza

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Balogh Margit

igen finom (rajzú) leánytanulmányát mutatta be a MAPE kiállitásán.

Kézdi Kovács L.: A Mücs. őszi tárlata.
P. H. 931. X. 18.

Balogh Margit

szerezett a Múcsamos Tavasi tárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Balogh Margit,festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekű gyüjteményét.A 19.-20.sz. magyar képzőművészetének keresztmetszete. 388 mű,180 művész Balogh két művel szerepel. 227.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve,1967,Pécs,1968

Balogh Margit

Szerepel az akvarell és pasztell festők kiállításán a Nemzeti Szalonban (emlitve)

Pesti Hirlap 1977 V.26.

Balogh Margit

Leánytanulmánya, a Műcsarnok őszi tárlatán.

P.H.931.X.16.

Balogh Margit MDK

Dezse Ferenc sztahanovista portréja, ceruza

Műcsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Balogh Margit MDK

Arckép tanulmányok, ceruza

Mücsárnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Balogh Margit MDK

Maxim Tank orosz költő a Nemzeti Muzeum előtt,vizf.

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Balogh Margit

MDK

Leányfej, ceruzarajz

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállítás

Balogh Margit MDK

Leánytanulmány, ceruzarajz

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Ritrimi

Balogh Margit festőművész

Művelt Nép, 1954. jun. 25. 4. old.

Balogh Margit

„Lestó"

8 rai hiszág

1924 okt. 26. 6. l.

Balogh Margit

MDK

Női fej, ceruza

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

BALOGH MARGIT

Dezse Ferenc sztahanovista portréja. Ceruzar.43x59.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

Negativ

Petrás: 12. Kerényiné

Balogh Margit: Igy dolgozunk!
ceruzarajz

MDK

Balogh Margit

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 13.1.

MDK

Balogh Margit

Madár bácsi, cer.

Ernst Muz. M. Kisplaszt. és Graf. kiáll. 1954.szept.

30. 1.

Balogh Margit MDK

Arckép, rajz

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Balogh Margit MDK

Arcképtanulmány, ceruzarajz

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Balogh Margit MDK

Gyermekfej, ceruza

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Balogh Margit MDK

Női arckép, pasztell

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Balogh Margit

Női arckép, pasztell

Miccarnok 1940 Tavaszi tárlat

Balogh Margit

Nő arckép, ceruzarajz

Műcsarnok 1933 Fiatal Művészek kiáll.

Baloch Bangle

Not stroke, centuries

Balogh Margit MDK

Női arckép, ceruzarajz

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Balogh Margit, festöm.

az élö szegedi pikturát képviseli.

A Szegedi Fészek Klub reprezentativ kiáll.-a.
II.rész: Szegeden élö müvészek csoportja.
Képzömüvészet. 1930. 34.sz. 224.l.

MDK

Balogh Margit

Tanulmányfej, ceruzarajz

A Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
XXIII.kiáll.kat. 1938.nov.20.-tól dec.4-ig.

MDK

Balogh Margit

Képzőművészet 1928. II. évf. 6.sz.
11.1.

Balogh Margit

Parantlány, olaj, 25 x 19

Csongrádmegyei Képzőművészeti Kiállítás szeged, 1959. Kat. összeáll. Osváth Béla.

5

Balogh Margit

a Stúdió tagja

A Budapesti Vörösmarty Színház képzőművészeti stúdiója
1953 - 1963. Ber. Vajkai Aurél Bp. 1963

370

Balogh Margit

Nyilasy Sándor - tanítványa

Szelesi Zoltán - Nyilasy Sándor 1955.
szeped. 12.l

Bjalogh Margit (1905)

Halászhajók, 1960. aqu., papír,
39 x 23 cm.

A felszabadult Budapest művészete.
Kiállítás-katalógus, Budapest,
1960. 26 l.

Balogh Margit

"Szegedi Képzőművészek Egyesülete" kiállításain Szegeden szerepelt.

Sz.U.N. 934.IV.25.

Balogh Margit

"Női fej" c. művével szerepelt a Műcsarnok kiáll.-án.

P.H.933.IX.10.

MDK

Balogh Margit

Sziv utca, cer.

Egyéb köztulajdonból elveszett mütágyak jegyzéke
Bp. 1952

MDK

Balogh Margit

Tápéi templom, cer.

Rudolf tér, cer.

Dugonits utca, cer.

Egyéb köztulajdonból elveszett mütárgyak jegyzéke
Bp. 1952

MDK

Balogh Margit

A belvárosi templom, cer.

Bajza utca, cer.

Somogyi utca részlet, er.

Egyéb köztulajdonból elveszett mütárgyak jegyzéke
Bp. 1952

Balogh Margit MDK

Kilátás a Várból, aqu.

Kilátás a Vérmezőre, aqu.

Műcsarnok 1958 Magy. Képzőművésznők Kiáll.

Balogh Margit

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Finomrajzu gyermekfeje.

Pesti Hirlap
1935.XI.16.

Balogh Margit festőművész

Női arckép

Fiatal Művészek Kiállítása katalógusa.1933.
Műcsarnok

MDK

Balogh Margit

Gyermekfej, ceruzarajz.

Téli kiállitás. Műcs. 1935. nov.

26.1.

.1.0

MDK

Balogh Margit

Arcképtanulmány, ceruzarajz.

Téli/ Kiállitás. Műcs. 1935. nov.
28.1.

Dziękuję Wanda

Archeophantasmy, Gerhardt.

MDK

Balogh Margit

Női arckép. Pasz.t.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 18.1.
Mücs.

MDK

Balogh Margit, festö

436. Arckép. Rajz.

Bp. Mücs. - OMKT. Nemz. Képzömüv. Kiáll. 1934. ápr. 29. - jun. 17.
Kat. 19. l.

MDK

Balogh Margit

Leányarckép, cer.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Műcs. lo. 1.

M.D.K.

Balogh Margit /1898-

538.	A belvárosi templom.	Ceruzarajz	31x41	papir
539.	Bajza utca.	"	31x41	"
540.	Somogyi utca részlet.	"	29x37	"
541.	Tápéi templom.	"	29x37	"
542.	Rudolf tér.	"	31x41	"
543.	Dugonits utca.	"	31x41	"
544.	Szív utca.	"	31x41	"

Elvesztek. /Városi Muzeum Szeged/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
36. l.
MUMOK. Bp. 1952.

BALOGH MARGIT

Leányfej. Ceruzarajz.

KMT 1928.tav.kiáll.kat. 32.oldal

MDK

Balogh Margit

Dutka M: III. m. képzőműv. kiáll. grafikája.
Magyar Nemzet, 1953. jan. 9. 2.l.

Balogh Margit
Arcképtanulmányok 4 drb, ceruza
Hagymahámozó, ceruza

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954.jul. 6 l.

Balogh Margit
festő

M.D.K.

538) A Belvárosi templom

539) Bajza utca

540) Somogyi utca részlet

541) Tápéi templom

542) Rudolf tér

543) Dugonics utca

544) Sirő utca

Egyéb köztulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke. 36 l.
BP. 1952.

MDK.

Balogh Margit, festő:

Maxim Tank orosz költő a Nemzeti Muzeum előtt.

Vízfestmény.

Mücs. - Tav. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.
1952 máj. 10 - jun. 4. Jegyz. 10. l.

MDK

Balogh Margit

Önarckép, cer.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 8 l.

MDK

Balogh Margit

Tanulmányfej, cer.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 4 l.

MDK

Balogh Margit
Igy dolgozunk! cer.

Békeplakát és 5 éves terv graf.kiáll. Ernst Muz. 1953. szept. 6 l.

MDK

Balogh Margit

Önarckép, cer.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug.

8 l.

MDK

Balogh Margit

Női arckép, cer.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept. 27 l.

MDK

Balogh Margit (festőművész)

Nyikasy Sándor tanítványa. (Szül.:)
1898. (más adat nincs.)

Szelesi Zoltán: Két szegedi festő.
Tiszatáj, Szeged, 1955. febr. IX. évf. 1.-12.
50. l.

MDK

Balogh Margit

Női fej, cer.

Leányfej, "

Tanulmányfej.

MAFE 19. kiáll. N.Szal. 1927. máj.

3. 1.

Balogh Margit MDK

Leányka, ceruza

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Balogh Margit, grafikus

Dezse Ferenc sztahanovista portréja. Cer.rajz.

/Műcsarnok?/.-III.Képzőműv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat.1e.1.

MDK

Balogh Margit, festö

Ta nulmányfej. Ceruzarajz.

Nemzeti Szalon.-MAPE XXIII.kiáll. 1938.nov.2o.-dec.4.
Kat.

MDK

Balogh Margit,

művei említésreméltóak.

Műcs.-Az 1939.évi Téli Tárla t. -8 Órai Ujs. 1939
febr.1. 4.1.

MDK

Balogh Margit

Tanulmányfej, cer.

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj.

3. 1.

MDK

Balogh Margit, graf.

Arckép tanulmányok. Ceruza.

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll . 1954.jan.-febr. Ka/t. 13.1.

MDK

Balogh Margit festőm.

A szegedi kincsesbás. Nemzeti Ujság, 1943.

okt. 24. 19.1.

Balogh Margit
festő

Balogh Margit Nyilassy Sándor
művészeti tanítványa volt.

Szelesi Zoltán: Festészet a Tisza partján.
Művészet, 1973. augusztus - 13. oldal

Balogh Margit

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 FEB 25.

MAGYAR NEMZET

— HALÁLOZÁS. Balogh Margit budapesti festőművész, arcképfestő. 1965. február 18. napján meghalt. Temetése a budapesti Farkasréti temetőben lesz 1965. február 26. napján, délután 3 órakor.

— Szomorú szívvel tudatjuk, hogy Rumy Ernő volt kétyi jegy-

Balogh Margit MDK

Tanulmányfej, ceruza

Műcsarnok 1927.tav. kiáll.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Balogh Margit

DÉL-MAGYARORSZÁG

1965 MÁR 16.

1021

Balogh Margit emlékezete

Az egykor Szegeden működő Balogh Margit nevét és képeit Tiszaparti városunkban ma már kevesen ismerik. Róla és sikeres portréiról csak a régi helyi családokban esik szó. Pedig a Budapesten lakó, 67 éves korában most elhunyt festőnőt nemcsak érdemes munkássága miatt szükséges számon tartanunk, hanem mert kül- és belföldi tartózkodási helyeitől függetlenül mindig szegedinek érezte magát. Szép bizonyítéka ennek, hogy hátrahagyott alkotásait végrendeletileg a Móra Ferenc Múzeumnak adományozta. Ha Balogh Margit magányos, de erőteljes egyéniségű alakját fel akarjuk idézni, legalkalmasabb a húszas évek közepének itteni újságjaiba lapozni, ahol a reményteljes pályakezdésű művésznő addigi és azutáni törekvéseiről így vallott.

„A háború utolsó esztendejében kezdtem komolyan festeni tanulni. Budán Deák—Ébner műtermében mutatták nekem az első vonásokat... Aztán Münchenben tanultam tovább... Később Berlin, Drezda és Párizs következett, mindig új mesterek, új szisztémák. De egyetlen célért: megtanulni rajzolni... Bejártam mindegyik iskolát és a sok városban végignéztem a művészi irányokat. A posztimpresszionistákat éppen úgy, mint az expresszionisták műveit. Határozott irányhoz azonban nem kötöttem magam. Nem csináltam előre teóriákat. Tisztán és szabadon akarok festeni..."

Ha Balogh Margit alkotásait nézegetjük, egyre inkább meggyőződünk arról, hogy azok a célkitűzések, melyeket művészi tevékenységében megvalósítani szándékozott, festményeiben és rajzaiban eredményesen tükröződnek. Ezek szerint arcmásainak lényegbeli jellemzőjévé vált a megjelenített személyek belső és külső karakterisztikumának ábrázolása. Hosszú időn keresztül tartó gyakorlat által mesteri rajzkészségre tett szert. Ami pedig portréinak formai változatosságát illeti, ezek — az induló évek iskolás finom — naturalizmusától, életműve beérett szakaszát jelző dekoratív-plasztikusságig — csakúgy mint az emberi különbözőség, ezernyi alakzatúak. Érdeklődése nem kizárólag az arcokra korlátozódott. Szenvedélyesen kutatta és belelátott a „táj lelké-be" is. A tápéi utcácskák napsütéses parasztházainak és a kanadai vencouver-i kikötők megfestése között majd félszázad telt el mégis egyként nyilvánul meg e studiumokon a művész múlhatatlan természet-szeretete. Balogh Margit hagyatéka — melyből tavasszal kiállítást rendeznek — nemcsak a Móra Ferenc Múzeumot, de Szeged képzőművészetét is figyelemre méltóan gazdagítja.

Sz. Z.

Közéletünk hírei

KÁDÁR JÁNOS TÁVIRATA LUIGI LONGÓHOZ

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára táviratban üdvözölte Luigi *Longót*, az Olasz Kommunista Párt főtitkárát 65. születésnapja alkalmából.

AZ OLASZ NAGYKÖVET KÁDÁR JÁNOSNÁL

Kádár János, a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke, hétfőn fogadta Paolo *Vita-Finzit*, az Olasz Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben végleg távozik Magyarországról.

MUNKA

„Elfelejtettem mondani: ne értékelje túlságosan érdemeimet, mert az engem sértene. Inkább redukálja. Remélem, teljesíti kérésemet."

Ezt a néhány sort azután vetette papírra *Bakacsi* Júlia, hogy elbeszélgettünk arról a tizennégy esztendőről, amit a textilművekben töltött.

1

Tizennégy esztendő, bárhogy is nézzük, hosszú idő. Pedig 1951 februárjában, amikor először lépte át a tex-

Egymillió köbméter belvízzel kevesebb

Csongrád megyében 21 ezer hold rétet, legelőt és szántót borít belvíz. A védekezést vízügyi igazgatóság a víz gazdálkodási társulásokkal karöltve mindenütt megindította. Jelenleg 28 különböző méretű szivattyút üzemeltetnek Egy nap alatt több mint egymillói köbméter vizet szabadítottak meg a termő földeket. Bekapcsolódtak a védekezésbe a tsz-ek is. El

Előrejelzés f

Növényvédelmi taná

Néhány évvel ezelőtt Csongrád megyei MÉK és Kertészeti Főiskola g san is egyedülálló ke nyezésbe fogott Szatymaz Összesen 9 fénycsapdarend szert építettek ki a táj rovar világának pontos megfigye hetősége céljából. Erre egy részt a tudománynak vo szüksége, másrészt pedig a éjjel villannyal megvilágító csapdákba befogott rovarok ból pontos tájékoztatást nyer hettek, hogy melyik kártevő ellen, mikor kell védekezn a gyümölcsösökben. Ezzel ko moly károkat előzhettek meg. E tapasztalatokat érté kelték vasárnap délelőtt növényvédelmi tanácskozáson a szatymazi művelődési házban.

Regőczi Istvánnak, a MÉK

megirva

// Balogh Margit

festő

II Endresz György tér

4/b.

MKSz 1947

Feladó neve és lakása:

LEVELEZŐ-LAP.

Balogh Margit

fesso

a Szabad szerzet tagja ugyok.

dr Szentiványi Gyula
könyvtár

Bpt. XI.,

Lágymányosi utca
16.

A nagy Magyar Művész lexikon szerkesztőségének.

Budapest.

A Szabad Művészet 1947 szept számában közé-
tett felhívás alapján, közlöm az alulírottak.
Balogh Margit szül. 1904 ápr 7. tanulmánya-
inat a Képzőművészeti főiskolában Deák Ér-
ner Lajos vál kezdtem, mint privát tanuló, Nyi-
lassy Sándor festőművész szeged, tanítványa
voltam, majd évekem keresztül folytattam ta-
nulmányainat Párisban –
Kizárolag arckepeket festek és cerusával raj-
zolok. Kiállítottam főképpen cer. rajzokat
1927 óta a Műcsarnokban, nemzeti Szalon,
arckepfestők kiállítasai stb. önálló kiál-
lítása volt szegeden ahol 1935. ig laktam.
1947. II. 13 Tintelettel maradok Budapest.
XII. Endrei György tér 4/b.

Balogh Margit
festő

Bókay János gyer-
mekgyógyász archépe
fentitól. Stefánia-
korhai Bpest. –

Repr.

Domanovszky Sándor

Magyar Művelődéstort.
V. k. Bp. c. n. 469. l.
(Kespel.)

Balogh Margit

Mul. Mohácson 1898 ápr. 7

Rk. 4 ~~[illegible]~~ felsőbb leányisk.

1917/18 I. elsőeves mindvégig

nőv. Deák Ebner L. Pilch D.

1917/18 II. elsőeves n. o.

Hajas József számadó gulyás

VIII. 127

Balog Margit
festő

lásd
3

Művészet.
1937. 10. sz.
116. l.

és állatokkal. Míg a női alakok testtartása és öltözete az archaikus művészetet utánozza, a többi diszítmény a teljesen szabad, kifejlett római stílust mutatja. Valószínűen a Kr. e. I. századból való.

Paul Arndt: Dreiseitige Basis mit archaistischen Figuren. Frührömisch.

Balogh Margit

archeppeskö tisged

wod

Némedy Szeged 419. l.

Balogh Margit

Magyar Művészet
1934. 189. l.

(Ez város, meg a
művész-fia)
B. M. renderte a
Nyilassy-kiállítást

1984

Balogh Margit
festő

l.

Arv. Csarnok 106. aukc.
Kat

Balogh Margit

jelennek meg a szaklolyoiratokban.
Balogh *Margit*, festő, *1898. Szegeden működik, legiukább képmásokat fest.

Ujabb Lex.
III. k. 695. l.

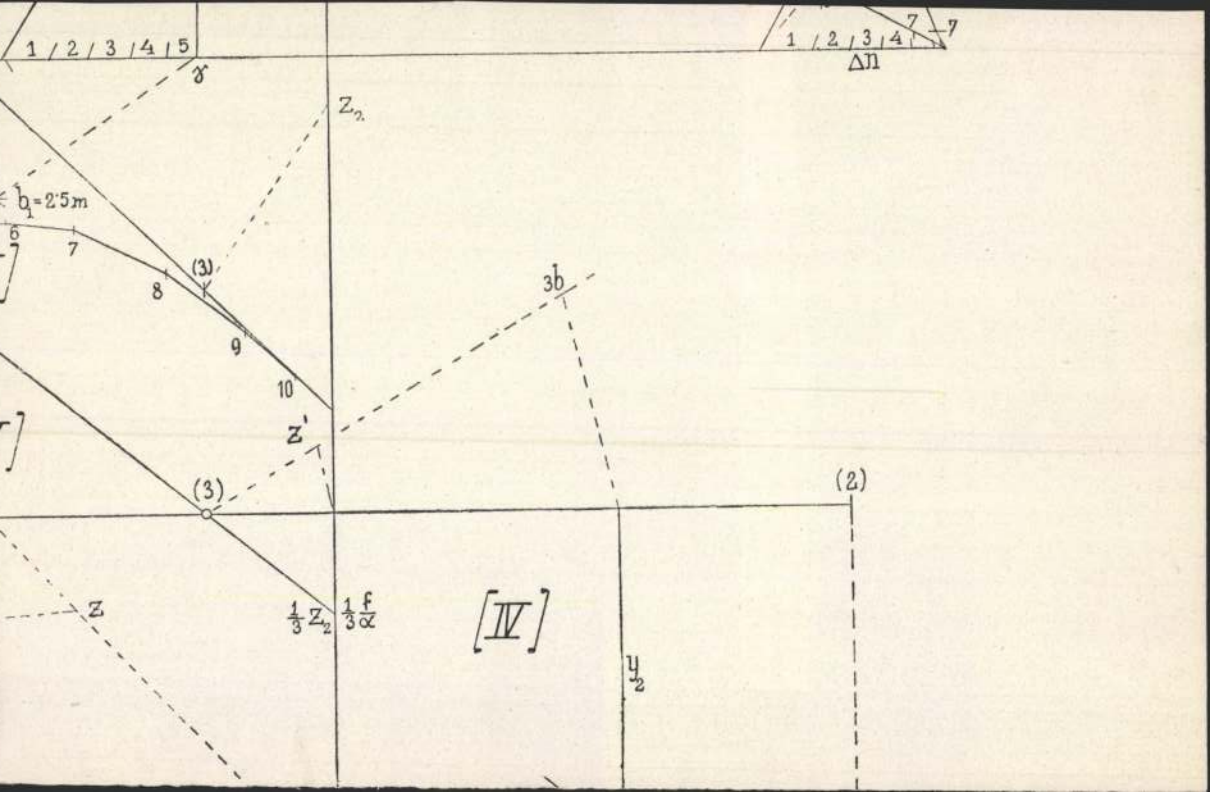
1 / 2 / 3 / 4 / 5
γ
Z₂
b₁=2·5m
6
7
8
(3)
9
10
z'
3b
(3)
(2)
z
⅓ Z₂
⅓ f/α
[IV]
u/2
1 / 2 / 3 / 4
7
7
Δn

Balogh

B. 6. *Margit*, festő, * Mohács 1898 ápr. 7. Tanulmányait a bpesti képzőművészeti főiskolán végezte. Szegeden él. 1924 óta sűrűn szerepel a Műcsarnok tárlatain.

E. Gy. I. 68. l

547.

I

257.

547. Jan Brueghel I.

Sz. Bruxellesben 1568-ban. † Antwerpenben 1625-ben.

Éva teremtése. (Mózes I. k. 2. r. 22.)

Balról a dombon, fehér köntösben és sárga brokátpalástban áll az Úr. Előtte a földön Ádám fekszik álomba merülve; mellette az életre kelt Éva látható, kinek bal kezét az Úr megfogja. Körülöttük és a mögöttük elterülő Édenben madarak, ragadozó és házi állatok, tevék, elefántok, szarvasok tünnek fel. Jobbról a középtérben Ádám és Éva áll a Tudás fája alatt, a melynek gyümölcséből Éva Isten parancsának megszegésével szakított egyet és azt Ádámnak adja át. Az égbolt felhős és a magasban madarak röpködnek. A tájat Jan Brueghel, az állatokat Jeroom van Kessel és az alakokat egy harmadik festő festette.

Réz, méretei 48·5 : 63 cm. — Mündler: III. 16.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: I. 13, *J. Rottenhammer:*

Balogh Margit
festo
festette Bókay
János dr. arc-
képét.
Fenyképe a
MOB fenykép-
tárában

Balogh Margit

1917/18

Ferképzőnőiskola

64. l.

Balogh Margit

Festő

Lőrid

Kiss Keged

318. l.
319. l. archeppel

MOB Kst. 3703.

364 Ismeretlen mester.
A XVIII. századból.

II. József.

Vállon alól, jobbra ~~néz~~ fordult, a
koronája disziti, parókája egyszer f
arcza és bajusza leberetvált. nyakke
hajtott gallérü palástot

Márványdombormü, kerek me
A régiségtárból.
Átvétetett 303/88.B).26.sz

Balogh Margit

festő

Műcs. kiáll. 1924 tól

Pipics 109. l.

Balogh Margit

Szeged, 101, 103, 133, 135. 24.

Portré, of.

Portré, of.

Nőifej, cenzarajz

Falureizlet, vízf.

Szeged 1938/6.

nen bitte mich
ieder mit einem
strage zu beehren,

iher Hochachtung

nst:

z Schuster

Balogh Margit

Női fej, 150 P
Női archép, mgt
I–II.
Archép, mgt.
Falurészlet, 40 P
Alsóvarosi templom,
40 P.

Szeged 1934

Balogh Margit

szegedi művész

versei az

alábbi kiállításon

Szeged 1932

Balogh Margit
festő Szeged

2 Női fej
Szeged – alsóvárosi templom
Szegedi hidfő
Falurészlet.
Hid,
Falusi utcarész
Strandfürdő
Falurészlet
Temjő, Vrág, of?

Nyukosz 1921

144/1934.

Müemlékek Országos B
Elnökségé

Tisztelettel értesiti az erdő
hogy a Visegrádi vár és Salamon to
látogatási dijaiból befolyt összeg
pengő 40 fillért a póstatakarékpén
erdőigazgatóság, hogy ezen összegr
nyugtát közvetlenül az erdőigazgat
küldeni szíveskedjék.

Gödöllő, 1934. évi januá

Balogh Margit

festő

Nemzeti Szalon

B a l o g h M a r g i t.

1927. Aquar és Past.festők kiáll.

Női fej,cer,r,
Leányfej,cer,r,
Tanulmányfej,cer,r,

1938. Magy Aquar és Past.Egy.kiáll.

Tenulmányfej,cer.r.

Balogh Margit
festő

Tanulmányfej,
carraraz, 400.000.—

Nemzeti Szalon

MAPE II. kiáll. 1925
febr.

KÉPZŐMŰVÉSZET

kút

Balogh Margit

1925 febr

M Akv Pf Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban

Tanulmányfej, ceruzarajz

Ezüsttányér, aranyozott) III. 21.

(Erdőbénye, ref. egyhár, 1654.)

— (Erdőbénye, ref. egyhár, 1699.) III. 21

Balogh Margit

Festő

l.

KMT 1943 nov_dec

225.

KIRÁLYI MAGYAR
EGYETEMI NYOMDA
BUDAPEST

LEVÉLCÍMÜNK:
BUDAPEST 4.
242. sz. postafiók.

T. Müemlékek Országos Bizo
BUDAPEST.

336/1932.sz.nb. átiratukra
hogy a megkeresés tárgyát
kliséi elraktározásra alka
sághoz képest bármikor els

Amennyiben ezek a klisék i
szükségessé válik, hogy fá
bármikor, az Egyetemi Nyo
ségesen felszereli azokat.
ilyen kliséket nem nyomják

Megkülönböztetett tisztele

Balogh Margit festő

Szeged Tisza Lajos körút 19.

Műcsarnok

1930/31. jub. kiáll. 288.

1934. nemz. képz. kiáll. 436

fordult
alra. Előre fésült haja göndör, álla kiberet-
ra. Nyakkendője körül csavart, álló galléri
gombvan, ékköves boglárokkal kirakott kö-
l és bal vállára vetett köpenyegét maga
ta a kép alatt öt sorban:

szetem istene!
n, szent Öröm, ömledezz!
allsz, szeretett hazam!
lacsony porba nemes fejed!
hez, a szombathelyi táborban, 1797.)
sául: „Bersenyi Daniel"
ányi László a kiadó tulajdona"
tott Schischa Rnál."
k nagysága 10.8 cm.

?.

57/95 No 1

Balogh Margit

festő, Szeged

Műcsarnok

1933. szept. Fiatal művészek

Kiáll. 234.

Balogh Margit

festő Szeged Móricz

1931. őszi tárl. XIII. 429

Balogh Margit

Műcsarnok festő szeged

1924 őszi kiáll. 332, 336

1927 tav. kiáll. 255

1927/28. téli kiáll. 349.

l. szeged, Tisza Lajos körút 19.

1928. tav. kiáll 642, 675.

1929. tav. kiáll. 257

Epitafiumok a turóczszentmártoni
templomban VI. 12.

Balogh Margit

festő Szeged.

Tisza Lajos Kornt 19.

Mincsanak

1924 oszi Eicitt.

Balogh Márta

grafikus

1915

Érinisk 1930. 81. l.

BET

TÁSA

g

Balogh Mária graf.

GARACZI LÁSZLÓ:

Terrórium

Akik a hírekben szerepelnek (egy kisfiú feljegyzései 1964-ből)

U Thant: Nevében az „U" jellegzetes burmai jelölése a negyven éven felülieknek. Legjobb barátja *U Nu*, Burma miniszterelnöke. („Öreg Nu".) A gyanús körülmények között lezuhant Hammarskjöld utódául választják.

Hammarskjöld: Nevéhez egy mozgalom fűződik: „Hammarskjöld, mentsd meg Dzsamilát!"

Dzsamila: nincs adat.

Furceva: A SZU népművelési minisztere. Pályafutását a Bolsevicska gyárban kezdte, mint szövőnő, aztán a légiflottához került.

McNamara: Lábon járó kibernatikai számítógép. Imádja a statisztikát. Sikerül kordában tartania vezérkari főnökei féktelen ambícióit.

Csombe: Mobutu talpnyalója. Tízmilliót sikkaszt, megzsarolják, így lesz belga kém. (Apu: „Csombe, hozd a papucsom be".)

Fidel Castro: Egyszer Batista, a véres kezű diktátor egy falusi iskolában fölemelt egy kisfiút a magasba, és így szólt: „Kuba jövője a hozzád hasonló ifjak kezében van". Batista ezúttal nem tévedett.

Hoover: FBI-főnök. Kedvenc kifejezése: „belső felforgatás". Ő terjeszti el az ujjlenyomatokat.

Luigi Longo: Látta Lenint élőben. Őt viszont senki se látta, mert szigorúak voltak a konspiráció szabályai, csak amikor kitört a háború, mert azonnal a fronton termett, és az első sorokban harcolt.

Mobutu: Szintén a belga titkosrendőrség ügynöke. Nem szeret dolgozni. Bejelentette, hogy öt évig ő lesz Kongó elnöke.

Nicolae Ceausescu: Börtönévei alatt meleg, baráti kapcsolatba került a veteránokkal. Mikor egyesült a két munkáspárt magja, póttaggá választották.

Phan Van Dong: Mandarinnak születik, hét évet tölt a Halál szigetén, aztán bekapcsolódik a munkásmozgalomba.

Podgornij: Nincs adat.

Bumedien: Nincstelen fellah, fellázad Ben Bella uralma ellen. Vörös hajú, ami Afrikában ritka.

Anasztaz Mikojan: Egy jellemző fényképfelvétel lovaglócsizmában, kozák köpenyben, asztrahány kucsmában ábrázolja. A mellén két töltényheveder keresztezi egymást, s hátravetett köpenye szabadon hagyja a derekáról csüngő Mauser-pisztolyt. Elévülhetetlen érdemeket szerez a szovjet gazdasági élet fellendítésében.

Urho Kekkonen: Paasikivi meghitt barátja.

McGeorge Bundy: Keményvonalas imperialista.

Hailé Szelasszié: Brazíliában tartózkodása idején egy katonatiszti csoport felkelési kísérletet hajt végre, amibe fia, a trónörökös is belekeveredik, azóta jobban keresi a kapcsolatokat országa népével.

Malinovszkij: „Eszmélő Rogyion".

Fejszál: Konok kényúr. Az olajkutak terhére felvett előleget háremekre költi.

Fanfani: Apró termetű toszkán kereszténydemokrata. Nem enged a jobboldal, a „dorottyások" követeléseinek, de intrikát szőnek ellene, és menesztik.

Csang Kaj-sek: Félszívvel működik együtt a Kuomintang baloldalával. Jelenleg tajvani diktátor.

Grecsko marsall: Világszerte elismert hadvezér, Konyev marsall barátja.

Julius Nyerere: Begyalogolt a városba, pártot szervezett, és egyesítette Tanganyikát Zanzibárral Tanzánia néven.

Johannes Virolajnen: Szőke, tagbaszakadt óriás — szenvedélyesen szerelmes a mezőgazdaságba.

Kenyatta Dzsomo: Kikujuföldön született, neve ezt jelenti: „Égő Lándzsa". A megrémült angol gyarmatosítók azzal a koholt váddal tartóztatták le, hogy egy Mau-Mau nevű titkos bukmékeriroda szervezője. Túlemelkedett a törzsi szemléleten, ebbe az irányba tolta őt a néptömegek nyomása.

Ali Yata: Mindössze néhány napot tölt szabadlábon. Félelmetes vitázó hírében áll. Mikor a parlamentbe kerül, hosszú beszédeiről válik híressé. Értelmiségi körökben állítólag azt játsszák, hogy felolvasnak hozzászólásaiból egy nyakatekert részt, és a jelenlévőknek ki kell bogozniuk, hogy mi lehet a kérdésről a szónok valódi véleménye.

CSORDÁS MIHÁLY:

Rekviem a szülőföldért

Vigasz

Ha nem ott áll éppen a szülőházam előtt, talán úgy elmegyek mellette, hogy észre sem veszem, mi történt vele. De alig öt méterre terebélyesedik a kapunktól, amelynek hűvös kilincsére rátettem már kezem. És ekkor akad meg szemem vastag, fehér gyökerén, amely égnek mered segélykérőn, ahogy kiforditották a földből.

A vas pedig csattog tompán a diófa egészséges, kemény gyökerén, s ez a zaj felborít mindent. Nem illik e csöndes faluszéli környezetbe, amelyben a vadludak vagy seregélyek felhőkön átszivárgó rivalgása a legnagyobb lárma, esetleg kertünk végében a robogó gyorsvonat dübörgése, hogy a nyomában táncba kezdjenek könyvszekrényem üveglapjai. Kosztolányi „boros, bús, lomha" Bácskájának e szegletében a köszönés tétova búcsúpillantás manapság, s elegendő kenyeret teremni nem tudnak a rosszul táplált híres földek.

Ó, milyen hirtelen támadt gondolat döntötte le most ezt a diófát, amely gyermekkorom óta ott áll az út túloldalán és árnyékolja ablakomat? Milyen szándék; erősebb annál az ősi, természetes erőnél, amely vaskosra növelte törzsét? Amely arra késztette, hogy évről évre zsáktszámra teremje hibátlan, ízes gyümölcsét, és szórja a kert bokrai közé, sőt túl a kerten, kívülre a szakadozott drótkerítésen, mindenki prédájául.

Igen, talán ez okozta vesztét. Ez a nagyvonalúsága. Hogy bőkezűen adakozott a poros mellékutca vándorainak: görnyedt öregeknek, egymást a kapualjakban és a kispadokon szerető fiataloknak, vásott kölyköknek, akik most ott hintáznak földre boruló ágain.

Amikor már behúztam magam mögött a kaput, akkor is tovább látom fehéren villanó gyökerét ott a feketéllő gödörben, rajta a fejsze okozta sebbel.

S mit kap vajon e tettéért a fejszés ember? Mi jár általában a gyökérvágó fejszés embereknek? Mi azoknak, akik fejsze helyett puskát, ágyút használnak, s nemcsak fákat, hanem erdőket, városokat döntögetnek? A pusztítás szörnyetegeinek, akik tisztelni nem képesek az életet.

Nézem csak, nézem gyermekkorom földre döntött diófáját, most már ablakomon át. Az ősszel még zöldellett, s barna levelek ragadnak most is esőáztatta ágaira. Amelyeken tegnap baglyok tanyáztak.

Mit tehetnék érte? Hogy megmaradjon, legalább bennem; olyannak, amilyen volt, s amilyenként bosszantott is olykor, ha elfogta ablakom elől a napot.

Vigasztaljam magam azzal, hogy személyesen nekem is jobb lesz így: több fényt kap a szobám? Délután órákkal tovább olvashatok majd ablakomnál, és a diót kereső gyerekek sem zavarnak lármájukkal. Az öregemberek úgy mennek majd el az utcán, hogy csak pillanatokra látom alakjukat, s odébb állnak meg esetleg a bodzafák árnyékában... Köztük nagy bajuszú Pista bácsi is, akinek dühösen vágtam oda néhány évtizede, amikor egy szippantást adott könyörgésemre a pipájából: „Keserű is, büdös is, csak szopja!"

S a fiatalok? Félszeg bujdosói ezekben az embervadász időkben a vajdasági estének és éjszakának. Közülük sokan a háború és nyomor fenyegetése elől szerteszóltak a világban.

Mégis, van-e kibúvó? Igen, az élet győzelmébe vetett remény! Hinni kell, hogy rossz álom, csúnyán végződő játék volt az egész. Játék, amelyet más körülmények között, másokkal újra lehet játszani. Csak várni kell, amíg a fekete föld mélyében maradt gyökerekből ki nem hajt egy, és a gyenge hajtásból fa nem lesz ismét. Diófa, amely növekszik, és minden tavasszal zöldbe borul.

RAJNAI ATTILA:

93/94

Ennek a télnek csak a két vége
volt teles,
a többi
petyhüdt, ózonlyuk-hasas.
A drámai keret
— november in medias res.
hópillakatarzis — nem
árnyalja a cselekény
(folyamatos régmúlt)
belterjes ráncait:
csatkos szürke rév'-lét
virágzó bacikkal.

De végre ért.

Rólunk kerül a dunszt,
mégérőkről,
mint utolsó befőtt
a serkenős ínynek.

Trombitafing, tavaszhajnal,
vesd le a mát —
könnyül a holnap.

Riport- és glosszaverseny

Lapzárta után, április 14-én az Élet és Irodalom szerkesztőségében volt a Soros Alapítvánnyal közösen meghirdetett verseny idei első szakaszának eredményhirdetése.

A riport műfajban a zsűri *Pataki Kálmán* A pesti koldus a világkiállításra készül című írását ítélte legjobbnak, ő kapta az ötvenezer forintos első díjat. A második díjat és a vele járó harmincezer forintot *Zelki János* Rádiójáték című írása kapta, a húszezer forintos harmadik díjat *Havas András* Lenin; Kocsma című írásáért.

A glosszisták között a legjobbnak *Hekeli Gábor*t ítélte a zsűri, második díjat *Lázár István* kapott, harmadikat *Lantai András*.

Egyébként ebben a szakaszban a következő riportok jelentek meg — emlékeztetőül —: *Tóh László Levente*: Hogy vagy?, *Domiczky Gábor*: Huligánok, *Való Gábor*: Egy ruhatáros visszaemlékezései, *Havas András:* Lenin; kocsma, *Szántó Gábor*: Nagybajom, avagy: úri huncutság, *Pataki Kálmán*: McMurphy, *Braun Ágoston*: A svábok második kitelepítése, *Kácsor Zsolt:* Maláj nő csókja, *Való Gábor*: A madár némán üli fészkét, *Zelki János:* Rádiójáték, *Neudl Erika*: Vekni-cipó, kaszni-zsemle, *Pataki Kálmán*: A pesti koldus a világkiállításra készül.

A glosszisták közül legalább hármat publikált: Bihari István, Bodor Béla, Havas András, Hekeli Gábor, Lantai András, Lázár István, Timár György.

A verseny folytatódik, e számban már a második fordulónál tartunk. Továbbra is várjuk az írásokat.

PETHŐ BERTALAN:

Nyugati kultúra és globális civilizáció

Kultúra és civilizáció elkülönböződése a nyugati kultúra olyan fejleménye, amellyel túlmutat önmagán.

Kultúránk több ezer éves történelmében a megkülönböztetés maga is kései. A XVIII. században merül fel először. A felvilágosodás századában, a XVI. századtól számítható Modern kibontakozásakor, az emberiség haladását felfogó és egyszersmind kétségbevonó eszmélkedés korszakában és egyik jeleként. Korábban a „civilizáció" szó nem létezett, a „kultúra" szó pedig — noha Cicero („cultura animi", „a lélek megművelése") nyomán terjedt el — csak ez idő tájt kapott a természeti állapottal szemben háromszoros nyomatékot: a munka/művesség, a társadalmiság és történelmiség nyomatékát. Az ókori görög vagy római ember számára nem volt szükség arra, hogy a természeti állapotból való kiválását és kiválóságának minőségét külön szóval jelölje, mert elegendő volt saját népnevét említenie. „Hellén", vagy később „római" egyszerre jelentette a népet és a kultúrát. Ellentéte a „barbár" (a szó első jelentése „érthetetlen nyelven beszélő") volt, vagyis a műveletlen népek gyűjtőneve.

Saját kultúrájáról akkor kezdett elmélkedni az ember, amikor kultúrája történelmileg és más más népek kultúrájával összevetve viszonylagossá vált, mi több, amikor érződött, hogy önmagában meghasonlik. Ez a krízis (nyugati) ember léte megrendülésének, ontológiai válságának a részeként éreztette első jeleit a felvilágosodás századában, amikor a Modern még diadalt ült. Először inkább csak a polgárság feltörekvésével kapcsolatos társadalmi átváltozásokról, illetve francia és német összekülönbözésről volt szó. Franciaországban civilizáltnak számított az udvarban forgolódó polgári entellektüelek és a hozzájuk hasonlóan „udvarias" emberek csiszolt viselkedése és jó modora, a németek viszont azt hangsúlyozták a „kultúra" szóval, ami szerintük a „civilizált"-ból hiányzik: a mélyet, a komolyat, az őszintét és az alkotásokat. Alaposabb meggondolással két különböző történelmi-társadalmi vonulatnak mutatkozott a civilizáció és a kultúra, amelynek egyeztetését a már megingott, de szabályozó célra a régi ontológiai státusában megerősített eszméktől várta Kant 1784-ben. „Mi magas fokon vagyunk kiművelve (cultivirt) — állapította meg — a művészet és a tudomány által. Mi nyomasztó túlságig vagyunk civilizálva mindenféle illem- és tisztességtudásra." És korát kritizálva, ugyanakkor a megoldás útját kijelölve hozzátette: „De hogy magunkat már erkölcstől áthatottnak (moralisirt) tartsuk, ahhoz még nagyon sok hiányzik. Mert a moralitás eszméje még a kultúrához tartozik; ennek az eszmének a használata azonban, amely a becsületességben és a külső tisztességben arra fut ki, ami csak hasonlít az erkölcsre, csupán civilizálódást jelent."

A XX. század kiélezedő válságában — egyre-másra mélyülő válságaiban — azután a civilizáció és a kultúra témája hatalmi érdekekkel és ideológiailag túlterheltté válva került ismét előtérbe, miközben a (nyugati) világ hanyatlását, pusztulását, vagy éppen újraélesztését fogalmazták meg e kifejezések segítségével. Csak emlékeztetőül felsorolva néhány példát: már az első világháborút is a „civilizáció" nevében vívták Németország ellen; „kultúrfölény" illetve „kulturális forradalom" volt a totalitárius rendszerek jelszava; a „Nyugat alkonyát"-t az eleven, lelkes, spontán kultúrából a lélektelen intellektusú civilizációba való átmenetben jelölte meg Spengler; az angol nyelvhasználatot figyelembe véve nem tett különbséget S. J. Elliot 1949-ben kultúra (culture) és civilizáció között, mert — mint leszögezte — mindkettő jó szociális viselkedést jelent és mert — ez az érv egyezik a görög-római felfogással — mindkettőnek a barbárság az ellentéte; a Concise Oxford Dictionary 1982-es kiadása a következőképpen határozta meg (csupán a német kultúrkritikák és kultúrfilozófiák árnyoldalait emelve ki) a német helyesírású szóval jelölt „kultúrá"-t, („Kultur"): „(Különösen elítélő értelemben) civilizáció, ahogyan a németek értik (faji dölyf és militarizmus hallgatólagos jelentésével)."

Korunkban, a század/ezredvégen, merőben új történelmi helyzetben éledt újra a kultúráról és a civilizálódásról folyó diskurzus. Az elmúlt négy évszázad Modernje kudarcot vallott ugyan eszméinek — jelesül a Haladás eszméjének — teljesíthetetlensége miatt, de a gazdasági-technikai fejlődés kötelességét örökítette át az Alanyban érdekelt posztmodern korra. Közben a Föld egyetlen átfogható lakhely lett, például mint az interkontinentális raketák, a távközlési műholdak, a multinacionális cégek és bankok mutatják, a globalizál(ód)ás azonban megtörik az első, második és harmadik világokra tagoltságon és az újraéledt fundamentalizmusokon és nacionalizmusokon. Az ember kibővítte hatáskörét a „világűrbe" és az atommag belsejébe, betekint a világegyetembe, gondolatban ennek tér- és időbeli végei felé merészkedve, miközben szűkké válik számára a Föld, ökológiai katasztrófa fenyegeti, szívében/elméjében pedig nem találja önmaga és a világ értelmét, ami túléléséhez támpontot adna, vagy legalább megnyugváshoz segítené. A „globális kultúra", „eurocentrikus nemzetközi társadalom", „globális civilizált társadalom" kifejezésekkel jelölt törekvések és ezek ellen ható erők ezekben az összefüggésekben korszakosak. Nem csupán a létezés minősége és a népek (nemzetek) világrendszerek közötti vetélkedés a tétjük, hanem az egész emberiség sorsa.

A korunkat jellemző fejleményekről való gondolkodáshoz hozzátartozik, hogy a civilizációt és a kultúrát ne csupán a hagyományos értelemben különböztessük meg egymástól, hanem gyökeresen eltérő jelentésben. Végső soron két egymással szorosan összefüggő fejleményről van szó: a technikai médiumok legújabb — kibernetikai (elektronikai) informatikai — generációjának hatásairól és létesítményeiről az egyik oldalon, és az ember, az alany mibenlétének megváltoztatásáról a másikon. Miután az eszközök, gépek, technikák az ember egyre hatékonyabb és kiterjedtebb bővítményei voltak a történelem során, az említett legújabb médiumok által olyan tárgyi hatalmasság szerveződik, amelyik önállósul, maga alá gyűri az embert, és — a történelmi viszonyt megfordítva — a maga bővítményeként irányíthatja. A médiumokban fejlődő civilizációnak ezt a tetőzését nevezzük civilizátumnak (e kérdésről bővebben l. Korunk filozófiája című könyvemet, 72. skk. o. és Vay Tamás: A posztmodern Afrikában, 300. skk. o.). Ami szövedékét és szuperkódjait illeti, a civilizátum fogalma nem ragadható meg pontosan (noha fogalmi munkával tervezik és tartják fenn), és még inkább elhúzódik az alany elől (aki pedig eleven erejével táplálja). Civilizációs javakkal részesülünk benne, de tulajdonképpeni mivoltában nem élhetjük át. Vásárolhatunk például nemzetközi hitelkártyával, használhatunk atomerőműben termelt energiát, rákapcsolhatjuk személyi számítógépünket egy nagy rendszerre — a használat mögött lejátszódó folyamatok éppúgy kívül esnek átélhetőségünk körén, mint ahogyan a nyilvántartási, tervezési és startégiai kódok sem követhetők „egészükben" (ha egyáltalán találó még „egészről" beszélni). Ilyen körülmények között „illendő" viselkedésünk nem autonóm — mint amilyen például (bármely mesterkélt formában is) a felvilágosodás kori civilizált viselkedés volt —, hanem függésünk módja. Civilizációról ezért beszélünk ma a médiumok értelmében, a civilizátumra tekintettel.

Balogh Márta rajza

Kultúrának viszont azt nevezzük, ami a civilizációs folyamatból átélhető. Éppúgy beletartozik a hagyományok folytatása és az életvilágba való berendezkedés, mint a szimbolikus formák birodalma és újratermelése. Bár a kultúra eredendően közösségi, végső forrása mégis az egyén, az átélésből fakadóan tevékeny és fogékony alany. Formálisan nézve hasonlóképpen áll a kultúra mögött az alany, amint ahogyan a civilizáció civilizátumba torkollik és azután tőle függ. Valójában azonban nagyon különbözőek a viszonyok. A kultúrát beborítja és uralja a civilizátum, noha ennek léte nem látható be, az átélő alany viszont minden gyámoltalansága ellenére az egyetlen biztos támpont, menedék és ellenállás a civilizációval szemben, amelyik pedig annyira átmediálja, hogy kérdéses, vajon van-e tulajdon, eredeti mivolta.

Ezzel a belátással érkezünk el „a nyugati kultúra jövőjének" kérdéséhez. A fentiek értelmében ez a kérdés nem egyrétű, hanem két, sőt négy kérdésre tagolódik. Ami a (mediált) civilizációt illeti, ennek nincs alternatívája — szub- vagy ellencivilizációról nem beszélhetünk szub- és ellenkultúrák mintájára —, és globálissá válva fejlődik tovább. Ez sikerérzéssel tölthetné el a nyugati embert, hiszen mai civilizációjában saját kultúráját múlta felül, ha nem nyomasztaná a civilizátum, és ha nem nyugatalanítaná saját kultúrájának a sorsa. A konroll alól kisikló civilizátum azzal a veszéllyel fenyeget, hogy öntörvényű fejlődése során felemészti a Föld élethez szükséges tartalékait, és globális katasztrófa sújtja az embert. Ha ez bekövetkezik, akkor összeomlik a civilizáció, elszaporodik és kipusztulhat az emberiség.

A maradék kultúrában, úgy tűnik, ennek nincs ellenszere. A nyugati kultúra embere egészként látta és egésszé akarta tenni a világot, ezért kerekítette ki transzcendenciával és törekedett művelésre, létesítésre. Ily módon biztos volt magában. Miközben műve civilizátummá hatalmasodott föléje, transzcendenciáját elvesztette, világa tökéletessé vált, tulajdon mivoltában pedig elbizonytalanodott. Ezt nevezzük, az alanyi ellenállás formáival együtt, posztmodern állapotnak. A posztmodern kiterjed más kultúrákra is, de ott azok eredeti sajátosságai és meghasonlása szerint alakul (például Japánban), és a globalitás törésvonalait, megtörését fejezi ki. A nyugati kultúrának nem erőssége a Posztmodern, hanem immunitáscsökkenéssel jár az egyéb kultúrákkal való ütközésben. Elképzelhető, hogy valamelyik másik kultúra működteti majd az önmagában arcnélküli civilizációt, a nyugati kultúra pedig (ha elkerüli a nukleáris katasztrófát) felmorzsolódik. Erőre kapás csak belső megújulástól várható. Van-e tartaléka az Alanynak, minden átmediálás ellenére, vagy éppen ezáltal gerjesztve, amellyel olyan értelmet és erőt tud adni a létének, hogy ezáltal a civilizációjának irányítójává válhat? Ez a nyugati kultúra sorskérdése; persze más kultúráké is, mert végül is az emberiség létezése forog kockán. Ha megerőltetjük a képzeletünket, akkor a kultúra forrásaként keletkező új kultusz képe dereng fel, melyre a „kultusz" szó csak tétován talál. Hiszen nincs adva sem szubsztanciális lélek, sem hagyományos Isten, és a kultikus eszközök is hiányzanak. A romlékony alanynak kell megtalálnia feltétlen tiszteletének tárgyát és a hozzá vezető eszközöket, hogy ily módon önmaga (ismét) épületes legyen. Mindez fennkölten hangzik, ám ebben az akusztikában éppen korunk kiábrándultsága érződik. Ma nemigen futja többre, mint gyakorlatunk egyengetésére. Ebben fordított bartóki modell (nevezhetjük mesterlegény-modellnek is) szerint igazodhatunk: „világgá kell menni", el kell merülni a civilizácóban, de mindegyre vissza kell térni az átélés, az eredet kútfőihez, keresve és várva, hogy termékenyítő erők fakadjanak fel.

M.D.K.

Baloch Márton ötvösmester

Léván született, 1764-ben
a komáromi ötvöscéh tagja volt.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
275. old.

magyarosz

Balogh Márton

ötvös

1764 április 26 Komárom.

Levai.

Kap magyarosz ötvösök 14 l.

Csősz Gyula IX. 129.

mogiova

Balog Mihály

ács

1699, 1716. Kolozsvár

Bal Hel 128. C

Europa
Filmirodalmi Lapterjesztő
Könyvkiadó

Budapest
V Rothermere u. 12
III 2

negirva

Balogh Melanie

festö

Pesten 1861.

Lykaniemz romantika

19 l.

45 szérk. jamnak ho 24 éu

1905

M. KIR. KÖZPONTI

STATISZTIKAI HIVATAL.

8300. sz.

A *műemlékek orsz*

tekintetes igazgatójának, ve

A m. kir. központi statisztikai hi
ország legjelentékenyebb közkönyvtá
gyüjtött statisztikai adatokat. Ez az a
a statisztikai hivatalnak a kereskedele
által a ministertanács hozzájárulásáva
elfogadott 1904. évi munkaterve értel
közgyüjteményeire kiterjesztetvén, a

Balogh Melanie

(Benyovszky Csikáné)

író és műkedvelő festőnő

L.

Szinnyei-Szentiványi

84. l.

Szinnyei-Magyar

írók I. 478. l.

P. Tp. Ny. sz. 111.

37. sz. Minta-nyomtatvány iskolai használatra

M. kir. Postatakarékpénztár.

A számla száma ..... Budapest, 19 .....

Ellenőrzési szelvény

..... szám alatt a ..... közvetítő hivatalnál

..... számú csekk alapján ..... részére

[redacted] [redacted] f. utalványoztatott.

Kifizettetett:

A postaalkalmazott aláírása:

megírva

Balogh Mihály

1632. Kolozsvár

Bal Hel 124. l

BUDAPEST

megírva

Balog Mihály,

nagyeresei

1785–89

fafaragó XVIII. sz.

lárd okv kiváló mester

Birógernyeszegi

97. l.

Citálandó az itt idézett Böjthe-féle könyv.

Balog Mihály

nagyeseri

avtalos

l. Biró Erdmiav

125 l.

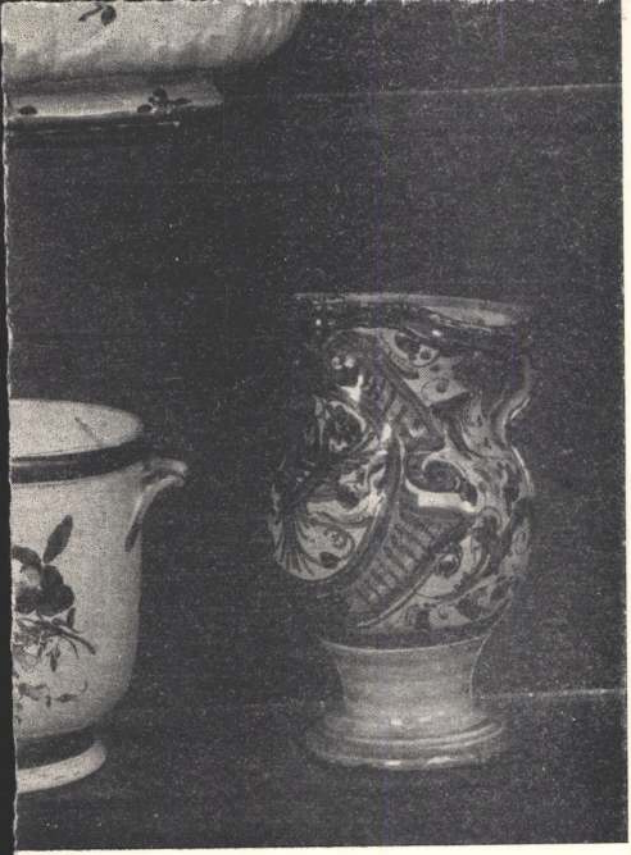

0 508

9

7 445

Balogh Mihály

ny. városi főmérnök

sz. l. Debrecen 1847. nov. 24.

† u. o. 1902 ápr. 28.

A bpesti műegyetemet végezte. 1878–94. Debrecen város főmérnöke volt. Nyugdíjazása után épitési vállalatot alapitott.

Gulyás: Magyar írók

II. 144. h.

Műegyetemi névjegyzék

Bp. 1929

222. l.

BUDAPEST
MAR 19 22
TB3

Balogh Mihály

étkészlete szerepel az

Iparművészeti Múzeum „Ötvösök díplomamunkái" c. kiállításon

Magyar Nemzet 1973 február 17

4. old

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 MÁJ 13
Esti Hirlap

Balogh Mihály ötvös-művész
1021

ÚTISAKK

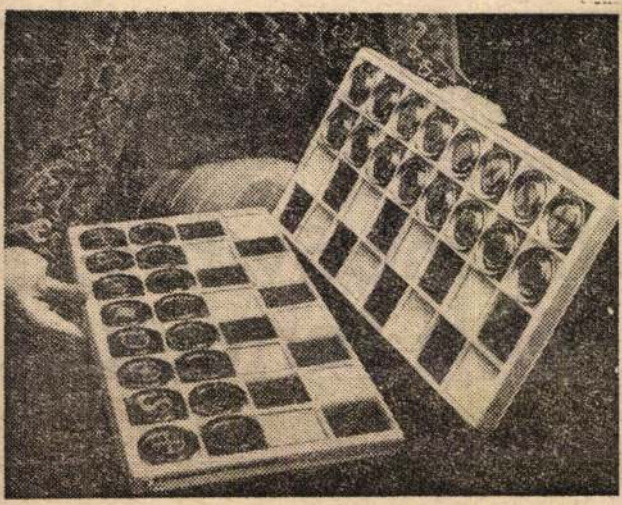

Legyen szemre szép, kis helyet foglaló, s játék közben ne boruljanak fel a figurák. Formáikban pedig — ha még oly újszerűek is — fejezzék ki a sakkban rejlő mozgásirányokat, a sakk szabályait. Balogh Mihály talán meg sem tervezte volna útisakkját — amelyet nemrég a Csepel Galériában állított ki —, ha nem kedvelné maga is a 64 mező világát.

A fiatal ötvösművész útisakkja könnyen kezelhető. Leegyszerűsített formáiban úgy mai, hogy a szellemi sport történeti kötődéseit is hordozza. Meg kellett találni — ez is az ipari formatervezés egyik lényeges kérdése — a természetes anyagok és a műanyagok kapcsolatát. A gyárthatóság, az ipari sorozatgyártás ugyancsak fontos szempont volt. Minthogy az útisakk sík „jelrendszerű", összecsukható, a hagyományos plasztikusságot is érvényesíteni kellett valamiképp. Amit a gótikus hangulatú sakkfigurák külsődlegesen fejeztek ki, azt Balogh Mihály tudatosan sűrítette a geometriai formákba.

Hajtun József

TELEX

Műszál, tetőfedőlemez finom papír

Üzembővítés: több termék

Ma délelőtt *Takács Gyu-* az IPARTERV igazgató- bemutatta a nyergesúj- ui Magyar Viscosagyár, Eternitgyár új üzemét, jd a lábatlani Vékony- pírgyárat, amelyeket az ézet tervezett.

A nyergesújfalui Magyar cosagyár új szálüzemé- *évente négyezerhatszáz na műszálat készítenek,* bővítés után a termelés elenleginek *több mint*

készítenek a lábatlani vékonypapírgyárban. Itt az évi termelés: 39 ezer tonna különféle rendeltetésű finom papír.

● HUSZONÖT ÉVES a Gyógyszerkutató Intézet. Megalakulása óta megszázszorozta termelését.

● EXPORT. A tavalyi- képest 27 millió forint kű termékkel ad többet xportpiacra a Tiszavas- Alkaloida Vegyészeti r. Az immár 578 millió ntos exportprogramból millió forint értékű et készítenek tőkés rendelésre.

● A NÉPFRONTBAN. A községek és aprófalvas pülések helyzetéről ta- skoztak ma délelőtt nkaközösségi ülésen a afias Népfrontban.

● METRÓ. Előadás lesz délután fél 3 órai kez- el a Közlekedéstudo- nyi Egyesületben. Téma: elszabadulás téri alul- rendszer és a metró csolata.

Balogh Mihály, ötvösművész

Nemrég a Csepel Galériában állította ki a cikkben ismertetett utisakkját. (fényképp.)

Hajtun József: Útisakk 7.

EST.I HIRLAP, Bp. 1975. márc. 12.

hordozójává vált. A sorozatgyártás lehetőségét hordozzák magukban **Oláh Sándor** ötletesen kiállított skandináv designnel rokonítható formavilágú kollekciói. **B. Laborcz Flóra**, e sorok írója egyrészt viaszveszejtéses ezüstöntéssel készült figuratív, másrészt rózsafa, ébenfa, alabástrom... felhasználásával kialakított szinte talizmánszerű nyakékeit állította ki. Ékszerei mellett a kiállítási installációit - az elegáns formatervezésű vitrinrendszert - is rendelkezésre bocsátó **Széll Balogh Mihály** evőeszköz-parafrázis-kistárgy kompozícióit is megtekinthette a látogató, valamint elemeket a frappánsan sajátos, rogyasztott eljárással készült cső-gyertyatartóiból.

Az „ékszer" és az ötvösség sok vihart élt meg hazánk táján, mivel a nemesfém felhasználása főként állami monopólium volt az elmúlt évtizedek meghatározó részében, az ötvös iparművészek széles körben inkább más, színesfémek felhasználásával valósították meg (és forgalmazták) elképzeléseiket e műfajban. Ez visszavetette, korlátozta a műfaj hazai természetes fejlődését, illetve egy sajátos megnyilvánulási mód felé terelte. Most az újra magára találás időszakát éljük, mely egy fontos hosszabb folyamat a műfajban.

Másik befolyásoló tényező e tekintetben a hazai magas technikai színvonalú megmunkálási lehetőségek korlátozott volta az un. nyugat európai valósághoz képest (pl. az a fejlett ékszeripar ahol az ötvös iparművész mint tervező vehetne részt az igényes technikai és esztétikai színvonalú sorozat ékszerek létrejöttében).

Ugyancsak nem elhanyagolható tényezők az iparművészeti ötvösmunkák, ékszerkészítés léte szempontjából a manufakturális kivitelezési lehetőségek adta technikai megoldások terén meglévő konkurencia a hazai piacon, mely egyrészt a *multik* által forgalmazott importált designű áruk, másrészt a távol keleti, indiai... kézművesség igen munkaigényes, nagy hagyományú ám igen olcsón forgalmazható termékeinek tömegét jelenti.

B. Laborcz Flóra

Több egyéb tényező is befolyásolhatja a hazai ötvös művészet, az ékszerkészítés életterét.

Az *erős évezredes hagyományain* - a meghatározó körülmények közt - *újra és újrasarjadó* művészeti ág érdemlegességére való tekintettel méltán tartha számot az elméleti szakértők behatóbb érdeklődésére, - de *nem menthetetlenül kívülállóként kirekesztő, felülbíráló módon* -, képezhetné tényfeltáró vizsgálódásuk tárgyát annak jelen szerteágazó tevékenysége megértésére a műfaj létét, esetleges belső fejlődését elősegítő feltételek feltérképezése végett.

Hitünk szerint a jó és szép munkára mindig van igény, akár úgy, hogy esztétikai élményt nyújt egy kiállításon, (köz-) gyűjteményben, akár úgy, hogy egy életre szóló gyakran hordott-használt személyes vagyontárgyává válik valakinek.

„JEL" BALOGH MIHÁLY ÖTVÖSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA KŐSZEGEN

Előjelkép, Égijelszó, Intőjelmez, Hívójeladás, Életjelbeszéd, JEL címmel rendezett Gömöri Wolford Széll Balogh Mihály ötvösművész kiállítást Kőszegen az Írottkő Naturparkért Egyesület maghívására a Jurisics utcai patinás épületük kiállítótermében 2003 augusztus 1-szeptember 12-ig. A tárlatot Ambrus Lajos író nyitotta meg, azonban most az művész JEL című kiállítása elé szánt mondandóját közöljük:

Tisztelt Egybegyűltek! Hölgyeim és Uraim!

Egy bölcseletszikrát próbálván világító lánggá fújni....szólnék Önökhöz: Komeniusznak tulajdonított mondás: „Semmi sem lehet az értelemben, ami nem volt előbb az érzékekben".

A teremtett ember meg akar i s m e r n i . Ö, az ember alkotta ezt a fogalmat, - jelölvén ezzel azt a kényszerességünket- ami mögött-, benne- és alatta a T e r e m t ő t i t k á n a k k i f ü r k é s z é s é t kell értenünk - a kanász „furcsa járásáig" bezárólag.

A fürkészés időigényes ösztöke és csak módszeresen -ez már csak így alakult ki- lehet hódolni eme paranoiának.

A módszer a következő: érzékeink jelezte irányba nyújtsuk ki végtagjainkat, hegyezzük fülünket, düllesszük szemünket, esetleg orrunkat is használva artikuláljuk a tapasztaltakat, majd mindezeket helyezzük agytekervényeink rejtekébe, ahonnan egy szép kis termék, kereknek tűnő **hipotézis** fog kipottyanni. Az efféle terméket az élő szervezetek fiziológiás működésének megfigyelésekor *salakanyagnak* nèveztük el? A végtelen ismeretlenben ez a „pottyanat" tehát maga a HATÁRKŐ.

Egy **JEL** .

Egy jel, közlés a teremtő felé: „MÁR ITT TARTUNK", embertársaink felé: "EDDIDG!"

Ha empatikusak vagyunk az emberiséggel / -miért ne lennénk? - tehetünk mást?/, be kell látnunk, hogy ennyi erőfeszítés után bizony pihenne kell.

Míg a homokórák pörögnek, van idejük előbújni a „*salakevőknek*", akik ugyan szintén teremtett lények,

de fogalmaink szerint a **rosszat** képviselik, mivel másodemésztett salakjukkal rondítják be a sziesztázó emberiséget.
Először is Határkövünkre róják - ezzel bepiszkolva azt - a NE TOVÁBB jelet, így ezen túl illik **félnünk**, - ami ugye **rossz** -. Kezdik gúzsba kötni teremtett kíváncsiságunkat, DOGMA jeleket salakolnak, - ezzel etetnek -, hát ez is **rossz**, mérgező. Hamin jelek tucatjait hozzák forgalomba, - adják, veszik, kufárkodnak - .
Az idő meg csak múlik - i l y e n - . Megjelennek tehát a *„sokad salakevők"* / jelük mondjuk, legyen „SS"?. No, ezek már igen aprócska lények, akik rögvest nekiesnek morzsáira szedik a Határkövet. Apró kövecskék, amit homoknak hívunk, és már dől is szemünkbe, fogunk közé a homok.
Homoktenger - jeltenger.
A por és porhintők, beláthatjuk, már szerves következményeként jelennek meg, - egészen kicsiny lények ők -.
JEL, HAMIS JEL
Kell bizonyíték?! - Csak az idő bugyrába tekintve hány FŐ JEL-, Határkőre hivatkozó JEL alatt ölte meg már ember embertársát háborúban?! Ha van **jó** és **rossz, ez rossz**, mert *„salakevők"* machinációja - mai napig is az. Nem az Isten betervezett „kiválasztódás" játéka, mert vélem, neki arra más „isteni eszközei" vannak
Hány JELKREZTÚRA épült már újra, feledve, olykor átfordítva *eredőjét*? Jelenünk nincs e tele tegnap még leborulni, imádni-, mára fejvesztés terhe mellett parancsolva gyűlölni köteles, napi politikai indulatoktól szennyezett jelekkel? Van-e torkonlenyomott erőszakossággal tisztelni, szeretni kötelező „jel"? Van jó pár! Nem vesznek-e körbe sunyin lopakodó, mimikrizö jelek? Dehogynem! Vannak bőven, orrba szájba, a fülünk sem menekülhet!
És ez nem **kultúra**, csak salak, homok és por.
Érzékim jó, alapos tisztálkodást és egészséges *nyújtózkodást* súgnak.
Amit a kezemben tartok, egy **szita**. Mindenki ismert, Ember készítette tárgy, egy atomja tárgykultúránknak, civilizációnknak.
A modell, melyet most önök vízió-tárába szeretnék lopni, egy **gravitatív piramis**, melynek is legalsó, legszélesebb szintjében leledzik e tárgy, - holott arra lett megalkotva, hogy elválassza az aprót a nagyobbtól, netán magot az ocsútól.
Higgyék el, modellünkben mégis egy. két szintecskét emelkedtünk.
Földünkön legfőbb fizikai parancs, a **gravitáció** szerint a kicsik kerülnek alulra, a nagyok fölülre, a legnagyobbak legfölülre.
Tovább szemlélve e tárgyat, megjegyezhetjük, átlátunk a fenekét behálózó szöveten, felismerhető mi van mögötte, tehát *„átlátunk a szitán"*.
Érzik az emelkedést? Szintet váltottunk.
Szemlélődjünk tovább. Milyen szita is ez? - Hát elég nagyok a lukacsai - láttunk már ilyet, - nekünk is van lószőr szitánk, de az igen apró lyukú és sötét-világos válogatott szőrszálakból kereszt-rajzolat mintázódik benne. Itt ebben, első szitánkban a fenékhálót erősítő, vastag szálak háromszögeket, azok pedig csillagformát adnak ki.
Jöjjenek velem a következő szintre.
Élet. Életnek hívja a magyar néplélek a *búzát*. Őrleménye a liszt. Lisztből és vízből készül az ostya és a pászka. Ez a kereszt jelű szita, *liszt szita*.
most érjünk egy újabb szintre. Ez a jel, ugyanaz a **kereszt**, amit a kenyérre vetünk megszegés előtt. **Isten teste**, áldó jel, jó lel.
Az egyenlő oldalú háromszög szimbolikus jelentése atyaisten, *szentháromság, isteni tökéletesség, arányosság és stabilitás*. Kultúránként jelenthet férfit - nőt, földet . vizet, fentet, lentet, szellemit és anyagit attól függően, hegyén vagy a talpán áll. Használatos jel az alkímiában, az okkultizmusban. A hexagramm egymásba írt háromszögei Dávid csillagként ellentétek egyensúlyát hivatottak kifejezni.
Szép szándék, szép jel.
Ma elterjedt síki (egysíkú) értelmezésben a háromszöget piramisnak kell értenünk. Itt teszem hozzá rögtön, az én jeltáramban, piramisaim nem okkultista, szabadkőműves kacérkodások és nem fáraók temetkezési helye, sírjel, emlékmű, meg „ilyesmi" jelentésűek.
Azt az olvasatot tartom igaznak, miszerint eredendően és más-más ősi civilizációkban egybecsengően, a **piramist** , mint **megamasszívumot**, ember elődeink, érzékeik jelezte, várható, nagy, kataklozmatikus földi pusztulást (pl. vízözön) túlélni, **kultúrájuk** dokumentumait elrejtve átmenteni hozták létre.
Ugye emelt szinten vagyunk?
Kérem, maradjanak itt, netán emelkedjenek még, hiszen számos az ellen a „salakevők" és a „sokad salakevők" serege. Lentről csak gyűlölködni lehet, győzni csak felülről. SZEM-/L/-ÉLJÉK meg műveimet!

Gömöri Wolford Széll Balogh Mihály

ui: „Szeged környékén azt tartják, hogy Mihály - arkangyal a mennyei seregek fejedelme - angyalai támadták meg a mennyben a sárkányt, letaszították őt, s vele együtt zuhantak a pártütő, romlott angyalok is , hajigálta a kísértetté lett angyalokat az égből, az Úristen áment mondott cselekedetére. Valamennyi veszett angyal ott és abban a pózban merevedett meg estében, ahogy az igenlés találta, levegőben, fán, földben, vízben... Ezért van mindenütt, mindenben rossz a világon... ha valaki megbotlik rossz térdébe, könyökébe akad - ne szitkozódjék, hanem vessen keresztet.

Molnár V. József

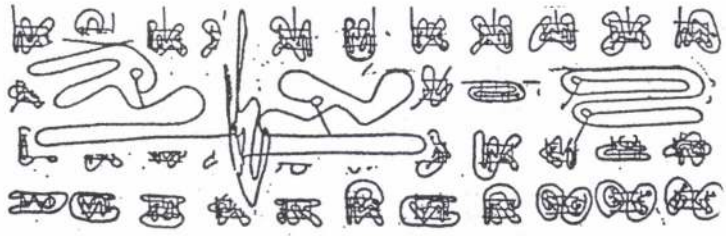

Fenográfok

Balogh Mihály

Az Iparművészeti Főiskola ötvös szak-csoportjának kamarakiállításán – a Csepel Galériában – harmadévében készítette piperekészlete és diplomamunkája: a Gundel számára készített étkészlet mintakollekciója szerepel. (említve)

Láttuk, hallottuk.

1973. febr. 18. Petőfi 21.00 | 11 | KGyné.

Balogh Mihály, iparművész

Szerepel Milánóban.

Rózsa Gyula: Milánóban, iparművészetünkről 7.

Népszabadság, Bp 1973. dec. 19.

Balogh Mihály ötvösművész

Az Iparművészeti Főiskolában van kiállításuk az ötvösöknek. Balogh Mihály diplomamunkája szerepel/a kiállításon: étkészlete, melyet nikkelezett és krómozott alpakkából készített. (emlétve).

Képes Krónika
1973. febr. 24. TV. 18.25/11/K Gyné

Balogh Mihály

Ötvös és fémmunkus quadrianmálé

Magyar Nemzet 1985. VII. 29.

BALOGH MIKLÓS, térképész, /1877 körül/

Ulbrich könyve II.részében a Burgenlandi és környező al
lamok köuségi térképei,legtöbb 1770 utan.Sok az eredeti
eti kéziratos,szinezett kataszteri térkép,sok a III.kato
nai felmérés 1:28.800-as méteraranyhoz igazodik.A térké
pek szerzői legnagyobbrészt magyarok,igy Balogh Miklós
is. 289.old

BENDEY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich:Allgemeine Biblio-
graphie des burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

BALOGH NAGY JANOS, festő

Jelentős mesterek, jó színvonalú művészek, de kisebb tehetségü alkotók is helyet kaptak a gyüjteményben. A képegyüttes jelentős alkotók hiánya/Fényes Adolf, Réti István, Nagy Balogh János, Uitz Béla, Csontváry, stb/ellenére is képes elénk tárni a századforduló magyar festészetének sokrétü igazodását. 285.old

SOMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

DUMANIA, III. HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

Megirva

Balogh Mihály

Hűrszabó

Nagyvárad

1880-mével

l.

Görffy stúr 51 l.

MOB 1976.

e /az u.n. Nagy Károly kard, a tarcali
xxxx és tiszta formában, de nagyszámban
Anyagx szempontjából a fémmüvesség által
tanyagokon, minden bizonnyal meg volt
származását, lebédiai felvirágzását, majd
eologiai kutatás már többször kimutatta.
csökkentett mértékben is, de még él ez
ység intézményesitése csak sietette, de
mint éles cezurát felfogni nem lehet.
meg egyik napról a másikra; az ősi
ül tovább xx él esetleg mélyebb népi
ge felé tünik el nagy részben.//37/ Ez
ználni, élő és hatóképes a X. sxxxx
el járó uj müvészi feladatok merülnek
fennáll, ha nem is bizonyitható, de

BALOGH MIHÁLY

Magyar Sp. műv. 2003/4.

22. old.

szek, tehát legszemélyesebb biztonbe, amelyet könnyüszerrel redukálkenyerét.

hetővé tette azt, hogy a munkaidőt
k - a redukció Pesten kötelező volt,
munkanélküliség miatt léptettük
g fenntartottam a 8 órás munkaidőt,
lt, telket, házat szerzett embereklett volna. Amikor már lehetetlen
tanom, maga a személyzet ajánlotta
tt a röviditett munkaidőt vezessük
kelljen elbocsátani. Ma én szégyelem
sonyaknak tartom azokat. De toronyérek mellett. És mert a bérek szak több mint 12 éve kieszközölni azt,
itsák a szakmunkások számához /ma is

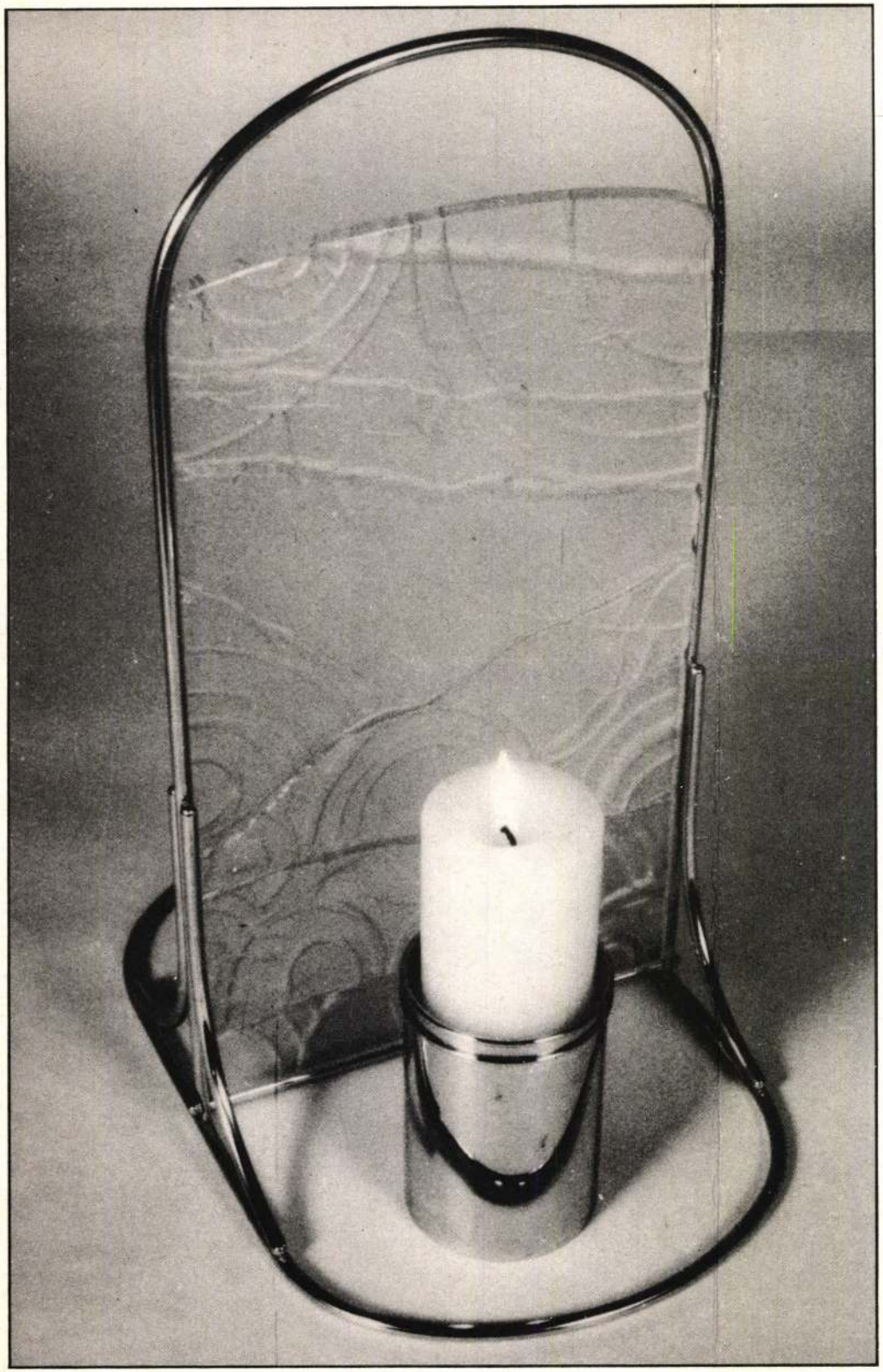

BALOGH MIHÁLY, Kübekháza, 1949. Ötvös-iparművész. **Szakmai tevékenységének kezdete:** 1963. Képző- és Iparművészeti Gimnázium. Az Iparművészeti Főiskolán végzett. **Kiállított művei:** Hotel Penta cégére (7 db), makett; Plasztikák (3 db), sárgaréz; Fényellenzők (2 db), sárgaréz + üveg; Gyertyatartók (3 db), sárgaréz; Rogyasztott plasztikák (4 db), sárgaréz.

BALATONI KLÁRA, Tatabánya, 1953. Ötvös-iparművész. Az Iparművészeti Főiskolán végzett 1980-ban. **Jelentősebb munkái:** egyházi kelyhek (diplomamunka), HUNGALU széllovasbajnokság díjai, Egerben ajándékbolt cégére. **Díjai:** Ezüstgerely-pályázat II. díj, különdíj 1977; Ezüstgerely-pályázat I. díj, 1982; Ezüstgerely-pályázat diplomája, 1984.

Kiállított művei: serlegek (6 db), érmek (3 db)

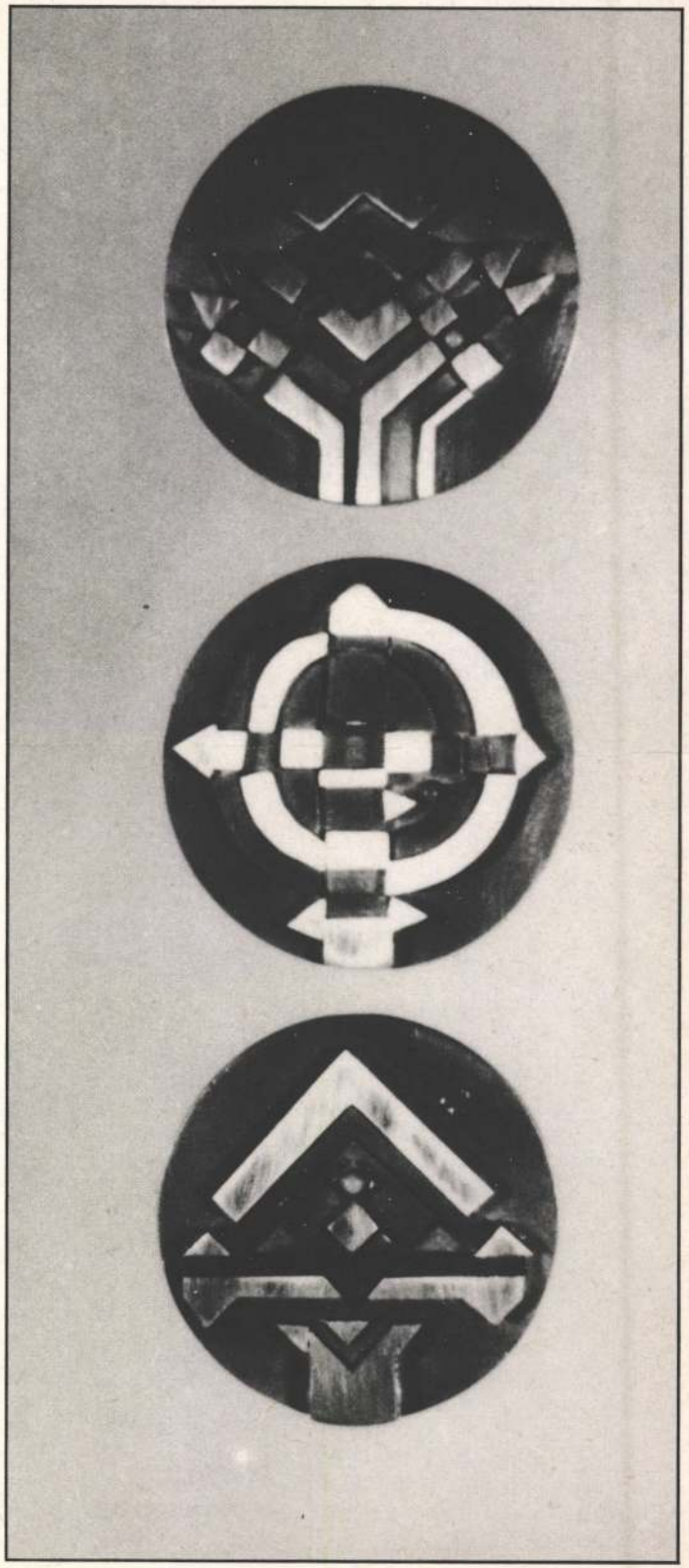

ÉTKÉSZLET

Balogh Mihály

fafaragó

8991 Hottó,
Szabadság tér 4.

1962-ben született Ózdon, ahol tanulmányait is végezte. 1981-től fafaragó táborokban vett részt. Köztéri gyermekjátékok és használati tárgyak készítésével foglalkozik.
Sikeresen szerepeltek játéktervei Kecskeméten, az Országos Játéktervi Pályázaton 1984-ben, 1986-ban és 1988-ban is.
1989-ben Fafaragó Népi Iparművész címet kapott. Több magyarországi kiállításon kívül munkái szerepeltek Bécsben, Kuselben, Herszonban és Mannheimben rendezett tárlatokon is.

1962 in Ózd geboren, wo er auch seine Studien beendete. Seit 1981 nimmt er an Holzschnitzerlagern teil. Er beschäftigt sich mit der Anfertigung von Kinderspielzeugen für öffentliche Plätze und Gebrauchsgegenständen.
Erfolgreich nahmen seine Spielzeugentwürfe auf den Landeswettbewerben 1984, 1986, 1988 in Kecskemét teil.
1989 bekam er den Volkskunstpreis der Holzschnitzer. Ausser in Ungarn nahmen seine Arbeiten an Ausstellungen in Wien, Kusel, Herszon und Mannheim teil.

He was born in Ózd, 1962, and was educated in his home town. Since 1981 he has regularly taken part in the camps for woodcarvers. He makes personal belongings and toys for public places.
At the National Competitions of Toy Design held in Kecskemét, he could manage to achive great success in 1984, 1986, 1988.
In 1989 he was awarded the Prize of the Folk Master of Wood Carving. Not only in Hungary but in Vienna, Kusel, Herzon and Mannheim have his works of art been exhibited as well.

Balogh Mihály

Magyar iparművészet az
ezredfordulón 2003
143. l.

Annex:

Task No. 1: Comparison of in vit

glucocorticoids

Experimental procedure: was descr

Results: are summarized in table 1.1

Table 1.1: Comparison of the

glucocorticoids

Compound (n. donors)	*TNF-* (*IC_{50} value* Undiluted blood (n)	
Dexamethasone	61 ± 32 (5)	
Budesonide	3.9 ± 0.9 (5)	
Etiprednol DA	103 ± 66 (5)	
Loteprednol	300 ± 90 (6)	

BALOGH Mónika

A MŰCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT A

Karácsony '95

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSRA ÉS VÁSÁRRA

A KIÁLLÍTÁS 1995. DECEMBER 7-ÉN 17 ÓRAKOR NYÍLIK.
DOROTTYA GALÉRIA, BUDAPEST V., DOROTTYA UTCA 8.
NYITVA: 1995. DECEMBER 31-IG NAPONTA 10–18 ÓRÁIG.
A MEGNYITÓT TÁMOGATJA A TÖRLEY

BALOGH MÓNIKA, BÁN MARIANN, BENEDEK OLGA, BRÁDA ENIKŐ, BRÁDA JUDIT, FAZEKAS VALÉRIA, HÍDVÉGI ÉVA, HOLLÓ ISTVÁN, HORVÁTH MÁRTON, KARSAI ZSÓFIA, KARATTUR KATALIN, KERESZTES ÁGNES, KISS KATALIN, MADARÁSZ ILDIKÓ, MIHÁLYFFY ANDREA, MIZSÉR GABRIELLA, NYÍRI KATALIN, PÉTER VLADIMIR, SÁRVÁRI KATALIN, STOMFAI KRISZTINA, SZALONTAI ÉVA, SZILÁGYI JÚLIA, SZŰCS BLANKA, VERECZKEY SZILVIA, CIBÓ JÁTÉK-MŰHELY: ANTI SZABÓ JÁNOS, BIHARI KATALIN, BURIÁN JUDIT, MAKK ATTILA, SZÉP ILONA

BALOGH MONIKA

A MŰCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT A

Karácsony '97

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSRA ÉS VÁSÁRRA

A KIÁLLÍTÁS 1997. DECEMBER 5-ÉN 17 ÓRAKOR NYÍLIK.
DOROTTYA GALÉRIA, BUDAPEST V., DOROTTYA UTCA 8.
NYITVA: 1998. JANUÁR 4-ÉIG NAPONTA 10–18 ÓRÁIG.
A MEGNYITÓT TÁMOGATJA A TÖRLEY

BALOGH MÓNIKA, BÁN MARIANN, BRÁDA ENIKŐ, BRÁDA JUDIT, BUKRÁN EDIT, FAZEKAS VALÉRIA, HÍDVÉGI ÉVA, HOLLÓ ISTVÁN, HORVÁTH MÁRTON, KARATTUR KATALIN, KARSAI ZSÓFIA, KATONA SZABÓ ERZSÉBET, KÁRPÁTI RÁCZ JUDIT, KERESZTES ÁGNES, KISS KATALIN, MIHÁLYFFY ANDREA, MIZSÉR GABRIELLA, NYÍRI KATALIN, SÁRVÁRY KATALIN, SZŐLLŐSI ALEXANDRA, SZŰCS BLANKA, VERECZKEY SZILVIA, CIBÓ JÁTÉKMŰHELY: MARÓTI GYÖRGY, SZÉP ILONA; WLADIS KFT.

Balogh Mónika

A MŰCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT A

Karácsony '96

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSRA ÉS VÁSÁRRA

A KIÁLLÍTÁS 1996. NOVEMBER 29-ÉN 17 ÓRAKOR NYÍLIK.
DOROTTYA GALÉRIA, BUDAPEST V., DOROTTYA UTCA 8.
NYITVA: 1997. JANUÁR 1-JÉIG NAPONTA 10-18 ÓRÁIG.
A MEGNYITÓT TÁMOGATJA A TÖRLEY

Balogh Miklósné
iparművésznő
64 éves
(aggrézés)
+1948. V. 13.
X. kerejhőttemető

Halotti főkönyv
142.

Balogh O. Sándor
építész
a vonalőrhaj 40-
korban megvétel

Kósa

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Balogh - Orlovschi Edit

„Szilágyi Domokos"

- szobor a műmellékletben

Korunk 1978/2

MDK

Balogh Ottó

építészmérnök

sz.: Arad, 1919

1941-42 tanévben oklevelet szerzett végzett hallg.

József nádor 1941/42. 32o l.

, konkáv homlokzattal. Sisak
ajó, kereszthajó. Trapéz alapu szen-

megírva

Balogh Ottó

IV. éves ep. hallg. 1940-41.

Őrök lakáros ház.

Ettevem képe, belső

képe, alapraj

Technika

1941. 288. l

1 képes tábla

Leipzig

Wilhelm Engelmann

1892

Balogh Ottó

III. é. ép. hallg. 1939-40.
Kotsis-tanszék.

Napkőziotthon és óvoda
(Terveret) Távlati lép,
kismunta, alapraj.
Technika 1940. 308. l

I 1937-38
II 1938-39
III 1939-40
IV. 1940-41
1941-42

1. — 206. ll., 26. - 30. repet
tábla

Paris
Librairie illustrée
c. n.

Balogh P. L.
fotós

Az orenburgi gázvezeték nyomás-
fokozó állomása Huszton épül.

—: Felajánlás.
Tükör, 1976 ~~[illegible]~~ felé 24-6 oldal

Balogh P. L.
fotós

A hajdúböszörményi Béke
termelőszövetkezetben vetik
a borsót.

—: Mezőgazdaság
Tüzér, 1976. ápr. 13-6 oldal.

Balogh P. L.

Az ujpesti Gyapjuszövő gyár 1.200 dolgozót foglalkoztató üzemet telepít Ujfehértóra

— : Spartelepítés
Tükör, 1976. jan. 6 – 6 oldal

Balogh P. L.

Összetörlődtak a jégtáblák a Tiszán.

—: Téli vizek

Tükör, 1976. jan 27 - 7 oldal

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Balogh P. L.

Nyírégyházán szemrégen mi-
lott meg az új magyar könyvtár.

—: Közművelődés

Tükör, 1976. febr. 3-6 oldal

Balogh P.L.
fotós

Szozjet szerelők dolgoznak a Test-
vérség gierventik magyarországi
szakaszának építésén.

—: Szocialista kooperáció.
Tiktór, 1974. dec. 24 - 6 lap.

Balogh P. L.
fotós

A fényeslethei fogadóállomásra megérkezett a tízmillionodik tonna hőolaj. (repro)

—: Energiagazdaság
Tükör, 1975. jan. 21. – 7 lap.

Balogh P. L.
fotós

A szkafander védőszika órja
a munkásokat a tiszavasvári
Alkaloida gyárban.

— : Nehézipar
Tükör, 1975. márc. 4 - 6 oldal.

Balogh P. L.
fotós

Összehapcsoltak a „Testvériség vezetik" szorjet és magyar szakasát (repro)

—: Energia
Tiehor, 1975. márc. 25. – Goldal

Balogh P. L.

fotós

Ca. 10.000-ik előregyártott lakás készült el Debrecenben.

—: Beruházások

Tükör, 1975. jul. 22. - 7 oldal.

Balogh P. L.
fotós

Delvecsben a Pedagógus tovább-
képző Intézetben elhelmült egy zárt-
láncos tv-bevezetés.

—: Oltatás

Tükör, 1974. okt. 15 – 7 lap.

Balogh P. L.
Jokás

A horzsolódgyi „madártrauzit"
(repro)

—: Természet

Tiélör, 1974. okt. 8 - 7 lep.

Balogh P. L.
folés

„Shortabaggi hálé"
(repro)

— Természet

Tükör, 1974. okt. 8 - 7 lap.

Balogh Pál.

— **Csoportkiállítás a Nemzeti Szalónban.** A *Nemzeti Szalón* vasárnap megnyíló kiállításán tizenegy fiatal festő képei sorakoznak fel, *Bühler* Hans Adolf legutóbb bemutatott kollekciója mellett, amely most egy sereg grafikával bővült. *Balogh Pál*, *Halasi Horváth* István, *Karczag* Zoltán, *Kássa* Gábor, *Király* Jenő, *Pogány* Margit, *Proder* Lajos, *Somló* Jenő, *Szada* István, *Ujlakyné Kardos* Klára és *Vágó* Sándor alkotják az új együttest, körülbelül azonos színvonalat jelző értékekkel. Ezek az értékek pedig nemcsak az ujság ingerét nélkülözik, hanem azt a szuggesztív egyéni erőt is, amely mélyebb érdeklődést kelthetne a nézőben. Becsületes művészi szándék s tagadhatatlan mesterségbeli készség, — de ezen túl aztán alig valami. Legkulturáltabb tehetsége a csoportnak *Pogány* Margit, akinek friss, tiszta színeket ragyogtató, impresszionista tájai komoly elismerésre tarthatnak számot, azonkívül *Szada* István, aki viszont néhány biztos formaérzékre való figurálásával ébreszt figyelmet, *Vágó Sándor* és *Ujlakyné Kardos* Klára egzotikus témáikkal tünnek fel. Az előbbi Amerikában, az utóbbi Sumatra szigetén dolgozik, épúgy, mintha Nagybányán vagy Szolnokon élne. Rajtuk kívül még *Halasi Horváth* István hangulatos pasztelljei, *Király* Jenő akvarelljei s *Balogh* Árpád portrérajzai érdemlik meg a felemlítést.

P
N
928
II
5

Pesti Napló
1928. febr. 5.

11

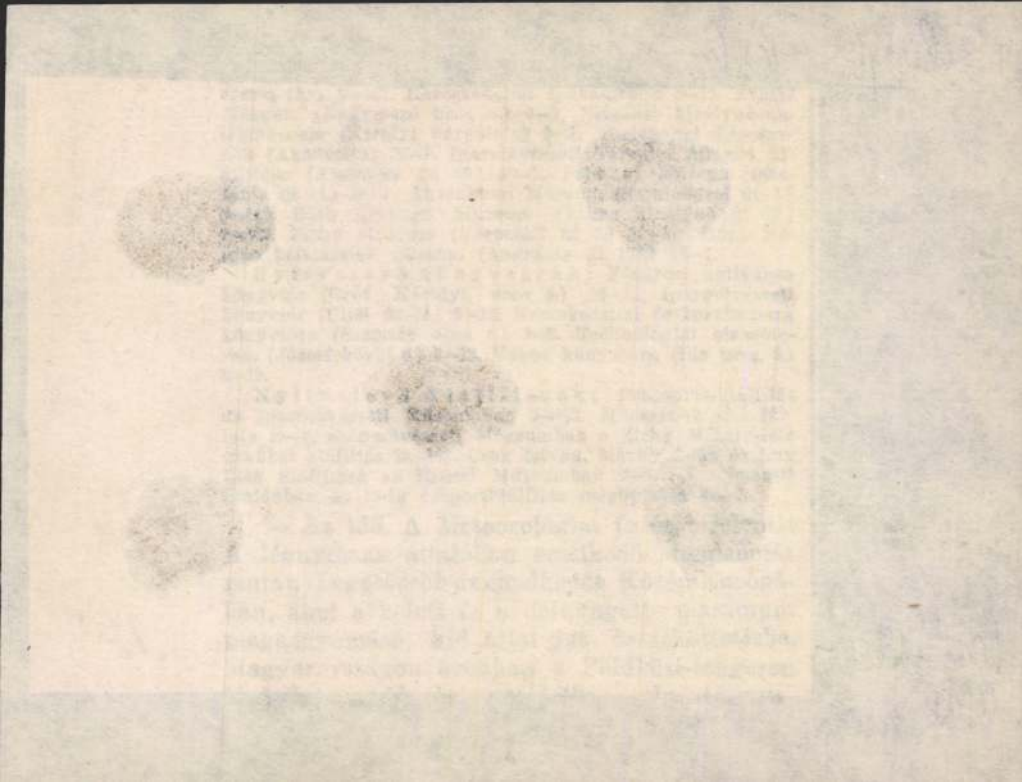

Balogh P. L.
fotós

Uj bútorgyár épült Mátészalkán
a „Szatmár Bútorgyár"

—: Beszámoló

Tükör, 1974. szeptember 24 - 7 kap.

Balogh P. L.
fotós

Szüreti karnevál Sorokszáron

— : Szeptemberi szinus

Tükör, 1974. szept. 24 - 7 lap.

Balogh P.L.
fotós

A debreceni 6-os Volán Vállalat
is bekapcsolódott az országos szál-
lítási külön műszakba.

— : Társadalmi összefogás.
Tükör, 1974. nov. 26 - 7 lap.

Balogh P. L.
folós

Az állami gondaság csikósai most tanítgatják az idei lis-csikóhat.

— Puszta
Tulior, 1975. aug. 26-7 oldal

Balogh P. L.
fotós

Ujosthont kapott a nyíregyházi Jósa András Múzeum.

— : Erehlyék, emlékek
Tukor, 1974 április 16 - 7 oldal.

Balogh P. L.
folós

Harass ágkötésük 60. évfordulóját ünnepelték Szabolcs-Szatmár megyében Lizenbold Miklós és felesége

—: Családi ünnep.
Tükör, 1975. jún 3. – 7. oldal.

M.D.Ly

Balogh Pál
grafikus

Dante: Pokol - jat illusztrálta

Tasnádi Attila: Az eszak - magyarországi lipszőműveszek...
Műveszet, 1967. januar ~ 48 kep

Ø Balogh Pál

MAGYAR MŰVESZET
1928. 68

Sajtóhiba

Balogh Árpád

helyett

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

BALOGH PAL, térképész, /1877 körül/

Ulbrich könyve II.részében Burgenlandi és körhyező állomok községi térképei, legtöbb 1770 után. Sok az eredeti, kéziratos, szinezett kataszteri térkép, sok a III. katonai felmérés 28.800-as méteraranyahoz igazodik. A térképek szerzői legnagyobbrészt magyarok, igy Balogh al is. 289.old

BENDEFY LASZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

mogiła

Balog Pál

ács m.

1675

l.

Balog Katarzyna

160 l.

Kopenhágai Thorwaldsen-Múzeum

III. 198.

Balog Pál

ás

1675. Déva

BalHel 127. l

53 l.

Balog Pál

ács

1675-ben renovátta az alábbi templomnak azt a faszerkezetét, mely a harangok állványainak alapul szolgál.

Szőts Sándor. A dévái ref. templom és régiségei Kolozsvár 1898. 17. l.

A templomot utóbb lebontották s valószínűleg ekkor semmisult meg a fenti faszerkezett Ez az én megjegyzésem.

Méltóságos U

Schubauerné lakásával
merültek fel ezért nagyon kérem,
utalt MOB ellátmányokról nekünk
vagy ha különösebb nehézséget ne
küldeni.

Egyben nagyon kérem Mé
a két méter fa, ami a hegyen van
engedélyt már megszereztem. A vi
Budapestre való szállitásért, ug

Balogh Péter MDK
romániai magyar szobrász

Bukarestben nagyszerü kiállitást rendezett
Kiemelik a Petőfit, József attilát ábrázoló
szobrait és az 1907-i parasztfelkelést
"Auschwitz" repr.

Müterem 1958 I. évf. 9. sz. 45.o.

Balogh Péter

Kompozíció c. művének
fotója a 385. old.-on

Utunk születése 70
Cluj 1969

Balogh Péter, grafikus

MDK

1947. aug. 23-án született Budapesten.
Most a képzőmű. főiskola hallgatója.
Sorai ban tanulmányairól, dveiről és
vágyairól vall.

Két rajz: Repr.

Főiskolások galériája
— : Balogh Péter

M. 12

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 8.

M.D.K.

Balogh Péter

"Illusztráció" c. rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. ápr. 12.
XIII. évf. 4. lap , 15. sz.

Balogh Péter
szobrász

„A quoniquhalász" Repr.

Korunk, Kolozsvár 1966. II. 264-265.

M.D.K

Balogh Peter
nobrán

„Virág" (repro)

Élet és Irodalom, 1966. jan.febr.5. – 1 lap

megírva

// Balogh Péter

festő

lásd

Illésy Péter

csornagjában

Nemzeti Ujság

1943. aug. 1.

Vészi Gerzson
könyvnyomda
Budapest, VI.,
Podmanicky-u.
Telefon 108-03

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Balogh Péter
UTUNK, KOLOZSVÁR

1958 DEC 11

1610

BALOGH PÉTER

Vajdahunyadi olvasztárok (Emlékműterv)

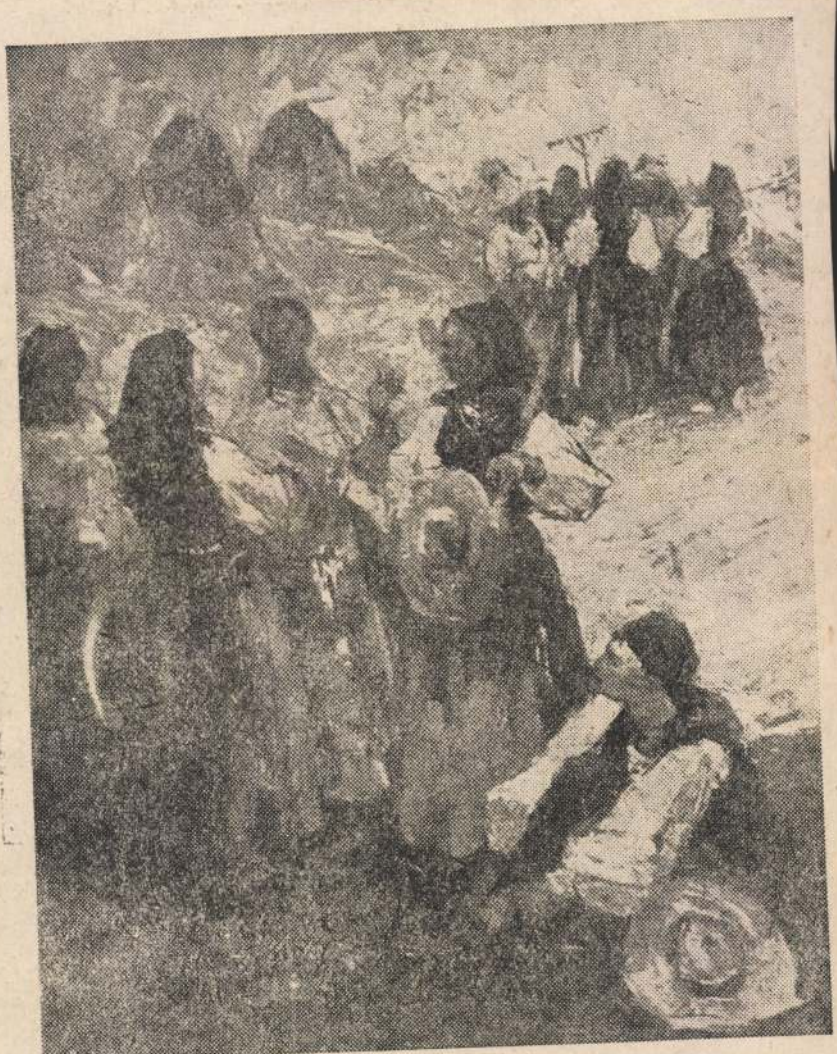

Női brigád

BENE JÓZSEF

A FALU TÉLEN

(Folytatás az előző lapszámból)

ÓFIGYE
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-295, 188-307

Élet és Irodalom

1969 ÁPR 12

1021

Balogh Péter: Illusztráció

Balogh Péter

visszaverődve, egy belső burjánzás és belső lüktetés szent örökösségében, s különös belső tömbszerűségével, periodikus fényszigetekként lüktető és fölépített hangsúlyosságával, összehasonlíthatatlan ütemeivel olyan gravitációs erővel rendelkezik, hogy magához-szippantja, szinte csillag-testéhez ragasztja a költőképzeletet és a költő-szívet, s igaz, hogy ez az *elemi talaj* létét és fönnmaradását is biztosítja a magyar költőnek, de igaz az is, hogy láthatatlan erő-köteleivel, mágnes-fonalaival úgy szívéhez kötözi költőjét, hogy csak egy kegyetlenül szentséges robbanással tud e titkos fonalgubancokból kiszakadni, a mindenség égitestjei felé röpülni. Költészetünk különösségét nemcsak nyelvi magányossága, nyelvi egyedülvalósága adja, de folyamatos és szenvedélyes részvétele történelmünkben, örökös állásfoglalás-kényszere, mondhatnám szüntelen harciébrenléte, mindig vértben és vasban, drótháló-ingben és taréjos vasbuborék-sisakban, páncélöltönyű lovakkal, a füleket, szemeket,

ragyogva világít szent örökkévalóságában. Mondjam-e a hatalmas gyémánt-embereket, a hatalmas megvalósítókat? A költőket, elődeinket és apáinkat, a gyémántvilágfa gyémánt-ágait? Mondjam-e őket, akik e hiányokat is kimondani siettek szent énekükkel, Balassi Bálintot, Csokonai Vitéz Mihályt, Vörösmarty Mihályt, Vajda Jánost, Ady Endrét, Babits Mihályt, Szabó Lőrincet, József Attilát? Mégis: költészetünk különösségének igazát is ők bizonyítják a legszebben életükkel és énekükkel. Mégis: ez a kü-

Balogh Péter

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

VAS NÉPE
Szombathely

1971 ÁPR 20

1021

A SZÉP VÁROSOK című sorozat következő előadását Párizs építészetéről tartja Balogh Péter építészmérnök Szombathelyen a TIT megyei klubjában április 21-én, szerdán este fél nyolckor.

MOLNÁR GYULA

MDK

Balogh Péter, kömüvesmester

Budapest.

Rendes tag.

Az épitőipar jelöltjei az O.T.I. önkormányzatába.
EPIP-KPMÜV. 1929.máj.1. 68.1.

1) Balogh Péter
szobrász

Műrészetének tő ihletőforrása a parasztés a munkás.

Parasztpalásolbé származik. Nagyváradon lakatosnak készült, de felébred benne a műrészi hivatásérzet – tanulni kezd, előbb Nagyványán, azután Bp-en. Bu-

Hans Loew: Kísérletező műrészek
Kosmos, Kolozsvár XXII. 1963. 2. 229. old.

2) Balogh Péter
szobrász

elapasti diákéveit a hábora szakítja meg, így tanulmányait Bukarestben, Constantin Baraschi osztályában fejezi be. Stílusára jellemző a ~~rus~~ rusztikus mintázás /pl. Petőfi-portréja, 1954./

Jelentős művek egész sorát alkotta meg, ~~mint~~

Hans Loew: Kiséletező művészek
Kornak, Kolozsvár XXII. 1963: 2. 229. old.

3) Balogh Péter
szobrász

mint pl. a „Kohászok" /1958/; a „Győztes brigád", a „Bányászok" /1959/, „Kőművesek /1960/, az „Építők" /1962/.

A stilizáló törekvés mindig emberi tartalom kifejezését szolgálja. Méltatás.

Haas Loew: Kísérletező művészek
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 2. sz. 229-30.
old.

Balogh Péter
szobrász

„A brigád" Bronz. Repr.

„Kohóépítők" Ólom. Repr.

Haas Laura: Kísérletező művészek
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 2. 228. old.

Balogh Péter

"Álom" c. rajzát hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. szept. 18.
XV. évf. 38. sz. 15. lap

Balogh Péter, grafikus

Tornádósirató
illusztr.

Magyar Hírlap, 1970. V. 15. 6. l.

Kísérletező művészek

1

Balogh Péter művészetének érdeklődési köre, fő ihletforrása a paraszt és a munkás. Alkotásában e két főtéma mindegyre visszatér, illetve összefonódik. Nem más ez, mint életrajzi, pontosabban önéletrajzi vallomás: így lapozza fel a művész gyermek- és kamaszkori emlékeit, mindezt a szobrászat eszközeivel a térbe vetítve ki.

Balogh Péter paraszt-családból származik, s kisgyermekkora óta osztozott azoknak a sorsában, akik a legnehezebb alkalmi munkát is elvállalták, hogy a soktagú család létfenntartásához valamivel hozzájárulhassanak. Később Nagyváradon lakatosnak készül, de felébred benne az alkotás vágya, a művészi hivatásérzet, s tanulni kezd, előbb Nagybányán, azután Budapesten. Budapesti diákéveit megszakítja a háború, tanulmányait Bukarestben, Constantin Baraschi osztályában fejezi be. Bár a falusi, illetve munkáskörnyezettől elszakadt, a műterem-lakó Balogh Péter osztályos társaihoz továbbra is hű maradt. Úgy hiszem, ez magyarázza mintázó-stílusának feltűnően rusztikus jellegét, mely még egyes diákkori, klasszicizáló műveiben is kimutatható — így például 1954-es Petőfi-portréjában is.

S amint egyre erősebben, egyre tudatosabban jelentkezik a művész szándéka, hogy leküzdje a naturalista formanyelvet, s a törekvés, hogy a kialakított felület a tömeget érzékeltesse, úgy nő mondanivalójának kifejező ereje is. Ezzel párhuzamosan Balogh Péter művészi egyénisége mind határozottabban körvonalazódik.

A mesterség eszközeinek birtokában, biztos eszmei talajon állva, Balogh Péter alig négy esztendő alatt a jelentős művek egész galériáját alkotta meg, olyan szobrokat, mint például a Kohászok *(1958), a* Győztes brigád, *a* Bányászok *(1959), a* Kőművesek *(1960), az* Építők *(1962). Ezek a munkák nem a természet egyszerű, konvencionális másolatai; Balogh Péter teljesen lemondott a szükségtelen részletekről, amelyek régebb csak akadályozták a haladásban, s amelyek miatt az érzelmileg telített felület mégsem tudta érzékeltetni a tömeget, amely pedig a néző számára ezen az egy úton hozzáférhető. Ezzel a magas igényességgel keresve a szobrászat tartalmi mélységeit, Balogh Péternek modorosságtól mentesen sikerül ma már olyan művészi mondanivalót megfogalmaznia, melynek korszerűsége s plasztikai meggyőző ereje kétségtelen.*

A Győztes brigád *mintha a szocializmus faliújsága volna — a plakát mozgalmas és mozgósító műfajában, a szobrászat sajátos eszközeivel. A mű alapeszméje a lehető legegyszerűbb: egy termelő brigád aszimmetrikusan csoportosul vezetője köré. A pillantások, taglejtések a brigádvezető felé irányulnak, aki,*

noha központi figura, az őt körülvevő tömeggel mégis eggyéolvad. A szobrász keze ügyesen vezeti a néző tekintetét egyik szobor-alakról a másikra, gazdag eszmei-gondolati hatást váltva ki. A Bányászokban — csakúgy, mint a Petőfi-portrében — újra felszínre jut Balogh Péternek az a képessége, hogy kisméretű művel a belső, tartalmi monumentalitás hatását keltse. A szobor azonban ezúttal még erőteljesebb vázra épült, a művészi nyelv itt már sokkal egyénibb, hatásosabb, meggyőzőbb. A munka közben, természetes testtartásban ábrázolt, álló, illetve térdelő két bányász elhelyezése a térben a munkához való viszonyukat sugallja, erkölcsi tartást tükröz. Balogh Péter ebben a szoborban a lélektani-élettani megfigyelést a társadalmi jelentés rangjára emeli.

Ugyancsak érdekes Balogh Péter alkotásaiban az ember és anyag viszonyának ábrázolása a munka folyamatában. Az Építőkben — melyet csakúgy, mint az említett bányász-csoportot, ólomban alkotott — ácsokat ábrázol, amint egy állvány összeállításán dolgoznak. A gerendázat négyszögébe foglalt emberalakok mintha magából az anyagból nőttek volna ki, mellyel dolgoznak, s melyet új, hatalmas épületté alakítanak. Nemcsak az dicséretes ebben a munkában, hogy a szobrász ezúttal ismeretelméleti kérdést vet fel, hanem legalább ugyanolyan mértékben az is, hogy szándékát megfelelő eszközökkel, nagy felületek megmintázásával sikerült kifejeznie. A valóságot nem naturalista hűséggel, hanem egy-egy jelentős, sokatmondó részlet hangsúlyozásával érzékelteti. Ebben ismerhetjük fel Balogh Péter művészi szándékait.

A stilizáló törekvés nála mindig gazdag emberi tartalom kifejezését szolgálja, mint azt igen meggyőzően bizonyította többek között Torzó című művében. Ennek a műnek úgyszólván geológiai előtörténete van: a kődarab talán többszáz éve pihent a Tatros völgyében, mikor a művész éles szeme felfedezte, s vésőjének néhány csapásával női akttá alakította: az ülő nő-alak fejét két kezébe fogva álmodozik. A kő életet nyert, elszakadt régi, szervetlen világától, s bekapcsolódott az élők szellemi világába. Az a biztos ítélet, mellyel Balogh Péter az emberi tartalommal telített vagy telíthető szobrászati formák s a stilizált alakok között eligazodik, és az a szűkszavú, minden naturalizmustól megszabadult művészi nyelv, melyet a kifejezés eszközeként használ: megannyi biztosíték, hogy a szobrász helyes úton jár. A fentebb körvonalazott jellegzetességek Balogh Péter szobrászatában természetesen még nem érhették el a teljes érettség fokát. A bátor keresésnek nagyobb hatósugarúvá, mélyebbé kell válnia, s témaválasztását még szélesebb alapokra kell helyeznie, hogy művészetében az általános érvényű, egyetemes kérdések is helyet kapjanak.

2

Szervátiusz Tibor gyermekkorában és diákéveiben együtt barangolt szobrász apjával az erdélyi falvakon át. Míg mások könyvekből ismerkedtek a ballada-világ legendás hőseivel, ő az ősforrásból ismerte meg magát az életet. Csak természetes, hogy hosszú barangolásaik során — részben észrevétlenül, részben tudatosan — könnyedén elsajátította az anyagban, fában, kőben gondolkozó szobrászművészet rejtelmeit. Miután elnyerte ennek az első akadémiának a végbizonyítványát, tanulmányait a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán folytatta. Már diákéveiben találkoztunk egyes munkáival a tartományi, illetve állami tárlatokon. Ilyen régi ismerősünk például az

Balogh Péter

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Élet és irodalom

1966 FEB 5

1021

Balogh Péter: Virág

ÁLIS, ZUNK"

szavait. Irodalmunkban sokáig a költészet volt a vezető műfaj, de amint felszabadultunk, a személyi kultusz helytelen gyakorlatának nyomása alól, a próza is eredeti egyéniségekkel dicsekedhet. Három nevet említenék a negyvenévesek nemzedékéből: Mikolas Sluckis, Alfonsas Bielianskas és Jonas Avyžius nevét. Kivált Avyzius regénye, A falu válaszúton, érdemel figyelmet. Sok vita volt e regény körül, elhúzódott a kiadása is, mivel a szerző hallatlanul élesen, de az igazságnak megfelelően ábrázolta a litván falu, a kolhozokba tömörült parasztság nem egyszer súlyos konfliktusait. És ami nem utolsó dolog: kitűnően megírt regény!

E. F. P.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1971 SEP 18

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

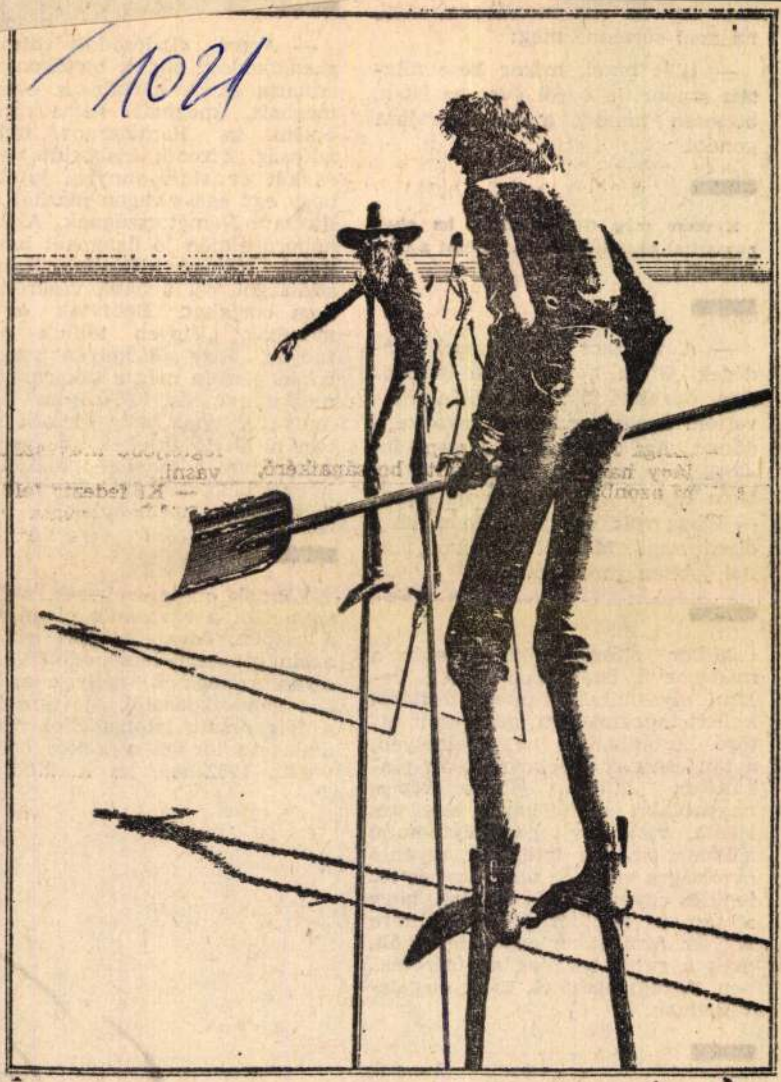

Balogh Péter: Álom

Balogh Péter

haja szőkés. Azt
ha nem sértődne

— Illés bácsi,
tait szaporítja év
biztosan mindig
gondol.

Keresse meg Gei
parasztta akar talál
szájáról.)

— A múltkor magasrangú vendégek jöttek hozzánk, jó ismerősöm, egy kutató kísérte őket. Fölvettem a sötét ruhámat, nyakkendőmet. Azt mondja az ismerősöm — Elhanyagolod a disznókat, Illés? Nem illik ez az öltözet tehozzád! — Igaza volt, ez való nekem, ez a disznószagú. Mennél büdösebb, annál jobban gazdálkodunk.

Mikor először jöttem ebbe a madárnevű, ismeretlen faluba, valami olyasminek a megvalósítását kellett tapasztalnom, mint amit úttörő koromban a begyűjtőhelyen, a tanácsházak előcsarnokában plakátokon láttam. Piroscserepes, nagyablakú családi házak, emeletes iskola, víztorony gömbölyűlombú zöldben, ahol a fatörzsek egyenlő távolságra vannak; természet és település együtt, mégis tágasan, hogy a test és szellem örömének tere legyen. Ami akkor sehol nem volt, csak a rajzokon meg az ígéretekben. A régi plakátok most megelevenednek.

Kéremszépen, Geiger Illés a legjobb gazda a faluban. (Idézet a falu szájáról.)

tudjuk, hogy jó helyen van."
banki pénzen még a takarmányt
megvettem, és két-három hón
múlva a tinók már elérték sú
ban a hitel értékét. Nemsoká
megvettem a szomszéd földjét,
lett 25 hold, 370 aranykoronás f
dem. Ezért lettem kulák.

Vannak olyan emberek, akikr
szemében a ravaszság olyan, m
a csapda, édes eleséggel csalog
aztán gonoszan lecsapódik. Vann
olyan szemek is, melyek az ö
kös gondolkodástól, játékosság
a fölgyorsult latolgatástól rava
diak. Az idegen a kettőt össze
veszti. 1952-ben, ha kiküldött

Balogh Péter
grafikus

Vadászjelenetekről szóló grafikáját mutatta be.

Telepy Katalin: Vezőgazdaság a képzőművészetben.
Művészet, 1971. január - 26.lap

BALOGH PÉTER

említve ld. Bencsik István

Kocsogh Ákos: Szobrok a nagyatádi réten

UJ TÜKÖR 1983. XX. évf. 35. sz. 24-25. o.

M.D.K.

Balogh Péter, szobrász

. művét emlitik az 1955. évi Képzőművészeti Kiállításon.

Contemporanul Bukarest, 1955, márc. 18. sz.

Balogh Péter
nobrán

M.D.V.

„Virág" (repro)

Élet és Irodalom, 1966. febr. 5 - 1 kep.

Balogh Péter
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 AUG 7. ÚTUNK

Ünnep előtt—műtermekben

1021

BALOGH PÉTERNÉL

Anyag és hely (elhelyezés) már régóta nem volt a szobrász számára annyira elsődleges szempont az alkotásban, mint manapság. Balogh Péter pedig egyébként is az elsők között feszítette szét a kiállításterem-szobrászat korlátait, s nem a néhány hétig nyitva tartó múzeumi, hanem az új összefüggésekben megújuló térszobrászat kívánalmaihoz viszonyít eszmét és formát egyaránt.

Es sohasem akármilyen eszmét, hanem következetesen — ám mindig más érzelem, gondolati kötés vagy társadalmi ügy kiemelésével — a közösség létét érintő legidőszerűbb eszméket „állítja térbe", akár ólomkisszoborban (ami őnála máris monumens-vázlat), akár többszörös embermagasságú kőoszlopban mondja el.

Így hát nemcsak kiváló anyagismerete és az expresszionizmus tanulságaiból okult szintetizáló formakultúrája téríti pályáját egyre inkább a monumentális műfajok felé, hanem talán mindenekelőtt — és eredendően — a művészi felelősség. Érthető tehát, hogy amikor a művészi feladat egyúttal konkrét és közvetlen agitációs hajtószíjként ékelődik a valóság és az emberek közé, olyankor a Balogh Péter művészete mindig részt vállal e feladatok teljesítésében.

A dübörgő Grivica út partjára nyíló bukaresti műteremben — két héttel ezelőtt még — az ünnepet köszöntő Nemzetgazdasági Kiállítás pavilonjának bejárati díszítésén dolgozott, a tízszer négy méteres lapos-domborművű fríz agyagvázlatán. A pázsit haragoszöldjének s az ég kékségének homogén hátterére kell kirajzolnia a felszabadulás történelmi pillanatát, az államosítást és a mezőgazdaság szocialista átalakítását jelképező figurális kompozíció vakítóan fehér gipsz-szilüettjét. (A megbízáshoz hozzáfűzték: „A tengerparti szoborcsoport stílusában...") Ezt folytatják majd — a Jelenig — Szőnyi István pasztellszínekben tartott dekoratív pannói. A pavilontól kissé távolabb pedig — ha még marad ideje a kivitelezésre, s nem kell lemondania valamelyik másik pályamű javára — szintén a Balogh-tervezte s a pályázaton első díjat nyert, allegorikus jellegű (magasba szökkenő pillérekre, a tartományok nevét viselő, tizenhat óriási téglából felépített) oszlopnak kellene hirdetnie az erők összefogását, a felfelé törést.

Ez a megjelenítési forma nem új jelenség művészetében. Már az emlékezetes Építők alakjait is egy rövidebb élére állított hasáb tömegéből véste ki; s aztán egy sor vázlat (többek között a tenger vizébe szánt Nap-oszlop tervezésének) tapasztalatait összegezve jutott el a galaci Ţiglina-negyed kereskedelmi-közszolgáltatási komplexuma előtti emlékmű monumentális elképzeléséhez. A szürke bánpataki kőből és mogyorószín borszéki travertinből faragott modern idol-alakzat egy kis mesterséges tó partjára épül majd, amelynek tükrében szinte a fellegekig nyúlik. Az oszlop derekát a tartomány „pecsétgyűrűjeként" öleli körbe a vegyi és fizikai ipar, az acélöntés és hajógyártás elemeiből komponált s az oszlop felületéből vaskosan kiugró, négyoldalú fríz. Fennebb, az oszlop törzsébe karcolva, egymáshoz csak a rajz derűs kötetlenségével kapcsolódó lapszéli jegyzetek, a finomvéső játékai — gyerekfejek, napkorong, virágok, absztrakt elemek — tűnnek elő, a gyermekek és a naiv művészek gondolkozás- és látásmódjába helyezkedő művész formavidító tűnődései.

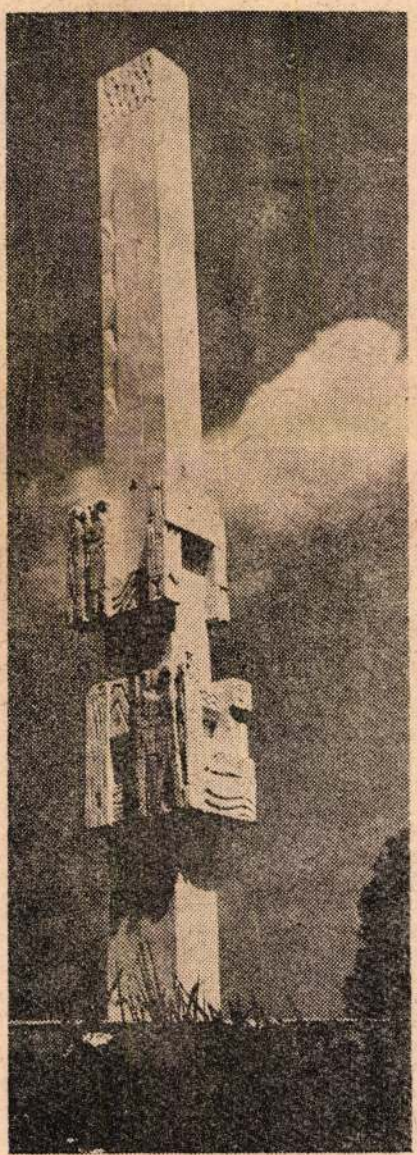

A galaci Ţiglina negyed Oszlopának makettje

Az Utunkból kivágta a Ţiglina-negyed építészeti makettjének fényképét, s gombostűvel a műterem falára tűzte, hogy a rövidesen megkezdődő véglegesítéskor állandóan szem előtt legyen az üveg- és betonfalú, levegős-felhős, víztükrös tér és környezet.

S a hatalmas térformákat kondenzáló-felidéző makettek, rajzok és szobrok között szalmaszál-vékony nyakú, alig gyermekököl nagyságú fehér és fekete hattyúk, különös elegánciájú kakasok, csikók és rókák... Alabástrom? Ahhoz túlságosan is könnyűek.

— Műgyanta. Augusztus közepén ugyanis olyan iparművészeti tárlat nyílik Bukarestben, amelyen prototípusokat állítunk ki, s felkérjük a könnyű- és díszítőipari vállalatok meghívott vezetőit: válasszanak belőlük sorozatgyártásra alkalmas darabokat és ezekkel szorítsuk ki végleges en a giccseket a forgalomból.

S mindezen felül, a vascső-posztamenseken, a falak mentén csupa új szobor árasztja a nemes anyagoknak azt a sajátosan édeskés-fanyar illatát: vasfából bányászott torzó, alumíniumból öntött atomember, vörös tiszafaakt és rézszál konstrukciók.

Itt augusztus forró napjaiban, hajnali ötkor kezdődik a munka, és Balogh Péter nem fárad kevesebbet a martinásznál...

B. Z.

tagja, mely már az első világháború előtt szembekerült a lenini eszmékkel, a világháború után pedig, a pánok „független" Lengyelországában, a Pilsudsky-féle szanációs rendszer fő politikai támaszává lett. Mi sem természetesebb annál, hogy a forradalmi hagyományok szellemében a gyermek szembefordult szüleivel. 1905-ben született, az első orsz forradalom évében, Krakkóban, amely nemcsak a Jagellók dicsőségének emlékeit őrzi, hanem a lengyel proletariátus harcainak, felkeléseinek és szervezkedésének egyik központjává lett. A családi otthon Krakkó munkáskülvárosának egy bérházában volt, melyet roskadozó kunyhók vettek körül. Az első világháború emlékei, a diákévek, a krakkói tapasztalat

csolta, Wanda Wasilewskát a proletárharc sűrűjébe vezették. Forradalmár diákok között tanult a Jagello egyetemen, és forradalmár munkások között tanult az életben. Első elbeszélése 1938-ban nagy feltűnést keltett, és botrányt okozott a krakkói városházán: a hivatalos jótékonyság leleplezése és a tömegnyomor ábrázolása váltotta ki mindkettőt. Első elbeszéléskötete 1934-ben ugyanilyen ellentmondó fogadtatásban részesült. Férjével, kislányával Varsóban telepedett le, miután mint tanárt falúról falura helyezték, és végül elbocsátották. Már a második világháborút megelőző években megfogant fő művének, a *Dal a vizek fölött* című trilógiának az ötlete, és elkészült első kötete, a *Láng a mocsarak fölött.*

ditudósító, mi
mint propaga
gigküzdötte a
Részt vett a
vízió, majd
hadtest és hac
vezésében.

A háború
nában élt,
férjével, Aleks
nejcsukkal együtt aktív harcosa volt a nemzetközi békemozgalomnak.

A véletlen úgy hozta, hogy az első szovjet film, amelyet a felszabadulás utáni hetekben egy hadikórház sebesültjeivel együtt néztem meg, a *Szivárvány* volt. Így olvastam először a nevét mint szövegkönyv-íróét. 1945-ben Nagyváradon a *Friss Újság* kiadásában megjelent az *Egyszerű szerelem* című kisregénye, amely a szovjet háborús irodalom első kezembe került alkotása volt. Elég hosszú időn át úgy

tét fogja át az első világháborútól, a szanációs kiábrándulásoktól a második világháború utáni felszabadulásig. A publicista, az aktualitásokra reagáló elbeszélő és a nagy korkép alkotója végül is egységében és teljességében marad meg, gondolom, nemcsak az én emlékezetemben, hanem a lengyel, a szovjet és más országok olvasóinak az emlékezetében is.

(cs. gy.)

eta doctus — poeta laureatus

e a hetvenedik életévét. A szovjet költé- szovjet ukrán költészet megalapítói közé etútja együtt indult és együtt haladt a Rilszkij olyan családból származott, t a demokratikus ukrán kultúráért küz- ialista ukrán kultúra építőjévé. Mint fa- árosi tanár, mint munkásfakultás, majd ora, mint irodalomtörténész, népköltészet- kutató, kutatóintézet vezetője és akadémikus, mint műfordító és természetesen mindenekelőtt és mindezzel együtt költő. Benne, akár Gorkijban az orosz, mint Andrej Upitban a lett, mint Maksim Tankban a belorusz, az ukrán kultúra hagyományai és szocialista megújulása találták nemcsak legjelegzetesebb képviselőjüket, hanem egyetlen emberben, egyetlen hatalmas, szétágazó életműben megtestesülő jelképüket. A hűség, a megújulás és a termékenység jelképét.

ismeri?
jkain
mosolyt?...
elmúlt
csillagát

ég,
og,

mek
mondja:
t.
bennem
el,

vár,

**s mélyén a szenvedély, a szomjúság,
álom, erő most rezzenéstelen,
mint mag a barázda sebeiben.**

**...A havas téli tájak szárnyain
legendás ifjúságunk szánja száll —
s egy pilla mögül mintha könnycsepp fájna
Csalóka?... Árva-bús?... Ki fejti meg?
Forró vagy már kihűlt?... Ki érti meg?...**

**...Távol suhan, elhagy egy kacagás.
A boldogság volt! Kitárom karom.
Arcom hóval verik a gyors paták.
Vihar zúdul rám porzó szán-nyomon...
Körül a puszta magánya sajog.
Lovakat! Hej! A boldogság után!
A lobogó sörénybe markolok!
Vasam a forró horpaszba hasít!...
És újra látom: a prémek közül
arca ikonok lázában ragyog.
A szeme könnyektől szelíd... Miért?
— A boldogság? az öröm könnyei?!
— A könnyeket ki ismeri?!...**

**Az est az ablakokra tüzet csóvál.
A felhő a távol fényében ég,
s az erdőt borítja rőt hamvadás;
a szél lágy ujjal fon fűzgallyakat
s dudol velem — Szerelem! Szenvedély!
Reménytelenség!**

**— Zokogó zenészem!
Se szőke szél, se szárnyas szán, se vad
paták irama nem űzi dalod,
ezek csak az én felvert álmaim.
Talán Georges Sand... talán lengyel hazád,
s mind, kiket szíved imádott, gyűlölt,
tépték fel jajgató dallamaid.
És most, mint szél felgöngyölt lobogókat,
viharba bontod lelkem... — Ó, vad
kintól szelíd muzsikusom!**

VÁCI MIHÁLY fordítása

Az Utunk évi előfizetési díja 26 lej. A szerkesztőség címe: Cluj, str. 6 Martie nr. 3. Telefon: 24—20.

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

UTUNK KOLOZSVÁR

1954 MAR 26

610

Képzőművészetünk néhány időszerű kérdéséről

II.

Az Állami Képzőművészeti Kiállításon meglepően nagyszámban találunk történelmi domborműveket. Ez az elbeszélő műfaj fokozatos meghonosodását, a gazdag, bőven áradó mondanivaló jelentkezését jelzi; kapcsolatban van a nagyméretű építkezések megindulásával és nem utolsó sorban a népi demokratikus állam által teremtett hatalmas anyagi lehetőségekkel, amelyek nélkül hasonló méretű és igényű művek kivitelezése elképzelhetetlen lenne. A domborművek megoldása, művészi felfogása egész szobrászatunkat érintő fontos kérdéseket vet fel. Vizsgáljunk hát meg e domborművek közül néhányat.

Vida Géza Pintye Gligort, a Nagybánya vidéki híres szegénylegényt, a nincstelen parasztok támogatóját s a földesurak rettegett ellenségét mintázta meg. Pintye Gligor egy fenyőerdőben az eléje hozott nemes felett ítélkezik. Az egyik magyar paraszt dühödt mozdulattal lendíti előre a nemest, s fiatal máramarosi legény sorolja fel bűneit. Ez a vádló a dombormű leggazdagabban jellemzett alakja. Magával ragadja a nézőt s kitörülhetetlenül emlékezetébe vésődik. Pintye — bár nagy indulatok hevítik — méltóságteljes nyugalommal ül. Tekintete izzó, szinte átfúrja a nemest. Amaz, — indulatos, öregedő férfi — nem hunyászkodik meg: tehetetlen harag feszíti, hogy földesúri méltóságát megcsúfolják és a jobbágyok ítélkező széke előtt kell állnia.

Az összecsapó indulatok felfokozása drámai erejűvé tette e művet. A téma teljes átélése, a lényegre törő szobrászi megoldások, a művészi jellemábrázolás teszik élményszerűvé Vida domborművét, bár még sok a befejezetlen része, egyes részletek formaszegények s a fejek nem váltak mind teljes értékű portrékká: gyakran csak sejttetik az ember belső gazdagságát.

Más problémák merülnek fel *Baraschi* Constantin *Felszabadulás* című domborművével kapcsolatban. A felszabadító szovjet csapatok bevonulását a szobrász hatalmas, ünnepélyes tömegjelenetben mutatja meg. Bukarest népe az utcákon, tereken hömpölyög, virággal fogadja a hős szovjet tankosokat. Baraschi a formakezelés fölényes biztonságával oldja meg művét és a látvány ünnepélyességét, mozgalmasságát nagyvonalúan, megkapóan hangsúlyozza. Az alakok meggyőző jellemzése azonban itt hiányzik. Nem ismerjük fel a felszabadítók üdvözlőiben a mi dolgozóink jellemző típusait. A művész nem hozott közel, nem nagyított fel néhányat közülük, beérte azzal, hogy alakjai érzelmeit néhány mozdulattal jellemezze, e mozdulatok közül sok azonban nem hiteles.

Boris *Caragea* és *Zoe Băicoianu Hála* című domborművázlatánál már az alapelgondolás hibás. S a sok külsőséges gesztus, a keresett és hamis ünnepélyesség nem az életből, de neoklasszikus művek rossz utánérzéséből fakad.

És ezzel eljutottunk a kérdés lényegéhez: helyes-e, ha mai képzőművészetünkben felhasználjuk a neoklasszikus stílus elemeit, alkalmasak-e ezek mai problémáink tolmácsolására és milyen mértékben használhatjuk fel ezeket az elemeket?

A szocialista realizmus, — ezt előljáróban meg kell mondanunk — nem stílus, hanem módszer. Módszer a valóság lényeges elemeinek, az adott történelmi-társadalmi jelenségek lényegének minél teljesebb, minél igazabb feltárására. E cél érdekében a szocialista realizmus a lehető legnagyobb szabadságot biztosítja a művészek számára. A szocialista realizmus stílusgazdagságot ígényel, de ugyanakkor gátat vet az antirealista stílusoknak.

Fiatal, felszabadult képzőművészetünk még a keresés szakaszában van. Művészeink legjobbjai lázasan kutatják hősi valóságunk kifejezésének legalkalmasabb művészi eszközeit. Szobrászatunkban az utóbbi időben két eljárás körvonalai kezdenek mind határozottabban kibontakozni. Az egyik az ember jellemének minél mélyrehatóbb, minél teljesebb visszaadására törekszik s mondanivalóját nagy erővel, belső dinamikával, a művészi hevület meggyőző erejével tolmácsolja. Ilyen például Vida Géza domborműve. A másik eljárás bizonyos eszméket: hősiesség, erő, ünnepélyesség stb. próbál kifejezni, ami azonban nem az alakok belső lényéből árad, hanem ellenkezőleg, a művész az eszme illusztrálására állítja be, mozgatja alakjait s így a mű kissé külsőségesen hat és többnyire elvont jelleget kap. Ilyen, bizonyos fokig, C. Baraschi és különösen Caragea-Băicoianu domborműve. Ez a többe-kevésbbé elvont eljárás sokban emlékeztet a neoklasszicizmusra. Szükséges tehát, hogy ezt a művészeti irányzatot röviden megvizsgáljuk.

A neoklasszikus, vagy klasszicista művészet a XVIII. század végén fejlődött ki s a XIX. század első harmadában virágzott. Nagyot az építészetben alkotott, a szobrászatban már kevésbbé. A festészetben nem ért el értékes eredményeket. Ideálja az ókori klasszicizmus lévén, az ábrázoló művészetben főleg mithológiai tárgyú műveket alkotott s a korabeli esemenyekre is ezek útján utalt — szimbolikusan. Eszménye a hosiesség, erő, ünnepélyes nyugalom volt. Ennek felelt meg a nagyon nyugodt formai megoldás is. Általában hűvös, hideg műveszet volt ez, kerülte az érzelmek, az indulatok erőteljes megnyilatkozását.

Amíg a neoklasszikus művészeket a nagy eszmék hevitették, — Franciaországban a forradalom, Oroszországban az 1812-es Honvédő Háború hazafias eszméi, — sikerült néhány valóban magasztos művet alkotniok. Ilyen például a moszkvai Vörös Téren álló Minyin és Pozsárszkij szobor. Ezzel Mártosz az 1812-es Honvédő Háború körüli időkben a hazafias öntudatot erősítette. Később azonban, Franciaországban, a császárság kikiáltásával, Oroszországban I. Sandor 1812 utáni reakciós uralmaval, a klasszicista művészet elvesztette eszmei alapját s ezután már csak üres, szónokias patetizmussal, külsőséges gesztusokkal akart hatni.

Nem az a baj tehát, hogy egyes művészek megkísérlik felhasználni a neoklasszicizmus eszközeit, hanem az, hogy rosszul alkalmazzák azokat. Ahelyett, hogy Mártosz: Minyin és Pozsárszkij szobranak kifejező, meggyőző, mozgósító erejéből okulnanak, amelyeket e muvesz az akkori formai kötöttsegek, — a frontális nézet, a görög római tipusok, ruhák, fegyverek, stb. ellenere, éppen az eszmei átéles ereje folytán ért, a hanyatló, eszmenélküli neoklasszicizmus külsoségességét veszik át ma, amikor nagy eszmeinket stílus-megkötöttsegek nelkul, szabadon fejezhetik ki.

De menjünk egy lépéssel tovább: hogyan jelentkezik a klasszicizálás kérdése a portreszobrászatban? Itt is bizonyos szabályai voltak: a nagyobb nyugalom érdekében a fej tengelye függőleges, a haj gondosan rendezett, az arc kifejezése nyugodt, a szobrászi formák gondosan elhatároltak. De még ennél is jellemzőbb erre az irányzatra, hogy idealizálásra törekszik, és az esetleges testi hibákat, a kevésbbé vonzó jellemvonásokat igyekszik elleplezni és új, idegen vonásokat kölcsönözni az arcnak. (Ez utóbbira sokan nálunk is hajlamosak.)

Houdou-t, a legjelentősebb neoklasszikus portrészobrászt is megmételyezte a hasonló követelményekkel fellépő környezet. Mélyen elítélték, mert Glouckot hímlőhelyesen, Mirabeaut pedig sebhellyel ábrázolta. S most gondoljunk Vera Muhinának, a Szovjetunió nemrég elhunyt kiváló szobrászának Juszupov tábornokról készített portréjára. Milyen hatalmas plasztikai megjelenítő erővel állítja elénk ezt a csatákban félszemét vesztett, sebhelyektől eltorzított katonát. A néző érzi a rettenhetetlen hőst, a hazájáért minden áldozatot vállaló katonát s ez az arc erkölcsi nagysága folytán egyszerre vonzóvá és széppé válik, anélkül azonban, hogy a szobrász egy jottányit is szépített, idealizált volna rajta.

Nálunk is voltak olyan törekvések, hogy például a véznatestű, de kiváló intelligenciájú újító jelentőségét azzal hangsúlyozta a szobrász, hogy erős, izmos, kidüllesztett mellű Herkulesként heroizálta. Holott éppen azokat a jellemvonásokat kellett volna gondosan megkeresnie és kihangsúlyoznia, amelyek folytán ez a munkás újítóvá válhatott.

Úgy gondolom, hogy ez a mi szobrászatunk igazi útja: a valóság lényegének igényes művészi eszközökkel való mély feltárása és bemutatása. Az ilyen alkotás eszméje által még akkor is szép, ha olyasvalamit ábrázol, ami pusztán fizikai megjelenésében esetleg nem is tetszetős.

Ezért tartozik a kiállítás legszebb portrészobrai közé *Irimescu* Ion, Ciolan érdemes művész karnagyot ábrázoló műve. Jobb és jelentősebb az ugyancsak kimagasló Băncilă portrénál. Az utóbbinál megcsodáljuk a szobor kifejező erejét, a kompozició szépségét, a drapériák lendületét. Megcsodáljuk, mert jó szobor, de — csak szobor. A Ciolan-portré azonban azért nagy, mert egy pillanatig sem gondolunk arra, hogy szobor: csak az életet, a szellemet érzékeljük, amelyet ez a mű áraszt. Akárcsak *Baba* Cornel, Sadoveanuról, vagy Lucia Sturza Bulandráról készült portréja előtt.

De térjünk vissza kiindulási pontunkhoz, a történelmi tárgyú domborművekhez.

Constantin Baraschi domborműve megoldásánál épületeink klasszicista stílusához alkalmazkodva, az ókori művészet példájából merített. A dombormű mozgalmassága, a részletek, — épület, fák, felhők — kissé festői hangsúlyozása, a kései görög, vagy a római domborművekre emlékeztet. Ugyancsak a görög-római művekből merít, amikor a mozdulatokat, ruharedőket, stb. bizonyos fokú stilizálással fogja egységbe és idomítja a dombormű sajátos követelményeihez. Ezzel az eljárással műve valóban ünnepélyessé, mozgalmassá és látványossá vált. A látvány összességében nagy hatást gyakorol a nézőre. A részletek gondosabb vizsgálata azonban már kevesebb örömet nyujt: a legtöbb alak mozdulata külsőséges, pózos. Itt van tehát a hiba.

A görögök kiválóan értettek ahhoz, hogy alakjaik mozdulata szépen, természetesen hasson és tökéletesen beilleszkedjék a dombormű stílusegységébe. Viszont a görögök erősen idealizáltak. Az épületet díszítő domborműnél bizonyos stilizálás kétségtelenül szükséges ma is s e tekintetben valóban sokat tanulhatunk a görög-római művészettől. Ma azonban nem idealizált, elvont gesztusokat, hanem az életben, a valóságban megfigyelt mozdulatokat és kifejezéseket kell megoldanunk a monumentális dombormű által megkívánt stilizáló eljárással.

Van a kérdés megoldásának más útja is. Vida pld. nem klasszicista módszerekkel dolgozik, de műve a valóság feltárása, a megjelenítő-jellemző erő, a teljes átélés szempontjából biztos léptekkel közeledik a klasszikus nagyság felé, ha ma még sok megoldatlan problémát, s bizonyos formaszegénységet mutat is. A Caragea-Băicoianu domborművén nyilvánvaló a klasszicista eszközök nyoma, de a lényeg feltárásának hiánya s a külsőséges kifejezés folytán egyre jobban távolódik a valóságtól s egyben a klasszikus nagyságtól.

Egyébként a klasszicista művészet sem a román, sem a magyar szobrászatban soha mélyen meg nem gyökerezett.

Fontos, időszerű és a képzőművészek országos értekezletén részletes megvitatásra érdemes kérdés ez. Annál is inkább, mert néhány nagy mesterségbeli tudással elkészített, impozáns, de szokványos mű iránytmutatóként való elfogadása egy újabb akadémizmus veszélyeit jelezné. Ez pedig nem lehet célja senkinek, aki művészetünket szereti. Nem lehet célja, mert az akadémizmus még soha semilyen formájában jót nem hozott.

Képzőművészetünk másik időszerű kérdése az utóbbi időben látott sok nagyméretű szoborral kapcsolatban merül fel. Szobrászaink törekvése a nagyobb méret, a monumentális felé helyes és szükségszerű. Mai „hősi és monumentális valóságunk" (Gorkij) ábrázolása legtöbbször valóban nem fér el a kisméretű szoborban.

A monumentális szobrászat a művészettörténet valamennyi virágzó korszakában az építészettel szoros egységben fejlődött ki. A mult század második felében a kapitalizmus hanyatlásával fokozatosan megszünt a művészi igényű, monumentális építkezés, s ezzel a képzőművészet három főágának: az építészetnek a szobrászattal s a festészettel való egysége.

Természetes, hogy ma, amikor ennek az individualista korszaknak gazdaságilag és társadalmilag véget vetettünk, ezt az átalakulást művészetünk is érzékeli s tükrözi. S bár a gyakorlati kivitelezés terén még a kezdet kezdetén állunk, s a művészi igényű urbanisztika terén még nagyon kevés történt mínálunk s az építészek és ábrázolóművészek között sem alakult még ki a kellő kapcsolat, — a szovjet példa s a fokozódó lehetőségek tudata máris érezteti hatását. A nagyarányú építkezések fokozatos megindulása folytán a szobrászat és az építészet újra egymásra találnak s a szoborművek méretei az egyén mértéke helyett mindinkább a közösség igényeihez alkalmazkodnak. Éppen ezért szobrászainknak ez a törekvése szükséges és indokolt.

A monumentálitás azonban nem a méretek nagyságától, hanem a szobor tartalmától, a figura belső erejétől, arányaitól, valamint a szobor s a környező tér egymáshoz való helyes viszonyától (térbehelyezés) függ. Kis szobor is lehet monumentális hatású, pld. *Helle* Elly: *Felvonulás* és két-három méteres szobrok esetleg kicsinek és tartalmatlannak hatnak. (Nastase *Justin: Majakovszkij*, 2,70 m. Geo *Medrea Ana: Ion Voda cel Cumplit*, 2,90 m.)

Magát a méretet mindig a mondanivalóból fakadó szükségszerű szobrászi anyagok határozzák meg. Hogy egy szobormű mekkora méretet igényel, már a vázlat arányai alapján pontosan meghatározható. Ha az arányok nem megfelelőek, a szobor nagy méretei ellenére is kicsinek, nyomottnak hat. Túlnagy fej pld. nagy méret ellenére is törpeszerűvé teszi a figurát (*Schulmann* Maximilian: *Parasztasszony:* 2,65 m), a megnemfelelő testarányok pedig egyéb érdemek ellenére is ormótlanná, nehézkessé. (*Balogh* Péter: *Ifjúmunkások illegális tevékenysége*, 2,50 m.)

A nagy méret nagyvonalú megmunkálást, a nagy felületek összefogottabb, de teljes szobrászi megoldását igényli. Enélkül a szobor óriási méretű vázlatnak hat. (*Severineanu* Rodica: *Vasile Roaita a szirénánál*, 3,40). A nagy méret szembetűnőbbé teszi az elméretezett, vagy eltúlzott formákat (*Porumbaru* Olga: *Gerelyvető lány* 2,40 m).

Boris *Caragea: Lenin*, Kós András: *Erdélyi paraszt*, *Onița* Iulia: *Katona* című szobrainál a mondanivaló súlya s az emberábrázolás ereje teljes összhangban áll a szobor méreteivel. Ezek is legalább kétméteres szobrok, de a nézőnek eszébe sem jut, hogy a méret helyességét fontolgassa. A méretet természetesnek, magától értetődőnek és módosíthatatlannak találja.

Monumentális szobrászatunk csak úgy fejlődhet igazán, ha művészeink minél több ilyentermészetű művet alkotnak s ha minél több új monumentális munkát látunk szabadtéri elhelyezésben. E művek hatása végső fokon ugyancsak ott mérhető le.

Volna még nem egy megtárgyalásra váró kérdés. Például az, hogy miért oly kevés az ipari munkást bemutató, tartalmilag jól elmélyített mű képzőművészetünkben, hogy kiállításainkról miért hiányzik teljesen a szerelem szép témája, ha az anyaságnak már oly sok és köztük igen jó művet szenteltünk?

Ugyancsak megvizsgálást érdemlő kérdés az is, hogy egyes kompozicióinkon a figurák színpadon mozgó színészekként hatnak (például *Rubin* Pita: *Tervek a jövőről*) s a kompozició pillanatfelvételre emlékeztet. Ennél is rosszabb, ha e mozdulatok az elszakadt mozgókép suta merevségét idézik. A képzőművészeti alkotásnak mondanivalóját egyetlen pillanatra, egyetlen mozdulatra kell korlátoznia s ebben a mozdulatban oly nagy jellemzőerővel s oly időtállóan kell kifejeznie a szándékot, hogy ez a mozdulat a pillanatot is visszaadja s mégse hasson pillanatfelvételként. Olyan legyen, hogy hosszan elnézhessük s minél tovább nézzük, annál többet mondjon számunkra. . .

Képzőművészetünk néhány fontos, időszerű és megoldásra váró kérdését vetettük fel. E kérdések végső tisztázása a képzőművészek közelgő országos értekezletére tartozik.

BORGHIDA ISTVÁN

BAJOR ANDOR

A KÖLTŐNEK TOLL A KARDJA...

„Nehéz szatírát nem írni"
Igaz, bölcs szavak ezek!
Node írni, az se könnyű:
Sőt tán írni *nehezebb.*

A vadász ül méla lesben
Megmarkolja fegyverét,
Föltűnik egy sas, ő rálő
S megint lehull egy veréb.

S minthogy kissé vak a vadász,
Meg a karja is remeg
Így hát fütyölnek a golyók
S hullanak a verebek.

Gyáva, gyilkos orvvadászom!
Golyódat a célba lődd
Üljél veszteg, míg karikák
Táncolnak a cél előtt!

Végy más fegyvert a kezedbe,
Ha a puskád félrehord;
Kíméld meg az életünket,
És kíméld a puskaport!

Tell Vilmos úgy lőtt a célba,
Hogy karja nem remegett
S így az almát találta el,
Nem pedig a gyereket.

Te nem vagy jó Tell Vilmosnak,
Veled, bátyám, ez a baj:
Tudom mi van a szívedben:
Egy pöttömnyi hivatal.

Onnan kapod a parancsot
S mindegy az, hogy úgy vagy így
S attól félsz, hogy a kritika
Egy szép napon megpirít.

Ó te pörkölt szívű költő,
Te kis pirított dalos,
Hadd hintsünk meg paprikával,
Nesze só és nesze bors!

Mert ez hiányzik, a fűszer,
Mindig mikor verset írsz
S ettől olyan a szatírád
Mint a híg lé, mint a víz.

Nehéz szatírát nem írni,
Node írni is nehéz,
Míg a szíved nem a népé,
S amíg csak szimatra mész.

Mert hajszálra kell ám tudni,
Hogy az ember hova üt:
Hol végződik be a féreg,
S hol kezdődik meg a rügy.

De ha írsz, hát írj merészen!
Biztos dolog ez az egy:
A költőnek toll a kardja,
Harc van — s az nem babra megy.

Az ÚTUNK előfizetési díja évi 20 lej. Elő fizetni lehet a Sajtóelosztó Központ fiókjainál. SZERKESZTŐSÉG címe: MÁRCIUS

SZEMLER FERENC

NEHÉZ LÉLEK

Negyvenben innét verte ki
harmadmagával őt a mester,
mert magyarul felelt neki.
Most rágondolni szinte restell.

Feszült agyában a harag
és borzongott belé a bőre.
A szó is torkára akadt,
úgy vágyott igazabb jövőre...
Körül most lányok zsonganak,
magyar s román szót ejt a szájuk
és akármit is mondanak,
nem reccsent szitkot senki rájuk.

Bármilyen nyelven mondhatod:
„Éljen a proletár szabadság!"
...Az apja hány pofont kapott
s hányszor küldték .....-ba anyját!
Amíg inas volt, iskolát
saját nyelvén sohase végzett,
csak torzan látta sugarát
Petőfi vagy Puskin nevének.

Sajog a régi sérelem,
pedig azt hitte, hogy csitul tán;
multtá sötétül a jelen
s megint elful a szó a torkán.
Hihetetlen: de mint a por
a gyár fölött sugaras délben,
még a mosolya is komor
s megáll a klinkernél sötéten.

3) OTTHON

Vaspor s olaj a mosdóban marad,
de ő hazáig gondban füstölög.
Még azt se látja, hogy leszállt a nap
s a Tömös-parton felszállott a köd.
A Rézműves-utcán, mert itt lakik,
gyermekzsivajban száll a sűrű por,
torkot csavar, könnyes szemet vakít.
De benne csak saját sötétje forr.

Hihetetlen, de így van! Morcosan
veszi a fűrészt, fúrót és szeget.
Hosszan babrál egy rossz ablakvasan
s nem is figyel fiára, mit fecseg.
Pedig az mint egy istent nézi őt,
ki semmiből világcsodát teremt.
„Ilyen leszek — suttog — ha megnövök!"
És apja ajkán bántja az a csend.
A kislány is szeretne szólni már,
a hármasszabály szorítja szívét.
A felesége szintén szóra vár,
a disznóhúst hogy tálalja elébb?!...
Ragyog a lakás. Kint az udvaron
a csöndes éjben nagy diófa ring.
Boldog lehetne — érzi ő — nagyon!
S az ablakvasra bámul csak megint.

4) ORVOSSÁG KERESŐK

Ilyen ember. Bírálják is érte
eleget az alapszervezetben.
Mintha csavar fogná a helyére,
néz a szónok arcába meredten.

Majd felugrik. Sok sebes szavától
a vasfalú szoba szinte csattog,
védekezik, vádol, kifogásol...
és egy kicsit félszeg is miattok.

Ki tagadja, hogy sztahanovista?
Megbecsülést miért nem kap mégse?
Inkább vegyék jelvényét is vissza!
Ne említsék soha a nevét se!...

Ami baj, mind előkotorássza.
Elmond mindent, ami szívén fekszik.
Egész testét jogos harag rázza.
S elvtársai szemüket meresztik.

„Ugyan-ugyan!" — bólingat feléje
Prodan elvtárs, a szöghajú titkár. —
Érzi, amint csendesül a vére.
El is hallgat. Szégyenkezik is már.

Vannak, akik haragusznak rája.
Sokan vannak, akik pártját állják.
Jó munkás ez, ne hagyjuk magára
s találjuk is meg az orvosságát!

5) NÉMA FOGADALOM

Jó munkájának érdeméül
nyáron Eforiába megy,
előtte tenger kékje mélyül,
fölötte kék égbolt lebeg.
Futó hullám tocsog elébe
s lám, meglegyinti őt a béke.

Az asszonya remegve nézi,
hogy milyen gyakran mosolyog,
a gyermekeit hogy becézi,
hogy tetszik neki a homok,
melyre úgy repül, mint anya-ölbe.
Jó és meleg a haza földje!...

Édes hazám! — mondja magában,
bár vissza-visszasajg a mult,
amely szívében és agyában,
mint ártó vérrög megszorult.
És bár szeretné: amíg él se
csillapszik gyilkos lüktetése.

De ez a meleg déli napfény
olyan, akár a szeretet.
Úgy simogatja pőre testén
a ráncokat, az ereket.
Nem orvosság ez még, csak jelkép,
de mégis jó, hogy ideküldték.

És hosszan elnézi: fehéren
ugró habok tajtékzanak,
sűrű-kék ömlik el az égen,
a vizen fényhullám a nap.
S némán magának megfogadja:
nem hagyja magát!... sose hagyja!...

6) MINT A MADÁR

Nyara kitelt, hazafelé utazik,
szabadsága nincs is jövő tavaszig.
De mellében, mint a madár a vadon
közepében, repdes szíve szabadon.

Hazaszárnyal, egyet pihen, visszaszáll,
mintha kedves üzenetet hozna már,
s ösztökélné, vegye útját sebesen,
jár az üzem, várja is őt az üzem.

Mennyi emlék, mennyi kedves kicsiség
mocorgatja dologra már a kezét;
dörög a kő, forog a dob, száll a szén,
napos delek villannak át az eszén.

Nézd az arcát, síma lett és barna lett,
nem borítják multidéző fellegek,
szíve repdes, hazafelé vonja már
s biztos repül, mint a tengeri madár.

7) JÖVŐBE, OROMRA...

Nagyot fütyül a vonat,
kormát köpi hátra,
cementporos kőfalak
füttyentenek rája.

Kettős kémény lengeti
csavarodó füstjét.
Már messziről int neki,
megérkezik tüstént.

Odaviszi a vonat
épp a gyár elébe,
látja már a kapukat,
mosolyog a képe.

Látja, hogyne, hol az út
jövőbe, oromra.
Még ha nehéz is a gúzs,
s lesz még vele gondja.

MADIK KOSZORÚFA

Irta: ASZTALOS FERENC

FESZT LÁSZLÓ illusztrációja

mellettünk állott. Haragosan nézett Rodinra s ez most már a hangjából is kiérződött.

— Mi az atyaúristent csináltatok itt — mondta. Nem látod, hogy a hegy már rá is feküdt. Ha csak egy kis szakadást kap, beomlik az egész istenség.

— Omlik a piculát — dadogta Rodin s kényszeredett vigyorgás terült el az arcán; sápadt lett és idegességében két ujjával ott kotorászott a bajuszánál.

Úgy éreztük mi is magunkat, mint akit leforráztak. Hallgattunk, nem szóltunk.

— Nektek csak a grafikon a fontos, de hogy rendes munkát végezzetek, arra már nem vagytok képesek — dohogott a csoportfelelős.

— Nem jó, mert én csináltam, úgye, — kezdte keserűen Rodin.

— Akár te, akár a Pilátus szerelte, de akkor is ki kell cserélni. Érted, ember, ki kell cserélni!

— Ne viccelj, Gagyi elvtárs... hogy gondolod? Legfentebb teszünk vagy két-három kisegítő támfát. De leszerelni?

Ez a halál — *jutott hirtelen eszembe s éreztem, hogyan bénul meg minden idegszálam, hogyan vesz erőt rajtam a rémület. Szerettem volna felordítani, de nyelvem az inyemhez tapadva, mozdulatlan maradt.*

Éles pattogás és egy-egy reccsenés jelezte, hogy a hegy mind súlyosabban, erősebben nehezedik a támfákra.

Valamelyik felnyögött a hátam mögött s szinte eszelősen suttogta:

— Né, a támfa is... az is szakad...

Rámeredtem a támfára. Közepe táján kidudorodott egész kereken és apró szálkák, megszakadt rostok pattogtak szétnyílva.

A gyűrűben, ebben a nyolcméteres földalatti üregben, a halálos veszedelem közvetlen közelségében, mint tűzszikrák kergetőztek meg-megszakadozó gondolataim. A hajló-recsegő koszorúfát néztem s láttam a feleségem rémült arcát, amint átöleli két kislányomat, kezében az értesítéssel... A hálótermet, a hat üresen maradt ágyat... Popescué mellett a széket s rajta a szovjet sztahanovistákról szóló fellapozott könyvet... A klubban izgatottan beszélő elvtársak sokaságát...

Valaki elugrott mellettem s meglökött. Hátratántorodtam.

A csoportfelelős hosszú alakja került elém s láttam, amint izmos karjával megragad egy nemrég leszerelt hatalmas támfát.

— Ide, elvtársak, ide gyorsan! — ordította.

Az erélyes hang felrázott. Dermedtségem felengedett. Lábam megmozdult, de mire elindultam volna, Popescu megelőzött.

Fiatal, nyulánk teste egy pillanat alatt átlendült a gurító nyílásán. Azonnal rájött, mit akar a csoportfelelős, s nem a hegyet, az omlós földet, talán egy szikladarab, hiszen, ha teljes súllyal nehezedik a támfákra, azonnal betemet.

Kínlódva emeltük a súlyos fát.

— ...Na, mégegyszer... Héé-rrukkk!... Most fel... — rrrukkk!

A csoportfelelős széles válla a négy mázsás támfa alá feszült.

— ...Ahol a hasadás van, pontosan oda emeljük, elvtársak!... — szakadozott ki száján az utasítás.

Nyakán vastag húrként feszültek az erek, az inak s az arca egészen kivörösödött. Fekete szemével olyan volt, mint a lángoló pipacs.

Rodin zömök alakja is odafurakodott a fa alá. Közvetlen mellettem Pajteket vettem észre, megemberelte magát s odaállt mellénk.

— Nem futottam el, elvtárs, nem vagyok patkány! — dadogta, s nyögött nagyokat, de most emelt is úgy, hogy majd megszakadt bele.

A koszorúfa *már majdnem rajta volt a támfa bütüjén, mikor Rodinnak megcsúszott a lába s kiütötte a Cochiș lábát is. A támfa most teljes súlyával a csoportfelelősre nehezedett. Az megingott, térde megroggyant s hajolni kezdett oldalt. Ekkor Popescu egyenesen a dőlni készülő támfa alá ugrott, nekivetette hátát az egyik törött tartóoszlopnak, s a karjával igyekezett feltartani a támfát. A támfa azonban mindinkább rádőlt, valósággal hozzápréselte a törött oszlophoz. Irtózatos erővel nyomhatta a mellét, mert levegő után kapkodott. Nagynehezen visszanyomtuk róla. Csak lecsúszott az oszlop mellé a kövekre.*

A csoportfelelős újra kiabálni kezdett! — Héé-rukk! — s mi újra mind feljebb emeltük a támfát. Végre odaemeltük a helyére, éppen a töréshez s a koszorúfa hamarosan ráfeküdt, rádöglött a támfa befaragott bütüjére. Rányomkodott, aztán csak mozdulatlanná dermedt.

Popescu féloldalt fordult a földön és hányni kezdett.

Egyikünk se bírta megállni, hogy ne támaszkodjék valamihez.

A gerincem, a torkom zsibbadt volt, könnyűnek éreztem a vállam, s ólmosnak a lábamat. A vér ledülepedett az arcokról, sápadtan, kimerülten néztünk egymásra. Gagyi elvtárs mozdult meg először, aztán az öreg Grecu. Odaléptek Popescuhoz és felültették.

— Nincs semmi bajom, csak kicsit megnyomott — motyogta az szégyenkezve. Aztán hirtelen a melléhez kapott, benyúlt az inge alá s egy zacskót húzott elő. Kibontotta, kivette belőle IMSz könyvét, megnézte, nem nyomódott-e össze, aztán megnyugodva tette vissza a zacskóba, majd az inge alá. Az öreg Grecu zubbonyát a fiú hátára terítette.

— Na csak pihenj egy kicsit s meg ne hűlj.

Mire Petricáék megjöttek az új koszorúfával, még két támfával támasztottuk alá biztosítékul a meghasadt fát.

A váltáskor Gagyi elvtárs a szótlanul lehajtott fejjel állingáló Rodinhoz fordult:

— Nézd, Rodin elvtárs, én amúgy is jelentem a történteket, de szeretném, ha előbb te néznél be a szakszervezetbe. Mert tudod, én elhiszem, hogy ma éjjel sokat tanultál, de azért kérd meg a titkár elvtársat, hogy magyarázza csak meg neked bővebben: mit jelent a munka iránti felelősség.

Rodin a bajuszát csipegette, majd sóhajtott egyet s lassan bólintott.

— Benézek, Gagyi elvtárs. Igazad van.

SZABEDI LÁSZLÓ

BÍRÁLAT

Kemény birálatodból látom,
hogy szörnyen bátor és okos vagy.
De ki parancsolta, barátom,
hogy mostanig hallgatva kúshadj?

Eddig azt hitted, kötelesség,
hogy az embernek minden tessék?
Most azt hiszed, nagyhangú száj,
hogy mindent bírálni muszáj?

Eddig mérgesen lelkesedtél,
most lelkesen megmérgesedtél.
Uram fia!
Nem csupa bürokrácia
a népi demokrácia!

Hiszen bírált eddig is persze,
kinek megvolt hozzá a mersze;
de te ne okvetlen jajgass:
eddig hallgattál, — most is hallgass

s ne szidd a költőt, ki az ország
dolgában tevékenykedik
s gyakrabban festi kora arcát,
ritkábban pörsenéseit.
1950.

Képzőművészeti évi

Expoziţi
a A

Actuala Expoziţie de Stat, cea mai de seamă manifestare a anului trecut în acest domeniu al creaţiei, înfăţişează progresele realizate de artiştii noştri plastici aparţinînd generaţiilor vîrstnice sau tinere. Dezvoltarea artei noastre plastice este vădită de numărul mare de artişti expozanţi şi de lucrări (peste 300 de artişti şi peste 900 de lucrări) şi se oglindeşte îndeosebi în nivelul artistic mai înalt al unui număr însemnat dintre operele expuse.

In expoziţie se reflectă aspecte din munca plină de avînt a poporului nostru pentru a-şi făuri o viaţă fericită, probleme ale vremii noastre, evenimente din istoria patriei etc.; artiştii plastici răspund, în măsură sporită, la necesităţile culturale ale poporului. Un mare număr de vizitatori trec zilnic prin sălile expoziţiei; lucrările cele mai bune se bucură de calda admiraţie a publicului.

★

O caracteristică a Expoziţiei de Stat este locul relativ mare pe care-l ocupă compoziţia tematică în pictură şi în sculptură (peste 120 de lucrări). Artiştii s-au simţit atraşi de compoziţie prin faptul că ea oferă largi posibilităţi de generalizare, de înfăţişare a conflictelor. Departe de a putea să analizăm, în spaţiul unui articol, zecile şi sutele de lucrări expuse, ne vom mărgini la înfăţişarea cîtorva din ele. Iată, de pildă, tabloul unui absolvent al Institutului de Artă Plastică, — A. Anastasiu intitulat: „Şi la noi va arde lampa lui Ilici". El înfăţişează un colţ al şantierului unei noi hidrocentrale săteşti; vedem aci, în personajele principale pe omul simplu, stăpîn pe munca sa, avînd clar în faţa ochilor perspectivele vieţii noi. Insă coloritul, relieful lucrării nu sînt încă deajuns de expresive. O altă lucrare cu calităţi, inspirată de tema electrificării la sate, este semnată de pictorul Alexandru Avramescu.

Sugestiv şi clar ca expresie este ta-

NOTA REDACŢIEI Ziarul nostru publică articolul de faţă în dorinţa de a contribui la stimularea schimbului de opinii cu privire la realizările şi problemele actuale ale artelor plastice din ţara noastră.

Rugăm pe oamenii de artă şi pe cititorii noştri, în general, să ne comunice părerile lor asupra ideilor expuse în articol.

îndrumați de organizațiile de partid, au citit Hotărîrea în grupuri de muncitori, arătîndu-le avantajele care decurg din cultivarea de cartofi și legume pe loturi individuale.

La fabrica „Rominia muncitoare", în cadrul unei convorbiri avute cu un grup de muncitori și muncitoare, agitatorul Baranyai Iosif a dat ca exemplu muncitoare din întreprindere care au însămînțat anul trecut cartofi și legume pe loturi de pămînt repartizate de sfatul popular orășenesc și care și-au îmbunătățit astfel aprovizionarea pentru iarnă cu legume și zarzavaturi.

In cadrul acestei convorbiri a luat cuvîntul și tov. Andrási Arcadie, care a arătat că anul trecut, cultivînd o suprafață de 160 m.p. teren, a obținut 50 kg. cartofi, 50 kg. varză și 130 kg. de alte legume și zarzavaturi, ca roșii, castraveți, morcovi, etc. El a dat ca exemplu pe muncitoarea Enciu Maria, care a cultivat un lot în suprafață de 170 m.p. asigurîndu-și aprovizionarea pentru iarnă și făcînd o însemnată economie în bugetul familiei.

Muncitoare ca Dézsi Irina, Turani Maria și altele și-au exprimat dorința de a li se repartiza loturi individuale pentru a le cultiva cu cartofi, legume și zarzavaturi.

In urma muncii de agitație numeroși muncitori de la uzinele Ianoș Herbak, Atelierele C.F.R. etc., au cerut să li se repartizeze loturi individuale.

TRACTOARE REPARATE DE MÎNTUIALĂ

ORADEA (de la corespondentul nostru). De la S.M.T. Ghiorac și din alte S.M.T.-uri din regiunea Oradea au pornit numeroase brigăzi de tractoare în cîmp, pe tarlalele gospodăriilor agricole colective, ale întovărășirilor și ale țăranilor muncitori cu gospodării individuale, în vederea executării arăturilor de primăvară.

Fapt este însă că conducerea S.M.T.-Ghiorac, (director Fekete Victor), lipsită de spirit de răspundere, a trimis brigăzile la cîmp fără a controla calitatea reparațiilor la tractoare.

Una dintre brigăzi a fost trimisă la gospodăria agricolă colectivă „Drum Nou" din satul Batăr. Tractoarele acestei brigăzi au o serie de defecțiuni. De pildă, tractorul I.A.R. condus de tractoristul Blidar Petre are radiatorul spart. Astfel, la fiecare tură, tractoristul trebuie să oprească tractorul în capătul tarlalei și să aducă cu căldarea apă de la o fîntînă îndepărtată. Cu alte cuvinte, cîte ture atîtea căldări de apă pentru tractor. Dacă durata unei ture este în general de 35 minute, cam tot atîtea minute pierde tractoristul cu transportul unei căldări de apă pentru motor. Norma de 2,10 hectare arătură zilnică n-o poate realiza, iar consumul de carburanți este mult ridicat față de cel planificat pentru hantru.

a Anuală de Stat
rtelor Plastice

de LIGIA MACOVEI
și
DORIO LAZĂR

bloul pictorului Vasile Weith „Chemarea la întrecere". Foarte bine este redat contrastul dintre entuziasmul și mîndria minerilor tineri — și calmul chibzuit al celor maturi. N-ar fi stricat ca aici, precum și în cealaltă pînză emoționantă a lui Weith, „Reculegere", pictorul să fi folosit un colorit mai bogat și mai nuanțat, care să sublinieze mai sugestiv conținutul.

Avîntul în muncă este tema pe care și-o propune și pictorul Octavian Angheluță în lucrarea „Reparație la cuptoare la Uzinele Reșița" Atmosfera uzinei e redată cu măiestrie Siluetele în mișcare ale oțelarilor, deosebit de sugestive și de bine desenate, te transpun în mediul specific al cuptoarelor uzinei. Unde n-a izbutit însă artistul să seziseze pe deplin noul este tocmai în viața interioară a omului. Am fi vrut să vedem în mai mare măsură trăsăturile morale ale omului nou, caractere tipice. Chipurile seamănă prea mult între ele.

Lucrarea pictorului ardelean Bene Iosif „Sosesc noi membri în gospodăria agricolă colectivă" își propune să dezvăluie noua atitudine față de gospodăria colectivă care își croiește drum în rîndurile țăranilor mijlocași ; e elocvent schimbul de priviri dintre cei doi țărani muncitori — care își aduc cu încredere inventarul în gospodăria colectivă — și președintele care îi întîmpină cu brațele deschise.

Interesant și dovedind un progres în creația artistului este tabloul pictorului M. H Maxy „Bogăția apelor noastre" Viața nouă a pescarilor din Deltă l-a inspirat în mod direct pe artist, fapt care se reflectă în caracterul luminos, optimist al tabloului. Totuși, trebuie arătat că, într-o măsură, un desen prea rigid face ca expresivitatea chipurilor omenești să fie insuficient redată.

Caracteristic pentru actuala expoziție este și faptul că, spre deosebire de expozițiile precedente, unii artiști au dat mai mare importanță nu numai aspectelor epice, eroice ale vieții, ci și faptelor aparent mărunte din realitate, dar semnificative, identificînd noile trăsături morale ale oamenilor. Aceasta este așa numita plastică de gen.

O lucrare prețioasă în acest sens este pînza tînărului pictor ieșean Dan Hatmanu — „Într-o cooperativă". Un țăran, cu familia sa, a venit la cooperativă să-și cumpere o pălărie și o încearcă în fața oglinzii. Iată un fapt obișnuit, pe care însă pictorul a știut să-l transforme într-o imagine artistică atrăgătoare, pătrunsă de specific național și înzestrată cu humor sănătos.

O finețe asemănătoare în sezisarea noului și remarcabile calități plastice realiste denotă și lucrarea pictorului Gheorghe Glauber, „Micii chimiști", inspirată din preocupările elevilor și pionierilor noștri

Trebuie spus că în general în actuala expoziție tema tineretului a fost gîndită mai adînc, și înfățișată cu mai multă sensibilitate de către o serie de tineri artiști.

In ce privește pictura de gen este știut că publicul o iubește în mod deosebit și așteaptă din partea artiștilor plastici cît mai multe și mai valoroase lucrări de gen.

In domeniul picturii istorice expoziția prezintă o serie de lucrări valoroase.

Astfel, pînza pictoriței Lidia Agricola „Lenin la conferința a VII-a a Partidului" reușește în bună măsură să evoce atmosfera specifică în care a avut loc această conferință ilegală, și mai cu seamă acel flux viu pe care cuvintele lui Lenin îl transmiteau ascultătorilor săi. A înfățișa pe Lenin, mai ales într-o compoziție complexă, este desigur o problemă dintre cele mai dificile din punct de vedere artistic. Aceasta e prima lucrare de acest fel din pictura noastră contemporană. Lucrarea mai are desigur și unele scăderi ca, de pildă, în însăși redarea figurii lui Lenin și a tovarășilor săi de luptă apropiați sau în insuficienta caracterizare a celor ce se opuneau liniei leniniste. Totuși, calitățile lucrării sînt predominante și fac din ea o operă valoroasă a expoziției.

Printre lucrările inspirate de faptele de arme ale ostașilor noștri pe frontul antihitlerist se evidențiază lucrarea pictorului Paul Atanasiu „Unități românești în luptele din Munții Tatra". Lucrarea subliniază expresiv atmosfera, peisajul ; încordarea luptei nu este însă redată cu destulă tărie.

O temă deosebit de importantă, dragă maselor și care pune, în același timp, foarte dificile probleme de măiestrie este înfățișată în vasta compoziție a pictorului Miklossy G — „Tovarășii K. E. Vorosilov și Gh. Gheorghiu-Dej la G. A. C.-Livedea". Calitatea principală a acestei lucrări este viziunea monumentală și știința cu care artistul a reușit să compună clar grupurile. De data aceasta însă, talentatul autor al tabloului închinat luptelor de la Grivița a rămas în mare măsură la suprafața lucrurilor. Concepția tabloului este idilică, personajele nu sînt dezvăluite în adîncime; nu apare cu destulă vigoare personalitatea bogată, trăsăturile înaintate ale țăranilor colectiviști. De asemenea atmosfera caracteristică zilei de vară, în care se petrece acțiunea, nu e veridică.

Pînza monumentală a pictorului Gheorghe Labin, „Ion Vodă cel Cumplit la Cahul" îl înfățișează pe Ion Vodă în mijlocul ostașilor. Artistul exprimă ideea caracterului popular al luptelor duse de armata moldovenească. Concepută larg și îndrăzneț, într-o compoziție sugestivă, imaginea păstrează un caracter decorativ de bună calitate. E păcat că artistul se mai lasă furat de unele reminiscențe tehnice manieriste și că, în același timp, n-a dus pînă la capăt tabloul, n-a precizat destul de bine construcția și expresia personajelor.

Remarcabile calități are și tabloul-de diplomă al tînărului absolvent Vitalie Nereuță „Protestul muncitorilor în fața Doftanei pentru cucerirea drepturilor politice ale deținuților politici".

Lucrări de acest fel trezesc un viu interes și pun probleme artistice interesante tocmai datorită faptului că înfățișează un conflict puternic. Din păcate, pictorii noștri nu dau încă suficientă importanță sesizării și dezvăluirii conflictelor vieții, luptei de clasă, nu numai din trecut, dar — în primul rînd — din viața actuală. Aceasta face ca pe alocuri expoziția să oglindească realitatea într-o lumină falsă, trandafirie și lipsește pe artist de posibilitatea de a înfățișa imagini dramatice.

Trebuie spus de asemenea că multe lucrări din expoziție sînt șterse, cenușii, din cauza tratării formale, superficiale a unor teme just alese.

Asemenea tablouri nu vădesc înțelegerea adîncă a vieții, dorința de a-l înrîuri și înflăcăra pe privitor pentru ideile operei; fără pasiunea creatoare a artistului, lucrările chiar juste și corecte, rămîn totuși reci și inexpresive.

Există și o anumită tendință spre „festivism", numeroși pictori înfățișînd într-o proporție mult prea mare diferite aspecte sărbătorești în dauna unor teme ascuțite, de mare însemnătate ale realității.

Nu orice fel de redare a realității este proprie pictorului realist. Tendința de a picta tablouri care să „semene" pur și simplu cu chipuri și situații întîlnite întîmplător este o manifestare a rămășițelor naturalismului. Aceasta îi împiedică încă pe unii artiști să seziseze și să reliefeze artistic ceea ce este tipic. Pentru redarea tipicului este necesar să se pornească nu de la chipuri și fenomene întîmplătoare și nici de la o schemă abstractă ci de la o bogată rezervă de observații personale ale artistului, culese din studierea unui mare număr de oameni, să se sintetizeze cele mai interesante trăsături individuale în figuri vii, care trăiesc intens pe pînză și care pot produce o adîncă impresie asupra privitorului. Nu e suficient să fie găsită tema unui tablou ci trebuie cunoscuți bine oamenii, viața și felul lor de a gîndi, procesul de transformare prin care trec ei.

Pictorul se poate feri de superficialitate, de prezentarea unor figuri convenționale, netipice, străduindu-se să redea ceea ce este esențial, descoperind noile trăsături ale realității, reliefîndu-le în mod conștient, luptînd pentru originalitatea realistă a operei sale.

Lipsuri se manifestă și în mijloacele de expresie. Dacă s-au obținut progrese în ceea ce privește desenul și, într-o măsură, compoziția — coloritul este de multe ori lipsit de strălucire și îndrăzneală, nu reflectă îndeajuns bogăția de tonuri a realității ; în multe lucrări nu sînt redate puternic contrastele, adîncimile, efectele de lumină. Aceasta se leagă de tendințele de netezire a conflictelor vieții, de îndulcire a contrastelor, în loc de a le reliefa Însăși compoziția mai e adesea banală, convențională.

Nu trebuie uitată învățătura clasicilor care ne arată că numai în limbaj plastic, frumos și expresiv poate să-l facă pe privitor să înțeleagă și să fie mișcat de ideea justă a lucrării.

Din păcate, lipsuri ca acelea arătate — care se infiltrează uneori și într-unele din lucrările valoroase menționate mai sus — se pot întîlni și la artiști care în anii trecuți au dovedit că pot realiza opere interesante. S-ar putea da ca exemplu în această privință tablouri ca „In ziua alegerilor" de A. Haiduc, „Delegații Consiliului U.I.S. la Teatrul de vară din Parcul Stalin" de I. Cosma sau sculpturile „Geologii" de Balogh Petre, „Luptăm pentru pace și fericirea copiilor noștri" de E Mereanu și altele.

Deși unele din lipsurile semnalate mai sus se referă și la sculptură, trebuie spus din capul locului că, în general, sculptura în actuala expoziție a dobîndit succese mai mari decît pictura. In sculptură apar mai des opere profund gîndite, pline de emoție lăuntrică și care de aceea au o forță ideologică mai mare. In multe sculpturi se vede o mai mare atenție pentru chipul omenesc, pentru caracterul, ideile și sentimentele omului înfățișat.

Un fapt semnificativ pentru tendința mereu crescîndă a artiștilor noștri de a realiza opere în care conținutul ideologic să se poată manifesta cît mai puternic este preocuparea mult mai mare ca în trecut a sculptorilor pentru genul reliefului.

Așa de pildă, alto-reliefuI „Eliberarea" de Constantin Baraschi, evocă momentu istoric al eliberării patriei noastre Lucrarea izbutește, prin amploarea compoziției să dea un tablou de masă al evenimentu lui istoric, să înfățișeze entuziasmul cu care populația țării noastre a întîmpinat pe ostașii sovietici eliberatori. Structura compozițională este reușită. Trebuie subliniat de asemenea ca un element pozitiv studiul precis și clar al formelor atît în ansamblu cît și în detaliu. Personajele nu sînt însă suficient de veridice, nu e subliniat individualul care dă autenticitate și convingere, se recurge uneori la rezolvări convenționale. Remarcabile calități are și baso-reliefuI „Recunoștință" de B. Caragea și Z. Băicoianu.

O altă lucrare valoroasă este alto-reliefuI sculptorului Vida Geza, „Pintea Grigore judecînd un boier". Inspirată de una dintre frumoasele legende populare despre haiducii care se răfuiau în numele poporului cu asupritorii, opera aceasta are un profund conținut de idei, pe care-l exprimă într-o imagine puternică și sugestivă. Sculptorul a întrupat în linii simple și pline de vigoare conflictul lucrării, care are un puternic caracter popular. Personajele sînt autentice, lucru care are la bază strînsul contact cu viața al autorului. Modelată viguros în planurile mari, lucrarea suferă din pricina insuficientei individualizări a unora dintre personaje, a nefinisării detaliilor și a neglijării studiului anatomiei, lucruri cu atît mai necesare dacă ne gîndim la mărimea lucrării.

Lucrarea colectivului alcătuit din Tene Ionescu, Mac Constantinescu, Ion Tureatcă și B. Iscovitz Bisco. „Ștefan cel Mare după victoria de la Vaslui", este un baso-relief cu calități compoziționale remarcabile, deși autorii n-au reușit să redea destul de veridic personalitatea eroilor.

Interesant și original în compoziție este grupul sculptural „Muncitori" al tînărului absolvent Ernest Kasnovski — distins cu premiul I la Festivalul Mondial al Tineretului Lucrarea, sugerînd ideea omului care domină și-și supune natura, izbutește să generalizeze și să monumentalizeze un fapt particular dîndu-i o prețioasă semnificație ideologică. Ea ar fi cîștigat însă și mai mult dacă artistul ar fi izbutit să găsească o soluție pentru ca privitorul să poată vedea mai bine și expresiile celor doi muncitori.

Studiată serios, bine construită și proporționată este și lucrarea de diplomă a tînărului sculptor Constantin Lucaci, „Creșterea tinerelor cadre la Reșița". Merită de asemenea să fie citată și lucrarea lui Nicolae Enea, „Primirea recruților". Aceste lucrări valoroase. alături de multe alte lucrări de diplomă, arată că rîndurile artiștilor noștri se îmbogățesc cu elemente talentate, capabile, cu o bună pregătire ideologică și profesională.

Și chipul oamenilor muncii de la sate a inspirat o serie de sculptori.

Lucrarea lui Maximilian Schulmann — „Recolta-i a noastră", redă imaginea sugestiv monumentalizată a unei tinere țărănci robuste și optimiste Ar fi fost însă de dorit o mai profundă tipizare a figurii. Sculptura lui Kos Andras, „Țăran din Ardeal", se distinge printr-o remarcabilă redare a unui tip de țăran maghiar, puter-

a obținut o recoltă însemnată.

Este foarte greșit și dăunător intereselor poporului muncitor să se creadă că există la noi în țară zone nefavorabile culturii cartofului — cu excepția terenurilor muntoase situate la înălțimi mai mari de 1400 m.

Popularizarea metodelor agrotehnice înaintate și mai ales a metodei plantării de vară a cartofului, metode care fac cu putință cultivarea cartofilor și în regiunile cu ploi puține, este o sarcină din cele mai importante. Metoda plantării de vară a cartofului este foarte simplă și poate fi introdusă de orî care țăran muncitor. Ea constă în aceea că plantarea cartofilor nu se face primăvara ci în timpul verii. Cartofii plantați primăvara își formează fructul în perioada căldurilor mari din care cauză îmbătrînesc; plantîndu-i însă vara, ei sînt feriți de căldurile mari și dau recolte bogate. Țăranii muncitori care vor să introducă plantarea de vară a cartofului trebuie ca la mijlocul lunii mai să pună cartofii la încolțit în magazii sau cameră luminoase, unde se țin timp de 30—35 de zile la o temperatură de 15-18 grade; plantarea lor în cîmp o vor face între 25 iunie și 1 iulie, aplicîndu-le apoi aceleași lucrări de întreținere ca în cultura obișnuită

Mai sînt încă numeroși agronomi care manifestă lipsă de încredere față de această metodă, fiind trași înapoi de balastul unor concepții învechite, înapoiate. Asemenea concepții trebuiesc combătute și înlăturate cu hotărîre. Știința sovietică, știința cea mai înaintată din lume, ne pune la îndemînă metode noi prin care putem zmulge naturii roade mult mai bogate. Aceste metode trebuie să constituie armele de luptă ale fiecărui inginer și tehnician agronom.

Pentru obținerea unei producții mari de cartofi trebuie să se execute grăpatul arăturilor adînci de toamnă, iar acolo unde nu s-au făcut arături adînci de toamnă, primăvara, de timpuriu, să se are la adîncimea de 18—20 cm. Terenul destinat acestei culturi trebuie bine îngrășat cu bălegar bine putrezit, care se împrăștie pe teren înainte de executarea arăturii. Trebuie să se planteze cartofii cu o greutate de cel puțin 50—70 gr. la rovi-

tate, combătînd cu tărie metodele vechi, dăunătoare, care se mai practică încă și astăzi în unele locuri din țară.

Membrii comitetelor regionale și raionale de partid, membrii comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale, raionale și comunale au datoria să cunoască temeinic problemele legate de cultura cartofului în regiunea sau raionul respectiv, să-și însușească metodele ce trebuie folosite pentru obținerea de recolte mari; de asemeni ei trebuie să cunoască personal pe fruntașii în obținerea recoltelor bogate de cartofi, metodele pe care le-au folosit aceștia, ca astfel să poată duce în cunoștință de cauză o muncă largă de popularizare a acestor metode de muncă.

Comuniștii, și în special agitatorii de la sate, trebuie să desfășoare o muncă temeinică, mai ales la începutul acestei primăveri, pentru a lămuri pe țăranii muncitori despre importanța aplicării metodelor înaintate în vederea sporirii recoltei. In acest scop trebuie larg popularizate discuțiile care au avut loc la consfătuirea pe țară a fruntașilor în producția porumbului, cartofului și sfeclei de zahăr; în același timp trebuie folosite cele mai felurite forme de agitație — vizite la gospodării colective și gospodării de stat, care au obținut producții mari de cartofi, consfătuiri ale țăranilor muncitori cu fruntașii în producție din raion sau comună, conferințe la cămine culturale, vizite la stațiuni experimentale I.C.A.R. etc. Difuzarea broșurilor și cărților editate de Ministerul Agriculturii și Silviculturii care tratează metodele de cultură la cartofi este una din formele importante de popularizare a agrotehnicii înaintate; să nu existe țăran muncitor care să nu citească și să nu aibă în casă astfel de broșuri. Presa locală să popularizeze pe fruntașii în producție, experiența și metodele de muncă ale acestora, să stimuleze organele de partid și de stat care duc o activitate bună și să critice cu curaj și concret pe cele rămase în urmă.

Să desfășurăm larg bătălia pentru obținerea unor recolte bogate de cartofi, necesare îmbunătățirii continuie a aprovizionării populației muncitoare de la orașe și sate cu alimente și a industriei ușoare și alimentare cu materii prime, în interesul creșterii bunelstări a poporului!

verde, iar Eleonora Nichita din comuna Șerbești a contractat livrarea a 2.000 kg. ceapă.

Printre gospodăriile agricole colective care au încheiat contracte pentru livrarea de legume și fructe se numără și gospodăria colectivă „Steagul Roșu" din comuna Berești-Bistrița, raionul Bacău. Această gospodărie a contractat cu OCL-Aprozar Bacău aproape 15 ha. legume.

In raionul Piatra Neamț, OCL-Aprozar a încheiat contracte cu 164 țărani muncitori pentru cultivarea și valorificarea întregii producții de legume și zarzavaturi de pe o suprafață de 49 hectare.

Cînd nu sînt folosite posibilitățile existente

TG. MUREȘ (de la corespondentul nostru). — In Regiunea Autonomă Maghiară, tot mai multe gospodării agricole colective, țărani întovărășiți și țărani muncitori cu gospodării individuale încheie contracte cu organizațiile comerțului de stat și cooperatist pentru cultivarea și livrarea de cartofi și zarzavaturi. Datorită muncii de lămurire desfășurate de organizațiile de bază sătești, precum și măsurilor organizatorice luate de Aprozar și de unele uniuni raionale ale cooperativelor — măsuri care au fost sprijinite de sfaturile populare — în multe comune și raioane s-au încheiat contracte pentru valorificarea a însemnate cantități de cartofi și zarzavaturi. Astfel, organizația comercială Aprozar a încheiat contracte pentru valorificarea producției de pe o suprafață de peste 800 ha. cultivate cu legume și zarzavaturi și pentru valorificarea producției de pe o suprafață de 627 ha. cultivate cu cartofi.

Nu în același fel au lucrat însă organele cooperației.

Faptul că organele cooperației au avut putința să desfășoare acțiunea de contractări în bune condițiuni o arată realizările obținute de Uniunea raională Tg. Secuiesc, unde printr-o muncă susținută și temeinic organizată s-au contractat suprafețe însemnate.

In unele raioane însă, ca Gheorghieni sau Tg. Mureș, planul de contractări la zarzavaturi și cartofi este rămas în urmă, deoarece organele cooperatiste n-au luat măsurile organizatorice necesare pentru îndeplinirea planului.

De lipsurile existente în munca de contractare în aceste raioane este răspunzătoare și conducerea Uniunii regionale a cooperativelor, care deși cunoștea rezultatele obținute de O.C.L. Aprozar și pe cele obținute de U.R.C.A.D din Tg. Secuiesc n-a studiat și n-a luat măsuri de extindere a experienței și metodelor folosite de aceste unități. Conducerea Uniunii regionale a cooperativelor trebuie să lupte pentru fructificarea tuturor posibilităților existente în regiune în direcția contractărilor și să îmbunătățească munca pe tărîmul contractărîor în întreaga regiune.

Este limpede că un bun achizitor trebuie să cunoască în primul rînd hotărîrile guvernului și toate instrucțiunile pe tărîmul contractărilor.

Eu, bunăoară, am studiat atent înainte de toate recenta Hotărîre a guvernului și partidului cu privire la îmbunătățirea sistemului de contractare a legumelor, semințelor de legume, fructelor și strugurilor de masă. Care este metoda mea în ce privește studierea hotărîrilor și instrucțiunilor cu privire la contractări? Intîi citesc de cîteva ori materialul; apoi îmi extrag într-un carnet punctele principale ca de pildă: avantajele ce se acordă producătorilor, drepturile și obligațiile producătorilor care încheie contracte. Caut apoi ca, pe baza rezultatelor obținute de unii producători anul trecut, să calculez concret de ce avantaje se bucură în acest an, în urma îmbunătățirii sistemului de contractări. Pregătindu-mă în felul acesta pot lămuri țăranilor muncitori mult mai temeinic și mai convingător importanța și avantajele pe care le prezintă încheierea de contracte pentru cultivarea de produse agricole.

Pe baza planului de contractare primit de la raion, ținînd seama de numărul comunelor în care îmi duc activitatea și de distanța la care sînt așezate una față de alta, mi-am întocmit un plan de muncă în care am prevăzut numărul de zile cît voi sta în fiecare comună.

In fiecare comună am cerut sprijinul sfatului popular comunal și al organizației de bază. Din partea sfaturilor populare am fost ajutat mult prin agenții agricoli, care cunoșteau atît pe producători cît și suprafața de teren pe care o posedă aceștia.

In munca de lămurire am mai folosit metoda popularizării rezultatelor bune obținute de acei producători care au mai încheiat contracte și în anii trecuți. Am popularizat, de pildă, rezultatele obținute de țăranul muncitor Avram

cît au rămas comune care nu am încheiat co tracte cu producători. In acest an mi-am cor centrat atenția și asupr unor astfel de comune pornind aci prevederile Hotărîrii și arătînd prin exemple concrete ce rezultate au obținut producătorii din alte comune care au încheiat contracte pentru cartofi și legume. Rezultatul muncii în aceste comune nu s-a întîrziat să se arate. Numai în comuna Costîna am încheiat anul acesta 55 contracte cu țăranii muncitori cu gospodărie individuală pentru cultivarea unei suprafețe de 14 ha. cu cartofi. In satul Soloniț unde anul trecut au fost încheiate numai 2 contracte, anul acesta 34 țărani muncitori s-au angajat prin contract să cultive o suprafață de 11,60 ha. cu cartofi.

Datorită muncii depuse, pînă la 1 martie am încheiat 241 contracte cu țăranii muncitori cu gospodării individuale pentru cultivarea de cartofi pe o suprafață de 75 ha. depășind cu 87,5% planul de contractare la cartofi. Totodată am căutat ca producătorii contractanți să primească de îndată avansurile în bani ce li se cuvin.

Prin studierea materialelor privitoare la contractări mi-am dat seama că munca unui achizitor nu se încheie odată cu semnarea contractului. El trebuie să urmărească sistematic felul cum se respectă contractul atît din partea organizației contractante cît și din partea producătorilor. Imi pun să fiu un bun agitator în slujba răspîndirii metodelor agrotehnice înaintate, să lămuresc pe țăranii muncitori să facă lucrările de semănare și întreținere a culturilor contractate, în cele mai bune condițiuni, respectîndu-se indicațiile date către agronomi. Totodată mă voi strădui să popularizez pe țăranii muncitori frunțași la achiziții și contractări.

NICOLAE ROMANIUC
achizitor la centrul de achiziții O.C.L. „Aprozar"-Todirești, raionul Suceava

Produse textile de primăvară

ORAȘUL STALIN (de la trimisul nostru). In vitrinele magazinelor de textile, confecții și încălțăminte din Orașul Stalin, sînt expuse modele noi pentru sezonul de primăvară. La magazinul de textile nr. 22, cumpărătorii găsesc țesături de mătase, imprimeuri, mătase naturală de diferite culori. In vitrină sînt expuse de asemenea diferite țesături de bumbac precum și buret de diferite culori, șantung, etc.

Vitrina magazinului de încălțăminte nr. 28 atrage atenția trecătorilor prin noi modele de pantofi. Zilele trecute s-a deschis pe strada Republicii un magazin-expoziție. Un bogat asortiment de mărfuri de primăvară se află și la magazinele de galanterie, textile, confecții și încălțăminte din cartierele muncitorești „Steagul Roșu", uzina de tractoare, Timiș-Triaj.

In comunele regiunii Galați

GALAȚI (de la corespondentul nostru) In raionul Bujoru, regiunea Galați, se desfășoară o intensă muncă de lămurire în rîndul țăranilor muncitori pentru încheierea de contracte cu unitățile cooperatiste. Pînă de curînd 168 țărani muncitori din comunele și satele Folteștl, Vlădești, Măstăcani și Brănești au încheiat contracte pentru cultivarea cu legume și zarzavaturi a unei suprafețe de peste 120 hectare.

Paralel cu munca de contractări pentru cultivarea de legume și zarzavaturi, cooperativele nu neglijează nici munca de achiziționare a produselor agricole și contractările de animale. Astfel, achizitorii Iordache Chirilă, Radu Virlan de la cooperativa comunei Bujoru, au reușit ca în 10 zile să achiziționeze de la producători cantitatea de 28.898 kg. diferite cereale și să încheie contracte pentru îngrășarea și valorizarea prin cooperativă a 6 bucăți bovine.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Balogh Péter

ÉLET ÉS IRODALOM

1968 ÁPR 6

1021

Balogh Péter: Illusztráció

kiállítás élvezetében
em egyformán fo
len néző. Lesznek,
evesen, akik számára
k művei és a benn
művészi kifejezé
európai kulturális h
ves részét jelentik:
etében kulcsuk van a fejlődés
bbi állomásain jelentkező, sok-
nehezen megközelíthető alko-
k értelmezéséhez is. De még
en lesznek olyanok, akik szá-
a a klasszikusok sem elég
szokottak; nekik a katalóg
tömör eligazítása sem lesz
különösen azoknál a la-
nál, amelyeknél még a tájé-
ottabb nézők is kétkedve állnak
. Azoknál, amelyeknek alkotó-
szélesebb körben nem ismerik,
eiket még kevésbé. A felme-
probléma az absztrakt művé-
egyik sajátos kérdését rejti,
d szóljak róla néhány szót.
figurálisnak is nevezett, álta-
n természeti formákat utánzó
ura (és grafika), még ha absztr-
ál is, még ha torzít is, valami
felelést mutat a világ általunk

megvalósító, minden tárgyi vonatkozást elhagyó, jelképekről vagy jelekről is lemondó, vonalak vagy foltok csak az alkotói kedv szubjektív önkényének engedelmeskedő halmaza. Néha segít eligazodni a cím (egy jelkép, egy hangulat sugallatával), de a „Kompozíció" címet viselő kép (vagy szobor) még erről a minimális közlésről is lemond.

Érthetetlen vajon ez a kép? Nem mond semmit? Nem egészen. Érthetetlen, ha valami racionális és szavakba foglalható közlést várunk tőle. Ilyet valóban nem ad. De van másfajta közlés is. A természet véletlenjeinek játéka is, a dekoráció és az absztrakt kép szeszélyes vonalrajza, folthalmaza, színjátéka is adhat érzelmi közlést: elgyönyörködünk benne. Ez lehet jó kép, de még nem jelentős művészet. Egy műből ugyanis nem tárul fel a ho-

BALOGH Péter *77, 106, 107, 117, 118, 119,*
41, 58
Miske, 1920. július 30.
NG Képz. Főisk. Buk., szobrász

Banner Erdély

Balogh Péter (szobrász)

Román Katona Emlékműve (fotó)

A Két, 1974. okt. 4. 5. ef. 40 sz. 6 p.

Balogh Péter (nélkül)

Sepsiszentgyörgyön avatták fel a Román katona emlékművét.

A Hét, 1974. okt. 4. 5. sf. 40 sz. 6p.

Balogh Péter

Neve emlitve.

A Hét, 1974. aug. 9. 5. sz. 32 o. 6 p.

Balogh Péter

A romániai magyar szobrászok közölt nevé említve.

A Hét, 1971. júl. 30. 2. elf. 31 m. 9 p.

Balogh Péter

Neve az erdélyi fasszobrászok között említve.

A Hét, 1971. aug. 6. 2 evf. 32 sz. 9p.

Balogh Péter

Vörös virág (fotó)

A Hét, 1973. okt. 26. 4. elf. 43 sz. 14 p.

Balogh Péter

Az Ernst Múzeumban Napjaink román szobrászata c. kiállítás nyílt, ahol a művén plantikái is szerepelnek.

Népszava, 1974. aug. 30. 102. évf. 202sz. 4p.

Balogh Péter

Mi magunk c. sorozatából 5 elem fotója.

Népszava, 1974. aug. 30. 102. evf. 202 sz. 4p.

Balogh Péter

Az Ernst Múzeumban 1974-ben kiállított művei közül a Harmónia, a Kánon, a Történelmi pillanat c. említve.

Népnava, 1974. aug. 30. 102. erf. 202m. 4p.

Balogh Péter

Ritmus (1967) c. műve Moore-inspirációjú, nonfigu-
ratív szobor.

Konunk, 1974. aug. 33. erf. 8 sz. 944 p.

Balogh Péter

Első nyugat-európai önálló kiállítása Hilversumban volt, 1969 sept-okt-ben.

Kossuth, 1974. aug. 33. elf. 8n. 944p.

Balogh Péter

Az 1965-ös bukaresti egyéni kiállításán szerepelt a Népi motívum I-II-III c. kompozíciója.

Komunk. 1974. aug. 33. évf. 8sz. 943p.

Balogh Péter, grafikus

Lázár Ervin: Öregapó madarai

c. könyvét illusztrálta.

— : Új ifjúsági és gyermekkönyvek 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 AUG 24.
Pestmegyei Hirlap

Balogh Péter szobrász

1021

1974. AUGUSZTUS 24.

Lasonci Miklós:

Kiállítótermekben

Augusztusi változatok

Képi üzenet Ceglédről és Galgamácsáról

A népi ihletéstől a technikai kísérletezés szélső pontjáig mozog széles skálán a fővárosi tárlatok augusztusi sorozata. Más-más festői, szobrászati nyelvjárással találkozunk, általános vonás csupán az egyenletes minőség. A szigorú értékrend minden művész természetes kötelessége, melyet egyre többen vállalnak elmélyüléssel és a kitűzött eszme tökéletes kidolgozásával. Adott a mérték; a klasszikus hagyományok. Ez érződik az *Ernst Múzeumban* bemutatott

román szoborkiállításon,

ahol a magas színvonal *Brancusi* eszményeit folytatja. Fantázia és plasztikai tömörség hatja át *George Apostu*, *Iulia Onita* alkotásait. *Balogh Péter* nevéhez pedig nagy teljesítmény fűződik. 1920-ban született a Bihar megyei Miska községben, képzőművészeti tanulmányait *Nagybányán*, *Budapesten és Bukarestben* folytatta. Szoborral és szoborban gondolkodik elmélyült méltósággal zenéről, Dózsáról, tengerről, a történelem megújuló himnuszáról, s mindezt maradéktalanul szobrászi közegben, szobrászi eszközökkel fejezi ki, olyan egyedi tisztasággal, hogy a szó csupán arra alkalmas, hogy a kortársakat művészete felé irányítsa.

szevonás másfél évéről

tszervezés, félidőben

posztó valamikor | lés előtt is *eredményesen dol-*

gyon képes megcsinálni, ha-csak nem végzett idejekorán *átképző tanfolyamot.*

A fejlesztés megtervezői erre is gondoltak, a dolgozók legteljesebb egyetértésével. Ez elsősorban a pomázi gyárban valósult meg, hiszen ott haladt ez ideig legmesszebbre a rekonstrukció, elsősorban ott volt szükség *az új megtanulására.*

A gyár dolgozói, a műszakiak és a munkások a betanulási idő alatt Budapestre vagy a „Hazai" kistarcsai gyárába jártak mindennap. A utazás idejének megnövekedése miatt *arányosan csökkent munkaidejük*, egy-egy műszak alkalmával csak 6 órát kellett a „tanulópadban" eltölteniük. S mert a kezdet nehézségei után maguk is lelkes hívei voltak a változásnak, ezért sem kerülhetett olyan *magas fokon elsajátítaniuk* a modern gépekkel való bánásmódot, hogy a folyamatosan érkező új eszközöket saját maguk által líthatták be a termelésbe. Ke resetük pedig, a béremelésre vonatkozó központi intézkedéseken túl, *legkevesebb 1 százalékkal nőtt* pusztán azért, mert modernebb gyártmányok ik, elsősorban a szintetikus fonal, jobban fizet a piacon.

Mónus Miklós

Aratók dicsérete

A MEDOSZ elnöksége pén teki ülésén *megvitatta a nyá*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
1975 FEB 23
Magyar Nemzet

Balogh Péter

NYVESP

1021

Balogh Péter illusztrációja Eric Knight Lassie hazatér cím regényéhez, amely a Móra Könyvkiadó gondozásában jelent me

Magyar Nemzet

erkesztőség!

Tájjellegű, tájba illő épületek

Gyakran találkozunk az utóbbi időben a „tájjellegű épület" kifejezéssel.

Fel kell tennünk a kérdést, van e ilyen?

A tájjelleget a népi építészet alakította ki, amikor a helyi építőanyagokból, a helyi éghajlati viszonyoknak megfelelő, a helyi szokásos építőtechnikával, a helyi igényeknek (gazdálkodási mód, családi élet stb.) és a helyes, átöröklött hagyományoknak megfelelően építette-alakította a formás falusi épületeket.

Az utóbbi évtizedekben azonban sok dolog megváltozott, mert a helyi építőanyagok gyakran drágábbak, mint az odaszállított gyári építőanyagok állomási leadási ára, nincsen nád, zsúp, zsindely. Az előregyártott vasbeton elemek alkalmazásával megváltozott az építés technikája, de megváltoztak az építők igényei az iparosított mezőgazdaság korában is.

A népi hagyományok vonatkozásában érdekes és örvendetes változás jeleit figyelhetjük meg, újra becsült lett eleink hagyatéka, így létesültek a néprajzi tájmúzeumok, kedvelt lett a helyismereti mozgalom, a tájház és a Repülj páva mozgalom bemutatói. gény lett az épületekkel szemben azok tájjellegű kialakítása, és ezzel kapcsolatban gyakran hivatkoznak a népi építészetre.

A népi építő az általa kitermelt és általa formálható anyagokból, az azokból készíthető *legcélszerűbb szerkezeteket* alakította ki, és ezeknek olyan formát, megjelenést adott, amelyekről leolvasható a népi építés napjainkig fennmaradt alaptörvénye: *az anyag, szerkezet és a forma egysége.*

A népi építés útja a múltlostorokon, várakon és udvarházakon látottak, sőt ezeknek a formai kialakításai is. A látottakat azonban átszerkesztette, átméretezte a maga által kitermelt helyi anyagokra és szerkezetekre. A népi építészet fejlődésében az építőanyagoknak, szerkezeteknek és így a formáknak lassú változása sohasem okozott törést, mert azokat a nép egészséges építő szelleme átformálta, és így adta tovább az utódoknak. Ezért nevezzük a szép falusi házakat tájjellegű, helyesebben *tájba illő* épületeknek.

Igen, helyesebb lenne és kevesebb félreértést okozna, ha a *tájjellegű* megjelölés helyett — amelyet hallva a legtöbben csak a népi építőformákra gondolnak — a *tájba illő* épületformákról beszélnénk. Az új építőanyagok adta szerkezeteknek — amelyek már nem kötődnek sem a megyéhez, sem annak egyes tájához — ismét az egészséges népi építőszellem fog tájba illő formát adni.

Ebben segíthetnek a magyar építészek, ha a tervpályázatokon ilyen helyesen fogalmazott épületeket terveznek, példát adva az új anyagoknak és szerkezeteknek a tájba illő felhasználására.

dr. tech. Tóth Kálmán
okl. építészmérnök

Balogh Péter, szobrász

Romániai művész.. Kiállít az Ernst Múzeumban.

—: Magyar iparművészeti szereg-szemle 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 8.

Balogh Péter

Metamorfózis (kisplantóra)

Koszuk, 1973. máj. 32. evf. 5 sz. 776-777 p.

Balogh Péter

Harmónia (kisplantika)

Konvok, 1973. máj. 32. évf. 5 sz. 776-777 p.

Balagh Péter

Cantata humana (kisplasztika)

Korunk, 1973. máj. 32. évf. 5 sz. 777 p.

Balogh Péter

Egyéni kiállítása volt 1969-ben Milánóban a Paganini-galériában, 1970-71-ben Bukarestben.

Kortárs, 1973. máj. 32. évf. 5 sz. 778 p.

Balogh Péter

Az ötvenes években alkotta Győztesek c. művét, mely munkásábrázolás

Korunk, 1974. aug. 33. évf. 8 sz. 941 p.

Balogh Péter

Bp-en a Iparművészeti Főiskolán Zamult.

Konuk, 1974. aug. 33. évf. 8 sz. 940 p.

Balogh Péter

Felesége Balogh Angéla.

Konnte, 1973. máj. 32. erf. 5 sr. 778 p.

Balogh Péter

1972-ben önálló kiállítása volt Uppsala-ban és Párizsban a Bernheim-galériában.

Konunk, 1973. máj. 32. évf. 5 sz. 778 p.

Balogh Péter

Dózsa népe (kisplasztika)

Konvok, 1974. aug. 33. évf. 8 sz. 900-901 p.

Balogh Péter

1966-ban faragja meg a Várakozás c. művét.

Komnk. 1974. aug. 33. evf. 8 sz. 943 p.

Joloph Péter két szobra

1902 szó 61/12 940.0.

Balogh Péter
szobrainál a körkörös ábrázolás
és az elvont formaadás határ-
mezsgyéjén jár. Részt vett a Ro-
mán Iparművészet című kiállítá-
son a Műcsarnokban.

Bojan Ivan: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap 1972/337 6 old.

Balogh Péter

Kánon (kisplasztika)

A Hét, 1973. ápr. 6. 4. old. 14 m. 1 p.

Balogh Péter

Metamorfózis (nohar)

A Het, 1973. ápr. 6. 4. evf. 14 sz. 14 p.

Balogh Péter

Endelyiek (mohar)

A Hét, 1973. ápr. 6. 4. elf. 14 sz. 9 p.

Magyar Nemzeti Galéria, 1983. november

Balogh Péter, szobrászművész (Románia).

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

Balogh Péter romániai szobrászművész kiállítása

AZ EGYSÉG SZOBRAI

Balogh Péter a kortárs romániai szobrászat élvonalához tartozik. Művei sok országot bejártak a Szovjetuniótól Kubáig, Svédországtól Egyiptomig, a Német Szövetségi Köztársaságtól az Amerikai Egyesült Államokig.

Ez az egyéni bemutatkozás keresztmetszetet ad az elmúlt huszonöt év következetes művészi útjáról. A közösségben rejlő erő szobrászi megfogalmazása foglalkoztatja. Számára mindennél többet jelent az a bizonyosság, hogy nincs egyedül. Egyre több hangsúlyt kapnak nála a szerkezeti elemek, de megőrzi az emberi figurák melegségét.

A hatvanhárom éves művész lendületes fiatalsággal kutatja, hogyan illeszkedhetnek be szobrai korunk városképébe.

(C. ép. fszt.)

Nyitva: november 27-ig

Balogh Péter, szobrászművész

A Művelődési Minisztérium
és a Magyar Nemzeti Galéria
tisztelettel meghívja

Balogh Péter

(Bukarest)

Az egység szobrai

című kiállításának megnyitójára
1983. október 27-én 16 órára
(C épület fszt.)

Megnyitja:

Banner Zoltán
művészeti író
és

Kiss István
Kossuth-díjas szobrászművész
a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének
elnöke

mng

GENERALART Dorogi Nyomda

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

Balogh Péter romániai szobrászművész kiállítása

AZ EGYSÉG SZOBRAI

Balogh Péter a kortárs romániai szobrászat élvonalához tartozik. Művei sok országot bejártak a Szovjetúniótól Kubáig, Svédországtól Egyiptomig, a Német Szövetségi Köztársaságtól az Amerikai Egyesült Államokig.

Ez az egyéni bemutatkozása keresztmetszetet ad az elmúlt huszonöt év következetes művészi útjáról. A közösségben rejlő erő szobrászi megfogalmazása foglalkoztatja. Számára mindennél többet jelent az a bizonyosság, hogy nincs egyedül. Egyre több hangsúlyt kapnak nála a szerkezeti elemek, de megőrzi az emberi figura melegségét.

A hatvanhárom éves művész lendületes fiatalsággal kutatja a korunk városképébe való beilleszkedés lehetőségét.

(C ép. fszt.)

Balogh Péter, szobrászművész 2) Folytatás

Naptár

27 csütörtök

16.00
Kiállításmegnyitó
Balogh Péter romániai szobrászművész kiállítása.

Magyar Nemzeti Galéria, 1983. október.

Balogh Péter

Folytonosság (szabor)

A Hét, 1973. ápr. 6. 4. elf. 14 sz. 16 p.

Balogh Péter

Gótika (nobor)

A Het, 1973. ápr. 6. 4. ef. 14 sz. 9 p.

Balogh Péter

Himnusz (sobor)

A Hét, 1973. ápr. 6. 4. elf. 14 sz. 4p.

Balogh Péter

Crescendo (szolnar)

A Het, 1973. apr. 6. 4. elf. 14 sz. 7 p.

Balogh Péter

Bihar (szobor), 1971.

A Hét, 1973. ápr. 6. 4. evf. 14 sz. 9p.

Balogh Péter

Párizsban a Salon des Indépendants kiállításán két nobrával vett részt 1973-ban.

A Hét, 1973. ápr. 6. 4. évf. 14 sz. 9p.

Balogh Péter

1974. ápr-ban feleségével - Angela Baloghgal és a sepsiszentgyörgyi Plugar Sándornal kiállítása nyílik.

A Hét, 1973. ápr. 6. 4. évf. 14 sz. 9 p.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUN

IGAZ SZÓ

1021 Balogh Péter szobrán

IGAZ SZÓ

6
1974

ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG ÍRÓSZÖVETSÉGÉNEK FOLYÓIRATA

1021

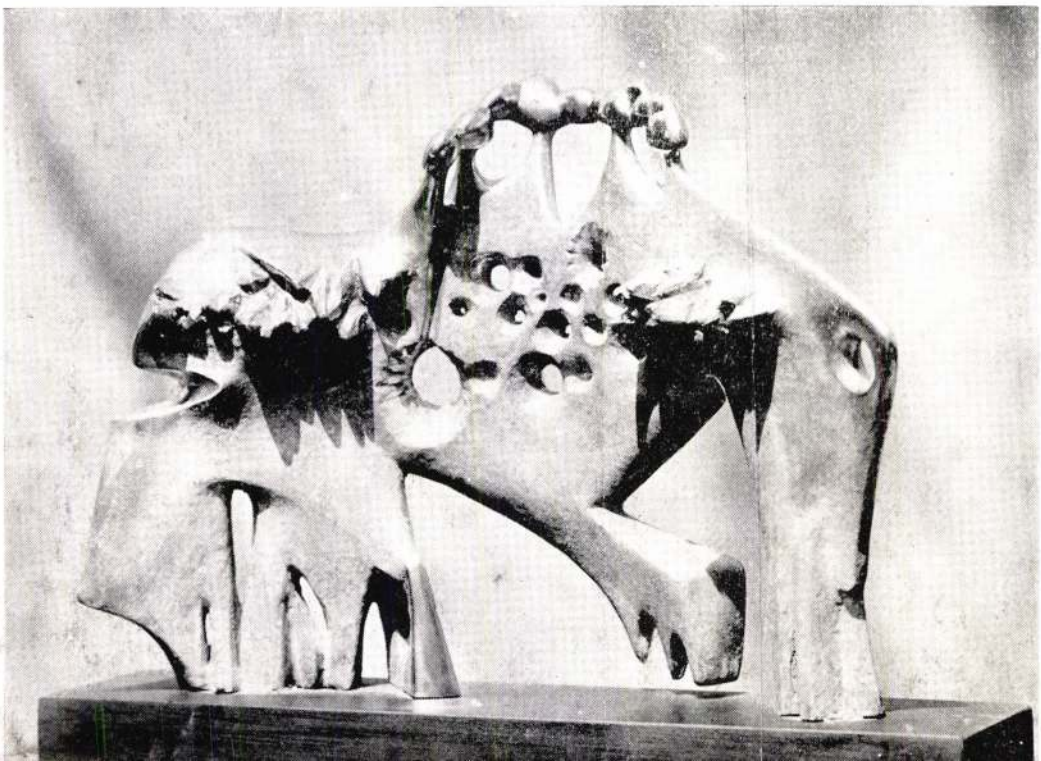

1021 c/. Balogh Péter szobrász
Ugyan Szó, 1994. jún.

Elég

1021
1. Balogh Péter
szobrász
Igaz Szó, 1974. jún.

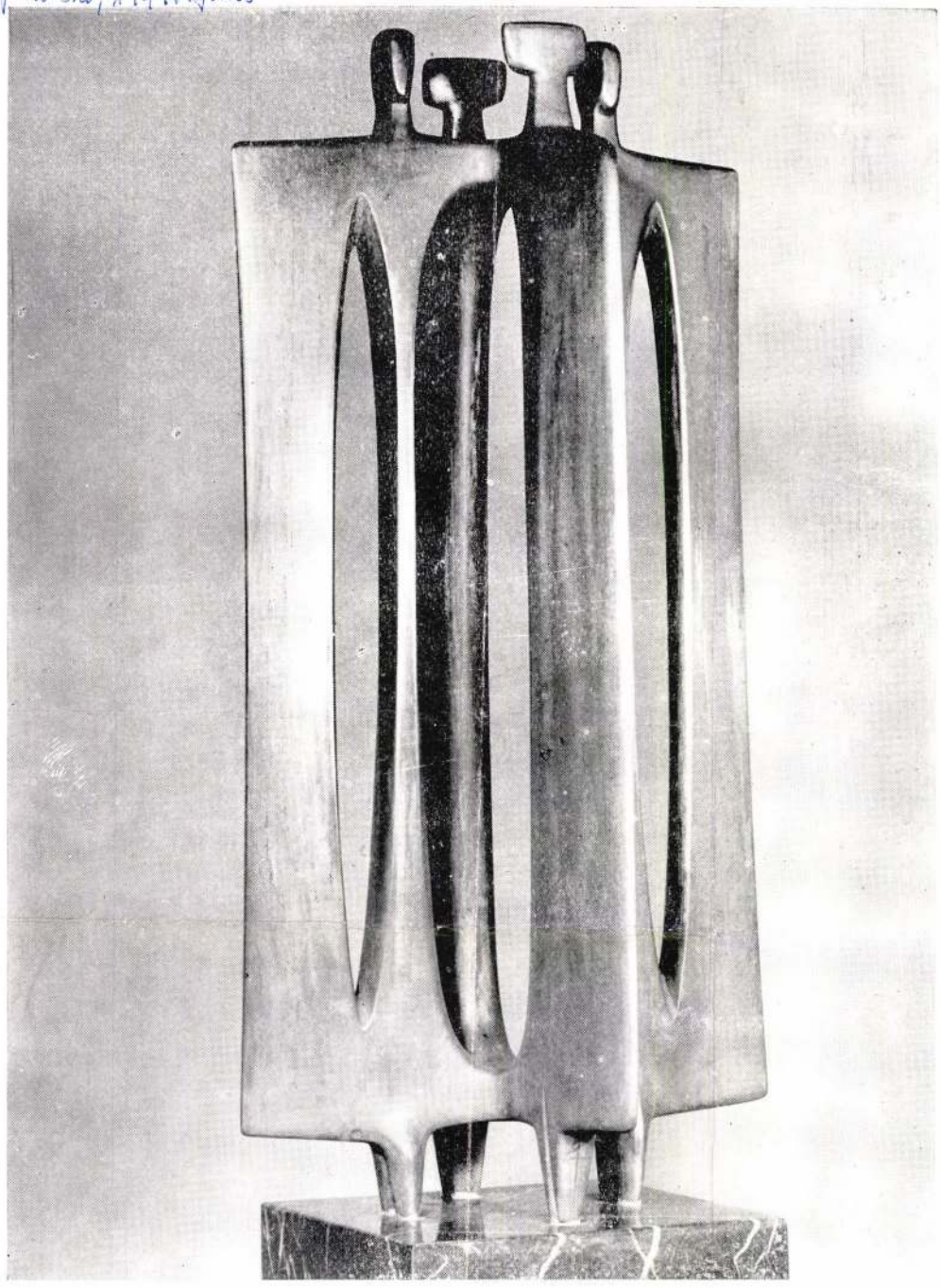

Erdélyiek

A borítólapon **Balogh Péter** szobrai

← Cantata humana

1974 JUN
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 IGAZ SZÓ

1021 Balogh Péter

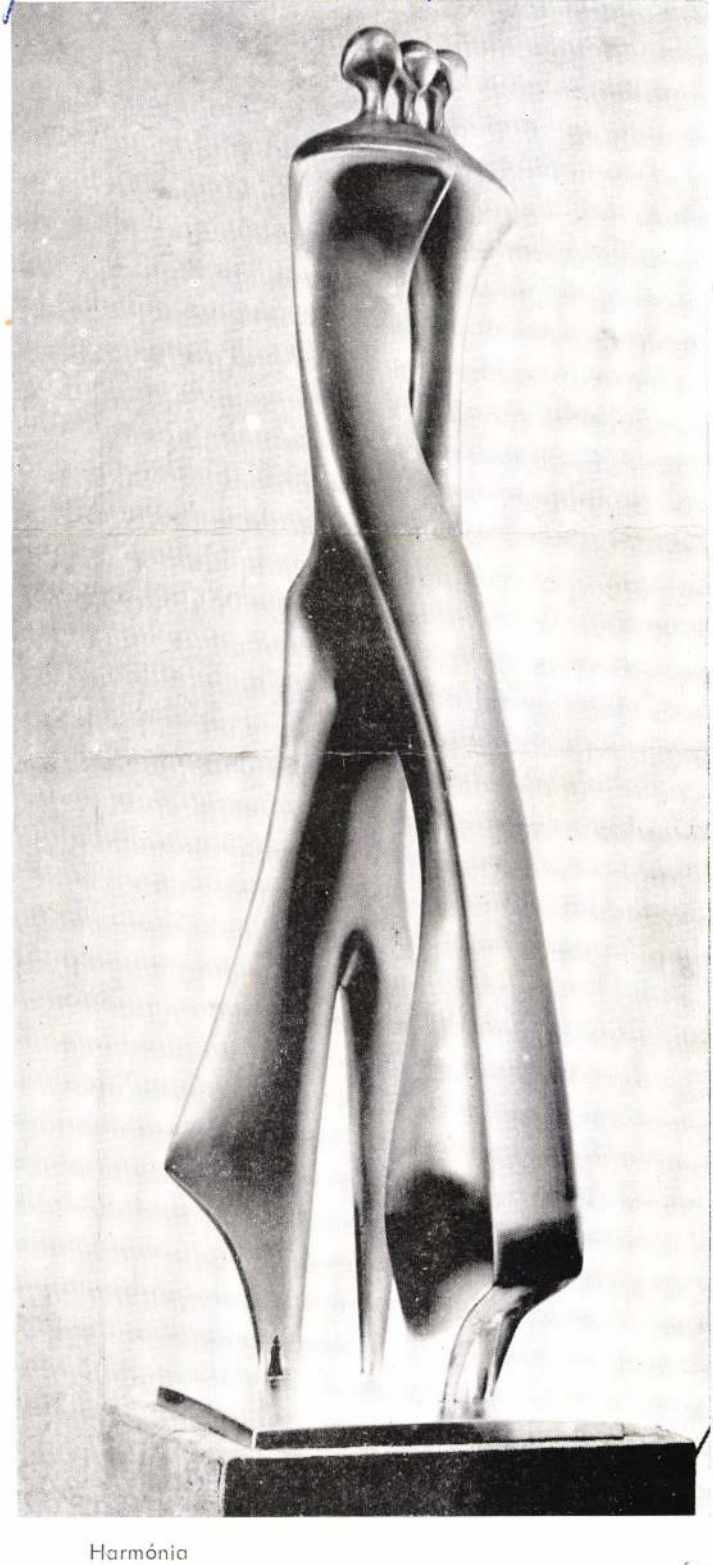

Harmónia

Ára 8.— lej
41801

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Balogh Péter szobrai

Esti Hirlap
1974 AUG. 8

1021

IRÁNY ARGENTÍNA

Magyar iparművészeti seregszemle

Augusztusban — a román nép felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából — hazánkban is megrendezik a román kultúra napjait. Az augusztus 9-től szeptember 1-ig tartó rendezvénysorozat, melyet jövőre Magyarország felszabadulásának 30. évfordulója jegyében a Román Szocialista Köztársaságban is megtartanak, gazdag programmal várja az érdeklődőket. A megnyitó holnap délután lesz az Ernst Múzeumban, ahol három kiállítás is nyílik. Az egyik a mai román szobrászat öt neves képviselőjének műveiből nyújt átfogó képet. *Naum Corcascu, Iulia Onita, Ioana Kassargian, George Apostu* és *Balogh Péter* több mint negyven szoborral mutatkozik be a fővárosi közönségnek. A *Képek a szocialista Románia kulturális és művészeti életéből* címmel fotódokumentációs kiállítást rendeztek. A fotóművészeti kiállításon pedig mintegy száz felvétellel képviseltetik magukat a román fotóművészek.

Augusztus 30-án a kulturális kapcsolatok intézetének Dorottya utcai kiállítótermében *„Vietnam, 1974"* címmel nyílik fotódokumentációs kiállítás. Több mint 60 fotó segítségével nyerhetünk bepillantást a Vietnami Demokratikus Köztársaság lakosainak újjáépítő munkájába. A baráti ország hétköznapjai elevenednek meg a tárlaton felsorakozó 50 grafikán is.

Augusztus 15-től a berlini Magyar Kultúra Házában *a mai magyar plakátművészet* legjobb, nívódíjjal kitüntetett alkotásait láthatják az érdeklődők. A mintegy másfél száz plakátból álló kiállítás anyagát az utóbbi négy esztendő legkiemelkedőbb munkáiból válogatták.

A magyar iparművészet hírét viszi el Argentínába a Buenos Airesben augusztus 26-án megnyíló magyar iparművészeti kiállítás. A nagyszabású seregszemlén keramikusok, textilművészek és ötvösök mintegy másfél száz remeke kerül bemutatásra A gyűjteményben többek között ott lesznek *Gorka Lívia* legutóbbi időben született samottfigurái, mázas vázái is.

□ AZ ÁLLAMI BUDA-

Marad a

Ma délután: 2

A Balti-tengertől a Fekete-tengerig magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el, ezért a lengyel síkságon, a Cseh- és a Kárpát-medencében, valamint a Balkánon száraz, napos, nyárias az idő. A Szovjetunió európai területén és a skandináv államokban

esik az eső és változékony az időjárás, a középhőmérséklet jóval a megszokott alatti.

Leningrádban plusz 13, Moszkvában plusz 17 fokot mértek. A brit szigeteken, Franciaországban és a Benelux államokban is eső, zivatar van. A Kárpát-me-

---

HÁROM SZOVJET HAJÓ

Megmen a legén

Moszkva, augusztus 8.

Mint a *Szovjetszkaja Latvija* című rigai lap jelentette, három szovjet hajó segítségével sikerült megmenteni az *Atlanti-óceánon* kigyulladt, *Theodorosz* nevű görög tartályhajó legénységét. A hajót a szovjet matrózok elkeseredett erőfeszítései ellenére elnyelték az óceán hullámai.

A Theodorosz segélyjelzésére először az Orlec nevű szovjet óceáni halászhajó reagált.

A legénység 30 tagja közül 29-et vettek fedélzetükre. A névsorolvasásnál kiderült, hogy egy *Konsztantinosz Meimetisz* nevű görög matróz nincs a megmentettek között. Ekkor a közben helyszínre érkezett másik szovjet hajó, a *Valentyin Sevcsuk* nevű hűtőhajó ismét megközelítette a Theodoroszt és fedélzetére vette *Meimetiszt.*

A *Sztremityelnij* nevű szovjet óceáni mentőhajó, mely

az „SOS" jelzések leadásának időpontjában még ötven tengeri mérföldre tartózkodott a bajba jutott görög hajótól,

a legénység megmentését követően még megpróbálkozott a hajón elharapózott tűz kioltásával is. A Theodorosz azonban ekkor már több órája égett s bár negyven percen át ostromolták vízágyúkkal, majd a szovjet mentőcsapat még a fedélzetre is átmerészkedett, hogy hoholtással aka-

Balogh Péter

Müveivel részt vett az erfurti kiállitáson, melyről Vadas József számol be: "Erfurti triptichon" cimmel.
Az Ernst Muzeumban megnyilt román szobor kiállitáson is szerepel a müvész, -mint a kritika megjegyzi:- egy átlyuggatott, barokk drapériával.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. aug. 17.
XVIII. évf. 33. sz. 13. lap.

Balogh Péter

„Žene" (repr.)

a firenzei Stradivari-emlékvii-terve.

Utunk, 1972. szept. 8. 9. old.

Balogh Péter

A Műcsarnokban rendezett „Román Sparműnészet" c. kiállításon műnei szerepelnek.

Bajár Iván: Kiállításról kiállításra.
Magyar Hírlap, 1972. dec. 6.

Balogh Péter

1, Nagy csoport, 1969. bv. 50 cm
2, Gyűrelem, 1969. bv. 160 cm

Romániai szobrászkiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

3) Metamorfózis, 1969. bv. 102 cm
4) Vox Maris, 1970. bv. 116 cm

Romániai szobor kiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

5, Himnusz, 1970. bv. 98 cm
6, Bihar, 1370. bv. 53 cm

Román szobor kiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

7, Harmónia, 1971. bv. 165 cm
8, Kánon, 1973. bv. 100 cm

Román szobor kiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

11, Az ütött, 1974. fa, 100 cm
12, Mi magunk (5 elem), 1974. fa, 55 cm

Román szobor kiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

9, Hősök, 1974. br. 140 cm
10, Történelmi pillanat — 1514, 1974. br. 88 cm
Román szoborkiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

Győrelem, 1969., rep.

Roman szobor kiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

Metamorfózis, repr. /1969./

Roman szobor kiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

Vox Maris, 1970., repr.

Román szobor kiállítás
Ernst Múz. 1974.

Balogh Péter

Himmusz, 1970., repr.

Román szobortiállítás
Ernst Múz. Bp. 1974.

Balogh Péter

Bihar, 1970, repr.

Román szoborkiállítás
Ernst Múz. Bp. 1974.

Balogh Péter

Kánon, 1973., repr.

Román szobortiállítás

Ernst Múz. Bp. 1974.

Balogh Péter

Történelmi pillanat, — 1514. repr. /1974./

Roman szoborkiállítás, Ernst Múz. Bp. 1974.

Balogh Péter

Az úton, 1974. repr.

Román szobortiállítás,
Ernst Múz. Bp. 1974.

Balogh Péter

Mi magunk, 1974., repr.

Román szobrászat,
Ernst Múz. Bp. 1974.

Balogh Péter 1

Bukarestben élő 53 éves

szobrász, számos szobra áll Románia

Köztereín

Magyar Nemzet 1973 február 1

4. old.

Balogh Péter 2

egyéni kiállítása volt
Milánóban, Párizsban, Uppsalában

Magyar Nemzet 1973 február 1
4. old.

Balogh Péter festőművész
(1920 Miskolc –)

Bukarestben el. A bukaresti
Nicolae Grigorescu Képzőművészeti
Főiskolán végzett 1952-ben.

Lgat fő 1972 november
775.sdb

Balogh Péter

2

Első nyilvános szereplése 1946-ban Bukarestben volt. 12 egyéni kiállítása volt az ország különböző városaiban

Igaz Szó 1972 november
775. old.

Balogh Péter

3

1969-ben Milanoban, 1972-ben Párizsban és Uppsalában volt önálló kiállítása

Igaz Szó 1972 november
775. old

Balogh Péter

4

Kiállításon szerepeltek művei Olaszországban, Franciaországban, NSZK-ban, Finnországban, EAK-ban, Indiában, Szovjetunióban, NDK-ban, Magyarországon, Lengyelországban, Jugoszláviában, Csehszlovákiában

Igaz Szó 1972 november
775. old

Balogh Péter

5

Több művét Kőrbecken állítottál fel, vagy Románia különböző múzeumaiban őrzik.

Igaz Szó 1972 november
775. old

Balogh Péter

„Vox maris" a szobránd fotója a répmellékletben

Igaz Szó 1972 november

Balogh Péter szobrász

valósággal újjászületett a zenei hatásokkal átszőtt, kiindulásként konstruktívan megszerkesztett és mégis erőmévé csupaszodó szobraiban (Harmónia, Metamorfózis, Kantáta)

Korunk 1974/2 206. old.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NIMRÓD
1973 MÁJ

Balogh Péter
1021

Balogh Péter rajzolónk kintjárt az MTI Petőfi vadásztársaság területén. Élményeit lerajzolta, . . .

A VADGAZDÁLKODÁSRA ÉS A VA
VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK MÓ

Az elmúlt év végén — az államigazgatási területekre vonatkozó decentralizálási program végrehajtása keretében — módosították a vadgazdálkodásról és a vadászatról szóló miniszteri rendelet (30/1970./XII.24./MÉM sz.) egyes hatásköri szabályait. A változás lényege az, hogy a községi (városi, kerületi) tanács vb-nek a kártalanítási eljárással kapcsolatos hatáskörét a községi stb. szakigazgatási szerv vezetője vette át. Mivel a szóban forgó hatásköri változásra nem vadgazdálkodási vagy vadászati szempontok miatt került sor, annak bővebb magyarázatára nincs szükség.

Annál inkább indokolt foglalkozni a rendelet újabb módosításával, illetve kiegészítésével, amely március 22-ével következett be (4/1973./III.22/MÉM. r.). A most említett változás mögött ugyanis a vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatos érdekek húzódnak meg.

Vegyük sorra azokat a témákat, amelyeket a rendeletmódosítás, illetve kiegészítés érint és vessük egybe a korábbi és az új rendelkezéseket! Célunk az, hogy rávilágítsunk a különbségekre, továbbá azokra a szempontokra, amelyek a változtatásokat indokolták.

1. A módosító rendelet szerint vissza kell vonni a vadászjegyet a vadásztól, ha a vadászattal összefüggésben elkövetett cselekménye miatt a bíróság bűnösségét jogerősen megállapította, vagy a szabálysértési hatóság megbírságolta, továbbá ha a vadászjegy kiadásának valamely feltétele megszűnt.

A vadászjegy kiadásának egyik feltétele a fegyvertartási engedély, ez utóbbinak pedig a feddhetetlen előélet. Ha valakit jogerősen elítélnek, büntetett előéletűvé válik, ami miatt vissza kell tőle vonni a fegyvertartási engedélyt, ennek folyamányaképpen pedig a vadászjegyet. Vannak azonban olyan esetek, amikor a bűncselekmény elkövetője — a cselekmény csekély társadalmi veszélyessége és a büntetés enyhe volta miatt — az ítélet jogerőre emelkedésével a törvény erejénél fogva mentesül a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól. Hasonló okok miatt a bíróság is részesítheti előzetes mentesítésben az elkövetőt. Ezekben az esetekben a bűncselekmény elkövetője nem tekinthető büntetett előéletűnek; a fegyvertartási engedély, majd a vadászjegy automatikus visszavonására tehát nem kerülhet sor.

Szükség volt olyan rendelkezésre, amely a vadászattal kapcsolatban elkövetett bűncselekményeket és szabálysértéseket — vadászati szempontból — súlyosabban értékeli a társadalomra veszélyes egyéb cselekményeknél. Ez az igény jut kifejezésre az előzőkben ismertetett szabályban, amelynek értelme az, hogy ha **vadász a vadászattal kapcsolatban** követ el társadalomra veszélyes cselekményt, ez akkor is a vadászjegy visszavonásával jár, ha más — hasonló súlyú — cselekmény esetében erre nem kerülne sor.

Itt még arra kell felhívnunk a figyelmet, hogy a „vadászattal kapcsolatban" kifejezés annyit jelent, hogy a szóba jöhető bűncselekmény, illetve szabálysértés nem korlátozódik a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésre (pl. sörétezés) és a jogosulatlan vadászat elnevezésű szabálysértésre (tilalmi időben való vadászat stb.). A rendelkezés kiterjed — ezeken kívül — pl. a vadászattal kapcsolatban elkövetett lopásra is(akkor is, ha az — az értéknél fogva — szabálysértésnek minősül).

2. Kevesebb magyarázat szükséges ahhoz a rendelkezéshez, amely szerint a megyei szakigazgatási szerv a tilalmi időtől függetlenül engedélyt adhat az egyes vadászterületeken, meghatározott időtartamra valamely hasznos vadfaj vadászatára, ha a vadkárelhárítás vagy az állományszabályozás ezt indokolttá teszi.

A szóban forgó rendelkezés — növelve a megyei szakigazgatási szerv hatáskörét — lehetővé teszi, hogy a vadászatra jogosult hamarabb jusson hozzá az egyébként indokolt engedélyhez.

3. Teljesen új az a szabály, amely kimondja, hogy a vadászterületen csak a vadászatra jogosult engedélyével szabad **hullott agancsot** gyűjteni, továbbá, hogy hullott agancsot csak a vadászatra jogosulttól vagy a vadászatra jogosult által kiállított igazolással rendelkező személytől szabad felvásárolni.

A szóban forgó szabályok célja az, hogy

— egyrészt a vadászterületet illetéktelen személyek agancsgyűjtés céljából ne zavarják;

— másrészt az agancsot a vadászatra jogosult gyűjthesse össze; ez lehetővé teszi, hogy a vadászatra jogosult — megfelelő sorozatok kialakításával — értékelhesse az egyes egyedek agancsfejlődését, ami tudományos szempontból is hasznosítható tapasztalatokkal járhat.

4. A következő módosítás abban áll, hogy motoros járműről a jövőben éppen úgy lehet vadászni, mint lovaskocsiról. A nagyobb balesetveszély miatt továbbra is tiltva van a motoros járműből való vadászat. Ez a módosítás nem igényel különösebb magyarázatot, a figyelemfelhívás talán mégsem felesleges, mert előfordulhat, hogy egyesek nem veszik észre azt az egy betűbeli különbséget, ami a „járműről" és a „járműből" szavak között van.

5. Sokak — főleg az őzön kívül más nagyvaddal nem rendelkező vadásztársaságok tagjai — kívánságának felel meg az a szabály, amely lehetővé teszi az **őz vadászatát 6,5 mm-esnél kisebb kaliberű, nem céllövő puskával** is. Ebből a szempontból céllövő puskának tekintendő az a fegyver, amelyet céllövészet céljára gyártottak. A kiskaliberűek közül ilyenek például a levente puska, a kispuska, a FÉG Kispuska stb. néven ismert; duvadírtásra és a fácán ivararányának szabályozására a hivatásos vadászok részére engedélyezett golyós fegyverek, amelyekkel őzre továbbra sem szabad vadászni. Megjegyezzük, hogy a vadászboltokban golyós vadászlőfegyver-vásárlási engedéllyel rendelkező vadász részére csak vadászat céljára gyártott golyós fegyvert adnak el. Használt golyós lőfegyver vásárlásánál indokolt kikérni fegyverszakértő véleményét.

6. Hiányt pótol az a rendelkezés, amely szerint a **vadkárbecslést** a bejelentéstől számított **8 napon belül** kell **lefolytatni.** Átmenetileg nemvolt ilyen szabály, mert a rendelet előző módosításánál — technikai hiba folytán — kimaradt a rendeletből.

7. További rendeletkiegészítés a **vadkárbecslésnél eljáró szakértők díjazása** és költségeik megtérítése tekintetében a 14/1971. (IV. 8.) MÜM számú rendeletre utal. A korábbi szabályok alapulvételével felszámítható díjak mértéke alacsonyabb volt a jövőben felszámíthatónál.

8. Aligha tévedünk, ha azt gondoljuk, hogy a legnagyobb érdeklődésre az új rendeletnek az a §-a tarthat számot, amely — az alaprendeletet kiegészítve — a **gépjármű** és **hasznos nagyvad összeütközése** esetén követendő eljárásra mond ki bizonyos szabályokat. Ezek a következők (idézőjelben a rendelet szövege, idézőjelen kívül az esetleges kommentár):

a) „Ha a gépjármű üzembentartója szarvas, dám, muflon, vagy őz által okozott balesettel kapcsolatban kárigényt kíván érvényesíteni, köteles a balesetet a legközelebbi községi szakigazgatási szervnek haladéktalanul bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a baleset helyét, a gépkocsi üzembentartójának a nevét, címét, és azt, hogy a gépjárművet előreláthatólag hol fogják javítani.

A községi szakigazgatási szerv a bejelentésről haladéktalanul értesíti azt a vadászatra jogosultat, amelynek vadászterületén vagy annak határán a baleset történt, illetőleg a bejelentés tartalmát haladéktalanul

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NIMRÓD

1973 JUN
Balogh Péter

1021

Balogh Péter grafikája

1973
MTI PETŐFI VT.
RÁKOSHEGY

1

2

3

Balogh Peter

Illusztráció

Fernando Namora: Szelesnapok.
Túlsó, 1977. maicus 20 - 16 lap.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
1977 FEB 18
A Hét Balogh Péter

/1021

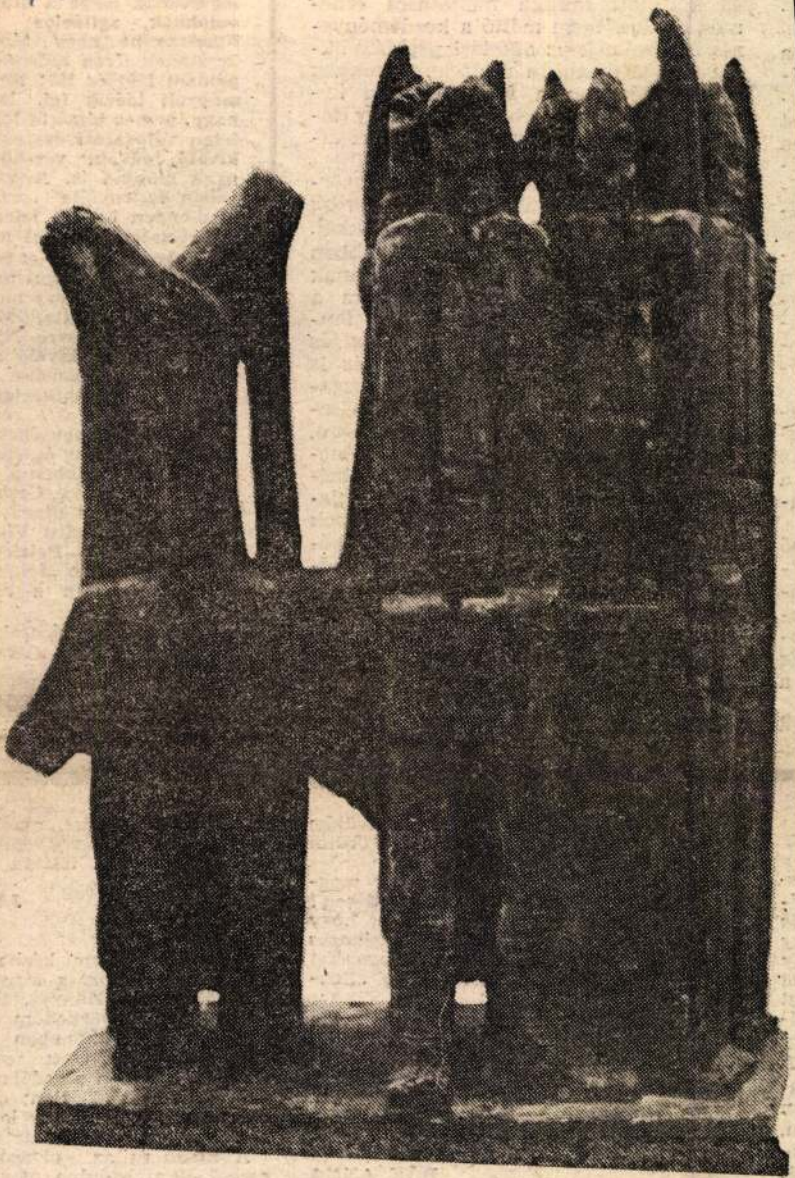

BALOGH PÉTER 1907

A fővárosi Dalles-teremben megnyílt képzőművészeti emlékkiállításról

velődési, művészi
zőművészeti kiáll
tik. Közülük tize
működvelő képző
melném első hel
46 kiállított mu
mes, és dicséretre
zés is. Ezeknek az alkotási problémáikkal eléggé magukra utalt amatőröknek végeredményben a fesztivál adta keretek teremtettek lehetőséget, hogy találkozzanak a közönséggel, lemérjék alkotásaik hatását.

De szólnunk kell a Sepsiszentgyörgyön élő írók, költők egyre gyakoribb és rangosabb találkozóiról olvasóikkal.

Sepsiszentgyörgyön ötezernél többen léptek fel a fesztivál tömegszakaszának rendezvényein. Mégsem ezt tartom a legnagyobb eredménynek. Sokkal fontosabb, hogy a számbeli gyarapodás mellett erőteljes műfaji gazdagodás is észlelhető. A művelődési tömegmozgalom ezen a vidéken évtizedekre visszamenően a hagyományos formákra, színjátszócsoportokra, kórusra, tánccsoportra alapozott. Az agitációs brigádok, esztrád-együttesek hol megjelentek, hol eltűntek az üzemi klubok színpadjain. A fesztiválra való felkészülés időszakában gyorsan szaporodtak az agitációs brigádok, az irodalmi színpad-rendezvények, sőt két folkegyüttes is alakult a városban. Említésre méltó még a dal- és szavalócsoportok előretörése.

Ha valaki dicsérő szót érdemel az új formák meghonosításáért, akkor az el-

Rendszerint nagy témák kesztenek ilyen műsoroka például 1907 és 1877 történ ményeit idézik fel. De nagy, nemes témáról lehet telen válogatást összeállít kiváló művek, verskötet nyek alapján is. A válog gában is egyféle „szakm denképpen tudást, ízlést meretességet követel meg

Mindezt egy 1907-et idéz ből egybeszerkesztett műs eszünkbe. A Kolozs megy tár sokszorosította, Mari lescu állította össze. Nyilv mán irodalom kiváló alk nálkoztak fel számára. És tárosnő jó dramaturgiai é mert itt is „vágni", „rend — valósággal egységes p vözött klasszikus és élő r tők verseiből. Ebben a saj poémában George Coşbuc Arghezi, Lucian Blaga és xandru, Alexandru Vlahu Pillat, Bogdan Petriceic és Mihai Beniuc „felel" e és valamennyien a törté és a mának.

Magyar könyvtárosokna példa lehet ez az irodalm — követésre.

UZONI

telen" Klárát, és feltétlenül a szívükbe zárták a mindig vidám, mindennek örülni tudó, segítőkész kislányt.

Hogy meghatódunk sorsán, hogy megkönnyezzük igazságtalan bűnhődéseit? Olyan nagy bűn ez? Nem hiszem, hogy egy kis szívjóság, örömteli rácsodálkozás a világra (legyen az akár egy kismacska) káros lenne. Érzésem szerint épp ellenkezőleg.

A Hétnek nagyon sok olvasója van, nem kellene talán ilyen sebtében odavetett megjegyzésekkel befolyásolni ítéletalkotásukat. Sokkal inkább megalapozott, érvekkel alátámasztott ismertetésekkel. Vagy a Heidi-ügy nem éri meg a fáradságot? Akkor inkább semmit!

DÁN ANNA
Marosvásárhely

Sok lenne . . . A Mit nem akar Kanada című cikket olvasva A Hét ez évi 5. számában, elgondolkoztam azon, hogy vajon miképpen kell értenünk a 30 000 (!) mérföld hosszúságú amerikai—kanadai

vagyis az a terület, amelyl gyülekező és lefolyó vizek folyást táplálnak. Határa a

JAK
M

Örömmel vettem kézbe Llosa **A város és a kutyá** vét (Kriterion Könyvkiadó könyvek), gyönyörködöm az ván tervezte fedőlapban könyvvel gyarapodott ismé ram. Csak éppen a fedőlapo más helyesírással jelent me bütt: Llosa-ból **Llossa** lett. furcsa, megmagyarázhatatla

A kiadó és az olvasó i percektől szabadulna meg. nem fordulna elő, és ez az maradna nemcsak egyedi, esetnek.

KERI
Se

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁR 20

TÜKÖR
Budapest

Balogh Péter

Balogh Péter rajza

1021

... mondta apa —, biz ez keserves.
Ekkor Szenyka megkérdezte:
— Hát Fegyának, amikor lekaszabolta, jó v
— Nem — mondta apám —, keserves volt F
Akkor Szenyka megkérdezte:
— Arra gondolt-e, apám, hogy magának is
— Nem felelte apám —, arra én nem gondo
serves lehet.
Ekkor Szenyka az emberek felé fordult, és
— Azt hiszem, ha én az övéik kezébe kerülö
momra. Most pedig, apám, végzünk magáva
Apám, Tyimofej Rogyionics utolsó szavaival
átallotta anyánkat meg a Szűzanyát trág
Szenykát képen vágta, Szenyka pedig kikü
hogy szeretett anyám, Jevdokija Fjodorovn
hogyan végeztek apánkkal, mert hát kiküld
Ezután Novorosszijszk városába küldtek áll
ról elmondhatom, hogy emögött nincs má
csak víz, a Fekete-tenger, és ott maradtunk
elindultunk a lengyel frontra, és csépeljük
Maradok szeretett fia Vaszilij Tyimofejics F
dozza jól Sztyopkát, az Isten majd megfizet

— Kurgyukov — kérdeztem a fiút —, düh
— Nagy kan volt az apám — válaszolt kom
— S anyád jobb?
— Anyám, az megjárja. Ha akarod, nézd, i
Egy töredezett fényképet nyújtott elém. Ott
gyukov, vállas, egyensapkás börtönőr, fésül
pofacsontokkal, színtelen és értelmetlen, s
lette egy bambusznád székben ült egy apró p
betegesen átszellemült és félszeg arcvonásc
déki fénykép virágokkal és galambokkal d
mellett ágaskodott két fiatal, szörnyű nagy
meredt szemű legény, ott álltak megköves
laton, a két Kurgyukov testvér, Fjodor és S

(1923)

For

Szalczyk Péter

Szobrász

Kossuth

1975 35 oldal

Balogh Péter

Illusztráció

H. C. Cartmann: Tényleges találkozás Phoo-Manchuval.
Tükör, 1976. október 5. — 16 oldal.

Balogh Péter

Illusztrációk

— : Madarak

Tükör, 1976. okt. 14–17. oldal.

Balogh Péter

Illusztráció

Csaplár Vilmos: Jegyzetlapok Amerikából.
Tükör, 1974. jan. 9 - 15. oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1976 OKT 17
TÜKÖR
Budapest
Balogh Péter

MADARAK

1021

Balogh Péter rajza

— Én magát sok
képzeltem.

Már fiatalon nev
A századvég é
Nietzschéért, Ibs
az újsághasábo
Vajda János me
Ennek a „Mont E
szeretetével ő olt
ét. Amikor Kab
Budapesti Napló felelős szerkesz-
ője lett, szivvel és erős hittel állt
Ady mellé. „A csúfolódó levelek
— írta erről az időről —, melyek
az első Ady-versek nyomán iród-
ak, az én szerkesztői asztalom-
an tűntek el, hogy ne zavarják
z új ember indulását. Egész lel-
emmel vártam az érkező szépsé-
et, melynek rajongója voltam
ár akkor is, mikor kevesebben
s erőtlenebbül áldoztunk oltárá-
a."

s Ady a fiú szeretetével vallott
ésőbb róla: „Te voltál az, aki,
ikor nyolc-kilenc év előtt elné-
ító erővel röhögték ki a verseim-
et, reám parancsoltál, hogy ír-
ak és ne féljek."

s milyen író volt ez a rajongó,
z igazságért harcoló, elfeledett,
etemetett Kabos Ede? — kér-
ezheti a mai olvasó.

okszor csak a „fekete kedv" tar-
otta lábon és az írópapíron. Po-
itikai újságíró volt (főállásban)
— mindent és mindenkit ismert
Budapesten és a magyar sivata-
on. Mindig a „verebek" mellett
llt (egyik regényének a címe).

fénnyel felragyognak.
Amikor a Mária láto
novellája huszadmagá
ben megjelent, Ady En
bírálatot, ő fedezte
Ede keserűsége csak
bos éppen a címadó nc
Mária látogatóiban, m
legjobban, hogy ő a
summázott lírikus. Hú
jából legalább tíz olya
rű líra, hogy Kabos
csak ezután fogják ig
látni. Ő koránérkezett
kor és divat ellen hada
le annyi érzéssel, ame
az ő idejében a legna
gyar lírikust csinálhatt
Nem lett az.

És megint csak Adyt id
jellemző, keserű szav
abból a Kabos-kritiká
nálunk minden és m
járja magát nagyon h
laki legyen az, aki tov
ni, mint Petőfi Sán
mokban tudniillik."

Azóta — úgy látszik
csak előbbre döccent
glóbusz. Nemcsak éves

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TÜKÖR
Budapest

Balogh Péter

1976 OKT 5

Balogh Péter rajza

1021

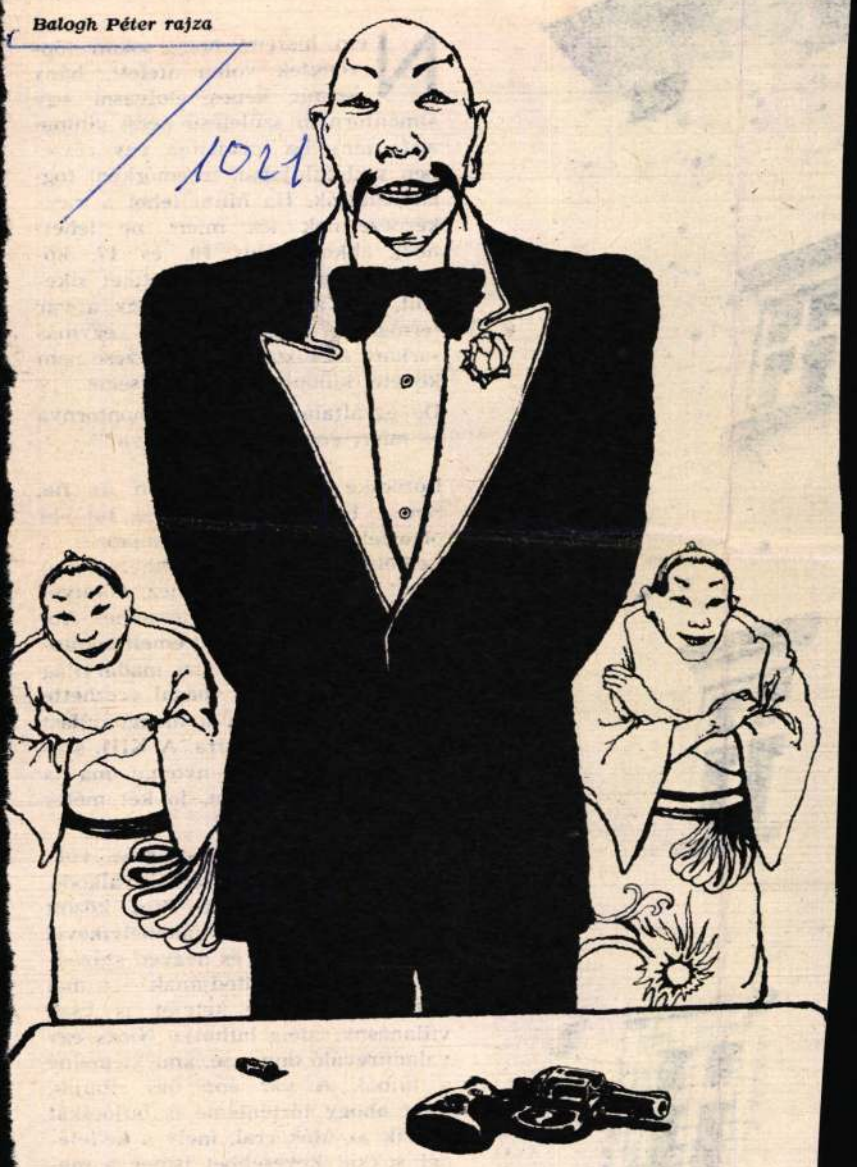

krimit képes elolvasni egy simontornyai születésű pécsi gimnazista lány, ha vakációja egy részében szülőfalujában teremőrként foglalkoztatják. Ha hinni lehet a megkérdezettnek (és miért ne lehetne?), akkor július 10. és 17. között pontosan tizenhét kötetet sikerült, ami arról is vall, hogy a vár termeiben aligha hágnak egymás sarkára a látogatók, azok őrzése nem követel különösebb lekötöttséget.

De egyáltalán hol van Simontornya és miért éppen „Simontornya?"

Döröcske nembéli Salamon úr fia, Simon bán és alországbíró (utóbbi olyasféle rang, mint manapság a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese) értett a hadi mesterséghez, kőmívesei, pallérai pedig az építészethez. Abban a Sió mocsarai közt emelt lakótoronyban, melyből a vízi madárvilág neszét hallgathatta, joggal érezhette magát biztonságban a mongoldúlást követő évtizedek főura. A XIII. század végi alapfalak nyomai ma is láthatók a pincékben, jó két méter vastagok.

Simon úr tornya mocsárvár volt, éppen ezért cseppet sem hivalkodó. Aki ma a Budapest—Pécs között közlekedő vonatok valamelyikével erre utazik, jó két és negyed századdal később épült utódjának — a mai Öregtoronynak — tetejét is csak villanásnyi ideig láthatja. Nincs egy valamirevaló domb se, ami kiemelné a tájból. A vár épp úgy elbújik, mint ahogy történelme is bújócskát játszik az utókorral, mely a kelleténél sokkal kevesebbet ismer a magyar előidőkből. A romantikát elve-

Balogh Péter

Dózsa Nepe: modern yokor
Kerproblémáhra orientáló művei

Kornuk

974 899 oldal

1021 Balogh Péter grafikus

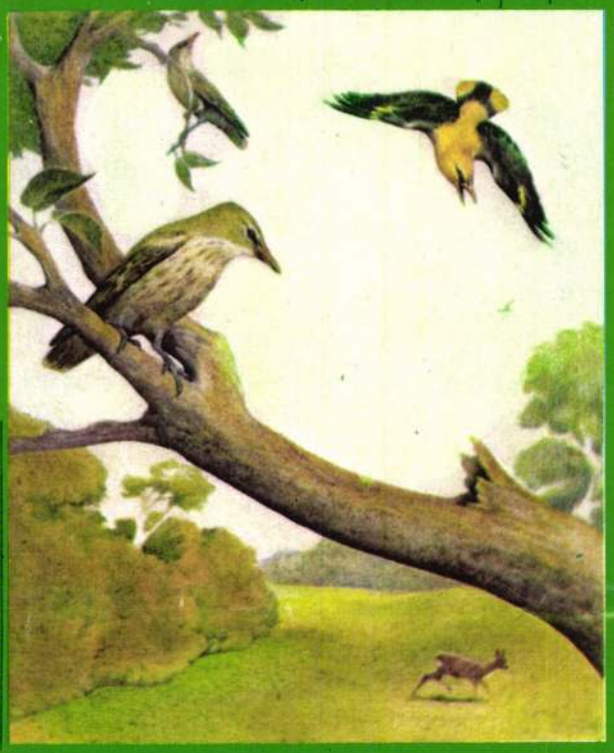

BALOGH PÉTER GRAFIKÁJA

FOTÓ: DR. RUZSIK MIHÁLY

MÁJUS

Hajnali négykor bekiabáltak,
ahogy a torkukon kifért...
s mint bolondok, úgy kacagtak,
kurjongattak az ablak alatt vad
vigadozásban a kerti rigók...
Bosszantott ez a csibészlárma,
de a szívem nemsokára
együtt dalolt, egy nótára
vert veletek, buta sárgarigók.

(SZABÓ LŐRINC: Hajnali rigók)

FOTÓ: BODOR MIKLÓS

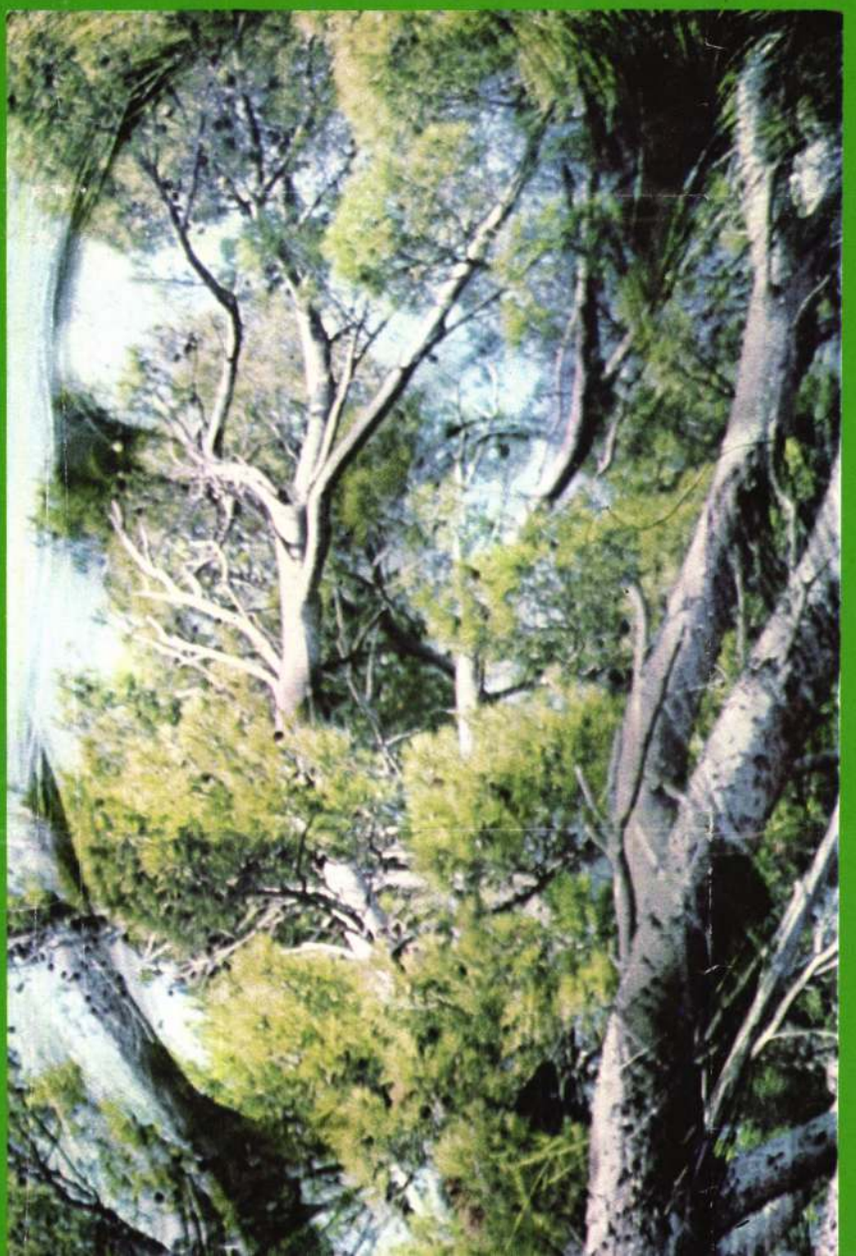

NIMRÓD

1976. MÁJUS

A MAGYAR VADÁSZOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

ALAPÍTVA 1913-BAN

Főszerkesztő: **Csekő Sándor**

Szerkesztőség: 1051 Budapest V., József nádor tér 7.
Telefon: 209-680, 209-616

Felelős kiadó: **Teszár József**
Kiadja: a VT Idegenforgalmi Propaganda és Kiadó Vállalat
1145 Budapest XIV., Gyarmat u. 52. Pf.: 164.
Telefon: 633-652, 633-653

Készült (76.2533/2-04) a Zrínyi Nyomdában, Budapest.
Felelős vezető: **Bolgár Imre** vezérigazgató

A szerkesztő bizottság tagjai:
Baróti Géza, Farkas Imre, dr. Fodor Tamás, Horn Dezső, dr. Koller Mihály, Kovács Sándor, Kőszegi Frigyes (elnök), Lakatos Ernő, Molnár István, Rácz Antal, Szalai István, dr. Tóth Sándor

A FÓRUM szerkesztője: **Dr. Karczag Iván**
Művészeti szerkesztő: **Mikulka Gyula**

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalban, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodában (Budapest V., József nádor tér 1. Postacím: 1900 Budapest)
Külföldön terjeszti a „Kultúra" Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat (1389 Budapest, Postafiók 149.)

Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg!
Megjelenik havonta

INDEX: 25 651

A TARTALOMBÓL:

Interjú Mohácsi György esztergályossal, a Dunaújvárosi Kohász vadásztársaság elnökével 199. old.

Gyerekek – összeállítás 202–203. old.

Iskolák és vadásztársaságok 208–209 old.

Csörgőkígyók és baribálok – expedíció 219–221. old.

A forgószék 228–229. old.

Még mindig sok az őz! 237. old.

A címlapon CSERGEZÁN PÁL pasztellrajza – a világranglista első helyezett őzbakja

A szerkesztő jegyzete

Biztos vagyok abban, hogy az emberi környezet védelméről szóló törvényt egyértelműen örömmel fogadják a magyar vadászok, hiszen olyan kérdéseket összegez és szabályoz, melyekről az erdőt-mezőt járó emberek az elmúlt esztendőkben gyakran gondolkoztak, vitatkoztak (melyet március 19-én emelt törvényerőre az országgyűlés). Mi tagadás, tiszta szívből sajnáltam, hogy nem ülhettem a Parlament kupolatermében, így nem lehettem részese annak a hangulatnak, amely a képviselőket áthatotta, amikor a magyar táj értékeiről, szépségeiről szóltak... ahogy a sajtó, a rádió, a televízió tudósításaiból kiderült, a magyar parlamentben még nem beszéltek ilyen szépen az emberi környezet védelméről, ami nem jelent mást, mint a természet, az erdők, a növény- és állatvilág, a föld, a víz, a levegő, a táj, és a települések környezetének védelmét.

Négyéves előkészítő munka, széles körű demokratikus vita után emelkedtek szavazásra a kezek, az országgyűlési képviselők egyhangúlag tették le voksukat. A környezetvédelemről Magyarországon eddig mintegy félezer rendelet és jogszabály volt érvényben. Az új törvény most összefüggő rendszert alkot és annyiban nyújt újat, hogy nem egy-egy környezetvédelmi tárgyat óv, hanem az egész emberi környezetet helyezi jogi védelem alá. A törvény végrehajtását a jövőben az állam ellenőrzi, de ahhoz, hogy valóban érvényre juthasson a törvény minden betűje, a vadászoknak is sokat kell tenniük.

Mindenekelőtt olyan szószólókká kell válnunk, akik erőt, energiát és fáradságot nem kímélve aktívan vállaljuk a törvény valóra váltását, tudván, hogy nemcsak önmagunkért, hanem a jövő nemzedékéért, a gyermekeinkért, unokáinkért cselekszünk. Ne szégyelljük, hogy a magyar vadászok évek óta az első sorokban küzdenek az emberi környezet védelméért. Két okból is érdekeltek vagyunk: egyrészt, mert minden vadász környezetéről van szó, másrészt pedig a környezet védelme nélkül a vadászat határai is szűkülnek. Ha nem védjük az erdőn-mezőn élő állatvilágot, ha nem biztosítjuk mesterségesen a vadászható állatvilág élőhelyét... ha tétlenül nézzük, ahogy a búvóhelyeket, csendereseket felszámolják, a környezeti ártalmak, a föld, a víz, a levegő szennyeződését... szórakozásunktól – a vadászat lehetőségétől fosztjuk meg magunkat.

Vadászaink arra törekedtek és törekszenek, hogy egyre magasabb szinten kulturáltabban vadásszanak... és amikor ezt teszik, a természetet és saját környezetüket óvják. Itt van például a sokat emlegetett állományszabályozás. Ha nem engedjük, hogy a vadászterületeinken túl szaporodjék a nyúl vagy az őz... a természet biológiai egyensúlyát igyekszünk befolyásolni. Ha apasztjuk a kártevőket, ha küzdünk a veszettség ellen... kézzelfoghatóan is az emberi környezetet védjük!

Tudatos munka ez, és most a törvény megjelenése még több tudatosságot kíván a vadászoktól, az egész szocialista társadalomtól. A cél világos: emberhez méltó, az ember alkotókészségét kibontakoztató és pihenését, felüdülését lehetővé tevő környezetet kell biztosítani a ma élő lakosságnak és az utánunk következő generációnak – fogalmazta meg expozéjában Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter. A törvény elfogadásával országunk is hozzájárul ahhoz a világszerte kibontakozó akarathoz, amelynek célja az emberiség környezetének megóvása, életének biztosítása a földön.

Az emberi környezet védelmének a természet, az állatvilág, az erdők-mezők megóvásának eddig is bő teret szenteltünk lapunkban. Az elmúlt hetekben Vas, Csongrád és Tolna megyében rendezett ankétjaink megerősítették törekvéseinket: jó úton járunk, ha a vadászaton, vadgazdálkodáson kívül rendszeresen foglalkozunk a természet- és környezetvédelmi kérdésekkel. A jövőben olyan új sorozatok indítását tervezzük, melyek a vadászoknak és nem vadász olvasóinknak is érdekes olvasmányai lehetnek. Az első között kell megemlíteni a vadászható és védett állatokat, valamint a Nemzeti Parkokat és természetvédelmi területeket bemutató sorozatunkat.

A megyei ankétokról még annyit, hogy mindhárom találkozót rendkívül hasznosnak ítéljük. Se szeri, se száma azoknak az ötleteknek, javaslatoknak, amelyeket a szerkesztésben felhasználhatunk, megvalósíthatunk. Ezúton is köszönjük a vadászok támogatását, azt a jó indulatú segítőkészséget, amellyel munkánkat figyelemmel kísérik. Ebben a hónapban Heves, Veszprém, Békés és Zala megyei olvasóinkkal találkozunk NIMRÓD-ankétokon, amelyek helyéről és idejéről a megyei Intézőbizottságok adnak felvilágosítást.

Tisztelettel

Csekő Sándor

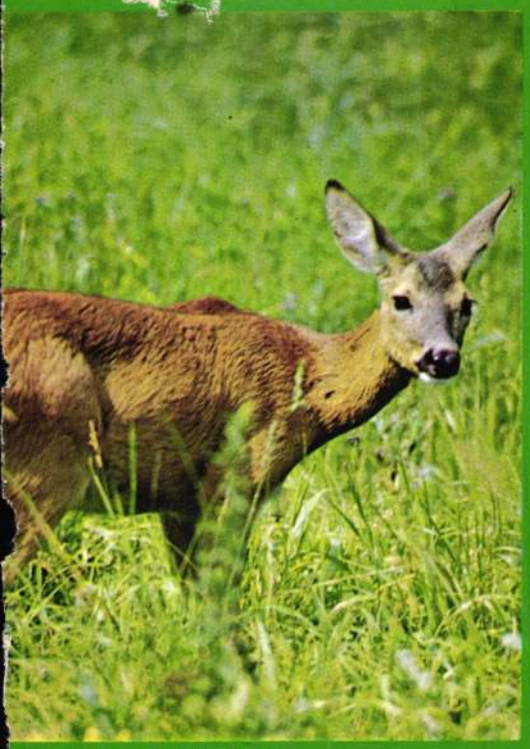

FOTÓ: SOMFALVI ERVIN

FOTÓ: NAGYGYÖRGY SÁNDOR

FOTÓ: BÁGYI FERENC

FOTÓ: TARNAY ISTVÁN

19/6 = 5
NIMRÓD
BUDAPEST, IX., Üllői út 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ

A MONOTO
BIRODALMÁBAN

KORSZERŰSÍTENI KELL A TÖLTÉNYGYÁRTÁST

M.D.K

Balogh Péter
grafikus

„Preinvadász"

Élet és Irodalom, 1968. jun. 15 – 5 lap.

Balogh Péter
grafikus

M.D.K.

Illusztráció "

"

Élet és Irodalom, 1968. ápr. 27 - 8 kép.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1960 APR 2 7

Balogh Péter

1021

Balogh Péter: Illusztráció

RAGÓ VILMOS:

KÖRÜLMÉNYES ÚJDONSÁG

sok apró részlete, meg a szöveg láttató és mégis eszköztelen stílusa.

Hogy a párhuzammal se kövessek el igazságtalanságot, meg kell vallanom: a *Körülményes ifjúság* sokkal nagyobb olvasói élvezetet nyújtott, mint a *Csillagok vigyáznak.*

Féja Géza azt írja a fülszövegben: „Történelmi utazásra hívom az olvasót, s ha úgy érzi, hogy hazafelé vezetem, szerény munkám tetézve nyeri jutalmát." Ám, sajnos, az olvasó épp azt nem érzi, hogy hazafelé vezetik. Inkább azt, hogy visszafelé, ha nem is a tizenhetedik, de — mint mondtam — a tizenkilencedik század végére. Romantika és naturalizmus, stilizáltság és direkt ismeretterjesztés keveréke a regény; szereplői olyan Jókai-hősök, akiknek madár csicsereg és szellő zúg vígasztalást, akik áhítattal csókolgatnak réklidarabot, édesanya-kötényt és édes anyaföldet, legfeljebb — nem vagyunk már olyan szemérmesek — vaskos-természetes szükségleteik is vannak. Mit lehet látni a regény Zrínyi Ilonájának szemében? „Aki a mélyébe tekintett, az látott mindent, a házi tűzhely parazsát, a születő lángot, a zsarátnok méla szomorúságát, az életet és a halált." A kielégítetlen jobbágyfeleség viszont „herélt ebnek" csúfolja urát a gyerekek előtt, meg „ismét kinyitotta bűzhüdött odvát, és okádja az undokságot?" — szól rá anyósára a menyecske. A szereplők és az író olyan preparált nyelven beszélnek, amely vagy attól lesz népies-archaikus, hogy magánhangzói egy fokkal *zártabbak* (a siker „süker", a hit „hüt", a gyökér „gyükér", az idő „üdő"), vagy attól, hogy egy fokkal *nyíltabbak* (a fül „fil", a püspök „pispek", az üdvösség „idvesség", a virág „verág", a hirtelen „hertelen", a miként „mikínt"), vagy attól, hogy mássalhangzói *palatalizálódnak* (a beste „bestye", a disznó „gyisznó", az István „Istvány", az inni „inynya"), vagy pedig attól, hogy *magánhangzói is zártabbak, mássalhangzói is palatalizálódnak* (a felhőből „fölyhő" lesz, a jövevényből „gyüvevény").

Thury Zsuzsa regényében viszont azt mondja valaki a kamaszlányhős első irodalmi próbálkozásáról. „A naplódban nem a gondolati elem dominál. Erősségeddé válhat a jellemrajz, a friss, őszinte hang, a mesélő kedv." És ez a regény *önjellemzéseként* is találó. Az olvasót rögtön magával ragadja „a jellemrajz, a friss, őszinte hang, a mesélő kedv", s miközben belészeret a helyét kereső, gyermekien tiszta és tündérien romlott Boér Zsófiba, ámultan ismerkedik a 20-as évek lipótvárosi polgárvilágának részletgazdag rajzával, amely — ha furcsa is az összehasonlítás — épp olyan szociográfiai értékű, mint Veres Péter falurajza a Balogh családban.

★

Az irodalomról és az irodalommal pedig csakugyan érdemesebb lenne vitatkozni. Ha jobb kritikát akarunk — akarjunk hozzá jobb irodalmat.

Szabó Albert: Tavasz

ABODY BÉLA:

LEGENDÁS ÍRÓ

Sosem tudtam ellenállni a *gesztusnak.* Például most: a közvetlen hasznot nem ígérő, így is mondhatnám, hogy öncélúan tisztességes kultúrpolitikai tettnek. Efféle örömet érzek Örley István gyűjteményes kötetét *(A Flocsek bukása)* tartva a kezemben. Beleszólhat-e ez a harminckét évesen elpusztult,

tek emléke és főleg eredménye, az

kényes, és nem tagadom, hogy semmiképpen sem filológusi használatra való — értelmében író volt, a legjobbak közül. Amitől sorsa megfosztotta, azt, pontosan azt pótolja a legenda, Illés Endre, Illyés Gyula, Ottlik Géza, Vas István, munkatársak és jóbarátok emlékezete. Az a tény, hogy önmagával,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1968 JUN 15

ÉLET ÉS IRODALOM

Balogh Péter

1021

Balogh Péter: Prémvadász

Karel Kosík, a legtehetsége
fiatal cseh filozófus (akinek
nyos állításaival már vitatko
e hasábokon — Élet és Iroda
1968. 19. szám) ugyanezt az ell
mondást Jan Hus példáján, a
kiismeret és az ész egységé
szükségszerűségeként észleli.
sík tanulmányai a Literární L
számaiban jelentek meg. K
Husnak, egy börtönből írott le
lére emlékeztet: „Egy teológus azt
mondotta nekem, hogy minden jó
és megengedett lesz számomra,
csupán a zsinatnak vessem alá
magam, s hozzátette: ha a zsinat
kihírdetné, hogy csak egy szemed
van, noha kettő van, a te kötelesség
ség az lenne: valljad a zsinattal
együtt, valóban így van. Azt feleltem
néki: ha az egész világ ezt
állítaná, én mostani eszemmel
akkor sem tűrhetném ezt, lelkiismeretem
tiltakozása nélkül." Az
értelem és a lelkiismeret egységében
lehet az értelem a maga valóságos
hivatásának hordozójává. Az
észnek, az értelemnek az a feladata,
hogy megértse „a dolgok, az
ember és a valóság értelmét,.. Csak
ebben „lehet a lelkiismeret azzá,
ami: gerinccé, az ember megbonthatatlan
és elidegeníthetetlen tulajdonává.
Aki elnyomja a lelkiismeret
tiltakozását, hogy hírdesse
a zsinattal együtt: kétszer kettő az
tíz, az nem szabadul meg lelkiismeretétől,
hanem átcseréli azt elnyomott
lelkiismeretre. És minden
elnyomott lelkiismeret — rossz
lelkiismeret, amelyik gyűlölkö-

[illegible] egyéniség felszabadí-
tásában, a humánum érvényrejuttatásában
látják. Minden más
kérdést ennek a célnak rendelnek
alá: a tudományos-technikai forradalmat
ugyan úgy, mint a lehetőségek,
a tények és a tendenciák
közötti választás meghatározó
szempontjait. Az ember nem süllyedhet
anoním tömeggé, tehát a
politikai manipuláció eszközévé,
ellenkezőleg: a politika formáló
tényezőjévé kell lennie, mert emberi
méltóságát, lelkiismeretét és
értelmét csak ezen a színvonalon
őrizheti meg. Ebben az összefüggésben
fontos a felelősség kategóriája:
a névtelen tömeggé alacsonyított
közösségnek nagyon
nehéz felelősséggel tartozni, hiszen
az általános felelősség, mely
az egyes embert kihagyja számításából
— már nem is felelősség.
Ezen a szinten, a számonkérés, az
ellenőrzés hiánya miatt elveszhet
az emberi és politikai felelősség,
tehát veszélybe kerül az ember, a
humanizmus, a dolgok néven nevezése.
Ebben a pillanatban már
bekövetkezhet az az állapot, melyben
a gaztettet nem lehet gaztett-

Balogh Péter
Grafikus

M.D.K.

"Giacometti"

Élet és Irodalom, 1968. jan. 13. 1 lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Balogh Péter

...százezer katona is
Zsákutca
Akár tetszik akár nem
Zsákutca

1021

Balogh Péter: Giacometti

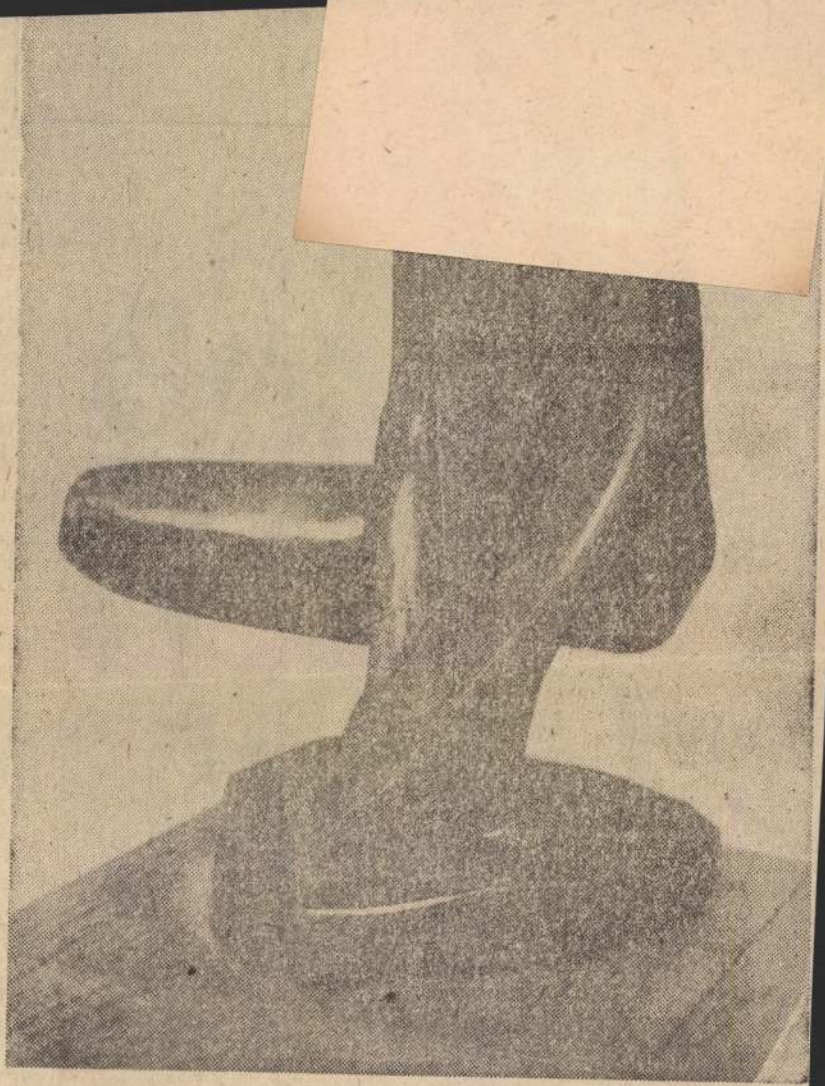

Hat éve talán, hogy egy fiatal művész meghívott: nézzem meg a festményeit. Aztán előszedett néhány plakettet — hogy ilyet is csinál —, ezek különösen tetszettek, olyan munkák voltak, amilyeneket másutt még nem láttam, originális darabok. (Kettőt reprodukált is belőlük az ÉS.) 1963-ban Fekete Tamást, az Egyesült Izzó rajzolóját felvették a Fiatalok Stúdiójába, 1964-ben már kiállítása volt a Fiatal Művészek Klubjában, ugyanabban az évben otthagyta az állását és azóta csak szobrászattal foglalkozik. 1967-ben

ha a mondanivalómat azon a nyelven mondom el, amelyet beszélek és nem azon, amit csak kapiskálok. De nem is török e mellett lándzsát. Lehet, hogy a későbbiek folyamán nagyobb arányú transzformációt fogok majd szükségesnek érezni.

Én máris nagyobb arányú transzformációt látok egy bronz-sorozatnál. Egyik darabja még a [illegible]

MDK

Balogh Péter
grafikus

Illusztráció

"

Élet és Irodalom, 1968. okt. 6. 11. lap.

Balogh Péter: A brigád (bronz)

Korunz 1963 febr

228/229 lap hajt

Balogh Péter

Balogh Péter: Kohóépítők (ólom)

Balogh Péter

Fővárosi kiállitásáról /v.ö. Utunk, 1958,23./

Isaák László: Széljegyzetek Képzőművészeti bírálatunk időszerű kérdéseihez.
UTUNK, Kolozsvár. 1959. Szept. 25.

Mak

Balogh Péter szobrászm.

alkotásait is meg kellene ismerni a Szervatmszo-
kon kívül (Erdély)

Beke Albert. Látogatás a két Szervatmszenál
Alföld 1963 12. sz

68. l

Mr. Wilkinson

Dear Sir,

We have pleasure in informing you that we have
this day (Monday)

Yours obediently
for Messrs. Wilkinson & Haigh
Wilkinson 1905 12. 42

Balogh Péter, szobrászművész 2) Folytatás.

Különösen urbánus származású és műveltségű, műveszeink voltak rendszerint azok, akik az európai modern művészetben kirobbanó stílusforradalmakra, viszonylag korán reagáltak. Viszonyuk a valósághoz intellektuális jellegű, saját közösségük sorskérdéseitől nem hajlandók az emberiség sorskérdéseitől függetleníteni, céljuk: azoknak az eszközöknek a kimüvelése, amelyekkel az atomjarra lebontott fizikai és szellemi lét újra szilárd képi valósággá, képírássá építhető. E fogalomkörben tartozik a művész is.

Baumer Zoltán: Azzal fejezik ki egyéniségüket, ahogyan a romániai magyarság mindennapi életéhez kapcsolódnak művészetükkel.

Korunk, 1979. febr. 66. old.

Balogh Péter, szobrászművész

A romániai magyar művészek körében az új népiségeszmény nem talált fogékony hívekre. A középnemzedékhez tartozó, Bukarestben élő Balogh Péter a kivételek közé tartozott akkor is, amikor rövid időre csatlakozott a folklorizmushoz és akkor is, amikor mindjárt az elsők között teremtett új plasztikai formanyelvet a figurativitás és a nonfigurativitás határán.

Mezei József: Átlépni az empíria küszöbén.
Korunk, 1949. febr. 62. old.

Balogh Péter válogatás

Murádin Jenő:

BALOGH PÉTER /szobrászmüvész/, az ismerős és az ismeretlen.

Korunk, XXXVI.évf. 10.sz. 1977. október. 847-848.old., 2 kép.

Balogh Péter

BALOGH PÉTER szobrainak, ANGELA BALOGH szőnyegeinek és BALOGH ANGYALKA festményeinek kiállitásaxx a Korunk Galériában. /rövid hir./

Utunk, XXXII.évf. 27./1497./sz. 1977. jul. 8. 8.old.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
Balogh Péter
UTUNK
1021
1979 SEP 21
1979 SEP 21

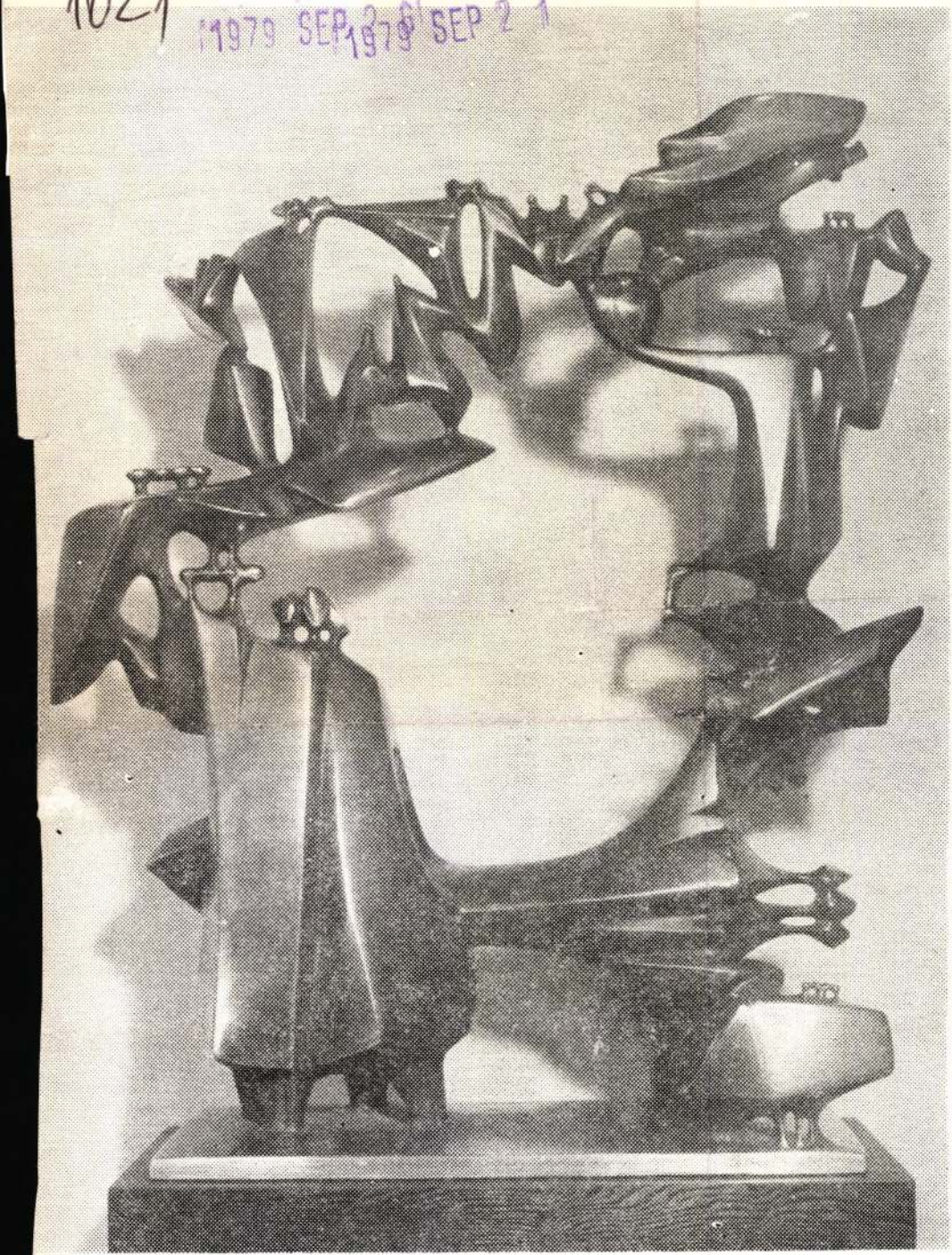

Balogh Péter: Összetartozás

…ben két, meglehetősen ellen-
…tes színhelyen. Szűk (szinte
…sérleti színpaddá szűkített)
…ilágban. Viszont minden sti-
…zálás nélkül!

Szűk, kevés? Istenem, van-
…ak ilyen „egy húron pendü-
…ő" bárdok. Mindössze az a
kérdés: hogyan énekelnek?
Hogy nem valami „égető" dol-
gokat ír meg, azt csak az ál-
…íthatná, aki szerint az em-
…bert jól ábrázolni nem elég
égető bármikor; a kor színvo-
nalán álló írói eszközökkel,
…nyelven; a zavartalan kom-
munikáció gondolatébresztő
eszközeivel.

Ámbár eszközei úgyszólván
…hiányoznak: ez az eszköze. Mes-
…terségbeli, formai jegyei szinte
már kárhoztathatóan higgad-
…tak, láthatatlanok lennének
(persze ez a nyugalom is nem
…kis művészi hozam néha),
…hogyha nem volnának célra-
vezetőek. A lapidáris stílus
kétféle eredetű: vagy nem is
tud mást az illető, vagy a
tényanyag kedvéért dönt mel-
lette.

Nemess László tudatos író;
…attól kezdve, ahogy azon is
eltöprengtem, ahogy tapaszta-
latából (mely kétségtelen) é-
pítkezik, milyen bonyolultan
és mégis mértéktudóan, és
lépten-nyomon meg is találtam
a szabást, varrást, szálat, csat-
lakozást, a szerelést a mű
szerkezetében, megnyugtatóan
meggyőződtem erről. Ebből a
szempontból is messzemenően
fontos, hogy világjártsága az
írás szolgálatában áll s nem
fordítva: az írás ürügy holmi
élmények előadására.

Nemess valóságanyaga — az
eddig elénk tett tematikában
— kezdettől tiszteletre méltó s
egyáltalán nem egzotikumá-
ban megkapó. Természetszerű,
hogy várunk tőle még mást is,
más tanítást, vallomást, témát,
üzenetet. Ám máris tény és vi-
lágos tény: Nemess László le-
het hogy közvetlenül, tételes-
sen, tematikusan nem „aktuá-
lis" író, sőt néha szándékoltan
egyetemes (lásd névadási szo-
kásait), de írni tudása ben-
nünket mér, minket őriz, min-
ket mutat, jelez és jellemez
ebben a jól sikerült novella-

takról jót vagy semmit"
szentül merev ünnepélyessé
szegte vitakedvem, hanem
hogy lezárt életművel baj
dolog vitázni. Legfennel
megpróbálhatjuk higgadta
tárgyilagosan elemezni, de
tázni már csak önmagunkk
lehetséges. Tudor Balteş aszt
lunkra tette ezt a kötetet
örökre eltávozott. Így e könyv
kapcsán támadt gondolatai-
mat, kétségeimet csak mono-
lógszerűen sorolhatom elő.

Lényegében az a legfonto-
sabb kérdés a kötet kapcsán,
hogy a román olvasókban mi-
lyen kép alakul(hat) ki a kor-
társ romániai magyar költé-
szetről? Mert az tény, hogy a
„Kányádi Sándor után jelent-
kező" (Kántor) költőkről nem
sokat tudott mindeddig a ha-
zai román irodalomkedvelő.
Most kapott egyből 37 (har-
minchét) költőt és 171 (száz-
hetvenegy) verset. Ha a „bib-
liográfiai" jegyzetek valamivel
bővebbek lennének, szinte
Forrásköltők lexikonává vál-
hatna a kötet, tél-túl versek-
kel illusztrálva. Az egyes köl-
tőktől közölt versek száma kü-
lönben 2 és 16 között válta-
kozik. Persze, a számok nem
sokat mondanak, ha költészet-
ről van szó. Inkább csak azért
soroltam föl a fenti adatokat,
hogy érzékeltessem a vállalko-
zás arányait és kockázatait is
egyúttal. Mert a költők és az
olvasók felé is egyaránt érték-
mérő, értékelő funkciója van a
versek *mennyiségének* (is). A
minőség — azaz a válogatás —
kérdését most tekintsük jóin-
dulatúan eleve megoldottnak.
Szándékában bizonyára a ma-
ximumra törekedett, amibe,
természetesen, a fordítónak bi-
zonyos versek, verstípusok, té-
mák (esetleg: szerzők) iránti
egyéni vonzalma, affinitása is
közrejátszott. És miért ne
mondanánk ki — hiszen ott
áll a 4. lapon: — a Kántor
Lajosé is. Legtöbb vitatni va-
ló talán ekörül akadna. Mert
igaz ugyan, hogy a román iro-
dalmi sajtó maradéktalanul

---

* *Tineri poeţi maghiari din România*, Generaţia Forrás, Antologie şi traducere de Tudor Balteş. Prefaţă şi note

…tor Lajos …
nyából ismerkedik a fogalom-
mal. Igaz, csak úgy mellékes-
sen említődik, hogy jóformán
már a harmadik nemzedékről
beszélünk. Bár, ha K. L. elle-
ne van a nemzedékesdinek
akkor annál meglepőbb, hogy
húsz év költőit (1934—1954
születések szélső határai)
Forrás-nemzedéknek nevez
következetesen. De nem ez a
egyetlen vitatható pont az elő
szóban. Ezekre annál is inkább
kitérnék, mert egy ilyenfa
— ismeretlen területet ben
tató — antológiának rend
vül fontos eleme az előszó,
nem is kis felelősség megíi
Hiszen képzeljük csak el, h
magyarul jelenne meg egy
sonló összeállítás, teszem
bármilyen, számunkra kevé
ismert nyelvű irodalomból
hát nem a románból), ak
természetes, hogy először
megpróbálnánk betájolni
gunknak a költőket, a ver
ket, egyáltalán azt az iroda
(történelmi) mozzanatot,
lyet megragad. Ehhez leg
zenfekvőbb eszköz — az
szó. Nos, K. L. rövid
dalomtörténeti bevezető
tán, melyben az idő
román párhuzamokat
ja meg a Forrás-jelenség
dulásával kapcsolatban,
ba a hibába esik, mint „li
korom tankönyvei. Azok
hány vers szétmarcangol
útján próbálták bebizonyí
egy-egy költői életmű nagy
rűségét és... egységét.
kell vallanom, hogy sikerül
jónéhány évre elriasztan
nem egy költőtől. Nem tud
hogy pár vers „részleges
lemzése" (K. L.) segíthet-e
olvasónak, hogy a Forrás-so
zat költészetének jelentőség
irodalmunkban elfoglalt hel
érzékeltesse. Annál is inkáb
mert az előszó érdemben cs
néhány — igaz

Balogh Péter

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Uttunk 1979 VIII 10

1021

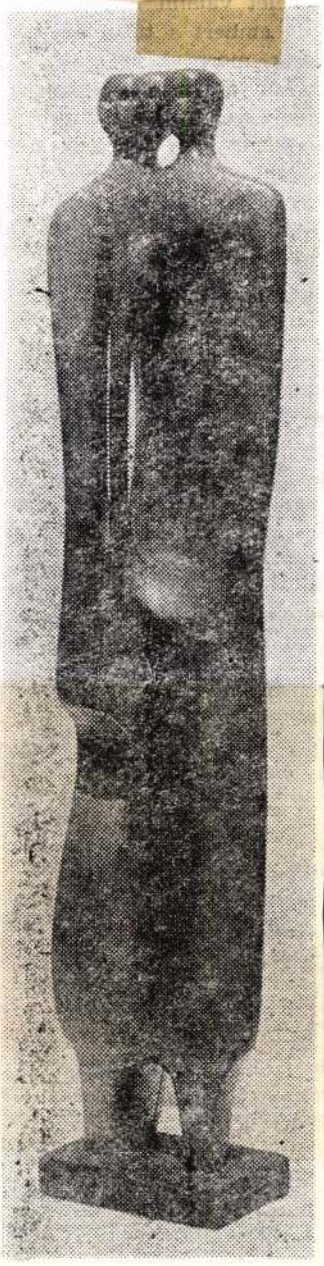

Balogh Péter:
Hárman

nni ebben a forró csönd-
k, annyi sem hallatszik,
en, fordulunk forrón, aki
n hagyománytiszteletből
lmakalapot a verőn, aki
gybe, nem pallhat időt s

állni az ülőalkalmatossá-
csak így: Mióta? Meny-
írja még? Áldja meg.

csönd otthon a nyári-
csönd, recsegnek ízüle-
nber alatt, még az egye-
ló tatárcsont is sajdít a

minden évben, tavasztól
y lomberdős hegyoldalt,
mellem, a karjaim alatt,
kedves szeretőm hűvös-
y évtizedes zsoltáros, kí-
ében csupán egy-egy el-

den zuhog ebben a nyár-
vek, gyönyörbe zsongják
k, síklik a szabad pisz-
hűvös kövek között, cik-
alkonyi napban még a
a marti töméshez, kéj re-
k.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR NEMZETI SZÁLLÍTÓ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Péter

MAGYAR NEMZET

grafi kiemelvén

1979 OKT 28

YVSZE

1021

Balogh Péter illusztrációja a Tűz, tűz, lobogó című antológiából — amelyet a közelmúltban jelentetett meg a Móra Könyvkiadó

tafó

ai éveiről

lommal kinyittatta a Bibliát ennél a résznél: „Kezdetben vala az Ige." Két versszak után megkérdezte, ki mit ért ebből? A gyerekeknek azonban magas volt ez a textus. Hogyan lehetséges, hogy „valami" már kezdetben megvolt, ez „valakinél" volt, de az a „valami" a „valaki" volt? Fülep valóságos logikai bűvészkedést végzett a szavakkal, amit láthatóan ő maga is élvezett, s mi csak bámultunk, amikor rávezetett minket arra, hogy itt logikai azonosságról van szó. Őszintén szólva keveset értettünk az egészből, s úgy látszott, hogy Fülep is elsősorban a logikai játék miatt választotta ezt a részt, így megtanított minket gondolkozni. Ezután elolvasta a következő versszakot: „És a világosság a sötétben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt." Ezt a metaforát a társadalmi életből vett példával igyekezett illusztrálni. „Tudtok-e példát mondani az életből arra, hogy a világosságot a sötétség nem fogadta be?"

1. Ötven évvel ezelőtt alakult a köztársaság fővárosában a Belorusz SZSZK Tudományos Akadémiája. Melyik városban működik ez az intézmény, melyet a szovjet tudomány, gazdaság és kultúra fejlesztésében elért kimagasló eredményeiért Lenin-renddel tüntettek ki?

a) Gomelben
b) Bresztben
c) Minszkben

2. Október végén a Magyar Posta emlékbélyeggel köszönti a Franciaországban élő magyar művészt, Victor Vasarelyt. Az új bélyeg a művész Vega-sakk című művét ábrázolja, amelynek eredetije az alkotó szülővárosában felállított múzeumot díszíti. Hol látható ez a kompozíció?

a) Szombathelyen
b) Miskolcon
c) Pécsett

3. Megindult a termelés Kabán, hazánk legújabb, lengyel szakemberek által telepített cukorgyárában. Ebben az évben harmincezer, később, teljes kapacitással pedig hatvanezer vagon répát dolgoznak itt fel évente. Melyik két Hajdú-Bihar megyei település között fekszik Kaba?

a) Berettyóújfalu és Debrecen
b) Hajdúböszörmény és Balmazújváros
c) Hajdúszoboszló és Püspökladány

4. Az Országos Műemléki Felügyelőség által készített felmérésből megtudhatjuk, hogy Pest megyének 647 védett értéket jelentő épülete van, melyből 124 a mű-

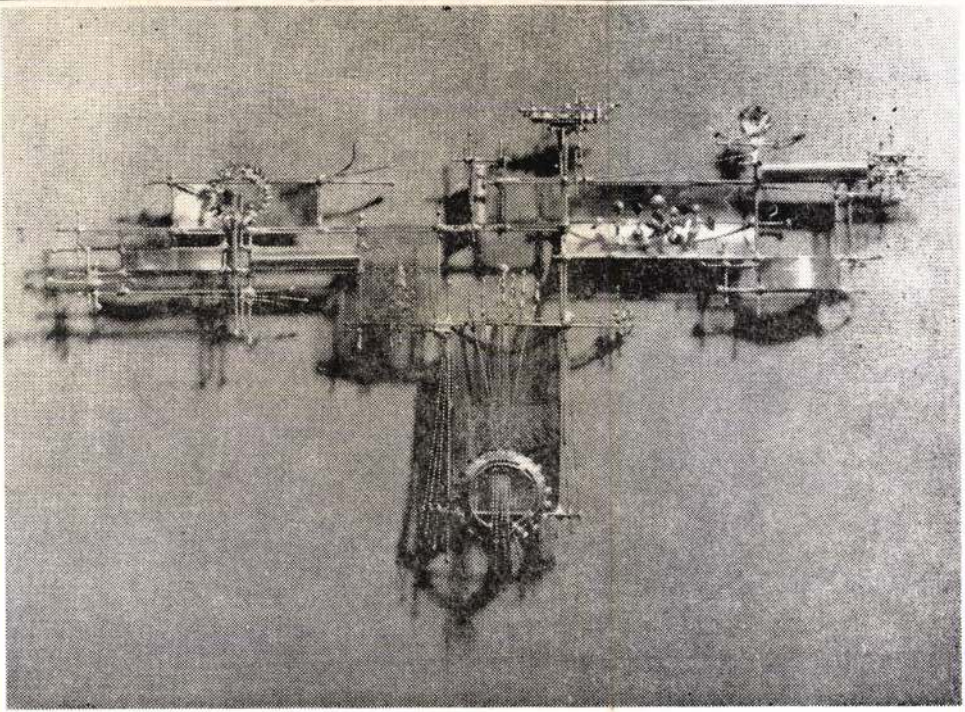

Balogh Péter: Szimbolum

„A társadalomtudomány, a gazdaságtudomány kutatás a termelőerők és a társadalmi viszonyok területén bekövetkező változások és átalakulások, az új tudományos felfedezések ismeretében igyekezzék megfogalmazni és előrelátni a társadalmi fejlődés új irányait. A tudomány csakis így lehet anyagi erő, a társadalom tudatos átalakításának jelentős tényezője."

Más vonatkozásban pedig pártunk főtitkára a tudományos kutatás sajátos gondjaira világított rá:

„A dialektikus és történelmi materialista forradalmi koncepció birtokában tudnunk kell, hogy még egyetlen területen sem mondották ki az utolsó szót — csak az adott pillanatig felismert dolgok léteznek. Az emberiség azonban minden területen a megismerés újabb és újabb sikereit nyugtázza, újabb és újabb felfedezéseket ér el. Mondjunk le egyes tudományos kutatóknak arról a mentalitásáról, hogy »világviszonylatban sem értek el többet«. [....] Forradalmi világ-, természet- és társadalomszemléletünkből kiindulva alapozzuk egész munkánkat új, merész, forradalmi tudományos gondolkodásra."

Amikor jövőnkről szólunk, nyilván a társadalomvezetés további tökéletesítésének, a szocialista demokrácia fejlesztésének kérdése döntő fontosságú napirendi pont. A demokratikus népképviseleti szervek, a különböző testületek rendszere, hálózata az elmúlt években sokat fejlődött, tagsága gazdag tapasztalatra tett szert a különböző tevékenységi ágazatok vezetésében, az egész társadalom irányításában. A jövőben ebben a vonatkozásban is följebb kell lépni. A dolgozók különféle tanácsai, vezető testületei — jogukkal élve s megbízatásuknak megfelelően — döntő szerepet vállaljanak termelőegységük, intézményük, szövetkezetük vezetéséből, gazdasági tevékenységüket kapcsolják össze a politikaival, vállalati és intézményi szerepüket az állami szervek tevékenységével; épüljenek be szervesen a szocialista állam szerkezetébe, felépítésébe.

Emlékeztessünk arra, amit ebben a vonatkozásban az államfő hangoztatott: „Értsük meg, az állam megszűnéséről szóló tétel nem azt jelenti, hogy adott pillanatban megszüntetjük az államot, hanem azt, hogy megteremtjük a szükséges kereteket, hogy a néptömegek részt vegyenek a társadalmi életben, vállalják a társadalomvezetés felelősségét. Kollektív szerveink működését tehát szocialista társadalmunk általános fejlettségi szintjére kell emelni. [...] Már amikor először esett szó a sokoldalúan fejlett szocialista társadalomról, felhívtam a figyelmet arra, hogy

Balogh Péter

Forró László:

Balogh-szobrok, falikárpitok. /Balogh Péter és Angela Balogh közös kiállitása a bucaresti Orizont teremben./

Utunk, XXXIII.évf. 35. /1557./sz. 1978. szept. 1. - 7.old.

BALOGH PÉTER
szobrászmüvész

Forró László:
Hirmagyarázat szobrok közül.

Utunk, XXXVII.évf. 13.sz.1982 márc.26.
7.old. képpel.

Balogh Péter

Mezei József:

BALOGH PETER
Bukarest /Kriterion/ 1976.

Ismerteti: Balázs Imre.
Igaz Szó, 1978. 7/8.sz. 121-126. old.

Balogh Péter

Mezei József:

Sikeres áttörés. / BALOGH PÉTER szpb-rászmüvészről./

A Hét, IX.évf. 39.sz. 1978. szept. 29. 7.old., képekkel.

Balogh Péter, szobrászművész 1) Folytatás

A belső-társadalmi és ideológiai-forradalom közvetlen agitatív szolgálatát az 50-es évek végén a korszerű művészi nyelv és feladatok vállalása, ill. megfogalmazása követte. A valóság alakulására visszaható művészeti látásmód számított az érték ismérvének. Nem csupán egyes művekben, hanem egyéni gyűjteményes kiállítások tükrében válnak kitapinthatóvá a romániai magyar művészet jegyei. Gondolunk a a művész és mások egyéni kiállításaira.

Branner Zoltán: Azzal fejezik ki egyénisé gülket, ahogyan a romániai magyarság mindennapi életéhez kapcsolódnak művészetükkel.
Kortárs, 1979. febr. 65. old.

Balogh Péter, grafikus

L: Kass János

P. Szücs J.: A szép magyar illusztrációért 7.

Népszabadság, Bp. 1981. márc. 20.

Balogh Péter

Illusztráció

Kányádi Sándor: Csóka,
Új Tükör, 1971 felmár 19 - 39 lap.

Balogh Péter

Illusztráció

Móra Ferenc: Pók család.
Új Tükör, 1978. február 26-39 lap.

Balog Péter.

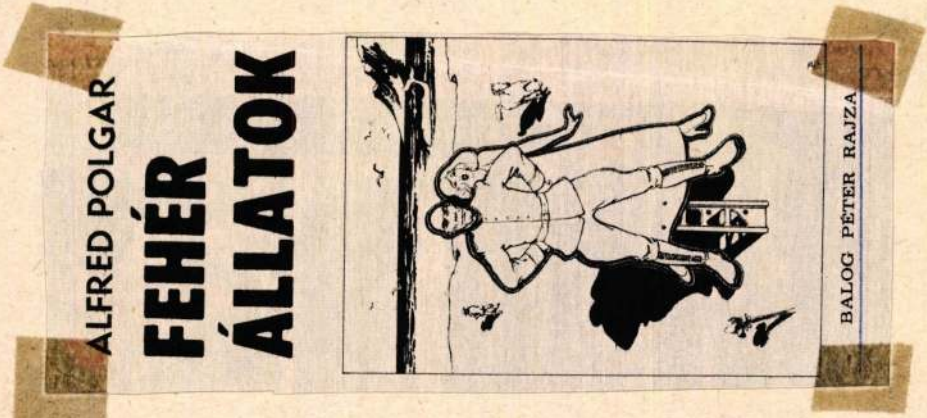

Tükör, Budapest, 1948. okt. 29.

Balogh Péter

A 60-as évek közepétől teremti meg sajátos egyéni stílusát Balogh Péter. Szobrászata emberközpontú. Hatással van rá Henry Moore.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kiállításon..
Művészet, 1975. május – 45. lap.

Balogh Péter

Balogh Péter a realizmustól sohasem távolodik el, csak nem akar versenyezni a természet szolgai utánzó ábrázolásmódjával.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérium..
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

Az ötvenes években portrékat is készít a művész. Modellje: Tinódi, Gothardi, Ady, Petőfi és 1958-ban elkészíti József Attila portréját.

Szántó Tibor: Balogh Péter arcairól egy kritérium...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

1953 tájára a romantikus stílus
jellemzi munkáit. Később az
akkor megkívánt „realista" stí-
lusban készít szobrokat.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérium...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

1946-tól a bukaresti Képző-
művészeti Főiskolán dolgozik,
ahol már diákhorában is
díjakat nyert.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérion...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

A Főiskola elvégzése után 3 évet töltött Pesten, majd behívják katonának, de feletese hagyja dolgozni. Háború végén fogságba, hemb, 1946-ban hazd ugra munkába.

Zánto Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kuterion...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

Balogh Péter művészetéről is Mezei János a bukaresti Kriterion kiadónál megjelent könyvében.

Menyhárt László: Hamisítások.
Művészet, 1979. május – 44. lap.

Balogh Péter

Tanárának Ohmann Bélá-
nak – a római iskola hépvi-
selőjének – stílusára Balogh Pé-
ter szelleme nem rezonál.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérion...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

Balogh Péter a budapesti Ipar-
művészeti Főiskolán folytatta
tanulmányait. Pest kulturális
életébe bekapcsolódik.

Szántó Tibor: Balogh Péter szokatlól egy kriterion...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

Balogh Péter Micshén, egy Nagy-
váradhoz közel fekvő faluban
született 1920-ban. Kamasz ko-
rában inasnak szegődött, de
alig 6 esztendő után elhatározta,
hogy a szobrászatot választja hivá-
tásaul.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól. egy kritérion...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter
szobrász

Bukarestben dolgozik Balogh Péter, aki Henry Moore és Alberto Giacometti szobrászatával sokban módosít, de teljesen egyéni hangon dolgozik

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérium...
Művészet, 1979. május – 45. old.

Balogh Péter

Nagy hatással van Balogh Péterre Medgyessy művészete.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérium...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

Kisfaludi Stróbe Zsigmond, a
képző művészeti Főiskola tanszék
vezetőjének klasszicizáló stílusa
is idegen Balogh Péternek.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobraiszve egy kritérium.
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

1953-ban képesítő oklevéllel Baraschi professzor tanársegédje lett. Ekkor a bukaresti VIT en „Illegálisták" ciminó kompoziciójával második díjat nyerte.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérium...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

A csokonai dombormüvéb a
művész a diófa görbületeit és
természetes formáját is belehom-
ponálja művébe.

Szaúti Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérium...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

Balogh Péter

Az 50-es, 60-as évek folyamán teljesedik ki Balogh Péter igazi stílusa. Domborműveket, fából faragott szobrokat formált.

Szántó Tibor: Balogh Péter szobrairól egy kritérium...
Művészet, 1979. május – 45. lap.

1021

Balogh Péter grafikusművész

1977.IX.17. 7,00 N.

Reggeli Krónika III.

- Baróthy András beszélgetése az Állatok a természetben cimü kiállitásra invitálja Önöket a Margitszigeti Nagyszállóba.

- Ezzel a nyúlsirást szoktuk utánozni, ugyanis a róka a ravaszdi ilyenkor megszimatolja rögtön, hogy a nyúl bajban van ésegy kicsit olyan olcsó vacsorához juthat. Mi meg a rókához.

- Sosem gondoltam, hogy ahhoz, hogy valaki igazán élethü állatrajzokat készitsen, pláne vadon élő állatokról, ahhoz ceruzán és papiron kivül egy csomó más eszköz is szükséges, amit itt Balogh Péter fiatal grafikusmüvésznél látok különböző sipokat.

- Hogyha az ember felül egy magaslesre és végképp nem jelenik meg az az állat, amikor már harmadnapja ottül, akkor bizony ráfanyarodik az ember, hogy előszedje a sipját. Akkor az ember ugye még nem hasz nálja a ceruzát, de az agyával elkezdi regisztrálni az állatot és igy jutok el a rajzig.

- Fekete István halála után ujra kiadták szinte egész életmüvét. Ezek közül a könyvek közül a legtöbbet Balogh Péter illusztrálta. Melyik volt a legkedvesebb?

- Nekem nagyon izgalmas volt, hogy Fekete István bevezetett a hunkresztül az uhu természetrajzába, ennek a misztikus éjjeli állatnak a titokzatos életébe.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

UTUNK

Balogh Péter

1977 DEC 30

1021

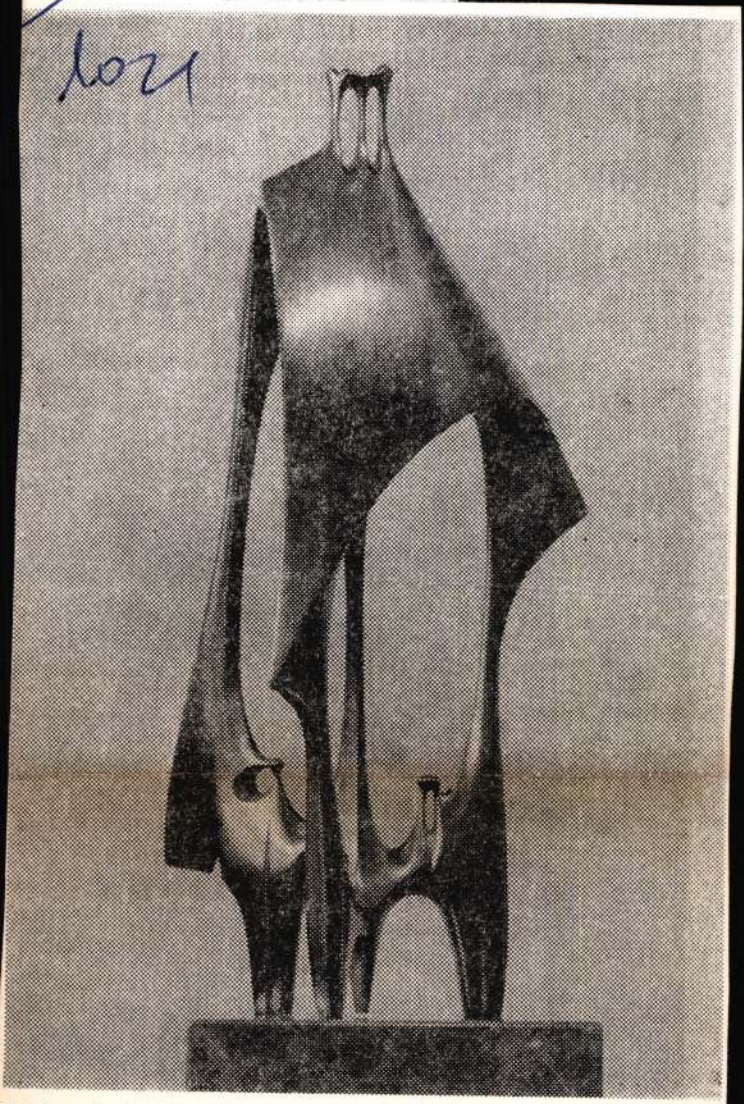

Balogh Péter: Bihar

ha az emberek ragaszk
hozzá, akkor a tárgy
hálásan viszonozza ezt
zelmet, hálájával üldöz
nünket, olykor túl is éli
donosait. Ebben a bödönben egy kisebb család is meghúzódhatott volna veszély idején, nemhogy magát a bödönt vigyük ki a veszély kellős közepébe. Amiből előre nem látható bonyodalmak keletkeztek. Tudtam én, hogy szatmári barátomnak egy kerékkel több van, és az nem pótkerék, nem úgy ketyeg, mint más ember, de hát ez még nem akadály egy barátságban, különösen, ha beismerem, hogy egy kerékkel nekem is több van, és az sem pótkerék. Szerintem ugyanis minden szatmári egy tőről fakad, egy ősaputól származunk, a baj csak az, hogy minden pótkerék másképpen ketyeg, főleg ugyanabban az időpontban. No de a törvényt bontó szükségben mégis egyformán? Történt a hetvenes nagy árvíz idején, hogy ezen szatmári barátom kérésére, gépkocsival, hozzám szállítottam a családját (feleségét és két kisgyermekét, a bödön maradt), azzal, hogy mi ketten visszatérünk a baj színhelyére, férfiak volnánk, ott vészeljük át a ránk mért vizet. Hát víz az volt, elég, de nem ivóvíz is. Én, ha éppen nem vezettem gépkocsit, megvoltam egyéb folyadékokkal is, de hát főzni és mosakodni csak kellett, azt nem is számítván, hogy ezt megelőzően bizonyos felszabadultsági érzés vett rajtam erőt, pedig nem szeretek felszabadulni, mert akkor egye-

tartóba, lefektetve sem, az első ülésre az ajtón nem fért be, a gépkocsi tetejére nem volt hogy mivel odarögzítsük. Bádog bádoggal nem akart szervülni. Nem is, mert a tárgyak méretei némely esetben olyan arányosan mértéktartóak, hogy bármilyen erőszakos mozdulatra nyomban kiderítik a emberek egymáshoz való viszonyát, és viszonyuk együttesét a világhoz. Hát ez nem megy, mondtam, de mi még elmehetünk a bödönnel az első tűzoltókocsiig, hozunk gyalog vizet. Mit képzelek, fakadt ki erre a barátom, ő ebben a városban mindenki ismeri a hivatala komolyságánál fogva, csak nem fog egy bödönnel mászkálni az utcán. Különben is neki ez az egyetlen ünneplő ruhája. Nekem viszont ez az egyetlen ünneplő gépkocsim, mondtam én, és máris elhajtottam egy olyan ismerősömhöz, akivel egy hétig a család ócska laskaszűrőjéből ittuk a bort.

A KÖRPECSÉT

Amikor annál a vállalatnál dolgoztam — igen rövid ideig, mint szexuális referens —, ahol a hatra-vakra elragadtatást termeltük, egy mindennapi eset megoldása is kísérleti céljaim közé tolakodott. Bűbájos és örökifjú főnökömnek talán csak azt lehetett szemére vetni (sokkal súlyosabb hibáit a kölcsönösen szemet

Balogh Péter

Illusztráció

Barsony István: Vadlibák a sírkert
Új Tükör, 1977. december 18 - 39. lap.

Balogh Péter

Illusztrációk Fekete Gyula
Vuk című állatregényéhez.

mp.: Vadak és madarak
Új Tükör, 1974. december 4 – 2, 2 lap

Balogh Péter

A vadászidény alkalmából
a Margitszigeti Nagyszállóban
rendezett kiállítását a művész,
ahol grafikáival szerepelt.

nyp.: Vadak és madarak.
Új Tükör, 1974. december 4 - 22 lap.

BALOGHÉK

Nemcsak családi jelzés ez a cím Bukarestben, hanem félig-meddig fogalom is, amelyhez az a ki nem mondott tartalom járul, hogy hárman vannak ugyan, de nem triót, hanem triászt alkotnak, a vérségi kötelék ellenére három nagyon különböző művészi egyéniség és temperamentum kiállításonként alkalmi és ideiglenes szövetkezésével. Ide tehát máris közbe kell szúrni azt a magyarázatot, hogy Balogh Péter, Angela és Angyalka nem most jelentkeznek először együttes kiállításon; csaknem két évvel ezelőtt, 1975 őszén már bemutatkoztak egyszer így, hármasban, a fővárosi Giulești Színház előcsarnokában, amikor Angyalka még csak tizenhat éves volt, és éppen csak beiratkozott a művészeti középiskolába. Azokat, akik ismerték a családot, nem lepte meg, hogy a szobrász apa és a grafikus-szőnyegszövő anya mellé festőként „társult" lányuk, mintegy kiegészítve, de differenciálva is a családi körképet, amely ilyenformán három műfajt egyesít. Nem, mert nagyon különböző egyéniségekből állnak Baloghék, s nyilvánvaló volt, hogy a felcseperedő művész-leányka más utat fog keresni magának, ha művészetre adja a fejét. A meglepetés ott kezdődött, hogy egészen más érzésbeli tartalmakat dobott be a szülők munkái közé, s hogy főként az anyjától különbözik feltűnően.

Balogh Péter pályája egyenesen és belsőleg következetesen haladt előre, amióta — immár három évtizede — elvégezte a bukaresti képzőművészeti főiskolát. Ez a világ, amelybe itt is, most is elvezetnek szobrai, körülbelül tíz éve alakult ki benne, és ehhez az utóbbi korszakához kapcsolódnak legnagyobb sikerei. Ezek közül okvetlenül meg kell említeni 1971-es milánói (Pagano galéria) és 1973-as párizsi (Bernheim Jeune) kiállításait, amelyek jól elhelyezték egy előkelő európai arcvonalban. A figurativizmus és a non-figurativizmus határain súlyos gondolatokból születő szobrai olyanok, mint komoly, szigorú katonák, akik igazságuk fanatikus tudatában menetelnek céljuk felé, amit talán úgy lehetne megfogalmazni, hogy csak harccal vívhatod ki lelked békéjét. Ez kissé egyszerűnek tetszik, de tele van — néha kibogozhatatlan — rejtélyekkel, akár az élet útja, s ez úgy sugárzik ránk Balogh Péter szobrairól, ahogy az éleken és hajlatokon elcsúszó napsugár üzen egy távoli és tiszta fényről. Azt hiszem, sokat kell gondolkozni Balogh Péter szobrain, de megéri.

Felesége, Angela, Moldva költői tájairól jött. Ő is a bukaresti képzőművészeti főiskolát végezte, és pályája elején főként grafikával foglalkozott. Rajzokkal, monotípiákkal szerepelt először kiállításokon, de művészi nevét a szőnyegei alapozták meg igazán. Férjével együtt bejárta Európát, s nagyszerű fogékonysággal szűrte ki a levegőből mindazt, ami Moldvától Svédországig és Hollandiáig is közös az emberi környezet csillámaiban. Így alakította ki a maga belső tájait, amelyekben csapongva járkál vagy röpül is, ha kell, felszabadultan a szépségben, szédülten a távlatoktól. A művészet lényegét, az igaz beszédet mintha himnuszba öltöztetné. De hát Dante is himnikus, mihelyt a pokol és a purgatórium fölé emelkedik, és ezt sohasem felejthettem el Balogh Angela szőnyegei előtt.

S végül Angyalkáról csak annyit, hogy még nem végezte el a művészeti középiskolát, és egyelőre festő. Igen, egyelőre, hiszen előtte a hosszú jövő, sok műfaji kísértésével és lehetőségével. De már festő, ez tagadhatatlan, mert azért veszi kezébe az ecsetet, hogy azt fesse, amit más nem lát, és nem csak a családból. Megvallom, évekkel ezelőtt kissé szorongva néztem éppen-éppen alakuló képeit: milyenek az első jelek? Nos, biztos volt a keze, és került minden harsányságot. Gondolom, az apja lelki tartásából is örökölt. Tehát csak dolgozzék. S a kitartó művészi munkában példaképe lehet apja-anyja.

LŐRINCZI LÁSZLÓ

Balogh Péter

Szőnyegek (gyapjú)

TŰZMADÁR
150 × 110
KÖDÖS REGGEL
150 × 110
HEGYEKEN ÁT
160 × 110
NAPLEMENTE
150 × 140
HEGYEK
150 × 110

Olajfestmények

ABLAKBAN
48 × 35
TÁJ
48 × 35
TÁJKOMPOZÍCIÓ
48 × 35
VÁR
48 × 35
VIRÁGCSENDÉLET
42 × 35

Szobrok

VISSZHANG
bronz, 19 cm
ÓVÁS
bronz, 43 cm
FOLYTONOSSÁG
bronz, 56 cm
AKT
bronz, 67 cm
DAL
ébenfa, 70 cm
MI MAGUNK I
tiszafa, 58 cm
MI MAGUNK II
rózsafa, 53 cm
MI MAGUNK III
diófa, 52 cm

KORUNK GALÉRIA

1977. JÚNIUS

I.P.C./M. C.N., 1977-6702, 500 ex.

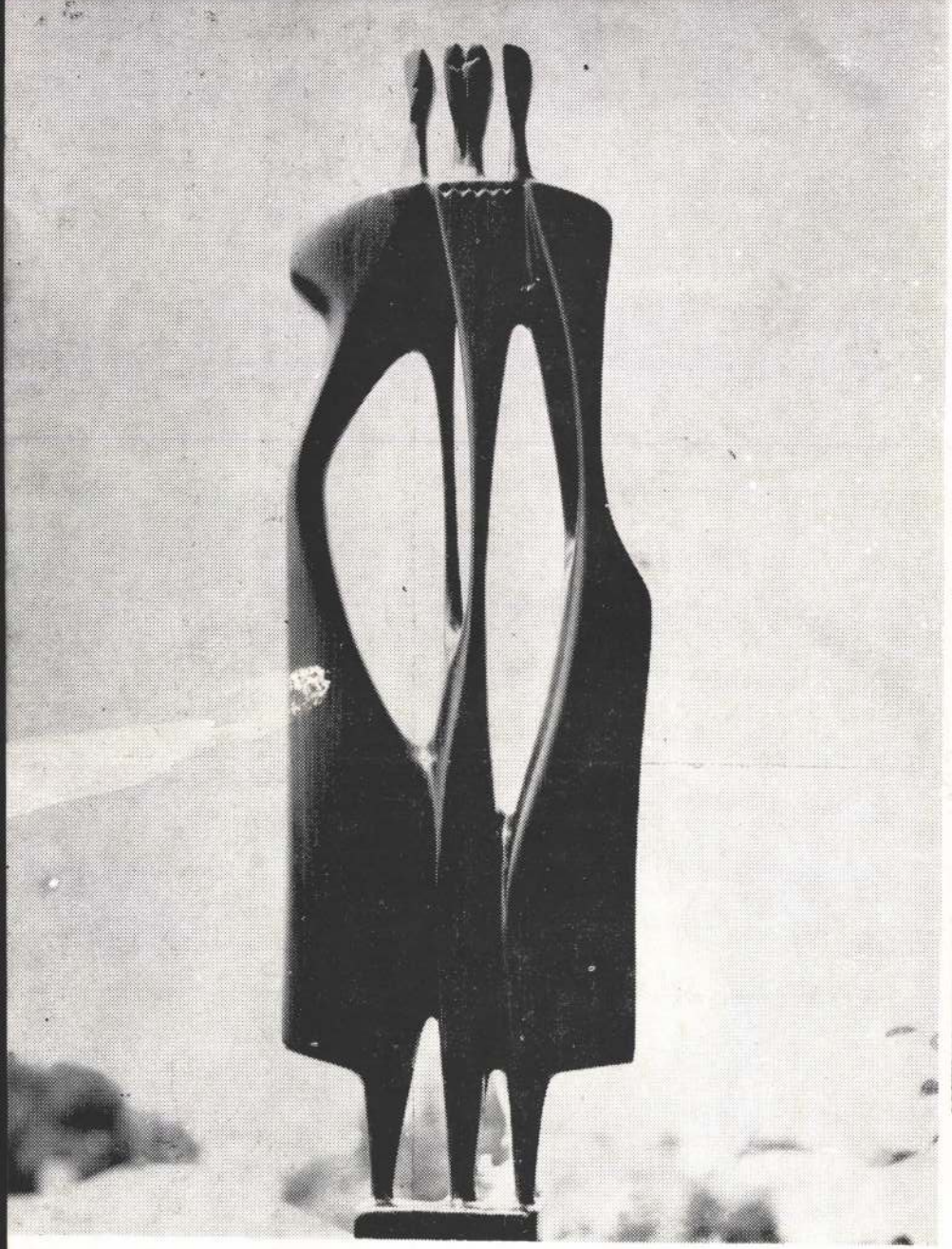

BALOGH PÉTER

BALOGH ANGELA

BALOGH ANGYALKA

Balogh Péter

Illusztráció

Kányádi Sándor: Hallgat a verdő.
Új Tükör, 1978. február 26 – 39. lap.

Balogh Péter

Illusztráció

Bársony István: Cinkecsapatok.
Új Tükör, 1978. február 5 - 39. lap.

Balogh Péter

Méltatás

Banner Zoltán: Egy faragó szobrász a XX. században

Művészet, 1978. augusztus - 12 lap.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

A Hét
1978 JUN 9
Balogh Péter

1021

Dózsa

BALOGH PÉTER
Vázlat a Román Katona sepsiszentgyörgyi emlékművéhez

ELVEK, ESZMÉK

Városépítők

BALOGH PÉTER
Vázlat a Román Katona sepsiszentgyörgyi emlékművéhez

A HÉT INTERJÚJA

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

1978 JUN - 9
A Hét
Balogh Péter

1021

Mircea cel Bătrin

BALOGH PÉTER
Vázlat a Román Katona sepsiszentgyörgyi emlékművéhez

Valamit az arc sportsérüléseiről

Az arc, a fogazat és az állcsontok sportsérüléseinek jellegzetessége, megjelenési formája és gyakorisága sportágak szerint változó. A küzdősportok gyakorlása közben, ahol két vagy több sportoló közvetlenül méri össze erejét és ügyességét, gyakrabban sérülhetnek az arc kemény vagy lágy képletei. A sportolás különben szerény helyen szerepel az arcsérülés-okok szomorú statisztikájában. Berényi adatai szerint száz törött állkapocs közül nyolc írható a sportolás rovására és e nyolcból hét a futballcipő „tiplijével" való heves találkozás következménye, és csupán egy esetben az ökölvívás a „kiváltó ok".

FOGORVOS A RINGBEN

Az ökölvívó-mérkőzések menetei között az edzők nem éppen ízléses, de jól beidegződött mozdulattal kiveszik a sportolók szájából a védősínt. Gongütésig — miközben az ökölvívó edzője tanácsait hallgatja — szájöblítés, lazító mozdulatok, majd a sín visszahelyezése következik. A védősín óvja a lágy részeket, mert az ütés az ajkat, orcát nem a kemény fogakhoz, hanem — a rugalmas szájmelegen puhán maradó — akriláthoz taszítja. A fogakat borító sín jól véd a törés ellen. Lényegesen csökkenti az állkapocsízületi ficam veszélyét is, az állcsontokat egy tömbbe foglalja.

A védősín — akárcsak a fogpótlások — egyéni méretre, formára készül. Szerkezete, mérete, a harapásmagasság beállítása a sportorvos és a fogorvos tapasztalatától függ. Ez az együttműködés sokat javíthat a sportoló teljesítményén. A jól helyén maradó, pontos sín lélektanilag is hatásos, mert a fogsorok összeszorítása növeli a testi biztonságérzetet, a küzdőképességet. A védősín használatának persze nemcsak előnyei, hanem hátrányai is vannak: elsősorban zavarja a szájlégzést és a beszédet.

A szakemberek többféle megoldást

rész van: a gyomor-máj tájék, amit a sportoló hasfali izmait megfeszítve véd, a nyaki nagyerek tájéka, amit behúzott nyakkal óv, és az arc, mely jóformán védtelen. Ezért a támadások fő célpontja a fej, az arctájék, az állkapocs, a halánték és a járomív. A küzdelem alatt a sportoló fejét kissé leszegi, állkapcsát némileg előretolja, úgynevezett „agresszív harapásba" viszi. A védősínt is ebben a helyzetben kell beállítani!

A halántékra, orrtőcsontra, járomívre irányuló ütéseket az idejében és ügyesen felemelt kesztyűvel kellene óvni, de az ökölvívók ezt már későn tanulják meg. Ezért olyan sok köztük a lapos orrú.

A KIFEJELT METSZŐFOG

Egy meleg május végi vasárnapon szájsebészeti ügyeleten öt szepegő gyermek adta egymásnak a kilincset. Remegő szülők, halálra rémült lurkók, zsebkendőben szorongatott fogak — a tréfás játék szomorúan végződött.

Szakrendelőinket mind gyakrabban keresik fel olyan gyermekek, akiknek szája, ajkai vagy fogai az iskolai torna, sportolás vagy játék közben sérültek meg. Az iskolaorvos, amikor időszakonként átvizsgálja egy-egy általános iskolai osztály 40—50 tanulóját, rendesen talál két-három sérült, letört fogú gyermeket. Tekintsük át egy magyarországi elemzés anyagát. 18 766 gyermek közül 153 fiú és 59 leány sérült fogú volt. Az esetek 80 százalékában a felső középső metszők szenvedtek legtöbbet. A sérülés okait vizsgálva a játékot találjuk az első helyen.

A gyermek életének igen fontos eleme a játék: ez az ő munkája. Kritikai érzéke, ítélőképessége még fejletlen, nem csodálható tehát, hogy meggondolatlanságból baleset származhat. Minden osztályban vannak ügyetlenebb gyermekek. A bizonyítvány „lerontásától" félve, ezek a gyermekek olykor testi adottságaikat felülmúló feladatokra vállalkoznak a tornaórán. A bal-

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

1978 JUN 19
A Hét
Balogh Péter
1021

Városépítők

BALOGH PÉTER
Vázlat a Román Katona sepsiszentgyörgyi emlékművéhez

A HÉT INTERJÚJA

BALOGH PÉTER
Vázlat a Román Katona sepsiszentgyörgyi emlékműhöz

ELVEK, ESZMÉK

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
1978 JUN 9
A Hét

1021

Balogh Péter

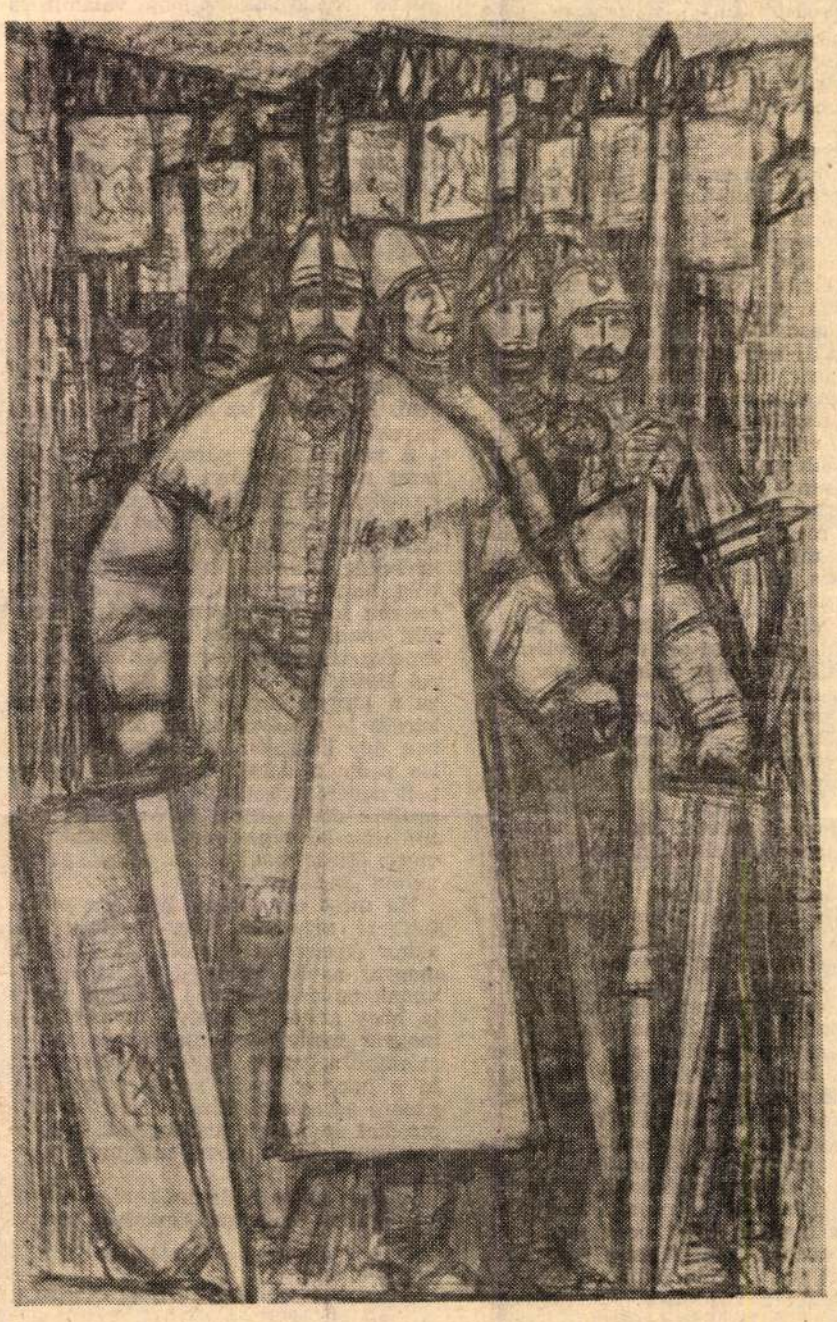

Hunyadi

BALOGH PÉTER
Vázlat a Román Katona sepsiszentgyörgyi emlékművéhez

IRODALOM

val kapcsolja össze.

Az ábráról láthatjuk, hogy ugyanaz a szerkezete, mint annak, amelyikkel az érzékelés létrehozta viszonyokat szemléltettük. Sőt a két ábra összehasonlító elemzése meg fogja világítani, hogy szerkezeti azonosságuk nem véletlen.

Az érzékeléssel kapcsolatban már láttuk, hogy az érzékelő alany és érzékelt tárgy közötti viszony kölcsönös meghatározást jelent: nemcsak az alany, hanem a tárgy számára is fontos ez a viszony. A tárgynak ezáltal lesz külső (érzéki) megjelenése, amely szerint aztán a dolgok egymással is egyfajta (hasonlósági) viszonyba lépnek. Nos, az új helyzetre átértelmezve szinte ugyanez elmondható a nyelv megjelenésével kapcsolatban is: a szó és a tárgy (a valóságos, kézzelfogható tárgy) közötti viszony nemcsak a szónak ad létjogosultságot, hanem a tárgyat is új tartalommal gazdagítja: a nyelvi minősítettséggel (vagy szemléletesebben: a nyelvi megjelenéssel, hiszen a dolog nyelvi minősítettsége tulajdonképpen nem más, mint a dolog *nyelv számára való* léte).

Ez a nyelvi minősítettség az, ami a dolgokat egymással azonossági viszonyba állítja. Ez talán meglepő lesz első látásra, mert bennünk — akik a nyelvben lakunk — ez a gondolat úgy él, hogy két nyírfa magábanvalóan is azonos egymással, függetlenül attól, hogy van-e nyelv vagy nincs. Ezt azonban nagyon körülményes lenne bebizonyítani. Hogyan lehetne valami *önmagában is* azonos valami mással? Hiszen azonos csak az lehet valamivel, ami attól semmilyen tekintetben nem különbözik. Márpedig akkor térbeli helyzetében sem különbözhetne, ami azt jelentené, hogy két egymással önmagában is azonos nyírfának ugyanazon a helyen kellene állania, ugyanolyan magasságban kellene ágakat hajtania ugyanabban az irányban stb. Gondolom, világos, hogy ez csak akkor lehet így, ha a „két" nyírfa ugyanaz, vagyis egy. De akkor mi azonos mivel?

A magában való azonosság gondolata tehát nemigen tartható fenn. Önmagukban a dolgok legfeljebb (!) önmagukkal lehetnek azonosak. Hogy két dolog a nyelven kívül, más szempontból azonosnak minősülhet-e vagy nem, az a mi itteni gondolatmenetünk számára teljesen közömbös. Mi ugyanis re ujjal rámutattunk – hetővé teszi, hogy a dol gükben is tudjunk mond éppen abban a pillanatl kapcsolatba kerül a nyel kívül fontos ahhoz, hogy lehessen tanulni.) Az e sítetlenül állítja a dolgot a nyelvvel valamilyen kapcsolatba. Ha valamiről azt mondom: *ez*, akkor az a tárgy már kapcsolatba kerül a nyelvvel, mégpedig a magyarral (hiszen az *ez* magyarul van). Sajátos helyzetéből adódik, hogy alapjelentésében nem is tud fennállni a nyelven kívüli mozzanat, a rámutatás nélkül. (Ámbár felvetődik a kérdés: ha egy szó csak e mozzanattal teljes, akkor lehet-e azt mondani e mozzanatról, hogy nyelven kívüli?) Ha az erdőben azt mondom: *ez*, de nem mutatok rá semmire, akkor az szinte a semmivel egyenlő.

A rámutatással párosuló *ez* mellé most már állítmányt lehet kapcsolni: *ez nyírfa*. Mi történt? A nyelvileg még minősítetlen, de a nyelvvel már az *ez* által kapcsolatba került tárgyat most nyelvileg minősítettük: megmondtuk róla, hogy magyarul mi a neve. Kifejtettebb formában e mondat így hangzik: *ennek (a fának) a neve „nyírfa"*, éspedig magyarul, mivel az *ez* magyarul lévén, épp a magyar nyelvvel hozza a tárgyat kapcsolatba. A *mi ez?* kérdés is a névre vonatkozik. Bővebben úgy hangzik: *Mi ennek a neve?* Ha pedig a dolognak egy más nyelvbeli nevére vonatkozik, akkor az illető nyelvre utaló elemet is fel kell benne tüntetni: *Mi ennek románul a neve?* — vagy: *Mi ez románul?* A válasz: *ez románul „mesteacăn"*.

Ha most egy másik nyírfára mutatunk rá, mondván, hogy *ez is nyírfa*, akkor éppen azt fejezzük ki, hogy a magyar nyelvi közösség ezt is ugyanannak minősíti, mint a másikat, vagyis, hogy a két fa nyelvi minősítése (a magyar nyelv — a magyar ember — számára) ugyanaz. Egyszerűbben: a két fa a magyar nyelv számára ugyanaz, azonos egymással. (Ezért aztán a grammatikai szabályok megengedik, hogy e kettőre egyetlen szóval utaljunk: *nyírfák*.)

A fenti példa talán még mindig nem elég ahhoz, hogy az azonosság nyelvi

(Folytatása a 8. oldalon)

SZILÁGYI N. SÁNDOR

IRODALOM

Balogh Péter

Bibl: Barabás István: Balogh Péter
Előre 1974. szept. 29

Mezei József: Egy szobrász metamorfózisa
Kornel 1974. 38-évf. 8. sz. 940-945.

A magyar művészettörténeti irodalom bibliogr. 1974.
Művészettörténeti Értesitő 1977/1.

74. old.

Balogh Péter

Méltatás.

Bannes Zoltán: Egy fanagó szobrász a . . .
Művészet, 1978. augusztus – 12. lap.

Balogh Péter

Illusztráció

Barsony István: Nyusztonyomok a hóban.
Új Tükör, 1978. január 8 – 39. lap.

Balogh Péter

Illusztráció

Barsony István: Sólyom
Új Tükör, 1978. április 30 – 39 lap

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1978 MÁJ

NIMRÓD

Balogh Péter

ILLUSZTRÁCIÓ: BALOGH PÉTER

Vadász
az Unit

Diana I. Bp. V., Harmincad u. 2., Telefon: 184-056
Diana III. Bp. VII., Wesselényi u. 74., Telefon: 224-002

Balogh Péter

„Ketten".

Művészet, 1978. aug. 12. old.

Balogh Péter

Balogh Péter rajza Viola József Pisti nem köszön című ifjúsági regényéhez, mely a Móra Könyvkiadó gondozásában jelent meg

Zay Zászlt. Könyvespolc, Magyar Nemzet, 1978. máj. 26.

Balogh Péter, grafikus

Patay László – Balogh Péter:
Kutyák c. kötete

↓

–: Most jelent meg

8.

Népszabadság, Bp. 1978 dec. 9.

Balogh Péter szobrász

„Eposz"

„Bihar"

– szobrok a műmellékleten

Komur 1977/9

Balogh Péter

– Szobrairól 1977 június 25-én kiállítás nyílt a Kossuth Galériában.

(Kossuth hírei)

Kossuth 1977/6

Balogh Péter

„Egység.

- szobor kompozíció a

műmellékletben

Kornut 1978/12

Balogh Péter szobrász

- Biharban született
- 1943-ban Kolozsvárra kerül - Budapesten járt az Akadémiára a tanulmányi felmentését többé nem újtják meg
- Első szobra - „Szent Kristóf"
- Barátságot köt Kolozsváron: Szolnay Sándorral, Szervatiusz Jenővel, F. Antal Andorral, Kósa Huba Ferenccel
- a sétatéri műteremben dolgozik
- nem volt tagja a Barabás Miklós céhnek de hatással vannak rá a művészek
- Fával, fémmel dolgozik.

Murádin Jenő: Balogh Péter az ismerős és az ismeretlen

Korunk 1977/10 84t. old.

Balogh Péter szobrász

Balogh Péter

- Mezei József elemzi művészetett a róla kiadott monográfiában

Említve: Incze János, Szervátiusz Jenő Vida Géza, Szolnay Sándor, Nagy Imre, Nagy István, Nagy Albert, Tihanyi, Berényi, Kmetty, Czigány, Fülöp Antal Andor, Mohi Sándor, Kós András, Balázs Péter, Csontváry, Szőnyi István Krizsán, Gyárfás Jenő, Balogh Péter, Bortnyik, Vasarely Victor, Moholy-Nagy, Kassák, Desi Huber István, Kemény Zoltán, Thomna János, Mattos Teutsch János, Klein József

Jakabovics Miklós: Művészeti monográfiákról és a képzőművészeti közmevelésről

Komuk 1978/7 606 old

Balogh Péter

Balogh Péter

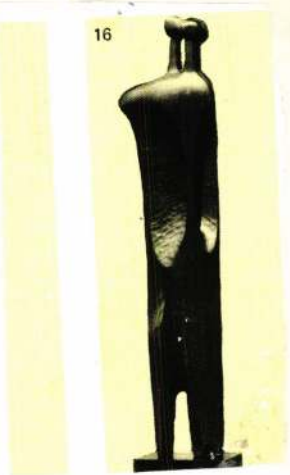

Ketten

Banner Zoltán: Egy faragó szobrász a huszadik században.

Művészet, 1978.augusztus - 12.oldal.

Balogh Péter szobrász

„Cantata humana"
„Erdélyiek"
„Elégia"
„Harmonia"

– szobrok a
borítón

Igaz Szó 1974/8

Balogh Péter

- Tamara Dobrin elvtársnő említi amikor, a mai képzőművészetről beszél.
Említve: Abodi Nagy Béla, Barabás István, Bandi Dezső, B. Lukács Ethel, Csorvássy István, Fekete József, Feszt László, Gy. Szabó Béla, Hunyadi László, Jecza Péter, Kós András, Kovács Zoltán, Mikola András, Nagy Imre, Puskás Sándor, Szervátiusz Jenő és Tibor, Szentimrei Judit, Szobotka András, Szőnyi István, Tóth László, Deák Ferenc, Bene József.

Kovács János: Egység és sokoldalúság a képzőművészetünkben

Igaz Szó 1973/1 134. old

Balogh Péter

Balogh Péter

„1907"

- szitor

A Hét. 1977 febr. 18.

Balog Péter

Illusztráció

Alfred Polgár: Fehér állatok.
Új Tükör, 1978. október 29–26. lap.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
Balogh Péter
A Hét 1978 JÚN 9
1021

et ő

g ígé
amik
reste
baráts
üködés
sosem bántott. Másfél évé tá-
gy sok korábbi ajánlat és ter-
s után közösen hozzáláttunk,
féltve őrzött kincset a nyilvá-
elé tárjuk. Meglepetten és
tődötten lapozgattam a félté-
onddal előkészített kéziratot, az
es viszontagságok közepette
res alapossággal őrzött értékes
entumokat, egy művészpálya
tatlan emlékeit. A felfedezés
ge akkor — illetve később, a
v nyarán, amikor a kézirat foly-
ban megjelent lapunk hasáb-
nem rá, hanem bátyjára, a vi-
művészre, Brassaira háramlott.
zonban, amikor tudomásul kell
n, hogy Halász Kálmán többé
vár szemrehányó sürgetéssel,
zem: övé az érdem, hogy jeles
fia nagyszerű levél-regénye
llódott el, sőt kötetbe rendezve
em megbecsült darabja lesz
at-irodalmunknak. Halász Kál-

BALOGH PÉTER
Vázlat a Román Katona sepsiszentgyörgyi emlékművéhez

Balogh Péter

Illusztráció

V. Bianki: Nyál a fán.
Új Tükör, 1978. április 9-39 lap.

Balogh Péter

Illusztrációi

Dékány András: A jégmadár.
Új Tükör, 1978. március 12 - 39 lap.

/Murádin Jenő:/

Beszélgetés BALOGH PÉTERrel /szobrainak párizsi kiállitásáról./

Utunk, XXVII.évf. 50./1259./sz. 1972. dec. 15. 10.old. 1 kép.

Balogh Peter

Illusztráció

Szepesi Attila: Ünge

Új Tükör, 1971 február 12 – 39. kap

R. Balogh Péter.

A Budai Esti Könyvek friss kötetéből:
"Kutyák" c. Patay László szövegével,
R. Balogh Péter rajzaival.

-i-s: A gyerekek könyvespolcára.
Pedagógusok Lapja, 1946. okt. 8.

BALOGH PÉTER

Szász János:
Balogh és Bencsik. /Balogh Péter szobrász és Bencsik János grafikus kiállitásáról./

Korunk, XL. évf. 3.sz. 1981 március, 202-203. old.

BALOGH PÉTER

Forró László:
Balogh garasa. /Balogh Péter bukaresti kiállitásáról./

Utunk, XXXIV.évf. 9. /1583./ sz.
1979. márc. 2. 7.old., képpel.

Lábodi táj

Szolidágók, karcsú nyírfák,
égeresek, kusza indák
megfogtatok!
Fenyvesek, boróka-sátrak,
a zabföld, hol szarvasok jártak
nem eresztenek.
Ördöggyűrűt keritenek
szivem köré az őzek,
és csend-hálót szőnek
fölém az estek.

IFJ. BÖHM ANDRÁS

BALOGH PÉTER RAJZA

utóbbi években Bugacon is mind nagyobb számban jelenik meg a nem kívánt vaddisznó.

SZIKES TAVAK

Az Alföld szikes tavai által a növény- és állatvilág számára nyújtott sajátos élőhely sehol másutt a Földön nem található. Ez indokolja, hogy a gazdaságilag egyébként is alig hasznosítható területek közül néhányat hatóságaink már korábban is védelemben részesítettek. A KNP kialakításánál a térségben található legfontosabb szikes tavak mind védelem alá kerültek.

A szikes körüli sós talajon a virágos növények kevés előforduló faja zónális elrendeződést mutat. A rendszeresen vízborította helyeken a szikisás alkot összefüggő állományokat. Szikes tavaink legértékesebb fészkelője, a gólyatöcs a mézpázsit vízben álló zsombékjain költ. A fehérlő vakszikes foltokon építi fészkét a gulipán és a széki lile. A bibic és piroslábú cankó szívesebben fészkel a sziki zsázsa sűrű állományában. A nagy goda a szárazabb, csenkeszes magaslatokat kedveli. A nagy kócsag, vörös gém, kanalasgém, csak táplálkozás végett keresik fel a sekély vizű szikes tavakat. Fészektelepeiket valamely közeli mocsaras tó avas nádasa rejti. Egyes tavak szigetein ezres telepekben költenek a danka sirályok. Sűrűn álló fészkeik közt a tőkés réce is megtelepszik.

Szikes tavaink aszályos nyarakon fenékig kiszáradnak. A repedező csontkemény iszapos talajról eltűnik minden vízilény. Ez a kihaltság azonban rendszerint csak néhány hétig tart. A jelentősebb esőzések nyomán ismét tocsogós víz áll meg a mélyedésekben, benne fokozatosan megélénkül az alacsonyrendű rákok, férgek, rovarok világa, s e táplálékbázisra hamarosan visszatérnek a madarak is. Sokakban felvetődhet a kérdés: – Miért hagyjuk kiszáradni a tavakat, amikor vízellátásuk valamely közeli csatornából biztosítható lenne? – Nos, kár lenne megakadályozni! Az időnkénti kiszáradás szorosan hozzátartozik a szikes tó életéhez. Állapotuk tartós fennmaradása csak így lehetséges.

Amikor a nyári kiszáradás elmarad, tavainkon már júliustól tömegesen gyülekeznek a vonuló madarak. A vizen ezres tömegekben pihennek a vedlő tőkés, kisebb számban a böjti, kanalas és nyílfarkú récék. A sekélyebb vizű részeken, a partokon nagy godák, nagy pólingok, különféle cankók és partfutók sereglenek. Itt gyülekeznek vonulás előtt a ritka széki lilék és gulipánok. Szeptembertől megnő a nyári ludak száma, október elején százával érkeznek a vetési ludak, pár héttel később ezres tömegekben a nagy lilikek.

A szikes vizek a vadászhat
és libafajoknak is első
vedlő és pihenő helyei,
innen járnak ki táplálkoz
különböző szakaszaiban
ző mezőkre. Éppen ezért
helyek szigorúan védette
a vízivad vadászata tilos
megértéséhez a vadás
mészetvédelem céljai
hangolására nagy szü
A védetté nyilvání
a tavak közepén, szél
ki a lőállásokat, les
a libagödröket, ezze
nyugtalanították az
az a helyes irányzat, hogy
napi járását kiismerve, annak táplálkozó területein történjen a vadászat.

Helyes kezdeményezést tapasztalhatunk e téren a kiskunfélegyházi Petőfi vadásztársaságnál. Ők a Péteri-tó vízfelületein már védetté nyilvánítás előtt megszüntették a vadászatot azzal a céllal, hogy a tó mintegy gyűjtőhelye legyen a vízivadnak, hisz minél nagyobb tömeg pihen a tavon, annál eredményesebb lehet a környező mezőgazdasági területeken vadászatuk.

A vadászati korlátozást jelentősen indokolja az is, hogy a néhány vadászható madárfajon kívül a szikes vizek a táplálkozó és pihenőhelyei számos védett vízi madárnak, elsősorban a sarki tájak felől érkező, illetve tavasszal oda igyekvő parti madárnak. Ezek némely faja ma már Európaszerte úgy megritkult (kis póling, tavi cankó, kis sárszalonka, sárjáró stb.), hogy

turjános
mocsarak a legje
lúd és nagy kócsag fészkelőhe
de itt alakulnak ki a vörös gémek, kanalas gémek telepei is. Barna réti héják, bölömbikák költenek elszórtan benne. A turjánosok jellemző fészkelője a nagy póling, a hamvas réti héja és a réti tücsökmadár. Vadászatilag e területeken többnyire semmi korlátozás nincs, hisz a tavaszi költéskor a vadászati törvények is zavartalanságot biztosítanak a természetnek. Augusztus elseje után pedig e területeken nincs számottevő madártömörülés.

A vadászat és természetvédelem tehát egymás mellett él a KNP területén. Művelőin múlik, hogy ez az együttműködés minél hatékonyabban őrizze a védett területek ritka állatfajait, életközösségeit, a teljes élővilágot.

BANKOVICS ATTILA

BALOGH PÉTER

RMIL J.

így csak 1944-ben nyert Kolozsvárt tanári oklevelet fizikából és kémiából, valamint kémiai doktorátust. Előbb a kolozsvári élettani, majd biokémiai tanszéken tanársegéd, 1947 óta a marosvásárhelyi OGYI előadó tanára volt. A röntgenklinika izotóp-laboratóriumában végzett tudományos kutatómunkája kiterjedt ásványvizeink és mofettáink radioaktivitásának vizsgálatára. Az Orvosi Szemlében, valamint más, főleg kémiai és fizikai szaklapokban (Studii şi Cercetări de Chimie, Studii şi cercetări de Fizică şi Ştiinţe Tehnice, Archives de l'Union Medicale Balcanique) közölt munkái mellett az atomfizika kérdéseiről több tájékoztató írása jelent meg a napisajtóban. Kőnyomatos főiskolai jegyzete: *Fizika orvostanhallgatók részére* I—II. 1954.

Balogh Ödön (Szászrégen, 1895. jún 5. — 1972. dec. 31., Marosvásárhely) — nyelvész, néprajzi szakíró, Marosvásárhelyen szakiskolát végzett, Kolozsvárt az egyetem bölcsészeti karán szerzett diplomát. 1920-tól Marosvásárhelyen, 1923-tól Szászrégenben, 1929-től Szamosújváron középiskolai tanár, 1944-ben doktorátust szerzett a gyimesi csángó nyelvjárás igetöveiről írt munkájával. 1951-től főkönyvtáros és német lektor a marosvásárhelyi OGYI-ban, 1962-ben nyugalomba vonult, egy ideig a marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskola lektora. A Magyar Nyelvtudományi Társaság (Budapest) rendes tagja, a Goethe-Institut (München) levelező tagja, részt vett a KZST munkájában. A német nyelvoktatás, a gyimesi csángó folklór s a marosvásárhelyi fazekas szókincs tárgyköréből szakdolgozatai jelentek meg a budapesti Magyar Nyelv, az Erdélyi Múzeum és a kolozsvári NyIrK évfolyamaiban. Munkája: *Néprajzi jegyzetek a csügési magyarokról* (ETF 136. Kv. 1942).

Balogh Péter (Micske, 1920. júl. 30.) — szobrászművész. 1941-ben a nagybányai Művésztelep növendéke, Budapesten az iparművészeti (1941—43), Bukarestben a képzőművészeti főiskola szobrászati szakosztályán (1948—53) végezte tanulmányait. Bukarestben él, nemcsak itt, hanem külföldön is bemutatkozott kiállításaival (Milánó 1969; Uppsala, Párizs 1972). Munkáinak jellemzője — saját szavaival — a „jelképes, gondolatfakasztó, áttételes ábrázolás". Előszeretettel örökíti meg az irodalom és művészet jeles egyéniségeit, munkái közt szoborral Petőfi (bronz, 1954, 1958), Ady (műkő, 1956), Creangă (műkő, 1956), József Attila (gipsz, 1958), Csokonai (diófa, 1959), Bartók (ólom, 1961) és

Benedek Elek (gipsz, 1972), művészi éremmel Sakó Zsigmond (1978) Lőrinczi Lajos, Demény Lajos, Eugen Sebeleanu (1979) szerepel: bronzérmet képített Bethlen Gábor halálának 350. évfordulójára (1979).
Irod.: Lőrinczi Lajos B.P. 50 éves, Új Élet 1970/16 Mezei József. B.P. 1976.
Gazda József: Fémzene B.P. szobrairól. Korunk 1973/5

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Péter
UTUNK
szobrászművészek

1981 AUG 14

1021

Balogh Péter üzenete

Egy időben sokat küzködtem a Balogh Péter szobraival: nem tudtam eldönteni, hogy én nem értem őket, vagy pedig ellenkezőleg, túl jól értem? A modern (helyesebben: a modernnek nevezett) képzőművészet termékeinek elég nagy része idegen tőlem, mert céltalannak — az életben betöltött helyét illetően haszontalannak — érzem. De nem mindenkivel vagyok így; amikor annak idején beállt Balogh Péter modern korszaka, az ő dolgai is, például, tetszettek; de elsősorban, illetve csak esztétikailag: „intelligens alakzatok", amelyeknek, bármit ábrázolnak vagy nem ábrázolnak, arányaikban, tömegükben, felületükben van belső igazolás. Egyszerűen szólva: remek a kompozíciójuk. Ahol pedig van szilárd, „igaz" kompozíció, ott van lelkierő és erők játéka, érzékenység és belső fegyelem, ott lehet gyönyörködni legalább; akkor is, ha az ember nem tudja, miben gyönyörködik.

Ám sosem éri be az ember a gyönyörködéssel; talán ez az ő legnagyobb hibája, ezért üzetett ki az Édenkertből is. A gyümölcs hamvas-színes felületébe beleharap és szörcsögve, habzsolva el akar jutni a magházig; és csak akkor elégedett, amikor az elharapott magok szúrós, alaktalanná morzsolt héját is kipöszögteti a szájából.

Azt még éreztem, hogy ezek a sokfejű, „rovarfejű" és meghatározhatatlan számú lábbal és törzzsel bíró fényes bronz-csoportozatok tulajdonképpen nem absztrakt szobrok; annak ellenére, hogy a részleteknek még olyan konkrét vonásától is eltekint, mint — a számuk. Először valami *mélyélettani*, ősbiológiai látásmódot kerestem benne, hogy, mondjuk: emberi és emberalatti világ között *szerves* egység van; hogy az emberi lét az emberalatti létnek, polipok, rovarok, tömlősbelűek és tömlősfejűek világának felszínre ütközött változata csak és tartozéka, egy újabb hullámnál már mi leszünk alól és ez a lét szempontjából teljesen mindegy lesz; de nem nyugtatott meg ez az értelmezés, mivel éppen kompozíciójának ereje folytán éreztem bennük egy hivatkozást a szellem erejére, magára a szellemre mint igazolásra. Utána próbálkoztam „tömeglélektani" magyarázattal: azzal, hogy e csillogó bronzok tulajdonképpen a *halmazegyedet*, a csoport-egyént ábrázolják, régi fantasztikusregényirók borzongató eszméjét, hogy létezhet, előállhat olyan egyed, azaz „személyiség", amelyik több külön darabból áll; és ennek a gondolatnak egy modern továbbvitelét, az eltömegesedésnek azt a rémképét, amikor, egy angol költő szerint, már éppúgy nem fog telni minden embernek külön lélekre, mint ahogy nem juthat már mindenkinek külön kertes családi ház.

Csakhogy — akkor kellett volna lenni e szobrokban iszonyodásnak, borzongásnak is, gúnynak vagy keserűségnek is; ám ezt az érzelmi tartalmat sehogy sem lehetne kiszűrni belőlük; mindezzel együtt és mindennek ellenére ezek a szobrok nemcsak szellemi feszültséget, de valamilyen hősies életérzést is sugallanak, csak minden rezesbandás ékesszólás és szenvedelem nélkül.

Hogy aztán végre rájöjjek: e szobrok a közösségbe kapcsoltságot jelentik, olyan közösséget, ami tömeg ugyan, ha kis tömeg is, de pozitív értelemben. A közösség, amelybe nem fakul, nem hal bele az egyén, mert e közösségnek nemcsak része, de alkotója is új létlehetőségeket nyer benne nemcsak fizikai, de szellemi és erkölcsi erőtöbbletet hoz létre. *A nép* ez, de szólamok nélkül; inkább: a nép mint örök lélektani és történelmi csoda. Olyasmi ez, mint a sorbakapcsolt elemek; sok kis apró másfélvoltos elemecske közös áramkörbe kötve egy hatalmas világvevő készüléket működtet! Manapság nagyon nehéz ilyen gondolatot pátosz, dagály és közhelyek nélkül kifejezni: de Balogh Péter szobrainak sikerül.

És ez a titka, hogy e sajátos szoborzatok és „konkrétnek" minősíthető, „valószerű" művei között nincs törés, nincs tudat- és érzelemhasadás. Mintahogy ezen a mostani kiállításán ott van többek között három plakett, arasznyi átmérőjű érem; Bocskai, Bethlen Gábor és egy lányalak; sok ezeken is a nagyvonalú elvonatkoztatás, a végsőket kereső tömörítés, de mégis érvényesülnek bennük a részlet-igazságok is, mivel az igazság mindég csak részletigazságként és részlet-szépségként ragadható meg; és az ezekben feszülő gondolat, esze, érzés most sem ágál, nem ágaskodik, nem zihál, hanem természetes hangfekvésben szól hozzánk; de mégsem mond le a — fennköltségről.

Fennköltség — közvetlenül és *szerény* bensőségességgel, nem ellentmondás ez? De az. A művész mégis megbirkózik vele, a művészet éppen ott kezdődik, ahol ilyen ellentmondásokkal meg tudunk birkózni. Az embernek szüksége van nagyságra, fennköltségre, átszellemültségre, „tisztultságokra", de handabandázás nélkül; „közvetlenül"; — és ezt az ember csak segítő társakban, és ráutaltakban, a sors által létrehozott egymásrautaltságokban, érzelmi és szellemi összekapcsolással feltranszformálva kaphatja meg; ez Balogh Péter szobrainak a *tartalmi* üzenete.

SZOCS ISTVÁN

Balogh Péter: Együtt

MARGÓ

Érdekes paradoxona a természetnek, hogy önmagában véve értelemtől mentes (a hegeli pánlogizmus szerint), s csupán az észlelő tudat absztrakciója révén tagadható meg; mégis mily tökéletesen alkalmazkodik a költő lelkiállapotához, de nem úgy, mint a legközönségesebb mozgás az ismeret törvényeihez, hanem **különösségében,** a „miértek" és „hogyanok" áttetszőségének formagazdagsága révén, a képzelet vonzó oldaláról tárja ki lelkét a szemlélőnek. Szavak visszhangzanak benne. A boldogság, a félelem, az elmúlás sejtelme lapul a fák lombjai között: „Köszöngető lomb néma jellel, / édes-bús dallal a madár; / Ölelgetésében a pázsit, / Pillangó játszi röptiben, / A szél, mely fürteim közt játszik, / Csókjaiban beszél velem" **(VAJDA JÁNOS, VÁLOGATOTT VERSEK ÉS PROZAI ÍRÁSOK,** Kriterion Könyvkiadó Bukarest, 1981. Válogatta és az utószót írta **Farkas Júlia).**

A valóság-hűség követelménye ez? Nem. A költő elmélyülő pillantása a természetre. Amit szemlél, az a fajta „szép", melynek lényege az **aktus-érték,** mely minőségi előfeltétele a költői formálásnak. A költő feladata kiemelni a megragadhatót, hogy embereszményét becsempészsze a természetbe a realitás-igény előtérbe helyezése nélkül. Az elvalótlanítás a SZÉP létfeltételeinek elismerése, a feltárulkozó világ stilizálása, még akkor is, ha nem Don Quijote módra követi az értékek lépcsősorát, ha a realitáson túlnőtt képzelőerő a gyönyörködtetésben nyeri el értékét.

A Vajda János által kreált világ a múló hangulatok zavaros áramlatait tükrözi; víziója az önsajnálat hangjaival párosul. Költészete az ősi egység (érzékelés és gyakorlat) nyomába szegődve a természet örökkévalóságán nyugszik, ahol a „logosz" és a „szó" külön jelentéssel bír. Képzelete és invenciója romantikus kedélyének valamennyi színskáláját fölsorakoztatja, hogy eljusson az emberi boldogság lírai megfogalmazásáig. Eljutott-e? Versei azt tanítják, hogy nem(!?). Mint „mesebeli királyfi" jelenik meg antológiákban, válogatásokban, aki a Petőfi-kultusz árnyékában „mozgalmi" feladatokat vállal a 48-as forradalom és a Monarchia szorításában. A nép eszmei rokonaként? „...arra itt a felhők alatt senki meg nem felelhet, ..." **(Önbírálat** — V. J.)

Vajda a végzet elől menekül, képzelete „Istent keresve" jelöli meg a jelenvalóságot, a „condition humaine"-t, díszes szavak mögé rejtve a lélek végtelen móduszait. Oidipusz tragédiájának tömörsége ízzik a végzet felismerésének pillanatában: „— És ha meghalsz, ha csalódom, / S szellemed elköltözött: / Tetemeden, koporsódon / Mint a féreg, nem rágódom, / Ott halok tested fölött, / Megkövülve, mindörökre, / Aeolhangú sírjeled... / Zengve ős dicsőségedről, / Legalább a feledéstől / megmented híred, neved...".

Vajda nem dicsőségét és nevét, hanem: **költészetét** mentette meg az utókornak. Megvédte egy különös és tragikus kalandtól: „Minek nem árt se nap, se szél", és évszázadokkal is dacolva „kacérkodik" az újjászületés és istennéválás szabad játékával.

LEVÉLVÁLTÁS

Sz. J. — Gyergyószentmiklós: „Legelső levelem előszava is így hangzott: »...megkérem ellemezze kellő figyelemmel az alábi sorokat, mert megvan az értelme.« Most is ragaszkodom kérésemhez, ami ezuttal elitélő válasz esetén egyben utolsó amit önhöz intézek. Ugy hogy hogy fontolya meg válaszát és ne kerülgese a válasz lényegét, mint macska a forró kását. A válasz milyenségétől függetlenül legyen szókimondó." — Igyekszem. Ezúttal sem találom soraiban azt, ami ön szerint megvan bennük. Hadd idézzem írása kezdőmondatát: „*Botomra támaszkodva száztiz fokos szöget zár be szimmetria tengelyem a földel.*" — Ön szimmetria-tengelyt nyelt.

B. E. — Székelyudvarhely: Képzettársításai merészek, fogalmazása hevenyészett. Küldjön még.

B. L. — Sepsiszentgyörgy: Egy óvónő naplójából című novellájában olvassuk: „*1976. június. Valamilyen belső kényszer arra ösztönöz, hogy naplót vezessek. Talán az a tudat, hogy a mai napot holnapra elfelejtem, de lehetséges, hogy más tényező. Ezen sokat nem törön a fejem. 1976. július 1. Most már nyugdíjba megyek. 8 év munkamező épp elég volt. Természetesen még tanitanék. A tanítás valahogy az egyéniségem egyik jellemző vonása. Ez soha nem lehet megunni. De nem tanitok. Vannak olyanok, akik már várják, hogy munkahelyemre lépjenek. Ez a tényező nem döntő. 1976. július 2. Elhatároztam, hogy nyugdijaztatásom emlékeként vacsorát adok. Minden városról kell beszereznem. Minden tantestületi tag ingyen fog enni. Még szomszédok, ismerősök is meglátogatnak. Mikor a tervem elmeséltem a kollégáknak, nagyon megdicsértek. 1976. július 3. Megkezdtük az előkészületeket a búcsúzásra. Ugy állapodtunk meg, hogy már holnap megtartjuk. Csak vacsora lesz, de itt aztán mindent lehet fogyasztani. Bor, szendvics, sült, kávé és egyebeket. Az egész nap folyamán mindenki vásárol. 500 lej-*

ORSZÁG

● A szatmári *Északi Színház* magyar tagozatának 1981—82-es műsortervében szerepel Romulus Guga *Véletlen középkor*, Köntös-Szabó Zoltán *Lakon háza*, Kincses Elemér *Trójában hull a hó*, Csiki László *Fal*, Tirso de Molina *A vallejaszi parasztlány* című darabja, valamint egy szilveszteri vidám műsor. A stúdiószínpad műsortervén: Sławomir Mrozek *Emigránsok*, Kocsis István *Jászai Mari* és Mihail Ispirescu *Vőlegény kerestetik.*

● Augusztus 5-én a *Kolozsvári Képzőművészeti Múzeum* kiállítási termeiben megnyílt Balogh Péter bukaresti szobrászművész gyűjteményes tárlata.

● Az *Arta* idei 5-ös száma Moholy-Nagy László művészetéről közöl értékelő szemelvényeket Gheorghe Vida tolmácsolásában.

● A *Contemporanul* 31. száma Hervay Gizella *Amintire* című versét közli Kati Marc

Balogh Péter szobrász

Boros Judit: Így kiállítás szobrai

Művészet, 1983. április

Balogh Péter rézkarc

Bódás András: Balogh Péter

Művészet, 1983. november

Balogh Péter szobrász

Zuzana Barbisova Pinterova: BIB '81
Illustrációs Biennalé

Miskolc, 1982. június

Balogh Péter szobrai

Budapest 1984/2.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Péter, szobrász-művész

DÉL-MAGYARORSZÁG

1983 DEC 3.

1021

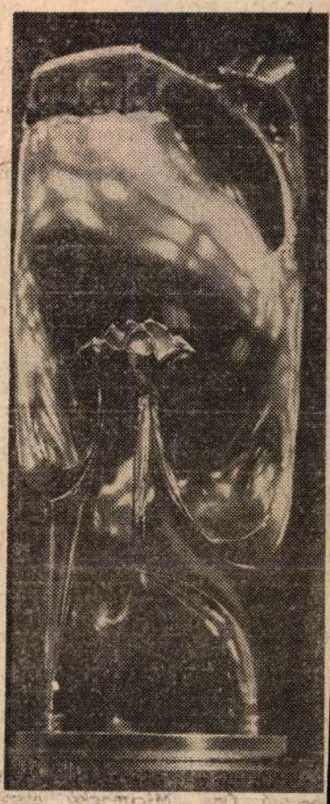

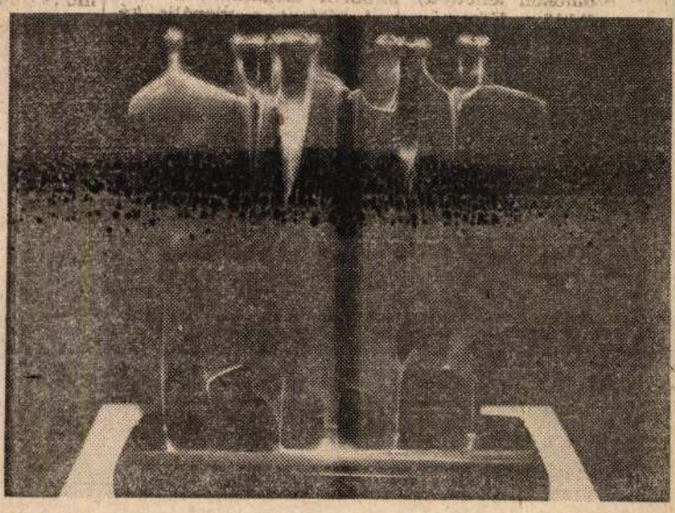

Balogh Péter szobrai

Balogh Péter Bukarestből hozta műveit Budapestre, amelyeket az *„egység szobrainak"* nevez. Több okból tehetj ezt. Világnézeti megfontolásból és a formák egyeztetéséből, vagy azért, mert Budapesten tanult, az Iparművészeti Iskolán, Bukarestben él; életműve népeink barátságának építését szolgálja. Fogalmazása messzemenően európai és XX. századi egyben: magyar, román forrásokat egyaránt számba vesz, nevezzék az előképet Medgyessy Ferencnek, Brancusinak vagy akár Henry Moore-nak, *mindig új mű és Balogh Péter-alkotás lesz belőle.* Az egység szobrával ars poeticáját hangoztatja. Ez az egység többrétű. A realizmust bővíti új elképzelésekkel, az eszme, a forma friss és új hajszálgyökereivel, s ez a sokszoros egységre törekvés barátságot, nyugalmat, békét, kibontakozást szervez emberek és népek között. Ő így európai, így szobrász.

1920-ban született Bihar megyében, 1934-ben inas és munkás Nagyváradon, ahol Maczalik Alfréd festőművésznél folytatja rajztanulmányait. Főiskolai szinten ezt Budapesten és Bukarestben fejezi be, 1968-ban kitüntetik a Kulturális Érdemrenddel. Műveit számtalan külföldi országban mutatta be, egyéni kiállítása volt Nagybányán, Nagyváradon, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Aradon, Milánóban, Párizsban, Uppsalában, hat alkalommal Bukarestben, s most fővárosunkban, a Magyar Nemzeti Galériában.

Ötletekben és új formákban kifogyhatatlan, minden új ideájához megtalálja a szobrászi külalakot. Azért tűnnek egyszerűen izgalmasnak és természetesnek művei, mert a forma reális és szimbolikus értelmű: alakzat és jel egyszerre. Jellemző szellemi mozgékonyságára, műveltségére, tág érdeklődésére, egyetemes elkötelezettségére és, fáradhatatlan szobrászi invenciójára, hogy szoborrá álmodta Móricz Zsigmondot, egyszerű hegyi embereket, betyárokat, holdtöltét, az építészetet, a Genezist. Balogh Pétert nagyon komoly rokonság fűzi a tiszta architektúrához, minden szobra: építmény.

L. M.

szetevők más körny
lkednek.

énsebészet

Mi is tanultuk,
gy az élet lényege
ndő. Számunkra for
lizátor szerepét játs
r — ezt is jól meg
akulás elindításában
lyamatban is, de közben maga nem változik. Ha
fehérje a katalizátor, akkor bizonyos folyamatok
zonyos fehérjékre vezethetők vissza: bizonyos tu-
jdonságok az élő szervezet meghatározott visel-
edési formái is meghatározott fehérjékkel vannak
apcsolatban. Ezeknek a fehérjéknek a „tervraj-
t" a sejtmagban DNS-molekulák tartalmazzák.
gy-egy fehérje szintéziséhez szükséges információ-
nyagot génnek nevezhetjük. Ugorjunk egy nagyot,
ert nem tudjuk végigjárni a tudomány gyarapo-
ásának lépcsőfokait, és elégedjünk meg annyival,
gy a gének mesterséges átalakítását, pontosabban
szervezését, génsebészet néven emlegetjük akkor
amikor a finomodó tudomány már kisebb egy-
gekről beszél a tulajdonságok hordozóinál.

urva hasonlat

A szavak eredeti jelentéséből is fakad, hogy
tokzatos valami előttünk a génsebészet. Sebészt
épzelünk magunk elé, aki a műtéteket mikroszkóp
att végzi. Ha az operáló orvos annyi véletlent en-
edne meg magának, amennyit a génsebész kény-
len figyelembe venni, föltehetően nem bírná ki
beteg, maga az elnevezés sem a legjobb tehát.
uda Ernő, aki a Szegedi Biológiai Központban
ostani bócorgásaink idegenvezetője volt, azt
ondja, a művelet inkább a szövegrendezéshez
asonlítható, mint sebészeti beavatkozáshoz. Ha
gy bekezdésből kicsípek egy mondatot, és másik
ekezdésbe teszem, megváltozik az értelme a mon-
tnak is, de a két bekezdésnek is. A hasonlat jó,
ak a művelet nem ennyire egyszerű.

Vegyünk egy még durvább hasonlatot, hogy
egértsük a lényeget. A génsebész szikéje egy en-
m, azt bontja darabokra a DNS-t, de nem ott,
nol a biológus akarja, hanem ott, ahol éppen si-
erül. Most jön a durva hasonlat: mintha gép-
uskával sebészkedne valaki. Ha szerencséje van,
zt is eltalálja, amit akart, és akkor nem számít,
ogy sokszor mellé lőtt. Válogatni kezd a sok
ncsban a génsebész, és ha megfelelőt talál, át-
ltetni egy másik DNS-be. Amit átvitt, az tulaj-
onságokat hordoz, megváltozik tehát a befogadó
zerkezet tulajdonsága is. Milliószorosra egyszerű-
ítve a dolgot, ez a génsebészet lényege. De mire
ó?

ehet, hogy illúzió

Vegyük példának a májgyulladást. Vírus okoz-
a, súlyos betegség, sokféle vakcinát csináltak már
llene. Ha a hepatitisz-DNS-ből kivágjuk azt a da-
abot, amely a betegséget továbbvinni nem tudja,
e a vírus fehérjetermelését programozni képes, és
tehát annak, ha
tásában. A hasny
gol, mint az inje
re éppen szükség
nviség igen han
oldalát nézzük,
szerből fölösleg
már az úgynev
lvozza az adagol
garantál, de jó
lehetne iktatni.

Ami most k
tezik, a fantázia
tudós véleménye
le mégis, mert
mi, kívülállók, a
gedi, hogy a gén
togatja az ajtájá
mot rá tudjuk
ehhez csupán a
kor próbáljuk n
szervezetbe is. E
sejtbe. Nem mi
tünk nem testid
déstől. Elképzell
fehérvérsejt kez
ez jobb, mint az
ne, a löketszerű
kített vérsejtek
mennyiséget.

Az is lehet
be másodállású
nagy a választé
lehetőség egy cs
lent.

Fantáziát e
fantáziálásról v
pésben lehet át
külön mind az
egybefűzni még
hogy soha nem
amelyik evvel
ne feledjük el,
tudomány akko
zésről kiderül, h
is kitermelhet
amelyek más k

Egy múltko
hogy a genetika
lógiai módszere
Ernőék igyekeze
nyúlni a génekb
gálják. Ezt a vál
gyító genetikán

BANGA FERENC RAJZAI

Kisalföldi Művészek Lexikona

Minél többet lapozza az ember *Salamon Nándor Kisalföldi művészek lexikonát*, annál határozottabb a meggyőződése: az év egyik legjelentősebb művészeti kiadványát tartja a kezében.

A lexikon sohasem lektűr, nem tanulmány, olvasása évekig tartó kutatói-kritikai tevékenység, hiszen csak akkor fedi fel értékeit, amikor éppen keresünk benne valakit/valamit. S az öröm, hogy megtaláltuk a szükséges adatot, mindig több és nagyobb, mint a bosszúság, ha hiányérzetünk támad. Látszatra tehát hálás feladat lexikont szerkeszteni, valójában azonban sziszifuszi munka, mert ugyancsak a lexikonok sajátja, hogy az életet, az időt nem képesek megállítani, s már öt év múlva jelentkeznek a "kárvallottak": engem miért nem vettél be, barátom?!

S így van ez akkor is, ha csak egy régiót világít át a mű, mint amilyen jelen esetben a Kisalföld, a maga összevissza szabdalt megyéivel. Salamon Nándor érti az idők szavát: ma már régiókban gondolkozik a politika, a gazdaság, a kereskedelem, a kultúra – miért ne követné, különösen Európa legtrianonibb országába a művészettörténész is új szellemhatárok vonalát?

A nyitás pillanatában (vagy mi is?) talán egész Magyarország legkorszerűbb művészeti múzeuma: a Szombathelyi Képtár első igazgatóját, aki – nyugdíjba vonulása és 60. születésnapja alkalmából dr. Ipkovichné Szakály Ildikó által összeállított Bibliográfia (1962-1995) tanúsága szerint – jóval több mint 1000 különböző műfajú közlemény szerzője (miközben ugyancsak ezen idő alatt gyűjtötte, érlelte, mérlegelte a 355 oldalas lexikon szócikkeit), mégsem kényeztette el a művészeti közélet, s ma sem áll a művészeti muzeológia és szakírás iránti érdeklődés reflektorfényében. (Persze ez az egész terület egyre "kivilágítatlanabb".) Talán éppen ebből az eddigi legjelentősebb munkájából sejlik fel a magyarázat, hogy tudniillik, aki nem látványos témák és idólumok ragyogásához köti pályáját, hanem évtizedeken át arra keresi a választ: kik voltak annak a művészi életnek a sejtjei, amelynek a csúcsán végül is olyan, országos vagy nemzetközi hírű Mesterek és életművek hitelesítik a művészettörténeti múltat és szerző erőfeszítéseit, mint például a Dorfmeister dinasztia, Borsos Miklós, A. Tóth Sándor, Harmos Károly, Hefele Menyhért, Somogyi József, Pátzay Pál, Patay László, Orbán Dezső, Liezen-Mayer Sándor, Kozma Lajos, Kovács Margit, Undi Mária, a művészettörténész Hevesy Iván, Szíj Béla és Rezső, Végvári Lajos, a gyűjtő Kolozsváry Ernő és a győri múzeum névadója Xantus János, stb. életműve (s ezek csupán lapozás közben, ötletszerűen kiragadott példák, a teljesség igénye nélkül) – egyszóval, aki nemcsak az első vonalat pásztázza, hanem örökké mögéjük is néz, magára vessen, ha árnyékban marad, s nevére akkor kapja fel a fejét a bóbiskoló köztudat, amikor például ezt a lexikont az asztalra helyezi.

Művészet- és művelődéstörténetileg egyébként éppen abban rejlik munkájának egyik legfontosabb értéke (s e két tudomány áthatásait nem lehet eléggé hangsúlyozni napjainkban), hogy azoknak a bizonyos "sejteknek", a művészeti élet folytonosságához és rekonstrukciójához egyaránt nélkülözhetetlen épületelemeknek a kicsinysége, sokszor láthatatlansága, talán csak kötőanyagként működő funkciója nem tévesztette meg, hanem méltányos felnagyításban a mesterek (öntők, aranyozók, kártyafestők, kőfaragók, önművesek, fafaragók, szövőnők, építőmesterek, ötvösök, könyvkötők, kályhásmesterek, naivok) kézjegyét beillesztette a Mesterek (festők, szobrászok, grafikusok, iparművészek, építészek, művészettörténészek, gyűjtők és mecénások) által emelt szellemi struktúrába.

S mint ahogy minél mélyebbre ásol, annál kiterjedtebb terület földtani rétegei, lassan az egész belső keresztmetszet ismeretéhez jutsz – úgy nyílik egyre szélesebb panoráma Salamon Nándor Kisalföldjének lapjairól az egész magyar művészettörténetre. Mert igaz, hogy például a Fajó János, a Kondor Béla vagy a Csoóri Sándor nevével való találkozás meglepi az olvasót, s csak némi töprenkedés nyomán fogadja el, hogy csupán a Győri Művésztelepen való részvétel (de akkor a Győri Művésztelep miért nem kapott szócikket?), a Xantus János Múzeumban őrzött művek, vagy alkalomszerű kiállításmegnyitások s költői reflexiók jogán is helyük lehet az összképben. Vagyis, végül is megértjük, hogy nem – az ugyancsak véletlenszerűen kiragadott példák – személyiségét tiszteli meg a szerző, említésükkel, (hiszen egyikük sem szorul rá, hogy még egy lexikonban szerepeljenek), hanem a téma – a Kisalföld művészeti élete sugárzási körét kívánja minél lendületesebben, szélesebben meghúzni általuk. Dehát a fentebb említett szakmai-műfaji-mesterségbeli egyetemlegesség mellett, könyvének éppen az a másik, paradoxális erénye, hogy miközben arra törekszik: minél teljesebb, minél mélyebbről merítő adatbázissal nyújtson kulcsot a kutatók kezébe, akik majd az ő nyomában ereszkedjenek alá e három-négy megyényi régió évszázadaiba – szinte mágneses erővel kapcsolódnak címszavaihoz az ország, sőt a Kárpát-medence többi megyéi, régiói, személyiségei; tehát a tér- és időbeli határokat nem ismerő összefüggések vérkeringése az egész magyar művészettörténeti önismeret kalauzává avatja Salamon Nándor helytörténeti búvárkodásának leltárkönyvét.

Persze, mindig a bőségből fakad telhetetlenségünk: ha már e tájegység ekkora s ilyen művészeti mozgás színtere, a Győri Művésztelep említése önkéntelenül fölkeltette bennünk a többi "megállító állomás": művésztelepek, képtárak, gyűjtemények, tehát kimondottan az alkotótevékenység ösztönzésében és betakarításában, gyümölcseinek megőrzésében szerepet vállaló művészeti intézmények számbavételének a hiányát. Meggyőződésünk, hogy mint minden fontos kézikönyv, alapmű, úgy a *kisalföldi művészeti lexikon is rövidesen hiánycikknek bizonyul,* s újrakiadásakor, 4-5 év múlva ennek a néhány tételnek a beiktatása nem jelent majd különösebb gondot a hajdani képtáralapítónak, hiszen ő, és onnan a képtárszervezői székből tudja felmérni legalaposabban azoknak az ösvényeknek a hasznát, amelyek a művészsors és a társadalom között kanyarognak, hol kitaposottabb, hol begyepesedett szakaszok váltakozásával.

Banner Zoltán

A kötet 1000 forintért a Művészetbarátok Egyesületénél is megvásárolható.

Takács Tibor

Balogh Péter szoborálmai

1965 sugaras koraőszén Kolozsvárról Bukarestbe utaztam. Vendéglátóim kísértek a vonathoz, néztem a helyjegyet, hova is szól, mikor íróbarátom lelkendezve mutatott a vonatból kikönyöklő, markáns arcélű férfira.

– Nini, lesz társad, ismerkedjetek csak össze: Balogh Péter, a szobrász. Ő meg Taktibi – mutatott rám –, Pestről...

Már indult is a vonat.

Hírét már hallottam, szobrait egy-két kolozsvári gyűjteményből ismertem. Az egyszerű, ízesbeszédű férfiban azonnal barátra leltem. Haláláig folytattuk a vonatban elkezdett beszélgetést: Bukarestben és Budapesten, Nagyváradon és Kolozsvárott, vacsoraasztal mellett, s vendéglőkben, az újjávarázsolt ősi fogadó, a Hanul Manuc árkádjai alatt, vagy a bukaresti Christian Tell utcai ház hatodik emeletén, a szépen berendezett lakásban, ahol Péter szobrai és Angela, a feleség, szép faliszőnyegei adták a keretet és a lehetőséget a jobb és szebb életre. Én könyveimet dedikáltam...

Itthon állandóan viszonozni akartuk kedvességét és szeretetét vacsora- és ebédmeghívásokkal. Sokszor pórul jártunk. A szerénysége nem felvett póz volt, ha azt mondanám, még rossz hírét költeném. De bizony sokszor kijátszott minket. Ebédre ígérkezett, s nem jött el... Vacsorára vártuk s valahol ivott a barátaival. "Nem akartam megsérteni őket", dadogta másnap a telefonba. "S minket lehet?" Mindenre volt válasza. Erre is. "Ti ismertek engem, s megbocsáttok nekem..."

De egy történetet mégis elmesélek.

Az arcképéhez tartozik. Kíváncsi volt szentendrei hétvégi házunkra és mi is nagyon szerettük volna megmutatni kicsinyke birodalmunkat. De aznap délelőtt a Műcsarnokban volt. Egyre beszéltük meg a találkozót a HÉV szentendrei végállomásánál. Autóval vártam. Egyik vonat a másik után érkezett, de Péter sehol. Végre félóra késéssel megérkezett, s nagyon jókedvűen.

– Most virágot keresünk Sárikának...

– Kertbe nem illik virágot hozni... – feleltem.

– Látszik rajtam, hogy ittam? A kollegákkal muszáj volt...

– Ha mondod...

– De Sárika is látja... még ne menjünk föl! Vigyél előbb a Határcsárdához, de sürgősen ám, érted, ugye? Feszít ez a sok ital...

Elvittem. Ugyan arra gondoltam, hogy már kész az ebéd, és mit szól Sári, ha ennyire késve érkezünk? Nem arra gondol, hogy Péter nem jött meg, hanem hogy baj történt az autóval.

Azért elvittem barátomat a Határcsárdához.

Bement. Meghagyta, várjam a kocsiban. Öt perc, tíz perc. Sehol sincs. Beteg lenne? Utána mentem. Péter nem vett észre, de én igen. Egy tányérra hajolva ette a kedvencét, a marhapörköltet...

Egyek voltunk egy életen át, hiszen ő is oroszlán, én is, mind ketten július végén születtünk. Ha valaki, én megértem. De most valami olyan harag éghetett a szememben, hogy megijedt.

– Haragszol?

– Igen! És mit szól Sári, mit gondolsz?

– Tudod, ha ilyenkor eszem, jobban leszek. És a feleséged semmit sem vesz észre az italosságomból.

– És ki eszi meg Sári főztjét? Megmondtam, ebéddel várunk!

Azt hittem, ekkor egy életre elszakad a barátság szét nem szakítható kötele. De nem lehetett rá végleg megharagudni.

Ezt csak közbevetően jegyzem meg, ide-oda csapongok a rohanó emlékek között. Még csak a gyorsvonaton beszélgettünk. Könnyen ment egymás megismerése, hiszen egyfajta nap világít fölöttünk, az oroszlán jegye. Mesélt magáról, terveiről, sikereiről, éppen akkor állították föl Mamaián egyik köztéri szobrát, s mire ránkhullott a sötét, már barátok voltunk. Másnap délben érkeztünk Bukarestbe, és végigálmélkodtuk a Jalomica völgyét. A kövekről mesélt, a folyóban heverőkről, meg a szívekre hullókról. Arról, hogy a felesége román, s ezért lakik Bukarestben, de a kislánya...

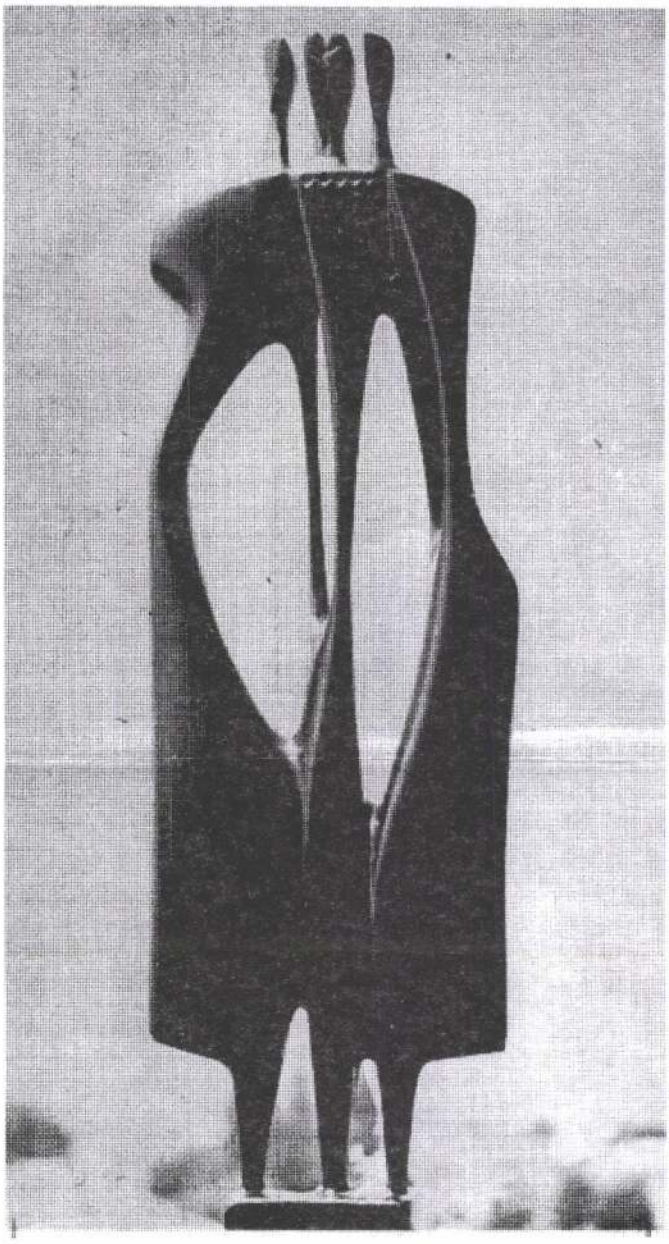

– Angyalka magyar kislány, majd megismered, s meglátod, milyen szépen beszél magyarul. Én két népet szeretek egyszerre benne, a mi fajtánkat, meg a románokat. Tudom, téged szeretnek a románok, nincs is "odaát" magyar író, aki így ismerné Erdélyt, a Regátot, Moldvát és a Tengermelléket. De ez a kettősség, amilyen előny, olyan nyűg. Hányszor akartak rábeszélni, hogy legyek Petru Balog...

Balogh Péter maradt haláláig.

Ez hátrány volt életében? Bizony az! Az Északi-Pályaudvar elé köztéri szoborpályázatot írtak ki, és a jeligés pályázat győztese ő lett, ám gyorsan valami okot találva új pályázatot írtak ki. De ennek a jeligés győztese is Péter lett... Hogy a nemzeti öntudat ne csorbuljon, inkább nem állítottak szobrot a kijelölt helyre.

A vonaton kezdett beszélgetést a műtermében folytattuk. Hajdan üzlethelyiség volt, ("látod – mutatta – nekem csak ilyen jutott, de ez is nagyon jó, mert csináltam a magasba egy galériát, ott leheveredek, ha nagyon benne vagyok a munkában, akár éjszakára, vagy napokra is itt maradok...") – itt koccintottunk vörösborral, mert csak azt szerette igazán. Itt mutatta nekem "megőrzött, és még el nem adott" műveit. Akkor a fa volt a mindene.

– Nekem Ohmann Béla volt a mesterem a budapesti Iparművészeti Főiskola szobrász szakán. Ismered a műveit?

– A várban is, Székesfehérvárott is – feleltem, és ez is öröm volt, hogy ismertem és szerettem.

– A fa olyan mint a nő, ha simogatom, akárha asszonyokat ölelnének az ujjaim. Nézd, milyen az erezetük. Látod, itt a mell kidomborodásán például, na örülök, hogy ebben is egy a véleményünk...

Vékony, lebegő, légies faszobrok voltak ezek.

Mindet őrzöm, mert akkor készítettem Péter barátomról egy keskenyfilmet. De nem volt elég fény, csaltam hát, lassabb sebességgel vettem föl, mitől vetítés közben minden felgyorsult. Nevette is, mikor első pesti útján megnézte önmagát. "Ni, hogy futkosok..." – kacagott, mert az odaátiak, az erdélyiek szeretik ezt a szót.

De hadd mesélem végig a bukaresti műteremlátogatást.

– S ez a szobrom hogy tetszik? – mutatott egy női aktot, ami ott vetkezik a könyvespolcomon...

– Jaj, ez nagyon.

– Hát akkor öleld örökre – mondta és megajándékozott vele.

Amikor eljött megnézni magát (hogy azután még szokszorsokszor az életben), hozott egy ólomszobrot, egy fekvő katonát.

– Tudod, hogy kedves vagy, Péter?

– Miért?

– Hogy az ólomszobrot nem Bukarestben adtad nekem...

Mesélt az életéről. 21 évesen résztvevője lehetett 1941-ben a nagybányai festőiskola nyári tanfolyamának. Ősszel, az Iparművészeti Főiskola hallgatója, ám 43-ban katona lett. Kolozsvárott saját műteremhez jutott. A háború után Váradon látogatja az ottani képzőművészeti iskola szobrász szakát, egy év múlva tagja a Képzőművész Szövetségnek, majd 48-ban Bukarestben a Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Főiskolán egyszerre harmadéves, betudják addigi iskola tanulmányait. 1953-ban, a bukaresti VIT képzőművészeti pályázatának második díját nyeri el. Később tanársegéd a főiskolán, letelepszik a román fővárosban, feleségül veszi Angelát, aki ettől kezdve Angela Balog néven vált ismert grafikussá s lett textilművésszé.

Mezei József, a Kriterionnál kiadott könyvében azt írja róla: "... szobrászata beilleszthető korunk modern európai szobrászatának abba az áramlatába, melyet Herbert Read szakszerűtlenül hangzó, de lényegre világító kifejezéssel vitalizmusnak nevez."

Nem jegyzek ki többet e könyvből, mert nem szeretem a képzőművészet-kritika szakzsargonját, ami legtöbbször csak arra alkalmas, hogy magyarázzon, holott a festő vagy szobrász, éli a művészetet.

Balogh Péter mindig keményen dolgozott.

Ha Bukarestben jártam, mindig letette a vésőt, vagy később, a hegesztőpisztolyt, és jött velem a kiskocsmákba, a Bellu temetőbe. Mert éppen akkor jöttem vissza Tirgu Jiul-ból, magyarul Zsilvásárhelyről, ahol Brancusi ámulatbaejtő műveit csodáltam, kezdve a Csók kapujától, megállva a Hallgatás asztalánál, és elmenvén a Végtelen oszlopig.

– Kivinnél Brancusi sírjához? – kérdeztrem.

– Hogyne vinnélek – mondta és már mentünk is. 1977 ősze volt. A temetőbe virágot vittünk. Oly sokat adott nekem Brancusi. Verseket írtam szobrairól, a zsilvásárhelyi élményről. Utána a Hanul Manuc fogadóban boroztunk...

Akkor éppen budapesti kiállításról álmodozott. De mért ne, ha már Milánóban, Hannoverben, Párizsban, Japánban vannak gyűjtői, miért ne szerethetne végre egy budapesti kiállítást is?

1983-ban újra Bukarestben jártam, írószövetségi vendégként. De Balogh Péter éppen Budapesten volt s így csak Angelával jártam végig a főváros környéki kolostorokat, köztük a híres snagovit is.

– Péter Pesten van – mondta zavartan. – Nem keresett még meg? Elment Párizsba is. Küldenék neki valamit, elvinnéd?

Elhoztam. Hazatértem után megszólalt a telefonom.

– Beszéltem Angelával, Tiiibor – húzta el a magánhangzókat –, s tőle tudom, hogy jártál nálunk is. Kikerültem az utcára s nincs hol laknom. Befogadnátok?

Befogadtuk.

S most előveszem a naplómat. Abban az évben kezdtem el írni, s máig a 19. kötetig jutottam. Ebből idézek....

"Balogh Péter úszik a boldogságban. Végre kiállíthat Magyarországon. Igaz, a saját tulajdonú szobraiból, de ez is valami. Bizony 49 szobrot állított ki a Nemzeti Galériában.

Péter nagy magyar! Szereti fajtáját, népét, félti a holnaptól, a jövőtől. S minket egzecíroztat állandóan, hogy "mi" rosszul politizálunk. Hogy nem teszünk értük semmit.

A kiállításon igen sok az érdeklődő. Hol vannak a szobrászok? Legalább az erdélyiek? Szervátiusz Tibor, Kiss Sándor, és Kiss István, akinek szép és értő szavakkal kellene megnyitni a kiállítást. S hol a többi szobrász? Nekik miért nem esemény egy erdélyi pályatárs kiállítása?

A megnyitó után fogadás a főigazgatói irodában. Vodkát és konyakot iszunk.

Három nap múlva azt mondja nekem:

– Te Tiiibor, nem is tudom milyen emberek élnek itt. Nálunk, odahaza, már az első napon megindulnak az eladások. Jönnek s folyik a diskució, aztán vásárolnak! Tőlem mindig vesznek a követségi emberek. Itt meg senki. Szerdára várom a minisztert. Tőle sokat várok majd ő megmondja, melyiket akarja az állam. Egy szobrot persze itthagyok a Galériának..."

December 8-án ezt írtam a Naplómba:

"Elutazott Balogh Péter, több mint négyhónapi pesti s nagyatádi élet után. Boldogan-boldogtalanul, ahogyan az már lenni szokott. Boldogan, mert sikerült a kiállítása, vásárolt a miniszter, s írtak róla négy lapban, kapott két kalap pénzt, most boldog, hogy hazamehet, mert feszíti a munkavágy. S boldogtalan, mert mégis alig írtak róla a lapok. A Magyar Hírlap, a Pesti Néző szentelt egy-egy elismerő cikket, a Népszabadságban és Délmagyarországban pedig képes összeállítás jelent meg a kiállításáról. De barátai cserbenhagyták. Nem volt ott a televízió sem, pedig hogy reménykedett. És nem jöttek el azok a művészek, akiktől annyira várta az elismerést.

"Vetélytárs" volt a hazai pályán.

De ott volt a miniszter is a kiállításon.

– Azt mondta a miniszter, hogy jövőre szobrot készíttet velem Budapestre. Képzeld Tiiibor, meghív a miniszter. Személyes vendége leszek. S nekem is lesz szobrom Budapesten...!

– Hol, Péter?

– Erről még folyik a diskució. Valami szép helyen. Még azt sem tudom, hogy melyik szobromat válasszam. Enyém a választás joga. Azt mondta a miniiiszter – sosem mondja ki a nevét, így nagyobb a reverencia – ez az én dolgom!

Lelkesedett, telefonált, Bukarestbe és Párizsba, ahol él valaki, aki a szívében lakozott.

– Vágyakozom utána... – szomorkodott. – De hát mi jut még nekem az életben? Vágyakozáááás, sóvárgáááás, egy kis öröm, vörös bor, utazás és alkotás! Ki tudja, meddig élek? 63 éves vagyok! Ha majd hazamegyek, még jobb szobrokat fogok csinálni... Még jobban a lényegre törekszem. Szép áttört fémszobrokat fogok csinálni...

Bizony, Péter óriási változáson esett át, abszolut modern lett, talán szégyenkezik is a régi, "szép" faszobrain.

Noha a miniszter eltávozott a posztjáról, de Balogh Péter alkotása mégis jó helyre került: a Kaszás-dűlő egyik dombocskájára. Ha hétvégi házunkhoz igyekszünk, vetünk rá egy-egy pillantást, mindig látjuk.

Amikor később újra s újra Pesten járt, tele volt boldogsággal. Lánya Los Angeles-be ment férjhez, látogatták a feleségével, de sose együtt, mindig külön-külön. A romániai puccs előtt ritkábban és nehezebben, azután már könnyebben.

Egy ilyen út után ült videokamera elé, megtörten, őszen, de vidáman. A kinti, a nagyon vágyott jó életről s leánya boldogulásáról beszélt. Már érezte, kifelé megy a világból.

Hosszú beszélgetés volt.

– Ezután örökre itt maradok nálatok – nézte végig a felvételt. – Te Tiiibor, néha olyanokat kérdezel, amire nincs magyarázat. Már hogy lenne baj, hogy Angyalkám egy román fiúhoz ment feleségül? A szerelem... – felhősödött be a szeme –, csak a szerelem szép az életben. Csak ez számít! Meg a művek... Hogy ott áll Galacon az általad is megcsodált hatalmas oszlopom, ott vagyok a tengerparton, s Nagyváradon, Ploiestben, Balázsfalván, Sepsiszentgyörgyön, meg itt, Budapesten, meg szerte a világban, s most már Amerikában is.

– Sokan a szemedre vetették a sepsiszentgyörgyi szobrodat...

– Az irigyek. Mások is vállalták volna, de nem tudták megcsinálni... Ugye láttad? Bizony, magyar baka az nem román katona! Ahogyan az én katonám áll, úgy csak a magyar baka áll, román egyenruhában!

– És nem marasztalnak kint lányodék?

– Mit csinálnék ott, ugyan mit?... Így jó, két otthonom van. S kétfelé téptem a szívem. Mindig Pesten szerettem volna élni, de Bukarestben éltem, ahogy lehetett. Derekasan, emberséggel. Jaj, hogy milyen nehéz magyar szobrászként odakint élni... Odakint, ahol otthon vagyok, Bukarestben. Los Angeles-ben meg mit keresnék? Elmegyek s fürdöm a jólétben és hazavágyódom. Tiiibor, én magyar vagyok! Emlékszel, kivittelek az Olthoz, és átmentünk a Szabar folyócska hídján. Nem is értetted a lázam, ugye? Pedig verset is írtál erről... Szép verset. Nekem ajánlottad!

Utoljára 1993. május 11-én érkezett Budapestre. A magyar művészek világtalálkozójára jött. Néhány nappal hamarabb jött és nálunk lakott. De csak a szállást fogadta el, és az első esti vacsorát.

Evett-ivott, mintha bizonyítani akarná, hogy látjátok tudom az illemet, most aztán egy szót se többet...

Az egyik este vörös bort hozott. Ez volt az áldomása a majdnem három évtizedes barátságra. Mert arra ittunk! Mondtam is:

– Ne búcsúzz, Péter.

– Holnaptól nem zavarlak, elvisz egy barátom a vári vendégházba, ahol a többiek is laknak.

Aztán mégis én vittem föl, a Ladával. Elbúcsúztunk, csak úgy, kutyafuttában, hiszen úgyis találkozunk.

Váratlanul utazott el. Telefonon búcsúzott.

Csak a halálhíre jött, hogy agyvérzést kapott műtermi magányában, késve találtak rá, még élt, de már nem volt visszaút. Ott érte a baj, ahol annyira szeretett alkotni, élni, inni, szeretni. 73 év volt néki elrendelve. Igazán nem sok.

Amikor a váradi fürdőhöz vittem a Balogh családot, hogy megnézzük akkor felállított szobrát, azt mondta:

– Én ezekben élek tovább!

Hol volt akkor még a vég?

S hol van élet? Már csak a szobrokban él tovább. A fában, kőben, bronzban!

Amíg fa a fa, amíg kő a kő s amíg fénylik a bronz!

Takács Tibor

Átalmentünk a Szabaron

Bukarest alatt ott folyik
a kicsiny sodrású Szabar,
barátom átvitt rajta, át,
ki szobrász, ember és magyar!

Barátom átvitt rajta, át,
s leteremtett! Az hogy lehet,
hogy ez a folyó, a Szabar,
nem lelkesít fel engemet.

Nem az a kincs, hogy itt folyik,
de ősöktől kapott neve,
hogy magyar neve van neki,
s a múlt, a múlt üzen vele.

Hogy valaha a szabarok
itt szállásoztak, hol a fák
kérdezik, milyen volt e vad
kancatejes atyafiság.

Itt puszta volt, sík volt, mező,
könnyen futottak a lovak,
s elvitte a folyó idő
az erre járt szabarokat.

Kik is lehettek? Rokonok?
Oldalági testvéreink?
Magyarok-e a szabarok?
Vitattuk a szív érveit.

Barátom átvitt rajta, át,
s lelkendezett, lelkendezett,
hogy ez a kicsinyke Szabar
itt összeköthet lelkeket.

Összeköthet földet, eget,
és minden erre haladót,
s áldottuk azt a valakit,
e folyónak nevet adót,

ki talán nem is itt lakott,
ki talán nem is volt szabar,
ki úgy veszett el, ahogyan
ott túlnan vész el a kanyar.

Átalmentünk. S visszafelé
autónk fénye fölcsapott,
s láttuk, hogy a folyóban épp
megmártóznak a csillagok.

1977 Bukarest

BALOGH Péter építészmérnök

életrajz

VS2 1996/1 120.

2 pókel : ⇒ Egyetemes Valagato

- Egész en-i irod.

~ francia: BRUNET : 70-80 ezer kal

~ német : EBERT : ~~életrajz~~

JÖCHER : életrajz ↑ (All

XVI-XVII. is i hidós

/Jezuitak Sommer Vogen (magy

~ magyar : RÉVAI (elég jól vi

(Pallas: enciklopédikus jell.) Reván

Ha nincs forrás: ~~[illegible]~~ ⁄.

BALOGH Péter festő

Képző- é. Iparmüv. Gimn. Zirkl. 1993. (1966 ban végzettek)

5. 68.

Uj Müv. 1993.

Héri Vera 1010, 1283
Heritesz Gábor 1890
Herman Lipót 1327, 1977
Hernádi Miklós 547, 1672,
Herrer Caesar 1978
Hervay Ferenc 612, 613, 61
Hervé, Lucien 480
Hevér Zoltán 528, 1589, 22
Hevesy Iván 547, 1272, 13
Heysa Károly 1192
Hikisch Rezső 1348
Hild József 1189
Hillebrandt, Franz Anton
Hiller István 17
Hincz Gyula 1979, 2067
Hindelang, Eduard 1081

Balogh Péter asztalos

(1826-30)

KOPPÁNY Tibor: A Balaton környékének műemlékei. Bp. : OMvH, 1993 81.

BALOGH PÉTER (1947-1982) EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

Amikor 1962-ben a rákoshegyi leányiskola velem nevezett be a kerületi rajzversenyre, már tudtam, hogy a fiúiskolában van egy nagyon jó rajzos, aki kemény vetélytársam lesz azon a versenyen. Igen, ott, a rákosligeti „Kis Dózsában", a Nagy János által szervezett kerületi rajzversenyen találkoztunk először, s ő is úgy köszöntött: „...hát te vagy az a híres rajzos a leányiskolában?..." A szomszéd utcában lakott, akkortól kellemes kollegiális viszonyban voltunk egészen főiskoláskorunkig. A vonaton sokszor együtt zötykölődtünk a Keletiig, beszélgetve értünk be a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba, ahol párhuzamos osztályba jártunk.

Bazilidesz Sándor, tanára ugyanúgy fölismerte kivételes tehetségét, mint Nagy János az általános iskolában. Iskolatársai is tátott szájjal csodálták ceruza- és ezüstvessző rajzait, melyek zömmel majmokat és más vadállatokat ábrázoltak. A Képzőművészeti Főiskolára azonnal fölvették, Ék Sándor képgrafikus osztályán végzett 1974-ben. Ekkor már nem okozott semmi gondot számára, ha fejből valakit vagy bármit le kellett rajzolni. Emlékszem, valakiről mesélve gyorsan lerajzolta nekem, kiről van szó — egyetlen körvonallal.

Ha úgy döntött, 60 fokos rálátásban egy ugró menyétet, tigrist, békát, bármilyen állatot környezetével együtt akar ábrázolni, vagy emberi alakot akar békaperspektívából, könnyedén megjelenítette, mégpedig úgy, hogy elkezdte a munkát a papír egyik sarkában, gondosan haladva végül befejezte a papír túlsó sarkán. Belső látással, élénk fantáziával dolgozott. Talán ezt mondják a zenészeknél abszolút hallásnak?

A főiskolai években közelebb kerültünk egymáshoz, a kölcsönös szakmai respekt barátsággá érett. Előszeretettel beszélt állatokról, vadászélményeiről. Képes volt órákig figyelni egy pókot vagy bogarat, és lebilincselően magyarázni annak biológiai és viselkedési tulajdonságait. Kellemes társasági ember volt, alapvetően jókedvű, barátságos, bohém, de az utcán nem virított messziről, hogy ez csak egy művész lehet, megjelenése nem tért el az átlagostól.

Hányatott magánélete során fáradhatatlanul rajzolt, illusztrált sok-sok mesekönyvet a Móra Kiadónak dolgozva — Fekete István állatregényei újra megjelentek az ő állatrajzaival (külföldön is). Készített illusztrációkat a Magvető, a Corvina, a Szépirodalmi Könyvkiadónak is, és 1976-tól állandó grafikusa lett a „Nimród" című vadászlapnak. Rajzai megjelentek más folyóiratokban, napilapokban is. Idősebb, fiatalabb pályatársai egyaránt észrevették, hogy ilyen zseniális rajzolója a magyar művészetnek Zichy Mihály óta nem volt.. Kollégái csodálattal vagy féltékenyen figyelték pályája meredek fölfelé ívelését. Élettel telített, bravúros rajzstílusa az akkoriban ismét divatossá váló szecesszió ízeit is magába szívta, s talán a legjobb bécsi szecesszió hagyományait folytatta. Nagy hatással volt pályatársaira, többeknél a mai napig fölismerhetőek a Balogh Péter-i stílusjegyek.

Amikor régi vágyálma beteljesült — Dr. Nagy Endre vendégeként több mint négy hónapot töltött Tanzániában —, úgy tűnt, hogy nagy tehetsége, erős akarata és életszeretete legyőz minden gáncsoskodó akadályt, nehéz körülményt. 1980-ban megkapta a Művelődési Minisztérium nívódíját. És 1982-ben szerettei, barátai döbbenten állták körül koporsóját...

Munkái zömét szülei őrizték meg, de féltve őrzött kincs egy-egy rajza, rézlemeze, általa illusztrált könyv mindannyiunknak, akik barátai, ismerősei lehettünk. Az Erdős Renée-villában 1995. március 11. és április 6. között e művekből mutat be kiállítást a Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság azzal a szándékkal, hogy szülőföldjének, Rákoshegynek, és a kerületnek lakói szélesebb körben megismerhessék munkásságát, és magukénak érezhessék e zseniális, fiatalon távozott grafikusművész emlékét.

ALBRECHT JÚLIA

BARKOSVIDÉK 1995 március

1000 aprócikk **BARKÁCSBOLT**

Bosch, Skil, Black & Decker
gépek, kéziszerszámok

- Fa- és alulétrák
- Zárak
- Kötőelemek
- Karnisok

Budapest XVII., Pesti út 67-73.
Telefon/fax: 257-5203

Április 3-án újra indul a
szabadtéri teniszisko1a
a Gyökér utcai teniszpályán.
Jelentkezés a helyszínen a hét minden napján.
Ár: 8 év felettieknek 2200 Ft/hó,
alattiaknak 1900 Ft/hó. Heti 3 foglalkozás.

A helyszínen lévő vendéglőben
házias ételekkel várjuk vendégeinket.
Sportmenü 210 Ft, elvitelre 190.
Darts-játék

BEMUTATKOZIK A LIGET KAMARAZENEKAR

A Bartók Béla Zeneiskola tanári vonószenekara, a Liget kamarazenekar, a zeneiskola tanáraiból alakult, jelen formájában 1976 óta működik, Hlács Gusztáv vezetésével. Az együttes a zeneiskola támogatásával dolgozik, próbáit a zeneiskola rákosligeti központjában tartja. A sok nehézség ellenére az elmúlt 19 évben folyamatosan működött, magját továbbra is a kerületi zenetanárok alkotják, de munkájába egyre gyakrabban bekapcsolódnak a zeneiskola végzett növendékei, valamint a kerület zeneszerető polgárai is.

Együttesünk fő célkitűzése az elmúlt időszakban az volt, hogy a kulturális szempontból hátrányos helyzetű peremkerületben népszerűsítse a komolyzenét, ezzel egyfajta kulturális misszióra vállalkozott. Ezt tükrözi az a tény, hogy műsoraink nagy részét a kerületben adjuk. Az elmúlt 19 évben számos fellépésünk volt a Dózsa Művelődési Házban, emellett a kerület kisebb kultúrházaiban és iskoláiban is terjesztettük a klaszszikus zenei kultúrát. Rendre részt vettünk a kerület különféle rendezvényein, ünnepségein, így egyebek között a Pünkösdi Kórustalálkozókon és színvonalas egyházzenei rendezvényeken. Emellett gyakran felléptünk a főváros és az ország különféle kulturális eseményein is (Barokk-udvar, Zichy-kastély, Nagytétényi Kastélymúzeum stb.)

A zenekar műsorpolitikája — mint az a fentiekből is látható — elsősorban a közérthető komolyzene propagálására irányult. Műsoraink megválasztásakor mindig szem előtt tartottuk azt, hogy közönségünk jó része a mi koncertjeinken találkozott először a komolyzenével. A zenekar az utóbbi időben fiatal, tehetséges művészek diplomakoncertjein való közreműködésre is vállalkozik, ami jó szolgálatot tesz a kerület zenei életének szélesebb körben való megismertetése terén.

A zenekarhoz elsősorban a barokk kor zenéje áll közel; Corelli, Vivaldi, Bach, Händel és mások művei igen gyakran szerepelnek műsorunkon. A klasszikus zenei stílust elsősorban W. A. Mozart zenéje jelenti számunkra, akinek divertimentóit, köztük a híres Kis éji zenét gyakran tűzzük műsorra. A romantikus zene általában nagyobb technikai és zenei nehézségek elé állítja az előadókat, de ennek ellenére híres romantikus vonószenekari művek, mint például Rossini, Mendelssohn, Dvorak vagy Csajkovszkij egyes kiemelkedő alkotásai ugyancsak megszólalnak a zenekar előadásában. Emellett nem fordulunk el a mai művek megszólaltatásától sem. E téren megemlítendő a modern, sőt kortárs magyar zene értékeinek (egyebek között Bartók Béla, Weiner Leó, Hidas Frigyes és Kocsár Miklós egyes műveinek) felkarolása, ami a zenekar sikeres külföldi szereplésein (egyebek közt Németországban, Dániában, Svédországban, Olaszországban, Litvániában és Izraelben) igen kedvező visszhangot váltott ki.

Érdekes, bár az utóbbi években ritka színfolt volt az együttes életében az, amikor kirándulást tett a könnyűzene területére: népszerű könnyűzenei darabokat adtunk elő alkalmas fúvós, billentyűs és ritmuskísérettel, többnyire Hlács Gusztáv feldolgozásában.

A fentiekben vázolt sokéves, folyamatos színvonalas tevékenység elismeréseként a zenekar 1991-ben a Kiváló Együttes címet, 1994-ben pedig Aranydiplomát kapott.

A zenekar fellépései közül csupán a közelmúltra visszatekintve meg kell említeni a múlt év októberében lebonyolított sikeres olaszországi turnét, a karácsonyi önálló zenekari estet a Dózsa Művelődési Házban, valamint részvételünket (magyar szerzők műveivel) a magyar kultúra napja alkalmából ez év januárjában rendezett ünnepi esten.

A közeljövő tervei közt szerepel fellépésünk március 7-én a Rákosligeti Művészeti Napok rendezvényén a Rákosligeti Közösségi Házban, májusi Bach hangversenyünk a Dózsa Művelődési Házban, valamint közreműködésünk a Rákosmenti Zenebarátok Tavaszi Fesztiválján.

Zenekarunk akárcsak a múltban, a jövőben is mindent megtesz annak érdekében, hogy műsorát gazdagítsa, szakmai színvonalát fokozatosan javítsa, hiszen ezzel tartozunk magunknak, de méginkább közönségünknek, mindenekelőtt kerületünk zeneszerető polgárainak.

Hlács Gusztáv művészeti vezető és
Hunyadi László zenekari titkár

BŰNÜGYI KRÓNIKA

BŰN ÉS BŰNHŐDÉS

Takaros ház valahol Csaba-Újtelepen. Három szoba, garázs, melléképület. Kertjében fák, bokrok, díszcserjék. Látszik, hogy évekkel ezelőtt gondos kezek alakították, ápolták. Az erre sétáló idegen nem vesz észre semmi különöset. A téli alkonyatban számára egyik ház olyan, mint a másik. Békés kertvárosi idill. De a környék lakói tudják. Tudják, hogy évekkel ezelőtt e falak közé beköltözött a borzalom, és a rettegés lett az úr...

A K. családé e ház. A most 61 éves családfő évek óta iszik. Menetrendszerűen verte családját, feleségét és fiát, I-t. Az asszony négy évvel ezelőtti halálához — egy helybéli szerint — közvetve a férj durva bánásmódja is hozzájárult. A két férfi magára maradt, és elszabadult a pokol. Folyt az alkohol, később a vér is. Az öreg az egyik legsúlyosabb bűn miatt börtönbe került, feltételesen szabadult 93-ban. A kisházba albérlőket fogadott: egy férfit és egy nőt. Most már négyen isznak. Együtt is, külön is. A helyzet fordul, most már a fiú veri az apját, méghozzá brutálisan. Előkerül kés, balta, hokedli — még a borosüveg is kiborul. Rendőrség, mentő, kórház, a fiúra bilincs.

Eddig kilencszer verte meg az apját, négy alkalommal igen súlyosak a következmények: kéz-, borda-, orrcsonttörés, arczúzódás. Az alacsony termetű, vékony ember már nem bírja sokáig. Apa fél a fiától, fiú az apjától — talán önmagától is.

A fiút 1994. szeptember 25-én előzetes letartóztatásba helyezték. Ügyészi indítványra december 22-én szabadult. Nem bírták egymást sokáig, január 3-án egy székkel leütötte az apját, aki kórházba került. K. I. január 15. óta ismét előzetes letartóztatásban van.

Itt ül előttem. Közepesen magas, erős testalkatú. 38 éves, eddig büntetlen, jó mestersége van: szakács. Kezéről lekerül a bilincs, megdörzsöli a csuklóját. Rezzenéstelen arccal állja tekintetem. Komoly zavarban vagyok. A beszélgetésbe beleegyezik, kérdéseimre indulat nélkül, hűvös nyugalommal válaszol:

— Ha az apám végre beleegyezne, és eladná a házat, megkaphatnám a felét, mely anyai örökségem, és összeköltözhetnék az életttársammal és 9 éves kislányommal.

Az előzetesből rövidesen ki kell engedni. Vajon mikor lesz vége? Mi lesz a vége?

KÁROSULTAK KERESTETNEK

Még 1993 májusában történt: néhány rámenős üzletkötő ellepte kerületünket, hogy az ESENDEN Marketing Iroda nevében és a jó üzlet reményében pecázgasson a zavarosban.

Előadták, hogy az akkor még VI. kerületi illetőségű cég 100 ezer példányban, Budapestszerte megjelenő katalógust kíván kiadni, melyben a vállalkozók meghirdetik tevékenységüket. Minden egyes hirdetéshez egy kártya is járt volna, melynek bemutatásával a vásárló, illetve a szolgáltatást igénybe vevő 2-8 százalék kedvezményt kapott volna. A szabályos(!?) szerződésben 1993 októberére ígérték a megjelenést. Egy beugró 6250 forint volt (sok kicsi sokra megy!), ezt természetesen előre be is szedték a derék futnokok. Október után (sehol semmi) a „korán ébredők" gyanút fogtak, és visszakövetelték a pénzüket, amit néhányan meg is kaptak. Ezután a fantomcég 1994 márciusában annak rendje és módja szerint felszívódott.

Mint tudjuk az ember ESENDő, így még csak sejteni sem lehet, hogy mennyi a kerületi károsultak száma. Ezért a XVII. kerületi kapitányság kéri, hogy aki a fenti céggel kapcsolatba került és kár érte, az a maga, illetve a nyomozás érdekében tegye meg bejelentését a 256-8614-es számon. **Fa. Fe.**

Balogh Péter /Micske,Bihar m.,192o.júl.3o. -- /: szobrász. -- Művészeti tanulmányait 1941-ben a nagybányai kolónia nyári tanfolyamán kezdte;ősszel beiratkozott a Budapesti Iparművészeti Iskola szobrászati szakára,irányítója Ohmann Béla. 1943:katonai szolgálatra hívták be,közben Kolozsváron műtermet kapott és megrendelésekhez jutott. 1945:Fekete József nagyváradi szobrász magániskoláját látogatta. 1948:előző tanulmányait betudva a Bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőműv. Főisk. folytatta tanulmányait. 1953/54:Constantin Baraschi tanársegése lett a bukaresti főiskolán,véglegesen a román fővárosban telepedett le. 1954:házasságot kötött Angela Circăval,aki Angela Balogh néven lett ismert textilművész. 1959-től számos európai országban járt tanulmányúton. Szobrászata a természethű formáktól haladt az absztrakció felé.Eleinte többnyire fában,később bronzban dolgozott.Köztéri szobrokra,monumentális művekre kapott megrendelést: 1961:Pihenők /Észak-Efória,kő/, 1965:Bűvös

élet /Püspökfürdő,bronz/, 1966:Oszlop /Galac,kő/,1969:Három nemzedék /Ploieşti,kő/,1973:Stefan Ludwig Roth mellszobra /Balázsfalva, bronz/,1974:Ovidius /Félixfürdő,bronz/, 1974:Katonaszobor /Sepsiszentgyörgy,bronz/, 1992:Petőfi Sándor mellszobra /Margitta,bronz/.

. 1968-tól számos egyéni kiállítást szervezett Bukarestben és romániai városokban. Külföldi egyéni tárlatai: 1969:Milano,1972:Párizs,Uppsala, [redacted] 1976,1978,198o:Bonn,1983:Budapest.

C. Ro. -- 1071 Bucureşti,Str.Cristian Tell Nr.27. -- T.9o/5o9-7oo.

Bálint Tibor:Monumentális kisszobrok.Utunk,1962/43. -- Murádin Jenő:Ars poetica szoborban. Igazság,197o.aug.2. - Mezei József: Balogh Péter.Kriterion,Buk.,1976.

SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Dálogh Péter, szobrászművész
SOMOGYI NÉPLAP
1984 AUG 4.
1021

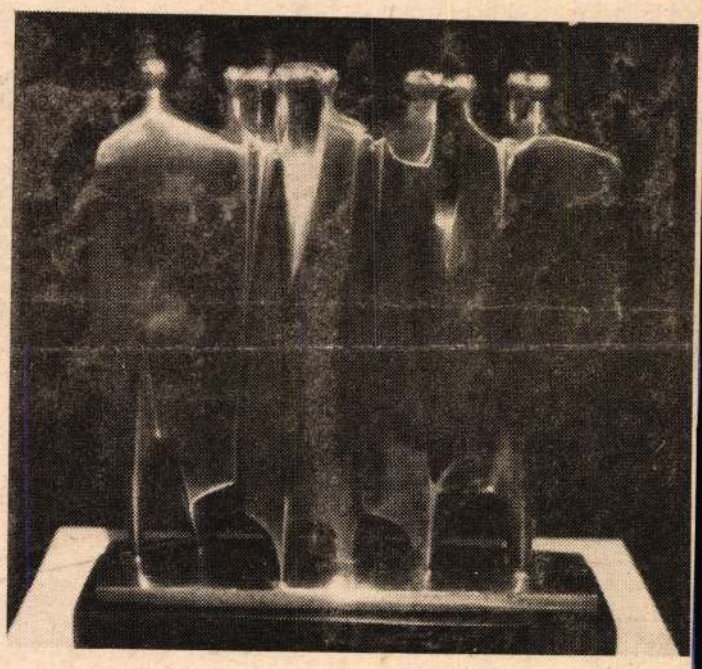

Balogh Péter szobrai

Balogh Péter Bukarestből hozta műveit Budapestre, amelyeket az „egység szobrainak" nevez. Több okból teheti ezt. Világnézeti megfontolásból és a formák egyeztetéséből, vagy azért, mert Budapesten tanult az iparművészeti iskolán, Bukarestben él; életműve népeink barátságának építését szolgálja. Fogalmazása meszszemenően európai és XX. századi egyben: magyar, román forrásokat egyaránt számbavesz, nevezzék az előképet Medgyessy Ferencnek, Brancusinak vagy akár Henry Moore-nak, mindig új mű és Balogh Péter-alkotás lesz belőle. Az egység szobraival ars poeticáját hangoztatja. Ez az egység többrétű. A realizmust bővíti új elképzelésekkel, az eszme, a forma friss és új hajszálgyökereivel, s ez a sokszoros egységre törekvés barátságot, nyugalmat, békét, kibontakozást szervez emberek és népek között. Ő így európai, így szobrász.

1920-ban született Bihar megyében, 1934-ben inas és munkás Nagyváradon, ahol Maczalik Alfréd festőművésznél folytatja rajztanulmányait. Főiskolai szinten ezt Budapesten és Bukarestben fejezi be, 1968-ban kitüntetik a Kulturális Érdemrenddel. Műveit számtalan külföldi országban mutatta be, egyéni kiállítása volt Nagybányán, Nagyváradon, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Aradon, Milánóban, Párizsban, Uppsalában, hat alkalommal Bukarestben, s most fővárosunkban, a Magyar Nemzeti Galériában.

Érzéke van a különleges mozdulatok szobrászi jelöléséhez, melyek a formán túl eszmét is értelmeznek alakzatrendszerükkel. Erre jó példa az 1967-ben mintázott Kíváncsi, továbbá az akrobatika tárgyköréből kölcsönzött Alázat. Balogh Péter művészetére jellemző a mesterségbeli hiánytalan tudása, s az ehhez társuló képzeletgazdagság, a fogalmazás választékos eleganciája, a kivitelezés tökélye. Van ereje ahhoz is, hogy a csoportábrázolásban felmutasson újdonságokat. Ez az összetartozás köti egybe az 1959-ben mintázott Győztesek realisztikus tömbjét, a frontálisan beállított két figurával, és az elvonatkoztatás tömörségét birtokló Követek tisztázott szobrászi képletét, melynek végleges alakját 1981-ben lelte meg.

Ötletekben és új formákban kifogyhatatlan, minden új ideáljához megtalálja a szobrászi külalakot. Ezért tűnik egyszerűen izgalmasnak és természetesnek 1977-es Kúttenve és Új Kőmíves Kelemenje, mert a forma reális és szimbólikus értelmű: alakzat és jel egyszerre. Az 1967-ben mintázott Ovidiushoz című plasztikájának sajátos törvénye: a szívszorítóan szép magány kifejezése. A Teremtés simára göngyölt örvénylése is telitalálat, akár az 1980-as keltezésű Béke, mely a maga körkörös rendjével a világ egyensúlyát és önmagába záródását, egységét fejezi ki. Az áttört formák Henry Moore-i ösvényén fogalmazta meg a Biztonság és a Bizalom csoportját. Jellemző szellemi mozgékonyságára, műveltségére, tág érdeklődésére, egyetemes elkötelezettségére és fáradhatatlan szobrászi invenciójára, hogy szoborrá álmodta Móricz Zsigmondot, egyszerű hegyi embereket, betyárokat, holdtöltét, az építészetet, a Genezist. Balogh Pétert nagyon komoly rokonság fűzi a tiszta architektúrához, minden szobra: építmény.

Losonci Miklós

CÉHLEGÉNYEK VÁNDORLÁSA

Mindennapi nyelvhasználatunkban olykor előfordulnak egyes szavak, kifejezések, melyeknek nem ismerjük az eredetét. Ilyen például az atyamester. Ő volt a céhlegények felügyelője és patrónusa. Segítőtársai pedig a bejáró mesterek és a mívlátó mesterek, akik a termékek minőségére vigyáztak, a mesterremekek elkészítését ellenőrizték. E tisztségek eredete visszanyúlik a középkorba, s funkciójuk csupán a céhek felszámolásával — Magyarországon 1872-ben — szűnt meg.

Mik is voltak tulajdonképpen a céhek?

Az azonos mesterséget űző kézművesek érdekvédelmi szervezetei — az árutermelés, a piac, a rendszeressé váló vásárok megindulása idején. A helyi mesterek piaci érdekeit védelmezték a feudális rend keretei között. Magyarországon a 14—15. században betelepült, főleg német és olasz mesteremberek alakították meg az első céheket, s a 16. század elején már több száz működött jelentősebb városokban. A 19. század elején a számuk meghaladta a négyezret. Több mint kétszázra tehető azoknak a foglalkozásoknak a száma, melyeket céhes keretek között folytattak hazánkban.

A céh szigorúan zárt szervezet volt, tagjait szorosan összefogta, soraiba csak nehezen engedett be új tagot.

A ranghoz vezető út első állomását jelentették az inasévek. Rendszerint 10—12 éves korában szegődtették az inasokat, 3—5 évre. Ha kitöltötte a tanulóéveket, a céhmester a tagság elsőtt felszabadította: inasból legény vagy más néven segéd lett. Erről díszes „bizonyságlevelet" állítottak ki a céh vezetőségének az aláírásával és pecséttel ellátva.

Ekkor azonban még nem lett teljes jogú mesterlegény, föl kellett vétetnie magát a legények társaságába. E szervezet is szigorúan a céh keretei között működött az atyamester felügyelete alatt, a maguk választotta „dékány" vezetésével.

A legények hasonlóan szoros patriarchális kötelékben éltek munkaadó mesterükkel, mint az inasok. Nála laktak, étkeztek. Csak később szűnt meg ez a szokás, amikor a mesterré válás nehézségei miatt idősebb, sőt családos legények is dolgoztak a műhelyekben. A mester úr azonban mindig „hatalom" maradt, hiszen az engedetlen, fegyelmezetlen legényt áristommal, sőt testi fenyítéssel is büntethette.

A céhek általában megkövetelték a felszabadult legényektől a vándorlást. Ez azt jelentette, hogy más városokba, sőt országokba is el kellett menniük dolgozni —, hogy szakmai tudásukat, látókörüket bővítsék. A vándorlás idejét legtöbbször három évben határozták meg. Így jutottak el a magyar mesterlegények közül nagyon sokan Németországba, Franciaországba, sőt Angliába is. A vándorlás intézménye volt az az állandó, friss, éltető vérkeringés, amely az európai céhrendszert minden külön központi szervezés nélkül évszázadokig szorosan összetartotta. A legények szakmai ismereteiket bővítették, új technikai eljárásokat, mesterfogásokat nyelveket tanultak, világot láttak. Hazatérve mindezt hazájuk, szülővárosuk javára kamatoztathatták.

Vándorévei leteltével vagy visszatért a szülővárosába vagy valamelyik céhes helyen telepedett le. A mesterré válásnak azonban még mindig több feltétele volt: a városi polgárjog, s el kellett készítenie a céh alapokmánya által meghatározott, bonyolult és költséges mesterremeket is.

T. Á. L.

---

tudói

yorsíróknak?

Sokan jelentkeznek a délutáni tanfolyamokra is, főleg gyesen levő kismamák. Igaz az is, hogy a tanfolyamokon nagy a lemorzsolódás. Ha a kezdeti lendület elfogyott, a második évben megcsappan a résztvevők száma. Vannak

Lukics Lászlóné egyike az országos versenyeken kiemelkedő teljesítményt elérő versenyzőknek. A megyei tanács igazgatási osztályán húsz éve ügyviteli alkalmazott.

— Senki sem volt kíváncsi arra, tudok-e gyorsírni vagy sem. „Na üljön le gépelni! Mit tud?" — mondták, és a gyakorlati tudás számított a felvételnél. Amióta a tanácsnál dolgozom, a főnököm csakis gyorsírásba diktál. Tudja, hogy ezzel a módszerrel rengeteg időt takaríthat meg. A munkahelyeken általában elismerik a gyorsírási képességet... szóban. Anyagi szempontból nem érzem a megbecsülést. A fizetésem húsz év után 4300 forint. Képesítésem sze-

Balogh Péter Pál

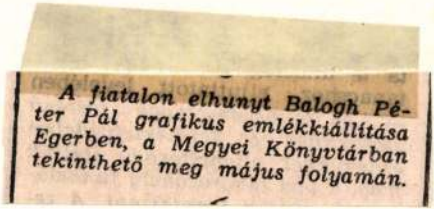

A fiatalon elhunyt Balogh Péter Pál grafikus emlékkiállítása Egerben, a Megyei Könyvtárban tekinthető meg május folyamán.

Magyar Nemzet 1987. VI. 1.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748/ 340-726

Péter Balogh

DAILY NEWS

1983 NOV 3

1021

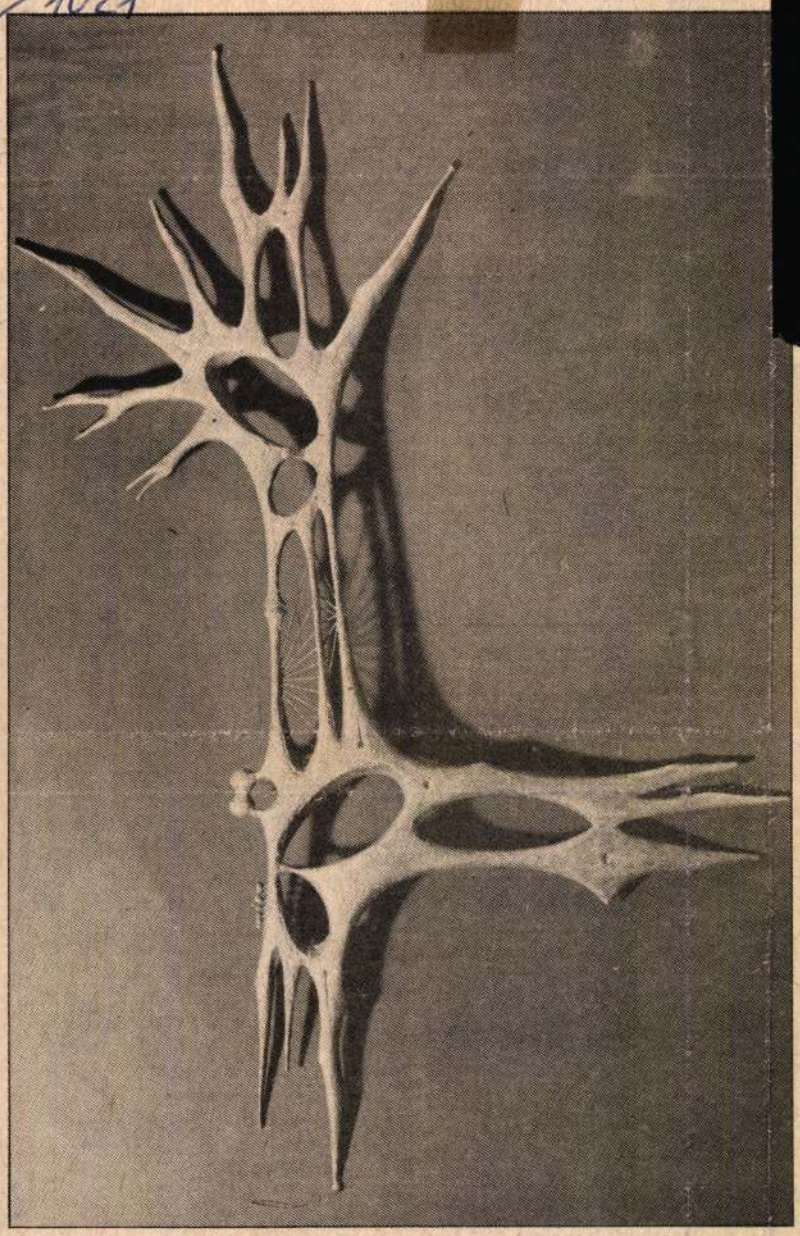

PLAN-II, a 1977 work by sculptor Péter Balogh, whose one-man show opened at the National Gallery in Budapest on Thursday. Balogh (63) is in the top ranks of contemporary sculpture in Romania, and his works have been displayed in several countries, including the Soviet Union, Cuba, Sweden, Egypt, West Germany and the United States. His present show gives a cross-section of his crop of works from the last 25 years. His principal concern as an artist is sculptural expression of the power inherent in the community. Structural elements are gaining growing emphasis in his art. The show runs until November 27

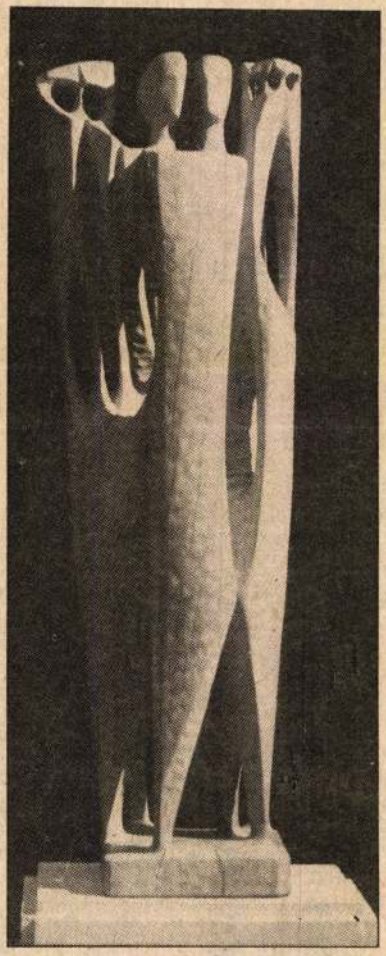

PHOTO MTI — ISTVÁN CS. TÓTH

'Security' by Péter Balogh

mps" will be set
US military in
tain next week.
lickman said 12
m Common wom
w York with h
seek an injunctic
eral court hea

agrees on Lebanon's 'Arab character'

Geneva, Nov 2 (AP) — Leaders of Lebanon's warring factions reached agreement on Wednesday on the country's "Arab character" but clashed sharply over the controversial Israeli-Lebanese troop withdrawal pact, Lebanese sources said.

A conference spokesman said the delegates agreed on a resolution declaring Lebanon "a sovereign Arab country" and conference sources said the document affirmed Lebanon's responsibilities and obligations as a charter member of the Arab League.

In Beirut, the privately-owned Central News Agency said the delegates had agreed to postpone discussion of the May 17 Israeli troop withdrawal pact until the end of the conference. But Druse sources in Geneva disputed this, saying their leader Walid Jumblatt had attempted to raise discussion of the pact in the two-hour morning session.

A conference spokesman, in announcing agreement on the "national character" agenda item, said the conferees had agreed not to release an official text of the agreement at this time. However, Jumblatt said the resolution affirmed Lebanon's Arab character, would lead to greater Arabization of Lebanon's westernized cultural life and educational system and affirm "the obligations of Lebanon as a founding member of the Arab League."

Arab League regulations bar members from entering into unilateral contacts with Israel.

Clashes

Beirut — The Lebanese army clashed with anti-government militias in the southern suburbs of Beirut and the central mountains in spite of renewed efforts by a special security committee to stabilize the ceasefire.

Earlier, a security committee made up of representatives from the rival factions met in an effort to stabilize the ceasefire after an upsurge of violence overnight threatened to reflect adversely on the Geneva talks.

Tel Aviv — Israeli occupation forces on Wednesday closed Bethlehem University for two

MAHIR
MAGYAR HÍRFIGYELŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Péter

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1984 JAN 28

mult el megint a nyár

1021

GYŐZTESEK

Irodalmi oldalpárunk Balogh Péter Romániában élő szobrászművész alkotásairól készült fotókat tartalmazza

sugallják, 20—30 000 , ami egy pet sejtet. agy hábo- jóval na- , hiszen a seregei se- felvonultat-

ekre oszlot- ott kezdet- szövetség et ekkor a etségfők ta-

fejedelmük atalma csú- gette és Bi- nt aranyat nt. Székhe- Bánátban ütötte fel. áját még a csodálattal

n birodа- akor (453) hullott. At- reggel 454- Nedao fo-

Kárpát-medencéből.

A hun nép régés lékanyagát mind a pig csupán néhány tes tárgy reprezent közül a cikáda fit hun áldozati üst a és az európai hun ban egyaránt me

A hun korszakra nyos sírok és kis tucatnyi síros teme lemzőek. Gazdag, réteghez tartozó sírleletet ismerünk Pécsüszögről. A sírban a halott mellett találták a hun hatalmi jelképet, az aranyíjat.

Igazi hun fejedelmi sírunk is csak egyetlen egy van. Ez a Szeged melletti nagyszéksósi pusztán került elő. A lelethez 175 darab tárgy tartozik. Súlyos nyakperec, áldozati csésze, drágakövekkel díszített diadém töredékei, ruhadíszek és csatok, a nyereg aranylemez borítása, aranyborításos tőr és kard, arany korbácsnyél, arany és elektron edények,

ször Ipolyi Arnold Magyar Mythológiájában szerepelnek együtt: „...s talán magába a folyó medrében, mint Attiláról egy hagyomány van tudtomra, mely szerint hasonló mint Alarich (Jordán, 29) ő is a folyónak leeresztése után, kincsei és fegyvereivel annak medrébe temettetik, miután a hullámok ismét föléje eresztetnek."

Hogy Ipolyi honnan vette a „hagyományt", azt nem tudhatjuk, de tőle már egyenes volt az út Jókaiig. majd Gárdonyi Gézáig. „A csíra Ipolyié, Jókai nevelte belőle a fát és Gárdonyi Géza megszólaltatta rajta a fülemülét."

A fentiek szellemében tehát teljesen felesleges a fo-

ontagságai

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Péter szobrászművész
[Románia]

SOMOGYI NÉPLAP

1983 DEC 17

1021

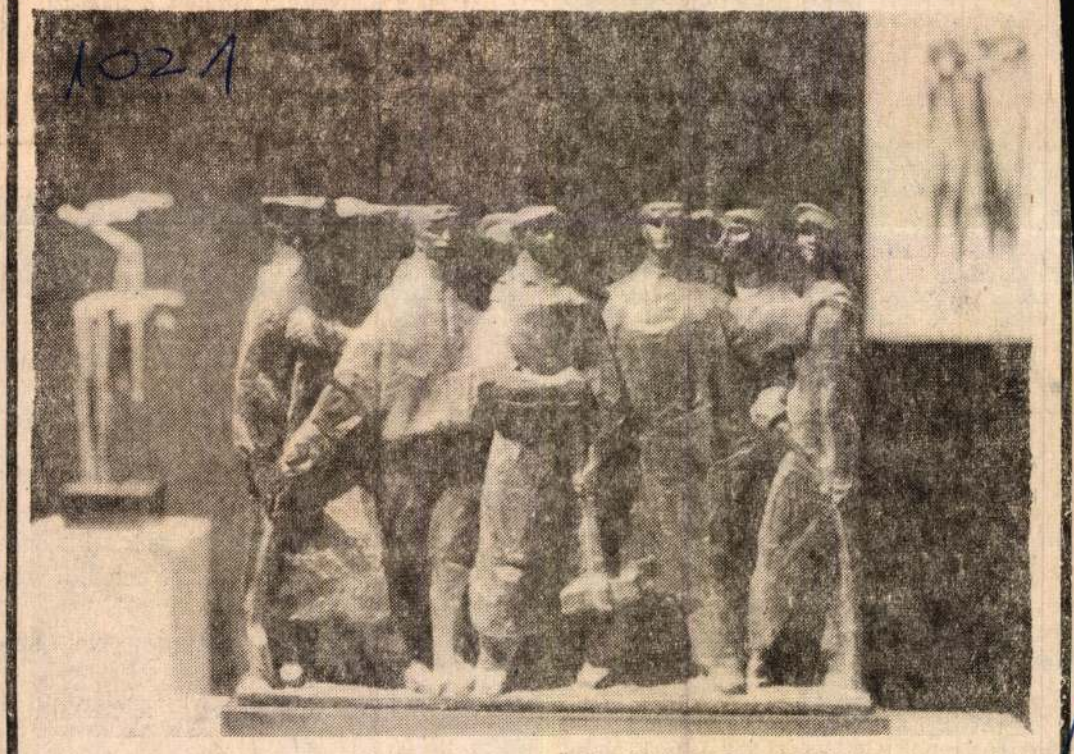

Győztesek. Balogh Péter (Románia) szobra. (A művész budapesti kiállításának anyagából.)

tt csúcsot

pa-bajnoki címet szereztek a válogatottak. Az őszi, kijevi vb-n viszont halványabban birkóztak a magyarok, mindössze Növényi volt 3. Visszaesés vagy más áll a két mérleg hátterében?

— Előre a budapesti EB-t tettük meg 1983 fő eseményének — válaszolt a főtitkár. — A megszerzett 63 olimpiai pont igazán kedvező az említett aranyérmek mellett. Nem tagadjuk:

nokban. A k
csapatépítés c
tük.

— A novem
dődött olimpi
ben több fiat
tagságot. Vel
lesben is szá

— Vagy elt
ban, 1988-ban. És persze az 1984 után következő évek világversenyein is. Örvendetes, hogy a klubok szakmai munkája 1983-ban is igazodott a válogatott szakvezetése elképzeléseihez. Többek között a fiatalok jelentkezése nekik is köszönhető.

A HÍRADÁSTECHNIKA SZÖVETKEZET
boglárlelkei telepére

fölvesz

egy olaj-gázkazánfűtői vizsgával
és gyakorlattal rendelkező

fűtőt

Jelentkezés hétfőtől péntekig 7-től 12 óráig, Boglárlelle, Sallai u. 5., a munkaügyön. (66892)

A KAPOSVÁRI RUHA

pályázatot

tervező-elem
munkakörbe

üzemgazdasági területre

Feltétel: közgazdasági e
számviteli főiskolai vég

Fizetés megegyezés szer

Jelentkezni a vállalat sz
lehet.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Balogh Péter nekrológja
[Románia]
VAS NÉPE
1983 DEC. 03
1021

Balogh Péter szobrai

Balogh Péter Bukarestből hozta műveit Budapestre, amelyeket az „egység szobrainak" nevez. Több okból teheti ezt. Világnézeti megfontolásból és a formák egyeztetéséből, vagy azért, mert Budapesten tanult az Iparművészeti Iskolán, Bukarestben él; életműve népeink barátságának építését szolgálja. Fogalmazása messzemenően európai és XX. századi egyben: magyar, román forrásokat egyaránt számbavesz, nevezzék az előképet Medgyessy Ferencnek, Brancusinak vagy akár Henry Moore-nak, mindig új mű és Balogh Péter-alkotás lesz belőle. Az egység szobraival ars poeticáját hangoztatja. Ez az egység többrétű. A realizmust bővíti új elképzelésekkel, az eszme, a forma friss és új hajszálgyökereivel, s ez a sokszoros egységre törekvés barátságot, nyugalmat, békét, kibontakozást szervez emberek és népek között. Ő így európai, így szobrász.

1920-ban született Bihar megyében, 1934-ben inas és munkás Nagyváradon, ahol Maczalik Alfréd festőművésznél folytatja rajztanulmányait. Főiskolai szinten ezt Budapesten és Bukarestben fejezi be, 1968-ban kitüntetik a Kulturális Érdemrenddel. Műveit számtalan külföldi országban mutatta be, egyéni kiállítása volt Nagybányán, Nagyváradon, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Aradon, Milánóban, Párizsban, Uppsalában, hat alkalommal Bukarestben, s most fővárosunkban, a Magyar Nemzeti Galériában.

Érzéke van a különleges mozdulatok szobrászi jelöléséhez, melyek a formán túl eszmét is értelmeznek alakzatrendszerükkel. Erre jó példa az 1967-ben mintázott Kíváncsi, továbbá az akrobatika tárgyköréből kölcsönző Alázat. Balogh Péter művészetére jellemző a mesterség hiánytalan tudása, s az ehhez társuló képzeletgazdagság, a fogalmazás választékos eleganciája, a kivitelezés tökélye. Van ereje ahhoz is, hogy a csoportábrázolásban felmutasson újdonságokat. Ez az összetartozás köti egybe az 1959-ben mintázott Győztesek realisztikus tömbjét, a frontálisan beállított két figurával, és az elvonatkoztatás tömörségét birtokló Követek tisztázott szobrászi képletét, melynek végleges alakját 1981-ben lelte meg.

Ötletekben és új formákban kifogyhatatlan, minden új ideájához megtalálja a szobrászi külalakot. Ezért tűnik egyszerűen izgalmasnak és természetesnek 1977-es Kútterve és Új Kőmíves Kelemenje, mert a forma reális és szimbólikus értelmű: alakzat és **jel egyszerre**. Az 1967-ben mintázott Ovidiushoz című plasztikájának sajátos törvénye: a szívszorítóan szép magány kifejezése. A Teremtés simára göngyölt örvénylése is telitalálat, akár az 1980-as keltezésű Béke, mely a maga körkörös rendjével a világ egyensúlyát és önmagába záródását, egységét fejezi ki. Az áttört formák Henry Moore-i ösvényén fogalmazta meg a Biztonság és a Bizalom csoportját. Jellemző szellemi mozgékonyságára, műveltségére, tág érdeklődésére, egyetemes elkötelezettségére és fáradhatatlan szobrászi invenciójára, hogy szoborrá álmodta Móricz Zsigmondot, egyszerű hegyi embereket, betyárokat, holdtöltét, az építészetet, a Genezist. Balogh Pétert nagyon komoly rokonság fűzi a tiszta architektúrához, minden szobra: építmény.

Losonci Miklós

Együtt

Teremtés

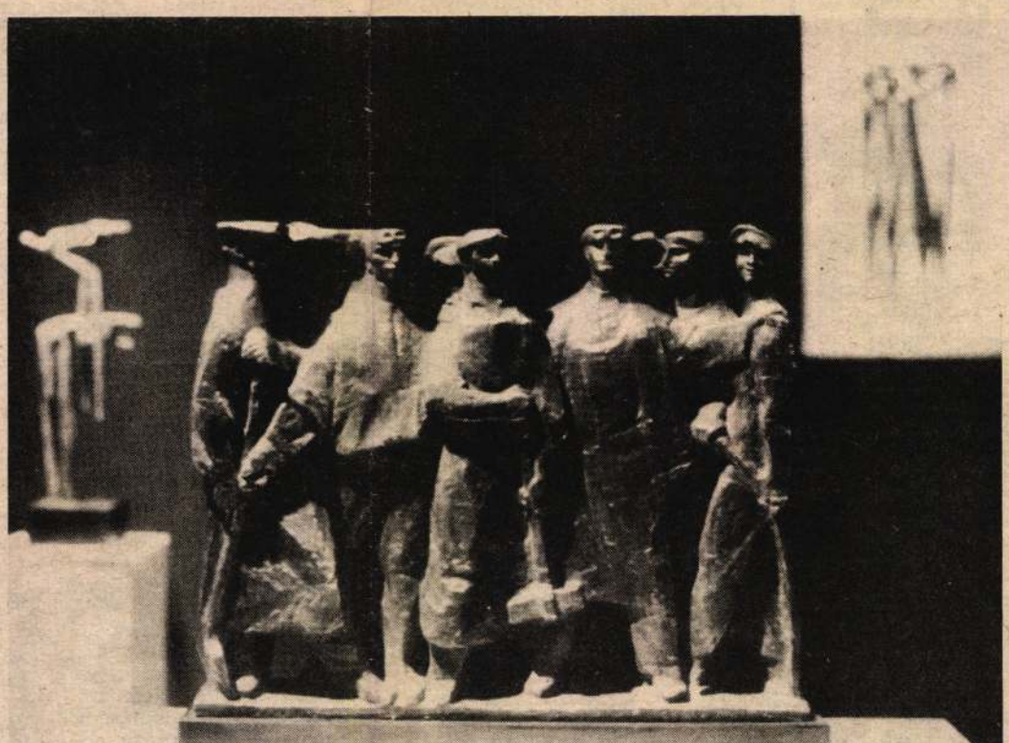

Győztesek

Mi a véleménye?

Kérdez: Szenkovits Péter

a szombathelyi női fodrászokról

Néhány hét múlva itt a karácsony, majd a szilveszter, utána pedig a farsangi bálok következnek. Bizonyára megyeszékhelyünkön is többen látogatják ebben az időszakban a fodrászokat, mint egyébként.

A lányok, asszonyok természetesen a kellemes közérzeten túl szeretnek — mindig is szerettek s remélhetőleg mindig is szeretnek majd — szépek lenni. S kellemes, üdítő érzés az egész környezet számára a divatos, de ugyanakkor mégsem hivalkodó női frizura látványa.

Egész évben így van ez, ünnepek s bálok idején pedig méginkább. Ezért kérdezzük most olvasóinkat, hogyan vélekednek a szombathelyi női fodrászok munkájáról. **Fotó: Benkő Sándor**

László Jánosné, nyugdíjas: Könnyű helyzetben vagyok, mert a kislányom fodrász. Már gyerekkora óta hozzá járok. Ha ez nem így lenne, akkor is gyakran vendég lennék a szombathelyi fodrászoknál. Nem elfogultságból mondom, de ma már a legtöbb helyen ügyes kezű lányok dolgoznak. Tudják, milyen frizura illik a fiataloknak és milyen az idősebbeknek. Az én korosztályomnál is a göndörebb haj most a divat, hiába mi is alkalmazkodunk a modern korhoz. Úgy gondolom, nyitottnak kell lennünk. Nem szabad betokosodnunk, s nem szabad mindenről lemondanunk. Nem mindegy, hogy az ember — ha korosodó hölgyről is van szó — milyen „karban van". Egy nő mindig adjon a külsejére.

Ágoston Edit, gimnáziumi tanuló: Nehéz nekem frizurát készíteni, így havonta csak egyszer megyek egy fodrász barátnőmhöz. De kizárólag csak hozzá. Vannak a városban olyan fodrász üzletek, ahová semmi pénzért sem lépnék be. A legtöbbször sablonosra csinálják a frizurákat, nem veszik figyelembe az egyéniséget. Van olyan osztálytársnőm, aki minden héten a fodrásznál csücsül, mégis pocsék a feje. Erről persze ő is tehet, elsősorban a szakember a hibás. Nemcsak a fiúk kritizálják meg a hajunkat, de a lányok egymás között is „kielemezik" a frizurákat. Őszintén, de azért nem bántón.

Fekete Ágnes, női fodrász: Általában jónak tartom a szombathelyi női fodrászokat. Képzik magukat, bemutatókra járnak. Egy ilyenen nemrégiben én is voltam a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban, s jó dolgokat lehetett „ellesni". Vendégeink rövidebb és hosszabb frizurákat is kérnek tőlünk, a hullámos haj továbbra is divatos. A fiatalok az úgynevezett tépett fazonokat kedvelik. Mikor van nálunk dömping? Mostanában ez elég kiszámíthatatlan. Csütörtökön, pénteken erős a forgalom, de hétfőre is sok vendég jut. Visszatérő kuncsaftjaim is vannak, s ha jól sikerül a „fejük", akkor természetesen elégedettek, hálásak.

Oláh Lászlóné, nyomdai berakónő: Fodrász az én hajamat nem tudja jól megcsinálni, így magam gondozom, készítem a frizurámat.

Az

Kétszázhatvankettő meghívót adtak postára az Élelmiszer Kereskedelmi Vállalattól, nyugdíjasaikat hívták találkozóra. Közülük a legidősebbet személyesen kereste fel kőszegi otthonában a vállalat szakszervezeti titkára, és kérte, jöjjön el az összejövetelre. Kilencvenedik születésnapján a régi kollegák körében kívánták köszönteni, de az idős ember nem merte vállalni a kiruccanást, így otthon fogadta a régi munkatársak jókívánságait.

A megye különböző helységeiből százötvenen jöttek a hívó szóra. Jókedvű, fiatalos, vidám társaság, örömteli üdvözlések. — Jaj, de jó, hogy megint együtt vagyunk! — hallatszott innen-onnan. — Szívesen jövök minden évben ezekre az összejövete-

Újra együt

lekre, legalább ilyenkor látjuk egymást. Jó tudni, hogy a vállalatunk változatlanul partnernek tekint bennünket. Azt sem felejtik el megkérdezni, mire van szükségünk, vagy ki szeretne jövőre üdülőbe menni. Akik már voltak az üdülőnkben, állítják, nagyon jó hely. Jövőre én is kérek beutalót —

Cikkünkhöz szólt hozzá

Már a Rába is

Nagy örömmel olvastam baráti körömmel együtt, a **Csupaszon marad a táj** című, a vízpartok rendezéséről szóló írásukat. Teljesen igaza van az újságírónak: folyópartjaink a szabályozások után többé már nem folyók, csak csatornák. Ez lett a Marcal, a Répce, a Pinka és még sorolhatnám.

A valóságot látja a környezetvédelmi titkár is, a víz minőségének romlásával kapcsolatban. Mint az újságcikkben írták, a vízügy nem tud és nem is akar fákat telepíteni a kivágottak helyére, mert nincs rá keretük. Érthetetlen az is, hogy a kővel, betonnal végigrakott meder mellé miért nem javasolnak fákat ültetni, hiszen ezeket a partokat többé a víz nem fogja alámosni, tehát nem kell újra gépekkel felvonulni.

Elszomorító, hogy a környezetvédelmi titkár és apparátusa csak javasolni tud észszerű megoldást, de tiltani, arra már való a környezetv lehet érvényt szer lamikor, árvízvédel lyes kanyarokat er tították végig az e folytatódik, kipuszt

Sajnos, a Rábát mélik, minden fát náriig. Még a rum szik figyelembe, a Rába part vadregé létre. Maholnap ki terület lesz a körn a vízpart fái mara vízügy gépei és mi megkezdték a parts ba hídtól felfelé, p öntött ki a Rába.

Bár szorosan ne mégis megemlítem, géről van szó. Új Gyöngyös vize pir Ez ellen kellene vé késő lesz.

S

Így pontos

Köszönöm, hogy szerény társadalmi munkámat, az őriszentpéteri óvoda falára festett freskómat bemutatták a Vas Népe olvasóinak. Kár, hogy elismerő hangú cikkükben, a kép alatti szövegrészben azt írták: „... a művész négy nap alatt elkészítette a festményt."

Tudom, ez nem az újságíró hibája, valószínű téves információt kapott. Lehet, az olvasókban ez olyan érzést, gondolatot váltott ki, nem is lehetett olyan nagy munka, ha négy nap alatt „odarityentette" a képet. Nem azt kívánom, hogy az alkotásom elkészülte után harangozzanak Vas megyében, de hiba lenne ledegradálni alkotásom

Maradjanak ily

Lapjuk hirdetései között olva CB-taxi működéséről. Gondoltam, e alább csúcsidőben nem kell türel sürgősen utazni akar.

Egyik nap hívtam a megadott és bár valóban csúcsidő volt, az u ígérte, perceken belül küldi a taxi kapuban várt a kocsi. A szolgálat vette a csomagjaimat, nem győzte szolgáltatást is megértem. Remélhe nek maradnak. Ne legyen igaz a jól söpör.

Sz

Nekünk m

November 21-én kezdték el ki

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Péter szobrászművész

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
1984 MÁR 29

1021

Győztesek

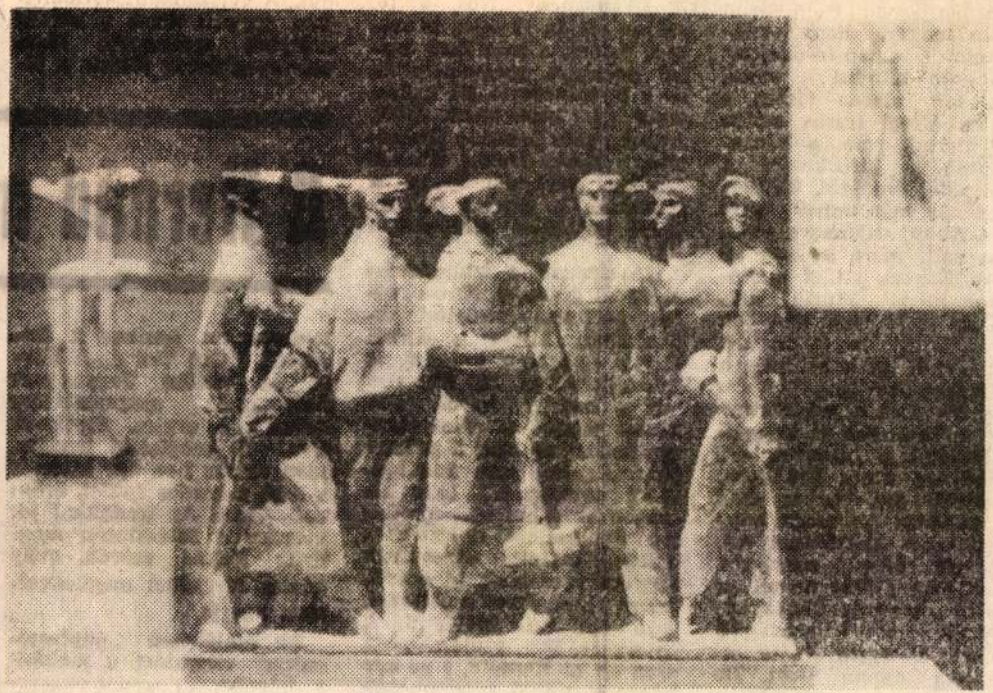

Balogh Péter szobra

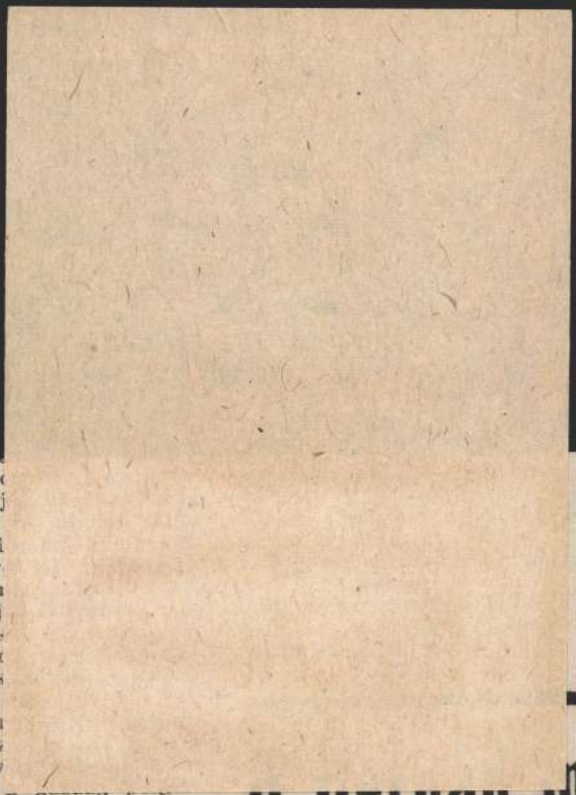

ba. Jó megülni a méteres falak között, melyek fölé ódon boltív borul, mint egymásba csukódó ujjak. A kisasszony elém teszi a feketét. Közben kavargatom, azon [illegible]om magam, hogy emlé[illegible]etem „papírcsónakja" [illegible]sacskán elindul a végetlen idő vizén, vissza a múltba. Mivel írásos emlék nem maradt róla, a képzelet próbálja kifürkészni a régi épület eredetét. Hétszáz esztendeje már annak, hogy Forró Abaúj vármegye székhelye volt, mert ispánja itt lakott. Ekkora világi méltósághoz módos „kúria" kellett, netán akkora, melyben megyegyűlést is tarthattak, mert hiszen tartottak is ilyen gyűléseket Forrón.

Kacérkodom a gondolattal, hogy talán éppen ez az épület lehetett a „megyeháza". De hát ez nincs 700 éves, legfeljebb 450. Az is szép kor, és valóságos csoda, hogy a szüntelen hadjárások évszázadait épen megúszta. Békeidőben áldást hozott az országút, megvámolható kereskedők szekérkaravániai nyikorogtak rajta Kassa felé, vagy onnan jövet. De háborúban kész istenverés. A bizonyára szilárd burkolatú út megtelt lovasokkal, gyalogkatonasággal, s mivel elemózsiás tarisznyájuk hamar kimerült, felélték a job-

alig tíz kil[illegible] Mátyás aj[illegible] városának. [illegible] nös hasonl[illegible] egy boltív[illegible] öreg építn[illegible] század elej[illegible] met vetnek[illegible] sai polgár[illegible] — a birtok[illegible] tozta a [illegible] Anyai ága[illegible] nán, a ház[illegible] família v[illegible] fényezték [illegible] város regiment tornyocskáját.

Kézenfekvő a feltételezés: mindkét épületet Kassa város emeltette uradalmi ispánjainak. Mivel a forrói birtok nagyobb, s bora is felettébb ízlett, itt emeletes lett a ház. A város falai között szigorú erkölcsi elveket honosított meg a polgári önbíráskodás, sem istenigazából lerészegedni, sem kicsapongani nem volt ajánlatos. Elképzelem, hogy a kordában tartott városatyák Forróra ruccantak ki hétvégeken kedvükre mulatozni, szép lányokat ölelgetni. A „pletykarádió" hullámhossza nem ért el Kassáig, s az egy húron pendülő ivócimborák nem fecsegtek.

Másfél századig, az 1880-as évek elejéig Forró „mezőváros", vásártartó joggal. Címerében a hatágú csillag

A [illegible]

lekharangot, amikor a forrói Új Világ Tsz és a Forró és Vidéke Vegyesipari Szövetkezet megmentésére egyesítette erejét. Egyiknek sem volt megfelelő irodája. 1968. május 1-re úgy kivirult a több százados épület, öröm volt nézni. Az irodákkal jól megfért a földszinten megnyilt Kakas csárda, mely ízletes főztjeivel megkedveltette magát.

Az emlékezet „papírcsónakja" visszatért a múltból a jelenbe. Feketém kesernyés ízét leöblítem poháf üdítő itallal, s mivel valóban dologidő van, nekem is munkához kell látni. Megyek az emeletre. A megvi-

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

Balogh Péter, szobrászművész

KISALFÖLD

1984 MÁR 17

1021

Balogh Péter: *Győztesek*

rekedett és megis. Így van ez.

Vándorlók

tétlenül a lakásban, egyszer-egyszer a telefonhoz nyúlt. Nem sokáig bírta. Összeszedte az Orinetet, megszerezte az engedélyeket, és elindult az országban. Eladta a házat, a pénzből lakókocsit, teherautót, állatokat, fölszerelést vásárolt. Ennek is így kellett lennie. Ő a pónikkal dolgozott, Tivoli-Bélus kutyákkal, Odett volt a kígyóasszony, és a majomidomár. Aztán jött a késdobálás, egy lány akinek a nevére sem emlékszik már, egészen ügyesen dolgozott a kötélen. Mindig becsülettel megcsinálták a két órát. Télre beállt a kocsikkal, az állatokkal anyja telkére, szélnek eresztette a társulatot. Így teltek az évek. Csak Tivoli meg az oroszlán tartottak ki mellette.

Hát itt van ez a futballpálya. Mindjárt kezdődik az előadás. Gráber fölkapaszkodott a lakókocsiba, leült a tükör elé. Rakta föl egymás után a festékeket. Nézte, hogyan fiatalodik az arca. Előbb negyvenöt, aztán negyven, majd úgy harmincöt éves férfi nézett vissza rá. Csak a szeme, az nem

toros, de ezt már Gráber nem hallotta. — Mi lesz az előadással?

Gráber a sötétben a ketrechez botorkált. Az oroszlán ott feküdt a rácsnál. Hiába lökdöste, hiába szólongatta. Hideg volt a füle, hideg a háta.

— Szégyellje magát! — Mondta Gráber. — Ezt tenni a társulattal.

Beült a teherautóba. Indított. Túráztatta egy kicsit a motort, aztán elindult az éjszakába. Az oroszlán feje minden zökkenőnél nagyot koppant a ketrec vasalásán.

Hortobágyi Zoltán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-743, 340-726

Balogh Péter

FORRÁS

1984 ÁPR

1021

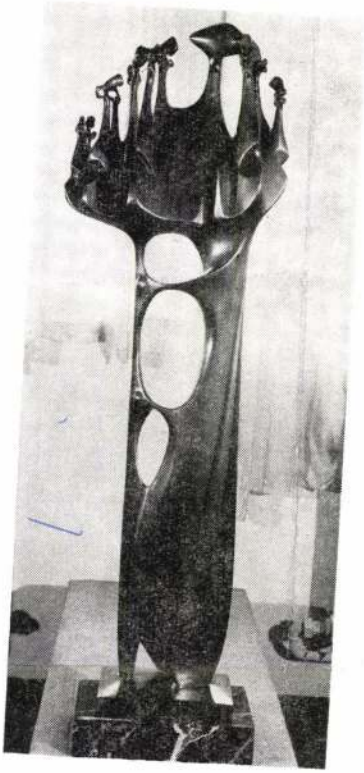

BALOGH PÉTER:
METAMORFÓZIS

Ráadásul újabb zavaró elem került az illeszk
nevezetesen az egyoldalú és türelmetlen közp
sen kizárta a különböző nézetek és a bírálato
mészetes fejlődés természetes hajtóerejét. K
egyes részekben nyílt mód. Ez, a dolgok logiká
sát is jelentette.

Hogy hol, milyen, mekkora baj van, az aztá
ki igazában és cáfolhatatlanul. Közelebbről
társadalmi valóság találkozásából, szembesüléséből. Igény és megfeleles olyan nervu
eltérése bizonyosodott be így, ami kivédhetetlen nyomást gyakorolt a tanítás és az is-
kola központosított hierarchiájának csúcsaira is. Végül főleg ezen a résen áramlott be
a közben felgyűlt tapasztalat a benső forrásokból is, és hogy ez többnyire kerülő úton
történt, épp ama hierarchia, illetve a tanítás, az iskola nem egy meghatározó vonásá-
nak összeférhetetlenségére vallott.

Érdemes, sőt szükséges nyomozni ezeket a vonásokat. Végül a tanítás és az iskola
legbensőbb sajátosságának föltárására és érvényesítésére figyelmeztetnek ugyanis.
Azaz: mind az egyenes, mind a kerülő utak a tanítás és az iskola sajátosságához vezet-
nek. Két terület kívánkozik itt tüzetesebb vizsgálatra. Előbb az, ahol a tanítás és az is-
kola a szaktudományokhoz csatlakozik, majd, ahol a hatalmi szervezetekhez.

Nem csekély súlyú közvetett bizonyíték, hogy az iskolai tanítás fejlődése újabban
akkortájt akadt meg, mikor a szaktudományok látványos emelkedésbe kezdtek, az
1970-es években. Nem ellentmondás volt ez, persze, hanem minőségi és mennyiségi
különbség, mely abból eredt, hogy a terebélyesedő szaktudományok, egyenként és
egymás rovására, mind több teret követeltek a tanításban, a tanítás pedig nem bírt el
annyi változást, akkora bővülést, olyan gyors igazodást. Követelmény és teljesíthetet-
lenség közös forrása pedig elsősorban az a gyakorlat és elv volt, hogy az iskolai tanítás,
a tantárgyak köre nem más, mint a szaktudományok „lerövidítése" és „átadása".
Végletes és végzetes tévedés! Mert hiszen a tudomány tárgya az objektív valóság, célja
a megismerés lehető legteljesebb kibontakoztatása, eszköze a kutató ember; a taní-
tásnak viszont az ember a tárgya, a személyiség lehető legteljesebb kibontakoztatásá-
nak alapja a célja, és ebben a tudomány az eszköz szerepét tölti be. Továbbá: a tudo-
mány az egyenes és általános fejlődés (lineáris) útját járja, a tanítás pedig a semmivel

Bologh Péter, [nolván]

L: Kós Károly

Bodor Pál Szisz 6.

Élet és Irodalom Bp. 1986. okt. 31 XXX/44

így csak 1944-ben nyert Kolozsvárt tanári oklevelet fizikából és kémiából, valamint kémiai doktorátust. Előbb a kolozsvári élettani, majd biokémiai tanszéken tanársegéd, 1947 óta a marosvásárhelyi OGYI előadó tanára volt. A röntgenklinika izotóp-laboratóriumában végzett tudományos kutatómunkája kiterjedt ásványvizeink és mofettáink radioaktivitásának vizsgálatára. Az Orvosi Szemlében, valamint más, főleg kémiai és fizikai szaklapokban (Studii şi Cercetări de Chimie, Studii şi cercetări de Fizică şi Ştiinţe Tehnice, Archives de l'Union Medicale Balcanique) közölt munkái mellett az atomfizika kérdéseiről több tájékoztató írása jelent meg a napisajtóban. Kőnyomatos főiskolai jegyzete: *Fizika orvostanhallgatók részére* I—II. 1954.

Balogh Ödön (Szászrégen, 1895. jún 5. — 1972. dec. 31., Marosvásárhely) — nyelvész, néprajzi szakíró, Marosvásárhelyen szakiskolát végzett, Kolozsvárt az egyetem bölcsészeti karán szerzett diplomát. 1920-tól Marosvásárhelyen, 1923-tól Szászrégenben, 1929-től Szamosújváron középiskolai tanár, 1944-ben doktorátust szerzett a gyimesi csángó nyelvjárás igetöveiről írt munkájával. 1951-től főkönyvtáros és német lektor a marosvásárhelyi OGYI-ban, 1962-ben nyugalomba vonult, egy ideig a marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskola lektora. A Magyar Nyelvtudományi Társaság (Budapest) rendes tagja, a Goethe-Institut (München) levelező tagja, részt vett a KZST munkájában. A német nyelvoktatás, a gyimesi csángó folklór s a marosvásárhelyi fazekas szókincs tárgyköréből szakdolgozatai jelentek meg a budapesti Magyar Nyelv, az Erdélyi Múzeum és a kolozsvári NyIrK évfolyamaiban. Munkája: *Néprajzi jegyzetek a csügési magyarokról* (ETF 136. Kv. 1942).

Balogh Péter (Micske, 1920. júl. 30.) — szobrászművész. 1941-ben a nagybányai Művésztelep növendéke, Budapesten az iparművészeti (1941—43), Bukarestben a képzőművészeti főiskola szobrászati szakosztályán (1948—53) végezte tanulmányait. Bukarestben él, nemcsak itt, hanem külföldön is bemutatkozott kiállításaival (Milánó 1969; Uppsala, Párizs 1972). Munkáinak jellemzője — saját szavaival — a „jelképes, gondolatfakasztó, áttételes ábrázolás". Előszeretettel örökíti meg az irodalom és művészet jeles egyéniségeit, munkái közt szoborral Petőfi (bronz, 1954, 1958), Ady (műkő, 1956), Creangă (műkő, 1956), József Attila (gipsz, 1958), Csokonai (diófa, 1959), Bartók (ólom, 1961) és Benedek Elek (gipsz, 1972), művészi éremmel Jakó Zsigmond (1978), Lőrinczi László, Demény Lajos, Eugen Jebeleanu (1979) szerepel; bronzérmet készített Bethlen Gábor halálának 350. évfordulójára (1979).

Lőrinczi László: *B. P. 50 éves.* Új Élet 1970/16. — Gazda József: *Fémzene.* B. P. szobrairól. Korunk 1973/5. — Mezei József: *Egy szobrász metamorfózisa.* Korunk 1974/8.; uő. *B. P.* Kismonográfia, 1976.

Bán Péter (Székelymuzsna, 1946. júl. 14.) — műfordító. Székelykeresztúron érettségizett, a Babeş-Bolyai Egyetemen magyar nyelv és irodalom szakos tanári képesítést szerzett. Vágás, Varság, Székelyderzs községekben és szülőfalujában tanított, jelenleg Farkaslakán pedagógus. Irodalmi munkásságát a Napsugárban versírással kezdte; román, orosz, lett, litván, bolgár, cseh és szlovák költők verseinek fordításával a Korunk, Igaz Szó, Utunk, Dolgozó Nő, Ifjúmunkás, Brassói Lapok, Előre, Igazság, Hargita, Vörös Lobogó, Új Élet, Művelődés, Echinox, az ungvári Kárpáti Igaz Szó, a budapesti Új Tükör s a miskolci Napjaink hasábjain szerepel. Műfordításai jelentek meg az *Építő Amfion* (1969), *Égtájak* (Bp. 1976), *A végtelenség szomja* (Bp. 1977), *A lett irodalom kistükre* (Bp. 1977) c. antológiákban. Török, lett, litván, mordvin mesefordításait a **Nagyapó mesefája* sorozat közölte. Dsida Jenő és Kányádi Sándor verseit litván nyelven tolmácsolta a vilniuszi Literatura ir Menas c. irodalmi folyóiratban. A litván és a lett Írószövetség vendégeként a Szovjetunióban járt (1971, 1979). Szülőfaluja tájszavait is összegyűjtötte (NyIrK 1970/1).

Tófalvi Zoltán: *Muzsnán — Európában.* A Hét 1974/12. — Bereczki Károly: *Konsztantyinovo — Muzsna — via B. P.* Hargita 1979. jún. 11.

Bánáti Tükör — az RNK Írószövetsége temesvári fiókjának kiadásában 1961-ben megjelent antológia. Szerkesztője Izsák László és Kubán Endre, Aradon nyomták. Aradi és temesvári írók szépirodalmi munkái mellett közli Majtényi Erik, Márki Zoltán, Méliusz József, Létay Lajos, Szász János verseit. Figyelemreméltó Szemle-rovata, amelyben Juhász Zoltán a 75 esztendős Serestély Béla, Iványdi Ferenc pedig Endre Károly költői útját elemzi, míg Jakob Hübner a romániai német irodalom 16 esztendő alatt elért eredményeivel foglalkozik.

Banatul — háromnyelvű (román, magyar, német) képes havi kulturális folyóirat Temesváron 1926 és 1928 között; Constantin Lahovary igazgatása alatt Grigore Ion szerkesztette. A kolozsvári **Cultura* nyomdo-

BALOGH Péter orobán

BALOGH Péter szobrai

Balogh Péter (1920-)
Az egység szobrai : Balogh Péter ... kiállítása : Magyar Nemzeti Galéria, 1983. október-november / [a katalógust összeáll. és a kiállítást rend. Ádám András] ; [a bev. tanulmányt írta Banner Zoltán]. – [Bp.] : [MNG], [1983]. – [32] p. : ill. ; 24 cm. – (Magyar Nemzeti Galéria kiadványai,
ISSN 0231–2387 ; 1983/7.)
Resume en langue française
ISBN 963 7431 71 3* fűzött : ár nélkül

24 cm. – (Architektura i architekci świata współczesnego, ISSN 0139 – 1844)
Eredeti cím: Ludwig Mies van der Rohe. – Bibliogr.: p. [35].
ISBN 963 05 1618 7 [!ISBN 963 05 3701 X*] fűzött : magyar ár nélkül
Mies van der Rohe, Ludwig
72(430)Mies van der Rohe, L.

3320.
Bonta János (1921-)
Ludwig Mies van der Rohe (német)
Ludwig Mies van der Rohe / von János Bonta ; [aus dem Ungarischen übers. von Miklós Marosszéki]. – Berlin : Henschelverl. ; Bp. : Akad. K., 1983. – 40 p., [53] t.fol. : ill. ; 24 cm
Eredeti cím: Ludwig Mies van der Rohe. – Bibliogr.: 39. p.
MNBB 83 00033 X kötött : ár nélkül
Mies van der Rohe, Ludwig
72(430)Mies van der Rohe, L.

3321.
Bonta János (1921-)
Ludwig Mies van der Rohe (német)
Ludwig Mies van der Rohe / von János Bonta ; [aus dem Ungarischen übers. von Miklós Marosszéki]. – Bp. : Akad. K. ; Berlin : Henschelverl., 1983. – 40 p., [53] t.fol. : ill. ; 24 cm
Eredeti cím: Ludwig Mies van der Rohe. – Bibliogr.: 39. p.
ISBN 963 05 3192 5 kötött : ár nélkül
Mies van der Rohe, Ludwig
72(430)Mies van der Rohe, L.

Boross Marietta (1922-)
Zamárdi, Szántódpuszta → 143.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1983 NOV 26.

NÉPÚJSÁG 1021

Balogh Péter szobrai

Balogh Péter Bukarestből hozta műveit Budapestre, amelyeket az „egység szobrainak" nevez. Több okból teheti ezt. Világnézeti megfontolásból és a formák egyeztetéséből, vagy azért, mert Budapesten tanult az Iparművészeti iskolán, Bukarestben él; életműve népeink barátságának építését szolgálja. Fogalmazása messzemenően európai és XX. századi egyben: magyar, román forrásokat egyaránt számba vesz, nevezzék az előképet Medgyessy Ferencnek, Brancusinak vagy akár Henry Moore-nak, mindig új mű és Balogh Péter-alkotás lesz belőle. Az egység szobraival ars poeticáját hangoztatja. Ez az egység többrétű. A realizmust bővíti új elképzelésekkel, az eszme, a forma friss és új hajszálgyökereivel.

1920-ban született Bihar megyében, 1934-ben inas és munkás Nagyváradon, ahol Maczalik Alfréd festőművésznél folytatja rajztanulmányait. Főiskolai szinten ezt Budapesten és Bukarestben fejezi be, 1968-ban kitüntetik a Kulturális Érdemrenddel. Műveit számtalan külföldi országban mutatta be; egyéni kiállítása volt Nagybányán, Nagyváradon, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Aradon, Milánóban, Párizsban, Uppsalában, hat alkalommal Bukarestben, s most fővárosunkban, a Magyar Nemzeti Galériában.

Érzéke van a különleges mozdulatok szobrászi jelöléséhez, melyek a formán túl eszmét is értelmeznek alakzatrendszerükkel. Erre jó példa az 1967-ben mintázott Kíváncsi, továbbá az akrobatika tárgyköréből kölcsönző Alázat. Balogh Péter művészetére jellemző a mesterség hiánytalan tudása, s az ehhez társuló képzeletgazdagság, a fogalmazás választékos eleganciája, a kivitelezés tökélye. Van ereje ahhoz is, hogy a csoportábrázolásban felmutasson újdonságokat. Ez az összetartozás köti egybe az 1959-ben mintázott Győztesek realisztikus tömbjét, a frontálisan beállított két figurával, és az elvonatkoztatás tömörségét birtokló Követek tisztázott szobrászi képletét, melynek végleges alakját 1981-ben lelte meg.

L. M.

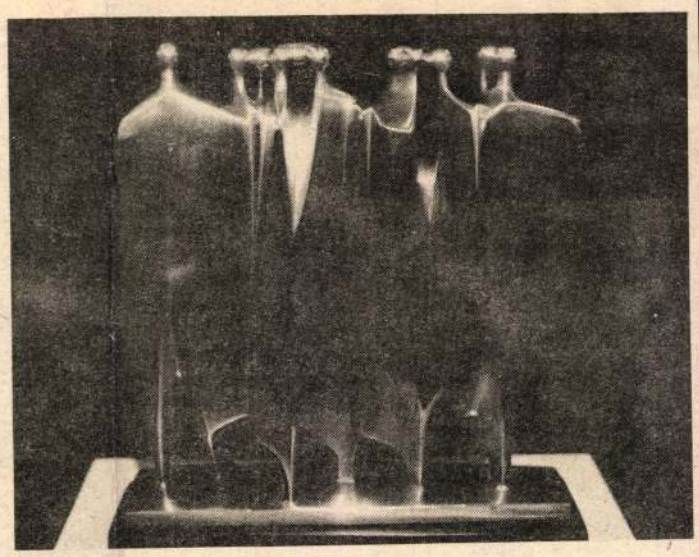

Követek

Együtt

Teremtés

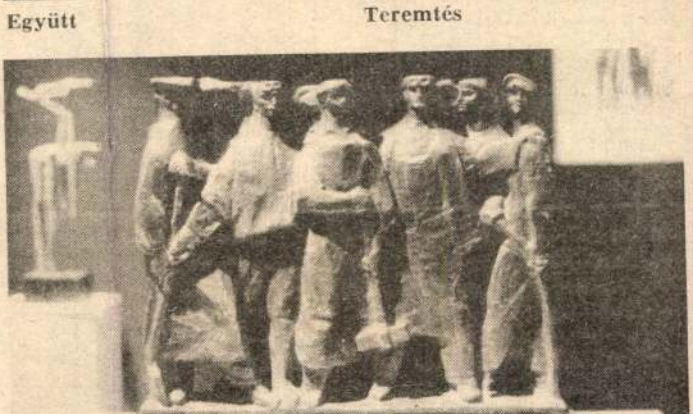

Győztesek

(Fotók: Hauer Lajos — KS)

TÁJ

ben Szent Mihály napig, illetőleg az ideig, míg az építkezés a bérben lakást megengedi. 2. a 2. és 3. számú telkeken építessék egy célszerűen berendezhető emeletes épület, amely célra szükséges tégla a gyárban még ez évben gyártassék úgy, hogy az építkezés a jövő tavasszal megkezdhető lehessen. Tervek készíttetésére és az építkezés vezetésére közgyűlésileg egy bizottság választandó. Mely indítvány a legközelebb tartandó képviseleti közgyűlés elé lesz terjesztendő. Egyéb tárgy nem lévén, a gyűlés berekesztetett."

Az elhatározást gyorsan követte a végrehajtás. 1885-ben, Mester András bírósága idején, Benedicty József

tervei szerint felépült Békés máig legszebb középülete. A 72.300 forintba kerülő építkezés jogosságát az bizonyítja legjobban, hogy bár a remélt világpiaci összeköttetés nem valósult meg, de színvonalas üzletei, szállodája, a bálterem és az egyesületek által bérbe vett klubszobák már a felszabadulás előtt is — közvetlenül és közvetve — a közművelődést szolgálták. Ilyen előzmények után magától értetődő volt, hogy 1949-ben az ország első művelődési otthonának adott helyet, majd könyvtár és múzeum kapott otthont falai közt.

Az 1978-as földrengést követő helyreállítás után itt

Száz év
Babits M...

Babits Mihály születésének századik évfordulójáról emlékezünk, és az a mód, ahogy manapság írunk róla, megjelöljük helyét nemzeti kultúránk nagy értékei között, meglehetősen különbözik a közelmúlt évtizedekben hosszabb időre szinte egyeduralkodóvá vált szemlélettől, amely Babits műveit akadálynak tekintette a magyar kultúra szocialista átalakulásának útján.

A korábbi tankönyvek és kézikönyvek elfogultságát, szakszerűtlenségét már hiteltelenné tette a mai tágabb szemhatárú, irodalmunk nagy értékeire méltó módon reagáló irodalomszemlélet, és a Babits-művek ereje. Napjaink szépen gyarapodó Babits-irodalma Ady Endre és József Attila költői és forradalmári nagysága mellett méltó helyet jelöl ki Babits Mihály erkölcsi felelősségtől áthatott írásművészetének, az írói cselekvést is vállaló humanizmusának.

Mintegy harmincöt esztendő volt Babits írói pályája, a magyar történelem hihetetlenül sűrű, állandó magas feszültségű korszakában, forradalmi útkereséssel, ellenforradalommal, és végül a nemzethalál vízióival. Babits helyzetét, írásainak szerepét korántsem jellemzi hitelesen az a sokáig terjesztett pályakép, amely feltételezi, hogy Babits ifjúkorának Betelni mindenféle borral esztétamámora után kétszer — az első világháború elleni versekkel, és a terjeszkedő fasizmus éveiben írott versekkel, főképp a Jónással — jutott el a nemzeti költő humanista szerepvállalásáig.

Az összefüggés a pálya kezdete és vége között sokkal szervesebb, logikusabb. Első kötetének szecessziós első versében (In Horatium) az ifjú költő azokhoz az erőkhöz áll, melyek „a változás... koszorúját fonják", s gondolkodásában, műveiben az etikum mindig az esztétikum különválaszthatatlan eleme marad. Megvetette a kétely szellemi kényelmét, a pesszimizmus nyegleségét, a realitás és az érzelmek fedezete nélkül születő szavakat. Kultúrával átitatott személyisége, lenyűgöző fogékonysága, írástudói felelősségérzete a magyar s a korabeli Európa irodalmának legnagyobbja közé emelte.

Századunk Vörösmartyja volt, ahogy először Szekfű Gyula mondta róla.

Babits Mihály:

Jónás imája

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

KELET-MAGYARORSZÁG

1983 NOV 26.

1021

Balogh Péter: Együtt

Az egység szobrai

Balogh Péter Bukarestből hozta műveit Budapestre, amelyeket az „egység szobrainak" nevez. Több okból teheti ezt. Világnézeti megfontolásból és a formák egyeztetéséből, vagy azért, mert Budapesten tanult az Iparművészeti Iskolán, Bukarestben él; életműve népeink barátságának építését szolgálja. Fogalmazása messzemenően európai és XX. századi egyben: magyar, román forrásokat egyaránt számba vesz, nevezzék az előképet Medgyessy Ferencnek, Brancusinak vagy akár Henry Moore-nak, mindig új mű és Balogh Péter-alkotás lesz belőle. Az egység szobraival ars poeticáját hangoztatja. Ez az egység többrétű. A realizmust bővíti új elképzelésekkel, az eszme, a forma friss és új hajszálgyökereivel, s ez a sokszoros egységre törekvés barátságot, nyugalmat, békét, kibontakozást szervez emberek és népek között. Ő így európai, így szobrász.

Balogh Péter: Teremtés

SZLÁVIK FERE

A kutatóm

A gép nem fárad el, de n
embert. Ám manapság a gyó
zelhető el más tudományágak
kül, a technika, mint az em
szerepet kap az orvostudom
nek előrebocsátásával is az o
szénél utópiának tűnhet, ami
küszöbén áll: a szív elekt
vizsgálatát egy kis számítógé
sze, s a gép magától felisme
nességet, meghatározza annak
választ ad a betegségre. Enne
a kifejlesztésén, hazai elterje
zik *Szlávik Ferenc*, a Közpon
tató Intézet műszaki igazgatój

— Emellett az Orvostováb
ben rendszeresen tartok előa
ti, villamosmérnöki végzettsé
régóta a tudományok határm
gok.

Elgondolkodva, megfonto
mindezt. Az olyan ember n
akit a gyors észjárás mellett a
gyelem jellemez, aki nemcsa
a másik véleményét, hanem
felelősségteljesen dönt, gond
kájával hat a másikra.

Az ív töretlen. A Nyíregyh
Szlávik Ferenc kitűnően tanul
dítás mellett a Kossuth Gimná
tanárokat kap, akik nyitott
majd az egyetemi évek alatt i
hogy 1956 tavaszától bekerül
Fizikai Kutató Intézetbe, aho
ségteljesebb beosztásokat tölt

— Két olyan egyéniség is t
sőbb megtisztelt barátságával
ban *Margócsy József* volt az,
gyakorolt rám, az intézetben
Károly volt az igazgatóhelye
átfogó művet írt, amiben a fi
nagy egyéniségeit mutatta be.

A Kossuth gimnázium kis
háború után a könyvtár ren
gozik, a szertárak környék
Nyilván sarkallta az a szelle
hogy *Vietórisz Józsefnek*, a g
dani nagy tudományú főigazg
elismert költőjének unokája v
lasztotta a természettudomá
egyetemről átjárt *Füst Milán*,
cell előadásait hallgatni. Ebbe
akkori irodalmi folyóiratban
versei jelentek meg.

Tavasszal, nyáron csodálat
bérc zöldjével, madárcsicserg
ben dermedten dideregnek a
tett fák, de így is elég kitekin
szoba hatalmas ablakain, hog
természet közelsége. Lassan
hogy itt, a budai hegyek hajl
épült az ország első, kísérleti
A kezdettől, illetve még az ép
csoportban volt Szlávik Fere
reaktor hasznosításával fog
tudományos tevékenységének
jának is ez adta az alapot.
ság legnagyobb, tulajdonké
zetet magába foglaló kutat
szellemi energia halmozódot
pasztalatok gyűltek össze, a

BALOGH Péter

Banner Zoltán

Bronzból - kőrisfából
Balogh Péter szobrai

Budapest
~~Új Tükör~~ 1984 ~~tav~~. XXII. évf. 2. sz. 16-17.

ill

szeken, kritikusokon, újságírókon kívül a politikai és üzleti élet vezető személyiségei, a szellemi élet kiválóságai is megjelentek. Véleményt formálni a látottakról, megvitatni egymás közt a szenzációkat – hozzátartozott az előkelő, magát műveltnek tekintő társaság életformájához, ahogy nem egy múlt századi regény tanúsítja ezt. A sajtó is „eseménynek" tekintette a kiállítást: beszámolt az előkészületekről, a megnyitóról, a megjelentekről, a díjazottakról, a vásárlásokról, s persze a botrányokról, kudarcokról, bukásokról is. Szervesen hozzátartozott a kiállításhoz a hivatalos értékelés, rangsorolás, a díjak odaítélése. Az adományozott aranyérem, oklevél vagy külföldi tanulmányútra szóló ösztöndíj a hír és dicsőség mellett jelentős anyagi sikert jelentett. (A díjak a múlt században még olyan tekintélyes összegűek voltak, hogy akár több évre is biztosították egy-egy művész gondtalan munkafeltételeit.) Mindez persze a közönség és a sajtó nyilvánossága előtt zajlott. A kiállítási siker volt azután az alapja a további érvényesülésnek is: ekkor került sor az uralkodó, a kultuszkormányzat vagy a művészet– és múzeumpártoló egyesületek vásárlásaira, többnyire ekkor dőlt el, ki kap majd megbízást középületek díszítésére, ki indulhat majd nagyobb eséllyel az emlékmű-pályázatokon, kiből lehet divatos

BALOGH Péter

Járy Péter: Képrőművesete ~~ujdonságok~~ Ziállítások, ujdonságok – zsidó vonatkozások. – Uj Élet, XXXIX. évf. 18. sz. 1984. szept. 15. 5. p.

Bp. MNG. – Schaár Erzsébet Ziáll
– Balogh Péter szobrász Ziáll.
– Kerényi Jenő: Kopernikusz (a honap mutárgya)

Szépmüv. – Örökségvegei c. Ziáll Saul Field Ziállítása

Mücs. – Roger Somville

Bgyarmat, Réti Zoltán festő Ziáll

ies in camp

en it is time to break camp, the trumpet sounds. This gn for immediate activity. They take down the tents ack everything ready for leaving. The trumpet sounds for them to get ready. They quickly pile the baggage he mules and pack animals and stand at the ready, nners at the starting-line waiting for the signal. Then t fire to the camp to prevent it being of any use to the since they can easily build another one for them- The trumpet sounds for a third time to warn those re slow to hurry and so that no one is left out of his Then the herald standing on the right of the general times whether they are ready, and they reply 3 times. ve're ready.'

nus *The Jewish War* III 80–102

A Művelődési Minisztérium
és a Magyar Nemzeti Galéria
tisztelettel meghívja

Balogh Péter

(Bukarest)

Az egység szobrai

című kiállításának megnyitójára
1983. október 27-én 16 órára
(C épület fszt.)

Megnyitja:

Banner Zoltán
művészeti író
és

Kiss István
Kossuth-díjas szobrászművész
a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének
elnöke

mng

GENERALART Dorogi Nyomda

- BALOGH PÉTER

Balogh Péter

1920-ban született Miskán (Bihar megye). Tanulmányait 1953-ban fejezte be a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Főiskolán, ahol 1953—1956 között segédtanár. 1948-tól rendszeresen részt vett a hazai és külföldi kiállításokon. 1959 óta 27 egyéni tárlatot rendezett Bukarestben és az ország más városaiban. Úgyszintén egyéni kiállításai voltak külföldön: (Milánó, 1969; Párizs, 1972; Uppsala, 1972; Bonn, 1976, 1978, 1980; Budapest, 1983). Munkái romániai és külföldi múzeumokban, illetve magángyűjteményekben találhatók.

Kiállított munkái:

1. **Szimbólum.** *Bronz. 27×11×5 cm. A művész tulajdona.*
2. **Szimbólum I.** *Bronz. 46×12×6 cm. A művész tulajdona.*
3. **Szimbólum II.** *Bronz. 25×20×5 cm. A művész tulajdona.*

Romániai magyar művészek kiállítása 1990. B.T.M.

Balla József

1910. szeptember 21-én született Aradon. Munkái 1953-ban szerepeltek először kiállításon. 1958-tól rendszeresen részt vesz országos kiállításokon. Egyéni tárlatai: Arad, Bukarest, Marosvásárhely, Kolozsvár, Szatmár, Nagybánya. Többször szerepelt külföldi kiállításokon (Csehszlovákia, Lengyelország, Németország, Szovjetunió, Magyarország). Évtizedek óta Nagybányán él.

Kiállított munkái:

1. ***Fiatalság.*** *Olaj, vászon. 70×90 cm. A művész tulajdona.*
2. ***Mise után.*** *Olaj, vászon. 90×70 cm. A művész tulajdona.*

Balogh Péter Pál gróf dr.
1926 - 1982

91/I-1-108

Rákoskeresztur

MTAK Kézirattár M_s 4589/261.

Gépirat autogr. aláírással a Kö

papirján.

Zengővárkonyba irt levél.

½ w)

1. Ld. 602/4.

2. Ld. 619/12. , 622/2. és 640/2

3. FL ekkori Nyugatbeli cikkeit

4. Valószinüleg Sárközi György:
megjelent kötetre utal. FL ne
3. sz.-ban Barbusse: Erő c. k
forditásában. /Bp. 1928. Athen

5. Pásztor Árpád /ld. 635/2./ Ur
Athenaeum c. kötete a Könyvba
boritó ján szerepel a beküldö

Balogh S. Károly

Hangulatos képeivel a b-i
riállításokon szerepel –

Miskolczy Ferenc, Baja Kép-
zőművénele a XX sz-ban,
kézirat, MDK-C=II,

599/2

10 l

Balogh S. Károly

Ipermüvéneti kiállításom majdnem éventent nerepel.

Mistolczy Ferenc
Baja képtőmüvénete a XX szban. kézirat, MDK-C-II,

599/2

10 l.

Balogh S. Károly

Baja város kiállításának katalogusában szerepelt: Kádárszigeti vízfestményével

Erdőrészlet	– "
Udvarrészlet I	– "
Malmok a Dunán	– "
Virágos udvar	– "
Tanyai udvar	– "
Őszi táj	– "

Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület 1935. VIII. 17 – IX. 1.

					lap-száma

Budapesten, 192

A főkönyvvezetőség:

39 a. sorsz. Könyvelési minta. — FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

Balogh Péter Pál, grafikus

TÁRLAT VÁSÁRHELYEN

Hódmezővásárhelyen a Tornyai János múzeumban D. Fehér Zsuzsa művészettörténész nyitotta meg Balogh Péter Pál grafikusművész emlékkiállítását. A hó végéig megtekinthető tárlaton a fiatalon elhunyt *művész hetven* könyvillusztrációja, megkapó állatportréi és más rajzai láthatók.

–: Hazai tükör

43

Ü.: Jübäs

20

XXIII/16

szóroket, amit a rokak, ozek,

BALOGH RUDOLF Magyar Hírlap 2000. VIII. 15

Magyaros vagy magyarosch?

A budapesti Margit híd alkonyatban – a harmincas évek végén

DULOVITS JENŐ FOTOGRÁFIÁJA

Bő negyven évig – a húszas évektől a hatvanas évekig – érezte tette a hatását a magyar fotóművészetben, és csaknem azóta heves viták kereszttüzében áll. Vannak, akik a magyaros stílust a legsikeresebb hazai fényképművészeti irányzatnak, mások öncélú, szépelgő, hamis giccsnek tartják. A két végletes állásfoglalás között még számos árnyalat megtalálható.

Szarka Klára

A Magyar Fotográfiai Múzeumban, Kecskeméten nyílt kiállítás talán segíti a szakmát a tisztázásban, az érdeklődő nagyközönség számára pedig szükséges látnivaló. A magyaros iskola kétségtelenül komoly nemzetközi sikereket ért el, a stílus elnevezése is egy svájci szaklap szerzőjétől származik a harmincas évekből, aki szerint az egyik nemzetközi szalonon a magyar pályázók olyan egységes és színvonalas anyaggal szerepeltek, hogy egész Európa tanulhatna tőlük. Az ámulat annak szólt, hogy az addigi festőiességet elvetették, és tiszta fényképi eszközökkel, briliáns technikai megoldásokkal, hibátlan kompozíciókkal és különösen az ellenfény és csúcsfény varázsos használatával teremtettek újszerűt. Témáik között kétségkívül kitüntetett helyen szerepeltek az idilli falusi élet és a magyar puszta zsáneres ábrázolásai: kacagó lányok vasárnapi viseletben, gyöngysorral a nyakukban szüretelnek; bika és puli párviadala a viharos pusztában. Közük sem igen volt a kor valóságához, de szerzőik nem is a szociológiai igazságokat keresték, csak a művészit. Különválasztható-e a kettő? Kétséges. A harmincas–negyvenes évek művelődéspolitikájának, sőt idegenforgalmi propagandájának jól jöttek ezek a képek. A stílus formai eszköztára meglepő módon az ötvenes évek úgynevezett szocialista realizmusának is nagyszerűen megfelelt. A stílus nagyjai pedig akkor is remekeltek. Az 1930–40-es években a csúcsra jutott Balogh Rudolf, Kerny István vagy Haller Frigyes mellett Vadas Ernő vagy Járai Rudolf 1945 után is sikeresek voltak. A kiállítás augusztus 20-áig látható Kecskeméten a Magyar Fotográfiai Múzeumban hétfő és kedd kivételével naponta 10-től 17 óráig.

nyolása, amely azt mondta: „Nem tudhatjuk, hogy mit hoz a múltunk." Tíz esztendővel a rendszerváltás után egészen váratlanul és meglepően ismét időszerű lett az utcai bölcsesség. Miniszterelnökünk – különös tekintettel a millenniumi évfordulókra – közkinccsé tette szülőfalujának új legendáriumát. Eszerint a már nagybeteg, erejét hanyatlóban érző Szent István Székesfehérvárra tartva Alcsútdoboznál pihent meg, és az ottani Mária-völgyben ajánlotta föl Magyarországot a Szűzanyának.

Meglehet, sőt valószínű, hogy ilyen legenda régen, századok óta közszájon forog, az öreg alcsútdoboziak már akkor ismerték, amikor Orbán Viktornak még a hírét sem hallották. Hány és hány olyan helysége, helye van Magyarországnak, amelyhez bármilyen parányi történelmi emlékek is fűződnek, dédapák, nagyapák adják tovább őket kitágult szemmel figyelő, hálásan hallgató unokáiknak. Akik hisznek bennük, mert igazak is lehetnek.

Alcsútdobozon is sok az olyan agg, aki büszkén adhatná tovább az ő Istvánlegendájukat. Csak egyvalaki nem. A miniszterelnök. Mert gyönyörűek a legendák a nép száján, de értékük csökken, ha hivatalosakká merevednek.

Alcsútdoboz immár három híresség-ről nevezetes. Mindenekelőtt arról, hogy ott nőtt föl és készült az országvezetésre Orbán Viktor; ott szerette meg a kormányzáson kívül kedvencét, a labdarúgást, csapatában tanult meg cselezni, gólokat rúgni; és végül a magyar jövőre gondolva Szent István is tudta, hol kell megpihennie.

VÁRKONYI TIBOR

net összefoglalni, hogy világviszonylatban a gazdasági és a kulturális esélyegyenlőség inkább csökken, mintsem a fejlett országok még gazdagabbá válása révén javult volna.

Két aránypárt figyelembe véve ez a jelenség még szembeötlőbb. A világ népességének (jelenleg 6 milliárdra tehető) 90 százaléka a harmadik világban él, míg a fejlett országokban 10 százaléka. Ez a 90–10 százalékos arány a 21. században minden előrejelzés szerint még jobban a fejletlenek irányába tolódik el. Egy másik előrejelzés szerint viszont e században a műszaki fejlődés miatt a dolgozók aránya 20 százalék lesz, míg a munkában nem lévőké 80 százalék. (A régiónkban nem túlságosan idézett Marx több mint egy évszázada kifejtette, hogy a gazdaság legfőbb mércéje a szabadidő lesz – ő nem a munkanélküliségre gondolt.) Érdemes megemlíteni többek között a prognosztizálók két pólusát képviselő Gorbacsovot és Michael Dale-t (az USA negyedik számítógépes hatalmát). Számolva azzal, hogy az aránypárok hibásak vagy eltúlzottak, a tévedés elérheti akár a 20-25 százalékot is (a munkanélküliséget, és nem népesség szóródását illetően), továbbá hogy a „harmadik világ" is differenciálódik, a lényeg nem változik. Az úgynevezett szakadék (a „gap") növekszik, és nem javul a tendencia. Ily módon a globalizációt hirdető in-

A szerző c. egyetemi tanár, az MTA doktora

kommunista társadalom elnevezést is megemlítek, mint ahogy a „nyílt társadalom" sem tartozik a fent említett sorhoz, már csak a fejlődő országokhoz is kapcsolódó ideológiája és deklarált politikai törekvése miatt. (A kifejezés egyébként egy osztrák származású angol filozófus, Karl Popper „találmánya" volt.)

Pozitív

DISP

A tehetség

Válasz Raskó

A Magyar Hírlap július 17-ei számában Raskó György tollából olyan írás jelent meg, melynek számos kitételével nem csupán vitába kell szállnunk, hanem a vezető hazai agrárértelmiség hozzáértését, becsületét is meg kell védenünk. Válaszcikkünkben R. Gy. állításait vesszük górcső alá és cáfoljuk.

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

Nincs irigylésre méltó helyzetben Raskó György, az Antall-kormány egykori földművelésügyi államtitkára. Évek óta szakmai és politikai parkolópályán kénytelen várni a nagy visszatérés lehetőségére. A köztudatban elterjedt, hogy előbbre lépett, hiszen a miniszterelnök tanácsadója. Ám a Miniszterelnöki Hivatal sajtóirodája július 19-ei közleményében megerősítette azt a korábban már

nisztérium munkatársai jól emlékeznek: államtitkári tevékenységét azzal kezdte, hogy dr. Gergácz Elemér miniszter távollétében majd az egész minisztérium vezetői karát fölfüggesztette, s e szakembereknek csak hónapokig tartó bizonytalanság után sikerült megtalálniuk helyüket.

Raskó úr állítása szerint a magyar mezőgazdaság 1998 nyara óta a bruttó hazai termék előállításában „egyre csökkenő arányban" vett részt. Abban az évben ez az arány 7-8 százalékkal csökkent

Az viszont tényleges t
behozatalunk növekedet
az igazság, hogy nem nőt

Ebben az évben az el
delmi adatainak ismer
hogy folytatódtak a kedv
mezőgazdaság és élelmisz
teljesítményében. Az ex
géig 857,5 millió USD-re
millió USD-re mérséklő

Balogh Sándor rajztanár

Alkotásaival szerepelt a Markó-utcai Bólyai reáliskolában rendezett kiáll.-on.

N.U.930.IV.13.

Balogh Sándor tanár-festőművész

 E. K. 930. IV. 13

MŰVÉSZET

Balogh, Herritz, Tibor festőművészek müterem-kiállitása

E.K.930.IV.1
N.U.930.IV.1

A Bólyai-reáliskola három tanár-festőművésze, Balogh Sándor, Herritz Oszkár és Tibor Gábor gyüjteményes kiállitást rendeztek festményeikből a Markó-utcai Bólyai-reáliskola rajztermében és műtermeiben.

Balogh Sándort az aquarell-technika foglalja le, ebben a nemben bemutatott művei az anyagkezelési készségén tul az abszolut értéket jelentik. Nincsen festői problémája, a természetlátás objektiv eredményeit művészi kifejező erővel adja.

Herritz Oszkár a genrefestés, a portré és az aquarell terén hoz gazdag anyagot. Ugy a figura-, mint a tájképtárgykörből vett képeit mindenekelőtt a rajztudás értékeli. Szinekben az atelierlevegő szürt tónusa ad némi antik patinát az alkotásainak, mig aquarelljein ragyogóan virit a teli fény.

Tibor Gábor apróméretü tájképei mint egy-egy fordulatos epigramm állitják meg a nézőt. A tárgyilagos naturalizmusa, élénk szinei igen tetszetőssé teszik műveit. Mind a három festő külön-külön és együtt is méltán megérdemli a legnagyobb érdeklődést. A kiállitás holnap nyilik meg.

dultak, ahol *Bokor* Antalnétól és *Rosenberg* Bélától loptak el nagymennyiségü készpénzt és különböző árucikkeket. A budapesti büntetőtörvényszék *Mayer*-tanácsa előtt a főtárgyaláson *Natunák* István

elmebetegnek tetette magát,

akiről azonban *Minich* professzor megállapitotta, hogy csak szimulál.

A törvényszék Járos Gézát nyolcévi, Natunák Istvánt ötévi, Szladicsek Józsefet pedig négyévi szigoritott dologházra, Milász Józsefet négyévi börtönre itélte. A bünpörnek ötö-

Balogh Sándor

MDK

Kolostorban, vizf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállítás

Balogh Sándor

Részlet a San Marcoból, vizf.

Hicsarnok 1931 tavassi kiállitás

MDK

Balogh Sándor,

Kéthely állami ált. iskola.

225. Gyakorlat.

Magy.Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug.16.-szept. lo. Kat.

MDK

Balogh Sándor

Ker.Szt.János a San-Marcoban, vf.

Falusi délután, of.

N.Szal. 1923x kiáll. 1927. jun. 6, 1.

Balogh Sándor

Tabáni udvar, of.

Aranyeső, vf.

őszi tárl. 192o. szept,

H.Szal. xcxcxcx

MDK

Balogh Sándor

Sütkérezés, of.

N. Szol. Téli Tárl. 1920. dec.
4.l.

Balogh Rozália, ip.müv. isk. hallg.
textiltervezö

tervei feltünést kel tenek.

A kiáll.megrendezésének céja,h. a rejtett tehetségek előtörjenek és képzömüvészetünk fejlödését biztositsuk.

Végvári Lajos: Ufjuságí képzö- és ip.müv.kiáll.
Nemzeti Szalon. A népmüv. miniszt. által rend. kiáll.
Magyar Nemzet. 1950.jun.lo.

MDK

Balogh Rozália, II.é.textiltervező

Ifjuségi képzőm. és iparm.kiáll. N.Szal. 1950. jun.

5 l.

megírva

Balogh Rozália

textilterverő

Végvári: Ifjúsági képrőcs parm. Ei áll

Szabad Művészet

1950. 213. l.

Budapesten, 1905.

A más

KIFIZETTETETT
MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR IX. ker.
Budapest, 19 05 év

Balogh Rozi
Munkaruha
Gyerekruha

Ernst Museum. I. iparművészeti kiállítás., 1932.
lo l.

uj, enyhén romanizáló kapu. Az
volcszög három oldalával zárul, talán
külső nyoma nincs. Egy-egy szentélyablak.
hosszu repedések.
egujitás idejéből. Az állatalakokkal
leji festett famennyezet az átépitéskor
a régi harangja nem megközelithető.
1. - Rómer: Régi falképek Magyarországon.
zky 103 1.

5bb a Prónay-családé. 1945-ben lebontot-

. - Borovszky 103 1.

Nyáry-féle/-kuria./
földszintes, L alaku épület. Müemléki ér-
i homlokzat felé vannak XVIII. század
ablakszemöldökök. Hozzá tartozott egy
ennálló oromfallal, népies.
276 1. Borovszky 103 1.

MDG

ip. műv., divatkerám.

Balogh Rozi az Iparművészeti Főiskola tanársegéde

Néhány éve végezte az iparművészeti főiskolát. A Divatterverő Stúdió tagja. A Stúdió céljáról beszél. (Egy divatrajza repr.)

10 fiatal divatterverő.

Nők Lapja, Bp. 1958. június 12. [14. l.]

MDK

Balogh Rózsi, iparmüv.

Párna Kunsági himzés.

(Ivagy Balogh János Egy. és a Tesz ált. rend. 1937. évi
Kardoonyi Képzőmüv. Kiáll. Kat.
Kispest. Városháza.)

M.D.K

Balogh Rozi
textilterverő

Divatgrafikáit állította ki a
Csók Galériában rendezett tárlaton.
„Nem vagyunk egyformák" (repro)
Ruhatervei igen praktikusak.

Szatmári Gizella: Kürthy Ödönné és Balogh Rozi ....
Művészet, 1964. május - 46 lap

MDK

Balogh Rozi

Repr.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok
Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

MDK

Balogh Rozi

Balogh Rozi /ruhaterv/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiallitás.Műcsarn
Budapest 1959.Dec. 18 - 1960 Jan. 31 Kat.

mak.

Balogh Rozi és Kürtly Ödönné
iparművészek

Kiállítása nyílik dec 14 én a Csók István
Galériában.

Mozaik: Balogh Rozi

Vipszava, 1963. dec 12

4. l.

MDK

Balogh Rozi, iparmüvész

~~Balogh~~

Balogh Rozi és Kürthy Ödönné kiáll. 1963. dec.

Csók István Galéria

F.E.

Könyeivel locsolja
Óh mert itten az á
Sok jótól el van z

Óh élet gyönge lám
mért nem lobogsz t
Fényed lobbot miér
Hisz árváim még ki
Ha én alszom sirha
Ki viseli majd gon

Balog Rózi
divattervező

„Ruhatervek"
(rajzo)

Balog Rózi: Milyen az új divat?
Nők Lapja, 1974. szept 7 – 20 lap

Balogh Rozi

Ruházati formatervező, részt vesz a kiállításon.

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás Kecskemét, 1975. jún - júl.

Balogh Rozi

A modellekit Balogh Rozi
tervezte.

f.é.: Egy divatbemutató képei.
Nők Lapja, 1977. aug. 13-12. oldal.

NŐK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM 10. SZ. * 1965. MÁRCIUS 6. * ÁRA 3 FT

SZOLIDARITÁS SZOLIDARITÁS SZOLIDARITÁS

Dolores Ibarruri beszél
Peter Leske felvétele

Winnie Mandela üdvözli férje híveit, amint elhagyja a bíróság épületét

1965 MÁR. 6.
NŐK LAPJA
Magyar H...
SAJTÓFIGYEL...
Budapest V., Petőfi Sándor u...
Telefon: 188-296, 188-307

A HARCNAK NINCS VÉGE

Múlt heti számunkban egy asszony segélykiáltását idéztük: *»Mentsék meg a férjemet!«* — könyörgött Maria *Lopez* kétségbeesve. Franco vérbírái a 23 évre elítélt Justo *Lopez de la Fuentét* a kivégzőosztag elé akarta állítani. Félelmetes volt a hír. Lopez életéért harc indult szerte a nagyvilágban. A legmegrázóbb és a legszebb lépésre Dolores *Ibarruri* asszony szánta el magát. A legendás hírű La Passionaria kijelentette: minden veszélyt vállalva Spanyolországba utazik, hogy tanúként szerepeljen a Lopez elleni perben, és a spanyol külügyminiszterhez fordult beutazási engedélyért. Dolores Ibarruri habozás nélkül kész volt magára vállalni minden felelősséget — mint mondotta — azért, hogy mint a Spanyol Kommunista Párt vezetője küzdött a törvényes köztársasági rend védelmében.

Újra csodáltuk Dolores Ibarruri asszonyt. Milyen rettenthetetlen hős! Harcostársa megmentéséért akár életét is kockáztatja. Nyilatkozata óriási visszhangra talált. A nemzetközi sajtó, nagytekintélyű politikai, tudományos, egyházi személyiségek és munkásszervezetek, demokratikus intézmények, ügyvédek, híres és egyszerű emberek léptek közbe, hogy a halállal fenyegetett spanyol hazafi életét megmentsék. Spanyolországon belül is — a terror ellenére — olyan nemvárt ellenállásba ütköztek a hatóságok, hogy Madridban jobbnak látták a meghátrálást. Az első katonai körlet parancsnoka elrendelte a Lopez ellen indított eljárás elejtését. *»A humanizmus győzedelmeskedett a bosszúállás felett«* — adta hírül örömében sírva Ibarruri asszony.

A világszerte megmozdult szolidáris erők nagy győzelme, hogy a francoista hatóságok »végleg bezárják« a Justo Lopez-dossziét. De nem szabad elfeledni, hogy huszonhárom évi börtönbüntetés sújtja így is e hős harcost, akinek apját 1941-ben halálra kínozták a fasiszták egy madridi börtönben, öccsét megölték a polgárháborúban. Az egész Lopez-család a spanyol nép szabadságáért áldozta életét. A harcnak nincs vége. Justo Lopezzel együtt szenved a börtönben sok száz spanyol hazafi és Valenciában, Burgosban ismét pereket készítenek elő.

LIDÉRCES EMLÉK

A háború elfeledhetetlenül fájdalmas, rettenetes korszaka életünknek. Mostanában sokat emlékezünk. Felidézzük a húsz évvel ezelőtti napokat, amikor megszületett a várva-várt béke. De van, ahol a repülőgép zúgása ma is félelmet kelt, ahol vér folyik, ártatlan nők és gyermekek pusztulnak el, ahol dúl a háború. Vietnamban. Elszoruló szívvel olvassuk a naponta érkező jelentéseket. Újabb bombázás, újabb támadás. Az amerikaiak nem akarják elismerni, hogy semmi keresnivalójuk nincs Vietnamban. Világszerte követelik, hogy legyen vége az esztelen vérontásnak, követelik, hogy tárgyalások útján rendezzék a konfliktusokat. A Szovjetunió konkrét diplomáciai lépéseket tett, s a francia kormány csatlakozott javaslatához: kísérletet tesznek a vietnami háború megállítására. Valószínűleg az 1954. évi genfi értekezlet mintájára gondolják összehívni az új nemzetközi tanácskozást. A két nagyhatalom közös fellépése remélhetőleg előbbreviszi a fontos ügyet.

A szovjet—francia elhatározás helyeslésre talált széles körben. A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség is száz- és százmillió asszony nevében csatlakozott azokhoz, akik békét követelnek Vietnamban, és táviratot küldött az 1954-es genfi értekezletet aláíró országok vezetőihez.

Az amerikai álláspont azonban még mindig változatlan. Pedig józan hangok is hallhatók. Walter *Lippmann*, a *New York Herald Tribune* neves publicistája úgy véli, hogy *»A tárgyalások útján létrejött fegyverszünet kivételével nem létezik semmiféle tűrhető alternatíva.«*

Mindazok, akik együtt éreznek a sokat, túl sokat szenvedett vietnami néppel, követelik és várják a tárgyalásokat, a békét.

WINNIE MANDELA

30 éves fiatalasszony. Férjét életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. Tavaly júniusban megírtuk, hogy kilenc dél-afrikai hazafit, a szabadságmozgalom ismert vezetőit, akik megpróbáltak harcolni a színesbőrű lakosság minimális emberi jogaiért, halálra akarták ítélni. Nelson *Mandela* és társai megmentéséért ugyancsak világszerte megmozdult a közvélemény. A fajüldöző dél-afrikai kormányt a hatalmas tiltakozási hullám meghátrálásra késztette. Életüktől nem merték megfosztani a kilenc hazafit, de szabadságukat egy életre el akarják venni. Most Robben szigetén Capetown közelében tartják őket fogva egy hírhedt fegyenctelepen.

Nelson Mandela feleségéről nemrég érkezett hír. A fiatalasszony élete egyre nehezebb. A fasiszta önkényuralom országában egy életfogytiglan börtönre ítélt feleségének súlyos megpróbáltatás minden nap. A johannesburgi hatóságok Winnie Mandela mozgási szabadságát is korlátozták, csak a város délnyugati részében lakhat, s meghatározták, melyik útvonalon közlekedhet a munkahelyére. Nyilvános helyen, társaságban eddig is tilos volt megjelennie, most megtiltották, hogy iskolában, egyetemeken, kiadóknál vagy a bíróságon mutatkozzon. Nehéz sorsa, szomorú élete van Winnie Mandelának. Férje fejedelmi sarj. Egyik nagy afrikai törzs királyává akarta koronázni, de ő, az egyetemi végzettségű johannesburgi ügyvéd inkább a népéért való harcot választotta. Felesége vállalta vele a küzdelmet. Az »utat«, amin ők járnak, hiába akarja eltorlaszolni a délafrikai kormány.

NŐK LAPJA

A Magyar Nők Országos Tanácsának hetilapja
Főszerkesztő: **Németi Irén.** Szerkesztő: **Bertalan Imre**
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: **Csollány Ferenc**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. Telefon: 343—100
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizetéseket felvesznek a postás kézbesítők és a postahivatalok
Előfizetési díj negyed évre 36,— Ft, fél évre 72,— Ft, egész évre 144,— Ft
656302 Az Athenaeum Nyomda rotációs mélynyomása. Felelős vezető: **Soproni Béla** igazgató

Címképünk: Balogh Rozi iparművész terve a Nemzetközi Nőnapra

Index: 25653

Kürthy Ödönné munkásságára, alkotótevékenységére ugyanez áll, mint amit kiállító társáról már elmondottam. Alkotóművész és oktató. Feladata talán nem oly sokrétű, mint társáé. De bizonyos vonatkozásban sokszor nehezebb. A nyomós tervező kénytelen más társművészhez igazodni: a ruhatervezőhöz, mint most is, és a belsőépítészhez. Feladata tehát kettős: kiszolgálni a lakáskultúrát függönnyel, terítővel, stb. és a ruházkodást ruhaanyaggal. És itt mutatkozik a nyomós tervező nehézsége. A ruhaanyagtervezés divat kérdés, rövid időre szól. Ezzel szolgálja a ruhatervezőt. Tudnia kell tehát, hogy a divat mit is fog követelni. Előkerül tehát megint a paletta, amelyen ott vannak az évszakok, az alkalmak, a kor és még sok minden.

A lakástextil tervezése lassúbb ütemet kíván ugyan, de feladata megint csak nehéz, mert a mai helyzetben, amikor a maradiság még mindig élő és a korszerűség felé számtalan átmenet van, a lakástextil tervezőnek mindezzel számolnia kell. De számolnia kell azzal is, hogy van lakószoba, de gyerekszoba is. És a kettő között sok rendeltetésű helyiség.

Kürthy Ödönné, mint tervező, e sokrétű feladatot remekül oldja meg. Nála a művészi látás átállítása a feladatoknak megfelelően nehéz. Egy kisléptékű mintájú ruhaanyag vagy egy nagymintájú függöny megtervezése oly átállást kíván, mintha egy miniatura festőtől freskót kívánnánk.

Kürthy Ödönné munkásságát évek óta ismerem. A kezdet: kisléptékű minták, visszafogott színek, a díszítményben kis változat. Ma: a feladatok tudatos ismerése. Tudja és érzi, hogy lakástextilről, vagy ruhaanyagról van szó. Érzi, hogy tervének mi a rendeltetése.

*

Úgy gondolom, hogy a kiállítókat be is kell mutatni.

Balogh Rozi 1953-ban az Iparművészeti Főiskola ruhatervező szakán végzett. Mint oktatót visszatartották és ma a Főiskolán mint tervező tanár működik. Mint kiállító a II. III. és IV. Orsz. Iparművészeti Kiállításon már szerepelt, kivitelezett ruhával és ruhatervekkel. Sok minden más eredménye mellett ma tagja az Öltözködési Tanácsnak.

*

Kürthy Ödönné ugyancsak az Iparművészeti Főiskola növendéke volt. Már a végzés után tanársegédként ott is maradt és ma is ott tanít, mint nyomótervező. Jóformán nem volt olyan bel- és külföldi kiállítás, ahol nem szerepelt volna. Darabjai a II., III., IV. Orsz. Iparművészeti Kiállításon, ezenkívül Prágában, Bukarestben, Stockholmban, Helsinkiben, Szófiában szerepeltek.

*

Végezetül. Két együtt dolgozó textiles iparművészünk mutatkozik be. A végső értékelést elmondja a nagyközönség. Számomra szomorú, hogy a harmadiknak tervezett ugyancsak tervező és oktató Németh István munkája csak mint installáció jelentkezik.

Domanovszky György

63.4153 Egyetemi Nyomda, Budapest

Balogh Rozi

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA

BUDAPEST V., VÁCI UTCA 25

1963. december 14-31-ig

balogh rozi
és
kürthy ödönné
iparművészek
kiállítása

RENDEZTE: NÉMETH ISTVÁN

Művészeti életünk bemutatása a felszabadulás után alapvetően másként történt, mint a letűnt rendszerben. Országos kiállításokat hívtak életre, külön a képzőművészeteknek és külön az iparművészeteknek. Egy-egy, vagy több év seregszemléi voltak. Ezek mellett, az egyedi kiállításokon túl, két-három, esetleg több művész megkereste egymást, és ha úgy érezték, hogy mondanivalójuk közös, együtt jelentkeztek, együtt mutatták be eredményeiket. Ez különösen az iparművészet területén volt új, ahol az ilyen társult bemutatkozások ismeretlenek voltak. Ma már gyakoribbak, de még mindig nem olyan mértékben, amint azt egyre igényesebb lakás- és ruházkodáskultúránk megkívánná. Művészeink még mindig nagyon sokszor süket fülekre találnak az illetékeseknél, ott is, ahol a legkevésbé számítanak rá. Ezért minden iparművészeti kiállítást csak örömmel üdvözölhetünk és különösen azokat, melyek újat adnak a látogatóknak. Balogh Rozi és Kürthy Ödönné pedig újat ad.

Láttunk kiállításokat, ahol a textil szakma különböző képviselői adták munkásságuk legjavát. Láttunk szőnyegest, ruhatervezőt, szövőst, kötszövőst, kézifestőst, nyomóst. Ezeken lemérhettük, hogy textilművészetünket nemcsak az állandó színvonalemelkedés, de a nagy gazdagság, sokféleség is jellemzi. Külföldhöz viszonyítva is!

Láttunk kiállításokon már ruhatervezőket és nyomósokat. Most újból e két szakterület jelentkezik. De a két művész nemcsak tervező, hanem oktató is. És kiállításuknak talán ez egyik legfontosabb új hangja. Mindkettőjüknek két lényegesen más síkon kell teremteniök. Helyt kell állniok, mint tanároknak és mint tervezőknek. Az utóbbi adja az alapját az elsőnek. Csak komolyan fejlődő művész képes fiatalokat nevelni. Minden művész-tanárt a kettős feladat sok nehézség elé állítja. Az iparművészet területén ez még fokozottabban jelentkezik, mint a képzőművészetekben, mert a hihetetlen gyorsasággal szaporodó műanyagok mind változatosabb technológiát követelnek, amelyek teljes ismerete nélkül nincs anyagszerű tervezés. Az oktatás megköveteli a korszerűséget, ez viszont a korszerű tervezést. Mindez a két kiállító textilművészt egyaránt nyomja. Mennyivel nehezebb nekik, egyik kézzel tervezni, a másikkal növendékeiknek magyarázni, mint azoknak, akik minden idejüket és erejüket csak az előbbire fordíthatják.

A két kiállítóművész tehát nemcsak arról számol be, hogy meddig jutottak, hanem arról is, hogy rájuk bízott fiatalság mit is tanulhat tőlük.

*

Balogh Rozi ruhatervező, ezt is tanítja. A szakma körül már sok vita folyt: művészet-e, vagy sem. A vita még folyik, de az igazság az, hogy a tervezés szintje mutatja meg, művészet-e, vagy sem. Akik a kiállítást elmélyülten végignézik és nagyon gondosan Balogh Rozi anyagát, úgy látniok kell, hogy egy ruhatervező, ha művészi szinten akar egy ruhát „megkomponálni", úgy sok mindenfélével kell foglalkoznia és sok mindent kell ismernie. Fel is sorolhatom! Ismernie kell ebben az esetben a női testet, annak mozgását, sőt a mozgásnak alkalmankénti változását, mert más egy menyasszony bevonulása, mint egy hangversenyre menő nőé! És ezenkívül? Az évszakokat, a napszakokat, a tájat, a feladatot, a rendelkezésre álló anyagokat és még nagyon sok-sok mindent. A korról nem is beszélek.

A ruhatervező nagy palettáján a felsoroltakon kívül még nagyon sok minden van és azt egy egyetlen ecsettel kell egységes alkotássá formálnia. Mert valóban fest és formál. Festő és szobrász egyszemélyben. Papiroson, síkban tervez, de a végső alkotás már plasztika.

Ennek a kettős alkotótevékenységnek éppen a fiatal generációban van néhány kiemelkedő alakja, akik közül egyesek kiállításokon már be is bizonyították, hogy mesterei a területnek. — De Balogh Rozi ezen felül még tanít is.

Kiállított anyaga természetesen nem mutathatja művészete sokoldalúságát. Ízelítőt mégis ad. Bemutatott ruhái adják a testre komponálást. Ruhatervei már megmutatják, hogy nemcsak ruhatervező, de grafikus is. Ez az, amit Balogh Rozinál még szeretnék kiemelni. Tud rajzolni, de nemcsak ruhaterveket tesz le ízlésesen, úgy, hogy abból ruha is születhetik, hanem ezen túl kimondottan grafikát csinál oly szinten, hogy mint illusztrátor is dolgozhatna. Akvarel virágtanulmányai és tusrajzai bizonyítják ezt. És még azt is, hogy vannak iparművészek, akik jól rajzolnak!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

30.

Két iparművész kiállítása

Lakás- és öltözködéskultúránk két fiatal, tehetséges képviselőjének munkái mutatkoznak be a Csók István Galéria termeiben. *Balogh Rozi* és *Kürthy Ödönné* tervezőként dolgozik és több, mint tíz esztendeje az Iparművészeti Főiskolán tanít.

Balogh Rozi ruhatervező tíz különböző öltözéket mutat be, korszerű, jól viselhető darabokat, amelyek könnyen konfekcionálhatóak. A ruhatervezés valódi alapja az emberi test és a drapéria viszonya. Balogh Rozi akt- és drapériatanulmányai szerves részei tervezésének; rajzai igényes, önálló grafikai munkák. Az öltözködés szolgálatában állnak. Különféle vázlatai, virágstúdiumai, kosztümtörténeti tanulmányai, plakáttervei, a figura mozgást rögzítő krokik, humoros rajzai. Szellemes a kilenc különböző karakterű nő ábrázolása ugyanabban a kalapban, mivel »ez a divat«.

Kürthy Ödönné finom, ízléses megoldású függönyökkel, falikárpitokkal szerepel sikeresen. »Halas« kétszín variációban (zöld és barna) készült, térelválasztásra is alkalmas függönye különösen modern környezetbe illik. A gyermekképzelet világához áll közel a kellemes színhangulatú, zsiráfos, cicás, lovas, számológépes függöny és a »pont, pont, vesszőcske« versike alapján komponált nagyfejes falikárpit. Nagy teret is megfelelően díszíthet a geometrikus mintaelemekből komponált kék-fehér színváltású, nagyléptékű függöny, amelyet batik technikára jellemző törések gazdagítanak. Kürthyné sajátos tervei papíron is anyagszerűen hatnak, minden esetben érezteti a textil karakterét, legyen az ruhaanyag, vagy falikárpit.

A figyelemre méltó kiállítás jól megszerkesztett környezetét *Németh* István belső építész tervezte.

Vajna Éva

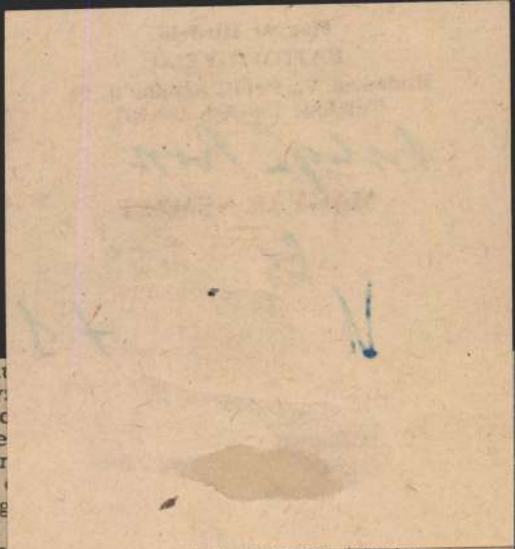

mezőgazdasági mu
lékesen megjegy
tulajdonos egy c
ral is rendelke
volt mit aprítar
Ők? Hát persze,
voltak, napi átlag
egy peso körül
túlságosan kevese
változásokról, ha csak azt
említenék meg, hogy napi jö-
vedelmük 2,6 peso. Itt valami
ellentmondást érzünk, mert
korábban valaki nagyobb fi-
zetést említett. Természetesen,
vannak itt olyanok is, akik
öt pesót keresnek, de ezek
egészen kiváló munkások, és
nem lenne helyes dolog az ő
fizetésüket is beleszámítani az
átlagba. Nem csekélység az
sem, hogy saját termékeiket
önköltségi áron megvásárol-

Kuba gondjai azonban nem-
csak anyagi természetűek, a
tudatlanság megszüntetése sem
megy máról holnapra. Nem
elegendő, ha valaki megtanul-
ja az ábécét és le tudja írni
nevét. Az országszerte megin-
dult tanfolyamok éppen azt
a célt szolgálják, hogy a már
írni-olvasni tudók elsajátít-
hassák a szükséges ismerete-
ket, hogy valami tudományos
képet alkothassanak magu-
nak a világ dolgairól.

A kubai nép mai derűje, a

BEMUTATÓ:

december 30

KUB

Balogh Rozália ipamüvészeti tőis-
Bolai nőrendék

Szabad Művészet. 1950 IV. 5-6-7 sz. 211-
213

V. L.: Sfjusagi Rejtő-és ipamüvészeti
Riallitás

MDK

Balogh Rozália

V. Grsz.Iparm.Kiáll. Mücs. 1965.

MDK

Balogh Rozi

ruhaterv

4. Orsz. Iparműv. kiáll. Műcs. 1959. dec.

MDK

Balogh Rozi

ruhaterv

4. Orsz. iparm. kiáll. Mücs. 1959.

Balogh Rozi, iparművész MDG

Dec. 14-én kiállítása nyílik a Szók Galériában.

–: Hír 10.

NÉPSZABADSÁG, bu. 1963. dec. 12.

Balogh Rozi ruhatervező M.D.K.

az Iparmüvészeti Főiskolán tanit

10 különböző öltözéket mutatott be.

akt és drapériatanulmányok.

Vázlaokt, kösztümtörténeti tanulmányok

Plakáttervek, figuramozgásról krokik, divat-rajzok

Vajna éva:Két iparmüvész kiállitása

Magyar Nemzet 1965. december 30. 4.1.

Balogh Rozi

Kürthy Ödönnel együtt 1963 végén textil- és ruhaterveket, rajzokat, festményeket állított ki a Csók Galériában.

Ipari Művészet, 1964. 1. sz., 83. l.

Balogh Rozi ruhatervező M.D.K.

Kiállitása a Csók István Galériában

Napló

Magyar Nemzet 1963. december 12. 4.l.

Balogh Rozália

"Tanuljunk a gyerekeinktől" cimmel Vadas József beszámol a mücsarnokban rendezett: "A gyermek világa" c. kiállitásról.
A kritika összeveti a gyermekrajzot, festményt, a felnőtt müvész rajzával, festményével Megemlit néhány gyermekneveti is, kiemeli rajzaikat, akvarelljeiket és felsorolja azokat a müvészeket, akik festményeikkel, rajzaikkal mintegy válaszolnak a gyerekek munkájára: Balogh Rozália, Takács Klára, Somos Miklós, Nagy B. István, Csohány Kálmán, Bolgár József, Vály Dezső.
Fenti cimü részletes kritikát lásd: Schéner Mihály nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. szept. 29.
XXIII. évf. 39. sz. 12. lap.

Balogh Rozália, iparművész

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskloa beiratkozott növendékei voltak 1896 és 1929 közt
Balogh Rozália, textil, textilművesség szakon 54.old

Mezó Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola 1880-1944/
oktatmasi rendszere és for masai 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Balogh Rózi

Ruha modellek.
(repro)

—: Szinházi és hangversényszezon.
Nők Lapja, 1978. december 30-18. lap.

BALOGH ROZÁLIA

Magyar Igaztük.

2003/4.

37. old.

ár úrnak Debrecen Magoss György tér 9.

rad

ókra utal FL.

Balogh Rudolf

...változás az ötvenes évek végén következett be.

Emlékkiállítás on igyekeztek felmérni Balogh Rudolf életművének pozitív vonásait is...

Lelkes István: A magyar fotóművészet útja.

Új Szés VI. évf. 1966. jún. 16. sz., 97. l.

BALOGH RUDOLF

BALOGH RUDOLF műveiből rendez retrospektív kiállítást a Magyar Fotográfiai Múzeum (Kecskemét, Katona József tér 12.). A tárlat július 24-től tekinthető meg.

MAGYAR NEMZET
1998 jul. 21

Balogh Rudolf
Lobos

Marton Ervin műtermében volt.

Molnár Géza: Marton Ervin emlékkiállítás
Művészet, 1971. július - 41.oldal

I.

Balogh Rudolf

A harminczas évek fotóstilusára a legtajátosabban Balogh Rudolf kétségkívül jelentős egyénisége hatott. A marxizmussal rokonszenvező Hevesy Iván-1940-ben ezt írta róla:
„Balogh Rudolf képein a vasárnapi Magyarország jelentkezik.... Képei nyomán ezt lihetnők, az ország egyetlen nagy „gyöngyösbokréta"... És mintha a... művésznek az is volna a szándéka, hogy megnyugtassa a... nép felett lebegő társadalmi rétegeket: Nincs itt semmi baj!"
Lelkes István: A magyar fotóművészet útja.
Új Irás VI. évf. 1966. jún., 6. sz. 53. l.

II.

Balogh

munkái ott sorakoztak a MÁV gyorsvonati kupéiban, velük diszitették az idegenforgalmi kiadványokat. A „baloghizmus" mutatós sikere utánzásra serkentette a l'art pour l'artiste epigonok egész sorát.

Lelkes István: A magyar fotóművészet útja

Új Irás VI. évf. 1966. jún., 6. sz. 93. l.

BALOGH RUDOLF

Győri Lajos: Tájfényképezés. = Muzsák,
XVII.évf.2.sz.1986. 29-31.p. ill.

276/247
(TÓTH Ilona): Somogy megye az 1918-as polgári demokratikus forradalom és a Magyar Tanácsköztársaság idején a korabeli megyei sajtó tükrében. /1918. okt. - 1919 aug. 2./ Kaposvár, 1969. 432 p. 24 cm.

/Somogyi bibliográfiák 2./
Egységár: 60.-Ft

277/298
TÓTH István: A Tanácsköztársaság művelődéspolitikája az egykori ifjúsági folyóiratok tükrében. [Pécs], 1965, ny.n. 195-213. p. 23 cm.

/Klny.: Pécsi Tanárképző Főiskola évkönyve 1965./
Egységár: 20.-Ft

278/183
TÓTH László: Analecta [Anto-

MDK

Balogh Rudolf, fotóm.

magyar népi képeivel, tökéletes magyar falu és városképeivel szinte felülmulhatatlan.

Rosner Károly; Reklámgrafika. - Magy.Ip.müv. 1934.
Iparm. Társ.kiállitása. 94-96 l.

MDK

Balogh Rudolf
plakát

dr.L.Ö: Magy. művészek a Commercial Art-ban. Reklámélet, 1933. 12.sz. 12 l.

MDK

Balogh Rudolf
dicséretben részesült

Magy. könyv és reklámművészek... Magyar Iparművészet, 1930. 66 l.

Balogh Rudolf

Muvész. Jenkrepes

MAGYAR MUVESZET

1931. 312

1929. 236.

~~Sporongedély~~ (~~ugomtatvány~~).

cena

A könyvvitel és az adózási könyv-

letü kereskedöket

sak latin és

, titkos jelek-
e nem ajánlatos.

A könyvek illetékének ki-

könyo lapjának hossza 45 cm szélessége 25 cm akkor

×0·16

36 000 : 5 000 = 7·20 P.
10

Rovatvezető Szarka Klára / **e-mail** szarka@mhirlap.hu / **telefon** 470-1283

Magyar fotók angoloknak

Magyar fotóművészek mintegy kilencven munkáját mutatja be az év végéig a londoni Proud galéria az egy éven át tartó Magyar Magic kulturális eseménysorozat keretében.

A központi fekvésű tágas galéria először állított ki nemzeti fotóanyagot. Most is felmerül a kérdés, megfelelően képviseli-e a magyar fotóművész-iskolát és a távolban élt vagy élő magyar mesterek rangját ez a válogatás, amit Kincses Károly, a kecskeméti fotómúzeum igazgatója és a londoni galéria részéről Carrie Neely végzett el. Lucien Aigner, Angelo, Balogh Rudolf, Besnyő Éva, Brassaï, Robert Capa, Cornell Capa, Csörgeö Tibor, Escher Károly, Lucien Herve, Kepes György, André Kertész, Langer Klára, a chilei születésű, de magát magyarnak valló Mari Mahr, Máté Olga, Moholy-Nagy László, Munkácsi Márton, Müller Miklós, Pécsi József, Plachy Sylvia, Schermann József és Székely A. László terméséből láthat mustrát a kiállítás látogatója. A huszonhárom közül tizenhárom tehát a külföldi. Melyik név nem cseng ismerősen a fotóművészet kedvelői számára? Talán Székely Lászlóé, aki a hírneves portretista, Székely Aladár fia volt, ő vette át apja műtermét a harmincas évek végén, majd Voronyezsnél, 1943-ban 33 évesen halt meg. Már tinédzserkorában szép beállítású stúdióképeket készített. Plachy Sylvia pedig gyerekként került 1956-ban Amerikába. New Yorkban az agg André Kertész tanítványa volt, díjnyertes albumok alkotója, a kiállítás tanúsága szerint gyakran fotózik Magyarországon (és ő A zongorista című Polanski-film főszereplőjeként Oscar-díjas Adrian Brody édesanyja).

S mennyire rajzolódik ki a század magyar történelme e bemutató révén? Kevéssé. De néhány markáns kép azért sejtet valamit. André Kertész járta a kora huszadik századi Magyarországot, megjárta az első világháborút, és sokat kalandozott az országban. Escher Károly művészfotóján viszont azt látjuk, hogy miként zsúfolódtak az iskolapadokba a szegvári elemisták. S nem mindenki tudja, hogy Robert Capa (Friedmann Endre) 1948-ban még ellátogatott szülővárosába, fényképezett romokat, felvonuló ifjakat. Ám a bemutatott anyag egy része távoli tájakat mutat, még Afrikát is.

A londoni The Guardian hétvégi képes mellékletében Melissa Dénes hat oldalon, nagyméretű illusztrációkkal méltatja a kiállítást. Robert Capa mondása nyomán jegyzi meg, hogy ha nyelvünk különbözősége miatt kommunikációnk a világgal olykor nehéz, a zene, a tánc, a képzőművészet és a fotó az, melynek révén a magyar jelleg, a magyar sajátosság s az ebben rejlő értékek gazdagsága megejtheti a fogékony külföldit.

Sárközi Mátyás
London

Escher Károly: Bankigazgató fürdőben (nagy képünk)

Munkácsi Márton: Fehér uszkár (kis képünk)

Magyar győztes a filmfesztiválon

A zsűri egybehangzó döntése alapján Gyulai Líviusz Szindbád – Bon voyage című alkotását választották a legjobb rövid animációs filmnek a VI. Olimpiai Ifjúsági Filmfesztiválon. A görögországi Pygros városában rendezett fesztiválon 13 nagyfilm, 13 rövidfilm és 13 animációs film került az öttagú nemzetközi zsűri elé. *(mti)*

1 mondatban

- **Az Operaházban** szilveszterkor gálát és bált rendeznek, amelyen többek között fellép Miklósa Erika, Szulák Andrea, Kovácsházi István, Keveházi Krisztina. *(mh)*
- **Szentpéteri Csilla** zongoraművésznő 2004. január elsején ad koncertet a Budapesti Operettszínházban. *(mh)*
- **A kassai polgárok** című Márai-darab bemutatóját január 9-én tartják a Budaörsi Játékszínben. *(mh)*
- **A Solti Kamarazenekar** – hangversenymester: Koppándy Jenő – karácsonyi koncertje ma este fél nyolckor kezdődik a Régi Zeneakadémián, amelynek címe: Budapest VI., Vörösmarty utca 35. *(mh)*

Kulturális toplisták:
www.magyarhirlap.hu/kultura

MH online

HIRDETÉS

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Történelmi Film Alapítvány (MTFA) kuratóriuma pályázatot hirdet 2004. évre,
- a közelmúlt történelmének tényeit feltáró filmek létrehozásának támogatására -
a következő kategóriákban:

dokumentumfilm (nem fikciós) gyártás
játékfilm-előkészítés
játékfilm-forgatókönyvírás
illetve értékmegőrzés (archiválás)

Dokumentumfilm gyártás vagy **játékfilm előkészítési** pályázat esetén minden esetben a film rendezője, forgatókönyvírás esetén a forgatókönyv írója a pályázó és köztartozástól mentes lebonyolító cég képviselőjével közösen pályázhat.
Az **értékmegőrzés** (archiválás) kategóriában olyan pályázatokat várunk, amelyek a magyar mozgóképkincs feltárását, feldolgozását, a veszélyeztetett mozgóképanyagok, alkotások, felújítását, archiválását tartják feladatuknak. Ebben a kategóriában a köztar-
[illegible] intézmény, cég a pályázó. A pályázatot

mh-posta

halló!

Óvodások műsora

(Nem tervez válaszlépést a kormány az Európai Néppárt bírálatára, mh, december 11.)

Az óvodában egy helyes kis fekete ovis gyerek odaszaladt a néppárti óvó bácsikhoz, és beárulta a csúnya, vörös Péterkét, mert hozzá akar nyúlni az ő játékszereihez. Az óvó bácsik mérgesen összevonták a szemöldöküket, és megfeddték a rossz kisfiút, akinek mindig mosolygós arca pityergősre fordult. Az árulkodót pedig megdicsérték, mert sokat tett az óvoda jó hírnevéért.

Kiskarácsony, nagykarácsony, mikor sül ki a szeme a szégyentől annak a gátlástalan, gyermeteg népvezérnek, aki mindent elkövet, hogy befeketítse hőn szeretett hazáját a nemzetközi szervezeteknél? És mibe kerül ez nekünk a pénzpiacokon?

Lánc, lánc, eszterlánc, jut eszembe: mikor szakad el bennünk az a bizonyos cérna ennyi butaság láttán?

Gyerekek, gyerekek, főleg te kis árulkodó Júdás, játsszatok inkább valami építősdit!

Bauer Péter
Budapest

Kontroll

Parlamentünk a közelmúltban elfogadta, hogy külhoni követségeinken szavazhassanak azok, akik nem tartózkodnak az országban. A voksolás törvényességét ellenőrizendő, sok százmillió forintot felemésztő kiadással követségeinkre ellenőröket küldenek szerte a világba. Csak a Szerencsejáték Rt. eladásának ostobaságához hasonlítható ez a döntés, amellyel a kormányzat tulajdonképpen elismerte, hogy követségeinken sehol sem lehet három megbízható személyt találni, akik az ellenőrzés gigantikus, emberpróbáló feladatát teljesíteni tudnák.

Apropó! Hol lehet jelentkezni ellenőrnek a brazíliai nagykövetségre?

Schedel Andor
Budapest

Pénzmosók

Rendre érkeznek a hírek újabb és újabb szírek, valamint magyar banki alkalmazottak bezsuppolásáról a pénzmosási ügyekből kifolyólag. Elhangzanak szép nagy pénzösszegek is, most már negyven-hatvan milliárdnál járnak.

Az összeg növekedése egyre inkább erősíti bennem a gyanút, hogy nevezett mosodások tán nem is a saját, véres verejtékkel összelopott pénzecskéiket csutakolták! Akkor kiét? Ezt szeretném hallani azoktól a derék nyomkövetőktől, akik momentán csak az untermanokról tudnak beszámolni, bár

A kerekasztal összehívása nem elég

Az elmúlt néhány napban többen is felvetették egy gazdasági kerekasztal összehívásának az ötletét.

Dávid Ibolya javaslata szerint a parlamenti pártok, a gazdasági élet szereplői és az érdek-képviseleti szervezetek képviselői vennének rajta részt. Széles Gábor elképzelése szerint a gazdaság súlyos problémái miatti tanácskozáson a gazdasági élet szereplői, a kormány képviselői és neves gazdasági szakemberek ülnének össze. Óhatatlanul felvetődik bennem a kérdés, egy ilyen gazdasági kerekasztal önmagában elég lenne-e, megoldaná-e a magyar gazdaság jelenlegi problémáit. Szerintem többre van szükség. Természetesen rendezni kellene egy olyan gazdaságpolitikai tanácskozást, melyen részt vennének a kormány, a pártok, a gazdasági élet és az érdekvédelmi, képviseleti szervezetek képviselői. Az lenne a célja, hogy a résztvevők egyeztessék gazdasági elképzeléseiket, tisztázzák a feladatokat és közös nevezőre jussanak a további teendők terén.

Ennél sokkal nehezebb, majdhogynem lehetetlen lenne elérni, hogy az egymást követő kormányok ne hajtsanak végre olyan nagyméretű irányváltásokat a gazdaságpolitikában, mint ahogy eddig tették. Ehhez szakítani kellene azzal a szemléletmóddal, hogy csak az adott párt szolgálja az ország, a nép érdekeit. És van még egy nehézség: a szakszervezetek és az érdek-képviseleti szervezetek nem tanúsítanak önmérséklet. Tartózkodniuk kellene a sztrájkfenyegetéstől, a sztrájktól, a bérkövetelésekkor messzemenően figyelembe véve a gazdaság lehetőségeit. Tudom, ez nehéz, áldozatokat, lemondást követel az emberektől. De be kell látnunk, hogy ha nyugati színvonalú béreket és életszínvonalat akarunk, áldozatokat kell hoznunk. Gondolkodásunkat, szemléletmódunkat és a munkamorálunkat is nyugativá kell tennünk, ami ismét áldozatokat követel.

> Tartózkodniuk kellene a sztrájkfenyegetéstől, a sztrájktól, a bérkövetelésekkor messzemenően figyelembe véve a gazdaság lehetőségeit.

Szerintem a magyar gazdaság gondjai elsősorban nem a Medgyessy-kormány vagy László Csaba pénzügyminiszter, de még csak nem is Járai Zsigmond jegybankelnök rossz döntéseinek, inkább a sok be nem fejezett vagy éppen „visszacsinált" reformnak a következményei. Mindenki mindig az államtól vár segítséget. Ha tényleg Európához akarunk tartozni, európaiak akarunk lenni, akkor sürgősen végre kell hajtani néhány fontos területen a valódi reformokat.

Nyárádi Tibor
Onga

Kedves Olvasók! A Magyar Hírlap fenntartja magának a jogot, hogy a szerkesztőségbe érkező leveleket, illetve meg nem rendelt cikkeket szerkesztett vagy rövidített formában közölje. Kéziratokat nem küldünk vissza és nem őrzünk meg. **Cím** Magyar Hírlap, 1145 Budapest, Szugló utca 14. **fax** 470-1637/**e-mail** levelek@mhirlap.hu

Az oktatáskutatósok megköszönik

Az Oktatáskutató Intézet valamennyi dolgozója nevében szeretném megköszönni azt a támogatást, amelyet az utóbbi hónapokban számos pályatársunktól, szakmai szervezetektől, a független szellemű társadalomkutatást fontosnak tartó értelmiségiektől kaptunk.

Köszönjük a közzétett támogató aláírásokat, köszönjük a Magyar Szociológiai Társaság Elnökségének a miniszterhez intézett és nyilvánosságra hozott levelét, melyben az oktatási alapkutatások továbbvitelét javasolják. Köszönjük azokat a miniszter úrnak írott leveleket is, amelyekben akadémiai és egyetemi vezetők azt javasolták, hogy az oktatáskutató státusait vagy azok egy részét a minisztérium telepítse át az általuk vezetett szervezetekbe.

Tudjuk, hogy ez a széles körű támogatás főleg nem személyünknek, hanem az intézetünk által mindeddig képviselt tudományos alapállásnak szól. Ezért is vélem fontosnak, hogy tájékoztassam támogatóinkat és a szélesebb nyilvánosságot is a mára kialakult helyzetről, illetve a perspektívákról.

Október végén a minisztérium a sajtóban is közzétette, hogy intézetünk a kormányzati létszámcsökkenés okán megszűnik, és szakmai feladatait három másik intézmény között osztják el. A miniszter úr viszont utóbb szóban és november 27-én érkezett levelében írásban is azt közölte velem, hogy ez a terv megváltozott.

Az Oktatáskutató Intézet e szerint az év végével szűnik meg. Jogutódja a Professzorok Háza nevű, ma is működő szervezet lesz, s az új munkálta-

egzisztenciálisan valóban minél kevésbé érinti majd, és kutatómunkánkra továbbra is lesz lehetőség.

Lukács Péter
főigazgató

Van szervezett és humánus megoldás

Ellenszenves az a képmutatás, ahogyan a mi társadalmunk a prostituáltakhoz és a prostitúció problémájához viszonyul. A legtöbb ember „erkölcsi magaslatáról" nézi ezeket a szerencsétlen nőket és foglalkozásukat. De nemcsak a társadalom, hanem az állam képviselői, a hatóságok is rosszindulatúan és előítélettel kezelik az ügyet, s a lakosságra hivatkozva a legtöbb helyen utcákat sem hajlandók kijelölni részükre. Az emberek többsége nem akarja a kérdést elemezni, megelégszik olyan frázisok hangoztatásával, hogy „ez a legősibb foglalkozások egyike".

Általában nehéz helyzetben lévő nők választják ezt a foglalkozást, akiknek nem sok lehetőségük van arra, hogy szakmát szerezzenek, és úgy gondolják, testük áruba bocsátásával majd viszonylag jól keresnek. Sokuknak semmi reménye, hogy felemelkedjék, vegetál a társadalom peremén, és így kényszerül magát eltartani.

A szegénységen kívül több tényező is van, ami a prostitúció felé irányítja a fiatal lányokat. Az egyik a családon belüli erőszak, amelynek sokszor a gyereklányok az áldozatai, s legtöbbször a látszat megőrzése érdekében a család hallgatásra kényszeríti őket, lelki segítség nélkül életük a prostitúcióban folytatódik. A családi törődést nélkülöző, utcán felnövő, tényleges és vizuális erőszaknak kitett fiatal lányok sokszor kényszer hatására, striciknek kiszolgáltatva lépnek a prostitúció útjára, s ezzel további megaláztatásnak vetik alá magukat. Akik ezt az utat választják, a legnagyobb mértékben vannak kitéve minden nemi betegségnek, az egyre terjedő AIDS-nek, s orvosi ellenőrzés hiányában ők is terjesztővé válnak.

E szomorú ügynek van szervezett és humánus megoldása is. Például Hol-

szó, meg kellene adni nekik a lehetőséget, hogy megteremthessék maguknak a másutt is bevált nagyobb biztonságot nyújtó körülményeket.

Dr. Vajda Dezső
e-mail

Keresztény, nemzeti, polgári, konzervatív...

(Helyosztó, mh, december 9.)

Tetszett Para-Kovács Imre jegyzete. Arasznyi, de mégis teljes és kiváló helyzetértékelés a jobboldal állapotáról, melyet alapvetően Orbán Viktor – „a bizonytalanság bénasága" miatti – hallgatása, illetve nagyon lassú ébredezése jellemez. Biztos sokan emlékeznek még arra, hogy szűk másfél évvel ezelőtt nagy tömeg előtt imígyen „szipor-kázott": „Nem mindig szakács az, aki nagy késsel jár."

Nos, az elmúlt másfél év alatt könnyű volt rájönni, hogy neki még kis kése sincs, főzni pedig végképp nem tud; úgy látszik, nem is képes megtanulni. Még akkor sem, ha pártja utcahosszat vezet a közvélemény-kutatások adatai szerint. Legutóbbi megszólalásakor „gyors egymásutánban" már négy jelzőt mondott: keresztény, nemzeti, polgári, konzervatív. Mint a géppuska. Már csak a demokrata hiányzott, és „meglett" volna az összes olyan szó, mely az évek során teljesen lejáratódott a politikában, de jobb híján továbbra is használni kell – lehetőleg az „új módi szeretet szava" mellett.

A többi pedig mi másról szólna, mint az „igébe vetett hitet" magát az egyházat, a demokráciát, a hazát, az iskolát, a családot (és minden mást, ami nemes) veszélyeztető szocialistákról, valamint a múlt tisztázásáról.

Ha a „vezér" és köre, a parlamentben vitézkedő második-harmadik vonal gondolkodna, vagy a helyzetet elemezné, régen rá kellett volna jönniük arra, amit Göllner András már nagyon régen (2002. aug. 10.) leírt. Idézem: „A keresztény-konzervatív világrend és a szocialista világrend farkasszemezése egykor valódi tényállás volt, de mára

Ki segít a szegény embereken?

Sokasodnak a kéregetők, a hajléktalanok, a munkanélküliek. Több százezren tartoznak közüzemi számláikkal. Diplomások, szakdolgozók, segédmunkások is munkanélküliek – önhibájukon kívül. Ha mindez így folytatódik, az ország szociális helyzete tragikussá fajulhat.

A rendszerváltás óta mintha egyfajta hatalmi téboly uralkodott volna el a politikai szférában, s az egyszerű emberek azóta folyamatosan érzékelik annak a létbiztonságnak a hiányát, amely az elmúlt rendszerben, annak minden hibája ellenére, fellelhető volt.

A jelenlegi minimálnyugdíj és -bér megalázó. Az utóbbinak bruttó 50 ezer forint helyett az árakhoz képest nettó 150 ezer forintnak kellene lennie. Tisztességes munkával az egészséges életmódhoz szükséges normális körülményeket teremteni kilátástalan.

Mikor lesz Magyarországon létbiztonság mindenki számára? Ilyen állapotában alkalmas-e országunk az Európai Unióhoz való csatlakozásra?

„Piacgazdaságunkban" valósággal sportot űznek az áremelésből, a kizsákmányolásból. Nemcsak évente, de szinte hónapról hónapra, sőt hétről hétre emelkednek drasztikusan az árak, indokolatlanul. Újságok írják, a televízió is bemutatja, hogy a körülöttünk lévő országokban és az EU-ban is minden olcsóbb. Az ottani nyugdíjak és bérek viszont hat–nyolcszor magasabbak, mint nálunk. Vezetőinkben az egyszerű emberek iránt nincs jóindulat és segítőkészség. Az Országházban a miniszterek, politikusok egymás magánéletében vájkálnak, hogy eltereljék a közvélemény figyelmét a komolyabb bajokról.

Ettől az országtól én semmiféle segítséget nem kaptam. Pedig próbáltam kérni anyagit is és munkát is, de csak elutasításban volt részem. Hogy nincs megfelelő anyagi feltétel, ez az alapvető emberi jogok sárba tiprásával egyenlő. Úgy tűnik, Magyarországon az ember nem érték. Vajon ki segít a szegény embereken? Mert nemcsak

MDK

Balogh Rudolf

Grand Prix-vel tüntették ki az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiallitás magy.pavillonja kivaló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparmüvészet 1938. 179.l.

Balogh Rudolf

1931 PESTI NAPLÓ IV. 19.

Fényképkiállítás

Érdekes kiállítás nyílt meg szombaton a Tamás-galériában: művészi fényképek kerültek bemutatásra, négy kiváló magyar fotografus, *Angelo* Pál, *Balogh* Rudolf, *Pécsi* József és *Rónai* Dénes műterméből. Ismerve a kiállítók pompás mesterségbeli tudását, ízlését, ötletességét, talán mondanunk sem kell, hogy ez a kollekció méltán képviselte a mai magyar fotoművészetet. Sőt képviselte bizonyos tekintetben a mai időket általában, azt a kort, melyben maga a művészet hanyatlik ugyan, viszont a technika imponáló erőfeszítéseket végez, hogy lehetőleg megközelítse a művészetet. A művészet dekadenciáját azonban aligha írhatjuk a technikai fejlődés rovására. Igaz, Schiller óta sokat emlegetik a technika kultúrátromboló hatását. Ez a mai kiállítás azonban ennek éppen az ellenkezőjéről beszél.

P.N.931.IV.19.
N.U.931.IV.19.
N.U.931.IV.19.
Est,931.IV.19.

Nem tagadhatjuk: a fotografáló masina mint a piktúra ellensége kezdte meg karrierjét. Fegyver volt a művészietlenség kezében. Vele kapcsolatban alakult ki az a tévhit, mely szerint a fénykép a valóság pontos, hű visszatükrözésében felülmúl minden festménytrajzot. Művészetre kevéssé fogékony embernek valóban nem volt könnyű dolog megmagyarázni, hogy a fénykép már azért sem lehet hívebb a művészi rajznál, mert a valóság mindig valami élő, organikus, tehát képmásának is élőnek, organikusnak kell lennie; márpedig igazán eleven formákat, vonalakat sohasem vethet papirosra *gép*, csakis egy élő művészegyéniség megelevenítő fantáziája.

Amit azonban kezdetben nehéz volt »megmagyarázni«, arra a művészet mélyebb igazságának parancsoló hatása alatt, lassanként magától rájött az emberiség. Ma már csak az a fénykép számít »jónak«, amelyik egyúttal »szép« is. A fotografia megalázkodott a művészet előtt és maga a fotografus járt elől jó példával, mikor utánozni kezdte a grafikust. Az első lépés a retusálás: először csak hibajavítás, azután a lefényképezett hiúságának kiszolgálása volt, majd öntudatosan kiválogató, — karakterisztikusat kiemelő, a lényegtelent elmosó — tehát szubjektív, esztétikai munka let' Ugyanígy tört utat magának a fotografus művészi ambíciója az egyéni »beállításban«. És ma már ott tartunk, hogy a fényképész egyenesen hadat üzen annak a rideg objektív valóságmásolásnak, mellyel egykor a művészetnek izent hadat; szinte restelli a hajszálramenő gépies pontosságot; különféle trükkökkel szándékosan elmosódottá teszi a képet (mintha csak irigyelné Carrière homályosan látó szemeit), hol pasztell, hol rézkarc-hatásokra pályázik, szóval még a művész technikáját is igyekszik a fényképlemez számára kisajátítani.

A Tamás-galériában mindezekre a törekvésekre érdekes és értékes példákat találunk. *Angelo* mester középutat tart: előkelő, raffináltságukban is mindig diszkrét beállításaival, a finom és sima kidolgozásbeli árnyalatokkal kiaknázza ugyan a »festőiség« elemeit, de azokat egy szolid fényképszerűségnek szolgálatába állítja. Felvételei nem akarnak grafikáknak látszani; pompás tapintattal találja meg azt a határt, ahol a fénykép a művészet előkelő köntösében is megmarad »fényképnek«. Angelo »klasszicizmusával« szemben *Rónai* és *Balogh:* romantikusok. Gyönyörködve állunk meg Rónainak egy-egy rézkarc- vagy szénrajzszerű portréja, egy-egy fantáziaképpé stilizált kompozíciója előtt, felüdülve szemléljük Balogh plein-airrel kacérkodó tájfelvételeit, állatképeit s míg Angelo megnemesítette és ezáltal megszerettette a nézővel a fotografálólencse birodalmát, addig ez a két mester szinte elfeledteti, hogy fotografálólencsén keresztül láttatja velünk a világot. Ha Angelo stílusát »klasszikus«-nak mondottuk, akkor Pécsi József törekvését »neoklasszikus«-nak lehetne nevezni. Pécsi ugyanis eredeti modern utakon haladva, új »fényképszerűséghez« jut el. Fantáziája egyenesen a *fényképezőgépből* indul ki; valósággal kölcsönkéri a masina szemét és azokból a fény- és árnykontrasztokból körvonal- és idom-effektusokból, melyekre ez a masinaszem a legérzékenyebb, tehát ezekből az »anyagszerű« elemekből alakítja ki kompozicióit, olykor egészen frappáns eredménnyel. — De akár a gépen keresztül, akár a gép elfeledtetésével: ezek a fényképészmesterek mind a művészet ügye mellé szegődnek és a művésznek ezért nincs mit tartania a technika vívmányaitól. Más kérdés azonban, hogy nem a művészi szellem hanyatlása-e az *oka*, a technika művészi babérokra pályázó előretörtetésének? Kérdés, merne-e a művészettel hiú versenyre kelni a technika, az ecsettel és krétával a fotografáló masina, olyan korban, melyben a művészet bátran, hatalmas tempóban halad előre a maga magasan vezető útján? *(T—th)*

key Gusztáv s. k. ügyvezető alelnök, *Zimmer* Ferenc s. k. alelnök.

Otthon írók és Hirlapírók Köre: *Márkus* Miksa s. k. elnök.

Az üdvözlő iratra gróf *Bethlen* István a következő választ intézte *Márkus* Miksához, az Ujságíró Egyesület elnökéhez:

»Méltóságos Elnök Úr!

A magyar ujságírótársadalom megemlékezését, amellyel miniszterelnökké történt kineveztetésem tizedik évfordulóján felkeresni szíves volt, mélyen köszönöm és hálával fogadom. Mindig egyike voltam azoknak, akik *a magyar sajtó hivatását a nemzeti épitőmunkában igen magasra értékeltem.* Éppen ezért helyeztem súlyt arra is, hogy azok a jóléti intézmények, amelyek az ujságírótársadalom humanitárius céljait és érdekeit szolgálják, el ne sorvadjanak és számukra újból megnyíljanak a háború és forradalmak következtében megsemmisült erőforrások. Legyenek meggyőződve róla, hogy a jövőben is mindig számithatnak támogatásomra, kérem viszont, hogy számomra továbbra is őrizzék meg bizalmukat.

Kérem Elnök Urat arra, legyen szíves köszönetemet és hálámat tolmácsolni az összes testvéregyesületeknek és testületeknek és fogadja, kérem, kiváló tiszteletem nyilvánitását *Bethlen.*«

A török és a bolgár miniszterelnök, a török külügyminiszter üdvözlik a jubiláló Bethlent

Izmed pasa török miniszterelnök a következő táviratot intézte gróf *Bethlen* Istvánhoz miniszterelnöksége tizedik évfordulója alkalmával:

»Sietek Nagyméltóságodnak legőszintébb jókívánságaimat [illegible] dok. Ausztria iránti igaz baráti érzelmeimnek, valamint a két szomszédállam közötti jó egyetértésre való törekvésünknek elismerése a legnagyobb elégtételül szolgá nekem egy olyan államférfiú ajakáról, akinek magána is múlhatatlanul nagy érdemei vannak hazájában, valamint az Ausztria és Magyarország közötti barátsá megerősítésében. Excellenciád szavait biztosítéknak tekintem arra, hogy a két nép javára a jövőben sem fogunk letérni erről az útról.

Fogadja Excellenciád megkülönböztető nagyrabecsülésem és őszinte barátságom nyilvánitását.

Az ujságírótestületek üdvözlőirata

A magyar ujságírótestületek és jóléti intézmények az alábbi üdvözlő iratot intézték gróf *Bethlen* Istvánhoz:

»Nagyméltóságú Miniszterelnök Úr! A magyar ujságírótársadalom hálával véste emlékezetébe Excellenciád miniszterelnökségének tízéves fordulóját. Hálával és szeretettel teszi ezt, mert Kegyelmes Úr volt az első, aki a forradalmi káosz után az ország éléről kezét nyujtotta az ujságírótársadalom elesettjei, árvái, özvegyei, rokkantjai felé. Annyi áldozattal együtt az ujságírók társadalma is, mint anyagi és jóléti intézmény elvérzett a világháborúban és az azt követő időkben. Kegyelmes Úr azonban odaállott a haladók mellé és nemes megértéssel segített visszajuttatni az ujságírók szociális

Balogh Rudolf

Fotóin a magyar táj elevenedett meg. Szerepelt a magyar fotóművészet 25 éve c. kiállitáson a Magyar Nemzeti Galériában.

Maksay László : Négy kiállitás

Rajztanitás 1967. II. 25.1.

Balogh Rudolf
fotos

M.D.

„Szivet" (repro)

— : 125 év

Vörös Hajnja, 1966. dec 4 - 10 kep

Balogh Rudolf

grafikus

Nemzetközi Plakátkiállitás - Ginzában Japánban - a tokiói Hoesi-Egyetem iparművészeti szakosztálya rendezésében - plakátjával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.I.27.

MIK

Balogh Rudolf

Kiállit si hir

Szocialista Mivészetért 1968 ápr.

Balogh Rudolf,

Feledi, Magyar-Rosenberg, Haranghy, Harmatzy, Horváth C. Guido, Révész Zoltán fotóművészek müveiből rendeztek kiállitást a Mücsarnokban. A "Művészet" c. rovatban, "Művészi fotográfiák cimmel a lap kritikusa, európai nivón álló müveknek nevezi a felvételeket és a londoni, valamint a hamburgi mesterek művészi munkájához hasonlitja.

A HÉT, Bp. 1908. május 31. XIX. évf.
22. sz. 359. lap.

Balogh Rudolf

Klasnik us formaérzékű fotóművén képei szerepelnek a MNG „A magyar fotóművészet 125 éve" c. kiállításon.

– Dozwald –: A nyomozótól a bromezüstig

Pestmegyei Hírlap. 1966. nov. 27. 8. o.

Balogh Rudolf
fotós

M.DL

Szakmájának mestere

Végvári Lajos: Mostohatestvérünk a fotó
Művészet, 1967. április - 23 lap.

Balogh Rudolf

Reklám- és riportfényképe az Iparmüv.Muzeum kiáll.-án.

M.934.V.19.

Balogh Rudolf

Fotóművészeti munkái az Iparműv. Társ. tav. kiáll.-án.

M.H.934.V.18.

Balogh Rudolf

Fotoillusztrációi, az iparművészeti társulat
Györgyi Kálmán emlékkiállitásán.

Magyarság, 934.V.19.

Balogh Rudolf

Szent Imre-emlékkiállításon a Mű-csarnokban tájfelvételeivel szerepelt.

NM. 930. VII. 13.

Balogh Rudolf

Szent Imre emlékkiállításon a Művészarnokban néhány fényképével szerepelt.

Est. 930. VII. 13.

Balogh Rudolf MDK

nagydijat kapott

A milanói Triennale dijai
Pesti Hirlap 1934. ápr. 1o.

MDK

Balogh Rudolf, fotomüv.

Szopós gyerek.	Foto.
Vágyakozás.	"
Sirás-nevetés.	"
Enekló gyerekek.	"
Boldogság.	"
A csók.	"
Sitó gyerek.	"
Eltörött a mécses.	"
Járóka.	"
Ösz.	"

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll. 1940.II.-III
Kat. 25.1.

MDK

Balogh Rudolf

Modern magyar reklámkulturát! Magyar Grafika 1929. 3-4. sz. 49-52.l.

Balogh Rudolf fotomüvész

Népszava XXXVIII.évf.1910
jun.5. 133 sz. 6 lap.

Nemzetközi fényképkiállitás.

Balogh Rudolf

Balogh Rudolf (1879–1944): a magyar fotóművészet egyik úttörő, formateremtő egyénisége. Főként az Alföldet, a falusi életet, az állatok világát ábrázolta nagy hangulatteremtő erővel. A század elején a *Vasárnapi Újság* és az *Est*-lapok közölték felvételeit.

Mihályfi Ernő: Művészet, barátaim
Bp. Corvina 1977.

Balogh Rudolf /1/

Móricz Margit festőművész a Fényes Adolf Teremben március 12.-ig,
László Gyula a szentendrei Művelődési Központban "Kortársaim" címmel március 10.-ig,
Bartl József festőművész a Csili Galériában március 10.-ig,
Erdős Péter festőművész a szentesi Művelődési Központban március 5.-ig,
Bánkuti István festőművész a Ferencvárosi Pincetárlaton március 3.-ig,
Corini Margit festőművész a gyulai Művelődési Központban február 26.-ig mutatja be műveit.

a folytatást lásd: a /2/-es sz. cédulán.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. febr. 18.
XXII. évf. 7. sz. 8. lap.

Szatmári Béla épitész a szegedi Móra Muzeumban február 26.-ig,
Balogh Rudolf fotómüvész az Ózdi Kisgalériában "Népi életképek" cimmel február 26.-ig,
Herpai Zoltán grafikusmüvész a Fiatal müvészek Klubjában február 24.-től,
Drégely László diszlettervező a Magyar Nemzeti Galéria Mühely-sorozatában február 21.-től,
Simon Ferenc szobrászmüvész a Szolnoki Galériában február 19.-től mutatja be müveit,- közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.
Élet és Irodalom, Bp. 1978. febr. 18.
XXII. évf.7. sz. 8. lap.

Balogh Rudolf

NÉPI ÉLETKÉPEK cimmel nyilt meg szombaton Balogh Rudolf, a század elején Budapesten élt fotóművész kiállitása Ózdon, a Liszt Ferenc Művelődési Központban.

Magyar Hirlap 1978-31-13

Balogh Rudolf

"Tisztáson" erdei részlet táncoló fehérruhás leányokkal.
A müvész felvételét a Nemzetközi fényképkiállitáson mutatták be.
Repr.

ÉLET, Bp. 191o. május 29. II. évf. 22. sz. 724. lap.

Balogh Rudolf

Megnyilt a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének Nemzetközi kiállitása a Műcsarnokban. M. /Margitay/: "Fényképkiállitás" cimmel ir "A rendkivül magas szinvonalu tárlatról. Elmondja, hogy több igazi művészetet talált ezen a kiállitáson, mint a legtöbb idei tárlaton. Lélek, dinomság és tudás árad a fényképező lencse művészeinek munkájából, s nyugodt lelkiismerettel állitja, ha választania kellene arcképének megörökitésében, nem a modern ifjú festőóriások valamelyikét kérné fel, hanem a fényképezés művészeihez fordulna. A résztvevők: Pécsi József, Balogh Rudolf, Révész Zoltán, Heidelberg, Horváth, Kankovszky, Bacsa A. Dr. Kelen Béla, Haranghy György, Székely Aladár, Máté Olga, Gaiduscek Erzsi, Lippich Elek.

ÉLET, Bp. 191o. juni.17. II. évf.24.sz.795-796. lap.

Balogh Rudolf

„Fotómuvészet"

Magyar Nemzet, 1986. VIII. 8.

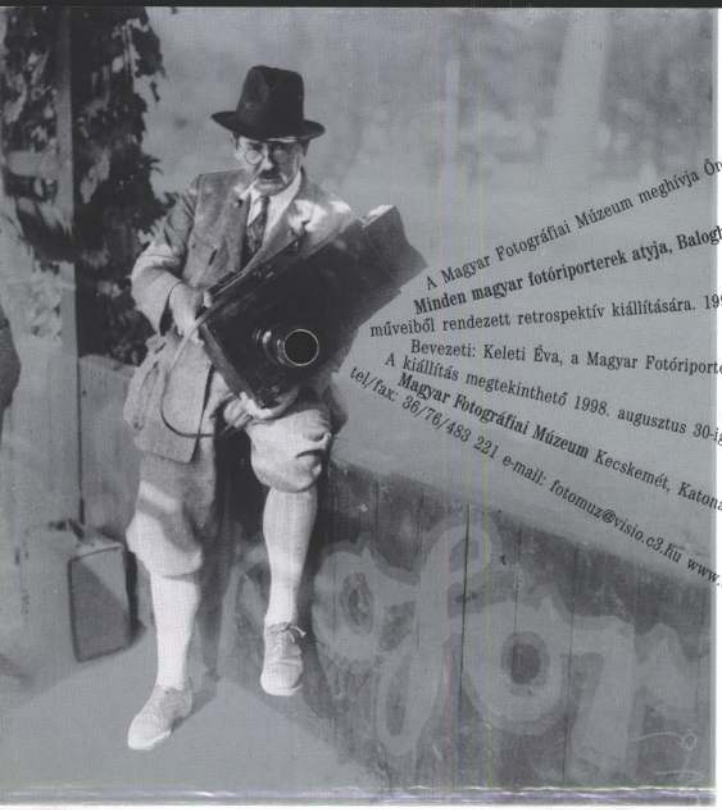

A Magyar Fotográfiai Múzeum meghívja Önt
Minden magyar fotóriporterek atyja, Balogh Rudolf (1879-1944)
műveiből rendezett retrospektív kiállítására. 1998. július 24-én pénteken délután 5 órára.
Bevezeti: Keleti Éva, a Magyar Fotóriporterek Társasága elnöke
A kiállítás megtekinthető 1998. augusztus 30-ig hétfő és kedd kivételével naponta 10-17 óráig.
Magyar Fotográfiai Múzeum Kecskemét, Katona József tér 12.
tel/fax: 36/76/483 221 e-mail: fotomuz@visio.c3.hu www.c3.hu/~fotomuz

Aranykoszorús fényképészmester, fotóművész, a magyaros stílus néven ismert fotográfiai irányzat egyik megteremtője és legjelesebb képviselője. A magyar fotóművészet úttörő, formateremtő egyénisége, aki számtalan kortársa számára jelentett művészeti igazodási pontot. A képein megörökített apró események, mindennapi helyzetek derűs életszemléletet sugároznak, de harmóniát áraszt klasszikus szerkesztésmódja is, feltétlen törekvése a képi egyensúlyra. A magyar falu, a magyar táj jellegzetességeit fényképezte, ugyanakkor a fotótörténet-írás egyöntetűen a magyar riportfényképezés legjelesebb képviselőjének is tartja. Életműve kivételes jelentőségű mind Magyarország 1914-1944 közötti története, mind a magyar fotóművészetet a két világháború között meghatározó magyaros stílus szempontjából. 1991 után róla nevezték el a magyar fotográfia legrangosabb szakmai díját.

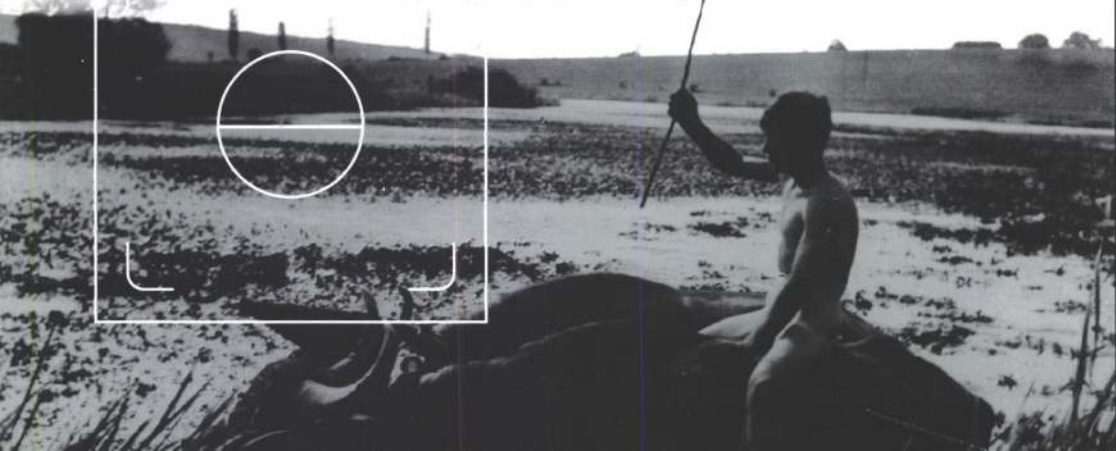

Puskás Klára.

98	Kisbudai udvar	50 P
99	Pihenő a Nagypandúrban	120 „
100	Terefere Kiscsávolyban	50 „
101	Dunaág	80 „
102	Dérikertben	300 „
103	Homokváros	200 „
104	Petői dülők	300 „
105	Kiscsávolyi vasárnap d. u.	250 „
106	Házunk előtt	350 „
107	Cigánypihenő a Lőkertben	500 „
108	Almafák	200 „
109	Nyirek a Szilvás előtt	200 „
110	Hajós-Egyleti csónakház	60 „

A képek ára ráma nélkül értendők.

Ezen katalógus állandó belépőül szolgál.

BAJAI FESTŐK KÉPEI BAJÁRÓL

1942.

K.

KATALÓGUS

ÁRA: 50 F.

CORVIN BAJA

Balogh S. Károly

Ágoston Vencel.

1	Torkolat	olaj	m. t.
2	Népfürdő	„	400 P
3	Vénuszdomb	„	350 „
4	Csatornapart	„	400 „
5	Alkonyat	„	350 „
6	Platánok	„	350 „
7	Torkolat	akvarell	150 „

Balogh S. Károly.

8	Szeremlei duna	olaj
9	Pandúrszigetről	„
10	Bajai látkép	akvarell
11	Dunai Türr emlék	„
12	Dunai malmok	„
13	Butika kertrészlet a zsilipnél	„
14	Szeremlei-u. vámház	„
15	Részlet a rétipusztáról	„
16	Udvaromból	„
17	A Szeremlei-u. végéről	„

id. Éber Sándor.

18	Öreg Vöröshid	m. t.
19	Régi Sugovica torkolat	600 P
20	Éjjel a régi Deszkás-utcában	400 „
21	Reggel	400 „
22	Agyagos part	500 „
23	Téglakihordás	200 „
24	Udvaromból hóvirágok	180 „
25	Régi központi éjjel	m. t.
26	Napsütésben	90 „
27	Szt. Háromság szobor éjjel	100 „
28	Esti hangulat a Türr emléknél	80 „
29	Vízpartján	60 „
30	Cirkusz a Csermák-téren éjjel	400 „
31	Esti felhők a Dunán	150 „

ifj. Éber Sándor.

32	Halászbárkák	180 P
33	Vöröshíd	200 „
34	Háromfarkas kocsma a koplalón	200 „
35	Evezős Egylet	350 „
36	Nyár a vad vizeken	500 „
37	Szentistváni akácos utca	350 „
38	Havas kistöltés	280 „
39	Méntelep	280 „
40	Belvárosi plébánia akácfái	300 „
41	Árvíz	800 „
42	Kedves öreg ház	m. t.
43	Rókus kápolna	300 „
44	Ősszel (Petőfi-utca)	300 „
45	Vonatkerti platánok	350 „
46	Simondunában	80 „
47	Fények a Káposztásdunán	130 „
48	Búcsusok	140 „
49	Ertl-kert sarka	250 „
50	Szentjánosi kápolna	280 „
51	Déry-kert	220 „
52	Hajnal a Posványoson	300 „
53	Boltívek (Schleicher-f. téglaégető)	600 „
54	Üveghangok	280 „
55	Vojnits kuria (Grünhut-ház)	320 „
56	Ballada	580 „
57	Csend, csend	m. t.
58	Szomorú fűz vidám reggelen	550 „
59	Búcsuzó sugarak	350 „
60	Városvége	350 „
61	Napos délután	140 „
62	Dzsungel	120 „
63	Visszapillantás	120 „
64	Háromnyúl-utca	100 „

Gáspár János.

65	Halászbárkák	akvarell	80 P
66	Városkép a régi fahíddal	„	80 „
67	Áradás	„	80 „
68	Borpiac	„	80 „
69	Dunapart	„	100 „
70	Ács-strand	„	100 „
71	Város a Türr-emlék felől	„	100 „
72	Erdei tó	„	120 „
73	Árpád-utca	„	100 „
74	Szeremlei Dunaág	„	80 „
75	Régi Dunameder	„	80 „

ifj. Miskolczy Ferenc.

76	Magas part	pastell	40 P
77	Madarász-kikötő	„	100 „
78	Súgó-part	olaj	150 „
79	Evezős egyleti élet	akvarell	80 „
80	Vörös-híd	olaj	200 „
81	Kamarás-Duna kikötője	„	500 „
82	Fűzfa árnyékában	akvarell	150 „
83	Vízparti élet	„	100 „
84	Parti-utca	olaj	100 „
85	Evezős Egylet	akvarell	100 „
86	Város a kikötőből	pastell	50 „
87	Dunazátony	„	80 „
88	Halászbárkák	„	50 „
89	Régi halpiac	„	30 „
90	Naplemente a Kamarás-Dunán	akv.	50 „
91	Malmok a Dunán	pastell	200 „
92	Ingyen-fürdő	akvarell	150 „
93	Posztógyár	pastell	30 „
94	Füzek alatt	„	30 „
95	Naplemente a Dunán	akvarell	100 „
96	Város a Pandúrból	pastell	50 „
97	Fűzfák alól	akvarell	100 „

Balogh S. Kazof

sinl. Sükösd 1889 – † Baja 1960.
Tanulmányai † 1913-ban a Kepz.
Főisk. lepesi be. Főleg aquarell
tájrépeket festett. Népmův. Ajánj-
lessel, mázas cserép edényeket dizzitésé-
vel, mintázásával is foglalkozott.
Mizolczy Ferenc, Baja Zeprömü-
vénete a XX sz-ban, kézirat,
MDK – E – 11, – 599/2 14 l.

Balog Sándor, textiltervező

A győri Képcsarnok bemutatótermében szept. 3-ig nyitva tartó tárlaton Balog Sándor textiltervező évtizedes László ötvös-művész mutatják be műveiket.

K. T.: Textilek és ötvöstárgyak kiállítása.

Kisalföld, 1983. aug. 29.

Évtizedek alatt sokat változott a Balog Sándor által képviselt textilművészet is. A tapétázás fénykorában a falitextil falvédő funkciója ugyanúgy a múlté lett, mint a gyertyatartók és a gyertya fényforrást adó szerepe. Balog szitanyomásos grafikai eljárással készített textiljeit egy másik esztétikai kategóriával lehetne jellemezni: a kellemessel. S bár a kellemes és a szép közötti határ gyakran elmosódik, mert a szép általában mindig felidézi a kellemesség állapotát is. Mondják, a fordítottja nem igaz, de ezúttal a kivétel erősíti a szabályt. Balog Sándor textilképei először kellemesek és utána szépek. Akár azokra gondolunk, amelyekben az ábrázolás értelmében képet alkot (fát, növényt), vagy azokra, ahol szemiotikailag megfoghatatlan az ábrázolt élmény.

Balogh Sándor

Balogh Sándor iparművész textil-grafikai tárlata december 2-tól 10-ig tekinthető meg a Derkovits-teremben.

◆

Magyar Nemzet 1985. XII. 2.

Balogh Sándor

— **Balogh Sándor** textilgrafikái június 18-ig tekinthetők meg a Derkovits-teremben.

Magyar Nemzet 1986. VI. 12.

MOK

Baloghné Szentmiklóssy Erzsébet

(festő)

Részt vett a debreceni képzőművészek a Déri Múzeumban rendezett első bemutatkozásán. Említve: cseplést ábrázoló akvarellje és Vitorlás a Balatonon c. festménye.

Tóth Ervin: A kiállítások tükrében.
Alföld, Debrecen, 1960. 2. sz. 81. l.

MDK

Szentmiklóssy Erzsébet, Baloghné

l.: Baloghné Szentmiklóssy Erzsébet

Alföld, Debrecen, 1960. 2. sz. 81. l.

Baloghné

MDK

B. Szentmiklóssy Erzsébet (képzőművész)

— (Művei nem kaptak helyet a Hajdú-Bihar megyei képzőművészeti munkacsoport 1960. évi őszi tárlatán.)

Kurti Katalin: A tárlaton szereplő művek szemléje.

Alföld, Debrecen, 1960 6. sz.

71. l.

M.D.K.

Balogh-Kovács Sándor /1879- 1932/

A soproni városi mérnöki hivatal vezetője, müszaki főtanácsosi rangban, aki a "vasuton tul elterülő uj városrész rendezése és az uj utak épitése körül szerzett kiváló érdemeket." Utcát neveztek el róla Sopronban.

Dr. Heimler Károly: Sopron topográfiája utca és házjegyzékkel. Sopron. 1936. 243. l.

MDK

Balogh Sándor

Árnyas udvar, of.

Csőszkunyhé, of.

Domboldalon, of.

Mellame rombadőlt temploma, vf.

Ősz, vf.

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. N.Szal. 1922. máj. 7. l.

Balogh Sándor MDK

festő

Müteremkiállitás.
Képzőmüvészet 1930. 30.sz.

MNK

Balogh Sándor, festöm.

Przemyslang romjai/Galiczia/.	Vf.
"Mellame" temploma.	Vf.
Részlet Rivából.	Vf.

Nemz. Szal. 1919. Okt. Kiáll. Kat. 1.1.

MDK

Balogh Sándor,

a N.Sz.által rend. 63 csop.kiáll.egyikének a részt-
vevője. 1922.

A Nemz. Szal. 4oo-ik jub. és a KÉVE XX-ik kiáll.-a.
1929.febr.

Balogh Sándor MDK

Árnyas udvar, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Balogh Sándorné

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1987 JAN 19

1021

A megyei bábkészítő műhelyről

— riport helyett —

RIPORTOT akartunk írni a megyei bábkészítő műhelyről. Be akartuk mutatni, hogyan készülnek egy-egy bábszínház mesejelenetének kedves figurái. Annál is inkább kíváncsiak voltunk erre a műhelyre, mert ez az ország egyetlen vidéki bábkészítő műhelye. S hogy miért nem írhattunk most riportot az itteni érdekes munkáról?

*

A SZŰK kis műhelyben — amely Miskolcon a Deák tér 13. számú házban található — egy sötét függönnyel eltakart faliszekrényben függenek a bábok. A tündérszép királykisasszony mellett itt jól elfér egy parasztlegény, a gonosz farkas mellett a bárány. A kevés helyen hatalmas ládák, csomagok — egy-egy mesejáték, teljes felszerelésével megtöltve. S a keskeny asztalnál — amely itt a munkapad tisztét töltené be — most nem dolgozik senki.

— Leállítottuk a munkát... Balogh Sándorné, a műhely vezetője nem éppen nagy örömmel mondja ezt. S mert annyi felvilágosítással nem elégszünk meg, röviden ismerteti a műhely megalakulásának, működésének és leállásának történetét.

Valamikor — több mint három évvel ezelőtt — Kecskeméten működött egy ilyen műhely. Az ott tevékenykedők azonban valahogy megúnták a sok fáradozást, az újabb és újabb ötleteket igénylő bábkészítést. Beszüntették a munkát. Ott járt akkoriban Szebeni Győző elvtárs, a Borsod Megyei Tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője. Megnézte a műhelyt, s amikor visszajött Miskolcra, így szólt Balogh Sándornéhoz:

— Mi lenne, ha mi is megpróbálnánk a bábkészítést? A megyében hat bábjátszó csoport működik. Ezek bizonyára nagy örömmel fogadnák a szép, új bábukat.

És megpróbálták. Eredmény? Megveszerte kedvet kaptak a bábjátszáshoz az emberek. S három év alatt hatról 63-ra (!) emelkedett a bábjátszó csoportok száma.

S azelőtt honnan kapták a csoportok a bábokat? Budapesten, a Képzőművészeti Alap működtet egy bábkészítő műhelyt. Az itt gyártott bábuk azonban nemcsak drágák, hanem sematikusak is. Ez a műhely az ország minden részébe például egyforma állat- és babafigurákat küld.

No, és kik dolgoztak a megyei bábkészítő műhelyben? Nem, nem „hivatásos" bábkészítők. Négy-öt ember szabta, varrta, festette itt a bábokat és a díszleteket. Olyan emberek, akik megkedvelték ezt a művészetet, ennek szentelték szabadidejüket, sok-sok szakkönyvet áttanulmányoztak, hogy minél szebb, értékesebb figurákat készítsenek a falvak és városok bábjátszói számára — társadalmi munkában...

S ezeknek az embereknek munkája nyomán ma már 14 mesejáték „szereplőgárdája", díszlete, teljes felszerelése készen áll. Két forgószínpadot is összeállítottak. Mindezeket kölcsönadják megyénk bármelyik bábjátszó csoportjának.

Természetesen azonban nemcsak kölcsönzésre dolgozott a műhely, hanem megrendelésre is. A bevételből pedig újabb nyersanyagokat vásároltak, bővítették a felszereléseket, és némi tiszteletdíjjal jutalmazták a bábkészítőket. De félreértés ne essék: egyáltalán nem az utóbbi serkentette mind művészibb munkára az itt dolgozókat! Ezek a bábkészítők nemesebb célt tűztek maguk elé: segíteni megyénk bábcsoportjait, a járási szakbizottságok által népszerűsíteni a legkisebb falvakban is ezt a szép művészetet.

S miért állították le most ezt a munkát?

Az 1962-es év végén kérese, ti adóellenőrök érkeztek a műhelybe. Az ellenőrök először megállapították: minden rendben, megalakulása óta rendszeresen fizeti a műhely a tiszteletdíjak után járó 3 százalékos kereseti adót. Aztán egyszercsak észrevették: hopp! hát ez baba! Olyan áru, amely az üzletekben kapható! Az nem számított, hogy itt kimondottan eladásra, raktárra nem gyártanak. S kijelentették: a műhely forgalmiadó-köteles! (1961-ben ezt senki nem vette észre!) És jött a figyelmeztetés: vagy kifizeti a műhely a forgalmi adó díját az elmúlt évekre is, vagy azonnal leállítja a bábkészítést!

Így aztán — anyagiak hiján — az utóbbi megoldást választották. S igazat kell adnunk Tóth Józsefnek, a Megyei Népművelési Tanácsadó vezetőjének: a bábkészítő műhelyt nem lehet éppúgy forgalmiadó-kötelessé tenni, mint például az ügyvédi munkaközösséget, a tánctanítók munkaközösségét, vagy a háziipari dolgozókat...

De ha már újra szóba kerültek az anyagiak, hadd említsünk meg még néhány dolgot. Debrecenben, a Ludas Matyi Bábszínház 96 000 forintot kap évente a Városi Tanács költségvetéséből. Miskolcon csupán 4000 forintot biztosít a tanács egy évre a bábosoknak. A József Attila Művelődési Otthon bábcsoportja nyolc éve működik — társadalmi munkásokkal (legutóbb Budapesten a legjobb nemzetközi bábosok bemutatóján arattak feltűnő sikert) és nincs egy korszerű színpaduk. Pedig a bábjátszás is olyan művészet, amely állandóan fejlődik. Ha most végleg leáll a megyei bábkészítő műhely, akkor a jelenlegi bábok, díszletek hamarosan elkopnak, elavulnak — utánpótlás pedig nincs. Hallom el hát ez a művészet Borsodban?

*

RIPORTOT akartunk írni a megyei bábkészítő műhelyről. Be akartuk mutatni, hogyan készülnek egy-egy bábjáték mesejelenetének kedves figurái. Annál is inkább kíváncsiak voltunk erre a műhelyre, mert ez az ország egyetlen vidéki bábkészítő műhelye... Reméljük, a Pénzügyminisztérium illetékes osztálya hamarosan segítő intézkedést hoz, és lapunkban a bábkészítő műhely aktív, érdekes és értékes munkájáról írhatunk.

Rutkay Anna

nel kevesebb érkezett. A dunántúli szénbányákból ugyanis nem érkeztek meg a várt szállítmányok.

a földrajzi helyzetre, minden más állam előtt is, amely osztja a szervezet alapokmányának elveit.

A lottó főnyeremény nyertese

A lottó 2. játékhetén Kiss Béláné zuglói lakos 1 713 088 forintot nyert öt találatos szelvényével. Elhatározta, hogy lakást cserél. Szüleivel új lakásának berendezését tervezgeti.

KNIGHT és TOLSZTOJ az író-ideálja. Azt mondják — és ebben sok az igazság —, a mű lélektanilag és gondolkodásbelileg hatással van a szenvedélyes olvasóra; nem azonosítani igyekszik magát a pozitív regényalakokkal, inkább tanul tőlük. Nem tudom, a jellemformálódás tekintetében mindez mennyire játszott közre Németh Margit esetében — ő azt mondja, nagyon sokat —, mindenesetre közvetlen, de határozott és elmélyült egyéniség. És ez annál is szembetűnőbb, mert mindössze huszonegy éves.

A Miskolci Erdészet „Kiváló dolgozó" oklevéllel és jelvénnyel kitüntetett könyvelője. Közgazdasági technikumot végzett. Apja — tavalyelőtt halt meg — faesztergályos volt. Három testvére van. A KISZ városi bizottságának instruktora. — Ennyi az életrajza. És most még az is hozzátartozik, hogy városi tanácstagnak jelölték. A vasgyáriak. A Komlóstető, a Nyírjes és a Pocogó lakói. És ez nagy érdem, nagy elismerés. Magam is ismerem őket. Nem adják kézlegyintésre a szavazatukat. Németh Margitot egyhangúlag jelölték. Különösen a fiatalok kardoskodtak mellette, az új generáció. Telik az idő, talán nagyon is siet. Választópolgárokká cseperedtek a vasgyári gyerekek és hallatják szavukat. A maguk útját egyengetik, amikor [illegible] guk közül adják valakire voksot. Tudják — összhang az idősebb választókkal amit Németh Margitról tudniuk. Például?

— Például azt — mondj jelölt —, hogy szenvedélyesen szeretem ezt a sokat ócsárolt várost. Nekem szép és tudom, egy-két évtized múltán sokkal szebb lesz. Szeretem a Komlóstetőt, a Pocogót, és a Nyírjest. Ugy is, amilyen most, és úgy is, amilyenné lennie kell. Roszszak az utak, kevés a lakás, iskolára is szükség volna ... Ez a vasgyáriak programja. Nem vitatom a volt tanácstagok érdemeit. De úgy érzem, a fokozott aktivitás nagyobb haszonnal jár. Fiatal vagyok, aránylag tapasztalatlan az állami ügyekben. De a cselekvéshez szükséges kedv és akarat nem hiányzik belőlem. Arra pedig van mód és lehetőség, hogy a többit is birtokoljam.

A fiatalok jelöltje

Felfogásával, jövőbeni tervének elvi felépítésével azt hiszem, egyet érthetünk. Az elmúlt idők érdemeit azonban mindig újabbakkal kell erősítenünk, ha élvezni akarjuk a teljes bizalmat. A kedv, az [illegible] ságnak, amely a hozzáállás alapul, döntő szerepe van.

— Tudom — feleli. — Dolgozni és tanulni, tanulni és dolgozni — az én fogalmaim szerint is azonos feltételei az előrehaladásnak. A technikum befejezése óta dédelgetett tervem — s ez most sürgető teendőmmé érett —, hogy egyetemre iratkozzam és elvégezzem a jogot. Még ebben az évben jelentkezem és ha sikerül a felvétel, szorgalomból nem lesz hiány.

— Sok mindenről le kell mondania ...

— Vállalom. Számoltam vele. Ez lesz az én legfőbb egyéni programom. De nem független a Nyírjes, a Komlóstető és a Pocogó — az egész város programjától.

HISSZÜK, hogy így lesz. Hisszük, hogy Knight és Tolsztoj szenvedélyes olvasója időközben maga is pozitív regényalakká válik. Akiben a gyakorlati tevékenység nyomán fedezhetjük fel azokat a pozitív vonásokat, amelyek érdemessé teszik a bizalomra és regényalakká nő a ma regényének többi szereplőjével együtt.

(csala)

Balogh Sándor

A szegedi képző- és iparművészeti tagozatosok érettségi vizsgái megkezdődött. Hárman közösen dolgoznak a Dám térre kerülő magyar városcímereken, valamint a kempingbe kerülő térplasztikán.

(repr.)

Délmagyarország, Szeged, 1973. máj. 11.

MDK

Balogh Sándor, festőm.

a vitfestmények közül művei a jelentőségtel
jesebbek közé tartoznak.

X.-XIII. terem. -Műcsarnok.
Képzőművészet.1931. 37.sz. 44.l.

J

Balog Sándor

építész.

Szül. Budapest 1888.

Oklevelet nyert 1912.

Műegyetem 3. l.

-t, egyettal kezi, hogy februar 26 - án
égnek, Budapest. 3000 P-t.

/3 b/c

Balogh Sándor

Pihenés, vizf.
Budai udvar, vizf.

A magyar akvarell és pasztellfestők egyesülete IX. kiállitása, 1922. Nemzeti Szalon katalogusa

MDK

Balogh Sándor

pihenés, vf.

Budai udvar, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 9. kiáll.
N.Szal. 1922. ápr. 7 l.

MDK

Balogh Sándor

Domboldalon, of.

N. Szal. őszi tárlat, 1921. szept.

g 4 l.

Balogh Sándor MDK

Árnyas udvar, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

MDK

Balogh Sándor

Képzőművészet 1931. 41. sz. 144.l.

MDK

Balogh Sándor, festőm.

A lent jelzett folyóiratban közzétett reprodukció/ ill.ek/:

Kompozició. 121.l.

Képzőmüvészet. 1950. május. IV.évf. 30.sz.

Balogh Sándor festő

Pesti Hirlap. 1923. márc. 8. 5

A rajztanárok Kövelelik a rajztanítás kötelezővé tételét

Balogh Sándor festö.

Népszava. 1923. IX. 14. 5. 1.

Balogh Sándor festő

Pesti Hirlap. 1923. szept. 8. 7

A „Vita" művésztársaság első kiállítása
a Nemzeti Szalonban

Balogh Sándor MDK

Notre Dame, vizf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDK

Balogh Sándor

Kompozició, repr.

Képzőművészet 1930. 30. sz. 121.l.

Balogh Sándorné bábos

hiskolcon él.

„A Nejmüvének hestere"

címet kapta

Nejnava 1966 aug. 20. 2dd.

Balogh Sándorné, bábos MDH

Miskolci népművész. A népművészet mestere lett.

Kiosztották .....

— : A népművészet mesterei 3.

NÉPSZABADSÁG, 1966. aug. 20.

Balogh Sándorné

M.D.

Miskolc

Népművészet mestere cimmel kitüntetve

Kiváló népművelő" és a "Népművészet

Mestere" kitüntetések

Magyar Nemzet 1966. augusztus 20. 5. l.

Balogh Rozi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1965 DEC 12

— BALOGH ROZI és KURTHY ÖDÖNNÉ iparművészek kiállítása nyílik december 14-én, szombaton déli fél 1 órakor a Csók István Galériában (V. Váci u. 25.).

megirva

Balogh Sándor

festő

Kul. Hódmezővásárhely 1888 marc. 18. Brassóban, Debrecenben, Budapesten tanult, 1914. rajztanári oklevelet szerett. Az 1914/18. háborut mint főhadnagy küzdötte végig a szerb, olasz és orosz harcterekben. 1927. áll. ösztöndíjjal külföldön járt. 1937. az V. ker. Bólyai gimnázium r. tanára volt. 1922. egyszer kiállítása volt a Nemzeti Salonban. A rajztanítás és a művészeti nevelés érdekében több cikket ír.

Gulyás Magyar írok

II. 154. h.

A Székely Bertalan társaság fotithára.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszte

75.099/1942. szám.
TII/1.

A Műemlékek Országos Bizottsága tek.Elnökségének,

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.

Budapest,

IX., Hőgyes Endre-u.

Balogh Sándor

szül.Hódmezővásárhely,

1888.márc.18.

XXXXXX

rajztanár-jelölt

Tanára: Révész

1910-14

t á s

képekről.

lye:	Javitás:	Ára:
gadósz.	tiszt.és firn.	5 P
"	rest.tiszt.és firn.	20 "
"	feszités	-
"	tiszt.és firn.	5 "
m	" "	8 "
	" "	8 "
	" "	10 "
	feszitéš	-
ba	tiszt.és firn.	10 "
	" "	8 "
	" "	10 "
	feszités	-
	tiszt.és firn.	10 "
	" "	10 "
	" "	10 "

kiadási csekkszámla t rhére

hó 1-én. A miniszter helye

titkár.

A hivata

m

ny-

át

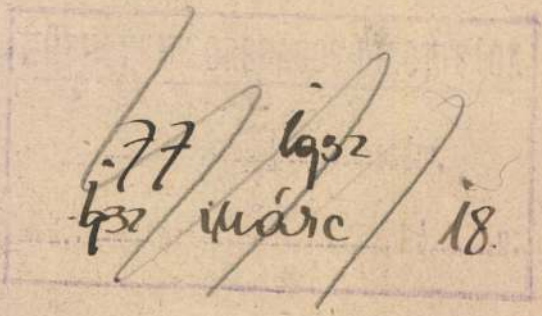

Balogh Sándor

Balogh *Sándor*, festő, *1888. Rajzi szakfelügyelő Budapesten, képeinek egy sora a Hadtörténeti Múzeumban van.

Ujsdök Lex.
III K. 696 l.

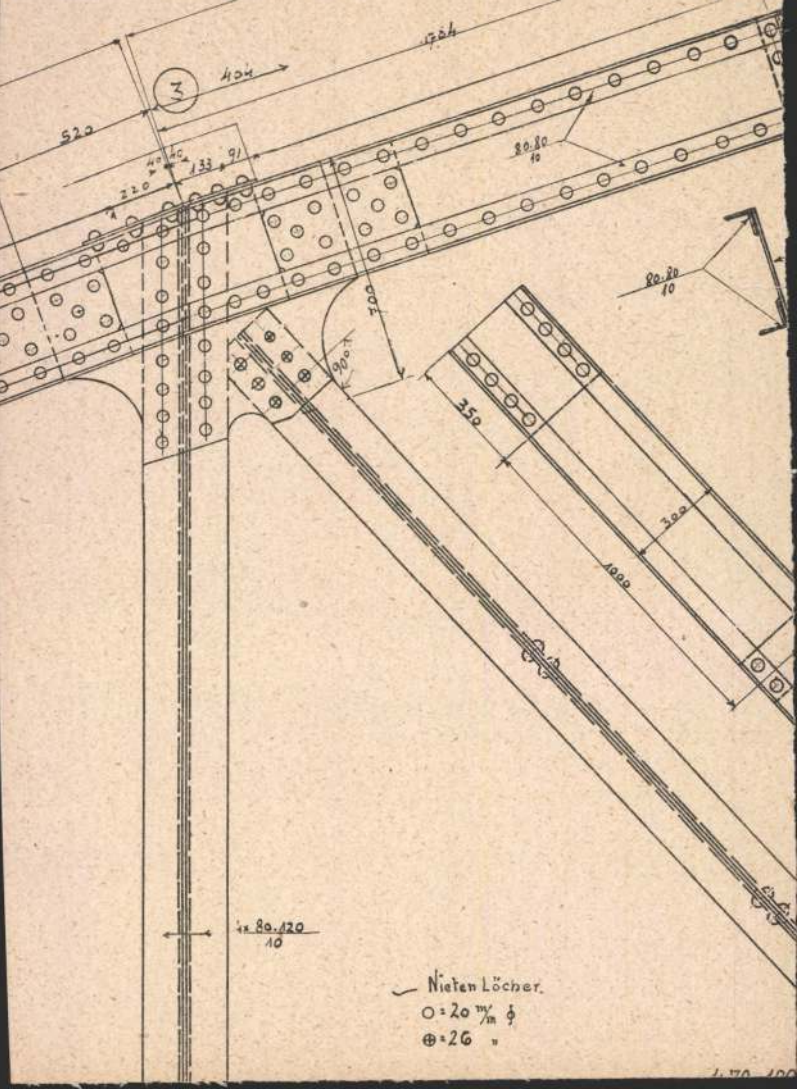

1704
404
3
520
40 40
133
91
220
80.80
10
80.80
10
700
90°
350
300
1000
4x 80.120
10
Nieten Löcher.
O = 20 m/m ϕ
⊕ = 26 "

Balogh Sándor

MAGYAR MUVESZET

1930./124

Rajztanári oklevele van.
Rajztanár a Mako-utcai
reáliskolában.

Jelentékenyebb művei: Arnyas
udvar, Ünnepnapon, Ke-
resztelő kápolna San Marco-
ban, Tibenás ötb.
1913-ban a Mérey díjat
nyerte a Nemzeti Kalonban

Testvérem Hág

Egyptom alázatos l

Hajdani bus testvé

Balogh Sándor

1922. szept. Koll. Erák
a Nemzeti Halomban.
19 min. Életrajz mint.

Kelta edeinyek VI. 136.

ELSŐ KIÁLLITÁSUNK AZ UJ AERÁBAN.

Fél évi kényszerszünetelés után ismét megnyilnak a Nemzeti Szalon termei. Áprilisban már senkire sem daloltak a muzsák és mi még Rövér Gyula, Podvinecz meg néhai Csáky László képeivel próbáltunk magunk iránt szimpátiát kelteni a proletárdiktatura első heteiben. De azután ráborult a Nemzeti Szalonra is a szocializálás komor szemfödője és bár utolsóként hagytuk el a csatateret, mégis a Nemzeti Szalon most is az első, a mely bizonyitgatni kezdi, hogy a művészet örök életü; csak tetszhalott volt és most föltámadt !

A nyomasztó napok után ujult erővel fogunk az abba hagyott munkához. Érezzük a ránk háramló feladatok súlyát! Erős a hitünk, hogy a nemzeti kultura és ebben is elsősorban a magyar képzőművészet van hivatva visszaszerezni azt, amit a politika elveszitett.

Pótolni fogjuk régmult politikák kultur büneit! Kivisszük a művészetet a külföldre, mint a hol nem értik meg a politikánkat, de meg fogják érteni azt, hogy a Duna és Tisza közén egy olyan talentumos, őserejü nép lakik, a melynek művészete nemcsak kiállja a versenyt a müvelt nyugattal, de azt a nemzetközi viszonylatban sokszor le is veri.

Ahogy eddig immár 25 éve propagáltuk a nemzeti érzést a művészetben, ugy ezentul is minden erőnkkel azon leszünk, hogy kulturánknak ezt az értékét sokszorozzuk.

Tárgyi alapokat fogunk keresni a magyar haza és a magyar népfaj szépségének művészi formákba öntött bemutatására.

Egyik első ilyen akciója lesz a Nemzeti Szalonnak a "Magyar Balaton-kiállitás" megrendezése.

Az egyedülli magyar tenger vize, gyönyörü vidéke és festői panorámája, a környékén lakó tősgyökeres magyar népnek faji szépsége, életmódja és szokásai művészeinket a magyar festőművészet elejétől kezdve a legkiválóbb alkotásokra inspirálta. Mészöly, Böhm Pál, Ligeti, Telepy a régmult időkben, ujabban Szinyei Merse Pál, Vaszary János, Katona Nándor, Tölgyessy Arthur és a magyar mesterek legkiválóbbjai minden időkben művészi tudásuk legjavát szentelték a szép Balatonnak. De volt két kiváló angol művész is az utóbbi években, aki elragadtatásának az angol kiállitásokon sok szép balatoni képpel

adott kifejezést. Ott járt Walter Crane, továbbá Adrian Stokes a feleségével és sokat rajzolt a Balaton mellett Axeli Gallen Kalila is.

Ezt a kiállitást előbb bemutatjuk a fővárosban, azután fölvisszük Bécsbe onnan pedig megállapodásszerüleg a nyugati metropolisokba. Hogy ennek a művészeti akciónak milyen kiszámithatatlan előnyei lesznek nemcsak politikánkra és kulturánkra, hanem gazdasági helyzetünkre is, arról szólni is fölösleges.

De legközelebbi programmunkhoz tartozik különben is a magyar művészeti export forszirozása és evégből az általunk kezdeményezett Stockholm-i és Zürichi kiállitások rendezésének megszakitott munkálatait az illetékes tényezőkkel ujból felvettük, a melyekhez még a Hollandia 6 városában létesitendő képzőművészeti expedíciók is járulnak; mihelyt pedig a normális viszonyok helyre állanak, szorgalmazni fogjuk azt is, hogy a velencei kiállitási palotánkba ujra beköltözzön a magyar képzőművészet. Idehaza két nagyobb művészeti eseményre készülünk. Az egyik az "Egyházművészeti kiállitás" a másik pedig a 25 éves fennállásunk alkalmából rendezendő juhiláris tárlatunk. Ezenkivül ujból jön a "Kéve" és a "Céhbeliek" bemutatkozása, valamint néhány hazai és külföldi gyüjtemény megrendezése.

Most pedig a ránk kényszeritett munkaszünet után rendes őszi kiállitásunk keretén belül kérünk talentumos fiatal művész gárdánk alkotásai számára érdeklődést.

Azzal a fiatalsággal lépünk a nyilvánosság elé, a mely türelmetlenül várta a feltámadást, a mely tud még lelkesedni és cselekvésre kész a szent hazáért, a magyar kulturáért és az ideális eszmékért !

Adja a magyarok Istene, hogy hitüket, honszeretetüket, önbizalmukat és munkakedvüket teljes siker koronázza !

D é r y B é l a s.k.

a Nemzeti Szalon igazgatója.

Balogh Sándor
festő, rajztanár
Aztom Bundschuch Ottó
festő, rajztanár
Gulyás Sándor
festő, rajztanár
Holló Alajos
festő, rajztanár
Holló Károly
festő, rajztanár
a Magyar Rajztanárok Orsz. Egyesülete képviseletében vettek részt az alábbi Kongresszuton

Ért 1928

Nincs Cód

Mur. Kr. Orv. Tanácsa által az 1914.
évben megjutalmazott könyvtárkezelők

VIII. 234, 235

Balogh

17.

B. *Sándor*, festő. * Hódmezővásárhely 1888 márc. 18. A bpesti kézn. főiskolán tanult, azután tanársegéd volt a József-műegyetem rajzi tanszékén. A bpesti tankerület rajzoktatási szakfelügyelője. 1922. gyüjt. kiállítása volt a Nemzeti Szalónban, 1930. műteremkiállítása a Markó-utcai reáliskolában. A Magyar Hadimúzeumban 32 műve van. A Székely Bertalan Társaság főtitkára.

E. Gy. I. 68. l.

546.

546. I. F.

Antwerpeni festő a XVII. század elejéről.

Krisztus viszi a keresztet. (Luk. 23. r. 26.)

E képen Jézust életének azon pillanatában szemléljük, midőn a kereszt terhe alatt harmadszor esik össze. Az előtérben van a Kálvária, hol a sokaság mellett, gyalog- és lovaskatonák haladnak, kiknek egyike szögeket és kalapácsokat visz kosárban. Kissé hátrább, a romoktól körülvett tornyon innen, Jeruzsálem leányai, Jézus anyja, Mária Kleofasnak felesége, Magdolna és János siránkoznak, míg a két szikla közti úton a kereszt terhe alatt összerogyott Jézust, a katonák vonszolják, bár Cirenei Simon segít a keresztet vinni. Mögötte lovasok és a nép jönnek. A háttérben Jeruzsálem és környéke köti le figyelmünket, az égbolt felhős és a magasban madarak röpködnek. Alól középütt a mester nevének kezdőbetűi: »I F« olvashatók.

I

257.

Fa, kerek, átmérője 21·5 cm. — Mündler: XII. 54.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: II. 38. *Breughel:* Eine Kreuztragung mit vielen Figuren. — 1815: III. 47. *Breughel:*

Balogh Sándor Jestő

Gregnos u. 3. Mücsarnok

1930/31. pub. Enak. 576. l.

Notre Dame

vizf.

Balogh Sándor
festő

1920 tav.
Arizas udvar
of

Műcs. kiáll, 1920 tól
Pipics 109. l.

G. M. Kepzőmüv. Társ.

V

Balogh Sándor

festő, Miskolc

1931. tav. tárl. 357, 373.

Részlet a San Marcoból

vízf.

Velencei kút, vízf

✓

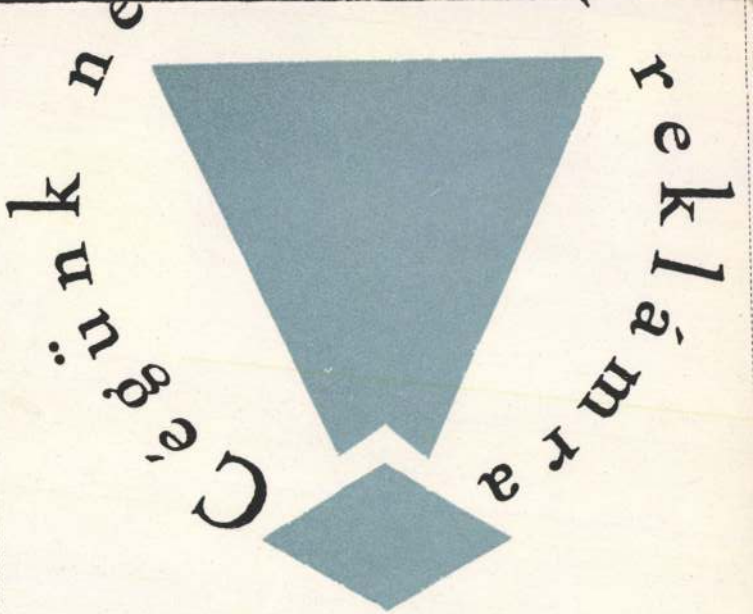
Nehogy azonban fukarsággal
vádoljanak a nyomdászok,
így emlékeztetjük közönsé-
günket húsz éves cégünkre.
BODOR TESTVÉREK
NŐI DIVATÁRUHÁZA
DEBRECEN, PÉTERFIA-UTCA 35

5. példa

Balogh Sándor
festő

Nemzeti Szalon

N.t.

1923. " VITA 2 müvésztárs,kiáll.

Csendes délután,olaj
Az első pose,olaj
Portrait, olaj
Tópartonolaj
A vén bohém vizf.
Anyóka,vizf.
Nyárfás,vizf.
Régi ház,vizf.
Napos udvar,vizf.
Szigetrészlet,vizf.
Holdfény,paszt.
Dombtetőn,vizf.
Budai udvar,vizf.
Tanulmányfej,ceruzarajz
Akt-tanulmány,ceruzarajz
Portrait paszt.

N.t.

1927. Tavaszi nagy kiáll.

Keresztelő Szt.János, a San bearcoban vizf.
Falusi délután,olaj

1930. Aquar. és Paszt.festők kiáll.

Patak partján,vizf.
Kolostorban,vizf.

B a l o g h S á n d o r .

(N. Szalon)

1919. Őszi kiáll.
Premislany romjai vizf.
"Mellame" temp.
Részlet Rivából,

1920. Őszi tárlat.
Tabáni udvar, olaj
Aranyeső, vizf.

1920. Téli tárlat
Sütkérezés, olaj

1921. Őszi tárlat.
Domboldal, olaj

1922. Aquarr és paszt. festők kiáll.
Pihenés, vizf.
Budai udvarmvizf.

~~1922. Rajztanárok Egy. kiáll.~~

~~1922. Rajztanárok Egy. kiáll.~~
~~Ebédszünet, olaj~~

1922. Rajztanárok Egy, kiáll.
Árnyas udvar, olaj
Csészkunyhó, olaj
Domboldalon, olaj
Mellame Rommálőtt templom, vizf.
Ősz, vizf.

1922. Csoport kiáll.
Ünnepnapon, olaj
Nyárfás, olaj
Szeptemberi napsütés, olaj
Domboldal, olaj
Árokszélén, olaj
A ház előtt, olaj
A szalmafonó, olaj
Akt, olaj
A falu napsütésben, olaj
Nyárfák, olaj
Erdőszélén, olaj
Az udvaron, olaj
Naplemente, olaj
Tótfalusi udvar, olaj
Napsütéses udvar, olaj
Napraforgók, olaj

Balogh Sándor

1919. okt. kiáll. N. Halon.
Przemyslang romjai, vírf.
Mellame temploma, vírf.
Részlet Rivából, vírf.

Arch. ~~Studien III. 201~~

Balogh Sándor

1920. szept.

kiáll Nemzeti Szalonban

Tabáni udvar, olajf.
Aranyeső, vszf. 1000.–

1920. dec. u. o.
Sütkérezés, olajf. 6000.–

1921. szept. u. o.
Domboldalon, olajf.

Hasenhidel, Sigmund, ~~pozsonyi ötvös-~~
~~inas V. 13~~ l. Hasznhütl, S.

Balogh Sándor

Munsarnok
1920-21. téli ünnah: 365

Árnyas udvar, of.

Sarkantyúk V. 190.

Balogh Sándor

gyűjteményes kiállítása.
Nemzeti Szalon 1922. nyár

Ünnepnapon, Nyárfás, Vác,
Szeptemberi napsütés,
Domboldal, Árokszélén, A
ház előtt, A szalmafonó,
Akt, A falu napsütésben,
Nyárfák, Erdőszélén, Az
udvaron, Naplemente,
Tótfalusi udvar, Nap-
sütéses udvar, Napra-
forgók, valamennyi o-
lajfestmény.

472/1901 szhoz.

Fava

2/ A zólyomi várban t
munkálatokról felvett fe
s nevezett vállalkozó álta
Vállalkozónak azon
lejárata 1902. évi októbe
nem teljesíthető, ellenbe
latok 1900. évi augusztu
alulírott bizottság jav
lejárata 1903. évi augu
Beszterczebányán,

Balogh Sándor

1922. ápr. – M. Akv. Pi. Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban

Pihenés, vízf. 3000.–
Budai udvar, vízf.

1922. máj MROE
kiáll. Nemzeti Szalonban
5 tájrép, olajfés vízf.

1922. szept. – kollektív
kiáll. Nemzeti Szalonban
életrajz nélkül.

1923. szept. – kollektív, Vita Mű-
vészt. társaság
kiáll. Nemzeti Szalonban
életrajz nélkül

Zürich h. n. V. 17

Balogh Sándor

festő

lárd koll. kiáll.

A Vita Művészt-
ársaság első ki-
állítása. Nem-
zeti halon 1923
szept.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Balogh Sándor
festő

Patak partján, virf.
Kolostorban, virf.

Iparművészeti Szakiskola
MAFE 16.. kiáll. 1930
dec.

magirva

Balogh Sándor Károly

festő

Nemzeti szalon

1935. aug - szept.

Baja város kiáll.

katalogusa.

Kádársziget, Erdőrészlet, Udvarrészlet, Malmok a Dunán, Virágos udvar, Tanyai udvar Őszi táj, vízfestmények.

A m.kir.vallás-és közokt.mini
dr. Szmrecsányi Lajos b.t.t.
másolata:

A Magyar Conventu
augusztus hó 9-én 98/1926.sz
dott hozzám,hogy az egri min
kek Országos Bizottsága rész
Országos Bizottsága ez ügybe
a müemlék jellegü templom te
évi költségvetésének keretéb
Ez az összeg azonban csak a

Balogh Sándor Károly

bajai rajztanár

trül. Sükösd, 1889, márc. 2.

1906-10 Szarmüv, Főisk. előbb festő, Feichtinger tanítványa, de félév végén átmegy szobrásznak és Mátray lesz a tanára

1910-14. képzőm főiskolai rajztanári szak

Balogh L. Károly
festő.

Nemzeti Szalon

B a l o g h S. K á r o l y.

1935. Baja város kiáll.

Kádársziget,vizf.
Erdőrészlet,vizf.
Udvarrészlet,vizf.
Malonok a Dunán,vizf.
Tanyai udvar,vizf.
Őszi táj,vizf.

Balogh S. Károly

7 vizf -

Nemzeti Szalon -

Baja város kiáll. Est.

1935 aug. 17 - nept. 1.

VASÁRNAP **16** Kat. Pünkösdv. Prot. Pünkösdv.	N. k. 4 ó. 22 p. N. ny. 19 ó. 31 p.	Izr. 6. Sabuoth 1. n.
HÉTFŐ **17** Kat. Pünkösdh. Prot. Pünkösdh.	N. k. 4 ó. 21 p. N. ny. 19 ó. 32 p.	Izr. 7. Sabuoth 2. n.
KEDD **18** Kat. Venanc Prot. Erik	N. k. 4 ó. 20 p. N. ny. 19 ó. 33 p	
SZERDA **19** Kat. Cöleszt Prot. Ivó	N. k. 4 ó. 19 p. N. ny. 19 ó. 35 p.	
CSÜTÖRT. **20** Kat. Bernardin Prot. Bernát	N. k. 4 ó. 18 p. N. ny. 19 ó. 35 p.	
PÉNTEK **21** Kat. B. András Prot. Konstantin	N. k. 4 ó. 17 p. N ny. 19 ó. 36 p.	
SZOMBAT **22** Kat. Júlia sz. vt. Prot. Júlia	N. k. 4 ó. 16 p. N. ny. 19 ó. 37 p.	Izr. 12. S. Nassza 1. P.

Balogh Sándor Károly

festő

1906–10.

Érmind. 1930, 81. l.

BET

TÁSA

g

Balogh S. Károly

végbiz. elégséges
eredm.

Értimisk

1910/11.

16. l.

Place Armand Carrel, Paris III. 13.

1904. X. 28

Békéscsaba.

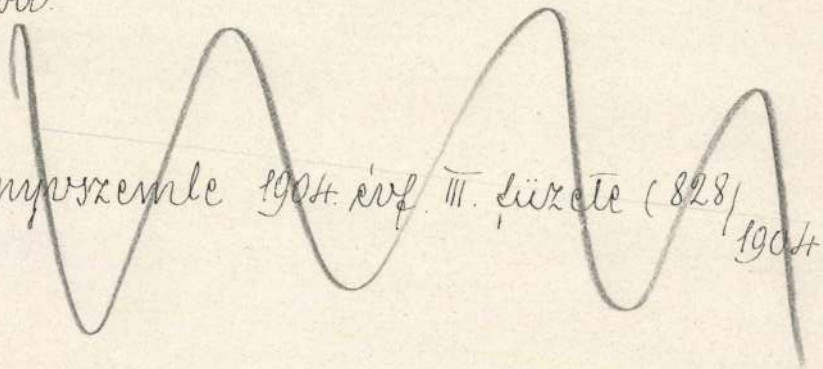

Könyvszemle 1904. évf. III. füzete (828/1904.)

Balogh Sándor Károly

Éritmenyes rajz I. díj.

Értimisk 1907/8.

16. C.

169-181.

HARA

r. kath. ter

Balogh S. Károly

bajai rajztanár

25 váza modern magyar és népies magyar díszítéssel.

Bajai Iparmiveszeti kiállítás Tárgymutatója H. és é. n. 1935.

Ez a kiállítás Budapesten és több városban körúton volt.

46. Stengl:Győr müemlékei. Barna fé
47. Gerevich: A miniaturfestészet.
48. Kaffka Péter: Országépitès. Kék
49. Moriez:Szárnyasoltárok. Piros f
50. Lévai :Emléklapok vajai báró Va
51. Farkas Zoltán: A biedermeier. P
52. Petrovich:Ujakról és régiekről.
53. Csekonics:Erdély kulturképe. Li
54. Lázár:Egy magyar gyüjtemény. Ké
55. Mihalik:A rimaszombati ötvöscéh
56. Allg.Bauordnung für die kön.Fre
57. Vatasianu: Vechile biserici de
58. Uxa: A budavári királyi kápolna
59. Ipolyi:Megnyitó beszéd.Piros fé
60. Catalogue Explicativ pour les m
61. Künstliche Höhlen in Oberbayern
62. Szabó:Spomenici Kotara Krapina
63. Henszlmann:A nagyváradi ásatáso
64. Lechner: A Magyar Nemzeti Muzeu
65. Stolna Krava u Djakovu.Barna fé
66. Ipolyi:Megnyitó beszéd. Zöld fé
67. Hornig Károly: Balácza. Zöld fé
68. Szendrei: Magyar diszitmények.P
69. The Ancient Vessel Found in the

Balog Sándor K.

1910/11 – 1913/14

Ferkojszőmfőiskolák

64. l.

~~A két hasonló nevű nincsen csak az iparm. iskola. anyakönyve alapján választható el~~

Balogh I. Károly

bajai rajztanár

belépett a Rajztanárok Egyesületébe

Rajzoktatás

1935. 63. l.

Sopron szab. kir.

1933/1928.V. szám.

Müemlékek O r s z

Hivatkozással 28/1
sen nem csatolt Szt. Jakab-k
ségvetést megküldöm.

Sopron, 1928. febr

MDK

Balogh T., XIX. sz.

A bohém, festm.

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.
4 l.

Balogh J.

(Tihanéi ?)

almási

ismeretlen festő ??

Ernst-Aukció

55. (1937. ápr.)

A Cohen, of.

20 × 16 cm

elnöki titkár.

Balogh T. L.
fotós

Gyümölcsbemutató volt
Nyíregyházán.

—: Festival
Tükör, 1975. szept 23-7 oldal

Ø Balogh Terézia

Kalocsai hímző

d.

Gábor Lajos

Kalocsavidék

40 l.

4873

Obl. 1913

April 9.

V. 6/913

obhoz. ich. IV/9 913

Balogh Tóth István
grafikus

MDK

„Rajz" – a

Élet és Irodalom, 1960. máj. 27 – 22 szám

M. D. K.

BALOGH J.

Nő virággal, tollrajz, repr.

Látkép " "

Magyar Építőművészet 1961. szx 5.sz. 52. e.

53. e.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Balogh Tamás
SZABAD FÖLD
1966 OKT 2

1021

1966. OKTÓBER 2.

Munkában. Balogh Tamás rajza

NS-molekula szerkezetének egváltozásával kezdődik. Ez a ltozás tükröződik a fehérjék erkezetében, ami aztán megjenik a tulajdanságok *tényleges* egváltozásában. A DNS szerkeétét megváltoztató tényező szárazhat, persze, a környezetből például radioaktív sugárzások rmájában). A DNS-molekulák erkezetében beálló változások rmészetesen sokféle tulajdong-megváltozást idézhetnek elő. e az ilyen megváltozott tulajonságú egyedek különböző életképességekkel rendelkezhetnek. kevésbé életképesek (nem bírin a létért való küzdelmet) elusztulnak. A környezet tehát integy *válogat* a megváltozott lajdonságú egyedek között.

Ez azt jelenti, hogy a környezet létrejött (sokféle) megváltozott lajdonságú egyed közül „kiűri" az életképeseket, ezek meg-

NIKA

aradnak, a többiek viszont elusztulnak. A környezet alakító, rmáló hatása tehát vitathatatn. Hangsúlyoznunk kell azon-

Virágillat alkonyatkor

A virágok illatát adó illóolajokról a tudomány megállapította, hogy az részben védőanyagnak, részben hőszabályozónak tekinthető, de mindenekelőtt rovarcsalogató szerepet tölt be. Az illat csábítja a virágra a különféle rovarokat, azok ott elvégzik a beporzást, a megtermékenyítést, tehát biztosítják a növény új nemzedékeit.

Vannak virágok, amelyek nappal csaknem teljesen szagtalanok, de este vagy éjjel annál erősebben illatoznak; akkorra telnek meg és repednek fel ugyanis az olajtartóik. A szabaddá vált illóolaj maga felé vonzza az éjjeli rovarokat. Ezért is nevezik az este vagy éjjel illatozó virágokat *éjjeli lepkevirágoknak.*

Ilyen éjjeli lepkevirág hazai növényeink közül a mezőt díszítő, de a kertekben is nevelt *habszekfű,* továbbá az *árvácska,* az *estike,* a *mécsvirág,* a *sövényszulák* és a *sárkvirág.*

GYÜMÖLCSFACSEMETÉK,
GOMBAKAC, BOKOR-, FUTÓ-
és MAGASTÖRZSŰ RÓZSA
nagy választékban

Balogh Tamás

Lakástextil tervező, részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún – júl.

BALOGH TAMÁS fafaragó

1996. jún. 12. VAS DÉPE

Az emberi lélek látható szépsége

Balogh Tamás fafaragó, népi iparművész, *Brodszky Ferenc* keramikus, népi iparművész, *Palatkás József* fafaragó, népi iparművész, a Népművészet Mestere, *ifjú Palatkás József* fafaragó, népi iparművész és a sárvári díszítőművész szakkör tagjainak munkáiból nyílt kiállítás a sárvári Nádasdy-várban, a Galeria Arcis-ban.

Bár a *díszítés*ben benne van az, hogy járulékos, hogy a lényeghez talán nem is tartozó (hiszen miért ne lehetne jóízűen enni egy ki nem hímzett terítő fölött), mégis: az a jó — az volna jó —, ha az *ékesítés*, a szemet gyönyörködtetés hozzátartozna mindennapi életünkhöz. Ráadásul az sem biztos, hogy egy szép

Fotó: Benkő Sándor

formájú tányérból, egy tenyérbe simuló bögréből nem esik sokkal jobban az étel, az ital. A népművészet pedig nem is ismeri a hasznos és a szép különválasztását: a népművészetben sehol máshol nem tapasztalható harmóniában, egymástól elkülöníthetetlenül él együtt a szépség és a hasznosság. Vannak persze alkalmak, amelyeket egyértelműen ki akarunk emelni a mindennapok sűrűjéből: az ünnepeinket földíszítjük, hogy emlékezetesek legyenek. Arról azonban sose szabad megfeledkeznünk, hogy (lehetőség szerint) szívünket-lelkünket is föl kell ilyenkor ékesítenünk. Különben is: ha a népművészethez fordulunk — akár a népdalokhoz, akár a hímzéseken nyíló virágokhoz, akár a csillogó, mázas cserepekhez —, azt látjuk, hogy a sok szépség semmi más, mint az emberi lélek szépségének hallható-látható-tapintható kifejeződése.

(A kiállítás június 29-éig látható a Nádasdy-várban.)

Citroën 1.3 1983-as, olcsó beseges, használt kival eladó. Irányár:185.000 Ft. Tel.: 94/310-602. Szombathely, Vépi u. 5.

Lada 1200-as, 77-es évjáratú, első kézből eladó. Érdeklődni: 17 óra után. Vép, Alkotmány u. 15. Tel.: 94/353-406. (195259)

MOTOR — KERÉKPÁR

MZ 125-ös eladó, ugyanitt perlit eladó. Tel.: 94/412-633. (195152/1K)

Simson S-51/B, 24-es, 26-os, 10 sebességes versenykerékpárok eladók. Szombathely, Pipacs u. 17. Telefon: 94/321-951.

ADÁSVÉTEL

"KETTLER 2000" mintájú igényes kondigépemet 130.000 helyett 49.500-ért eladom. T.: 06(30)510-769. (183766)

Tüzifa /vegyes/ Szatta térségében nagy tételben is eladó. Tel.: 92/352-675, 06/30/574-131. (194455/5K)

25 mázsa kukorica, 15 mázsa búza eladó. Andrásfa, Új Élet u. 11. 06-60/376-859.

Boroshordók és szőlőprés eladó. Érdeklődni: június 12-13-án a 322-670-es telefonon. (195026/1K)

ó minőségű rétiszéna eladó. Egyházasrádóc, Petőfi u. 11. (195081)

Textima ipari varrógép eladó. Sárvár II, Rábasömjén u. 15. (195083/1K)

Masszázságy, pedikűrcsikó eladó. Érd.: 95/322-718 telefonon 19.00 után. (195198)

Siemens S3+ 900-as rádiótelefon magyarnyelvű eladó. Irányár:45.000 Ft. Tel.: 06/20/465-922. (195247/1K)

zöldvágók és szivattyúk eladása. Nyitva szombaton is! MŰKER Szövetkezet. Szombathely, Rumi út 10-12. (195127)

VEGYES

Kárpótlási jegyet vásárolnék. Telefon: 94/331-296. (194570/2H)

NYÁRI PAPLAN - PÓLÓRUHA
1.750, 590-től. Ágynemű: 1.690-től.
Sétány Shop. (Borostyánkő-patakpart)

Lefogyhat 15 nap alatt garantáltan 20 kilót koplalás és szenvedés nélkül! A klinikai módszerről részletesen tájékoztatjuk válaszborítékért. Levélcím: 3529 Miskolc, Semmelweis u. 33. US. Control. (194752/3K)

JUNIOR DIVAT Szombathely, az URÁNIA UDVAR közepén. Kiváló minőség, kedvező árak. 128-176-os méretig. (195256/1K)

UTAZÁS

Horgásszon, pihenjen a Velencei-tó partján. Telepített sátrakkal, lakókocsikkal várja Önt az agárdi Horgásztanya Camping. Tel.: 06/20/351-422.

SZOLGÁLTATÁS

30%-os redőny, reluxa, szalagfüggöny akció! 94/327-292. (194683/2H)

94/326-670. (176806/26K)

ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKA! MINIREDŐNYÖK, MŰANYAG és ALUredőnyök 45 színben, BIZTONSÁGI REDŐNYRENDSZEREK ,**RELUXÁK 2000 SZINBEN, szalagfüggönyök 650 színben, NAPELLENZŐK 500 színben.**. 17 éve egyedülálló választékban és minőségben, közületeknek is. **Minőségi referenciamunkák! Barabás György** 94/314-379, 06/30/211-320. (194892)

ÜZLET, IRODA

Vastávhő Kft. Szombathely, Welther K. u. 17 szám, Vízöntő u. 7 sz. alatt irodahelyiségek, raktárnak BÉRLEMÉNYBE kiadók. Telefon: 313-033. (194858/2K)

Kőszeg centrumában üzlethelyiséget bérelnék. Érd.: Minden nap 16 órától a 94/413-368-as telefonon. (194893/2K)

Vas megyében levő városokban és Sopronban gyorsétkezdének megfelelő, 20-40 m²-ig üzlethelyiséget keresek. Telefon: 06/60/460-849. (194926/)

Körmendi úton pavilon üzlet olcsón kiadó. Érd.: Szhely, Hajnal u. 1. Tóth.

Placnál 15 m²-es, riasztóval ellátott üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni: 06-20-459-873. (193240/3K)

ÜZLETHELYISÉG Sárváron a főtéren kiadó. Tel.: 95/320-447. (195227/1K)

Szombathelyen belvárosi 10 nm-es üzlet bérleti joga eladó vagy kiadó. Érdeklődni: napközben 06/30/560-524, 18 óra után 94/322-593. (195261/1K)

nagymama, dédmami, anyós és rokon
özv. HORVÁTH FERENCNÉ
szül. Szép Anna Erzsébet
életének 76. évében, türelemmel viselt szenvedés után csendesen örök nyugalomra tért. Lelki üdvéért a gyászmisét június 14-én (pénteken) 9 órakor mutatják be a Szent Márton templomban, majd du. fél 2 órakor helyezzük végső nyughelyére a Jáki úti temetőben. Gyászoló családja. (195258/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága halottunkat
HOFFMAN JÁNOSNÉT
szül. Németh Erzsébetet
utolsó útjára elkísérték és gyászunkban osztoznak. Gyászoló családja. (195072/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk
EREDICS GYULA
temetésén részt vettek, sírjára a szeretet és kegyelet virágait elhelyezték. Külön köszönetet mondunk a Rába Kft. vezetőinek, dolgozóinak, Cser magánvállalkozásnak és dolgozóinak, TRIKA Szöv. vezetőinek és dolgozóinak, TSZKER-es munkatársaknak, rokonoknak, csényei

(195272/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk
KOLTAY ENDRE
temetésén részt vettek, sírjára a szeretet virágait elhelyezték, mély fájdalmunkban osztoztak. Gyászoló család. (194608/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindenkinek, akik szeretett halottunk
KÖNTÉS JÁNOS
temetésén megjelentek, gyászunkban bármely módon osztoztak. A gyászoló család. (195070/1K)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk
özv. TORMA LAJOSNÉ
szül. Deé Margit
temetésén részt vettek, sírjára a szeretet virágait elhelyezték, gyászunkban bármilyen módon osztoztak. Gyászoló családja Celldömölk. (195178/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk
LÓRÁNTFY RUDOLF
temetésén megjelentek, sírjára a kegyelet és szeretet virágait elhelyezték, mély fájdalmunkban osztoztak.

Balogh Tamás oroszlán

Befejeződött Stuttgartban az atlétikai világbajnokság

Zárásként csúcseső

Szombaton az atlétikai világbajnokság utolsó előtti versenynapján hat számban avattak bajnokot Stuttgartban. A nap egyik legkiemelkedőbb eredményét az amerikai csapat érte el a 4x100-as váltó középfutamában. Méghozzá úgy, hogy Carl Lewis nem volt a váltó tagja, hiszen Jon Drummond, Andre Cason, Dennis Mitchell és Leray Burell vágtázott. Utóbbinak éppen a far play díjra is esélyes Lewis engedte át az indulási jogot. Az orosz Birjukova hármasugrásban jutott túl 15 méteren. Az új világcsúcsa 15,09 centiméter.

A csúcseső vasárnap folytatódott, hiszen a 4x400-as USA-váltó is rekordot javított. A kubai fiúnak, Sotomayornak a 246 centi nem sikerült. A 4x400-as női váltó döntőjében a győztes orosz és a második helyezett amerikai váltó azonos időt futott, 41,49-et. A 4x100-as férfiváltót az amerikaiak nyerték, idejük 37,48 másodperc.

O"Brien, a típróba győztese

Lewis és Marsh

Mike Povell, a távolugrás világbajnoka

Magyar mérleg

A magyar atléta-válogatott nem remekelt Stuttgartban. A kalapácsvetésben bronzérmet szerzett szombathelyi Gécsek Tiboron kívül 10—17. helyezetteink voltak, sokan meg még helyezést sem értek el. Szombathelyi szempontból ez dicséretes, ám összességében a sportágra nézve...

Nebiolo sajtótájékoztatója

A világbajnokság zárónapján sajtótájékoztatót tartott Primo Nebiolo, a Nemzetközi Amatőr Atlétikai Szövetség (IAAF) elnöke. A sportág első számú embere közölte, hogy az IAAF számos doppingesetről tárgyalt vasárnap, de a döntéseket csak hétfőn hozzák nyilvánosságra, mert nem akarják elvonni a közvélemény figyelmét az utolsó napi küzdelmektől. Jóllehet, a Német Atlétikai Szövetség (DLV) sóvárogva várja a határozatot az ex világbajnok sprinternő, Katrin Krabbe ügyében, Nebiolo rámutatott, hogy nem csak az eltiltás alatt álló német atlétanő esete állt a tanácsülés középpontjában. A hírek szerint Krabbéék mellett szó esett az ötszörös mezei futó világbajnok, kenyai John Ngugi, a német hosszútávfutó Iris Biba, valamint az orosz gátfutónő, Ljudmila Narozsilenko vitatott, illetve megfellebbezett eltiltásáról is.

Az elterjedt pletykák okozta kételyek miatt ugyanakkor Nebiolo határozottan kijelentette: nincs szó arról, hogy a 100 méter világbajnoka, Linford Christie doppinggyanúba keveredett volna. A brit vágtázó a döntő után átesett az ellenőrzésen, amely negatív eredményt hozott.

Nebiolo nem enged az atlétáknak a rajtpénzek tekintetében:

„ — Nem vagyok hajlandó fejet hajtani a versenyzők azon követelésének, hogy rajtpénzt kapjanak a világversenyeken történő indulásért. Sem most, sem pedig a jövőben nem fizetünk, nem kötünk kompromisszumot — szögezte le az IAAF elnöke. Ugyanakkor azt is bejelentette, hogy a Mercedes kész a stuttgartihoz hasonló szerződést kötni már most az 1995. évi göteborgi világbajnokságra is, azaz a győztesek mindegyikének egy 25 -30 ezer dolláros luxuskocsit ajánl fel.

A Ferencváros az élen

Különböző csoportok tárgyalták pénteken este az Üllői úti márkőzést az öltöző folyosóján. Érdekes volt az a kisebb csoport, amelyet Novák Dezső és felesége, Komora Imre és Détáriné, Juhász Péter és Sztratisz Nikolaidisz alkotott. Sztratisz volt a tolmács az Olimpiakosz Pireusznál, amikor „Döme" ott focizott. (Csupán ő és Détáriné nem szombathelyi származású a beszélgetők közül.) Jobbára az elismerés hangján szóltak a szombathelyi csapatról, mint mondták nem vallott szégyent a vasi együttes. Nem hagyták szó nélkül persze azt sem, hogy voltak a mérkőzésnek olyan szakaszai, amikor nagy volt a Fradi fölénye.

Véleményünk változatlanul az, hogy a Haladás javult az idénynyitó óíta, de néhány játékosnál még mindig hiányoznak azok az erények, amelyek nélkül hosszú távon nem várható siker.

A labdarúgó NB I-ben a pénteki FTC— Haladás (2:1) találkozó után szombaton az alábbi eredmények születtek:

UTE — Vasas 1:0 (0:0). — Megyeri út, 2 ezer néző, vezette: Vad. **— Góllövő:** Kovács. **— Kispest-Honvéd — Pécs 4:1 (1:1). — Pécs, 5 ezer néző, vezette:** Márton. **— Góllövők:** Halmai, Orosz, Sallói, Hamar, illetve Ulveczki. **— Debrecen — Békéscsaba 2:1 (1:0). — Békéscsaba, 6 ezer néző, vezette: Marosvári. — Góllövők:** Gracsov, Sándor, illetve Szenti. **— Videoton — BVSC 1:1 (1:1). — Székesfehérvár, 3500 néző, vezette**: Bay. **— Góllövők**: Horváth F., illetve Filipovics. **Csepel—Sopron 3:1 (2:0). — Csepel, 3 ezer néző, vezette:** Szilágyi. **— Góllövők:** Balogh Z., Somogyi, Jakab, illetve Ördögh (11-esből). **— Vác—Siófok 1:0.** A Rába—MTK meccset ma rendezik.

A bajnokság állása

1. FTC	2	2	0	0	7- 2	4
2. Csepel	2	2	0	0	5- 1	4
3. Debrecen	2	2	0	0	4- 2	4
4. Vác	2	2	0	0	3- 1	4
5. Kispest	2	1	0	1	5- 3	2
6. Békéscs.	2	1	0	1	3- 3	2
7. Sopron	2	1	0	1	3- 3	2
8. Újpest	2	1	0	1	1- 2	2
9. MTK	1	0	1	0	1- 1	1
10. Rába-ETO	1	0	1	0	1- 1	1
11. Videoton	2	0	1	1	2- 3	1
12. Vasas	2	0	1	1	1- 2	1
13. PMSC	2	0	1	1	2- 5	1
14. BVSC	2	0	1	1	2- 6	1
15. Siófok	2	0	0	2	1- 3	0
16. Haladás	2	0	0	2	1- 4	0

A labdarúgó NB III-ban és a megyeiben történt

Linde-bravúr Sopronban

A labdarúgás harmadik vonalában is kissé szétszóródott ez a forduló. Meglepetés a molnáriak jó szereplése, de külön kiemelendő a Répcelak soproni győzelme. Körmend?

Linde SE Répcelak—Soproni Távközlési SE 3:1 (2:1). — Sopron, 600 néző, NB III-as bajnoki labdarúgó-mérkőzés, vezette: Kiss T.

Répcelak: Németh G. — Kelemen, Németh L, Varga, Halász — Fehér, Szabó (Fili), Szőllősi (Rudi), Mesterházi — Teke, Koksa. **Edző:** Csorba János.

Soproni Távközlés: Kállai — Tóth, Horváth, Rizsits — Marton, Takács, Körmendi, Gombás, Stadler — Varga (Szekeres), Kovács A. (Németh A.). **Edző:** Horváth György.

Végig a gyorsan vezetést szerzett Répcelak irányította a játékot és a két tartalékkal felálló Sopron ellen biztosan szerezte meg a számára fontos két bajnoki pontot. — Góllövő: Szőllősi, Teke (2), illetve Körmendi.

— Jók: Szőllősi, Teke, Koksa, a hazaiaktól senki sem emelhető ki . **(klell)**

Pénteken játszották: Szentgotthárd — Püspökmolnári 1:1, Körmend — Motim 1:5. **További eredmények:** Tapolca — MÁVDAC 2:0, Héviz—Ajka 1:1, Peremarton—Pápa 3:2, Győri Dózsa—Lenti 2:1, Balatonfüred—Petőháza 0:3.

A bajnokság állása:

1. Petőháza	2	2	0	0	9- 4	4
2. Motim TE	2	2	0	0	6- 1	4
3. Szentgott.	2	1	1	0	4- 2	3
4. Linde	2	1	1	0	3- 1	3
5. Gy. Dózsa	2	1	1	0	2- 1	3
6. P.molnári	2	1	1	0	2- 1	3
7. B. MÁV-D.	2	1	0	1	5- 2	2
8. Lenti	2	1	0	1	5- 2	2
9. Tapolca	2	1	0	1	2- 1	2
10. Sopron	2	1	0	1	4- 4	2
11. Peremarton	2	1	0	1	3- 7	2
12. Hévíz	2	0	1	1	5- 7	1
13. Ajka	2	0	1	1	2- 4	1
14. Pápa	2	0	0	2	3- 6	0
15. B.füred	2	0	0	2	0- 4	0
16. Körmend	2	0	0	2	1- 9	0

Rábatótfalu—Spartacus-Styl 2:0 (2:0). Szombathely, Farkas K. utca, 100 néző, megyei I. osztályú bajnoki labdarúgó-mérkőzés, vezette: Szőllősi.

— Rábatótfalu: Korpics T. — Anderics, DOMJÁN, Dancsecz — Bartakovics, Kovács (Klement), KORPICS G., Tar, MARTON — Tóth B. (Pető), Moldován. **Edző:** Mesics József.

— Spartacus: Seper — HRASKÓ, Kelemen, Bődi — Káli, Tóth B. (Németh Cs.), Lukács, Vertetics, PULAI — Horváth G. (Döbör), Soós (Németh Zs.). **Edző:** Döbör Imre.

A hazaiak későn eszméltek. — Góllövő: Marton, Tóth B.

Bucsu—Nemeskolta 2:0 (0:0). Bucsu, 200 néző, megyei II. osztályú bajnoki labdarúgó-mérkőzés, vezette: Hegedüs.

Bucsu: HUJBER — Horváth T., KIRÁLY, Liszt, Horváth G. — Ambrus, SZABÓ, KOSSUTH — Magyar Zs., Nagy P. (Kiss B.), Szabó G. (LacsicsT.). **Edző:** Udvardi István.

Nemeskolta: GYIMESI — Kovács, TAKÁCS, MINDSZENTI, Orbán — Dolgos, Papp (Török), Devecseri — Sinkó, Körmendy, Kancsics. **Edző:** Kulcsár Ferenc.

A szünet után a laposodó mérkőzést a bucsuiak váratlanul két góllal fejezték be.— Góllövő: Kossuth, Lacsics.

Újraélesztési kísérletként

Nyeregben?

(Lovas)sporttörténeti rendezvénynek adott otthont augusztus 20-án Söpte. A Vas Megyei Lovas Szövetség első ízben írta ki a megyei díjugrató bajnokságot kezdő lovak, illetve kezdő lovasok számára. A bajnokság nem titkolt célja, hogy újraélesszék a megye lovassportját, egyben két tragikus módon elhunyt lovasának, Pék Istvánnak és ifjabb Makkos Vilmosnak állítsanak méltó emléket.

A megyei szövetség helyzetéről, tetteiről, terveiről **Kéri Szabolcs** elnök beszélt:

— Országos tendencia volt a nagy lovasiskolák megszűnése, az állami gazdaságok nem bírták tovább tartani őket. Így szűnt meg a szombathelyi lovasklub is, anyagi támogatás hiányában. Kisebb lovaskörök alakultak négy-öt lovassal, illetve magánszemélyek áldoznak a lovassportra. Ezeket a kezdeményezéseket kívánja összefogni a szövetség, és a fiatal lovasok, illetve lovak felkarolásával, versenyeztetésével — lassú fejlődéssel — elérni, hogy a közeli Ausztria és az ország jobb lehetőségekkel megáldott lovasklubjaival a megyei csapat, a szövetség csapataként fel tudja venni a versenyt. Az idei, első bajnokság célja egyelőre egy rendezett, fegyelmezett verseny lebonyolítása volt.

Ez sikerült. Szép számmal, tizenkilencen indultak a kezdő lovak Pék István-, illetve a lezdő lovasok ifj. Makkos Vilmos-emlékversenyén. A nyílt kategóriájú díjugratás után helyet kaptak a fogatok is, amelyek Kőszegfalváról, Olaszfáról és Söptéről érkeztek. A szövetség a lovassportnak ezt az ágát is felkarolta, egyelőre a programok színesítése a cél, idővel azonban a fogathajtást is versenysporttá kívánják fejleszteni.

Eredmények. Pék István-emlékverseny, kezdő lovak versenye: 1. Babocs Roland, Sárvár, Mirtus nevű lován, 2. Böhm Róbert, Titán LC, Szombathely, Anett n. l., 3. Hans Fuchs, Kőszeghegyalja, Agilis n. l. **ifj. Makkos Vilmos-emlékverseny, kezdő lovasok versenye:** 1. Pintér Zoltán, Söpte, Kanga n. l., 2. Hajba István, Sárvár, Forgószél n. l., 3. Desics Zoltán, Vasszécseny, Szamuráj n. l.

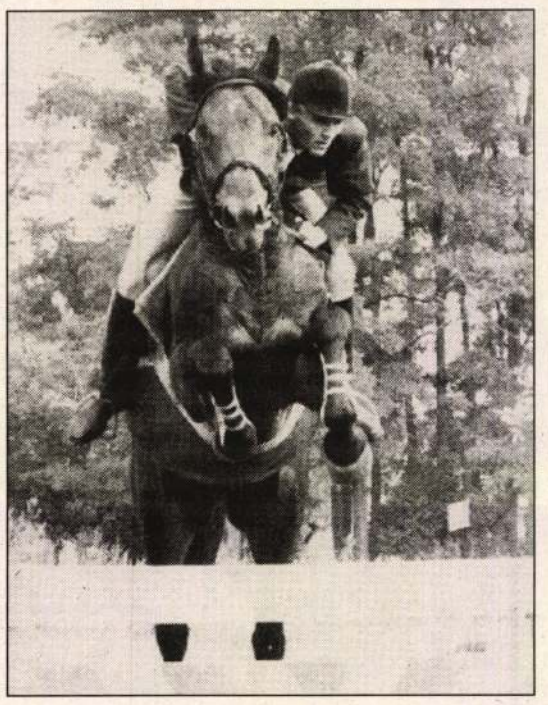

Országos military minősítő verseny 3. fordulója, Rádiháza (10 klub, 40 versenyző). **Könnyű A-kategória, kezdő lovak:** 1. Varga István (Mona Lisa n. l., Sárvár), 7. Böhm Róbert (Titán LC). **Haladó lovak:** 2. Gulyás Gábor (Párkár n. l., Körmendi LC).

Délnyugat-dunántúli területi bajnokság döntője, Veszprém. Kezdő lovasok stílusversenye: 1. ifj. Gombos László (Kecses n. l., Titán LC), 2. Hajba István (Forgószél n. l., Sárvár), 4. ifj. Gombos László (Csapodár n. l., Titán LC).**Kezdő lovasok stílusversenye:** 5. Varga István (Samanta n. l., Sárvár), 6. Bakács Roland (Mirtusz n. l., Sárvár). **Alapfokú díjlovaglás, kezdő lovak:** 1. Varga István (Simonetta n. l., Sárvár), 2. Bakács Roland (Mirtusz n. l., Sárvár).

Aranyos Kupa, meghívásos verseny. 90—100 cm: 6. Bőhm Róbert (Minta n. l., Titán LC). **110—120 cm:** 2. Bőhm Róbert (Kecses n. l., Titán LC).

Ifjú vízilabdázók sikere

Eb-aranyérem

Megvédte négy évvel ezelőtti címét a magyar ifjúsági vízilabda-válogatott, amely Veenendaalban vett részt a korosztályos Európa-bajnokságon.

A vasárnapi döntőben: Magyarország—Horvátország 9:6 (3:1, 1:2, 4:2, 1:1)

A magyar csapat góldobói: Vári, Kásás, Fodor 2—2, Felvégi, Varga, Kis 1—1.

A szakvezetők nagyon elégedettek voltak a látottakkal, hiszen a csapat tagjai végig fegyelmezetten, jól játszottak. A játékvezetők ténykedését mi sem jelzi jobban, mint hogy a horvátok 14-szer jutottak emberelőnyhöz, a magyarok viszont csak háromszor.

Az Európa-bajnoki címet szerzett magyar válogatott névsora: Pelle Balázs, Bóta Krisztián (kapusok), Székely Bulcsú, Ofner Dániel, Hajdú Levente, Hesz Máté, Felvégi Péter, Vári Attila, Bárány Attila, Kásás Tamás, Fodor Rajmund, Király György, Varga Zoltán, Kiss Gergely, Szabó Richárd (mezőnyjátékosok).

Kosaras készülődés

Sopronban a Krasznai Kupát a nagy önbizalommal játszó ZTE nyerte a szlovák Pezinok ellen a döntőben. A harmadik helyet a Körmend szerezte meg, negyedik a St.Pölten lett.

Zalagerszegen a Zala Volán Kupán összesen nyolc női csapat indult, köztük a Sabaria is. A négyes döntőben körmérkőzéseket vívtak, s ez a szombathelyi csapat sikerével zárult. A Sabaria az Ubbe Kresto ellen 79:73, a Soproni Postás ellen 72:67., a Zala Volán ellen 82:64-re nyertek. A csoportmérkőzések alatt viszont legyőzték az OSC-t is.

A kupagyőzelmen kívül egyéni díjat is kaptak, Veres Mónika volt a legeredményesebb játékos, 116 pontot szerzett.

Totóeredmények

1. Csepel—Sopron	3:1	1
2. Békéscsaba—Debrecen	1:2	2
3. Ferencváros—Haladás	törölve,	
a megállapított tipp:		1
4. Pécs—Kispest	1:4	2
5. Dortmund—Freiburg	3:2	1
6. Duisburg—VfB Stuttgart	2:2	X
7. Frankfurt—Kaiserslautern	1:0	1
8. Hamburg—Schalke 04	4:1	1
9. Mönchengladbach—Nürnberg	2:0	1
10. TB Berlin—Bochum	1:1	X
11. FC Homburg—Mannheim	3:0	1
12. Jena—Wolfsburg	2:0	1
13. Hannover—Saarbrücken	4:1	1
Pluszmérkőzés:		
14. Chemnitz—Hertha BSC	1:1	x

Vas Népe
Ma: 1993. augusztus 23.
Hétfő

A Nap kel 6 óra 1 perckor, nyugszik 19 óra 51 perckor.
A Hold kel 13 óra 16 perckor, nyugszik 22 óra 36 perckor.
Névnap: Bence

Időjárásjelentés Nyugat-Magyarországról

Hőmérséklet (C fok) 1993. augusztus 22.	6 órakor	14 órakor
Szombathely	15	31
Szentgotthárd	16	30
Pápa	17	32

Vasárnap Nyugat-Magyarországon túlnyomóan napos volt az idő. A szél csak kissé élénkült meg. A délutáni órákban általában 29, 31 fokra melegedett fel a levegő.

Várható időjárás a Nyugat-Dunántúlon ma estig:

Ma délelőtt még sok lesz a napsütés. Meleg idő ígérkezik, kánikula. A késő délutáni órákban viszont időjárási front éri el az Alpok alját, hatására Nyugat-Magyarországon erősen megnövekszik a felhőzet, és záporok, zivatarok kialakulására kell számítanunk. A zivatarok környezetében átmenetileg viharossá fokozódik a szél. A hőmérsékleti csúcs 32 és 34 fok között valószínű.

Oltárt szenteltek Herényben

A hívek adományaiból, két hónap alatt

Rekordnak számít, hogy mintegy két hónap alatt szedték össze Herényben a hívek adományaiból a Szent György-templom készülő oltárára a pénzt. A tölgy és akácfa kombinációjából készült népi díszoltárt pénteken, a szentmise előtt szentelte fel *dr. Konkoly István* megyés püspök. Ott volt *Wagner András* polgármester is. Az oltárra az utolsó vacsora ismert motívumát faragták, a szószékre Mindszenty bíboros és dr. Batthyány-Strattman László portréja került, előre pedig a templom névadója, Szent György. Az oltárt és a szószéket, valamint a faragott képeket *Balogh Tamás* sárvári fafaragó készítette.

Fotó: **Benkő S.**

Hagyomány és tapasztalat alapján

Új típusú nyelvtanfolyamok a TIT-nél

Az idei évtől bárki jelentkezhet a TIT állami nyelvizsgáira, függetlenül attól, hogy járt szervezett képzésre vagy csak autodidakta módon sajátította el az ismereteket. A legutóbbi nyelvvizsga-tapasztatok azt mutatják, hogy esett a színvonal, kevesebben tettek sikeres vizsgát.

— Sokan úgy gondolták, ha befizetik a vizsgadíjat, akkor már az oklevelet is a kezükben érezhetik. Nem mérték önmagukat, próba-szerencse alapon jelentkeztek vizsgákra — nyilatkozta az új tanfolyami időszak előtt dr. *Fülöp József*, a TIT nyelviskola vezetője.

— *Milyen az érdeklődés a hagyományos nyelvtanfolyamok iránt?*

— A mai társadalmi-gazdasági élet egyre jobban megköveteli az idegennyelv ismeretét. Nem véletlen, hogy egyre több magánszemély mellett, cégek, intézmények is beiskoláznak hallgatókat. Már az óvodákban, iskolákban is tartunk kihelyezett oktatást, nemcsak Szombathelyen, de kellő számú jelentkező esetén vidéken is. Ifjúsági és felnőtt tagozaton kezdők számára meghirdettünk nyelvtanfolyamot idegen ajkúak számára is. Különböző fokú nyelvizsgákra továbbra is előkészítő tanfolyamot tartunk angol, német, orosz, francia és olasz nyelven.

— *Úgy tudom, új típusú nyelvtanfolyamok is indulnak.*

— Igen. Az igényeknek megfelelően szervezünk szintfenntartó tanfolyamot kezdő, és az adott nyelvet már nyelvvizsgával tanítók részére angolból és németből. A külföldön hosszabb időt eltöltött nyelvizsgával rendelkezőknek is lesz szintfenntartó tanfolyamunk az előbbi nyelveken kívül oroszból is. Várhatóan népszerű külkereskedelmi szakanyaggal bővített középfokú nyelvvizsgára felkészítő egyéves tanfolyamot is szervezünk német és orosz nyelven. A beiskolázás feltétele alapfokú vagy azzal egyenértékű nyelvtudás. A szeptemberben induló nyelvtanfolyamokról és az állami nyelvvizsgák feltételeiről a TIT megyei székházában kaphatnak információt az érdeklődők.

L. E.

Javul az áramszolgáltatásunk

Mintegy két-két és fél éves beruházásba kezdenek az ősszel az Édász szombathelyi üzemigazgatóságán — tudtuk meg *Tóth György* főmérnöktől. A Csorna—Szombathely közötti 120 kilovoltos vezeték megépítésével majd egész Vas megye áramszolgáltatása javul. Emellett — mint rendesen — az idén is több kisebb-nagyobb felújításon dolgoznak az ütemtervnek megfelelően. Jelenleg a vaskeresztesi hegyen lévő 20 kilovoltos leágazásnál munkálkodik egy csapat: oszlopokat, vezetékeket és szigetelőket cserélnek. A mintegy másfél kilométeres szakaszon az eddiginél nagyobb keresztmetszetű vezetékek lesznek. A múlt héten kezdett munkát e héten fejezik be. Az Édász szombathelyi üzemigazgatóságának egy másik társasága a megyeszékhelyi Vépi úton lévő transzformátor-állomásnál dolgozik. Onnan mintegy hat kilométer hosszú vezetékhálózatot építenek Söptéig. Ez a felújítás egészen Bükig javítja az ellátást.

Gazdasági vezetők egymásközt

Az ember nem gondolná, hogy egy olyan kis megyében, mint Vas, nem ismerik egymást a gazdasági élet közreműködői. Mind ez a gazdasági vezetők részére a tavasszal, Velemben rendezett háromnapos összejövetelen derült ki, amelyen a TB, az APEH, a PM és a Vám- és Pénzügyőrség berkeiben bekövetkezett aktuális változásokat ismerhették meg. A rendezők számára is meglepő volt, hogy a közel hetven résztvevő között komoly üzletek köttettek.

A sikeren felbuzdulva a Sinclair Hungary Agency szeptemberben ismét lehetőséget ad a találkozóra, a helyszín a büki Szabadidő-központ lesz, a résztvevőknek lehetőségük lesz egyes termékeik kiállítására is.

A háromnapos programban *Slosár Gábor*, az ÁVÜ igazgatóhelyettese a privatizáció aktuális kérdéseiről, *dr. Szép Flórián*, a TB Vas megyei igazgatója a társadalombiztosítási törvényről, a Munkaügyi Hivatal vezetője, *Éder Géza* és munkatársa *dr. Kovács Péter* munkajogi kérdésekről, *Artner Tibor*, a Mezőbank igazgatója a hitelhezjutás feltételeiről, *dr. Borbély Attila*, az AB főosztályvezetője a betegbiztosításról, *Bóka Attila*, az Argosz Rt. területi igazgatója a vagyonbiztosításról tart konzultációval egybekötött előadást.

—key—

Lottónyeremények

A 34. játékhéten ötös nem volt. Négyese 89 fogadónak volt, nyereményük egyenként 162 675 forint. Az 5732 háromtalálatosra egyenként 2105, a kéttalálatosokra 94 forintot fizetnek. A következő hétre átvitt 5 találatos nyeremény: 61 121 517 forint.

Skoda repült a tyúkudvarba

Parrag Józsefék az igazak álmát aludták Egyházashollós legszélső házában szombat éjjel. Semmit nem vettek észre, reggel a rendőrök csengetésére jöttek ki a házból. Akkor látták csak, hogy egy fejreállt cseh rendszámú Skoda Favorit teteme éktelenkedik az udvarban. Hajnali kettő körül lehetett, amikor a határ felé haladó autó az enyhe ívű kanyarban — ki tudja miért — letért az útpadkára, elszaladt két villanyoszlop között. Az orra valószínűleg „lebökött" az árokban, felborult, majd a kerítést átszakítva beröpült a szélső ház udvarára. A Skodában két gyerek is utazott. Igen nagy szerencse, hogy mindannyian megúszták kisebb sérülésekkel a balesetet. A Favorit azonban totálkáros lett.

Fotó: Benkő S.

A járőr jelenti

■ **Garázdák.** N. L. toronyi lakos péntek hajnalban a felsőcsatári italbolt előtt garázdálkodott: sörösüvegeket hajigált. Szombathelyen a Borostyánkő Áruháznál lévő parkolóban N. P. és K. Z. szombathelyi lakosok garázdálkodtak — előbbi fia a Csatáron garázdálkodó férfinek —: a parkoló műanyagkordonjával randalíroztak. Igazoltatásnál pedig megtagadták személyi igazolványuk bemutatását.

■ **Verekedők.** Péntek hajnalban K. J. és N. Zs. (utóbbi nő) szombathelyi és H. Z. orosházi lakosok verekedtek a szombathelyi Csengődi Borozóban. A rendőrség előállította őket.

■ **Botrányos részegség.** Egy jugoszláv állampolgár a szentgotthárdi Széll Kálmán téren — részegen — hiányos öltözetben, magatehetetlenül feküdt. Botrányos részegség miatt 20-án délután a rendőrség előállította.

■ **Hármas karambol.** Pénteken kora délelőtt Jakabháza és Rábafüzes között a 8-as főúton forgalmi ok miatt személyautójával fékezni kényszerült egy jugoszláv állampolgár, s emiatt a mögötte haladó jugoszláv autós — aki nem tartotta be a követési távolságot —, majd utóbbinak egy székesfehérvári autós ment neki. Személyi sérülés szerencsére nem történt, a kár mintegy 650 ezer forint.

■ **Figyelmetlen babettás.** Szombaton délelőtt 11 órakor Babettájával Váton balra akart kanyarodni Sz. E. helyi lakos, de nem figyelt arra, hogy őt már előzni kezdte egy spanyol Mercedes-busz. Bekövetkezett a baleset. A kismotoros súlyos sérülést szenvedett.

■ **Nyolc sérült egy balesetnél.** Szombaton reggel fél nyolckor a 8-as és a 84-es főutak kereszteződésében egy Opel Kadett összeütközött egy Renault 11-essel. Az Opel vezetője, egy német nő Sümegről Sárvár felé tartott, a kereszteződésben nem vette figyelembe a stoptáblát, valamint az erre vonatkozó útburkolati jeleket, s összeütközött a balról érkező olasz autóval, amelyet szintén egy hölgy vezetett. Mindkét vezető súlyos sérüléseket szenvedett. Három-három utasuk könnyebb sérüléssel úszta meg a balesetet.

SZUPEREXPRESSZ

Ha hirdetését délután egyig feladja a belsikátori (Forgóköz) reklámirodánkban, közleménye már másnap megjelenik.

Ford Sierra 2,3 dízel, friss műszakival eladó. Érdeklődni: 19 óra után 94/361-197 telefonon. (40759/1K)

1,5 szobás, erkélyes lakás eladó 1.700.000,- Ft kp-ért. Telefon: 310-654. (40815/1K)

Használt katonai gyakorlónadrág 250 Ft-tól, zubbonyok 48-ig 100,-Ft, mikádók 550,-Ft, P.C. mikádó 850,-Ft. Új munkásnadrágok 750,-Ft, kertésznadrág 800,-Ft. Gerencsér Béla, Sárvár, Nádasdy u. 47/D. Új piacnál. (40833/1K)

Újból ruházati vásár a BM Klubban! Őszi kollekció! Tornacipő: 350—500 Ft. Sportcipő: 600—1500,- Ft. férfialsó 4 db 250,- Ft, ingek 500—700 Ft. Gyermek pizsama: 400—500 Ft. Zoknik: 60,- Ft. Iskolatáska, motoros, divat bőrdzsekik, olasz farmerek, pulóverek, női divatáruk. (40872/1K)

Kérem, aki 20-án cserépkályhát vásárolt, sürgősen jelentkezzen Vép, Berzsenyi u. 23-ban, az esti órákban. (40904/1K)

IBM AT számítógép, SoundBlaster Pro hangkártya, eladó. Tel: 94/323-364. (40905/1K)

Üzemképes UE 28-as traktor eladó. Ostffyasszonyfa, Újvilág utca 10. (40907/1K)

Ma a 312-895-ös telefonnál az ügyeletes hírszerkesztő: Komondi Gábor

- FIGYELEM! JANZSÓ MAGÁNAUTÓS ISKOLA tanfolyamt indít. Jelentkezés Szombathely, Fő tér Gyöngyös Áruház alatti üzletsor Armandó Férfidivatjában. Idelye: augusztus 25., 16 órától.

ORVOSI HÍR! DR. HÁRI ILONA fogszakorvos magánrendelését, szabadságról visszatérve augusztus 24-én folytatja. Tel: 326-136. (40743/1K)

- Az ÉDÁSZ. Rt. Szerelési Osztálya értesíti a lakosságot, hogy Szergény-Magyargencs térségében létesített 20 kV-os mérőállomást feszültség alá helyezte. Érintése életveszélyes! (40838/1H)

- Az ÉDÁSZ. Rt. Szerelési Osztálya értesíti a lakosságot, hogy Rábapaty, Kossuth Lajos utcában létesített transzformátor-állomást, 20 kV-os légvezetéket és átépített kisfeszültségű hálózatot feszültség alá helyezte. A vezeték érintése életveszélyes! (40829/3H)

- Az ÉDÁSZ. Rt. Szerelési Osztálya értesíti a lakosságot, hogy Sitke, Batthyány-major átépített transzformátor-állomást feszültség alá helyezte. Érintése életveszélyes! (40835/3H)

- Az ÉDÁSZ. Rt. Szerelési Osztálya értesíti a lakosságot, hogy Mersevát-Külsővat térségében létesített 20 kV-os mérőállomást feszültség alá helyezte. Érintése életveszélyes! (40836/3H)

- Nemesbődi Földrendező Bizottság elnöke értesíti az érdekelteket, hogy 1993. augusztus 25-én, 17 órakor árverés előtti egyeztetést tart a volt iskola épületében. (40843/1K)

- Személygépkocsi-vezetői tanfolyamot indítunk augusztus 24-én, 16 órakor a MÜM iskolában. (Ady tér) Alapképzés 12 500,- Ft, részletfizetési kedvezményt biztosítunk. Jelentkezés a helyszínen és a 327-676-os telefonszámon. (40906/1K)

Áramszünet lesz karbantartási munkák miatt 1993. augusztus 30-án, 7.00—16.00-ig Sárváron a Szatmár u., Cukorgyári u., Bartók B. u., Medgyessy F. u., Kodály Z. u., Temető u., Óvár u., Csokonay M. u., Madách J. u., Attila u., Munkácsy u., Péntekfalusi u., Fekete-híd u., Vágóhíd u., Bem J. u., Gárdonyi G. u., Kiss J. u., Balassi B. u., Kisfaludy S. u., Vörösmarty M. u., Szegedi K. G. u., Uzsoki u., Petőfi S. u., Selyemgyár u., Dózsa Gy. u., Hunyadi úton a Gárdonyi utcától a Selyemgyár utcáig, és a Deák F. u. 3-5-7-10-12. számú épületekben lévő fogyasztóknál. *Felvilágosítást a Sárvári Üzemvezetőség ad.* (36264/1H)

Áramszünet lesz karbantartási munkák miatt **1993. augusztus 31-én, 7.30 órától 16.00 óráig** Celldömölk városban a Nemesdömölki úton a benzinkúttól a Csárdáig, a Nagyvárad, Radnóti, Deák utcákban. A Széchenyi úton a benzinkúttól a Deák útig, - a Rákóczi, Petőfi, Baross, Kinizsi, Batthyány és Búza J. utcákban, a Bartók B. úton a Petőfi S. u. és a CELBA között - az Ady úton a Batthyány és a Petőfi u. között, az Árpád és Kölcsey utcákban, az Arany J. úton a Kölcsey és a Bartók B. u. között, - az Esze T., Berzsenyi, Wesselényi, Király J., Kossuth, Budai és a Dózsa utcákban lévő fogyasztóknál. *Felvilágosítást a Celldömölki fogyasztói iroda ad!* (40629/1H)

Megbokrosodott a lova

Szombaton Cákon, kevéssel dél előtt egy osztrák hölgy lova — lovaglás közben — megbokrosodott, és vágtázni kezdett. A nő képtelen volt megfékezni a lovat, a Petőfi és a Hegyalja utcák kereszteződésében összeütközött egy Volkswagen-mikrobusszal. A nőt súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

Balogh Tibor, grafikus

Új Hiv. 2003. 9. p. 11.

n process

16α-OH prednisolone [mg/l]

Prednisolone [mg/l]

Sugar [%] (Brix)

600
550
500
450
400
350

5.0
4.5
4.0
3.5
3.0

M.D.K.

Balogh Tibor

A Somogy-megyei Tab községben előadták Madách: Az ember tragédiája c. alkotását. A kritika külön kiemeli Balogh Tibor szinpadképeit és stilusos, korhü jelmezeit.

Zsadányi Oszkár: Frontáttörés Tabon. Szinház és Mozi; Bp. 1949. febr. 9. II. évf. 6. sz. 9. l.

Balogh Tibor

A párizsi Holográfiai Múzeumban szerdán este Palotás Rezső magyar nagykövet jelenlétében megnyitották a „Magyar holográfia" címmel rendezett kiállítást, amelyen Balogh Tibor és Németh Géza műveit mutatják be.

◆

Magyar Nemzet 1985. IX. 13.

ezt az érzékenységet, és lesz-e szükség a jövőben a nagy fényerejű és igen drága objektívekre? Lehet, hogy ezért is olcsóbbak lesznek a gépek, illetve objektívek?

A nagy érzékenységű anyagok megjelenése új problémákat is felvet. A Kodak és Fuji közös kezdeményezésére bizottságot állítottak fel, amely külön sajtókonferencián ismertette azt a memorandumot — és kérte rá a résztvevők aláírását —, amelyet hét európai repülőtérhez intéztek. Jól dokumentált kísérleti eredmények bizonyítják ugyanis, hogy ezeken a repülőtereken a személyi poggyászok átvilágítására használt röntgensugarak tönkreteszik a nagy érzékenységű anyagokat.

Nem célom a kidolgozó gépek ismertetése. Az e területen nem jártas szemlélő is megállapíthatja azonban, hogy terjednek a „Minilab"-ok, ezek az aránylag kis kapacitású, kis alapterületű, ezért kis üzletekben is felállítható, kitűnő képet produkáló kidolgozó gépek. A Fuji most bemutatott rendszere 27 perc alatt végzi a film hívását és a pozitív készítését.

Mivel a kisebb településeken, ahol ezek a gépek dolgoznak, a nagy vízszükséglet kielégítése nem mindig lehetséges, illetve mindig nagyon költséges, ezek a rendszerek regenerálják a vizet. Némelyik teljes regenerálást végez, így semmiféle vízcsatlakozás nem szükséges.

Fekete-fehér anyagok

A fekete-fehér anyagok évek óta tartják 6—7%-os piaci részesedésüket. Felhasználóik elsősorban a profik és a kiállításokra dolgozó amatőrök. Úgy tűnik, az Ilford mellett újabban a Kodak is lát fantáziát ezen a területen. Kiállításán az eddiginál jóval nagyobb hangsúlyt kapott a fekete-fehér fotográfia, új ismertető füzetek és készséges alkalmazottak adták meg az erre vonatkozó információkat egy külön részlegben.

A Kodak új fekete-fehér papírja nevében hordja exkluzivitását: Elite Fine Art *(22. ábra)*. Kimondottan kiállítási célra készült, vastagabb hordozón, csodálatos félfényes(?) felülettel. Szintén fekete-fehér anyag az eddig csak 35 mm-es kiszerelésben gyártott, igen nagy feloldóképességű (400 vonal/mm) Technical Pan, amely most már rollfilmben is kapható.

Világítástechnika

Sok új készülék volt, új fazonban, az elektronika jóvoltából könnyebb kezelhetőséggel, sok kiegészítő tartozékkal, azonban valódi újdonság nélkül.

A Magyarországon közkedvelt Bron cég Flashman nevű műtermi vakuja helyszíni felvételekhez készült kis méretű, könnyen hordozható kivitelben, 950 W/s teljesítménnyel, három lámpa csatlakozással. Mérete olyan, hogy repülőgépen kézipoggyászként szállítható.

A Pulso 2/4/8 ugyanazon Broncolor család három, azonos elvek alapján készült, különböző teljesítményű tagja. Külsőleg csak magasságban különböznek egymástól, teljesítményük 1600, 3200, illetve 6400 W/s.

Quo vadis photographia?

Úgy tűnik, az egész fotóipar várakozó álláspontot van. Talán csak a fotókémiai iparnak tett jót a távoli horizonton feltűnő mágneskép. A kameragyártó cégek azt az utat keresik, amely zökkenőmentesen vezet el a hagyományos fényképezőgéptől az „Electronic Still Camerá"-hoz, illetve annak valamilyen jövőbeni, tömeggyártásra is alkalmas, olcsó változatáig. Természetesen figyelembe kell venni, hogy valamennyi japán cég valamely olyan nagyobb ipari csoporthoz tartozik, amelynek elektronikával foglalkozó tagjai is vannak. A Nikon például ahhoz a Mitsubishihez tartozik, amelynek hatalmas elektronikai érdekeltségei vannak, és hasonló a helyzet a többi gyárral is. Felsőbb szinten az alapkutatások is össze vannak hangolva, és bár az egyes japán gyárak erős konkurrenciaharcban állnak egymással, az alapvető export-stratégiai szempontok mindegyikre kötelezőek.

A gyáraknak nyilvánvaló célja, hogy a távoli jövőt szolgáló, a mágneskép-kamera elkészítéséhez szükséges kutatások minél több eredményét tudják a jelenben is hasznosítani, illetve a hagyományos fényképezőgépek fejlesztésébe beleölt több évtizedes munka eredményeiből minél többet tudjanak a jövőben is hasznosítani.

Az sem elképzelhetetlen, hogy a mágneskép-kamera mai formájában nem valósul meg, illetve hogy a hagyományos ezüstkép és a mágneses kép valamilyen szintézise jelenti majd az ezredvég fotográfiáját.

HOLOGRÁFIA

(Balogh Tibor és Németh Géza kiállítása kapcsán)

PETERNÁK MIKLÓS

A Váci utcai Fotóművészeti Galériában nyílt meg 1984 októberében az a kiállítás, mely nem csupán a kiadott ismertető-propaganda szöveg szerint, de valójában is „ez ideig egyedülálló". Az egyik ok — és ezért a Fotóművészeti Galériát (valamint a fenntartó FŐFOTÓt) illeti dicséret —, hogy bevallottan üzleti célú vállalkozás ad lehetőséget olyan új (és ráadásul nem is kifejezetten „fényképészeti" és nem is egyértelműen biztos anyagi haszonnal kecsegtető) eljárás, illetve ezzel az eljárással készült munkák bemutatására, mely még technikai kuriózumként sem gyakran volt látható Magyarországon, művészeti kontextusban pedig alig-alig (bár előfordult már). A másik ok pedig — s ezért a szerzőket lehet dicsérni —, hogy elég nagy és koncepciózus, mindenképpen kiállításra érdemes anyaggal jelentkeztek, s a bemutató jellege, a munkák minősége és felfogása így alkalmas rá, hogy magára a dologra (a holográfiára és lehetőségeire) irányítsa figyelmünket, s ne arra a — mindenképpen „korábbi" és kevéssé aktuális — kérdésre, hogy milyen összefüggésben (művészi? technikai? tudományos? mediális? ismeretterjesztő? szociális? fotóhatárterületi? stb?) kell mindezt értenünk. Szerzőkről beszélek, s itt egy pillanatra meg kell állni: figyelemreméltó, hogy a kiállítók külön jelzik, ki a hologram tervezője, mivel ez esetenként különbözik a holográfustól. Ilyen minőségben szerepel Dobrányi Zsuzsa és Kulinyi István, míg Németh Géza és elsősorban Balogh Tibor a hologramok készítői (akik saját tervezésű hologramot is bemutattak). Balogh Tibor a szerzője a kiállításhoz mellékelt, igen pontosan és világosan megfogalmazott, a holográfiáról szóló ismertetőnek, s a kiállítás koncepciója is tőle ered. Az ismertető nem csinál titkot abból a tényből, hogy a világ számos pontján múzeuma, illetve galériái vannak a holográfiának, s a hologram-kiállítások sem mennek ritkaságszámba. Nem kíván tehát az újdonság — sem az írás — erejére alapozva hatni; tárgyilagos, a tárgyra koncentráló, jól felismerve saját helyét és azt a közeget, melyben megjelenik, s az ebben a közegben — ma, Magyarország, Budapest, Váci u. — meglévő információhiányt.

Idézem itt az említett 10 lapos írás három zárómondatát, mely a konkrét, kiállított munkákhoz kapcsolódik (míg a többi rész magáról a holográfiáról mint eljárásról, módszerről és fő jellemzőiről szól): „Igyekeztünk kialakítani egy, a hologram lényegét hangsúlyozó sajátos szín- és formavilágot, amely szakít a hagyományos szereppel a tárgyak reprodukció szintű hologramjainak előállításával. Kísérleteinkben arra törekedtünk, hogy a holográfia eszköztárára építve új jelentéssel felruházott, szokatlan látványt tárjunk a néző elé. Ennek egy lehetőségét a teret kijelölő, meghatározott logikát követő geometriai formákban véltük megtalálni."

Kitűnik első látásra, hogy ezt nem ítélhetjük meg mint művészi hitvallást, sem mint a művekről való gondolkodásnak egyértelmű irányát, meghatározott interpretációt adni szándékozó elméletet. A fogalmazás ilyen szempontból bizonytalanságban hagy. Viszont kitűnik az is, mi a munkák lényege: az alkotó (és itt Balogh Tiborról van elsősorban szó) olyan irányban kíván dolgozni (kutatni vagy kísérletezni — melyek itt szinonimák), mely szakít a holográfia pusztán tárgy-reprodukáló jellegű használatával, s itt, ezen belül mutat meg egy lehetőséget. A hangsúly a munkán, annak folyamatán és irányán van, a konkrét, kiállított (elkészített) művek ezt jelzik, illetve ennek bizonyos pontjait, állomásait reprezentálják, melyek nem is egyedüliek, nem is véglegesek. Jelenleg a térhez és geometriai formákhoz mint legkézenfekvőbb (s talán legalapvetőbb s kezdetként leginkább inspiráló) kapaszkodóhoz nyúl. Miért kell kapaszkodni, és miért a bizonytalanság?

Mindenekelőtt: az alkotó problémája nem az, hogy „csináljon egy hologramot" — a bemutatott anyag minősége és mennyisége jól bizonyítja, hogy a technika birtokában van, az nem okoz számára gondot, s nem is így teszi föl a kérdést. A létrehozott művön keresztül közeledik a megértéshez: mi

15. ábra

17. ábra

16. ábra

18. ábra

Kétféle üzemmódban működik: a „C" módban folyamatosan állítja az élességet (pl. mozgó tárgy), „A" üzemmódban pedig az élesség beállítása után megáll, így nem kell külön rögzíteni. A legkisebb beállítható távolság 2,5 m, súlya 750 g.

A Vivitar 4,5/450 tükrös objektív élesre állításakor csak a hátsó lencserendszer mozog *(21. ábra)*. Külön érdekessége még a műanyagból készült aszférikus lencsetag. Ez a megoldás egyedülálló a jelenlegi konstrukciók között. Súlya 1,6 kg.

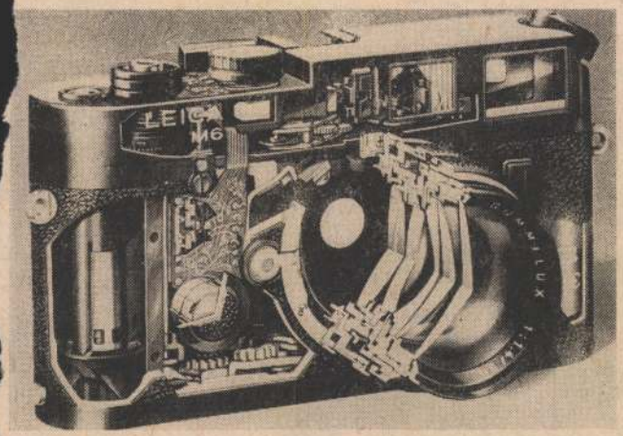

19. ábra

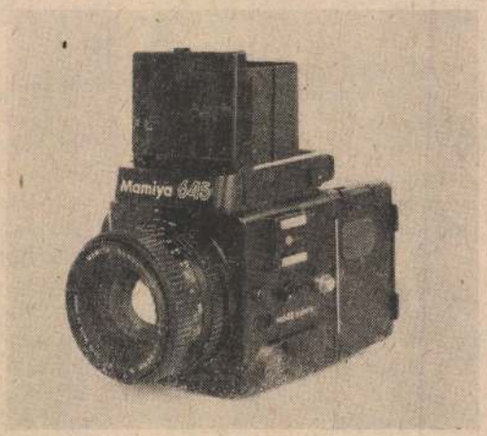

20. ábra

Színes fényérzékeny anyagok

Az 1982. évi kiállítást a fotókémia photokinájának nevezték. A fejlődés nem lassult, és azóta a nagy cégek majdnem teljes gyátmányskálájukat kicserélték nagyobb feloldóképességű vagy nagyobb érzékenységű anyagokra, utolsóként az Agfa mutatta be új anyagait.

A 27 DIN-es színes negatív anyagok élessége ma meghaladja az előző generáció 21 DIN érzékenységű anyagainak élességét. A Linhof avval indokolja most bemutatott „Technikardan" nevű gépének piacra dobását, hogy ma 6×7-es anyagokra készíthető a régi 9×12-es méretet túlszárnyaló minőségű kép. Ezért szükség van egy rollfilmre dolgozó, a Technika típus egyszerű kezelését és a Kardan típus sokoldalúságát egyesítő gépre.

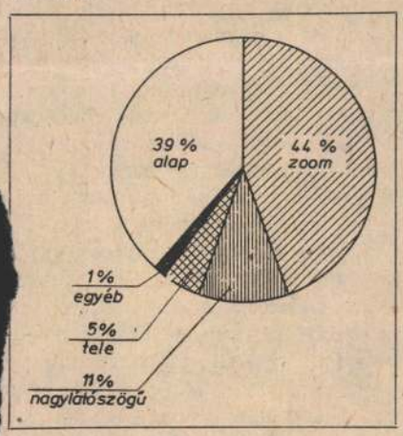

21. ábra

22. ábra

A Kodak két éve bemutatott RV 1000 filmje után a Fuji és a Konica (volt Sakura) 1600 ASA érzékenységű színes negatívval jelentkezett, és az Agfa 1000-es negatívja és diája is megjelent. A Fuji 1600-as diája is piacon van, bár az E-6 hívás egyelőre nem publikált, erős módosítása miatt az Európában exponált filmeket is Japánba szállítják hívásra.

Kiszivárogtatott hírek szerint a „nem túl távoli jövőben" piacra kerülhet a 800 000 ASA (60 DIN) érzékenységű színes film. Összehasonlításképpen: ahol ma 27 DIN-re 1,4 nyílással 1/30 s az expozíció, ott 60 DIN-re 1/500 s exponálható 16-os rekesszel.

És ismét felmerül két kérdés: mikor éri el a mágneses képrögzítés

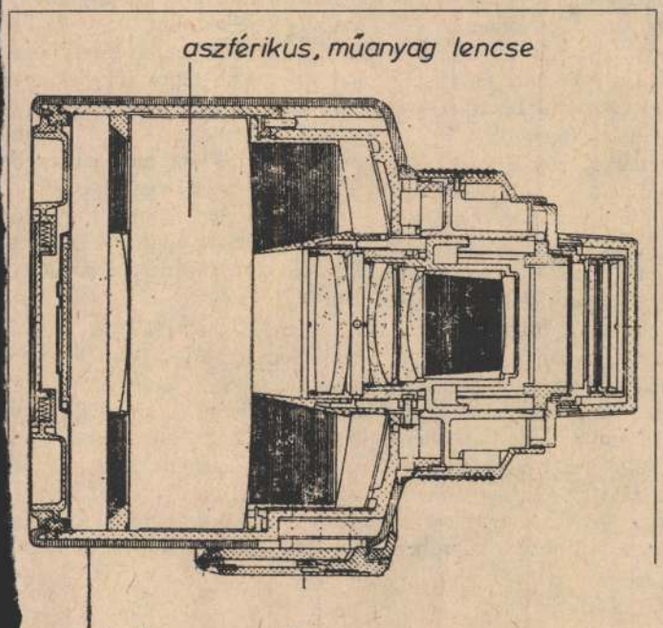

mire jó a holográfia mint olyan eljárás, mely mindenképp minőségileg új, csak még nem világos, hogyan. S épp a technológia, a készítésmód (és a szükséges elmélet) ismerete tesz bizonytalanná: a konkrét, tudományos felhasználhatóságon túl mi „érdemes" arra, hogy hologramra kerüljön? Mi az, ami elég tartalmas és a használt technológia szintjén is kvalitásos képpel — térrel — tölti fel az üres lemezt. S ezen a ponton, ha minősítünk, a kiállított anyag nagy része az első lépéseknél, sőt inkább tapogatódzásnál tart. Viszont — meggyőződésem szerint — a jó irányba. És — hogy a dolog még egyértelműbb legyen — hangsúlyozom, hogy csak a fenti problémákkal szembesítve „tapogatódzás", azokhoz a holográfusokhoz képest legalább egy lépés előny, akik még a problémát sem fogalmazták meg és a puszta tárgyreprodukálás térbeliségén fáradozva — vagy abban megragadva — fogják föl a három dimenziót. (És ez itt nem minősítés, hanem a problémafelvetés „hogyanjának" összevetése. Azt sem jelenti, hogy a nem-tárgyreprodukáló hologram „jobb" feltétlenül, sőt — megjegyzendő —, hogy itt is szükséges általában valamiféle modell. Fentiek csupán annyit jelentenek, hogy a holográfiáról való gondolkodás miként je, a munka — kutatás — iránya hangsúlyosan hozzátartozik a konkrét, „kész" hologramokhoz. Legalábbis a jelenlegi, „felfedező" stádiumban.)

Balogh Tibor koncepciója, „hologram-felfogása" nem csupán az idézett mondatokból érezhető, hanem abból, ahogy a holográfiát leírja, ismerteti. Idézem, hisz erről még nem esett szó, s azért is, mert a jó megfogalmazást szükségtelen mással helyettesíteni:

„Ez az egyetlen ma ismert, valódi térhatást nyújtó leképzés, amely nem a szem megtévesztésére épít. A hologram tetszőleges fényteret megőriz, minden apró darabkája tartalmaz információt a kép egészéről a fény hullámtermészetén alapuló interferencia mintázat révén. ...Ha... megfelelő fény világítja meg, akkor... visszaállítja, rekonstruálja a felvétel készítésekor jelen volt valamennyi, adott esetben egy tárgyról érkezett fénysugarat" — eddig az idézet.

Tehát mit képez le a hologram? — teret.

Mit tartalmaz a hologram? — olyan interferenciamintázatot, mely adott fényteret (vagy információmennyiséget) reprezentál.

Mi módon őrzi ezt az információt? — oly módon, hogy a teljes információ elég egyenletesen eloszlik, s így a hologram igen kis darabja is tartalmaz valamiféle információt az őrzött kép (fénytér) egészéről.

Hogyan működik a hologram? — megfelelő világítás (fény) hatására rekonstruálni „képes" tárolt információt (fényteret).

Vagyis a hologramot mint összetett struktúrát kell felfognunk, amely egyaránt:

— leképzés;
— „memória" (információ-tárolás);
— működésre képes rendszer (fény hatására).

(Mint Gábor Dénes, a holográfia feltalálója 1976-ban magyarul is megjelent tanulmányai egyikében írja, a holográfia pl. alkalmas lehet betűfelismerésre vagy akár fordításra, sőt egy időben az agy modellezéséhez is segítségül hívták tudósok. A példák és feltételezések sorát ezen túl — itt — nem akarom szaporítani.)

Ha más nem, annyi mindenesetre következik az eddigiekből, hogy egyenlőre óvatosan kell bánni vele: esetenként egy hologram többet „tud", mint amit mi tudunk vele kezdeni. S ezt Balogh Tibor pontosan érzi (pedig neki talán kevesebb alapja lenne erre, mint egy „kívülállónak"). Egyik saját tervezésű hologramján egy kéz látszik: a mutatóujj a „nézőre" mutat, igen egyszerű emlékeztetőként, hogy egyelőre még „csak" mutat és nem jelent, s az esetleges változás attól függ, aki rajta kívül van. Kiállít ugyanakkor egy törött hologramot is, ahol megszemlélhető a hologram azon tulajdonsága, hogy a „rész" is „teljes" képet mutat. A hologram a maga sérülékenységében is teljesebb, mint a rávitt koncepció: a csonkításra sokasodással válaszol. Szinte népmesei a fordulat, hisz megoldható, hogy valaki csak egyet mond, és kettő lesz belőle.

Ha már analógiáknál tartunk, érdemes meggondolni, hol áll jelenleg a holográfia ebben az itt használt kontextusban (mondjuk, mint kifejezőeszköz). Véleményem szerint talán az „ahol a fotográfia Daguerre korában" vagy „a film Edison műhelyében" válaszok közelítik meg leginkább a helyzetet. A dolog létezik mint szemléltetésre alkalmas, illetve néhány tudományos (technikai) problémát megoldani képes eljárás, de nem úgy, mint napi aktualitásként jelenlévő módszer (valamire). Pedig ez előbb-utóbb ugyancsak elkövetkezik. És most már elkerülhetetlen az a probléma, hogy végül is hogyan fogjuk fel (fogom fel), minek tekintsük a holográfiát.

Mi a holográfia? — próbáljuk megválaszolni ezt a kérdést (amit Balogh Tibor többször idézett ismertetőjében — feltehetőleg nem szándékosan — megkerül, feltehetőleg azért, mert fel sem teszi). Válaszok lehetnek:

— tudományos felfedezés, melyet — bár megkésve — Nobel-díjjal ismertek el;

— szóösszetétel, mely utal (a görög jelentések alapján) a „teljes", „egész" és a „rajz", „írás" fogalmaira (v. ö. még: „gráf", mat.);

— az az eljárás, mellyel a hologram (ld. ott) készül;

— olyan módszer, mellyel fénytér rögzítés és rekonstrukció végezhető;

— olyan eljárás, amely sajátos módon („zajszerűen" kódolva) tárol adott információmennyiséget;

— olyan kommunikáció az „ember" és a „világ" között, mely jelenleg elsősorban kép formájában jelenik meg, ez a kép azonban minden eddig ismert képfajtától eltérő jellemzőkkel bír;

— olyan leképzés, melynek modellje és végeredménye is térbeli: az egyik valóságos, a másik egy reprezentációs (kódolt) szinten. Ez annyit jelent, hogy síklapon jelentkezik és fény segítségével „dekódolható"

— stb.

Hologram készítésekor lényegében a holográfusnak abból a helyzetből kell kiindulnia, amely tulajdonképpen a „végtermék" lesz majd — ami fény hatására rekonstruálódik —, s azt kell végiggondolnia, mit tegyen, hogy a rekonstrukció a várt módon történjen. Feladata tehát, hogy a kezdetet definiálja egy meghatározott vég érdekében. Ez feltétlen újdonság: a tervezés mindeddig valamely végtermékre irányult, míg itt az oda vezető út mellett elsősorban a kezdeti körülményeket kell megalkotni. Persze csak akkor, ha nem az a cél, hogy leholografáljunk valamely dolgot, lesz, amilyen lesz, csak hologramban is meglegyen. (Ami a létezők felesleges szaporítása, mint arra az esetleges széttörés eredménye is utal: csak egyre több lesz belőle.)

Szerencsére a holográfiai eljárás eléggé bonyolult, s így még nincs teleszórva ellesett térbeli pillanatokkal a világ. Én egyelőre lassú fejlődést és sok gondolkodást kívánok a holográfia művelőinek egy egyszerűbb készítési mód felfedezéséig. A technológia (a hologramkészítés) „csodája" ugyanis — bármily furcsa — megelőzi a gondolatot, még ha talán igazságtalan is épp ezen kiállítás kapcsán beszélni erről, hiszen itt épp a gondolkodás felzárkózására történik kísérlet.

LEVÉL-INTERJÚ BALOGH EDGARRAL

Folytatás az 5. oldalról

voltunk egymás segítségére. Julius Fucik, a Tvorba szerkesztője, mint számos forrásból ismeretes, eljött Pozsonyba a Sarló kongresszusára, s a cseh munkásság szolidarításáról biztosította a jogegyenlőségért küzdő magyar nemzeti kisebbséget. Elvi összehangolás nem a szociofotó művészi vonatkozásaiban, hanem a dolgozók harcának nemzetközi összefüggésében alakult ki, s ennek mindenkor függvénye lehetett a közlendő képek cseréje.

— Milyen volt a szociofotó prágai (csehországi) támogatóinak és a Sarló szociofotós vonulatának kapcsolata? A kapcsolat tényéről vannak töredékes ismereteink, ezt jelzi Szalatnai Rezső recenziója Linhart szociofotó-könyvéről a Forum hasábjain, erről beszél Irena Blühová a Fotóművészetben[16], tájékozottságunk e téren azonban egyelőre hézagos. Volt-e kapcsolat például K. Teigével?

— Cseh, szlovák és magyar írók, művészek termékeny együttműködése nemcsak a kommunista oldalon, hanem általában, a haladó polgári sajtóban is kialakult, s természetesen lehetett kapcsolat a fényművészet (fotó, film) művelői között is. Magának a Forumnak a háromnyelvűsége erre utal, itt a haladó német kultúra is közreműködött. Nagy hatással volt különben a fényművészet kialakulására a hitlerizmus elől Csehszlovákiába menekülő német művészek fellépése. Mindez azonban mélyreható művelődéstörténeti vizsgálódásra, pontosabb összehasonlításokra szorul.

— Áttérnék egy másik szociofotós mozgalomra, amelyre vonatkozólag Önnek Csehszlovákia elhagyását követően, majd legújabb munkássága révén közvetlen ismeretei is vannak. A Romániai magyar irodalmi lexikon azt mondja, hogy „Temesvárt Roth Lászlóval az élen működött egy szociofotó-csoport". Roth László szociofotós munkásságának feltárása még fotótörténeti adósság. Annyi ismeretes róla, hogy a Korunk köréhez tartozva végezte munkáját. Az én rendelkezésemre álló Roth-dokumentumok töredékesek. Ugyanakkor tudom, hogy munkásságával — ha csak érintőlegesen is — olyan személyiségek forglalkoztak, mint Bárdos László, Berde Mária, Tabéry Géza, Franyó László, Hegyi Ilona, Katona Béla, Körösi Júlia, Kubán Endre, Méliusz József, Albani Tiron, G. Murnu, O. Şuluţiu. Van Önöknél ennek valamilyen feldolgozása?

— Ami a romániai, ezen belül erdélyi és bánsági szociofotós törekvéseket illeti, szakember e téren a marosvásárhelyi — Sütő András szerkesztésében megjelenő — Új Élet képeslap munkatársa, Erdélyi Lajos. Ő adta ki Orbán Balázs és az Afrika-kutató Teleki Samu múlt századbeli eredeti fényképeit, ismeretesek romániai magyar írókról készült felvételei Marosi Ildikó 1974-ben Bukarestben megjelent *Közelképek* című kötetében, s ő dolgozik a Temesvárról jelentkezett Roth László-féle szociofotómozgalom elfelejtett értékeinek feltárásán is. A fényképezést a harmincas években Józsa Béla, a vértanúhalált halt író-politikus állította a munkásmozgalom szolgálatába, kiállítását azonban betiltották, s a felvételeket máig keressük. Méliusz József alkalmilag jelentkezett néhány fényképillusztrációval, így Nagy István Kolozsvár külvárosairól szóló kis kötetében[17].

Mindezek a törekvések annak idején Moholy-Nagy Lászlónak a Korunkban, Gaál Gábor marxista folyóiratában közölt jeles elméleti tanulmányában gyökereztek, ez *A fotográfia napjaink objektív látási formája* címmel 1933-ban jelent meg. A szociofotó-téma természetesen szerepelni fog a *Romániai magyar irodalmi lexikon* előkészítés alatt álló III. kötetében, no de egyelőre a II. kötet megjelenése van soron.

— Milyen mértékben feldolgozott a Korunkhoz kötődő szociofotós vonulat? Kántor Lajosnak a folyóirat vizuális kultúra-fejlesztő tevékenységére vonatkozó könyve ismert, de ez — érthető módon — más hangsúlyokat hordoz.

— A romániai fotómozgalom a közben kibontakozott televíziós és filmművészet hatása alatt nagyot fejlődött, a kiállítások, kritikai feldolgozások, kiadványok egymást érik, de mindez már szélesebb és gazdagabb a régi osztályharcos szociofotó-dokumentumművészetnél, melyet aligha lehet elválasztani saját korától. A „harcos proletárkultúra" helyébe a szocialista kultúra lépett, s ennek fotó-vetülete külön feldolgozást igényel. Több mint fél századdal a Sarló szociofotó törekvéseinek publicisztikai támogatása után — immár öregen — csupán szemlélője lehetek mindannak, amit akár a neo-avantgarde, akár a mai dokumentumművészet színben-fényben-formában-mondandóban felmutat, többek közt a Korunk mai folyamának lapjain, avagy a Korunk Galéria megismétlődő bemutatóin.

— Köszönjük a válaszokat.

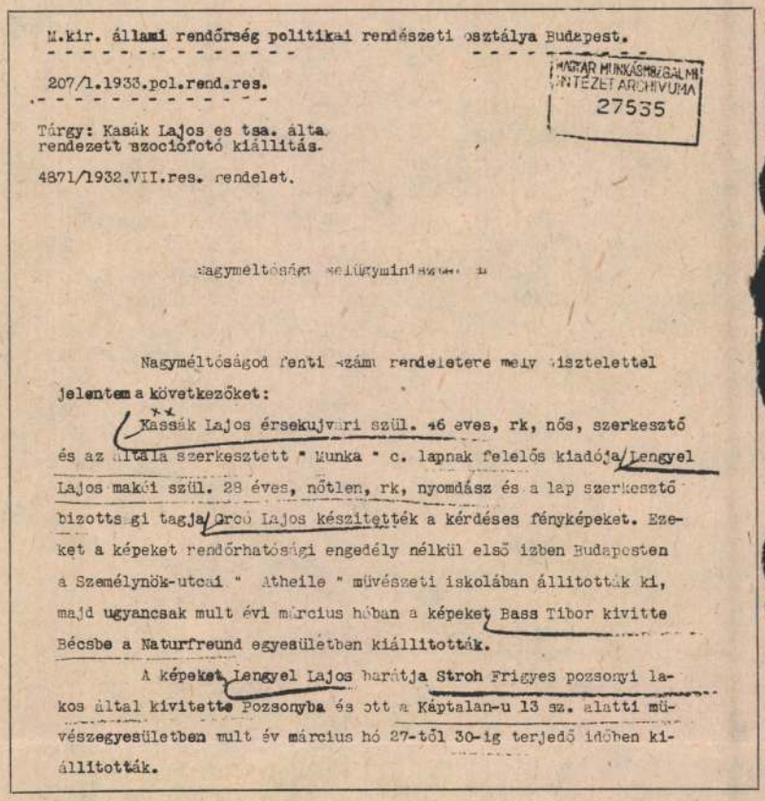

M.kir. állami rendőrség politikai rendészeti osztálya Budapest.

207/1.1933.pol.rend.res.

MAGYAR MUNKÁSMOZGALMI INTÉZET ARCHÍVUMA 27535

Tárgy: Kasák Lajos és tsa. által rendezett szociofotó kiállítás.

4871/1932.VII.res. rendelet.

Nagyméltóságod fenti számú rendeletére mély tisztelettel jelentem a következőket:

Kassák Lajos érsekujvári szül. 46 éves, rk, nős, szerkesztő és az általa szerkesztett " Munka " c. lapnak felelős kiadója/Lengyel Lajos makói szül. 28 éves, nőtlen, rk, nyomdász és a lap szerkesztő bizottsági tagja/Groó Lajos készíttették a kérdéses fényképeket. Ezeket a képeket rendőrhatósági engedély nélkül első izben Budapesten a Személynök-utcai " Atheile " művészeti iskolában állították ki, majd ugyancsak mult évi március hóban a képeket Bass Tibor kivitte Bécsbe a Naturfreund egyesületben kiállították.

A képeket Lengyel Lajos barátja Stroh Frigyes pozsonyi lakos által kivitette Pozsonyba és ott a Káptalan-u 13 sz. alatti művészegyesületben mult év március hó 27-től 30-ig terjedő időben kiállították.

JEGYZETEK

1 1928 augusztusában a Sajó völgyében, Gombaszögön került először a mozgalom zászlajára a sarló-jel a nemzetközi cserkészliliom helyébe. Irod.: BALOGH Edgár: A regösjárástól a munkásmozgalomig. = Ez volt a Sarló. Tanulmányok, emlékezések, dokumentumok. Budapest—Bratislava, Ko 1978. Kossuth Könyvkiadó—Madách Könyvkiadó 9—31.

2 *Az Út* (1931—1936) szlovenszkói és kárpátaljai kommunista folyóirat. Irod.: Az Út 1931—1936. Válogatás a folyóirat számaiból. Vál., előszó. Fónod Zoltán. Bratislava, 1981. Madách Könyvkiadó. 263 p.

3 Az esetet részletesen leírja Balogh Edgár *Hét próba. Egy nemzedék története 1924—1934.* Bp. 1981. című művében. Második kiadás 316—317.

4 *Ney, Rosie—Földi Rózsi* (1897—1972) magyar származású fotográfus. Fényképeit a nagyobb mennyiségben ezúttal adjuk közre először fotográfiai szakmai fórumon.

5—6 A *sarlósok* névsorát *Baross Zoltán* publikálta — *Ez volt a Sarló.* i. m. 270—272. Az idézettek közül *Peéry (Limbacher) Rezső* (1910—1977) tanár, újságíró, irodalomkritikus fotográfiai tárgyú cikket is írt. — *Magunkra döbbenünk.* Beszámoló a Sarló pozsonyi kiállításáról. = Az Út, 1931. 8—9. 7—8.

7 *Major István* (1887—1963) szlovákiai magyar tanító, publicista, kommunista politikus.

8 *Brogyányi Kálmán* (1905—1978) művészettörténész, a *Sarló*-mozgalomban a szociofotó munkacsoport vezetője. Életútjának, szociofotós elméleti munkásságának feltárása megkezdődött.

9 Kárász Judit és Müller Miklós szociofotós munkássága. Irod.: CSAPLÁR Ferenc; Kassák Munka-körének szociofotó mozgalma. = Tiszatáj, 1969. 3—4. 262.; ALBERTINI Béla: Levél-interjú dr. Müller Miklóssal. = Fotóművészet, 1983. 4. 3—10.

10 *Forum* 1931—1938 Bratislava — Pozsony, művészeti folyóirat, szerk.: Szönyi Endre. Induláskor szlovák—magyar—német; 1937 végéig magyar—német; 1938-ban német nyelven.

11 *Hornyánszky István* (1905—1974) építész, a *Sarló*-mozgalom alapító tagja.

12 *Rybák, Jozef* (1904) cseh író, újságíró; 1977 és 1982 között a cseh írószövetség elnöke.

13 *Poničan, Ján* (1902—1978) szlovák költő, író, műfordító. A szlovák munkásirodalom egyik legjellegzetesebb képviselője, a *DAV* című folyóirat alapítóinak egyike.

14 Az 1932-es szolnoki szociofotó kiállítás Dokumentumok. Közread. bev. Albertini Béla. Szolnok, 1982. Szolnok megye Művelődési és Ifjúsági Központ. soksz. 20. p.

15 *Két és feles Internacionálé* — eredeti nevén: Internationale Arbeitsgemeinschaft Sozialistischer Parteien — centrista irányú szocialista és szociáldemokrata pártok nemzetközi szervezete 1921 és 1923 között.

16 Fotóművészet, 1984. 1. sz.

17 NAGY István: Külváros. [Ill.] Kolozsvár, Erdélyi Enciklopédia, [1939.] 70 [2] p. 3 t. /„Ismeretlen Erdély", (3)/

J. Balogh Tünde grafikus

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK

1969 SEP

LAPJA
Budapest

talom krónikus kezelést *kíván*. „Az implantációs csavar túl-

— akarom mondani: *írisak ki* őket mondatainkból!

(szabó)

1021

J. Balogh Tünde: Kisvárosi piac

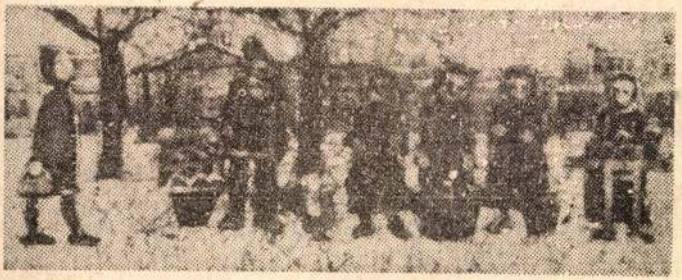

Szep

1(

h

Szep

1(

b

o

Szep

6(

p

Szeptember 29.

75 éve született *Hetényi Géza* (1894—1959) belgyógyász egyetemi tanár, Kossuth-díjas.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JAN. 4

ÚJ EMBER
Budapest

Mi lesz a gyászmisékkel?

A legújabb liturgikus rendelkezések értelmében a „koporsós misék" megszűnnek, mivel csak az elhunytnak a templomban való felravatalozása esetén helyénvaló a mise utáni „libera" (Instructio generalis, 340.). Ez a rendelkezés nyilvánvalóan azokra az országokra gondolt, ahol ma is szokásos a templomi (temetőkápolnai) ravatalozás. Hogyan alakul nálunk ez a rendelkezés? Gond az illetékes egyházi vezetőknek, gond a lelkipásztorok számára.

Érdekes és figyelemreméltó újítással kísérletezik a kalocsai főegyházmegyéhez tartozó egyik kétnyelvű falu plébánosa, dr. Hegedüs Antal, Hercegszántón. Egyik neves művészünkkel, Balogh Tündével két méter magas batik képet készíttetett, amely egy gyászoló embert ábrázol, felette a feltámadt Krisztus győzedelmes alakjával, s a képen ez a kétnyelvű szentírási felirat olvasható: „Aki bennem hisz, még ha meg is hal, élni fog" Ezt a képet helyezik ki a templomban ravatal helyett, s melléje állítják a húsvéti gyertyát. Így jut kifejezésre a halál és temetés alkalmával a húsvéti misztérium központi gondolata: akik Krisztussal együtt halnak meg, vele együtt fel is támadnak. A hívek kedvezően fogadták az újítást: a régi liturgikus szokás helyett újat kaptak. Érdemes lenne megvizsgálni nem ez vagy ehhez hasonló lehetne-e az új temetéssel kapcsolatos liturgikus rendelkezések végrehajtásának egyik megoldása?

(csanád)

Balogh Tünde

XVI. századi híres bankárcsalád világos bőrbe kötött több száz kötetnyi könyvtára sorakozik a polcokon.

— Még 1642-ben vásárolta Lippay prímás Pozsonyban 3300 aranyért — mondja a könyvtáros. Olyan természetesen említi, olyan, botlás nélkül beszél századokkal előbb történtekről, hogy úgy érzem, mintha az évszázadok órákra, sőt percekre sűrűsödnének.

—major—

tár nélkül

atya ezt a kedves mondást: „Fiacskáim, szeressétek egymást!" (Comm. ep. ad Gal. 6., 10.) De hát elvárható egy modern írótól, hogy a IV—V. századi Jeromos kommentárjait olvassa? Bizonyára nem, illetve épp oly kevéssé, mint hogy apokrifeket olvasson. De nem lehetne akkor másról, esetleg éppen olyasmiről írnia, amit olvasott?!"

Veres Péter 73.

Az írás — szolgálat. Kevés olyan írónk van, akinél ez annyira nyilvánvaló és természetes vállalás volna, mint Veres Péternél. Sokszor és sokan pe-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Budapest

1970 FEB 20

Szegeden a Horváth Mihály utcai képtár felújítása alkalmából vasárnap nyitják meg Balog Tibor iparművész és Piroska János festőművész textilművészeti és akvarellkiállítását. Ugyancsak vasárnap nyílik meg Szegeden Kováts Margit festőművész kiállítása.

Balogh Tünde

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 AUG 29

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Szeged

Falképkiállítás Makón

1021

Szombaton délután 6 órakor dr. Solymár István, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese nyitja meg a makói József Attila Múzeumban Jámbor Zoltánné Balogh Tünde festőművész első önálló gyűjteményes batik falkép kiállítását. A kiállítás szeptember 21-ig tekinthető meg a múzeum kiállítótermeiben.

riportműsora
0.00 Tv-híradó
0.20 Angyal kalandjai. A végrendelet. Magyarul beszélő angol film

MDK

Balog Tünde, iparművész

Makói. Tárlata nyílik
meg hegedén.

– : Kulturális hírek 7

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 24.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 OKT 6

ÚJ EMBER

Y. Balogh Tünde

Többet kaptunk

Makó katolikus templomai a város központján kívül, távolabbi részekben helyezkednek el. A belváros lelki gondozását egy elégge tágas kápolnából látja el Hamvas István lelkész, Antal József káplánnal.

A kápolna belső berendezését a zsinati rendelkezések nyomán most a liturgikus reformoknak megfelelően teljesen átalakították. A régi neogótikus főoltárt eltávolították, sima vonalú, modern szembemiséző oltár áll a szentély előterében. Egy márványpieta volt a régi oltáron, azt az oldalhajóba helyezték, az apszis hátterében most egy hatalmas feszület függ. Körülötte a szentély sima falrészét hatalmas batik festésű textilképpel borították be, amelyet a tehetséges helybeli művésznő, Jámborné Balog Tündé tervezett és készített.

Feltettük a kérdést Hamvas Istvánnak, aki művészeti dolgokban is otthonos lelkipásztor, hogyan fogadták az átalakítást a hívek.

— Kezdetben megrökönyödve szemlélték, amikor kitettünk olyan szobrokat, amelyeket megszoktak és amelyekre nem is olyan régen — pénzt áldoztak. Ezért is igyekeztünk mindent megmenteni. Végül is elfogadták az új templombelsőt. Az egyik idősebb női hívünk úgy fogalmazta meg álláspontjukat: többet kaptunk, mint amit elvettek.

A kápolna most modern, művészi hatású és magyar légkört áraszt. Egy dolog üti meg a szemet a templom bejáratánál: a másutt is sok helyen látható „élethű" lourdes-i barlang kőtömege.

— Nem a lourdes-i Szűz és nem a múlt század egyik legbájosabb szentjének, Bernadette-nek a képmása ellen akarok ágálni — mondtam. — De ezt a kőrakást ki kellene küszöbölni, s csupán egyetlen szép formájú sziklatömbbel jelképezni. Bensőségesebb hatást keltene.

A templom lelkésze csak annyit válaszol:

— Nem engedte a lelkipásztori tapintat, hogy hozzányúljunk.

Az ízléses és művészies hangulatú kápolnát Ijjas József püspök, csanádi apostoli kormányzó áldotta meg, ünnepi főpapi szentmise keretében, amelyen ugyancsak ő mondotta a szentbeszédet. **Sinkó Ferenc**

szakadva falujuktól vagy szülővárosuktól: fele szívükkel mindig is otthon vannak s nevezetes alkalmakkor hazalátogatnak. Oda, ahonnan egy régi ház, egy iskola, egy templom, egy berkes rét, vagy bokros hegyoldal integet feléjük akkor is, amikor a nagyváros rengetegét járják. Akár vallásos, akár pedig mindennapian profán ihletésű ez a szüntelen hazasúgó lokálpatriotizmus, mindenképpen szent dolog, mert emberségünk legmélyén rezdíti meg a húrokat.

Soha nem volt még országunk életében ilyen termékeny időszak, amikor annyi változást, fejlődést, az összefogással teremtő emberi munkának annyi biztató eredményét üdvözölheti egyedül a szűkebb szülőföldi tájon is az ember, mint mostanában. A vallásos ember szinte természetesnek tartja, hogy amikor átépítik a szülőházat, új utcasorral bővül faluja, az a régi templom is megújul. Nem magától, hanem a hivő emberek sokszor igen nagy áldozathozatalából, hogy az Isten tiszteletére épült ház se kiabáljon ki megroskadt tetőzetével, málló vakolatával az emberek új lakóházai közül.

De ezek a mostanában oly nagy szaporasággal újjáépülő templomok is azt kérdik tőlünk: *és veled mi van?* A régi templom tövéből elkanyargott útjaidon megtaláltad-e a magad belső megújulásának állomásait? Mennyi a te emberségednek a része a szülői tájat és az egész hazát megszépítő, újjáteremtő munkában? Nem jársz-e roskatagon a nagy megújulások környezetében?

S nem vádol-e hazatértedkor az a régi keresztkút, melytől azzal indítottak el, hogy az evangélium tiszta forrásának éltető erejéről tégy tanúságot emberi sorsodnak minden útszakaszán.

Magyar Ferenc

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-749, 340-726
1970 DEC 25
DÉL-MAGYARORSZÁG

gozni."

Balogh Tünde

1021

Balogh Tünde Éva, szívem Éva

de nem tehetem. Szó
férjemnek, hogy a de
zetés felét a karé
tesszük. Az unokák
jenek. Garbót, melegí
gőket veszek. Nekünk
ha segítjük őket. Teh

Balogh Tünde Iparművész

Viállitáson, szerepel Szegeden

a Horváth Mihály utcai Téptárban

Magyar Nemzet 1970 február 20.

4. old

– Neplé –

Balogh Tünde
igazmúrész

„Kőmüves Kelemen"
(reprro)

P. Tuzsány Ilyesa: Balogh Tünde kiállítása,
Műnészet, 1970. szeptember – 32 lap.

Balogh Tünde
ipanművész

A kiállításán bemutatta az „Éva
szivem Éva" c. képet, valamint
a „Megöltek egy legény" vásznát.

Trencsényi László: Balogh Tünde kiállitása.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde
ipamnivén

Képein a balladák tragikus hősei
is megjelennek, mint Kádár
Ilona, a „Halábra táncoltatott
lány és mások.

Trencsényi László: Balogh Tünde kiállitása.
MÜVESZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde
iparművész

Pulicsbácsi "cirmi" képén megfigyel-
"hetjük az archaikus naiv szemléletet.
Képesi csi falu végén "cirmi" műve
vidám dunajorat mutat be.

Trencsényi László: Balogh Tünde kiállitása.
MÜVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde
iparművész

Kiállítását a Mahói József Attila
Múzeum és a Horvátos Népfront
Országos Tanácsa rendezésében
a Népfront Belgrád rakparti klub-
helyiségében rendezték.

Trencsényi László: Balogh Tünde kiállítása.
MÜVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde
ipanüvesz

Balogh Tünde batikoet vászmain
a magyar népballadák hősei
és indulatai állanak elénk.

Trencsényi László: Balogh Tünde ki állítása
Műveszet, 1970. szeptember - 31 lap

Balogh Tünde
ipanművész

Kádár Katójában mesteri
módon emeli bi a tragikumot.
A Görög Ilona kompozíciójában
a tragédia érezhető.

P.Turcsány Zsuzsa: Balogh Tünde kiállitása.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde

ipamüven

Figurái egyszerre tragikusak és
játékosak, naivak és sejtelmesek.
Magukba hordozzák a népdalok
báját és a balladák végzetszerűségét.

P.Turcsány Zsuzsa: Balogh Tünde kiállítása.

MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde
ipamüvész

A Kispéricsi falu végén groteszk
bájú, míg az „Elindultam szép
hazámból" c. műve fájdalmas
érzéseket mutat.

P.Turcsány Zsuzsa: Balogh Tünde kiállitása.
MÜVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde
ipszemüvész

Egyéni hajlamaiak megfelelően
talált rá a batikolás technikájára. Mérfajta kind az ipszemüvészet
és képzőmüvészet között

P.Turcsány Zsuzsa: Balogh Tünde kiállítása.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balogh Tünde
ipasművész

Kiállításán hi érlelt anyagot mutatott be. Antódi dakta művész, erősen intuitív alkat, de minden művén érvehető a-hidatos formáló tevérenysig.

P.Turcsány Zsuzsa: Balogh Tünde kiállítása.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 32.lap

Balog Tunde

Emlitve

Delmagyarország, Szeged
1970. feb. 20.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR KÖZLÖNY

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

J. Balogh Tünde

ESTI HÍRLAP

1971 FEB 8

1021

● *TEXTILKÉPEK. J. Balogh Tünde legszebb alkotásaiból kiállítás nyílt Békésasabán, a Munkácsy Mihály Múzeumban. A textilképek témáit balladákból, népmesékből választotta a művész.*

SALTÓFÉNYEZŐ

BUDAPEST, IX., [illegible]

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ESTI HÍRLAP

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1971 FEB 9

J. Balogh Tünde

1971

□ J. Balogh Tünde legszebb alkotásaiból rendezett kiállítást Békéscsabán, a Munkácsy Mihály Múzeumban. Valamennyi kép témáját balladából, népmeséből választotta a művész.

baráti és szívélyes légkör-
ben folytak.

Dr. Balogh Tünde (Makó)

Müve szerepelt a VII. Délalföldi Tárlaton.

Ákácz László: A VII. Délalföldi Tárlat.

Délmagyarország, Szeged, 1941. máj. 11.

Balog Tünde

KÖRÖSTÁJ

KULTURÁLIS MELLÉKLET

1021

Kiállításról kiállításra

Balog Tünde batik-képei

Egyöntetűen pozitívan nyilatkoznak a szakírók Balog Tündéről.

Azt mondhatjuk, hogy az 1970-es év hozta meg számára az elismerő, biztató jóváhagyást, amely mágnesként vonzza őt egyre merészebb alkotások felé.

Motívumrendszere a népköltészet világára épül — népdalokra, népballadákra; P. Turcsány Zsuzsa szerint egyenesen egyenértékű a népművészettel — annak vizuális formája.

Szemlélődő alkat. A cselekvésnek csupán jelzései találhatók meg nála. Az emberi érzelmek elemzése minden megfestett darabja.

Évszázadokon át próbált, sommázódott emberi magatartásformákat ábrázol, amelyben konkrét a közösség állásfoglalása: az elutasítás, a megvetés, a szánakozó rettenet, a fanatikus hit, a büntető közönyösség, kíváncsiság. Ezek „Ocskay László", „Megöltek egy legényt", „Kerekes Izsák". „A halálba táncoltatott lány", „A szolgalegény"-demonstrálják a közösség törvényerejű ítéleteit, ugyanakkor a művész biztonságát is ezen ítéleteket illetően.

A „Kádár Kata", „Kőmíves Kelemenné", „Vadászkolinda", „Júlia szép lány" — azt is bizonyítják, hogy Balog Tünde tragédiákat is értő és átélő erős egyéniségével rokon. Érett képek festőinek mágikus egyéniségével rokon. Érett tehát a gondolati líra kifejezésére is —, Weöres — illusztrációkból van egy újabb zsürizett kiállításra

valója. Többen említik Balog Tünde naivakkal rokon szemléletét. (Solymár István: Művészet 10. évf. 1. sz.; Trencsényi László: Művészet 11. évf. 9. sz.). Solymár István hangsúlyosan elválasztja a képet létrehozó indulatot a festői eszközöktől, általában azonban naívjainkra mindkét értelemben alkalmazzuk e jelzőt.

Balog Tünde közvetlen környezete, amely élményvilágát táplálja — egy szűkös lakás, ahol hetedmagával él. Alkotó módszere a jelképpé sűrített motívumok, (emberalakok) szabad komponálása legtöbbször centrális maggal, illetve gyakran a friz-adta formák közé.

A batikfestő különleges helyzetben van — épp a létrehozott alkotásokat illetően (ezt is említik a Balog Tünde művészetével foglalkozó cikkek). A festett vászon, illetve selyem - iparművészeti — képzőművészeti kettőssége nemcsak lendíti, erősíti, hanem gátolja is e művészet kibontakozását. Lendíti mert az eszközök szűkítése a többi festészeti műfajjal összehasonlítva sűrítést eredményez, ilyen értelemben kevesebb tévelygésre adhat okot. Sok azonban az ellenérzés ezek képzőművészeti jellegét illetően: a batikképeket funkcionálisan iparművészeti termékként alkalmazzák, anyaga, nagy felülete, dekoratív színei miatt.

Tartalma — és értéke — azonban nem ilyen szférában mérendő.

V. Kiss Margit

Csak én nem

Szomráky Sándor

Hát ennek is vége. Gyönyörű
vagy, de már sohase nékem.
Szemed kék álomvillanásán
csak én nem tűnődöm. Csak én nem.

Elmúlt ez is. Már végtelen
szabadság lüktet az égen.
Lehajtod fejed. Porrá vált
a földön tündöklő önkényed.

Például

Mezei András

Például pékszagot
például bodza illatot
aszfalt felett
például kapucsöngőt
mit el nem érhetek
dühödt házmestert
lakót
például nagy futásokat
az Almássy térig
labdát és gombokat

például szabad utcát
és nyitott kapukat

1973 FEB 28

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

tött a Legfelső

zdasági termelő-
ítőbrigádja a tsz
családi házakat
kséges anyagot a
gok adták. Az
szültével a szó-
n a brigád részé-
munkabérek ösz-
t forgalmiadó-be-
si tanács pénz-
a szövetkezetnél
Ennek során ar-
ra helyezkedett,
i adó alapjául az
ok által szolgál-
értékét is be kel-
ni és ez után az
ér: a szövetkezet.
, bírság és pótlék
forintot rótt ki.
ot a szövetkezet
de a megyei ta-
osztálya a járás
nhagyta.
övetkezet a bí-
, de mind a já-
egyzi bíróság el-
legfőbb ügyész
ására az ügy a
ság elé került,
ok-i ítéleteket
és a járási, va-
tanács pénz-
dörtését hatá-
zte.

PÉNZÜGYI

égi határozat
aló határozata
gy a mezőgaz-
nek forgalmi
rkiegészítéséről
rtelmében for-
fizetni a bér-
áltatások után.
azonban csak
ési anyagot a
adja. Ezúttal
anyagot nem
vásárolta,
családi házat
k és adták
A megrendelők
ok értéke után
gző szövetkezet
almi adót fi-
rt ei tehát
gyi hatóság,
rgalmiadó-fize-
gét megállapí-
t sértett a per-
on eljárt bíró-
szövetkezet ke-
ta.

ŐR
LT.

csétlenség tör-
ét évvel ezelőtt
Balaton kör-
ás — sorompó-
tjárójánál. A
volt, és a
induló szerel-
eresztette le a
rtént, hogy ami-
ató három uta-
sínekre, az

éppen akkor odaérkező dony a kocsit elkapta, ma háromszáz métert tolta előtt és súlyosan megro Az autó vezetője és tulaj valamint két utasa a hel meghalt, a harmadik ut veszélyesen megsebesült rompóőr a bíróság halá gondatlan veszélyeztetés évi börtönre ítélte.

Ilyen előzmények után a három elhunyt ember özvegye, valamint a súlyosan megsérült, de életben maradt utas, kártérítési pert indított a MÁV ellen. Törvényességi óvásra az ügy a Legfelsőbb Bíróság elé került, amely a MÁV-ot kötelezte, hogy az özvegyek anyagi kárát térítse meg, így a tönkrement autó ellenértékét is, továbbá két özvegy gyermekei részére havi járadékot állapított meg. Kimondta még azt is, hogy a baleset következtében az autótulajdonos közrehatása olyan jelentéktelen fokú volt, ami a sorompóőr súlyos szabályszegéséhez képest kármegosztás alapjául nem szolgálhat.

SZERZŐDÉSSZEGÉS VAGY KÁRTÉRÍTÉS

Egy mezőgazdasági termelőszövetkezet úgynevezett kapacitáslekötési szerződésben megállapodott a szomszédos megyében levő állami gazdasággal, hogy részére 16,4 millió forint értékű építési munkát végez. Alig kötötték meg a szerződést, amikor az illetékes járási tanács vb mezőgazdasági és élelmezési osztályának vizsgálata megállapította: a szövetkezet a járás területén kívül is építőipari és szerelő tevékenységet folytat, holott erre engedélye nincs. Ezért felszólította a szövetkeze-

kapacitáslekötési [illegible] a tsz ellen pert indított. A megyei bíróság kimondta: a szövetkezet a szerződéskötéskor elhallgatta, hogy illetékessége csak a járás területére terjed ki. Ezzel szerződésszegést követett el és ezért a vállalkozási összeg, azaz 16,4 millió forint három százalékát, vagyis 492 ezer forintot megfizetni tartozik. Fellebbezésre a Legfelsőbb Bíróság más álláspontra helyezkedett.

— A tsz tevékenységi körének túllépésével illetékességi területén kívül végzendő építési munkákra szerződött — hangzik az ítélet. Ezért ez a szerződés semmis, ennek folytán az állami gazdaságnak kapacitáslekötési díj iránti követelése alaptalan. Más megítélés alá tartozik azonban a kártérítés igénye. Ugyanis a gazdaság az építkezés céljaira kiürített egy addig csibetenyésztésre használt épületet, a tenyésztést abbahagyta, és ezzel kárt szenvedett. Hogy emiatt a tsz-t mennyiben terheli kártérítési kötelezettség, azt új eljárásban kell tisztázni. Ezért a Legfelsőbb Bíróság végzésében a megyei bíróság marasztaló ítéletét hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatására, valamint annak eredményeként új határozat hozatalára utasította.

Hajdú Endre

Visszatért a tél

A legkeményebb téli napokra emlékeztet a szombati időjárás. Pénteken a kora délelőtti órákban kezdődött. Reggel még három fok volt, délben egy, estére pedig mínusz 3 fokra hűlt le a levegő. Hajnalban országszerte mínusz 1—mínusz 10 fokot mértek. Az ország sok helyén szaladt át hózápor, a csapadék mennyisége azonban nem volt számottevő. Miután élénk, több helyen erős északi, északnyugati szél fúj, fennáll a hófúvás veszélye. Az utak sikosak.

Visszatért a tél, — amely január közepe óta „szünetelt", s egyelőre, legalábbis a hét végére, marad is. A hideg utánpótlása ugyanis biztosítva van.

A KPM útügyeletének jelentése szerint az ország középső és nyugati részén óránként 20—40 kilométeres sebességű szél hordta a szerencsére kevés havat, amely azonban síkossá tette az utakat. A közúti igazgatóságok gépei mindenütt készenlétben állnak, sok helyen megkezdték az utak szórását.

emes elolvasni!

lezőberényi Fogyasztási
rtékesítő Szövetkezet

évi március hó 3-tól március hó 6-ig

stextil-bemutatót

z — vásárlással egybekötve —

UTTEXTILMŰVEK KULTÚRTERMÉBEN!

GES ÁRUVÁLASZTÉK!

KEDVEZŐ ÁRAK!

ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁS!

ettel várja kedves vásárlóit
ogatóit a

SZÖVETKEZET VEZETŐSÉGE

Centrum Hétfő

MINDEN HÉTFŐN
MINDENKI JÓL JÁR
MINDEN
CENTRUM ÁRUHÁZBAN

Minden hétfőn
más-más cikk
20%-kal olcsóbb,
mint máskor.

CENTRUM ÁRUHÁZ

3 db FA—XI. típ.
19 négyzetméter
fűtőfelületű 0,5 att.
ALACSONYNYOMÁSÚ
KAZÁN
megegyezés szerinti
áron
ELADÓ
Cím:
Békés megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat
Békéscsaba,
Gyulai út 2. sz.
Üzemeltetési osztály

J. Balogh Tünde

Textilképeiből a békéscsabai
munkány muzeumban
kiállítása nyílt

Szocialista Kultúráért 1971 III.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG

1971 MÁJ 30

Balogh Tünde Öreg halász

Balogh Tünde

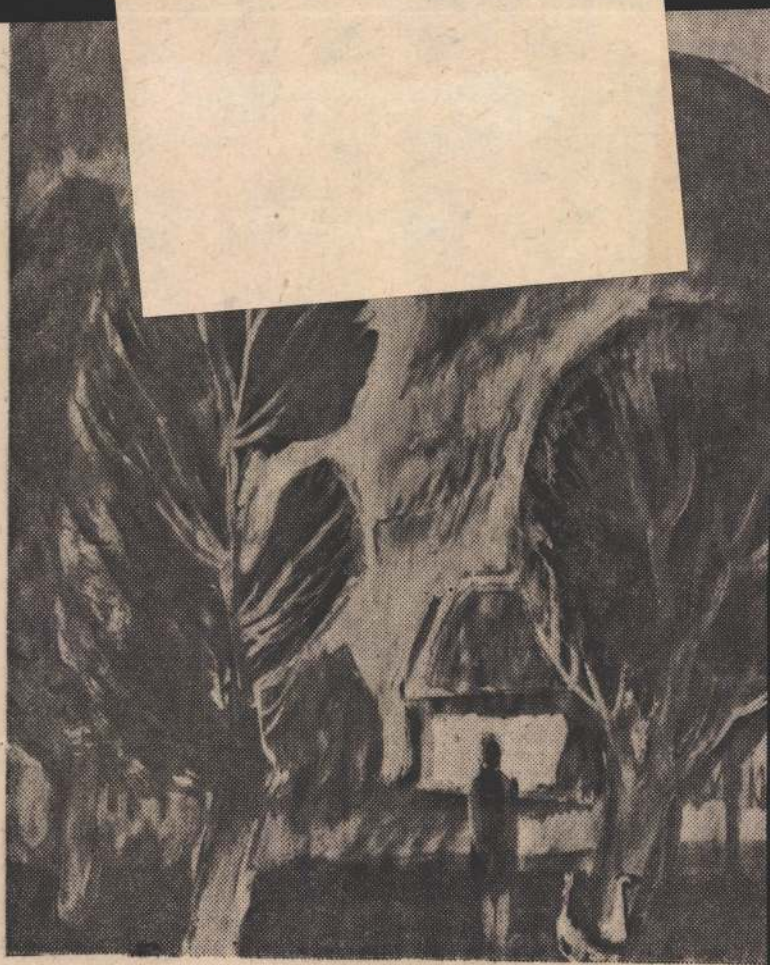

Fodor József Szőlőhegy

Balog Tünde (Jámborné) iparművész

- a magyar népdalok és balladák balatoni ábrázolója. Egyházművészeti alkotásai

Hamvas István: Egy Dél-Alföldi magyar város
Vigília, 1971. jún. 391. l.

J. Balogh Tünde festő

Kiállítása nyílt Balassagyarmaton

a Munkácsy Mihály Múzeumban

Nógrádi 1971 február 9

2. old.

Balog Tünde

Batik műveiből a csanyrádi
múzeumban kiállítása nyílt

Polnek Zoltán: Ujvidéki művészek
kiállítása

Csanyrád magyar Hírlap 1971 IV 14

Balogtünde
iparmüvész

Néhány kisplasztikáját is bemutatta
a tárlaton.

Tóth Ferenc: Marosmenti müvésztelep Makón.
Müvészet, 1971. december 14. oldal.

Balog Tunde
ipamüvész

Batik képei a folklorba gyökeresnek
Maros-parthoz hétödő ir odalmi
elmélyt jelenit meg a „Megfáradt
ember" c. batikkép én

Tóth Ferenc: Marosmenti müvésztelep Makón.
Müvészet, 1971. december 14.oldal

Balogh Tünde
iparmüvész

„Megfáradt ember" (vepro)

Tóth Ferenc: Marosmenti müvésztelep Makón

Müvészet, 1971.dec.14. oldal

J. Balogh Tünde

Részben a kiállításon
A katalógust ld. Alexin
Andornál

Délalföldi Tájlat I–X.
1965–1974.

I. Balogh Tünde

A csongrád megyei képzőművészek tárlatán a Pészek Klubban részt vett Végvári Gyula kerámiával, Tóth Valéria fafaragással, Fekete János fémdomborítással, T. Nagy Irén interzia-val, I. Balogh Tünde batikképpel.

Magyar Hirlap 1973/182/6
Havas: Kiállításról kiállításra

Balogh Tünde

Recenzió

Vigilia 73/11

818. o.

Balog Tünde, iparművén

1

Balog Tünde művénetének

és műveinek jóvént sommás ismertetése.

Részletesebben egy 1821-ből való histórián

ének illusztrációja, továbbá a Virág, Tudjad,

Lányok jelnek a Torontalon képi megjelenítése

nemű sorra. →

Kotor Lászlé: Balog Tündéről

94-96.

Tiszatáj, Szeged, 1974. november

XXVIII

11

Balog Tünde, iparművész

2

→ A görög mitológiából és a keresztény legendákból is merít nemcsak helme kidolgozásaiban, hanem kis „szobrocskái" megformálásakor is.

Lator László: Balog Tündéről 94–96.

Tiszatáj, Szeged, 1974. november XXVIII/11.

Balog Tünde, iparmű vész

Textilfestmény:

Repr.

Balog Tünde: munkái

95.

Tiszatáj. Szeged, 1974. november

XXVIII
11

BALOGH Tünde

batik képei

ld. Tel. III-eöf. 1 r. ciuolay, 4., 12,

BUDAPESTI ÉS PEST MEGYEI TÁRSA
VIII.,Mező I
1430 Budape

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

T. Munkáltató!

Nagy Hajnalra sz: 19

1980. [illegible] 11 .....kezdődő keresőképte

igény elbírálására /véleges rendezésére

gáltatási hiányosság következtében nin

Kérjük sziveskedjék a megjelölt kérdőpo
valamint cégszerű aláírással hitelesit
igazolásokkal, nyomtatványokkal egyetem
nak megküldeni.

1./ Foglalkoztatás jellegét /alkalmazot

Balog Tünde, iparmű vész

Textilkész
(festés) : Repr.

Balog Tünde: munkái 93. old.

Tiszatáj, Szeged, 1974. november XXVIII/11.

Balog Tünde, iparművész

Kerámia
(Alak)

Repr.

Balog Tünde: munkái

Sl. o.

XXVIII
11.

Tiszatáj, Szeged, 1974. november

Balog Tünde, iparművén

[kerámikus]
[textilművén]

kerámia
(blok)

: Repr.

Balog Tünde: munkái 29.

Tiszatáj, Szeged, 1974. november XXVIII/11

Balog Tünde, [kobrán]

Plantiha:

Rep.

Balog Tünde: munkája 7.

Tiszatáj, Szeged, 1974. december XXVIII/12.

J. Balog Tünde.

A IX. Délalföldi Tárlaton „Erdei Ferenc epitáfiuma" c. műve szerepelt. (említve).

Szabó Endre: Kiállítási krónika.
Csongrád m. Hírlap, 1973. máj. 11.

F. Balogh Tünde

Sámson, batik 96×170 cm

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Balogh Tünde, Jánosné

munkáiról: Kósa József: Faliképek alkotója
– Csongrád Megyei Hírlap, 1969. VI. 22.

AS 1969.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. Művtört.ért. 1972. 4.sz. 295-328.l.

304. l.

Balogh Tünde

Makói tanár folklór témákat dolgozott fel azokon a batikolt anyagokon, amelyekből a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum rendezett kiállítást. A különleges, ősi indonéz eredetű ~~techni-kával~~ színezési technikával festett textiliákat a múzeum emeleti helyiségeinek falain helyezték el.

Kiállítások nyíltak vasárnap

Magyar Hírlap 1971/11. Sold.

J. Balogh Tünde

textilképeiből nyílt tegnap kiállítás a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban

Magyar Hírlap 1971/39 Sold.

1971 AUG 1 -

Balogh Tünde

BALOGH TÜNDE: KÁDÁR KATA

távozásra ... fel a nyilatkozik. Huszonhat éve

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ

Fen

Ha ak... Széchenyi... mindig ... Legfeljeb... aszfalton... a verebe... hangerő... témákat... piros-sá... Pár, az ... egy-két ... meg komolykodó szakállal parádéző, lehetőleg vastag, fekete keretes szemüveggel a parádét megtetéző „fiatal öregek", akik erősen szorítják a doberman nyakörvét.

Arról, hogy milyen a déli korzó, vagy a koradélutáni, csak nagyon halvány elképzeléseim — emlékeim vannak. Találkozásaim a platánokkal ugyanis szinte kivétel nélkül kora reggeleken, vagy estébe hajló délutánokon zajlanak le. Délutánokon, amikor egészen más a korzó, mint reggel. Mintha egyetlen nap alatt leélne egy egész életet. Mint egy ember, aki élete gondta-

... ket keresne... genek az a... fiatalságuko... utáni-esti id...

Most még... platánok al... múló hangu... hajló képét, ... évem, amíg ... nom szabad... engem is a... óriások.

A vállalathoz vendég érkezett. Nem olyan rettenete... magas vendég — de a „fővállalattól" jött, jár neki a trakta...

Pattan a titkárnő, vállalati büfé, húsz zsemle, kil... téliszalámi, vaj — tessék sietni, mert kikapok..."

Kikapott. A zsemle nem volt egészen friss, indulá... azonnal a szaküzletbe, ha nincs bent a kocsi, kérjen tax... — de azt hittem már el is indult...

A vendég friss zsemlét ropogtatott, a főnök megnyu... godott, a taxit kifizették, a büfében elejtett megjegyzést ... titkárnő személyes sértésnek vette. Ott ugyanis ezt kérdez... valaki a várakozók közül: „mondja, meg is rágja helye... tük?"

A trakta, a bőkezű vendéglátás gyakran téma a do... gozók körében — nagyon jól tudják, hogy a főnök sofőr... miért teszi be a rézbográcsot a kocsi hátuljába, s az a... minisztrátorlányok miért lótnak-futnak apró fehér kötén... kében, s miért hozza a motoros küldönc a kicirkalmazo... tudj' isten mivel megpakolt szendvicseket...

Gyakori beszédtéma, olyannyira, hogy a nehézkes re... rezentációt a köznyelv egyszerűen „repi"-re kurtította, ... míg a reprezentáció szóval több dolgot is kifejezhetü... — a „repi" teljesen egyértelmű.

*

Egészen természetes, hogy minden vezetőnek, partn... rekkel tárgyaló, üzletekkel foglalkozó embernek legy... reprezentációja — egy-egy üveg itala, valami rágni-... szívnivalója, hiszen oldottabb, könnyebb úgy a beszélget... Ez tulajdonképpen az udvariasság egyik megnyilvánulá...

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

Gy. Balog Tünde

Csongrád m. Hírlap

1973 SEP 30.

1021

J. BALOG TÜNDE: ERDEI FERENC EPITÁFIUMA

talos lett volna.
ág" nevű nevelő-
arukezelő lettem
dig az édesapám
ngattam el ma-
nekem apa kel-

tenem a Szív ut-
házban, a lépcső-
láttam először a

i Mihály vagyok.
el akartam menni.

apámat keresem.
— tegezett le Be-

„Új Ifjúság"-ban

zi téren lekik egy

szaladtam a Rá-
minden házba be-
kadtam apám ne-
a lakásán.
az ajtó előtt, de
st. „Majd, ha ke-
izonyítvány". Így
k. Végül is levelet
szólítottam meg, s
dtam felőle, mint

y szombati napon,
hogy hétfőn egész
t szándékom volt
akásába, hiszen a
án apám felesége
fának vette a le-
ak a portára. Hát,

egy alkalommal az
jött haza és nagy
tüsténkedtem előtte
határoztam, kifagg
Izgatott a fiatal
anyámról, mért ne
— Anyukám na
sokat vár az élettől
kásasszony.
— Honnan tudod te azt, milyen a legtöbb munkásasszony?
— Mert magamba nézek.
— Te még nem vagy asszony! Vagy igen?! — nyomta meg a kérdést. Én megértettem. De én őrá voltam kíváncsi, és nem akartam magamat megmutatni.
— Sok munkásasszony elszórja a pénzt — jegyeztem meg. — A férjnek borra ad, a gyerekeknek fagylaltra, magának pedig feketére. Hát, ilyen az én anyukám is. Nagy, fehér lelke van az anyukámnak, csak... arra a mesére vágyik, amit még nem találtak ki.
— Hogy érted ezt?
— Nem mondta meg neki senki, hogyan élje az életét, hogy az a legszebb mese legyen.
— Marhaság.
— Apu szerette az anyukámat?
(Csend.)
— Nem szerette?
(Csend.)
— Nem gondoltak házasságra?
Az apám meghúzta a vállát, látszott, ő maga se tudja.
— Az anyu nem mondta meg, hogy gyereket vár?
— Halgass már! Idősebb korodban majd megérted.
Csak ennyit mondott az apám, de nekem ennyi is elég volt. Anyutól is kérdeztem már ilyeneket kiskoromban. Valahogy úgy áll a dolog, hogy

el to
ba, n
j, mi
tem
szala
aimat
m ő
m vol
lag legboldogabb e
juk hű tudok lenni,
veszett ember... A
száz forintot a ker
valamit. De nagyon
éreztem miatta se
nyen költöm a pén

Nem szabad, hog
fölkavarjanak. Ezér
gamnak, hogy a jöv
vessen ki engem, a
a szívemre helyeze
fogadalmamat:
— Én, Begécsi
hogy eljövendő gyer
gadom, hogy az én
születni. Fogadom, h
csalom, szakmunkás
kámat mindig bec
gyázni fogok, hogy
matos legyen, szakm
A barátaimhoz mi
becsületszóra fogad
Most pedig megyek
s elutazok. Elmegy
Egy huszonkét éves
akar venni. A szüle
ismerjenek először,
úgy szeretném.
Megint új fedél le
ne hozzá hűnek ma

Balogh Tünde, Sámoné

nove o alîve

Művészettörténeti értesítő 19 7 2
304, 313 old.

Balog Tünde

Makói iparművész. Textil textilművészeti tárgyairól, falikárpitjaiból kiállítás nyílt a szegedi művészeum képtárában.

Magyar Hírlap 1970. 11. 23. 8. l.

J. Balog Tünde, [ ]

Megemlítés kritikai képeiről.

Bálint Sándor: P. Brestyánszky Ilona: Csongrád megye iparművészeti kincsei 87-88.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. Március XXVIII/3

Balogh Tünde, [ ]

□ NÉGY MAKÓI KÉPZŐMŰVÉSZ, Balogh Tünde Dégi László, Volent Irén és Takács Győző a Pozsonyi úti Dunapark kávéházban állítja ki munkáit. A festményeket, grafikákat, batikolt vásznakat, intarziákat és kerámiákat bemutató kis tárlat december 12-ig tekinthető meg.

2.

—:□ Négy makói ...

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 10.

MDK

J. Balogh Tünde, [ ]

Békéscsabán kiállítása nyílt meg. Textilképeinek témái hétköznapokból, népmesékből valók.

—:o Textilképek. 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. febr. 8.

Balogh Tünde

Batik képekkel szerepel az alábbi tárlaton

Márkus László: A „hagyaj egyházi kultura" kiállítás Rómában és Bp-en

Vigilia 1969 VII. sz. 484 old.

1970 MÁJ 9
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Balogh Tündé

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

FERENCZ GYÖZÖ FORDÍTÁSA

1021

Balogh Tünde — Elindultam szép hazámból

Péter útjának 2. ál-
Bolívia lesz, s végül
át is meglátogatja, s
okat folytat.

ek
ásnál

tának építését. Eb-
napban elkészülnek
utcai csatornázás-
ttel és autóparkoló-
rnázzák az Etelka
Kereszt utcát, hogy
zfaltburkolattal lás-
et. Hasonló munkát
a Rákóczi utcában.
nc utcában épített-

égben tehát már
vállalat a tanuló-
ha még ott tart,
övő fest biztatóan
szempontjából. A
téves terv végére
0 millió forintra
felfuttatni az épí-

azdálkodási válla-
célja az, hogy
munkát végezhes-
egy-egy utca ki-
egy ütemben ők
a csatornát, a
ket, az úttestet és
is. Ha céljukat
érni, végsősoron
nk számára hasz-
hiszen kevesebb
al, gyorsabban,
születhetnek
útjaink, utcáink.
e arról, hogy így

a többiek megfogni!" S csupa derű, boldogság az arcuk.

— Tőlem mindig a gondokat kérdezik — mondja Bodó Zoltánné. — „Te, szegény, eleged lehet!" — sopánkodnak. S szemükben (vagy kimondva is) a kérdés: Minek ennyi gyerek? — Nekem sosem volt sok. Mostanában meg arra gondolok, hogy

— Mindenkinek annyi amennyije van. Hogy lene a gondtalanabb é Szerintem mégegyszer Főleg a gyerekek miat ruházkodásban is tud szintet tartani. Bár igyekszem — nincs m gyelniük, nincs rájuk hogy sokgyermekes ból valók. Tiszták, re

Gazdasági verse a kereskedelemb

Megszűnik az Üzemi Vendéglátóipari Trö

A belkereskedelmi miniszter előterjesztésére a Gazdasági Bizottság tavaly októberben jóváhagyta a gazdasági verseny kibontakozását célzó kereskedelemszervezési elveket. Ennek alapján egyebek közt elrendelték, hogy június 30-án megszűnik az Üzemi Vendéglátóipari Tröszt. A vállalatok közvetlenül miniszterhelyettesi irányítás alá kerülnek. Az intézkedés része a középszervek felszámolásával kapcsolatos rendelkezésnek, a kereskedelem szervezeti fejlesztésének.

Az elmúlt években a tröszt

ezen belül az önkisz
éttermek hálózatának
tése. Miután a gazdas
nyítás jelenlegi rendsz
a korábbi kötöttségek
szűntek, a július 1-től
lóan működő üzemélel
vállalatok — amelyek
delkeznek minden szü
feltétellel — komol
senytársaivá válhatnak
reskedelmi vendéglátó
meknek. Ettől a gaz
versenytől a minisztéri
zetői a lakosság ellát
javulását várják.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 29

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

MAGAZIN

1021

Balogh Tünde

Balogh
Tünde

...tem), No-
...atalin
...etem)
...zínpa-

...szaki Egyetem, legjobb ...
...színész: *Tóth* Piroska (Budapesti Universitás Együttes).

Nikolényi István

...kásőrök ...ntetése

...élelőtt ...sőrség ...rancs- ...ás év- ...kitün- ...*Mákos* ...csnok ...*uszka* ...ttes ...ek

Szolgálati Érdeméremmel tüntették ki *Kőrösi* Ferencet.

A *Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát* kapta többek között *Hnyilicza* Mihály, a munkásőrség szegedi parancsnokhelyettese, *Kovács* Imre mórahalmi tszcs-elnök, a munkásőr alegység parancsnoka, *Simon* László, a megyei törzs tagja; *ezüst fokozatát Csehó* József, ... kisteleki alegység parancs-...ka, *Sőregi* Ferenc, a sze-

BALOGH Tünde festőművész

ERDÉLYI ZSUZSANNÁT KÖSZÖNTI a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége január 19-én 10.30 órai kezdettel az Adalbertinumban (Budapest XI., Előpatak u. 35.). 11.30 órakor Jámborné Balog Tünde festőművész kiállítását nyitja meg Török József teológiai tanár (énekel Lovász Irén). — A kiállítás február 3-ig pénteken, szombat, vasárnap 14—18 óra között tekinthető meg. 13 órakor pedig tudományos ülésszakot rendeznek Erdélyi Zsuzsanna, Barna Gábor, Lengyel Ágnes, Horváth Sándor és Tomisa Ilona közreműködésével.

Uj Ember, 1991.2.sz. 8.p.

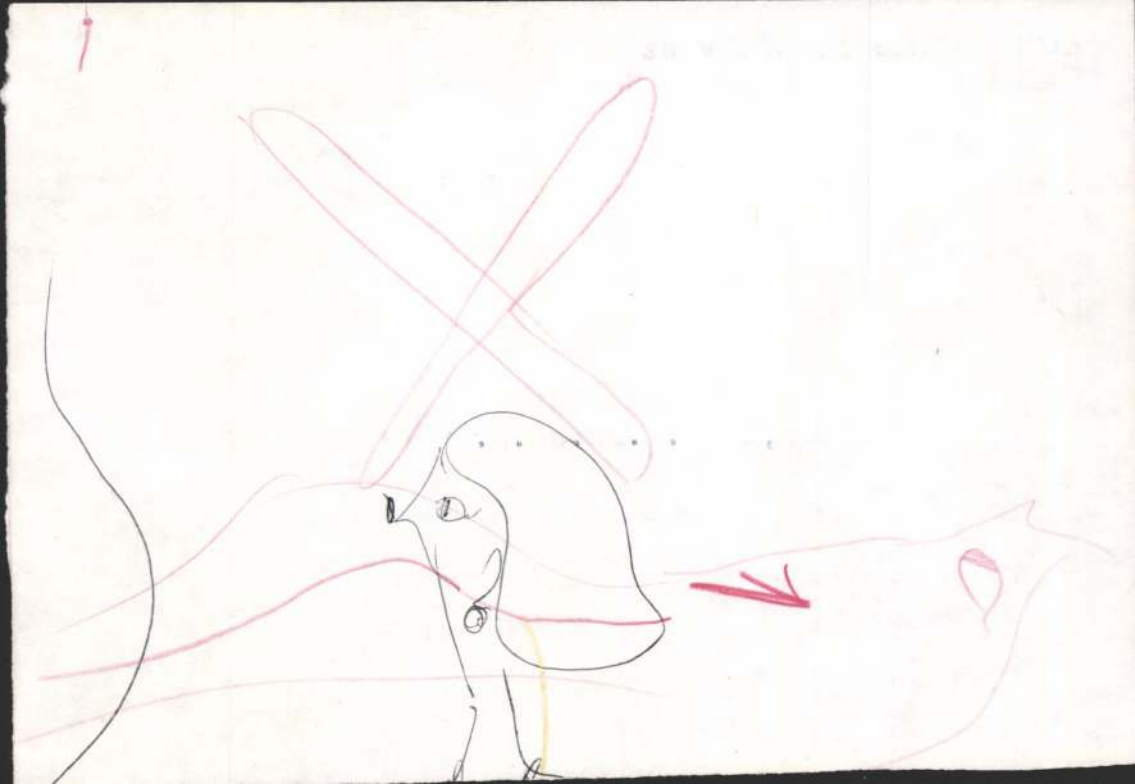

J. Balog Tünde

festő.

„Szalabra táncoltatott lány"
„Elment a két lány virágot szedni"
„Elin dultam szép harámbul"
} repr.

Bálint Sándor: J. Balog Tünde
Műniszet, 1970. január – 42 lap.

Balog Tünde

festő

A néphöltészet archaikus réteigből balladtaból szerinarik a „Kőmives Kelemen", „Kádár Kata", „Julia szép leány", „Kalabra táncoltatott leány". c. - Művei:

Bálint Sándor: J. Balog Tünde
Művészet, 1970. január - 42 kap.

Balog Tünde
festő

A körtinelemből „Dózsa György feje", „Ocskay László siralma". A népdal tömörségéből: Elindultam szép harámbul, Elment a két lány virágok szedni stb.

Bálint Sándor: J. Balog Tünde
Művészet, 1970. január – 42 kap.

Balog Tünde
festő.

Szívesen mint témát a Bibliából,
ilyen a „Háromkirályok", a „Belle-
hem", tovabbá Jelenti magát Jézus...
cikkus a vásártéri kis templomban.

Bálint Sándor: J. Balog Tünde
Művészet, 1970. január – 42 lap.

Balog Tünde
festő.

Hovátartozásat a középhoz és
népmüvészet expresszivitása
köré helyeszük.

Bálint Sándor: J. Balog Tünde
"vészet, 1970. január – 42 lap.

J. Balog Tünde
festő –

Minden zajtól távol a magyar
vidék csöndjében teremtette meg a
maga alkotói világát.

Bálint Sándor: J. Balog Tünde
Művészet, 1970. január – 42 lap

J. Balog Tünde
festő

A Makón élő fiatal művésznőnek
a makói József Attila Muzeumban
volt első kiállítása.

Bálint Sándor: J. Balog Tünde
Művészet, 1970. január – 41 lap

Balog Tünde

Kiállít Szegeden

Háromtárlat Szegeden
Magyar Hírlap, Bp. 1970 feb. 23.

J. Balog Tünde, vyrazmírnéz

L: Horváth Dezső, Jámborné Balog Tünde
C. cikke után.

J. Balog Tünde: Műve. 112

Tiszatáj, Szeged, 1978. júl. XXXII/7.

J. Balog Tünde, ipari művés

J. BALOG TÜNDE MUNKÁJA

J. Balog Tünde - Műve -

Tiszatáj, Szeged, 1978. júl.

XXXII/7.

J. Balog Tünde, iparművész

J. BALOG TÜNDE MUNKÁJA

J. Balog Tünde: Műve.

Tímatáj, Szeged, 1978. júl.

XXXII/7.

J. Balog Tünde, iparművész

J. BALOG TÜNDE MUNKÁJA

J. Balog Tünde: Műve

13.

Tiszatáj, Szeged, 1978. júl

XXXII/7.

J. Balog Tünde, ipr. asmívész

Munkája:

Repr

J. Balog Tünde: Műve. 59

Tisztáj, Szeged, 1978. júl. XXXII/7

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1969 NOV 1

J. Balogh Tünde

1021

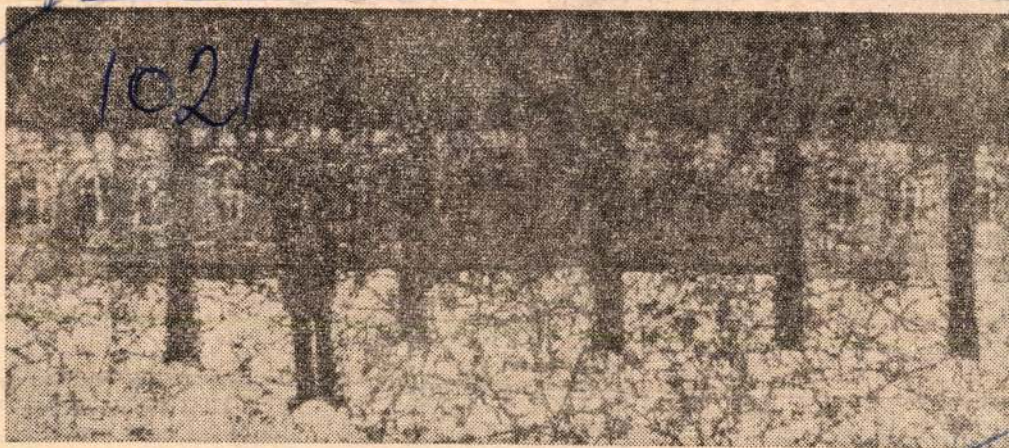

J. Balogh Tünde rajza

Az egészségügy hum

Sikeres szerző

Senhor Luisto Penha Rio Janeiró-i írót hármas ikrekkel ajándékozta meg a fe-

kezdte készítgetni az orvosnak.

— Osztán tessék már mondani! — kérdezte, még mi-

hogy a szünetben andaxint áruljanak — perec helyett...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged

N 22
021

Balogh Tünde

képek alkotója

Villámlátogatás Balogh Tünde makói műtermében

Mintha kiállítási terembe lépne az ember, a lakásának falait köröskörül festmények díszítik. Virágcsendélet, portrék, tájképek — valamennyi avatott kéz munkájára vall.

— Ezek a képek öt-hat évvel ezelőtt készültek, sőt korábbi keletű is akad közöttük — mondja Jámborné Balogh Tünde makói festő, akinek 1961-ben rendezték első kiállítását a helyi József Attila múzeumban. Azóta alig hallani róla, pedig ma is nagy ambícióval dolgozik.

Kőműves Kelemenné

Hódmezővásárhelyen született 1938-ban. Mindig vonzódott a festészethez, melynek minden mesterségbeli fogását maga küzdötte ki önmagának. 1961-ben eljutott a szegedi tanárképző főiskola nyári művésztelepére. 1965 óta rajz- és földrajzot tanít a Farkas Imre általános iskolában.

Munkássága?

Megfestette a magyarcsanádi templom 25 négyzetméter felületű ablakait. A közelmúltban készült el iskolája névadójának 3 és félszer 4 méteres falképe, ugyancsak a közelmúltban fejezte be tizenöt négyzetméteres batikolt falképét, amit a makói Szabadság téri kápolna részére készített, s mely a népdalok, népballadák világából meríti témáját. Forradalmi hangulatú, hét négyzetméteres munkája szintén a legfrissebb termések közül való. Ezt a képét a városi tanács vb szeretné megvásárolni.

— Min dolgozik most?

— Nagyon érdekel a nép élete, költészete, s úgy érzem ebben a témában új próbálkozásom az eddiginél is eredményesebb. Jelenleg egy 20 képből álló népdalsorozat tanulmányozása köti le az időmet. Ha minden jól megy, újabb munkáimat őszre kiállításon láthatja a nagyközönség. Közeli tervem az 1821-i makói árvíz megjelenítése Gilicze István parasztköltő múlt századbeli verses elbeszélése alapján. Erősen foglalkoztat a makói talicskások megörökítése is, mely az egykori kishagymások küzdelmes életét mutatná be az utókornak.

Solymár István a Művészet 1969. januári számában a következőket írja: „Jámborné Balogh Tünde legújabb batikfestményei ledöntik a műfajok határát: erőteljes faliképek. Egy törékeny, sok küzdelemben próbált autodidakta festőnő kudarcokon és kerülőkön elért oda, ahol művészi tehetsége kibontakozhat.".

A batikfestészetről, mint műfajról, a következőket mondja:

— Mindig érdekelt a monumentalitás. A batikolás technikája az első perctől otthonosnak tűnt, s mivel rengeteg lehetőséget kínál a népi motívumok megformálására, véleményem szerint fontos helyet kell kapnia a képzőművészetben...

Reméljük: őszre tervezett kiállítása felkelti a szélesebb körű érdeklődést művészete iránt.

KÓSZÓ JÓZSEF

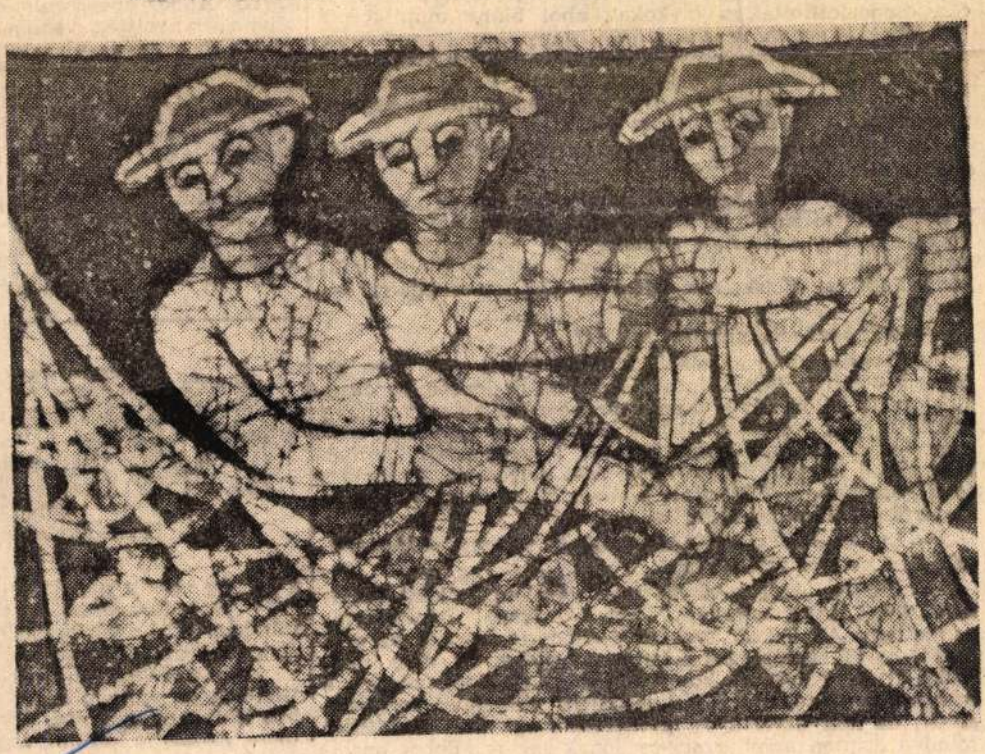

Hej halászok

Vendégül

Nagy Sándor

A Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaságról egyet s mást nemcsak a megyében, hanem az egész országban is tudnak. Például azt, hogy a maga köze 20 000 katasztrális holdjával az Alföld legszélsőségesebb, legaszályosabb tájegységéhez tartozik. A napsütéses órák száma 50 év átlagában 2068 óra.

Míg várakozom négy oklevél és egy díszoklevél szövegét jegyzem le. Ugyanis ezekkel azokat tüntették ki, akik *„a szocialista munkaversenyben, a termékek minőségéért, a takarékosságért, a magasabb termelési eredmények elérésért folyó harcban példát mutattak és az elért eredmények jutalmáért elnyerték az Élüzem-*, illetve *a Kiváló Vállalat-címet"*. A dátumok sorrendje: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968.

Mit takarnak a fenti számok? Szóljunk a számok nyelvén is:

	1964	1965	1966	1967	1968
Vállalati eredm. m/Ft	+25 138	+20 000	+15 711	+22 866	+21 443
Nyereségrészesedés napi munkabérben	8	12	7,2	20	32

Ennek a gazdaságnak igazgatója: *Nagy* Sándor.

— *Tudom: olthatatlan szeretettel csüngsz a mezőgazdaságon. Hol kezdődött ez a szeretet?*

— Kopáncsi gyerek vagyok. Szüleim tanyán laktak. Némi kis földhöz 1945-ben jutottak. Sokan voltunk testvérek. Csak én tanultam: 1943-ban városi ösztöndíjjal iratkozhattam be a vásárhelyi kétéves mezőgazdasági szakiskolára. Ez egy olyan jellegű iskolatípus volt, ahol a magyar királyi mezőgazdaság részére botosispánokat képeztek. A felszabadulás után azonban már megnyílt a lehetősége, hogy mezőgazdasági középiskolában érettségizzem. Szüleim nem akarták, hogy tovább tanuljak, és mégis beiratkoztam a budapesti Agrártudományi Egyetemre és 1953-ban diplomát szereztem. Soha életemben nem volt más szándékom, gondolatom, mint a mezőgazdaságban dolgozni. Iskolákba is mindig azért iratkoztam újra és újra, hogy többet és többet tudjak. Szerencsém volt: a felszabadulás megadta a lehetőséget erre és én kihasználtam...

Életútja a továbbiakban is a mezőgazdasági üzemekhez kapcsolódik: 1953-ban gyakornok a Barattyosi Állami Gazdaságban, egy év múlva már az Újvárosi Állami Gazdaság igazgatója, amit felvirágoztat, később saját kérésére a Békés—Csongrád megyei ÁG Igazgatóságának állattenyésztési főelőadója. 1960-ban a Kopáncsi Állami Gazdaság élére kerül, s mikor jó néhány állami és tangazdaság összevonásából megalakul, 1961-ben a Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság, ennek igazgatójává lesz.

— *Úgy tudom: ez a gazdaság mindig eredményesen működött? Mi a titka, ha egyáltalán van ebben titok...*

— Titokról nem beszélhetek, ha csak egyik rugója nem az az olthatatlan szeretet, amely bennem él a természet, a határ, az állat iránt. Oka? Ebben a légkörben nőttem fel, ebben élem ma is mindennapjaimat. S hogy ez milyen erős, hadd emlékezzem. Egyetemi éveim alatt előfordult, hogy oda csoportosították a diákokat, ahol hiány mutatkozott. Így tettek át engem is az állatorvosi tanszékre. Nem fült ehhez a fogam, s addig mesterkedtem, hogy két hónap múlva ismét az agrártudományin voltam. Én már akkor is tudtam, hogy van könnyebb és veszélytelenebb pálya, de az enyémnek szépségét semmi felül nem múlja...

— *Most is tanulsz, vizsgára készülsz. Nem volt elég a tanulásból?*

— Bizony nem! Igazgatói munkakörömet én nem *csak* szaktevékenységnek fogom fel. Az is, de *politikai* is. Ezért végeztem el a marxista—leninista esti egyetemet, s ezért iratkoztam be az MSZMP Központi Bizottsága mellett működő Politikai Főiskolára. Most az első év vizsgáira készülök.

— *Közbevágok: nem túl sok ez?*

— Megfordítom az előbb kimondott két szót: nem bizony! Szocialista társadalmunk rohamos fejlődése, gazdasági életünk fejlődésének üteme megköveteli az embertől, a vezetőtől, hogy tanuljon. Persze, akik továbbtanulnak, csak azok tudják, hogy ez nem könnyű. Nekem sem könnyű. akarat kell hozzá. Én nem nyolc órát dolgozom. A szombat és a vasárnap, a biztosított szabadság, no meg a család megértése kell mindehhez.

— *Az eredmények tanúskodnak jó vezetési módszeredről. Van valami sajátossága?*

— Ítéljen erről más. Én csak vázolom, miként csinálom. Abból sokat tanultam, amit gyakornoki időmben tapasztaltam. Az akkori utasításos rendszer kizárta az emberből és az emberekből a kezdeményezést. Én nem használok ilyen szavakat, hogy utasítom, elrendelem meg a hasonlókat. Mindenkivel konzultálok, mindenkit meghallgatok, ha kell érvelek és igyekszem meggyőzni mindenkit minden szinten arról, amit én jónak tartok. Ebből az eljárásból kicsendül az, amit szeretnék, amit akarok. Meg is értik ezt, és eszerint cselekszünk valamennyien. No per- [illegible] ha fegyelmezetlenséget tapasztalok, hanyagságot, gon-

— a m

A „gimnáziumi különítm

Az első fecskék 1962-ben csongrádi Fűtőberendezések Batsányi Gimnáziumból. Ba Sági Imre és Szőrfi András kö turált fiatalemberek okos, re tés után úgy döntöttek, hogy nek egyetemi álmokat, fütyü asztalok egyhangú unalmára, fias és érdekes szakma után vasmunka ilyen; ipari tanul gyárban.

— Érdekelt bennünket a fén szinte egymás szavába vágv láthatóan egységes meggyőz Tudtuk, szerszámkészítőkre sz nem hiába tanuljuk ezt a szak

Apák és bátyák példája se lasztásban, azoké, akik már gyárban dolgoztak. De az érett útja könnyebb volt, mint az gimnáziumi évek, a készségfe lásban eltöltött 12 év megtett Könnyebbé lett a tanulás a marábbb sajátították el amit előnyük volt abból, hogy más nem. Ez természetes is üzemi rend nem az iskolai, szakmunkás-bizonyítvány ala lyoz.

A gimnáziumi évek még s kárba. Ahogy megfogalmazták talános műveltség vonala m életünkben. Olvasunk, tanulun ban is, a Kecskeméti Felsőfo Technikumban levelezőként, n

Az érettségi nyújtotta tudás ség még sem ebben jelentkezik Sokkal inkább magabiztossá kedvű határozottságukban, eg ban. Leginkább abban, amit a tak, nem bánták-e meg, hogy fizikai munkát választottak, h an viszolyognak ettől.

— Hogy bántuk volna meg

PINTÉR ISTVÁN

12. Az elmúlt napokban, és több fura esemény tört mindent kellőképpen mérlege hogy bizonytalankodom, és a

— Arról van szó, hogy Le Illetőleg az esetedben. Valan hoz szüksége van rád. Így fogsz veszélybe kerülni, nem molnod, ha igent mondasz L

— Különben is, nagyobb folytatta az ügyvéd —, mintho

J. Balog Tünde, iparművén

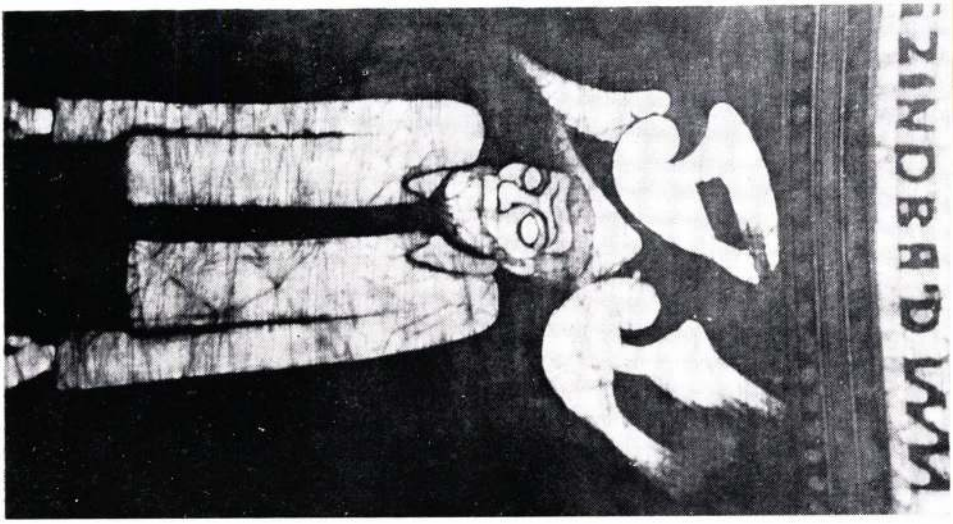

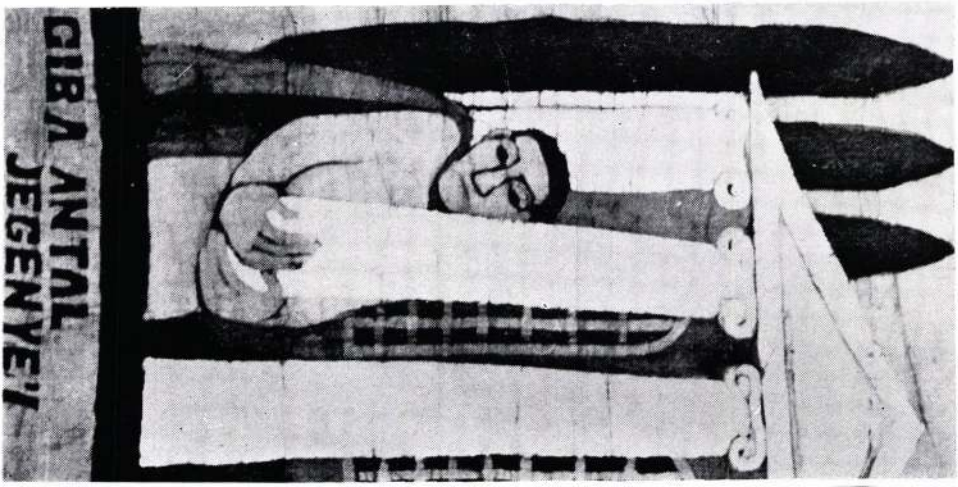

J. BALOG TÜNDE MUNKAI

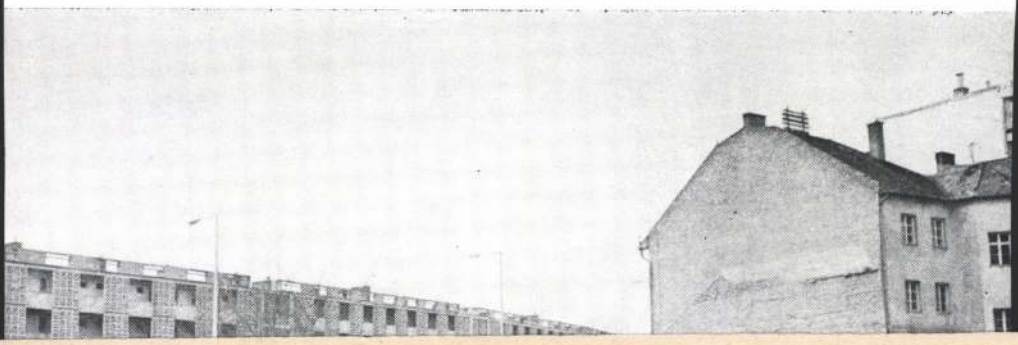

BALOG Tünde

Új Ember 1992. 10.2. 6.1.

Batik-imádságok
Jámborné Balog Tünde
kiállítása az Adalbertinumban

Nehéz dolog ma művésznek lenni Magyarországon. Különösen nehéz sorsa van az egyházművésznek, akit az elmúlt évtizedek emlékei is terhelnek. Visszás helyzetükre jellemző, hogy Budapesten alig van hely, ahol kiállíthatnának, egyedül csak az Adalbertinum, amely két év óta rendszeresen kiállítási lehetőséget kínál a kortárs keresztény művészetnek, elsősorban azoknak a művészcsoportoknak, amelyek a KÉSZ keretében működnek.

Erdélyi Zsuzsanna köszöntése alkalmával született meg az intézmény 19. kiállítása: Balog Tünde batikkiállítása. Balog Tünde művészetét annyira nem méltányolták, hogy szinte mindenki el is feledkezett róla. Pedig a makói művész sajátos technikájú, népi ihletettségű alkotásai európai színvonalat s egyben kuriózumot jelentenek. A most kiállított batik-képek nagyobb részének a témája vallásos jellegű: a népi imádságok és a népi vallásosság világa. Több batikon azok az imádságok jelennek meg képi élményként, amelyeket Erdélyi Zsuzsanna fedezett fel a nyilvánosságnak. Ezért kapcsolódott össze a néprajztudós köszöntése és a művész kiállítása.

Hadd hívjuk fel a lelkipásztorok figyelmét, hogy a batik-képeket templomokban is alkalmazzák, elsősorban külföldön, a liturgikus időszaknak megfelelően, liturgikus „biblia pauperumként". (Balog Tünde ilyeneket is alkotott már.)

(cs. b.)

r 12-én a Vatikáni Rádió. A vezetők, munka-
és a technikai alkalmazottak szentmisén vet-
észt a Szent Péter bazilikában. Homiliájában
o Sodano érsek, vatikáni államtitkár méltatta
nagy jelentőségű munkát, amelyet a rádió a
korszerű eszközeivel az egyház missziójában,
ész világra kiterjedő igehirdetésben betölt.
atikáni kertekben felállított első adóállomást
február 12-én Guglielmo Marconi jelenlétében
fel XI. Pius pápa. Jelentős lépés volt a rádió
ésében, amikor 1957 októberében üzembe he-
k Rómától északra — Santa Maria di Galeria
tén, mintegy 400 hektáron — az új adóállo-
amely mára 25 rögzített és két forgatható adó-
ával bővült, és rövid, valamint középhullámú
zásra egyaránt alkalmas.
atikáni Rádió, olyan jelentős személyiségek ré-
int Antoine Stefanizzi, Giacomo Mertegani, Ro-
Tucci és Pasquale Borgomeo — mára a leg-
bb nemzetközi rádióállomások egyikévé fejlő-
Mindennap 34 nyelven sugározza adásait az
világra, kapcsolatban áll a jelentős nemzetközi
nökségekkel. A hiteles és pontos híradásokon
agy jelentőségűek liturgikus műsorai, valamint
a programok — mint például esténként a pápa
vezetett rózsafüzér-imádkozás —, amelyek va-
le találkozást jelentenek a világ különböző
n élő és imádkozó hívek számára.
vaneves kora ellenére a Vatikáni Rádió friss-
s fiatalnak tűnik; a harmadik évezred küszö-
z egyház előtt álló feladatok „a pápa rádióját"
pi erőfeszítésekre ösztönzik.
önös jelentősége volt a Vatikáni Rádió adá-
k a valláselienes ideológiák légkörében élő egy-
számára: informálta őket a világegyház híreiről
II. Vatikáni zsinat határozatairól és azok meg-
ulásának menetéről, a szabad országok helyi
zaiban végbemenő megújulásról, és ébren tar-
bennük a katolikus öntudatot és az együvé tar-
érzését. E tekintetben a magyarországi kato-
ok is sokat köszönhetnek a Vatikáni Rádió szol-
ának, közelebbről pedig Szabó Ferenc jezsuita
kájának, aki közel húsz esztendeje szerkeszti a
nyelvű műsorokat.

BALOG Tünde

Péter: Balog Tünde malói tárlata. + Jambonné
Balogh Tünde Ricellitása.
= Péter 72-73.
83.

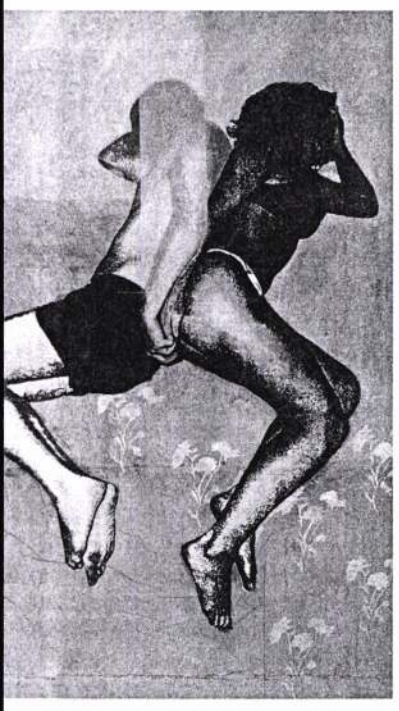

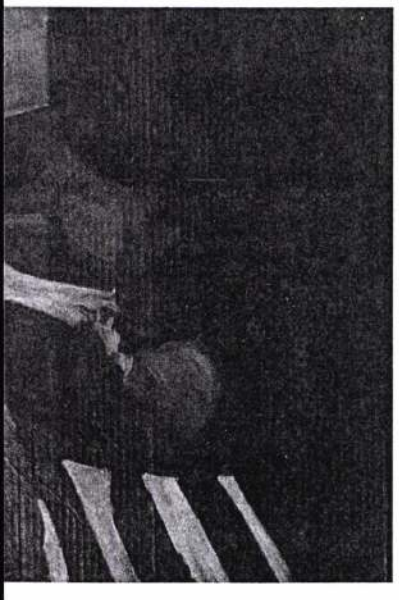

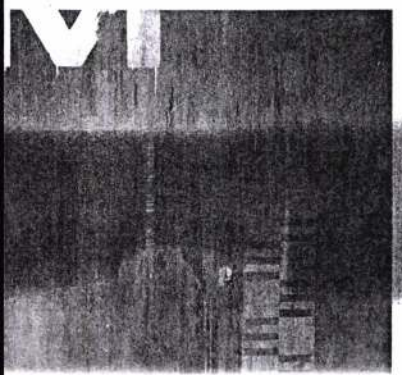

2004. július 9.
Pécsi Kisgaléria

Eszter, Tünde, Jóska és Miklós a *Diploma után*

Négy végzős festőhallgató úgy döntött, hogy a diplomaszerzés kötelező körei után, egy szűkebb társaságban megmutatják, mire jutottak a végén. Ez a vége persze éppúgy az eleje is valaminek, amit a magyar nyelv a pályakezdés kissé avíttas paneljével szokott jelölni. A „diploma után" cím sem éppen az érzékeny regiszterekben szól, de ezt a jelen idejű pillanatot talán nem is szükséges másképpen felfogni, mint egy állapot- és helyzetjelentést arról, ami a négy festőnövendéket 2004 táján foglalkoztatta. Mert ami utána jön, az a külső körülmények alakításán-alakulásán, a belső késztetések feszítő erején, a mentális-intellektuális adottságok továbbmunkálásán és „felélésén" — meg még annyi mindenen ezen kívül is — múlik.

Ahogy a beszélt történet mondja, Eszter, Tünde, Miklós és Jóska éveken át közös műteremben dolgoztak — innen a közös megnyilvánulás ötlete is. Előrebocsátom, tiszta kontúrú, egységes kiállítást láthattunk, négy világos profilt, gondolati pályát és festői alkatot.

Csávás Eszter egy magánjellegű, érzéki, de mondhatjuk, női tematikát jár körbe. De csak első pillantásra, mert ugyanennek a témának árnyalt, intellektuális-gondolati feldolgozásával találkozunk szembe. A címadással összevetve és végsőkig egyszerűsítve a kérdést: hogyan ragadhatók meg anyagban és technikában azok az érzelmileg telített pillanatok, amik alvás és ébrenlét rebbenékeny membránjaira vetülnek? Csávás Eszter sorozatának gondolati és technikai héjszerkezete több olvasatot kínál. Két alvó alakot láthatunk: férfit és nőt, alszanak. Felvett helyzetük, az összekapcsolódás, oda- és elfordulás minimális gesztusai nagy érzelmek hordozói is lehetnek, ám a technikai megvalósítás impresszionisztikusan leplezi e telítettséget. A perspektíva is egyszerű: minden síkban van kiteregetve, mint egy ágyon. Valóságos fény-árnyék kontrasztok, fókuszváltások, színfátylak, pausz, hengerelés, gyűrják át és kérdőjelezik meg e jelenet valóságosságát. A figurák gesztusai egymást feltételezik, leginkább együttesen nyerik el teljes értelmüket; ám ez a „teljes értelem" (vagy a teljesség maga?) épp olyan fiktív-vizionárius is lehet, mint amennyire reálisnak tűnnek e figurák. Bármelyikük, kitakarva, a másiktól izolálva – egyikük valóságosságát vonja kétségbe, vagy ami ugyanaz, a jelenet reális voltát erősítik. Csávás Eszter képe erős kép; képes egyetlen „interakcióban" ábrázolni az egészt, és a feltételezhető hiányt. A sorozatban való gondolkodás a formális ismétlődés nagy veszélyét rejti magában; Csávás Eszter tablói valami mélyebb rétegekből származó női tudás feszültségét hordozzák, amelyet a sorozat mindhárom eleme képes megtartani.

Fejős Miklós is sorozatokban gondolkodik; elkorrodált hajótestek „információt" hordozó részleteit teszi festményei kizárólagos témájává. Igen konkrét kérdésekkel foglalkozik, s eközben a jelenség mintha sajátos absztrakción menne keresztül. Fejős homogén, szinte informel felületeket csinál. Olajfestékkel, farost táblán kellene visszaadni az anyag romlékonyságát, látszólag homogén, monokróm felületekbe kell belevinni az idő kiszámíthatatlan és véletlenszerű játékait, rétegzettségét. Persze nem kategorikus imperatívusz ez, s Fejős Miklós, nem feledve, korábbi figurális festő énjét, nem engedi ki teljesen a valóságot a keze közül. Galamb, Fejős festői feladatot talált és megőrzésre méltónak tartott.

Fajka József volt a nagy meglepetés. Nehézkes installálásban, kicsi falrészen, középméretű temperaképek voltak összezsúfolva, ennek ellenére elevenen sütöttek a falról. Ritkán találkozik össze az ember magától értetődő festői nagysággal, ami szenzuálisan (és ezúttal nem perceptuálisan vagy konceptuálisan) tisztán szólal meg. (Tudom, ezt a nagyságot öregekre és halottakra, mondjuk Munkácsyra, Derkovitsra szokták mondani, meg manapság amúgy is magyarázatra szorul, mégis). Témáért sem megy messzire, csak a baromfiudvarba, gerlék, kapirgászó tyúkok és kakas közé. Lehet, hogy nem így történt, Fajka József mégis azzal a robusztus és romlatlan tisztasággal és egyszerűséggel ábrázolja őket, amely festészet legjobb hagyományai valahol az alföldiek, Nagy István, Nagy Balog János körül sűrűsödnek.

Ha Fajka tyúkjai földszagúak, akkor *Balogh Tünde* meg egyenesen éteri. Könnyed, makettszerű szürrealizmusában kétféle képhagyományt ötvöz; az atmoszférikus festészet kvázi impresszionisztikus allúzióit (ám ekkor észre kell vennünk, hogy felhőkkel, ködderl fedett vásznai inkább illusztratív elemek maradnak, mint afféle „dekoratív" háttér) és a figurális festészet történetmondó, játékos implikációit. Rutinosan.

Igaz, érettségi után szokás mondani, de kíváncsi vagyok, mi lesz, ha négy év múlva találkoznak.

Aknai Katalin

2004. július 16. – szeptember 12.
Pécsi Galéria

Pécsi textil

Puha nyári kavalkád

A textilművészeti kiállítások általában nagy közönségsikerrel járnak. A lágy anyagok testközeli érzékisége, amely a jelentéskonstruálásban nagy szerepet játszik, a női kézimunka és az aprólékos, időigényes megmunkálás archetipikus gyakorlata, a funkcionalitás és az autonomitás elmosódó határai és a szépség, kellemesség értékeinek dominanciája a befogadáshoz általában szükséges szellemi erőfeszítést a gyönyörködés és a kreativitás tiszteletének medrébe tereli.

Remekül időzítette a turistaszezonra a Pécsi Galéria annak a tizenöt textiltervezőnek a tárlatát, akik meghatározóan különböznek egymástól, mégis egyek abban, hogy valamilyen módon, művészi pályájukon Pécshez kötődnek. Örömmel kell leszögeznem, hogy bár a tárlat anyaga — stílusban, kvalitásban, célkitűzésben, technikában, hitvallásban — rendkívül heterogén, az alkotók nem pécsiségükről ismerszenek meg. A pécsi művészeti képzés talán éppen a széles látókörűséget, a szakmai biztonságot és a kísérletezés magabiztosságát jelenti.

A bemutató szellemi anyja *Pauli Anna*. Az ő kollekciójában érezhető a szándék, hogy egész életművét prezentálja. Azt a kiérlelt stílust, amely a népi szövésből indulva a nagyvonalú design színtrendekig ível. A lépésváltó neoavantgárd textiles nemzedék meghatározó tagjaként, meggyőző szakmai igényességgel mutatna példát, ha a többiek ezt elfogadták volna. Így kicsit bizonytalan az évszám nélküli műveket felsorakoztató válogatás célja, módszere. Miért éppen ezek kerültek ide, ezek-e a legjobb darabok, vagy ezek a „legpécsiebbek", vagy éppen ezek voltak elérhetők? A nagy nemzedéknél maradva: a pécsi születésű *Pápai Lívia*, akinek

BALOGH TÜNDE

Balogh Veress Erzsébet /Balázsfalva,1963.szept.4. -- /:festő. -- Sz:[redacted] Veress Sándor fef.lelkész, Balázs Erzsebet tanítónő. F:Balogh Csaba grafikus,keramikus. -- 1982:a marosvásárhelyi művészeti középiskolában érettségizett.1985/89: a Kv-i Ion Andreescu Képzőműv. Főisk. festészeti szakán szerzett okl. Az avantgarde Rózsa csoport kiállításain vett részt:1988:Szováta,1989/90:Kvár. --

C. Ro. -- 4150 Odorheiu-Secuiesc,Str.Morun,Nr.2.ap.15. -- T.959/14-145.

Ø

Balogh Vilmos

üvegfestő

készítette az alábbi

templom ablakait

edzett és kathedrál,

tehát nem festett,

üvegezéssel.

Nyáry Pál: A pécsi

ref. egyház története

Pécs 1908. 43 l –

Balogh Vilmos
üvegfestő
készítette az alsóvárosi templom ablakainak
díszes üvegezését 1907

Nyáry Pál: A pécsi
ref. egyház története
Pécs 1908. 43. l.

BALOGH Wanda - textilm.

TÁRLAT

Textilképek

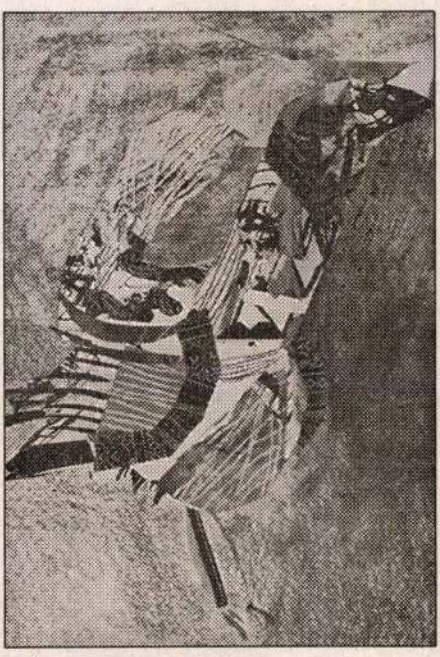

Fekete Nóra: Madaras gobelin

Déd- és nagyanyáink szobabelsőinek elmaradhatatlan díszei voltak hajdanán a sok-sok munkával, gyakran évekig készített gobelinek: Léda a hattyúval, holdfényben merengő, magányos szarvas, pásztorfiú és leányka idillje, az álmokban létezett tájak — kéklő hegyekkel, csergedező patakokkal. Mára, miként oly sok dolog világunkban, a textilművészet is hatalmas változásokon ment keresztül. Ezt az akár forradalminak nevezhető elmozdulást megfigyelhettük a nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola ötödéves, gobelin szakos tanulók munkáiból rendezett kiállításon. A Csontváry Kamaragalériában helyet kapott tárlaton Bagdány Franciska, Balogh Wanda, Fekete Nóra, Makláry Alexandra és Tardi Krisztina textilmunkái és tervei, valamint gobelinjei keltettek őszinte ámulatot a szemlélőkben. Mintha valami egészen más matéria — s nem a színes fonal, a megszőtt anyag — szolgált volna az ifjú tehetségeknek kompozícióik megalkotásakor. A hagyományos, figurális ábrázolás helyett az absztrakció szintjén kivetített tematika látható a képeken, szőnyeg- és textilterveken. És mégis, a „gyökerek" valahol a birsalmaillatú vendégszobák, szalonok tájékán keresendők. Mert onnan erednek.

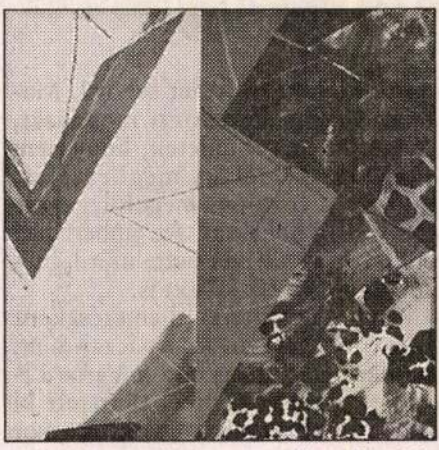

Balogh Wanda: Geometrikus formák

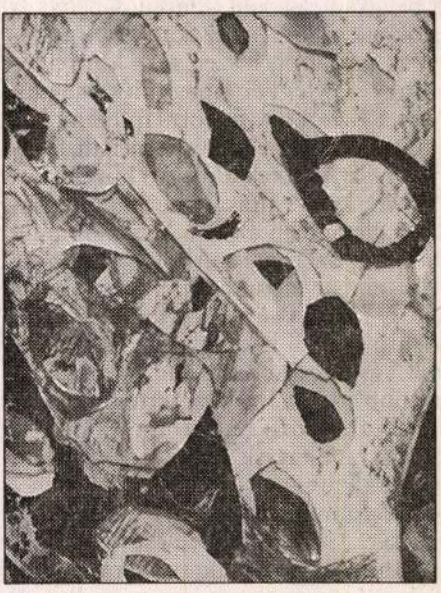

Makláry Alexandra: Textil terv
Balázs Attila felvételei

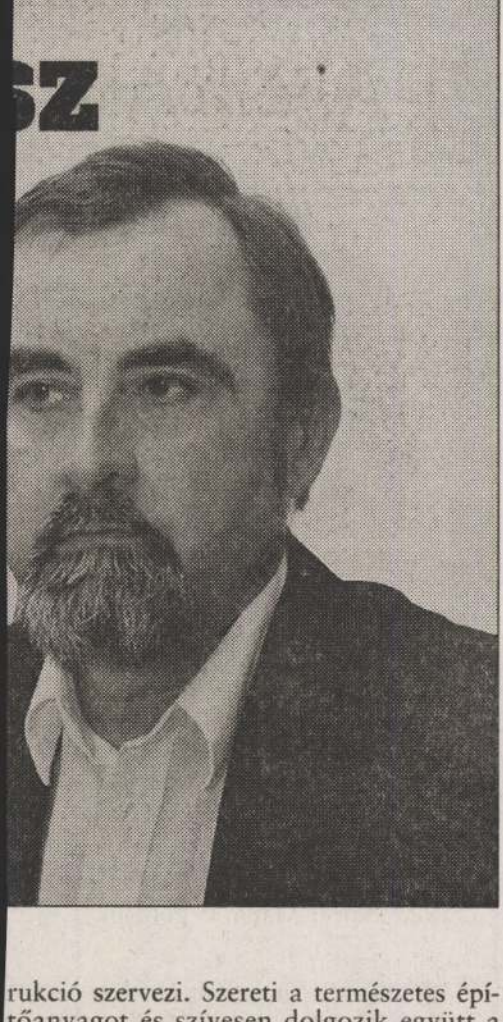

rukció szervezi. Szereti a természetes építőanyagot és szívesen dolgozik együtt a társművészekkel. Lényegében funkcionalista, de bizonyos engedményekkel. Szeret játszani a formákkal és annyiban hatott rá is az amerikai építészet, hogy gyakran kölcsönöz ötleteket a történeti építészetből, de azt erősen átgyúrja a maga egyéniségéhez mérve. Hihetetlenül gazdag ötletekben, ezt ki is használja, szinte minden alkotása külön egyéniség és ezért is nehéz jellegzetességeit számba venni. Ha azonban tudjuk, hogy ő egy adott épületnek a tervezője, erőteljes egyéniségére, parancsoló komolyságára rá lehet érezni, hogy ez a komolyság nem ridegség, legjobban belső építészeti tevékenysége tanúsítja. Belső terei oldottak, fegyelmezettek, de derűsek és közvetlenek, líraiak.

Akárcsak egyes írásai. Mert nem lehet nem említeni hogy irodalommal is foglalkozik. Magyar tanár akart lenni, gyakran publikál helyben, s a fővárosban. Humoreszkjeit adta a rádió, tévé, s kötetei jelentek meg. 1993 óta a Kossuth Lajos Tudományegyetem műszaki főiskola karának tanára.

Koroknay Gyula

igazgató

z hosszú távon nem vezet sehová. Maaménak vallom Pestalozzi mondását, mely szerint: úgy büntetek, hogy nem icsérek. A személyes megbeszélés, eggyőzés, a bizalom megelőlegezése lőrébb viszi a dolgokat. Az embert kell tni mindenütt, őt kell tisztelni a legnezebb körülmények között is.

— Munkám szakmai elismeréseként 984-ben megkaptam az Apáczai-díjat. látészalka önkormányzata a Város Éremes Pedagógusa címmel tüntetett ki valy. Elégedett ember vagyok. Amikor döntöttem hogy nyugdíjba megyek, em a nehézségek elől menekültem, haem beláttam, át kell adnom a helyet a ataloknak. Mégsem szakadok el végleesen az iskolától, hiszen az a kitüntetés t, hogy a Megyei Közgyűlés megvásztott a Közoktatási Közalapítvány kutóriumi elnökének. Így remélem tevéenyen részt vehetek a megye középiskoiinak szerkezetváltásában, megújulásaan. Az életemben az első helyen mindig munkám szerepelt. Ahogy telnek az vek az ember elgondolkodik, vajon azt biztos, mindig segítő és mindig tartó, ámogató családi hátteret nem hanyagolt-e el egy kicsit. Remélem, nyugdíjasént több idő marad szeretteimre, élenket bearanyozó unokámra, hogy egy icsit visszaadhassak abból a sok jóból, mit tőlük kaptam.

— Utódomnak sok sikert kívánok és zerencsét. Mert el kell ismerni egy sikees vezetőnek nemcsak tudásra, felkészültségre van szüksége, hanem sok-sok zerencsére is.

Balogh Zoltán

festő

l. Rapaics Ligeti

19. l.

Balogh Zoltán, Almási M.D.K.

körajzoló,

festő és író

1.) Lavotta — 1851

2.) Schwarz Gyula — 1855

Gerri, A magy. körajz. 1960 120

Balogh Zoltán

"A fiatal, tehetséges festész első müve„Az árulás" cimmel került bemutatásra, melyről igen nagy elismeréssel ir Bulyovszky Gyula: "II. Az állandó képmükiállitás" c. kritikájában.

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
7. sz. 335-339. lap.

Balogh Zoltán, festő

Divatcsarnok, 1853.dec.15.74.1504.

Iró-művészélet és Hirvivő.

Balogh Zoltán M.D.K.

Lavotta János arcképe /litográfia/

repr.

Keresztury-Vécsey-Falvy: A magyar zenetörténet képeskönyve

Bp. 1960. 165.l.

Balogh Zoltán

A genrefestészet müvelői közül három kiemelkedő müvészt sorol fel D.M.I.: "Állandó Mütárlat" c. ismertetésében, akik igen jeles alkotásokkal szerepelnek a nemzetközi kiállitáson: Balogh Zoltán, Orlai Petrich Soma és Jankó János.

DÉLIBÁB, Bp. 1855. dec. 9.
26. sz. 311. lap.

Balogh Zoltán

"Arczjelisme" c. alatt "tehetséges fiatal festész hazánkfia legközelebb oly müvet fog befejezni, melyben Lavater, Stör, Porta és Pernety hires physiognomisták tanainak főbb elveit szándékozik irodalmunkba bevezetni." Érdekessége, hogy a physiognomiai elvek magyarázatának alapjául magyar, nagy férfiak arczképeit fogja munkájában alkalmazni,-közli az Iró és Müvészeélet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. dec. 15.
74. sz. 1514. lap

Balogh Zoltán

festő

Lód

Cs. Járdányi Klára:

Szempontok irodalmi levelek
meghatározásához.

Magyar Könyvszemle

1940. 82. l.

A *Nagykanizsai városi könyvtár* olvasóinak 80%-a középiskolai tanuló, 10%-a tisztviselő, és 10%-a tanár, tanító, iparos, kereskedő, földmíves stb.

A kikölcsönzött könyveknek műfaj szerint való csoportosítása igazolja fentebbi állításomat, mely szerint a vidéki városok közönsége főként a szépirodalom termékeit olvassa. Néhány adat az 1938. évről:

Könyvtár	Szépirodalom	Ismeretterjesztő és tudományos irod. %
Győr	94·36	5·64
Sopron	96·97	3·03
Debrecen	93·72	6·28

Fontos kérdése könyvtárügyünknek a könyvtárak kooperációja. Pasteiner Iván dr., a közgyüjtemények főfelügyelője szorgalmazta ennek megszervezését annak idején. *Győrött már dolgoznak egy köz-*

Balogh Zoltán

~~1857.~~ ~~B. ismerv~~ A nyomorral kuzdő Izsó Miklós stobrász 1857. B. mutatta be a Sárossy Gyula költő köre tömörült fiatal irőknak, akik önzeadva a tanulmányut költségeit, lehetove tétték hogy Izsó Becsben jusson A Müegyletben ez évben

Bernát Gáspár (Gazsi)

VASTAGH GYULA
MŰVÉSZI SZALÓNJA
IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5.
LAKÁS: XI., ORLAI-UTCA 2.

Budapest, 1935, Jan. 5

Igen tisztelt Uram!

Meghizómmal, a Művészi Lexikon tulajdonosával el kell számolnom, s így kérem, szíveskedjék annak 10 pengős kedvezményes árát a csatolt befizetési lapon hozzám juttatni.

Teljes tisztelettel

[illegible]

Balogh Zoltán

1833-1878

Ltáb IV. 134

IV. 148.

l sitt kezdte meg

Festők és szobrászok

univerzális ismertetése

és bírálatát, ~~az~~ amit

~~Uj Nemzetékben kezdte~~

~~meg~~ s később a Pesti

Naplóban folytatott

Lapjai Szimyei. 492.h

Balogh Zoltán almási

Vénusz sof

A Fővarosi képtárban

Balogh Zoltán, almási, festő és író; szül. 1833 febr. 7-én Pesten, megh. 1878 jún. 9-én Tokajban. B. Pál földbirtokos fia. Iskoláit Pesten végezte s ugyanitt kezdte festészeti tanulmányait is, melyet Bécsben fejezett be. Még alig volt 14 éves, mikor 1846-ban első olajfestésű képével, egy csendélettel fellépett a pesti művészeti egyesület kiállításán. 1848-ban honvéd lett, s mint tűzértiszt Világosnál tette le a fegyvert. A szabadságharcz után főleg a festészettel foglalkozott, s a műegylet 1855. évi kiállításán Az árulás czímű nagyobbméretű olajfestményével keltett feltünést. Két évvel később Merengés a multon cz. olajfestményét állította ki, de úgylátszik maga is érezte, hogy még komoly tanulmányokra van szüksége, mert Jakabfalvy Jolánnal 1857-ben történt házassága után, nejével együtt Bécsbe ment s Rahl iskoláját látogatta. A következő évben azonban betegeskedni kezdvén, hazajött csobaji birtokára s a festészet mellett a költészettel is foglalkozott. 1861-ben Pestre költözött s 1862-ben »Új Nemzedék« czímen lapot alapított, melyet azonban politikai tartalmú czikkei miatt csakhamar betiltottak. 1872-ben nejével együtt Olaszországba utazott, honnan visszatérve, birtokán húzta meg magát, leginkább az irodalomnak szentelve idejét. Érdemeiért a Petőfi-Társaság 1876-ban rendes tagjává választotta s ekkor Budapestre tette át lakását, hogy állandóan az irodalmi élet központjában legyen. 1878-ban Csobajra utaztában Tokajon hirtelen halt el. Igazi művész temperamentum volt, akinek az 1850-es években Aradon a színpadon is voltak sikerei. Csekély számú olajfestményein kívül több kézirajza s nehány kőnyomatú arczképe (Lavotta, Schwarz Gyula, stb.) ismeretes.

BALOGH ZOLTÁN (1833—1878).

44. *Lisznyai Kálmán író arcképe.* Jelezve: rajz Balogh Zoltán 857. — Ceruza. — A M. Nemzeti Múzeum Széchényi könyvtárának ajándéka.

Szépm. Muz. graf. o.
61. kiáll (1931)
Uj szerem.

88.589

oktatásügyi miniszternek jelen kelet és
i Miklós ny.miniszteri tanácsos úrhoz
lata:

340 - 4
--------szám.
35 - 1931.

Az egri várbeli ásatásokre kiutal összeg végleges elszámolása.

melléklet száma:

A Műemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

Folyó évi junius hó 1-én 204. szám alatt kelt felterjesztésére, tudomás végett, másolatban megkül-

Balogh Zoltán

1833–1878

Árv. Csarnok

63. aukc. 1932. okt.

Női képmás, of.

BÉTA
IRODALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST: VI., ARADI-UTCA 10.
TELEFON: AUT. 207-54-57.

Budapest, postabélyeg kelte.

Van szerencsénk mellékelten meg-
küldeni a Kóbor Tamás válogatott müveiért

Kikiáltási ár pengőben

3075. BAHR, HERMANN, Tagebücher. 1917—1918. Verlagsanstalt Tyrolia. 1918—19. 8r., 2 kötet. er. papírktsek . . . . . 2.—

3076. BAJZA (JÓZSEF), Kritikai lapok. 1. füzet. 1831. K. 8r., er. papírkts . . . . . 1.—

3077. BAJZA, Versei. Pest, Kilián Gy. 1836. K. 8r., egykorú vkts. Ritka első kiadás! . . . . . 5.—

3078. BAJZA JÓZSEF. Összegyüjtött munkái. 3. kiadás. Sajtó alá rendezte BADICS FERENCZ. Bpest, 1900. 8r., 6 kötet, er. vktsek . . . . 8.—

3079. BALÁSHÁZY JÁNOS. Az adó és még valami. Pest, 1830. 8r., fve. Er. borítékban . . . . 2.—

3080. BALÁZS SÁNDOR. A mama tyúkszeme. (Polgári, de azért regényes történet.) Esztergom. Hozzákötve: ECKSTEIN ERNŐ, A vörös Julcsa. Esztergom. — DICKENS KÁROLY, Egy arisztokrata nő. Beszély. Ford.: DALLOS GYULA. Esztergom. 12r., fvkts 1.50

3081. BALLA KÁROLY, Zsebtükör. 1825. Pest, Landerer. 12r., er. kartonkts . . . . . 3.—

3082. BALLAGI ALADÁR, XII. Károly és a svédek átvonulása Magyarországon 1709—1715. Bpest, Akadémia. 1922. 8r., fve 1.50

3083. BÁLINT JENŐ, Benedek Péter földművesfestőművész. Bpest. É. n. K. 4r., er. vkts. Illusztrációkkal 1.50

3084. BALLA ANTAL, A legújabbb kor világtörténete. Az utolsó hatvan esztendő világpolitikai eseményei. Bp. Egy. Nyomda. 1932. 4r., er. vkts 4.—

3085. BALLA ENDRE főjegyző aláírásával kibocsátott első rendelkezések a köztehervíselésről. Pest, 1848. márc. 20-i kelettel, 2 drb. . . . 5.—

3086. BALLA GERGELY, Nagykőrösi krónika. Kecskemét, 1856. 8r., vkts. (Címlapján könyvtári bélyegzők.) . . . . . 3.—

3087. BALOGHY LÁSZLÓ, Nemzetiség és alkotmányi mozgalmak honunkban. Pest. 1841. 8r., fve. Er. borítékban . . . . . 2.—

3088. BALOGH ZOLTÁN, Összes művei. Sajtó alá rendezte ZALÁR JÓZSEF. Bpest, é. n. 8r., 3 kötet, er. vktsek. (Kissé foltos pl.) . . . . 4.—

3089. BÁNÓCZY GYÖRGY végrendelete 1749. jan. 11-i kelettel rokonai aláírásával . . . . 2.—

3090. BARÁTH FERENCZ, Aesthetika. A verstan rövid vázlatával. Pest, 1872. 8r., fve . . . . 1.—

3091. BARCSAY-AMANT ZOLTÁN, A magyar lovassport története. Bpest, 1932. 8r. 3 rész 2 kötetben, fűzve . . . . . 3.—

Kikiáltási ár pengőben

3061. A TISZAVÖLGY ÁTNÉZETI TÉRKÉPE. 1:400.000. A m. kir. földmívelésügyi miniszter kiadványa. 1902. 8r., er. vászontokban . . . 1.50

3062. A VALÓDI SZAKÁCSSÁG VAGY: LEGÚJABB ALAPOS ÉS TELJES PESTI SZAKÁCSKÖNYV. Pest, 1843. 8r., fve . . . . 2.—

3063. A VILÁGIRODALOM TÖRTÉNETE. Bpest, Révai. Lex. 8r., 2 kötet egybekötve, fvkts . . 6.—

3064. A VILÁG KÉPEKBEN ... 50 rajzolat által kísérve és pontosan leírva. Mulattató s oktató olvasókönyv. (Garasos tár 1834. 1—12. sz. minden, ami megjelent!) Lipcse, 1834. 2r., fvkts . . . 5.—

3065. AZ ELSŐ FOK SZERTARTÁSKÖNYVE. Budapest Kel.: 5902. 4r., er. vkts. . . . . 2.—

3066. AZ ESZTERGOMI FŐEGYHÁZMEGYEI KÖNYVTÁR „EX-LIBRIS" KÖNYVJEGYEINEK LAJSTROMA. Egy színnyomatú és 12 eredeti rézmetszetű képpel. Esztergom. 1903. 8r., fve . . . . . 3.—

3067. AZ 1848- ÉS 1849-DIKI MAGYAR SZABADSÁGHARC VÉRTANUINAK EMLÉKKÖNYVE. Pest, 1873. 2r., er. vkts. Lithográfiákkal . . . . . 4.—

3068. AZ INDIAI BÖLTS. Vagy miként lehet az ember boldog e társaságos életben. Ford.: CS. J. által. Debreczen, 1815. 8r., fve . . . . . 2.—

3069. AZ OSZTRÁK-MAGYAR MONARCHIA IRÁSBAN ÉS KÉPBEN. Bpest, 1887—1907. 4r., (21 kötet helyett csak) 17 kötet, er. vktsek . 16.—

3070. AZ OSZTRÁK-MAGYAR MONARCHIA IRÁSBAN ÉS KÉPBEN. Bpest, 1887—1901. 4r., 20 kötet, er. piros vktsek . . . . . 24.—

3071. BACH, MAX, Die Renaissance im Kunstgewerbe. Sammlung ausgeführter Gegenstände des XVI. und XVII. Jahrhunderts. Stuttgart. 4r., fvktsű mappában. 72 színes táblával . . . 30.—

3072. BACON, FRANCISCUS, BARO DE VERULAMIO, Opera omnia. Hafniae, 1694. Folio, pergamentkötés . . . . . 16.—

3073. BACSÁNYI JÁNOS, Költeményei válogatott prózai írásaival egyetemben. Kiadta TOLDY FERENCZ. Pest, 1865. K. 8r., fvkts . . . . 3.—

3074. BAEDEKEREK. Deutschland. Leipzig, 1926. —, Berlin. 1927. —, Grece. Manuel du voyageur. Leipzig—Paris. 1910. 8r., 5 kötet, vktsek . . . 1.—

Balogh

B. 8. *Zoltán*, almási, festő és író, * Pest 1833 febr. 7, † Tokaj 1878 jún. 9. Bécsben Waldmüllernél, majd tíz évvel utóbb Rahlnál tanult festeni. A Pesti Műegyletben 1855. Az árulás, 1857. Merengés a multon c. olajfestményeit állitotta ki. Litográfiával is foglalkozott (Lavotta, Schwarz Gyula stb. arcképei).

L v 102

E. gy. I. 68. l

545

545. Joos de Momper.

Sz. Antwerpenben 1564-ben. † ugyanott 1634 körül.

Búcsújáró-hely.

Balról, a hegyoldali barlangban, az oltárnál egy pap misézik, a kinek egy barát ministrál. Az oltár körül szerzetesek, asszonyok és férfiak térdelnek. Közelükben egy kutya szaladgál és egy felmálházott szamár legel, melyre gazdája támaszkodik. A kereszt előtt imazsámoly áll. Középütt a szenteltvíz-tartónál két barát beszélget és kissé idább a vörös köpenyes férfinak a harmadik szerzetes magyaráz. Mögöttük levett kalappal katona közeledik és a sziklán férfi ül. Jobbról fehér kutya, földmíves és két lovász köti le figyelmünket, kiknek egyike a kőre telepedett. A háttér hegyes vidék, honnan ketten jönnek, fönt madarak röpködnek és az égbolt felhős. Az alakok valószínűleg Dávid Tenniers I-től valók.

I
256.

Fa, méretei 53 : 74 cm. — Mündler: XII. 38.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1835: I. 23. *J. Momper:*

SZINYEI MERSE PÁL (1845—1920): ALVÓ NŐ
A művész vázlatkönyvéből

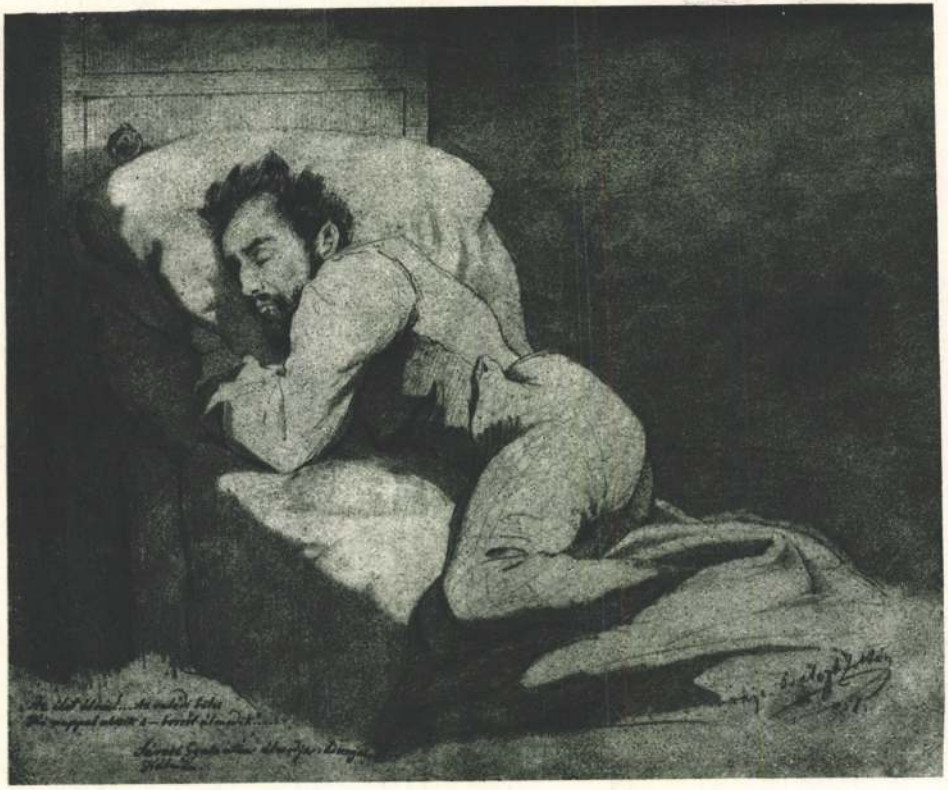

BALOGH ZOLTÁN (1833—1878): LISZNYAI KÁLMÁN ÍRÓ ARCKÉPE. 1857. Ceruza
A M. Nemzeti Múzeum Széchenyi Orsz. Könyvtárának ajándéka

Hoffmann Edith dr. A Képzőművészeti Múzeum új szerzeményei
MAGYAR MŰVÉSZET 1931. 416.

Balogh Zoltán

MAGYAR MUVESZET
1931. 398. 416

Hoffmann
Edit cikke

Sparigazolvány. (nyomtatvány.)

Balogh Zoltán

festő

Waldmüller tanítványa

Kert. Ung. 121. l.

Rhedinger, Nicolaus IV. 219.

Balogh Zoltán

almási

l.

1846-48 Pesten

Tanult

Csendélet, Mnegyl.

1846.

LykaMagymúI300-50

528.l

Simon		Izraelita: Markesv. 12.
Csütörtök **29** Nárcisz		Protestáns: Zenó Görög: Anasztázia Izraelita: Khanisi böjt
Péntek **30** R. Alfonz	☾ Holdtölte 6 ó. 58 p.	Protestáns: Kolos Görög: Zenób Izraelita: Markesv. 14.
Szombat **31** Farkas	Nap kelte 6 ó. 41 p. — Nyugta 16 ó. 46 p.	Protestáns: Reform. eml. Görög: Epimak Izraelita: Vajere

Balogh Zoltán

l.

112 1857. Rahlnál tanult Beisben.

1858. csobaji bestorára tert vinza

Lykanemzromantika

~~19~~, 68, ~~88~~, 112, 127, 183, ~~212~~, ~~228. l~~

Fenti ismertette meg

127 Izsó Miklost Sárossy Gyula költő barátaival akik önzeadták becsi tanulmányutja költségeit.

Fenti 1852. megfestette Sault a próféta ábrázolott. (183)

Izodiro Ereszkiér

Balogh Zoltán Pesten

1855. szept.–okt. kiáll. Műegylet.
Az árulás, olajt., 225 ft.
1857. máj.–jún. kiáll.: Merengés
a multon, olajt., 100 ft.

Pesti Művészeti Egyesület kiáll. lajstromai
1846. 1855, 1857.—

Galicia III. 135.

Balogh Zoltán

Izsó Miklós arcképe,
ceruzarajz

l.

Petr E.M. magyarművész
arcképek

5. l.

A xv.

1292. *Madonna a g*

Térdig látható, kissé
palástját fogja, baljával pedi
Jézust karolta át. Kibontott
alatt ing látszik. A gyermek
jának sarkát fogja, nyakán g
mint Jézus fejét dicsfény öv
felül a félkörív alatt, szárn
münket.

Stucco-dombormű, méretei
Vétetett 1894 szeptember 13-á
448·42 K-án. — Elszámoltatott
— Az elszámolásra nézve lásd az
28-iki 61301 sz. min. előadmá
hagyta az 1900 november 28-i
augusztus 26-iki 373 eln. sz.

Jegyzet. L. az 1896-iki l
— Preisliste N° 67.

III 3-

Pl.
Vét. 1894.

Balogh Zoltán

almási, festő és író

L.

Lendvay-Szentiványi

84. l.

Mintanyomtatvány iskolai használatra.

Az 1885. évi IX. t.-c. 28. §-a alapján bélyegmentes.

Kér

letétbe helyezett érté

A járadékkönyvecske száma: _____

Kérem a postatakarékpénztárt, szives
letétben levő értékpapirokból _____

_____

_____

eladni és ellenértékét az alábbi cimre elküldeni.
a szintén csatolt betétkönyvecskér

Kelt _____

Jelszó:

_____

A postaalkalmazott aláírása:

_____

P.

Balogh Zoltán

író és fertő

irod

Tóth Béla: A magyar anekdotakincs. Bp. 1935. 437. l.

LIPÓTVÁROSI BUTORSZÁLLÍTÓ ÉS FUVAROZÓ K.F.T.

BUDAPEST V.,
VISEGRÁDI-U. 30
TELEFONSZÁM:
90-3-21

TISZTELT CIM!

Tudomásunkra ju
kodunk költözése l

Költöztetünk cs
autókkal vidékre i
pénzszekrényt, por
szerű becsomagolás
golásért teljes an
munkásokkal dolgoz
foglalkoznak. Ládá

Felhivjuk továb
vakkal és kocsikka
rendelkezésére boc

Árainkat a suly
alacsonyabban kalk
tétlen kérje tisz
kötelezettség nélk

Várva nb. felhí
készen

WOLLNER-

Balogh Zoltán †

Vas Lyc. 1878. 385. l.

Balogh Zoltán, egyike jobb nevü költőinknek, elhunyt Tokajban, 45 éves korában. Utóbbi években csobaji birtokára vonult a fővárosi központból, hol az irodalmi köröknek egy időben közkedveltségü tagja volt. Széleskörü müveltséggel birt, melyet atyja, a nagyhirü néhai Almási Balogh Pál körében sajátitott el s a festészettel és zenével is alaposan foglalkozott. A szabadságharczban is részt vett, mint 15 éves ifju állván be a honvédek közé. A költészet terén az ötvenes évek közepén lépett föl, s főleg sikerült genre-képeivel hamar jó nevet vivott ki. Legkiválóbb müve az „Alpáry" czimü költői beszély, melyet a Kisfaludy-társaság adott ki. Ezenkivül önálló kötetekben megjelent költeményei tesznek tanuságot képességeiről. A hatvanas évek elején szépirodalmi lapot is szerkesztett, az „Uj nemzedéket", mely a fiatalabb irók szövetkezésének közlönye volt. A magán életben igen szeretetreméltó férfiu volt, s halála mindenütt mély részvétet ébresztett, a hol csak ismerték.

Balogh Rudolf fényképe.

A HÁZI KISASSZONY KIOSZTJA AZ ÉTELT.

Népszerűségét, kedveltségét, országos tekintélyét mind az okozta, hogy ennek a korszaknak ő volt a legvonzóbb szereplő egyénisége, a ki a sirva vigadozásban is, a pódiumon is egyforma hatással tudta a sziveket a nemzeti ügy iránt ébren tartani. Hagyatékából három olyan képet mutatunk be ezuttal, melyek az ötvenes évek derüs, romantikus és kissé szabados irói életéről beszélnek. Az egyik Balogh Zoltántól való rajz, mely alvó állapotában ábrázolja Lisznyait — ágyban, párnák között. — A másik kettő egykoru fotografia: egyiken ő és Vahot Imre, a harmadikon ismét Lisznyai divatos magyar ruhában, árvalányhajas kalappal és a szintén általa divatba hozott bajusz nélküli viseletben megörökítve. A félig-meddig jurátusi szinezetű «magyar világ»-nak érdekes dokumentumai e fotografiák, melyekből sok ezer darab forog még bizonyára közkézen. Holott érdemes volna egybegyűjteni ezeket is, mert az ilyen képek is dokumentumokat nyujtanak nemcsak a kor szelleméhez, hanem az egykoru irói élet intimebb ismeretéhez.

ARATÓ-ÜNNEP.

Mi, kik öregebbek vagyunk, ezelőtt harmincz vagy negyven esztendővel nem hittük volna el semmikép, hogy valaha Magyarországon is gyökeret fog verni a szocziál-demokráczia. Azt meg épen lehetetlenségnek tartottuk akkoriban, hogy a földmivelő osztályban is legyenek valaha hivei. Mikor Frankl, a párisi kommün egykori minisztere haza jött Budapestre s el kezdte szervezni a fővárosi munkásokat, csakis a malommunkások csatlakoztak hozzá, s úgy találta ő maga is, hogy az ő tanai számára nagyon terméketlen a mi talajunk. Iparunk alig van, a gazdasági munkások pedig már foglalkozásuknál és természetüknél fogva — legalább úgy látszott akkor — akadályai és gátjai a tanok elterjedésének. És ime néhány év óta akkora haladást tettünk ezen a téren, hogy még az arató-sztrájkokkal is megismerkedtünk.

Bizonynyal sok oka van annak, hogy a szocziál-demokráczia a mezei munkások között is hivekre talált. Ez okok közül nem a legutolsó az, hogy megszünt a patriarkhális viszony gazda és cselédje között. Ma munkás és munkaadó úgy állanak egymással szemben, mint a kiket nem köt egymáshoz más, mint a napszám. Tehát az, a mit az egyik fél emelni, a másik lejjebb szállitani óhajt, és a mi ép ennélfogva örökös viszálykodásnak a szülő oka.

A régi patriarkhális időben a cseléd bizonyos tekintetben családtagnak tarthatta és tartotta magát. Osztályosa volt a gazda örömének és bújának, s ezer belső szállal volt hozzá fűzve annak sorsához. E szálak egyike, s az akkori felfogás folyománya volt az arató-ünnep.

Vogt István fényképe.

AZ ARATÓK FELVONULÁSA.

Vogt István fényképe.

AZ ARATÓK MEGÉRKEZÉSE A KASTÉLYHOZ.

ARATÓ-ÜNNEP LOVASBERÉNYBEN.

Mikor vége volt a takarásnak, örömünnepre gyűltek össze mindazok, a kiknek részök volt a munkában. Tehát a gazda, a cselédek és az aratók. De az ünnepeltek főképen az aratók voltak, övék volt a munka nagyobbik fele. Ők voltak az ünnep vendégei. Ők az ünnepeltek. A gazda egyszersmind házigazda volt. A ki megvendégelte az ő segitőit, munkatársait. S nemcsak megvendégelte, mint magához hasonlóakat, de rendszerint ki is szolgálta. Ezen a napon a cseléd ült az asztalhoz, s a gazda hordta körül az ételt és az italt.

Az a cseléd és az az arató, a kit igy becsültek meg, nem táplálhatott ellenséges indulatot a gazda iránt.

Hejh be kár, hogy ez a szép patriarkhális szokás kiment a divatból! Érzi mindenki, hogy jó lenne e szokást felujitani. Kezdik is már az ország különböző vidékein. E hó 12-ikén nagy fénynyel ülték meg az arató-ünnepet gróf Cziráky Antal lovasberényi uradalmában. Olyan módon, a hogy a régi időben szokták volt. Mintegy nyolczszáz munkást vendégelt meg a házigazda. S igazi belső szeretet kapcsolta össze ezt a sok embert, mert a munkások évek hosszú tapasztalatából ismerték meg az ő gazdájukat, s meggyőződtek felőle, hogy nemcsak munkaadójuk nekik. Az igaz, hogy az ő uradalmában nem is volt arató-sztrájk soha.

meg a levegőt . . . Az öreg Tárkányi rögtön megállt. Szemei villámokat szórtak. Kardja ösztönszerüen kisuhant hüvelyéből és fütyülve hasította végig a levegőt, a mint izmos, fekete marka megsuhogtatta a sulyos pengét.

— A svadrony! — kiáltotta vad örömmel.

— Igenis, ezek a mieink . . . megtámadták a Ludvigokat!

— Mennénk tán oda, őrmester úr! — kiáltották a legények össze-vissza.

— Vorwerts! Azaz, hogy — vissza. Meg ne mozduljon senki! Mert hátha nem segít a magyarok istene . . . Aztán mi lesz ezzel a kis leánynyal?

S nem mozdult helyéből egy lépést sem az öreg strázsamester, bár szinte sebet vágott szivébe a vágy, hogy ott legyen ő is, emberei is, a többiekkel. Ugyanez a gyilkos tűz lobogott huszárjai lelkében is, de azok is helyben maradtak, mint a czövek . . . mert mi lesz a kis leánynyal?

Sulyos perczek következtek . . . a huszárok lélegzet nélkül lesték az ütközet végét.

Végre úgy egy negyedóra mulva a lövöldözés egyszerre megszünt. Mintha elvágták volna A huszársvadron trombitása messzehangzó, diadalmas hangon fujta ki szózatos kürtjén az *abschlag*-ot, meg a gyülekezőt. Az ütközet sorsa eldőlt, a «Királykő» orma a huszároké maradt. Tárkányi Mózes megsimogatta a kis leány sápadt arczát, azután megfordította lova fejét és kifelé indult emberei élén az erdőből, lehorgasztott fejjel hallgatva, szomorúan, mint a kit valami nagy bánat ért.

. . . Ez volt az egész téli hadjáratban a legnagyobb huszár-bravur.

IRÓI FOTOGRAFIÁK.

A tehetségüknél fogva kiváló vagy a kor viszonyai folytán nagy szerepre emelkedett emberek megismeréséhez az *adatok*, az újabban igen lekicsinyített és feleslegeseknek nyilvánított adatok szolgáltatják a nélkülözhetetlen bizonyítékokat. Ezek nélkül a maguk valóságában módunkban sem lenne sohasem az egyes korokat és embereket megismernünk. Minél jellemzőbb és minél inkább rávilágít a korra vagy az emberre az ilyen adat, értéke annál jelentősebb. Újabban ilyen sajátságai által válik irodalomtörténeti becsűvé egy kéziratgyűjtemény, mely a *Lisznyai* Tihamér miniszteri osztálytanácsos és *Lisznyai* Elemér dr. adományozásával nem sokára a Nemzeti Muzeum tulajdonába fog kerülni. Édes atyjuknak, az ötvenes évek ritka népszerűségű, országosan ismert költőjének, Lisznyai Kálmánnak írói hagyatéka ez, mely 1840-től kezdve 1862-ig, a huszonkét évre terjedő korszak számos becses emlékét tartalmazza. Irói levelezéseket, kiadatlan költeményeket, prózai dolgozatokat, kisebb-nagyobb vázlatokat, hangjegyeket, stb. tartalmaz még ez a gyűjtemény, de van benne ezenkívül egy igen értékes kollekczió, mely egykorú karrikatura-rajzokat és írói fotografiákat őriz. A gyűjteménynek ez a része érdekel ezuttal bennünket leginkább s mai reprodukczióink alkalmából e rajzok és fotografiák érdekességének megállapitása bir reánk nézve legközelebbi aktualitással.

LISZNYAI KÁLMÁN.

LISZNYAI ÉS VAHOT IMRE.

Lisznyai Kálmán hagyatékában levő írói arczképek ugyanis kétfélék: fényképfotografiák vagy Balogh Zoltán, Jókai és mások által készített rajzok és kisebb festmények. A fényképek sorában találjuk Czuczor Gergely, Tóth Endre, Madách Imre, Pákh Albert, Vidos János, Vahot Imre, Nyáry Pál, Király Pál, Lisznyai Kálmán, Toldi István, Toldi László, Toldi Ferenczné, Szilágyi Virgil és anyja, Tóth Kálmán, Majtényi Flóra, stb. egykorú fotografiáit. Valamennyi író és politikus magyar ruhában van. A rajzok közül egy Duna-vizes targonczával járó tótot ábrázoló karrikatura, valószinűleg Baloghtól, továbbá Jókainak egyik állitólagos festménye, Balogh Zoltán önarczképe és Lisznyai Kálmánról készített rajza a figyelemre méltóbbak.

Az írói fotografiák között több csoportkép, nehány párjelenetes és a Lisznyait ábrázolók mind olyanok, melyek kommentárt igényelnek. Az abszolutizmus alatt, kiváltképen az 1859-iki osztrák-olasz-franczia háború idején Magyarországon olyan erős naczionalista áramlat támadt, mely rányomta bélyegét az irodalmi és társadalmi élet minden nyilvánulására. Ekkor kezdődtek az országra szóló tüntetések a nemzetiség és a magyar nyelv jogaiért; ekkor tartották a főváros példája után az ország minden részében a Kazinczy-ünnepélyeket s ekkor támadt az agitáczió tüzességének bizonyságául egy oly divat a viseletben, mely a magyart helyezte első helyre és kigúnyolta, nevetségessé tette mindazokat, a kik nem siettek a magyar divat termékeit családjuk körében meghonosítani. Ebben a mozgalomban az íróknak elsőrendű szerep jutott. Az abszolutizmus alatt nagy részük állandóan magyar ruhát viselt, lapjaikban pedig izgattak — többszöri letartóztatások és bebörtönöztetések ellenére — a magyar ruha felvételére, mert a passziv rezisztenciának ez is egyik eszköze volt az osztrák hatalom elnyomása ellen.

Lisznyai Kálmán volt egyik kezdeményezője ennek a mozgalomnak s ő csinált körülbelül a legnagyobb kultuszt a magyar viseletből. Árvalányhajas kalap, sarkantyus csizma, fokos, czifra mente, szür, dolmány, atlila az ő ruhatárában sohasem hiányoztak s mihelyt két évi sulyos katonáskodása után hazabocsátották, megkezdte az izgatást minden téren az osztrák hatalom ellen. Versekben, történeti értekezésekben, országos szavaló körutakon folyt a tüntetés tizenkét évig szakadatlanul s belevitték a nemzeti gondolatot még az olyan magánjellegü és tisztán szórakozásra tervezett összejövetelekbe is, mint a korcsma és kávéházi élet. Az úgynevezett sirvavigadás korszaka volt ez Magyarországon, mikor a nemzeti önállóság megszünése és a helyébe került durva önkény az egyesek életét is kizökkentette a maguk rendes menetéből. Ebben a korszakban váltak legnagyobb jelentőségüvé egyes kávéházak és vendéglők, hol összegyülekeztek naponkint az irók, hogy a folyton megujuló önkény ellen maguktartását megállapitsák. Volt természetesen némi póz és némi szinpadiasság is sokszor az ilyen tulontul való naczionalista tüntetésekben, de jóhiszeműségük kétségtelen, valamint az is, hogy e tüntetések rendezői szabadságukkal és vagyonukkal játszottak állandóan. Főrendezője és főgyujtogatója e tüntetéseknek szintén Lisznyai Kálmán volt, kinek irodalmi működésében is az agitátori elem a tulnyomó.

BALOGH ZOLTÁN RAJZA LISZNYAIRÓL.

meg a levegőt . . . Az öreg Tárkányi rögtön megállt. Szemei villámokat szórtak. Kardja ösztönszerüen kisuhant hüvelyéből és fütyülve hasította végig a levegőt, a mint izmos, fekete marka megsuhogtatta a sulyos pengét.

— A svadrony! — kiáltotta vad örömmel.

— Igenis, ezek a mieink . . . megtámadták a Ludvigokat!

— Mennénk tán oda, őrmester úr! — kiáltották a legények össze-vissza.

— Vorwerts! Azaz, hogy — vissza. Meg ne mozduljon senki! Mert hátha nem segit a magyarok istene . . . Aztán mi lesz ezzel a kis leánynyal?

S nem mozdult helyéből egy lépést sem az öreg strázsamester, bár szinte sebet vágott szivébe a vágy, hogy ott legyen ő is, emberei is, a többiekkel. Ugyanez a gyilkos tűz lobogott huszárjai lelkében is, de azok is helyben maradtak, mint a czövek . . . mert mi lesz a kis leánynyal?

Sulyos perczek következtek . . . a huszárok lélegzet nélkül lesték az ütközet végét.

Végre úgy egy negyedóra mulva a lövöldözés egyszerre megszünt. Mintha elvágták volna A huszársvadron trombitása messzehangzó, diadalmas hangon fujta ki szózatos kürtjén az *abschlag*-ot, meg a gyülekezőt. Az ütközet sorsa eldőlt, a «Királykő» orma a huszároké maradt. Tárkányi Mózes megsimogatta a kis leány sápadt arczát, azután megfordította lova fejét és kifelé indult emberei élén az erdőből, lehorgasztott fejjel hallgatva, szomorúan, mint a kit valami nagy bánat ért.

. . . Ez volt az egész téli hadjáratban a legnagyobb huszár-bravur.

IRÓI FOTOGRAFIÁK.

A tehetségüknél fogva kiváló vagy a kor viszonyai folytán nagy szerepre emelkedett emberek megismeréséhez az *adatok*, az újabban igen lekicsinyített és feleslegeseknek nyilvánított adatok szolgáltatják a nélkülözhetetlen bizonyítékokat. Ezek nélkül a maguk valóságában módunkban sem lenne sohasem az egyes korokat és embereket megismernünk. Minél jellemzőbb és minél inkább rávilágit a korra vagy az emberre az ilyen adat, értéke annál jelentősebb. Újabban ilyen sajátságai által válik irodalomtörténeti becsűvé egy kéziratgyűjtemény, mely a *Lisznyai* Tihamér miniszteri osztálytanácsos és *Lisznyai* Elemér dr. adományozásával nem sokára a Nemzeti Muzeum tulajdonába fog kerülni. Édes atyjuknak, az ötvenes évek ritka népszerűségű, országosan ismert költőjének, Lisznyai Kálmánnak írói hagyatéka ez, mely 1840-től kezdve 1862-ig, a huszonkét évre terjedő korszak számos becses emlékét tartalmazza. Irói levelezéseket, kiadatlan költeményeket, prózai dolgozatokat, kisebb-nagyobb vázlatokat, hangjegyeket, stb. tartalmaz még ez a gyűjtemény, de van benne ezenkívül egy igen értékes kollekczió, mely egykorú karrikatura-rajzokat és írói fotografiákat őriz. A gyűjteménynek ez a része érdekel ezuttal bennünket leginkább s mai reprodukczióink alkalmából e rajzok és fotografiák érdekességének megállapítása bir reánk nézve legközelebbi aktualitással.

LISZNYAI KÁLMÁN.

LISZNYAI ÉS VAHOT IMRE.

Lisznyai Kálmán hagyatékában levő írói arczképek ugyanis kétfélék: fényképfotografiák vagy Balogh Zoltán, Jokai és mások által készitett rajzok és kisebb festmények. A fényképek sorában találjuk Czuczor Gergely, Tóth Endre, Madách Imre, Pákh Albert, Vidos János, Vahot Imre, Nyáry Pál, Király Pál, Lisznyai Kálmán, Toldi István, Toldi László, Toldi Ferenczné, Szilágyi Virgil és anyja, Tóth Kálmán, Majtényi Flóra, stb. egykorú fotografiáit. Valamennyi író és politikus magyar ruhában van. A rajzok közül egy Duna-vizes targonczával járó tótot ábrázoló karrikatura, valószinűleg Baloghtól, továbbá Jókainak egyik állítólagos festménye, Balogh Zoltán önarczképe és Lisznyai Kálmánról készített rajza a figyelemre méltóbbak.

Az irói fotografiák között több csoportkép, nehány párjelenetes és a Lisznyait ábrázolók mind olyanok, melyek kommentárt igényelnek. Az abszolutizmus alatt, kiváltképen az 1859-iki osztrák-olasz-franczia háború idején Magyarországon olyan erős naczionalista áramlat támadt, mely rányomta bélyegét az irodalmi és társadalmi élet minden nyilvánulására. Ekkor kezdődtek az országra szóló tüntetések a nemzetiség és a magyar nyelv jogaiért; ekkor tartották a főváros példája után az ország minden részében a Kazinczy-ünnepélyeket s ekkor támadt az agitáczió tüzességének bizonyságául egy oly divat a viseletben, mely a magyart helyezte első helyre és kigúnyolta, nevetségessé tette mindazokat, a kik nem siettek a magyar divat termékeit családjuk körében meghonosítani. Ebben a mozgalomban az íróknak elsőrendű szerep jutott. Az abszolutizmus alatt nagy részük állandóan magyar ruhát viselt, lapjaikban pedig izgattak — többszöri letartóztatások és bebörtönöztetések ellenére — a magyar ruha felvételére, mert a passziv rezisztencziának ez is egyik eszköze volt az osztrák hatalom elnyomása ellen.

Lisznyai Kálmán volt egyik kezdeményezője ennek a mozgalomnak s ő csinált körülbelül a legnagyobb kultuszt a magyar viseletből. Árvalányhajas kalap, sarkantyus csizma, fokos, czifra mente, szür, dolmány, atlila az ő ruhatárában sohasem hiányoztak s mihelyt két évi sulyos katonáskodása után hazabocsátották, megkezdte az izgatást minden téren az osztrák hatalom ellen. Versekben, történeti értekezésekben, országos szavaló körutakon folyt a tüntetés tizenkét évig szakadatlanul s belevitték a nemzeti gondolatot még az olyan magánjellegű és tisztán szórakozásra tervezett összejövetelekbe is, mint a korcsma és kávéházi élet. Az úgynevezett sirvavigadás korszaka volt ez Magyarországon, mikor a nemzeti önállóság megszünése és a helyébe került durva önkény az egyesek életét is kizökkentette a maguk rendes menetéből. Ebben a korszakban váltak legnagyobb jelentőségüvé egyes kávéházak és vendéglők, hol összegyülekeztek naponkint az irók, hogy a folyton megujuló önkény ellen maguktartását megállapitsák. Volt természetesen némi póz és némi szinpadiasság is sokszor az ilyen tulontul való naczionalista tüntetésekben, de jóhiszeműségük kétségtelen, valamint az is, hogy e tüntetések rendezői szabadságukkal és vagyonukkal játszottak állandóan. Főrendezője és főgyujtogatója e tüntetéseknek szintén Lisznyai Kálmán volt, kinek irodalmi működésében is az agitátori elem a tulnyomó.

BALOGH ZOLTÁN RAJZA LISZNYAIRÓL.

Balogh Rudolf fényképe.

A HÁZI KISASSZONY KIOSZTJA AZ ÉTELT.

Népszerűségét, kedveltségét, országos tekintélyét mind az okozta, hogy ennek a korszaknak ő volt a legvonzóbb szereplő egyénisége, a ki a sirva vigadozásban is, a pódiumon is egyforma hatással tudta a sziveket a nemzeti ügy iránt ébren tartani. Hagyatékából három olyan képet mutatunk be ezuttal, melyek az ötvenes évek derüs, romantikus és kissé szabados irói életéről beszélnek. Az egyik Balogh Zoltántól való rajz, mely alvó állapotában ábrázolja Lisznyait — ágyban, párnák között. — A másik kettő egykoru fotografia: egyiken ő és Vahot Imre, a harmadikon ismét Lisznyai divatos magyar ruhában, árvalányhajas kalappal és a szintén általa divatba hozott bajusz nélküli viseletben megörökitve. A félig-meddig jurátusi szinezetű «magyar világ»-nak érdekes dokumentumai e fotografiák, melyekből sok ezer darab forog még bizonyára közkézen. Holott érdemes volna egybegyűjteni ezeket is, mert az ilyen képek is dokumentumokat nyujtanak nemcsak a kor szelleméhez, hanem az egykoru irói élet intimebb ismeretéhez.

ARATÓ-ÜNNEP.

Mi, kik öregebbek vagyunk, ezelőtt harmincz vagy negyven esztendővel nem hittük volna el semmikép, hogy valaha Magyarországon is gyökeret fog verni a szocziál-demokráczia. Azt meg épen lehetetlenségnek tartottuk akkoriban, hogy a földmivelő osztályban is legyenek valaha hivei. Mikor Frankl, a párisi kommün egykori minisztere haza jött Budapestre s el kezdte szervezni a fővárosi munkásokat, csakis a malommunkások csatlakoztak hozzá, s úgy találta ő maga is, hogy az ő tanai számára nagyon terméketlen a mi talajunk. Iparunk alig van, a gazdasági munkások pedig már foglalkozásuknál és természetüknél fogva — legalább úgy látszott akkor — akadályai és gátjai a tanok elterjedésének. És ime néhány év óta akkora haladást tettünk ezen a téren, hogy még az arató-sztrájkokkal is megismerkedtünk.

Bizonynyal sok oka van annak, hogy a szocziál-demokráczia a mezei munkások között is hivekre talált. Ez okok közül nem a legutolsó az, hogy megszűnt a patriarkhális viszony gazda és cselédje között. Ma munkás és munkaadó úgy állanak egymással szemben, mint a kiket nem köt egymáshoz más, mint a napszám. Tehát az, a mit az egyik fél emelni, a másik lejjebb szállitani óhajt, és a mi ép ennélfogva örökös viszálykodásnak a szülő oka.

A régi patriarkhális időben a cseléd bizonyos tekintetben családtagnak tarthatta és tartotta magát. Osztályosa volt a gazda örömének és bújának, s ezer belső szállal volt hozzá fűzve annak sorsához. E szálak egyike, s az akkori felfogás folyománya volt az arató-ünnep.

Vogt István fényképe.

AZ ARATÓK FELVONULÁSA.

Vogt István fényképe.

AZ ARATÓK MEGÉRKEZÉSE A KASTÉLYHOZ.

ARATÓ-ÜNNEP LOVASBERÉNYBEN.

Mikor vége volt a takarásnak, örömünnepre gyültek össze mindazok, a kiknek részök volt a munkában. Tehát a gazda, a cselédek és az aratók. De az ünnepeltek főképen az aratók voltak, övék volt a munka nagyobbik fele. Ők voltak az ünnep vendégei. Ők az ünnepeltek. A gazda egyszersmind házigazda volt. A ki megvendégelte az ő segitőit, munkatársait. S nemcsak megvendégelte, mint magához hasonlóakat, de rendszerint ki is szolgálta. Ezen a napon a cseléd ült az asztalhoz, s a gazda hordta körül az ételt és az italt.

Az a cseléd és az az arató, a kit így becsültek meg, nem táplálhatott ellenséges indulatot a gazda iránt.

Hejh be kár, hogy ez a szép patriarkhális szokás kiment a divatból! Érzi mindenki, hogy jó lenne e szokást felujítani. Kezdik is már az ország különböző vidékein. E hó 12-ikén nagy fénynyel ülték meg az arató-ünnepet gróf Cziráky Antal lovasberényi uradalmában. Olyan módon, a hogy a régi időben szokták volt. Mintegy nyolczszáz munkást vendégelt meg a házigazda. S igazi belső szeretet kapcsolta össze ezt a sok embert, mert a munkások évek hosszú tapasztalatából ismerték meg az ő gazdájukat, s meggyőződtek felőle, hogy nemcsak munkaadójuk nekik. Az igaz, hogy az ő uradalmában nem is volt arató-sztrájk soha.

Balogh Zoltán

l.

Weisz Anna

Izsó Miklós élete és
művészete. Bpest,
1939. 14. l.

Almási Balogh

Zoltán

L. Balogh Z.

BUDAPEST
48 V. 26 23

Balogh Zoltán

Balázs Sándor: Petőfi Társ. lapja. I. 24. sz. — *Ferenczy és Danielik:* Magyar Írók. I. 20. II. 396. — *Fővárosi Lapok.* 1878. 134. sz. — *Hon.* 1878. 140. l. — *Koszorú.* 1882. VIII. 566. l. — *Lajstromai* a pesti műegylet kiállításainak. 1846, 1853, 1857. — *Magyarország és a Nagyvilág.* 1878. 24. l. (arczképpel). — *Művészet.* 1908. 68. l. — 1911. 232. l. — *Nemzet.* 1882. 76. sz. — *Névy:* Koszorú. 1880. III. 97. l. — *Pallas Nagy Lexikona.* II. 551. l. — *Révai Nagy Lexikona.* II. 517. l. — *Szinyei József:* Magyar Írók. I. k. 491—493. h. és XIII. k. 967. h. — *Vas. Ujs.* 1878. 385. l. — 1906. 535. l. (képpel). — *Zalár:* Figyelő. X. 235. l. — *Zalár József:* Balogh Zoltán összes művei. Életrajzi bevezetéssel. Budapest, 1882—3. I—III. — Arczképét köre rajzolta Barabás Miklós. Megjelent a *Divatcsarnok* 1856. 10. száma mellett.

Budapest, 1934 Szept 21.

...ívánchi Gyula vendo

Szept.

...nlege P. 7. 20. fiai

kiegyenlítését, ugyszintén kérem

kiváló tiszteletttel

Szerkesztőd...

Balogh Zoltán

Lavotta ~~József~~ János zeneszerző. (1764–1820.)

Körajz. B. Zoltán. —

M. T. Képes. Kat. (1922.) 512. —

Balogh (Zoltán?)

27. Alföldi táj, vaszon
25.5 x 31.5 Jobrese: Balogh

Ernst Muzeum aukcioi

XV.

✓

XXXVIII.

788
817

787
796

796

91

BALOGH Zoltán
Nagyvárad, 1942. grafikus
(1971 óta az NSZK-ban él.)

Banner Erdély

kritériumot jelent:
vett műalkotások kis
földrajzi megoszlásu
milyen kvalitativ ki
nak; mintegy intuiti
lehetnének "méltók"
emelésre. Mert vélem
a műalkotásoknak a k
megközelitésmód jell
"a" művészet történe
alapvető problémája
niti meg a kor szoká
emberi léhyegeit. Az
- programszerüen, mi
történeti, társadalo
zatok; vagy éppen ta
kus irányzatok eseté

megírva

Balogh Zoltán

Beardsley hatása alatt dolgozó grafikus. Kiállítása 1913. dec. Nagyváradon.

Tiszántúl. 1913. dec. 21. (Négy nagyváradi művész kiállítása.)

(N. Gy.:

hiba *Ossian* helyett; pedig bizony sajtóhiba az, mert Ahlwardt *Ossian* költeményeit fordította németre s nem *Oisian*éit! (Lásd Goedeke B. *VII*: 740. Meyer: Conv. Lexikon. 1. B. 1857: 302.) — Azt írja F. úr, hogy a fiktiv és pseudonim nevek alatt rejtőzködő írók nevei a könyvtár czédulakatalogusában megvannak. Ha így áll a dolog, ugyan miért nem iktatta be őket a czímjegyzékbe? — Szakrendszerének alosztályait védeni megkisérlett soraiban adós maradt F. úr a többek között annak igazolásával is, hogy Bessenyei Eszterházi vigasságok cz. művét miért osztotta be a *Szinház* csoportba? Vagy pl. Pekhatának a Budapesten felállítandó játékszinről szóló könyve miért van a *Sport* csoportban, mikor az a

Ugyanazok a hibák, hiányok, fogyatk
amelyek az első részben előfordultak,
a második terjedelmesebb részben
vannak. A katalogus összeállítója a
általánosan ismert könyvtári szabályr
a szerző neve nélkül megjelent köny
mű cziméből választott vezérszó vagy
(«az első alanyesetben álló főnév, vag
a legjellemzőbb») alapján kell a b
czímjegyzékbe sorozni — mit sem t
sok könyvet pl. az *A* betübe sorozo
csak azért, mert a czím az *A* nével
dődött. Igy pl. «A magyar nemzeti
helyes iránya. Bécs. 1862.» cz. műve
a fenti szabály szerint a *Politika*
alatt a *P* betübe kellett volna bes

tására), arra kellett gondolnom: a gómagyarok" megrázó, mégpedig seket hasonlóképpen tiszta érzések-

B. Lőrinczy Éva

Balogh Zoltán

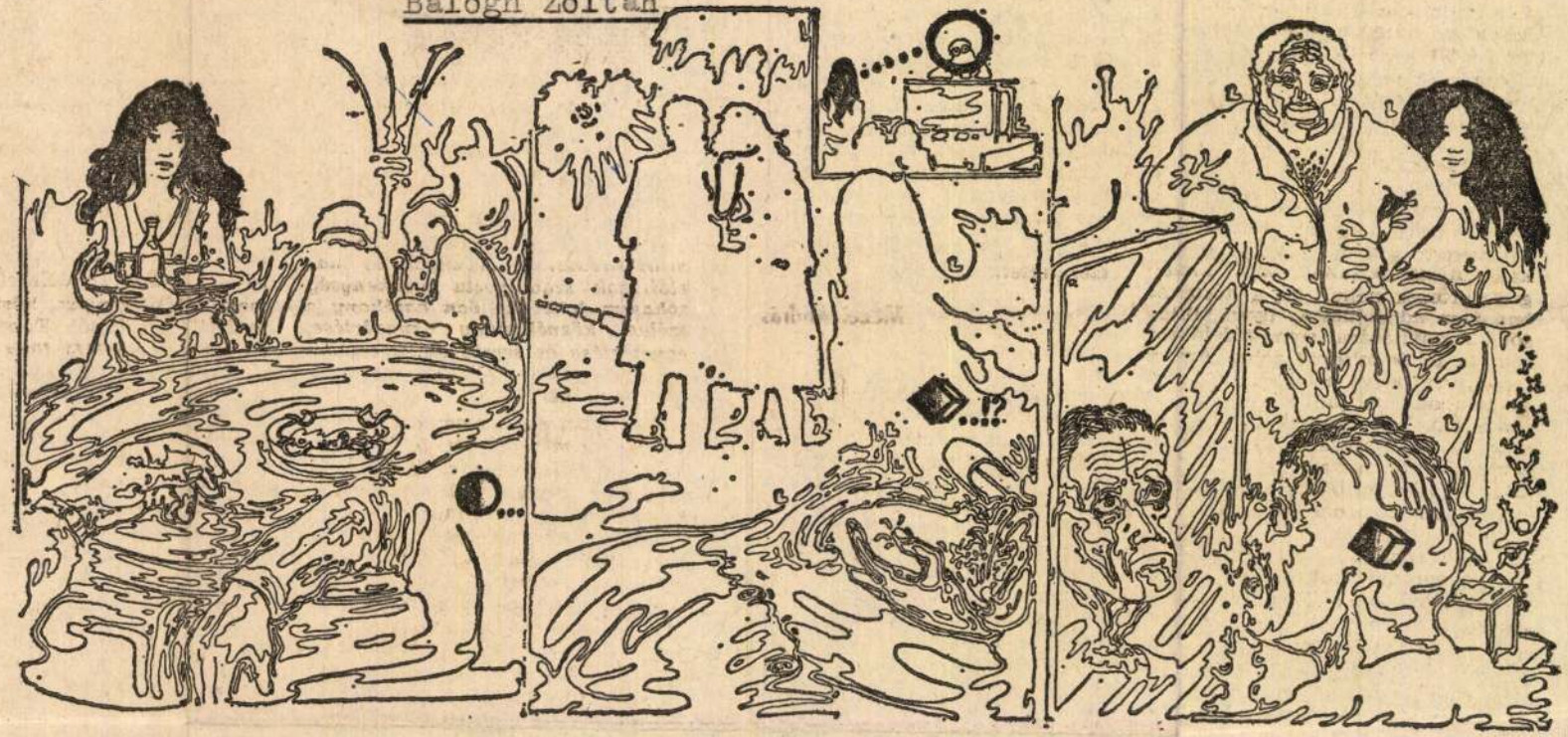

Balogh Zoltán rajza

Élet és Irodalom, Bp. 1977. márc. 5.
~~TADÁNYI MIHÁLY~~: XXI. évf. lo. sz. 3. lap.

~~Elégia~~

~~Ocska csendéletek között elüldögélve várjuk,~~
~~hogy felnőjenek a gyerekek.~~
Két ásítás között nemzettük őket, odakint
~~éppen esett vagy hó hullt. Semmiképp sem~~

vezetőjével. Így hát, ahogyan mondani szokás, viszonyunk a mester-tanítvány viszonnyal írható le legjobban. De ha ezt a viszonyt szorosabban próbálnám elemezni, bizony zavarba jönnék: világunk és verseink világa épp annyira eltért mindenkor, amennyire életkorunk. Talán a nagyapa-unoka viszony felhőtlen szeretetteljessége és bizalma jellemezheti legjobban baráti kapcsolatunk titkát. Mert az 1923-ban első verseit publikáló költő mit mondhat az 1963-ban jelentkező költőnek? S vajon mit mondhatok én 2013-ban egy akkori fiatal költőnek, ha még élek és beszélek? Még szerencse, hogy arra eléggé pontosan emlékszem, nekem mit mondott Fodor József. Valahol még le is jegyeztem szavait, de most engem az összkép érdekel: az a szerénység, bölcsesség, szeretet és derű, amely egész lényét áthatotta. Fodor József sosem vette fel a „nagy költő" oly könnyű pózát, s néha úgy érzem, kritikusai „beugrottak" neki: elhitték, hogy nem nagy költő. Nem fogadta el a szent őrült méltóságos vagy éppen bohóci szerepét, nem „játszott rá" korára és tapasztalataira, nem lett soha „éveire mester". Most látom, mennyi az idézőjel már eddig is: nehéz Fodor Józsefről beszélni, több síkon folyik a párbeszéd ezzel a hatalmas örökséggel, amelynek talán még a lényegét sem értjük, nem hogy a stílusát. S lám, én is úgy törlesztem adósságomat, ahogyan nem kellene: cikkel, tanulmány helyett, hiányjegyzékkel, leltár helyett. Átlátom, ami borzasztóan

Fodor József minden mutogatás nélkül volt nagyon olvasott ember, s megőrizte a Nyugat hőskorszakának olvasói gesztusait:ámulattal és zabolátlanul olvasott, mint Babits és Szerb Antal, egész egyéniségét és szenvedélyét beleadva az olvasás igézetébe is. Olyan jelzők jutnak eszembe róla, hogy becsületes, szórakozott, néha naiv: ezek az ártatlansággal és a bölcsességgel nagyon is összeférő jelzők, úgy gondolom. Volt benne, és költészetében valami tevékeny természetközeliség, ami mai költészetünkből egyre inkább, s törvényszerűen hiányzik: még Fehérvári úti kis lakásában is valahogyan érezni lehetett ezt a természetközeliséget, a napi verskigondoló séták levegőjét hozta haza. Nem hinném, hogy voltak ellenségei, pedig a személyiség és a költészet gyökerében van valami kirobbanó szenvedélyesség és elkötelezett konokság. De tudott hallgatni, s költészetének látszólagos túláradása, verbális zuhataga belsejében is vannak fontos, feltérképezetlen hallgatás-szigetek. Amikor megismertem, s még hosszú évekig, a Látóhatár című folyóiratot szerkesztette, azt hiszem, ott jelent meg legtöbb verse. A lap elvileg külföldön élő magyarok számára közvetítette a mai magyar irodalmat: azért mondom, hogy elvileg, mert a lapnak határozott karaktere volt, s ez a karakter nyitottságában különbözött az akkori más országos folyóiratoktól. Emlékszem fájt neki, mikor a lapot megszüntették, aztán a mai tallózó folyóirattá alakult.

Úgy emlékszem, Szigligeten találkoztunk utoljára; fiatal volt

zatok. Ki mikor kapja meg. Aki először, annak óriási fórja van. Részint mert tud lépni (ha kell), részint meg fitogtathatja is jólértesültségét, legalábbis addig, míg el nem terjed a dolog. Pesten az emberek nagyrésze ez utóbbit használja fel a fülesből, mert lépni — nehezebb. Legutoljára persze az fogja megkapni a hírt, akiről szól, akit érint — mint a megcsalt férj. Neki ugyanis meg kell várnia, míg bekövetkeznek az események, az illem így kívánja. Ha viszont a füles nem szól senkiről, csak valami személytelen jóslatot közöl, akkor még az is előfordulhat, hogy miután mindenki körbemesélte — a dolog nem következik be. Valahogy másképp történik. Ebből aztán az is látszik, hogy gubanc akkor is lehet, ha az ember tudja: mi újság...

A füles — árucikk, és a jólértesült legtöbbször üzletel is vele. Venni akar valamit azon, hogy tudja, mi újság. Valójában csak úgy tesz, mintha mindent tudna, elleste az igazi jólértesültség gesztusait és most ebből él. Legalábbis alig különbözik attól, aki valóban tud néhány fülest. Nem nagy üzletet csinál, de van ázsiója. Persze csak azért lehet ilyen parazitája a hírek terjedésének, mert a társadalom díjazza ezt a képességet. Nemcsak eltűri, fizet is azért, hogy valaki a fülesek birtokában több legyen, mint különben. Pedig könnyű lenne ezt a típust lerázni: nem kell tőle fülest venni...

Nem kell tőle venni. De hát a vevők tolonganak a hírekért, és önkiszolgálás, fusizás is akad. Az az igazság viszont, hogy van ebben valami önzetlen játékszerű mozzanat is. Azokat a „kemény" híre-

kiment a divatból. Nincs ilyen bizalmas kontaktus a fülest adó és vevő között. Ma már nagy társaságban mesélik, hangosan és viccekbe csomagoltan, ami valahogy megint hitelt ad a híreknek. Mert ha valakinek nem tetszik, megcáfolhatja. Ám ha nem teszi senki, a hírt valódinak kell elfogadni... A hírhozó persze nemcsak az információt adja tovább a fülessel, hanem névjegyét is, melyre szépen fel van írva, hogy ő milyen magasabb hírforrásokkal áll állandó kapcsolatban, hogy tehát ha nem is direkt, de legalább közvetett formában jelen van a Nagy Dolgok születésénél. Így aztán a jólértesültség valami fiktív hatalmat is varázsol a hírhozó köré, legalábbis így, társasági szinten: ő az, aki „onnan" jött, „ott" volt, „oda" megy, neki megmondták, amit nekünk nem, és biztosan mást is tud, de azt már bezzeg nem pazarolja ránk ma este...

Ám a fülesek nemcsak ebből a politikai-közéleti körből érnek utól bennünket. A szakmában, a művészet alvilágában, felvilágában is tudni kell, mi újság, különben itt is gubanc lehet. A szakmai füles abban különbözik a közéletitől, hogy annak, aki hozza, semmiféle hatalmat vagy presztízst nem kölcsönöz. Legfeljebb jópofaságot. Ha például azt meséli, hogy ki mit ír és mennyiért, ki kivel és miért, a mesélő majdnem személytelenné válik, egyszerűen eltakarja a történet. Más a helyzet a szakma lázas semmittevőinél. Ők pazar egyéniségek, sziporkázóan szellemesen mesélnek, egyéniségüket látjuk elsősorban, a fülest kevésbé: saját dolgaikról mesélnek (mit fogok

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 MÁR 5
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Balogh Zoltán
1021

Balogh Zoltán rajza

mester-tanítvány viszonnyal írható le legjobban. De ha ezt a viszonyt szorosabban próbálnám elemezni, bizony zavarba jönnék: világunk és verseink világa épp annyira eltért mindenkor, amennyire életkorunk. Talán a nagyapa-unoka viszony felhőtlen szeretetteljessége és bizalma jellemezheti legjobban baráti kapcsolatunk titkát. Mert az 1923-ban első verseit publikáló költő mit mondhat az 1963-ban jelentkező költőnek? S vajon mit mondhatok én 2013-ban egy akkori fiatal költőnek, ha még élek és beszélek? Még szerencse, hogy arra eléggé pontosan emlékszem, nekem mit mondott Fodor József. Valahol még le is jegyeztem szavait, de most engem az összkép érdekel: az a szerénység, bölcsesség, szeretet és derű, amely egész lényét áthatotta. Fodor József sosem vette fel a „nagy költő" oly könnyű pózát, s néha úgy érzem, kritikusai „beugrottak" neki: elhitték, hogy nem nagy költő. Nem fogadta el a szent őrült méltóságos vagy éppen bohóci szerepét, nem „játszott rá" korára és tapasztalataira, nem lett soha „éveire mester". Most látom, mennyi az idé-

s megőrizte a Nyugat hőskorszakának olvasói gesztusait: ámulattal és zabolátlanul olvasott, mint Babits és Szerb Antal, egész egyéniségét és szenvedélyét beleadva az olvasás igézetébe is. Olyan jelzők jutnak eszembe róla, hogy becsületes, szórakozott, néha naiv: ezek az ártatlansággal és a bölcsességgel nagyon is összeférő jelzők, úgy gondolom. Volt benne, és költészetében valami tevékeny természetközeliség, ami mai költészetünkből egyre inkább, s törvényszerűen hiányzik: még Fehérvári úti kis lakásában is valahogyan érezni lehetett ezt a természetközeliséget, a napi verskigondoló séták levegőjét hozta haza. Nem hinném, hogy voltak ellenségei, pedig a személyiség és a költészet gyökerében van valami kirobbanó szenvedélyesség és elkötelezett konokság. De tudott hallgatni, s költészetének látszólagos túláradása, verbális zuhataga belsejében is vannak fontos, feltérképezetlen hallgatás-szigetek. Amikor megismertem, s még hosszú évekig, a Látóhatár című folyóiratot szerkesztette, azt hiszem, ott jelent meg legtöbb verse. A lap elvileg külföldön élő magyarok számára közvetítette a mai

Részint mert tud lépni (ha részint meg fitogtathatja is tesültségét, legalábbis addi el nem terjed a dolog. Pes emberek nagyrésze ez használja fel a fülesből, me ni — nehezebb. Legutoljár sze az fogja megkapni a hír ről szól, akit érint — mint a csalt férj. Neki ugyanis me várnia, míg bekövetkeznek a mények, az illem így kíván viszont a füles nem szól senkiről, csak valami személytelen jóslatot közöl, akkor még az is előfordulhat, hogy miután mindenki körbemesélte — a dolog nem következik be. Valahogy másképp történik. Ebből aztán az is látszik, hogy gubanc akkor is lehet, ha az ember tudja: mi újság...

A füles — árucikk, és a jólértesült legtöbbször üzletel is vele. Venni akar valamit azon, hogy tudja, mi újság. Valójában csak úgy tesz, mintha mindent tudna, elleste az igazi jólértesültség gesztusait és most ebből él. Legalábbis alig különbözik attól, aki valóban tud néhány fülest. Nem nagy üzletet csinál, de van ázsiója. Persze csak azért lehet ilyen parazitája a hírek terjedésének, mert a társadalom díjazza ezt a képességet

kapcsolatban, hogy tehát ha nem is direkt, de legalább közvetett formában jelen van a Nagy Dolgok születésénél. Így aztán a jólértesültség valami fiktív hatalmat is varázsol a hírhozó köré, legalábbis így, társasági szinten: ő az, aki „onnan" jött, „ott" volt, „oda" megy, neki megmondták, amit nekünk nem, és biztosan mást is tud, de azt már bezzeg nem pazarolja ránk ma este...

Ám a fülesek nemcsak ebből a politikai-közéleti körből érnek utól bennünket. A szakmában, a művészet alvilágában, felvilágában is tudni kell, mi újság, különben it is gubanc lehet. A szakmai füles abban különbözik a közéletitől, hogy annak, aki hozza, semmiféle hatalmat vagy presztízst nem köl

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉRMEGYEI HIRLAP

Balogh Zoltán

1963 FEB 7

Jó reggelt!

Kedves Olvasónk!

1963. február hetedike, Tódor napja. A Nap 7 óra 4 perckor kel s 16 óra 54 perckor nyugszik. A Hold 15 óra 42 perckor kel és 6 óra 24 perckor nyugszik le.

Két évfordulót említünk mai visszapillantásunk során. 435 évvel ezelőtt született Merus Tamás (eredeti angol nevén Sir Thomas More), Anglia nagy humanista írója, az utópista szocializmus elméletének megalapítója. 130 évvel ezelőtt született Balogh Zoltán festőművész és író.

Ma este a Székesfehérvári Szabadegyetem lélektani tagozata Hangulat — indulat — szenvedély címmel rendez előadást. Előadó dr. Tunkli László pszichológus.

A Kossuth Rádió ma este fél kilenckor nyilvános tánczenei hangversenyt sugároz stúdiójából. Kilenckor Jelenkor címmel a pécsi írók és költők irodalmi műsorával jelentkezik. A Petőfi Rádió 21 óra 5 perctől Élőszóval — muzsikával című rendszeres zenés riportösszeállítását közvetíti. A Magyar Televízió 18 óra 40 perctől A nagy start előtt című magyarul beszélő szovjet filmet sugározza, amely az űrrepülés kezdetét az űrrepülők hőstetteit eleveníti fel.

fényesen az elmúlt esztendő.

Bócz 24 évig szolgált a káptalannál. Az egyik vitánál megmondta magyarosan: — ...aki panaszkodik a jövedelemre, annál azt is meg kell nézni: hány munkanap ment rá a saját cseresznyeszedésre, meg piacolásra; egyszóval

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-743, 340-726

1990 JUL 28.

ÉLET ÉS IRODALOM

Balogh Zoltán
grafikusművész

1021

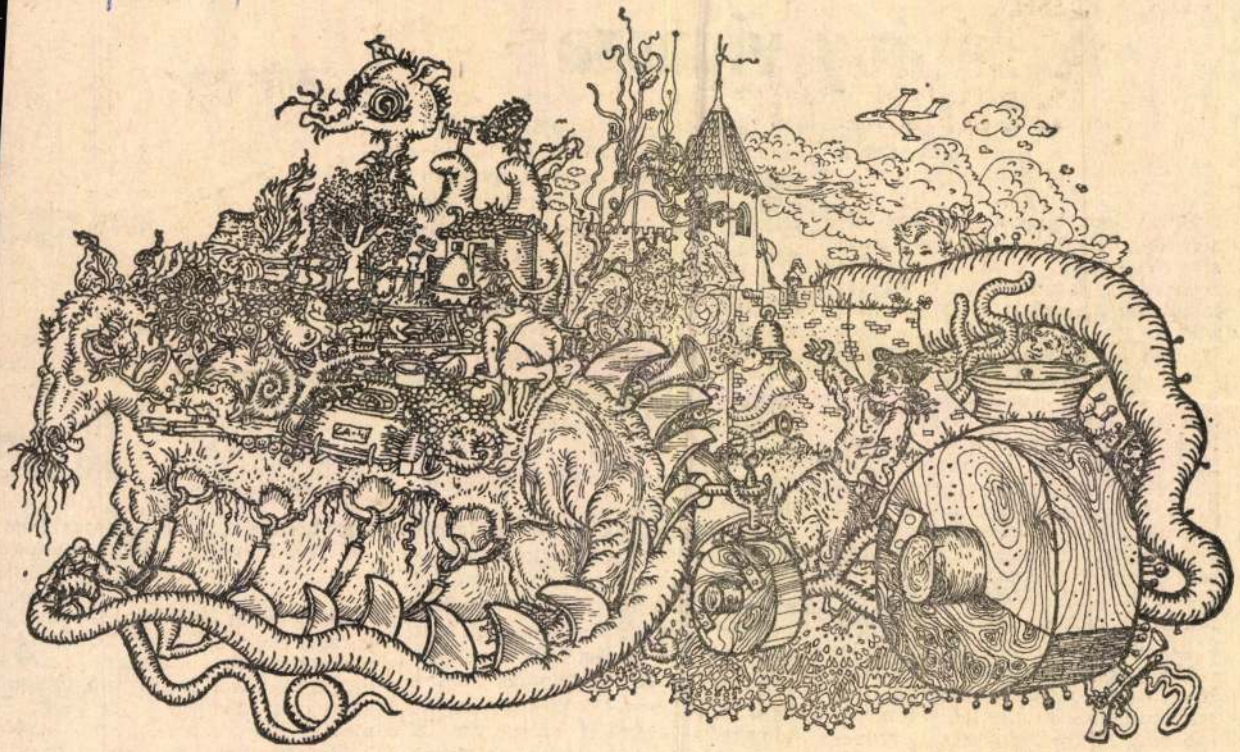

Balogh Zoltán rajza

A bárány vigasza

■ *Rónay László: Kosztolányi Dezső (Gondolat, 305 old.)*

Úgy vélem, hogy sokan azok közül, akik lélekben valaha is igazán szenvedtek, egy kicsit lelki „mazochisták". Nem mintha örömüket lelnék benne, mégis megsokszorozzák, megsokszorozzuk a szenvedést. Ha „anyánk a halott" (és nem jelképes értelemben), fellapozzuk a *Kései siratót*; szerelmi bánatunkban jobb esetben Csokonaiért nyúlunk; ha pedig úgy érezzük, hogy „gazdátlanul maradt szeretetünkkel" (Pilinszky szava ez), már végképp csak magunkba marhatunk, ha már Szabó Lőrinc emberen és világon felülemelkedő okfejtései sem elegendők, akkor lúgot öntve a sebre, újra elővesszük József Attilát, s olvasni kezdjük végső magány-verseit.

Most, hogy letettem *Rónay László* Kosztolányiról írott könyvét, nem szabadulhatok mindettől. Oly messze kerültem a nagy együttérző — Weöres Sándor szavával —, a „bárány" vigaszától; oly rég volt, hogy hozzá menekültem, mint amilyen régmúltnak tűnik a kora ifjúság. S most újra felismerem. Ó az, aki így fejezi be — ars poetica értékű szavakkal — nevezetes Bartók-interjúját: „Nyitom az ajtót, nyikkan a kilincs, valamelyik emeletről ide émelyeg egy orfeumdal, melyet polgári zongorán nyúznak irgalmatlanul. E zörejek, zeneietlen recsegések közt él az alkotó, ki fejében a muzsikát hordozza, az élet lármája körülveszi, melyet ő, a benne levő rendre figyelve, visszatol magától, elfelejt, akár az író, ki két verse között az utcán sétálva elolvasott a falon egy szigorú tömörséggel megfogalmazott hatósági ebzárlat-meghosszabbítást."

Azt hiszem, az elesettek iránti részvét mellett, ez Kosztolányi másik örök titka. A „párnás szavak" művészete. Amin át nem hatolhat „Semmi, ami barbár... semmi, ami bárgyú." Ezt ismerte fel és üdvözölte József Attila Thomas Mannban, és bizonnyal költőtársa karáton mért gyémánt szavaiban is. Amaz örök pietáson túl ez az, amire rá vagyunk és rá leszünk utalva mindaddig, amíg bárhol a világon megszólalhat „a híg dudaszó"; míg

Kovács Péter Balázs: Veszély

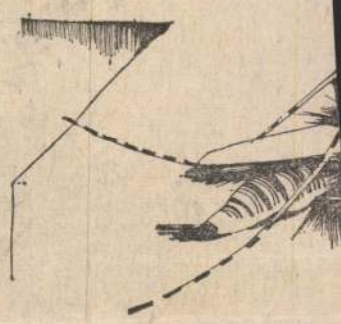

A te

■ *Levendel Júlia—Horgas Béla: Nyomolvasás (Tankönyvkiadó, 241 old.)*

Az ötvenes években születettek (a nemzedék, amelyhez tartozom) a verselemzések *ellenére* szerette meg a verseket. Számomra az elemzés egyet jelentett a leegyszerűsítéssel, az „eszmei mondanivaló" belemagyarázásával. Végül mindig kiderül, hogy a vers vagy a társadalmi igazságtalanságok elleni tiltakozás vagy valamilyen (banáli-

MAGYAR OPERAJÁTSZÁS – 1979.

Beszélgetés Nagy Ferenccel

A vidéki operai társulatok eddig megszólaló képviselői szomorú képet vázoltak fel sorozatunkban az énekkari utánpótlás hiányáról. Nagy Ferenctől, az Állami Operaház karigazgatójától arra szeretnék választ kapni, hogy ha társulata — létszámát illetően — a vidéknél jóval szerencsésebb körülmények között működik is, érzik-e az országosan nyomasztó gondokat s képesek-e tőlük függetlenedni?

— Ne haragudjék, ha érzékeny témával kezdem, de amikor Mihály András az énekkar borzongató szépségű hanganyagáról beszélt, arra gondoltam: a dicséretnek ez a formája valójában az ő pedagógiai bölcsességére is vall, hiszen a matériától, s nem a feladatok megoldásáról szólt. Kapcsoljuk ki most a kritika hol dicsérő, hol fenntartásokkal élő megállapításait; Ön szerint milyen kórussal számolhat a fővárosi operajátszás?

— Én is Mihály András véleményével kezdem. Néhány előadás meghallgatása után — azt hiszem jogosan — elégedetlenkedett velünk, amikor viszont bejött a próbaterembe, el volt ragadtatva: nemcsak a produkció miként jétől, hanem a zenei megvalósítástól is. A színvonalnak ez az ingadozása dődhet. Természetesen nem az akarom mondani, hogy a fiúk később kezdődő képzésükkel lekésnek valamiről. De nyilvánvalóan kevésbé adja tanulásra és bizonytalan kimenetelű művészi pályára a fejét az, akinek már van valamilyen szakma a kezében. Gyakran találhatnánk kiváló utánpótlást amatőr énekkarainkban, de ki lenne olyan bolond, hogy jól fizető állását (és kedvtelésből végzett kórusmunkáját) felcserélje a főfoglalkozású, sokkal rosszabbul fizetett énekkari tagsággal?

— Azt hiszem, okfejtését kiegészíti

Balogh Zoltán

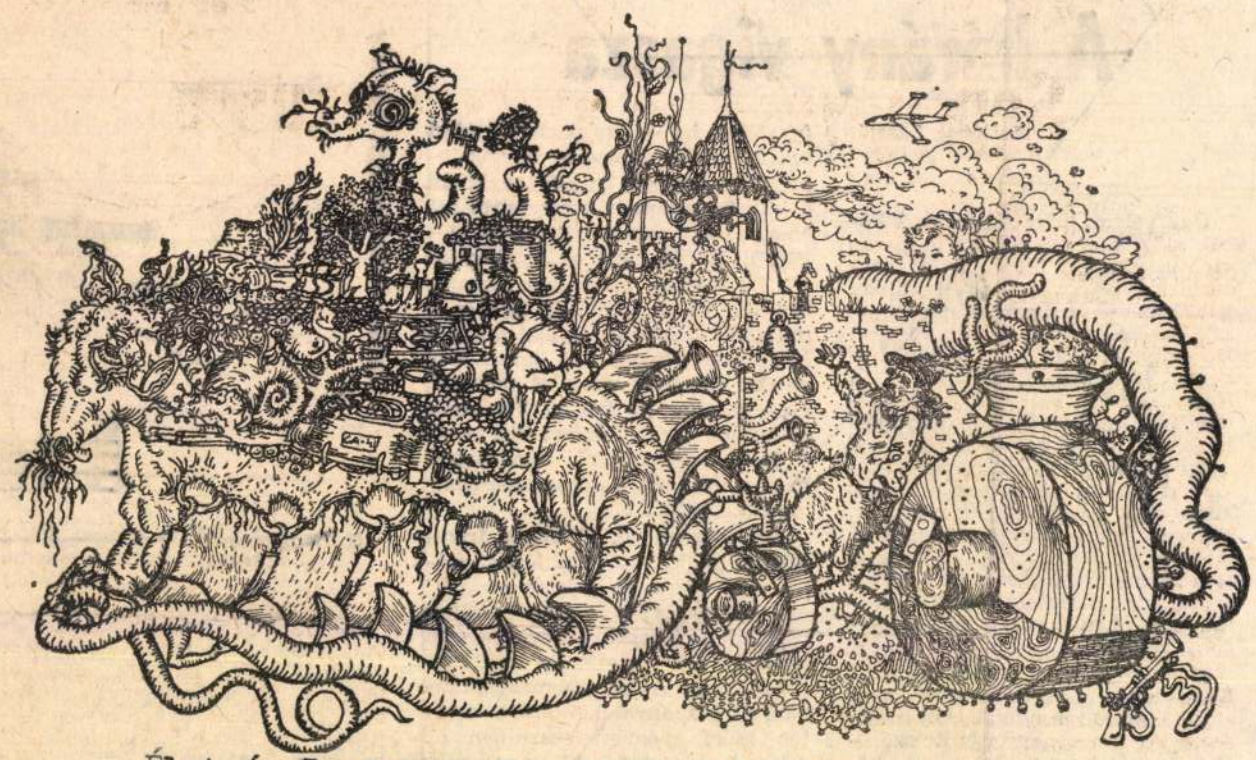

Élet és Irodalom, Bp. 1979. juli. 28.
XXIII. évf. 30.sz. **Balogh Zoltán rajza** 12. lap.

A tuloldalon lásd: Kovács Péter Balázs: "Veszély" c. rajzát.

A Hemjkeket becézik Hemi- ilyen erednek a nagyszülők. Jut eszembe: Marcel Marceau Pá-

A bárány vigasza

■ *Rónay László: Kosztolányi Dezső (Gondolat, 305 old.)*

Úgy vélem, hogy sokan azok közül, akik lélekben valaha is igazán szenvedtek, egy kicsit lelki „mazochisták". Nem mintha örömüket lelnék benne, mégis megsokszorozzák, megsokszorozzuk a szenvedést. Ha „anyánk a halott" (és nem jelképes értelemben), fellapozzuk a *Kései siratót*; szerelmi bánatunkban jobb esetben Csokonaiért nyúlunk; ha pedig úgy érezzük, hogy „gazdátlanul maradt szeretetünkkel" (Pilinszky szava ez), már végképp csak magunkba marhatunk, ha már Szabó Lőrinc emberen és világon felülemelkedő okfejtései sem elegendők, akkor lúgot öntve a sebre, újra elővesszük József Attilát, s olvasni kezdjük végső magány-verseit.

Most, hogy letettem *Rónay László* Kosztolányiról írott könyvét, nem szabadulhatok mindettől. Oly messze kerültem a nagy együttérző — Weöres Sándor szavával —, a „bárány" vigaszától; oly rég volt, hogy hozzá menekültem, mint amilyen régmúltnak tűnik a kora ifjúság. S most újra felismerem. Ő az, aki tudta: „mindig kell valaki, aki megértse / az utcalányt s a tébolyultakat." S ha az okokat nem ele-

így fejezi be — ars poetica értékű szavakkal — nevezetes Bartók-interjúját: „Nyitom az ajtót, nyikkan a kilincs, valamelyik emeletről ide émelyeg egy orfeumdal, melyet polgári zongorán nyúznak irgalmatlanul. E zörejek, zeneietlen recsegések közt él az alkotó, ki fejében a muzsikát hordozza, az élet lármája körülveszi, melyet ő, a benne levő rendre figyelve, visszatol magától, elfelejt, akár az író, ki két verse között az utcán sétálva elolvasott a falon egy szigorú tömörséggel megfogalmazott hatósági ebzárlatmeghosszabbítást."

Azt hiszem, az elesettek iránti részvét mellett, ez Kosztolányi másik örök titka. A „párnás szavak" művészete. Amin át nem hatolhat „Semmi, ami barbár... semmi, ami bárgyú." Ezt ismerte fel és üdvözölte József Attila Thomas Mannban, és bizonnyal költőtársa karáton mért gyémánt szavaiban is. Amaz örök pietáson túl ez az, amire rá vagyunk és rá leszünk utalva mindaddig, amíg bárhol a világon megszólalhat „a híg dudaszó"; míg „kancsal apostol" hirdetheti bárhol az álművészetet és az áltudományt; míg lesznek „csürhe silányok", Édes Annákat megkeserítők. No-

Kovács Péter Balázs: Veszély

Kovács Péter Balázs

Élet és Irodalom, Bp. 1979. juli. 28.
XXIII. évf. 30. sz. 11. lap.

A tettenérés változatai

■ *Levendel Júlia–Horgas Béla: Nyomolvasás (Tankönyvkiadó, 241 old.)*

Az ötvenes években születettek (a nemzedék, amelyhez tartozom) a verselemzések *ellenére* szerette meg a verseket. Számomra az elemzés egyet jelentett a leegyszerűsítéssel, az „eszmei mondanivaló" belemagyarázásával. Végül mindig kiderül, hogy a vers vagy a társadalmi igazságtalanságok elleni tiltakozás vagy valamilyen (banálisan is megnevezhető) érzelmet jelenít meg. Tankönyveink szerint a jó, szép, igaz és hasznos tartalmat a művész a művészi eszközök se-

a *Tankönyvkiadó Műelemzések Kiskönyvtára* sorozatban megjelentek. A szerény külső, a kis példányszám — számomra úgy tűnik — nem engedi eléggé, hogy a szerzők ízlését és művészetszemléletét meghatározó gondolatok kellő figyelmet kapjanak. Hisz többről, másról is szó van itt, mint értő verselemzésekről — az elemzések csak mint konkrét példák kapnak helyet a kötet különböző céllal, de egyforma műgonddal íródott esszéiben. A könyv nagy része azonban újszerű, eredeti versmegközelítéseket kínál, egy a hagyományos irodalmi közhelyekkel szembehelyezkedő ízlés, szemlélet *működését*

lenti-e; mit érnek a szavak az irodalom, érdemes-e egyáltalán írni; hogy válhat a szépség a rettenet megszelídítőjévé is; lehet-e a saját szép álomvilágba menekülni a valóságból? — *Levendel Júlia és Horgas Béla* ezekre az alapvető kérdésekre keresik a lehetséges választ, de közben olvasójuk a műelemzések hagyományos örömeinek a felfedezéseknek és rácsodálkozásoknak is részese lehet.

★

Horgas esszéje a modern líra és a történet kapcsolatairól szólva egy (viszonylag) ismeretlen nagy vers (*Csanádi Imre: Halottvivők éneke*)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 JUL 29
ÉLET ÉS IRODALOM
Balogh Zoltán

1021

Balogh Zoltán rajza

iskola-kísérlet rendkívül gazdag és tanulságos tapasztalatokat hozott. Igaza lehet viszont Csalog Juditnak az egységes világkép kialakítására irányuló erőfeszítések kritikájában. A törekvés maga rokonszenves, de túlságosan mechanikusnak látszik. A kicsiknél ez a „kilépés térben és időben" bizonyára megelőzi az igényeiket, s ezért nehezen rögzül. Csaknem bizonyos az is, hogy a világ építésének ez a menyiségi jellegű felfogása, nem számol kellőképpen az életkori sajátosságokkal. A gyermek és a kiskamasz világképe minőségileg különbözik egymástól.

Végül: roppant tanulságosak az iskola-kísérletet körülvevő társadalmi-emberi viszonyok. Megdöbbentő — s bizonyára nem Gáspár László tehet róla —, hogy a szentlőrinci iskola régi igazgatójának megrágalmazásával és erőszakos leváltásával teremtettek helyet az új igazgatónak. Déri Antal (a leváltott igazgató) emberi minőségét di-

vidám, bővérű szabályait állítja fel.

Bocsássa meg Lőrincze Lajos, hogy a kifogásolt helytelenségek, szokatlan fordulatok némelyikének egyenesen megörültem: a nyelvhasználat korlátlan lehetőségeiről, irodalmi nyelvünk rugalmasságáról adtak hírt. A *„talpán járó*, élelmes fiú" nekem más is, több is, mint az elfogadott „talpraesett". Olyan emberről szól, aki nemcsak szerencsésen ráesik egyszer másszor a talpára, hanem folyamatosan használja is a talpát: földön járó, nem az egekbe kacsintó, minden gödröt, buckát észrevevő, kikerülő. Egy másik kifogásolt mondat: „Keserű hangja, mint mondják, teljesen *hazatalált nálam*" — szintén ajándék számomra: sokat kínlódtam már azon, hogy megtaláljam a *rezonál, visszhangra lel* fogalmának leginkább „talpán járó" kifejezését.

Tersánszky még attól is Tersánszky, hogy az olvasó úgy tudja

Hiszen megtehette volna — gondolom, heves vita árán —, hogy helyesre billenteti az íróval az effélé rakoncátlanságokat: „Kitört a vihajgás", vagy ezt: „megpendítem, hogy: ki köllene menni kissé a strandra". Vagy: „Rám se hajt!" Vagy a „Gyönge dongájút" igazíthatta volna ki a szabályos „vékonydongájúra". Nem tette. Remélem, nem Tersánszky híres testi ereje tudatában nem tette, hanem a stílus iránti kellő érzékenység birtokában. (A nem-postumus kiadványokra gondolok, persze.)

A másik fölvetett kérdés: „Honnan vette, merítette nyelvi leleményeit az író?"

Azt hiszem, onnan, ahonnan minden valamirevaló. Több forrásból. Mindenekelőtt abból, hogy író, és nem akármilyen. Ez már maga sokágú forrás: ösztönösség, tudatosság, érzékenység, tapasztalat, újító kedv, képzelet táplálja. Aztán:

ban. Ady „Foszlalott a páva" című örök versének húsa-vére: a vagy-vagy vázára épült. Amit egy meteorológus is megfogalmazhatna: vagy száraz idő lesz vagy esős.

Mi hát a titok? Talán az az X, amellyel a matematikusok határozzák meg az ismeretlent. A rejtély tehát ilyen egyszerű és ilyen bonyolult.

Áll ez, természetesen, a prózára is, különösen a prózának olyan költőjére, mint Tersánszky.

A nyelvművelésben, nyelvtisztításban értékes munkát végző nyelvészek jól tudják, hogy minden új korszak, amely nagy írókat szül, egyszersmind ösztönösen olyan nyelvi fordulatokat teremt, amelyeket figyelve a nyelvészeknek éppen az a feladatuk, hogy azokból szűrjék le és fogalmazzák meg a nyelv- és stílusfejlődés új normáit. Engedjék hozzánk jönni a szavakat!

Rab Zsuzsa

kaja sem mond ellenük. Vele együtt úgy véljük, a **„tűzszerészeti nonszensz"** alkalmat adott arra, hogy hetvenöt percet mulassunk; a kézigránát — filmdramaturgiai szempontból — olyan vígjátéki patron, amely hol pukkant, hol nem. És dramaturgiai szempontból még az is elképzelhető, hogy patronként épp akkor mondott csütörtököt, amikor gránátként robbant — és viszont: patronként akkor pukkant, amikor gránátként haligatott.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 FEB 4

ÉLET ÉS IRODALOM

Balogh Zoltán

1978 FEB 4

1021

Balogh Zoltán: Könyöklő

ÉLET ÉS IRODALOM 10

házba.

Mondanom sem kell, hogy
túrált ember akkor sem za
beszélgetésével a mások él
tét, ha únja magát. Aki az
lom kockázatát nem akarja
lalni, az jobban teszi, ha o
marad. De miért is gondolt
na az unalom veszélyére a l
gó, amikor arról a darabról,
társalgásra ingerli, olyan l
kritikát olvasott a lapokban?

3

Csak úgy dől a pénz hoz
Méghozzá az olyan pénz,
„ingyen" van, vagyis az olyan jogdíj, melyet másodközlésért, utánjátszásért fizetnek a lapok, kiadók, színházak. Bizonyára nemcsak hozzám dől a sok pénz, de — úgy látszik — velem ellentétben mások nem szeretnek dicsekedni. Én igen. Én szeretek s kertelés nélkül kijelentem, hogy élvezem a pénznek ezt az áradatát. Csak a legutóbbi időkre visszatekintve itt vannak például a Lengyelországból érkező jogdíjak.

... Igaz, hogy a humort nem hosszúság, hanem rövidség szerint kellene honorálni, de a 300 forint így is tekintélyes összeg. Érthető, ha ebben a tiszteletdíjban már az ismétlés joga is benne foglaltatik.

Tabi Lászlé

ÉLET ÉS IRODALOM

parátust..., mely... kiválóan alkalmas arra, hogy akár a legbo-

gáról mindenki eszményi elsziget-

eltségben ítél, másokról pedig —

Balogh Zoltán

Balogh Zoltán: Könyökig

ÉLET ÉS IRODALOM

Bp. 10

1978. febr. 4. XXII. évf. 5. sz. 10. lap.

látszik ezt a feltevést az a körülmény, hogy beszélgetés céljából senki sem megy moziba, színházba.

Mondanom sem kell, hogy kultúrált ember akkor sem zavarja beszélgetésével a mások élvezetét, ha únja magát. Aki az unalom kockázatát nem akarja vállalni, az jobban teszi, ha otthon marad. De miért is gondolt volna az unalom veszélyére a locsogó, amikor arról a darabról, mely társalgásra ingerli, olyan lelkes kritikát olvasott a lapokban?

3

Csak úgy dől a pénz hozzám. Méghozzá az olyan pénz, mely „ingyen" van, vagyis az olyan jogdíj, melyet másodközlésért, utánjátszásért fizetnek a lapok, kiadók, színházak. Bizonyára nemcsak hozzám dől a sok pénz, de — úgy látszik — velem ellentétben mások nem szeretnek dicsekedni. Én igen. Én szeretek s kertelés nélkül kijelentem, hogy élvezem a pénznek ezt az áradatát. Csak a legutóbbi időkre visszatekintve itt vannak például a Lengyelországból érkező jogdíjak. is, de csinos summákat szokott kitenni az a jogdíj, amelyet a csehszlovákiai rádióktól kapok. Az NDK-ban megjelent egy antológiája a magyar humornak, nyomtatott oldalanként 40 forintot vettem fel. Levelet kaptam Jugoszláviából, melyben G. Sz. azt írja, hogy (utólagos engedélyem reményében!) néhány írásomat németre fordította s azok megjelentek a Pardon című nyugatnémet magazinban. Ez ügyben nem kevesellhetem a jogdíjat, mert a Pardon egy fityinget sem fizetett. De hogy szeretett hazám se maradjon ki a felsorolásból: szerződést küldött a televízió, melyben 300 forintot ajánl fel egy háromperces jelenetemért. Igaz, hogy a humort nem hosszúság, hanem rövidség szerint kellene honorálni, de a 300 forint így is tekintélyes összeg. Érthető, ha ebben a tiszteletdíjban már az ismétlés joga is benne foglaltatik.

Tabi Lóránt

BALOGH · Zoltán

1868 47. febr. 28. Balogh Zoltán ugyanarra folyamodik. (Naptárőr)

M. Ét. 1991/1-2.

Balogh Zoltán (Németo.)

Hortobágyi Alkotótábor

Ferihegyi Galéria
1995 szept 13-okt 4

Balogh Zoltán festő
93. III. 18.

ERDÉLYI NAPLÓ

Kilátó

● **Gy. Szabó Béla-emlékkiállítás nyílt a brassói Apáczai Csere János Közművelődési Egyesület és a megyei Művészeti Múzeum rendezésében. A március hónapban nyitva tartó kiállításon megtekinthetők a nemrég elhunyt világhírű művész metszetei.**

● **A Bihar megyei Micskén a helyi általános iskola V-X. osztályos tanulói – tanáraik segítségével – több szakaszos szavalóversenyt rendeztek Petőfi Sándor születésének 170. évfordulója, illetve március 15. tiszteletére. A döntőbe 15 diák került, az első helyen Diós Ilona, a másodikon Győri Annamária, a harmadikon pedig Kiss Gizella végzett. A közönség díját Diós Ilona, a fiatalokét Kiss Gizella nyerte.**

● **Február végén tizenkilencedik egyéni tárlata nyílt meg Maszelka János székelyudvarhelyi festőművésznek a Városi Művelődési Házban. A megnyitót szokatlanul nagy érdeklődés előzte meg. Pályafutásának méltatói kiemelték a művész népnevelő tevékenységét, az állandó képtár létrehozását Székelyudvarhelyen, a rendszeres kiállítások bevezetését és hónapról hónapra történő megszervezését. A kiállítás alkalmából a helybeli Moldován Galéria gondozásában megjelent tájékoztató Banner Zoltán elismerő véleményét idézi Maszelka művészetéről. A tárlat március 31-ig tekinthető meg.**

Tárlat

A tisztaság képei

A váradi Nagy Galériában üdítő színek és vonalak látványa fogadja a látogatót. Hogy időnként hibádzik a perspektíva, hogy amatőr-e a rajz és festőművész, hogy gyermeteg-e, hogy naiv-e? Gyermeki színek, és gyermeki látásmód, ez jellemzi Balogh Zoltán kiállítását. A tárlatról azzal az érzéssel távozunk – és ez talán elég kedvcsinálónak, a megtekintésére –, hogy művészünk, lett légyen bár amatőr vagy nem, egyfajta tisztaságot hoz a váradi légkörbe német kisvárosokról vagy Kolozsvárról készített akvarelljeivel, szitanyomataival.

(zudor)

1993. március 18.

KÓKADOZÓ PROSPERÁLÁS

A szilágysomlyói Tejfeldolgozó Rt. aprókat lépeget az év második felére tervezett privatizáció irányába. Felbecsülték az állóalapokat, felterjesztették az illetékes szervekhez. A vállalat munkaközössége egyben kinyilvánította szándékát: megvásárolja a gyárat. Külső üzletfél még nem jelentkezett vásárlási szándékkal, mert nem látszik kecsegtetőnek az ágazat jövője. A könyvelési nyilvántartások szerint pillanatnyilag még prosperálnak, s ez alatt azt kell érteni, hogy a termelés nyereséges, hogy egyetlen embert sem kellett az utcára tenniük, kialkudott bérét mindenki kézhez kapja. Való igaz, a boríték "lesoványodott" az árakhoz viszonyítva, de példás összetartással viselik a zord idők súlyát.

Friss tejet, túróféleségeket, vajat, fagylaltot küldünk megrendelőinknek – tájékoztatott Suzana Breja főkönyvelő –, de nem tudunk annyit gyártani, amennyit kérnek, s amennyire képesek lennénk. Ennek fő oka a bizonytalan tejellátás. Az állami és a magánszektorban egyaránt lecsökkent az állatállomány, minőségileg is leromlott, és takarmányozása sem megfelelő.

Az elmondottak alátámasztására két adatot említ: tehéntejből 1989-ben 310 ezer hektoliter érkezett feldolgozásra, míg az elmúlt évben alig 166 ezer. Juhtejnél az arány 10 ezer és 5 500 hektoliter.

– Ezzel együtt az alkalmazottak megvennék a gyárat. Miből? Az elmúlt években aligha tehettek félre keresetükből...

– Feltétlenül bankkölcsönért folyamodunk. Pénze nincs senkinek, a tulajdonjegyek értéke még a legcsábítóbb ígéretek mellett is csupán jelképes lesz a vételárhoz viszonyítva. Hogy mire számítunk? Azt hiszem, senki sem tudna válaszolni a kérdésre. Egyszerűen csak várunk, várjuk, hogy talán mégis jobb lesz!

Várnak, még akkor is, ha ilyen reményekre pillanatnyilag semmi se ad okot!

Kiss Sándor

Az álmok hajótörötteiről

A magyarországi mérnök, orvos, tanár, esztergályos, kutyamosó Németországban vagy Ausztriában reméli álmai megvalósítását, anyagi helyzetének javulását. Sok romániai beéri Magyarországgal is, hiszen hozzánk képest ott több esztendőnyi előnyben vannak. Végül akadnak szép számmal olyanok is, akik itt, Romániában vélik felfedezni életük nagy lehetőségét.

A "forradalom" után érkezni kezdtek az ügyeskedők (és itt nem a vállalkozókról, valódi üzletemberekről van szó!), akiknek "él-

A Magyar Értelmező Kéz
korrupció megvesztegethetőse
kölcsi romlottságot jelent. Így
rákfene, temérdek keserűsége
rek többségének. Kormánykö

❐ A dévai DEVIL Tejipari Rt.-nél azért marasztalták el az igazgatót, mert "másodállásban" tejtermékeket forgalmazó üzletet nyitott. Lehet buzgólkodását meg is bocsátanák a város lakosai, ha mint vállalatvezető gondoskodna az állami üzletek rendszeres ellátásáról. Csakhogy Déván (s nemcsak ott) hajnali háromkor kell kezdeni a sorbaállást, mert aki később ébred, gyakran megy haza üres üveggel. A "maszek" bolt viszont rendszerint kielégítő vá-

Balogh Zsigmond

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

1969 MÁJ 18

BALOGH ZSIGMOND fafaragó népművész munkáiból rendeztek gyűjteményes kiállítást Kaposváron. A népművész a helyi tsz tagja, s a paraszti életforma mozzanatait örökítette meg faragásaiban.

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

A"Szaraszkapuhoz nagykapu kétszárnyas és jobbról zsin
dellyel fedett keritás csatlakozott.A nagykaput egy év
évig készitette,365 darabból állott.Minden nap egy ré
szecskét csinalt titokban.Tulipanos mintak voltak ben
ne és sugarak. 110.old

[illegible] ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester
emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Egyik unokaja Molnar Borbala volt.akit id.Paladi Balint vett el.Bekerülve a családba Balogh Zsigmond famunkainak hatására,valósagos acsmesterré lett és fia Bálint ma famunkákkal foglalkozik,és tőle szerezte meg a Jósa muz.dédapja"Szarazkapu"-jat. 105.old 1. kép.

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

A kóródi portak sok kapujanak,keritésének készitését tu
lajdonitjak neki.Ha nem is ő csinálta,tanacsot adhatott,
irányitotta a munkat,Az ő idejéből valók mar elpusztul
tak,hisz az ő működési ideje 1848.1886 közé esett. 112.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester
emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Több kóródi haz "mestergerendajat"ó faragta.Ezekből mar nem sok van.mert az uj hazak födémgerendait az elbon tott régi haz mestergerendainak négyfelé fürészelésével szerzik meg. 112.old

BIRÓ ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Teljes élet volt,mert fennmaradt müveiben,vggy mar el pusztult alkotasainak emlékében nyolcvan év multan is elevenen él emlékezete faluszerte.Népszerüségére jellemző.hogy oly munkakat is neki tulajdonita nak,amikor mar nem élt. 105.old

[illegible]: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

[illegible], 1970. V. 5.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Tiszakóródon született 1826-ban. Ott is halt meg 1889-ben. Munkaközben nem mutatta meg senkinek, hogy mit csinál, Ruhába göngyölte a félig kész darabokat, nehogy beleszőljanak, avatatlan tanécsokat adjanak neki.
105.old.

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester
emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Szekeret,hazibútort is készitett ez a tevékeny ember. Sőt allitjak,hogy ő épitette be a refotmatus templom tornyaba a harangkoronat.Ha igaz,erömitani képességeiről is maradandó bizonysagot tett. 113.old. 14.jegyz

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

A meglévő keritésoszlopokat is Balogh Zsigmondnak tu
lajdonitjak.Lehet,hogy az ő megoldasai,mintai,de hihető
tóleg inkabb id.Paladi Balinttól szarmaznak.-Dienes
Istvan rajza. 113.old

[illegible] István: Balogh Zsigmond fafaragómester
munkái emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Sok kapuja, keritése elpusztult mar. Részben elkorhadt, masrészt mar nem divatos. Az udvarok félreseo zugaban hanyódik sok tornacoszlop, kapuoszlop, melyeket elobb-utóbb tüzre tesznek. 112.old

[illegible]: Balogh Zsigmond fafaragómester munkássága 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, faragó

Sajat csaladjanak s külön mindegyik lányanak készi tett "korsótartót".Ez vizeslócaszerü kis allvany,amely re két csecses korsót helyeztek és "korsókendővel" le- takartak. 111.old. 13.jegyz

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz.

BALOGH ZSIGMOND, faragó

Emlékezések szerint Balogh Zsigmond faragott fejfakat is. Hihető, mert leszármazottja ifj. Paladi Balint ma is gyakorolja. Mindketten az e vidékről ismert csónak alakú "ember arcu" fejfakat faragták. 7.sz.kép. 113.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond faragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz.

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

--

2.kép.-Kutagas File Sandorné portajan.készült 1860 körül.Alakja a falubelieket a mezővari templomtoronyra emlékezteti.Balogh Zsigmond munkaja.Dienes Istvan rajza. Fekete repr. 107.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz.

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Az emberalaku kútagasa.-Az ágas tetején életnagysagban "egy valósagos emberalak volt,pörge,darutollas,Kossuth kalapban,magyar zsinóros ruhaban,gombos csizmaban,Szét vetett laba közt jart a gém".- 108.old

BIRÓ ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz.

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Fia nem volt,hat faragott ezért egyet maganak,komajanak Kiraly Józsinak több,mint szaz évvel ezelőtt a kútagas tetejére.-Ez lehetett legszebb müve.Az "emberalaku kutag agasról"beszélnek.Tölgyfaból készitette. 108.old

BIRNER ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 5.sz.

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

A"Szarazkapu" szép emléke a népi képzeletnek és mester
kedésnek,ritka példanya azoknak az erősn pusztuló épit
ményeknek,melyek a régi életformahoz kötödtek és ma egy
re inkabb szerpüket,értelmüket vesztik. 109.old

DISZEG ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester
emléke 105.old

Nyabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz.

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Nem volt valamiféle iparos ember, akinek érdeke lett volna ,hogy sokat"termeljen", hajszolja a munkat. A fafaragast csak szórakozasként üzte, -szenvedélye hajtotta erre-allandó elfoglaltsága a fölghöz kötötte. 105.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

A Kossuth u.20.alatt is van egy kapuja.Ebbe 1848.majus 9 van belevésve.Fejlettebb,gyakorlottabb kézre vall. Igy a szaragkaput korabbra kell datalnunk. 111.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Balogh Zsigmond fafaragó.-5.sz.kép.-Mangorlófa.-Készi
tette Balogh Zsigmond.A Józsa Muzeumban van.-A képet
rajzolta Dienes Istvan. Fekete repr. 112.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester
emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Balogh Zsigmond több szép "mangorlófat" is faragott életében. Ezek egyike bekerült a Jósa Muzeumba. 5.sz.kép
111.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Balogh Zsigmond "SZARAZKAPU".-Tiszakóródról.Készitette Balogh Zsigmond 1848 előtt.- A rajzot készitette Dienes Istvan 1968.- rekete repr. 106.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Balogh Zsigmond "Szarazkapuja".-3.sz ,kép.-Bucsuzkodó fiatalok a "Szarazkapuban". Dienes Istvan rajza. 110.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Mind a négy leanyanak készitett "esztovatat", amelyek egyike örökség folytan Zolcsakékhoz került a Kis utcab ban talalható. lll.old

[illegible]: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 106.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

--

Balogh Zsigmond és leszármazottja ifj.Paladi Balint is csónak alakú, emberarcu fejfakat faragtak.--7.sz.kép. Csönak alakú, "emberarcu" fejfák a kóródi temetöben. Dienes Istvan rajza. Fekete repr. 114.old

DIENES ISTVAN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1970. V. 3.sz.

Bálványos Huba:

Godaszarvas, 42 x 56 cm. 1971.

(repr.)

Művészet, 1976. 10. 14. old.

MDK

Balogh Zsigmond, népművész

Tapasztó népművész. Kiállítása nyílt meg Kondoroson.

— : Hír

12

Népszabadság, Bp. 1969. máj. 18.

Balogh Zsigmond

Kismérctü faszobra Beck Zoltán (Orosháza) tulajdonában van.

Szabó Mihály: Házi múzeum Orosházán; Művelődés, 1970. 3. sz. 14. l.

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

A"kutagas".-Faragvanyai kopottak,a finom részek mar le töredeztek,de a kompozició könnyedsége,a gazdag tagoltsag igy is elegansan oldja fel azt a szerkezeti merev ségetmely a gém-ostor-kolonc nagy sulyat és mozgásuk dinamizmusat van hivatva felvenni. 108.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Egyetlen egy darab hirdeti még megközelitő hüséggel lel
leményét,izlését és jó érzékét,egy "Kutagas",amely özv.
File Sandorné hazánál az utcai határvonalon és a szom
széddal közös mesgyén álló kuthoz szolgal.2.sz.kép.
108.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester
emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

A"Száraz kapu" sem a régi mar.Toldott-foldott.Csak a kapukeret/a két kapuszar és a szemöldök/az eredtei. ezeknél is a kapufélfa alja mar"oltott"vagyis csapolas sal uj részeket iktattak bele a függőleges szárakba.
109.old

DIENES ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

BALOGH ZSIGMOND, fafaragó

Az emberalakú kútagas nincs már meg. Ez a mindenki által nyilvántartott, ismert, hűségesen emlegetett műve annak ellenére, hogy bámulatosnak tartották, az egész község szemelattara és részvétlensége mellett 1940 tájan elpusztult. 108.old

[illegible] ISTVÁN: Balogh Zsigmond fafaragómester emléke 105.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 3.sz

Balogh Zsigmond
A tiszakarodiak szóhagyomanya szerint
Balogh Zsigmond - neves helyi faragómester -
egy esztendeig fáradozott 365 darabból álló
dúsan cifrázott kapuja elkészítésével.

Murakózi Ágota: Szabolcs-Szatmár megye
népművészete.

Alföld 1973/10 62 old.

Balogh Zsigmond, faragó

Tiszakóród ról nármazó „falusi faragómester" (1846-ból való kapuja.)

Dr. Erdész Sándor: A sóstói múzeum falu 1174 – 1179.

Élet és Tudomány, Bp. 1975. jún. 20. XXX/25.

B.

Balogh Zsigmond, fafaragó

„A XIX. n. derekán Tiszahóródon munkálkodott." „... szebbnél szebb dinkapukat, kútágasokat, oszlopokat, mángorlókat, krumplitörőket és famozsarakat Készített."

Dr. Erdén Sándor: A szatmári Tiszahát

1379–1383

Élet és Tudomány, bp. 1974. jól. 19.

XXIX
29.

Balogh Zsigmond

fafaragó népművész munkáiból kiállítást rendeztek Kondoroson. (A népművész a helyi téesz fogja).

Krónika

Magyar Hírlap, 1969. május 18. 9. l.

Balogh Zsigmond, [illegible]

[illegible] mekkora remény[illegible]
[illegible]tek *Teng Hsziao-ping*
[illegible]habilitálásához, azt hiven-
- sokakkal együtt —, hogy
[illegible]álnál helyreáll Kína bel-
[illegible] nyugalma, s vele a szo-
dartás korábbi állapota.
Il történt ehelyett? A re-
abilitált Tenggel, a kínai
olitika e sokáig volt emi-
encia[illegible]val (most már egy-
e *kevésbé* tűnik annak),
ünden korábbinál mar-
ánsabbá vállak a kínai
:ilpolitika hatalmi törek-
ését, tulmérlegezett hatal-
ni öntudatának — befolyá-
i övezetének *keresé* —

Első Hirlap, Bp. 1979. okt. 5.

— : Sóstói múzeum [illegible]

6.

1969 MAR 30

Balogh Zsigmond

Vágtázó csikós és intarziás faliképek

Fafaragók kiállítása Békéscsabán

Emberek, fák, virágok mozgalmas, harmonikus egysége Vágó Ferenc csontfaragásán.

Békés megyei fafaragók kilenc nap óta nyitva tartó kiállítását a KISZÖV bemutatótermében eddig minegy nyolcszázan tekintették meg.

A kilenc fafaragó művész gyűjteményes kiállítása kiérdemelte az érdeklődést: a népi ihletésű csontfaragások, a paraszti élet egykori használati tárgyainak dekoratív felidézése, s a modern lakás díszéül szolgáló fafaragások vonzzák az érdeklődőket.

Az alkotók általában a falusi élet ábrázolását választották témául. Hajlott hátú, vándorló parasztot, kapáló asszonyt, fát vágó öregembert, munkában megfáradt parasztembereket ábrázolnak Balogh Zsigmond faragott figurái. Kádár Zsigmond vágtázó csikósa, öklelésre készülő bikája, dísztárgyai, Varga László faragott képei, kisszobrai is a falut, a falusi élet egy-egy mozzanatát, használati eszközeit ábrázolják.

Vágó Ferenc csontfaragásai, famunkái, dísztárgyai, hangulatlámpája (melyek az anyag szépségét is kifejezésre juttatják), Székács Pál intarziái, Papp János, Honvéd János és Bakos Lajos munkái megragadják a néző figyelmét.

A vendégkönyv bejegyzése szerint Kiss István munkái tetszettek legjobban a látogatóknak. Monumentális fafaragása (amely Gyula várának elestét örökíti meg, s 1966-ra, a 400. éves évfordulóra készült el, intarziás munkái faliképek, sakktábla, hegedű), fafaragásai (a székelykapuk, csontfaragások) az alkotó mesterségbeli tudását dicsérik.

A Békés megyei Tanács művelődésügyi osztálya és a Megyei Művelődési Ház közös szervezésű kiállítása dicsérendő kezdeményezés, mert első ízben adott lehetőséget a megyei népművészek és népi iparművészek nyilvános bemutatkozására. Hiányoljuk azonban az alkotók nevének teljes feltüntetését, műveik megnevezését.

L. J.

Tehetség és sok-sok türelem kellett az intarziás faliképek, kisszobrok és csontfaragások elkészítéséhez — állapítják meg a kiállítás nézői.

Fotó: Demény

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

ások
n harcaib

napok 1944-ben, amikor Veres Péter íróval és Szobek András nyugalmazott országgyűlési képviselővel ásták a rajvonalat.

A felszabadulás után különböző alkalmi munkákból élt jóideig a héttagú család, mindaddig, míg be nem lépett a község első közös gazdaságába, melynek súlyos agyvérzéséig tagja is maradt.

Az idő közben eltelt. A gyerekek kirepültek. Közülük Árpád a színészet világát választotta élethivatásául, s jelenleg a Debreceni Csokonai Színházban lép naponta a közönség szigorú ítélőszéke elé.

Túl a hetvenen, élete párjával együtt maradva mind a mai napig. Természetszerűleg adódik ilyenkor a kérdés:

— Miben látja élete értelmét egy küzdelmes és kegyetlen sors után, mely talán a harcok áraként is tehetetlenné tette élete öreg napjaiban?

Mély és hosszú csend után, keresve az ünnepélyes, de meggyőződésből fakadó szavakat, egyértelműen és világosan hangzik a felelet, melynek utolsó szavait már a könny színes fátyla szövi át:

— Szép volt, ha nehéz is. Nemcsak magamért tettem, s ez teszi felejthetetlenné.

Szilárd Ádám

plésre készül
Bábegyüttes

Tehát nincs messze az idő, amikor plakátok hirdetik a városban az előadást: „Nem volt és nem is lesz" címmel. Azaz mégis lesz! És még adódik valami különleges ebben az esztendőben?

— Hat évvel ezelőtt rendezte az amatőr bábjátszók világszövetsége, az UNIMA Karlovy Varyban, az ismert nemzetközi üdülőhelyen a bábegyüttesek első fesztiválját, melyen mi, napsugarasok az elsők közt végeztünk. Idén Prágában lesz ez a nemzetközi erőpróba. Minket is meghívtak.

Ú. R.

Ta

Szo

A MUNKÁSOK betegség- és balesetbiztosítása szinte a nullával volt határos a Tanácsköztársaság létrejötte előtt. „A burzsoá állam szívtelenségét talán mi sem jellemzi jobban, mint az utcasarki koldus, megrokkant hátú, reszkető kezű öreg munkás, aki egész életét mások szolgálatában töltötte, mire ereje elfogyott, a munkaadó kilökte az utcára, koldusbotot nyomott a kezébe, létét az emberek irgalmától teszi függővé".

A proletárdiktatúra, amikor a betegség- és balesetbiztosítás terén intézkedéseket hozott, a munkásosztály évtizedes követeléseit, szívós harcának óhajtott törekvéseit teljesítette.

A megyében egyes városok már a Tanácsköztársaság előtt lépéseket tettek a közegészségügy rendezésére. Február 25-én Békéscsaba memorandumban kérte egy közegészségügyi intézmény alapítását. A főispán javasolta, mivel Csaba város lett, 120 ágyas városi kórház fejlesztését.

A PROLETÁRDIKTATÚRA számos rendelettel igyekezett megjavítani a közegészségügyet. Egyes direktóriumok központi programként kezelték ezt a kérdést. Pl. a nagyszénási direktóriumnak külön közegészségügyi programja volt, amelynek leglényegesebb intézkedései a következők lettek volna: a kastély átalakítása közkórházzá és mellette gőzfürdő létesítése, a községi orvos feladata ingyen ellátni a betegeket, amiért 900 korona fizetést kap. Mindez az idő rövidsége miatt csak program maradt.

A békéscsabai direktórium április 11-i ülésén foglalkozott a közkórház bővítésének ügyével. 250 ágyasra szerették volna berendezni meg egy gümőkóros pavilonnal bővíteni. A szükséges telket kisajátítással akarták megszerezni, készpénzzel az állam segített volna, a város biztosította volna a szükséges téglát és kavi-

Rejtvény-tavasz, 69

12. rejtvényünk

1021

1976. IV. 1. Petőfi 12,33 /11/ KGyné

Szolnoki stúdiónk jelentkezik

- ...és ilyen naggyá megnőtt. Bár az egyéket az elmult évben villámcsapás érte, ez most már szenved, mert valószinü, hogy a regeneráció nem fog sikerülni.

- Az Ön társasága a természet. Hát milyen társaság ez?

- Egy rendkivül változatos társaság, mert 1600 fa és cserjeféle van itt. Ezeknek az ismerete, a gondozása, ápolása, a park tovább fejlesztése rendkivül kellemes és nagyon jó társaság , hogy ugy mondjam. Ez a munka azért is jelentős, mert hiszen egy kert bármilyen szép és gondozott is legyen egy időben, az egy bizonyos kor után elöregszik és hogyha nem pótol helyettük a kertész, akkor a z elöregedés végülis egy teljes pusztuláshoz vezethet.

- Önnek kétfajta névjegye van. Az egyik az aláirása, a másik a fákon található.

- Rendkivül jó érzés elültetni egy fát, olyan fát, amelyet még ezen a területen, vagy talán még Magyarországon is kevesen ültettek el. Ez a kapcsolat a fával és a növénnyel számomra mindig nagyon fontos volt és azt hiszem, hogy egyik legszebb és legnemesebb munkánk közé tartozott.

/Zene/

- Este volt, a feleségem főzte a vacsorát , én kint csináltam a ház előtt a kerékpáromat, nem volt egy fillér a háznál sem, azon törtem a fejemet, hogy mi lesz, honnan lehetne pénzt kérni kölcsön..

- Éppen épitkeztek.

- Igen. Épitkezés alatt volt a ház is, minden forint kellett. Az egyik ismerősöm este eljött hozzám, hogy adsl-e el Zsiga szobrot? Hallom, hogy te faragol?! Fülnéztem rá és akkor ugy éreztem, hogy téged az Isten küldött. És el is adtam neki. És az a két kis szobor Nepalba került el, akkor itt volt két fiatalember Nepalból és a helyá

KISZ szervezet ajándékozta meg őket.

- Ez jó néhány évvel ezelőtt történt itt Kondoroson Balogh Zsigával, Balogh Zsiga ma a népművészet mestere. Fafaragó művész. Itt a nagyon kellemes, barátságos kis műhelyben.szánér-szobrok sorakoznak egymás mellett , a paraszti élet jellegzetes figurái. Mennyire ismeri ezeket az embereket, ezt a világot?

- Itt nőttem fel köztük, 1947 óta lakom Kondoroson. Az utcn ha meglátok egy paraszt embert, bácsit, vagy képes vagyok elmenni a templomba az idősebbek elé, megnézem őket, így szerzem a motivumokat. És gondolatból, elképzelésből faragok.

- Mondja az emberi kéz mennyire tudja megformálni a fát?

- Amennyire akarja és főleg , amennyire tudja.

- Mi kell ehhez?

- Erős hatalom. Illetve tudatos elhatározás, hogy én ezt meg fogom csinálni és addig kell csinálni amig nem sikerül. Gyakorolni. Nagyon sokat kell dolgozni és akkor sikerül.

- Volt már olyan, ami nem sikerült?

- Igen. Az első években volt olyan, amikor nem sikerült. De a későbbi idők folyamán most már olyan nincs, hogy nem sikerül, esetleg azért, hogy a fa nem jó. Göcs van a fában, megreped esetleg..

- Az ember kezében, abban nem lehet göcs?

- Abban nem, nem lehet, nincs benne a göcs.

- Mondta korábban is , remélem, hogy ezzel nem bántom meg, hogy cigányember.

- Igen. Nem.

- Érez ennek valami hátrányát?

- Nem. Semmi hátrányát nem érzek, különösen itt Kondoroson. Turkeve-iek voltunk és főleg azért jöttünk el Turkevéről, ez az igazság, hogy ott nagyon éreztük, hogy kik voltunk, mik voltunk,

Itt szinte megbecsülnek, ezt mondhatom.

- Szereti a munkáját, a művészetét?

- Az nem kifejezés, hogy szeretem, Imádom. De talán még ez is kevés. Egyszerűen nem tudok elfáradni. Este a feleségem szokott érte kijönni a műhelybe, hogy hagyjam abba, most már megyünk a moziba, vagy menjek be vacsorázni, vagy mit tudom én , egyszerűen nem tudom, hogy hol a határ.

- Van valami elképzelése, nagy vágya, amit egyszer még szeretne megalkotni?

- Vágyam nagyon sok is van. Kb. 300 évre előre legalább. Annyi vágyam van, de nem tudom megcsinálni, mert nagyon sok munkát kapok. És a munka mellett, még a vágy, kedvtelésből csinálni ugyanezt. Egyszerűen nincs rá időm. Egy szobát teljesen népművészeti szobának akarok berendezni, ami az én saját kezem által készül el.

/Zene/

- Izletes étel a csiga?

- Mondjuk, én magam még nem próbáltam, elfogyasztani a csigát. De egyesek szerint nagyon kellemes és finom íze van, sőt Franciaországban és Spanyolországban pld. delikátoszként tartják számon.

- Pedig az ember azt gondolná, hogy dr. Kovács Gyula, aki Békéscsabán él és csiga-gyüjtéssel foglalkozik, persze nem ez a foglalkozása, hanem pedagógus, hanem a szenvedélye a csiga-gyüjtés, legalább Ön szereti a csigát.

- Hát én megmondom őszintén, nem, mert azért a jó disznópörkültet sokkal szivesebben veszek, mint a csiga..

- A hazai izeket, helett ezek a csigák is a hazai, Magyarországon megtalálhatók, megtalálható csigának a fajtái. 54 fiókot számoltam én itt meg, ebben valami horibilis mennyiségü csiga lehet.

- 1250 fajta csiga van, 17.000 tétel és mintegy 140.000 darab.

- Ez mind Magyarországon fellelhető volt?

- Nem. Magyarországon, Magyarországról ennek mindössze egy 10%-a került elő , a többi külföldi anyagokból származik. Szárazföldi és ódesvizi csigák tartoznak a gyüjteményembe. Magyarországon 220 faj található. Ebből..

- Ebből így hány van Önnek?

- Majdnem teljes a gyüjteményem. Kb. 3 faj kivételével mind megtalálható.

- És ez a három meg lesz előbb, utóbb?

- Nagyon nehéz dolog, mert egy-egy gyüjtő talált meg belőle 2-3 darabot, különben féltve őrzött kincsét képezi, nem szivesen adja mondjuk cserébe az embernek. Dehát nem adom fel a reményt. Az illető gyüjtőhelyre elmegyek feltétlenül és ottan be fogom gyüjteni, ha egyáltalán található.

- Akkor ehhez a szenvedélyhez bőven kell barangolni, természetet járni?-

- Rengeteget járom Magyarország különböző területeit. A Zemplén hegységtől Őrtilosig és Soprontól Békéscsabáig minden helyen előfordulok.

- Nyilván csigában is vannak kuriózumok?

- Vannak kuriozumok is és dicsekvés nélkül jelenthetem ki, hogy egy tudomány számára uj fajt találtam, az elmult években, itt a dobozi, marói erdő térségében, mégpedig a higrónia nevü fajt, ezt két kutató fel is dolgozta és higrómia kovácsi elnevezéssel illette őket.

- Ebből a hatalmas gy ujteményből Ön melyiket tartja a legértékesebb darabnak?

- A nagyon ritka előfordulásu fajokat tartom az érdekeseknek. Hát ilyen nagyon ritka előfordulásu faj pld. a Tisza hordalékában előkerült acikula perpuzila nevezetü.Ezeknek magyar nevük nincsen, tekintettel

tekintettel arra, hogy olyan parányi, hogy a nép nem is ismeri őket. Tehát népies nevük nincsen. Hát kb. Magyarországon ebből 4-5 példány van mindössze és ebből is birtokolok 3 példányt.

- Melyik a legszebb?

- A legszebb csiga leginkább a trópusokról származó szárazföldi csigafajok, amelyekről egyesek nem is hiszik el, hogy a természet alkotása, t.i. annyira szépen dekoráltak, főleg szín szempontjából, de alaki szempontból is, hogy egészen megkapó. Főleg Kubából származnak ilyen példányaim, amelyek tényleg inkább iparművészeti alkotások, mint a természet alkotásai.

- Úgy kezdtük, hogy a csigáról , mint táplálékról beszéltünk. Mégis soha nem gondolkodott azon, hogy csak meg kéne kóstolni.. hát illik?

- Bár a családon is egy kissé ismonyodik ettől a megkóstolásától, de nincs kizárva, hogy elkészítjük, mert a készítése rám egyszerű. Meg kell főzni és bizonyos páclében, mint hallom, áztatni és nagyon finom, aromatikus táplálékot kapunk.

- Akinek pedig ez a recept megtetszett, az próbálja ki és jó étvágyat kívánunk!

-/Zene/

- Az alkoholról, a borról, a pálinkáról mi a véleménye?

- Nem ittam sohasem, józan életű ember voltam. Az édesapám is. Pedig a kántorokról általában azt szeretik mondani, hogy szeretik a torkukat küszörülni.

- És árt az embereknek az alkohol?

- Szerintem az emberiségnek a legnagyobb átka.

- - Még a cigarettánál is nagyobb?

- Annál is sokkal nagyobb, mert a cigaretta az egyént rongálja, de az alkohol generációkat tesz tönkre.

-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1980 MÁR 2 3

Balogh Zsigmond

1021

Balogh Zsigmond: Széktámla

Barátaink éle

Közös erővel

Atomerőművek so

Az elkövetkezendő évtizedben a szocialista országok az atomenergia-ipar gyorsütemű fejlesztését tervezik. A KGST-országok hosszú távú energiaprogramja típus-atomerőművek építésén és az ezekhez az erőművekhez szükséges berendezések gyártásának széles körű kooperációján alapul.

Novovoronyezsi dinasztia

Nemrégen volt a negyedszázados évfordulója annak, hogy a világon először, a Szovjetunióban, az obnyinszki atomerőmű atommag hasadásából származó ipari villamosáramot állított elő. A Szovjetunió segítségével az ötvenes években Bulgáriában, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Magyaror-

1974-ben kezdte meg működését a Balkán-félsziget első atomerőműve, amely azóta nemcsak kapacitását növelte, hanem azt is bebizonyította, hogy műszakilag teljesen megbízható. Az erőmű a legszigorúbb próbát, az 1977-es erős földrengést is teljes épségben kiállta.

Magyarországon szintén épül az első, novovoronyezsi típusú atomerőmű. A tervek szerint 1980-ban ad először áramot. A következő öt év alatt az erőmű kapacitása eléri majd az 1760 millió kilowattot.

Maximális biztonság

— A magyar atomerőmű

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Balogh Zsigmond
BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
1984 MÁJ 1 9

NÉPÚJSÁG

1021

Balogh Zsigmond: Tányér

NÉPÚJS

A májusi eső...

...aranyat ér, persze nem az aszfalton, hanem a...

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Balogh Zsigmond,
BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1021

Balogh Zsigmond: Békési széktámla

Balogh Zsigmond: Kúnsági széktámla

Egyesült [illegible]

Fegyverkezés és gazdaság

Az amerikai politikusok általában „biztonsági" megfontolásokkal indokolják a Reagan-kormány fegyverkezési programját, de azért vannak, akik nem feledkeznek meg a gazdasági okokról sem.

Baloldali amerikai közgazdászok nagyon tanulságosnak tartják a hetvenes évek végének összehasonlítását az ötvenes évek hidegháborús időszakával — gazdasági szempontból is. Kimutatható, hogy a két korszakot majdnem azonos természetű gazdasági nehézségek jellemezték — a csődök járványos elharapódzása és a munkanélküliség —, és a problémákat a kormányzat hasonló módon igyekezett feloldani: a katonai kiadások óriási emelésével és a szociális költségvetés szigorú csökkentésével.

A hetvenes évek végére az amerikai ipar kulcságazataiban — a repülőgép- és autógyártásban, a fémiparban, a hajóépítésben, az elektronikai iparban — különösen aggasztó túltermelési és szerkezetváltási válság bontakozott ki. Nem csoda hát, hogy az üzleti körök sajtója a nyolcvanas évek elején kitörő lelkesedéssel fogadta a katonai megrendelések új özönét. „A kongresszus őrületes tempóban szavazza meg a katonai kiadásokat", „Ismét boldog napok köszöntenek a fegyvergyártókra" — ilyen és hasonló főcímekkel köszöntötte olvasóit a Fortune magazin, vagy a Business Week.

A Reagan-kormányzat elképzelései szerint az Egyesült Államok költségvetése öt év alatt 1600 milliárd dollárt ad fegyverkezésre. Ez körülbelül kétszer akkora összeg, mint amennyit tavaly — egyetlen évben — az egész világon költöttek a hadseregekre.

A fegyvereket gyártó amerikai vállalatok busás profitjai közismertek. De érdemes felsorolni néhány alapjában „békeiparágat" is, annak szemléltetésére, milyen széles körben és milyen hatalmas mértékben részesül szinte az egész amerikai ipar a katonai megrendelésekből. A rádió- és televíziós felszerelések gyártói 1981-ben 12,1 milliárd dollár katonai megrendelést kaptak, ilyen célú rendelésállományuk értéke 1987-ben már várhatóan 25 milliárd dollár lesz. Nyersolaj- és földgázszállítók: 3,2 milliárd dollár 1981-ben, 5,1 milliárd dollár 1987-ben. Közúti szállítás: 2,9 milliárd 1981-ben, 4,6 milliárd 1987-ben. Elektronikus berendezések: 2,6 milliárd 1981-ben, 6 milliárd 1987-ben. Vegyipar: 2,1 milliárd 1981-ben, 4 milliárd 1987-ben.

A gazdaság fellendülésének már tapasztalhatók jelei az Egyesült Államokban. Ez azonban csak a vállalati jövedelmekre vonatkozik. A bonyolult fegyverek gyártása ugyanis csak korlátozott számú műszaki szakértő és szakmunkás számára teremt új munkaalkalmat, úgyhogy a munkanélküliség problémája úgyszólván változatlan maradt. A szociális kiadások feláldozása a katonai költségvetés oltárán pedig általában korlátozza a vásárlóerőt, s ez akadályozza azt, hogy a fellendülés minél szélesebb körű lehessen.

Lenne más módszer is? Az említett baloldali közgazdászok rámutatnak, hogy az amerikai városok infrastruktúrája — az utak, a tömegközlekedés, a lakások, iskolák, hidak, gátak — állapota gyorsan romlik, elavul. Egy országos városi közmunkaprogram sokkal több munkaalkalmat teremtene, és a lakosság is több hasznát látná, mint a fegyverkezési kiadásoknak. Csakhogy az ilyenfajta munkák megterülése jóval lassúbb a vállalkozók számára, és a profitráta is összehasonlíthatatlanul alacsonyabb teljesítésénél. A fegyverkezésből hasznot húzó több tízezer amerikai vállalat nyomásának — közülük mintegy száznak jut a katonai megrendelések kétharmada — csak politikai

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Zsigmond

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1984 MÁJ 1 9.

1021

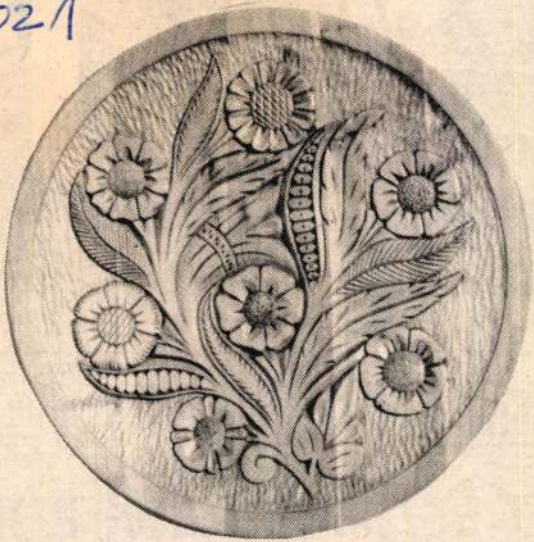

Balogh Zsigmond: Tányér

Az őszi árpának sajnos már későn jött

Megyénkben
35—60 millió
időben

Életutak

Az esztergapadtól a farag

— Ez a tányér az első munkám — mutatja Bakó Ignác —, ez meg itt a paraszt-ember borotvatokja. Látja, úgy oldották

a normák ka
Ezekben az
is megbízást

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Balogh Zsigmond

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1984 MÁJ 1 91

1021

Balogh Zsigmond: Borozó-sorozat

lés mellett új fejlődési irány bontakozik ki napjainkban a KGST tagországainak atomenergiai együttműködésében: hőtermelő atomerőművek közös kifejlesztése, tervezése kezdődött meg az utóbbi években.

A tagországokban elvégzett elemzések a különféle fűtőanyagok és energiaforrások felhasználásának várható arányairól világosan kimutatták, hogy hosszú távon elengedhetetlen az atomenergia bevonása a lakások távfűtésébe, illetve az ipar hő- és gőzellátásának biztosításába.

A KGST Végrehajtó Bizottságának tavalyi, 106. ülésén döntés született a tagországok sokoldalú együttműködésének megszervezéséről az atomenergián alapuló hőtermelésben. Ennek értelmében 1985-ig ki kell dolgozni azt a tervet, amely alapján megkezdődik a tagországok tudományos-

erőművek építésében. Kétféle erőműtípus kifejlesztésének tervei fekszenek a tervezőasztalokon: az úgynevezett hőelektromos atomerőműveké — ezek ipari rendeltetésű gőzt termelnek majd, valamint a távfűtési atomerőműveké — ezek a lakások és egyéb kommunális intézmények fűtését és melegvíz-ellátását biztosítják majd az 1986-tól kétezerig terjedő időszakban.

A hőenergia felhasználóinak skálája széles: lakások, kommunális intézmények távfűtése, az építőipar, cellulóz- és papíripar, műtrágyagyártó ipar gőzzel való ellátása biztosítható az ilyen különleges erőművekkel, de felhasználható az általuk termelt hő a kőolajkutak hozamának növelésére is. Rövidebb távon megoldhatónak tűnik az is, hogy a hagyományos atomerőműveket bizonyos fejlesztéssel részben hőellátásra használják.

az atomerőművi hőtermelés hosszú távon versenyképes a hagyományos, szerves tüzelőanyagokkal működő erőművekkel szemben. A nagyobb tőkeráfordításokat jócskán ellensúlyozzák az alacsonyabb termelési költségek. Egyetlen, ezer megawatt teljesítményű atomhőerőmű egy 300—400 ezer lakosú városrész fűtési és melegvíz-igényeit képes biztosítani. A hagyományos hőellátással összehasonlítva így 700 ezer tonna egyezményes tüzelőegyenérték takarítható meg évente. Az atom-hőerőműveknek ugyancsak nagy előnye, hogy kímélik a természeti környezetet, ami világszerte egyre fontosabb követelménnyé válik.

Mint napjainkban csaknem minden jelentős műszaki-tudományos vívmány gyakorlati megvalósításában, az atom-hőerőművek létrehozásában is szinte előfeltétel a nemzetközi összefogás. A tervszerű KGST-együtt-

a munkásosztály és minden dolgozó hatalmának érvényesítéséért; fellépek a nemzetek és nemzetiségek testvériségének és egységének megvalósításáért és egyenjogúságukért, a szocialista önigazgató társadalom fejlődéséért és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság dolgozói és polgárai közös érdekeinek megvalósításáért; megtartom a JSZSZK alkotmányát és a szövetségi törvényeket, öntudatosan és felelősséggel fogom ellátni tisztségemet".

Az államfői eskü szövegét a világ összes országától eltérően Jugoszláviában nem egy, hanem kilenc személy mondja el egyszerre: ennyi tagból áll ugyanis a funkciót gyakorló kollektív testület, a JSZSZK elnöksége. A föderatív berendezkedésű állam 6 szocialista szövetségi köztársasága — Bosznia—Hercegovina, Crna Gora, Horvátország, Macedónia, Szlovénia és Szerbia — valamint a

amelynek kilencedik
Jugoszláv Kommuni
vetsége KB elnö
mindenkori elnöke

Az államelnökség
föderáció új szerve
es alkotmánymódos
jött létre. Az akkor
lasztott testület
állt, s azt 1974 máju
tagú elnökség váltotta fel,
amikor elfogadták az ország
új alkotmányát. Az elnökség
tagjait öt évre választják, az
alkotmány szerint senkit sem
lehet kettőnél többször el-
nökségi taggá választani. A
köztársasági, illetve tartomá-
nyi képviselőházak titkos
szavazással, legalább kéthar-
mados többséggel hozott dön-
tését a szövetségi képviselő-
ház nem vitathatja el, a hi-
vatalátadáskor csak kihirdeti a választások eredményét és közzéteszi az elnökség összetételét.

A JSZSZK elnökségének tagjai nem tölthetnek be

határozza meg. Az elnökség képviseli a JSZSZK-t az országban és külföldön, a jugoszláv nemzetek és nemzetiségek egyenjogúságának érvényesítése érdekében gondot visel a köztársaságok és tartományok közös érdekeinek egybehangolására. Békeidőben és háborúban egyaránt a fegyveres erők legmagasabb irányító és parancsoló szerve. A szövetségi képviselőházban jogában áll javasolni a kül- és belpolitika meghatározását, valamint a törvények és más általános dokumentumok kidolgozását.

Kopreda Dezső

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
1984 ÁPR 3 0

Balogh Zsigmond, fafaragó, népi iparművész

1021

NÉPÚJSÁG

Mire képes az ember

Véletlen, ki hol születik. A többi aztán az ő dolga. Rajta múlik, hogy mivé válik. Könnyű ezt így kimondani. Miként azt is, hogy *Balogh Zsigmond* kondorosi fafaragó népi iparművész. A régi paraszti életet idéző figuráiban dacos méltóság lappang. Valami nagyot akarás, még a szemlélődő töprengés mögül is kiérződik a belső vívódás. Mintha a művész önmaga titkos énjét vetítette volna ki. Milyen fölemelő, lelket gyönyörködtető kimondani, hogy munkájának híre külföldre is eljutott, s hamarosan Bécsben egy kiállításon vesz részt.

— Amit elértem, két kezem munkájának köszönhetem — mondja halk halkan.

És ebben az egy mondatban sűrűsödik egész élete. A munka, ami révén megvalósította önmagát. Neki igazán nem voltak pártfogói, dédelgető, útbaigazító mecénásai. Mindenben saját erejére, akaratára volt utalva. 1934-ben Túrkevén, a cigánysoron született. Mindössze négy elemit végzett. Az egyik tanára felfigyelt rajzkészségére. Csak ennyi történt. Aztán megfeledkeztek róla. Jött a háború. Édesapja drótos volt. Sok helyen megfordult. Végül Kondoroson telepedett le népes családjával.

— Azt se tudtam, mi a művészet. Talán még eszembe se jutott ez a szó. A megélhetés volt a legfőbb gond. Hogy én egyszer fafaragó leszek, s alkotásaim felkerülnek Pestre, és még *Indira Gandhinak* is megtetszenek, s vásárol belőlük, no kérem, ez nekem igazán meg se fordult a fejemben. Ugyanis ez történt. Amikor Pesten jártam, a Váci utcai népművészeti bolt eladusítója azzal fogadott, hogy Zsiga bácsi, Indira Gandhi két munkáját vette meg.

Takaros ház Kondoroson, a Rákóczi utcában. Az udvaron farönkök, meg egy fűrészgép. Itt van az alkotóműhelye. Egy tágas terem. Tiszta, mint a patika. A satupadon szerszámok sorakoznak. A fal mellett faragott székek, lócák. A falon tálak, díszes tányérok, tükrök, s a polcon parasztfigurák a régmúltat elevenítik meg. Itt dolgozik Balogh Zsigmond fafaragó, népi iparművész. Bejön a felesége. Magas, sudár asszony. Huszonöt éve élnek együtt.

— A szüleim nem ellenezték a házasságot. Annál inkább a rokonság, hogy cigányhoz mentem. Mondták is, hogy fél kiló sót sem eszünk meg együtt.

— Sokat köszönhetek a feleségemnek. Ő volt a legfőbb támaszom. Sohase szégyelltem cigány voltomat, de nekem folyton bizonyítanom kellett. A termelőszövetkezetben dolgoztam, fizikai munkás voltam. 1963-ban kint a földeken kapáltunk, amikor jött az eső. Beszaladtunk a közeli istállóba. Hát azon a délutánon elővettem a késemet, és faragtam egy lovat. Ez volt az első munkám.

— Ezért a lóért már egy pár malacot akartak adni — veti közbe a felesége.

— Valahogy ráállt a kezem a faragásra. Érzékem volt hozzá. Ugyanakkor rádöbbentem, milyen kevés a tudásom. Tanulnom kellett. Azontúl éjszakánként rengeteget olvastam. Felkerestem *Varga Lászlót*, a népi iparművészet mesterét. Tanácsokkal látott el. Nappal a tsz-ben dolgoztam. Zsákoltam, kapáltam, meg mikor mi jött. Emlékszem, ősszel szedtük a répát. Ebédidő alatt egy emberfejet faragtam. A többiek kigúnyoltak. Hogy ez cigánymunka! Kár ilyesmire időt pocsékolnom. Hát bizony, én nem hagytam magamat. Csak azért is! Még nagyobb szenvedéllyel dolgoztam.

— *És a siker?*

— Bizony, azt nem adják egykönnyen. Több kiállításon kaptam oklevelet. 1973 márciusában a levelesládámban egy kék igazolványt találtam. Pestről érkezett. Népi iparművésznek ismertek el. Kondoroson is volt kiállításom. *Kugyelka Mihály* tsz-tag szép szavakat írt az emlékkönyvembe. Büszke, hogy együtt dolgozott velem. Ez nagyon jólesett. Persze, a tsz-ben, meg itt a községben hamarosan elterjedt a híre, hogy én mivel foglalkozom. 1967-ben éppen a répát egyeltük. Megyek haza, és a kapuban a tsz KISZ-vezetőségének egy tagja várt rám. Azt mondja, hogy szeretné megnézni a munkámat. Néhányat vásárol belőlük. Külföldi fiatalok jártak akkor a szövetkezetben. 300 forintot kaptam. Nem akartam hinni a szememnek.

— *Ki figyelt fel először a munkájára?*

— Volt egy kiállítás Békéscsabán 1969-ben. *Dr. Szabó Lórándnénak*, a Szarvasi Háziipari Szövetkezet elnökének megtetszett a munkám. Azt javasolta, hogy zsüriztessem a Népi Iparművészeti Tanáccsal. És amit ott elfogadnak, azt a szövetkezet átveszi. Szóba került egy szerződés is. 1970-ben Budapesten jártam érdeklődni. Akkor tudtam meg, hogy 400 figura elkészítésére a szerződést már meg is kötötték a szarvasi szövetkezettel. Kicsordult a könnyem. Hát mégis sikerült? Nem hiába éjszakáztam annyit. A feleségem a pályaudvaron várt.

— A férjem néha úgy elmélyed a munkában — veszi át a szót az asszony —, hogy megfeledkezik az idő múlásáról.

— Mindent magam csinálok. Az asztalos- és a kovácsmunkát éppúgy, mint a fafeldolgozást. Megtervezem a figurákat, a tányérokat, a tékákat, a lócákat, a székeket. Szeretek egyedül dolgozni, amikor csak a zene szól. Ilyenkor tudok a legjobban elmélyedni.

Mire képes egy ember, ha megismeri a munka ízét? Önmagát, életét alakítja át. Véletlen, ki hol születik. A többi aztán az ő dolga. Az alkotó szenvedély szárnyakat adott Balogh Zsigmondnak. Most, májusban Bécsben is bemutatkozik.

Serédi János

Ez volt az első munkám. Faragtam egy lovat
Fotó: Veress Erzsi

Az alkotás pillanata

Ünnepség Békéscsabán, Gyulán és Békés

(Folytatás az 1. oldalról)

köszönetét mondta el *Pintér Lajos*, az MSZMP Békés megyei bizottságának politikai munkatársa. Az ünnepség végén Szántó István a legjobban dolgozó kollektíváknak és személyeknek kitüntetéseket, jutalmakat nyújtott át.

(nemesi)

Rózsa István nyújtotta át a „Kiváló Hivatal" oklevelet Szántó Istvánnak

A Gyulai Vízművek csatornázási üzemének November 7. brigádja 1970-ben alakult, jelenleg 21 tagja van, zömmel a régi gárda. Az összetartó, jó kollektíva nyolcszor nyerte el a Vállalat Kiváló Brigádja címet és most másodszorra érdemelték ki a magas szakmai kitüntetést. Munkájuk a 35 kilométeres hálózaton a szennyvíz összegyűjtése, majd a tisztítótelepre juttatása az átemelőkön keresztül. A hálózat karbantartása is a feladatuk, továbbá a házibekötések készítése és a kisebb csatornabővítési munkák. Valamint a belvízelvezetés, amelyhez 8 belvízátemelőt működtetnek, nagy esők idején 10 mozgatható gépet is éjjel-nappal.

A belvízemelőkből — tíz éves folyamatos munka során — hármat korszerűsítettek, a többit újjáépítették, s az első Szakma Kiváló Brigádja cím odaítélésében ez a tevékenységük is közrejátszott. A mostaninak a lényegét a felterjesztés egy félmondata így összegzi: „... a kötelezőn felüli jelentős többletteljesítmény", ami újítással függ össze, egy új munkamódszerrel, melyet a művezető gondolt el és dolgozott ki a brigáddal együtt. S így a munka csak fél millió forintjába került a vállalatnak az eredeti 2 millió helyett a 2 kilométeres nyomóvezetéken, mely az 1-es átemelőt a szennyvíztisztító teleppel összeköti. Ezen végezték az új módszer szerint a kötések cseréjét és védelmét terven felül. A másik terven felüli munkájuk pedig a 12 szivattyú saját szervizelésének kialakítása volt.

V. M.

Szombaton a késő délutáni órákban Békésen, a Dübögő étteremben rendezett ünnepi termelési tanácskozást **Békés város Tanácsának Költségvetési Üzeme.**

A kollektívát és a meghívott vendégeket *Kocsor Sándor*, a költségvetési üzem szakszervezeti titkára köszöntötte, majd *Oláh Lajos* üzemvezető mondott ünnepi megemlékezést a közelgő május elsejéről. Értékelve a vállalat munkáját, örömmel

Az elismerő oklevelet Oláh La

Politikai körök vetélkedője

A KISZ Békés megyei bizottságának politikai képzési központjában Békéscsabán április 29-én, tegnap rendezték meg a KISZ-politikai képzési körök megyei vetélkedőjét. A hagyományos versenyen kilenc tanulói és 15 dolgozói KISZ-szervezet képzési körének csapata vett részt.

A tanulói csapatok közül a gyomaendrődi Kiss Lajos Gimnázium képzési köre lett az első, második az orosházi Táncsics Gimnázium és Szakközépiskola, harmadik pedig a békési Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola. A dolgozói KISZ-szervezetek képzési köreit képviselő csapatok versenyében a gyulai KÖVIZIG bizonyult legjobbnak, második az Orosházi Üveggyár, harmadik a békéscsabai Mezőgép csapata.

A tegnapi napon adta át Békéscsabán dr. Koncz István, a KISZ Központi Bizottságának munkatársa a Kiváló Politikai Képzési Kör címet a városok, körzetek legjobbjainak.

Ünnepi műszaki ügyeletek

Iskolagaléria

Váradi Kornél képei az orosházi gimnáziumban

Néhány évvel ezelőtt kiállítássorozatot indított az orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Ipari Szakközépiskola, amit Táncsics Iskolagalériának neveztek el. E galéria kiállítása április 24-én nyílt meg az iskola tágas zsibongójában. Cél, hogy a tanulók rendszeresen találkozzanak a vizuális művészetekkel, a megye és később az ország jeles alkotóit szeretnék meghívni erre a tárlatsorozatra.

Az első kiállításon ebben a sorozatban az iskola egykori tanára, Váradi Kornél mutatkozott be, 41 alkotással. Az utóbbi két évben készített pasztell-, akvarell- és olajképeit állította ki. A képeken az orosházi, a környékbeli, illetve balatoni tájak jelennek meg művészi formában, portréin idős emberek bölcs arcaival találkozhatunk, csendéletei pedig a színek harmóniáját árasztják. Váradi Kornél nem titkolt szándéka, hogy harmóniát keres. A nyugdíjas pedagógus ebben az önkifejezési lehetőségben saját maga belső világának nyugalmát teremti meg, még akkor is, ha időnként a zaklatott élet jelenik meg a vásznon. Az alkotás öröme már magában harmóniára ösztönöz, hiszen az embernek önmagában felgyülemlett indulatait, a külvilággal való kapcsolatait rendezni kell. A rendezés elve pedig már eleve a megnyugvást keresi. Így lehet nevelési célzatú is e tárlat megtekintése, látása, befogadása.

Az Iskolagaléria nem titkolt nevelési célzattal épül be az intézmény életébe, remélve, hogy annak érzelmi és gondolati hatása is érvényesül, hiszen a továbbiakban kiállító művészek alkotásainak, életpályájának megismerésével a legkülönfélébb példázatok lehetősége nyílik a pedagógus számára nevelőmunkájában.

F. B.

Honvédelmi verseny

Az MHSZ gyulai városi vezetősége a közelmúltban

Erika (4. sz. általános iskola), a második korcsoport-

Balogh Zsófi, grafikus

R.M.: Református temető ravatalozója, Harsány. Építész: Rudolf Mihály

A rajzokat kérnitették: Rudolf Mihály és Balogh Zsófi.

Makett: Lohmann Mária

Magyar Építőművészet, 1988., 6., 39-old.

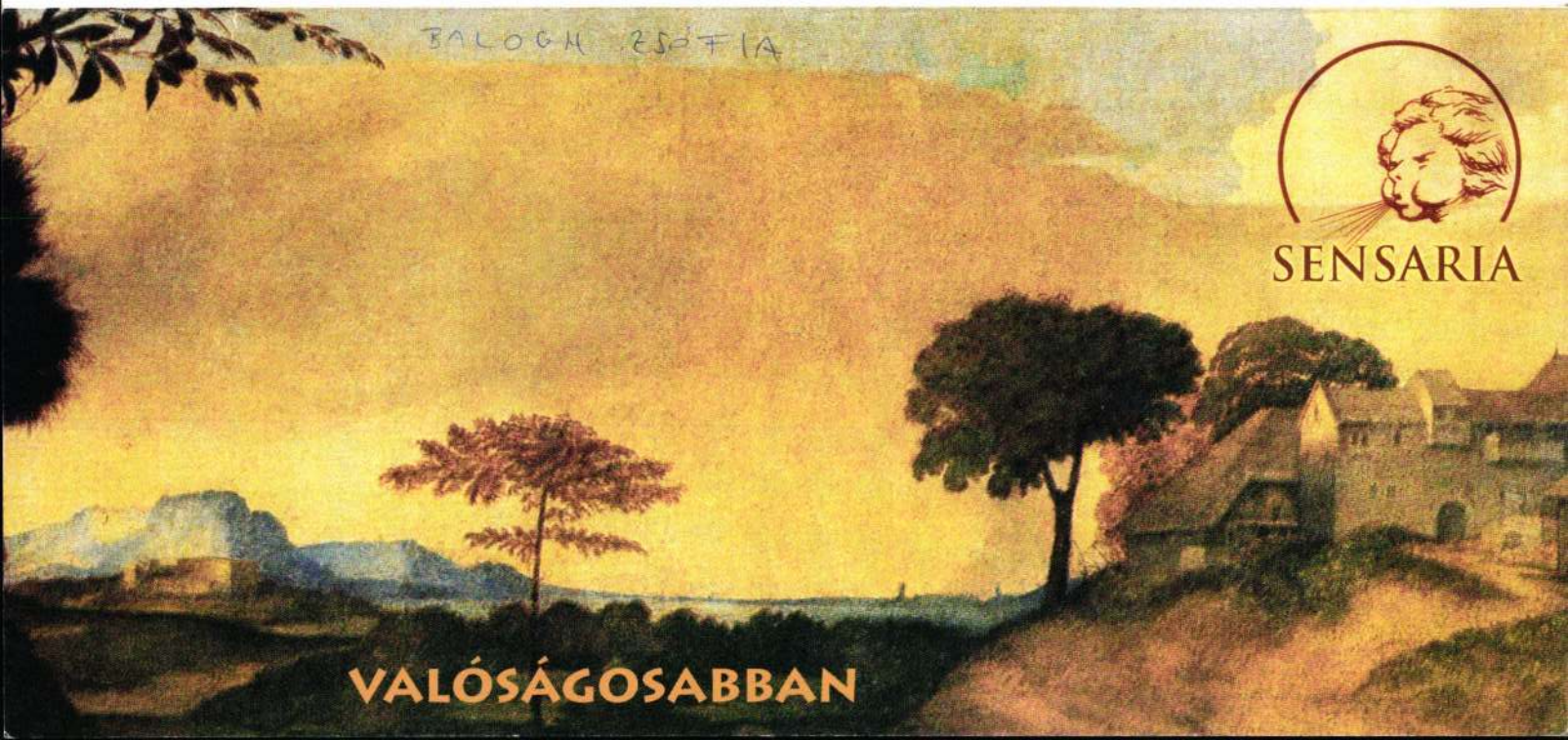
SENSARIA
VALÓSÁGOSABBAN

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját
az V. Vásárhelyi Képzőművészeti Szimpózium **„Valóságosabban"** című kiállítására

Helyszín:	az Alföldi Galéria földszinti kiállítótermei – Hódmezővásárhely, Kossuth tér
Megtekinthető:	2004. március 6-tól április 1-ig
Megnyitó:	2004. március 6. 12 óra
Megnyitja:	Dr. Nagy Imre művészettörténész
Közreműködik:	Nyíri Ferenc harsonaművész

Az V. Képzőművészeti Szimpózium meghívott vendégei a Sensaria Képzőművészeti Egyesület tagjai: Balogh Zsófia, Bukor Tibor, Dunai Edit, Filp Csaba, Horváth Krisztián, Horváth Roland, Kondor Attila, Kovács Lehel, Kotormán Norbert, Kucsora Márta, László Dániel, Lőrincz Tamás, Megyeri-Horváth Gábor, Nagy Géza, Pap Gitta, Sütő Róbert, Szabó Ábel, Zocskár Andrea
Házigazdák: Kéri László festőművész és Nagy Attila szobrászművész

A megnyitóra különbusz indul Budapest V. ker. Báthory utca 10., MAOE Székház elől 8 órakor és ide érkezik vissza kb. 20 órakor. A buszra korlátozott számú jegy váltható március 4-ig a MAOE Székházban, Dubovszky Gábornál. A jegy ára 500 Ft/fő.

ART VIMALA
grafikai terv:
www.art-vimala.hu

BALOGH ZSOLT

A MAGY. IP. MŰV. AZ EZREDFORDULÓN

26.0.

Carissimo,

nagyon sajnálom, hogy jövetel
ilyen okból. Mert - nem tehet
én ezeknek az "eredményeknek"
mint mindent, ami aljas rends

Ezekben a kérdésekben kö
ellentét van. Én már csak lel
ismerek el, minden másfélét c
lek, mert muszáj, de közösség
okot látok arra, hogy "szeres
adta megokolása, hogy olyan,
hatást se tesz, mert senkit
gamhoz közelebb esőnek, mint

BALOGH ZSUZSA keramikus

Kerámiák — egy élet hordalékai

Vas Népe '97. dec. 15.

Balogh Zsuzsa kiállítása a Savaria Múzeumban

● **Tersztyánszky K.**

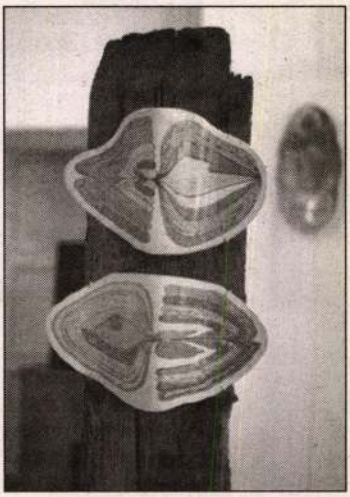

Adventi gyertyás, mézeskalácsos, ünnepváró hangulatban, közeli és távoli jó barátok társaságában nyílt meg nemrég (és január végéig tart nyitva) a Savaria Múzeumban Balogh Zsuzsa keramikus gyűjteményes kiállítása.

A Tömördön élő alkotó most elárulta magáról, amit eddig csak sejthettünk, hogy szinte mindent tud, amit az agyagról csak tudni lehet. Nála agyagból készülnek hétköznapi életünk olyan elmaradhatatlan tartozékai, mint a fűszertartó, a tükör, vagy a gyerekek

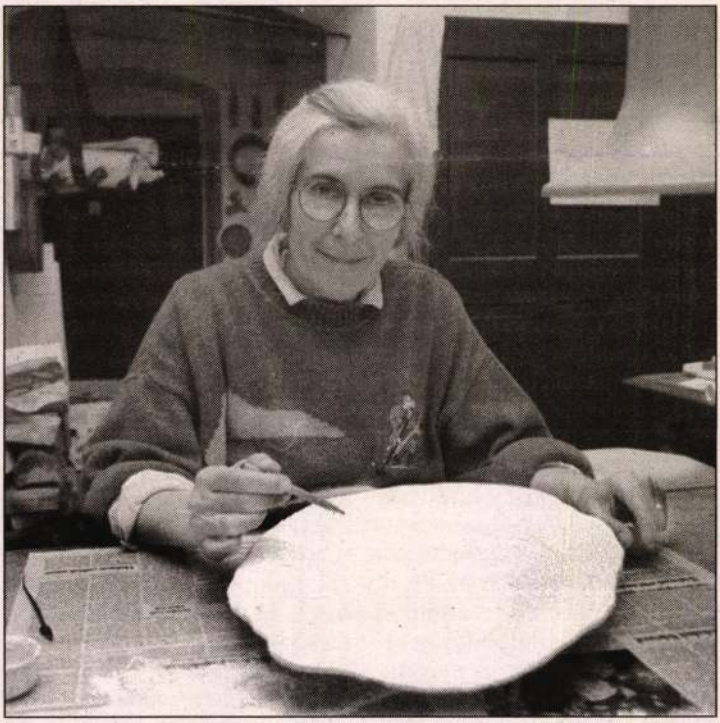

dominójátéka. De agyagból mintázza meg azt is, amit legtöbben csak érzünk: elvágyódást, haragot, gyászt, és baráti kötődést. Ezért van az, hogy tárlatán kicsi és nagy, férfi és nő, egyszerű asszony és kifinomult esztéta egyaránt szívesen áll meg egy-egy alkotás előtt. Művészivé emeli a hétköznapit, tapinthatóvá teszi a megfoghatatlant. Ahogy azt P. Hajmási Erika megfogalmazta köszöntőjében: „Úgy lát, ahogy csak álmainkban merünk... és a felködlő szépségeket életre kelti." S teszi mindezt biztos szakmai tudás birtokában, sok tapasztalattal a háta mögött. Egyéni, utánozhatatlan formákkal, finom színekkel. *(Az alkotóval készített rendhagyó tárlatvezetésünket később olvashatják.)*

— Bármerre járok az országban, azt érzékelem, hogy rengeteg téves információ jelent meg a fehérvári üggyel kapcsolatban, s ebből adódóan számos félreértést tapasztalok — kezdte a beszélgetést a belügyminiszter, majd rövidre fogva a sokak által ismert történések elbeszélését, így folytatta: — A konfliktus nem most keletkezett, hiszen évekkel ezelőtt is témát adott a sajtónak a Rádió utca 11-ben élő cigány családok elhelyezése. Értesültem a kilakoltatás elleni tiltakozásról, a tervezett élő láncról, érzékeltem, hogy a konfliktus egyre inkább gerjed. Miután ez az ügy a közfigyelem középpontjába került, abban is biztos voltam, hogy rengeteg újságíró és fotós ott lesz, az összes létező televízió stábja kivonul, és olyan felvételek járják be az országot és Európát, amiknek a hatása beláthatatlan következményekkel járna. November 25-én a rádió reggeli műsorában elmondtam, hogy aznap meg fogom keresni a fehérvári polgármestert, és arra kérem, hogy próbáljon valamilyen erőszakmentes megoldást találni. Reggel nem értem el dr. Nagy Istvánt, de pár perccel 12 után tudtam vele beszélni telefonon. Akkor ő elmondta, hogy mindent megtesz egy megnyugtató kompromisszum érdekében. Aznap többször nem beszéltünk, bár én próbáltam keresni, de nem értem el.

Igaztalan vádak fóruma

— Sokan feltételezik — nem ismerve a telefonbeszélgetés tartalmát —, hogy ön utasításokat adott a polgármesternek...

— Sőt, arról is hallottam már, hogy a 30 millió forint elköltését is én szorgalmaztam. Annyira kemény utasítás volt ez, hogy a beszélgetésünk előtt több mint egy hónappal hatott, a 30 millió elköltéséről ugyanis október 16-án hozott döntést a fehérvári önkormányzat. Sőt, állítólag megfenyegettem a polgármestert, hogy nem kap pénzt a város az elkerülő út és a Nemzeti Emlékhely megépítéséhez. Látja, ebben már vastagon benne van a politika, ezek az igaztalan vádak azóta már

kormányzat lakásokat vásárol az egykori épületet már jogcím nélkül, illetve önkényes lakásfoglalóként használt családoknak.

Tisztázandó álláspontok

— Én sem tartom igazságos megoldásnak azt, ami most történik. Szerintem maradni kellett volna az eredeti elképzelésnél azzal a különbséggel, hogy arra az időre, amíg az építkezésre szánt 30 millió forintból fel nem épülnek a tervezett lakások, addig egyéb, erre a célra alkalmas kőházakban kellett volna elhelyezni a családokat.

— A fehérvári eset egyedi a maga nemében, de a hasonló konfliktusok jelzik, hogy a probléma általános. Egyesek szerint félő, hogy ez egy lavina kezdete. Ön nem így látja?

— Nem gondolom, hogy erről lenne szó. Sajnos az igaz, hogy általában a cigányság a rendszerváltás egyik legfőbb áldozata, hiszen sokan olyanok is elvesztették munkahelyüket közülük, akiknek azelőtt volt kenyérkeresetük. Országos és helyi programok kellenek, amelyek megelőzik a fehérvárihoz hasonló konfliktusokat. A történet érdekessége, hogy pontosan november 25-én volt szó a parlamentben a kormány ez irányú programjáról, de helyi példák is vannak — lásd Tatabánya, Szeged — arra, hogy hozzáértéssel, türelemmel lehet

Az Országos Műemlékvédelmi Hivatal
tisztelettel meghívja
Önt és barátait

Balogh Zsuzsanna

keramikus

kiállításának megnyitójára

az Országos Műemlékvédelmi Hivatal
(Budapest, Táncsics Mihály u. 1.)
aulájába

1999. január 14-én 16 órára

Köszöntőt mond:

Fejérdy Tamás
OMvH elnökhelyettese

Megnyitó beszédet mond:

Laczkó Ibolya
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető:

1999. január 31-ig
mindennap 9 és 17 óra között

Balogh Zsuzsa, keramikus

Az elmúlt évben többször próbáltak gazdát keresni műemlék-kastélyoknak, egy TV film-sorozat nyomán. – A Tömödi kastély, amely léptékében olyan amit magánosok is bérbe vehetnek, használatba vehetnek, – egy művészházaspár érdeklődött itt. Balogh Zsuzsa és Fehér László keramikusok. Egy ~~keramihely~~ kerámiaműhely kialakítására is lehetőség van itt. A szerződéskötés folyamatban van. Ők vállalják, hogy évenként bizonyos összeget a kastély helyreállítására fordítanak.

Esti Magazin

1981. V. 21. Kossuth 18.30

Balogh Zsuzsa keramikus

A pár éve életrehívott Óbudai Művész Klub tagjai tervet készítenek arra hogy lehetne a 10-16 emeletes házakat s a közöttük levő tereket otthonosabbá tenni. A kis csoport a Fehér házaspár – Fehér László és Balog Zsuzsa keramikusok-ösztönzésére szerveződött. Gyülekező helyük a Fehér házaspár fazekas kerámia műhelye.

Mozgásterek.

1978. VII. 26. Kossuth, 17.07 (K Jué).

Baloghné Balázs Judit rajztanár

Befejeződött a Szentendrei nyár esemény-
sorozata. A városi tanácselnök em-
lékérméket adott át a kiemelkedő
munkával résztvetteknek. Az izbégi is-
kola rajztanára kapott emlékérmet.

Pestmegyei Hírlap, 1973. júl. 26.

Balogh né Balázs Judit, [grafikus:]

Rajztanárnő Szentendrén.
Rajzszakkör vezető a
Lenin úti Ált. Iskolában.

Fábián Zoltán: Gyerekek a gyerekeknek
746-747.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1971. dec. XXI/12.

Baloghné Boros Ilona

Jan. 26.-án, Kalocsán nyílik meg a Bács-Kiskunban élő pedagógus képzőművészek 10.-ik tárlata, melyen a művész szerepelni fog alkotásaival.

M.: Pedagógus képzőművészek tárlata. Petőfi Népe, 1975. jan. 18.

Balogh és Boros Klára (kecel)
festőművész, tanár.

A Bács-Kiskun megyei amatőr képzőművészek közé tartozik.

Pap Gábor: Kincsek és mükincsek a Barbariumból.
Művészet, 1975.junius - 7.oldal.

Baloghné Boros Ilona

„Jugoszláviai ~~falikép~~ emlék"
(varrott falikárpit)

varrott falikárpit (fotó Kiss B.)

Pap Gábor: Kincsek és mükincsek...
Művészet, 1975. jun. – 9 oldal.

Baloghné, Boros Ilona

alkotása

Forrás 1973/2, 5 ,borító

Baloghné Boros Ilona

A Bács-Kiskun megyei művészek 1o. téli.tárlatán részt vett Lisztes Cser Éva kallografikus megoldással, Probsther János/fiatal művész/,Baloghné Boros Ilona életképekkel,Turi Endre zománcképpel,Kun István , Bozsó János tájképekkel,melyek kontrasztosabbak lettek.

Forrás 1975-2-81
H.G. F. :Jubileumi tárlat

Baloghné Boros Ilona

szőnyege

Forrás 1973/2/ hátsó fül, 5

BALOGHNÉ KOKASS Klára

a debreceni ravatalozó legkisebb szertartási termének két nagyszabásu és három kisebb üvegmozaik ablakját tervezte és készitette

RÁCZ Zoltán: Borsos József és Debrecen korai modern épitészete. Debrecen : Hajdu-Bihar m. Tcs., 1990 57.p.

Baloghné Boros Ilona

A Kecskeméti Katona József Múzeumban megnyílt megyei téli tárlaton a mai életünk ábrázolására hirdetett pályázatra, kérzült és I. díjas munkája – textil falikép, egy szüretelő jelenetet örökített műve szerepel. (említve)

Sümegi György: A megyei tárlatról.
Petőfi Népe, 1973. jan. 4.

Baloghné Boros Ilona

Életrajzi helytörténeti lexikon jelent meg Bács-Kiskunban, melyből kimaradt a kecseli batikosok vezetőjének neve, életrajza.

Hettai Nándor: Nevezetes emberek Bács-Kiskunban.

Petőfi Népe, 1972. aug. 27.

Baloghné Boros Ilona

A képzőművészeti világhét keretében ezen a héten Bács-Kiskun megye-területén húsz különböző munkahelyen rendeznek kiállítást. – A közönség elé lép műveivel Baloghné Boros Ilona is.

Petőfi Népe, 1975. szept. 25.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC 1

Petőfi Népe

Baloghné Boros Ilona
festőművész Kecel.

Átadták a megyei művészeti díjakat

1021

Harmadízben ítélte oda a Bács-Kiskun megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága a megyei művészeti díjakat azoknak, akik az elmúlt esztendő során kiemelkedő tevékenységet fejtettek ki megyénk kulturális életének fellendítése érdekében.

Legutóbbi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága úgy határozott, hogy az idén öt személynek adományozza a díjat. Tegnap délelőtt *dr. Gajdócsi István* megyei tanácselnök fogadta irodájában a kitüntetetteket, s az ötezer forintos pénzjutalommal együtt átadta a díj odaítéléséről szóló oklevelet.

Az új megyei művészeti díjasok: *Baloghné Boros Ilona* festőművész (Kecel), *Major Pál* színművész, *Bozsó János* festőművész (Kecskemét), *Vígh László* karnagy, a Liszt Ferenc Énekkar művészeti vezetője (Baja) és *Madarász László*, a megyei tanács elnökhelyettese (Kecskemét). Madarász Lászlónak betegsége miatt már előbb átadták a díjat a megyei kórházban.

Dr. Gajdócsi István hangsúlyozta: az új művészeti díjasok hosszú évek óta kimagasló tevékenységet fejtenek ki megyénk kulturális, művészeti életében. Színvonalas áldozatkész munkájukkal kiérdemelték a társadalmi megbecsülést.

A meghitt hangulatú eseményen — melyen *Erdélyi Ignác*, az MSZMP Bács-Kiskun megyei Bizottságának titkára és *Bodor Jenő*, a megyei tanács művelődésügyi osztályvezetője is részt vett — a kitüntetettek nevében Bozsó János festőművész mondott köszönetet.

V. M.

● **A művészeti díjak átadása után dr. Gajdócsi István és Erdélyi Ignác beszélget a művészekkel.**

Rallisz elsősorban
csillapodását" jelöl
zölte még, hogy a
mány által kidolgo
mányt nem teszik
szavazástól és nem
lamilyen parlament
Papadopulosszal kap
désekre csak annyit mondott,
hogy a volt államfő „kiváló
egészségnek örvend".

Csütörtökön este az athéni
rendőr-főkapitányságra „invitálták" az athéni laptulajdonosokat
és lapkiadókat. Közölték velük,
hogy a sajtó szabadon publikálhat mindent, amit akar, de „csak
a saját felelősségére". A rendőrség egyúttal a jelenlegi rezsim
támogatására szólította fel az újságírókat. (AFP)

csőde, óvoda. A tagokat évente
14 nap fizetett szabadság illeti, a
komplexumnak saját üdülője van.
Az öregek nyugdíjat kedvezményeket és természetbeni juttatást
kapnak.

● **A hatalmas területen** 10 igazgatóság, 20 központi iroda irányítja a munkát, melyet 80—120
fős, úgynevezett ágazati brigádok
végeznek. A brigádok vezetői általában agronómusok. A gépesítettség foka, a technikai színvonal — mint általában mindenütt
— magas, a terület 80 százalékát
öntözik. Prevenecben számítóközpont működik, ahol számítógép
végzi a bérelszámolást, a számlázást, nyilvántartja a megrendeléseket a raktári készleteket, a
gépkarbantartást, de a számítástechnika alkalmazását rövidesen
kiterjesztik a kereskedelmi forgalom, a termelés, a takarmányfogyasztás „figyelemmel kísérésére"
is. A 300 ezer leva beruházással
épített számítóközpont 200 adminisztrátor helyett „végzi el" a
munkát. Bulgáriában ma már hat
agroipari komplexum rendelkezik
hasonló gépi segítséggel.

Urbán Péter

**Következik: Ipari mezőgazdaság
—mezőgazdasági ipar.**

tak meg, akik nem nyugdíjasok
termelőszövetkezetben sem dolgoztak. Az óvodások köszöntője
a kisdobosok zenés műsora nagy
sikert aratott. A község vezetőinek köszöntői után jó hangulat
kerekedett, többen táncra is perdültek (Cimer Istvánné levelé-
ből.)

— **Gépesített paprikaszüret.** A
fajszi Kék Duna Termelőszövetkezetben az idén 14 hektáron
termesztették a gépi szedéshez
nemesített, csokros fűszerpaprikát. A betakarítás jól sikerült, a
16 vagon termést kombájnnal
szüretelték le. A közös gazdaság
vezetői ebben az esztendőben sok
gyakorlati tapasztalatot szereztek
ennek a fajtának a termesztésével kapcsolatban. A továbbiakban
döntenek arról, hogy növelik-e
a csokros paprika termőterületét.

ŐSZ A SZŐLŐBEN

● **A Kunbajai Állami Gazdaságb
asszony és férfi metszi a szőlőt
rizlingtőkék jövőre „meghálá
mértékben teremnek.**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

19?4 DEC -81
Petőfi Népe

Baloghné Boros Ilona

Baloghné Boros Ilona: Keceli kapu.

GYÁSZHÍR

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, apánk, nagyapánk

id. Horváth Dömse

nyug. kőműves

Kecskemét, Czollner köz 15. sz. alatti lakos, életének 66. évében hirtelen elhunyt. Temetése december 9-én, hétfőn 13 órakor lesz a kecskeméti köztemetőben.

Gyászoló család.

5455

Kecskemét, Mártírok útja 84. sz. alatti lakos, életének 55. évében elhunyt. Felejthetetlen drága halottunkat dec. 9-én, hétfőn du. negyed 4 órakor helyezzük örök nyugalomba a kecskeméti köztemetőben.

Gyászoló család.

5454

sek, apróhirdetések

Egyéb adás-vétel

TAKARMÁNYRÉPÁT ad el nagyobb mennyiségben a kiskunfélegyházi Petőfi Tsz. Répa ára mázsánként 30 forint. Elszállítást a tsz csak 100 mázsán felül vállal el.

3104

NAGYATÁDI fiáker. 175 cm magas, deres ló eladó. Kiskőrös, Kálvin utca 1. telefon: 27.

2266

KEZDŐ kisiparosok figyelem! Komplett lakatosműhely-felszerelés, ugyanott kútfúró felszerelés kompresszorral együtt eladó. Érdeklődni lehet: Nagy Tibor, Kecskemét, Alsócsalános 1/b. (1-es autóbusz-végállomás.)

35129

Vegyes

JUTALMAT kap, aki viszszahozza a Kecskemét, Ady E. u. 5. sz. házból 1974. november 29-én elvitt két fekete kutyát (nagy és kicsi), vagy az aki nyomra vezet.

35220

BÉKE Mg. Szakszövetkezet Lajosmizse, Alsólajos 56/a sz. értesíti a lakosságot arról, hogy **fuvarozást végez.** A fuvar megrendelhető: a 26-os telefonon, személyesen a központi irodában és Lajosmizse, Dózsa György u. 111. de. 7.—du. 17 óráig.

10948

HÁZASPÁR, két gyermekkel üres, egyszobás, komfortos albérletet keres, Kecskeméten. Leveleket „Másfél évre 298 892" jeligére a Kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek.

5238

Házasság

29 ÉVES, 180 cm magas, barna elvált férfi 2 szakmával, megfelelő lakással, hozzáillő, szolid házias lánnyal, vagy elvált asszonnyal megismerkedne házasság céljából. Falusiak fényképes levelét várom. Leveleket „Őszinteség" jeligére a kiadóhivatalba kérem.

35126

...MÉTI kettőszobás ...zeti lakás eladó. ...l átvállalással. „Oligére a kiadóhivarem.

35127

...rmű

...OGOSULTNAK el...otemberben vizsgá...es Trabant Hyco...kantyú, 7-es telefo...

35073

...most vizsgázott, ...nér Trabant. Izsák, ...u. 13. ifj. Bálint.

35142

...AWA üzemképes ál...vagy alkatrészen...són eladó. Megte...: 17 óra után. Kecs...Czollner köz 18.

35193

...Moszkvics eladó, 6 ...műszaki vizsgával. ...dni: Bócsa, Kecske...ti.

5203

...Warszawa 1974-ben ...vizsgázott, sürgő...són eladó. Lengyel ...Kiskőrös, Erdőtelek

2226

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 3[illegible]748, 340-726
1977 FEB 13
SZABAD FÖLD

Baloghné Boros Ilona, rajztanár, festő,

Kőműves Gyula

Textilképek és szobrok Császártöltésen

1021

Rajztudás nélkül nem lehet festeni, szobrot vagy iparművészeti alkotást létrehozni. Viszont nem biztos, hogy a rajzolni tudó jól fest vagy mintáz. Ismerünk kiváló rajzolóművészeket, akik hozzá sem kezdenének egy tájkép megfestéséhez, mivel ismerik önmagukat, tehetségük határait. Még az is külön szerencse, jobban mondva tehetség dolga, ha egy rajztanár művészit alkot.

Baloghné Boros Ilona, a keceli Arany János általános iskola rajztanára nemcsak pedagógus, hanem alkotó művész is. Képei megvalósításához textilanyagokat használ föl. A batikolás, a szövés, a sokféle öltésmód csupán technikai-kivitelezési eszköz; a mesterfokon alkalmazott varrásfajták mind a mondanivaló kifejezését szolgálják. Nem mellékes az sem, hogy ezekre az ismeretekre a rajzórákon, a szakköri foglalkozásokon tanítványait is megtanította, akik munkáikkal nemzetközi kiállításokon is szép kitüntetéseket, elismeréseket szereztek. A tanítómester közel egy évtized alatt készített textilképeinek ezekben a hetekben a császáröltési Erkel Ferenc Művelődési Otthon biztosított nyilvánosságot. Boros Ilona a művek egy részével már különböző tárlatokon, több kiállításon is szerepelt, ahol művészeti díjakkal jutalmazták alkotásait.

Együtt látva az egy évtized alatt készített műveket, nyomban szemébe tűnik a tárlatlátogatónak, hogy elsősorban a táj és az ember, a család, a gyermek ábrázolása foglalkoztatja az alkotót. Mindez rokonszenves, szívet-lelket gyönyörködtető. Mégis azt tanácsolnánk: művészi f[illegible]ődése szempontjából továbblépést jelentene, ha a sokféle kivitelezési technika közül kiválasztaná azt, amelyik legalkalmasabb mondandója ábrázolására. Helyzete jelenleg ugyanis ahhoz a zenészhez hasonlítható, aki egy nagyzenekarban használt valamennyi hangszeren tud játszani, de még nem döntötte el, hogy a sok közül melyiket szeresse igazán.

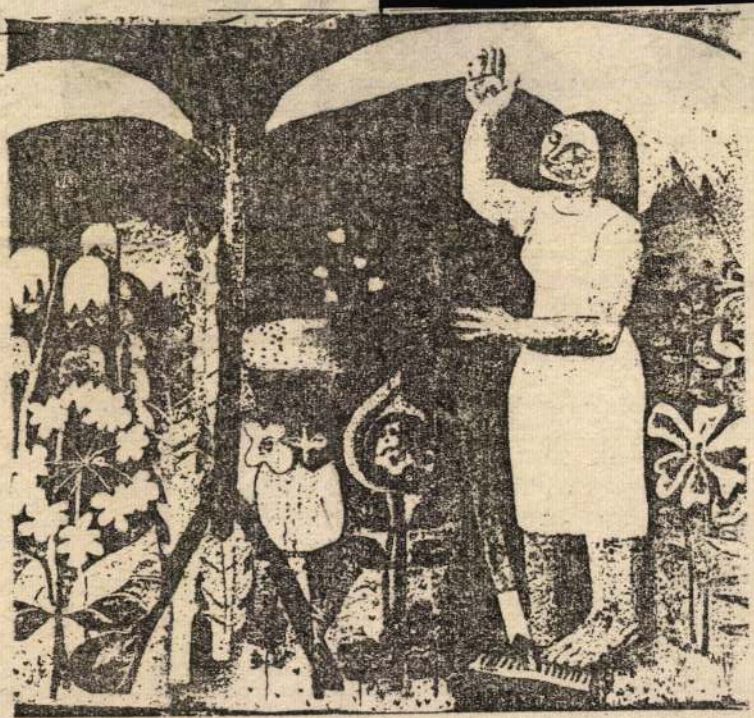

A hollóházi porcelán világhírű

ült sor... Harmadszor is el-yerte a Vörös Csillag Tsz a Ki-áló címet."

ollóházi változások

Simkó József (3999 Hollóháza, Petofi u. 15.) kis helytörténetet is elegyít tudósításába.

„Kevés olyan kis község van z országban, ahol annyi emlí-ésre méltó esemény történne, int Hollóházán. A hollóházi orcelánt nemcsak itthon és urópa sok országában, de a engerentúlon is meglehetősen merik. Ezzel szemben, az or-ág északkeleti csücskében, a empléni hegység között meg-úzódó, alig 1100 lakost szám-ló község életét annál keve-bben. Ez utóbbi nemcsak ab-ól adódik, hogy kedvezőtlenek község közlekedési viszonyai.

A mintegy másfél évszázados porcelángyár dolgozói alig pár éve még szinte kizárólag hollóházi lakosok voltak. Joggal élt a köztudatban, hogy a községben a kerámia szakma apáról fiúra öröklődik. Ez az alapja annak, hogy a község és a gyár hosszú évtizedeken át lényegében egyet jelentett.

Az 1972-ben csaknem 130 millió forintos költséggel újjáépített üzem megváltoztatta a község arculatát is. A kis faluban a szociális, kulturális és egészségügyi intézmények létrehozásán túl modern, többszintes épületekből álló lakónegyed kialakítása kezdődött. E házak egy részébe 1976-ban beköltöztek az új lakók. Az egykor alig háromszáz főt foglalkoztató porcelángyárba a jelenlegi ezer fős létszámot mintegy nyolc-tíz környező község biztosítja. Ezzel a

[redacted]

szerz
zott.
ez a
kult
ba
amel
szer
A te
újhe

működő szövetkezet rendelkezésére álló egymillió forinthoz felsőbb szervek további hárommillió forintot biztosítottak. Így született meg a háromszáz négyzetméter alapterületű, havonta nyolcszázezer forintot lebonyolító áruházunk."

Tőlünk került ki

Legközelebb *Tőlünk került ki* címmel közlünk összeállítást olvasóink cikkeiből, riportjaiból, leveleiből. Arra kérem a részvevőket, azt írják meg, hogy az a helység, ahol élnek, milyen jeles embereket adott a múltban vagy a jelenben az országnak. Az írások tartalmazhatnak személyes emlékeket, a kiváló személyiséghez fűződő anekdotákat, a családtagok, a leszármazottak vagy késői utódok emlékezéseit. Kiterjedhetnek a pályázatok arra: miként őrzi a község legjobb szülötteinek emlékezetét.

Miként a most közzétett írások beküldői, a következőkben megjelenő pályamunkák szerzői is egy-egy értékes könyvet kapnak fáradozásuk jutalmául.

Az új összeállításhoz való anyagot a *Szabad Föld* szerkesztőségének címére (1978 Budapest, VIII., Somogyi Béla u. 6.) kérem. Szíveskedjenek a borítékon föltüntetni közös munkánk jelmondatát: *Írjunk együtt újságot!*

Bajor Nagy Ernő

Baloghné Boros ~~Anna~~ Ilona

Szerepel kevesebméten az
alábbi táslaton

Heltai Nándor: Megyei téli
táslat 1970

Petőfi Népe 1971 I. 1 5 old.

megírva

Balogh né Rokas Klára, festő. l.

Balogh Györgyné
Rokas K.

at.

serelnökség.

ndor lupényi lakós egyenes

33 évben 1848-49-iki honvéd

lelően, 1899 év márczius

i m. kir. adóhivatalnál havi

i sandó évi 252 fttal nyugdíjaz.

nyugdíjmenyétem 1895 évi ju-

kelt miniszterelnöki rendelet

848-49 évi honvédeket nyugdí-

a hó fén tartott üléseből.

ugi elnök.

A hivatalos

Baloghné dr. Ormos Ilona, kertépítész

Párizs – La Villette Park. Nemzetközi tervpályázat – 1982.

A pályázat igen nagy nemzetközi érdeklődést váltott ki. Magyarország egy pályázattal képviselte magát, amely a Kertészi Egyetem Táj- és Kertépítészeti Tanszéken készült. Az alkotócsoport vezetője: dr. Jámbor Imre. Tagjai: dr. Perjés András, Baloghné dr. Ormos Ilona, Danjén István, dr. Szügyi Edit kertépítészek, Hofer Miklós építész (BME), valamint Szelevényi Árpádné és Balogh Balázs munkatársak.

Magyar Építőművészet, 1984. 5., 25-old.

Baloghné Szentmiklóssy Erzsébet

Debrecenben a Veress Géza vezette Képzőművészeti Kör tagja, kiállit.

A képzőművészetek Debrecenben /szerk. Bőgel József/ 1961. Debrecen 61.1

Balogné Szentmiklóssy Erzsébet.

A debreceni Képzőművészet.
Körben tanult. Kiállításokon
is szerepel.

A Képzőművészetek Debrecenben. 1961.

61 oldal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Baloghné Szentmiklóssy Erzsébet

1963 MÁJ 2 8

EGYETEMI LAPOK

1021

Kiállítás, kiállítás után...

Alig ért véget a Kossuth Lajos Tudományegyetem III. emeletén rendezett fotokiállítás — amit a Benczur utcai diákotthon fotoszakköre rendezett — már új kiállítási meghívón akadt meg szemünk.

Május 22-én délelőtt 11 órakor ünnepélyesen nyitották meg *Baloghné Szentmiklóssy Erzsébet* festőművésznő képkiállítását. Megnyitó beszédet mondott *Kürti Katalin* V. éves hallgató.

Értékelését adni a kiállításnak ezentúl nem feladatunk, pusztán megköszönni szeretnénk a kiállítás rendezőinek, a Benczur utcai diákotthon kulturális bizottságának az ízlésesen megrendezett kiállítást. Szólnunk kell erről, mert örülünk az egyre gyakrabban megnyilvánuló kiállítási kedvnek.

Baloghné Szentmiklóssy Erzsébet festőművésznő kiállítása június 3-ig tekinthető meg a Kossuth Lajos Tudományegyetem felső udvarán.

hangversenye mindig hoz magával valamit a magábafeledkezett ember öröméből.

Füst Milán fanyar, szépen álmodó világával ismerkedtem, mikor olvasás közben elkapott a nyári zivatar. Forró, tikkadt nyári napra jött a hirtelen felfrissülés. Jólesett. Szeretek esőben kóborolni. Arcom paskolta, simogatta az eső. Száraz, védett s esős foltok a járdán, trappoló lovaskocsikon köpenyükbe húzták fejüket az emberek, riadt szerelmesek futottak összebújva. Magamba szívtam a tiszta, bódító levegőt. Az eső pergett elálmosítva a lelket, hogy felébredjenek álmai. A hosszú utcasor néhány ablaka nyitva fogadja a megújult friss levegőt. Közvetlen a járda mellől, egy ház ablakából

tett szívvel éneke
egyre többen
Fáradtságunk mi
volna, szemünk f
elsuhanó táj ké
ményt, az utazás
változott.

Az ének áhitat
tal tud énekelni
oldódásában a
fölé kerül. A dall
gyújtani tud. A
lánnyal a villam
ronján ismerkedt
ideig együtt jártu
múlt mint annyi
szerelem. Abban
sokat találkoztam
barátnőjével. A k
azzal ugratott, h
jének van egy
neki is, de nem
Már a lányt is f

Baloghné Szentmiklóssy Erzsébet

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970. JÚL. 21

NAPLÓ

Veszprém

IKU 107

BALOGHNÉ Szentmiklóssy Erzsébet festőművész kiállítása nyílt meg július 10-én, pénteken délután a MÁV Járműjavító Vállalat művelődési otthonában a Vasutasok Szakszervezete debreceni területi bizottságának rendezésében. A kiállítást dr. Tóth Ervin művészettörténész nyitotta meg.

kásságáért a kereskedelmi tanácsosi címmel tüntették ki. A budai ref. egyház gondnoka, a Magyar Droguista Testület és a Budapesti Droguista Ipartestület örökös díszelnöke és a Statisztikai Hivatal értékmegállapító bizottságának tagja.

Balogh Géza dr., t. főügyész, ügyvéd. Kolozsváron született 1879-ben, a híres, nagy kálvinista gyulafehérvári Balogh-családból. Középiskoláit a kolozsvári ref. főgimnáziumban, főiskolai tanulmányait a kolozsvári Ferenc József tud. egyetemen végezte és 26 éves korában ügyvédi diplomát szerzett. Diplomájának megszerzése után a kolozsvári kir. törvényszéknél kezdte meg jogi pályáját, majd a megyéhez került és egész az oláh megszállásig, mint Kolozs vármegye tiszti főügyésze teljesített szolgálatot. A román megszállás alatt szuronyos román katonák távolították el a főügyészi székéből, mire a fővárosba jött, ahol előbb a m. kir. kincstári jogügyigazgatóságnál, később a belügyminisztériumban, majd a pestvármegyei tiszti ügyészségnél, mint annak főnöke működött. 1923-ban megvált az állami szolgálatból, nyugdíjba ment s azóta mint ügyvéd praktizál. Különösen a közigazgatási és fegyelmi jogügyekkel foglalkozik. Mint szakíró magánjogi és vadászati kérdésekre vonatkozó tanulmányokat ír. Külföldi utazásai során bejárta egész Európát. Az ellenforradalom előkészítő munkálataiban élénk részt vett. Tagja az Országos Kaszinónak, az 1929—31. évekre kinevezett tagja a m. kir. Kuria ügyvédi tanácsának, a Nemzeti Club, a Magyar Jogászsportegylet és még számos más társadalmi és szakegyesület tagja. A világháborúban mint honvédhuszár főhadnagy vett részt. Mint a m. kir. Kuria n. tanácsának előadója az igazságügy terén és mint Pest vármegye t. főügyésze a közigazgatás terén fejt ki értékes, közérdekü munkásságot.

Balogh Géza, szkv. honvéd százados, Sempernova nemesvakolat-gyáros. Született Munkácson, 1889-ben. Katonai iskolákat végzett s közben, mint katonai növendék, a szünidők alatt, édesatyjával, néhai Balogh János őrnaggyal, az egri vár akkor még ismeretlen kazamatáit elsőnek tárták fel, ahol sok és értékes, hadtörténelmi jelentőségü leletre találtak. Kutatásaik alapján folytatódtak az egri vár híres alagutainak ásatásai. Atyja több hadtörténelmi munkája mellett megirta „Az egri-vár hadtörténelmi multja" cimü könyvét. Gézát a világháboru legelső ütközetében, mint a híres somogyi 44-esek hadnagyát, 1914 augusztus 13-án, rendkivüli hősies és értékes haditeljesitményeiért soronkivül főhadnaggyá nevezték ki. Az olasz front véres harcaiban már mint százados vett részt és többször megsebesült. Amikor a tényleges tiszteket hazafias szempontokból a polgári pályán való elhelyezkedésre felhivták, Balogh is leszerelt. Külföldön tett tanulmányutja során egy épitési anyagra lett figyelmes és mert azt Magyarországon akkor még alig ismerték, hozzálátott a „Sempernova" nemesvakolat gyártásához, üzemét évről-évre fokozatosan fejlesztve, megalapitotta az „Első Magyar Sempernova Nemesvakolat Gyár"-at, amely jelenleg a legnagyobb ilyen anyagot előállitó vállalat az országban s gyártmányai a korszerü épitkezés legszebb és legtartósabb anyagai.

Balogh Jenő dr., ny. igazságügyminiszter, a felsőház tagja. 1864 május 14-én született Devecseren, Veszprém vármegyében. Főiskolai tanulmányait a budapesti egyetemen végezte el, utána a berlini egyetemen egészitette ki büntetőjogi tanulmányait. 1888-ban a budapesti tudományegyetemen a büntetőjog és a bünvádi eljárás jogi magántanárává habilitálta. 1891-től az igazságügyminisztérium törvényelőkészitő osztályában működött s részt vett a bünvádi perrendtartás és több más igazságügyi törvény előkészitésében, 1900-ban a büntetőjog és büntető perjog nyilvános rendes tanárává nevezték ki. Katedrájától akkor vált meg, amikor a gróf Khuen-Héderváry-kormány kultuszállamtitkára lett. A marosujvári kerület ugyanebben az évben nemzeti munkapárti programmal megválasztotta képviselőjének. 1913-ban a király a Tisza-kormány igazságügyminiszterévé nevezte ki. Az ő nevéhez füződik a háborut közvetlenül megelőző s a háboru idejére eső büntetőjogi törvényalkotások jelentősebb része. Ő alkotta meg a királyság védelméről szóló törvényt, az 1913. évi sajtótörvényt s ő ruházta fel először a magyar törvényben visszaható erővel a büntetőjogi rendelkezéseket. Tisza István bukása után visszavonult a politikai élettől s munkásságát teljesen a tudománynak szentelte. A Magyar Tudományos Akadémia — melynek 1911 óta levelezője, 1912 óta pedig rendes tagja volt — 1920-ban főtitkárává választotta meg. Igen nagy érdeme, hogy az elmult nehéz időkben biztositotta a tudományos munka zavartalanságát. Az Akadémia érdemeit kivánta jutalmazni akkor, amikor felsőházi tagjává jelölte, de ő szerénységével e megtisztelést elháritotta magától. Egyházának életében is jelentős szerepet visz, évek óta főgondnoka a dunántuli református egyházkerületnek. Jelesebb munkái: A sér-

Bán Tibor, festőművész, rajztanár, müegyetemi adjunktus. Született Dunaszentgyörgyön, 1894-ben. A Képzőművészeti Főiskolát Budapesten végezte, majd a kir. József müegyetemen Nadler tanár mellett mint tanársegéd működött. Alkotásaival gyakran szerepelt különböző tárlatokon. „Müteremsarok" cimü interieurjével (1921) a Riegler-dijat nyerte meg. 1926-ban a Nemzeti Szalónban kollektiv kiállitást rendezett. Nevezetesebb müvei: „A winspergi asszonyok", Révész I. püspök arcképe. Több izben járt tanulmányuton Német- és Olaszországban, majd a nagybányai és a szentendrei müvésztelepen dolgozott. „Ékitménytan" cimü könyve az ornamentális stilusok formanyelvének ismertetését, továbbá az iparmüvészeti ágak diszitő modorának elemzését tartalmazza. Mint tankönyv- és meseillusztrátor is elis-

tett fél jogköre a büntetőjogban (1887), Börtönügyi viszonyaink reformjához (1888), Magyar bünvádi eljárási jog (1901), A büntető perjog tankönyve (1906), Fiatalkoruak és büntetőjog (1909), A bünvádi perrendtartás magyarázata (1910), gróf Tisza István emlékezete (1921). A dunamelléki református egyházkerület főgondnokának, Darányi Ignácnak halála után ő lett egyházának harmadik, rangban legidősebb főgondnoka s mint ilyen kapott meghivást a felsőházba.

Balogh Jenő dr. ny. I. o. főtörzsorvos. A beregmegyei Nagylucskán született 1869-ben. Középiskoláit Munkácson és Ungváron végezte, majd a budapesti tudományegyetemen orvosi tanulmányokat folytatott és oklevelet nyert. Orvosi működését 1895-ben mint főorvos Léván kezdte meg a 14. honvéd gy. ezrednél, majd később elvégezte a mütőtanfolyamot és 1897-ben ujból Léván teljesitett szolgálatot és 1912-ben mint orvosfőnököt az 1. honvédgyalogezredhez osztották be. A háboru kitörésekor az ujonnan felállitott 30. honvédgyalogezred orvos-főnökévé nevezték ki és ezen ezred kötelékében a szerb harctérre vonult. A szerb harctérről történt visszavonulás alkalmával sulyosan megsérült és visszatért Budapestre. Itt a Gyáli-uti honvéd-helyőrségi kórházban kezelték. Felgyógyulása után a 30. honvédgyalogezred pótkereténél teljesitett szolgálatot. 1914 végén egy 500 ágyas honvéd-hadikórházat rendezett be Vácott, amelynek a parancsnokságával bizták meg. Itt működött a kórháznak 1917-ben történt feloszlatásáig. E. időtől kezdve a budapesti honvéd kerületi parancsnokság egészségügyi főnöke mellé volt beosztva. Az összeomlás után ismét a honvédkörlet parancsnoksághoz osztották be, ahol a főtiszti és törzstiszti felülvizsgáló-bizottságnál működött. 1919 márciusban a hadügyi népbiztos, egy neki nem tetsző igazoló jelentése miatt, hivatalból nyugdijaztatta. A kommün bukása után Csilléry András dr. kifejezett kivánságára és rendeletére ismét a körletparancsnoksághoz osztották be. Még három éven át teljesitett szolgálatot és 1922-ben vonult nyugalomba. Kitüntetései: a Ferenc József-rend lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt, a Károly-csapatkereszt, a vöröskereszt diszjelvénye, a 25 éves szolgálati jelvény, az 1913. évi mozgósitási érem, a jubileumi emlékérem és a 40 éves szolgálati emlékérem, a háborus emlékérem, a német vöröskereszt II. és III. o. emlékérme.

Balogh József, a Cipészipari Szakoktatók Körének elnöke. Született 1880-ban Tésán, Hontmegyében. Atyja néhai István. Középiskoláit Tápió-Szentmártonban végezte. Ezután Budapestre került, itt több magánüzemnél müködött. 1908-ban a m. kir. technológia cipészipari szaktanitói tanfolyamát végezte el. Ezen időtől kezdve állandó szaktanitói működést fejt ki, kezdetben a Cipészmunkások Szervezetében, később pedig a székesfővárosi Cipész Ipartestület szaktanfolyamát vezeti. A háboru kitörésekor, 1914-ben a 14. sz. m. kir. nyitrai honvéd gyal. ezreddel az orosz fronton tett hazája iránti kötelességének eleget és az oroszok elleni harcok folyamán Buczacnál fogságba került és fogságát az Ural-hegység környékén szenvedte végig. Széleskörü szakirodalmi tevékenységet fejt ki. Több előadást tartott gazdasági kérdésekről. A Lábbelikészitő Iparosok Orsz. Szövetségének főtitkára. Társelnöke a Cipészipartestületnek, ahol évtizedek óta élénk tevékenységet fejt ki. Továbbá elnöke volt a C. S. C. sportklubnak.

Balogh Kálmán, ny. kántortanitó. Született a zalamegyei Rendes községben, 1869-ben. Középiskoláit Pápán és Sümegen végezte, tanitói oklevelét pedig Győrben, 1890-ben szerezte meg. Még ugyanez évben Ujszászon kántortanitóvá nevezték ki, ahol a báró Orczy-féle kegyuri templomnak lett a kántora. Társadalmi és politikai életben, a régi 48-as függetlenségi programmnak mindenkor tántorithatatlan hive volt. 1913-ban Pest vármegye törvényhatósági bizottsági tagjává választották, amelynek 17 éven át tagja volt. 1922-ben az abonyi választókerület független választói, Rassay-párti programmal léptették fel. Szerkesztője és társtulajdonosa volt a „Tarsoly" cimü helyi lapnak. Az egyházi életben is tevékeny szerepet játszott és mint kántort több izben hivták meg szakvélemény adására. 43 évi tanitói működése után 1930-ban nyugalomba vonult.

Balogh-Kovács Sándor, müszaki főtanácsos, Sopron város mérnöki hivatalának főnöke. Hidegség községben született 1879-ben. Középiskolai tanulmányait a Szent Benedekrend soproni főgimnáziumában végezte, hol 1898-ban érettségit tett. Egyetemi tanulmányokat Budapesten a kir. József müegyetemen folytatott, 1903-ban itt szerezte mérnöki oklevelét. Mint mérnök Ausztriában és Németországban hosszabb tanulmányutat tett. Pályáját magánmérnökként kezdte meg Sopronmegyében. 1905-ben Sopron thjf. város mérnökévé, 1904-ben városi főmérnökké és a mérnöki hivatal vezetőjévé, 1922-ben pedig müszaki főtanácsossá neveztetett ki. A háboru kezdetétől egészen annak végéig katonai szolgálatot teljesitett a 27. tábori tüzérezrednél és pedig 1914—15-ben, mint az ezred önkéntesiskolájának képzőtisztje és vezetője, 1916—18-ban pedig az orosz és olasz harctereken küzdött. Kitüntetései: Signum Laudis a kardokkal. Mint tüzérszázados szerelt le. A kommunista uralom alatt mint hithü kereszténYt és erős nemzeti érzésü férfiut üldözték, letartóztatták és rövid időre be is börtönözték. Kiváló mérnök. Müködése alatt Sopronban uj városrészek keletkeztek. Vezetése mellett emelték az Erzsébet-kórházat, a Károly-laktanyát és létesitették az állami kislakásokat. A lakásinség enyhitésére kb. 250 városi lakás (köztük teljesen ujonnan 4 darab 2 emeletes városi bérház) épült és készült el, az ujabb városrész csatornázása, a város modern utburkolatai és vasuti átjárók. Minden katolikus alakulatban ve-

Balogh Mária

Nagybánya emlékkel.

Kecskemét, 1986. VIII. 16.

Baloghy Éva, építén

L. Hamos Zoltán

—: Tempályázat

Magyar Építőművészet, Bp. 1983

3-7

83/4

megírva

Baloghy Lajos

mesterhegedű
kiszitő

Művészeti Hetek

Kolozsvár, 1942 108. l.

2 mesterhegedű

Balomir, Jon festő MDK

1794-ben Szelistyén, Erdélyben született, Moldovában működött.

Remus Nicolescu : Adalékok a román festészet kezdeteinek történetéhez.
Studii si cercetări de istoria artei, Bucuresti /évfolyam és lapszám nélkül/ közli
Külf. folyóiratok szemléje
Műv. Ért. 1956. V. évf. 1 sz. 85. o.

Balóné Gyetvai Gizella

A Budapesti Finomkötöttáru-
gyár modelltervezője Balóné
Gyetvai Gizella.

f.b.: Tél '78
Nők Lapja, 1977. dec. 31-19. lap

Balsa Károly
grafikus

M.D.K

Reichard (repro)

Élet és Irodalom 1961. jan. 27 – 5 l.

Balonyi Éva: Lány lanttal
Magángyűjtő tulajdonában, Budapest

POR INVEST GOLYÓSZÍV
EUDOXIA 20
Irodalom, Tudomány, Művészetpártoló és Családbarát Napirendre

188-3400
114-3041

©Libra Kiadó

LIBRA FHM

Csávás Csaba: Kalapos kislány
Magángyűjtő tulajdonában, Budapest

POR INVEST GOLYÓSZÍV
EUDOXIA 20
Irodalom, Tudomány, Művészetpártoló és Családbarát Napirendre

188-3400
114-3041

©Libra Kiadó

LIBRA FHM

Krisztus és ...

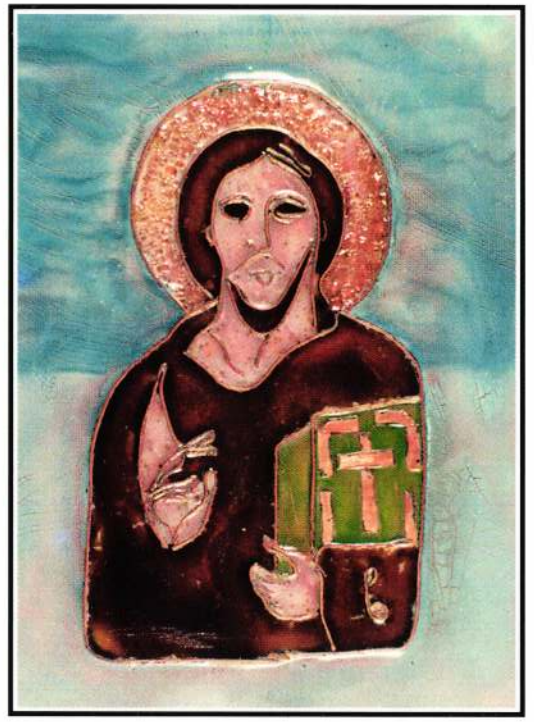

... szentjei

Temető

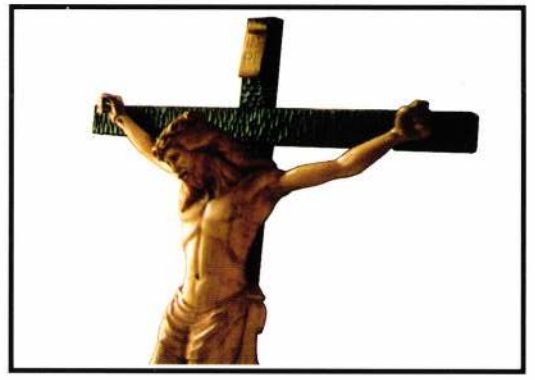

Templom

BALONYI ÉVA

képzőművész

Balonyi Éva 1935. július 6-án született. A pálya első állomása az Evangélikus Gimnázium és Glock Klára művészeti műhelye volt. Pályáján a kézművesség volt az az út, amely az alkotóművészi létezéshez vezetett. Dybisewszky Pál keramikusművész műhelyében mázazást, kerámiafestést sajátított el, tűzzománcot Garamvölgyi Bélától és Török Ibolyától tanult.

Elsajátította a perzsaszőnyeg, a torontáli és a gobelin szövés technikáját. Igen sokoldalú művész. Művészetében a színek dinamikája a formák gyönyörűségével rivalizál. A kifejezésmód többféleségében e harmóniát a formavilág és a színvilág között még jobban felöltőzteti.

Éva Balonyi was born on 6 th July 1935. First station of her profession was Evangelican Grammar School and artistic workroom of Glock Klára. The craft Was the way in her profession which took her to the cerative artistic existence. She makes herself master of glazing, ceramic – painting in workroom of ceramist Dybisewszky Pál, and studied fire enamel from Garamvölgyi Béla and Török Ibolya.

She got the mastery of technology of weaving Persian carpets, Torontal carpets, and gobelin. She is a many-sided artist. In her works dynamics of colours competes with beauty of shapes. Difference in mode of expression „dresses" the harmony between shapes and colours.

CSÁVÁS CSABA

szobrászművész

Csávás Csaba fafaragó, faszobrász 1956-ban Budapesten született. Egyik alapító tagja a Kanizsai Alkotók Egyesületének, valamint a több sikeres bemutatót megért Patkó Népművészeti Műhelynek is. Számtalan kiállítását láthattuk már Nagykanizsán, de volt budapesti és pécsi galériák vendégművésze is. Több köztéri alkotása díszíti a kanizsai városkörnyéket, néhány közeli települést, ám ugyanígy emlékezetesek gondolatait megjelenítő szobrai és sajátos humorának kisplasztikái. Legutóbbi munkája a Horoszkóp című alkotás a Zala megyei képző- és iparművészek kiállításának egyik különleges darabja. Utóbb a kanizsai Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház javaslatára a Bányaipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének Művészeti Nívódíját kapta.

„A körülöttem történő események vagy felháborítanak, vagy örömet okoznak, s ezek hatására születik meg egy-egy szoborhoz az alapgondolat. Műveimmel mindig szeretnék mondani valamit valakinek, s ehhez rendszerint a természetből veszem a mintát, mivel így kevésbé sértek olyan embereket, akiket szeretnék kritizálni. Az idők során észrevettem, hogy a természetben található formák a legszebb művek, amelyet szobrászkéz nem alkothat." – Így vall a művész munkásságáról.

Csaba Csávás was born in 1956 in Budapest. He is a founder of creatives' association in Nagykanizsa, and „Patkó" folkwork shop. We could see his exhibitions in Nagykanizsa, and he was guest artist in galleries in Budapest, and in Pécs too. Lot of his works are decorating public places on the outskirts of Nagykanizsa, and some nearer villages. In addition to these are memorable his sculptures – they are representing his ideas – and his small sculptures with his particular humour. His last work: „Horoszkóp" is special matter of artist's and industrial designer's exhibition in Zala county. Afterwards he got the „NIVO" prize from the Assocoation of Miners Trade Union for suggestion of Erkel Ferenc culture centre in Nagykanizsa.

„Some event around me are scandalouses, some event make me happy – these events are giving fundamental theme to my sculptures. I'd like to tell something to somebody with my compositions, and the theme for it usually comes from nature, because I less jar on these feelings who I'd like to criticize. Gradually I noticed that natural shapes are most beautiful sculptures, what can't be made by sulptor's hand." – declared the artist about his work.

Fasor

Mesevilág

Színzuhatag

Sammy Davis

Prométeusz

Don Quijote

Harangvirág

Színes Szent László pénzek

„Ez nem a lélek terében zajló magánbeszélgetés, hanem több annál – ez maga a megvalósulás."

(Jámbor János: Világciklus – részlet)

Táncos

Atom

Apa gyermekével

EUDOXIA 20 GALÉRIA
GARZONHÁZ
1101 BUDAPEST, ZÁCH U. 3/A.

1994. ÁPRILIS 5 – MÁJUS 3.

1994. ÁPRILIS 5 – MÁJUS 3.

CSÁVÁS CSABA
FASZOBRÁSZ KIÁLLÍTÁSA
MEGNYITÓ: 1994. ÁPRILIS 5. 16 ÓRA

EUDOXIA 20 GALÉRIA
GARZONHÁZ
1101 BUDAPEST, ZÁCH U. 3/A.

1994. ÁPRILIS 5 – MÁJUS 3.

1994. ÁPRILIS 5 – MÁJUS 3.

BALONYI ÉVA
KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
MEGNYITÓ: 1994. ÁPRILIS 5. 16 ÓRA

Fasor

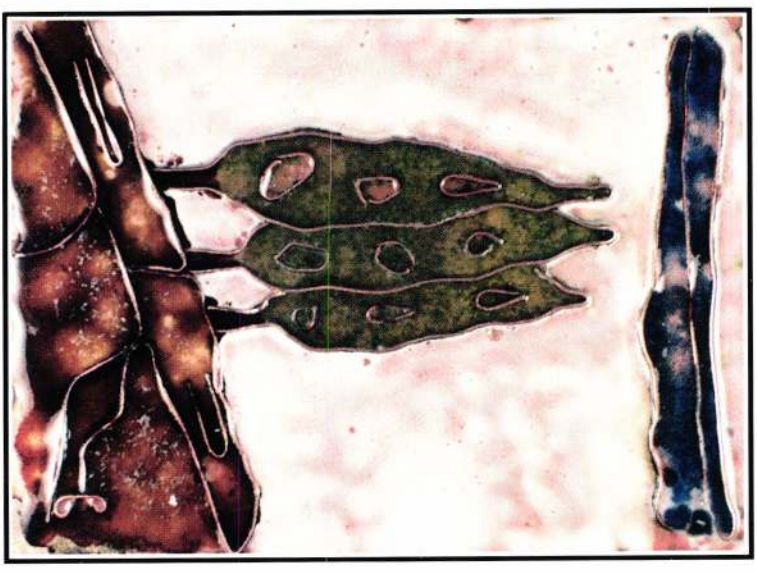

Mesevilág

Színzuhatag

Harangvirág

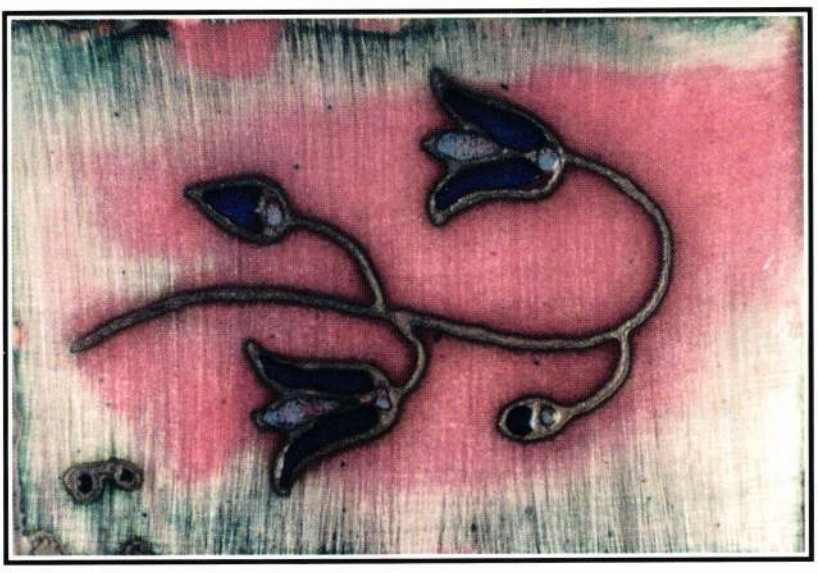

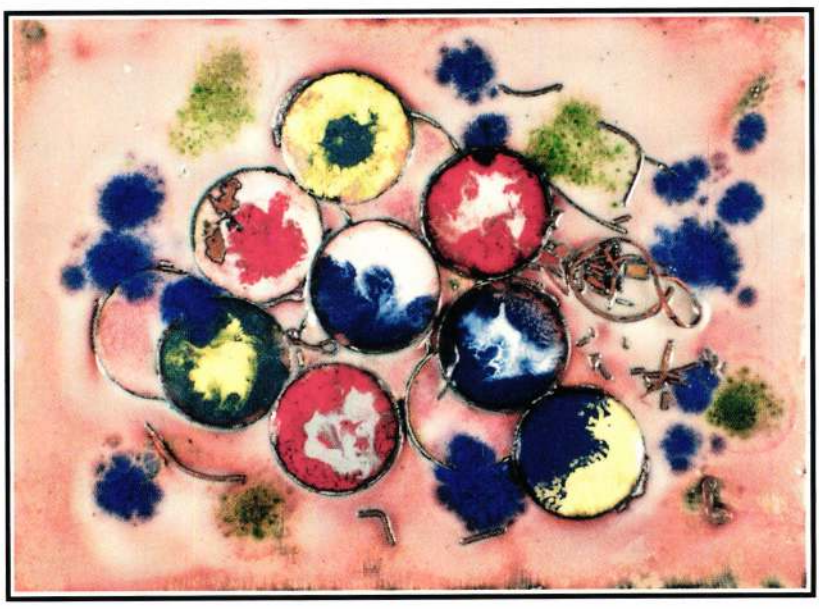

Színes Szent László pénzek

EUDOXIA 20 GALÉRIA
GARZONHÁZ
1101 BUDAPEST, ZÁCH U. 3/A.

1994. ÁPRILIS 5 – MÁJUS 3.

1994. ÁPRILIS 5 – MÁJUS 3.

BALONYI ÉVA
KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
MEGNYITÓ: 1994. ÁPRILIS 5. 16 ÓRA

Balonyi Éva: Lány lanttal
Magángyűjtő tulajdonában, Budapest

POR INVEST G

EUDOXIA 20

188-3400
114-3041

©Libra Kiadó

LIBRA FHM

Krisztus és ...

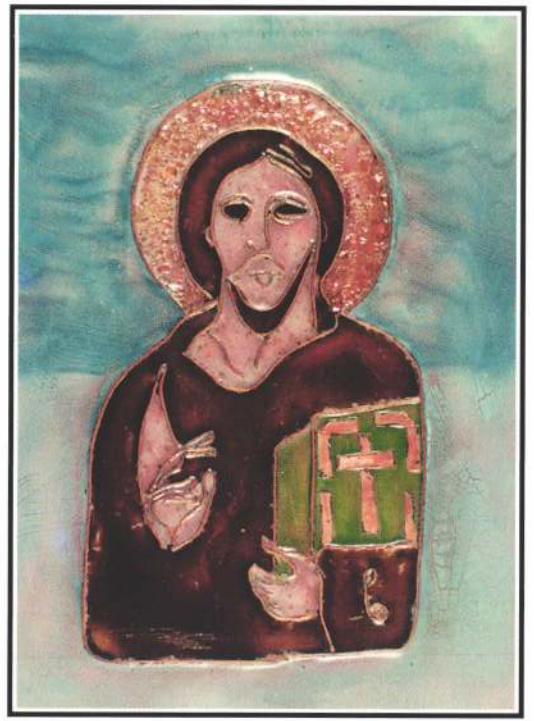

... szentjei

BALONYI ÉVA

képzőművész

Balonyi Éva 1935. július 6-án született. A pálya első állomása az Evangélikus Gimnázium és Glock Klára művészeti műhelye volt. Pályáján a kézművesség volt az az út, amely az alkotóművészi létezéshez vezetett. Dybisewszky Pál keramikusművész műhelyében mázazást, kerámiafestést sajátított el, tűzzománcot Garamvölgyi Bélától és Török Ibolyától tanult.

Elsajátította a perzsaszőnyeg, a torontáli és a gobelin szövés technikáját. Igen sokoldalú művész. Művészetében a szinek dinamikája a formák gyönyörűségével rivalizál. A kifejezésmód többfélesége e harmóniát a formavilág és a színvilág között még jobban felöltözteti.

Éva Balonyi was born on 6 th July 1935. First station of her profession was Evangelican Grammar School and artistic workroom of Glock Klára. The craft Was the way in her profession which took her to the cerative artistic existence. She makes herself master of glazing, ceramic – painting in workroom of ceramist Dybisewszky Pál, and studied fire enamel from Garamvölgyi Béla and Török Ibolya.

She got the mastery of technology of weaving Persian carpets, Torontal carpets, and gobelin. She is a many-sided artist. In her works dynamics of colours competes with beauty of shapes. Difference in mode of expression „dresses" the harmony between shapes and colours.

CSÁVÁS CSABA

szobrászművész

Csávás Csaba fafaragó, faszobrász 1956-ban Budapesten született. Egyik alapító tagja a Kanizsai Alkotók Egyesületének, valamint a több sikeres bemutatót megért Patkó

1021
Balsai János

1963 MÁR 1 6.
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Képes Újság

A PARASZTBÚTOR MESTERE

Modern lakásban is meghitt hangulatot teremthet a sarokgarnitúra

Kulikocsi helyett... Ő faragta, készítette kisfiának ezt a remek kisszekeret

(Dolezsál László felvételei)

A saroklóca előtt kecskelábú asztal. Előtte két támlás szék, a falon tálas, somogyi köcsögökkel, tányérokkal. A szoba valóságos múzeum: a szekrények tetején máz nélküli vászonkorsó, butykosok, fácánsütő cseréptál. A fal mellett rokka, aztán pásztorbot, többféle, csipkerózsa gyökérből faragva, karikásostor, borotvatartó. Múzeális értékű, keresett darab valamennyi.

A szoba közepén sámli, meg munkaasztal, rajta a sokféle »bizsók«, a fafaragó szerszámai. A mester segítőtársai. Kicsik, nagyok. Balsai János most is éppen farag. Parányi gyalogszéket egy járni tanuló lánykának. Csak úgy, ajándékba. A gazdag fantáziával tervezett faragás lenyűgöz. A társalgás nehezen indul el. Ő dolgozik, én pedig gyönyörködöm a bútorok szépmívű díszítésében.

— A gyerekágy? Az is saját készítmény?

— Az is az én »gyerekem«. Szám szerint a harmadik. Az első egy bölcső volt. Akkor készült, amikor a kisfiamat vártuk. Akkor még nemigen faragtam, De valahogy el kellett tölteni a nehezen múló napok hosszú óráit. A bölcső most kint van Zaránypusztán, a fiatal állatorvosék gyermeke cseperedik benne. Ám, ha jól számoltunk, hamarosan hazakerül...

A sarokgarnitúra nemcsak szobadísz; a mindennapi étkezéshez használják. Modern lakásokban, étkező konyhákban is meghitt hangulatot kölcsönözne. Akárcsak a tálas vagy a téka, a mai kerámiaművészet praktikus darabjaival: reggeliző csoporttal, kávésbögrékkel.

A Kaposvárott élő Balsai János ma még inkább csak kedvtelésből farag. De már nem teljesen az ismeretlenségben. Nemrégen értesült az Iparművészeti Tanács véleményéről, amely röviden azt mondja, hogy munkája remek, egyedülálló az országban.

— Mezőgazdasági szakmában dolgozom — mondja. — Inkább gyerekkori emlékeim segítenek a faragásban. Uradalomban nőttem fel, Iharosberényben. Annak idején nagyon megkapott az, amit egy öreg pásztor csinált. Ha pihentek a jószágok, mindig faragott. Azt mondta, azért, hogy elüsse az időt. S megvalósíthasson valamit abból, amit gondol. Akkor sokat tanultam tőle, sok mindent utána csináltam.

Afféle kedvtelés, mai szóval élve, hobby, amit Balsai csinál? Tiltakozik.

— Úgy érzem, ez a kifejezés sérti a munkám. Ez több annál.

Az alkotás iránti vágy készteti arra, hogy faragjon, szép, célszerű dolgokat.

— Legszívesebben mindig ezt csinálnám. És kell is, különben elnehezednek az ujjaim, nem tudok jól bánni a bizsókkal.

— Ha választani kellene mostani foglalkozása és szenvedélye között, melyiket folytatná?

— Nem is gondoltam arra, hogy hivatásosan csináljam a faragást. Csupán azért küldtem el a bútorok fényképét az Iparművészeti Tanácshoz, hogy szakértők döntsék el: nem kell-e restellkednem miattuk. Ám közben sokat kutattam a paraszti bútorfaragás után. Most, hogy már tudom, jó az, ami eddig elkészült, nagyon sok szépet szeretnék faragni.

András Ida

A házkutatásoknál előkerült fegyverek és lőszerek

DÚVADAK

Előzetes letartóztatásban. A képen balról jobbra: »a fegyverek szerelmese«: Czibolya László, az »ötletadó«: Böjti János és az »asszisztens«: László János (Fotó: Bohanek)

A Szolnok megyei Rendőrfőkapitányság befejezte a vizsgálatot Böjti János és két társa: Czibolya László és László János bűnügyében. A három büntetett előéletű férfit átadták az ügyészségnek. A vád: bűnszövetségben elkövetett fegyveres rablás büntette.

①

Este 10 órára járt az idő... A három férfi nesztelen léptekkel lopakodott Nagy Kollár Sándorék Jászberény melletti tanyája felé. A tanyaudvarban jártak már, amikor a kutyák csaholni kezdtek.

A fegyverdörrenés hangjára kis időre megszűnt a kutyák ugatása. Aztán újult erővel rákezdtek. A tanyában világosság gyúlt. Ebben a pillanatban hangzott el a felszólítás:

— Tegyétek a pénzeteket az ablakba, különben kinyírunk mindenkit!

A szavak nyomatékául újra fegyver dörrent. A lövés nyomán csörömpölve hullott darabjaira a tanya ablaküvege. Odabent sötét lett.

Kollár Sándor és felesége a padláson, egy félretolt cserép mögül kémlelték támadóikat. Náluk volt az a több mint tízezer forint is, amelyet aznap vettek át a baromfifelvásárlótól az eladott hizlalt kacsákért, libákért.

A támadók, látva, hogy felszólításuk eredménytelen marad, megelégedtek a kisebb zsákmánnyal: vagy két tucat tyúkot szedtek össze a baromfiólból, majd elindultak.

Kollárné utánuk kiáltott:

— Felismertelek! Feleltek még ezért!

Böjti — a vezér — vissza akart fordulni.

— Felismertek! Add ide a puskát — kérte Czibolyát —, visszamegyek és kinyírom őket, hogy ne legyen tanú!

Czibolya, életében talán először, nemet mert mondani cimborájának. Nem adta át a fegyvert.

②

Czibolya László a Jászberényi Hűtőgépgyár lakatosa volt. Ugyanitt dolgozott Böjti János is, mint segédmunkás. Böjti sok mindent tudott Czibolyáról, s az — félve Böjtitől — vakon elfogadta Böjtit vezérének.

— Böjti tudta, hogy szerelmese vagyok a fegyvernek, hogy van fegyverem és lőszerem, hogy orvvadász vagyok — vallotta a rendőrségen. — Emellett 3000 forinttal tartoztam is neki... Ha Böjti kért, hogy menjünk fácánozni, soha nem mondtam, hogy nem. Mentem... Amikor azt kérte tőlem, hogy neki is készítsek egy puskát, ezt megtagadtam. Válaszul leütött... Később bocsánatot kért és én továbbra is cimborája maradtam. Egyszer arra is rávett, hogy házisertést lőjek. Az erdő szélén voltak a disznók. Egy ötven kilósat lelőttem. Négy kiló húst adott belőle Böjti.

Akkor este együtt ittak. László is hozzájuk csapódott. Fácánozni indultak. Két lelőtt fácán már bent volt zsákjukban, amikor Böjti pálinkával kínálta őket, s előhozakodott tervével:

— Van itt a közelben egy tanya. Ellenségeim laknak ott. Tudom, hogy van egy pisztolyuk. Ezt megszerezzük tőlük.

— Mentem én is — vallotta Czibolya. — A fegyvert imádom... És olyan könnyűnek látszott minden... Csak akkor lepődtem meg, amikor Böjti nem a pisztolyt, hanem a pénzt kérte.

③

A rendőrség néhány nap alatt kézre kerítette a Kollár-tanya hívatlan éjszakai látogatóit. A tettesek napokig tagadták bűnösségüket. Miután azonban alibijük sorra megdőlt, és ellentmondásokba keveredtek, Czibolya csak ennyit mondott a nyomozást vezető rendőrtisztnek:

— A házunk eresze alatt van eldugva a puskám...

Valóságos arzenál került elő a különféle rejtekhelyekről. Aztán összeállt bűnlistájuk is: lelőtt vadak tömege, tanyasi baromfiólak dézsmálása, elkötött borjú, s ki győzné felsorolni a rendőrségi jegyzőkönyvek terjedelmes adatait.

A rablók nem először állnak majd bíróság előtt. Czibolyát fegyverrejtegetésért és tiltott határátlépés kísérletéért, Böjtit lopásokért, Lászlót lopásért ítélték már el.

A börtönélet egyikük számára sem lesz tehát új. Csak valamivel hosszabb lesz, mint az eddigiek együttvéve.

Zentai Ferenc

Takarékosság — előrelátás Biztosítás — biztonság

A váratlan kár, az elemi csapás, a baleset súlyos anyagi gondokat okozhat
A biztosítás jó gondoskodás a család anyagi biztonságáról

TAKARÉKSZÖVETKEZETI BIZTOSÍTÁSI HÓNAP

március 1-től március 31-ig

A Takarékszövetkezetek és az Állami Biztosító fiókjai, kirendeltségei készséggel állnak az érdeklődők rendelkezésére

TAKARÉKSZÖVETKEZETI BIZTOSÍTÁSI HÓNAP | **március 1-től március 31-ig**

M.D.K.

Balsanek építész

terverte annak a lúd-
teronek gazdag architek-
turáját, mely a szentpéter-
vári nemzetközi lúdpá-
lyázaton harmadik díjat
nyert.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.

febr. 15. sz. 9. old.

MDK

Balsay Aladás

választmányi rendes tag

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll. 1935. jun.

Balschke, J.

M. T. K.

Berzsenyi Dániel arcképe / J. Schornnal közös metszet/

repr.

eresztury Dezső: A magyar irodalom képeskönyve Bp. 1956. 136.1.

Bp. 1956. 136.1.

MIK

Balskó János

szerepelt a tárlaton

"Tiszai táj"

/kyd/: Egri képzőművészek az országos téli tárlaton.
Hevesmegyei Népujság. 1964 . febr. 29.

BALSNER, Johann, pozsonyi festő

Herr J. B, Mahler, † 69 éves, korában, Pozsony, 1825 január 9, tüdőbajban. (1825, 90.l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Balszentmiklósi Gergely pálos generális

Budaszentlőrinci templom megujitása 1512-1517.

Ámer László S.J: Pálosaink a művészet terén. Katholikus Szemle. XXXI.k.6.f. 1917.jun. 503 l.

megirva

Balszentmiklósi

Gergely, pálos

generális

lásd ~~[illegible]~~ Gergely

pálos generális

alatt is.

l.

Pamer. Kath. Szemle

1917. jun. 502,

503. l.

MDK

Balta Gyuláné

textilmunkával résztvett az alábbi kiállításon

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

MDK

Balta Lászlóné csipkekészitő

Résztvett a Berlini Nemzt.Kézművesipari Kiáll.-on.

Cikk: Magyar kézművesipar a berlini kiáll.-on.

Magyar Iparművészet, 1938. 158.lap

M. D. K.

BALTASÁR Emrich kismartoni kőfaragómester

az eszterházi kastély ujabb épületeinek korinthusi rendszerü oszlopait, ablakpárkányait, küszöb-köveit faragja. Kőfaragó munkát végez a főépület lépcsőházában. Ajtóheretek, talapzatok, kagylódíszek, jón oszlopok és egyéb faragások kerülnek ki vésője alól.

Valkó Arisztid: A tertődi (eszterházi) kastély mesterei, művészei 136. l. Műbért. 1953. 1-2. sz.

Baltazár

MDK

festő,soproni forrásokban emlitve/1426/
/Házi J. Sopron középkori egyháztörténete.168,
197./

Radocsay Dénes: a középkori Magyarország táblaképei.
Bp.1955.35,194,1.

HEROLDT BALTAZAR, harangöntő

A vasmegyeiek ha harang kellett felkeresték Pozsonyt is azon kevés magyarországi városok egyikét,ahol a XVII.sz ban harangöntő műhelyek működtek.A tokorosiak harangjuka Pozsonyban öntették 1656-ban a hol,ott,hol Bécsben dolgozó Baltazárral. 181.old.93.jegy.

PATAY PÁL: Vasi harangok 169.old

SAVARIA,A Vas Megyei Múzeumok Értesitője,1966-197
4.sz. Szombathely, 1972

Baltazár János

kerületi mérnök terveire a Vecsey Imre által kivitelezett hajdúnádasi városházát.

Ézsiás Anikó: Vecsey Imre vándorútja és munkássága /1820-1878/. - Éptud, 1971 /III/, 4.sz.419-437.l.

436.l.

megírva

Baltens, l. Custos

L.

Szendrey-Szintiványi

84. l.

„ . . . . . .

„ . . . . . .

Összesen készpénzben . . . . . .

számlatulajdonosok fehér csekkjeiben . . . . . .

számlatulajdonosok elfogadványaiban

és telepítvenyeiben . . . . . .

. . . . . .

Balthasar MDK

scriptor,
Bártfán 1494-ben.
/Pukánszky B.: A magyarországi német irodalom története. Bp.1926. 76-78./2

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.193.l.

M.D.K.

Balthasar Herold
harangöntő

Csepreg, apráczatemplom 1663

Genth. kriemel: 1959 I. 59.

I.

Balthasar Herold

A jelzett években dolgozott is Pozsonyban egy gazdag rendelésekkel elhalmozott bronzöntő műhely, Balthasar Heroldé, aki a környék templomait harangokkal, a végvárak urait, közöttük a fraknói Esterházyakat pedig ágyukkal látta el. A mester műhelye 1653-tól Bécsben is dolgozott, itt ... a figurális szobrok öntésére is áttért.

G. Aggházy Mária: A Szépművi Múzeum régi magyar barokk szobrai.

Budapest, VII. évf. 7. sz. 1969. júl. 23. l.

Balthasar Herold II.

A pozsonyból hozzánk jutott famintáik Balthasar Herold 1683-ban bekövetkezett halála miatt nem kerülhettek már bromból kivitelezésre, de ig is ritka és becses emlékei az aránylag korai bécsi kapcsolatainknak.

G. Aggházy Mária: A Szépművészeti Múzeum régi magyar barokk szobrai. Budapest, VII. évf. 7. sz. 1969. júl. 23. l.

BALTHASAR PENZVEREÖ

Említve:-52.-1648. 50 dénár adót fizet.-1654. Borösszeiráskor szerepel s neve a Pénzverő utcában. 1684. Özvegye tanúként szerepel. 30.old.

SZÁSZ PÁL: Adatok a nagybányai pénzverő alkalmazottairól 1530-1660 25.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII.évf. 1957-1958. Akad.Kiadó, Bpest. 1958

BALTHASAR PENZVEREÖ

Emlitve:.-41.-1640. Adókivetés."Suburbia Plateae Felso Banya"özvegye emlitve. 29.old.

SZÁSZ PÁL: Adatok a nagybányai Pénzverő alkalmazottairól 1530-1660 25.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-LVII.évf. 1957-1958. Akad.Kiadó,Bpest. 1958

megírva

Balthasar,

Baltazár, l. Boldizsár

L.

Szendrey-Szentiványi

84. l.

39. szám.

Ptp. ny. sz. **20.**

l.

vény

xpapirok eladása iránt.

kedjék a csatolt járadékkönyvecském szerint ott

__ kor. névértékű _____

_____

_____

nben javamra irni.

_____

A betevő aláírása:

_____

H.

Lakcime:

_____

Mdk.

Balthasar Eckenperger kamaraispán

Ki 1466-ban szerepelt a budai verdével kapcsolatban falan azonos az osztrák forrásokból ismert Eggenbergerrel aki a belső-ausztriai pénzverdék bérlője volt s a 60 evekben Mátyás szolgálatában állhatott.

Huszár L. A Budai Pénzverés Története a Középkorban.

Bp. 1958 96, 97. l.

278. jegyzet

Melk

Balthasar Ekenperger

1466-ban budai Komoraispán

Huszár L: A Budai Pénzverés Története a Középkorban
1958. 123. l

Riviérai magyar festők

A francia Riviéra – természeti szépségektől elkápráztatott, a kellemes éghajlattól elkényeztetett – turistái olykor a kultúrára is megéheznek. Ha ilyenkor betérnek egy-egy galériába vagy exkluzív kiállítóterembe, biztos találkoznak Éva Balthazár és Nathalie Mitro nevével.

Mindketten részt vesznek ugyanis csoportos kiállításokon, és újabban együtt, kettesben is bemutatják alkotásaikat, mivel a Riviéra két magyar származású festőnője nem riválisok, hanem jó barátnők. Pályájuk, életútjuk ugyan egészen másképp alakult, de összekötik őket a közös gyökerek, a magyarságuk, s talán egy kicsit az is, hogy második hazájuknak mindketten a francia Rivierát választották.

Balthazár Éva kislány korában került el szüleivel Magyarországról, de gyerekkorára, a pesti iskolára, a barátnőkre most is szívesen emlékezik. Meg arra is, hogy amolyan csodagyereknek tartották a családban, mert előbb kezdett el festeni, mint beszélni. Tanulmányait Bécsben, Münchenben, Londonban, és az Egyesült Államokban folytatta, majd Münchenben szerzett rajztanári diplomát. Ezután Hollandiában egy festőiskolába ment tanárnak, utána pedig férjével együtt – aki filmrendező volt – a filmezésnek szentelte ideje nagy részét. 1977-ben azonban elvált és visszatalált a festészethez. Tíz esztendeje költözött a Földközi-tenger partjára és azóta hírnevet szerzett magának képeivel. Alkotásairól egy szebb világ utáni vágyakozás és a féltő aggódás sugárzik pusztuló szépségeink és az elsekélyesedő emberi kapcsolatok láttán. Aki Balthazár Éva festményeit ismeri, ismeri a festőnő lelkét is: finom stílusa, az álmok világából merítő témaválasztása ugyanis árulkodik a művésznő hitéről, érzéseiről. Képeit múzeumok és magángyűjtemények őrzik Caracastól Rómáig, Washingtontól Párizsig. Sikereit pedig nemzetközi díjak és oklevelek sokasága jelzi.

Nathalie Mitro, alias Mitro Jolán viszont felnőtt fejjel került el Magyarországról, mint ifjú feleség. Szikszón született, Nagykanizsán nevelkedett, és ott ismerkedett meg a festészet alapjaival. Amatőr festőként Bécsben és Nyugat-Németországban képezte magát tovább. Aztán jött életében egy sorsforduló, amikortól már nemcsak kikapcsolódásként, hobbiból festett, hanem hosszú ideig a festészet adta számára a megélhetést. És ennek a körülménynek köszönhető, hogy tehetsége kiteljesedett. Önmagának is meglepetés volt, mennyi a rejtett tartaléka:

– Amióta az eszemet tudom, mindig rajzoltam, festettem. Persze csak szabadidőmben, s csak azért, hogy a bennem lévő feszültségeket levezessem. Rajzoltam, ha megbántottak, festettem, ha öröm ért. Most pedig mindent megfestek, amit látok. Élvezem, hogy játszhatok a színekkel, élvezem, hogy újabb és újabb stílust találok magamnak. Lehet, hogy ez azért van, mert még nem találtam meg a saját utamat? Ha így van, nem bánom, az útkeresés is örömet okoz.

Valóban az ő festői világában a fantasztikus sokrétűség, sokoldalúság a lenyűgöző. Ha az ember végignézi legkedvesebb festményeinek sorát, amelyektől nem volt szíve megválni, szinte hihetetlennek tűnik, hogy mi mindent tud ez az önmagát még mindig amatőrnek valló művész. Portréi, tájképei, csendéletei más és más stílusjegyeket viselnek magukon, és a képek hangulatának megfelelően más és más a színhasználat, az ecsetkezelés, a technika.

Ha pedig időrendi sorrendben nézzük alkotásait, akkor egy dinamikusan fejlődő, örökké megújuló művész munkássága tárul elénk.

Á. É.

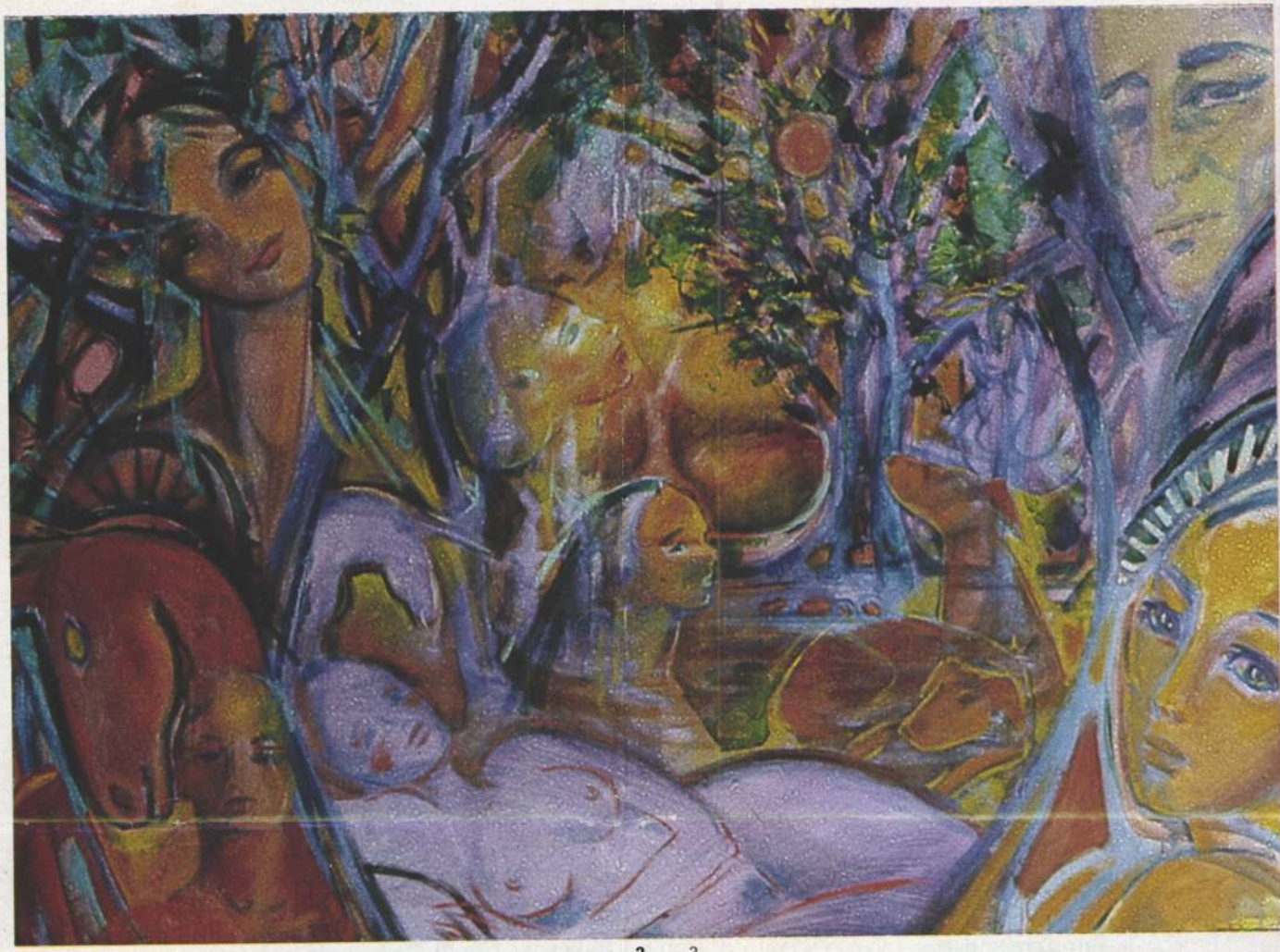

1

2

3

1. Balthazár Éva: Meseerdő

2. Balthazár Éva: Liliom

3. Balthazár Éva: Emlékek

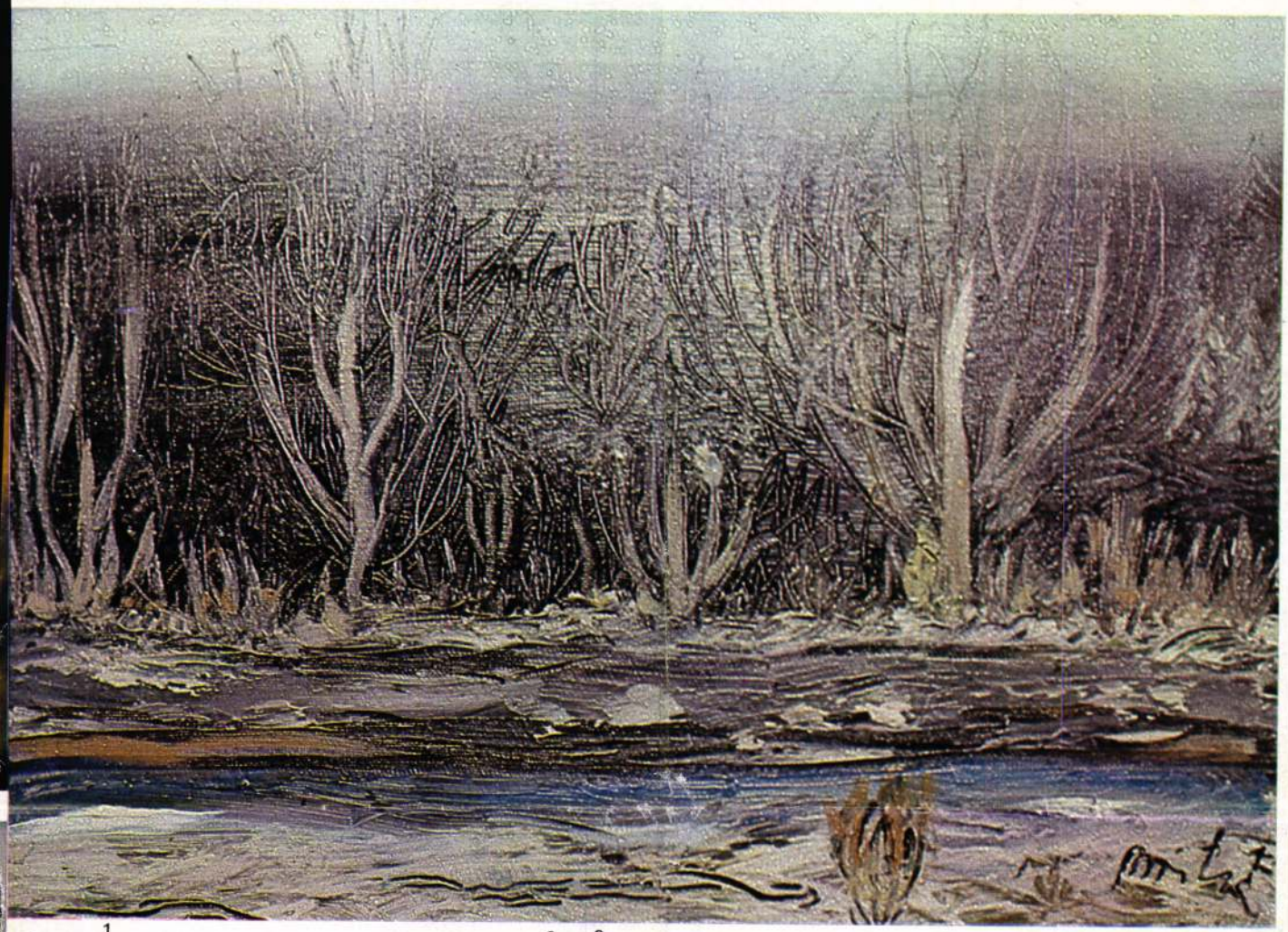

1

2

3

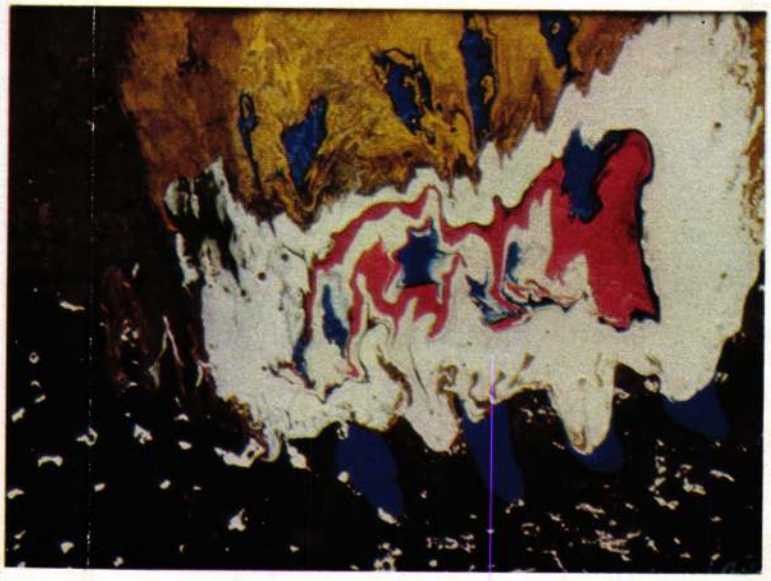

1. Nathalie Mitro: Télen

2. Nathalie Mitro: Côte d'Azur

3. Nathalie Mitro: Francia Can-Can

A KÉNYELEM GYŐZELME – ADMIRÁL IMPORT RUHASZÁRÍTÓ GÉP!

– falra szerelhető
25 kg súlyú szárító, amely
a ruha nedvességétől függően
15–120 perc alatt
szárítja meg a ruháit.

Ára: 32 000 Ft.

Megvásárolható:
Vasért Vállalat
edény, háztartási osztályán
Budapest
VIII. Üllői út 32.
Telefon: **140-079**
valamint az alábbi boltokban:

Bp. VIII., Somogyi B. u. 12.
Bp. VIII., Baross u. 46.
Bp. XI., Fehérvári út 101.

AVIS

VEZESSE
AZ ÖN MAGYAR
AVIS-AUTÓJÁT
EURÓPÁN KERESZTÜL!

- 16-féle autótípus a kézi váltóstól az automatán keresztül a légkondicionált típusig
- **AVIS**-Leisure program
- Bővebb felvilágosításért hívja az Ön legközelebbi **AVIS**-ügynökét, vagy közvetlenül minket:

IBUSZ–AVIS-
Rent a car
H–1052 Budapest,
Martinelli tér 8.
Telefon:
36-1-184-240
184-158

Telex:
22-5545

IBUSZ
HUNGARIAN TRAVEL COMPANY

Az Express Utazási Iroda

az Önök szolgálatában:

- csoportos és egyéni utazások szervezése,
- turisztikai és szakmai gyakorlatok biztosítása,
- üdültetés,
- országjáró túrák,
- sportturisztikai programok,
- szállodai és fizetővendég-szobák biztosítása,
- vízumok beszerzése,
- valutaváltás,
- idegenvezető biztosítása.

Szállodáink:
Hotel Ifjúság, Budapest
II., Zivatar u. 1–3.
Hotel Express, Budapest
XII., Beethoven u. 7–9.
Hotel Express Park, Kőszeg
Hotel Juventus, Balatonföldvár
Hotel Fesztivál, Balatonföldvár
Hotel Touring, Verőcemaros

Nemzetközi üdülőtelepeink:
Verőcemaros, Balatonföldvár, Kiliántelep, Velence, Kőszeg

Forduljon az Express Utazási Irodához!
1054 Budapest
Szabadság tér 16.
Telefon: 317-777
Telex: 22-5384

EXPRESS

Kassa

Balthazar Goldschmiedt 1529-30

Arch.Közl.1899. XXI. 143

MDK

Balthauzar /Balczer/Grellurtius
ötvöstanuló

Elias Grellurtius fiáát, Ramszler Jakab 1657 szept. 9-én szegödteti 4 évre tanulóul.

Mikalik Sándor:Besztercebányai ötvösök a XV-XIX.sz.-ban. Muz és Kvt.Ert. 1918. 41-53.l.

megírva

Balthasar István

pinkamnes

Sopron

1662. febr. 12.

polg. eskü

Hází

Hánássy Sándor, földbirtokos

IX-80

/:Bátky Zsigmond: Utmuta

Azon muzeumi és könyvtári kéziko
és könyvtárak országos főfelügye
velük a nyilvános tudományos köz
tos tovább fejlesztését előmozdi
hagyta el a sajtót dr.Bátky Zsig

tató néprajzi muzeumok szervezés
gyujteményak valamelyik ágának s
re ugy első sorban a néprajzt mo
rajznak kiforratlan voltánál fogu
tere még nincs,másrészt mivel ma
mibenlétével,továbbá felállitásá
könyvünk ezideig még nem volt.

Bátky könyvének - mint maga
ja,hogy utmutatóul szolgáljon azo
gyüjteni,de a gyüjtendő tárgyak m
hogy hirdesse,hogy egy néprajzi m

BALTHAZÁR János mérnök [Hajdukerületi mérnök]

A Hajdukerületi székház bővitésénekterveit
készíti 1871

Hajdúböszörmény utikalauza. Szerk.
Tarczy Péter. Hajdúböszörmény, 1993
12.

Tevél anyagára 20,22,

Magyarországon a művészet még ma sem vált a gazdaság egyik jelentős hajtóerejévé. (Az un. alkalmazott művészetekről van szó természetesen. Könnyű belátni, hogy a művészeti tervezés erőteljes termelőerő. Például az autógyárak az új típusok műszaki paramétereit már a tervezés időszakában nyugodtan kiszivárogtatják, az elkészült prototípusok azonban a nyúzó próbautak százezer kilométereit applikált hamis vagy régi karosszériával teszik meg, hogy a konkurencia az új vonalvezetéssel csak a bemutató autószalonokon ismerkedhessen meg. Nálunk meg a dizájnt valami utólagosan ráteendő csomagolásnak tekintik, amelynek egyetlen feladata az ostyáé; fogyaszthatóan bebugyolálni az elavult technikát. És még ez a bebugyolálás is követő jellegű, leginkább a tavalyi kiadású Neckermann katalógusra támaszkodik.)

A középfokú művészeti oktatásnak az elsődleges és fő feladata az lehet, hogy minél nagyobb számú növendéknek korszerű vizuális gondolkodási szemléletet adjon és ilyen irányú készségeiket fejlessze. A kiállított anyag tanúsítja, hogy az iskolák valóban erre törekednek, a konkrét szakmai oktatás rovására vagy helyettesítésére nem engedik az autonomitás látszatát kergető művészkedést. A rajzi, manuális és technikai ismeretek mellett azonban a kiállított

Csajághy Éva

munkák ige
szellemi kre

A házigaz
szeti Szakk
ból igen figy
gondolkodá
kák. E tárgya
hák, lábbelil
terveket, faz
„textiles szer
vázlatokat, s
is láthattunk
ciókban iger
gondolkodás
ami nemcsak
gét, hanem a
raorientált m
tatja. Igen me
textiles növe
Csajághy Év
mokon alapu
terve, egyik k
oltva az ornar
mai komplen

megisva

Balthasarides György

ágyú- és harangöntő

Besztercebánya

XVIII. sz

l.

Bladtost. Kösl.

Jurkovich-ikke

1925. 502–506. l.

MOB.-nél Besztercebányai ágyú- és harang öntők

Högges Endre u. O

a 16. sz. mesterek közül ismerjük

– – – – neveit, az ugabbak közül

pedig – B. Gy. – neveit.

II. R. Fer. vásárolja meg a

B. Gy.-féle öntődét, hogy itt

uj águkat öntessen és rúsicket javítsa

Stéter Ferenc fallúgyelő alatt.

megirva

Balthazár Dániel

ács

1834. Füresgyarmat

Bal Hel 132. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

M. D. K.

BALTHAZÁR, Emrich kőfaragómester

Sültörön folyó érítheresekhez különféle faragásu köveket szállít 1762.

Valkó Ariszlid: A fertődi (eszterházi) kastély művészei, mesterei 135. l. Művért. 1953. 1-2. sz.

71° Anno N. .....

L'ECO DELLA STAMPA

(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)

UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394

Direttori: Umberto e Ignazio Frugiuele

VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28

20129 MILANO

Telefono 723.333

Casella Postale 3549 - 20100 Milano
Telegr.: Ecostampa - Milano - C/C/Postale 3/2674

LEGGASI A TERGO

LEGGASI A TERGO

1021

PHOTOGRAPHY ITALIANA
VIA DEGLI IMBRIANI 15
20153 MILANO

Balthazar Korab

- FEB. 1972

L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO

FEBBRAIO

GAMBERAIA - saggio fotografico di Balthazar Korab - Testo di Harold Aston - Ed. Centro Di, Firenze - L. 9.000.

Ungherese di nascita, europeo come esperienza, americano di adozione, **Balthazar Korab** ha studiato architettura a Budapest e si è laureato presso l'accademia di Belle Arti di Parigi. Ha poi lavorato in diversi paesi, solo o in collaborazione (con Le Corbusier, Eero Saarinen ed altri). Il suo interesse per la fotografia è divenuto totale negli Stati Uniti: in pochi anni ha ottenuto i più prestigiosi riconoscimenti, pubblicando ed esponendo moltissimo come fotografo d'architettura.

Giunto a Firenze con la moglie e i due figli per una riposante vacanza, i suoi programmi vennero completamente sconvolti dall'inondazione: era arrivato alla fine d'ottobre del '66. Nella città disastrata il giardino di Villa Gamberaia, poco lontano dal suo albergo, gli si presentò come un'isola di pace, un'isola sicura. Così è nato questo libro, dedicato con amore ad una delle opere più singolari ed armoniche del « grande giardinaggio » italiano. Ben curata l'edizione, scorrevole e puntuale il saggio di

Acton, fotografia di buon livello, ma soprattuttoo centrato lo spirito di questo « monumento verde », con una resa di atmosfera di profonda suggestione.

OLIVETTI SCRITTURA ELETTRICA

Una completa linea di macchine per scrivere elettriche per tutte le esigenze e destinazioni. Per i documenti e la corrispondenza degli uffici di direzione: a spaziatura proporzionale. Per l'intenso lavoro quotidiano, per l'alta produttività degli uffici: con nastro di tessuto, con nastro di polietilene e scrittura in carattere ottico. Ed anche macchine elettriche per l'uso professionale e privato.

LIBRI, a cura di Pier Paolo Preti
BOX / BERENICE ABBOTT - I
ALLEN JONES PROJECTS / CU
CASA / POLESINE / 24 POLLI
Collettivo Gi / DA COLONIA, Jü
Angelo Schwarz / I MARI DI HU
L'IMMAGINE DEL SUONO, a c

Libri

a cura di
Pier Paolo Preti

ANIMALS IN MOTION - di Eadweard Muybridge - prefazione originale (1898) - introduzione di Lewis S. Brown - Dover Publications - L. 10.400 (Serv. Librario).

THE HUMAN FIGURE IN MOTION - di Eadweard Muybridge - introduzione di Robert Taft - Dover Publications, New York - L. 10.400 (Serv. Librario).

L'iniziatore degli studi sul movimento degli animali a mezzo della fotografia nacque in Inghilterra, il 9 aprile 1830, e fu battezzato con nome di Edward James Muggeridge. Eccentrico, almeno a quanto ci è dato di sapere, lo fu per tutta la sua vita: già da ragazzo cambiò il proprio nome in **Edward Muybridge** (che più tardi divenne definitivamente **Eadweard**), poi se ne andò da casa. Arrivò in America poco dopo il 1850. Dieci anni dopo era un arrivato fotografo, e molto noto, sulla costa del Pacifico. Come e dove avesse imparato a fotografare non lo sappiamo.
Da quelle parti viveva anche **Leland Stanford**, uno dei fondatori della Central Pacific Rail-

Balthes Frigyes

építész

Szül. Segesvár 1882 ~~1878~~

Végzett a ~~müncheni~~ Karlsruhei

műegyetemen.

Az oklevél honosításának

éve 1908

Névjegyz. műegyetem 208 l.

Nagy-Szombat.

Az előtért a bástyákk
foglalja el, a háttérben p
fölül középütt:

TIR

Rm., mér. a vk. 5.9:

1

Balthes Trigyes

műépítész

Hul. Segesvárt 1882.

A műegyetemet Berlinben, Münchenben, Karlsruhében és Budapesten végezte. Berlinben és Bpesten magánépítészeti irodákban dolgozott, majd Segesvárt telepedett le. Bentarta Németországot, Ausztriát és Felsőolaszországot. Néhány cikket írt szakkérdésekről.

Gulyás: Magyar írók

II. 174. h.

KASSA
TELEFON 24-37

Méltóságos

Dr.

Szentiványi Gyula

főtitkár úmaz

Budapest. IX.

Högyes Endre u. 10.

25,14
100
25
35,00

MDK

Balthes Frigyes, ép.

az loco koronás második dijat kapta. /az első dijat senkisem kapta.

A medgyesi ev. templom tervpályázata.

Művészet. 1909. 135.l.

Balthes Friges M.D.K.

secesvári építész
1000 K-és második dí-
jat nyert a medgyesi ág.
ev. főgimnázium pályázatán
(az első díjat nem adták ki.)

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909 XXX. évf.
márc. 17. sz. 14. old.

megirva

Balthes, Julius

1845–1906.

ocgevári festő

l

Bielz Portrkat

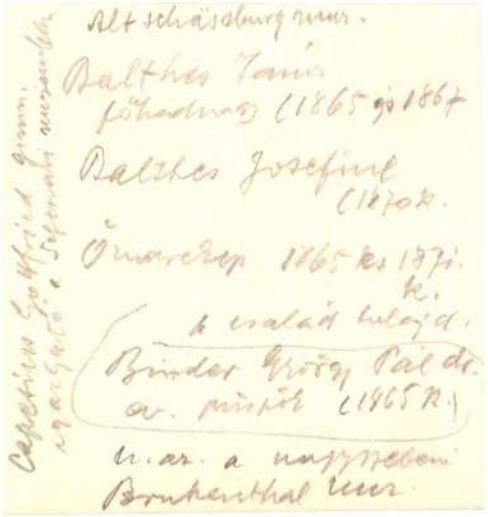

11–26, 77, 78 159. 4.

Alt schässburg mur.

Balthes János

főhadnagy (1865 és 1867

Balthes Josefine

(1870 k.

Ömarchep 1865 ks 1871.

k.

a család hulajd.

Binder György Pál dr.

ev. püspök (1865 k.)

u. az. a nagyszebeni

Brukenthal mur.

Capellius Gottfried gimn.

nagy az 5 a Sefenari mizenbeli

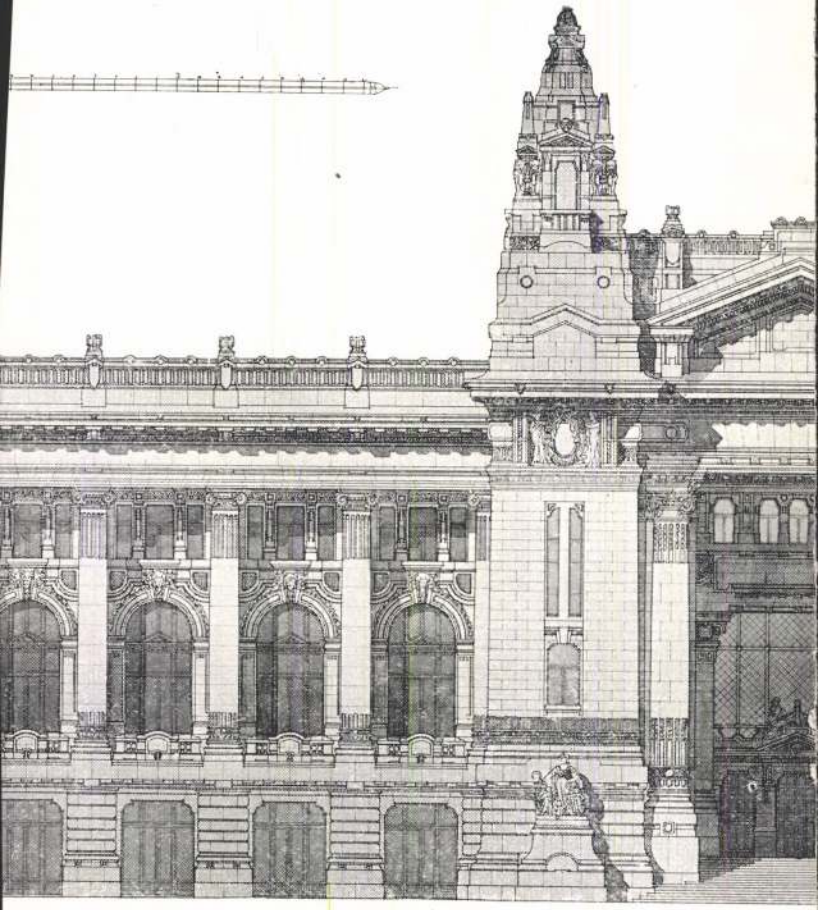

Homlokzat a S

BALTHES, Julius

TATARU, Marius: Art et histoire: étapes de développement dans la culture visuelle de la Transylvanie du XIXe siecle. Revue Roumaine d'Histoire de l'Art

1. XVII, 1980
2. XVIII, 1981 95.

MDK

Balthmer

(A Holló László-val München-ben tartóskodó magyarok közt említve.)

Holló László: Életem.

Építünk, Debrecen, 1954 tavaszán, V. évf. 1. sz. 27. l.

PHILL. BÄLTSCHNER, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 236.- Herr Phil[illegible]. Bältschner
Felvétel ideje: 1805. 16. Sept.
Hová vették fel: Sabatisch,/ Szobotiszt/. 159.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János ?úz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

MDK

Baltzer József főpallér

Bpesti Szt.István-templom. Épitő Ipar, 19o5.
nov. 2o. 391-94 l. képek.

MDK

Baltzer József főpallér

Bpesti Szt.István-templom. Építő Ipar. 1905.
nov. 20. 391-94 l. képek.

Baltzer József

pallérjai volt

Kauser József nek a

lipotvárosi Szent

István templom épi-

tésénél

Kaus Lech

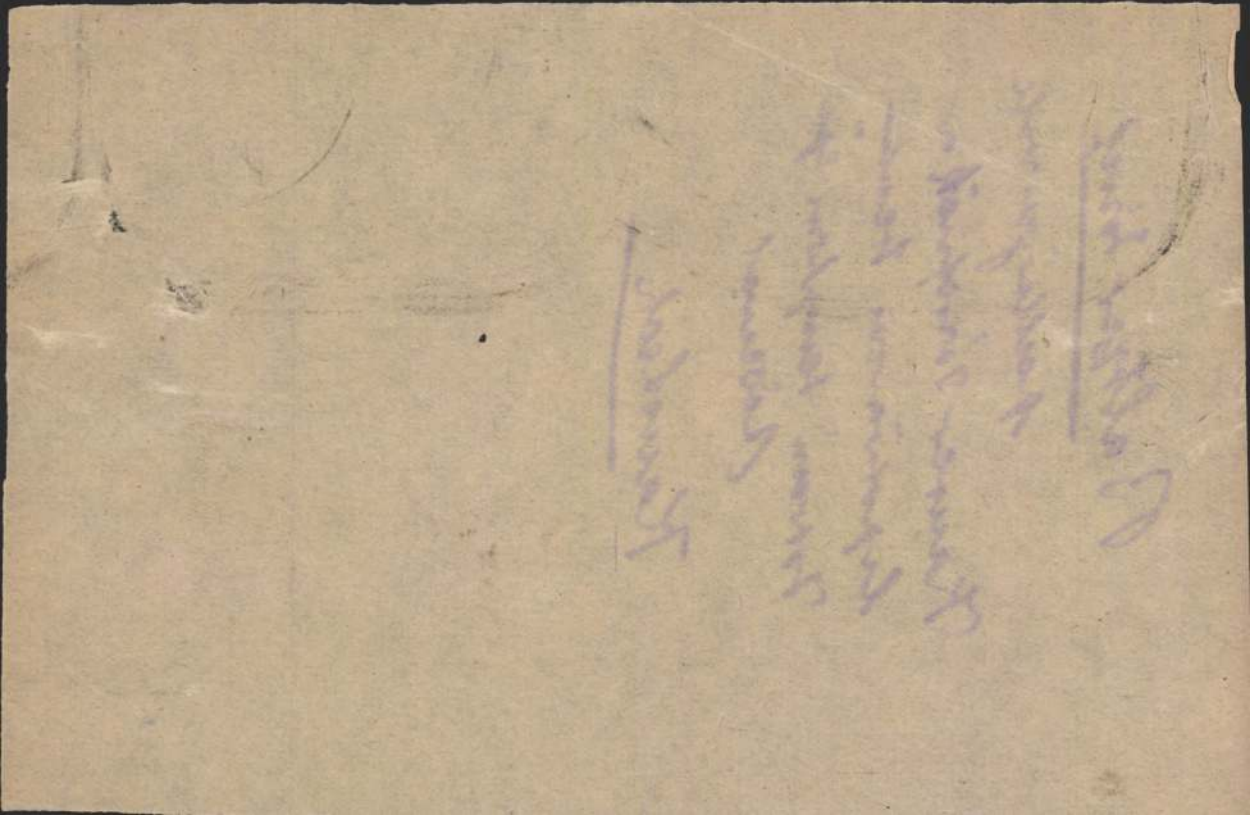

megírva

Baltzoff, ötvös

Nagyszeben 1764.

Gyárfás Tihamér

A nagyszebeni ötvösök mesterjegytáblája. Arch. Ért. 1910. 416. l.

SINGER VARRÓGÉP

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Varrjon villannyal

Tek. Dr

Számla-szám: 164762

A folyó évi juli 1 c

havi részlet

arany P

összegben nálunk eddig nem folyt be. Fel kell eleget tenni szivesked jék. / jenek.

Az általunk vevőinknek előzékenységből e azon a feltevésen alapszik, hogy vevőink az tesznek. Ujból felkérjük tehát, hogy a hátrálék postatakarékpénztári számlánkra lefizetni szivesk pénztári befizetőlapot felhasználni.

Postaküldeményeknél és leveleknél sziveskedjék a fenti számla-számra hivatkozni.

1 befizetési lap.

Form. 1. IV. 32.

Balusch György /Balusch Gaorgius/ 1731

1731 jun. 31-én /sic!/ polgárjogot nyert.
Valószinüleg nem volt tagja a céhnek.

H.Mihalik Sándor: Besztercebányai ötvösök a XV-XIX. sz.-ban. Muzeumi és Könyvtári Értesitő, 1918, 2.sz.

129 1.

145

en jelöli meg épitési idejét. A falu-
"kastély" a "mezitlábas barátok"
A hagyomány a "mezitlábas barátok"-kal
lovagrend tagjait, akiknek a XVIII.
ákon valóban volt székházuk. Átépités
y-család kuriájával, melyet 1827-ben
t. 1860 körül gyökeresen ~~átépitve~~ átépítették.

ött portikus, a sarokpillérek között
oldalt egy-egy pillérrel, amelyeket
ívek kötnek össze. Felette háromszögü
agozatlan koronázórészen nyugszik. A-
ek felett faltükrök, köztük, a pillé-
zetta. Az orompárkány az előbbivel meg-
, a középső pillér felett egy nagyobb
etelt, pillérekkel elválasztott ablak.

megírva

Balusch György

beszterczebányai ötvös

XVIII-n

l.

Mus. és Kit Ert

1918. 129. l.

határnapul, miről a terhelt oly figyelmeztetéssel értesittetik, hogy jogában áll a vádtanács ülésre meg vagy meg nem jelenni, valamint magát védő által képviseltetni.

SZEGED 19 13 év

április hó 24 n

Dr Kautsch

a kir. törvényszéki vádtanács elnöke.

A KIADMÁNY HITELÉÜL
Simmann
KIADÓ

1913

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1903 APR

NAGYVILÁG

1021

Balthus

Balthus (Anglia): Alvó nő

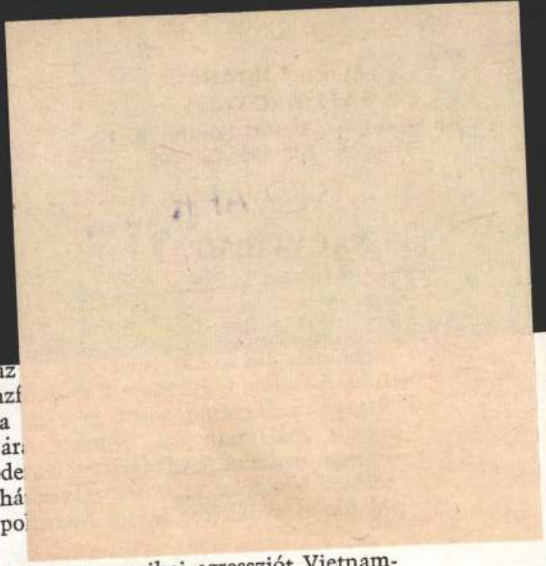

következtetése, hogy meg kell teremteni a szárazf
légi háború genfi konvencióját. Nem mintha
t, de miképpen felelhetne e színdarab témájár
áború kérdésére egy ilyen konvenció? A legmode
nár nincs semmiféle különbség hadszíntér és há
nak az atomfegyvernek a betiltása: a morál, a po
ött ez.

mi pedig az úgynevezett helyi háborúkat illeti, mint az amerikai agressziót Vietnam-
amelyben ugyancsak kíméletlenül pusztítják a civil lakosságot, és felrúgnak minden-
rott és íratlan konvenciót, aligha hinném, hogy rosszabb szolgálatot tehetnénk az
ek, ha ezt a „nyugati" háborút, egy kis nép kegyetlen irtását, egy szintre helyeznénk
vetségesek háborújával a fasiszta Németország ellen. Ez az azonosítás azoknak a kezére
k, akik ezt a semmivel sem indokolható intervenciót folytatják és egyre kiterjesztik,
ik éppen azt akarják elhitetni a világgal, hogy az amerikai bombázók ma hasonló
ziót látnak el Délkelet-Ázsiában, mint tették az angolszász kötelékek, amikor – straté-
g helyesen vagy nem helyesen, ez ebben az összefüggésben mindegy! – az állig fel-
verzett, az egész emberiséget fenyegető hitlerista birodalmat támadták. Hochhuth maga

Az

ERDŐS RENÉE HÁZ

Muzeális Gyüjtemény és Kiállítóterem

/1174 Budapest, Báthory u. 31./

tisztelettel meghívja Önt és barátait

2005. augusztus 27-én,
szombaton 18 órára

BALLONYI LÁSZLÓ

grafikus- és festőművész
életmű-kiállításának megnyitójára

A tárlatot rendezte és megnyitja
BAKONYVÁRI M. ÁGNES
művészettörténész

Ballonyi László verseit előadja
DR. MOLNÁR VALÉRIA

Megtekinthető
2005. szeptember 25-éig
hétfő kivételével
naponta 14-18 óra között.

A kiállítás megvalósítását és
Ballonyi László életmű-katalógusának
kiadását támogatta
Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzata

ERDŐS RENÉE HÁZ

1174 Budapest, Báthory u. 31. · Tel.: 2584693, 256-6062

Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának
Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóterme

Az Erdős Renée Ház megközelíthető a BKV tömegközlekedési forgalmi központjának Kőbánya - Kispest elnevezésű megállójából a 98-as autóbusszal az Ásvány utca nevű megállóig (hétköznap 8-9 percenként közlekedik, munkaszüneti napokon minden óra 08, 23, 38, 53 perckor indul, menetideje 21 perc), vagy

az Örs vezér tere forgalmi központjának megállójából a 168-as autóbusszal Rákoshegy, Ferihegyi út nevű végállomásán át a Kodolányi János tér elnevezésű megállóig (16.30, 17.00, 17.30 órakor indul, menetideje 27 perc), illetve

az Örs vezér teréről a 61E autóbusszal a Rákoskeresztúr városközpont elnevezésű végállomásig, majd innen átszállással a 98-as autóbusz Bulyovszky utca elnevezésű megállójáig (a 61E autóbusz hétköznap 5-6 percenként közlekedik, munkaszüneti napokon minden óra 10, 22, 34, 46, 58 perckor indul, menetideje 17 perc - a 98-as autóbusz hétköznap minden óra 06, 15, 24, 34, 44 perckor, munkaszüneti napokon minden óra 03, 18, 33, 48 perckor indul, menetideje 3-4 perc).

Az ERDŐS RENÉE HÁZ működését támogatja:
Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzata

meghívó

ERDŐS RENÉE HÁZ

Muzeális Gyüjtemény és Kiállítóterem

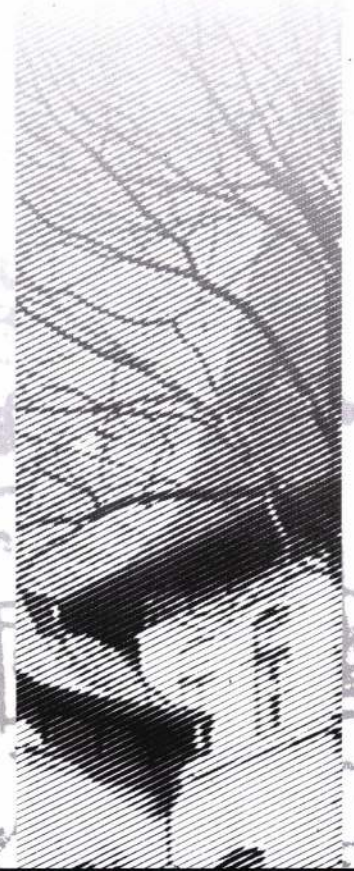

"Adj időt önmagadnak, hogy ne csak nézz, hanem láss is, – és adj időt nekik is, hogy szólhassanak, aztán megérinthessenek."

BL 2003. 08. 18.

"ÉS MIT LÁTOTT?"
tus, papír – 47,1x34,5cm / 1994

"BOCHDANOVITS BÉLA"
tus, papír – 33,2x24,5cm / 1973

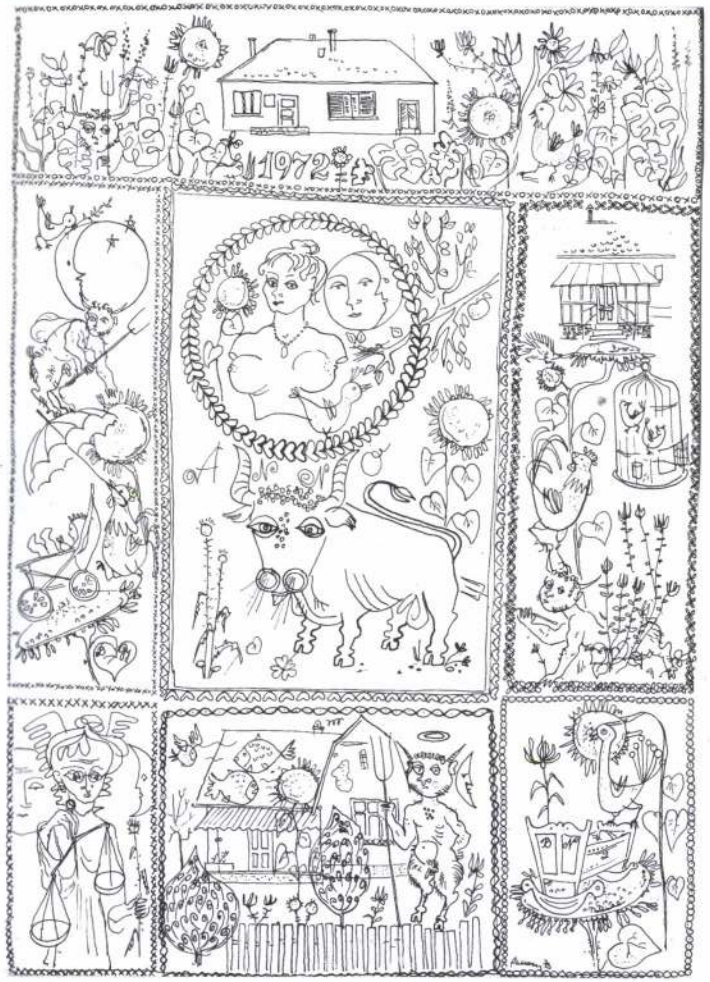

"ÉLETÜNK TÖRTÉNETE"
tus, papír – 33,7x25cm / 1973

A
Rákosmenti Múzeumbarát Egyesület

tisztelettel meghívja Önt
az **Erdős Renée Ház**ba
2005. szeptember 20-án, kedden 18 órára,
ahol **Ballonyi László életműkiállításához**
kapcsolódva a

MÚZEUMI ESTÉK

sorozatban

BALLONYI LÁSZLÓ

írásaiból
olvas fel részleteket
a múzeumbarát egyesület tagja,
a szerző özvegye és a készülő könyvük
társszerzője

Ballonyi Pál Margit.

Erdős Renée Ház
1174 Budapest, Báthory u. 31.
Tel.: 256 6062, 258 4693

MDK

Bálványi Blanka

Tavaszi virágok, of.

Csendélet, of.

N.Szal. 2. zsürimentes kiáll. 1916. máj. 11 1.

Az 1991-es tárlaton díjat kaptak:

Bodnár Ede *grafikusművész*
Morvay László *grafikusművész*
Pánti Imre *festőművész*

A kiállításon alkotásaikkal bemutatkoznak a következő művészek:

Bata László festő
Bálványos Gabriella grafikus
Bodnár Ede festő és grafikus
Budehelyi Tibor szobrász
Bunda János István festő
Czétényi Vilmos festő és grafikus
Czina Mónika festő
Dékány Ágoston grafikus
Goda Zsuzsa festő
Gombosné B. Éva festő
Gulyás László festő
Gyeney Judit festő
Gyólai Gabriella festő
Hartung Sándor festő és grafikus
Hernádi Paula grafikus
Horkay István festő és grafikus
Kadarkuti Richárd festő
Kalmár György festő
Kemenesi Zsuzsanna grafikus
Kocsis Előd szobrász
Kováts Borbála grafikus
Lacza Márta grafikus
Ledniczky Gyula festő
Lóska Mari festő
Lukács József grafikus
Mokrai Orsolya grafikus
Morvay László grafikus
Nagy Vera grafikus
Németh Miklós festő
Orbán Nándor grafikus
Pánti Imre festő
Pleva Ilona festő
V. Pleva Margit szobrász
Rácz Edit szobrász
Szűcs Miklós grafikus
Temesi Péter grafikus
Tóth Kristóf grafikus
Tóth Orsolya grafikus
Traurig Lőrinc grafikus
Vizsolyi János szobrász
Gy. Vad Erzsébet festő
Volni Veronika festő

A Pesterzsébeti Múzeum Gaál Imre Galériája
szeretettel meghívja
Önt és barátait a

27. Tavaszi Tárlat

megnyitására

1991. március 18-án du. 16 órára

Megnyitja: **Perlaki Jenő**
Pestszenterzsébet–Soroksár
polgármestere

Megtekinthető: 1991. április 29-ig
hétfő kivételével naponta 10-18-ig

Gaál Imre Galéria
1203 Budapest, Kossuth Lajos utca 39.
Telefon: 127-8017

BÁLVÁNYOS Gabriella grafikus

B á l v á n y i B l a n k a .

1915. I.ső JURYMENTES kiáll.

Csendélet, I. II. III. IV. olaj

1916. II. Jurymentes kiáll.

Tavaszi virágok, olaj
Csendélet, olaj

Bálványi Blanka
Festő

Nemzeti Szalon

Millenáris Park, Budapest

Egy helyben utazók

Kicsiny Balázs drámai erejű, archetipikus szituációkat felmutató, gazdag szimbolikus utalásokkal teli installációival vált (el)ismertté itthon és külföldön egyaránt. A Millenáris Kerengő Galériájában kiállított akvarell, gouache- és tusfestményein most képalkotó fantáziájának másik oldalát, azt a részben a tudatalattijában, részben a tudat küszöbén kavargó-fortyogó képáradatot, valóságból származó impresszióhalmazt ismerhetjük meg, ami installációinak is alapját képezi. Kicsiny folyamatos, naplószerű rajzolással és festéssel rögzíti, értelmezi a sokszor abszurd vagy enigmatikus jelenetekben, élethelyzetekben szeme előtt feltárulkozó valóságot. Az életből is azok a jelenetek, figurák és tárgyak ragadják meg, melyeknek önmagukban is látomásos, sugallatszerű karakterük van. Bármily furcsa, kiállított műveinek többsége olyan konkrét szituációkat rögzít, melyeket utazás, londoni kerékpározásai közben látott. Ezzel egy folyamatosan, de lassan mozgó, tárgyát körbejáró, álomszerű nézőpontot képez le csakúgy, mint Franz Schubert és a költő Wilhelm Müller a Téli utazás szánon és postakocsin utazó magányos főhősében.

A kiállítás anyaga két sorozatba rendeződik. Az Egy vidéki plébános naplója a hétköznapokban „véletlenszerűen" elé táruló, különös, elgondolkodtató figurák és jelenetek lejegyzései, melyeket éppen azért helyez mágikus négyzethez hasonló tablószerű hálóba, mert átjárást, szellemi párbeszédet kíván létrehozni közöttük, egy többirányú történet olvasatát lehetővé téve. A harminckét lapból álló Téli utazás (Schubert dalciklusának címét idézve) pedig önálló, narratív szándéktól mentes kompozíciókat sorol egymás mellé.

A lapokon felvonulnak Kicsiny ikonográfiájának már ismert, jellegzetesen férfifoglalkozásokat űző, egyenruhás főszereplői, a hétköznapok XIX. században még szakralizált, elemekkel küzdő, önazonosságukért és az elveszett hitért harcoló, magányos hősei, a papok, bányászok, tűzoltók és tengerészek. Mint korábban, itt is folyamatosan kontrasztálja bennük a profán és a szakrális vonásokat, heroizmusukba abszurditást és iróniát csepegtetve. Ám most egy további jelentést is kapnak: szinte mindannyian utazókká válnak, s emiatt látszólag abszurd, nem közvetlenül céljukhoz vezető tevékenységeket folytatnak. A papok sportolnak, síelnek, vívnak, navigálnak, a tűzoltók a lángoló város közepén szunyókálnak. Persze továbbra is az elveszett kincset keresik, s nem az a fontos, hogy mit, hanem hogy egyáltalán cselekszenek, harcolnak, küzdenek, sokszor a célt nem is egészen pontosan látva, de sohasem feladva. Mindannyian uniformist viselnek, de egyenruháik akár cserélgethetők is, hiszen teljesen hasonló, önmagukat feladó, a magányt önként vállaló, megszállottan kihívást, feladatot kereső személyiségek.

A két új sorozatban felbukkan mellettük két további, egymással ellentétes karakterű, de egymást kiegészítő, szorosan összekapcsolódó főhős: egy súlyos terheket cipelő, hajóláncokkal megkötözött, mégis folyton úton lévő középkorú férfi és egy meggyötört testű, hol földre rogyó, hol két botjára támaszkodva vánszorgó, félszemű, a rabbik és a próféták jellegzetes vonásait hordozó zsidó öregember. Az utóbbi konkrét személy, akit a művész a Royal Albert Hall egy koncertjén, a hallgatók között a szőnyegen fekve látott, s aki minden testi baja ellenére hihetetlen lelki békét és derűt sugárzott, szinte megszemélyesítve a szellem, az ember győzelmét az anyagon, a betegségen és a sorson. A két figura Kicsiny lapjain a legkülönbözőbb helyzetekben találkozik, míg alakjuk és jelentésük elválaszthatatlanul összemosódik. Az öregember cipőboltban vagy arca elé erősített cipőkkel tűnik fel, s ennek jelentése éppen a másik szereplő segítségével fejthető meg. A bőröndöket cipelő, olykor cipészként is felbukkanó férfi ugyanis nem más, mint a XIII. századi Franciaországban megjelenő, majd az ellenreformáció idején etnikailag is meghatározott bolygó zsidó, aki a néphit szerint azonos azzal a jeruzsálemi cipésszel, Ahasvérussal, aki nem engedte Golgotához vezető keresztútján a boltja előtt elhaladó Jézust padján megpihenni, sőt ki is gúnyolta, s ezért az idők végezetéig,

Kicsiny Bal zs: Harminck t k p, a tizedik, 2004
gouache, tus, pap r, 29x20 cm

Krisztus újra eljöveteléig kell bolyongania céltalanul a földi utakon. Kicsiny lapjain – ahol etnikai, vallási hovatartozásának már nincs szerepe, így gyakran mitikus rokonai, a bolygó hollandi és a bűvös vadász helyettesítik – az emberi sors általános megtestesítője, akit a részvét és az együttérzés, sőt olykor a szakralitás aurája vesz körül. Többször jelenik meg keresztény templomban, temetőben vagy a stációk számai között, s olykor a szenvedéseinek szentségét sejtető fecskék mandorlája övezi.

Saját élettapasztalatából is fakad, hogy Kicsiny munkáinak főszereplői utazók, hiszen ő maga is tíz évet élt „idegenben", a tengerektől körülvett, „ködös Albionban". (A Téli utazás első verssora is így szól: „Idegenként érkeztem, s idegenként távozom.") De e mögött nyilván egy mélyebb, általánosabb léttapasztalat is meghúzódik az ember földi létéről, folytonos útkereséséről, bolyongásáról, amelyet az önmagát magányos szigetre vetett Robinsonként meghatározó Franz Kafka fogalmazott meg: „Mindaz, amit írtam, Robinson zászlaja, a sziget legmagasabb pontján." – írta Max Brodnak 1922 júliusában.

A bolygó zsidót ábrázoló lapok készítése közben Kicsiny sokat hallgatta Schubert dalait, de nem ismerte azok szövegét. Megdöbbentő, hogy rajzaiban és Müller szövegében mennyi motivikus-képi egyezés van. Már az alaphelyzet, a kiúttalan, reménytelenül ugyanoda visszatérő, önkörében mozgó utazás motívuma is közös. Csak míg a Winterreise vándora a reménytelen szerelem, Kicsiny hőse a bűn miatt kényszerül bolyongásra. A két figura ugyannak a hiábavaló menekülésnek a két oldalát ragadja meg.

Mindannyian pszichikai struktúránkba kódolva hordozzuk, hogy melyik történelmi korszakot és helyszínt érezzük szellemi otthonunknak. Kicsiny Balázs a XVIII–XIX. század fordulójának, Swiftnek, Blake-nek, Füsslinek, a tudatalattit felfedező, látomásos képeket alkotó német és angol romantikának, Schubertnek, Müllernek, Hoffmannak, Wagnernek és azok utódainak szellemi kortársa. Műveiben összeolvadnak a konkrét élmények, a mitikus szereplők és azok a tárgyak, melyeket legtöbbször nem a magasművészet remekműveiből, hanem naiv, a népi képzeletvilág archetipikus toposzait hordozó populáris metszetekről, szövegekből, XVII–XVIII. századi nyomatokból és újságokból kölcsönöz. Elemi erővel ragadják meg azok az ábrázolások, melyeken ismeretlen vagy elfeledett funkciójú, de mély egzisztenciális-spirituális jelentést sejtető tárgyak, például kereszt formájú használati eszközök jelennek meg, ugyanakkor könnyedén fedezi fel a szimbolikus potenciált a jelen hétköznapi tárgyaiban is, így a budapesti trolik áramszedőjében, a búvárok vagy a vívók sisakjában. Más művein is gyakran tűnnek fel szimbolikus használati tárgyak, mérlegek, lámpák, órák, horgonyok, melyek attribútumokká válva erősítik azokat a lét gyökéreig hatoló jelentéseket – a tájékozódás, a fizikai és spirituális értelemben vett eligazodás, küzdelem, munka, utazás, bűn, ítélet, idő fogalmait –, amelyeket pontosan kidolgozott ikonográfiájának főszereplői megtestesítenek. Névtelen papjai, tűzoltói, bányászai, matrózai egyben bolygó zsidók, csalódott szerelmesek, bűvös vadászok és reménytelenül egy helyben utazók. Akárcsak mi mindnyájan. (Megtekinthető január 20-ig.)

STURCZ JÁNOS

MEGJELENT!

Igazi szenzáció! A magyar design 150 éves történetének összefoglalása! Elegáns, reprezentatív, tartalmas. Szakmabelieknek alapkönyv, érdeklődők számára tökéletes ajándék. Az OCTOGON Könyvek sorozat 5. kötetét keresse a könyvesboltokban!

Az első 50 megrendelőnk között egy-egy Magyar Design könyvet sorsolunk ki!
Ára: 8800 Ft, megrendelhető: hirdetes@octogon.hu vagy telefonon a szerkesztőségben: (06 1) 316-3546

Beszélgetés Bálványos Hubával

Bekerülni a tojásba

– Ön már harminc éve tanít a Budapesti Tanítóképző Főiskolán, mint a képzés egyik reformátora könyveket ír a vizuális nevelésről, ugyanakkor grafikusként is működik, tevékenysége széles körben ismert. A Főiskolán 1989-ben hozták létre a Vizuális Nevelési Tanszéket. Mit takar a tanszék tevékenysége?

– 1989-ben vált külön a Művészeti Nevelés Tanszéktől, amely azelőtt az ének-zenei és a vizuális nevelést is magában foglalta. Korábban ez volt az általános, sok helyen ez is maradt a gyakorlat. Mivel sok intézmény elvesztette az önállóságát, a mi intézményünk is az ELTE része lett, fontos a szakmai érdekvédelem. Egyesületünk, a Felsőoktatási Vizuális Nevelési Kollégium, amelynek én vagyok az elnöke, a tanító-, tanár-, óvónő-, középiskolai rajztanárképzéssel foglalkozik. A rendszerváltás utáni néhány évben a társadalmi szervezeteket megkérdezték, állásfoglalást kértek, oda is figyeltek, egy ideje viszont nem is kérdeznek, nem is figyelnek oda. Itt olyan fontos kérdésekkel foglalkozunk, amelyek ezen a területen mindenkit egyformán érintenek: mennyi a ráfordítási idő, mennyi pedagógiai idő jut egy neveltre, hiszen a kreatív képességek kialakításához bizonyos idő szükséges.

– Ha jól értem, az elméleti mellett a gyakorlati képzés fontosságát hangsúlyozza. Először az elméletet nézve, mi tartozik bele a vizuális kultúra oktatásába?

– A mi korunk különbözik azoktól, amikor az a művészet született, amelyet ma a múzeumban látni. A reneszánsz korban például messze nagyobb hányadot töltött ki a vizuális kommunikációban a képzőművészet. Ha körülnézünk, mi mindenben működik ma a vizuális kommunikáció, akkor csak hébe-hóba látunk egy-egy képzőművészeti alkotást. Ezért nekünk arra is rá kell állnunk, hogy valaki legalább felfogja a minket körülvevő vizuális környezetszennyezést, és el tudja azt különíteni az értelmes, neki szóló kommunikációtól. Az esztétikai előadásokban párhuzamosan vizsgáljuk a képzőművészetet és a tárgy- és környezetkultúrát. Vagyis hogy mit mesél a kollektív kultúra részeként egy tárgy és személyes kultúrává lett formájában egy Van Gogh-kép, amely ugyanúgy a kollektív kultúra része. Nem kronologikusan foglalkozunk a vizuális kultúrával. Azt kell vizsgálni, hogy melyek a témaelvek jelentésvonatkozásai, mi a szemiotika, egyáltalán: hogyan kell elemezni egy képet? Minden látvány kommunikál. A tárgy formája egy látvány, amelyből sok mindent ki kell olvasni, az anyaghasználat, a színek, a formaviszonylatok mind beszédessé válnak. A tárgyi formák nyelvi anyaga sokakat hozzásegít ahhoz, hogy a képeken szereplő formanyelvi elemeket is értsék. Nemcsak a tárgyakról, hanem a tárgyak által közvetített nyelvről is szó van. Sokszor vetítek például székeket, köztük olyanokat, amelyek műalkotássá lettek, mégis hordozzák a szék eredeti jelentését, de újakat is felvesznek.

– Hogyan kerül el ez a tudás a gyerekekhez?

– Ennek kétféle módja van. Befogadás és az alkotás megbeszélése. Befogad és alkot az ember, de ha egy pedagógus odaáll a gyerek elé, akkor természetesen mindkettőben segíti, legfőképpen beszélgetés formájában. Szemléltetéssel igyekszik ráhangolni. Rajztanárok körében az a tapasztalat, hogy az a gyerek, aki alkot, bekerül a tojásba: aki az alkotás lélektani folyamatain keresztülmegy, az belülről képes szemlélni az alkotást. Aki végül majd a művészetet választja szakmájának, az is két forrásból táplálkozik: egyrészt él, gyűlnek az információi, képzetei, másrészt a művészetből tanulja a művészeti nyelvezetet. Erről van szó a gyerekeknél is, csak persze nem minden gyerek lesz művész. A gyereket óvodáskorától vizuálisan igényes környezetnek kell körülvennie, a műalkotástól a berendezésig. Ha a rajzórán megbeszéljük a képeket, akkor bizonyos szempontok szerint bizonyos dolgokat érintünk. Sok minden más is van a képen, ami nem kap szót, és ebből a gyerek arra gondol, hogy amit ő egyébként lát, az nem fontos. Ezzel leszokik arról, hogy fontosnak tartsa azt, amit ő lát vagy gondol, és így a számára meghatározó látványok háttérbe szorulnak. Ezentúl azzal foglalkozik, amit elvárnak tőle, mert nem akar magára maradni. Ennek következtében a „személyiségformálás" úgy zajlik, hogy a pedagógus diktálja a személyiséget.

– Van-e elég idejük a tanítónak készülő diákoknak arra, hogy maguk is megtapasztalják ezeket a folyamatokat? Mivel a magyar oktatási rendszer nem fektet komoly hangsúlyt a vizuális nevelésre, feltehetően a hallgatók sem teljesen felkészülten érkeznek.

– Nagy a szóródás, attól függ, ki hogyan szocializálódik, milyen közegből jön. Óriási különbségek vannak egy csoporton belül is. Jó lenne, ha vitatkozhatnának, de sajnos, mint a gyakorlati képzésre, nagyon kevés idő jut erre is.

– Része-e a képzésnek a múzeumlátogatás? Tudom, hogy Hemrik László múzeumpedagógus kollégámnak eleinte mennyire nehéz volt becsalogatnia a rajztanárokat a Ludwig Múzeumba.

– Most próbáljuk akkreditáltatni a múzeumpedagógiai képzést. Más néven, de egy szakirányon belüli tantárgyi konstrukció lesz ez is. A tanárképzésben már létezik, Foghtűy Krisztina foglalkozik vele az ELTE Tanárképző Karán, ahol nemcsak a művészetet, hanem az általános muzeológiát is magában foglalja. Mi viszont csak alsó tagozatos tanítók számára és csak vizuális irányú képzéssel foglalkozunk. Erre a művészeti nevelői szakirányú továbbképzésre tanítói diplomával lehet majd jelentkezni. A 24. óra jele, hogy ezzel foglalkozunk, ugyanis a múzeumpedagógus nincs együtt a gyerekekkel, hozzá vendégségbe jönnek, az osztálytanító viszont ismeri őket és tudja, éppen hol tartanak. Így szervesebb és személyre szabottabb eredmény várható.

HEGYI DÓRA

Egy körkérdés tapasztalatai

Legyünk-e művésztanárok?

Körkérdéssel fordultam képző- és iparművész kollégáimhoz, melyben a művész–tanár viszony problémáira, nehézségeire kerestem tőlük választ. Igyekeztem interjúalanyaim körét úgy megválasztani, hogy lehetőleg minden iskolatípus (általános, közép-, művészeti iskola, főiskola, illetve egyetem) szerepeljen pedagógusi munkásságuk körében.

Gyermekfoglalkozás a Pintér Sonja Galériában, 2004

Kiindulópontot egy régebbi – félbemaradt – interjúsorozat jelentett, mely a kilencvenes évek végén az Új Művészetben jelent meg. E beszélgetések során számomra az derült ki, hogy nemigen artikulálódik a kérdezettekben, de általában a pedagógiával foglalkozó művészekben (és a művészettel foglalkozó pedagógusokban) sem az az életfeszültség, egzisztenciális és alkotói kettősség, melyet a kétféle – egyaránt etikus és emocionális tartást igénylő – hivatás indukál(hat). Kérdezetteim – talán mert magam sem voltam tisztában kérdéseim hangsúlyaival – inkább boldogságról, felüdülésről, szenvedélyről és a tanítványok által visszaigazolt sikerekről számoltak be (nyilván teljesen őszintén). Jómagam harminc éve élem a képzőművész-pedagógus kettős szerepét, s persze magam sem dr. Jekyll és Mr. Hyde módján képzelem el e nem könnyű identitás kiteljesedését. Új „áldozataim" válaszaiból – ha töredékesen is – a XXI. századra nyitó alkotóművészek pedagógiai tevékenységébe kaphatunk betekintést.

Nagy Annamária: Ülőke drapériával és edényekkel, 1965
illusztráció Szalai Zoltán A kockától az aktig című könyvéből

Kérdéseim a következők voltak: 1. Milyen korosztály(oka)t tanít és mióta? 2. Hány órában foglalkozik tanítással? 3. Menynyiben segíti és/vagy hátráltatja művészi munkáját a tanítás? 4. Érzékel-e hátrányos megkülönböztetést a képzőművész szakmában amiatt, hogy ön nem „teljes állású" képzőművész? 5. Milyen a kapcsolata a nem alkotó rajztanárokkal? 6. Van-e pedagógiai ars poeticája – mely kifejezetten a művészi nevelést és az ön saját művészeti tevékenységét illeti? 7. Lát-e esélyt a kortárs művészet iskolai tanítására? Milyen módon segíti ezt ön elő?

A kérdések zöme – mint érzékelhető – a pedagógusi lét feladatait, terheit kívánja feltárni. Interjúalanyaim többsége heti 13–14 órát, néhányan ennél kevesebbet (8–10), illetve többet (17 órát) tanít. Ez kettő–négy napi elfoglaltságot jelent hetente. Emellett végeznek intenzív alkotómunkát, hisz mindegyikük rendszeresen kiállító művész. Vállalják tehát a túlmunkát, a nehezebb időszervezést, az iskolai egyéb kötelezettségeket (a későbbiekben erre is fény derül). Vajon miért? Közülük néhányan hatosztályos gimnáziumban, 12–18 éves gyereket tanítanak, mások középiskolában és művészeti egyetemen egyaránt tartanak órát. „Megélhetési pedagógusnak" aligha nevezhetnénk az ilyen nehézségeket is vállaló művészeket.

S így vajon mennyiben segítség vagy nyűg alkotóművésznek lenni az iskolai közegből kilépve?

„Nyilván sok energiát leköt, de sokat kapok is tőle" (Bodóczky István képzőművész). „Engem inkább hátráltat..." (Nemes Tímea iparművész). Egzisztenciális biztonságot jelent – írják többen.

Saját példámból is tudom, hogy aki ezelőtt tíz-húsz évvel vagy még korábban kezdett tanítani, az a – szerény, de biztos – megélhetés reményében vágott neki a feladatnak. Mára ez az egzisztenciális biztonság is tűnőfélben van, hiszen a fogyó gyereklétszám és szűkülő óraszámok a művészetpedagógus iránti igényt is visszafogják.

Tanítani és művészetet csinálni nem egyszerű dolog. A „jelen nem lét" a művészeti életben visszavethet az alkotói lehetőségeket, a tanítás elhanyagolása pedig pedagógiai bizonytalanságokat okozhat. Ennek függvényében hogyan látják a szakma reakcióit a tanító művészek?

Általában nem jeleznek ilyen problémákat, de néhányan írnak arról, hogy egyik-másik pályázat során – „talán mert tanár is vagyok" – hátrányos megkülönböztetés érte őket a képzőművész szakma részéről. Bár kérdezetteim alapjában véve pozitívan értékelik saját kettős tevékenységük fogadtatását, higgyük el, vannak olyan ki nem mondott sugalmazások, hogy X. Y. a képzőművész szakma legjobb tanára, vagy – ez a másik oldal véleménye – lehet, hogy remek festő az illető, de mint pedagógus, olyan „művészféle".

A rajztanárok legtöbbje valamilyen formában a művészeti élet részese, vagy az kíván lenni. Ez okból a „profi", azaz a gyakorló és a félamatőr, azaz a műkedvelésből alkotó művészetet tanítók között lehet némi feszültség. Kapcsolatuk a rajztanárszövetségben (MROE), illetve a kerületi szakmai közösségekben jelenik meg. Itt fő elv az egyenrangúság, a konfliktusok kerülése. Ez helyes „elfojtás", ám nem csoda, hogy egyik megkérdezettem az ezt firtató kérdésre így válaszolt: „Az iskolában nagyon jó a kapcsolatom a többi rajztanárral, de a baráti köröm művésztársaimból tevődik össze."

Kasztok ugyan nincsenek, de érezhető, hogy van különbség a Műcsarnokban kiállító és a helyi művelődési központban évente egyszer megjelenő „művésztanár" kvalitásai és elfogadottsága között. Másrészt a vidéki és a fővárosi művészek között fennálló (a legfiatalabb generációt már alig érintő) feszültség tükröződik vissza a vidéki művész és a vidéki rajztanár státusának különbségében is (ez utóbbi a hetvenes évek elejétől egyre fokozódott, majd később, a rendszerváltással visszájára fordult, a „helyi művész" állami, illetve pártstátusának felszámolódásával).

A heti tíz-húsz órányi munka – akár általános iskolában, akár művészeti szakközépiskolában tanít valaki éveken keresztül – feltétlenül kivált egyfajta elhivatottságérzést. Erre kerestem választ hatodik kérdésemmel az ars poeticáról faggatva őket. Volt, aki röviden fogalmazott: „Nincs", illetve egy másik kérdezett művész: „Van". De nem kívánták megosztani velem, miért nincs és mi a tartalma, ha van. Néhány szép vallomást is olvashattam. Idézem a fiatal festő, Kondor Attila szavait: „Hasonlóan a képzőművészeti alkotáshoz, lelkesedés, a munkánk értelmébe vetett hit nélkül nem lehet teljes értékűen tanítani..." „Nem csak az alkotáshoz, a tanításhoz, hanem a tanuláshoz is ihlet kell." Igényes gondolatok ezek, és lelkesítő, ha fiatal művészek ennyire komolyan veszik és nagyra értékelik a pedagógiai szakmát.

Ugyanilyen optimizmus csendül ki Bodóczky Istvánnak a kortárs művészet taníthatóságát firtató kérdésemre adott válaszából: „Teljes mértékben lehetséges (mármint kortárs művészetet tanítani). Órai feladataim nagy részét a kortárs művészet inspirálja." Ugyanerről Szabics Ágnes is a legteljesebb egyetértéssel nyilatkozik. Nemes Tímea szerint „kreatív feladatok felvezetésével" és rendszeres „kortárstárlat-látogatással", múzeumpedagógusi segédlettel (Ludwig Múzeum) mindez megvalósulhat a gimnáziumban.

Összegezve: úgy vélem, a tanári pálya sem az idősebb, sem a fiatalabb generáció alkotóit nem töri meg, bár néha erőn felül kétfelé teljesítenek. Mégis büszkék tanítványaik sikereire, és elégedettek státusukkal. Még egy olyan sikeres alkotó is, mint Fehér László, arról beszélt egy tévényilatkozatában, hogy öccse iskolájában tanít, és ez mennyi örömet okoz számára.

Egy szélesebb körű kutatás minden bizonnyal több problémát, feszültséget mutathatna ki, de talán kimondható a válasz a címbeli – némiképp ironikusan hangzó – kérdésre: Lehetünk, legyünk művésztanárok.

SINKÓ ISTVÁN

WALÓSÁG
SI-LA-GI

OPERA
ANTIKVÁRIUM
1065 Budapest, Hajós u. 7.
Telefon/fax: 332-0243

ORGOVÁN GALÉRIA
régiségek boltja
RÉGI és KORTÁRS ÉRTÉKEK, MŰTÁRGYAK ADÁSVÉTELE
1055 Bp., Szent István krt. 5.
Tel./fax: 331-3373

Sallay Antikvitás Kft.
Budapest V. kerület, Bank u. 6.
(Arany János utcai metrómegálló)
– alapítva 1985-ben –
Nyugdíjba vonulás okán csak
hosszú távra kiadó
üzlet (23 m²) galériával
és raktárral (20 m²)
galériának, régiségüzletnek.

Bálványos Huba

1938 június 7-én Budapesten született Bálványos Huba. 1952-től 1956-ig a budapesti Képző- művészeti Gimnázium tanulója volt.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művésze , 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba, grafikus

L: Fajó János

(karangozó): TV-notesz 2.

Esti Hirlap, Bp. 1977 szept. 30.

Bálványos Huba, grafikusművész

Ék Sándor festő- és grafikusművész születésének 75. évfordulója alkalmából megkoszorúzták a művész sírját. A magyar Képzőművészek Szv. nevében Csohány Kálmán és Bálványos Huba koszorúzott.

Népszava, 1977. aug. 28.

A salgótarjáni Kórházi Galéria két éves múltra tekinthet vissza. – A következő kiállítás Bálványos Huba és Pető János bemutatkozása lesz.

(M): Kórházgaléria.
Magyar Ifjúság, 1977. júl. 29.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1977 DEC 25
MAGYAR NEMZET

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba: Munkások

detlenül huh
tak a derék
yilván eszü
y a halálra
etteknek fog
hogy ki is
ó lepedő,
célzat alatt.
t tehát vége
ytalankodás
őfagyasztásn
va tehát lex
ekkel felvértezetten rémül-
zhet az a hatmillió brit
ttvaló, aki kísértethivőnek
ndja magát.

Mert tagadhatatlan, hogy
vekvőben az érdeklődés a jó
g kísértetek iránt. Olyan
tokok, amelyek — kísértet-
ya-hírük miatt — eddig el-
atatlanok voltak, az utóbbi
kben kezdenek ugyancsak
ósakká válni. Sőt, ma már

Pedig példát találhatott volna szűkebb hazáján belül is a szorgos szerző. A brit fajüldözők például épp napjainkban buzgólkodnak Mosley és Hitler szellemének újraélesztésén. Igaz, e kísértetekre már nem alkalmazható Mr. Hallam elmélete, amely szerint a kísértetekről „... ma már tudjuk, hogy nem tesznek kárt bennünk."

Vértessy Péter

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 JUL 4
BUDAPESTER RUNDSCHAU

Huba Bálványos

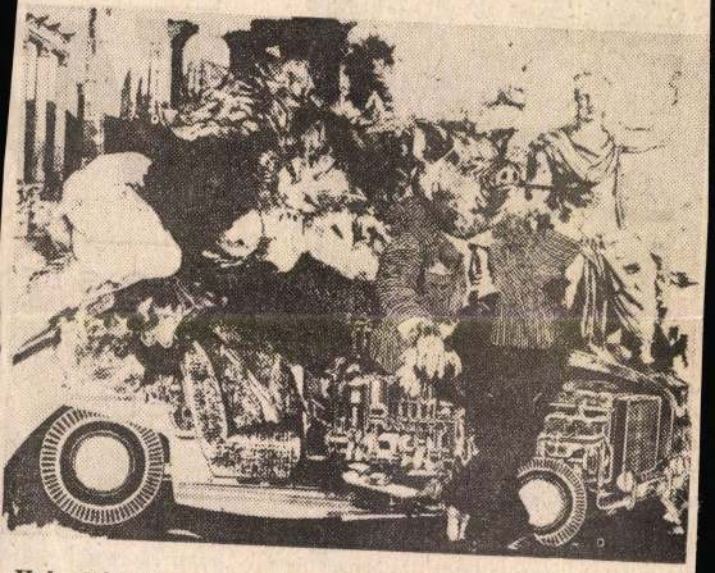

Huba Bálványos: „Ansichtskarte", Lithographie (1973)
Aus der Ausstellung „Kunst in der Kunst"

UNGAR

W

TOURISTEN

Veranstaltungskalender

MUSEEN IN BUDAPEST

Ungarisches Nationalmuseum (VIII. Bez., Múzeum krt. 14—16)

Geschichte Ungarns von der Landnahme bis 1849

Geschichte der Völker Ungarns von der Urzeit bis zur Landnahme (ständige archäologische Ausstellung)

Budapester Historisches Museum (Budaer Burg, I. Bez., Szent

Balványos Huba grafikus

Műve szerepelt a Grafikusművészek Csoportkiállításán

a Csepel Galériában

1978. nov. 1. - 19.

Balványos Huba

Müve szerepel a Magyar Grafika 1978.

c.kiállitáson

Magyar Nemzeti Galéria,1979.február

-katalógus a könyvtárban-

Lajos

ma

nem in
Foggal
stván: *A*
) — de
Sütő And
(Hajnali g
ndulnak), sőt Szabó
*Napirendi pont*ját is —
időszerűség jegyében
k: máig ható értékeik
adalmi lendületből, a
ba vétel lelkesedéséből
ztathatók. Ha arra a

meg, hanem a bizonyosságot is.

A *Zokogó majom* és az *Anyám könnyű álmot ígér* egymást követő kiadásainak az idejéhez érkeztünk. Az igazi témához, napjainkhoz —

Balványos Kluba

Grafikája szerepel a Miskolci Téli Tárlaton , Miskolci Galéria,1978.

-katalógus a könyvtárban-

Bálványos Huba, grafikus

L: Vagyóczky Károly

-.□ Vagyóczky Károly 2.

Esti Hírlap, Bp. 1978 szept. 27.

030

Bálványos Huba, grafikusművész

A dolgozó ember ábrázolása a napi élet problémáit sem kerüli meg. A művész „Állásidő" c. grafikája több festő vissza-visszatérő témája a magukra maradó öreg parasztokról reális gondokat feszegetnek. Ez is hozzátartozik a típusok és helyzetek differenciáltabb feltárásával jellemezhető összkephez. /emlitve/.

Aradi Nóra: Munkásábrázolás a mai képző-művészetben.
Csongrád Megyei Hírlap, 1978. máj. 21.

Hilda Bálványos

Schlossmuseum Nagykőrös: Graphiken von Hilda Bálványos.

Ausstellungen.

Daily News, 1998. máj. 31.

Balkányos Huba

alkotásai szerepelnek a "Grafikai hét 1978"
c.kiállitáson a budapesti Csontváry Teremben
1978.V.18-25.

-katalógus a könyvtárban-

Huba Bálványos

Ausstellungen:

Schlossmuseum Nagytétény: Grafiken von Huba Bálványos.

Daily News, 1978, ápr. 5.

Huba Bálványos

Ausstellungen:

Schloßmuseum Napsztétény: Grafiken von Huba Bálványos.

Daily News, 1948. máj. 19.

Bálványos Huba, grafikus

Munkásábrázolás a mai képzőművészetben:

A dolgozó ember ábrázolása a napi élet problémáit sem kerüli meg. A művész „állásidő" c. grafikája (említve).

Dolgozók Lapja, 1978. ápr. 30.

Huba Bálványos

Ausstellungen:

Schloss-museum, Nagytétény: Grafiken von Huba Bálványos.

Daily News, 1948. okt. 5.

Huba Bálványos

Ausstellungen:

Schlossmuseum: Graphiken von Huba Bálványos

Daily News, 1948. szept. 15.

Bálványos Huba, grafikus

L: Vén Emil.

Sz. J. J.: Alapkőletétettől szoborkiállításig 2

Esti Hirlap, Bp. 1978. máj. 20.

Bálványos Huba, grafikus

A nyolcadik salgótarjáni tavaszi tárlat megnyílt, melyen a művész műnei szerepelnek: három alkotását állította ki „Öreganyám" c. hangulata megragadó és a „Király meztelen" c. humoros mű. (említve).

Farkas András: A salgótarjáni tavaszi tárlatról – egri szemmel.
Népújság (Heves), 1978. ápr. 25.

Bálványos Huba, grafikus

Munkácsy Mihály-díj

BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész,
BENEDEK GYÖRGY festőművész,
GESZLER MÁRIA keramikusművész,
MIHÁLY GÁBOR szobrászművész,
NÁDAS LÁSZLÓ ipari formatervező,
NAGY SÁNDOR szobrászművész,
PÖLÖSKEI JÓZSEF ötvösművész,
SCHEY FERENCNÉ ruhatervező,
SCHMAL KÁROLY alkalmazott grafikusművész,
SZŐLLŐSY ENIKŐ szobrászművész,
TÓTH TIBOR belsőépítész.

-: Átadták az irodalmi és művészeti díjakat. 7.

Népszabadság, Bp. 1979. ápr. 3

Bálványos Huba, grafikus

□ BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész munkáiból nyílik kiállítás hétfőn délután fél 6 órakor, a Rátkai Márton munkás—művészklubban. A kiállítást Székely András újságíró nyitja meg, majd a látogatók beszélgetésen vehetnek részt, ahol a kiállító művész is jelen lesz.

2

-: □ Bálványos Huba.

Esti Hírlap, Bp. 1979. márc. 31.

Bálványos Huba, grafikusművész

Az utóbbi években inkább az anyag megmunkálásának technikai és tematikai racionalitása látszik új kutatási terepnek és ez itt-ott közvetlenül hat a munkásábrázolásra. A művész „állásidő" c. grafikája (emlitve), több festő vissza-visszatérő témája a magukra maradó öreg parasztokról, reális gondolat feszegetnek.

Aradi Nóra: Munkásábrázolás a mai képzőművészetben

Népújság (Tolna), 1978. máj. 7.

Bálványos Huba, grafikus

L. Gáusi Mihály

Harangozó M: Magyar grafika, 1978 2

Esti Hírlap, Bp. 1979 felyr. 21

Bálványos Huba, grafikus

BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész kiállítása nyílt meg tegnap a rétsági Asztalos János Művelődési Központban. A művész a megnyitó után beszélgetésen találkozott helyi közönségével.

8

–: ki

Népszabadság, Bp. 1979. jan. 25.

Bálványos Huba

Megbízást kapott Bálványos Huba, hogy a győri Dunakapu Ételbár részére festett falképet készítsen.

—: Közteri munkák. Művészet, 1971. július – 45. lap.

Bálványos Huba

Méltatás.

Losonci Miklós: Tavaszi tárlat.
Új Tükör, 1979. május 6-3. lap.

Bábrányas Huba

„Csendélet" (részlet)
(repro)

Losonci Miklós: Tavaszi tárlat.
Ujfüktör, 1979. május 6 - 3. lap.

A salgótarjáni Kórházi Galéria két éves múltra tekinthet vissza. – A következő kiállítás Bálványos Huba és Pető János bemutatkozása lesz.

(M): Kórházgaléria,
Magyar Ifjúság, 1977. júl. 29.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 AUG 23

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

AG 4

1021

Portré

Bálványos Huba

Tarlóhántás

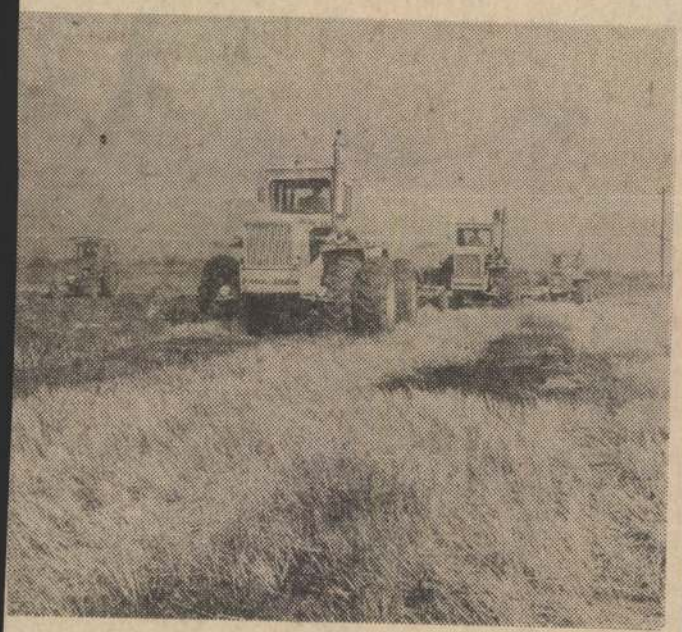

Az aratás, a betakarítás után most még inkább fontos feladat a tarlóhántás gyors elvégzése. Így vannak ezzel a felsőzsolcai Lenin Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben is, ahol — mint képünkön látható — az úgynevezett A 1-es, több mint 180 hektáros táblán a búza learatása után azonnal hozzákezdtek a tarlóhántáshoz. Három nagy és egy kisebb teljesítményű

Bálványos Huba, grafikus

Kitüntetések a Fészekben

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ma délben a Fészek Klubban felszabadulásunk 34. évfordulója tiszteletére átadták a kulturális miniszter művészeti díjait.

JÓZSEF ATTILA-DÍJJAL tüntette ki:

Garai Gábor költőt, **Lékely Zoltán** költő-műfordítót; **Kántor Zsuzsa** írót; **Kiss Benedek** költőt; **Koczkás Sándor** kritikus-irodalomtörténészt; **Nemeskürty István** esztéta-történészt; **Rózsa Endre** költőt; **Szilágyi Ákos** kritikust; **Tatay Sándor** írót.

ERKEL FERENC-DÍJAT kapott

Breuer János zenetörténész; **Bozay Attila** zeneszerző; **dr. Eősze László** zenetörténész, a Zeneműkiadó Vállalat zenei-irodalmi vezetője; **Fodor Antal**, a Magyar Állami Operaház balettmestere; **Tóth Sándor**, a Pécsi Nemzeti Színház balettigazgatója.

MUNKÁCSY MIHÁLY-DÍJBAN részesült

Bálványos Huba grafikusművész; **Benedek György** festőművész; **Geszler Mária** keramikusművész; **Mihály Gábor** szobrászművész; **Nádas László** ipari formatervező; **Nagy Sándor** szobrászművész; **Pölöskei József** ötvösművész; **Schey Ferencné** ruhatervező; **Schmal Károly** grafikusművész; **Szőllősy Enikő** szobrászművész; **Tóth Tibor** belsőépítész.

BALÁZS BÉLA-DÍJBAN részesült

Andor Tamás operatőr; **Bujtor István** színművész; **Dallos Szilvia (Lestár Jánosné)** szinkronszínész; **Karsai Lucia** dramaturg; **Nagygyörgy Sándor** fotóművész; **Ráday Mihály** operatőr; **dr. Róth Miklósné Révész Mária** szinkrondramaturg; **Rózsa János** rendező; **Szántó Erika** tévédramaturg; **Tiefbrunner László** operatőr-rendező; **Tóth István** fotóművész.

LISZT FERENC-DÍJAT kapott

Fábián Márta cimbalomművész, **Sebestény Katalin** magántáncos; **Takács Klára** magánénekes; **Vargha Róbert** magánénekes.

JÁSZAI MARI-DÍJAT kapott

Bánd Anna színész-rendező; **Benkő Péter** színművész; **Dénes Piroska** színművész; **Faragó Vera** színművész; **Felföldi Anikó** színművész; **Gáspár János** rendező; **Horesnyi László** színművész; **Horváth László** színművész; **Koós Olga** színművész; **Kováry Katalin** rendező; **Rajhona Ádám** színművész; **Szombathy Gyula** színművész; **Valló Péter** rendező; **ifj. Zsilák György** artista.

8.

-: Kitüntetések a Fészekben.

Esti Hirlap, Bp. 19

majd a magyar küldöttséget

Négy az Ú. Dóz

A labdarúgó NB I szombati 23. fordulójában **a bajnoki címre pályázó csapatok közül mindössze az Újpesti Dózsa szerezte meg a két pontot** a Pécs 2:0 arányú legyőzésével. A *Ferencváros* 1:1-re végzett az Üllői úton a lelkes diósgyőriekkel, a Bp. Honvéd pedig 2:1-re kikapott Salgótarjánban. Az újpestiek előnye hétről hétre nő, már 4 ponttal vezetnek a zöld-fehérek és 5-tel a piros-fehérekkel szemben. A tabellán egyébként a 4—8. és a 15—18. helyen nem volt változás.

A Vasas lagymatag játékkal 0:0-ra végzett a Csepellel, **a Videoton második félidőbeli jobb játékával megérdemelten győzte le az MTK-VM-et 3:1-re,** a rutinosabb *Rába ETO* ott-

Hódmezővás győzött

A labdarúgó NB II tegnapi fordulójában a listavezetők közül csak a Debreceni VSC győzött, idegenben verte meg a Hódmezővásárhelyt. A Nyugati csoport élén álló PVSK Dorogon pontot adott le, de nem nyert hazai pályán a vetélytárs Komló és Kaposvár sem, így maradt a két, illetve három pont előny. A Középcsoportban élen álló Volán ezúttal szabadnapos volt, de marad az első helyen. — Eredmények:

Nyugati csoport: Olajbányász—Oroszlány 3:1, Bauxitbányász—Bábolna 1:0, Répcelak

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 349-726

1977 JUL 4
BUDAPESTER RUNDSCHAU

Huba Bálványos

Huba Bálványos: „Ansichtskarte", Lithographie (1973)
Aus der Ausstellung „Kunst in der Kunst"

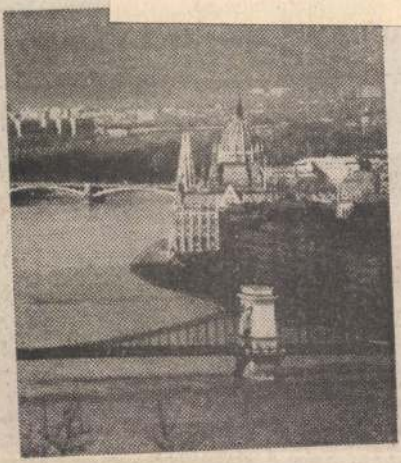

UNGAR

W

TOURISTEN

Veranstaltungskalender

MUSEEN IN BUDAPEST

Ungarisches Nationalmuseum (VIII. Bez., Múzeum krt. 14—16)

Geschichte Ungarns von der Landnahme bis 1849

Geschichte der Völker Ungarns von der Urzeit bis zur Landnahme (ständige archäologische Ausstellung)

Budapester Historisches Museum (Budaer Burg, I. Bez., Szent

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978. JUL 29

ÉLET ÉS IRODALOM

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba rajza

mint esztétik
meg a helyé
nk igazságta
állja meg a h
an nemes ár
már koránts
sze az egymá
araván, Rió
Ha a csomag
álasztanom, b
z utóbbit ve
m tasak ugya
umot — a ká
fel, csak éppen különböző
színvonalon. A Karaván
a kávészemből idétlen
t, a Rión kényszeredetten
ott és a szöveget is szét-
ű. Egyedül az Omnia ter-
volt bátorsága arra,
ávészemet hagyja annak,
ris jelzésnek. Még azt is
ém: ennek a típusnak a
legszebb és a felirata is
vensúlyozottabb. Úgy is
ám: komplikáltak va-
kor is nehezítjük az éle-
mikor nem kelleme. Ezt
a befőttek és lekvárok
gyre többen, jómagam is
yat tartalékolok odahaza.
koznak a polcomon. De
áttal. Mert amilyen szépek
csök és zöldségek, olyan
tudnak lenni a címkék
elején. Már az is kifogá-
hinek rajzoljuk a címkék-
hi az üvegben jól látható.
azonban a megvalósítás
kedélyes zsánercsendéle-
tegetnek.

★

(Összehasonlítás.) Egy-egy nagy választékú üzlet nemzetközi kiállításnak is felfogható. Grafikai tárlatnak, természetesen. Kioktatásnak is akár, hiszen az importcikkek csomagolása láttán nyugodtan mondhatjuk: van mit tanulnunk másoktól. Az egyik áruházban egymás alatt láttam a szarvasi előfőzött rizs és a lengyel krumplipüré dobozát. Ezt a két hasonló méretű és tematikájú dobozt, amelynek a grafikai megoldása sem áll távol egymástól. Annál inkább a minősége. Mert mindkettőn teli tányért látunk — rizzsel, illetve krumplipürével. A magyar áru fényképe egyhangúan szürke, a lengyelé viszont színekben pompázó. (Más különbségek is vannak, ezeket most nem részletezem.) A rizsnek értelmetlenül egynemű piros háttere van, a pürének azonban vidám természetes környezete. Bizonyos, hogy adandó alkalommal ez utób-

Bálványos Huba, grafikus

(Bálványos Huba rajza)

12.

nr. 9.

BENCÉDY J.

a korszerű nyelvművelésről

Bálványos Huba

BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész munkáiból szerdán kiállítás nyílt a győri Petőfi Sándor Ifjúsági Házban.

Magyar Hirlap 1978-52-8

Bálványos Huba

A Miskolci Galériában a
magyar kiállítók között
szerepel a művész is.

Benedek Miklós: Szlovák-magyar rajzkiállítás.
Új Tükör, 1978. április 9 - 3 lap.

APA ÉS LEÁNYA

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

Fiatal írók, költők Jugoszláviából

Jugoszlávia sok nemzetiségű és több nyelvű irodalmából, a szerb-horvát nyelvterületről mutatunk be néhány fiatal írót és költőt: Szerbiából, Horvátországból és Bosznia-Hercegovinából. Az írásokat önmagukért válogattuk, s nem valamiféle kialakulóban levő hierarchia szerint. A szüntelenül fiatalodó jugoszláv irodalom egyben az állandó megújulás jegyeit is magán hordozza, s az új és újabb megnyilvánulási formák igényéről is tanúskodik. Minduntalan új nevekkel találkozunk a fiatalok köztársasági irodalmi lapjaiban és folyóirataiban, a belgrádi Knjizevna reč-ben, a szarajevói Lica-ban, de a tekintélyes irodalmi orgánumokban is: a Književn novine-ban, a zágrábi Oko-ban vagy a szarajevói Život-ban. Dinamikus jelenlétük a legkülönbözőbb fórumokon, publikálási, megnyilatkozási lehetőségük igen sokrétű és változatos, ugyanakkor mindinkább a ma jelenségeit megközelítő elkötelezettség, felelősségtudat fokozódását tükrözi – mindazokkal a jellegzetességekkel, amelyek sokszor a mindenáron való újítás, újat keresés elmaradhatatlan kísérői. A fiatalok irodalmi megmozdulásainak egyik jellemzője a friss, készséges vitaszellem is.

Válogatásunk „első kötetes" írók műveit mutatja be, valamint irodalmi hetilapok és folyóiratok alapján készült. A bőség zavara nem könnyítette meg a munkánkat. A szerzők életkora átlagosan harminc év – tehát vannak köztük huszonévesek, de negyvenedik életévét még senki sem töltötte be. Irodalmi díjak nyertesei, elismert írók is vannak közöttük – de ugyanígy éppen jelentkezők, pályakezdők is. Tallózásunk szándéka szerint a fiatal jugoszláv irodalom sokszínűségéből nyújt ízelítőt.

SVETOZAR VLAJKOVIC

Körös-körül a tenger

Föntről, a parkból nézve, a kolostor fehérlő harangtornya alig magaslik ki a ciprusok és agavék közül. Más látószögből a torony, s maga a kolostor is, körülvéve a fallal, amely elválasztja a világtól, jócskán veszít szépségéből. Különösen, ha az ember mintegy száz méternyire beúszik a tengerbe. A fürdőzők, a gumimatracok, a betonon elnyúló testek, a vízilabdázók zsivaja, a trambulin körüli tülekedés, a sziklás és árnyas tetők alatt meghúzódók tömege, a bárkák pöfögése, a motorcsónakok üvöltözése, az általános nyüzsgés kiszorítja a látókörből — szinte megöli. Ezért tehát inkább a park felől közelítem meg a kolostort. Mindig ugyanazokon a szűk utcákon, megszokott kettős bejáratú udvarokon át, fügebokrok és zöld kórók mentén haladok e látvány felé, amely mindannyiszor hatalmába kerít. A parkba érve körüljárom a tavirózsákkal és aranyhalakkal teli medencét, majd az átforrósodott téglakerítésre ülök, és elszívok egy cigarettát. Miután rágyújtottam, az ismerős kiszögellésre támaszkodom, s elfordítom a fejem: a látóhatár egy fémkereszttel és megsötétedett harangokkal gazdagodik. Csönd — fenyőfák és más örökzöld növények illata lebeg benne. Mihez kezdjek mindezzel? A szépség és a nyugalom émelyítővé válik a maga tisztaságában. Maradnak hát az emlékek. A napok, amikor ebben a látképben kerestem, és meg is találtam az örökkévalóságot. A lányok — akkor — kíméletlenül föl-fedték másokért remegésüket. Lányok... mit is jelent ez? A parkból egy ösvényen ereszkedtem le a strandra, kőről kőre ugrálva, egyik fától a másikig, a kolostori birtok peremén haladva. Lenge öltözékben, mégis öltözötten. A közelben novíciák: fejük búbjától szandáljukig vászonba burkolva, 38 fokos hőségben, meghatározhatatlan mosnivalókkal teli fateknők mellett, zöldség-, toll- és csonthéjas gyümölcs-halommal foglalatoskodva. Némelyikük tövises folyondárral bekerített földecskét kapálgatott, s piszmogva forgatta a vöröses talaj göröngyeit — s egy kicsit saját magát is. Sohasem tudtam elkapni az apácák tekintetét.

Vjera-Marija már ott volt a sziklán, ernyedten, merengőn. Első találkozásunkkor egy különös novíciára emlékeztetett. Nem törődött a külvilági eseményekkel, bizalmatlan volt és nagyon zárkózott. Számára az *adott* pillanatban való létezés épp olyan fontos volt, mint az apácáknak az *öröklét*. Egy szót sem szólt erről, de én megsejtettem. Nincs múlt, nincs jövő — *most* élünk; éljünk hát a lehető legintenzívebben. Közönyt kell színlelnünk mindennel szemben, ami körülvesz bennünket, hogy létrejöhessen a benső meghittség. Egy héten át igyekeztem áttörni ezt a maga-építette közömbösség-falat. Amikor táncol vagy hangszerén a húrokat pengeti — szenvedélye csak önmagához köti. Amikor a legőszintébb — márpedig ő mindig őszinte — csak önmaga miatt az. Tulajdon személyének bűvületében él. Egy szikrányi szükségét sem érzi annak, hogy közeledjen hozzád, vagy hogy megengedje: te közelíts felé. Már-már meggyűlöltem. Ugyan mire való ez a gyönyörű hosszú haj, a sima, ragyogó csípő, a hegyes, érintetlen mell (gyermeke is volt, a hátán cipelte egész Európán át, s aztán elhagyta valahol egy felhőszakadással megszakított hőhullám után), s miért ez a *Che*, akit magával hurcol? Ohozzá képest az apácák legalább befogadják az embert, és segítenek neki, ha kell — gondoltam. Ők a megtestesült, lemondás-csiszolta jóság. A Vjera-Mariják milliói a San Francisco és New Mexico közötti országutakon, útban Stockholm felé London vagy Amszterdam irányából semmire sem valók — hacsak nem eggyel több kellékei az öntudatos bőség díszletének. A művelt értelem és a remény alkonya. Vajon milyen lehetett az a férfi, akitől gyermeke született? Milyenek voltak együttlétük órái? És érintkezéseik? Ugyan miért ül most a sziklán, várva rám — és miért mosolyodik el szinte boldogan, amikor megpillant.

Ha bármire szükségem lenne, ha segítségre szorulnék, másokhoz kellene fordulnom. A közelben fürdőzők bármelyike hamarább megértené, mire van szükségem. És aztán? Egyelőre kellemes, hogy itt van mellettem. Sokan bizonyára már attól elégedettek lennének, ha a közelébe kerülhetnének, már csak azért is, hogy irigységet ébresszenek másokban. Különben is: hol van az én helyem? Sem a kolostorban, sem a saját bőrömben. Olvaszt a hőség, kábít a levegő, szédelgek. Csak úgy, minden ok nélkül jöttem ide a tengerhez — tudnom kellett volna, hogy utólag sem tudom megmagyarázni. Amíg nem találkoztam vele, üres voltam, nem sokon múlott, hogy nem ugrottam föl az első visszainduló vonatra. De amióta összebarátkoztunk, elfogadhatóan telik az idő. Már az ébredés pillanatától az ő mosolyát várom, erős, jóindulatú fogai csillogását, pipájának illatát. Egyébként még ennyit sem lennénk együtt, ha nem volna annyira megközelíthetetlen.

— Mi újság — kérdezem —, kitört valami újabb háború?

— Kettő.

— Maradtak életben?

— Páran.

Még nem néz rám, a dohány meg a hasis keverése köti le figyelmét, majd — miután megsodorta a cigarettát — kíváncsian mér végig, és fölnevet. Az első szippantás után mintha valahová messze távolodna, elmerül önmagában. Kedvemre fürkészhetem, akár a hátához is dőlhetnék.

— Ragasztót kell vennem, újra megrepedt a pipám.

— Ha nem kapunk ragasztót, én majd befogom a lyukat.

— Ülj le, és hallgass, látod, hogy dolgozom.

A füst az orromat csiklandozza, amennyit tudok, beszippantok belőle. Többször felajánlotta már, hogy szívjunk együtt, én azonban nem akartam: folytonos szükségletet jelentene, és szüntelenül a következő töltésre gondolnék. Így viszont belélegzem azt a füstöt, amely előzőleg az ő tüdejében volt, és jól érzem magam. Mintha összefonódnánk valahogyan. Sőt, ez több is annál: cinkosa vagyok abban az erőfeszítésben, hogy *ez* a pillanat kalanddá magasztosuljon. A világgal való teljes azonosulássá. Hiszen ez a legnagyobb kaland.

— Hogy vagy? — kérdem.

— Most jó, amíg itt vagyok.

— Nem akarsz megmártózni?

— A világért sem.

Egyszer láttam a vízben. Épp indulni akartunk. Mintha megmozdult volna odafönn a park. Úgy látszik, vihar lesz. Jól van, mondta. A felborzolódott falak ítéletidőt jeleztek. A nap fekete felhőbe fulladt, és holddá változott. Jól van? Nagyszerű, mondta. A ciprusok közt apró madarak zsibogtak. Az apácák eltűntek. Nagyszerű? Még annál is remekebb — mondta. A fürdőzők tarka tömege fölfelé igyekezett a kaptatón. A föltámadt széllel viaskodó harangtoronyból tompa vészjelek érkeztek. Gönceim már a tarisznyájában voltak. Megyünk már? Várj. A tenger tükrén felcikázott a villám. Aztán még néhány egymást követő, riasztó villámlás. Mire várjak? Egyedül voltunk a hirtelen beállt sötétség kupolája alatt. Hatalmas esőcseppek kopogtak. Várj meg! Megmutatta magát nekem, a tengernek és a letarolt városkának a habokban fehérlő szirt végén. Csupán egy röpke pillanatra — mert tüstént a hullámok közé vetette magát. Összehúzódzkodtam, a tarisznyát a fejemre tettem. Hullott rám a jótékony eső. A tajtékzó vízből előtűnt fekete haja, amely medúzaként szétterült, majd nyomban hosszú nyakára tapadt. Belefullad, hasított agyamba a gondolat, s abból aztán balhé lesz. Tiszta tekintetében tükröződtek a villámok. Mintha mindegyik felém sújtott volna. Csurgott rám a víz a tarisznyából. Nincs semmi baj, ha sikerül kimásznia, ismét láthatom mezítelenül. Csak semmi izgalom, lesz ami lesz. Micsoda zuhé, sehol egy lélek. Isteni. És milyen régóta vártam már erre. A büdös fürdőzők között magad is bemocskolódsz. Fejedelmi ajándék ez a példa nélküli, leírhatatlanul jelenlevő, *eleven* barátnő, akinek testmelegét érzem a hátamon. A hullám még segítette is — a lány barátságosan intett felé —, majd nagy robajjal visszahúzódott. Vjera-Marija újra visszaintett a hullámnak, aztán hozzám fordult. Takarj be, mondta. Mivel takarjalak be? A karjaiddal. Átöleltem. Minden esőcsepp az elmúlt nap egy-egy csillámlását és az elkövetkező éjszaka egy-egy foltját hordozta. A fergeteges szél újra és újra belénk mart. Csábí-

Bálványos Huba

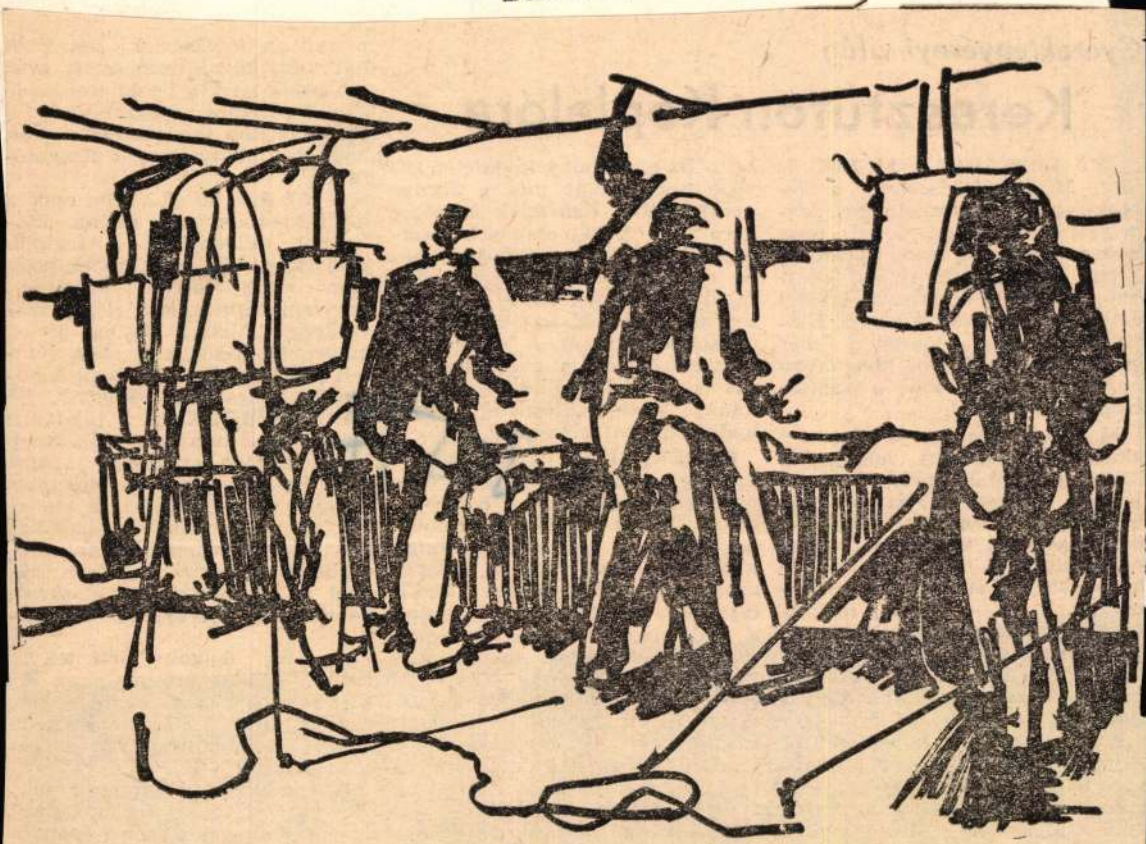

Az ózdi folyamatos acélöntőműben – Bálványos Huba rajza

tem a szekércsapáson [illegible]
nító. Azóta felpakolt ő is; darabig üresen állt, azután fiatalabb tanítóházaspár költözött a tanyai iskolába.

A szekércsapás *Fülöp* községtől — jog szerint odatartozik a világvégi tanya — *Nyírlugos* községig kapaszkodik-ereszkedik a partokon, „aljasokon". Még keskenyebb, keréknyomnyi szalag met-

néhány esztendeje [illegible]
volt még Budapesten.

— Nagynéha mondják is: az aszfaltról szalajtottak... Dehogy szalajtottak! Jöttem, az asszony után. Levélismerkedés. Egyedül való volt ő is, én is... Itt volt ez a darabka föld, felfogtuk.

Mézzel kínál, dióval, piros borral, málnaszörppel. Ami felesleg

Elsőre egybeszántottak [illegible] öt-száz hold parlagot. Az idén még egyszer annyit. Ha más nem, annyi látszódik már: van akarat a változásra.

Bálega József, új ember a szakszövetkezet elnöke. De csak mint vezető. Pedagógus volt, esztendőkig tanított a fülöpi iskolában.

Bálványos Huba

Uj képzőművészeti szerzeményekből rendezett kiállitást Szécsényben a Nógrád megyei muzeumi szervezet,melyen a művész is kiállitott.

Magyar Hirlap 1978-3o-6

László ünnepelte a 75. születésnapját éppen akkor ünnepi költő és eddigi életművet.

Bálványos Huba grafikus

*

Február 7-től Bálványos Huba grafikusművész Szekszárdon, 17-től Platthy György festőművész Bonyhádon mutatkozott be tárlatával a helyi közönségnek. A Bálványos-kiállításon litográfiával foglalkozó kisfilmet is vetítettek.

*

Duratáj, IX. 1986. 2. sz.

Bálványos Huba, grafikus

BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész munkáiból kiállítás nyílt a győri Petőfi Sándor Ifjúsági Házban. A tárlaton vendéglátó helyek falfelületeinek dekorálására alkalmas fametszetek láthatók.

– Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1978 márc. 2.

Bálványos Huba

1956. tól 1962. ig a Képzőművészeti Főiskola növendéke volt Bálványos Huba, akkor Pap Gyula, Szőnyi István és Éb Sándor voltak a mesterei.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művésze , 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Nyugaton megjelent a popart és a neorealizmus. Bálványos Huba sok mindenben elébe ment ennek a törekvésnek.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október- 13.oldal.

Bálványos Huba

A Firenzei Nemzethözi Grafikai kiállítás Montte dei Paschi di Siena aranyérmet nyerte el Bálványosi Huba.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Müvészet, 1976.október- 13.oldal.

Bálványos Huba

1972-ben a nürnbergi múzeum
kiállított Bálványos Hubától látót,
az 1971-ben készült Dürer-variá-
ciókat.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október- 13.oldal.

Bakányos Huba

Az „Anzihsz" kiv 1968-ban, az „Utca" 1969-ben, az „Iroda" 1970-ben kiszült. A „Vetélkedő" I–II–III kiv az 1969-es dátumot viseli, a „Vadászlakoma" az 1971-est.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet. 1976.október- 13.oldal.

Bálványos Anba

A művész 1972-ben alkotta a „Dózsa I."-t és az „Egy parászt álmát", 1971-ben készült a „Godaszarvas".

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Müvészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

A groteszk helyzetek feltárásával
fel akar rázni Bálványos Huba.
Általánosító igyekezete sokszor
mellé csúszik az igazságnak.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

A művész emberi, művészi alakulása döntő befolyással voltak a gyárlátogatások. Megismerte a munkást, a munkahelyet az egyéni és közösségi problémákat.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976. október - 13. oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Huba a főiskolán keresztül jutott be a gyárba, a munkásokkal való találkozása aróta is nélkülözhetetlen számára.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Müvészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Sokáig és mintegy kizárólag egy ideig a művészt az emberi alak és ezen belül legfőképp a munkás-figura foglalkoztatta.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Müvészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Kezdetben Bálványos Huba nem sok hűséget mutatott a formához, a megjelenítés mikéntjére. Túl sok volt az élmény, a közölni való.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bákányos Huba

Bákányos Huba Ék Sándorral végzett és ez dönt befolyást jelentett ~~es~~ világnézeti formáló dására és művészete alakulására

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Ék Sándor Bálványos Hubának jó tanára volt, megértő iránta, nem szólt bele munkáiba. Az elhőtelenett művész embertípust jelentett Bálványos Huba számára.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Müvészet, 1976. október - 13. oldal.

Bálványos Huba

Hogy a művész grafikus lett,
hozzá járult, hogy a grafikát
beszédesebb dolognak tartotta
mint a festészetet és nagy hatás-
sal volt Kondor Béla ki alkotása.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Huba mai működé
sében is kimutatható Kondor
Béla hatása. Még formálag és
motivikus anyagában világosan
tanúskodik a hatásról

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Müvészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Huba apja postatintiselő volt, eredeti leg mérnök szeretett volna lenni. Kedvtelésből rajzolgatott, festegetett.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Művészet, 1976. október – 13. oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Hubát mérnökuk
számva írattók be a kiprőmü-
vészeti Gimnáziumba. Itt ma-
tematikai tehetsegúek igénkezett.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Müvészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

A Képzőművészeti Főiskolán
mesodévisként Szőnyi István
tanítványa. Harmadévben
Pap Gyulákoz került.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Müvészet, 1976.október - 13.oldal.

Hc.

Babámegas Huba

Külföldi kiállításokon szerepelt a művész: Bukarestben, Szófiában, Münchenben, Oslóban, Párizsban, Addis-Abebában, Hanoiban, Havannában stb.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976. október - 13.oldal.

Bábaünyas Huba

Kiállításon szerepelt Bábaünyas Huba:
Berlinben, Kielben, Hamburgban, Bolog-
nában, Firenzében, Nápolyban, Moszkvá-
ban, Leningrádban stb.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976. október - 13.oldal.

Bálványos Huber

Szatirikus hangvételű külföldi csoportos országos és nemzetközi bemutatón vett részt Bálványos Huber.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976. október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Hubának egyéni kiállításai voltak: 1976-ban Győrben a Petőfi Művelődési Központban, Pestszentlőrincen a Csillagban.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet. 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Figyelemre méltó elméleti számvetése
művészetének eszmei alapjairól és a
szocialista művészet kérdéseiről a Vi-
lágosság 1971/6 és a 1972/1 számában
jelent meg.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bábányos Huba

A művész munkái megtalálhatók szános hazai köz és magángyűjteményben és tolb külföldi múzeumban, a tőlle hőzt Firenzében és Nürnbergben.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Müvészet, 1976. október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Hubának egyéni kiállításai voltak: 1975-ben Budapesten a Kossak Klubban, 1976-ban Budapesten a Helikon Galériában stb.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Hubának egyéni kiállításai voltak 1973-ban Kisvárdán, Budapesten az Előre kollégiumban, 1974-ben Zalaszentmihályon és Pacsán stb.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Kuba

Bálványos Kubának egyéni kiállítása volt 1970-ben Nagykanizsán és Kecskeméten, 1973-ban Karinthiában, Nagybátonyban, Kecskeméten, Vajdaságban, Tiszavasvárott stb.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Hubának egyéni kiállítása volt 1968-ban a Csepel Vasmű-ben, 1971-ben a Fővárosi Művelődési Házban, 1973-ban Miskolcon stb.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

Bálványos Huba a sokszorosító-
nakon szerzett diplomát a Főis-
kolán. 1963 tól 1972 ig ugyanitt
tanársegédként ábrázológeomet-
riát tanított.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

A csodaszarvas az illúzió kergetés-
től a vászedésen és a vászedettsé-
gen át a megszégyenülésig sok
mindent magába sűrít e lap.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

A fotóarchép felhasználásával, melyet 1972-ben kerdett el a művész, ma már divatot csinált.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Müvészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

A „Csabádfa" I.–II. litót, 1971, 1972-ben készítette a művész. 1975-től való a korszerű „Szárnyaim" című litó.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.

Müvésze , 1976.október - 13.oldal.

Balvanyos Huba

1969 tól 1971-ig Derkovits
ösztöndíjban részesült Bal-
vanyos Huba.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976.október - 13.oldal.

Bálványos Huba

1968-ban Firenzében a
Monte dei Paschi di Siena
aranyérmet nyert el Bálvá-
nyos Huba.

Horváth Béla: Szatira és verizmus.
Művészet, 1976. október - 13.oldal.

Bálványos Huba

„Családfa II."

Horváth Béla: Szatera és verizmus,
Művészet, 1976. október – 13 oldal.

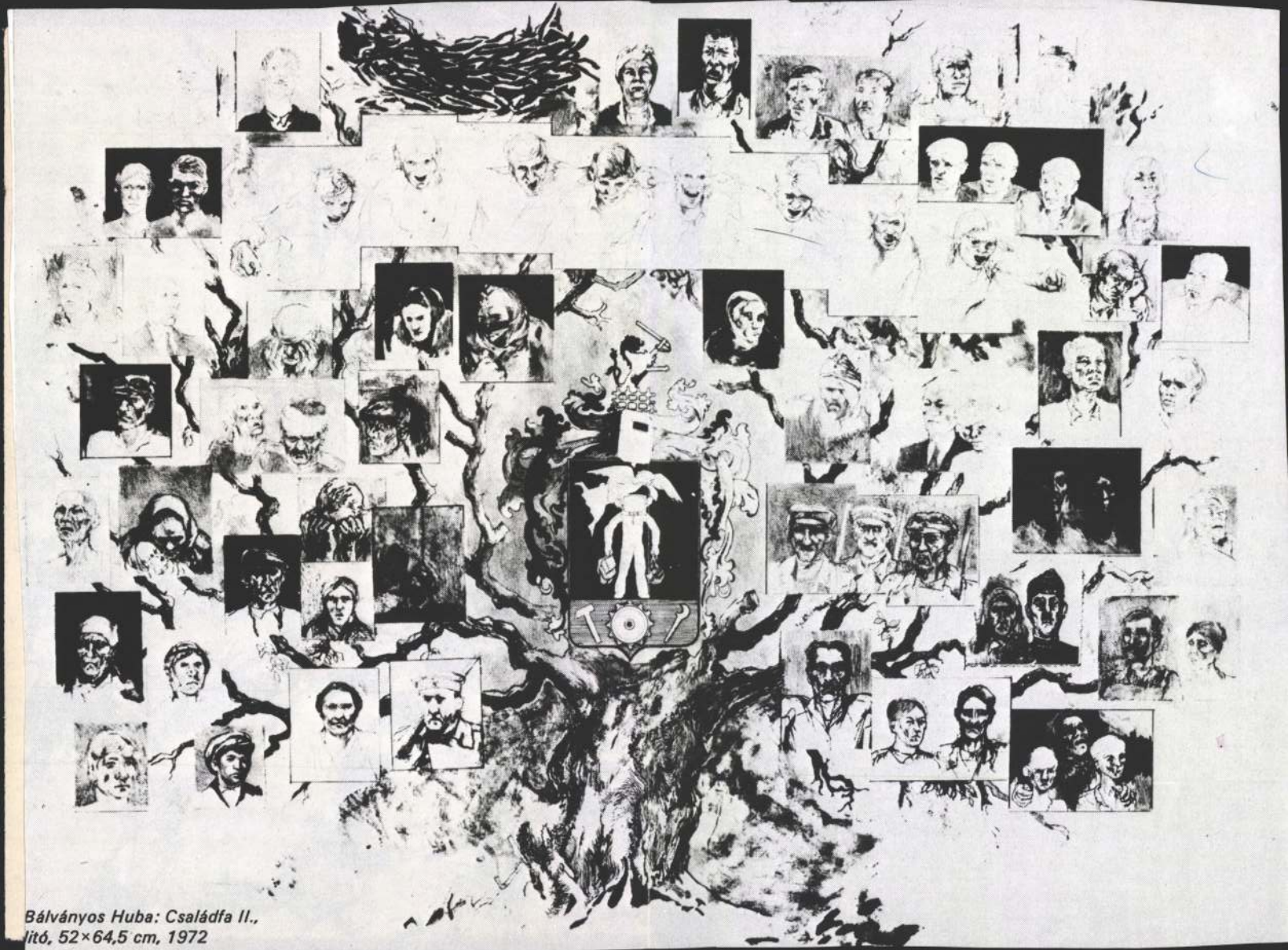

Bálványos Huba: Családfa II.,
litó, 52×64,5 cm, 1972

Bábányos Huba

„Anziksz"

Horváth Béla: Szatina és verizmus.
Művészet, 1976. október - 13. oldal.

Bálványos Huba

Illusztráció

Nyuges Andrásnor 3.

Horváth Béla: Szatira és verizm

Művészet, 1976. október – 13. ol

1976
5
1021

állapotuknak megfelelő, nyugodt munkakörülményeket.

★

— Akkor lássak orvost, amikor a hátam közepit — mondja az apró termetű lakatos.

Ügyes kezű, jó szakembernek tartják.

— Tizennégy éve dolgozom, de még csak egyszer voltam táppénzen. Nem szeretek mindennel a dokihoz szaladgálni, órákig a rendelő előtt várakozni... Nézze, az egyik ujjamról most jön le a köröm. Fáj, fáj, de nem megyek el vele. Ettől még tudok dolgozni. Meg kell a pénz is; kocsim van, nősülés előtt állok.

Brigádtársa, a Kiváló dolgozó jelvénnyel büszkélkedhető esztergályos sem ment táppénzbe, amikor egy vigyázatlan pillanatban eltört a kisujja. Kockázatos elhatározás volt, de a csont szerencsére összeforrt, a törésnek nem maradt semmi következménye.

— Nem akartam hátrányos helyzetbe hozni a brigádot a baleset miatt — magyarázta tettét. — Egymás között el tudtuk intézni, hogy olyan munkát kapjak, amit könnyűszerrel végezhettem el.

★

Új gyár, alig három éve vették birtokukba a vállalat dolgozói. Egyetlen tágas, hatalmas csarnok az egész, néhány térelválasztó oszlopsorral. Épületek fűtőberendezéseit készítik itt. Olyan mérhetetlenül erős a zaj, hogy csak kiabálva értünk szót egymással.

— Menjünk ki a friss levegőre — tanácsolja az egyik csoport vezetője. Menet közben huncutul rámkacsint.

Kint tűző napsütés. Egy berakodásra váró vagon árnyékában húzódunk meg. Előttünk megrakott targoncák futkároznak, alkatrészekkel, készárukkal.

— Hányan hiányoznak a munkából?

— Ketten.

— Betegek?

— Több hét óta.

— Mi bajuk van?

— A jóisten tudja. Azoknál mindig akad valami. És mindig akkor, amikor bennünket szorít a munka. Amikor viszont kevés a megrendelés, akkor kutya bajuk Hát nem érdekes? Itt többalbolnak a rendesek között, mi meg törhetjük a fejünket, hogy milyen munkát adjunk nekik.

— A brigád, a csoport hogyan tudja fegyelmezni az erre rászolgálókat, például az említetteket?

— Tulajdonképpen sehogy. Kell a munkaerő, jól tudja maga is, nem zárhatunk ki senkit sem. Az ilyen embereknek meg hiába szólunk, nincs annak hatása. Kevés még az öntudat. A múltkor is azt mondta az egyik, amikor a táppénzről visszajött: — Mit csináljak, ha berúgtam és utána nem tudok dolgozni.

— Addig, amíg orvosi igazolást hoznak, gyakorlatilag semmit sem tud tenni a kollektíva — jelenti ki kerek-perec a brigádvezető. — Az orvost nincs jogunk — a szakszervezetnek sem — felülbírálni.

— A táppénzes visszaélőkkel szemben valamilyen megkülönböztetést azért mégis csak tesznek?

— Persze, hogy teszünk: a fizetésemeléseknél, a jutalmazásoknál, a kedvezményeknél. De megmondom őszintén, úgy ahogy van, ezeknek sincs komolyabb hatásuk. A lógósokat nem izgatja túlságosan, hogy emelik-e 50 fillérrel az órabérüket, vagy sem.

— A szakszervezet is tehetetlen? — kérdezem a művezetőt, aki egyben titkárhelyettes is.

— Majdnem. Azt, hogy indokolatlanul senki se zaklassa az orvost, ne akarja minden lehetséges eszközzel, módszerrel kiiratni magát, mi sem tudjuk megakadályozni. De ha kiírják és nem tartja be az utasításokat, akkor már hatásosan tudunk fellépni. A társadalmi tanács ilyenkor kezdeményezheti a vétkesek megbüntetését, a táppénzelvonást. Az utóbbi fél évben erre már több példa is volt.

★

Az SZMT Társadalombiztosítási Igazgatóságának betegellenőrei — a vállalatok függetlenített vagy társadalmi megbízatású ellenőreivel együtt — egy év óta rendszeresen látogatják, ellenőrzik a táppénzeseket. Az igazgatóság ellenőrzési osztályának dolgozói 1976 második negyedévében a megye területén 253 beteget látogattak meg, s 34 esetben tettek észrevételt. Hatan nem tudták igazolni otthonról való eltávozásuk jogosságát, ezért összesen 12 napi táppénzelvonásban részesültek.

— Milyen hatása van az ilyen intézkedésnek?

— Az érintettek általában elfogadják a döntést, és tanulnak belőle. De talán mások is — feleli az ellenőrzési osztály vezetője. — A szakszervezeti társadalmi tanács ugyanis nagyon megrágja a dolgot: először figyelmeztet, és csak másodszorra javasolja a táppénzelvonást. A legsúlyosabb büntetést az az autószerelő kapta, aki a felesége állítása szerint beteg kislányukhoz hívta ki az orvost, a valóságban viszont néhány utcával arrább személygépkocsit javított. Hat nap táppénzt vontak le ezért a „kis" füllentésért.

— Tapasztalata szerint hogyan fogadják a betegellenőrt a meglátogatottak?

— Embere válogatja. Sok múlik az intelligencián. Akik hosszabb ideje fekvő betegek, azok rendszerint örülnek, mert legalább elbeszélgethetnek az ellenőrrel, elmondhatják kívánságaikat.

— Megértőbbek lettek tehát az emberek az ellenőrzéssel, az ellenőrökkel szemben?

— Mindenféleképpen. Sokkal kulturáltabban, fegyelmezettebben viselkednek. Régen még előfordulhatott, hogy a beteg bezárta az ellenőr előtt az ajtót, és felszólította, hogy addig, amíg szét nem tépi az ellenőrző lapot, nem engedi ki. Ma már nem fordul elő ilyen eset.

★

A körzeti orvosi rendelő hűvös fehérsége, a székemtől egy karnyújtásnyira levő, vitrinbe zárt, különböző nagyságú injekciósüveg enyhe szorongással töltenek el. Gyermekkorom öröksége, egy nehezen sikerült vérvétel következménye e félelem.

— Talán sértő a kérdés, mégis feltesszem: volt-e már, aki néhány napi táppénzes kiírásért pénzt ígért?

— Volt. Tíz napot kellett volna visszamenőleg igazolnom egy segédmunkásnak. Pénz ígért. Állandóan figyelt, követett, mindenáron ide akarta adni. Még a lakásomra is eljött. Egyszer megvárt a rendelő előtt, és a kocsi ablakán keresztül akarta betenni a pénzt. Ilyen rámenős megkísértésekkel egyébként minden orvosnak számolnia kell.

— Feletteseitől hallottam, hogy Ön eredményesen tevékenykedik a táppénzes állomány csökkentésében. Hogyan csinálja?

— Szerintem ez alapállás kérdése. Nem szabad eleve feltenni, hogy „ez az ember nem beteg, és mégis addig jár a nyakamra, amíg fel nem veszem". Tehát ismeretesség, rutin, tapasztalat kell. Nagyon fontos továbbá a körzet, a betegek ismerete. Ha valaki rendszeresen csak helyettesít, nem tud eredményesen dolgozni; egyrészt könnyebben „átejthetik", másrészt maga is könnyebben fogja fel a dolgot. Nekem még bevált módszerem az injekciókúra is, aminek az a lényege, hogy el kell ide jönni a betegnek, tehát érzi, hogy törődnek vele, „fogva van".

Dél körül jár az óramutató. Néhány perc múlva véget ér a körzeti orvosi rendelés. Ma huszonhat ember jelent meg. Táppénzre tizenöt beteget írt ki az orvos, igazoló papírt nyolcnak adott.

Sulyok László

Látogatóban Bálványos Hubánál

— A közelmúltban három hónapot töltött Salgótarjánban. A kohászati üzemeket látogatta: rajzolta a dolgozó munkásokat, beszélgetett velük, találkozókon vett részt. Miért éppen Salgótarjánra és egy üzemre esett a választása?

— Ötödéves főiskolás koromban már jártam itt, 1961-ben. Raszler Károly és Rozanits Tibor voltak a tanáraim akkor, ők vezették itt a főiskolások művésztelepét. Sok emlékem van abból az időből. Öntvénytisztítókat is akkor rajzoltam először. A főiskola után sok helyen megfordultam. A Csepeli Vas- és Fémművekben volt az első kiállításom, egy ebédlőben, 1966-ban. Akkor vett pártfogásába a Gábor Áron-brigád, amelynek 6 éven át tiszteletbeli tagja voltam. A Képcsarnok gyakran megbízott gyári témákkal. Egy ilyen alkalomból megint jártam itt. A dróthúzót és a kovácsolóüzemet rajzoltam.

— Miért érzi szükségét az olyan közvetlen élményszerzésnek, mint amilyenre a salgótarjáni tartózkodása is példa? Hiszen közismerten nem él elszigetelten: országszerte tart előadásokat, ankétokra jár...

— A legegyszerűbb magyarázatát a munkamódszerem felől közelítve adhatom meg. Nálam a huzamosabb ideig végzett zárt, belső műhelymunka előbb-utóbb egyformaságot hoz létre. Ilyenkor még a fejek is egyformák lesznek a rajzaimon. Ekkor van szükségem az akkumulációra, a feltöltődésre.

— Egyik első méltatója „politikus művész"-nek nevezte...

— Ezt az elismerő (hadd minősítsem annak, némi szerénytelenséggel) megállapítást a dolgaim vannak hivatva igazolni, s nem a szavaim. Hogy az előbbi mondatomat folytassam... Szóval ahhoz, amit én csinálok, ahhoz még az erőt és a hitet is újra kell akkumulálni, nem csupán a rajzi-grafikai élményforrást. Úgy is mondhatnám, hogy minden egyes ember, vagy minden egyes közösség, amelyben meglátom a helytállást, engem erősít meg a hitemben, vállalt feladatomban. Ehhez gyakran elég, ha a gyárban emberekkel beszélgetek. Általuk és velük megérint a valóság összetettsége. Az alkotót, a művészt (hogy nagy szavakat használjak), távol az élet sűrűjétől, kétfajta, de egylényegű véglet kaphatja el. Fél a kívülmaradástól és fél az illúzióktól. Mindettől akkor mentesül(het), ha keresi a valóság tényleges ellentmondásosságát. Ilyenkor egyfelől szétfoszlanak az illúziók, másrészről megerősödik hitében. Legalábbis magamra nézve ezt így érzem.

Ilyen módon gyakran csak ürügy, hogy én valamelyik üzemben rajzolok. Aztán a rajzok egésze mégis azt bizonyítja, hogy megint felfedeztem valamit, ami művészileg is hasznosítható, nem csak a közérzetem gyógyítottam ki. Ez vonat-

kozik a Salgótarjánban készített rajzaimra is. A nézőnek keveset jeleznek abból, amit számomra jelentenek.

— Az eszmei jelentőségükön túl, mik a tervei a rajzokkal?

— Egy biztos: nem akarok nagy munkajeleneteket rajzolni. Nem azért, mert ma már ez nem divatos. Sokkal inkább azért, mert a munkásábrázolás önmagában véve még nem „megváltó isteni szikra". Még az sem biztos, hogy az igazán összegző művem valamelyike azért lesz minőség, mert munkást ábrázol. Fontosabbak számomra az élmények világnézeti következményei. Arról van szó, hogy bennem azoknak a nézőpontoknak kell erősödniük, amelyeket az üzemi „rajzolásaim" alkalmával elsajátítok: onnét, a munkások közül kifelé tekintve, hogyan néz ki a világ.

— Ezzel összefüggésben beszéljünk az Ön munkásábrázolási módszeréről. A legtöbb esetben munkásai végtelenül elesettek, testi-lelki nyomorodottságban élnek. Azt is lehetne mondani, hogy nem „korszerűek" az alakjai, hiszen az üzemi munkásság többségének tárgyi környezete, (beleértve a munkafeltételeket is), meglehetősen modernizált.

— Nem először hallom ezt. Volt alkalmam elgondolkodni az okokon. Kettős okot találtam. Először: nemcsak a magam idealizáló szemléletével kell küzdenem, ha a munkásokról van szó, hanem a másokéval is. Azzal a szemlélettel, amely a munkást csak problémamentesen engedi láttatni, és minden jót ráakaszt, ami csak elképzelhető. Grafikáim ezzel a leküzdendő állítással szemben sarkítani. No, de nem valami irrealitás ez egy másik irrealitással szemben: tényleg van elesettség, van reménytelenség, van beszűkülés. Az emberek nagy részének az élet napról napra egyforma ismétlődés. És ezzel összefüggésben nekem az a dolgom, hogy először azzal nézzek szembe, ami van, s csak azután azzal, amit mondanak róla. A salgótarjáni kiállításomon az egyik látogatócsoport — pedig munkások voltak mindannyian — egyértelműen megállapította grafikáimról, hogy a régi világot ábrázolják. Tehát még ők is a megszépítő illúziójukkal „vannak jelen"! Én pedig azzal, hogy az illúziókból lefaragjak valamennyit.

A másik ok jelzése is egy olyan szakmai-művészi problémának, amit eddig nem tudtam megoldani. Amikor látom a beszűkülés jeleit, én csak a külsőt tudom megrajzolni, mert a grafikának mint vizuális ábrázolásmódnak erre van lehetősége. Ilyenkor óhatatlanul tragikusabb, görcsösebb, kapaszkodóbb lesz a figurám, koszosabb, olajosabb lesz rajta a ruha. Tehát külső nyomorúság képévé válik, ami szándékom szerint a belső nyomorúságé kívánna lenni. Próbálkoztam azzal is, hogy elfogadható külsőt rajzoltam, s ebben a külsőben láthatóan feszengő embert. De ilyenkor vagy perifériku, vagy hamisan általánosító lett a kép. Most azért kerültem kutyaszorítóba, mert (különösen a tusrajzoknál) kizárólag emberre koncentrálok, szinte semmi tárgyi környezetet nem szerepeltetek. Ebből már sejthető is, melyek a legközvetlenebbül megoldásra váró műhelygondjaim.

— Bizonyos alkotásait felidézve, úgy gondolom, művészetének mértéke a szép is lehetne.

— Igen. De nekem az igazság a fontosabb. Ha az szép, ám lássuk a szépséget! De én betegesen irtózom attól a tévedési lehetőségtől, hogy a szépség esetleg külső álca.

— Pályájának fontos állomása a Dürer-emléklap. Szerencsés egyensúlya ez az erőteljesen ideológikus beállítottságának és az önmagában megálló képi ábrázolásnak.

— Én is szerencsés állomásnak tartom. Azért volt számomra tanulságos, mert nem terveztem. Eleinte direkt megközelítés élt bennem, „direkt tudatosság" — amit tudtam, ahhoz kerestem a motívumokat. Hiányzott belőlem a valóság hatásainak ösztönös feldolgozása. Az 1972 óta készített tusrajzok a „kioldódást" jelentették. Az ösztönösség jóértelmű felszabadítását. Eleinte vételnek tartottam, hogy leülök a papír mellé, és nem tudom, mit akarok. Ma már nem. Az ösztönösséget sem akarom misztifikálni. Az ösztönösség csak akkor jó, ha kontrollálódik. Az így értelmezett ösztönösség nélkülözhetetlen. Mert ha belőlem jön föl a világ, tehát ha én is benne vagyok, akkor én magam is és a néző is közvetlenebbül állunk vele szemben, ha megjelenik a képen. Megszenvedtem ugyanis a másik utat. Kimaradtam a korábbi képeimből. Csak „az eszem" volt bennük.

— Őszintén meglepnek összetett műhelygondjai. Mondjam így — kiterjedt közművelődési tevékenységét ismerve már-már úgy tűnt, nem is a grafikai lapok a fontosak az Ön számára, hanem a közlendői.

— Ezzel visszakanyarodunk az első kérdéshez. Ahhoz, hogy miért jöttem Salgótarjánba. Amikor idejöttem, felsorolható szakmai problémáim voltak. Ezek megoldásait is kerestem itt, mint már megelőzően másutt is, és természetesen ez a keresés még nem zárult le. Arról van szó, hogy a formálásmódra eddig a kelleténél jóval kevesebb gondot fordítottam. Ez visszahatása egy korábbi korszakomnak. Amikor elvégeztem a főiskolát, stíluskísérleteim voltak.

Ami pedig a „közművelődési tevékenységemet" illeti... Nekem egyik legszemélyesebb problémám: küszködni a türelmetlenségemmel. Ki tudja megvárni, míg a művei hatásaival találkozik az utcán? Ez egyébként is lehetetlen. Mindent megteszek viszont, hogy a képzőművészethez legalább barátságosan közeledő emberek száma gyarapodjék. Ezért azután az ankétokon, beszélgetések alkalmával legtöbbször eltérünk a képzőművészettől, s az emberek gondjairól, bajairól beszélünk — a képek hatására.

— A kohászati üzemekben készített rajzaiból és korábbi alkotásaiból kiállítása volt a Kohász Művelődési Központban és a munkásszálláson. Elégedett-e a kiállítás visszhangjával?

— A kiállítás rendezésekor maximális jó szándékkal találkoztam. A közművelődésben is kevés azonban a jó szándék, annak valóra is kellene válnia. A szándék itt aztán igazán az eredményen mérhető... Miután a három tervezett ankétból egy tekinthető félig-meddig eredményesnek, mert a többi elmaradt, s ha azt is figyelembe veszem, hogy a „magnós" tárlatvezetés ellenére sok brigád látogatása teljesen formális volt (pusztán az aláírás kedvéért történt), akkor sikertelennek is mondhatnám. Itt-tartózkodásom ideje alatt azonban a munkazajban rengeteg mini-ankétot tartottunk, s találkoztam brigádokkal fehér asztalnál is. Korábbi grafikáimat „diáról" mutattam be. Nyugodtan elmondhatom, hogy nem a „művészet" megértésével foglalkoztunk, hanem nagyon hamar egyetértésre jutottunk. Különösen, ha rajzaim bizonyos fokig az ő nézőpontjukból foglalkoztak különböző társadalmi jelenségekkel. A kiállítást követő egyetlen sikerült ankétra is azok jöttek el, akikkel már korábbról személyes kapcsolatom volt. Számukra a vázlataimban minden felismerhető volt — az ózdi martinkanáltól a levágatlan felöntésekig.

— Köszönöm a beszélgetést.

P. J.

Bálványos Gluba

Grafika (repert.)

Gepel, 1942. aug. 25.

Bálványos Huba,

A 13. szegedi nyári tárlaton Galádfa-grafikája szerepel. (említve)

Láttuk, hallottuk.

1972. VII. 21. Kossuth, 20.36/11/Ki.

Bálványos Gluba

a TV Galériája a következő hónapban grafikáit mutatja be.

a TV Galériája

1942. VIII. 22. TV. 21.05 /11/ Kv

Bálványos Huba.

A szegedi nyári tárlatón ironikus hangú grafikákkal szerepel: két „Családfa" (említve)

Láncz Sándor: A szegedi nyári tárlat. Magyar Hírlap, 1972. aug. 9.

Bálványos Gluba

A XIII. szegedi nyári társaton szerepel „Galádkái" c. műve.

Dél Magyarország, 1942. júl. 25.

A Miskolci Galéria meghívja Önt

Bálványos Huba
és
Gyurcsek Ferenc

kiállításának megnyitására

1973. február 3-án,
szombaton déli 12 órára
(Déryné u. 5.)

◆

A kiállítást megnyitja:

DR. VÉGVÁRI LAJOS
művészettörténész

BALVÁNYOS KURÁ

A kiállítás nyitva:

február 25-ig.
hétfő kivételével 11—19 óráig

BMi 73

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 AUG 25
CSEPEL

1021

Bálványos Huba

Bálványos Huba rajza

Hallgatják Egyiptom történetét, s közben elmerülten figyelik a rejtélyes írásjeleket, a piramisokat ábrázoló színes fotókat, s halkan szól a hangjuk: szép... érdekes... Vajon miféle érdeklődés hívja őket ismeretlen, távoli, idegen világ emlékei közé? Több az élményük, mint a szavaik, hogy magyarázzák, de valami sajátos módon otthon vannak itt, ismerős számukra a lépteik visszhangja, s a múzeum hűvös levegője.

A társaság középpontja, a Csepel-szerte ismert, alacsony, kicsit raccsoló brigádvezető, Tasnádi József meglepően tájékozott. Gondolkodás nélkül bejárolja a múzeumokat, a VIII. századbeli mestereket, a csodaszép festményeket, grafikákat, szobrokat, az évi legalább tizenötszöri múzeumlátogatás lassan mondatokká formálódó élményeit. Jórészt az ő érdeme, hogy a brigád többször teljes létszámmal, havonta egyszer meglátogatja a Nemzeti Galériát — ő ezt szereti legjobban, s így a brigád lassan a legapróbb ecsetvonásokat is ismeri már — és, mert van, akinek a Szépművészeti a kedvence, hát azt is megnézik, s a megtekintendők listájára odakeveredik a Műcsarnok, a Nemzeti Múzeum, a Hadtörténeti. néha a Csepel Galéria és a Munkásotthon...

Három éve lehet, hogy elhatározták: ha meg akarják tartani szocialista címüket, nem csak dolgozni, „hozni" évről évre, hónapról hónapra a tervet, más területen is többet kell nyújtaniuk, mint a többieknek. Így került vállalásaik szetet választották.

A következő teremben láthatók a múmiák — az asszonyok, gyerekek figyelik nagyobb érdeklődéssel, gyorsan szét is szóródnak, nézd, ez rád hasonlít, és milyen apró ember lehetett, felkiáltásokkal sereglik körbe a múmiákat, a férfiak halkabbak, megfogja őket a látvány.

A szemük befogja a teret, a kiállítás minden apró darabjára jut egy-egy pillantás. Az élményt a látvány adja, a csöndes sétálgatás a képek, vagy a szobrok között, s bármilyen fáradtak is, mert általában nagyon elfáradnak, mire elérnek a múzeumig, gyönyörködteti őket, amit látnak, s nem alszanak el, mint néha a könyvek fölött, ha este olvasnivalóval a kezükben búj nak az ágyba.

Mert azzal is megpórbálkoztak: megismerkedni az olvasás örömeivel. Beiratkoztak a könyvtárba, s elhatározásukhoz híven haza is vitték a könyveket, azután sokszor olvasatlanul hozták vissza őket. Találomra válogattak, vagy csak idejük, erejük nem volt a napi nyolc, és gyakran több mint nyolc órai munka után? Vagy csak az bizonyult nehéznek: egyedül, a többiek, a társak segítsége, részvétele nélkül szembekerülni a művel, s megküzdeni saját magukkal is, hogy megértsék, miről szól, kihez szól?

A velük való néhány beszélgetés nem elég a felelethez, s a következtetéshez sem: kinek a hibája, ha nem vesznek a kezükbe könyveket, ha nem jutnak el hozzájuk az irodalom legjobb alkotásai? A válasznak szobrokat, a képzőművészet múltját, jelenét, eszközeit magyarázza, elmondaná, segítene, hogyan is kezdjék, mit és miért olvassanak el, nagyobb lenne a kedvük hozzá.

A terem közepén, kis üvegszekrényben szobrok. Istenek, szent állatok. Pillanatok alatt körbefogják, s gyorsan indul a beszélgetés is, hiszen ismerős területen vannak. Szakmai vita kezdődik: te hogyan öntenéd? meg tudnád csinálni, úgy, hogy az aranyozás ne peregjen le róla ezer év múlva sem?

Jónéhányuknak a szobrok a kedvenceik. A brigádvezető híres szoboröntőnél ismerkedett a szakmával, s az ébredező érdeklődés végigkísérte a Csepelen töltött évek alatt is. De a többiek is, főleg az idősebbek, ismerik a szakmát, tudják, s talán már azt is értik, hogyan alakul a holt anyagból eleven, az ő életük igazságát is hordozó művészi alkotás. Megismerkedtek ezzel a folyamattal Mikus Sándor szobrászművész műtermében, két évvel ezelőtt, s a későbbi műteremlátogatásokon. Tasnádi maga is készít szobrokat, s tudja, hogyan engedelmeskedik az anyag az akaratnak, akár szobor készül belőle, akár hathengeres forgattyúsház. A vonzódásuk így legalább annyira szól a szakmának, mint az alkotásnak, évtizedek során begyakorolt, már szinte ösztönös mozdulataik vonzódása is ez az ismeretlen szobrász hasonló mozdulataihoz, bár néha elgondolkodnak azon, mi hasznosabb, a többet érő: a szobor, vagy a forgattyúsház?

A látvány ereje, s a szakma hogy megismerkedtek vele Fémmű-beli kiállításán. A brigád érdeklődéssel nézegette a kiállított rajzokat, s rokonszenvük első jeléül kis bronzszoborral ajándékozták meg. Alig több, mint két éve, hogy újra találkoztak, amikor Bálványos rajzolni kezdte őket. Lassan barátkoztak meg, előbb a brigádvezetővel, majd a fiatalabbakkal, s csak később az idősebb brigádtagokkal.

Akkor kezdődtek a rendszeres tárlatvezetések, a vetítettképes előadások, a brigád szinte teljes részvételével, s utána a barátságos sörözések a múzeumok büféjében, vagy valamelyik közeli presszóban.

Így lett a művész tiszteletbeli brigádtag, múzeumlátogatásaik értő vezetője, s mert valamilyen formában maguk közé valónak tartják, figyelnek a szavára, s elfogadják, igénylik is segítségét.

És mit jelent a művésznek a brigád?

Gyerekkora emlékei a vidékhez kötődnek, a gyárral, a nagyüzem hangulatával csak főiskolás korában ismerkedett. Néműveléi, közönségalakító ambíciókkal, tudatos érdeklődéssel jött Csepelre, még kívülállóként, szívni egy kicsit a gyár levegőjét, ismerkedni a munkások életével, élményeket gyűjteni későbbi évek alkotásaihoz. Sikerült? Akkor sikerült igazán, amikor megértette: nem lehet kívülállóként szemlélni az embereket, mindennapjaikat, életüket. S még egy dolgot megértett: s vallja azóta is: a művészetnek ott kell hatnia, ahonnan élményei erednek. A mű azonban hiába

nek szól. Ezért pr
gádot segíteni a m
tásokkal való t
mondanivalójuk n
S közben maga is
ra tanul valamit,
előtt őszinteségük
elutasítják — ak
ben, munka közb
művészetben talá
— a problémák
a valóság lakkozá
Mert gyönyörkö
ami szép, de valódi élményt — ha szavuk nincs is rá mindig — csak az jelent számukra, ami az életükhöz kapcsolódik, ami valamilyen formában annak igazságát hordozza.

De elég-e vajon egy ember segítsége ahhoz, hogy tágabbra nyíljon a kapu számukra a művelődéshez, hogy a kultúra életük részévé váljon?

Nem. De vannak más lehetőségek is.

Sokan tanulnak, s büszkén sorolják, ki mi-mindenféle iskolát, tanfolyamot végez. Simon Kálmán például szenvedélyesen tanul. Számtalan tanfolyamot elvégzett, idén érettségizett a technikumban. Most már azon gondolkodhat, hol, merre keresse a boldogulását, az anyagi- és egzisztenciális felemelkedést. Jó lenne pontosan tudni: mennyire segítettek neki a közös múzeumlátogatások, a beszélgetések, s az iskola, hogy megtalálja önmaga legjobb helyét a világban?

Madarász Antal, aki különben fényképezőgépével szolgáltatja a dokumentumokat a brigád életének eseményeiről, szintén idén érettségizett. Nem vágyik el az üzemből, úgy mondja, de többet akart tudni, tanulni, mint amennyit készen

nyújtani az iskola a felnőttek a büfé között, s még kifelé is tud érdekes dolgokat mondani. Könyveket ígér Egyiptom történetéről, felhívja egy-egy megjegyzéssel az érdekességekre a figyelmet, s igyekezetét siker koronázza, még futja a brigád érdeklődéséből, bár már mindent megnéztek, mindent láttak.

A múzeum előtt Madarász készít még néhány felvételt: együtt a brigád. Azután elindulnak. Hiszen az öntők — régi babona — mindig szomjasak a melegtől, a ráadásul meleg nap is van. A brigádvezető összegyűjti a belépőket, kellenek a naplóba.

Útközben egyezkedve egymással és az asszonyokkal, megbeszélik a következő múzeumlátogatás időpontját: két hét múlva, a Galéria előtt találkoznak, s máris a mindennapi dolgokról folyik a beszélgetés. A látottak élménye nem fogalmazódik mondatokká, de elindul gondolataik tekervényes útjain, s a többi, hasonló élmény mellett biztosabb fogódzót ad az eligazodáshoz táguló életükben.

Kozma Judit

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SEP 10

Magyar Hírlap

Bálványos Huba

1029

úrára nem emlékeztek, tükörben [illegible]
mindig csak a fiával ket- és alig értette, amit beszél- [illegible]

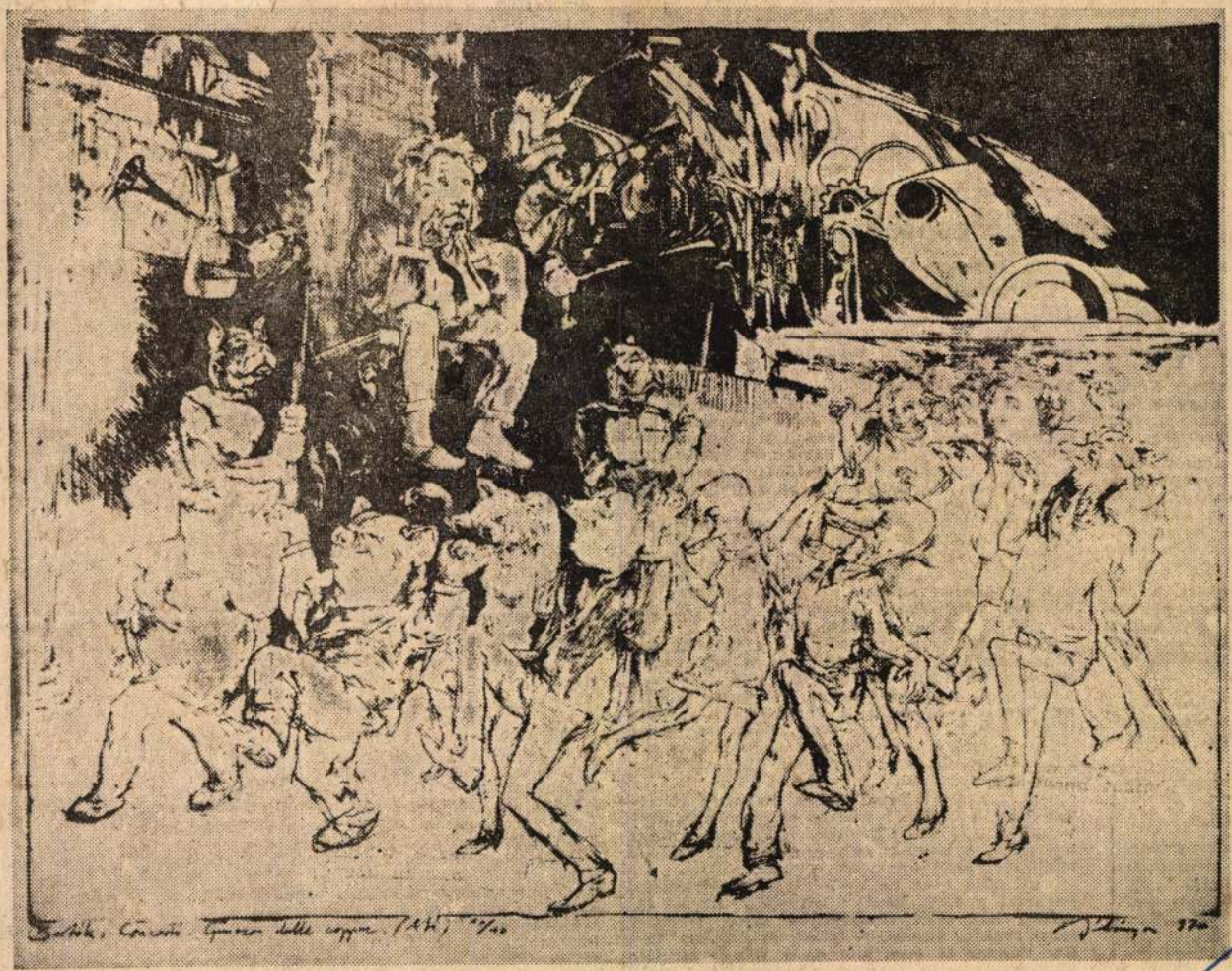

Illusztráció Bartók Béla Concerto című művének II. tételéhez. – Bálványos Huba litográfiája

tek véget a lá-
ó szélsőségesek

FORINTÉRT
zály-hegy tö-
megüresedő

ADLÁBRA HE-
pénteken Edith
t hamisító író

velődési Ház kultúrtermében. A kiállítást szeptember 17-ig naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig tekinthetik meg az érdeklődők. Az árverést szeptember 19—20-án délután tartják.

HÉTFŐTŐL KORLÁTOZZÁK A FORGALMAT a szekszárdi Sió-hidon. Szeptember 11—19-ig a hidat fel szélességben, szeptember 19-től október 19-ig teljesen lezárják. Ebben az időben a volt régi 6-os útra, Szekszárd—Palánk felé terelik a közúti forgalmat.

álos és súlyos balesetek

ocsivezető, haj-
már megyében
tehergépkocsi-
nenetirány sze-
tközött a vele
tehergépkocsi-
éves tiszalöki
keztében Görög
lt, hogy orvos-
Takács László
dult eljárás.

ronnémeti köz-
es gyermek a
menti jelződró-
zben az egyik
a gyermeket
lapítására vizs-

sfogatát a le-
mentén Szoták
zakszövetkezeti
n Bököny köz-
csatornába bo-

Tiszabő köz-
n silózás köz-
őgép, és vezе-

kel
Túlnyomóan
t zivatarral.
énkülő déli
nappali hő-

lapestnél 162

tőjét, Hermann Antal 18 éves isz-tag, fegyverneki lakost maga alá temette. A fiatalember a helyszínen meghalt. A felelősség megállapítására vizsgálat indult.

A kijelölt gyalogátkelőhelyen gázolt, és segítségnyújtás nélkül továbbhajtott Pap István 26 éves segédmunkás, budapesti lakos, aki motorkerékpárjával a II. kerület Mártírok útja és Feketesas utca kereszteződésében elütötte Somossy Béláné 74 éves nyugdíjas, budapesti lakost. Az idős asszonyt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. A gázolót a rendőrség rövid idő alatt elfogta, és őrizetbevétele mellett indított eljárást ellene.

Szabálytalanul tolatott tehergépkocsijával Villási Vince 25 éves gépkocsivezető, a XI. kerület Fehérvári út 123. előtt. Elütötte Budai Imréné 64 éves segédmunkás, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. Villási Vince ellen a rendőrség eljárást indított.

Nem adta meg az elsőbbséget személygépkocsijával a X. kerület Üllői út és Szávа utca kereszteződésében Fűrész István 28 éves csoportvezető, budapesti lakos, és összeütközött egy motorkerékpárral. A motorkerékpár vezetője, Furiák László 35 éves szabó, budapesti lakost a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. Fűrész István ellen eljárás indult.

Szabálytalan tolatás közben felborult teherképkocsijával Banai Károly 42 éves gépkocsivezető a II. kerület Törökvész út 131 b. számú ház előtt. A mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

Nem adta meg az elsőbbséget motorkerékpárjával a XIV. kerület Hungária körút 48. számú ház előtt Kovsánszky Antal 18 éves ipari tanuló, budapesti lakos, és elütötte Titkos Sándor 55 éves budapesti villanyszerelőt, akit súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba.

mác

ÚJ
Műv
ének
szím
iroda
nei
23 é
októ
VII., Rottenbiller utca 20.

TŰZVÉDELMI KIÁLLÍTÁS NYÍLT szombaton Pécsett. A tárlaton nemcsak tűzesetből eredő tárgyi maradványokat láthat az érdeklődő, hanem gyermekrajzokat is, amelyeknek témája szintén a tűz.

AZ ORSZÁGOS VIRÁGKARNEVÁL záró rendezvényeként négynapos kertészeti szakmai tanácskozás és kiállítás kezdődött tegnap Debrecenben. A rendezvényt S. Hegedüs László, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára nyitotta meg.

SAINT AUGUSTINE, az Egyesült Államok legöregebb városa megünnepelte alapításának 407. évfordulóját.

NYUGAT-BERLIN WEDDING KERÜLETÉBEN halálos végű verekedés tört ki jugoszláv és török vendégmunkások között. A késelés végén egy török meghalt, hatan súlyosan megsebesültek.

A GOLDEN SMART FÜSTSZŰRŐS CIGARETTA magyarországi bevezetése alkalmából az Ausztria Tabakwerke AG és a Dohányértékesítő és Készletező Vállalat szeptember 12-én a Hotel Duna Intercontinentalban sajtókonferenciát rendez.

(x) A Magyar Állami Operaház zenekara próbajátékot hirdet gordonka és timpani szólamaiba. A meghallgatás időpontja 1972. szeptember 18-án 3 órakor timpani, 4 órakor gordonka. Jelentkezés a személyzeti osztályon.

(x) A dolgozók Bláthy Ottó Villamosipari Technikum és Szakközépiskola folyamatosan indítja az alábbi tanfolyamokat: 1. Kezdő műszaki rajz. 2. Továbbképző műszaki rajz. **Szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkezők részére:** 1. Villamossági alapismeretek. 2. Önálló villamosszerelő. 3. Villamosgép-kezelő. 4. Villamostelep-kezelő. 5. Villamos művezető. Felvilágosítás és jelentkezési lapok, hétköznapokon du. 19 óráig. Budapest, III., Nagyszombat u. 19. Igazgatói iroda. Telefon: 687—477.

(8) — Spektá
4. Skót (9)
Iberia (6).
5. Najad (1)
6. Versa (8)
Let's Kiss (4)
7. Imquinte
8. Faluszép
(7) — Arend
9. Igazmond
10. Vinkó (
Mirjam (7).
A versenyel

Ügető

1. Udvarló
28, 18, 39, 12,
2. Rosanna
29, 14, 14, 22.
3. Vili (2) —
10, 10, 12. Bef
4. Útvesztő
16, 17, 17, 18.
5. Tibi (5) —
13, 28, 120. Be
6. Uniola (8)
15, 16, 22. Bef
7. Trombitás
(5). 35, 13, 14,
8. Urge (1)
Tamburás (7)
50, 25.
9. Radiháza
21, 17, 20, 34.
10. Panoráma
domb (7). 587.

Mi

A 36. játék
nem akadt. A
ményösszegek
után a követk
száma 23 dara
forint; 3 talá
ezekre egyenk
darab 2. találá
ményösszege

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

19,22 OKT 8

Magyar Hírlap

Bálványos Huba

MAGYAR HÍRLAP 1021

Bálványos Huba rajza

A S

kinek az ese-
a gyereke ne-
ert az ott ma-
Az elvált férfi
ek, járhat ide-

n túl az elvált
súlyos anyagi
vá, szomorúvá.
olt a jobb ke-
kor is csökken
gyerekek élet-
ténetesen ren-
De hányszor
ny ezer olyan
zemek, válla-
l, munkahe-

Hátegyenesítő

A statisztika szerint a kisiskolásoknak 20 százaléka „görbén tartja magát" s a kötelező iskola elvégzése után a rossz tartású gyerekek száma a duplájára emelkedik.

Az iskolaorvos figyelmezteti ugyan az anyukákat, hogy a gyerek tartása feltűnően rossz, de ugyanakkor — magában — konstatálja, hogy az anyuka tartása szintén kifogásolható. A megkérdezett száz anyuka között jó, ha egy aakd, aki rendszeresen sportol, vagy tornászik. A kifogások rendszerint egyformák: nincs rá időm, tornászom én a háztartási munkával eleget stb.

Azok számára, akik gyermekük kedvéért mégis hajlandók lennének naponta 10 percet hajladozni, közlünk pár gyakorlatot.

Bálványos Huba
grafikus

Bálványos Huba festőművésszel
lapjait mutatta be.

Rideg Gábor: Dózsa György emlékezetére.
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 54.oldal

Bábányas Huba
Grafikus

„Dózsa I. Egy paraszt álma"
(repro)

Rideg Gábor: Dózsa György emlékezétére.
Művészet, 1972. október - november, 54. oldal

Bálványos Huba, grafikus

kiállítása az Ernst Múzeumban.

Varga Zoltán: Stúdió '72 7.

Népszabadság, Bp. 1973. jan. 12.

Bálványos Huba, grafikus

Kiállítása nyílt meg Miskolcon.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp 1973. febr. 4.

Bálványos Kuba

Az Ernst Múzeumban rendezett Stúdió '42 c. kiállításon grafikái szerepelnek.

Tasnádi Attila: Stúdió '42
Vépsrdva, 1943. jan. 14.

Bálványos Gluba grafikus

a Stúdió '42 kiállításon
grafikái szerepelnek.

Láttuk, hallottuk a kiállítóteremekben.
1943. jan. 6. 20.48 | 11 | V.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Bálványos Huba
VILÁGOSSÁG
1969 2
1021

Bálványos Huba: Az ember mértéke

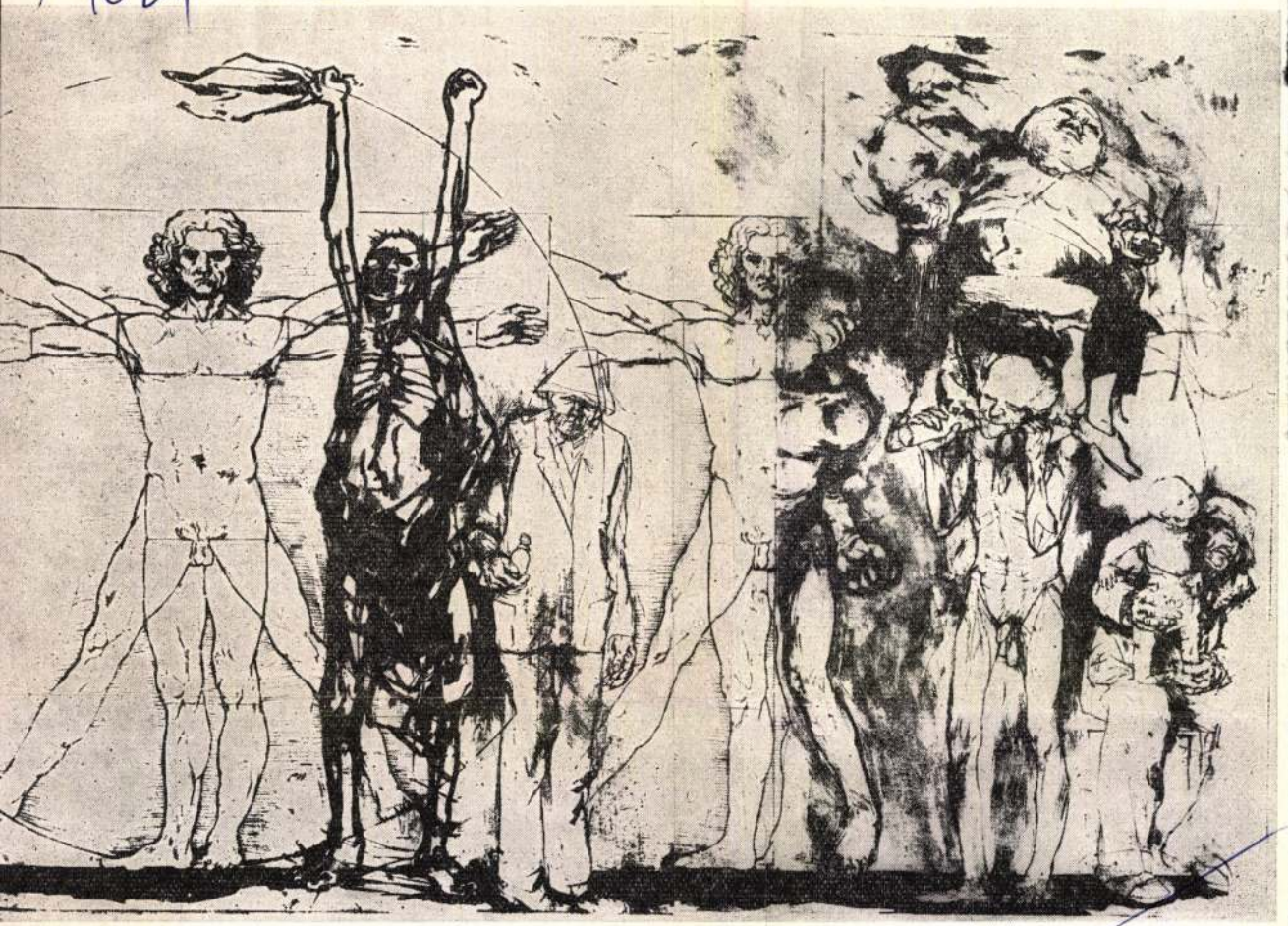

[illegible] ellen; védelmet kell biztosítani a fiatalkorú munkásoknak; a munkahelyeken meg kell szüntetni a munkásokkal szemben alkalmazott terrort."

A keresztényszociális *munkás*mozgalom, amelynek puszta fennmaradásáért is súlyos harcokat kellett vívnia ezekben az időkben, számos megnyilatkozásában élesen elhatárolja magát a fasizmustól. Felrója a kormánynak, hogy teljesen meghamisítja a hivatásrendi állam „lényegét". Kuntschak és Staud mellett ugyanilyen értelemben nyilatkoztak meg *Messmer*, *Ender*, *Reichhold*, *Hausleithner* munkásvezérek és keresztényszociális politikusok.

Ahogy csökkent a Heimwehr szorítása, annál erőteljesebbé válnak azok a hangok, melyek az illegalitásba szorított munkásmozgalommal való megbékélést tanácsolják Schuschniggnak. Erre az időre esik a Németországból Ausztriába emigrált katolikus teológusok és egyetemi tanárok akciója, amely a nácizmussal szembeni aktív védelmet sürgeti.

Schuschnigg tett is néhány tétova lépést a munkásság felé. Többek között *Dobretsbergert*, a haladó katolikus egyetemi tanárt, a szociális ügyek miniszterévé nevezte ki. Dobretsberger szakszervezeti önkormányzatot ígért a munkásoknak, de ígéretét nem tudta beváltani, mert néhány hónappal később, az iparmágnások kérésére felmentették.

Otto *Leichter*, munkásmozgalmi író, egy másik nehézségre mutat rá. 1937 végén és 1938 elején, amikor az osztályharcos munkásmozgalom Ausztriában nagy

[illegible] Ausztriába [illegible] csatolja. Az önálló A[illegible] került a náci büntetőt[illegible]

Szomorú epilógusként [illegible] Hitler bevonulása ut[illegible] kök nyilatkozata. Ebb[illegible] „*Meggyőződésünk, hog*[illegible] *érdeméből a mindent* [illegible] *bolsevizmus veszélye e*[illegible] *A püspökök ezt a tényt áldásukkal kísérik és a híveket is ebben az értelemben tájékoztatják. A püspökök úgy érzik, hogy a népszavazás napján magától értetődő nemzeti kötelességük, mint németeknek, magukat a német birodalomhoz tartozóknak tekinteni és el is várjuk minden hivő kereszténytől, hogy tudja, mi a nép iránti kötelessége.*"

A püspökök így nyilatkoztak. Az igazi keresztények azonban ott harcoltak egy sorban a kommunista és szociáldemokrata ellenállókkal.

•

Mielőtt véglegesen állást foglalnánk: mennyiben felelős az osztrák katolicizmus az osztrák polgári demokrácia bukásáért és Ausztria függetlenségének elvesztéséért, egy kérdést kell még tisztázni. Igaz-e, hogy a keresztényszociális kormánypolitika mint a Heimwehr foglya nem cselekedhetett másként?

Az osztrák helyzet nem azonosítható az olasszal és némettel.

Németországban a katolikus centrumpárt ellenzékisé-

Bálványos Huba

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 DEC 28

CSEPEL

1021

— *ANKÉTOT TARTOTTAK a Szerszámgépgyárban Bálványos Huba grafikáinak bemutatása kapcsán. A kiállított képekről és a képzőművészeti életünk problémáiról hangzott el sok kérdés.*

I
I
s
a
k
s
r
i
v
n

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORTÁRS

Balványos Huba
1973 — 10

foglaló értelmezésére.

Vitatkozzunk hát, vitatkozzunk, csak nyugodtan és gyanúsító előítéletek nélkül. S ne csillagzatokról szemlélődjünk és ítélkezzünk, hanem a magunk sorsából. Ezzel az ülést zárom.

Különben is: megint késtünk. Tessék munkához látni, a közönség jó lapot vár.

1021

BALVÁNYOS HUBA Idill

Kert

Mindenki egy kis örökkévalóság
parcelláján növeszti magvait,
sóskát, uborkát, répát, szarkalábot,
terméseik megörvendeztetik.

Fejét, szívét elborítják a kertek,
nézi híres paradicsomait
nagy napon áll, karját keresztbe fonja,
s nem veszi észre, hogy öregedik.

Nagy napon áll, az örökkévalóság
orrába hozza a növényszagot,
kockás ingébe beakad a szél és
felnőnek hozzá borsók és babok.

Aztán elfordul és a dombra néz, hol
zuhan alá az idő sűrüje,
cipőorrával nagy rögöket rúgdos,
nagy napon áll, pedig nem kellene.

(Menekülnie kéne, menekülnie.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

Huba Bálványos

1968 DEC 17

1021

Im Palazzo Strozzi von Florenz ist eine internationale graphische Ausstellung eröffnet worden, bei der sechs ungarische Graphiker: Margit Ágotna, Huba Bálványos, László Konstantin, Gábor Pásztor, Károly Raszler und Tibor Rozanits ihre Werke zeigen.

modernsten Heilbäder. In den sechs Bassins der zwei großen Hallen können täglich 1000—

Bálványos Huba

A Műcsarnokban rendezett Stúdió 58-68 c. kiállításon szerepel litográfiája.

Ks. A.: Stúdió 58-68
Heves/megyei Népújság, 1968. dec. 23.

Bálványos Huba, grafikus

Megemlítve: Családfa c. műve.

Laczó Katalin: Kiállítási napló

– XIII. Szegedi Nyári Tárlat

93-9.6.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. október

XXVI
10.

Bálványos Huba

"Fanyar groteszkjeit méltatja Vadas József: "Kép vagy irás?" c. -több kiállitásról szóló kritikájában.
A müvész munkái a Ménesi uti Eötvös Kollégiumban "Utak" cimmel rendezett kiállitáson szerepelnek.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. márc. 9.
XVIII. évf. lo. sz. 12. lap.

Bálványos Hűba

Kecskeméten kiállítása nyílt.

Magyar Hírlap 1970. II. 2. 9. l.

Balványos Huba

neve o mlitve

MűvészetTörténeti Értesitő 19 7 2
307. old.

Bálványos Huba

Családfa I lító 63×47
— " — II . — " — 52×65

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1912. jul. – szept.

Bálványos Hilba

Részt vett az „In memoriam Bartók" pályázaton. „Concerto" c. litográfiája Hieronymus Bosch groteszk világát idézi meghökkentő bizarrsággal – ugyanis ő az elmúlt időkből c. rajzán egy munkásfelvonulást ábrázol.

Rádai Zoltán: A III. Debreceni Országos Nyári Tárlat.

Alföld 1972/8 68old.

Bálványos Huba

Családfa II.

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul.– sept.

Bálványos Kleba
Apafalva

Részt vett a Szegedi Nyári
Tárlaton.

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 34.oldal

Bálványos Huba
grafikus

2 ízr Bálványos Huba nyert
díjat a Firenzei Grafikai Bienna-
lon.

.-. Magyar müvészek kiállitásai külföldön.
MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal

Bálványos Huba

Részt vett az „In memoriam Bartók" pályázaton. „Concerto" c. litografiája Hieronymus Bosch groteszk világát idézi meghökkentő bizarrsággal -, ugyan ő Az elmúlt időkből c. rajzán egy munkásfelvonulást ábrázol.

Kádár Zoltán: A III. Debreceni Országos Nyári Tárlat.

Alföld 1973/8 68 old.

Bálványos Ilúba

illusztrációja Bartók Béla
„Elmúlt időkből" című karusmúvéhez

Magyar Ifirlap 1971/87 11 old.

Bálványos Kuba, grafikus

L: Ék Sándor

– Koszorúzás Ék Sándor -- 5.

Népszabadság Bp. 1977. aug 28.

Bálványos Huba

A balmazujvárosi Veres Péter Müvelődési Központban Bálványos Huba grafikusmüvész kiállitását február 13.-án,

a Mücsarnokban Varga Magda festőmüvész kiállitását február 18.-án,

a Fényes Adolf Teremben Papp Albert festőmüvész kiállitását február 18.-án nyitják meg, -mint a lap közli a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. febr. 12.
XXI. évf. 7. sz. 2. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-743, 340-726

1977 ÁPR 3
NÉPSZAVA

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba: Vasbetonszerelők

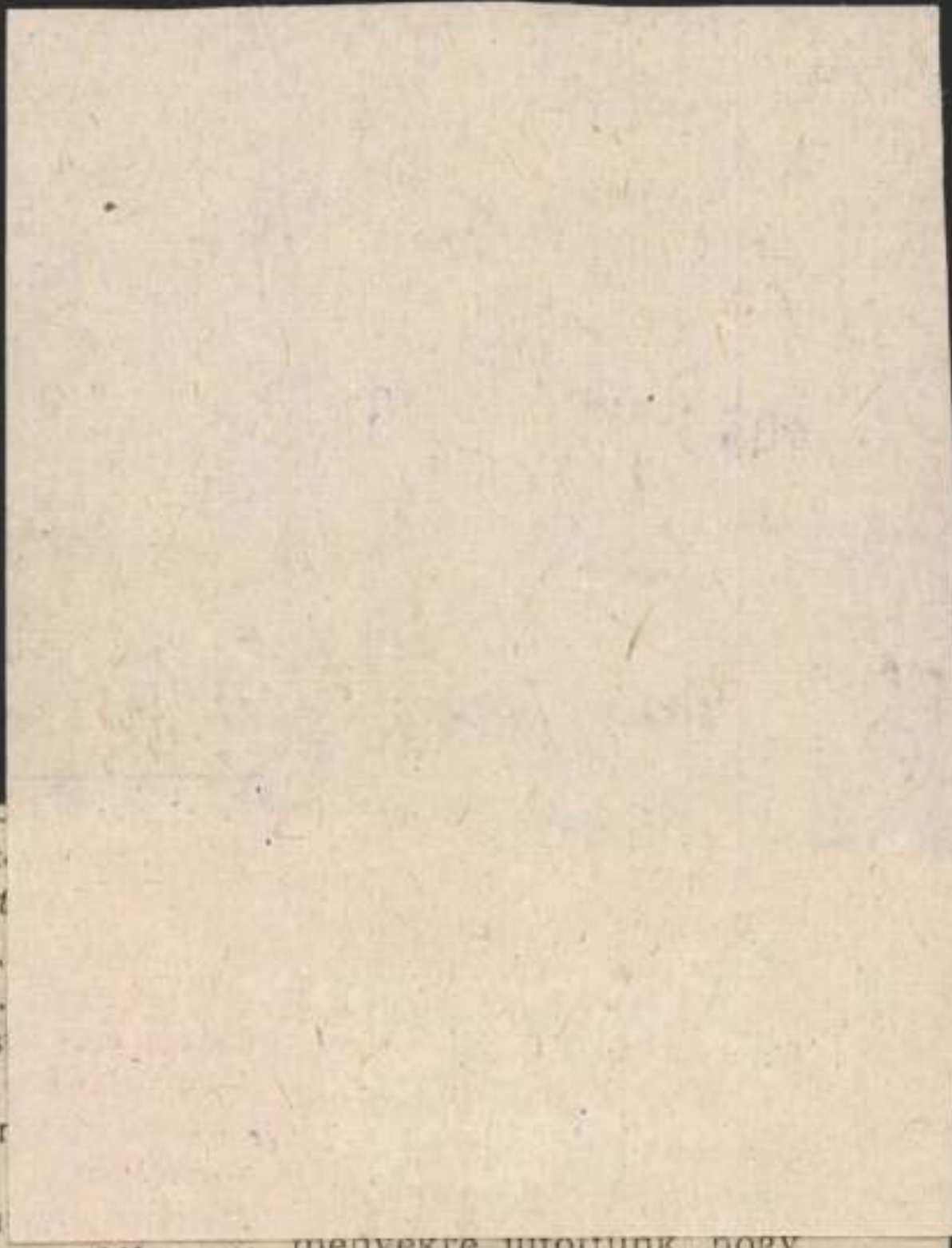

rgatok az új gyártó
gyiken — *Van-e t*
nelyek *dési perspekt*
n fém- — Odáig
meihez egyszerűsítés,
na egy vező mentes
játékos *délyezést*
ermeke mert a külön
A má- gok által
énvelv KÖJÁL, m
sábok, stb.) *előre engedélyezett*
egymás *tipustervek* alapján dol-
ól füg- goznak, s nem kell egy-
lönféle egy építményhez mindent
rrend- újból kiszámítani, hiszen
ennyi- úgynevezett *adatbankban*
sítjuk, tárolja az összes elemek
s vál- jellemző adatait, sokszo-

menyekre jutottunk: hogy biztosíthatom: a Fillod-épületekben nem kell majd levennie a kabátját — nyugtat meg a szakember biztonságával beszélgető partnerem.

Vajda János

Bálványos Huba

Utépitők

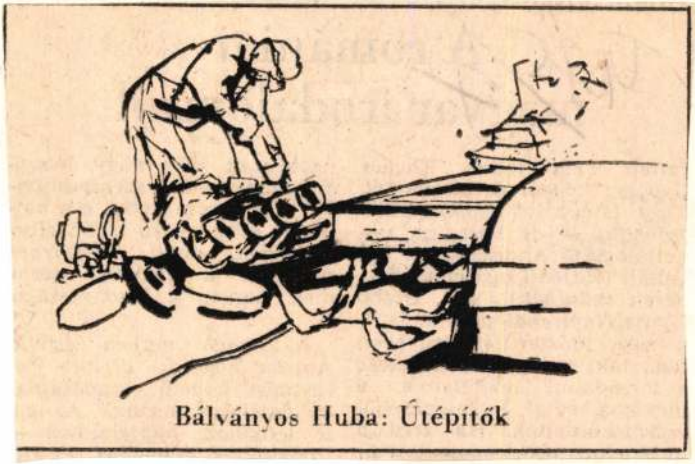

Bálványos Huba: Útépítők

NÉPSZAVA, 1977. junius 25.

7. oldal.

HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1977 FEB 25
Csepel

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba grafikája

MAGYAR
SAJTÓFIGYELŐ

vezetőséggel, mely spiclijei révén megszimatol minden mozgolódást, nyomban besúg a szolgálatkész kakastollasoknak. Csepelen hat év óta nem engedtek meg munkásgyűlést. A ráckevei basa főszolgabíró arroganciával utasított el minden gyűlésbejelentést, minden alkalommal kijelentette, hogy Csepelen nem lesz izgatás. És nem tágított. Ennek a basáskodásnak érvényt szerzett az egész vonalon, s az utóbbi időkben már kocsmában sem tűrt meg husz vagy huszonötnél több embert. Csendőreivel kiüríttette ezeket, nehogy gyűlésről, értekezletről még csak szó is lehessen. Ez a terror uralkodott a gyáron belül, sőt a munkások magánlakásaiban is. Behatoltak a kakastollasok mindenhová: gyárba; műhelymokban heverő bombázott ház embereket talá len. Azóta harn tendő tel el bé munkában. A (és Fémművek h kollektívájának kája a világ mi be eljuttatja a lémás gépeket, kohászati termékeket. A harcokban gazdag múlt méltó örököseiként a csepeliek új kezdeményezéseikkel hívják fel a figyelmet a megifjuló öreg gyárra. Néhány hete a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére tett vállalásával mutatott országos példát a Csepel Művek kollektívája, s a nemes versennyel ünnepli a gyár megalapításának nyolcvanötödik esztendejét.

J. E.

a nyaralók fölött
Alig maradt annyi ideje, hog felrántsa a magassági kor mányt. A MIG elnyújto üvöltéssel emelkedett a lég térbe. Nagyon meleg vol amikor a zöld rakéta fény kúszott fel a magasba. Ez gyakorlat végét jelentette.

A rövid utcákra sötétség bo rult. A színházból hazafel tartó emberek léptei koppan tak a csendben. Tamás gyufá gyújtott és a karórájára né zett: tíz óra. Taxiba ültek. amikor hazaértek, elbúcsúztak Tamás a lépcsőházban áll Ágnes le nem vette a szemé róla. A férfi is visszafordul

— Holnap várlak, Kossuth-szobor előtt.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 MÁJ 7
CAMION ÚJSÁG

Bálványos Huba grafikusművész

1021

Hasznos találkozások

Bálványos Huba grafikusművész a brigádpatronálásokról

Bálványos Huba grafikus neve nem ismeretlen. Bemutatták grafikáit, hogy csak néhányat említsek Moszkvában, Berlinben, Párizsban, Havannában. Volt már kiállítása többek között a Fővárosi Művelődési Házban, a Csepel Művekben, az Eötvös Klubban, jelenleg Egerbe készül anyagával.

Először a szocialista brigádok patronálásáról kérdeztem.

— Minthogy több gyárral is kapcsolatban állt már, mi a véleménye erről a viszonyról?

— Igen hasznosnak ítélem ezeket a találkozásokat, amennyiben a meghívás nem formális. Patronáltam már a Csepel Művek egyik szocialista brigádját. Egy alkalommal velük mentem el a Nemzeti Galériába. Értő szemmel figyelték az egyes szobrokat, az öntési technika nem volt számukra idegen. Azután elbeszélgettünk a látottakról, és próbáltam megvilágítani az alkotások mélyebb értelmét. 1973-ban három hónapot töltöttem a Salgótarjáni Kohászati Üzemekben munkások között. Közelről megismerhettem életüket, nehéz munkájukat, miközben állandóan rajzoltam őket különböző helyzetekben.

— Úgy vélem, mindkét fél számára hasznos volt az ottartózkodása.

— Igen, hiszen állandóan elemeztem rajzaimat, a dolgozók kérdéseire pedig megpróbáltam kielégítő válaszokat adni.

— Közelebbről megvizsgálva, mit nyújt egy védnökség a résztvevő tagok számára?

— Összejöveteleinken általában levetítem újabb rajzaimról készült diáimat, majd megbeszéljük a látottakat. Különösen szatírikus jellegű rajzaim keltették fel a figyelmet és jó témát adtak egy vitához.

Sajnos, ellenkező hatású benyomásokban is volt már részem. Amikor egy meghirdetett összejövetelen a megjelent néhány tag hamarosan távozni készült, csak arra kértek, írjak néhány szót a brigádnaplóba.

Munka közben **(Bálványos Huba rajza)**

— Mi a véleménye az ilyen balsikerekről?

— Természetesen elkeserítő ez a formalitás, de csak azt mondom, hogy érdemes kitartó munkával felébreszteni a ma még közönyösek művészetek iránti igényét.

— Említette, hogy rendkívül elfoglalt ember.

— Sokat dolgozom és munkám mellett a budapesti Jókai Klub képzőművészeti alkotókörét is vezetem. Egyre kevesebb időm jut újabb patronálást vállalni.

— Mik a távlati tervei?

— Nagyon szeretek tanítani. Mielőtt „szabad úszó" lettem volna, kilenc évig a Képzőművészeti Főiskolán tanítottam. Jelenleg ismét hasonló oktatási céljaim vannak, melyek a közeljövőben fognak realizálódni.

— Köszönöm a beszélgetést, további sok sikert kívánok.

Bányai Tamara

Tíz brigád szerepel ezen az oldalon — a 15 első közül. Akik most kimaradtak, mint például a mármár országos hírű Május 9. brigád, lapunkban gyakran kaptak nyilvánosságot, vagy éppen a következő időszakban írunk majd terveikről, eredményeikről. Ennek figyelembevételével állította össze az oldalt:

ALFÖLDI DÓRA
és
KOVÁCS ATTILA ERNŐ

két fontos területen, a gumis
z alkatrészraktárban és annak
zók alkotják a tizenhét tagú
szerint, kiválóak a gazdasági

s egység ugyan, de annál ön-
si Jánosné, a brigád vezetője.
ehet rájuk számítani.
le. Egy hónappal ezelőtt pél-
tárolót. Becsületükre legyen
ték azt a területet, amin több
y csomó ponyva volt.
ozása nem könnyű feladat. Az
olás különösen kezdetben oko-
lás ne legyen, előfordult: késő
agok.
aktívan részt vesznek a kul-
ársadalmi munkaakciókban is.
és hogy mennyire igénylik a
aly kapott kétezer forint bri-
nővelődési célra — színházje-
eredményezte, hogy immár

ert lép-
unk az
csak itt
ül, ak-
ezekben
ın ben-
ink is.
n, hogy
kezünk
hogy
elyben
ikor ki-
-villog,
milyen
ember
csak úgy érezheti jól magát, ha jók a munkatársai.

Nálunk jó kollektíva alakult ki az utóbbi időben. Olyan emberek vannak itt, akik párjukat ritkítják, munkában is, magánéletben is.

Az a szokás, hogy nem az

nagyon jólesett látni, hogy a brigád milyen komolyan veszi a XI. pártkongresszuson meghatározott irányelveket. Tudom, hogy másutt is így van, de jólesik elmondani, hogy milyen jó a brigádban a közösségi szellem.

Munka után is sűrűn összejárnak, még brigádvezetőjükhöz is ki szoktak menni, pedig Ceglédbercelen lakik.

Napközben felrikkant valaki: No, srácok holnap megnézzük a Hegedűs barackfáit!

Másnap testületileg kivonulnak és bizony szívesen látott vendégek egymásnál.

Jövőre is szeretnének az első helyen végezni.

úton bőven volt mit csinálni. Nem kellett őket soha a hajuknál fogva előcibálni, elég volt egy szó, és mentek. Sokszor még szólni sem kellett. Most jön május el-

Február 28. b

— Nem volt könnyű az idő
kó Béláné, az ezüstjelvény kitü

Emberekkel foglalkoznak, díjjal, elszámolásokkal. Tulajdo megfordul a kezükben. Leginkö sonlítani munkájukat. Aki jár negyedik emeletén, az tudja, tehetik el a munkát másnapra. dig jön valaki, hozza az irat

— A körülmények nem a dolgoznunk az üvegfal mögött
kó Béláné.

— Lehet, hogy ezek után szeretjük a munkánkat. Nagy keresztül a kezünkön és ez

A brigád nagyrészt fiatal adatokat vállalni, ami megfele Nem véletlen, hogy a brigád lamilyen társadalmi funkciója szervezeti bizalmi, KISZ-titká désük, hogy az emberekkel fo bereket és sokféle módon pró dolgaik intézésében. Jelenleg szervezésében segítenek.

— Az ember soha nem lé elégedettség a kezdeményezés vőre is elsők lenni — fejezte be

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 387-748, 340-746

Bálványos Huba,
1977. IV. 28.

SOMOGYI NÉPLAP

grafikus művész

Somogyban először

1021

Bálványos Huba grafikái Barcson

A barcsi művelődési központ már hét kiállítást rendezett az idén. Eddig többek között kézimunkákat, fotókat láthatott a helyi közönség. Most az év egyik kiemelkedő tárlatát lehet megnézni: *Bálványos Huba* grafikusművész 15 litográfiáját állították ki a klubteremben.

A harminckilenc éves alkotónak eddig több mint egy tucat önálló külföldi bemutatkozása volt. Itthon a kritika először nem ismerte el, ma már jeles művészként tartják számon. Magyarországon a barcsi a harmincnyolcadik kiállítása, Somogyban ez az első. Sajnos, most hiányzik a Firenzében 1968-ban aranyéremmel díjazott *Az ember mértéke* című alkotása, ennek csupán a reprodukciója látható.

A művész a megnyitó napján előadást tartott az érdeklődőknek a litográfia készítéséről és művészettörténeti kérdésekről. Közérthetően beszélt a legnehezebb témáról is, szívesen válaszolt a föltett kérdésekre. Olyan jó kapcsolatot teremtett a hallgatósággal, hogy a barcsiak meghívták: tartson az ősszel előadásokat a gimnáziumban és az általános iskolában.

A kiállított képeket is sokan megtekintették. Az egyszerű, szépen rajzolt, idős parasztpárt ábrázoló litográfia előtt nem kellett sokat időzniük, hogy megértsék. A többi alkotás már nagyobb elmélyülésre készteti a nézőt, így a *Vetélkedő* című sorozat szikár munkásalakjai, fontoskodó, álmos elmélázó zsürije és a kívülállóként terpeszkedő nézői közötti összefüggés megtalálása közben jó néhány gondolatsor megindul bennünk. Kiemelkedik a munkák közül a *Csodaszarvas*. A fejére kötözött szarvaskoponyát és agancsokat szelíden viselő tehén körüli néző-imádó-prédaleső sereg alakjai Bosch szörnyeire és szörnyekkel küzdő embereire emlékeztetnek.

A tárlatot a Barcson átutazóknak is figyelmébe ajánljuk.

Kétszobás, konyhás családi ház — melléképületekkel — eladó. Orci, József A. u. 25.

Nagyatádon a Ságvári u. 19. számú négylakásos társasnázban egy két és fél szobás házrész azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni: 17 óra után a helyszínen, vagy a 653-as nagyatádi telefonon. (4171)

Keszthelyen vízparton teljesen alápincézett, közművesített, családi háznak alkalmas, befejezés előtt álló, egyszintes üdülő (80 n-öles telken) eladó. Gyönyörű kilátás! »Balaton« jeligére, a nagykanizsai hirdetőbe: Ady E. u. 26.

Kaposváron a Szent István u. 19. sz. alatti házrész eladó. Érdeklődni: a helyszínen, özv. Horváth Józsefnénál. (69610)

Kiskorpádon a Kossuth u. 14. számú ház és ugyanott négyéves — 6 hónapos vemhes — tehén eladó.

Ötvöskönyvben a Felső-hegyen 613 négyszögöles terület eladó. Ebből 220 négyszögöl szőlő, málna, eper, 300 négyszögöl vetemé-nyes. A vártól délre, a volt PAJER-szőlő mellett. Cím: Novák Ferenc, Ötvöskónyi, Petenye. (69302)

Kisgyalánban a Dózsa György u. 43. sz. kétszobás, két konyhás ház — gazdasági épületekkel, 719 négyszögöles telekkel — eladó. (69798)

Eladnám kétszobás, kertes családi házamat, vagy elcserélném Kaposvár környéki, nagy belsőségen levő parasztházra. Megegyezéssel. Érdeklődni: Kaposvár, Honvéd u. 5., II/3.

Házrész sürgő adó. Kaposvár, nizsai u. 19. Ér ni: du. 3-tól.

Balatonfenyve n-öles telek e latonkeresztúron sebb családi h adó. Érdeklődni latonkeresztúr, suth u. 44.

Az északnyug rosrészben, a buszjárathoz nagy családi h két családnak is felelő — eladó, gázfű téssel, garázzsal, be költözhetően. Kapos vár, Nádor u. 3. (69709)

Kiskorpádon a Kossuth u. 48. számú kétszobás, komfortos családi ház beköltözhetően eladó. Boruzs. (69695)

Eladó a Csalogány u. 16. szám alatti 498 négyszögöles telek. Érdeklődni 17 óra után: Vándor Gyula, Kaposvár, Május 1. u. 79. Telefon: 14-978 (69708)

Kétszobás kertes házrész eladó. Kaposvár, Szigetvári u. 30. (69719)

274 négyszögöles házhely eladó Kaposváron a Benedek Elek utcában. Érdeklődni: Kaposváron a Gyár u. 40. sz. alatt, hétköznap 17 óra után, szombat—vasárnap egész nap. (69718)

Félkész családi ház sürgősen eladó. Kaposvár, Benedek Elek u. 43. Érdeklődni: Fekete Lajos, Nagybajom, Vásártér u. 29. Ugyanott Opel Record is eladó. (69698)

Lábodon a Hosszúfalusi út 28. szám alatt kétszobás, előszobás családi ház azonnal beköltözhetően eladó, gazdasági

eladó, Kaposvár, Losonc köz 3. Hajdú. Telefon: 11-648 (69750)

Renault R 4-es — CY-os rendszámú — gépkocsi megkímélt állapotban eladó. Balatonöszöd, Szabadság u. 59. Megtekinthető: egész nap. (69758)

UT-s Wartburg de Luxe eladó. Siófok, Árpád u. 9. Telefon: 10-389 (69637)

IF-es rendszámú Wartburg eladó. Balatonkiliti, Tanács köz 11. Érdeklődni: 16 óra után. Bárány. (69734)

ZA-s rendszámú Trabant Special eladó. Merkel Tibor, Kaposvár, Május 1. u. 69 (69747)

Üzemképes állapotban Velorexet vennék. Borda Emil, Kaposvár, Május 1. utca 93. (69754)

CX-es Polski Fiat eladó. Fonyód-Bélatelep, Lenin u. 17/a (69730)

UL-es Zsiguli Combi eladó. Fonyód-Bélatelep, Lenin u. 17/a (69729)

Kiskereku 1000-es Wartburghoz féltengelyt keresek. Szabó János, Kaposvár, Veres Péter u. 34. (Toponári városrész) (69725)

otban levő, bant sürgő- Nagyatád, u. 22. (14923)

otban levő orex rok- ladó igény- . Hock Já- ükk. (4138)

otban levő dó, 1980 ap- vényes mű- gával. Ka- any köz 6. ula, Érdek- rától. (69692)

npia eladó. motort be- Nagyatád, út 25. (69697)

rendszámú dó. Érdek- osvár, Ka- 0. (69700)

vényes mű- ával eladó Combi. Ka- ka Máté u.

(69800)

Egyszobás, összkomfortos, gázos társasházrész 260 000 Ft kp-ért eladó. Kertes házra elcserélhető. Kaposvár, Dési Huber I. u. 3., I. lph. fszt. 1. (69812)

Belvárosban épülő, két és fél szobás lakás telekjoga eladó. Érdeklődni: Kaposvár, Honvéd u. 20/a, 1/1. (69685)

Kaposvári belvárosi, háromszobás, I. emeleti lakás lakottan eladó. Érdeklődni: a 14-334-es telefonon. (69703)

Kétszobás lakásom elcserélném kaposvárira vagy olyanra, ami a város környékén van. Horváth Józsefné, Dunaújváros, Bocskai u. 26., II. 3. (81880)

Egyszobás, összkomfortos (gázos), kaposvári, belvárosi, III. emeleti, tanácsi lakást cserélnék földszintes tanácsira, megegyezéssel. Ajánlatokat a 69785. számra, a hirdetőbe kérek. (69785)

Másfélszobás szövetkezeti lakás eladó, fizetési könnyítéssel. Tóth Gyula, Kaposvár, 48-as ifjúság útja 38., I. lph. IV. em. 4. Telefon: 12-762 (4104)

Barcson kétszobás, OTP-kölcsönös lakás azonnal beköltözhetően eladó 130 000 készpénzért + OTP-átvállalással, esetleg fizetési könnyítéssel is. Cím: Barcs, Munkás-őr u. 8., III. em. 13. (69750)

Siófokon két és fél szobás, gázfűtéses öröklakás — garázzsal pincével — eladó. Érdeklődni 18 órától: Siófok, Sorház u. 41/A, I. em. 4. Telefon: 11-546 (4137)

Komló központjában levő egyszobás, összkomfortos, harmadik emeleti, tanácsi lakásomat elcserélném kaposvárira vagy Kaposvár környékire. »Mielőbbi csere« jeligére. Komló, Pécsi út 47., III. 11. Varga Sándor. (69687)

Kaposvár városközpontjában levő háromszobás, nagyméretű (94 m²) komfortos, IKV-lakásomat elcse-

Bálványos Huba grafikus

Szovjet képzőművészek rajzkiállítása a Műcsarnokban

Szovjet képzőművészek rajzaiból nyílt magas színvonalú kiállítás csütörtökön a Műcsarnokban. A több mint 160 grafikából álló tárlat anyagát hatezer rajzból válogatták. A műveket a Szovjetunió össz-szövetségi kiállításán a közelmúltban mutatták be Moszkvában a Nagy Októberi Szocialista Forradalom közelgő 60. évfordulója alkalmából.

A tárlatot, melyet a hazánk és a Szovjetunió között érvényben levő kulturális munkaterv alapján mutatnak be Budapesten, *Bálványos Huba* grafikus, a Magyar Képzőművészek Szövetsége grafikai szakosztályának titkára nyitotta meg. A megnyitóünnepségen ott volt *Rónai Rudolf*, a KKI elnöke és *V. J. Pavlov*, a Szovjetunió budapesti nagykövete. A kiállítás szeptember 4-ig tart nyitva.

7.

-: Szovjet képzőművészek ...

Népszabadság, Bp. 1977 aug. 12.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976
MŰVÉSZET 10

Bálványos Huba

Bálványos Huba:
Illusztráció Nyerges Andráshoz 3. lító, 29×18 cm, 1971

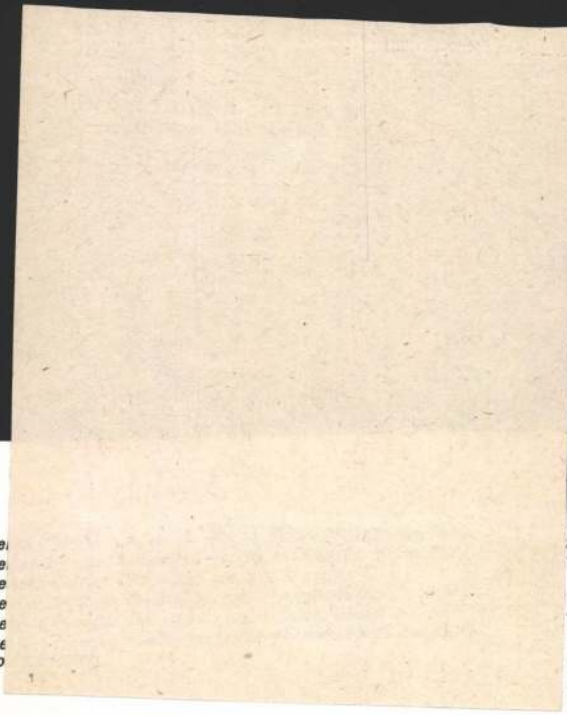

1 Bre
2 Bre
3 Bre
4 Bre
5 Bre
6 Bre
(fo

turisták között mindig bőven akad olyan, akinek nem annyira a gúnyolódó hajlam, mint inkább a tréfálkozó kedély az alaptermészete. Melegszívű, szívélyes kuncogók ezek, akik, bár észreveszik és regisztrálják az élet fonákságait, hibáit, mégsem esnek fölöttük túlságosan kétségbe. Inkább csak meghökkentenek, hogy aztán nyomban el is mosolyodjanak. Ilyen a francia *Villette,* a német *Kossatz, Walter Trier, Otto Plauen,* az angol *Searle* és sokan mások. S bár nem lehet valamennyiüket egy kalap alá vonni, közös nevezőjük mégis van: szívesebben foglalkoznak az élet intimebb, idillikus derűjével, mintsem gonosz tréfáival, súlyos kisiklásaival, jellembevágó emberi hibák kárörvendő, megsemmisítő kivesézésével, ostorozásával. Nem szatírikusok, hanem humoristák. Jóval kevésbé „letaglózó" műfajt művelnek, mint például *George Cruikshank, George Grosz, Cseremnih* vagy a *Kukrinyikszi* művész-kollektíva (*M. V. Kuprijanov, P. Ny. Krilov, Ny. A. Szokolov* együttese). Nem azt akarom mondani, hogy a humorosnak jellemzett rajzolóknál hiányoznék a bírálat, a kritika, csak épp más alkatú és igényű közönségnél keresik, más eszközökkel érik el hatásukat.

Bevezetőnkben már szóltunk arról, hogy

Bálványos Huba, grafikus

□ *BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész munkáiból nyílik kiállítás február 5-én, csütörtökön, délután fél 6-kor a Helikon Galériában. Megnyitja: Ancsel Éva kandidátus.*

— □ Bálványos 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jan. 31.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JUL 11
MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

1021

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba rajza

MAGYAR HIRL

Hos[illegible] távl[illegible] pl[illegible]

Szekér Gyula nyilatkozata a KGST XXX

A KGST Berlinben megtartott XXX. ülésszakával kapcsolatban az MTI munkatársa interjút kért *Szekér Gyulától*, a Minisztertanács elnökhelyettesétől.

— *Hogyan értékeli a KGST most befejeződött XXX. ülésszakát?*

— A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának ülésszakai fontos állomásai a tagországok gazdasági együttműködésének. A XXX. ülésszak megtárgyalta a szocialista gazdasági integráció kibontakoztatását komplex program elfogadása óta elért öt esztendő eredményeit. ülésszak *öt célprogram kidolgozását határozta el.* Ezek a távla energia- és nyersanyagszükséglet kielégítésére, a gépipar, valamint a mezőgazdaság fejlesztésére, az ipari közszükségleti cikkekkel való ellátás bővítésére végül a közlekedés és szállítás fejlesztésére vonatkoznak.

— A célprogramok az anyagtermelés legfontosabb ágazatainak készülnek. Tehát azokban amelyek mind a gazdaság fejlődésének, mind a lakosság *közvetlen anyagi jólétének* szempontjából meghatározóak. Várhatóan igen nagy szervező hatásuk le

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 FEB 26

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba grafikusművész

1976

Tárlat a Helikon és Stúdió Galériában

„Korunk hőse" — színben és vonalban

Wagner István

BÁLVÁNYOS HUBA GRAFIKUSMŰVÉSZ a *Helikon Galériában* rendezte meg rajzokból és alugráfiákból válogatott kiállítását. Azt hiszem, nemcsak az ótestamentumi témaválasztás okozza, hogy biztos kezű vázlatai egy részén rokonvonásokat érzünk Szalay mester hasonló jellegű rajzaival. Ezek a szinte drótszövevényből tömbbé gyúrt, dinamikus figurák valóban az arra érdemes példakép oldaláról lépdelnek egyre egyénibb útjaikra, akár a *Tékozló fiúra*, az *Orangyalra* vagy *Abrahámra* gondolunk. A biblikus indíttatású témákat tovább variálva, mai tárgyú kompozícióiban is nagy számmal akad valami rendeltetésszerű sorsesapás. Bizonyára alkati kérdés is, hogy lapjai többségén balladás balsejtelem terhe, árnya kísért. És most nemcsak a *De profundis*ra vagy a *Balesetre* célzok.

Két ember című tusrajzsorozatában nem véletlen, hogy minduntalan felbukkan a keresztre feszített, meztelen „felebarát" és az őt közönyösen szemlélő vagy vádoló, vagy kínszavait jegyző (vagy tán őt rajzoló és ezzel egyben önkritikát gyakorló?) kortársunk modern ijtönybe bujtatott típusa. A férfi és a nő kapcsolatát örökíti meg szinte szoborszerű összeforrottságban a *Ketten*, líraian gyöngéd mozdulatokkal a *Szerelem* (I—II.) és groteszk karikatúraszerűen a *Férfi, nő* (I—II.) Az általános emberi-érzelmi erővonalakat (barátság, szerelem, szülői szeretet) variálja az *Arcok* (I—IV.) vagy az *Ölelés* (I—IV.) négy-négy darabból álló sorozata.

Kimondottan mai, munkástémájú tollkompozíciókat is találunk mint például a *Szállón* vagy a *Munkások* (I—IV.) című ciklus, amelyek riportszerűen, minden eszményítés nélkül rögzítik a tényeket, ahogy az már egyre gyakrabban előfordul az utóbbi időben, és nem csupán a kortársi problémákra frissen reagáló grafikában, hanem más műfajok terén is. Szándékát egyébként megfogalmazza szavakban is: „... Kényszert érzek: megfejteni, amit átélek ... Leírni, magyarázni, értelmezni kell a dolgokat. Már többről van szó, nemcsak arról, hogy fogóval nyúljunk az anyaghoz, ha meleg, ne puszta kézzel! Pedig még előfordul, hogy az ilyen ostobát hősnek véli a néző, és kitünteti ...". Talán épp ezzel az illúzióromboló, szókimondóan szociografikus szemlélettel járul hozzá ahhoz, hogy „korunk hőseinek" hétköznapjai ünnepiebbek, problémamentesebbek lehessenek.

Bálványos Huba rajza

atkozat körül

jelent Franciaország bel-eibe.
ean-Pierre Chevenement, a

A KGST—EGK kapcs

(MTI) Az EGK-tagállar ügyminiszterei jövő heti ülésükön tárgyalják meg a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának legutóbb átnyújtott levelét és tárgyalási ajánlatát, amelyet *Gerhard Weiss*, a végrehajtó bizottság elnöke, az NDK miniszterelnök-helyettese adott át *Gaston Thorn* luxemburgi miniszterelnöknek, az EGK miniszteri tanácsa soros elnökének.

A Közös Piac' székhelyén úgy tudják, hogy *az EGK továbbra is feltételekhez próbálja kötni* a tárgyalások megkezdését.

sztáson

mális győzelme

Rogers Morton, Ford tanácsadója szerda reggeli tévényilatkozata szerint az elnök „elégedett" az eredménnyel, és jóval nagyobb többségre számít majd a Massachusetts és Florida állambeli előválasztásokon.

Az előválasztásról tudósító amerikai tévé- és rádióállomások — egybehangzóan kiemelik: Ford elnök kis arányú választási győzelmében nem kis szerepe volt elődje, *Nixon* egyidejű kínai látogatásának, amely *ismét felidézte a Watergate-ügy belpolitikai botránysorozatát*, és tovább táplálta a washingtoni kormány ellen amúgy is meglevő bizalmatlanságot.

Bumedien — a Szaharáról

Bonn: újabb CDU-obstrukció

(MTI) A nyugatnémet szövetségi tanács munka- és szociálpolitikai bizottságában a kereszténydemokrata kormányzatú tartományok képviselői *elutasították* a lengyel—nyugatnémet megállapodásokat. A bizottságban 5:5 arányú „döntetlen" alakult ki, miután a Saar vidéki küldött tartózkodott. A bizottsági szavazás eredménye sejtetni engedi, hogy a szövetségi tanács (Bundesrat) március 12-én *el fogja utasítani* a megállapodások törvényerőre emelését. A Bundesrat külügyi bizottsága március 10-én foglalkozik a szerződésekkel.

A luxemburgi kormányfő Londonban

(AFP, UPI) Szerdán egynapos látogatásra Londonba érkezett *Gaston Thorn* luxemburgi miniszterelnök. *Wilson* brit kormányfő és Thorn tárgyalásainak fő témája a „Kilencek" április 1-re és 2-re Luxemburgba tervezett csúcsértekezletének előkészítése volt.

Török hadgyakorlat az Égei-tengeren

(Reuter, AFP) Szerdán az Égei-tenger déli részén megkezdődött a török haditengerészeti és légierők együttes hadgyakorlata. Megfigyelők rámutatnak arra, hogy Ankara ezeket a hadgyakorlatokat minden bizonnyal erődemonstrációnak is szánja. Görögország várhatóan megkülönböztetett figyelemmel kíséri majd a török csapatmozdulatokat. Görögország ezen a héten szintén hadgyakorlatokat tart az Égei-tengeren.

Caglayangil Washingtonba utazik

(UPI) A török külügyminisztériumból származó értesülések szerint *Ihsan Sabri Caglayangil* külügyminiszter a jövő hónapban Washingtonba utazik, és ott folytatja a tárgyalásokat az új török—amerikai katonai egyez-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Tarjáni Acél

1976 MAJ 1 2

Bálványos Huba grafikusművész

4

1021

HÍREK

Bálványos Huba kiállítása

Május 17-én, délután 15 órakor nyílik meg Bálványos Huba grafikusművész kiállítása a Kohász Művelődési Központban. A vállalatnál ismert művész a kiállításon nem csak azokat a rajzait mutatja be, amik a gyárban töltött hónapok impressziói alapján készültek, hanem régebbi alkotásokat is. A kiállítás kéthetes ideje alatt két alkalommal rendeznek munkás-művész találkozót. A kiállítás egész időtartama alatt magnetofonos tárlatvezetést hallgathatnak az érdeklődők.

Munkások

Lángvágó

A vezetők felelőssége a munkafegyelem megteremtésében

Az utóbbi időben több fórumon elhangzott: az elmúlt évek eredményei kedvező alapot adnak arra, hogy bizakodva tekintsünk a jövő, az V. ötéves terv elé. Ahhoz azonban, hogy ez a terv, amely egyben a nemzet programja, maradéktalanul valóra váljon, mindannyiunknak többet kell tennünk, tudatosabban, hatékonyabban kell dolgoznunk. Egyszerűbben fogalmazva, az V. ötéves terv sikereinek alapja a példamutató munka. Enélkül nem képzelhető el a fejlődés, az előbbrelépés.

A mai gazdasági feladatok minden korábbinál nagyobb igényűek. Ebből következik, hogy a vezetőknek is megnövekszik a felelőssége. És amikor a vezetőkről szólunk, ide értjük a szocialista brigádvezetőt, a csoportvezetőt, a művezetőt, az üzem- és gyárrészlegvezetőt, az osztály- és főosztályvezetőt egyaránt. Ebbe az irányító körbe értjük a gyár első számú vezetőit, s azokat a mozgalmi és tömegszervezeti vezetőket, akik mind-mind sokat tehetnek személyes példamutatásukkal, helyes tanácsaikkal, igazságos ítéleteikkel a fegyelem további szilárdításáért, megteremtéséért.

Az igaz, hogy gazdasági helyzetünk megítélésében a korábbitól reálisabb szemlélet alakult ki. Ennek ellenére sok a tennivaló addig, amíg az egész kollektívát áthatja a felelősségérzet. A napokban az egyik fórumon is így fogalmaztak: a rend és a fegyelem tekintetében a vállalat minden részlegénél akad tennivaló.

Bizony, ha körülnézünk, a vezetők még nem tettek meg mindent a fegyelem megteremtéséért. Elsősorban a számonkérés, a felelősségre vonást mulasztják el. Ez egyben azt is példázza, hogy a vezetők nem élnek fegyelmi jogkörükkel. Nem élnek, pedig még mindig sokan korábban hagyják abba a munkát, és csellengenek a gyárkapuban a műszak végét jelző fújás előtt. Nem élnek fegyelmi jogkörükkel, melyet tanúsít az igazolatlanul kimaradók száma, egyes helyeken a selejt alakulása, a technológiák semmibevevése.

A mai emberre jellemző, hogy szeret jól élni, szépen öltözni, szórakozni. Ahhoz azonban, hogy még jobban éljünk és tovább gyarapodjunk, a munkaidő minden percét ki kell használni. Az erők helyes csoportosításáért, az anyag biztosításáért, a rendelésel átottsá-

Bálványos Huba

A József Attila Klubkönyvtárban rendezett tárlaton szerepelnek a művész munkái.

Csytorás Annamária: Rajzok.
Eszak-Magyarország. 1946. máj. 9.

BÁLVÁNYOS HUBA grafikus
Budapest, 1938

1956-62-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Pap Gyula, Szőnyi István és Ék Sándor voltak. Rendszeresen szerepel az országos kiállitásokon és a külföldi magyar képzőművészeti bemutatókon. Eddig mintegy tiz egyéni tárlata volt, többek között Budapesten, Miskolcon, Kazincbarcikán, Kecskeméten és Nagykanizsán. 1967-70-ben Derkovits-ösztöndijban részesült, 1970-ben a Firenzei Grafikai Biennálén aranyérmet kapott. - Termékeny grafikus, nagy érdeme van a litográfia hazai feltámasztásában. Grafikáinak tárgya nem annyira a vizuális élmény, mint inkább a koreszmék lázas világa, amelyet realista eszközökkel igyekszik képnyelvre forditani.

Művészéletrajzok 197

- Bálványos Huba

a Miskolci Galériában megnyílt a „Rajzok" c. kiállítás, melyen szerepelnek a művésznő művei.

- M: Rajzok.
Déli Hírlap [Miskolc], 1946. máj. 4.

Bálványos Huba

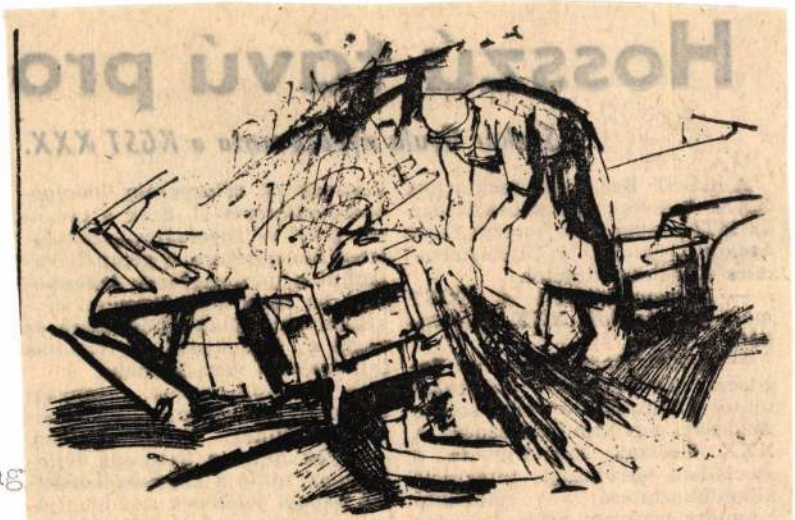

Bálványos Huba rajza

Mag

Bálványos Huba

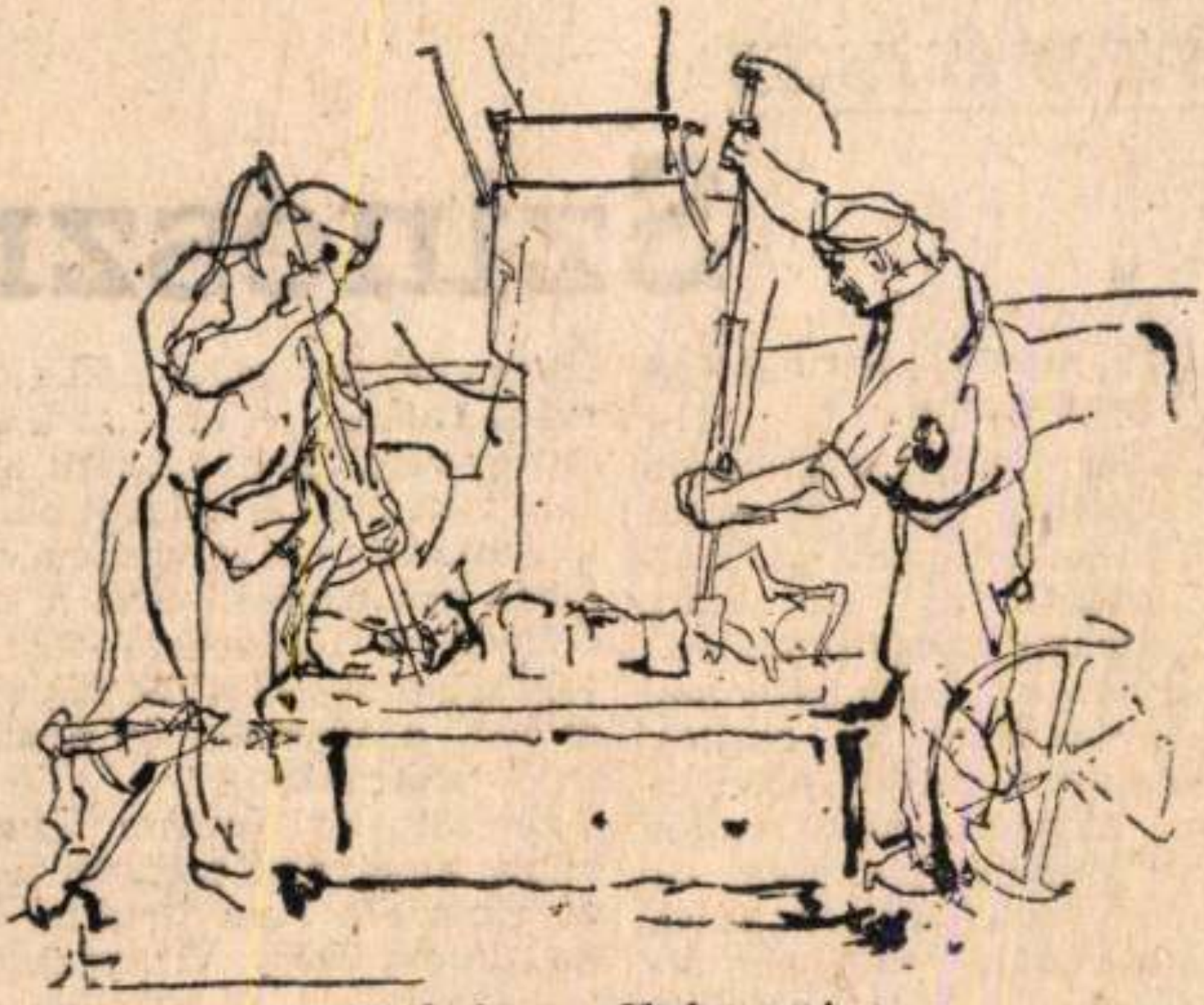

Bálványos Huba rajza

Magyar Ifjúság, 1976. szept. 18

MASZKOK ÉS ARCOK

Színészn

1. A macska kerülgeti a forró kását.

Alkalmam volt huzamosabb időt eltölteni egy önkéntes rendőr társaságában. Hajnali öttől hétig állunk az utcán, betört ablakú kocsim mellett; ő álmosan, rosszkedvűen, nem is annyira az esettől, inkább a korai ébredéstől nyúzottan; az önkéntes rendőr frissen, derűsen, eltelve az intézkedés örömével, s azzal, hogy pártfogója lehet egy állampolgárnak, akit sérelem ért.

szereppel; a tagadás pedig csalódottságként — így hát a szerepről való lemondásként is — értelmezhető. A világot jelentő deszkák nem szívlelik a csalódás beismerését, csak a küzdelmet, a fölkapaszkodást, a visszakapaszkodást és fennmaradást, a tehetség és a siker mohó akarását.

Emiatt az őszinte „nem" miatt, amelynek eredetét a tévé riportere nem firtatta, beszélgettem Dőry Virággal.

3. A macska megkóstol-

Bálványos Huba, grafika

TÁRLATOK

BNV B pavilon: 30 győzelmes év. A szocialista országok képzőművészeti kiállítása (a Műcsarnok rendezésében). — **Műcsarnok:** Szovjet szcenikai kiállítás; Sós László és Kemény Éva grafikusművész kiállítása. — **Fényes Adolf Terem:** Riger Tibor szobrászművész kiállítása. — **Kulturális Kapcsolatok Intézetének Kiállító Terme:** Posterkiállítás (július 4-én zárul!). — **Helikon Galéria:** Gönczi Tibor grafikusművész kiállítása. — **Józsefvárosi Galéria:** Birkás István festőművész kiállítása. — **Fővárosi Művelődési Ház:** Sárközi népi iparművészet és díszítőművészet; Régi mesterségek; Szebeni András fotókiállítása. (A Folklór Centrum kiállításai.) — **Pesterzsébeti Csili Művelődési Központ:** Bálványos Huba grafikusművész kiállítása. (Szocialista brigádok részére a kiállító művész tárlatvezetésével.)

— A hétvégi kulturális programokból 9.

Népszabadság. Bp. 1976. júl. 3.

Bálványos Huba

Bálványos Huba:
Acélgyári munkások

Magyar Hirlap 1975/331/8

Bálványos Huba

"Formáról formára" cimmel Vadas József két kiállitást ismertet: A Helikon Galériában Bálványos Huba, a Studió Galériában Borbás Tibor mutatta be müveit.

Bálványos Huba müvészetével kapcsolatban hivatkozik Szalay Lajos grafikusmüvészre, de inkább emlékeztetőül, mivel "csak a gyökérzet közös" egyéb hatásról nem szól.

Borbás Tibor munkáiról szintén elismeréssel ir, de megjegyzi, hogy gesztusaiban Melocco Miklósra emlékeztet.

A részletes kritikát lásd: Bálványos Huba nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. febr. 14. XX. évf. 7. sz. 13. lap.

Bálványos Huba

A Graphica Hungarica II.c. kötetben szerepel Bálványos Huba és Czinke Ferenc grafikái, litográfiái, Lenkey Zoltán rézkarcai, Gácsi Mihály metszetei.

Magyar Hirlap 1976/26/lo

Flórián László:Graph.....

Bálványos Huba

Bálványos Huba rajza: Lángvágó

Magas Huba

Bálványos Huba
grafikus

Győrben a Műcsarnokban
december 12-én nyílt meg
Bálványos Huba kiállítása.

-: Kiállítási naptár
Művészet, 1975.december - 46.oldal

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Bálványos Ilona

A Herikon Galériában Bálványos Ilona kiállítása ~~február~~ ~~25~~-án nyílt meg.

-----Kiállítási naptár.
MŰVÉSZET, 1976. február - 48.oldal.

Bálványos Huba

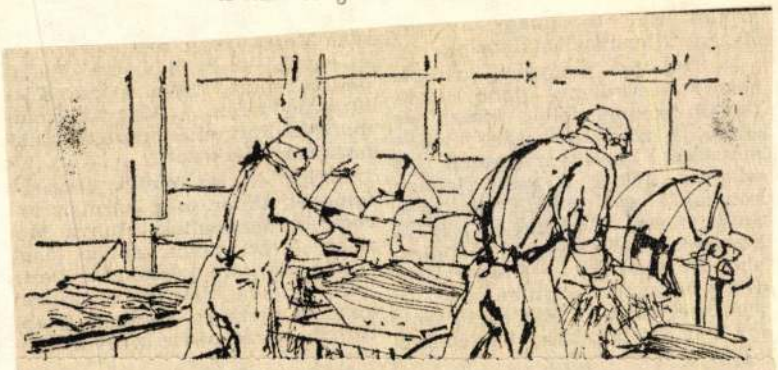

Bálványos Huba 1

BÁLVÁNYOS HUBA GRAFIKUSMŰVÉSZ a *Helikon Galériában* rendezte meg rajzokból és alugráfiákból válogatott kiállítását. Azt hiszem, nemcsak az ótestamentumi témaválasztás okozza, hogy biztos kezű vázlatai egy részén rokonvonásokat érzünk Szalay mester hasonló jellegű rajzaival. Ezek a szinte drótszövevényből tömbbé gyúrt, dinamikus figurák valóban az arra érdemes példakép oldaláról lépdelnek egyre egyénibb útjaikra, akár a *Tékozló fiúra*, az *Orángyalra* vagy *Ábrahámra* gondolunk. A bibliikus indíttatású témákat tovább variálva, mai tárgyú kompozícióiban is nagy számmal akad valami rendeltetésszerű sorscsapás. Bizonyára alkati kérdés is, hogy lapjai többségén balladás balsejtelem terhe, árnya kísért. És most nemcsak a *De profundis*ra vagy a *Balesetre* célzok.

Magyar Hirlap 1976/48/6

Wagner: Korunk hőse -szinben és vonalban

Bálványos Huba 2

Két ember című tusrajzsorozatában nem véletlen, hogy minduntalan felbukkan a keresztre feszített, meztelen „felebarát" és az őt közönyösen szemlélő vagy vádoló, vagy kinszavait jegyző (vagy tán őt rajzoló és ezzel egyben önkritikát gyakorló?) kortársunk modern öltönybe bujtatott típusa. A férfi és a nő kapcsolatát örökíti meg szinte szoborszerű összeforrottságban a *Kétten*, líraian gyöngéd mozdulatokkal a *Szerelem* (I—II.) és groteszk karikatúraszerűen a *Férfi, nő* (I—II.) Az általános emberi-érzelmi erővonalakat (barátság, szerelem, szülői szeretet) variálja az *Arcok* (I—IV.) vagy az *Ölelés* (I—IV.) négy-négy darabból álló sorozata.

Magyar Hirlap 1976/48/6

Bálványos Huba

Magyar Hirlap 1976/5o/9

Bálványos Huba rajza: Öntvénytisztító

Bálványos Huba 4

kézzel! Pedig még előfordul, hogy az ilyen ostobát hősnek véli a néző, és kitünteti . . .". Talán épp ezzel az illúzióromboló, szókimondóan szociografikus szemlélettel járul hozzá ahhoz, hogy „korunk hőseinek" hétköznapjai ünnepiebbek, problémamentesebbek lehessenek.

Magyar Hirlap 1976/48/6

Bálványos Huba

Magyar Hirlap 1976/48/6

Bálványos Huba rajza

Bálványos Huba 3

Kimondottan mai, munkástémájú tollkompozíciókat is találunk mint például a *Szállón* vagy a *Munkások* (I—IV.) című ciklus, amelyek riportszerűen, minden eszményítés nélkül rögzítik a tényeket, ahogy az már egyre gyakrabban előfordul az utóbbi időben, és nem csupán a kortársi problémákra frissen reagáló grafikában, hanem más műfajok terén is. Szándékát egyébként megfogalmazza szavakban is: „... Kényszert érzek: megfejteni, amit átélek... Leírni, magyarázni, értelmezni kell a dolgokat. Már többről van szó, nemcsak arról, hogy fogóval nyúljunk az anyaghoz, ha meleg, ne puszta

Magyar Hirlap 1976/48/6

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

Bálványos Huba

1976 AUG 2

1021

BÁLVÁNYOS HUBA *rajza*

gy ez iga
n, de a k
or igénye
Minden
kivenni
nolyan g
k engem
Tágyújtok
ar, hogy

Jánóczki Simon

labdások,

vesség emlékei, metszetek, fe
mények, jellegzetes iparművész
tárgyak, fényképek, ipari emlék
stb. illusztrálják az 1873-ban E
dapest néven egyesült három
város: Buda, Óbuda és P
múltját és az utolsó 100 év
lődésének legfontosabb állomás

A II. emelet „Régészeti ásat
sok Budapesten" című állan
kiállításán a Budapest területén
környékén feltárt ős- és ók
emlékek tekinthetők meg.

Mindenki számára hasznos
mereteket nyújt az I. emelet
levő időszaki, életmódtörténeti
állítás, amely a látogatók elé tá
a fővárosi emberek otthonát,
múltunk gazdag, történeti érté
tárgyi emlékei segítségével muta
ja be: hogyan laktak elődeink, k
társaink.

A látogatók megismerhetik a l
kóházakat kívül és belül. A tá
sadalom különböző rétegeih
tartozók életmódját, otthoni körü
ményeit sokoldalúan, gazdago
mutatja be a kiállítás a XVII
századtól napjainkig.

A Vármúzeum az Erzsébet-h
budai hídfője felől szép parko
keresztül; a Dísz tér felől, s
Clark Ádám térről induló „V" je
zésű buszról való leszállás utá
a Palota udvaron keresztül köz
líthető meg.

A római kori emlékeket bem
tató Aquincumi Múzeumokat o
tóber 31-ig tekinthetik meg a lát
gatók.

**AQUINCUMI MÚZEUM. A RO
TERÜLET ÉS A KÖTÁR**

Bp. III., Szentendrei u. 139.

Gazdag római kori leletek
kerámia-, üveg- és bronzedénye
kő-, agyag- és bronzszobrok; has
nálati tárgyak; munkaeszközö

VADAS JÓZSEF:

BÁLVÁNYOS HUBA

Formáról formára

A kritikusnak is repülni volna kedve

Borbás Tibor

kiállításán a *Stúdió Galériában*. Mert minden szobor száll. A figurák és a drapériák is. A költők és nem-költők úgyszintén. Az emberek és az állatok egyaránt. Bármi a téma, bármi a műfaj, bármi a gondolat. Csak sorolom a művek címeit, amelyek már önmagukban jelzik ezt az aerodinamikus szándékot: *Kifulladás, Úszó szobor, Röpülő lovas, Zuhanás.*

Csupa nagy szobor (végre egy fiatal művész tárlatán legalább jelentős méretű munkákat látunk); csupa nagy téma (végre nem főiskolai stúdiumokat látunk) — az elmúlásról, a költészetről, a szerelemről. Semmi szerénység, vagy kisebbrendűségi érzés nincs Borbás Tiborban: ki meri mondani hangosan, amit gondol; s még azt sem titkolja előttünk, hogy mi nem jutott az eszébe. Ha a drapéria kavarodik, akkor úgy kavarodik, hogy alig látszik ki alóla a belécsavart emberfej.

Minden elem mozog, kizárólag a fantázia nem szárnyal. A nézőé még csak-csak: a másoktól ismerős és hatásos megoldások, legalábbis átmenetileg, megindítják a képzeletet. Megindítják a borzongást már a sejtelmeskedő beállítások is: a nézőnek hátat fordító Léda és Ady, az ajtón kopogtató Krúdy-figura — akár csak elmondva is — kellemes bizsergést okoz. Ez a jól induló bizsergés azonban kényelmetlen zsibbadássá változik Borbás Tibor szemérmetlensége jóvoltából.

Mert minduntalan — minden szobrászi megnyilatkozásával — Melocco Miklósra hivatkozik. Már a művek anyagával is: egy kivétellel csupa fehér gipszplasztikát látunk; nem kevésbé a tematikával: Borbás is a századelőt, Ady szecessziójét eleveníti fel munkáiban; leginkább is a stílussal: ezzel a pop art közönségességére emlékeztető fanyar naturalizmussal, a részletek természethű megmintázásában. Olykor mintha másolna Borbás Tibor: Szabó Lőrincről készített portréja Melocco Miklós Radnótijának és József Attilájának gesztusait idézi. S még mindig nem volna baj — a technika azonossága sem, a közös élményanyag sem, a stiláris fedés sem. Ha Borbás Tibor nem éppen abban különböznék választott mesterétől, hogy ezt a nagy felkészültséget igénylő vagány és szeretetteljes deheroizálást — a múlt aktualitását — Meloccónál erőtlenebb, elnagyoltabb és tetszetősebb szobrokkal kísérli meg.

A *Helikon Galériában* kiállító

Bálványos Huba

rajzainak is vannak előzményei a magyar művészetben. Nekem elsősorban Szalay Lajos expresszív indulatú grafikáit juttatják eszembe: azokon figyelhettük meg először grafikánkban ezt a göcsörtös vonalvezetésű és mégis hallatlanul célratörő stílust. De tegyük hozzá csak a gyökérzet közös. Hiszen Bálványos Huba szálkás hatású előadásmódjának semmi köze a mitológiához. Nagyon is hétköznapi alakok jelennek meg műveiben. Tragikus hősök és mindenre képes héroszok helyett fáradt és esendő, piszkos és csúnya embereket látunk. Mondanám: munkásokat és autószerelőket, de még ez a megjelölés is félrevezető, bizonyos általánosításra utal. Márpedig Bálványos Huba művészete mindennapi tapasztalatok és konkrét élmények közvetítésére vállalkozik— retus és kölni nélkül.

Amiből — szerencsére — semmi rossz nem következik. Naturalizmus és unalom sem. Először is azért, mert a vonal a lehető legvégletesebb elvonatkoztatás. A mindennapi valóságban — megfoghatóan — nem lelhető fel. Másodszor és főképp azonban azért érezzük jól magunkat a kiállításon, mert Bálványos szereti a vonalat és érti törvényeit. Ha nem ismernénk fel a keresztre feszített és a szabad ember jelenetét, akkor is izgalomba hozna bennünket a fekete tus szinte drámai játéka. Bálványosról nemcsak azt kell elmondanunk, amit kevés művészről mondhatunk el manapság, hogy tudja a mesterségét. De a kevésbé megtanulható dolgokkal is tisztában van: érzi, hol lazíthat a feszes körvonalon, mikor kíván a szem egy-egy vastagabb kontúrt, vagy — az egyhangú formák után — közönséges pacnit.

A katalógus előszavában így vall hivatásáról: nem a forma, hanem a tartalom foglalkoztatja. Nem érdemes vele vitatkozni. Bálványos maga cáfol. Azzal, hogy rajzainak esztétikai közlendőjük is van. S e pozitívum mellett a tartalmat is helyettesítő stílussal. Egyet kell értenünk vele: a mondandó az elsődleges. Csakhogy az autószerelő ábrázolása akkor lesz teljes értékű realizmus, ha a valóság elemeinek szelekciójával és értelmező elemzésével társul. Ez a szelekció és elemzés olykor még gyengéje Bálványosnak; gyakran a forma — egy-egy bizarr kanyarulat vagy izgága vonal — szüli az újabb formát. Ha Borbás Melocco modorának foglya, Bálványos a saját stílusáé.

Élet és Irodalom, Bp.
1976. FEBRUÁR 14.
XX. évf. 7. sz. 13. lap.

getáriánus táplálko-
r eredetileg növény-
i teljesítményre ké-
illetőleg a minden-
.) a rák oka a hely-
ikor még evett húst,
en, kellemetlen sza-

rti a szakmáját, ez
cs. Két Sudermann-
f többször adott je-
előadásokra. A Chef
ni beszélgetés során
r Richard következ-
t. Az operáiban nem
alkürökben se volt
yában se. Manzialy
agy becsapókról pa-
ölnek a források, a
főznek meg főznek,

és 28-án több ízben
zadost. Milyen pici-
es. Salzburgi. Man-
kemény, imponáló nő
zítheti azt a kis tes-
hite. Vitorlázórepülő
emzetiszocialista, fa-

nödlingi káplán, hit-
g. Én vagyok az út,
enem, milyen csinos

Reitsch százados a
behozta Greim lova-
eseler Storchot talá-
esült. Reitsch simán
rban, kiemelte a se-
erautót, a bunkerig
ő nő, mi? Manzialy
ő egyik végén, ami-
n Goebbelsnével be-
gesztusait. Reitsch
a levegőt. Már nem
századosnő 28-án si-
n vezérezredest Ber-
kis Arado-gépen, és
bbinba, és szenvedé-
csapatokat követel
ltól.

ell végeznem, Herr
ok. Intendánsnak cí-
zmester. Bajor ven-
tosra veszi, hogy az
ntendáns nevezte el

mentek, de lenn is sokan vannak még: a biztosan kibombázottak, kiégettek és félénkek ott alszanak. Az illető a nőhöz hajol, arcába néz, különös szagot érez. Ettől meghőköl, fölegyenesedik és elmegy.

Szakismereténél, évtizedes gyakorlatánál több kell ahhoz, hogy egy diétás szakácsnő hervadt labodából, szikkadt répából meg gyökérből, rebarabából, csírázó krumpliból meg szárított vackokból még húsz-harminc napig változatos étlapot bírjon összeállítani. Több kell. Okoskodás nem kell. Higgy és dolgozz. Szolgálj.

Aznap késő este, miután dr. Stumpfegger a bunkerműtőben megoperálta Greim lovagot, Hitler még magához kéreti Hanna Reitsch százados, és személyesen átad neki egy kéksavas ampullát. Hanna, maga is azok közül való, akik velem együtt fognak meghalni. Mindegyikünknél van egy ilyen kis méregfiola. Előzőleg még, amikor a sebesült Greimot leviszik a Führer elé, a vezérezredes dicsérő jelentést tesz Reitsch százados bravúrjáról, mire a Führer: Igenis van még a világon, aki bátor és hű! Manzialy ezeket Lingétől hallja.

A dicséretről meg az ampulláról Reitsch is ír az emlékirataiban. Dobbinból Königgrätzbe repül, onnan Zell am See-be, onnan földi úton hazajut Salzburgba. Hozzátartozói nem élnek, öngyilkosok lettek. Emlékiratait 1951-ben adja ki, majd Ghanába szerződik, kiképző pilótának. A szakácsnő Reitsch egyéniségét csak április 28-ig ismeri.

Zöldáru híján tortákkal, süteménnyel, krémmel teszi változatossá az étlapot. Kalóriákat számol, szénhidrátot milligrammoz, táblázatok és szorzószámok évtizedek óta a fejében. Hitler édesszájú. Egyik életrajzírója szerint az utolsó hónapokban tortahabzsoló emberi roncs.

Mindvégig főz. Az utolsó héten zavaró, hogy egyszerre vannak, akik mást gondolnak. Mintha mást gondolnának, de nem mondják, mit. Amikor viszont megjönnek az árulások hírei, hogy a Birodalmi Marsall, hogy a Reichsführer SS, akkor az a dühöngés, az az ordítozás, Frau Christian sikoltozva sír, átkozódik.

A Führer nem bízik a kéksav hatásában. Linge híre. Ezért előbb megmérgezteti a kutyáját. Tudja, hogy Rasputinnal azért nem végzett a kéksav, mert cukros süteménybe keverték a mérget. A cukor semlegesíti a cianhidrogént. A kutyával a kísérlet előtt cukros moslékot lefetyeltetnek. Akkor nincs

elkészíti. De ide ne hordjon saját ebédet.

A tápanyagok többfélék, úgymint: szervesek, szervetlenek, valamint olyan szerves anyagok, amelyekben számottevő mennyiségben vannak jelen szervetlen anyagok is, például sók. A tápanyagokat jellemző összetételük szerint osztályozzuk, úgymint: fehérjékre és szénhidrátokra. A tápanyagok biológiai értékét kalóriatartalmukkal mérjük. Ez értékesíthető, úgynevezett aktív részükben van. Más részük megemészthetetlen, ezt nevezhetjük passzívnak. Dinamikus tápanyagokról a szakácsnő nem hallott.

A nadrág, miután a kézitáskát kivette a korcából, határozottan bő, de a csípője megtartja. Manzialy inkább sovány, csontos. Örökké dolgozott az ember, futkosott, ugyan mikor hízott volna el. Gertrud Junge feneke nagy, előtte, a lépcsőn. Mögötte ki jön? Mindegy. Dobhártyaszaggató robbanások odafönn.

Hanna Reitsch mélységes megvetéssel ír a memoárjában Eva Braun jelentéktelen egyéniségéről. Az a nő az utolsó pillanatig nem csinált mást, csak szépítkezett, fésülködött, minduntalan átöltözött, körmeit ráspolyozta. Reitsch évek múlva is undorodik Hitlerné szánalmas kispolgáriságától.

A házasságkötés után Hitler, Hitlerné, néhány adjután, a két titkárnő és Konstanze Manzialy átmennek Hitler nappalijába, ahol megisznak egy pohár pezsgőt, és a régi szép időket említik. Igenis, köszönöm szépen.

Ebéd délután kettőkor. Étlapja ismeretlen. Az asztalnál négyen ülnek: Adolf Hitler, Gertrud Junge, Christianné, Konstanze Manzialy. A Chef, gondoskodóan: Szeljen magának a tortából, Fräulein Manzialy. Több torta nem szükséges. Hitler Adolfné saját szobájában ebédel, egyedül.

Konstanze Manzialy az alagútban nem tudja, hogy másutt van.

Az illető, aki föléhajol, megérzi a szájából áramló keserűmandula szagot. Fölegyenesedik és otthagyja. Öngyilkos ilyen órákban az lesz, akinek van mitől félnie, és akinek volt mitől félnie, annak a holttestét minek vegye pártfogásába az, akinek egyébként nincs mitől félnie, de még meggyanúsíthatják, hogy van.

A halott nem tudja, hogy a nőknek személyesen kiosztott kéksavas ampullát mindössze hárman harapták el. Hitler Adolfné, Goebbels Józsefné és egy szakácsnő.

Bálványos Huba

"Folyóson" c. -két alakot ábrázoló- rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Fenti rajzot lásd: Berki Viola: "Népballada" c. képének hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. jan. 17.
XX. évf. 3. sz. 2. lap.

Bálványos Huba

A Helikon Galériában nyitják meg február 5.-én Bálványos Huba grafikusmüvész kiállitását.
A Szentendrei Müvésztelep Galériában Lehoczky János kovács-iparmüvész rendezett kiállitást. A megnyitás napja február 1.
A kulturális eseményeket ismertető rovat közleménye.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. jan. 31.
XX. évf. 5. sz. 8. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 NOV 19
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba.
1021

BÁNYÁSZOK

Bálványos Huba rajza

Több gépgyári dolgozó üdül

Az elmúlt évben a DIGÉP-nek juttatott SZOT-üdülőjegyek 57 százalékát kapták fizikai állományban levő dolgozók. Az idén ez az arány 60,8 százalékra nőtt. A valamivel több mint 500 beutalt közül 30-an pihenhettek külföldön. 12-en hajón, 26-an szanatóriumban. A családos beutalók száma viszonylag kevés, 46 volt. Az üdülőjegyhez jutott dolgozók közül tízen — a szakszervezeti alapszervek javaslatára 4826 forint térítési kedvezményt kaptak. Amennyiben azonban azt nézzük, hogy ilyen célra 100 ezer forintot szavaztak meg a DIGÉP-ben, látható, hogy az alapszervek korántsem használták ki a lehetőségeket...

A diósgyőri vállalat Hajdúszoboszlón, Balatonboglár-on, Sebesvizen és Zsóri hőfürdőn üzemeltet saját, vállalati üdülőt. Ezekben az idén eddig 2751-en pihentek a vál-

Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JAN 25

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

MAGYAR HÍRLAP K

1021

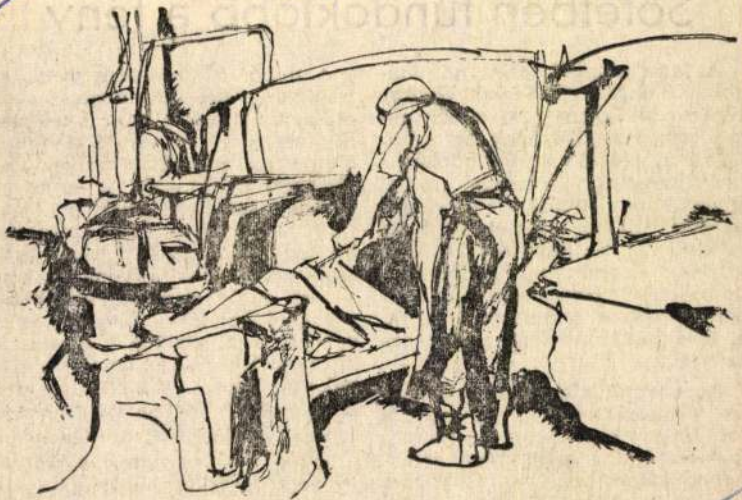

Bálványos Huba rajza: Lángvágó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR NEMZET
BUDAPEST, IX., Üllői út 21

Sötétben tü

A fenti címmel látott napvilágot Kolozsvárott *Szabó György* római szállóige- és aforizmagyűjteménye. Művének összeállítását a szerző azzal indokolja, hogy részint „a nagy római klasszikusok (máig sem eléggé ismert) művei kiaknázatlanok, részint a szállóigéket gyakran hibásan citálják, pontatlanul alkalmazzák". Hozzátehetjük, hogy ismét máskor pedig cifraságnak, a gondolat hiányának pótlására szánják.

Az ezernyi aforizmát magában foglaló kötetben negyven szerzőt találunk, s ezen belül öt klasszikus osztozik a gyűjtemény felén: *Seneca, Horatius, Ovidius, Cicero* és *Publius Syrus*. E névsor azzal biztat — s az egyhuzamban való végigolvasás bizonyítja —, hogy

A tömör és szellemes megállapítások zöme természetszerűen etikai tartalmú, s mint ilyen, tanító célzatú. A szerző azonban megtetézi munkáját művelődéstörténeti utalásokkal is, amelyek egy-egy szállóige útját (változatait) jelzik az európai kulturális körben. Különösen izgalmasak számunkra azok a vonatkozások — és erről szívesen olvastunk volna többet is —, ahol a szerző egy-egy klasszikus aforizmát közmondáskincsünk megfelelőjével vet össze.

A gyűjteményben találjuk az alábbi aforizmát: *Quantum quisque sua nummorum servat in acca, tantum habet et fidei.* (Mindenkinek annyi a becsülete ahány aranyat őriz szekrényében.) Elmult szemlélet, amely

Bálványos Huba grafikus

Dec. 1.-én megnyílt a Miskolci Galéri-ában a miskolci téli tárlat. – A Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsa díját a művész nyerte el.

(bm): Megnyílt a miskolci téli tárlat, Északmagyarország, 1974. dec. 3.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1975 NOV 18

Bálványos Huba

1021

G 4

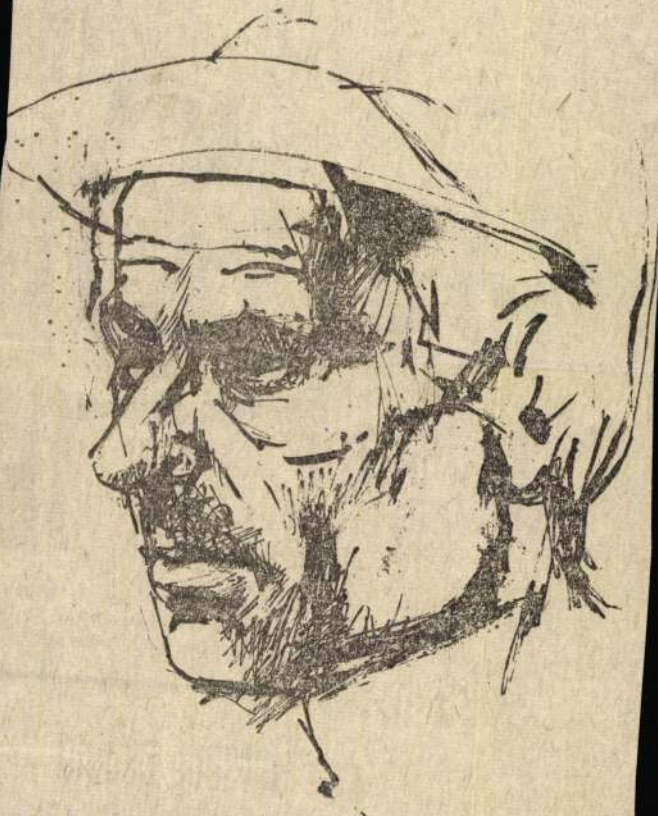

VASONTO

Bálványos Huba rajza

k
óhöz

k annak érdekében is, gy a fiatalok letelepedé- ez megteremtsék a felté- eket. Ami azt jelenti: vi- onylag rövid idő alatt la- st biztosítanak az arra ényjogosult. Kazincbarci- n letelepedni szándékozó taloknak.

— Tudjuk jól — hangsú- ozza Szoboszlai Árpád —, gy a munkaerő biztosítá- hoz az egyik legjobb és gjelentősebb forrás a ren- lkezésre álló létszám. Ez- l kell tudni helyesen, ha- konyan gazdálkodni — ha ükséges, átcsoportosítani. em túlórákkal, nem indo- olatlan többletmunkával. anem ésszerű munka és zemszervezéssel, amihez

Mintegy 1500 embert foglalk relt központi üzemben több végére 160 ezer pulóvert kés

Borsodi csapat — országos döntőben!

A Magyar Szénbányászati

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 DEC 6

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba
1021

1975. d

TANÍTÁSOK I.

Bálványos Huba rajza

mbat

ügyi revíziók asztalatai

ztérium Bevételi Főigazgatóság gatóságának megállapításai

lődés üteme, de még jelen- s azoknak a termékeknek z aránya, amelyek gyártása meglevő termelési eszkö- ökből, vagy technológiából dódóan, a gazdaságtalanság llenére nem szüntethető eg. Ezeknél fokozottabban lőtérbe kell helyezni a gaz- aságosság javítását.

Takarékosság, belső ellenőrzés, munkaszervezés

Legidőszerűbb feladataink özé tartozik a gazdálkodó ervek takarékossági intéz- edéseinek és azok végre- ajtásainak figyelemmel ki- érése. A takarékossági ter- ek realitását, megvalósulá- át vizsgálva az a megálla- ításunk, hogy a vizsgált örben a tervek megvalósí- ása jó ütemben halad, ez vben a gazdálkodó szervek lőző évi nyereségük 10 szá- alékát kitevő megtakarítást ívánnak elérni. Megyénk- en a megfigyelt 23 egység ves tervének 62 százalékát alósította meg féléves szin- a központi irányítási lét- szám átlagos növekedése. A kívánt mértékben nem fejlő- dött az ügyvitel-gépesítés sem, és ahol e területen fej- lesztés volt, ott sem követ- kezett be megtakarítás az adminisztratív létszámban.

Az ipari anyagellátás rend- je, szervezettsége azt mutat- ja, hogy az ipari vállalatok — főleg a kisebb tanácsi vállalatok és szövetkezetek — sok esetben nem tudják anyagszükségleteiket a gyár- tó vállalatoktól beszerezni. Megrendeléseiket nem fogad- ják, a szállítási határidőt nem tartják be, több eset- ben a beszerzésre bolti egy- séget jelölnek ki. Ezek a ter- mékforgalmi utak a szabály- talanság mellett jelentős többletköltséget okoznak és drágítják a termékek árát. Vizsgálataink több kiskeres- kedelmi vállalatnál és szö- vetkezetnél — forgalmuk növelése érdekében — nagy- mértékű ipari anyagellátási, termelőeszköz kereskedelmi tevékenységet állapítottak meg. Ez a tevékenység jog- talan haszonszerzést idéz elő, melynek elvonására minden esetben gazdasági bírság kiszabását indítvá- nyoztuk.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 NOV 30
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

1021

SZÓTLANUL

Bálványos Huba rajza

tárba

Miközben cipőmre az új hó rátapad és sokadszor borzadok meg a gúnyosan muzsikáló szélben, megértem, hogy a mezőőri munka nem sétaút a határban.

Igaz, ez a határ mindig más... Évszakok jönnek, évszakok mennek. Ősre tél jön, télre tavasz...

— Érezni a föld szagát, látni a sárguló kalászosokat, az örökké változó tájat, ez ami szép ebben a szakmában. A csend, a nyugalom a mai rohanó világban megfizethetetlen...

Persze Szeberin Vendel dolga nemcsak a békés szemlélődés. Figyelni a termést, észrevenni a betegségeket, ember vagy állat okozta károkat. Egyszóval, óvni a szövetkezet vagyonát.

Kereszthöz érünk. Véget ér a hóval megszórt szántás feketéje, és a friss hó között zöldbevált minden. A világosodó reggelben sűrűn zöldellő búzavetés mellett haladunk tovább.

— Előtte itt lóhere volt — mutat körbe, de tekintetünket csak menet közben hordozzuk végig a hatalmas táblán.

Egy útszéli szalmakazal mellett végre mégis megállunk. A táskából termosz kerül elő. A „melegítőből" bikezet, mégis rossz volt látni, a földön heverő szőlőfürtöket, a fekvő kukoricát, naparaforgót.

Itt elhallgat. Újabb falatot készít, aztán megint belekezd:

— Viszont a kellemes ősz mindenért kárpótolt. Nyugodtan vethettünk, jó idő volt az őszi szántásokra is...

Mire végzünk a reggelivel, teljesen kivilágosodik. A hószállingózás is abbamarad. A falu felől harangszó hallatszik. Ahol állunk látni néhány hócsipkézte piros tetős faluszéli házat. Távolabb a látóhatár, a Bükk világosszürkében ködlő hegycsúcsai zárják le.

Nyugodt a határ, csak a szél botladozik a szelíd dombok között. Visszafelé indulunk. Befelé a faluba. Búcsúzunk a határtól. Én végleg, ő délutánig. Akkor újra jön, ki tudja hányadszor a hat év alatt. Hozzá tartozik az életéhez a határ. Munkahelye! Akár a kohásznak a gyár, vagy a mérnöknek a tervezőiroda. Neki a határ jutott. A határ, amely mielőtt félálomba dermed, ideadja értékeit... Nekünk embereknek.

Hajdu Imre

1975 DEC 21

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba
1071

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba:
Acélgyári munkások

SZAKÍGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-088, 387-748, 340-726

Exp

Írta: dr. Salusinszky I

Az ötödik ötéves és az 1976. é
terv *fokozott* követelmények
támaszt az exportfejlesztés
szemben. Az országgyűlésen
szó esett arról, *milyen feladatok
jelent ez a Magyar Külkeresk
delmi Bank részére, milyen es
közök állnak a bank rendelkezés
re az export, az exportképess
fejlesztésére?* — joggal vetőd
fel ez a kérdés. Mielőtt erre v
laszt adnék, utalok egy olya
világszerte tapasztalható jele
ségre, hogy a nemzetközi nag
bankok a szorosabban vett finan
szírozási tevékenységen túl egy
inkább *bekapcsolódnak* a nemze
közi kereskedelmi tranzakció

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

1975 DEC 30

G 4 1024

Tanítások II.

Bálványos Huba rajza

ések elé

lkészülés időszakában min-
enre kiterjedő, alapos hely-
telemzést végeztek. Nincs
hát szükség az ismételge-
sekre, viszont a „hogyan
vább"-ra, a jelenlegi prob-
mák megoldására, a hatá-
ozatok maradéktalan vég-
ehajtására célszerű nagy
ondot fordítani.

Helyes, ha a beszámoló
aggyűléseken a vezetőségek
eszámolói kiterjednek a
árt vezető szerepét, a poli-
kai, ideológiai, szervezeti és
selekvési egység érvénye-
ülését érintő kérdésekre; ha
oglalkoznak a pártmegbíza-
ások teljesítésével, a párt-
soportok munkájával, a
árttagok nevelésével és a
ártépítő munkával összse-
üggő kérdésekkel is.

Az üzemi pártszervezetek-
ben például célszerű érté-
kelni azt is, hogy az adott
üzem, vállalat, gazdasági
egység kommunistái hogyan
vették ki részüket a vállala-
ti, üzemi tervek teljesítésé-
ből — miként mutattak pél-
dát a hivatali és intézményi
pártszervezetekben, s hogy
az ott dolgozó kommunisták
hogyan segítették az adott
hivatal, intézmény alapve-
tő feladatainak megoldását.
Fontos természetesen az is,
hogy a beszámoló taggyűlé-
sek — az értékelésen túl —
mutassanak utat a kommu-
nisták számára a politikai

Fogyasztói

Árak é

**„Annak érdekében, hogy
dése a tervezett keretek kö
kell az árfegyelmet, az ára
indokolatlan áremelkedések
lyozását." (Németh Károlyn
Bizottsága titkárának az ors
szédéből.)**

Borsod megyében a szak-
szervezeti fogyasztói érdek-
védelem időben két szakasz-
ra bontható. 1973 előtt az
ellenőrzésekre, az ellenőrök
egyéni kezdeményezései vol-
tak jellemzőek. A 800 ellenőr
munkája, irányítása túlnyo-
mórészt megoldatlan volt.
Nem volt megfelelő az ellen-
őrzés hatékonysága sem.

A problémák ismeretében
új hálózat kiépítése vált
szükségessé, amelynek mun-
káját az állami kereskedel-
mi felügyelet különböző he-
lyi szerveivel is össze kellett
hangolni. Az átszervezés
után 1974-ben már kedve-
zőbbek a tapasztalatok. Az
ellenőri tevékenység 80 szá-
zaléka már irányított volt,
így hatékonysága is sokat
javult.

1975 első fél évében a ke-
reskedelmi felügyelőségekkel
közösen végzett vizsgálatok-
ban még nagyobb a módsze-
resség. Így a vizsgálatok ki-
terjedtek: a gyermekellátási
cikkekre, a húskészítmények-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1973 NOV 25

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

1021

G 4

VASMUNKAS

Bálványos Huba rajza

(II.)

rmelés

miért egyszer már megdol-
oztunk . . .
Nem sokkal jobb a helyzet
frontot kiszolgáló különfé-
e vágatokban sem. Vissza-
elé jövet a front baloldali
zárnyának légvágatában a
azai szénbányászatban pél-
átlanul nagy nyomás követ-
kezményeit láthatjuk. Az erős
célból készült úgynevezett
H-gyűrűket a nyomás úgy
yűrte össze, mintha sztaniol-
apírból készültek volna.
Ezeken a részeken nagy lét-
zámú, sok műszakszámot kö-
vetelő állandó fenntartási
munkálatokra van szükség.
Vannak helyek, ahol nem-
hogy a normális nagyságú,
le a speciális célokat szol-
gáló kisebb méretű csille
sem fér el, és a helyreállítá-
si munkán dolgozó bányászok
ülve, térdepelve kénytelenek
dolgozni. A nagy nyomás el-
len úgy próbálnak védekezni,
hogy a helyreállítás során a
nagyobb nyomásnál sűrűbben,
sokkal nagyobb teherbírású,
erősebb, acélból készült TH-
gyűrűket építenek be, még-

Hogyan le
egyn

Egymillió dollár nem kis összeg! Különösen akkor, ha figyelembe vesszük; mindezt, sőt ennél csaknem háromszázezerrel többet egyetlen vállalat — mégcsak nem is a legnagyobbak közül való — kilenc hónap alatt takarította meg a népgazdaság számára. Azzal, hogy a korábban tőkés országokból származó alapanyagok jó részét ezután, illetve már idén is szocialista országokból szerzik, pontosabban szerezték be.

A szakemberek dollár-, illetve tőkésimport kiváltásának nevezik az ilyen „áttelerelést." Nem másról, mint arról van szó, hogy a tőkés országokból beszerzett alapanyagok helyett lehetőleg házai előállítású, vagy szocialista országokból származó anyagokat használnak fel és abból a korábbival azonos minőségű termékeket állítanak elő, — az „áttelerelés" folytán olcsóbban

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JAN 17
ÉLET ÉS IRODALOM

Bálványos Huba

1021

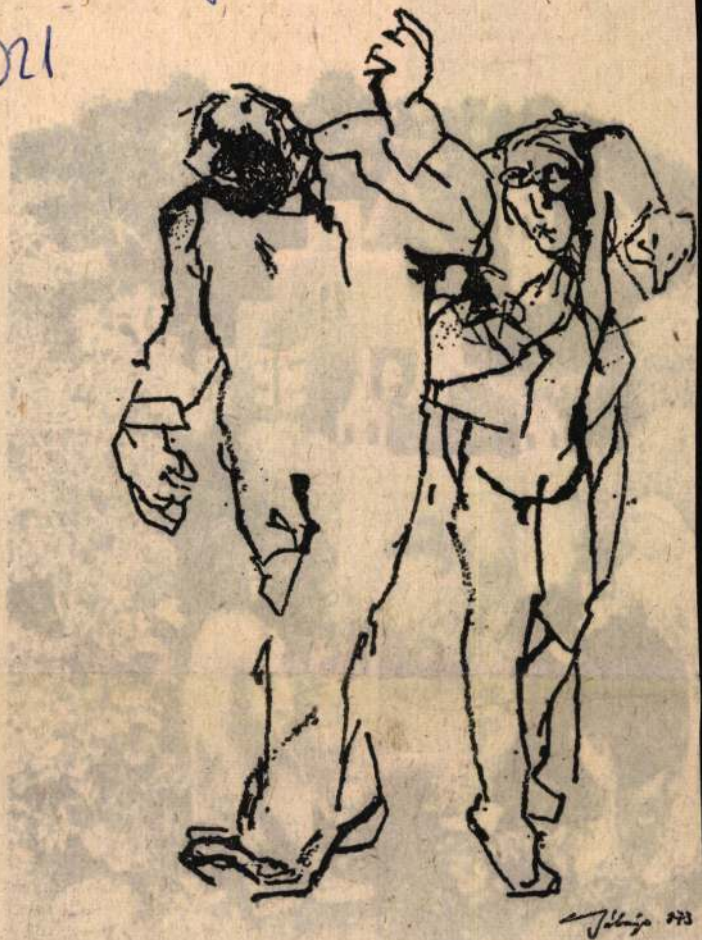

Bálványos Huba: Folyosón

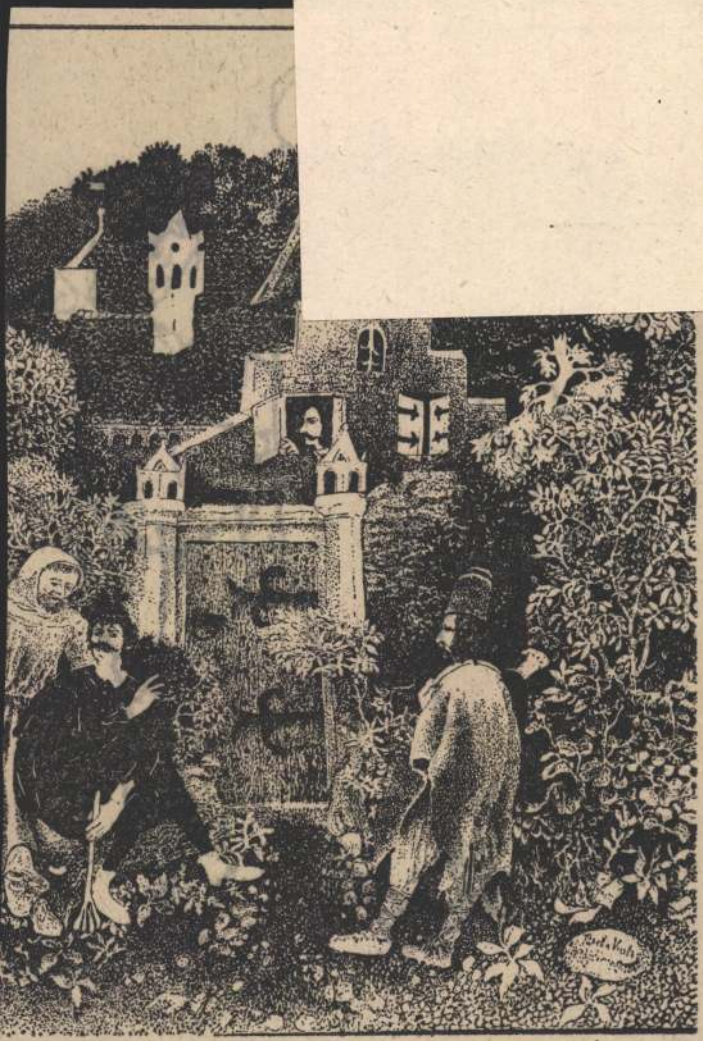

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Világosság

Bálványos Huba

/ 1021

Bálványos Huba: Pihenők

...sportjai által minősített szimbolikus értéke
...n, e jellemzők alapján kategóriák képezhetők, a ka-
...góriákkal azonosított személyektől pedig meghatá-
...zott viselkedés várható el. Ebben a felfogásban a
...év például annak az egytagú kategóriának a szim-
...óluma, amelynek egyetlen eleme a név birtokosa.

...szerep-internalizáció fogalmát a szociális szerepek-
...el kapcsolatban széleskörűen alkalmazzák. Ha va-
...ki egy szociális, pl. foglalkozási szerepet a praxis-
...n, vagy azt megelőzően internalizál, az én-képé-
...k részévé válik, én-identitásának része lesz. A kü-
...nböző szerepek internalizáltsági foka eltérő lehet,
...különbözhetnek a szerepek abban a tekintetben is,
...gy milyen fontosak az én számára (az ún. ego-invol-
...ltság foka szerint). Az a foglalkozási szerep például,
...nelyet az egyén hivatásként gyakorol, a szerep ma-
...s fokú internalizáltságát és erős én-bevontságot té-
...ez fel. Ez a szerep kialakít és felerősít olyan sze-
...lyiség-vonásokat, amelyek a szerep gyakorlásához
...kségesek, teret enged a szerepbe illeszkedő szemé-
...ség-tendenciáknak. A szerepet és a szerep-interna-
...ciót azonban Goffman és Stone nyomán a hagyo-
...nyos szociológiai felfogásnál tágabban kell értel-
...znünk, mivel ez — úgy tűnik — az interakciók
...chológiai dinamikájának, ezáltal a szerepkonflik-
... jelenségének differenciáltabb megközelítését te-
...hetővé. A szélesebb értelmezésben szerepet hatá-
...ak meg azok az elvárások is, amelyek egy sze-
... bármely szociális objektivációjához, szociálisan
...sített tulajdonságához kapcsolódnak. *A minden-*
... interakciókban a partner viselkedését (elvárásait)
...pusztán az aktor helyzetnek megfelelő pozícióidenti-
...ti. az aktor bizonyos szociális státuszt, pozíciót fog-
...), hanem az aktor „egész" szociális identitása ha-
...a meg.

...t jelenti, hogy a partner az aktort nemcsak az

lajdonképpen három sze
ciális szerep, amely a tá
pontjához — pozíciójáh
normák, jogok és köteles
objektivációkhoz kapcs
szerep) és az interakciós
szociális identitáshoz ka
(integrált szerep), amely az előbbi kettőből szerveződik. Alkalomadtán a fogalmi differenciálást is el kell végezni, azonban jelenleg — jobb híján — jelzős szerkezettel szemléltejük a különbséget. (A szerep-integráció problémája részletesebb vizsgálatot igényel. Nyilvánvaló, hogy vannak helyzetek, amelyekben a pozíció-identitás, más helyzetekben pedig a szociális-identitás más elemei dominálnak), a folyamat pszichológiai természetére nézve azonban megkockáztathatunk néhány feltételezést. Feltételezzük, hogy a partner szerep-integrációja olyan *kognitív folyamat*, amely két, *egymástól elválaszthatatlan* mozzanatot tartalmaz:

1. az aktor pozíció identitásainak (a társadalmi tagolódás mentén elfoglalt pozícióinak) és személyes objektivációinak (szépség, becsületesség) észlelése alapján a partnernek létre kell hoznia az aktor valamilyen egységes kognitív reprezentációját. Ezt az egységes kognitív reprezentációt a kognitív pszichológiában elfogadott metaforával a *cselekvő személy* (az aktor) *képének* nevezzük.

2. A kép elemeihez hozzárendelt viselkedési szabályokból kell egységes (integrált) szerepet szerveznie, amelyet ezután saját viselkedésével tükröz a cselekvő személynek.

Feltételezzük továbbá, hogy a cselekvő személy képében „tükröződik" a partner helyzetdefiníciója is, mi-

[25] *Stone* ezt az elképzelését *Banton* idézett könyvéről írt bírálatában fejti ki. (American Journal of Sociology, 1966, Vol. 31, 809 ...)

Bálványos Huba grafikus a miskolci grafikai kiállítás, mely több mint száz alkotását tartalmazza, jan. 4.-ig látható. A művész szociális érzékenysége tűnik ki.

Sasvári Miklós: a VII. országos grafikai biennálé, Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 23.

Bálványos Huba, grafika

— BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész kiállítása hétfőn nyílt meg Salgótarjánban.

— Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. máj. 18.

Balványos Huba, grafikus

L.: Lelkes András

—: A hétvégi ... 9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1976 febr. 7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 NOV 22
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

1975. no

1021

Unoka

Bálványos Huba munkája

per szava az irányításban

mi demokrácia
kásosztály hatalma

hozták az üzemi demokrácia fórumainak bővítését is. Az üzemi demokrácia egyik jó fóruma a *termelési tanácskozás*, melynek tevékenységét napjainkban már *rendszeresség* és *tartalmi szín naljavulás* jellemzi. Hasonló a helyzet a *brigádgyülésekkel*, *rétegmegbeszélésekkel*, melyek szintén jó lehetőségei az üzemi demokrácia fejlesztésének. Tapasztalat az is, hogy a kisebb egységekben megtartott értekezleteken a dolgozók bátrabban elmondják véleményüket. S ahol rendszeresen visszatérnek az elhangzott javaslatok sorsára és a beszámolók is „gondolatébresztőek, ott alkotó, sokrétű vita bontakozik ki. Egyre nagyobb szerepet töltenek be a munkaszervezés, a munkahelyi légkör, az egységes szemlélet és cselekvés alakításában pasztalható *gazdasági vezetőknél egyfajta elszigetelődés*. Keveset tartózkodnak a dolgozók között, ritkán vesznek részt a közvetlen fórumok munkájában. Van olyan vezetői gyakorlat is, mely csak a kinevező szervek *irányában érez felelősséget* és kevésbé vagy egyáltalán nem az irányításra bízott kollektívával szemben.

Új vonások

A szocialista demokrácia és ezen belül az üzemi demokrácia a pártdemokrácia szélesedésével egyidőben és elsősorban ennek következményeként fejlődött. A pártdemokrácia következetes fejlesztésének olyan *új vonásai*

Bálványos Huba, grafikus

● MUNKÁS-MŰVÉSZ TALÁLKOZÓ volt ma délelőtt a salgótarjáni Kohász Művelődési Központban. Bálványos Huba grafikusművésszel találkoztak a helybéliek.

— : o Munkás - művész ... — 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 22.

Bálványos Huba, grafikus

L.: Élők I.

Potoczky J.: Képek ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 ápr. 20.

Bálványos Huba

M. L.

Gondolatok a rajzról
Bálványos Huba mondja

Magyar Nemzet. 1986. dec. 15. 4.

léltetésére van kifuttatva. Tehát éppen a párhuzamosságokra, az együttgondolkodásra, mégpedig a nyugati művészettel való együttgondolkodásra, amely a magyar művészet megkésettségének kényszeres kompenzálása helyett immár a természetes felzárkózás vagy pontosabban: beépülés kiforrott jegyeit mutatja fel.

Felmerülhet a kérdés: nem vezet-e ennek a ténynek az elismertetéséért való erőfeszítés az egyedi, a nemzeti, a specifikus vonások elmosásához? Tehát éppen annak a jellegnek a kilúgozásához, amely ma is – a nemzetköziség erősödő tendenciája mellett – az esetek többségében megkülönböztethetővé teszi egymástól az egyes nemzetek művészetét.

Nos, ha az így bemutatott képek láttán fel is merül az internacionalista művészetben való feloldódásnak valamiféle egyneműséget sugalló víziója, a tágas szellemi légkörben a művek óhatatlanul is megőrzik individuális aurájukat. Sőt valami egyébre is képesekké válnak: jobbára elvégzik önnön interpretálásukat. De ha nem is végzik el, legalábbis megteremtik – a válogatás, a rendezés legszerencsésebb eseteiben – ennek az interpretálásnak a lehetőségét.

Ez következik be a budapesti Ludwig Múzeum egyik legszebb folyosóján, amely talán a legváratlanabb „szenzációja" ennek a kiállításnak. A fotózás eszközeit és hatását felhasználó, többnyire monokróm képekről van szó, amelyek a montázs-technikából a konceptuális művészetből, a fluxusból vagy akár a body artból ismert művészeti gondol-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

1972 AUG 25

1021

Bálványos Huba

Kortársaink

A pontos szerelés művésze

Idekint ragyogó nyári nap, nyájasan kéklő égbolt; szabadon nő a fű, búvóhelyet nyújtva ezernyi apró bogárnak. Bent szigorú rend és tisztaság, a vastag falak elzárnak a természettől. Nem törhet be a napsugár, mesterséges fényben fürdenek a gépek. Bonyolult berendezések őrködnek éjjel-nappal, hogy a higanyszál ne mozdulhasson el húsz fok közeléből. Állandóságra, megfontolt nyugalomra van itt szükség mindenben.

Az ember formálta így környezetét, s akarva-akaratlan alkalmazkodik hozzá. Az élettelen tárgyak rákényszerítik a fegyelmet örökké rohanó, vibráló, érzelmektől fűtött alkotóikra. Szinte a tökéletest kell megközelíteniük, már-már elérniük.

Nemcsak a magyar ipar büszkesége, hanem Közép-Európában is egyedülálló a Szerszámgépgyár nagypontosságú üzeme. A légkondicionált tágas csarnokban Horváth László szerelőlakatos egy KM 250 típusú menetköszörűgép tárgyorsószekrényét veszi munkába. Ez nagyon „egyszerű", „mindössze" arról van szó, hogy az üres öntvénybe 60—70 alkatrészt szerel, melyek ott sorakoznak előtte az asztalon. Előbb a kisebb egységek állnak össze, a fogaskerék előszerelésénél például a körmöskapcsolót kell „bepaszszítani". Aztán következik a bordástengely, és így tovább. 5—6 nap alatt készen is van egy ilyen tárgyorsószekrény, amelynek az a rendeltetése, hogy a megmunkálandó darabot mozgassa. Mivel a „tűrést" itt ezredmilliméterekben adják meg, az ideérkező alkatrészek méreteit szokták legelőször ellenőrizni a tükörfényes raporterekkel, mikronórával. A pontatlan darabokat, ha lehet, kiigazítja a szerelő, ha nem, visszaadja.

Egy menetköszörűgép 5—6 olyan nagyobb egységből áll, mint a tárgyorsószekrény, ami sokszáz alkatrészt és tekintélyes súlyt — 5800 kiló — jelent. Milliókat ér, kimondottan speciális, nagy pontosságot igénylő munkák végzésére készül, s a másik előnye, hogy univerzális, cserélhető tartozékai „jóvoltából" sokféle menet és szerszám köszörülhető rajta. Éppen ezért világszínvonalon álló, rangos terméke ez Csepelnek.

Miként jön létre a fogaskerekekből, tengelyekből, csapágyakból univerzális szerszámgép?

Ennél is izgalmasabb kérdés: hogyan válik valaki mindezt megteremteni képes alkotó emberré, szinte a szakma művészévé?

Talán Horváth László édesapjával kellene kezdeni kérdésünk bogozását, aki több mint 30 éve a Szerszámgépgyár megbecsült dolgozója, művezető a célgépszereldében. Méltán mondhatjuk, hogy a fiú apja nyomdokait követi. Munkáscsaládban nőtt fel, édesapja minden nap mesélt otthon a gyárról, a gépekről, és sokáig talán nem is sejtette, hogy csöndes, zárkózott fiában milyen élénk visszhangot keltettek szavai. Egy szép napon el is vitte az iskolás gyereket, megmutatta neki üzemi birodalmát. Lehet, hogy ekkor érlelődött meg az elhatározás, melynek eredményeként a 14 éves legényke „beállt" géplakatos tanulónak.

A tervezgetésekből kézzelfogható valóság lett. Az alkatrészeket reszelővel, kalapáccsal kellett formálni, műszerekkel mérni. De az anyag csak annak engedelmeskedik, aki ismeri titkait. Tehát volt mit tanulni.

Mindezt persze nem „fejből" csinálja a szerelő, lepedő nagyságú összeállítási rajz van kifeszítve az asztal felett. — Erről mindent megtudhatunk — mondja Horváth László. — De én már nem nagyon nézem a rajzot, mert több tárgyorsószekrényt szereltem eddig.

— Univerzális gépek ezek — magyarázza — univerzális szakemberek szükségesek hozzá. Bármilyen rajzot kapunk, úgy olvassuk, mint az ábécét, és ami a lakatosszakmában előfordul, azt mind végigcsináljuk, a csapágyszereléstől a hántolásig, illesztésig, értünk az olajcsövezéshez is, hogy csak néhány műveletet említsek. És a legfontosabb: a pontosság. A csiszolóorsót például egy-másfél mikronra kell összeszerelni, mert csak így lesz a sok alkatrészből rendeltetésének megfelelően működő szerszámgép.

Az elméleti felkészülés fontos része a szakrajz elsajátítása is. A lakatospalánta előbb megismeri a kalapácsot különböző „nézetben", aztán fokozatosan jöhet a tengelyek, fogaskerekek, csapágyak műszaki ábrája. De ahhoz, hogy igazán jó szakember legyen valaki, nem elég, ha a rajzról „leolvassa" mit ábrázol. — Rajzban kell gondolkodnunk — hangsúlyozza.

— Másodéves ipari tanuló koromban a Szerszámgépgyár tmk-üzemében dolgoztam, ahol a karbantartó lakatosok tudását lestem el. Itt aztán igazi mesterek vannak. Rajz nélkül, csak a logikus gondolkodásra támaszkodva szedik szét, javítják, majd szerelik össze a gépeket, mégpedig a lehető leggyorsabban, mert a termelőüzem türelmetlenül vár. Harmadévesként komolyabb, önálló feladatokat is megoldottam. Ekkor már végleges helyemen, a kísérleti üzemben voltam, itt szabadultam 1958-ban. Szakmunkásvizsgámon egy légpárnás köszörűgépet kellett teljesen önállóan, exportképesre összeszerelnem. Ez bizony nagyobb követelmény, mint amilyent manapság a végzős ipariskolák elé állítanak. A gépgyár jó tanulóiskola volt, engem meg nagyon érdekelt a szakmám, mert szeretem, így aztán sikerült jelesre megoldanom e feladatot.

Az igazi önálló munka persze csak ezután kezdődött, amikor fiatal segédként nap mint nap új helyzet elé kerültem, és árgus szemekkel figyeltek, hogyan tudom „kivágni magam". Örülök, hogy a nagypontosságú gépek „ősén", az FK 250-es fogaskerékköszörű kísérleti példányán már én is dolgoztam.

Azután később különböző bonyolult konstrukciók szerelésével mind több tapasztalatot, gyakorlatot szereztem. Részt vettem például célgépek, pilgeresztergák összeállításában. Végül is elérkezett az idő, amikor — egyelőre csak a marógépszerelde egy elkerített részén — megalakult a nagypontosságú üzem. Nem a legideálisabb körülmények között, de itt készült a ma is gyártott menetköszörű prototípusa.

A mostani, modern, légkondícionált üzem híre mindannyiunkat felajzott, már építkezés közben többször „átlógtunk", mert nagyon kíváncsiak voltunk rá, és nagyon vártuk, hogy elkészüljön.

Öt esztendeje, hogy átköltöztünk ebbe az ablaktalan, szürke épületbe. Büszke rá, aki kiemelkedő szakmai tudásának elismeréseként idekerülhetett. Mégsem volt könnyű a „hagyományos" munkastílust, a megszokott környezetet felcserélni az újjal, hiszen itt a többi üzemtől viszonylag elszigetelt, zárt közösség jött létre, melyben az együttlét sajátos törvényszerűségei alakultak ki. Vérünkké vált, hogy maximális precizitással lássuk el minden teendőnket, hogy napról napra bizonyítsuk: képesek vagyunk arra a „többre", amit itt elvárnak tőlünk.

Bálványos Huba grafikája

Ez a változás nemcsak munkánkban tükröződött, hanem egész valónkat átformálta. A fokozott koncentrálás komolyabbá tett, önmagunkkal szemben igényesebbek lettünk, arra törekszünk, hogy tökéletes mű kerüljön ki a kezünkből. Felelősséget érzünk a drága gépekért, műszerekért, mindenért, ami ebben a sokmilliós költséggel létrehozott modern üzemben körülvesz minket. És ez a felelősségtudat nem szűnik meg akkor sem, amikor a gyárkapun kilépünk, kint is figyelmeztet, ha „lazítani" akarunk. Önként és szívből vállalt kötelezettség, hogy igyekszünk helytállni. Anyagi szempontok nem játszanak közre benne, hiszen a 16 forint körüli óradíjért másutt is megkapnánk.

Azzal még nincs befejezve a szerelő szakemberek munkája, hogy elkészül, működik a gép. Át kell adni a külföldi megrendelőnek, üzembe állítani a helyszínen, kipróbálni a vevő szeme láttára, és elmagyarázni működését. Nem elég tehát, ha a gépet össze tudják szerelni, arra is szükség van, hogy tökéletesen elsajátítsanak egy másik szakmát — ennél a gépnél a köszörülést. Ahány fajta műveletre képes különböző tartozékaival a szerszámgép, azt mind ismeri a külföldre járó szerelő, mert a vásárlók kívánságára általában a legbonyolultabb műveleteket kell bemutatni. Például egy lefejtőmaró köszörülése nem a legegyszerűbb feladat. Ha nem kíséri a gépet műszaki szakember, akkor még bonyolult számításokat is végez a szerelő a speciális műveletekre történő átállításához.

— Évente több alkalommal visszük a nemzetközi vásárokra gépeinket. Jártam már Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Lengyelországban és az NSZK-ban. Ez az igazi próbaköve annak, hogy jó munkát végeztünk-e. A bemutatókon a különböző országok szakemberei ezer meg ezer kérdést tesznek fel, kíváncsiak rá, mit tudnak a mi masináink. És nekünk „kezes állat a gép", nem hagy cserben, pontosan engedelmeskedik parancsainknak. Büszkék vagyunk az elismerésre, melyet a nemzetközi vásárokon aratnak gyártmányaink és sok szakmai tapasztalattal is gyarapodunk egy-egy út alkalmából, melyeket visszatértünkkor természetesen „közkinccsé" teszünk.

Ám nemcsak a szakmai fejlődést szolgálják a külföldi utazások, az ember egész látókörét tágítják, megismerkedünk más népek életével, szokásaival, modern városokkal és romantikus tájakkal — már amennyire időnk engedi, mert vasárnap is estig tartanak a vásári bemutatók.

— Hogy valaki mindezt megtanulja, az nemcsak idő kérdése. Aki ismeri a hegedű kezelését, még nem biztos, hogy művész lesz. A szakmához is érzék kell, különösen ahhoz, amit mi végzünk. Az a legfontosabb egy szerelőlakatosnál, hogy tudatosan dolgozzon, előre lássa: mit, miért csinál, az egyes alkatrészeket rendeltetésük szerint illessze egymáshoz, mert a sokszáz munkadarabból csak így lesz egy, az ember parancsának engedelmeskedő gép.

Horváth László odahaza is ezermester. Saját tervei alapján és közreműködésével készült a kovácsoltvassal díszített, hangulatos előszobafal, keze munkáját dícséri a térelválasztó virágtartó, s a kivilágított akvárium, melynek halacskáiról tudományos pontossággal és nagy szeretettel beszél. De akkor lepődtem meg igazán, amikor „bevallotta", hogy a modern mintájú subafaliszőnyeget is ő csomózta, három hét alatt. Jó ízlését bizonyítják az előszobát díszítő majolika tálak is, amelyeket külföldi útjairól hozott, csakúgy, mint Ildikó lányának szebbnél szebb babáit.

— Odahaza tanultam a család és az otthon szeretetét, becsülését — mondja házigazdám. — Öten vagyunk testvérek, de szüleim mindent megtettek, hogy mi semmiben ne szenvedjünk hiányt. Tizennégy éve ismerkedtünk meg a feleségemmel, 1961-ben házasodtunk össze, és a következő esztendőben született a kislányunk. 1968-ig csak egy betonos nyárikonyha volt az otthonunk. Hat és fél évig vártunk a szövetkezeti lakásra, s az elmúlt négy esztendő alatt rendeztük be. Bizony, csak egy harmonikus szeretetben élő család tud ilyen hosszú ideig lemondani szinte mindenről azért, hogy otthona legyen.

Most már egyenesben vagyunk, gondtalanabbul élünk. Családi körben előveszem a tangóharmonikát, de van zeneszekrényünk is, sok lemezzel. A muzsikát nagyon szeretem. Jól összefér másik nagy „szerelmemmel", a természettel, mellyel szintén nem tudok betelni. Külföldi útjaim során felejthetetlen pillanat volt például, amikor megláttam a tengert. Sűrűn lapozgatjuk a verseskötéteket, a szépirodalomból ezt kedveljük a legjobban.

Horváth László nem rendkívüli egyéniség. Sok-sok hozzá hasonlóval találkozhatunk naponta a műhelyekben.

Imre Erzsébet

„A szépség v

Lapunk megjelenése után huszonnégy órával megszólalnak a bajor fővárosban, Münchenben az olimpiai fanfárok, Günther Zahn fiatal atléta meggyújtja az olimpiai lángot, s kezdetét veszi a világ legnagyobb és legcsodálatosabb sporteseménye: az Olimpia.

A nemzetek négyévenkénti találkozója túlnő a sport keretein, művészeteknek, gondolatoknak ihletőjévé válik, neve köré tiszta eszmék, nemes emberi alkotások vonnak glóriát.

Az ókorban az olimpiák kedvéért abbahagyták a háborút, s fegyverek helyett sporteszközöket vettek kezükbe a tegnap még harcolók, hogy tiszta és egyenes küzdelemben döntsék el a babérkoszorúk sorsát. Versenyzők és nézők, bírák és szurkolók töltötték meg a stadiont, s küzdelmeikre odafigyelt az ókor. Művészek ragadtak tollat, vésőt, kalapácsot, agyagot, hogy formába öntsék, verslábak közé szorítsák, kőbe rögzítsék a nagy diadalt, vagy a legyőzött szomorúságát. A sport ezernyi változása, a győzelem és a vereség, a küzdelem és a szenvedés örök témája a művészetnek, de az olimpiák ideje alatt még több szebbnél szebb, örökbecsű és maradandó alkotás hirdette az embert, az emberi test csodáit, s versengés mással nem pótolható érzéseit.

Összeállításunkban felvillantjuk a sport és a művészet közös alkotásait, s felidézzük a sport, a küzdelem, a versenyek élményeit, az ezek nyomán született gondolatokat — ahogy a vak dalnoktól a száguldó riporterig írók, költők ezeket megfogalmazták.

Mert lehet Orth, vagy kis Takács, vagy
Puskás a neve — egyremegy:
öt látom a szatmári pályán,
ő tör kapura, Pomacsek,

a győztes gólt mindig ő rugja!
Egem, földem: kamaszkorom —
Ma faluszéli fák tövében,
holnap városi grundokon

rugom a labdát gyerekekkel,
kik nem a szürkülő hajat:
szivünket látják, a halálig
izzó, pirosló parazsat.

S mikor ama végső sipszóra
a pályáról majd lemegyek,
ha csapzottan is, ha lihegve,
de mégis, mint a győztesek!

Bálint György:

Futballversenyen

A 61. magyar—osztrák mérkőzés győztes Tizenegyének, taps helyett

Minden izom egymásba feszül s mint élő, lekötözött gép
mozgok, egy helyben: csontjaimat fölrázta a futás,
s míg nézem a negyvenezerfejű tömeget, a közösség
izgalma s izma belémdagad, hogy egy és óriás

test legyek én is, erő, ruganyos, s ne maradjak én:
Tizeneggyé
szakadjak s legyek a csapat, a center, kapus, fedezet,
s minden játékosban külön s együtt fussak, hiszen eggyé
és sokká válni ma egy, miként hullám és tenger egy.

Bálint György:

Válogatottak

(Magyarország, 1937. szeptember 21.)

Válogatottak voltak azok a magyarok, akik tegnap fényes nemzetközi győzelmet arattak a sporttelepen. Boldog vasárnapja volt sok százezer lelkes embernek. Mind büszkék a válogatott tizenegyre: és méltán. A magyar tehetségnek gyönyörű teljesítménye volt ez a futballgyőzelem. A válogatás jól sikerült, mert nem érvényesült más, csak a tehetség. A magyar csapat győzött, mert nem ismert sem protekciót, sem szamárlétrát, sem mellékszempontokat. Egy irányelv van csupán a sportban: előreengedni az igazi tehetségeket. Képtelenség volna, ha valaki azon az alapon lehetne centercsatár, mert a papája jó ismerőse egy befolyásos ember nagybátyjának... És képtelenség volna az is, ha a mezőnyben játék közben összevesznek a jobbösszekötő és a balösszekötő, világnézeti vitába kezdenének, és egymás fejéhez rugdalnák a labdát az ellenfél kapuja helyett. Igen, ismételjük, ez képtelenség volna. Ilyen képtelenségek a sportpályán nem fordulhatnak elő, de annál inkább előfordulhatnak más küzdőtereken. Mi lenne, ha minden területen az igazságos válogatás, a tehetségek szabad versenye és a nemzeti együttműködés és fegyelem érvényesülne? Mi lenne, ha egyszer példát vennénk a tegnapi tizenegytől?

Birkózók

Homérosz:

Versenyek Patroklosz tiszteletére

(Részletek az Iliászból)

... Akhilleusz
ott tartotta, leültetvén nagy körbe, a népet:
s háromlábas edényt, üstöt hozatott a hajókról
díjul, meg paripát, öszvért, sok nagyszerű barmot,
szépövű asszonyokat szintén, meg szürke vasércet.
„Átreidész s valamennyi remek-lábvértes akháj hős,
mindez a versenydíj itt vár a futó lovasokra."

Rendbe fölálltak; Akhilleusz meg kijelölte a széles
síkon a távoli célt, s oda küldte ki megfigyelőnek
isteni Phoinixot, Péleusz társát a csatákban,
hogy szemlélje futásukat és mondhasson igaz hírt.
Ekkor mindegyikük fölemelte magasra az ostort,
szíjjal csapdosták lovukat, szavaikkal is űzték
nagysebesen: s a lovak száguldva szaladtak a síkon,
távol a bárkáktól; port vert föl nagy rohanásuk
s az szügyükig szállt föl, valamint a vihar meg a felhő;
szél suhogásában lebegett levegőbe sörényük.
És a futó szekerek lelapultak gyakran a földre,
másszor meg fölszöktek a légbe; s a versenyző állt
mind az ülése fölött, vágyó szíve mindegyiküknek
győzelemért dobogott, buzdítva riadt a lovára
mindegyikük, s a lovak szálltak port verve a síkon.
És a futás végén, amikor már vissza rohantak
újra az ősz tenger fele, látszott, hogy melyikük mit
tud, s ugyanakkor egész elnyúlva repültek. Eközben
Eumélosz kancái a többi elébe szökelltek:
nyomban utánuk meg Diomédész trósz paripái
száguldtak, sose távol tőlük, egész közelükben:
mindig is úgy látszott, hogy már a szekérre szökellnek.
S már megelőzték, vagy szorították volna a győzőt,
Tűdeidészt ha Apollónnak nem sújtja haragja:
ez kiütötte a fénylő ostort most a kezéből.
Könnyei csordultak mérgében a versenyzőnek,
látta, hogyan futnak még sokkal jobban a kancák,
míg, ostor nélkül, lassultak az ő paripái.
Látta Athénaié, mint bántja cselével Apollón
Tűdeidészt, s odasurrant rögtön a népek urához:
ostort visszaadott, nagy erőt küldött a lovakba.
Ő maga Admétosz fia mellé tört haragudva,
és az igát szétzúzta az istennő: a lovak meg
kétfele szöktek az úton, rángatván a rudat lenn.
S Eumélosz kigurult a kerék mellé a szekérből,
és könyökét, száját, orrát föltépte bukása.
Homloka megsebesült a szemöldje fölött, szeme megtelt
könnyekkel, s elakadt nyomban zengőszavú hangja.
Tűdeidész pedig űzte előbbre patás paripáit,
messze a többi elé pattanva, mivel neki Pallasz
győzelmet szánt és nagy erőt küldött a lovakba.
Átreidész Meneláosz, a szőke, röpült a nyomában.
Antilokhosz pedig apjának lovait riogatta:
„Csak neki! megfeszített testtel, mennél sebesebben!"
Szólt; s a lovak megijedve uruk nagyhangú szavától,
egy darabig sebesebben szálltak: s nyomban utána
már meglátta az út szorosát heves Antilokhosz hős.
Földhasadék volt ott, mélyében a tél vize meggyűlt,
és út-részt tört fel s az egészet mélyre kimosta;
arra haladt Meneláosz, az összecsapást kikerülve,
Antilokhosz pedig elfordítva patás paripáit
útjukból, kissé oldalt kanyarodva követte.
Átreidész megijedt és rászólt Antilokhoszra:
„Antilokhosz, be vakon hajtasz, fékezd paripáid:
itt épp szűk a szoros, tüstént tág úton előzhetsz:
szétzúzódunk így, szekered szekerembe szaladhat."
Szólt; hanem Antilokhosz méginkább űzte előre
ostorral paripáit: olyan volt, mint aki nem hall.
Messze miként a korong szökken suhanással a válltól,
hogyha egy ifjú legény, erejét próbálva, hajítja,
éppoly messze rohantak a mének; s hátramaradtak
Átreidész kancái, hisz ő maga hagyta előzni,
hogy ne rohanjanak össze patás paripáik az úton,
és mindkét jólfont szekeret hogy föl ne borítsák,
s küzdve a győzelemért ki ne hulljanak ők is a porba.
Szőkehajú Meneláosz a hőst így szidta szavával:
„Antilokhosz, nálad szörnyebb földi halandó;"
Így szólt és azután lovait serkentve kiáltott:
„Meg ne akadjatok itt, le ne álljatok elszomorodva:
mert hisz előbb roskad meg azoknak a lába s a térde,
mint nektek: mivel ifjúságuk már tovaszállott."
Míg az a harciszekér ónnal s kirakottan arannyal
gyors paripák nyomain szökkent és mély nyoma nem lett
száguldó kerekének utána a könnyű homokban:
annyira gyorsan szállt Diomédész két paripája.
Végül a kör közepébe megállt, szakadott a veriték
ménjeiről, a sörényükről, le a földre szügyükről.
Ő maga földre szökellt tündöklő szép szekeréről,
járomhoz támasztva az ostort; nem habozott most
hős Szthenelosz, sietett tüstént átvenni a díjat:
és hazaküldte a hőslelkű társakkal az asszonyt
és a füles kancsót; maga meg kifogott a szekérből.

„Átreidész, s valamennyi remek-lábvértes akháj hős,
azt akarom, hogy ezért két férfi, a két legerősebb,
küzdve magasraemelt öklével vívjon: akit majd
Phoibosz győzni segít, s mind úgy látják az akhájok,
menjen, a munkabíró öszvért vigye sátra ölébe;
és a legyőzött szép kettős poharat visz el innen."
Szólt; mire fölpattant egy szép nagytermetű férfi,
jártas ökölvívó, Panopeusz fia, bajnok Epeiosz:

Bálványos Huba
Grafikus

A múzeum részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: Studió '72
MŰVÉSZET, 1972.december- 31.oldal

Bálványos Huba

grafikai lapjai szerepeltek
a Szegedi Nyári Tárlaton - emlitve

Népszava 1972 augusztus 2

2.old.

Balványos Huba

Grafikái szerepeltek a „Vietnam '72"
c. kiállításon a Műegyetem Schönherz
Zoltán Kollégiumában

Magyar Nemzet 1972 november 17
8. old.

Balványos Huba

„Pihenő mumlások" c.

rajza a 17. oldalon

Magyar Nemzet 1972 december 24.

Magyar Hírlap

Bálványos Huba

1973 AUG 12

1021

Bálványos Huba rajza

MAGYAR NÉPSZAVA
SAJTÓHIBÁZÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

mi irodalom egyik legszebb alkotása. 77. Minden szentnek maga felé hajlik a ... 78. Áraszt. 79. Fedd. 80. ... -pirul. 81. Német köszönés. 82. ... a pohár. 84. Ázsiai állam. 85. Saját magam. 87. Német személyes névmás. 88. A maga nemében időben az első. 90. Hervé híres operettje. 91. Rendkívül szép. 94. Tas beüi, keverve.

94

FÜGGŐLEGES: 2. Célzásnál ezt is be kell állítani az irányzékon. 3. Régi hosszmérték. 4. K C S. 5. „Az" illat. 6. Ernyő része! (az első négyzet NY) 7. Erre a helyre vetíti sugarát a nap. 8. Szolmizációs hang. 9. Szellemes mondások. 10. Irodalomtörténész, kritikus, író (Gyula, 1914—1943). Emlékének szentelte Jankovich Ferenc „Szüret előtt" c. versét. 11. Alma népiesen. 12. Jelenleg. 13. Csont latinul. 14. A „Zord idő" írójának névjele. 15. Oltalmazni, óvni. 16. ... Don (Solohov nagyszabású műve). 17. Szigetek földrajzi rövidítése. 18. **A versidézet harmadik sora (zárt betűk: A, F, H).** 21. Élete. 25. Palotai ... (írónőnk). 26. A tej felületén képződik. 30. Egyik égtáj rövidítése. 31. Az áram-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

1973 JUL 9-

Bálványos Huba.
1021

Munkásfiú

(BÁLVÁNYOS HUBA rajza)

léltetven — idézzünk
lapból:

Mottó: Csonka Magyar nem ország
Hazatérő Vitéz Fiain Egész Magyarország — ország.

Hiszek egy Istenben, egy hazában, Hiszek egy isteni örö ságban, Hiszek Magyarország dásában. Ámen.

Hosszú tövises út, járnotok kell. Nem vetett ágy vár benneteket, hanem könny, verejték és munka...

A röpiratot idézhetnénk tovább... Így is, mintegy előrevetíti azt a keresztény szemléletet, amely a tanácsköztársaság után, nem okulva a vesztett háborún, továbbra is meghatározta a magyar uralkodó osztály anakronisztikus jelszavait.

Az első világháború vége egybeesik azzal az időszakkal, amikor a hetedik művészet, a film, eljut Magyarországra is, így a színház, a könyv népszerűsítését célzó plakátok mellett a Korsó Mozi Részvénytársaság, a New-York Mozgó és a Meteor Mozgó plakátjai is.

Egyet ízelítőül, 1918-ból:

„T. czím: Jelen sorommal bátor vagyok szíves figyelmét felhívni két szencációs filmújdonságomra, éspedig:

Sátánszövetség

3 felvonásos kalandordráma

és

Csonka és béna katonák között.

3 felvonásos filmrevüe, mely igen érdekfeszítően szemlélteti, hogy miként adjuk vissza rokkantjainkat az életnek."

[redacted] a Tanácsköztársaság előtti időszak osztályharcát:

Munkások! Elvtársak!

Sopron városa folyó hó 29-én országgyűlési képviselőt választ. A mandátum elnyerése körül elkeseredett harc folyik. Egyik oldalon dr. Töpler Kálmán, aki nem adja meg a kívánt népjogokat, míg a másik oldalon a demokratikus eszmék képviselője, a választójog igazi harcosa Zsombor Géza küzd a mandátum elnyeréséért.

A soproni szervezett munkásság ezt a harcot nem nézheti ölbetett kezekkel, nem szabad megengednünk, hogy a népjogokat megtagadó a soproni mandátumot elnyerje. Elég volt a háború alatti nélkülözésekből! A háborút felidéző és meghosszabbító reakciósok uralma alatt úgy a munkás, mint a tisztviselő egyaránt nyomorog. Hogy ez a népellenes és az emberiségre káros uralom megszűnjön, minden erőnket összegyűjtve oda kell hatnunk, hogy Sopronban a demokratikus eszmék képviselője kerüljön ki győztesen a választási küzdelemből.

A Soproni Szociáldemokrata Párt

A soproni röpirat hangja már az őszirózsás forradalomé, néhány mondata a munkások és a parasztok uralmát megvalósító Tanácsköztársaságé.

BALÁZS JÓZSEF

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 AUG 19
Magyar Hírlap

Bálványos Huba

Augusztus 20., alkotmányunk ünnepe

1021

Bálványos Huba rajza

-tásának
aiparra,
sszaesé-
yiparra
zonban
y első-
ek első
alékkal
hat hó-
t. Más-
és tej-
ökkent.
a kész-
ezőtlen
kel jár-

evesebb
de alig-
gyümöl-
képpen,
csóbbak

lakosság
zavarok
szeripar
zázalék-
év azo-
t. Ami
mékeket
járásbeli
tték éré-
s június-
nölcsből.
ellátási
Az át-
le intéz-
korláto-
tett, jól-
lkedése-
tudtuk.
edelem-
árszint
acon 15
az előző
képest.
an már
a prog-
őszi cik-
nál jobb
ellátásra

zeléseink. Ennek érdekében némileg módosítottuk a szabályozókat: a Minisztertanács a 30 százalékos állami támogatást kiterjesztette az üzemanyag-tárolók, valamint a 30 vagont meg nem haladó terménytárolók építésére. A Minisztertanács határozatot hozott a szőlő- és gyümölcstelepítés ösztönzésére is, így már az összel fix összegű állami támogatásban részesülnek ezek telepítésére a gazdaságok. Említettem, hogy gépesítés dolgában kedvezőbb az összkép. Nos, a téeszek első félévi gépberuházása hozzávetőleg 25 százalékkal volt több, mint 1972 első felében. *A többi között 4000 traktort, 5000 pótkocsit, 1200 kombájnt vásároltak a gazdaságok az első hat hónapban.* Az élelmiszeripari beruházások első félévi teljesítése 8 százalékkal növekedett. Jó ütemben halad például a miskolci húskombinát építése, s ugyanez mondható el a Szerencsi Csokoládégyár, a Budafoki Élesztőüzem rekonstrukciójáról. Pénzügyi eszközeinket a kormány idevágó határozatainak teljesítése érdekében az állattenyésztéssel összefüggő iparágak fejlesztésére összpontosítottuk. Summázva: az első félév, valamint a termelési prognózisok alapján azt mondhatom, hogy az élelmiszer-gazdaság összességében *teljesíti* idei tervét.

próbák előtt a gazdaságok

g tán a
őpróbák
c...

ránt sincs annyira gépesítve, mint a gabonáké, továbbá az időjárás is kedvezőtlenebb lehet, mint az aratás idején volt. Ezért az idén nagy szükség lesz az iparban, a közlekedésben dolgozók, valamint az iskolások bevonására a vázolt tennivalók elvégzésébe.

— *Miként az aratás, úgy az őszi betakarítás eredményessége sem múlik pusztán a gazdaságokon...*

— Változatlan szerep jut ebben a különféle állami és szövetkezeti vállalatoknak, így az alkatrészgyártóknak, a terményraktározóknak, és így tovább. Nagy feladat hárul a megyei tanácsokra, valamint a területi téeszszövetségekre, s a tavaly életre hívott országos és megyei operatív bizottságokra is. E bizottságok már tanúbizonyságot tettek szervezőkészségükről; *azt várjuk tőlük, hogy még nagyobb segítséget nyújtsanak az ezt igénylő gazdaságoknak.* Összevetvén; az őszi érésű növények kedvező terméskilátásai, valamint a hozzávetőleg 80 ezer hektárral megnövekedett kukoricaterület minden eddiginél nagyobb feladatot ró a gazdaságokra.

KERESZTÉNYI NÁNDOR

Bálványos Huba

A miskolci Országos Grafikai biennálén
résztvett Józsa János, Bálványos Huba,
Bognár Árpád, Pető János, Ábrahám Rafael.

Magyar Hirlap 1969/343/9

Bálványos Ilúba

litográfiája

Magyar Ilúlap 1971/120 11 old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1969 OKT 15
PETŐFI NÉPE
Kecskemét

Bálványos Huba

A művek életre kelnek

Kiállítás a munkásszálláson

— A modern képzőművészet ellen az a leggyakoribb vád, hogy érthetetlen. Csak a beavatottaknak való. Én ezt nem hiszem. Hallgassanak végig, s bizonyos vagyok, hogy egy óra múlva érteni fogják ezeket a képeket.

A terem elsötétedik. A vásznon megjelenik az első diakép. S Bálványos Huba, a Képzőművészeti Főiskola tanára magyarázatba fog a Bács-Kiskun megyei Építési és Szerelőipari Vállalat kecskeméti munkásszállásán. Tucatnyi képet vetít le, részletesen elmagyarázza őket, összehasonlításul visszatér egyre-egyre, s lassan megrajzolódik a hallgatókban az a sajátságos világ, amely sokuk számára az imént még kusza látvány volt, most pedig érthető, világos, a formák megteltek erős érzelmet keltő tartalommal.

A képek a kapzsiságról, közönyről szólnak, a vietnami sorozat a napihírek mögött érzékelhetetlen szenvedésről és elszánt küzdeni tudásról. Végül egy groteszk kép, a Vetélkedő. Száz arc, százféle érzelem és jellem egyetlen esemény egyetlen pillanatába sűrítve...

— A mi munkánk valójában nem akkor fejeződik be, amikor elkészült a kép, hanem most, amikor megértik — zárta a magyarázatot a művész. — Ezért köszönöm, hogy meghallgattak és ezért jövök örömmel máskor is, ha szívesen látnak.

Afféle ars poeticáját adta ezzel Bálványos Huba annak a sorozatnak, amely most indult Kecskeméten. Az ötlet fiatal barátjáé, Pálfy Gusztáv szobrászművészé, aki itt telepedett le, de amellett, hogy kitűnő és modern szobrokat készít, fejébe vette, hogy látáskultúrára szoktatja, a művészetet érteni és élvezni tanítja az embereket. Pálfy elgondolását őszinte örömmel fogadták pályatársai, volt tanárai, mesterei, köztük a legnevesebbek is, a fiatal és idős képzőművészek színe-java. Számosan megígérték első szóra a közreműködésüket. A következő hónapokban több hasonló kiállítás és előadás lesz Kecskemét üzemeiben, klubokban és művelődési termekben.

Bálványos Huba képei után Pálfy Gusztáv szobrairól készült diákat vetítettek. A magyarázatok itt már szűkszavúbbak voltak, a szobor konkrétabb, körülhatároltabb, mint a kép. S amikor a villany felgyulladt, a legtöbbet a maga valóságában is tanulmányozhatták a nézők a kiállítóteremben.

Jó néhány kérdés hangzott el a két előadás után. Azt hiszem, a magyarázat, amit a nézők kaptak, meggyőző volt. A legnagyobb eredmény azonban mégiscsak az, hogy a legtöbben itt ismerkedtek meg a képzőművészettel, itt értették meg, hogy a kép más és több, mint a puszta gyönyörködtetés, vagy mint látvány szolgai rögzítése.

A művészek nagyon fontos feladatra vállalkoztak tehát ennek a sorozatnak az elindításával. Az ÉPSZER Vállalat vezetőit pedig köszönet illeti, hogy elsőnek adtak alkalmat ehhez a vállalkozáshoz.

M. L.

vákuumtechnikáról. A tanácskozáson, a vákuum előállításáról, illetve az ehhez szükséges berendezések kifejlesztéséről, másrészt a különböző fokozatú vákuumok alkalmazásáról tárgyalnak.

A vákuumnak ugyanis négy fokozatát különböztetik meg. A durva vákuum a földi atmoszférának körülbelül ezredrészét jelenti, míg a finom az atmoszféra ezred- és milliomod, a nagy vákuum a milliomod és a milliárdod része között helyezkedik el, ami pedig még ennél is ritkább, az az ultravákuum. Egyébként ilyen ultravákuumban közlekednek jelenleg a Szojuzok és készülnek utasaik az űrhegesztésre.

Gyern

Az elm
mal meg
ziban a
pal" cím
meglepet
ség nag
kolásokb
dekiődésünkre
közölte, hogy a MOKÉP-nek szerződése van az iskolákkal, a film megtekintésére szervezetten hozzák el a gyerekeket.

Nézetünk szerint a film ennek ellenére legalább 14 éven felülieknek való, bár a nézőtéren főleg 7, 8, 9 éveseket láttunk. Arról már nem is írok, hogy a véres, gyilkos jelenetek pedagógiai oktatásra nem alkalmasak. Még azt a végső következtetést sem lehet belőle levonni, hogy végül győz

A bajai Duna [illegible] terme régen látott oly sok vidám, mosolygós arcot újjáépítése óta, mint ezen a napon, a Férfi Fehérneműgyár nyugdíjasainak találkozóján.

Gyulainé elvtársnő, az szbtitkár, a megjelenteket üdvözölve, röviden tájékoztatott bennünket az elmúlt év eredményeiről.

A nyugdíjasok nevében Sztrikináczné elvtársnő megköszönte a gyár vezetőségének a találkozót. Ezután mindany-

MEGJEGYZÉSEK

Találjanak megoldást

Kezdetben volt egyetlen lakóház (tavaly) az új lakónegyedben: a városban. A lakók örömére g kapcsolták a helyi buszközlek zatába. Az 5-ös rendre hozta-v pontba igyekvőket. Azután so a házak. Gombamódra, ahog szokás. Egy év elteltével már ház is elkészült.

Valóságos kis város nőtt ki

A közlekedési vállalat rem dott ehhez a megváltozott hel különösen csúcsforgalom idej porította a buszokat. (Ahogy ják: a járatokat.)

Ennek csak örülni lehet.

Ám annak már nem, hogy vonalon még nincsenek szabál lóhelyek. Itt csak egy példát ezúttal.

Az Aranyhomok Szálló mi álló egybeesik a nagy forgaln hellyel. Ez nehezíti a leszá közlekedését. Sajnos, nincs k logátkelőhely. Amíg alig vo ezen a vonalon, ez így is ma, amikor — csak egyet em megesen utaznak iskolás gy itt, a helyzet kezd veszélyesse hezíti a gyalogos és gépjár dést amúgy is a szálloda m rakás (Mellesleg: nem valam látvány) amit a forgalmas út keléskor kerülgetni kell.

Javasoljuk, hogy az illeték berek — az utazók hő óhajá megnyugtatására — találja előbb valamilyen megoldást.

Sértő

az a mód, ahogyan némely könyvügynökök dolgoznak, és méltatlan a szép ügyhöz, amit képviselnek. A feladatuk eredetileg a türelmesen-okos, kulturált

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1969 OKT 19

1021 Bálványos Huba

BÁLVÁNYOS HUBA:
PORTRÉK

SZINETÁR MIKLÓS a Rádió- és Televízióújság hasábjain odanyilatkozott, hogy „kevés mű született a magyar irodalomban, mely annyira képernyőre való, mint Az ember tragédiája. És kevés olyan mű született, amelyben minden kor embere újra meg újra fel tud fedezni új meg új gondolatokat a maga számára."

Jogos megállapítás, hiszen Madách fantáziájának játékát, térrel és idővel való zsonglőrködését a legbravúrosabb színházi rendezés sem tudta megközelíteni. Még a naivnak látszó szerzői utasítások is kétségbe kellett ejtsék a színházi embereket, annyira nem törődött klasszikus írónk korának technikai lehetőségeivel: csak úgy odaveti, hogy „az istenszobrok szétporladnak", vagy „karjáról az ékszerek gyikokká válva leperegnek", sőt a paradicsomi jelenetben, amikor Ádám kozmikus víziójáról, a világteremtődés befejezésének látványáról beszél, akkor Madách őrült könnyelműséggel azt írja zárójelben, hogy „amit a következőkben mond, mind láthatóvá is lesz". Bizony, csak a film eszközeivel követhető ez a szabad fantáziavilág. Annál meglepőbb, hogy a tévéfilm készítői nem éltek ezzel a lehetőséggel, az ismert színházi előadásokhoz képest jóformán csak annyi újat tudtak nyújtani, hogy nem mi megyünk a színházba, hanem a színház jön a lakásunkra. Hírek szerint egy évig készült műtermekben a film, de alig lett több, mint egy három óra alatt elkészíthető jó színházi közvetítés, egy nem éppen újszerűen rendezett Tragédiáról. Egyszóval a jó öreg Madáchot látjuk viszont a képernyőn, a rendező szép nyugodtan korrektül értelmezi az egy-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

CSEPEL

1969 MÁR 28

1021 Bálványos Huba

Jubileumi képzőművészeti kiállítás a Műszaki Klubban

Kedden délután nyitották meg a jubileumi képzőművészeti kiállítást a Műszaki Klub földszinti termében. A megnyitóra népes közönség gyűlt össze, ott voltak a kiállító művészek, Csepel kulturális életének vezetői is.

Riedl Antalné, a Hazafias Népfront kerületi bizottságának titkára megnyitó szavai után *Szabó Andrásné*, a CSM szakszervezeti bizottságának agit.-prop-titkára mondott ünnepi beszédet.

— A Tanácsköztársaság jubileumára a Csepel Művek is ünnepségsorozattal készült. Nálunk már hagyománnyá vált, hogy ilyen alkalmakkor képzőművészeti életünket is demonstráljuk. Most hivatásos, ismert képzőművészeink együtt szerepelnek amatőrökkel, kezdő művészekkel. A csepeli képzőművészek csoportja és a munkásotthonban működő képzőművészeti szakkör tagjai együtt lépnek e kiállításon a közönség elé. A bemutatott művek között eszmei-szemléleti azonosság van, az alkotók vállalják a szocializmust, építenek a forradalmi hagyományokra, — mondta Szabó Andrásné, majd így folytatta:

Bálványos Huba grafikája a jubileumi képzőművészeti kiállításon.

— Szeretnénk, ha ez a közös kiállítás ösztönző hatást gyakorolna fiatal, pályakezdő, úgy is mondhatnám — amatőr művészeinkre, és egyben azokra, akik talán még önálló művekkel nem jelentkeztek a meglévő fórumainkon. Csepel az elmúlt két évtizedben mindig nevelt olyan alkotókat, akik itthon és külföldön is elismerést, megbecsülést szereztek. Így tehát elmondhatjuk, kulturális munkánk, ez irányú tevékenységünk hozott sikereket, eredményeket.

Szabó Andrásné beszéde után *Temesváry Judit*, a kerületi tanács népművelési osztályának munkatársa kiosztotta a jubileumi pályázat díjait, valamint a CSM vezetőségének, a tanácsnak, és a népfront kerületi bizottságának jutalmait a kiállításon résztvevő képzőművészek számára.

A kiállításon mintegy harminc alkotás dokumentálja Csepel képzőművészeti életét. A közönség körében a bemutatott alkotások sikert arattak. Színvonalas megformálásában vallanak az alkotók a gyárváros és környéke életéről. *Réti Mátyás* új színekkel jelentkezik az itt látható *Munkásasszony, Kislány, Szentendre* című alkotásain. *Lelkesné, Dergács Mária* akvarelljei a csepeli hétköznapok világának megannyi mozgalmas, élet teli pillanatát örökítik meg.

A kiállító művészek között ott láttuk *Hajtun Klára* új munkáit is, a *Dózsa* és a *Vége a műszaknak* című grafikáit. *Buna Konstantin Nagyanyám* című képével szerepel a tárlaton. *Bálványos Huba két grafikája* erős hatású, szuggesztív mű.

A festészet kategóriában első díjat szerzett *ifjú Keleti Jenő: Gyárváros* című festménye és grafikája. *Pásztor László* „Csepel"-e, vagy *Budahelyi Tibor* munkásportréi, *Óvári Géza* műve egyaránt tanúskodnak művészi tehetségről, és arról, hogy a realizmus korszerű ábrzolási mód.

Festészet és grafikai anyagon kívül szobrokat is láthattunk. *H. Varga Ilona* munkái mellett *Gulyás Gyula* (első díjas) *Pihenő*-je emlékezetes.

Nem soroltuk fel a színvonalas tárlat minden munkáját, de talán ennyi is tanúsítja, hogy szép eredményt hoztak a csepeli szervezetek kulturális erőfeszítései. Hasznos lehet, ha továbbra is együttműködik majd a képzőművész csoport a képzőművészeti szakkörrel. Forrása lehet ez az együttműködés a csepeli képzőművészeti élet további fejlődésének.

B. K.

HIÁBA FUTÓTTAK...

Március 17-én délután öt óra körül a Vasmunkás téri autóbuszmegállóban vártam a 48-as buszra. 10—15 perces várakozás után végre megpillantottam a Széchenyi útra kanyarodó buszt. Ezzel egyidőben észrevettem, hogy szaladni kezd egy idősebb nő és egy kisgyermekes anya. A busz beállt, a várakozók felszálltak. A szaladók körülbelül tíz méterre lehettek, de ennek ellenére a kalauznő lecsengette a buszt.

Az ablakból még láttam a csalódott arcú kismamát és idős nénit...

A kocsi száma: 86-13.

—bácsika—

Csiuz...

Kislányom haja kibomlott szaladás közben, a sál lobog a nyakában, kabátja kigombolva. Az iskolatáskát behajítva robban be az előszobába. Hangja derűs, arca, szeme, szája kacag, nyakamba ugrik és így üdvözöl:

— Csiuz, mami!

...Csiuz... töprengek... ugyan, miből ötvözhette kis Kazinczym ezt az újfajta köszöntést?

Igen, nem is olyan régen, nagyon divatos volt a „csao". Ebből hát a „cs". S a többi?

Ujabb slágerek, zsargonok divatba hozták a „szia" köszönési formát. Talán ebből az „i".

S az „uz"?

Nem is oly régen így köszöntünk:

— Szervusz.

Csak ide vezethető vissza ez a végződés.

Tehát: Csiuz.

Legyen hát minden nap ilyen szeretettel, ilyen kedves puszi kíséretében:

— Csiuz!

Réti Anni

Liszt? Nem, cukor!

Békés tavasz eleji hangulatban ülünk a családi minikalor körül. Bambinónk az előbb cibálta ki alólam a kispárnát. Ennek „közbeiktatásával" éri fel sámliról a kisasztalt. előtte nagy adag csörögefánk, vastagon cukrozva. A vacsora kedves melege száll... Sipládánk fütyül és csodálatos muzsika árad belőle. Liszt: Les preludes.

— De szép. — szólal meg nejem — Liszt?

Bütyök úgy ügyeskedik, hogy minél fehérebb, cukrosabb darabot fogjon ki magának. Beleharap és teleszájjal válaszol:

— Nem, cukor.

— cézéi —

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mit láttam az élelmiszer

Gazdag választék konzervból, s

A DOLGOZÓ NŐ második műszakjának hű segítőtársa a konzerv. Éppen ezért sétát tettem néhány nagyobb élelmiszerboltban.

S hogy mit is láttam? Először is a polcokon felsorakozott, katonás rendben álló uborka- és savanyúféleségeken akadt meg a szemem. A Fertődi és Duna Tsz, s az állami élelmiszeripar 8 forinttól 51 forint értékig árusított különféle uborka és egyéb savanyúságain kívül láttam a Globus zöldborsót, amely félkilós dobozolásban 15,30 forintért kapható. Pusztán zsíron pirítva, felaprított főzelék vagy leves készítését percek alatt lehetővé teszi. A sós lében levő karfiol üvegje 8,80 forint. Újdonság az üveges natur paraj főzelék 9,40 forintért és az üveges vágott zöldbab.

VISSZAFIZETIK A JAVÍTÁSI KÖLTSÉGET

A január 3-i számunkban *Garantált hibák* címmel cikket jelentettünk meg, amelyben *Rabóczki József* panaszát mondtuk el. A GELKA nevében *Löcher László* vevőszolgálat vezető válaszolt a bíráló megjegyzésünkre. Rabóczki József televíziójának kálváriáját nem akarjuk ismételten elmondani, amit a csepeli szervizben javítgattak. A lényeg: *a GELKA visszatéríti a javítási költségek címén felvett 365 forintot.* Feltétel, hogy panaszosunk a számlákat a vevőszolgálathoz (*Bp. VII., Dohány u. 100.*) juttassa el. A számlák száma: K—102 785, K—256 119, K—301 438, K—527 734, K—527 971 és K—491 804.

Reméljük, hogy ezzel az elintézési móddal végül is Rabóczki József is megnyugszik.

„Köszönetet szeretnék nyilvánítani..."

Horváth Lászlóné, a vasöntő II. üzemfor[illegible]

Lengyel rendelésre

az első negyedévben 3 ezer darab forgattyúsház szállítását tervezik a Fémmű könnyűfémforma-öntöde üzemében. Az év első két hónapjában 2120 darabot gyártottak le, és szállítottak ki, így az időarányos részt túl is teljesítették.

UM. az utcán

Az UM. az új mechanizmus forradalmasította a piacot is. A szenvedélyes szotyolafogyasztók a megmondhatói, hogy mennyivel emelkedett a papramorgó minőségi színvonala. Ennek ellenére a „mechanizmus" beindulásakor jelhalmozott készleteket mégis nehéz értékesíteni. A Baross téren, a Keleti főbejárata előtti maszek standján egy nőeladó színvonalas, kulturált körülményeket teremtett „üzletében". Perzsabundában szolgálta ki a bizonyára igényes vásárlóit. Ezt látta meg nejem, munkából hazafelé jövet. Számára is elgondolkoztató volt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos Huba
NAPJAINK

1965 NOV 4.

1021

Bálványos Huba linometszete

vagy a m
lyakezdésé
rangos tag
hatja egye
keseredett
kimondotta
nak kellet
tékelője S
kiváló ism

Lírája [redacted] tényezőre kell felfigyelnünk. Anyanyelvét abban az Erdélyben tanulja, mely Tersánszky és Tamási nyelvében halhatatlanítja ízeit. Ahol a tömörítés és stilizálás épp oly jól megfér együtt, mint a népi szemlélet a szavak bibliából tanult barokkos megbecsülésével, súlyuknak tiszteletével. Erre az alapozásra jöttek a megtalált hazai példák: Berzsenyi lávázó tömörsége, és Ady mindent kifejezni akaró, az élet egészét versébe fogni kívánó hatása. Külföldről pedig az angol költők hasonló törekvésű vonulata. Mikes szorítja rá az angol irodalomra, melynek forma-ihlete aztán végigkíséri útját. Shakespeare, és Shelley, de főleg az angol posztromantika Browningban tetőző, majd századunkban Eliotban megújuló, az epikát lírára használó vonala lesz a Fodor-féle „látomásos vers", „vers-rapszódia", „vers-szimfónia" példamutatója. A számlálatlanul hömpölygő, sok értelműen tömörített sorokban egy esemény, drámai szituáció, vagy valamely hős monológja egyként csak alkalom egy-egy lelkiállapot, kínzó probléma lírai körüljárására. (E kötetben három példát is találunk erre. A Goethe-házban, Az építő éneke, és az Alexsandros című eket).

De hiába lenne mind e szuggesztív példa, ha nem marad meg Fodor József élete során annál a kamasz-igénynél, hogy egyszer az ember minden nagyon fontosat ki tud mondani, talál valami varázsszót, még kimondatlant, amelylyel az életet-világot meg lehet fogni. Ezt keresi minden egyes szavában, és ezt hajszolja oldalakra terjedő versekben. *És ez a szenvedély az, amely áthatja, életre kelti nyelvét, legjobb perceiben a maradandóságát biztosítja.*

Újabban költészetének egy másik állandó jelzője a filozófiai hajlam. Pedig ez nem is igazán jellemzője verseinek. Ami filozófiai jelleg van bennük, az valójában semmi újat nem ad, végsősoron nem több azoknál a következtetéseknél, amelyek akár az ő demokrata publicisztikájának általánosításából is következnek. Nem a gondolatok, a filozófiai problémák újszerűsége élteti a verseit, mert ahol a nyelv ereje, a keresés sugalló szenvedélyessége kihagy, a vers a költészetében az évek során kialakult stereotip kifejezéseinek csak szárnyaszegett halmazává erőtlenedik. (E

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 JAN 4

1021

Balázsy Hubo

BÁLVÁNYOS HUBA: FEJEK

megszakadt vele kapcsolatom, ill. néha mint idős elvtárs meglátogat lakásunkon.

Budapest, 1967. X. 13.

Hentes Józsefné sk.
Budapest, XIV., Népstadion u. 159.
A Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetettje

Másolat

IGAZOLÁS

Sztupjár István elvtársat kb. 1932-től ismerem a Goldberger cipőgyárból. Az elvtársat ott ismertem meg mint baloldali embert.

Én a Bőripari Szakszervezet ellenzéki vonalán dolgoztam, több ízben vittem be röplapokat, amit Sztupjár elvtárs is terjesztett. Azonkívül rendszeresen adtam át V. S. bélyegeket terjesztés végett, amit becsületesen elvégzett. Sztupjár elvtársat, amíg kapcsolatunk tartott, mindig komoly, becsületes elvtársnak ismertem. 1935-ben szűnt meg a kapcsolatunk.

1929-től vagyok párttag, a Szocialista Hazáért kitüntetettje vagyok.

Budapest, 1967. X. 23.

Édes Pál sk.
Bp., VII., Dózsa Gy. út 6. I/6.

Másolat

IGAZOLÁS

Alulírottak, mint Sztupjár István cipész volt dolgozói, valamint ugyancsak alulírott, aki hosszú évtizedeken át szoros, jó barátságban voltam Sztupjár Istvánnal — igazoljuk, hogy nevezett mindig haladó gondolkodású volt, és magatartása mindig fasisztaellenes volt.

Sztupjár István cipész, aki 1894. április 19-én Újfehértó községben (Szabolcs megye) született — jelenlegi lakhelye: Solymár, Szabadság út 21., és pártonkívüli.

Budapest, 1967. október hó.

Bartyik András sk.
Miklyán István sk.

Másolat

IGAZOLÁS

Elvtársak, Vöröskatonák, Parancsnokok

Sztupjár István régi bolsevista Budapesten ő sokat harcolt, mint kommunista. Ő kéri Önöket, hogy Önök segítsenek neki harcolni a széthúzók ellen, akik a kommunisták ellen uszítanak. Sztupjár elvtárs meg fogja Önöknek mutatni, hogy kik ezek. Kérem Önöket, hogy segítsenek neki.

1945. IV. hó 13.

Drabik Eridis
a Kommandatura VIII. Vidéki parancsnoka, Budapesten

NÉPSZABADSÁG • VASÁRNAPI MELLÉKLET

Mivel hőssé nem nőssz előttem,
így tudod bizonyítani,
hogy nem a Sárkánygyík, ami
legyőzhetetlen.

Mindig kinől a hétkar, hétfej,
hogy támadjatok a mocsok
ellen szívósan asszonyok
ronggyal, kefékkel.

Lényetek sziszifuszi sorsa
megállni mosollyal talán
a Ragyogás holdsarlaján
kígyót tiporva.

S bár a nappalok karja zárul
abroncsként rátok, mind a hét,
óhajtjátok a férfiét
is ráadásul.

Mert könnyebb győzni a halálon
annak, aki már mindenes;
sejtem is mi mindent tehetsz
még a világon.

Utat törhet aknás jövőmbe
Sárkányölőm a te kezed,
míg a porszívót vezeted
el-eltűnődve;

s mintha megszentelné, ha szórja
mázas bögréből a vizet
az asztalon szétterített
vasalnivalóra.

Helyettem mulatnak

Háztartási gépeink különféle nehéz és időrabló munkát végeznek helyettünk. Örömmel hárítjuk el magunktól a terhes tevékenységeket, mert szeretnénk minél több idővel rendelkezni személyiségünk minél szabadabb kibontakoztatására. Csakhogy a háztartási gépek közül néhány — nevezetesen a rádió, főleg pedig a televízió — nem a munkát könnyíti meg, hanem a szórakozást. Néha már túlságosan is leveszi vállunkról a terheket. Szilveszter estéjén és éjszakáján például attól kellett tartanunk, hogy a montsreműsor készítői megfosztanak bennünket szabad akaratunktól, paprikajancsit csinálnak belőlünk, a székhez ragasztanak, nem szórakoztatni fognak bennünket, hanem helyettünk mulatnak. Televíziónk hatalmas vígságkombinátként vállalta magára az újfajta szolgáltatást, a hangulat házhoz szállítását. Szerencsére az újszerű műsor „csak" jó volt, nem pedig szenzációsan lenyűgöző, így aztán tévézés közben nyugodtan felállhattunk, iszogathattunk, ajtót nyithattunk az érkező vendégeknek. Félkész hangulatot sugároztak, amit odahaza ajánlatos volt megmelegíteni és teljesen élvezhetővé tenni. Tréfán kívül: a tv-szilveszter kitalálói és lebonyolítói bölcsen tették, amikor rugalmasan szerkesztették meg műsorukat, nem terrorizáltak bennünket, hagytak teret az öntevékenységnek is, mindössze laza figyelmet kívántak a mind jobb kedvre derülő nézőtől.

Mivel évek óta meglehetősen nagy társaságban múlatom az év utolsó napját, új kötelmem, a tv-műsorok rendszeres figyelemmel kísérése meglehetősen terhesnek bizonyult ezen az estén. Vendégeket lemondani illetlenség lett volna, úgy döntöttem tehát, hogy rendelkezésükre bocsátom a vendégváró lakást, jómagam azonban éjfélig rejtekhelyre vonulok, egy közeli lakásban tévézek lankadatlanul, a kötelességteljesítés mártírjaként.

Szigorú tervemet az utolsó pillanatokban elejtettem. Végül is amatőr tv-publicista vagyok, nem profi tv-kritikus; sem módom, sem kedvem szakadatlanul edzeni szememet és egyéb érzékszerveimet a sápadt fényben. Feladatom: kiválasztani a feltehetően érdekes műsorokat és tollal felszerelt nézőként elmerengeni a látottakon. Most sem vállaltam unott ügyeletesként vizslatni a tv mókázását egy elhagyott szobában. Nem leszek én saját robotgépem cselédje. Nem fogja ez a doboz szétzilálni féltve őrzött emberi kapcsolataimat. Tessék neki igazodnia az immár másfél évtizedes szilveszteri hagyományaimhoz.

Héttől tízig szűk családi körben jóformán csak a képernyőre koncentráltam. Szenzációs vállalkozás: egyenes adás hat színhelyről az „egyidejűség varázsával" — erről már sokat írtak előzetesen, s nem ok nélkül. Érdeklődéssel figyeltem az autósvetélkedő alakulását, mulattam, nevettem a mérsékelten hangulatos betétszámokon és it-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1979. III. 4-1

1021

Bálványos Huba: Lenin

Bálványos Huba

1919-es magyar proletárdiktatúráért vívott együttes
először népeink érdekeinek azonosságát, összefogás
nini október volt a bölcsője és tanítója a magyar
legtisztábban látó fiait tömörítő kommunista pártn
tól kezdve töretlenül hirdette, szogálta ennek a ba
ségnek az eszméit. Az elmúlt öt évtized sok és neh
lította az ország dolgozóit, de az idő múlásával ez a
vált.

■ ■ ■

A magyar munkások, parasztok és értelmiségiek legjobbjai mindig hittek abban, hogy a kegyetlenül vérbe fojtott Magyar Tanácsköztársaság, s az azt követő fasiszta terror csak múló epizódja, ideiglenes kitérője történelmünknek. Ezt a reményt erősítették a Szovjetunió sikerei, a föld alá kényszerített magyar kommunisták bátorító, harcba hívó szavai. 1945. április 4-én, amikor lehetőséget nyitott a történelem, hogy folytassuk és befejezzük azt, amit 1919-ben a belső és külső reakció félbeszakított, egy lerombolt, kifosztott, ezer sebből vérző ország újjáépítésének útján kellett az első lépéseket megtennünk.

A fasizmussal pusztult nemzetáruló magyar uralkodó osztályok iszonyatos örökséget hagytak hátra: a nemzeti vagyon 45 százaléka, csaknem 22 milliárd pengő értékben, megsemmisült. Az üzemek 90 százalékát érte kár, több mint 600 gyár teljesen megsemmisült. Elpusztult, vagy a fasiszták elrabolták az állatállomány, a mezőgazdasági termékek jelentős részét. Teljesen megbénult a közlekedés. A Hitler-fasiszták és a magyar cinkosaik csaknem minden hidunkat felrobbantották, a vasúti pályák, a mozdonyok és vaganok és más közlekedési eszközök jelentős része tönkrement, vagy Németországba hurcolták. A főváros romokban hevert, a rokkantak és az árvák

Bálványos Huba

rajza

Magyar Hirlap 1975 75/6

Bálványos Huba

rajza

Magyar Hirlap 1973/228/1

Bálványosi Huba

rajza

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 93/1

Bálványos Ilúba

rajza

Magyar Hírlap 1973/97 Told.

Bólyongos Huba (grafika)

1975. aug-ban a 16. Szegedi Nyári Tárlaton részt vett.

Népszava, 1975. aug. 8. 103 cf. 185 m. 5 p.

Bálványos Huba

Rajz

Magyar Hírlap 1973 X. 29

BÁLVÁNYOS HUBA

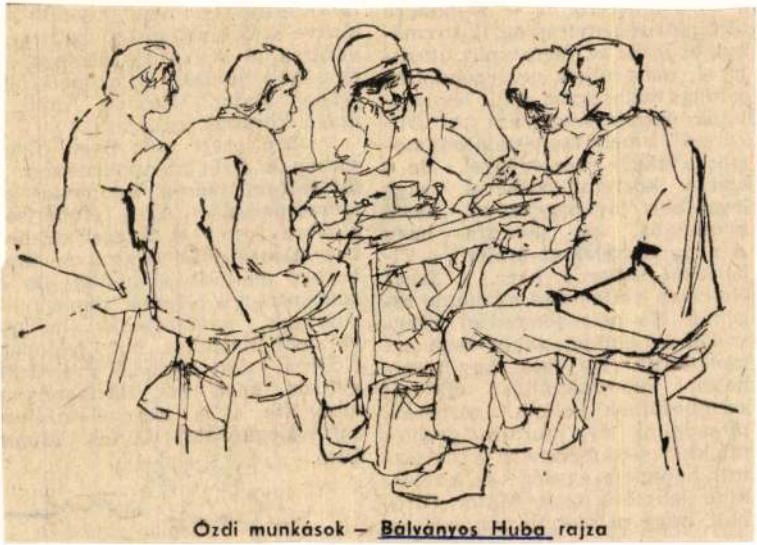

Ózdi munkások – Bálványos Huba rajza

Magyar Hirlap 1975/26o/9

Bálványos Huba

Magyar

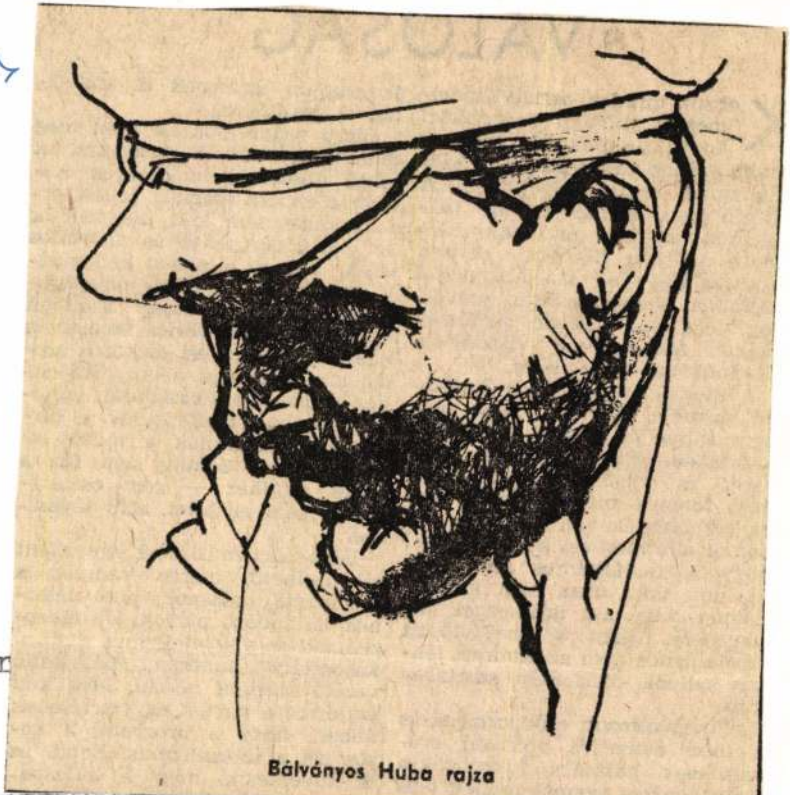

Bálványos Huba rajza

Balványos Ilúba
grafikus művész alkotásaiból nyi-
lik kiállítás a kazincbarcikai Eg-
ressy Béni Művelődési Központban
Március 7. én.

Észak-Magyarország 1973/55 7old.

Bálványos Huba

Grafikái szerepelnek a
Studió 72 kiállításon az
Ernst Múzeumban

Népszava 1973 január 14
9. old.

Balványos Huba

Művei szerepelnek a Studió 72
Ziállításon az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1973 január 6
4. old.

Balványos Huba

Grafikái szerepelnek a
Miskolci Galéria kiállításán

Magyar Nemzet 1973

február 3
4. old.

Bálványos Huba

Dózsa T. egy parasztálma.

(vlpr.)

Művészet, Budapest, 1972, Nov.

Bálványos Huba grafikus

A Műcsarnokban rendezett Stúdió 58-68 c. kiállításon szerepelnek litográfiái.

Zs. a.: Stúdió 58-68

Pestmegyei Hírlap, 1968. dec. 23.

Bálványos Huba Festménye

Idill

Kortárs 1973/10 1573. old.

Bálványos Huba

Firenzében részt vett az 1. grafikai biennálé mai grafikai kiállításán, 1968-ban. „Az ember mértéke" c. litográfiája elnyerte a „Monte dei Paschi" díjat.

Korunk, 1972.15. 829.o.

Bálványos Huba grafikus

A Műcsarnokban rendezett „Stúdió 58-68" c. kiállításon litográfiái szerepelnek.

Sz.a.: Stúdió 58-68
Fejérmegyei Hírlap, 1968. dec. 31.

Bálványos Huba

a fővárosi Csák István Galériában 49 művész állította ki mozgalmi vezkarcát. Az ünnepi bemutatón szerepel művével.

b.: Forradalomról – forradalomra.
Pestmegyei Hírlap, 1969. márc. 9.

Bálványosi Huba

a legutóbbi Ernst muzeumban rendezett tárlaton naturalista irányzatú litográfiákat mutatott be.

Nagy Zoltán: Studio 72 - Exhibition of young artists. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1973. 50. szám.

1921

Bálványos Huba, grafikus

A Stúdió 73 tárlatán

Harangozó Márta: festék és tehetség

2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. dec. 11.

Balványos Huba, grafikus

Kiállítása nyílott meg az
Eötvös Kollégium Galériájában.

—:□ Balványos Huba... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. nov. 3.

Bálványos Ilúba
rajza

Magyar Hírlap 1971/254 11old.

Bálványosi Huba

grafikusművész a borsosi vállalatok díját kapta
a Miskolci Téli tárlaton.

Magyar Hirlap 1974 332/6

Bálványos Huba

rajza

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 33/9

Bálványos Huba

kiállitott az országos grafikai hét keretében 1 grafikát 14 városban egyidejüleg.

Magyar Hirlap 1974 266/8

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

1971 OKT 28

Magyar Hírlap

Bálványos Huba

1021

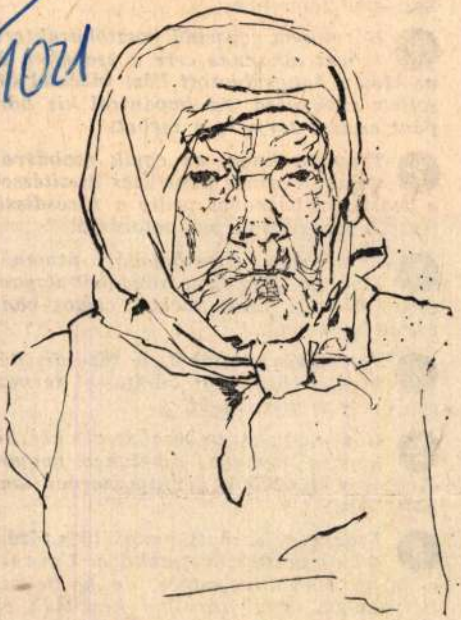

Bálványos Huba rajza

téssel azonos színű paszpolozással.

3 *Kétsorosan gombolódó átmenős szoknya. Egyszínű anyagból ugyanolyan divatos, mint kockás, csíkos vagy tweed kelméből.*

4 *Jótartású posztóból, a tűzésdíszítés mentén beállított bővítéssel terveztük ezt a miniszoknyát.*

5 *Hat nagy szemberakással készült kockás szoknya, amelyhez nagyon divatos a kivúlkötős, férfiingszerűen szabott blúz.*

6 *Érdekesen szabott, hangsúlyos tűzéssel díszített szövetszoknya. Ugyanez a fazon bőrből is csinos, de ha fekete bársonyból vagy szövetből készítjük el, akkor esti alkalmakra is felvehető.*

Nádor Vera

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 NOV 18

Magyar Hírlap

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba rajza

portja. A küldöttségben 20 *lillei* ipari és kereskedelmi vállalat képviselői kaptak helyet. A kétoldalú gazdasági és kereskedelmi együttműködés *fejlesztésének* lehetőségeit tanulmányozzák.

Kínai búzatermés

Hao Csung-si kínai mezőgazdasági és erdőgazdaságügyi miniszterhelyettes az *Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete* (FAO) konferenciájának római ülésszakán bejelentette, hogy a *Kínai Népköztársaság* idei kenyérgabona-termésének mennyisége várhatóan meg fogja haladni az 1971. évi 250 millió tonnát, de *nem* közölt részleteket a termésről. Megemlítette azonban, hogy a tavalyi gabonatermés mennyisége 240 millió tonna volt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

CSEPEL

1972 DEC 22

1021

Bálványos Huba

Bálványos Huba rajza

ın annyira, hogy szerethesük? Tudunk-e róla' többet, ınint amit az iskolai irodalomrákon megtudhatunk a néány kötelező versből? Adat-e segítséget költészete a ilág s önmagunk megismeéséhez, vagy a mai rohanó or ideges embere legfeljebb önnyű, pihentető olvasmányént veheti le a könyvespolcól a Petőfi-kötetet?

Ilyenfajta kutatásra, ilyen érdések megválaszolására állalkozott a televízió közelúltban bemutatott Keressük etőfit sorozata. Keresték Peőfi mai arcát városban és faın, parasztasszonyok és nagyzemi munkások, kisdiákok, özépiskolások és egyetemisák között. Kutatták, élnek-e etőfi versei, s él-e forradalma ma, 1972-ben az embeekben.

A vitatkozó egyetemisták özül mondta az egyik: nem zereti Petőfit, de irigyli. Irigy, mert a miénknél jóval egyzerűbb, áttekinthetőbb korban élt — ezért különben Peőfi is irigyelte a nála százokkal korábban élőket! —, ert pontosabban lehetett ıdni, miért kell harcolni, és i ellen, s a cselekvési lehetőségeket is jóval egyszerűbb olt megtalálni, mint mai, onyolult korunkban.

…, legjobb tehetsége szerint, de ha kell, mint politikus vagy fegyverrel harcoló katona — a kor igényei szerint.

Petőfi forradalma így tovább él mindenkiben, aki kész képességeit, tehetségét a társadalom szolgálatába állítani. Tovább élhet azokban is, akik nem tudják pontosan felidézni a verseit. A munkásban, aki együtt tanul feleségével, gyerekeivel, a diákban, aki olyan tanár akar lenni, aki nemcsak előadja a tananyagot, hanem igyekszik alkotó életre nevelni a tanítványait, s mindenkiben, aki a társadalomban élő ember minden terhét vállalva, a teljes életre törekszik.

A sorozat minden része, minden egyes kockája — kérdés. Néha csak félig átgondolt, néha teljesen hiányzó válaszokkal. Elmondhatjuk, hogy a film — s benne a riporterversmondó Berek Kati — a kérdéseket kicsit kioktató, felelősségre vonó hangon, kicsit iskolásan teszi fel, de ha a riporter kérdései nem is, a film kérdései pontosak. A S a kérdések pontos megfogalmazása legalább olyan fontos, mint a rájuk adott felelet.

Kozma Judit

mely nem …

Prohászka László:

Kassákot olvasva

Eljön a pillanat mikor hiánytalanul
érzem rokonaim közelségét

(Kassák)

Bazalt koponyádból
felépült hát piramisod,
roppant köveit hiába próbálgatták
sakállelkű senkik,
talpnyaló irnokocskák
a sivatagba széjjelhordani.

Áll messzire merengőn,
áll az időben társtalanul,
csúcsa sasmagasán
trónol a naparcú isten.

És most itt szorongok
emlékműved kapujában,
de egyre beljebb csalogatnak
mesteri kézzel faragott geometriáid,
s bent, a boltozatos termekben
térdre parancsolnak fáraó kincseid.

VEB
ZEITUNGSAUSSCHNITTDIENST GLOBUS

Huba Balvanyos

Berliner Zeitung

1021

1. April 1975

Dominanz des Dekorativen

Gegenwartskunst aus der Ungarischen Volksrepublik, der ČSSR und der DDR

Von HANS LENK

Die Ausstellung ungarischer Gegenwartskunst findet anläßlich des 30. Jahrestages der Befreiung des Landes vom Faschismus im Alten Museum (Neue Berliner Galerie) statt.

Die Malerei und Grafik dieser Ausstellung ist zumeist technisch, handwerklich perfekt. Die grafischen Arbeiten von Bela Tassy (geb. 1942; beispielsweise (Studie II, Alte Bilder, Ballade III—IV) aus den siebziger Jahren wirken durch sublime Kontrastierung. Die Farbradierung, ein schwieriges Druckverfahren, wird hier durch Motivwiederholung effektvoll bereichert angewandt. Dekoratives aber steht neben gedankich bestimmten Werken der Grafik wie jenen von Huba Balvanyos (geb. 1938: „Dürer-Variation", 1971, Lithographie — eine Paraphrase der „Melancholia"), Karoly Raszler, Gabor Gacs, Tibor Rozantis und Bela Tassy. Auch für die Malerei trifft das in einigen Fällen zu. Neben überzeugenden Arbeiten wie beispielsweise den Bildern „Atelier des Grafikers Arnold Gross" (1969, Öl) und „Kostümverleih" von Tamas Galambos (geb. 1939) aber hängt das Gemälde „Terroraktion" (1974, Öl), desselben Künstlers, dessen Formulierung verfehlt erscheint.

Die Ausstellung deutet an, welchen Spielraum besonders die Malerei besitzt; die eben erwähnten, naiv scheinenden Werke werden durch Bilder wie „Ikarus" und „Memento" (1974, Öl) von Jozsef Breznay (geb. 1916), deren Anspruch ganz anders ist, kontrastierend ergänzt, und auch anthropomorphe Landschafts-Darstellungen kommen vor („Dalmatien", 1974, Öl). Gegensätzlich weiterhin die Gemälde von Laszlo Doari (geb. 1926) und jene von Zoltan Szabo (geb. 1929) — kurzum, es ist zu spüren, daß Traditionen und aktuelle Einflüsse nebeneinander in dieser Kunst wirken.

Von den plastischen Arbeiten sollen die von Laszlo Marton (geb. 1925) besonders erwähnt sein. Die medaillenartigen Kleinreliefs von Andras Kis Nagy (geb. 1930) und von Robert Czikszentmihalyi (geb. 1940) bezeugen großen Erfindungsreichtum. Sie gehören zum Besten dieser Ausstellung, die trotz ihres relativ geringen Umfangs die Tendenzen in der gegenwärtigen Malerei, Graphik und Plastik der Ungarischen Volksrepublik wenigstens anzudeuten vermag.

★

„Die Fülle der Zeit" heißt ein Gemälde aus dem Jahre 1957, eines der besten in der Ausstellung von Werken des slowakischen Malers und Grafikers Ján Ilavský (geb. 1924), die gegenwärtig im Alten Museum gezeigt wird. Alle Bilder dieser Ausstellung bezeugen die starke dekorative Begabung des Künstlers. Sie äußert sich in der Farb- und Formbehandlung in gleichem Maße. Auf Feinmalerei wird verzichtet; große, starke Linien fassen die Farbflächen ein. In den Entwürfen für Glasfenster und für Wandgestaltungen ist Ján Ilavský am überzeugendsten. Nicht die ungegenständlichen Entwürfe allein, auch solche wie „Morgens in der Tatra", die ein Naturvorbild verwenden, offenbaren die Fähigkeit zu knapper, dem Zweck angemessener Formulierung. Die Gemälde sind überwiegend auf Dekorativität beschränkt; kompositorische Ausgewogenheit ist ihr Vorzug, Gleichförmigkeit der Auffassung ihre Schwäche. Ilavskýs Thematik reicht von Porträts bis zu historischen Darstellungen. Landschaftsbilder sind selten, die Bildnisse zumeist statuarisch streng aufgefaßt.

★

Fritz Duda, der bekannte Maler (geb. 1904), stellt im Bulgarischen Kulturzentrum Unter den Linden etwa 50 Zeichnungen und Lithographien aus. Es sind überwiegend Skizzen, Notate vor der Natur. Erinnerungshilfen. Die Sparsamkeit der Linienführung der Zeichnungen kehrt in den Lithographien wieder. Duda ist ein sicherer Zeichner, ein genauer Beobachter. Studien aus Bulgarien, von denen „Sosopol" wegen ihrer großartigen Einfachheit besonders erwähnt sei, hängen neben Porträts von Rosa Luxemburg und Karl Liebknecht. Duda ist ein politischer Künstler. Arbeiten wie beispielsweise „Anklagende" zum Thema Vietnam aus dem Jahre 1965 (Feder) und die Lithographie „Freiheit für Lumumba" bezeugen das in eindringlicher Weise. Fritz Dudas reiches Schaffen wird auch durch diese Zeichnungen und grafischen Blätter dokumentiert, die sein malerisches Werk qualitätsvoll ergänzen.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Magyar Hirlap

1915 APR 4

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba rajza

fejlődését, hatéko
takarékosabb mun
den területen, jól
erőforrásokat és a
megosztás — első
nemzetközi gazdas
hetőségeit.

Következetesen folytatjuk életszínvonal-politikánkat, az életkörülmények, a szociális viszonyok további javításán dolgozunk. Tovább munkálkodunk népünk kulturális, műveltségi színvonalának emelésén. Arra törekszünk, hogy a marxizmus—leninizmus eszméinek mind szélesebb kisugárzása legyen társadalmunkban, és annak minden rétegében érvényesüljön a szocialista gondolkodás és erkölcs, a közösségi felelősségérzet, a közösségért való cselekvés.

Történelmünk új korszakának minden nagyszerű eredménye és beteljesülése egyetlen forrásból fakad, attól ered, aminek jubileumi ünnepét ma üljük. Pártunk programnyilatkozatának szavai tömören fogalmazzák meg e korszakos esemény jelentőségét: „A szovjet hadsereg felszabadító harcának eredményeként 1945-ben új korszak kezdődött történelmünkben. Hazánk függetlenné vált, és népünk előtt ismét megnyílt a társadalmi haladás útja".

A szovjet nép harminc év előtti áldozatvállalása, nagy internacionalista tette arról győz meg bennünket újra és újra, hogy szilárd egységben a Szovjetunióval és a szocialista országokkal, vegyük ki részünket abból az egész világra kiterjedő folyamatból, amely lezárja az osztálytársadalmak korszakát, és az emberiséget a kommunista társadalomba vezeti el.

Ehhez a történelmi méretű feladathoz, hazánk további felvirágzásához kívánok önöknek és magyar népünknek sok sikert, erőt, egészséget.

Éljen szocializmust építő népünk, hazánk, a Magyar Népköztársaság!

Éljen felszabadítónk, a nagy Szovjetunió!

Éljen a szocializmus és a béke!

Ezután I. V. Kapitonov, az SZKP Központi Bizottságának titkára, a szovjet párt- és kormányküldöttség vezetője lépett a mikrofonhoz.

ndó szilárdulása, tölt el bennünket

sokoldalú együttműködését, a hála érzését fejezte ki a szovjet nép és a Magyarországot felszabadító szovjet hadsereg iránt.

Mélységesen hálásak vagyunk önöknek ezért az értékelésért és a testvéri érzelmekért. A magunk részéről hangsúlyozni szeretnénk, hogy őszinte örömmel tölt el bennünket a szovjet—magyar barátság állandó szilárdulása, szüntelenül fejlődő kapcsolataink gyümölcsöző eredményei.

Jelenleg a szovjet nép eredményesen munkálkodik az SZKP XXIV. kongresszusán hozott történelmi jelentőségű határozatok, a kongresszus által felvázolt szociális-gazdasági fejlesztési program megvalósításán. A párt és a nép erőfeszítései azt célozzák, hogy még erősebbé tegyük hazánkat, még gazdagabbá a szovjet emberek életét, teljesebbé anyagi és kulturális ellátottságát.

A Szovjetunió következetesen valósítja meg az SZKP XXIV. kongresszusán kidolgozott békeprogramot. Ezért a nemes célért a szocialista országok egybehangolva lépéseiket, közösen tevékenykednek, ez biztosítja sikerünket. A szocialista országok változatlanul az élen járnak a békéért, a demokráciáé, az egyenjogú együttműködésért, a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért folyó harcban.

I. V. Kapitonov ezután felolvasta az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége és a szovjet kormány üdvözletét, amelyet az évforduló alkalmából intéztek a magyar vezetőkhöz.

A nagy tapssal fogadott beszédek után Sarlós István mondott zárszót, majd a díszünnepség első része az Internacionálé hangjaival ért véget.

A díszünnepség második részében ünnepi műsor következett.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
1975 MÁR 16
Magyar Hirlap
Bálványos Huba

1071

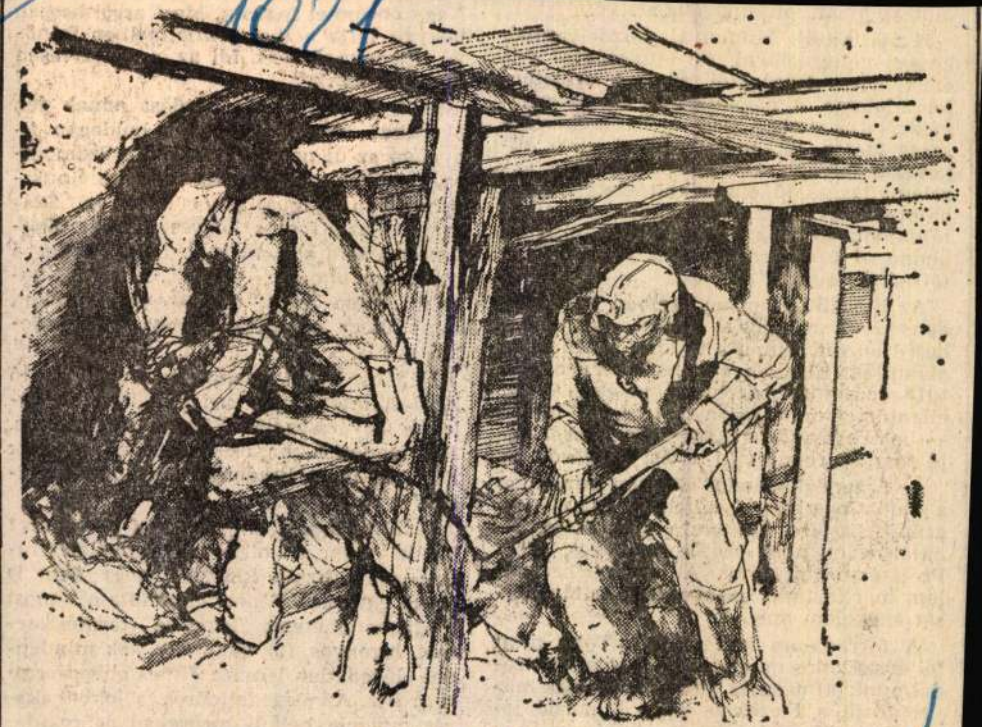

Bálványos Huba rajza

tam az utcán, otthona felé sietve.

Hidas Antal. Munkával, küzdelemmel, hosszú emigrációval, viszontagsággal telt élete, kora ifjúságától. Élete a proletárforradalomé. A nagycsaládos cipész gyermeke, ifjú ember volt a Tanácsköztársaság idején. Ekkor jegyezte el egész lelkével a forradalmat, a szocializmust. Érzelemvilágát, miként a költészetét is, áthatotta a levert proletárforradalom miatti fájdalom, de nagy erővel tört felszínre benne az újrakezdés vágya, a harc folytatásának elszánt akarata.

Az illegalitás hosszú éveiben leírt minden szava mozgósít, harcra, szervezkedésre buzdít. Rímei a küzdők ajkán dallá alakultak. Élénken emlékszik egy estére. 1919 decemberének utolsó hetében — az ellenforradalom szörnyű terrorja idején — betévedt a Zeneakadémiára. Bach Máté passiója rendkívüli hatást gyakorolt rá.

— A zeneakadémiai est után kimentem a Duna partjára. Leültem a rakodópart gránitlépcsőire. Néztem a sötét vizet. Elhatároztam, hogy oratóriumot írok. Újat. Proletár-oratóriumot. A proletárforradalom mártírjainak szenvedését, feltámadását énekelem meg.

A forradalom költője lett. Több mint fél évszázados munkássága szocialista irodalmunk kimagasló fejezete. Prózai művei közül a Ficzek úrral, a televízió jóvoltából a közelmúltban immár milliók ismerkedtek meg. Élmény volt a regény-

Nagy ö
hogyan
vő ifjú
mond

— A
okosak
gyelem
ra, ren
títhatat

munkra az a fontos, hogy az ifjúság többsége ma sem közömbös a világ, s benne a mi társadalmunk, hazánk állapota, további sorsa iránt, mindez érdekli őket, mint ahogy bennünket érdekelt és érdekel ma is.

Néhány évvel ezelőtt az egyik kiadó kérdést intézett az irodalom idősebb, jelentős egyéniségeihez, Hidas Antalhoz is. Mit tennének, ha ők lennének napjaink ifjai, és most kezdenék a felnőtt életüket?

— Mit tennék? Tényleg mit csinálnék? Tudja, akkor azt hittem, gyors választ tudok adni. Aztán kiderült, hogy nem is olyan egyszerű. Akkor elmondtam, s most megismételhetem: ismerve természetemet, bizonyos, így vagy úgy, sok mindennel elégedetlen lennék. Nincs ebben semmi rossz. Az elégedetlenség, a jobbat akarás motorja nélkül megreked és rozsdásodni kezd a társadalom kocsija. Gyűlöl-

Bálványos Huba

Karambol, litogr. 42,5×61 cm
Első folyam, —"—. 43×61 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Bálványos Huba

A Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsának díját kapta.

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Bálványos Huba

Gyermekek, litogr., 43,5 × 58,5 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Bálványos Huba

Zsáner (grafika)

Népszava, 1974. szept. 15. 102. evf. 216 sz. 8 p.

Bálványos Huba grafikus

A Keszthelyen rendezett 7. Balatoni Nyári Tárlatán szerepeltek művei „Groteszk variációk" (repr.)

Heitler László: Jegyzetek a balatoni kiállításokról. Életünk, 1974. 5. 450. old.

Bálványos Huba

Két vitatkozó férfit ábrázoló rajzát "Illusztráció" cimmel hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. dec. 28.
XVIII. évf. 52. sz. lo. lap.

Bálványos Huba

Haláltánc I–II tus 21x30 cm

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul–Aug.

Bálványos Huba

Embertől emberig lito 42,5x62
Öltöző tus 29x38

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul–Aug.

Bálványos Huba grafikus

Az elmúlt két végen 44 művéri vermételével nyílt meg a Rajzok c. kiállítás a Galériában, melyen szerepelnek művei, „Magatartásformák" c. kompozíció. /ceulítve/.

(gyarmati): Rajzok a Galériában.

Déli Hírlap /Miskolc/, 1975. máj. 26.

Bálványos Huba

Groteszk variációk I. alugr. 32×36 cm
——— " ——— II. litogr. 33×44 cm

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Balványos Huba

Groteszk variációk I., repr., 26. old.

7. Balatoni Nyári, Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Bálványos Huba, grafikus

Megemlítve. (Stúdió '73)

Mikós Pál: Képzőművészeti Krónika
165–173.

JELENKOR, Pécs, 1974. február XVII 2.

Balvanyos Kuba grafikus

díjat nyert

a Miskolc Városi Tanács által Miskolc város
felszabadulása 30.évfordulójából rendezett
Téli tárlaton

Napjaink 1975 január
8.old.

Bálványos Huba, grafikus

Szerepel

—: Megkezdődött az országos grafikai hét

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974 szept. 27.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 JAN 11
Bálványos Huba
Magyar Hirlap

World Report aggódva tette fel a kérdést *Round*-ot. A rendezők pontosan beállí-

1021

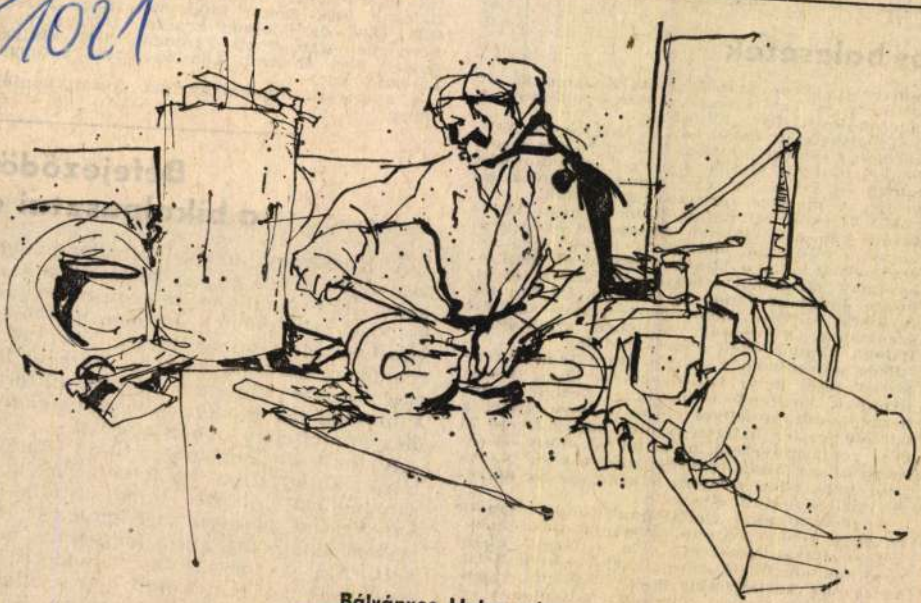

Bálványos Huba rajza

vezet szerint a ja
új-zélandi vírus okozza.

lyos balesetek

budapesti lakos szabálytalanul haladt át az úttesten, és egy személygépkocsi elütötte. A mentők kórházba szállították.

Szabálytalanul haladt át az úttesten a XIV. kerületi Csömöri út 130-as számú házzal szemben Csicsoszki Gyula 51 éves segédmunkás, budapesti lakos, és egy személygépkocsi elütötte. A mentők kórházba szállították.

A XXI. kerületi Kalamár József utca 139-es számú ház előtt Balogh Sándor 40 éves gépkocsivezető-oktató, budapesti lakos, személygépkocsiját nem a látási, forgalmi és útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és elütötte Jungblut János 11 éves iskolai tanulót. A kisfiú súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. A mentők kórházba szállították. Balogh Sándor ellen eljárás indult.

Pécs belterületén Nagyiván Imre 35 éves gépkocsivezető, helyi lakos nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a tehergépkocsit, amellyel előzés közben áttért a bal oldalra, és halálra gázolta Baricz Dezső 33 éves gépjárművezető, pécsi lakost, majd összeütközött az általa előzött autóbusszal. Nagyiván Imre ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult eljárás.

Szigetszentmiklós határában Kondor Sándor 21 éves gépkocsivezető, helyi lakos személygépkocsijával, amelyet nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, halálra gázolta Vaskó Lajos 40 éves vasöntő, salgótarjáni lakost, majd felborult. A gépkocsi vezetőjét súlyos állapotban szállították kórházba. A vizsgálat folyamatban van.

a Bikolpusztai gy

A Komárom megyei Rendőr-főkapitányságon pénteken tájékoztatták a sajtó képviselőit a múlt év novemberében Bikolpusztán elkövetett *hármas gyilkosság ügyében*. Mint annak idején közöltük, a rendőrség körözést adott ki *Barassó István* 43 éves büntetett előéletű süttő-bikolpusztai lakos ellen, *többszörös emberölés büntettének gyanúja miatt*.

A múlt év november 13-án Barassó István különváltan élő feleségének lakásán baltával többször fejbe sújtotta *Kohut Ferenc* 26 éves segédmunkást, Barassóné élettársát, aki a *helyszínen meghalt*. Az ugyancsak megtámadott Barassóné 11 nap múlva *halt bele* sérüléseibe. Nem sokkal később Süttő és Bikol-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
1975 MÁR 9
(Magyar Nemzet

Bálványos Huba

1021

valtokon megbotolva, sinek ták, az egész városban szólnak

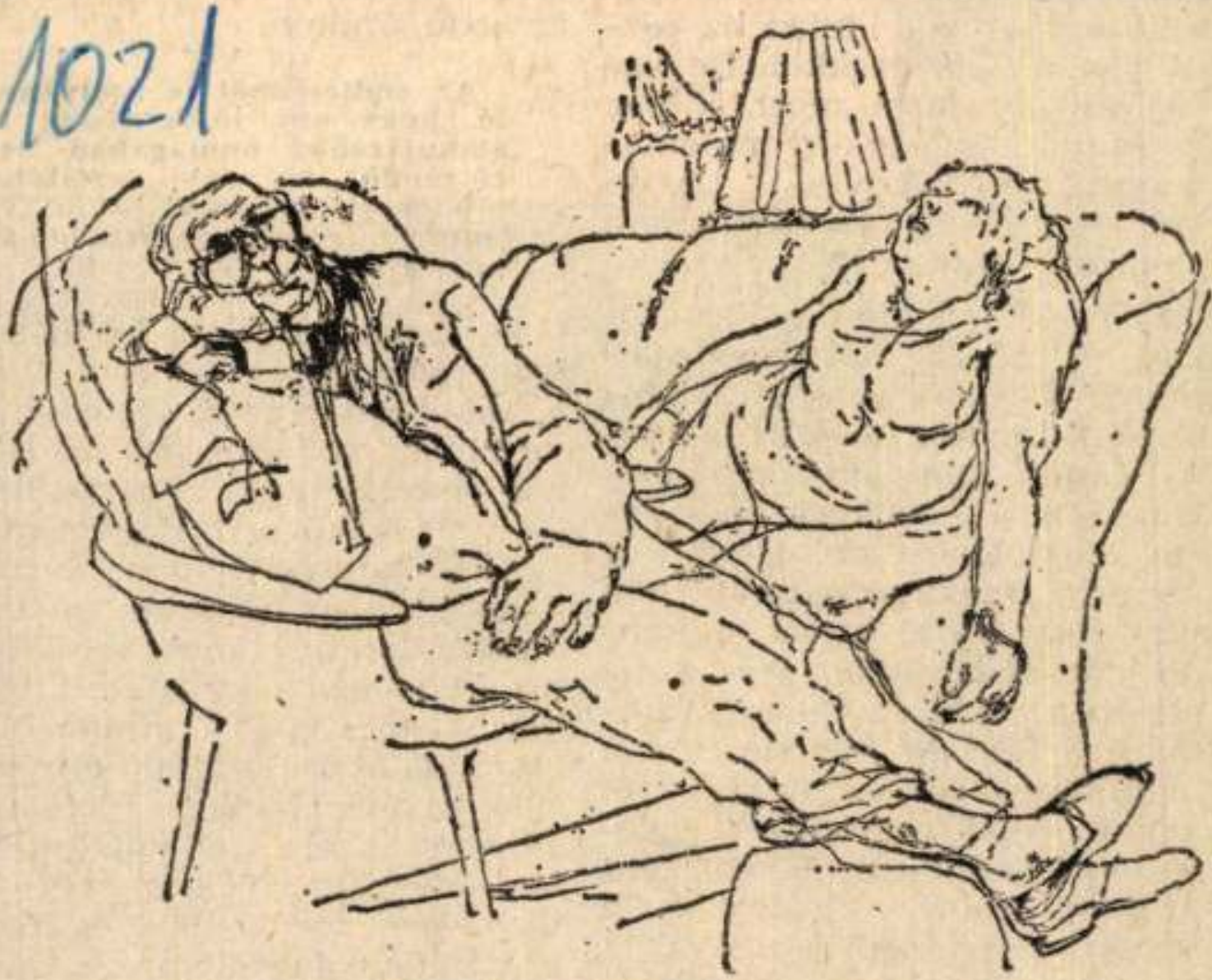

Bálványos Huba rajza

emlékezetesen
nalú küzdelems
cikk, riport és
lalkozott annak
tállyal, a győzte
jon miként látj
év múltán, az eg
tikagyőztes. L
volt osztályát, osztálytársait, tanárait, iskoláját?

Gyerekképű fiatalember fogad az ELTE természettudományi karának geometria tanszékén. Lovász László tudományos munkatársban rögtön felismerem az egykori versenyzőt. Megjelenése, rokonszenves, szerény magatartása mitsem változott, pedig kilenc esztendő alatt sok minden történt az életében. Még egyetemi tanulmányai közben megszerezte a kandidátusi fokozatot, egy évet az amerikai nashville-i egyetemen vendégprofesszorként tanított, most fejezte be a kombinatorika egyik ágával, a Gráf-elmélettel foglalkozó könyvét. Megnősült; volt osztálytársát, *Vesztergombi* Katalint vette el, aki jelenleg a

többen is vannak, akik va lamely tárgyban kiemelkedő ké pességűek.

— A matematikán kívül nagyon *sok közös témánk* volt Komlós tanár úrral történelmi politikai, irodalmi problémák ról beszélgettünk, vitatkoztunk — nyílt légkörben. Engem má az első tanítási napon megra gadott, ahogy a tanár úr fel oldotta az általános iskolábó hozott rideg, fegyelmezett lég kört: ismertette a gimnáziun „tanügyi szabályzatát", elironi zált nyelvi, logikai furcsasá gain. Az iskola szelleme külön ben liberális volt: *az eredmé nyességre* törekedtek és ne a feltétlen fegyelemre.

Ebben nyilvánvalóan szerep volt az igazgatónak és a töb bi tanárnak is.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Magyar Hirlap

1975 FEB 2

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba rajza

Egy nemesség alkonya

Az arisztokrácia előjogait már a nagy forradalom megszüntette Franciaországban, de a leszármazottak máig is őrzik címeiket, sőt soraik gyarapodtak a *napoleoni* és a *restaurációs* korszakban, a sznob nagyburzsoázia pedig még *a huszadik században is* keresi az alkalmat, hogy a nemesség egykori „védjegyét", a *de* betűket vagy magánhangzóval kezdődő családi név esetén a *d'*-t neve elé ragaszthassa. Történetünk tragikus véget ért főszereplője joggal viselte ugyan a *de Portal* nevet — ősét *I. Napoleon* emelte bárói rangra —, de nem tudott belenyugodni abba, hogy a birtokot elnyelte az adósság.

Íme a történet:

Léonce de Portal báró 1950-ben házasodott másodszor, amikor már egy éve megállapították, hogy birtokán és kastélyán *osztoznia kell* első feleségének jogos örököseivel. Szolgálóját, *Anna Niepokulwiskát* vette feleségül, s két gyermekük született: *Marie-Agnes* és öccse, *Jean-Louis*. A világtól elzárva nevelkedtek a Montauban közelében levő (inkább udvarháznak nevezhető) kastélyban, miköz-

Jeles c

A gyár nehéz tanul

Lapozgatjuk a fotóalbumot. A képek öt *viszontagságos esztendő* eseményeit elevenítik fel: a roskatag épületek helyett ma három korszerű csarnok áll az Iskolabútor és Sportszergyár jánosházi telepén. De nem csupán e Vas megyei üzem fejlődött, gyökeresen megváltozott a budapesti törzsgyárak élete is az utóbbi években. A termékszerkezet sikeres átcsoportosítása nyomán a korábban gazdaságtalanul működő vállalat ma már nagyobb eszközarányos nyereséget ér el, mint a bútoripari átlag...

Lemaradtak a hitelről

— Eleve hátrányos helyzetből indultunk — magyarázza *Páros Andor* igazgatóhelyettes. — 1963-ban, az iparági összevonással eltérő profilú három fővárosi gyárból alakultunk, miközben tudomásunkra hozták, hogy 1975-ig — városrendezési okokból — mind óbudai, mind-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Hajdúbihari Napló
Balla László
1975 FEB 1
festő, grafikus
1021

A dolgozó ember foglalkoztatta

Balla László emlékezete (1906—1975)

Egész életében, egyetemi elfoglaltsága mellett is, részt vett és feladatokat vállalt Debrecen képzőművészeti életében. A 30-as években az Olajütőben laktak. Édesapja kőművessegéd volt. Mire elvégezte a technikumot, még az utolsó párnájukat is eladták. Két óriási folttal a térdén ment a képesítő vizsgára — sógorát kidobták a gyárból, mert részt vett a 19-es forradalomban. Apja fizetéséből tizenketten éltek. Hiába volt jeles tanuló, mindentől elesett, mert semmiféle anyagi támasza nem volt. A magyar művészeti élet mélypontján, 1935-ben valahogy mégis felvergődik az Iparművészeti Főiskolára. Reggel nyolctól este hatig tanul, stúdiumokat végez, este hattól éjfélig pedig elment dolgozni és csak ezután végezhette a főiskolai házi feladatokat, mert elméleti tárgy is volt bőven. Egy este mégis fel kellett lopóznia a hálótermébe, összecsomagolta ruháit és könyveit, mert nem tudta tandíját kifizetni. Apja szociáldemokrata és szakszervezeti tag volt, éppen elég ahhoz, hogy fia soha egy fillér támogatást se kapjon. Így telt el az ifjúsága. Később az egyetemen mérnöki beosztásban dolgozott, kutató eszközöket tervezett. Ebben az idegőrlő hajszában emberfeletti erő kellett ahhoz, hogy valakinek mégis kedve és ideje legyen a képzőművészethez. A sikerek mindennek ellenére sem maradtak el, grafikáit és festményeit ott láthattuk minden jelentősebb debreceni és megyei tárlaton.

Festészetét és grafikáit az élményekre alapozta, s ezek hitelességét fokozta azzal is, hogy témáinak nyersanyagát elsősorban a saját élete szolgáltatta. A gyermeki múlt keserűsége mélyre ásta magát az emlékek rétegződésében s mindez adattárává és ösztönzőjévé vált alkotásainak a későbbi éveiben is. Több képén tömör, tömondatos közlés ragadja meg a nézőt. Képeit technikailag egyenleten, széles ecsetkezeléssel oldotta meg. Csaknem valamennyi képének ihletője a dolgozó ember, függetlenül attól, hogy szívesen fordult a balatoni tájélményekhez, érdekelték a víz mozgásai s a széles horinzontú látványok. De legszívesebben mégis a mindennapi élet dolgos hétköznapjainál időzött, meg-megszólaltatta a múltat is, érzékeny lelkülettel válaszolva az élet apró megmozdulásaira.

Munkásságának keresztmetszete színvonalas, bár több festményén kimutatható, hogy koncentráltabb, kiegyensúlyozottabb felkészültséggel lényegesen többre lett volna képes. Mindvégig gondja volt a fiatalokra is, éveken át egyik tanára és vezetője volt az akkor hőskorát élő Képzőművészeti Szabadiskolának. A 70-es években egyre inkább elhatalmasodott betegsége: gyengülő fizikumát, művészetért való rajongását már csak fanatikus akaratereje tartotta felszínen.

Dr. Tóth Ervin

Balla László: FALU

Órportást, gyakorlattal rendelkező gyors- és gépírót, valamint fiatal, érettségizett, adminisztrációs munkában jártas női munkaerőt alkalmaz az Alföldi Nyomda, Debrecen, Böszörményi út 6.

Lakatos szakmunkást veszünk fel. Jelentkezés a Kísérleti Fizikai Tanszéken, Debrecen, Bem tér 18/A alatt.

A MÉK építési csoport felvesz szakképzett villanyszerelőket. Jelentkezés: Debrecen, Széchenyi u. 22.

Fiatalok, jelentkezzetek ipari tanulónak! Ács, vasbetonszerelő, kőműves, gépszerelő szakmát tanulhattok. Ingyenes kollégium, étkezés. Munkaruhát biztosítunk. Havi ösztöndíj társadalmival együtt minimum 550 Ft. Előjelentkezésre, illetve érdeklődésre a részleteket azonnal írásban közöljük. Mélyépítő Vállalat munkaügyi osztálya, 1397 Budapest V., Arany János utca 34. Pf. 545.

Adminisztrációs vezető körbe megfelelő képesítés reskedelmi gyakorlattal dolgozót azonnal PIÉRT Kereskedelmi Vállalat, Debrecen, Vörös Hadsereg útja 41.

Egy fő kálász képesítésű könyvelőt, két fő konyhai kisegítőt, egy fő takarítónőt felveszünk. Péchy Mihály Kollégium, gazdasági hivatal, Varga u. 4.

Budapesti telephellyel külszolgálatos munkára figuránsi teendők ellátására előképzettség nélkül dolgozókat keresünk. Havi kereseti lehetőség 2000—2200 Ft, valamint napidíj, szállásköltség- és utazásiköltség-térítés. Jelentkezés a Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalat munkaügyi osztályán, Budapest XIV., Bosnyák tér 5.

Gáztüzelésű gőzkazánhoz szakképzett fűtőt azonnali belépéssel felvesz a hajdúszoboszlói Halászcsárda. Jelentkezés az üzletvezetőnél.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEMI

A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA

ÁRVEREZÉS

ÚTJÁN ÉRTÉKESÍTJÜK.

Árverést: 1975. febr. 7-én és 1975. febr. 11-én tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. sz. alatti alagsorban.

Az árverésre kerülő épületek jegyzékét megtekintheti vállalatunk és az illetékes Városi Tanács kerületi Hivatal hirdető tábláján.

DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12—14.

Autószerelőket, autóelektromosszerelőket, vizsgával rendelkező villamostargonca-vezetőt keres felvételre a Volán 6. sz. Vállalat. Jelentkezés: Debrecen, Szoboszlói út 4—6. alatt.

Városi Tanács költségvetési üzeme kőműveseket, segédmunkásokat, építőipari gépkezelőt, tetőfedő-szigetelőt vesz fel. Jelentkezés: Debrecen, Bartók Béla út 61.

Kinizsi Szakszövetkezet Sokszorosító Üzeme gépíró adminisztrátort keres azonnali belépésre. Jelentkezés: Halköz 3.

Lőrinci Fonó felvételt hirdet 16 éven felüli lányok részére. Betanulási idő 1 hónap. A kereset 2000—2600 Ft a betanulás után. Vidéki lányok részére szállást és kedvezményes hazautazást biztosítunk. Felvétel esetén az útiköltséget visszatérítjük! Cím: PFV Lőrinci Gyár, 1183 Budapest, Gyömrői út 85—91. Kérésére részletes tájékoztatót küldünk.

Gyakorlott tekercselőnőket azonnal felvesz a GELKA Villamosgépfelújító Üzem. Debrecen, Segner tér 1. (Kisállomás mellett.)

Műanyagszerszám-készítésben jártas szakembert és tmk-lakatost felveszünk. Játékipari Szövetkezet, Debrecen, Teleki u. 36.

Érettségizett, megbízható, szervező- és tárgyalóképes, katonai szolgálatát letöltött, debreceni lakosú dolgozókat üzletkötői munkakörbe felveszünk. Jelentkezés: részletes önéletrajzzal „Jó kereseti lehetőség" jeligére a kiadóba.

Gyakorlott gyors- és gépírót titkárnő beosztásba, továbbá szakképzett zöldségboltvezetőt (esetleg házaspárt) és élelmiszer-feldolgozó üzemünkbe segédmunkásokat alkalmazunk. Jelentkezés a tsz vál

TAURUS ABRONCSGYÁR

FELVESZ SZAKMA NÉLKÜLI FÉRFI ÉS NŐI DOLGOZÓKAT, akik a 18. életévüket betöltötték. Három műszakos munkára.

Taurus

GUMIIPARI VÁLLALAT

JELENTKEZÉS a munkaügyi főosztályon 1965 Budapest VIII., Kerepesi út 17., Keleti pályaudvar mellett.

A TANÉRT 1. sz. mechanikai gyáregysége felvételre keres lakatos szakmunkásokat, valamint gázkazánkezelőt és kompresszorkezelőt. Jelentkezni lehet: Debrecen, Hámán K. u. 76—86. alatt a munkaügyi csoportnál.

Építőipari kivitelezésben jártas, legalább technikusi oklevéllel és nagy gyakorlattal rendelkező műszaki vezetőt keres felvételre a Nyíradonyi Építő- és Vegyesipari Szövetkezet. Szövetkezeti gyakorlattal rendelkezők előnyben. Fizetés megegyezés szerint, az érvényben levő MüM sz. rendelet határain belül. Jelentkezés személyesen vagy írásban a szövetkezet elnökénél, Nyíradony, Lenin u. 3.

Fiatalok, figyelem! Ipari tanulókat felveszünk szövő szakmára. Jelentkezhet minden 14. életévét betöltött, 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező fiatal. Juttatások: kezdő tanulóbér 350 Ft, amely a tanulmányi eredménytől függően emelkedhet. Társadalmi ösztöndíj havi 250 Ft. Utazási költség 50 Ft. Az első hat hónapban összesen 650 Ft-ot kapnak. Ingyen tankönyv, munkaruha és iskolaköpeny. Elhelyezés díjmentesen, a most épülő új kollégiumban (XIV. ker.). A kollégiumban ingyenes ellátást biztosítunk. Fiú tanulóinkat a szakmunkásvizsga után segédművezetővé, később művezetővé képezzük. Felszabadulás után a kereseti lehetőség havi 2200—2600 Ft. Begyakorlott szakmunkásaink 3000 Ft-ot kereshetnek. Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig, személyesen. Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: PATEX Angyalföldi Szövőgyár, személyzeti osztály. 1135 Budapest XIII. Fáy u. 81—83.

Felveszünk mentőszervezet műszaki vezetői beosztásba üzemmérnöki vagy technikusi végzettséggel rendelkező személyt. Jelentkezés: Mentőállomás, Debrecen, Külső vásártér 14.

Felveszünk mentőápolókat — legalább 8 általános iskolai végzettséggel — a debreceni és hajdúszoboszlói mentőállomásra. Jelentkezés: Mentőállomás, Debrecen, Külső vásártér 14.

16 évet betöltött fiatal lányokat varrodai munkára felveszünk és betanítunk. Debreceni Háziipari Szövetkezet, Görbe u. 4.

A Minőségi Szabó Ipari Szövetkezet női szabó szakmunkásokat és konfekcióban jártas dolgozókat felvesz. Jelentkezni lehet: Debrecen, Kossuth u. 13.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem felvesz szakképzett ápolónőt, szülésznőt és gyermekápolónőt, valamint takarítónőt. Jelentkezés a munkaügyi csoportnál.

Gépésztechnikust vagy művezető képzettséggel rendelkező dolgozót alkalmazunk állandó munkára. Fizetés megegyezés szerint. ÁFÉSZ, Püspökladány.

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMondó
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

Vasárnap nyílik ~~Bálványos~~ Huba, Derkovits-díjas grafikus művész 1021 kiállítása Nagykanizsán

Vasárnap délelőtt 11 órakor a nagykanizsai Thuri György Múzeum Szabadság téri épületének földszinti termeiben kiállítás nyílik Bálványos Huba, utolsó éves Derkovits-ösztöndíjas grafikus művész munkáiból. A kiállítás részét képezi a jubileumi évfordulóval kapcsolatos eseményeknek, tekintettel Bálványos Huba politikai jellegű munkáira.

A budapesti grafikus művész — aki már több grafikát ajándékozott a városi képtárnak, így munkáit nagy vonalakban ismeri a közönség — most 26 nagyméretű, politikai témájú litográfiával jelentkezik. Munkáiból a háborúk elleni tiltakozás, a háborúk okozta szenvedés feletti elkeseredés árad. E tiltakozás, s az agresszorokról alkotott véleménye elsősorban vietnami sorozatában mérhető le, de találóan ábrázolja a békeszólamokat pufogtató szónokot is, aki egy békegalamb hátán lovagol, alatta pedig „vak vezet világtalant" embersor halad. Az ember mértéke című litográfiája pedig egy ellentét párt ábrázol, nevezetesen azt, hogyan válik a klasszikusan szép, arányos emberi alak a szenvedés vergődő figurájává.

A kiállítás időtartama alatt a nagykanizsai filmszínházban kisfilmet mutatnak be a grafikus művészről „Hogyan készül a litográfia?" címmel. A kiállítás április közepéig tart nyitva.

Vasárnap a III.
folytatódik a sakkozók N
es bajnoksága. A ZTE ezúttal
az elég jó képességű Vasas
Izzó csapatát fogadja. A pes-
tiek tavaly a Keleti csoport-
ban a 8. helyet foglalták el,
de együttesüket ismerve na-
gyobb feladatok elérésére is
képesek. Náluk játszik az
Egerszegről elszármazott dr.
Horváth Iván Zala megye
1956. évi bajnoka.

A ZTE vezetők 3—4 pontos
győzelemre számítanak. A
csapat felállása a következő
lesz:

Horváth T., Babits H.,
Plecskó Z., Porubszky M.,
Sergyán Ö., Tivolt F., dr.
Szigethy I., Bita J., Rosta S.,
Csutora L., Tóth I., Angyalo-

A megyei tanács vb. titkársága gyakorlott gyors- és gépírót felvesz.

Hűtőgépszerelőt, villanyszerelőt és lakatost zalaegerszegi munkahelyre azonnal felveszünk. Jelentkezés: Zala megyei Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat kirendeltsége, Zalaegerszeg, Várkör 7. 73 190

Férfi segédmunkásokat felvesz a Zala

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796
1970 APR 15

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

1021

Figyelmeztető, agitáló, harcos litográfiák

Bálványos Huba nagykanizsai kiállításáról

Bálványos Huba grafikus alkotásaival találkozott már a nagykanizsai közönség, hiszen azok közé a művészek közé tartozik, akik az elsők között adományoztak munkáikból a kanizsai képtárnak. Művészi kibontakozásáról ez a kiállítás ad teljesebb képet.

Műveivel minden fontosabb hazai kiállításon szerepel, de külföldön is egyre ismertebbekké válnak képei. A kanizsai bemutatón szereplő litográfiák közül három, az elmúlt hetekben érkezett vissza a Párizsi Ifjúsági Biennáléról, ahol alkotójuk nagy sikert aratott szatírikus, társadalomkritikai hangvételű munkáival. *„Az ember mértéke"* című litográfiával tavaly februárban Firenzében a Monte dei Pasci de Siena érmet, az olasz művészvilág egyik értékes kitüntetését nyerte el.

A kiállítás szemlélője az első pillanatban érezheti, hogy olyan művész munkáit látja, aki *az élet lényegét keresi*, bátran nyúl a bonyolult témákhoz, amelyeken keresztül félreismerhetetlen nevelő célzattal közeledik a valóság ellentmondásaihoz, a múlt korlátaival, a jelen konfliktusaival szembenézve, bíráló gondolatait képpé írva. A művész világában legjobban *„A győztes ünneplése"* című nemrég készült litográfia igazíthat el bennünket. A társadalom különböző alakjait látjuk ezen, papokat és polgárokat, jólétben kigömbölyödött értelmiségieket, akik egy munkás alakot dobálnak a magasba. A kényszerű ünnepléstől félájult figura a győztes munkásosztályt jelképezi, amelynek árnyékában saját pecsenyéjüket sütögető emberek tömege figyelmeztet az elpolgáriasodás veszélyére.

A *„Békegalamb"* című grafika még élesebb kontrasztot tár fel. A levegőben kellemetlen külsejű figura lovagolja meg a békegalambot, utalva arra, hogy a béke mélységesen emberi vágya szólamokká, frázisokká válhat a hamis próféták által.

Érdekessége a kiállításnak, hogy a közönséggel tartott nagysikerű ankéton levetítették a *Hogyan készül a litográfia* című kisfilmet, amely bemutatását a későbbiekben több nagykanizsai művelődési ház és iskola is tervezi.

tetszik sorsdön
nem volt hiány
nítjük fel mos
közreműködésé
lenetet, amely
rint döntően be
háromesélyes t
lét.

Az első a 61
(Ekkor ugyan r
a zöld-fehérek,
sem volt meggy
csapat veszély
Bolemányi Jáno
a szó:

— A támadás
emlékszem pon
hogy nagy kav
kapum előtt s
zelről, kapásból
dát, amely a tér
folyt" a 16-osor
rálövésből — mivel sokan álltak előttem — szinte csak egy villanást láttam, de szerencsére még idejében sikerült elvetődnöm a balsarok felé, s „találkoztunk" a labdával...

Az elszalasztott — nem első, de talán a legnagyobb — lehetőség a pécsieket láthatóan visszavetette, s a zöld-fehérek egyre-másra vezették támadásaikat, szerették volna végképp bebiztosítani a győzelmet. Így érkeztünk el a 80. percig. **Madár Gábor** mondja:

— A jobbszárnyunk vezetett támadást. Amikor Farkas Laci Pávliczhoz adta a labdát, még csak a félpályánál voltam, de úgy éreztem, ha Ferinek sikerül „elmenni", még enyém is lehet a beadás, s rohantam a kapu felé. Közben a védők szinte teljesen „rázúdultak" Pávliczra, aki jól látva a helyzetet, még időben felém küldte a labdát, amely teljesen fedezetlenül talált. Nekem már csak lőnöm kellett...

...S bár tíz perc még hátravolt, a csapat és a közönség is megnyugodott — a találkozó eldőlt!...

tamadt, hogy a találkozó gólnélküli döntetlent hoz, illetve egyetlen „gólocska" végleg eldöntheti a mérkőzés sorsát. A külön „csemegét" jelentő Major—Harcz és Kovács J.—Németh párharc, illetve a két „ász" kikapcsolásának előre várható terve, majd tényleg külön okot is adott az ilyen értelmű találgatásra. Nos, a „jósoknak" igazuk lett: Fortuna istenasszony Major révén — az egyébként kitűnően védő Vlaszák egyetlen hibája folytán — az Olajbányász felé billentette a mérleg nyelvét. A hazai pálya előnyeit élvező olajosok győzelme persze nem mondható csak szerencsésnek: a külön vezetett statisztikánk szerint a labdát 50:40 perc arányban birtokolták, középpályásaik nagyobb területen játszottak és távolról is jól lőttek. A kisebbnagyobb gólhelyzetek (kapuralövések) aránya 9:4, a szögletarány pedig 4:3 volt javukra, s játékosaik mintha frissebbek is lettek volna... Egyet azonban mindkét kanizsai élcsapat figyelmébe ajánlunk: a támadójáték csiszolását, eredményesebbé való tételét. E nélkül nem lesz 1971. őszére újra NB II!...

A Zalaegerszegi Ruhagyár

megvételre felajánlja

Bábványos Huba, [grafikus] MDK

A Kiállítók egyike.

—: Kiállítás Balits Mihály legszebb verseinek illusztrációitól 13.

NÉPSZABADSÁG

, Sp. 1966. dec. 1.

MDK

Bálványos Huba

Táj, fam.

II.Miskolci orsz.grafikai biennale, Herman

O. Muz. 1963.

Szántó Gábor

1021

Babits-versek illusztrációi

A Petőfi Irodalmi Múzeum történetében ugyancsak emlékezetes időszak lesz az elmúlt esztendő ősze: rövid egymásutánban *három* kiállítással lépett a nyilvánosság elé. A nyitány *„A reformkor és szabadságharc irodalma"* volt, ezt követte *„A magyar költészet és a világirodalom"*, és december közepén nyílt meg a harmadik, *„Babits Mihály legszebb verseinek illusztrációi"* címmel. Az első kettőről már beszámoltunk olvasóinknak, hadd szóljunk most néhány szót a legutóbbiról!

Babits Mihály halálának 25. évfordulója volt az ünnepi alkalom a kiállítás megrendezésére, a címben jelzett anyagát pedig a Művelődésügyi Minisztérium mecénási gesztusa szolgáltatta. A minisztérium felkérésére ugyanis tizenhat jeles könyvillusztrátor — *Bálványos Huba, Gy. Molnár István, Győri Miklós, Gyulai Liviusz, Feledy Gyula, Hincz Gyula, Kádár György, Kass János, Kondor Béla, Pásztor Gábor, Reich Károly, Szántó Piroska* és *Würtz Ádám* — vállalkozott a nagy költő legszebb költeményeinek grafikus értelmezésére, művészi ábrázolására. A két termet betöltő kamara-kiállításon a fővonulatot ezek az illusztrációk jelentik. A modern megfogalmazású, gyakorta absztrakt, asszociációs szemlélettel megalkotott igényes rajzokból valóban a legszebb Babits-versek „antológiáját" sikerült összeállítani. Mégpedig a legszorosabban követve a korszakos jelentőségű életmű kibontakozását.

A múzeum ismét eredeti, ötletes rendezéssel lepi meg a látogatókat. A költő fejlődési szakaszai szerint sorjáztatja elénk a rajzokat, és azokat életrajzi vonatkozású fényké-

munkával gyarapodott, olyan művel, amely helyenként vitatható rendszerezési és tartalmi problémái ellenére is nemcsak a nevelőképzésben és a pedagógus-továbbképzésben használható fel eredményesen, hanem minden nevelő pedagógiai kultúrájának emelését is eredményesen szolgálhatja. *(Tankönyvkiadó, 1966.)*

Piry József

RÓNIKA

jelenetsort, melyhez mérhetőt színes filmen még aligha láttunk. 2. Tömeghirigbe fuló „tévedések vígjátéka" egy fogadóban. Elcsépelt motívum. De hasonlítsuk össze megoldását azzal, amit a *Mit csinált felséged 3-tól 5-ig* c. filmünkben láttunk... Nem, mégse, inkább ne hasonlítsuk össze. Kár.

Kitűnő film. Tiszteletlenül bánt klasszikus alapanyagával? Nem, éppenhogy megtisztelte azt. Ez a *Tom Jones* adaptáció igényeseket és igénytelenéket egyaránt kielégít. Kell ennél több?

ZORBA, A GÖRÖG egy ifjú angol famulusa lesz, aki amolyan író-féle volna, de pénz hiján utána kell néznie apai örökségének Kréta szigetén. A story: könnyes-mosolygós, keresett-kihangsúlyozott banalitások sorozata, melynek során gyorsan kitűnik, hogy nem az ifjú angol, a Főnök, hanem Zorba a görög a művész. Minden pillanata: alkotás, ihletett rögtönzés, Zorba „éli az életét".

A *Zorba, a görög* nagy siker nyugaton, és siker lesz nálunk is. Kakoyannis, az *Elektra* rendezője ké-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-30?

1967 JAN 19

KÖZNEVELÉS

Bálványosfürdőbe

pekkel, kötetekkel, levelekkel és fő-
ként a grafikusan megjelenített köl-
temények szövegeivel teszi teljessé,
a művészek egyéni értelmezése mel-
lett a versek történeti helyét is ma-
gyarázva. A babitsi életműben való
elmélyedést és a modern művészet
megértését egyaránt elősegíti így ez
a számunkra különösen vonzó kiál-
lítás.

Fényi András

sainak, módszereinek kiválasztásában meghatározó szerepet játszik." Ez így igaz és elfogadható, de éppen ezért kívánatos lenne a fő feladatok tárgyalásánál többet foglalkozni a világnézeti nevelési lehetőségekkel.

Fehérvári Gyula „Nevelés az okta-

Bálványos Huba

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÖ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 MAR. 22

1021

BÁLVÁNYOS HUBA: PORTRÉK

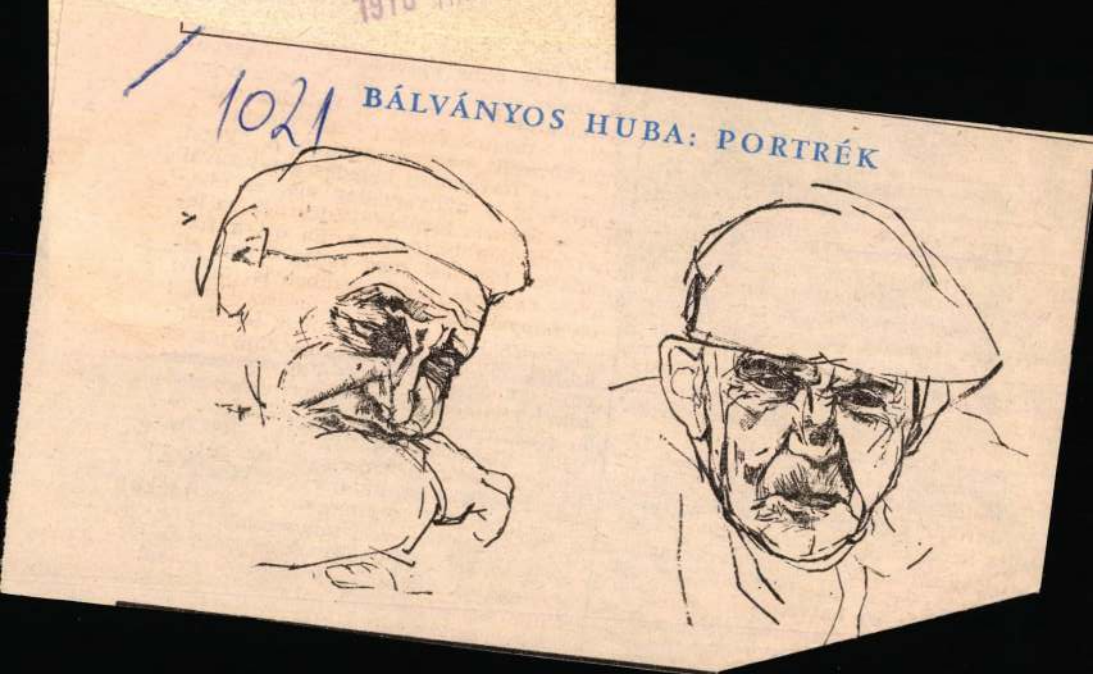

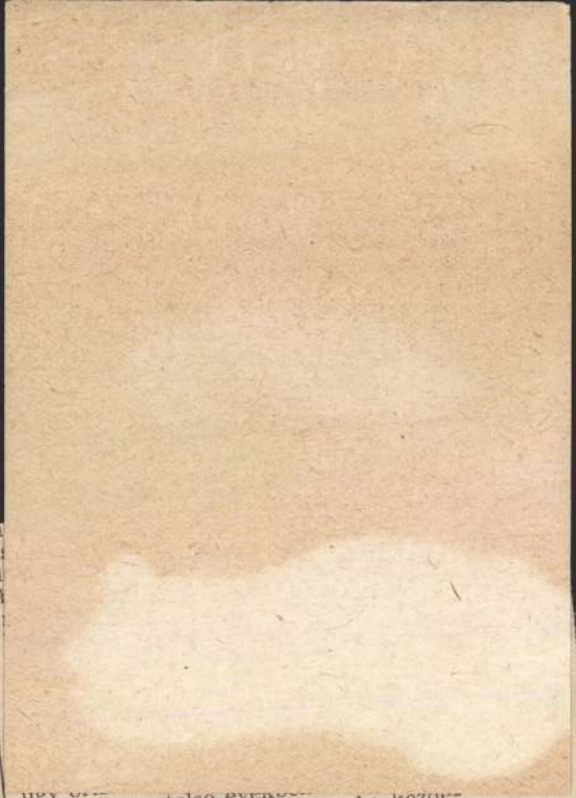

Eck Imre fáradhatatlan és kiapadha-
tatlan, termékeny tánctervezőnek bizo-
nyult. Kezdetben hatalmas ellenállással
kellett megküzdenie neki is, együttesé-
nek is, ezeknek a lelkes és tehetséges
fiatal művészeknek. Le kellett küzde-
niük a szépelgő vaskalaposok ellenállá-
sát, akik a balettművészettől *csak* gyö-
nyörködtetést igényeltek. Le kellett
győzniük azt az irtózást, amely első
munkáikat fogadta és kifogásul hozta
föl — kimondatlanul vagy kimondva
—, hogy Eckék balettjei „ellenzéki" ba-
lettek. Lassan azonban elfogadottá vált,
hogy Eck nyitotta meg a felelősségteljes
művészek sorát, akik a felszabadulás
utáni második hullámban legégetőbb
kérdés[illegible]kkel foglalkoztak, az emberek
egg[illegible] és leglényegesebb problé-
m[illegible] művészi fogalmazást.

[illegible] a táncnak a tartal-
[illegible]g és változatos for-
[illegible]anas évek szelle-
[illegible]ülésének egyik
[illegible] részese volt
[illegible] az ered-

ugy [illegible]
kulnak. Az utolso évek[illegible]
egyfelvonásos formát — amely kezde-
tük idején éppen a háromfelvonásos
nagybalett megtagadását jelentette —,
és a több részes, totális színház felé irá-
nyultak kezdeményezéseik. Az út —
úgy látszik — számukra erre vezet.

Színházat kell játszaniuk, nem szűk
értelemben vett táncszínházat, ha-
nem az összes társelemek képzeletgaz-
dag fölhasználásával egy új formátumú
színházat, ahol tánc és ének, színészi
gesztus és szó, díszlet és világítás egy-

1970 MÁJ 7

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Bálványos Huba

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1021

Bálványos Huba: Emlékezés koránkelő lányokra...

KÖSZÖNTJÜK ÁLLAMI D

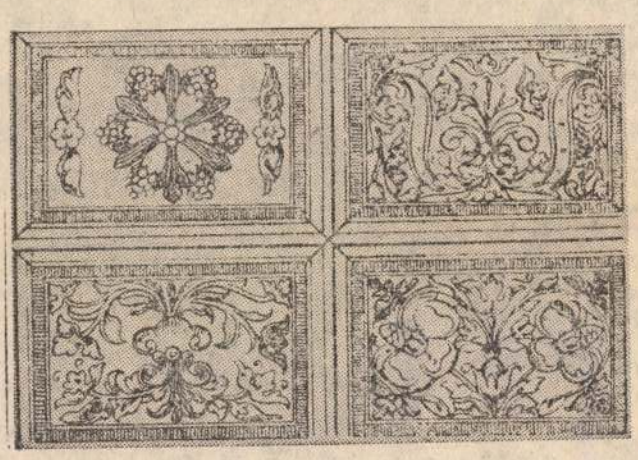

Klinikus és szervező

Ritkán adódik, hogy valaki ugyanabban az intézetben jusson el a legmagasabb posztra, ahol pályáját kezdte. Dr. Böszörményi Miklós professzor — ez évi állami díjasaink egyike — közéjük tartozik.

Harmincegy évvel ezelőtt friss diplomával került orvosgyakornokként az akkori Erzsébet Királyné Szanatóriumba, a mai Országos Korányi TBC- és Pulmonológiai Intézetbe. Mun-

gálatok alapján — a tüdőgumőkór optimális gyógyszeres kezelésére vonatkozó megállapításait. Ez a munkája döntően hozzájárult korszerű szemléletünk kialakulásához.

Az a számos kitüntetés, melyben 25 év alatt részesült, elismerése szakmai eredményeinek, társadalmi és politikai munkásságának, emberi magatartásának.

Hűsége az intézethez — immár ő ott a legrégibb orvos — segítőkészsége, hal-

Iskolát teremtett

Az idegrendszer-szerkezet kutatásának kiemelkedő egyénisége dr. Szentágothai János Kosuth-díjas, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Anatómiai Intézetének professzora. E kutatásaiért kapta meg most az Állami-díj első fokozatát.

Az idegrendszer működésének megértéséhez két alapvető téren kell haladást elérnünk: az idegrendszert alkotó idegsejtek, illetve az idegsejt-hálózatok működésének és szerkezetének megismerésében. Szentágothai professzor szerkezetkutatásaiban a klasszikus és modern módszerek úgy ötvöződnek, hogy segítségükkel ma már elérhető közelségbe került egyes körülhatárolt központi idegrendszeri területek (pl. a kisagy) működésének pontos leírása és modellezése. E módszerek — az axon degeneráció, az úgynevezett Golgi-impregnációk, illetve a elektromikroszkóp — Szentágothai kezében soha nem a merev, statikus szerkezet mechanikus leírását szolgálják, hanem a szerkezetben rejlő (s attól elválaszt-

hogy két, egymástól tematikailag ma már részben eltérő, de számos vonatkozásban ma is szoros együttműködésben levő funkcionális-morphológiai iskolát teremtett.

A professzor két vonatkozásban iskolát teremtett; tizenhét éves pécsi működése alatt a ma már nemzetközi hírű neuroendokrinológiai és neurokibernetikai iskolát a pécsi Anatómiai Intézetben; a budapesti intézet pedig az idegrendszer funkcionális strukturakutatásának, közelebbről a pálya és szinaptológiai kutatásoknak hazai bázisa.

Zsurnalisztikai közhelynek, iskolás tudománytörtörténeti fogásnak tűnhet — de így igaz: Szentágothai már középiskolás korában morfológusnak „készült" — szabad idejében állatokat boncolt, mikroszkopizált — mindezt persze „játékosan", nem kötelességből. Másodéves kora óta foglalkozik „hivatásszerűen" idegszövettannal, s az e tárgykörben tett megfigyeléseivel, felfedezéseivel lett a háború után világhírű. A mikroszkóp — igaz, nem a középiskolai korszak kezdetleges mikroszkópja — ma is aktív szereplője

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest
1970 APR - 1

1021

ELDŐLT AZ EZERÉVES PER

Bálványos Huba illusztrációja

a, miféle
líthatnak
l is a la-
anya és
erí, hogy
ló egye-
is kín-
masztják
ég lenne
u előtt
yilasnak,
közel is
k, isten
ide, a
ztatná a
sem a
rváltozás-
e legyen
szó nem

ünkben, a
szívósan
a néme-
reszketett
zszünetben
egy halom
hogy el-
befogadóm

orpantam:
na tartott
il. Talán
lett volna
a — „Mint
esett" —
ödött azok-
kbe. Remé-
k, kudar-
e képe lob-
nük? Vagy
ellenállá-
sai, meg-
ásai? Még-
félesztem-
kísértő le-
rűn válta-
eken? Tö-
sága? Vagy
gése, aki
gos láttán
lni kezdte
ját is meg-

tudva, hogy e lecke elhibázásáért nem szekunda, de halál jár. A legélesebben mégis a Margit körúti börtönből elhurcolt hazafiak, köztük a nekünk legdrágább, alakja hasított bele a pillanatba...

S most megértük a szabadulást. Íme, itt áll előttem első hírnöke. Hogyan köszöntsem? Nyakába nem borulhatok, márcsak a fegyvere miatt sem, amelynek csöve fenyegetően mered rám. Egyetlen szó sem jutott eszembe abból a jónéhányból, amit orosz sógornőmtől ellestem, egyedül csak — az Internacionálé. Dallam nélkül, csak úgy gyalogosan tört fel belőlem: „Vsztáváj proklátyem záklejmjonnij..."

A katona feszes vonásai kissé megenyhültek. Gyorsan kérdezni kezdett, de vesztemre egy szavát sem értettem. A szovjet tiszt keményen mért végig, s mintha a revolver is kissé emelkedett volna a kezében. Összehúzott szemében több volt, mint gyanakvás. Mélyen megértettem. Mit gondolna hasonló helyzetben a legnagyobb kockázatot vállaló magyar felderítő előőrs, ha saját vérük áztatta ellenséges földön az első szembejövő a — magyar himnusz szavaival üdvözölné, de ezen kívül egyetlen szót sem tudna magyarul? Az indokolt gyanakvást nem oszlathattam el. Kemény intésére letettem a lépcsőre az edényeket és indultam előtte visszafelé a bunkerba.

A fasiszta úszításoktól megzavart, agyonrémített pincelakók a falakhoz húzódva várták a fejleményeket. A tiszt, látva, hogy német katonát nem rejtegetünk, elgyötörten lehuppant egy sámlira. Közben eszembejutott már a harkovi sógornőmtől éveken át tanult sok szép orosz népdal. Dúdoltuk kislányommal egyiket a másik után. A katona velünk énekelt. Őt is Ukrajnából sodorta ide a vihar. Elmondta, hogy 26 éves, mérnök, a finn háborúban is harcolt, sok sebesülés érte. Megmutatta felesége és kisfia képét. Addigra már két férfi is közelebb jött, akik törték a szlovák nyelvet. Önfeledten beszélgettünk, dalolt unk „Talán nem is igazi katona?" — súgta a lányom.

De a mesébeillő (bár számomra akkor a legtermészetesebb) idill baljós crescendóba torkollt: hirtelen kivágódott a bunkerajtó, s egy fehér lebernyeges katona rontott be. Haragos szidalma az ismeretlen nyelven is érthető volt. Hát igen, miközben a mi rokonszenves fiatal katonánk — nyilván egy fontos előőrs parancsnoka — röpke negyedórára elfeledkezett az átkozott vojnáról, az ellenség előretört a sorompónál. A tiszt sápadtan kapta revolverét, szétlökött bennünket és kirohant.

A ház körül újra német vezényszavak pattogtak. Iszonyatos huszonnégy órába telt, mire végleg, örökre felszabadultunk.

Jahn Anna

zottsági tag, *dr. György* főorvos, *d Ernő* mb. elnöksége *dr. Gegesi Kiss* mikus, központi tag, *Geszti Károly* vezetőségi tag, *dr. Mihály* szakszervez tag, *Jakobi Ada* vezetőségi tag, *dr. bor* központi vezet *Kiss Károlyné*, az ügyi Munka szerk. biz. tagja, *Kivovics Imre* központi számvizsgáló bizottsági tag, *dr. Lehrner Lóránt* mb. tag, *dr. Márk Jolán*, a nyugd. csoport munkatársa, *dr. Mihók János* szb-elnök, *dr. Moskovics Károly* mb.-tag, *dr. Nemes Valdemár* szakszervezeti politikai iskolavezető, *Németh Ferenc* mb.-titkár, *dr. Simonovits István* professzor, *Sauer Győző* szakcsoport vezetőségi tag, *dr. Stark Janka* mb.-elnök, *Weiland Margit* mb. gazdasági felelős.

A Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozatát kapták

Dr. Gyarmati Kálmán mb.-tag, *Gyűjtő Balázsné* szb-titkár, *Horváth Lajos* gazdasági igazgató, mb. elnökségi tag, *Somfalvi József* mb. elnökségi tag, *Szép Ernő* szb. sportfelelős, *Várhegyi Béláné* szakszervezeti tanácstag.

nos szb-titkárt, *Koczkás István* központi vezetőségi tagot, *Kónya Józsefné* alapító tagot, *dr. Liebner Ernő* főorvost, *dr. Losonczi György* főorvost, *dr. Mosolygó Dénesné* kórházvezető főnővért, *dr. Métneki János* igazgatót, *dr. Moldoványi Antal* szakorvost, *dr. Nagy Andor* főorvost, *dr. Patonay János* alapító tagot, *dr. Radó Sándor* szb.-elnököt, *dr. Ragettly János* központi vezetőségi tagot, *Remsey Sándornét*, *Rétiné Boros Margit* alapító tagot, *dr. Román József* igazgató-főorvost, *Seresné Kun Irén* alapító tagot, *dr. Szepesi János* mb.-tagot, *dr. Székely László* alapító tagot, *Terdik Ferenc* alapító tagot, *dr. Torbágyi Emil* alapító tagot, *dr. Török Júlia* főorvost, *dr. Vadász Gyula* igazgatót, *dr. Vajda Dezsőné* vezető asszisztenst, *dr. Veres Gábor* igazgatót, *dr. Wittmann István* főorvost.

A Weil Emil emlékérem kitüntetettjei

Felszabadulásunk 25. évfordulóján a Weil Emil emlékérmet kapták:

dr. Békés Zoltán megyei főorvos, *dr. Gartner Pál* szb-elnök, *Hantos Anna* szb-tag, *Hámori Béláné*, a szakszervezet bér- és munkaügyi osztályának helyettes vezetője, *dr. Nagy Sára* főorvos, *dr. Naményi László* főorvos, *dr. Noszkay Aurél* főorvos, bb-elnök, *Ruborics László* mb-titkár, *dr. Szalkai Géza* szb-elnök, *dr. Szepes Imréné* nyugdíjas asszisztens.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1966 MÁR 3

TÁRSADALMI SZEMLE

1021

Bálványos Huba

Bálványos Huba:
Vietnam IV. (Részlet)

TÁRSADALMI SZEMLE

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT ELMÉLETI ÉS POLITIKAI FOLYÓIRATA

3

XXIII. ÉVFOLYAM, 1968. MÁRCIUS

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1021 1969 NOV

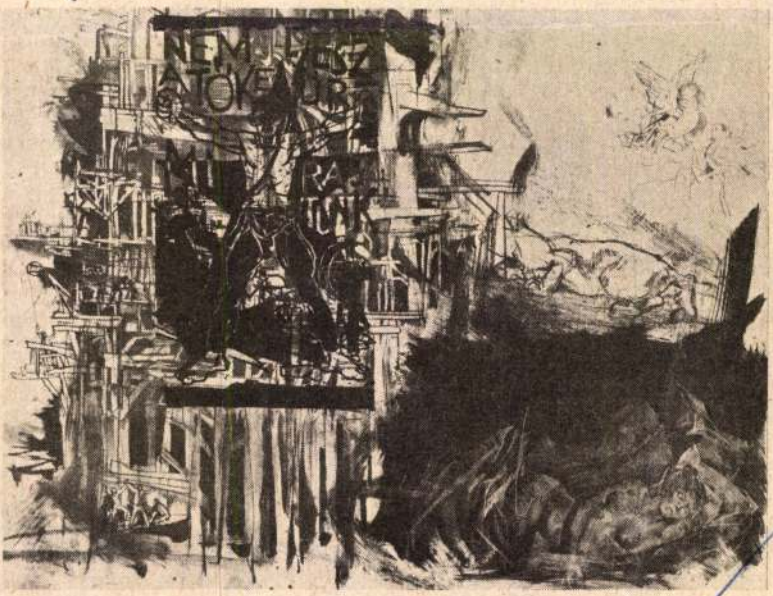

Bálványos Huba: Mementó II.

Bálványos Huba

...ny, de a kultúra terjesztésé
szakszerűen és — szerénytelenség nélk
gozó, igényes *kutatógárda*. A kutatáso
publikálásra került monográfiában va
között megemlíthetjük — a teljesség
Sas Judit, Losonczi Ágnes, S. Molnár
Taródi Nagy Béla, Szecskő Tamás, D

e) A tudománypolitikai irányelvek kívá... *jel-*
legű kapcsolat, segítő kölcsönhatás épüljön ki az irányító szervek és a kutatók között. Sajnos, a mi szakterületünkön ez általában kevéssé van meg. Az az é··ek óta tartó terméketlen huzavona, amely az illetékes vezető szervek részéről tapasztalható, oda vezetett, hogy ma társadalmi életünknek ezt a nagy területét tekinthetjük a legelmaradottabbnak a tudományos kutatásokkal való ellátottság és a feltételek biztosítottsága szempontjából.

f) A mi viszonyaink között elkerülhetetlen egyrészt a párhuzamos, szétforgácsolt kutatások megszüntetése vagy néhány centrumba tömörítése, másrészt a különböző intézmények egyidejű fejlesztése, közöttük ésszerű munkamegosztás kialakítása — mint erre az irányelvek is rámutatnak. Az itt elmondottakban adott, korántsem teljes felsorolás már önmagában is azt mutatja, hogy a kultúra terjesztésével és befogadásával kapcsolatban a *kutatási ráfordítások túl sok helyen jelentkeznek;* kívánatos volna — elsősorban az alap- és alkalmazott kutatásokban — a fokozottabb *koncentrálás*, különösen a témakoncentrálás (ami persze a terület elmaradottsága miatt nem pótolja a szükséges fejlesztési intézkedéseket).

Ugyanakkor az ésszerű munkamegosztás, a *decentralizálás* kézenfekvő módja — a fejlesztési kutatások nagy részének természetes decentralizáltsága mellett — a népművelőképzéssel foglalkozó két egyetemen (a budapesti ELTE-n és a debreceni KLTE-n) folyó kutatások arányának növelése lenne, összhangban az irányelvekben is kifejezett kívánatos tendenciával: az egyetemi kutatóhelyek szerepének növekedésével.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bálványos Huba

NÉPSZABADSÁG

1972 FEB 20

1021

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

nemcsak fölemelő.

Így jártam most Csurka Is
egy novellájával. Címe *Protest*
Uj Írás múlt havi, januári sz
jelent meg. A halálnak ilyen
len, dideregtető leírásával, pont
megidézésével ritkán találkozta
sói életemben. Brutális módszer
téink, méltán, legbrutálisabb
lünk arcul köpésével Közhelyn
záteszem, hogy mint minden m
rész emberi kihívása a Halálna
köpés is lecsurog érzéketlen arc

A történet. A novella hőse autóbuszra száll, leül. Egy bűzfelhő csapja meg orrát, nyilvánvalóan szomszédja alfeléből jövet. Szemügyre veszi: szegényes öltözékű, kétes tisztaságú egyén, ki a novella hősének vadonatúj ruhája, fehér inge szomszédságában kétszeresen kopottnak, piszkosnak hat. Egyre-másra eregeti újabb bűzgomolyait, mintha az alvilági nyomor képviseletében ki akarná füstölni maga mellől a jólét tisztára mosdott, fehér inges képletét.

Következik a kiválón megszerkesztett drámai küzdelem: a novella hőse áttelepedhetnék a majdnem üres busz egy másik ülésére: nem teszi. Nem hagyja magát. Nem futamodik meg, egészséges igazának tudatában, az alvilági roham elől. Fulladozik, de kitart. Mondhatnám: egy eszme nevében, a végsőkig.

[redacted]

Hazája elégtételt szolgáltatott neki. Nemcsak hazája maga az Igazság; ennek címere alatt győzött, ha nem is a terepen, de a kancellári hivatal balkonján.

Mint említettem, elfogult vagyok az igazság javára. Tetszett, hogy Sch. úr a kérdező riportereknek nyíltan megvallotta, dollárokat fogadott el egy sportszerárugyártól. Hogy mennyit?... Jóval többet, mint amennyire gondolnak, felelte.

A sport vagy legalábbis élvonalbeli részlege, ma már nem sport, hanem szakma: A bajnokok, kevés kivétellel, leplezve vagy leplezetlenül, fizetésért dolgoznak szerte a világon, nálunk is, köztudomású. Magánvéleményem, de azért közlöm, hogy a szakmai tudás, s ami ezzel többnyire együtt jár, a szakma

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

197102

Bálványos Huba

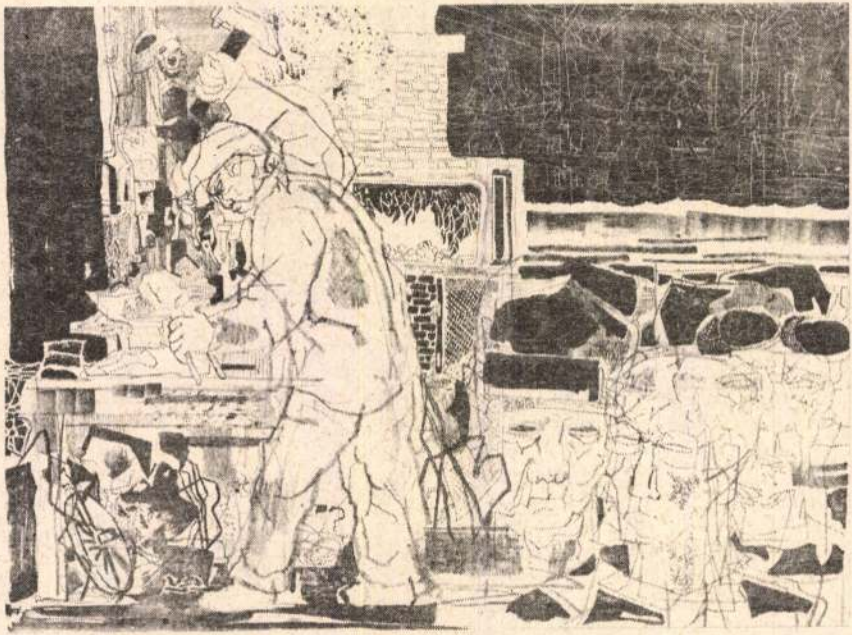

Bálványos Huba: Munkások

[redacted] volt, aki magnetofon szalagra mondta el, s emlékezéseit. Zseltov vezérezredes előbb szóban elmondott hozzá, hogy a kérdéseinkre adott válaszait írott formazza. Így nyílt módunk egy érdekes megfigyelésre.

Beszélgetésünk során Zseltov elvtárs elmesélte a *napot*, amelyen a rendkívül nagyerejű német ellenc Ukrán Frontot, a németek 50 kilométer széles sávon s azzal fenyegették Tolbuhin csapatait, hogy részenkén és Tolbuhin telefonbeszélgetésében még az a gondolat is felmerült, hogy a Front egységei vonuljanak vissza a Duna mögé. Tolbuhin marsall azonban úgy döntött, hogy nem ezt a megoldást választja, mert nem tudná a haditechnikát átmenteni, és így a visszavonulással a 2. Ukrán Front hadműveleti értéke megsemmisülne. Ehelyett minden erőt a betörés elreteszelésére vetett be. Olyan volt ez az éjszaka, hogy még tábornokok — maga Zseltov, a haditanács tagja is — *géppisztollyal a kezükben harcoltak az első vonalban.*

Később Zseltov elvtárs mindezt írásban rögzítette, meg is jelent a Népszabadságban, de egy mozzanatot kihagyott: azt, amely a maga személyére vonatkozott. Szerénységből? Nem akart dicsekedni azzal, hogy tábornok létére géppisztollyal verekedett? Azt hiszem, nemcsak ezért. Inkább talán azért, mert ma sem szívesen gondol vissza arra az óriási lelki megrázkódtatásra, amelyet a front kettévágása okozott, s nem azt tartja lényegesnek, hogy *vele* mit történt azon az éjszakán, hanem a *tétet*, amely valójában kockán forgott.

Azért említjük ezt a mozzanatot ilyen részeletesen, mert jellemző volt a szovjet tábornokokkal való találkozásainkra. Az ő elbeszéléseikben Magyarország felszabadítása nemcsak győzelmek sorozata volt. Egy sem akadt köztük, aki dicsekedett volna a sikerekkel, vagy az egyéni hősiességével. Egyikük sem adott propagandisztikus nyilatkozatot. Szavaikból a *harc* bontakozott ki, amelyet erős, tapasztalt és veszedelmes ellenséggel vívtak. Így igazi a mi felszabadulásunk története: így igazán *hőstörténet.*

Plijev hadseregtábornok például rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy bár sikerült Észak-Erdélyben bekeríteni a 8. német hadsereget, de nem sikerült megsemmisíteni, s ezért *Nyíregyháza* térségében *Frissner*

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1994 DEC 7

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

BÁLVÁNYOS HUBA: ELNÖKSÉG

vállalkozás. De hogy a magyar és
tágirodalom klasszikusai kötete
három-négy forintért megszerezh
ez a legtágasabb hatékonyság.

Nyilvánvaló, hogy a pincéket
raktárakat nem szabad felelő
megtölteni sorozatos tévedésekk
hogy például Gyurkó László kitűn
hin-könyvének második, olcsó, p
backkiadása pillanatnyilag még ne
gyott el teljesen, mit sem von le
tonyságából. És szép számmal v
könyvek, melyek túlélik az idei
aktárlétet, s az a jelentőségük, hogy
annak, s az lenne hiba, ha hiányozná-
ak a polcokról és a raktárakból.

De a cikkírók így folytatják: „A bank
kkor csinálna — rossz értelemben —
kultúrpolitikát«, ha indokolatlanul bő-

mozza: „Az elfekvő készletekre fordí
pénz, papír, nyomdai kapacitás szinte
elveszi a levegőt a kultúrpolitikailag
valóban fontos művek elől."

Meg is mondják, mi elől. Például
Konrád György regénye, *A látogató*

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724
1969 NOV 16

NÉPSZABADSÁG
Budapest

Előtt valami vita támadt. Bejött egy kócos, sápadt fiatalasszony egy karon ülő csecsemővel, és előrement. Ezt a úgy látszott, mintha meg is fogadta volna ezt a tanácsot. Mozgó kezén, ahogy a zálogjegyek alá az indigót ra-

1021

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

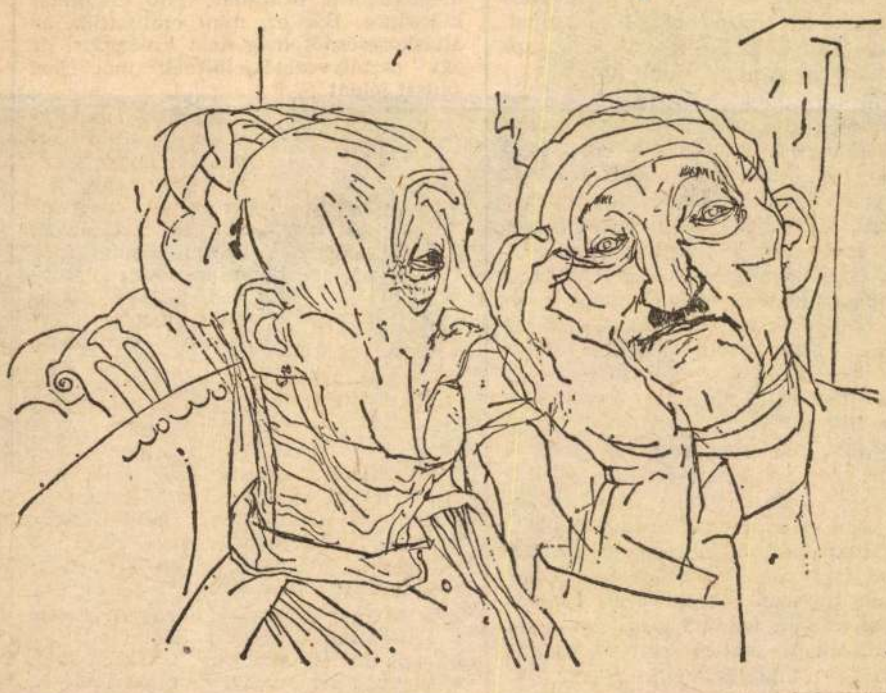

próbálkozni.

De az elhanyagoltságot sem kell zásba vinni. Lehetőség szerint két e máshoz illő cipőt viseljünk. Bajusz, dalszakáll nem ajánlatos. Az embe akiknek szőr van az arcukon, bi matlanságot keltenek.

Egy bizonyítvány, egy baráti ajár természetesen hasznosnak bizonyul de nem kell kétségbeesni, ha sem k csolataink, sem ajánlásaink nincsene

Találjunk ki valamit. Apáinknak an nak idején elegendő volt egy ügyesen megfogalmazott ajánlólevél, egy szolid fényképpel. De ez most már kevés. Naponta az ilyen levelek tömegét dobja szemétkosarába egy személyzeti főnök. Ezért fontos, hogy fellépésünk jó legyen, eredeti, még drámai is lehet. Egy kis túlzással: képzeljük el, hogy szólót kell énekelni a személyzetis előtt. S ha ez sikerül, mennyivel nagyobb haszt esz, ha a dalba még beleszövünk egy gyes rímet saját magunkról vagy akár a cégről. Nos?

De ha ajánlólevél nem is ajánlatos agy fontos, beszélgetés közben ejtsünk l egy-két szót esetleges ajánlóinkról a csak kevés név jut eszünkbe, akik hivatkozhatunk, emlegethetjük nyudtan nagybácsinkat vagy más rokonkat, úgysem ismerik őket. Nagyon átásos szokott lenni, ha egy-egy nemg meghalt gazdasági korifeust tudunk leszőni, futólag érinteni.

— *Szegény Fred* — mondhatjuk be-

Minden osztályvezető-jelölttől elvárják, hogy szenved, s ezt nagy lelki erővel viseli el. Ha a valóságban semmi bajunk sincs, mindenesetre szenvedőnek kell látszanunk. Egy gyomorfekély valóságos kincs. Mielőbb szerezzük be, ha módunkban áll. Ha ez nem sikerül, gyakran simogassuk homlokunkat. Néha jó szolgálatot tesz egy üveg tej, amelyet feltűnően kell elhelyezni az íróasztalon, hadd lássák, hogy már csak ezzel tudunk élni. S mindehhez jól hat egy kissé megkínzottságot tükröző mosoly.

Hogy egy vezetőnek vagy vezetőjelöltnek miért kell úgy festenie, mintha valami baj gyötörné, valami betegség, senki sem tudja pontosan, de ez így szokás, nem szabad eltekinteni tőle.

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-058, 337-748, 340-726
1970 FEB

VILÁGOSSÁG
Budapest

S nem tudtad, hogy a faj
megosztja a világ.

s széjjelkapkod a sors,
mint a füstöt a szél.

1021

Bálványos Huba: Kerítések

gárok buktatták meg, akiknek gazdagodását a nagybirtokos rendszer gátolta. Hasonló jelenségről van itt is szó?

Nem feltétlenül. A kasztrendszer nem öntött vasból, hanem vasbetonból van. Nem kemény, hanem szilárd. Rugalmas. Képes az egész struktúra változása nélkül elviselni, kiegyenlíteni kisebb-nagyobb belső mozgásokat. A kasztok funkciója — különösen a felemelkedőben lévő kasztoké — változik, kiegészül.

A kisebb, az egyes államokban hang adó politikai pártok, illetve pártcs portok Indiában ma a kasztpolit kára épülnek. A kasztrendszer bels változásai megszámlálhatatlanok. D ezek a rendszert nem feltétlenül gyen gítik. Lehet, hogy egy bizonyos szin tet meghaladva veszélyeztetik — most még nem erről van szó. A funkciók módosulnak — a kaszt marad. Sőt a politikai harcok során még növekvő szerepet is játszik. A kasztrendszert egyedül a modernizálás, a gazdasági felemelkedés söpörheti el.

hanem a különböző hindu reformerek erőfeszítéseit is. Csak napjainkban éri komoly fenyegetés, most történik meg először, hogy alapjait kezdi ki a születő, kialakuló modern India.

KALMÁR GYÖRGY

Röviden

Alkotmánymódosítás Svájcban?

Több mint százhúsz éve áll fenn az a rendelkezés, amely Svájc területén megtiltja a jezsuita szerzetesrend működését. A svájci kormány most az úgynevezett *Kägi*-jelentés közzétételével a tilalom feloldását kezdeményezte. A jelentésben Kägi tanár azt állítja, hogy Svájc e *tilalom miatt* nem csatlakozhat az emberi jogok európai konvenciójához. A tilalom feloldását előreláthatólag alkotmánymódosítás fogja megelőzni. Ebben a vallásszabadság biztosítása mellett csak olyan intézmények tilalmát engedik meg, amelyek a vallási békét vagy a közrendet zavarják. Az alkotmánymódosításról népszavazás fog dönteni.

Miért maradtak el a választási pásztorlevelek?

A kereszténydemokrata párthoz közelálló lapok a balul végződött NSZK-választások után azzal vádolták a püspököket, hogy Brandt jóindulatának reményében pártoltak el az egyházhoz hű képviselőktől. Még az ilyenkor szokásos pásztorlevelek is elmaradtak, csak hogy a szociáldemokrata kormány ne tagadja meg hozzájárulását az egyházi adó kedvező szabályozásától. A remélt ellenszolgáltatás pontosan úgy következett be, ahogy a bennfentesek megjósolták, ami persze nem akadályozta a bevádoltakat, hogy a vádakat megcáfolják.

Bálványos Huba

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1970 FEB 1 3

1021

Bálványos Huba: A győztes ünneplése

gének, amelyek gátolják az egészségügyi ellátás fejlesztését. Egyetértés alakult ki abban a tekintetben, hogy a franciaországi alkalmazott orvosok szövetségének és a francia orvosi szakszervezetek szövetségének munkáját erőteljesen koordinálni kell.

Dr. Kornos László

A Gyógyszerészeti Társaság tiszteletbeli tagjai

Dr. Felix Modrzejewski professzor (Lengyelország). A lodzi orvosi akadémia alkalmazott gyógyszerészeti tanszékének igazgatója. Különböző nemzetközi fórumokon, számos országban, így hazánkban is több ízben tartott előadást. Gyógyszertechnológiai tárgyú tankönyve Magyarországon is ismert. Lelkes híve a lengyel—magyar gyógyszerészi együttműködésnek.

Dr. R. Pohloudek-Fabini professzor (NDK).

A professzor Erdélyből származik. Családja az első világháború után Magyarországon

Haiphong dics

Ha van mércéje a mérhetetlen megpróbáltatásnak — Haiphong talán többet szenvedett az amerikai légi kalózoktól, mint Hanoi. Miután a nemzetközi kikötő bombázása túl nagy botrányt okozott volna, a „helyi háború"-nak nevezett szür

Bent voltam a város szívében, a nemzetközi kikötő közelében. Bőven hullt a bomba a lakónegyedekre is. Az egykori bank székházának — jelenleg múzeum — közelében és a városi kórházra nem vé letlenül dobott bombák rom

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 AUG 29

CSEPEL
Budapest

1021

BÁLVÁNYOS HUBA rajza

A CSEPEL IRODALMI MEL

a Peinlich-féle zászlóaljjal együtt kellett volna előrenyomulni, Sárai-Szabó a központban volt. A lovasok már régen kint jártak. A tüzérség is lőtt úgy-ahogy, de a cseheink sehogy se tudtak állásba kerülni a kemény, ellenséges tűzzáporban. Mi idegeskedtünk, Peinlich olyan közel került az ellenséghez, hogy kénytelen volt rohamot csinálni. A csehek megfutamodtak. Mi tüzérségi látcsővel vizsgáltuk a terepet: Pétervására szélén cseh lovasokat láttunk cirkálni, a közép meg lemaradt erősen. Lefutottam a völgybe, Sárainak akartam telefonálni, hogy a közép sebesebben nyomuljon előre, mert mi Peinlichékkel igen kellemetlen helyzetbe kerülhetünk. A telefonnál a telefonista kínlódott, hallottam, ahogy kérdi:

jen a parancsra.

— Nem olyan lyukasztgatott a c rancsnok elvtárs. szaladt. Csak ez a n itt, ni.

És ténvleg jött kedves Peinlich f Ott kacagtunk az mennyien az egé vásári heccen. Cs Korbély morgott Peinlich főhadnagyra: — a nyavalya jöj'ön rád, egyetlen rendes cigány vót az osztályban, annak is belelőttél a valagába, te marha!

És sokáig ácsorogtunk ottan, nevetve meghánytukvetettük a további tennivalókat, de sokáig nem állt ellenünk senki.

Vagy tíz napot csatangoltunk a csehek után, de nem tudtuk őket sehogy se puskavégre kapni. A társaság megint lezüllött. Alig tudta az ember összetartani őket. A vén Korbély ebben az időben szakadatlanul torzsalkodott. A feljebbvalóin kí-

rait, aki vagy másfél óracskát szundított az istállóban, és magam feküdtem le. Éjjel két óra tájban az öreg Korbély költögetett, hogy menjek a telefonhoz, Sárai csönget a frontról.

— Halló!

— Te vagy?

— Igen — felelek izgatottan.

— Halló! A helyzet tarthatatlan. Ulein pakoljon, és menjen vissza az Imre-majorba az egész törzzsel. Korbély pihenő félosztálya jöjjön ki hozzám, vele együtt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Petőfi Népe 1973 JUN 3

Bálványos Huba

Bálványos Huba kiállítása Kecskeméten

»ENGEM AZ ÉLET ÉRDEKEL«

Alig múlt egy évtizede, hogy Bálványos Huba — aki másodszor jelentkezik Kecskeméten egyéni bemutatóval — elvégezte a főiskolát. Rövid pályafutása ellenére nehéz lenne felsorolni azoknak a hazai és külföldi városoknak a nevét, ahol kiállításon vett részt. Úgy tudom, máig is a firenzei 1970-es aranyérem tekinthető a legnagyobb sikernek. A tárlatokat és ezek helyeit áttekintve nyomon követhetjük tematikai és esztétikai elveit.

Az országos és külföldi kiállításokon való szerepléseihez jól illeszkedik a Csepeli Vasműben, Kazinbarcikán, Zalaszentgróton és másutt rendezett üzemi tárlat. Az egyik katalógus előszavában így fogalmazott a művész: „Engem az élet érdekel (benne a magamé). Az sem érdekel, hogy művész vagyok-e egyáltalán."

Műveit ismerve nem kétséges számunkra, hogy Bálványos Huba valóban az élet átalakításának akar részese lenni. Képeinek realizmusa nyilvánvaló. Gyakran közvetlen politikai tematikát dolgoz fel. Miközben vallja, hogy az élet átalakításáért marxista módon dolgozik, vállalja a harcot is. Manapság többször találkozunk olyan művészeti megnyilvánulásokkal, melyet valóságfeltárás címén a fonákságot úgy általánosítják, hogy el is torzítják társadalmi valóságunk igazi lényegét. Úgy vélem, hogy Bálványos Huba a teljesebb emberi lét felismerését és tudatosítását szolgálja. Rokonszenvesen. Kompozíciói sokszor egy-egy jelenetre szűkítve is magukba sűrítik állásfoglalását.

Azt hiszem, hogy egy marxista módon gondolkodó és alkotó művész ezzel a határozott állásfoglalással tehet a legtöbbet azért, amit mi társadalomformálásnak és közönségnevelésnek nevezünk.

Bodor Jenő

* A Városi Moziban megtekinthető tárlat — rövidítve közölt — megnyitója.

a napi programjuk. Nagy [illegible] lóriaigényük? Ez nyilvánvaló, hiszen a napi 10 km-es edzésadag erőkifejtése egy kubikos 8 órai munkájának felel meg.

Egy szülő (a Hajdú-lányok édesapja): — Mi, szülők, nevelés vonatkozásában is sokat köszönhetünk a szakosztálynak. Rendszerességre, pontosságra és kemény munkára szoktatják őket. Én a gyerekeim otthoni magatartásán látom, hogy ez milyen sokat jelent. Naponta 5—6 órát vannak az uszodában, tehát szinte több időt töltenek ott, mint velünk. Megnyugtató, hogy jó kezekben vannak.

Befejezés: A sikerért, a jó eredményért meg kell dolgozni. Egyszerű és világos dolog ez, senki sem vitatja. A kérdés csupán az: hogy mennyit?

Szabó Zoltán

Sikerült nyerni.

Aztán következett a nagy mérkőzés, az olimpiai bajnok Correával.

— Olimpiát nyert, Kajdit is megverte ...

Vígh János végül is az előkelő 3. helyen végzett. A hazai mezőnyben kevés ellenfele van, s egyre kevesebb lesz. Mert Jancsi ismét a csúcs felé közeledik. Az I. osztályú szint megszerzéséhez már csak néhány pontra van szüksége.

— Ha az első félévben sikerül megszerezni a 24 pontot, akkor az év második felében már megkezdjük a felkészülést a jövőre. Utolsó alkalom, hogy mindent egy „lapra" tegyünk fel. Jövőre Jancsinak a maximumot kell nyújtani — sorolja a terveket az edzője.

Tizenkét éve bokszol — váltakozó eredménnyel. Csak rajta múlik, hogy lesznek-e újra, Vígh-napok a küzdőtereken. Feledtetni tudja-e az egykori szép sikereket, még szebbekkel.

Banczik István

9.03: Ezeregy délelőtt. A gyermekrádió műsora.
10.00:—12.03: Zenés műsor üdülőknek.
12.03: Zenekari muzsika.
13.03: Gondolatok filmekről. A cannes-i kisteremben. Bán Róbert írása.
13.20: Operahármasok.
14.00: Kettőtől ötig ... A Rádió kívánságműsora.
18.20: A modernség ellentmondásai. II. rész.
18.45—19.49: Közkívánatra!
19.54: Jóestét, gyerekek!
20.25: Közvetítés az ökölvívó EB-ről.
20.35: Új könyvek.
20.38: Színes népi muzsika.
21.00: A hét zeneműve. Britten: Négy tengeri közjáték a Peter Grimes c. operából.
21.30: Emlékek útján ... Zene, kabaré, riport 90 percben IX. rész.
23.15: Caterina Valente és Bobby Vee énekel.
23.35: Sugár Rezső: Metamorfosi.

URH

18.05: Iskolarádió.
18.25: Huszonöt perc beat. Edgar és Johny Winter felvételeiből.
18.50: A Budapesti Kamaraegyüttes játszik.
19.15: Iránytűnk a Hold volt ... Az Ifjúsági Rádió dokumentumműsora.
20.00: Bach: H-moll mise.
22.01: Láttuk, hallottuk — a színházban és a moziban.

Honvédelmi verseny

A Magyar Honvédelmi Szövetség Bács-Kiskun megyei vezetősége, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Bács-Kiskun megyei Bizottsága és a Magyar Úttörők Szövetsége Bács-Kiskun megyei elnöksége június 3-án, vasárnap a Kecskeméti TE sporttelepén rendezi meg az összetett honvédelmi versenyt és az úttörők honvédelmi megyei bajnokságát. A vetélkedő 9 órakor kezdődik.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1972 MÁJ

1021

Bálványos Huba

Bálványos Huba:
Belőlünk nő a jövendő

hatása abban is mutatkozik, hogy a személyiség társa
zetének újabb megközelítésével ismét előtérbe kerülte
E fejlődés egyik kifejezője alkotmányunkban, hogy a
nem korlátozza a dolgozók által gyakorolt jogokra, ha
állampolgárra.

A módosítás során néhány főbb jogosítványt a tá
alapintézményei közé sorolt az alkotmányozás. Az egész fejezet áthelyezése már az alkotmány szerkezetét érintette volna. Az így kiemelt jogok azonban kifejezik, hogy az állampolgári alapjogok a szocialista társadalmi berendezkedésben gyökereznek, és érvényesülésüket az államhatalomnak garantálnia kell. Az előbbre sorolt jogintézmények: a házasság és a család védelme; az ifjúság nevelése és az ifjúságvédelem; a betegekről, a munkaképtelenekről és az öregekről való társadalmi gondoskodás; a tudomány, a művészet támogatása és az állampolgárok műveltségének növelése.

4

Az alkotmány tételeit összefüggésbe kell hoznunk a realitások vizsgálatával, tehát azt is ellenőriznünk kell, hogy az alkotmány racionális célokat követ-e, figyelembe veszi-e a társadalmi fejlődés konkrét lehetőségeit, nem siklik-e az elvont lehetőségek távolba vesző vágányaira?

Az „alkotmányvalódiságot" a szocialista alkotmány vonatkozásában eddig mellőzhető kérdésnek tekintettük. Az a kiindulási pont, hogy a szocialista társadalom irányítása kizárja azt a lehetőséget, hogy az alkotmány ne való-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

MAGYAR HÍRLAP

1972 JAN 1

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba rajza

A krimi a laboratóriumban

A bizonyítékok vo

Az első magyar *„kriminalisztikai szabály"* kiadása *I. László király* nevéhez fűződik. Dekrétumai II. könyvének 5. fejezete *„A lopott jószág nyomon kereséséről"* így rendelkezik: *„Ha valaki ellopott jószága nyomán vagyon, küldje követét előre a faluba, hová a nyom vezet, nehogy a falubeliek az ő barmaikat kihajtván eltapodják a keresett nyomot, amit ha általkodottan megcselekednének, fizessenek meg az elveszett jószágért."*

Traszológia

A Maigret felügyelő és más filmdetektívek történetein „kiművelt" olvasók bizonyára megmosolyogják a tolvajok ellen [illegible] király dekrétumát — a láb-

A makrokörnyezet két nagy csoportra osztható: munkahelyi, foglalkozási, valamint lakó- és szórakozási környezet. Mindkét makrokörnyezetből származó maradványok — a nyert információknak megfelelő mértékben — valamely közösségre, csoportra, s egyes esetekben egyénre jellemzőek.

A maradványok felkutatása alapvető jelentőségű, s a vizsgálatok szerves részét képezi. Az áldozat vagy tettes ruházatát, használati tárgyait laboratóriumi körülmények között megtisztítják, majd a rátapadt szennyeződést sztereo-mikroszkóp vagy nagy hatású mikroszkóp segítségével szétválogatják. A maradványok felderítésében a mikroszkópokon kívül igen jó segítséget nyújtanak az

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁJ 21

MAGYAR NEMZET

Budapest

1021

Fiatal képzőművészek a Csepel Galériában

Budapest „legifjabb" kiállítóhelyisége, a csöndben — tán túlzottan is csöndben — megnyitott *Csepel Galéria* hat fiatal művész tárlatát látja vendégül.

Nevük még nem cseng mindenkinek ismerősen. Legfeljebb *Bálványos* Hubáét és *Gyurcsek* Ferencét jegyezték meg azok, akik figyelemmel kísérik művészetünk útjait és törekvéseit. (Gyurcsek szobrai a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának legutóbbi tárlatán kaptak szélesebb nyilvánosságot, Bálványos Huba pedig néhány éve jelentkezett első grafikáival a kiállításokon.) A többiek: *Gazsó* Rozália, *Komjáthy* Anna és *Kiss* Mihály grafikusok, valamint *Malgot* Ferenc szobrász most, ezen a közös tárlaton jelentkeznek először a nyilvánosság előtt.

Munkálkodásuk azonban nem elsősorban ezért érdemli meg a figyelmet, hiszen a debütálás ténye önmagában még nem érdem. Hatuk közössége mindenekelőtt *céljaival ébreszt rokonszenvet*, habár ezen a téren is nyilván sok mindent tisztázniuk kell még, hasonlóképp művészetük mesterségbeli tényezőihez, amelyben ugyancsak akadnak legtöbbjüknél megoldatlan dolgok.

A hat fiatal nem előzmény nélkül mutatkozik be Budapest e nagy múltú munkáskerületében. Fontos szálak fűzik ide őket: első (még nem nyilvános, nem kiállítóteremben rendezett) tárlataik színhelye a Vasmű volt, s ezek után és mellett gyakran rendeztek ankétokat, előadásokat, hogy megbizonyosodjanak munkáik hatásáról és segítsenek megértésükben. Ez a rokonszenves magatartás és szándék kap most szélesebb nyilvánosságot a Csepel főutcáján megnyílt kis galériában.

A csoport — mert csoportot alkot ez a hat fiatal egységes szemléletével, bár nem adott magának hangzatos nevet és nem erőszakoskodik, hogy mihamarább révbe evezhessen — legerősebb tagja kétségkívül Bálványos Huba. Tapasztaltabb is társainál, nincsenek „nyelvi problémái", litográfiáit teljes technikai fegyverzetbe komponálta. Bemutatott lapjai közül a már ismert *Anziksz* és *A győztes ünneplése* mellett, most első ízben látható, két *Vetélkedő* című lapja érdemel figyelmet.

Gazsó Rozália, Komjáthy Anna és Kiss Mihály egyelőre keveset tudott produkálni. Lapjaik már többek a szárnypróbálgatásnál, röptük azonban még bizonytalan, s csak néha éri el a kitűzött célt — mint Komjáthy Anna, *Brecht-illusztrációin*, vagy Gazsó Rozália *1919 emlékére* című lapján.

Gyurcsek Ferenc és Malgot István, a két szobrász, kiforrottabb és erősebb egyéniség. Gyurcsek művei — a *Kérgeskezű* és a *Bolsevikok* — a Stúdió tárlatán is jelesül szerepeltek. Ezúttal bemutatott további munkái a *Jobbágy ősöm emlékére* és a *Pufajkások* pedig azt igazolják, hogy az előbbi kettő sem véletlen eredmény — szilárd alapjai vannak. Malgot *vasszobrai* biztonságukkal és kifejező erejükkel tudatos művészre vallanak. Sorukból a *Munkás* és a *Bilincs* című kisplasztikák, valamint az *Öntők* címmel kiállított kisméretű domborművek a legjobb.

h. gy.

kérdéseivel. Az ENS
zatával első ízben a
kiói közgyűlése fo
és kimondta az uni
jogi jellegének fels
a kormányközi szerv
ló átalakulást. A re
lővárosának tehát Ja
rosát, a világ egyi
gyobb városát tek
1969-ben az unió szé
gyűlése újabb, jelent
haladást eredményezett. Szófiában már az átalakulás részletei kerültek szőnyegre, a megjelent kormányképviselők országaik támogatásáról biztosították a közgyűlést, majd felhívással fordultak a világ országaihoz, hogy csatlakozzanak a békés népvándorlás átszervezésének nagy, nemzet-

[illegible] alatt folytatja munkáját. A világ közvéleménye minden bizonnyal azzal az egyetemes óhajjal kíván sikeres munkálkodást a legfiatalabb világszervezet működéséhez, hogy a kormányközi szervezet tevékenysége *a nemzetközi kapcsolatok egészséges fejlődését szolgálja.*

Baróti Géza

FELHÍVJUK TISZTELT MEGRENDELŐINK ÉS VÁSÁRLÓINK FIGYELMÉT,

hogy vállalatunk néhány részlegének címe költözködés miatt megváltozott. Kérjük önöket, hogy kívánságaikkal, megrendeléseikkel már az új címeken keressék meg dolgozóinkat, akik a továbbiakban is változatlan előzékenységgel fogadják t. megrendelőinket

OMKER IV. KERESKEDELMI OSZTÁLY
Röntgencsoport és Bútorcsoport
új címe:
Budapest, VII., Rózsa Ferenc u. 29. Tel.: 124—587

OMKER FECSKENDŐRÉSZLEG
új címe:
Budapest, VII., Rózsa Ferenc u. 29. Tel.: 429—348

OMKER FELVÁSÁRLÁSI SZAKÜZLET
új címe:
Budapest, VII., Rózsa Ferenc u. 29. Tel.: 429—348

OMKER VEVŐSZOLGÁLATI OSZTÁLY
új címe:
Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 20. Tel.: 315—384

ORVOSI MŰSZERKERESKEDELMI VÁLLALAT
Budapest, V. Bajcsy-Zsilinszky út 24.
Tel.: 122—680

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1981 FEB 6.

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba: Tanulmány a Segítsétek Vietnamot című kompozícióhoz.

Mindig őszin

Kovácsék moziba készülődnek. Másfél hónap óta először. Eddig mindig közbejött valami, de a mai estéjük teljesen szabad. Tibikét — aki négyéves és egyetlen gyerek — ágyba dugják. Amikor az előszobában öltözködnek, megszólal a szobában a telefon. Tibike, mint a puskagolyó, kipattan az ágyból, s a készülékhez szalad.

— Itt Kovács lakás... Tessék?...

Besietnek a szülők is. De már későn. Egyáltalán nem akarták felvenni a kagylót, mert esetleg megint fütyülnek a mozinak.

— De jó lesz! — tapsol Ági örömében. — Ugye, én eszem meg a máját?...

A vendégek megérkeztek. Éppen ebédhez készülődnek, amikor Ági lihegve érkezik az óvodából. Köszön és rögtön Zsuzsika néni nyakába ugrik.

— Megnézhetem a kacsákat?

— Milyen kacsákat? — néz vissza értetlenül Zsuzsika néni a kislányra.

— Hát, amit nekünk hoztak, cserébe a vendéglátásért. Mert mi is a piacról élünk ám...

Ilyen és hasonló történeteket vég nélkül lehetne idézni. Az említett esetekben piron-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

Bálványos Huba

1021

1967. január 22, vasárnap

BALVÁNYOS HUBA: ANYASÁG.

a világpo

Amerikai rekordveszteségek

Január 19-én hozták nyilvánosságra az Egyesült Államokban az előző héten Vietnamban elszenvedett amerikai emberveszteségeket, amelyek nagyobbak voltak, mint a vietnami háború során eddig bármelyik más héten. Több mint 140 katona pusztult el, s a sebesültek száma meghaladta az ezret. *Katonai* eredményeik azonban ehhez képest meglehetősen soványak voltak. A nagy propagandával beharangozott akció a *Mekong folyó deltavidékén* — amelynek célja a szabadságharcosok e fontos katonai és élelmiszerbázisának felszámolása volt —, egyelőre stratégiailag csalódást okozott az amerikaiaknak. A tengerészgyalogosok kilenc napig összevissza bolyongtak a gőzölgő mocsarakban és rizsföldeken; összes „hadizsákmányuk" 35 meggyilkolt, illetve foglyul ejtett, állítólagos partizán volt. *A DNFF erői egyszerűen eltűntek a környékről.*

Katonailag végeredményben ugyanez történik a Saigontól mintegy 45 kilométernyire északnyugatra fekvő *„Vasháromszögben"* is, ahol az amerikai expedíciós hadsereg jelenleg a vietnami háború legnagyobb szabású hadműveletét hajtja végre több mint 30 ezer amerikai katona és délvietnami zsoldos részvételével. A „Vasháromszögként" ismert összefüggő, sűrű erdőkkel borított területet a szabadságharcosok egyik fő erődjének tekintették. Naponta zúdították a bombákat erre a körzetre a B—52-es óriás gépek, vegyszerrel irtották, majd felgyújtották a dzsungelt, végül a terület átfésülésére került sor. *A szabadságharcosok közül azonban ismét csak kevesen kerültek a kezükbe.* Az asszonyokat, a gyermekeket és az öregeket, az egyszerű parasztokat viszont *kényszerrel kitelepítik* a Vasháromszögből. Csekély rizskészletükkel, egy-egy batyuval kényszerítik otthonukat, földjüket. Zárt tá-

„Párducugrás"
legnagyobb n
50 000 katona,
vettek a ros

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAN HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET
Budapest
1970 APR 21

Jámborné Balog Tünde batik képei

a Hazafias Népfront klubjában

A batikolás iparművészeti technika. Századunk elején került Európába szülőhazájából, Indonéziából, s az így megfestett textilanyagok csodálatosan változatos mintakincse hamarosan általánosan kedveltté tette. Ám arra alig számíthattunk, hogy — a már ismert példák ellenére — ilyen fokú és változatosságú *képzőművészeti, festészeti* kifejezőeszközként találkozunk vele, mint most, *Jámborné Balog* Tünde kiállításán.

A Makón élő művésznő, aki az olajfestés tanulmányozásával kezdte a művészetekkel való ismerkedést, négy esztendeje alkalmazza képeinek komponálásakor a batik technikát. Művei, a batik anyagszerűségének feladása nélkül, valóban *festői hatású kompozíciók*. Mostani kiállításán a *Hazafias Népfront Országos Tanácsának klubjában* egységes, tematikusan egy sorba kapcsolódó munkáit, *ballada és népdal sorozatát* mutatja be. Körükből a nagyméretű, feszes kompozíciók érdemlik meg a legnagyobb figyelmet.

h.

Balog Tünde

... — mondotta a nyugatnémet kancellár — „az előre elkészített szövegek szembeállításáról át lehetne térni a tényleges párbeszédre, jóllehet ez a párbeszéd rendkívül kemény lenne. Nem elképzelhetetlen, hogy legalábbis néhány kérdés vonatkozásában erre már Kasselben is sor kerül". A kancellár szerint nem lenne ok a csüggedésre, ha a találkozó nem végződne megnyugtató eredménnyel, de hozzáfűzte: *nem sok értelmét látná a legmagasabb szintű tanácskozások folytatásának*, ha a kasseli megbeszéléseken *semmiféle eredményt* nem sikerül elérni.

Márkus Gyula, az *MTI* varsói tudósítója jelenti: Georg Ferdinand *Duckwitz* külügyi államtitkár vezetésével kedden ismét Varsóba érkezik a Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttsége, hogy a *Józef Winiewicz* külügyminisz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos H. Rezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1963 AUG 31

1021

Bálványos H. Rezső: Férfiarc

Bálványos-Huba

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

JUL 22.
117

Készül a kép a szántóföldön

A Képzőművészeti Főiskola hallgatóinak egy csoportja a hódmezővásárhelyi művésztelepen tölti a nyári szünetet. Az ifjú művészjelöltek gyakran keresik fel a környék termelőszövetkezeteit és készítenek skicceket, rajzokat a szövetkezet munkájáról. Bálványos Huba ötödéves grafikus a hódmezővásárhelyi Szántó Kovács János Termelőszövetkezet cséplési munkáját örökíti meg.

(MTI Foto: Pálfai felv.)

1960. július 22, péntek

lap

A P

mfogyasztó
rvben

Megállapították a központi fűtés idei díjait

miniszterelnöke
nban

Záporok után — ismét jó idő

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Bálványos Huba

1966 OKT 9.

1021

Bálványos Huba: Öregember.

kák, akik napközben ... sem tudnának lenni, mint az édesmamánál. Így mondják —, pedig többnyire a nagypapa van körülöttük, amíg Trungel néni, családfenntartói tisztében, a nyolctagú asszonybrigáddal a szövetkezetben dolgozik.

Mi ebben a rendkívüli? — kérdezhetné erre az olvasó. Talán megértik, ha hozzáteszem, hogy ettől a gyerekkacajtól hangos udvaron egy szeptemberi vasárnapon nagy sátor állt, alatta három sorban sorakoztak a hosszú asztalok, s miután a tanácsházáról az ötven év után megismételt fogadalommal, szép fekete ünneplőben az édesmama és a nagypapa visszatért, — az apróságokat nem számítva — vagy hatvanan ültek körül az asztalokat. Az idős szülők ekkor ünnepelték aranylakodalmukat, s a „szűk családi körből" hét gyermekük, hat menyük két vejük, harminckét unokájuk és két dédunokájuk köszöntötte őket. A szövetkezet pedig 600 forinttal, s kétszáz közül a két legszebb birkával rótta le tiszteletét Trungel István és felesége előtt...

Minderről mint a közeli hetek legszebb emlékéről az elfüggönyözött veranda hűvösében, a krumpliszedés közben tartott pihenőben beszélgetünk. Az „Édes" — aki hetvenéves — munkában megkopott, vékonyka asszony, hajdanvolt szépsége azonban még a

— Akkoriban Jászszentlászlón éltünk, és részt vettünk azokon az összejöveteleken, ahol a népnek igazságot adó röplapokból, könyvekből volt felolvasás. Egy Kopjás nevezetű ember hozta nekünk ezeket, aki akkor huszonnégy éves lehetett. Hanem amikor elbukott a Tanácsköztársaság, nehéz napok következtek... Szegény Kopjást eltékozolták, apjukom is úgy menekült meg, hogy napokig a padláson, a csutka között aludt...

Aztán Szentlászlóról tovább vándoroltak. Nem volt nehéz, hisz semmijük sem volt. A harmincas években Köncsögön felesbaromfisok.

— Azok nagyon keserves évek voltak — mondja a nagyapa. — Nyolc kilométerre laktunk a gazdáéktól, de naponta behivattak dolgozni, akkor is ha csak két kanna víz kellett a konyhára...

— Meg ott találta el a gazdaasszony egyik este — amikor kéthetes fiam volt — hogy reggelig száz libát meg kell kop-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Bálványos Huba
MAGYAR IFJÚSÁG

1965 AUG 20.

szép szó

A MAGYAR IFJÚSÁG IRODALMI MELLÉKLETE

1021

Fiatalok Galériája

A Fiatal Képzőművészek
Stúdiójának kiállítása
a Magyar Ifjúság hasábjain

Bálványos Huba: PORTRÉ

ól

nepek" valamelyike a múlt század közepén.. (Meg-
Vasárnapi Újságban.)

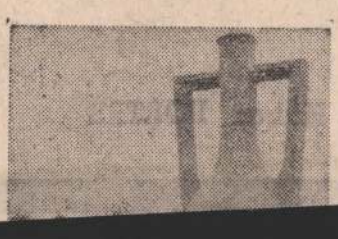

Pasquich, aki 1808 óta a *pesti* egyetem matematika tanára, 1808-ban veti fel a gondolatot, de a csillagda alapkövét csak 1813. augusztus 8-án rakja le a nádor, az egyetemi professzorok jelenlétében. Ettől kezdve gyorsan haladnak a dolgok. 1814 őszére készen áll az épület, és azt *József nádor* 1814. október 26-án már be is mutatja a *Budára látogató I. Ferenc* osztrák, *I. Sándor* orosz és *III. Frigyes Vilmos* porosz uralkodónak. Végül is 1815. október 15-én már a berendezett *Uraniae-t* is felavathatják.

Az első igazgató: *Pasquich János*, aki kilenc év után, 1824-ben visszavonul. Utóda *Tittel Pál*, az *egri* csillagda egykori igazgatója, ismert tudós. Ebben az időben már a világ legjelentősebb csillagvizsgálói között is az elsők között emlegetik a *gellérthegyit*. Miután *Tittel Pál* hirtelen csendességgel örökre elalszik a távcsöve mögött, utóda *montedegói Albert Ferenc* lesz, egy *klagenfurti* toborozótiszt fia, aki gyermekkorában apjával kerül *Egerbe*, hol *magyarnak* nevelkedik, s *Tittel Pál* tanítványaként barátkozik meg a matematikával és a csillagászattal. Tittel hirtelen halála (1831) után a még csak húszesztendős fiatalember örökli mestere helyét. Még nincs harmincesztendős, amikor 1841-ben a csillagászat és geodézia állandó tanára lesz a pesti egyetemen, s emellett 1849. májusáig vezeti a csillagdát, mikoris *Aulich* hadai, a várbeli *németeket* ostromolva, a csillagdából tüzelnek a *Várra*. A németek visszalőnek, s néhány óra alatt elpusztul az *európai* csillagászat szemefénye. *Albert Ferenc* néhány munkatársával csak nagy üggyel-bajjal tudja átmenteni a *Rudas-fürdő* épületébe az értékes műszereket, amelynek egy része még ma is megvan, ott láthatók a hajdani *Urániae* utódában, a már helyileg is másutt fekvő mai *Uránia Bemutató Csillagvizsgálóban*...

Déli harangszó a hegyről és más érdekességek...

De térjünk vissza az 1830-as évhez. Ekkor *Stáhly Ignác uram*, a *pesti* egyetem rektora zengő szavú harangot ajándékoz a hegycsúcs *Urániae*-jának, s ez 1830. június 27-én szólal meg először, egy ütéssel jelez-

A C
cheny
mátor *Nemzeti Könyvtárat*, *Magyar Pantheont*, valamint szállodát kíván a csúcsra állítani. De elképzelése csak terv maradt. Jó *Garay uram* is előadja a maga elképzelését öt évvel *Széchenyi* után, a *Honművész* 1831. április 26-i számában, az *Alleluja Budapesten* című cikkben:

Tervek a heggyel

„Hiszen mi a Gellért hegye most, s mit lehetne abból készíteni! — írja —. *Szebb kilátást aligha képzelhetni a két testvér városra, festőlegesebb, s nagyszerűbbet alig kívánhat mit innét láthat a szem, s mégis hányadikunk vetődik csak oda. Budapestre jövünk, itt lakunk, s meghalunk anélkül, hogy a gyönyörű kilátásban csak egyszer is részt vettünk... Pedig ha mi Gellért ormát menetelesen kigyódzó úttal körülöveznők, az utat fákkal beültetnők, milly felülmúlhatatlan promenadot nyerne Budapestünk. Ez messze sem volna, fáradságos sem, a fák hives árnyékot, a hegyi levegő megbecsülhetetlen frissülést, a kilátás gyönyörű élvezetet, s ollyat nyújtana, millyet kevés városok mutathatnak Európában. Minthogy a hegy közepén téres lapályos hely is van, oda egy restaurateaur (vendéglő), s Tivolink készen is van!"*

De mint *Széchenyi* szavai, a korát messze megelőzően Budapestről beszélő jó *Garay uram* szavai is megválaszolatlanul maradtak...

A szabadságharc ellenfelei mindent elsöpörnek, ami tudomány volt a hegyen, s felállítanak mindent, ami hadi célt szolgál. A *Bach*-korszakban *Haynau* javaslatára *I. Ferenc József*, az 1850. április 12-én hozott határozattal, elrendeli a *Citadella* megépítését, amelybe 1854. júniusában 60 ágyúval már be is költöznek az *osztrák* tüzérek. A nép később évtizedeken át követeli a zsarnokság e látható, s nem éppen szép szimbólumának megszüntetését, de erre még az ide vágó megegyezés után is csak sok-sok évvel, hosszú huza-vona után, 1899. február 23-án kerül sor. Ettől kezdve egy ideig civil intézmény lesz a *Citadella*.

Más tragédia is történik. Az országon 1878—90 között *filoxera-vész* söpör végig, s megtizedeli a szőlőket, nem kímélve a

Bálványos Huba

44 / Bálványos Huba: Családfa II., litográfia, 1972

44

Művészet, 1978. 1. 6. old.

SAN MARCO GALÉRIA

San Marco Galéria

Óbudai Művelődési Központ 1032 Budapest, San Marco u. 81.

Január 14-ig

Bálványos Huba

Munkácsy-díjas grafikusművész kiállítása

Szeretettel meghívjuk
Január 20-án, csütörtökön 17 órakor

Lestyán Goda János

szobrász
kiállításának megnyitójára.
A kiállítást megnyitja:
Segesdy György
szobrász

A tárlatok megtekinthetők hétfőtől péntekig 10-17 óráig.

Kedves Olvasó!
Tisztelt Közönségünk!

Új formába öltöztetve és továbbfejlesztett, bővített tartalommal köszöntjük Önöket új programfüzetünkkel a **2000. év** első hónapjában!

Minden kedves vendégünknek azt kívánjuk, hogy legyenek boldogok, teljesüljenek kívánságaik, egészségben éljenek, és örömmel, megelégedéssel látogassák az Óbudai Művelődési Központ rendezvényeit.

Ez az év nekünk is emlékezetes lesz, hisz ebben az évben ünnepeljük intézményünk megnyitásának 25. évfordulóját. Reményeink szerint ünnepi rendezvénysorozattal emlékezünk erre a negyedszázadra, s azt tervezzük, hogy *Antal István*, kollégánk fotóiból rendezett kiállítással idézzük fel a házban történteket. Ezek az életképek alkalmat kínálnak arra is, hogy viszontlássuk a fontosabb eseményeket, személyeket, akik részesei voltak annak, hogy a ma már **Óbudai Művelődési Központ** néven ismert létesítmény népszerű és kedvelt lett az óbudai polgárok körében.

Az immár 1 éves **San Marco Galériánk** ad helyet a fotókiállítás mellett több olyan alkotóművésznek, kerületi pedagógusnak, akiknek tárlatával tovább bővül az egy év alatt bemutatkozó művészek sora. A Galéria művészeti vezetője, *Lőrincz Edina* tervei szerint a kiállítók között köszönthetjük majd: *Tenk László, Vízi Tihamér, Turcsán Miklós* festőművészeket, *Lestyán Goda János* szobrászművészt és *Papp János, Borsódy Ágnes* kerámikusművész házaspárt.

A másik új kezdeményezésünk, hogy **újabb lendületet kívánunk adni színházi vállalkozásainknak** azzal, hogy a lelkes gyerekközönség mellett a felnőttek számára is színházi kínálatot nyújtunk. Erről részletesebben külön is beszámolnak a programért felelős kollégák, *Illés Lajos* és *Tamás Éva*.

Csatlakozunk mi is a millenniumi ünnepségekhez, így az ÓMK-ban is lesznek önálló programjaink. A **Magyar Kultúra Napján** ismét megrendezzük az elmúlt évben a fiatalok körében nagy sikert aratott műveltségi vetélkedőt. **Zenei programjainkat is gazdagítjuk,** erről *Erhardt Miklós* és *Illés Lajos* gondoskodnak. Elsősorban a házban működő mozgásművészeti iskolára, társastánc tanfolyamra, akrobatikus Rock & Roll klubra és a Bartók Táncegyüttesre alapozva kívánunk gazdag kínálatot nyújtani a művészi mozgást és táncot kedvelő fiataloknak és felnőtteknek.

A sportot sem hanyagoljuk el, s minden **szabadidős és sportos programunk az egészséges életmódot szolgálja.** Az ÓMK épületén és udvarán kívül ezeket a sportrendezvényeket főleg a szintén **jubiláló Barátság Szabadidő Parkban és a fennállásának 40. évfordulóját ünneplő Sóstói Táborban valósítjuk meg** *Had András* kollégánk irányításával.

Hagyománya van intézményünkben a családi programoknak, egészségnevelő rendezvényeknek. Szándékaink szerint tovább bővítjük a kínálatot, s hatékonyabb eszközökkel hívjuk fel a figyelmet a káros szenvedélyek ártalmaira. Szeretnénk elérni, hogy az ÓMK épületében a minimálisra csökkenjen a dohányzás, **s az Óbudai Művelődési Központ nemcsak a kultúrának, művészeteknek, szabadidős programoknak, sportrendezvényeknek, de az egészséges életmódnak is kitüntetett helyszínévé válna.**

Tisztelettel

Gödöllői Lajos
igazgató

A HATODIK BRIGÁDTAG

Pletykálok is majd az alábbiakban, s ezért nem említek közelebbi neveket és címeket. Annyi elég: a színhely az egyik Duna menti hajógyár (az itt következő események időpontjában még nem egyesítették a hajógyárakat); szereplők: egy ötszörös szocialista asztalosbrigád tagjai. Van hivatalos, felvett neve is a brigádnak — egyik kommunista mártírunk nevét választották —, de mindenki csak a brigádvezetőről ismerni és emlegetni őket. Akit nevezzünk — mondjuk — Sándornak.

A szokásos „munka hőse"-riportot nagyon könnyű lenne megírni róluk; minden adott, ami egy kiváló szocialista brigád ismérvei között szerepelhet.

Először is: a munka. Rendszeresen, évek óta kétszáz százalék körül teljesítenek; átlagfizetésük meghaladja a háromezer forintot, s nem ritkán a négyezret is megközelíti.

Sándorék teljesítményei — legjobb tudomásom szerint — hitelesek. Műbútorasztalosok; ők készítik és szerelik be a hajók bútorzatát. Sematikusan elképzelve a dolgot, nagyjából így alakul — illetve a gyár ütemes termelése esetén így alakulna — munkabeosztásuk: havonta két héten át a műhelyekben elkészítik egy hajó bútorait (szekrényeket, asztalokat, székeket), a másik két hétben pedig felszerelik ezeket a bútorokat a vizen horgonyzó hajóra. Speciális munka az övék; a hajóépítés legalább olyan bonyolult tevékenység, mint az építőipar, „csak" annyival nehezebb, hogy szilárd föld helyett a víz a talaja. A hajó testét olyan sűrűn szövi át meg át a millió-féle berendezés és rendszere, hogy akármelyik vezeték egyetlen centiméternyi eltérése végzetes lehet: összekúszálja az egész hálózatot.

Sándorék tehát ezt csinálják, ezt tudják csinálni úgy, mint nagyon kevesen — talán senki rajtuk kívül — az országban. Visszatérve a normához: kaptak már fejmosást a gyári közgazdászok, normakarbantartók is a Sándorék kétszáz százalékos átlagteljesítményei miatt. Kiszálltak a munkanap-fényképezők, s álló hétig vizsgálgatták, tanulmányozták munkájukat.

Sándor — fél szemére vak, sima modorú, jó humorérzékű, negyvenöt körüli ember —, mintha merev fél szemével is somolygott volna:

— Fényképezhetnek, kukkszihatnak, amíg kigúvad a szemük, mi akkor is hozzuk a kétszázat. Száz százalékkal emelik a normát? Áz lesz a száz, ami most a kétszáz? Oda se neki. Mi akkor is kétszázat teljesítünk. Legfeljebb egy kicsit jobban rávérünk.

És igaza lett. Egy forrófejű normás ugyanis néhány éve valóban majdnem kétszeresére emelte normájukat — és Sándorék a következő hónapban is kétszáztíz százalékra teljesítették.

Az asztalosműhelyben kitört a lázadás. Sándorékkal azonos munkán rajtuk kívül még pontosan öt brigád dolgozik, akik abban a hónapban alig ezer forintot leltek a borítékban — hatvan százalék körül teljesítettek a legmegfeszítettebb munkával is. Aztán helyreállt a rend, visszaállították a régi normát — Sándorék teljesítménye ma is kétszáz-kétszáz-húsz között mozog; a többi brigádé meg a szokásos kilencven-százötös között.

Fantasztikus sakk-kaland

A régi norma visszaállításában egyébként nemcsak a műhelybeli palotaforradalom játszott közre, hanem az is, hogy Sándorék egyik éjjel az egész gyárat kihúzták a kátyúból; háromezer ember — tudtán kívül — nekik köszönhette a félévi prémiumot.

Június végén történt. Harmincadika szombatra esett, s péntek délután kiderült, hogy hiányzik négy sakkkészlet.

A hajóépítés legutolsó fázisa a kész hajó berendezése és a berendezés becsomagolása. Több ezer tételes leltárkönyv írja elő, mi mindennek kell teljessé tennie a hajó felszerelését; a kissöprűtől a lapátokig és a vekkertől az ágytakaróig, millió apróság szerepel a leltárban, amivel a gyár szereli fel átadás előtt a hajót.

Ebben a bűvös hajóleltárban szerepel a négy sakkkészlet. A társaló dohányzóasztalait sakktábla-intarzia díszíti; a fiókban ott kell lennie a figuráknak is.

Nagy hajszával készült el fél év végére a hajó; ennek hivatalos átadására volt szükség ahhoz, hogy teljes legyen a gyár terve. Tízmilliókban számolják egy ilyen „ladik" árát — egy sakk-készleté tán negyven-ötven forint lehet. S péntek délután, amikor a takarítás befejeztével a leltár legutolsó, legapróbb és legmellékesebb kellékeit hordták fel a hajóra, kiderült: nincs sakk a raktárban.

Ki az illetékes anyagbeszerző? Egy hónapja kórházban fekszik. A levelezés azonban megvan: hónapokkal ezelőtt, időben megrendelte a szokásos sakk-készlet-mennyiséget. A ktsz-t azonban, amely eddig a sakkokat gyártotta, időközben átszervezték, s az új vállalat, amely a „sakk-profilt" kapta, még nem fogott hozzá a gyártáshoz.

A három legügyesebb anyagbeszerző kocsiba ült, s elindult a városba sakkot keresni. Találtak is négyféle sakk-készletet, csak éppen egyik sem illet a hajó társalgójának sakktábla-intarziájához.

Péntek délután, négy órakor döbbenten ült együtt az igazgató, a főmérnök, a párttitkár és az anyagbeszerzés vezetője — ilyen nevetséges akadállyal még nem találkoztak. Reggel nyolcra mérnöknek — szúrta erősen a normarendezés tüskéje —, de amikor megértette, mi forog kockán, bólintott.

— Ez faesztergályos munka, maguk bútorasztalosok — magyarázta a főmérnök. — Csinált már valamelyikük sakkot életében?

— Nem — hangzott az egyhangú válasz.

— Ennek ellenére vállalkoznak rá?

— Megpróbáljuk. Ha adnak egy mintát: milyen legyen?

A vezetőség most másodszor folyamodott szabálytalan megoldáshoz.

Az igazgató és a főmérnök, a párttitkár és Sándor szinte lopakodva ment a lezárt hajóig, az őr félre nézett, s ők féltve hozták partra a minta-sakkbábukat, akárha valami értékes kincset oroztak volna.

Sándorék pedig reggelre megcsinálták a négy sakkkészletet. Az ünnepélyes átadás megtörtént, s ma már nehéz volna eldönteni, hogy a norma korrigálásában a többi asztalosbrigád tiltakozása, avagy a sikerült sakkbábuk játszották a nagyobb szerepet...

Ettől már szocialisták?

Én azonban nem a sakkkalandról szeretnék most beszámolni, hanem egy sokkal izgalmasabb esetről. Ha úgy tetszik: lelki-tudati folyamatról, amelynek során Sándorékból valódi szocialista brigád vált.

Mert a címet és az oklevelet elnyerték ők már régen, s többször is, és hivatalosan évek óta a szocialista brigádlista élén szerepeltek, de sokáig motoszkált bennem a kétely: hátha nem több mindez, mint dolgukat értő és szerető, ügyes munkások társulása, amely ritkaság nem is jövedelmez rosszul.

De hol a többlet, amitől nyugodt lelkiismerettel úgy sorolhatnám ismerőseim közé Sándort és négy társát, mint az új embertípus egyelőre még elég ritka, de már valóságos példányait?

Beleváló fickók a munkából? Barátok között a segítség természetes.

Hetenként, kéthetenként moziba mennek — néha mind az öten feleségestül, máskor ketten-hárman; hébe-hóba színházjegyet vesznek a gyári közönségszervezőtől. Ezek a „kollektív színház- és mozilátogatások" — ahogy a rendszertelenül vezetett brigádnapló írja — nekem még mindig nem jelentenek egyet a szocialista embertípussal. Sándor faipari technikumba jár, ketten a nyolcadik általánossal birkóznak; Jánost a közelmúlt történetéről szóló könyvek érdeklik; Ferenc — akit haligatólagos megegyezéssel Sándor helyettesének tekintenek — barkácsol; tv-t épít; megint másikuk Jókait szereti; az öreg Péter bácsi meg mázolgat a képzőművészkörben, s időnként kiállításokra próbálja elcsalni a többieket (ugratják is eleget a festegetésért: „csak azért jársz a körbe, mert kéthetenként aktmodellt fizet a szakszervezet"). Szerintem ezek természetes epizódjai minden nyolc órai munkájából tisztességesen megélő, s szabadidejével kedvére gazdálkodó ember életének.

Hasonlóan gondolkodott Sándor főnöke is. Másoktól talán jó eredménynek számítja mindezt: nem késnek, nem lógnak, nem isznak, mindig lehet számítani rájuk — Sándoréktól azonban kevésnek érezte. (Régebben ő is velük dolgozott, aztán elvégezte a technikumot, s hat éve kezdett emelkedni a ranglétrán: művezető, műhelyfőnökhelyettes, majd az öreg nyugdíjazásakor műhelyfőnök lett.) Elkezdte fúrni Sándorékat: mutassák meg, hogy igazán szocialista brigád az „ötösfogat"; vegyenek fel a brigádba egy hatodik embert is.

Sándorék közös elszámolásra dolgoznak. (Ahogy ők mondják: „együtt sírunk, együtt nevetünk".) Ismerik egymás képességeit, tudják: ha valamelyikük lazsál, mindenki kárát látja — eszerint „hajtanak". S évek óta nem volt köztük vita: mindenki azt a részműveletet végzi, amit ő tud a legjobban. Olajozottabb, szinte mutatványszámba menő munkát ritkán látni, mint a „néma-brigádban". Egyik hónapban százkétszáz forinttal kevesebb van a borítékban? „Rossz passzban voltunk. Jobban rávérünk." S a következőben pótolják. Ha beteg valaki — tudják: szimulálni egyikük sem fog soha —, akkor is kikerekítik a táppénzt: mindig egyformán keresnek.

„Nem estek a fejük lágyára"

— Ezt a kis együttest akarja most szétrobbantani a főnök! — panaszolták első felháborodásukban. — Idedob valami jött-ment, hogy melózzunk helyette.

— Ti választhatjátok ki a fiút, mert csakis fiatalemberre gondoltam, s aztán rajtatok múlik, mit faragtok belőle — érvelt a műhelyfőnök. — Ha elvállaljátok, mindenekelőtt azt bizonyítjátok be, hogy igazán szeretitek a gyárat: nagy szükség van olyan asztalosokra, mint ti vagytok. Jót tesztek a kiszemelt fiúval, kiskeresetű kezdőből országosan kiemelkedő szakembert neveltek. S végső fokon nektek is hasznotokra válik; önállóan csinálhattok egy kabinsort, nem kell másokkal közösködni.

Az első nyílt és nyers viszszautasítást kéthetes csend követte. Közben az ötlet ott motoszkált Sándor fejében, aki szeret virtuskodni, s most — én legalább úgy hiszem — a jogos érvek mellett leginkább önérzete ágaskodott a bizonyításért.

Harmadnap szólt otthon az asszonynak először.

— Mi lenne, ha elhalasztanánk a gázosítást?

(Tavaly tél óta készültek rá, hogy átalakítják a cserépkályhájukat gázfűtésre, ne kelljen a fával vacakolni, s most jött meg rá a sok hivatalos okvetetlenkedés, műszaki és egyéb vita után az engedély. A legjobbnak mondott, automatikus gyújtószerkezet — Sándor alaposan megtárgyalta egy gázosoknál dolgozó barátjával — maszek szabadalom, valami kétezerhatszáz forint. A kályhaátrakás, festés, meg minden, ami az ilyesmivel együtt jár, a fél havi gázsi — az asszony csak nevetett, s magabiztosan mondta:

— Te, amilyen bolond vagy, még ráállnál. Szerencse, hogy a többiek nem estek a fejük lágyára.

János új háza éppenhogy elkészült, de az egyik szoba még lezárva, üresen. Összesen ezerkétszáz forintot ad fel minden másodikán csekken az építési hitelre meg a bútorvásárlási törlesztésre. Papírt, ceruzát fogott és kiszámolta: havi ötszáz... tehát viszonylag szerény veszteséget számolva fejenként, s a fiú lehető legminimálisabb „berázódási idejét" feltételezve, koponyánként háromezer... együttesen tizenötezer forintjukba kerülne, ha elfogadnák a műhelyfőnök javaslatát.

Péter bácsi hümmögött, nem szólt, legújabb képét mutatta: nagyon csinos lány az új modell, arról festette. A műhely falára kiakasztott akttép köré gyűlt nőisereg ámulatát boldogan zsebelte be, letorkolta a túl vaskos pajzánságokra merészkedő segédeket, elkergette a kiskorú ipari tanulókat. Délután, öltözködés közben szólt oda Sándornak:

— Láttad azt a tejfeles képű, szőke gyereket, aki azt mondta, hogy őt a Madonnára emlékezteti a képem? Ügyes keze van...

Tejfeles „karrierje"

Miután Sándor maga is megnézte, hogyan dolgozik a fiú, meggyőződött róla, hogy Péter bácsiban nemcsak a képét ért dicséret ébresztett rokonszenvet a tejfeles képű iránt. Délután, az Árpád-híd margitszigeti bejárója alatt levő kocsmában, a második korsó sör után megkockáztatta:

— Töprengtem a dolgon. Meg kéne gondolni. Van is egy fiú, aki alkalmasnak látszik.

Akkor tört ki a vihar. János kereken kijelentette: nem. Ferenc is melléállt. Ez pedig súlyosan esett a latba: Sándor után neki van a legnagyobb szava.

A másfélórás vita után addig fajult a dolog, hogy Ferenc odavágta:

— Rendben van. Pesztráljatok, akit akartok. Fogadjátok örökbe a gyár minden hülyegyerekét. Én nem fogom kihajigálni az ablakon a pénzem. Helyettem ne mélózzon senki, de én se fogok más helyett hajtani. Inkább kilépek. — Ezzel kifizette a János meg a maga sörét — pedig most Sándor lett volna a soros —, és szó nélkül elment.

Harmadnap Ferenc is szóba elegyedett a szőke fiúval. Péter bácsi hozta a hírt: megleste őket a vécé mellől, ahova cigarettázni járnak, mert az asztalosműhelyben nagyon szigorúan tilos a dohányzás. Aztán elsejétől elvállalták a fiút.

Négy hónapon át valóban kevesebbet kerestek mind az öten, átlagosan havi négyszázötven forinttal. Az ötödik hónap végén már elérték a brigád régi, leggyengébb átlagát.

— Szerencsénk volt a fiúval. Tejfeles ügyesebb, mint gondoltuk — mondta később Sándor, s a szőke fiú büszkén vigyorgott, amikor meghallotta nem éppen hízelgő, s azt hiszem, hosszú időre ráragadt gúnynevét.

Zsugán István

Bálványos H. Rezső: Tanácskozók

GARAI GÁBOR:

Az ács a fiához

— Te ítélni fogsz majd! — Én csak a munkám
végzem a sorsom törvénye szerint:
hántom a fát, fejemre por kering,
nem glória; s ősz gondok hava hull rám.

Hogy ölben vihettelek ki a vészből, —
nekem volt jó, föl nem hánytorgatom.
Kűzdök, s híreid békén hallgatom,
óvnálak bár a kínzó küldetéstől...

Te és anyád — ti majd fénylőn megálltok
az időben; engem fakó halál fog
föloldani a nyers föld sóiban:

de addig üzenem — ha tán feledném —,
hogy e földön is van apád neked még,
s hogy te vagy az én egyetlen fiam.

FODOR JÓZSEF:

Évek

Évek, mik még előttem lengetek,
Talányos, s tán még iszonyú napok,
S mi még csudább: hogy száz örületek
Után még itt botorkálok, vagyok.

Mint kit elfelejtett a büntetés
Vad tábora; s míg hulltak társaim
A vak tizedelésben, mily kevés,
Ki megmaradt s alig még valakim.

Csak e hüvely, melyben a lélek ég,
S bámul, mint őrült a zárt ablakon
Szellem-magányban, mely jó menedék,
S hogy száz rossz hangtól magason lakom.

Így nézem az éveket, bús-nehéz
Szemmel, s mind csöndesebben, ami jön;
Engem nem öl már gúny, vak-buta vész,
Kinek, hogy él még, vad, nagy kegy, öröm.

Nagy, nagy csuda! Mint irtott törzse rút
Hulltával az utolsó mohikán,
Párral, ki még ott-itt sebezve fut,
Sunyi szóktól verten, vagy jobb csatán —

De tudva, értve, józanulva már,
Tanulsággal, mi kincsnek megmaradt —
S mit már el nem vehet, próbálja bár,
Irigy s orv düh, vakság, rosszakarat!

Film · Színház · Tévé · Rádió · Zene · Képzőművészet

Színházat a kísérletező fiataloknak!

DECEMBER 5-én nyílt meg a Színház- és Filmművészeti Főiskola Stúdiószínháza — amint erről az Élet és Irodalom is hírt adott. Tervezett bemutatók: Bornemissza: Magyar Elektra, Brecht: Kivétel és szabály, Lorca: Rosita leányasszony, Büchner: Leonce és Léne és Goldoni: A hazug. Novemberben nyílt meg a Budapesti Ifjúsági Színpad. Egy Euripidészt és egy Arisztophaneszt mutattak be. Műsortervükben a világ drámairodalmának legkiemelkedőbb alkotásai szerepelnek a görögöktől napjainkig. Az Egyetemi Színpadon az összel volt a premierje Lenz: Büntelenekjének. További drámabemutatók: Aiszkhülosz: Oreszteia, Csokonai: Karnyóné...

Bemutató bemutatót követ a fiatalok színházaiban, ahol klasszikusokat, klasszikusokat, megint klasszikusokat és közben egy-egy jelenkori külföldi szerzőt fognak játszani.

Ez dicséretes is, szükséges is, de mikor lesz egy olyan színház — mindegy, hogy minek nevezzük, kísérleti, zseb-, pince-, padlás-, stúdió- vagy ifjúsági színháznak —, melyben a ma még ismeretlen, kezdő magyar drámaírók juthatnak szóhoz, akiknek egyetlen kifejezési formájuk a dráma? Azok a fiatal írók, akik a prózában már beérkezettek, nincsenek nehéz helyzetben, mert a színházak mindent megtesznek, hogy drámaírásra buzdítsák őket. Anyagi és szakmai támogatást kapnak és közülük néhánynak a próbálkozása már sikerrel is járt. De hogy bizonyíthatnák képességeiket azok, akik már kezdetben a drámai formát választották?

Mit mutat a színházi statisztika?

Az elmúlt négy évben Pesten és vidéken 93 új magyar drámai művet mutattak be. A szerzők között körülbelül huszonegy a fiatal. Nagy részük más irodalmi területekről ismert: *Szakonyi Károly, Kamondy László, Csurka István, Szabó György, Sándor Iván* és mások.

Aki drámaíróként debütált, csak öt van: *Dunai Ferenc, Gyöngyösi Imre, Pályi András, Dévényi Róbert, Müller Péter.*

Még a világirodalomban is kevés a példa arra, hogy valaki prózájával egyenrangú drámát tudjon írni. Nálunk is általában az a gyakorlat, hogy prózaíróink csak kirándulásnak tekintik a drámaírást, és utána sietnek visszakanyarodni választott műfajukhoz. Az írót mondanivalója predesztinálja a formára. Miért kerüljön hátrányos helyzetbe az, aki úgy érzi, hogy mondanivalója elsősorban drámai kifejezést kíván? Ez a törekvés nem mellőzést, hanem támogatást érdemel.

PILLANATNYILAG azonban a legnagyobb ritkaság, hogy ezek a kezdők bebizonyíthassák képességeiket. A pesti színházak jónéhány olyan fiatalt tartanak számon, akikben érzik a tehetséget, szívesen vinnék őket közönség elé, de biztatáson és tanácsokon kívül mást nem nagyon tudnak nyújtani nekik. Nagyritkán kapnak előleget a következő darab reményében, de minthogy színpadra nem juthatnak, fejlődési lehetőségük nincs. Persze tudják ők is meg az igazgatók is, hogy ezek a darabok még nem elég érettek arra, hogy nagyszínházban mutassák be, nagy költséggel, sokezres nézőközönségnek. Tudják, hogy ilyen fokon nem szabad kísérletezni, mert a nagyközönség valóban nem azért ül be esténként a színházba, hogy egy fiatal kezdő sikerült vagy kevésbé sikerült szárnypróbálgatásainak szurkoljon.

Ennek a kis színháznak éppen az lenne a vonzóereje, hogy nézői tudnák: pályakezdés tanúi lehetnek, műhelymunkában vesznek részt. Az ő tetszésük vagy nem tetszésük döntené el a szerző és művének életrevalóságát vagy életképtelenségét.

Hadd soroljunk fel néhány nevet bizonyításul arra, hogy darab akadna bőven, ha volna lehetőség bemutatásukra.

Kovásznai György első darabjának érdekessége az a groteszk vigjátéki hang, melyben a reális és az irreális elemek keveredése olyan meghökkentő, hogy szeleskörű közönség talán még nem értékelné az író eredeti hangvételét. Viszont ki a megmondhatója annak, hogy ez a hangütés nem egy egyéni és figyelemreméltó színpadi stílus indulása-e? *Pályi András, Schwajda György, Erdélyi Sándor* —, ki-ki a maga módján, egészen eltérő felfogásban (melyekben elfér a klasszikus drámai megoldásoktól kezdve a szimbolikus elemekkel telitűzdelt, bontott szerkezetig minden próbálkozás), a hozzájuk legközelebb álló éleményt, saját korosztályukat viszik színpadra: a kamaszvilágot, a pályakezdés éveit. Szereplőik között a 25 éves már idősnek számít. Nyersek és kócosak ezek a művek, de valamennyi határozott színpadi érzékről tanúskodik. Dialógusaik színpadra termettek, jellemeik drámaian felépítettek és cselekményvezetésük elsörendűen a színpad törvényeihez alkalmazkodik. Legtöbbjük persze még kissé ügyetlenül mozgatja hőseit, nem lát túl saját korosztályán, részletproblémákat nagyít általánossá. De mindegyik érdekes ígéret, mert olyasmiről beszél, amit csak ők tudnak ilyen hitelesen elmondani. *Józsa Péter* különös módon a romantika feltámasztásával kísérletezik első darabjában: csupa jó és csupa rossz hősei azonban a mi mai világunkban élnek és mozognak.

TRAGÉDIÁT szeretne írni majdnem minden kezdő. Ők is. Kivételes szenvedélyek, megrendítő bukások vonzzák az ifjúságot. Ezeknek kezdetben sokkal erősebb a felszólító ereje, mint a derűsebb témáknak... Ez a drámaírók *Sturm und Drang*-ja. Ha a fiatal drámaíró műve közönség elé kerül és nem állja ki a próbát, kigyógyul belőle, mint a gyermekbetegségből. Színpadra álmodott jeleneteinek valódi hatását látva, megtalálja majd a helyes egyensúlyt a közönség természetes igényei és saját írói világának kezdeti túlzásai között. Egy forró sikerű bemutató, a nézőtér nevetése és tapsa pótolhatatlan iskola valamennyi drámaírónak.

Nézője is volna bőven az ilyen előadásoknak, mert a színházba járók jelentős hányada szereti az eddig még nem látott és nem megszokott stílust, a kísérletek izgalmát, szépségét, és az újdonság örömét.

RADNÓTI ZSUZSA

Mit csinált felséged 3-tól 5-ig?

A film vezérkara — *Hubay Miklós* író és *Makk Károly* rendező — azt teszi, amit minden igazi alkotó tenne a helyükben: továbbálmodja, „megkeveri", korszerűsíti Mikszáth Kálmán alapművét, *Szelistyei asszonyok* című irónikus, mulatságos elbeszélését. Amiben hűségesek maradnak nagy íróniához, az a hajlandóság és kedvelt fikciója, hogy ürügynek tekintse a történelmet, történelmi hőseink életét, kalandjait, játékosan szembesítse őket kora szokásaival, törekvéseivel és formaságaival. Ez az írói alapállás termékeny tanulságokat és gazdag ötleteket rejt.

Makk Károly biztos érzékkel és nagy gyakorlattal mozgatta a művészeket. Elveztük azt a ritka erényét, hogy az együttes játék fegyelme kedveért sem hanyagolja el a „hungarikumok", a bravúr, az önfeledt mutatvány lehetőségét. Mátyás király szerepében *Darvas Iván* csillogtatja sokoldalúságát, intelligenciáját, kitűnő fizikai adottságait. Kevés művész maradt volna ilyen királyi, hasonlóan játékos és dezilluzionáló feladatok közepette. Ugyanezt tudja a kíméréthetetlenül ötletes *Psota Irén*, annyi eltéréssel mégis, hogy ő szépségét, női vonzóerejét tudja átmenteni szerepe burleszkes viszontagságain. *Balázs Samu* nagymestere a piramidálisan akadémikus, mondhatni történelmi méretű ostobaság megformálásának; a butaságnak ez a szívós következetessége, méltóságtelisége már-már bölcsesség. A szelistyei asszonyokat, *Pécsi Ildikót, Pap Évát, Torday Terit* legjobb oldalukról már dicsértük; hiba lenne elhallgatni, hogy művésznek is igen jók: kiragyognak csoportoztatukból jellemük egy-egy speciális, megkülönböztető erejű sajátságával, az olvatag odaadással, a közvetlenséggel és a szűzies képzeletgazdagsággal. *Bárdy György* a szatírai lehetőséggel szemben a burleszk elemet erősíti, persze szerepe sem enged mást. És ebben jó, a lehetőségek határai között. Az epizódisták közül emlékezetes marad két szerelemre éhes öregasszony alakítója, *Gobbi Hilda* és *Vay Ilus*.

Mindezek mellett nem tagadható, hogy a film a maga módján még mutatós is. Külleme ízléses, s egyesapásra két legyet is majdnem agyonüt: romantikus, kalandfilmnek is feltogható, vigjátéki jellege megőrzése mellett. Ez az operatőr *Illés György* munkáját, *Varga Mátyás* díszleteit is dicséri, sőt, főszereplővé avatja őket. Még a kivételes képességű, és éppen a komplex kifejezésében nagymester *Petrovics Emil* az, aki a legkevésbé érezte meg a kettős játék lehetőségeit: egynemű, szabályos filmzenét szerzett.

Abody Béla

Brecht nyomában, vidéken

Amit véghez vitt, az a színháztörténet legnagyobb paradoxona: évezredre bevált színpadi effektusok nélkül, sőt azok tudatos elvetésével épít drámát, előre megfontolt szándékkal eltávolítva a hallgatót a játéktól, mindenfajta belefeledkezéstől és illúziótól. Ilyen feltételek mellett hatást elérni — akármifélét —, olyan kivételes bravúr, amilyenre csak zseni képes, legalább akkora, mint ő: legtöbb utánzója rosszul is járt. Dramaturgiájának különböző elemeit jól lehet hasznosítani (s hasznosítják is), de úgy gondoljuk, hogy minden kísérlet, amely színpadi művészetének szolgai másolását célozza, eleve halálraítélt. És ugyanígy az a kísérlet is, amely végzetes drámai hatásainak valamiféle megszelidítésére törekszik, aki színpadi eszközeit össze akarja keverni a hagyományosokkal: tüzet a vízzel. Hiszen ő éppen ezt nem akarta, éppen kiválásával és különösségével akart hatni. Igazán hűek tehát akkor vagyunk hozzá, ha minden illedelmesség fésülés nélkül, a maga extrémitásában állítjuk színpadra — ami egyébként elemi kényszer is, mert a két elem, a drámai és az epikus színpad dramaturgiája szinte kizárja egymást. A tapasztalat azt mutatja, hogy gyenge előadások mindig is a megszelidítési kísérletek eredményei.

Ennek az általunk elképzelt hűségnek aspektusából szemlélve

a pécsi előadás

közel állt Brechthez. A *Kivétel és szabály* kristálytiszta logikájú tanmeséjét *Nógrádi Róbert* rendezése sallangmentes egyszerűséggel vitte színre: az alapvető osztályérdekek semmiféle körülmények között sem békíthetők össze. Különösen a második rész volt a szerző elképzeléseihez hű, főként *Baranyi László* bírójának „kritikai" szerepértelmezése miatt. De megfelelő távolságot tartott a szereptől a vezető, *Várady Szabolcs* is. *Iványi József* egyébként jó kull-megjelenítésében még sok a hagyományos játékelem. *Bánffy György* rendezője megfelelő, de szükségszerű kegyetlenségge mellett szükségszerű félelmetlenek is nagyobb nyomatékot kellene adjon, hogy tettének kettős motiváltsága tisztán kitűnjék.

A nálunk kevésbé ismert, háború után írt *Antigoné* (amely a pécsi est második darabja volt), parafrázis Szophoklész szövegére. Nógrádi rendező itt is bőségesen él az elidegenítés különféle eszközeivel: náci tömegsírokról készült filmfelvételeket játszott az ember csodálatosságát hirdető szophoklészi szöveg alá, a játéktérre vitt reflektorokkal „kettős" színpadot teremtett (*Vata Emil* mindkét díszletével pompásan a kezére játszott), a néma tanúként végig a színen levő szereplőkkel alkalmasan csökkentette a „játékillúziót." Viszont nem hagyta olyan tisztán érvényesülni a szöveget, mint a másik példázatban; egyrészt, mert kissé elnyújtotta a cselekményt, másrészt, mert nem szorította a színészeket tiszta szövegmondásra. Etekintetben majdnem csak Bánffy erőteljes Kreonja kivétel: indulatváltásai elsőrangúak. *Pécsi Ildikó* jó volt a címszerepben, és emlékezetes marad *Iványi József* és *Izsóf Vilmos* alakítása is. A karnak és általában a játék tónusának azonban sokkal erőteljesebbnek és komorabbnak kellene lennie.

A debreceni Csokonai Színház

A szecsuáni jóembert mutatta be, *Jó embert keresünk* címmel. Bármennyire felkészült is *Lengyel György* rendező a feladatára, dolga sokkal nehezebb volt, mivel ez a korábbi játék még maga sem épül egyértelműen a késői rigorózus dramaturgiai törvénykönyvre. Am lírának és érzelmi távolságtartásnak házasságát alapjában szerencsésen oldotta meg. A darab gondolati tendenciája világosan érvényesül (a nehéz szöveget a közönség is igen jól fogadta), még nyomatékosabb lett volna azonban a dolog, ha a cselekményt koncentráltabbá teszi (a szövegbe való belenyúlás Brechtnél általában elkerülhetetlen), és talán ha az istenek-találta egyetlen jó embert, a szecsuáni utcalány két különböző arcát még élesebben elválasztja. Akár a valószínűtlenség határáig — ez csak erősítené a példázatot. Ámbár a Debrecenben most bemutatkozó *Béres Ilona* a nehéz kettős szerepben így is helytállt: egy-egy pillanatban kiemelkedő teljesítményt is nyújtott. Kiváló volt a vízárus szerepében *Novák István*, és *Linka György* mint állástalan repülő: előbbihez inkább a darab írai, utóbbihoz pedig gondolati oldala áll közelebb. Jó emlékünkben maradt *Haumann Péter* harmadik istene, valamint *Lontay Margit, Dégi István* és *Hotti Éva* egy-egy karakterfigurája.

LUKÁCSY ANDRÁS

„58 másodperc"

Az elsősztályú úszó startjához áll. Tekintetében szorongással vegyes bizakodás. Mögötte több éves, mármár önsanyargató edzés, körötte a versenylázas, morajló tömeg, előtte a néma medence s az ahított cél, hogy egy perc múlva győzteseként emelkedjék ki a vízből. Eldördül a pisztoly — aztán egy perc múlva veszteseként támolyog hősünk egy kőpadra, s a legisztább emberi fájdalommal zokogni kezd.

Ennyiben foglalható össze a cselekmény, mely keretet ad a napokban nyilvánosság elé került *58 másodperc* című rövidfilmnek. A diplomamunkának szánt filmetűd alkotói — *Gyarmati Lívia* író-rendező és *Neményi Ferenc* operatőr — ezzel a kísérletükkel igen figyelemre méltó gondolatot közvetítenek. Határozottan művészi bátorságra vall ugyanis, hogy a szokványosabb és látványosabb siker-emberek csábító reklámozása helyett a küzdő embert állították középpontba. Ha filmet forgatnak a győztesről, akkor alig tesznek többet, mint híradó filmet készítenek — emígy azonban igazi drámát alkottak, pontosabban: igazi drámát lestek el az életből. Sportfilm helyett így művészi filmet készítettek, amelyben már elenyésző jelentőségű, hogy mivel foglalkozik a főhős, mert egyénisége, erőfeszítése általános érvényűvé válik, s a Küzdő Ember magasiatára emelkedik. Ezt a gondolatot szolgálja a film zárójelenete is, amikor úszónk lassan legyőzi keserűségét, legyőzi önmagát, aztán újra edzeni kezd, hogy újra starthoz állhasson, újra kezdhesse a nagy vállalkozást: a harcot önmagával, az idővel, az embert feljebb emelő célokért.

Cs. Gy.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÉPES ÚJSÁG
Budapest

1972 MAJ 13

Bálványos Huba

1021

MAI MAGYAR RAJZMŰVÉSZET

Bálványos Huba: Memento – 1917 (Kőrajz)

Czinke Ferenc: Bárányok pásztora (Színes rézkarc)

Reich Károly: Versillusztráció (Akvarell)

Csaknem hatvan művész több mint százhatvan alkotását mutatja be a *Mai Magyar Rajzművészet* könyvnapra megjelent, vaskos albuma. A kötet szerkesztői képzőművészetünk legaktívabb területét térképezték fel, a több nemzedék egybefonódó munkásságának kaleidoszkópjában a jelent igyekeztek rögzíteni.

Mint a grafikai lapok hajdan szenvedélyes gyűjtője, a magyar grafika néhány szakaszához személyes élményekkel kötődöm. Fél százada múlt, hogy a proletárdiktatúra bukása után a fehérterror elől menekülőben Magyarországról kirajzott, század eleji grafikus-nemzedék jó néhány jelesével kerültem kapcsolatba külföldi bolyongásom során. Idestova negyven esztendeje, hogy a korán elhunyt Mata János, G. Szabó Kálmán, Vadász Endre és mások nevével fémjelzett debreceni grafikusművész-csoport munkásságának közvetlen tanúja s egyik hírverője lettem. Azidőben kutattuk fel a XVIII. századi debreceni rézmetsző diákoknak a Kollégium könyvtárában lappangó figurális lemezeit és a XIX. században működött debreceni kártyagyáraknak a Déri Múzeum raktárában elfekvő, hazai metszésű faducait. Szegedi gyűjtőtársaim ismertettek meg az ifjú Budai György fametszet-remekeivel, s volt idő, amikor a kortársi magyar grafikusok javának legalább egy-két lapja díszítette a gyűjteményemet.

A háború alatt ezeknek zöme szétszóródott, elpusztult. A felszabadulást követő első évtizedben — a Mai Magyar Rajzművészet bevezető tanulmányának Solymár István által találóan fogalmazott kifejezését idézve — *a patétikus naturalizmus mesterségesen fenntartott hivatalos kizárólagossága* a regulák fegyelmezett betartása mellett sem tudott bensőségesen magával ragadni. Munkáim többségének bőséges illusztráltatásával éltem ki a grafika iránti vonzalmamat, s bár valami módon mindig nyomon követtem a hazai rajzművészet kanyargós útjait — ez az album szinte meglepetésként hatott. Alighanem azért, mert az 1968. elején a Magyar Nemzeti Galériában rendezett *Mai Magyar Grafika* kiállításának még maibbá fejlesztett, sűrített, „bővített újratermelése", amely könyvformában rögzítve, újra meg újra felidézhető varázslatokat sugároz. *A magyar grafika reneszánszának* legutóbbi évtizede tárulkozik ki ebben a kötetben. Két felejthetetlen halott mesteren: Konecsni Györgyön és Kohán Györgyön kívül csupa élő művész alkotása sorakozik elénk, a negyedik-ötödik évtizedüket taposó generációk tagjai ötven, hatvan, hetvenévesekkel váltakoznak.

*

Mai művészet.

Azért valóban mai, mert rajzművészeink túlnyomó többsége — beleértve a kötet kényszermesgyéjén kívül szorultakat is — nemcsak ma, hanem a mában él. S igaztalan eljárás lenne, ha most példának kiemelnénk egy-egy érett mestert, egy-egy rajzformáló egyéniséget, egy frissen felfutott csillagot. Természetes és törvényszerű, hogy bizakodtató és riasztó napjaink problémáira művészeink nemzedékeken belül sem egyformán reagálnak. A Mai Magyar Rajzművészet lapjain látható ceruza-, szén-, toll- és tusrajzok, réz- és cinkkarcok, fametszetek, kőnyomatok, temperák, monotypiák, kollédzsek gouache-ok, olajgrafikák alkotói tudatuk és kultúrájuk más-más rétegeiből hozták felszínre és teremtették újjá vagy teremtették meg a gyöngédségük, haragjuk, felháborodásuk, szorongásuk és vágyódásuk képvilágát.

A tehetség, a tudás, az eredetiség és a felkészültség értékelése a műbírálat feladata. Az egész könyvről szólván megerősödik bennünk a meggyőződés, hogy a rajz, a grafika — lett légyen bármilyen aprólékos, míves munka — a lendület, a robbanékony érzékenység művészete. Lehet lírája, hordozhat agitációt, társíthat távoli képzeteket, megrendíthet és elképesztheti, szuggerálhat, elidegeníthet — leghűvösebb közlésmódján át is hűtetlenül perzsel születésének elementáris heve.

Elképzelhető, hogy a Mai Magyar Rajzművészet mesterei nem mindenben értenek egyet egymással. De mi egyetértünk az ő egyet nem értésükkel, s közös értékként fogadjuk el azt, amit ők nem fogadnak el egymásban: az alapjaiban rokon szemlélet nem egyszer szögesen ellentétes vetületeit. Még a művészi megvalósítás végletes különbségei sem változtatnak azon, hogy a Mai Magyar Rajzművészet egészében tanúsítja grafikánk újravirágzását, s több irányba nyíló, szabad utat mutat a jövő felé.

Békés István

Az itt élők sem elfelejteni, sem megbocsátani nem tudják F. Gy-nek, hogy ilyen kegyetlenül hagyta el szép családját — mondja Harmath Istvánné

Én a kisanyámnál akarok maradni — mondogatja gyakran Andris

„KISANYÁMNÁL MARADOK"

A fájdalom, a keserűség, amely évekkel ezelőtt kezdődött el a Világos-tanyán, még most is tart. A közelben élők nem tudnak felejteni, s nem értik, miért kellett ennek így lennie. Az történt, hogy a szorgalmáról ismert F. Gy. feleségét súlyos betegségében elhagyta, családjáról, apró gyermekeiről nem gondoskodott. A portáról, amit tudott, elmozdított, vitte az új asszonyhoz, akit aztán a válás után elvett feleségül. A bánat nagyon megviselte gyermekeinek anyját, hogy nagy bajában támasz nélkül maradt. Állapota rohamosan rosszabbodott, nemsokára meghalt.

Öt gyermek maradt árván.

Igaz, az apa három fiát magához vette egy időre, de a gyerekek az édesanya szeretete után nem tudták megszokni a mostohát. Ketten hazaköltöztek kis családi házukba a nénjükhöz. Erzsike, a fiatal lány, aki Nyíregyházán, a konzervgyárban dolgozott, szerény keresetéből örömmel vállalta testvéreinek nevelését. Nem riadt meg a sok munkától, nélkülözéstől, ezt már jól ismerte abból az időből, amikor beteg, magára maradt édesanyja mellett, mint cseperedő lányka helytállt. Amikor az örömmel, szórakozással kellett volna megismerkednie, zokszó nélkül tudott lemondani az új ruháról, cipőről, napra, fillérekre beosztotta pénzét, hogy jusson mindenre.

Erzsike a múlt évben férjhez ment. Gyermeket vár. Közeleg a szülés ideje, már szabadságon van. Gondolta: míg megérkezik a kicsi, rendezi testvéreinek sorsát is. Ugyanis az apa kerüli őket, ellátásukról nem gondoskodik. Erzsike kérte a gyermektartás megállapítását. Mielőtt tárgyalásra mentek volna, az apa megüzente lányának: úgy lát tőle pénzt, mint egykori felesége. (Az asszony nem kapott tőle támogatást fiai számára.)

A tárgyaláson megszületett a határozat. A 16 esztendős György után nem kell neki tartásdíjat fizetnie, Andrásért pedig visszamenően, 1971. november 1-től 1972. április 30-ig havi 300 forintot ítélt meg a bíróság. Ezután a tartásdíj fizetési kötelezettségét megszünteti, mivel a gyermeknek vissza kellene költöznie apjához.

Andrisnak nehezen telnek a napjai, mióta tudja, hogy milyen döntés született. Rebbent a szeme, sírásra állt a szája, amikor az iskolában találkoztunk és beszéltünk vele.

— Nem, nem akarok Erzsikétől elmenni. Ő szeret engem, ő az én kisanyám! — hajtogatta.

— Nagyon szeretem a testvéreimet! Eddig is én gondoskodtam róluk. Szeretném őket szépen járatni, ehhez pénz kell. Mi kis keresetű emberek vagyunk, nagyon be kell osztani a pénzt, hogy jusson belőle mindenre. Anyám után örököltünk egy kis földet, ha azon nem teremne, nem is tudom, hogy lennénk még. Anyám rám bízta öcséimet. Azt meg tudom érteni, hogy apám, mint fiatal ember, nem tudott hű maradni beteg feleségéhez. De azt soha, hogy a legnehezebb perceiben hagyta el és annyi mindent elvitt a gyerekeitől, hogy az új asszonynál jó legyen. A gyerekek mellé engem neveztek ki gyámnak, mivel apám akkor lemondott róluk. Ragaszkodom hozzájuk én is, úgy mint ők hozzám. Eddig sem kaptam pénzt a neveltetésükhöz. Bízom abban, hogy végül is rendeződik majd a mi ügyünk. Nagyon fáj, hogy apánk ilyen kegyetlen. Pedig tud ő kedves is lenni. A tárgyaláson a bíró előtt nyájasan kislányomnak szólított, de mire hazaértünk, már meg sem ismert.

A Világos-tanyán F. Gy. volt és új otthona közel esik egymáshoz. Ám apa és lánya között mérhetetlenre nőtt a távolság.

Kép és szöveg:
András Ida

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 JUN 26

1021

Bálványos Huba

Bálványos Huba: Az ember mértéke

1971. JÚNIUS 26.

Címszereplő: KISS MAN

●

Főszereplők: Páger Ant

Író: Hámos György

●

Zeneszerző: Fényes Szabolcs

●

Rendező: MAMCSEROV FRIGYES

●

BEMUTATÓ: JÚLIUS 1.

Bálványos Huba

MDK.

Kiállitási kritika

Népszabadság 1967 juli.18.p.8.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1969 JAN 17

Magyar grafikus sikere

1021

A firenzei Palazzo Strozziban, ahol nemzetközi grafikai kiállítás jelenti most a látványosságot, elismerést szereztek alkotásaikkal magyar grafikusművészek is. Öten szerepeltetik műveiket, s közülük Bálványos Huba elnyerte a „Monte dei Paschi di Siena" érmet, az olasz művészvilág egyik értékes kitüntetését. (MTI)

tatta útját, a Szojuz 4. pedig ma leszállt.

Ez a kísérlet újdonság az űrhajózás eddigi történetében, sőt, minőségileg is eltér a szokásos vállalkozásoktól. Egyidejűleg két ember még sohasem tartózkodott kabinon kívül, másrészt két személyszállító űrhajót még sohasem kapcsoltak

Bálványos Huba

szerepel az alább. tárlaton

Kovács Gyula: IV. Balaton Nyár. Tárlat

Művészet 1968 XI. n. 45 old.

MDK.

Bálványos Huba

Kiállitási kritika

Esti Hirlap 1967 juli.8.

MDK

Bálványos Huba

Délelőtt az öntődében, lit.

Acélöntés, lit.

Grafikai kiáll. Képzőm. Főisk. 1964.

MDK

Bálványos Huba

Öntvénytisztitók, lino. II.

" lit. I.

Grafikai kiáll. Képcsk. Főisk. 1964.

Bálványos Huba

Nagyjavitás, lit.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Mus.

1964. máj.

68° Anno N. .....

L'ECO DELLA STAMPA

(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)

UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394

Direttori: Umberto e Ignazio Frugiuele

VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28

20129 MILANO

Telefono 723.333

Casella Postale 3549 - 20100 Milano
Telegr.: Ecostampa-Milano - C/C/Postale 3/2674

LEGGASI A TERGO

LEGGASI A TERGO

Balvanyos Huba

1021

LE ARTI
VIA S.EUFEMIA 2
20122 MILANO

5 GEN. 1969

FEB 69

Al Museo di Arte Moderna di Parigi si è inaugurata la « II Esposizione Internazionale del Bronzetto », riservata quest'anno agli scultori italiani. La rassegna organizzata dalla Quadriennale di Roma, si è avvalsa dell'opera di un comitato composto da Carli, Emiliani, Martinelli, Pietrangeli, Valsecchi e Fortunato Bellonzi.

Nelle sale del museo sono esposte opere di Mirko, Broggini, Busato, Cappello, Cascella, Cherchi, Consagra, Fabbri, Fazzini, Garelli, Greco, Manzù, Marini, Mascherini, Mastroianni, Mazzacurati, Mazzullo, Messina, Minguzzi, Negri, Pomodoro, Raphael Mafai, Salimbeni, Signori, Somaini e di altri.

La Giuria della « I Biennale Internazionale della Grafica », riunitasi a Firenze, il 4 gennaio 1969, ha assegnato, come segue, i premi a disposizione:

— *Gran Premio Città di Firenze: Mario Calandri di Torino e Ton Van Os (Olanda);*
— *Premio Rai-TV: Oscar Gallo*
— *Premio Azienda Turismo Prato: Walter Piacesi;*
— *Premi Fondazione Carmine: Giovanni Barbisan e Felix Hoffman (Svizzera);*
— *Premi Kartos: Sergio Saroni e Konrad Srzednicki (Polonia);*
— *Premio Arturo Tosi: Fernando Farulli;*
— *Premio dei Lions: Paolo Manaresi.*

Premi minori sono stati assegnati a: Luigi Spacal; Silvio Loffredo; Tranquillo Marangoni; Enzo Faraoni; Lino Bianchi Barriviera; Arnoldo Ciarrocchi; Arnaldo Battistoni; Lucio Venna; Jan Krejci (Cecoslovacchia); France Mihelic (Jugoslavia); Matti Petaja (Finlandia); Dennis Olsen (Stati Uniti); Mario Avati (Firenze); Rodolfo Perez (Filippine); Gustave Marchoul (Belgio); Per Svensson (Svezia); Arne Bendik Sjur (Norvegia); Miguel Bresciano (Uruguay); Helmut Leherb (Austria); Huba Bàlvànyos (Ungheria); Karl Bohrmann (Germania).

OLIVETTI TERMINALI

Per l'utilizzazione periferica in "real-time" e "time-sharing" di tutte le potenzialità dei grandi elaboratori elettronici centrali: nel campo bancario e amministrativo, nel campo organizzativo e industriale. Olivetti porta nello sviluppo dei terminali la sua completa esperienza di produttore mondiale di apparecchiature e sistemi per il trattamento delle informazioni e per la loro trasmissione a distanza.

Max Ernst di questi ultimi anni una mostra — la prima in Italia di un giovane artista francese, Jean Velly, incisore e disegnatore.

La Transart si occupa di arti visuali, dando particolare rilievo alla grafica moderna e contemporanea, da Goya ad oggi, senza esclusione per altri mezzi espressivi (pittura, scultura) e per altri periodi.

» si è tenuta, in occasione del conferenza d'onore, una Tavola rotonda Francesco Arcangeli. Nella foto da ssi, Francesco Arcangeli, Franco Solscherini.

L'11 Gennaio si è inaugurata a Palazzo Pretorio di Trento, in P.zza Duomo, un'interessante mostra di artisti riuniti sotto il nome di « Gruppo

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos Huba

NÉPSZABADSÁG
1966 DEC 1

Kiállítás Babits Mihály legszebb verseinek illusztrációiból

A költő halálának 25. évfordulója alkalmából a Petőfi Irodalmi Múzeumban december 17-én kiállítás nyílik *Babits Mihály legszebb verseinek illusztrációi* címmel. A kiállításon Bálványos Huba, G. Molnár István, Győri Miklós, Gyulai Líviusz, Feledi Gyula, Hincz Gyula, Kádár György, Kass János, Kondor Béla, Pásztor Gábor, Reich Károly, Szántó Piroska és Würtz Ádám művei szerepelnek. Az illusztrációkon kívül sok kézirat, fényképek és emléktárgy idézi a költő életét és munkásságát.

tárgy, számításba jöhet a papír üzletekben megrendelhető, mo nogramozott levélpapír és borité is.

A kereskedelem nemcsak nag mennyiségű áruról, ajándéktárgy ról gondoskodik, hanem megszer vezi a zavartalan árusítást is. A legtöbb helyen a csúcsforgalom idején kisegítő pénztárakat, c magolókat állítanak be. Töb iglenes ajándékárusító

Bálványos Huba

Tanya, litográfia

Anya gyerekkel, litográfia

VIII. Miskolci Grsz. Képzőm. Kiáll. 1964

Bálványos Huba

Illusztráció, József A.: Elégia, lit.

X. Magy. Képzőműv. kiáll. Miss. 1965.

MDK

Bálványos Huba

Jolán, lit.

A kiáltás, illusztr., lit.

Tengerpart, lit.

X. Magy. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1965.

Bálványos Huba MDK

A Rém, litográfia

Ernst Muzeum 1964.Fiatal Képzőm.V. kiáll.

Bálványos-Huba, grafikus

Az állami vásárlásokból rendezett kiállításon szerepel. (Műszaruk.)

Dugán István: Képzőművészet – ötmillióért

2

ESTI HIRLAP, Bp., 1967. jút. 8.

MDK

Bálványos Ilona

szerepelt a Magyar művészek Vietnámért c.

kiállításon.

Népszabadság 1967. júl. 29.

Bálványos Huba

MDK

Illusztráció József A.: Elégia c. művéhez,
litográfia

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Bálványos Huba

MDK

Jolán, litográfia

A kiáltás, illusztráció, litográfia

Tengerpart, litográfiá

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Repr.

Repr.

Bálványos Huba: plakát

9

Népszabadság, 1969. aug. 20.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Kiállít.

Rózsa Gyula: Jegyzetek a Magyar
művészek Vietnamért Kiállításról 8

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. júl. 29.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Jó műveket vásároltak
tőle.

Rózsa Gyula: Az állami képzőművészeti
vásárlások kiállításáról 8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. júl. 15.

MDK

Bálványos Hulka, grafikus

Jó anyagot mutat be.
(Ernst Múzeum.)

Harangozó Márta: Stúdió 67 2

ESTI HÍRLAP Bp., 1967. máj. 18.

MDK

Bálványos Huba

Pályamunkások, lit.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

Bálványos Huba grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Oelmacher Anna: Fiatal képzőművészek IV.-kiállitása az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1963. junius 9. 8.l.

MDK

Bálványos Huba

grafika:
Illusztráció Radnóti: Hetedik ecloga című verséhez linóleum met. 18x20.5

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

Bálványos Huba M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Rém , litográfia.

Balogh Jenő: Fiatal képzőüvészeink seregszemléjéről]

Munkás , 1965. január

MDK

Bálványos Huba

A Rém, lit.

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Muz.
1964. dec. 11. l.

Bálsámos Kheba
grafikus

M.D.K.

Rézkarcait és linómetszeteit
mutatja be a Képcsarnok Vállalat
új grafikai kiállító-termében.

—: Grafikai munkáit mutatta.

Művészet, 1963. október – 46 lap

Bálványos Huba

MDK

Radnóti Miklós "hetedik eklogájához" készült metszete

Koczogh Ákos: A Hetedik Országos Képzőművészeti Kiállitás Miskolcon.
Borsodi Szemle. 1962. 6. 68-76. lap.

Balkányos Huba, grafikus

Rajz.

Repr.

Balkányos Huba: Anyaság

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1967. jan. 22.

MDK.

Bálványos Huba

Cikk grafikáiról

Müvészet 1966 okt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HÍRLAP

1967 JUL 8

1021

Képzőművészet – ötmillióért

Ma délelőtt megnyílt az állami vásárlásokból rendezett reprezentatív kiállítás a Műcsarnokban

A Műcsarnokban ma délelőtt megnyílt az állami vásárlások révén összegyűjtött olajfestményekből, akvarellekből, grafikákból és kisplasztikákból rendezett kiállítás. A termeket megtöltő, mintegy 500 festményért, 300 grafikáért és csaknem 200 kisplasztikáért egy év alatt *több mint ötmillió forintot fizetett ki a művészeknek az állami vásárló bizottság.* Az összeg önmagában is imponáló: jelzi, milyen komoly állami támogatásban részesülnek képzőművészeink. A Műcsarnok mostani kiállításának azonban inkább az ad különleges jelentőséget, hogy *a hónap végéig* ott látható műtárgyakkal gazdagodik ebben az évben a Nemzeti Galéria, valamint az ország számos fővárosi és vidéki múzeumának és egyéb kulturális intézményének gyűjteménye.

Valószínű, hogy — egyéni ízlése szerint — mindenki sokallja, illetve kevesli egyik vagy másik stílusirányzat, egyik vagy másik iskola jelenlevő alkotásait, s ki-ki esetleg más arányt látna szívesebben. Ám a kiállítás jellegénél fogva, itt kevés tere lehet az egyéni ízlésnek, hiszen az állami vásárlásoknak a reális erőviszonyokhoz kell igazodniuk. S a kiállítás nagyjából-egészében valóban a reális erőviszonyokat tükrözi — *a valóságos helyzet pozitívumaival és negatívumaival egyetemben.*

Itt is, mint az utóbbi évek kollektív és egyéni tárlatain, általában, a grafikai anyag átlagnívója a legmagasabb. Alig akad érdektelen vagy színvonalatlan grafikai lap a kiállításon. A színes, változatos és gazdag anyag felvonultatja legjobb grafikusaink többségét, a fiataloktól az idősebb mesterekig. A többi között *Bálványos Huba, Csohány Kálmán, Feledy Gyula, Gacs Gábor, Gross Arnold, Hincz Gyula, Kondor Béla, Raszler Károly, Reich Károly, Stettner Béla, Zala Tibor,* mind-mind különféle utakon járva, s más-más módszerekkel dolgozva, van grafikai lapokat hoztak létre, amelyeket joggal ítélt *maradandó értékűnek* a vásárló bizottság.

A kiállítás festészeti anyaga egyfelől azt dokumentálja, mennyire *sokféle és sokszínű a mai magyar táblaképfestészet;* másfelől elég szembetűnően jelzi festészetünk *fogyatékosságait* is. Meglehetősen sok a tárlaton a középszerű vászon: az érdektelen, idillikusan semmitmondó, gondolattalan táj- és emberábrázolás; s nem is annyira az avittan naturalisztikus, szolgai módon valóságmásoló képek, mint a kontúrtalan puhaságba oldott, tartalmatlan, impresszió-festészet érdektelen alkotásai, meg az erőszakolt faktúrajátékok kétes eredményei. De hát ez igazán nem új jelenség: kiállítások sora jelezte, hogy — *különösen a korszerű gondolati tartalmak kifejezése nem túl erős oldala táblaképfestőink egy részének.*

A tárlaton azonban szerepelnek műveikkel az idősebb és ifjabb *mesterek* is (ha némelyikük, sajnos, *kevesebb képpel,* mint megérdemelné): s a kiállítás összképét végül is ők határozzák meg, hiszen a néző emlékezetében csak az igazán jó művek élménye marad meg. *Barcsay Jenő, Czóbel Béla* vagy *Kmetty János* vásznaihoz alapos elemzés volna méltó; bizonyos, hogy a múzeumok, amelyek birtokába kerülnek, *legbecsesebb műkincseik között őrzik majd őket.* S akad több tucatnyi más olajkép is, amely igaz, őszinte, érett munka. Nincs módunk részletes felsorolásra, inkább csak példaként — és többek igazságtalan mellőzésének kényszerű odiumát vállalva — említünk néhány vásznat, amely előtt hosszan és szívesen álldogáltunk. *Aczél Ilona, Bartha László, Balogh László, Berki Viola, Gyémánt László, Kóka Ferenc, Konfár Gyula, Lakner László, Mácsai István, Orosz János, Somos Miklós, Szántó Piroska, Szinte Gábor* és mások egymástól nagyon is eltérő stílusban fogant, más-más iskolák igézetében létrejött, ám hasonlóképpen érdekes és élményszerű vásznai mai festészetünk valódi értékei. S külön is felhívjuk a figyelmet *Kondor Béla* gyönyörű női olajportréjára, amely az egész tárlat egyik legszebb, legérettebb darabja.

Ha mindehhez hozzászámítjuk azt a több tucatnyi, igazán kiváló kisplasztikát és érmet, amelyek a műcsarnokbeli kiállítást teljessé teszik, bízvást állíthatjuk, hogy *az idei állami vásárlások eredményeként is értékes művekkel gazdagodtak múzeumaink.*

Zsugán István

XII. évfolyam, 159. szám

1967. július 8. szombat

...i Hírlap

...TIKAI NAPILAP

Szép vá...

Továbbra is...

Európát „keresztbe metszi" egy időjárási választóvonal. Ez a választóvonal Stockholmtól Prágán át Róma felé húzódik, s e vonaltól nyugatra jórészt felhős az idő, a partvidékeken eső hull, a szárazföldön, a beljebb fekvő területeken pedig — főként a délutáni órákban — záporok és zivatarok vonulnak át. A hőmérséklet napi csúcsértékei tegnap Nyugat-Európa nagy részén 17—25 fok között volt. Csak a Földközi-tenger nyugati medencéjének térségében alakultak ki 25—30 fok közötti értékek.

A választóvonaltól keletre fekvő területen azonban *derült, vagy csak mérsékelten felhős, csendes, száraz az időjárás.* Ezen a vidéken tegnap a hőmérsékleti csúcsértékek 20—27 fok között voltak, de a Balkán déli részein 28—30 fokos maximumok is előfordultak.

Nálunk tegnap *száraz, napos, csendes idő mellett 24—27 fokig emelkedett a hő-*

...ÖZLEMÉNY

...szállást

...ekinteni

Mint az AFP jelenti, *Georges Pompidou* francia miniszterelnök moszkvai hivatalos látogatása során ma délelőtt utoljára találkozott *Alekszej Koszigin* szovjet kormányfővel. Megbeszélésük egy órán át tartott. A francia miniszterelnököt ezt követően *Leonyid Brezsnyev,* az SZKP Központi Bizottságának főtitkára is fogadta.

Pompidou ma a kora délutáni órákban utazik haza Moszkvából.

Gromiko me...

az ENS...

ÖTMILLIÓ FRANK AZ A...

NEW YORK

Az ENSZ-közgyűlés szünetében tegnap folytatódtak a nem hivatalos diplomáciai megbeszélések a küldöttségek, illetve vezetőik között. *Gromiko* szovjet külügyminiszter *Pacsacsi* iraki külügyminiszterrel és *Favzival, Nasszer* egyiptomi elnök külpolitikai tanácsadójával találkozott, majd felkereste *U Thant* ENSZ-főtitkárt. Ez utóbbi megbeszélésen jelen volt *Dobrinyin,* a Szovjetunió washingtoni nagykövete is. Gromiko később *Bute-*

VALLÁSI VEZETŐ UTAZÁSA

Kairó, július 8.

Azhar sejkje 25 millió egyiptomi mohamedán vallási vezetője elfogadta szovjet vallási vezetők meghívását és látogatást tesz a Szovjetunióban élő mohamedán ...rösségeknél — jelentette

Kamuti Jenő...

Pézsa már a...

Tegnap éjjel, magyar id...

Szaktudás és általános műveltség

Bevált a tsz-akadémiák rendszere

Beszélgetés Major Imrével, a TIT megyei titkárával

Néhány esztendeje új formát vezettek be a falusi népművelésben: a termelőszövetkezeti akadémiákat. A nagyüzemi gazdálkodás útjára tért parasztság széles tömegeinek általános műveltségében és szaktudásában mutatkozó hiányokat van hivatva pótolni ez a népművelési forma. Az akadémiák szervezése, lebonyolítása a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat feladata.

Felkerestük Major Imrét, a TIT Bács-Kiskun megyei titkárát és érdeklődtünk a most induló évad előkészítéséről, programjáról.

Megyénkben jelenleg hogyan áll a tsz-akadémiák szervezése, és van-e fejlődés a múlt évi eredményekhez képest?

A tsz-akadémiák szervezése 1961-ben kezdődött. Eleinte sok nehézséggel kellett megküzdenünk, hiszen új népművelési forma volt, húzódoztak tőle a vezetők és húzódozott tőle a tagság is. Ahogy azonban a gazdasági vezetők megismerték a programot és hellyel-közzel az eredményeket is, maguk biztatták a tagokat, hogy jelentkezzenek az előadásokra.

Eleinte azért nem ment minden simán, mert mi magunk sem ismertük teljesen a terepet, nem tudtuk, hogy a népművelésnek erre az ágára hol van leginkább szükség. Két év alatt azonban „sínre álltunk" és 1963-ban már komoly eredményekről számolhattunk be. Azóta évről évre lassú, de töretlen a fejlődés. A tavalyi 91 előadássorozattal szemben az idén 97 helyen vezetünk tsz-akadémiát. Egy-egy akadémia 30—35 fővel folyik. Ez a szám aránylag kicsi. Csakhogy mi arra törekszünk, hogy szakosított előadássorozatokat tartsunk: állattenyésztőknek az állattenyésztésről, növénytermesztőknek, a növénytermesztésről, stb. Ez a szakosítás a létszámot a többi népművelési formához képest elaprózza. De eredményes szakmai ismeretterjesztés csak így képzelhető el.

Megyénkben különösen jó a bajai járás, ahol 35 tsz-akadémia működik. Ám, alig marad el mögöttük a kiskunfélegyházi járás és Félegyháza város, s jó a kiskőrösi járás is. A kalocsai és kiskunhalasi járásban viszont nagy a lemaradás.

Hogyan van-e a tsz-akadémiák szervezése, és van-e fejlődés a múlt évi eredményekhez képest?

állhatnak meg, a bizonyítvány nem jelenti a befejezettséget. Így lesz aztán a tsz-akadémia a szakmunkások alkalmas továbbképző fóruma is.

Persze, hogy ezt a feladatát eredményesen teljesíthesse a tsz-akadémia, ahhoz szükséges, hogy lépést tartson a fejlődéssel. Ne elvont, száraz tematikával dolgozzon, hanem mindig azt és úgy adja, amit és ahogyan szükséges.

Jellemző példákkal szolgálhatnék erre: számos tsz-ben megindítottuk a tsz-vezetők akadémiáját; ennek a tematikája már lényegesen magasabb igényű és a vezetés konkrét feladataival kapcsolatos tudást igyekszik gyarapítani.

Többször hallottunk arról, hogy a tsz-akadémia módszere elavult és helyébe falusi szabadegyetemet kellene indítani. Mi a véleménye erről?

Ez túlzás. A falusi és tanyai lakosság körében még hosszú ideig szükség lesz a tsz-akadémia útján végzett ismeretterjesztésre. Ez a módszer alapfokon — ha szükséges: középfokon — adja hallgatóinak a mezőgazdasági szakműveltséget, de az általános tudást is. A szabadegyetem — már a nevében is benne van! — sokkal magasabb mércével, tehát felső fokon dolgozik. Ahhoz részint a hallgatóság műveltségbeli szintje kevés, részint pedig nem is rendelkeznénk hozzá elegendő magas fokon képzett előadóval.

Korai tehát, még a falusi szabadegyetemekről beszélni, de ha az idő és a helyzet megérik hozzá, akkor is olyanféle népművelési formákkal kell majd kísérleteznünk, mint pl.: az NDK-ban a Volkshochschule: népfőiskola, magasabb mércével, de nem egyetemi rangon. Nálunk azonban ez az idő még távolabb van. Ha mi ilyenfajta gondolatokkal foglalkoznánk, akkor a szabadegyetem jelentőségének torzulását és színvonalának csökkenését idéznénk elő.

Megyénkben melyek a tsz-akadémiák fejlesztésének kívánalmai, feltételei?

Rögtön két konkrét példát. A napokban a szabadszállási TIT-csoport megbeszélésén elpanaszolták, hogy az aranka nagymérvű pusztítása miatt hamarosan nem lesz lucerna a község határában. Ugyanott elpa-

Művelődés-Irodalom Művészet

SYBILL

Jacobi operettjének felújítása a kecskeméti színházban

Megfakultak a hírnév virágai a valamikor oly biztos sikert ígérő nagyoperetten, Jacobi Sybilljén. Nem is talán a mese anakronizmusa, avult semmitmondása, felszínes hazugsága, ami lehangolja a nézőt, hanem az a felismerés: milyen rettentően eljelentéktelenedett az egész kavargó operettvilág — csak az alatt a viszonylag rövid idő alatt is —, ami a mostani és az alig egy évtizeddel előbbi kecskeméti felújítás között eltelt.

A nagyhercegnő (Balogh Rózsa) és Petrov (Iván József).

Új, modern, mai zenés játék kellene. Hogy örülnénk, ha lenne is a színház tarsolyában, amivel helyettesíteni tudnánk a régit.

A felújítás vezérkarát: *Pétervári Istvánt*, a rendezőt, a most bemutatkozó díszlettervezőt, *Tímár Józsefet*, és *Fekete Máriát*, a jelmezek alkotóját, valamint a koreográfust, *Rozbíné Andreát*, csak

Mit ábrázol a szobor?

Bálványos Huba: Kapáslány.

A szobor nem tetszik a nagyközönségnek. Mivel oda van írva a talapzatára, annyit mindenki tud, hogy k i t, azt azonban már senkisem tudja, hogy m i t ábrázol. Egyöntetű a vélemény, hogy az illető nem lehetett olyan, amilyennek kőbe faragták.

— Macskafeje van — állapította meg valaki.

— A nyaka a gunáréhoz hasonlít — tette hozzá a másik.

— Tyúkmellű — így a harmadik.

— Nem is ember ez, hanem óriásira nőtt embrió — folytatta a negyedik.

És így tovább.

A profán, de jogos bírálók (jogos, hiszen az ő pénzükből állították fel a szobrot) még úgy sem jutottak dűlőre, mint évtizedekkel ezelőtt az a két iszkaszentgyörgyi atyafi, aki István királynak a Sidló Ferenc alkotta, s Székesfehérvár egyik terén felállított szobránál imígyen meditált: „Te komám, micsoda állat az első királyunk alatt?" — A ménkű tudja. Lónak kell azonban lennie, mert négy lába, meg farka is van. — „De hát akkoriban sem lehetett ilyen a ló!" — Mégis ló ez, hallod — járkálta körül a koma az állat stilizált szobrát. — Csakhogy nem közönséges ló. Itt van la a neve is, a talapzatra vésve. Sidló-nak hívják.

Mondom, a szóban levő szobor bírálói ennyire sem vergődtek zöldágra, de a véleménynyilvánítást sem hagyták abba. Ezért az illetékesek összehívták a SZOMIMEBI-t (a Szobrok Milyenségét Meghatározó Bizottságot), hogy állapítsa meg: nem tévedett-e a SZOFIBI (a Szobrok Felállítását Intéző Bizottság) akkor, amikor a szobor elfogadása és nyilvános helyre állítása mellett döntött?

Az utóbbi testület több tagjával szintén képviseltette magát az értekezleten, amelyre elment a riporter is, hogy tájékoztassa a nagyközönséget: mit ábrázol a szobor, azaz miként kell értelmezni azt, amit ábrázol.

Az érvelést az egyik szofibis kezdte:

— Kérem, igaz, hogy a szobor nem hasonlít emberi lényre, de ha hasonlítana, az naturalizmus lenne. A mű tulajdonképpen alkotójának az ábrázolt személy tettei által fűtött belső hevületét tükrözi.

— De kérdés, ez a tükröződés visszavetődik-e a nagyközönség lelkületében is, úgy, hogy szintén lelkesedjék ama tettekért? — vágott közbe egy szomimebis. — Az a tapasztalatom, hogy nem. Hiszen macska, lúd, tyúk és embrió, meg ki tudja még minek a keverékét látja mindenki a szoborban!

— Ez a nagyközönség műveletlenségével magyarázható — replikázott amaz.

— Ma már transzcendentális világot élünk — szólalt meg társa és a saját bizottsága, tehát önmaga védelmében is egy másik szofibis. — Ezt a világot kifejezni tehát, csak transzcendens módon, azaz a tapasztalástól függetlenül, az érzékin felülemelkedve lehet. A szobor ily módon alkotódott, ez az értelme. A lényege!

A szomimebisták összenéztek: ezek jól felkészültek a vitára. S mert pontosan nem tudták, ez esetben hogyan kell értelmezni a transzcendenst, meg a transzcendentálist, annak beható tanulmányozása végett elnapolták az értekezletet.

Három nap múlva diadalittasan vágták oda, hogy a szofibisták idealista nézetet vallanak.

Ám, az utóbbiak sem hagyták magukat. Pro és kontra csapkodtak a szócsatározás villámai, míg végül, már a hajnali órákban, a vita elnöke kiszáradt torokkal hörögte:

— Hagyjuk fenébe az egészet. Az Úristen a megmondhatója, mit ábrázol az a bűdös szobor.

Mindenki megnyugodott. Csak a riporter nem. Neki akárhogy is a dolog végére kell járnia.

Felkereste hát az Úristent.

— Jól szórakoztatott a napokig tartó és mégis meddő vita — fogadta kedélyesen az Úr. — Persze, ha engem is meghívnak az értekezletre, öt perc alatt megnyugodtak volna a kedélyek.

— Hogyan? Ön valóban tudja, mit ábrázol a szobor?

— Hogyne tudnám. És ne értsen félre, nem azért tudom, mert én a mindentudás hírében állok. Ezen már én is túlvagyok... Emberi lényt ábrázol a szobor...

— De hiszen...

— Ne szakítson félbe. Úgy ábrázolja az emberi lényt, ahogy én értelmezem. Világos?

— Nem.

— Persze, maga már régen tanulta, még kisdiák korában a Bibliát, aztán elfelejtette az abból tanultakat.

— Kérem, én materialistává fejlődtem.

— Tudom. Ha ismerné azonban a Bibliát, Ön is rájöhetett volna, hogy mit ábrázol a szobor.

— Nos?

— A Bibliában az áll, hogy amikor én a világot teremtettem, a hatodik napon ezt mondtam: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra."

— Most már végképp nem értek semmit.

— Várja meg a végét. Elhatározásom nem járt sikerrel, mert az ember nem hasonlít rám. Hiszen én szellem vagyok!

— ***Az ember*** pedig matéria — vágott közbe a riporter. — Az anyagfejlődés törvényeinek megfelelően alakult, formálódott.

— Igen. Önök így állapították meg, később. És lehet, hogy igazuk van. Ennek mélyebb megértéséhez én már öreg vagyok... De a szobor is szellemet ábrázol. Érti már?

— Értem — hűlt el a riporter. — Szellem. Azért ijednek meg tőle mindig a kisgyerekek.

— Tehát ezért tetszik nekem. Azért, mert olyannak ábrázolja az embert, amilyennek én akartam megteremteni — szólt az Úr bölcsen és diadalmasan.

— E szerint a szobrász és a szofibisták, s mert beadták a derekukat, a szomimebisták is, idealisták!

— Mindegy, hogy minek nevezik őket. Tény, hogy az én elgondolásomat szolgálják.

— S mindig így lesz ez? Mármint hogy mindig ilyen szobrokat alkotnak és állítanak fel?

— Ha tőlem kérdi, még mindentudónak képzel, és ez esetben idealistává válik Ön is.

— A világért sem.

— Nos, az emberi, de tapasztalatom szerint nagyon helyénvaló tudomány, a logika alapján következő a véleményem. Mivel az ember már a legkezdet kezdetén a szellemi helyett materiális formát öltött magára, s ezen az úton fejlődött és fejlődik tovább, nyilván így történik majd abban a kategóriában is, amelyet Önök művészetnek neveznek. Az ősállapotokat tükröző, s a szellemi lényekhez hasonló nem egy szobrot felváltják majd a valóságos emberi lényhez hasonlók.

A riporter erre megnyugodott.

Tarján István

M.D.K.

B álványos H uba

Művei a kiállitáson

Perneczky Géza: Fiatalok Studiója, 1966.

Kiállitás az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1966. ápr. 22. 4.1.

В. Иванов и др.

Bálványos Huba, grafikus MDG

Az egyik illusztrátor.

-: Bábits-Kiállítás a Petőfi Irodalmi Múzeumban 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. dec. 17.

Bálo anyos Huba
grafikus

M.DK

Rajsa

Élet és Irodalom, 1960. dec. 23 – 20 l.

B ÁLVÁNYOS H uba M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Dutka Mária: " Épitjük, védjük szép hazánkat" Kiállitás az Ernst Muzeumban
Magyar Nemzet 1962. szeptember 30. 8.1.

M.D.K.

Bálványos Huba
grafikus

A Studió „Család" pályázatán
a grafikai II. díjat nyerte.

Bolgár Kálmán: A Studió „Család" pályázata
Művészet, 1963. április — 24 kép

Bálványos Sluba
grafikus

M.D.K.

„Család" című szines fametszetével
jelentherett a kiállitáson.

Bolgár Kálmán: A Studió „Család" pályázata
Művészet, 1963. április – 24 kgs

Bálványos Huba

grafikus

M.D.K.

Szines metszeteivel vesz részt

a kiállitáson

D. Fehér Csursa: A Miskolci VII. Országos Kiállitás

Művészet, 1963. március – 34 lap

Bálványos Huba

Ösepasszony (fametnet, rajzó)

Napjaink, 1963, 12 m. 5 old.

Bálványos Huba M.D.K;

Résztvett a kiállitáson

Öntvénytisztitók, linóleummetszet

Sárvári Márta: Fiatal grafikusok kiállitása a Képzőművészeti Főiskolán

Magyar Nemzet 1964. május 30. 4.l.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Kiállít az „Ernst"-ben.

Róna Gyula: Stúdió 67

7

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967 május 16.

Bálványos Huba, grafikus. MTI

Kiemelkedik az együttesből.

Róna Gyula: Borsodi Képzőművészeti Kiállítás Miskolcon 9

NÉPSZABADSÁG - 1964. dec. 31.

MDK

Bálványos Huba

Család fametszet 23.5x32

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat. 27.1.

Balványos Huba
grafikus

M.D.K

„Farsangolók" és más grafikai
műveit állított ki a tárlaton.

Somos Miklós: Fiatalok a Memorsban
Művészet, 1964. szeptember – 46 lap.

Bálványos H. Dezső
grafikus

M.D.K

„Táj" (bino) (repro)

Élet és Irodalom, 1963. május 11 – 6 lap

M.D.K.

Bálványos H. Rezső

Grafikus

„Tanácskozók"

Élet és Irodalom, 1964. dec 26 - 7 lap

Bálványos H. Rezső
festő

M.D.K.

Acélöntés (vézkarc) (vegyro)

Élet és Irodalom, 1961. aug. 19. — 3l.

Bálványos H. Rezső, grafikus

MDh

Gondolkodó munkás c. rajza.

Repr

— " —

7. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp, 1962. jún. 10.

Bálványos H. Rezső
grafikus

M.D.K.

Rajz

Élet és Irodalom, 1962. április 24 — 1 l.

Bálványos Rezső
grafikus

M.D.K.

Rajza

Élet és Irodalom, 1962. márc. 3 - 1 l.

Bálványos H. Ressö
grafikus

M.D.Y

Ferfiarc

Élet és Irodalom, 1963. augusztus 3-4 lap

M.D.K

Bálványos H. Rezső
grafikus

Újságolvasók

Élet és Irodalom, 1964. január 11 - 3 lap

Bálványos H. Rezső
grafikus

M.D.K.

Utcsv (rajz)

Élet és Irodalom, 1963. junius 8 - 7 lap

Bálványos H. Rezső

Grafikus

M.D.K

Munkásfej.

Élet és Irodalom, 1962. nov 24 – 1 lap

Bálványos H. Rezső
grafikus

M.DK.

Radnóti-illusztráció

Szabó Gyula: Beteljesült a jóslat
Élet és Irodalom, 1964. okt 31-3 lap

BÁLVÁNYOS Huba grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Dutka Mária: Képzőművészeti utkeresések a miskolci kiállitáson
Magyar Nemzet 1962. november 18. 9.l.

MDK.

Bálványos Huba

A Jublieumu Képzőművészeti Pályázaton pályadijat kapott.

Petőfi Népe 1965 juli.1. lap -

Bábányos Pluba
graphus

M.D.K.

„A kiállítás" (repro)

Művészet, 1965. december - 42 kop

Bálványos Huba M.D.K.

Művei a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon

Pille György:
Műcsarnoki intermezzo

Magyar Ifjuság 1965. szept. 11.

Bābānyos Huba grafikus

Mü nem emlitve

Pemeczky Géza:
Flatalek Studiója 1966

Magyar Nemzet 1966 - Sept. 29

Bálványos Huba, grafikus M Dh

Szerepel a Stúdió 66.
tárlaton.

Rózsa Gyula: Végletek és tárlatok 7

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. máj. 7.

Bálványos Csaba
grafikus

M.D.K.

Grafikai lappal mutatja be
a találatot.

Melkós Pál: A VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
élet és Irodalom, 1968. ápr. 20-i lap:

Bálványos Huba

Rajz prepró/

Kortárs 1966 10 n. 591 old.

Bálványos Huba

Sáskányölő II. (repró) c. műve
nevezel a Studió 1966 c.
kiállításon az Ernst Museumban
~~[illegible]~~)

Kritika 1966 VI. n. 50 old.

MDK.

Bálványos Huba

Kiállitási kritika

Esti Hirlap 1967 máj. 18.

MDK

Bálványos Huba

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.4.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Kerepel a Nemzeti Galériában.

Rózsa Gyula: Mai magyar grafika 9

Népszabadság. Bp. 1968. márc. 31.

MIK

Bálványos Huba

Táj, reprodukció:

II. Miskolci orsz. grafikai biennale,
Herman O. Mus. 1963.

MTK

B álványos Huba

Kiállitási kritika

Népszabadság 1967 dec.14.

Bálványos Huba grafikus

Szerepel a X. hagy. Kép. hiv. kiállításon

Kostáros 1965 XII n. 2004 old.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Kiállít a miskolci grafikai biennálén.

Rózsa Gyula: Élen toporgás? 7

Népszabadság, Bp, 1967. dec. 14.

Bálványos Huba

Kutyák, lit.

Sárkányölő I., lit.

" II., "

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

MDK

Bálványos Huba

Banyász partizánok, rk.

" " "

M. képzőművészek a fasizmus ellen, N.Gal.

1965.

Bálványos Huba

Tengerpart, szin.lit.

[illegible]

1965.

Balkányos Huba, grafikus 1904

Rajz.

Rejtő.

Balkányos Huba: Öregasszony 9

NÉPSZABADSÁG

Sz. 1966. júl. 17.

M.D.

Bálványos H. Rezső

grafikus

"Tanulmány"

"

Élet és Irodalom, 1966. szept. 10 - 12 lap

MDK.

Bálványos Huba

Babits illusztrációiról

Élet és irodalom 1967 márc.25.

MDK

Bálványos Huba

Vietnam I. lito

Babits illusztr. lito

Studió 67. Fiatal képzőmkiáll. Ernst Muz.1967.

MDK

Balkányos Huba, grafikus

Firenzében a Palazzo Strozzi-ban rendezett grafikai kiállításon elnyerte a „Monte dei Paschi di Siena" érmet.

– : Magyar grafikus siker 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jan. 17.

Bálványos Huba

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1969 JAN 18

1

1027

Monte dei Paschi di Siena-érmet nyert Bálványos Huba magyar grafikusművész, aki négy grafikustársával együtt részt vesz a firenzei Palazzo Strozziban megrendezett nemzetközi grafikai kiállításon. A december elején megnyílt tárlatot január végéig meghosszabbították.

Bálványos Huba

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

1969 JAN 18

1094

ELISMERÉST SZEREZTEK A MAGYAR GRAFIKUSMŰVÉSZEK a firenzei Palazzo Strozziban rendezett nemzetközi grafikai kiállításon. Az öt magyar kiállító közül Bálványos Huba elnyerte a Monte dei Paschi di Siena érmet, az olasz művészvilág egyik értékes kitüntetését. A kiállítást január végéig meghosszabbították.

M.D.K

Bálványos Huba
grafikus

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november – 45 lap

MDK

Bálványos Huba, grafikus

szerepel a Stúdió 58-68

kiállításon.

Rónai Gyula: Fiatalok tárlata? 7.

Népszabadság. Bp. 1969. jan. 10.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Polémia dr. Kjvári Bélával.

Rózsa Gyula: Az igazság kedvéért 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1969. m á r c 19.

1021

Bálványos Huba

bb. 2. magyar grafikus sikere

1 tf/gk//zs/gy/hk 1969. január 17.

a firenzei palazzo strozziban, ahol nemzetközi grafikai kiállitás jelenti most a látványosságot, elismerést szereztek alkotásaikkal magyar grafikus müvészek is. öten szerepeltetik müveiket, s közülük bálványos huba elnyerte a ,,monte dei paschi di siena,, érmet, az olasz müvészvilág egyik értékes kitüntetését. a kiállitás, amely december elején nyilt, az eredetileg tervezett szilveszteri zárás helyett január végéig lesz nyitva./mti/

.-.

bb. 4. trópusi csalán terem szegeden

vid-fm/ká/gy/la 1969. január 17.

a szegedi füvészkertben dus termést hozott a trópusi csalán. az ausztráliában honos növényt a botanikus kert egyik nehezen hozzáférhető sarkában különitették el. a látogatókat figyelmeztetik, hogy ne nyuljanak hozzá. a növény levélzetének vagy szárának érintése ugyanis fájdalmas és többhétig tartó bőrgyulladást idéz elő. a ,,mérges,, növény nagy, málnaformáju termése viszont egyáltalán nem ártalmas, házájában fogyasztják. a trópusi csalán minden más ,,rokonánál,, nagyobb mennyiségü hangyasavat tartalmaz és termőhelyén hasznos növényként kezelik: különböző reumatikus megbetegedések elleni gyógyszert készitenek be-

Bálványos Huba grafikus

szerepel a „Studió 58-68"

Kiállításon a Műcsarnokban - említve

Pestmegyei Hírlap 1968 december 23

4. old.

Bálványos Huba
grafikus

Művésze portrék, Munkások és Derűs idők cenni litografiaival szerepel a tárlaton.

Mihály Mária: Derkovits osztómtajások.
Művészet, 1970. szeptember – 46 kap.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PETŐFI NÉPE

Kecskemét

1971 JAN 4.

Bálványos Huba

HELYREIGAZÍTÁS. Újévi számunk kulturális mellékletében sajnálatos elírás történt. Az Öreg paraszt című grafika szerzőjének neve helyesen: Bálványos Huba.

igere a ...
Hirdetőbe kérünk. 4041
MEZŐGAZDASÁGI gépészmér-

Bálványos Huba

1968 végén – 69 elején a firenzei Palazzo Strozzi-ban nemzetközi grafikai kiállítást rendeztek. B. H. aranyérmet kapott Siena városától „Monte dei Paschi" néven.

Néray Katalin: Magyar művészet külföldön. – Műgyűjtő, 1969. 1. 12., 27. l.

Bálványos Huba
grafikus

Utcájában magán viseli a mai nagyvárosi élet célja vesztettséget.

Vidos Zoltán: A "Studio 70" -
Müvészet, 1970. november - 34.lap

Bálványos Huba

Idill (repró)

Műgyűjtő, 1969. 1. sz. 57. l.

Bálványos Ilona
grafikus

szerepelt a „Mai magyar grafika" c.
kiállításon a MNG-ban.

Tölgyesi János: Mai magyar grafika
Dunántúli Napló 1968 IV. 4. 7.

Bálványos tluba

grafikus

péntoett a XI. magyar képrőműv.

kiáll.-ra.

A XI. magyar képrőműv. kiáll.

Dunántúli Napló 1968 IV. 21.7 -

Bálványos Huba

A párizsi Fiatal Művészek VI. Biennáléján az ifjú magyar grafikát az ő lapjai képviselték.

Néray K.: Magyar művészet külföldön. — Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 27. l.

Bálványos Huba

Az első firenzei biennálén dijat nyert a müvész
közli a Tájékozódás c. rovatban a lap, "Grafi-
kai Biennálé Firenzében" cimmel.
A dijnyertes müvek a szabályzat értelmében a
Palazzo Strozzi gyüjteményébe kerülnek.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. május 27.
XVI. évf. 22. sz. 6. lap.

Balványos Kuba grafikus

Dózsa sorozata szerepel a
Fiatal Művészek Stúdiója Dózsa emlék-
pályázatának vállalásai

Magyar Nemzet 1972 május 12
4. old.

Balványos Huba

2

„Parazt alma" c. lapja emlitve
a Fiatal Művészek Studiója Dózsa
emlékpályázatának kiállításán.

Magyar Nemzet 1972 május 12
n. old.

Balványos Huba

Derkovits ösztöndijas

-neve emlitve

Magyar Nemzet 1972 február 2o

11.old.

Bálványos Huba

neve mulitve

„Foghíjas bienmálé"

Magyar Nemzet 1971 december 12

11. old.

Bálványos Huba

Bemutatott művei: „Idill", litográfia, 45x60; „Memento", I., litográfia, 46x62; „Apologetika", litográfia, 41x55; „Mese", litográfia, 42x57.

Zala Tibor: XI. magyar képző művészeti kiállítás, Budapest, 1968

91

Balkányos Huba, grafikus

Kompozíció:

Repr.

Balkányos Huba: formakészítők 13.

Népszabadság, Bp. 1972. jan. 1.

Bálványos Huba

A Zalaszengróti Járási Művelődési Központban rendezett képzőművészeti kiállításon grafikái szerepettek.

Sz. J.: Hadnagy György intarziái.

Zalai Hírlap, 1971. okt. 31.

Bálványos Hulda, grafikus

Szerepel a Nemzeti Galériában.

Rózsa Gyula: Emlékképek Dózsáról 17. f.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 3.

Bálványos Huba

A szegedi Horváth Mihály m.-i képtárban van kiállítva „Családfa" c. munkája. (emlitve)

Kompozíció '72

1972. aug. 9. Televízió 17.55 | 11 | K G. Vné

Bálványos Fluke

Malheur, litográfia 40×56 cm

Csodaszarvas " 42×56 cm

Vadászlakoma " 42×56 cm

Vadászati Világkiállítás 1971.

Miháncsik

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Rajz:

Repr

Szakonyi Károly: Öreg bohócok

14.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 25.

Adlványos Huba

grafikusművész kiállítása

február 1-én nyílik meg a kecskeméti.

Városi Mozában.

Magyar Nemzet 1970 január 31

-Napló-

4. old.

Bálványos Kuba

„Előre!" (rajzó)

Társadalmi Szemle 1968 XI. sz.

Bálványos Huba

az első firenzei biennálén díjat nyert.

Élet és Irodalom, 1972. máj. 27.

Bábváryos Huba

MEGHÍVÓ

41 1972. — 1000 — Közp. Nyomda

Bálványos Huba
Czene Béla
Csurgói Máté Lajos
Ék Sándor
Farkas Aladár
Garabuczi Ágnes
Gyurcsek Ferenc
Halmágyi István
Hincz Gyula
Józsa János
Kasitzky Ilona
R. Kiss Lenke
Nagy Sándor
Orosz János
Pap Gyula
Rádóczy Gyarmathy Gábor
Róna Emmy
Szabados János
Szekeres Emil
Swierkiewich Róbert
Tassy Béla
H. Varga Ilona
Vasas Károly
Záhorzik Nándor

alkotásai

Megtekinthető: 1972. október 30—november 11.

hétköznap: 13—20 óráig
szombaton: 10—15 óráig
vasárnap: 10—17 óráig

A HAZAFIAS NÉPFRONT I. KERÜLETI BIZOTTSÁGA,
A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT A

VIETNAM '72

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS MEGNYITÁSÁRA
1972. OKTÓBER 30-ÁN, HÉTFŐN DÉLUTÁN 4 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:
BARCS SÁNDOR
az MTI vezérigazgatója, országgyűlési képviselő

A kiállítás helye: Budapest I., Szentháromság tér 1. Díszterem.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 MÁR 9

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Forradalomról — forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepségsorozata. A fővárosi Csók István Galéria helyiségeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságul annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, *Berény Róbertet, Biró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát* és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A Kommunista Párt állt a proletariátus élén, amikor 1919. március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő leteperte és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az *1890-es első május 1-i* munkásünneptől az *Őszirózsás Forradalomig*, a *Tanácsköztársaságtól* a *felszabadulásig* terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig arról tanúskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stílusirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: *Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám* és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

— b —

hazudozik, vagy bólogat fehérre-feketét.

A játékot összegubancoló ló, indító apropó kissé már (szerencsére!) túlhaladott. Az iskolai felvételek kötöttsége már csaknem feloldódott, a megyehatár sem állja útját a fiatalok érvényesülésének. Az alapkonfliktus — Katit mezőgazdasági technikumba veszik fel, mert csak oda vehetik fel, csak az van a megyében, pedig matematikus akar lenni — „átmentése" a mába, azonban remek lehetőséget ad a szerzőnek, hogy figurái kimutassák foguk fehérét. „Fentről" egy telefon és minden el van intézve... Vígjátékunkban kezdődhet a bonyodalom. Fehér Klára ismét meggyőzött bennünket, hogy jól ismeri a mai életet, torz lencséjével összegyűjti fonákságainkat, parazsat rak alánk.

Már a bemutató után hallottuk az ellenvetést, nem ilyenek a mi viszonyaink, nem ilyenek a mi pedagógusaink. Persze, hogy nem, jól néznénk ki, ha ilyenek lennének. A szerző azonban ezt egyetlen mondatával sem állítja, csupán azokra lő a gúny fegyverével, akik közülük ilyenek.

Két nagyon szellemes, jól pergő felvonást kaptunk az írótól, — a magyarázkodó első felvonás után. Hosszú és körülményes az expozíció, az előadás első negyedórája csaknem teljesen üresjárat, pedig a szerző két perc alatt Pálnét, a gyermeke jövő jéért érzett felelősség tes protekcióhajszolóvá, e Hegedűs Ágnes Jászai-díja jól érzékelteti, s egyben bi rálatot is sugároz a környe zet magatartására. Káldi Nó ra kedves bakfis. Érdeke alakot rajzol Hollós Frigyes, aki a hazudozós Rábelt játssza: a figura nemcsak helyezkedő stréber, hanem a mai munkahelyi rágcsálók megszemélyesítője is, a közélet veszedelmes rongálója. Rohonyi tanár úr, a nyugdíj előtt, Vajda László. Ismerősünk ez a szánalmas embertípus is; jobb sorsra érdemes, kenyerét féltő öregember, akinek a generációk sora puhította derekát, kényszerűségből kiszolgálja a mindenkori, buta, vélt hatalmasságokat. Oda kell figyelnünk erre a jelenségre, — Vajda alakítására is! Gyöngyössy Katalin Magyoróssy tanárnője már gumiderékkal indul a pályán, a véglegesítéséért kétrét görnyed, már önmagától is mondja a fehérre a feketét. Remek alakítás az övé is. Páll Gábor kertésztechniku tiszta kis ember, Halás László Jászai-díjas jól él szerepadta lehetőségekk Bori nénit Szal Ili formá ja, igen jól, ez a szerep a példázza, hogy fertőzött k zegben az egészséges emb is megbetegszik. Vaszy Bori nak — házmesterné — nem volt funkciója és lehetősége. Győző Lászlótól jovialis,

A „szerelmes pár" — Andahá

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1969 MAR 6.

1021

Forradalomról forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepségsorozata. A fővárosi Csok István Galéria helyiségeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, Berény Róbertet, Biró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A Kommunista Párt állt a proletariátus élén, amikor 1919 március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő leteperte és vezette a harcot a fasizmus 25. évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az Őszirózsás Forradalomig, a Tanácsköztársaságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől egyig arról tanúskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stílusirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

b.

Bálványos Huba

Napfény, z

Halad

Talán nem is tudnánk megmondani, mikor láttunk utoljára napfényt. Jó pár hete, annyi bizonyos. S ha tegnap végre szétszakította a hangulatunkat szomorító komor felhő és ködpárákat a város felett, ennek mindenki nagyon örült. S minden bizonnyal senki sem haragszik meg, ha itt — sportra terelve a témát, — **a labdarúgó szurkolók külön örömérő**l szólunk.

Találkoztam velük fagyos hidegben, hóviharban, arcot fagyasztó északi szélben. Ott álltak a Rohonci úti pályát övező nézőtéren — és rendíthetetlenül kitartottak. Tegnap délután aztán, napfényben sütkéreztek az edzőpálya felőli lelátón, szinte magukba szívták a még üdének egyáltalán nem nevezhető zöld gyep megszokott „fűillatát"... A szurkolók még azon sem bosszankodtak ezúttal, hogy — amint ezt **Albert** mesteredző is megjegyezte a pálya szélén, — van még javítani való a csapatjátékon a hátralevő napokban a vasárnap Szombathelyen sorrakerülő Haladás—Tatabánya NB I-es bajnoki labdarúgómérkőzés előtt.

Barátságos jellege volt a Haladás—Győri MÁV DAC mérkőzésnek és különösebb szakmai értékelés talán nem is volna helyes. **A két csapat találkozója 2:2** arányú döntetlennel végződött, féliőben a hazaiak vezettek 2:1-re. Az illendőség kedvéért a két csapat összeállítását azért közöljük:

Haladás: Szarka (Mursits) — Pék (Németi), Szántai, Horváth (Mester), Németh (Szőke), Halmosi (Horváth), Szabó, Gyarmati (Iszak), Pintér (Homolya), Iszak (Pintér), Gangli (Bokor).

MÁV DAC: Tóth — Nyers,

De azért egy-két megjegzése szót érdemel.

— Fáradt a csapat a neh tarjáni találkozó után. rendben is lenne. **De hol v az akaraterő a játékosokbó** Miért nem lehet az edzés

Tóth, a Győri ETO volt N a Rohonci úton is bizonyít A bravúros védések soroza Szabó Sanyi beívelt labdáj könnyű módját v

is legalább küzdeni? Egy na gyon rossz taktika van be idegződve a játékosokba é itt még sok a tennivaló. Kö zéppályásaink nagyszerűe

Bálványos Huba

Litográfiákkal szerepel a Studió 58-68 c. kiállításon a hűcsarnokban

Zs. A.: Studió 58-68

Csongrád megyei Hírlap 1968 XII. 29

Bálványos Huba

Szerepel a nemzetközi grafikai
Liánitáson Firenzében

Hétfői Kurek 1968 XI. 18

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HEVES MEGYEI
NÉPÚJSÁG

1021

Bálványos Huba

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepségsorozata. A fővárosi Csók István Galéria helyiségeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, Berény Róbertet, Bíró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A kiállított művek egytőlegyig arról tanúskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stílusirányzatot képviselnek, mégis egységbe

foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám és mások.

b.

pénteki helyzet szerint vasárnap ez a csapat lép pályára Egerben: *Erdősi — Kótai, Zimonyi, Lazaridisz — Bánfalvi, Makrai — Bordács, Földi, Merczel, Pataki, Solymosi.* Tartalékként *Buus, Csordás I., Kékesi* és *Csordás II.* áll készenlétben. És most lássuk az egriek várható összeállítását: *Landi — Kárpáti, Kiss, Winkler — Salcza, Barán — Faliszek, Kovács Gy. (Bánkúti) Kovács F., Lakinger, Rajna.* Tartalék: *Bulyovszky, Szűcs.*

A mérkőzésre 15 órai kezdettel kerül sor a miskolci *Szokán* játékvezetése mellett. Partjelzők: *Horváth L., Neuber dr.* A tartalékcsapatok 13.15 órakor találkoznak egymással.

kolaszat. 21. Bács-Kisku megyei község. 22. Méretr vágtak. 24. Vissza: eladás értéke. 25 Néma dal! 26. Bú tor tartozéka. 27. Gondoz. 2 CK. 30. Indonéz város. 3 Mesterember. 32. Ipari nö vény. 34. Nagyképű. 3 Nyüg. 39. Győr-Sopron me gyei község. 40. Körülvesz. 4 A vér folyékony része. 4 Japán hegység. 45. Föld-fok a Földközi-tengeren (Spanyolország). 46. Kártyaszín. 48. Magyar Távirati Iroda. 49. Á-hang, olaszul. 51. EAK város. 53. Vissza: tehát, latinul. 55. Néma tan! 56. Kevert román pénz. 58. Ösztövér-e? 60. Fürdő, németül (fon.) 61. Férfi becenév. 63. Nagymama, becézve. 64. Szent és sérthetetlen dolog. 65. Román városka. 67. Visszza: ... poetica. 68. Földcsa-

Férfinév. 46. Évszak. 47. Szeszesital. 50. Másképpen, latinul. 52. Folyó a Szovjetunióban. 54. Lóbiztatás. 55. Budai hegy. 57. Spanyol folyó. 59. Ágról-... 60. Nyelvbotlás, zsargonban. 62. Vissza: napszaki. 64. Trombitahang. 66. Vissza: igen — németül. 68. ÁJ.

Beküldendő: a vízszintes 1., valamint a függőleges 13. és 20. számú sorok megfejtése.

V. I.

A rejtvénymegfejtés beküldésének határideje: március 13. A megfejtéseket postai levelezőlapon kérjük beküldeni.

Március 2-i keresztrejtvényünk helyes megfejtése: Függőleges 1: Március, Víz-

A vasárnap *sportműsorából*

Ökölvívás: Zalka SE—Tatabányai Bányász NB I-es mérkőzés. Gyöngyös, honvédségi sportcsarnok, 9 óra.

rembajnokságának III. fordulója. Eger, Szilágyi Gimnázium, 9.15 óra.

Vívás: A megyei felnőtt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

8.

1964 MÁJ 30

Balványos Huba

1071

Magyar Nemzet

Fiatal grafikusok kiállítása a Képzőművészeti Főiskolán

Fiatal képzőművészeink alkotásaival a közönség nyilvános tárlatokon többnyire csak akkor találkozik, amikor azok már »diplomás« művészek. Fejlődésüket, technikai és eszmei előrehaladásukat addig csupán tanáraik kísérik szeretettel, értő figyelemmel. Pedig egy-egy hosszabb időszak elteltével, a megtett útra visszatekinteni, a szakmán kívül a nagyobb nyilvánosság előtt is bemutatni: ime, innen indultunk, eddig jutottunk el, semmiképpen nem érdektelen. Tanárnak, tanítványnak és a közönségnek egyaránt hasznos lehet.

A Képzőművészeti Főiskola sokszorosító grafikai tanszéke most érdekes tárlaton, több mint száz növendék-alkotáson mutatja be munkáját. A kiállítók között az iskola jelenlegi növendékein kívül több ismert névvel találkozunk. Az elmúlt öt évben végzett fiatal grafikusművészek főiskolai tanulmányaik alatt készített lapjai kaptak helyet a gyűjteményben.

Megragadó ez a kiállítás. Bár színvonala nem egyenletes (nem is lehet, hisz a közreműködők stúdiumaikat nem azonos évfolyamon végzik), árad belőle a fiatalság lendülete, alkotni-küzdeni akarása. Az eszmények, a művészet mélyebb értelmezésére való törekvés ellensúlyozza az itt-ott még felbukkanó technikai bizonytalanságot. A kiállítók komolyan veszik önmagukat és hivatásukat, ez a tárlat első és legfontosabb tanulsága. Ez természetesen nemcsak és nem elsősorban az ő érdemük, hanem tanáraiké is, akik a technikai ismeretek oktatása mellett, a művészi szenvedélyt és alázatot is beléjük oltották. A tanszék vezető tanára *Ék* Sándor, ő mondott beszédet a kiállítás megnyitásán.

A kiállítás másik, igen figyelemre méltó vonása a tematikai gazdagság, s ami ezzel közvetlenül összefügg, a sokféle eljárás. A túsrajztól, a színes linómetszeteken keresztül a rézkarcig, a grafika számos eszközét, műfaját felvonultatják. Tájképek, szobabelsők, munkaábrázolások (és milyen jók!), önarcképek és portrék, illusztrációk és a mindennapi élet apró mozzanatai jelennek meg a lapokon.

A tanárok szabadon hagyják érvényesülni növendékeik egyéniségét, ez a kiállítás sokszínű hangvételében érezteti hatását. *Bálványos* Huba a fény-árnyék kontrasztjára épített *Öntvénytisztítók* című linóleummetszetére, *Horváth* Éva *Munkások* sorozata, *felel*, élesebben határolt kontúrjával. *Gyulai* Liviusz illusztrációi szatirikus, groteszk játékosságra hajló egyéniséget sejtetnek, *Major* János *Önarcképe* és költői hatású *Kompozíciója* töprengő, vívódó alkatot tükröz. *Pethő* János *Reggel* című litográfiája, *Kovács* József szép *Ülő akt*ja harmonikus, érett alkotások. *Gaál* Domonkos arcmásai erőteljes portretistát ígérnek, *Vagyóczky* Károly festői hatás érvényesítésére törekszik színes rézkarcain.

De a fel nem sorolt lapok mindegyikén, a műhelymunkákon is felvillan a kvalitás. Jó kezekben van, határozott művészi irányítással dolgozik a legifjabb grafikus generáció.

Sárvári Márta

Biszku Béla Székesfehérvárott

Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára pénteken Székesfehérvárra látogatott. Délelőtt részt vett és felszólalt az MSZMP Fejér megyei végrehajtó bizottságának ülésén, utána elbeszélgetett a megye vezetőivel, délután pedig *Juhász* Jánosnak, a Fejér megyei pártbizottság első titkárának, valamint a végrehajtó bizottság tagjainak társaságában ellátogatott a Könnyűfémműbe.

Somogyi Miklós látogatása a Szentendrei Papírgyárban

Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT elnöke csütörtökön látogatást tett a Szentendrei Papírgyárban. Részt vett a látogatáson *Kurucz* Béla, a Pest megyei pártbizottság titkára, és *Terényi* László, a Nyomda-, a Papíripar és a Sajtó Dolgozói Szakszervezetének főtitkára is.

Somogyi Miklós délelőtt megtekintette a gyárat, délután pedig részt vett és felszólalt az üzem dolgozóinak aktívaülésén.

Péter János külügyminiszter megérkezett Kairóba

Péter János külügyminiszter május 29-én Kairóba érkezett. A repülőtéren Mahmud *Riad* külügyminiszter, a külügyminisztérium protokollfőnöke, a kelet-európai főosztály vezetője, *Rácz* Pál, hazánk kairói nagykövete, a nagykövetség beosztottjai, valamint a magyar kolónia képviselői fogadták. Megjelent a fogadtatáson több szocialista ország kairói diplomáciai képviseletének vezetője.

A jem
a Bal

A hazánkban tartózkodó *jemeni vendégek* egy csoportja élükön Mohamed al-*Rainy*-val és Abdul Rahman al-*Eryani*-val, a Jemeni Arab Köztársaság miniszterelnök-helyetteseivel, pénteken a *Balaton vidékére* látogattak. A jemeni vendégek *Kisházi* Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, *Losonczi* Pál földművelésügyi miniszter és *Kiss* Károly, az Elnöki Tanács titkára társaságában a délelőtti órákban felkeresték a *Balatonaligai Állami Gazdaságot*. Dr. *Radnóti* István, a Balatonaligai Állami Gazdaság igazgatója tájékoztatta a vendégeket az állami gazdaság munkájáról és elmondotta, hogy *ez a nagyüzem műveli a balatonparti történelmi borvidék állami szőlőterületeit*. A továbbiakban elmondta az igazgató, hogy a Balaton keleti partvidékén már 400 holdas csemegeszőlő-termő gazdaságot alakítottak ki, ahol kedvező időjárás esetén *50—60 mázsás termést* szüretelnek egy-egy holdról. A gazdaság legújabb törekvéseiről szólva hangoztatta, hogy nagyszabású beruházással igyekeznek ellensúlyozni a nagy hátrányt jelentő kevés csapadékot, *most építettek meg az ország egyik legjelentősebb tavi vízkiemelő művét*, amellyel az elmúlt évben 75 holdat öntöztek, idén pedig *újabb több mint ezer holdra juttatják el a Balaton vizét*.

A jemeni vendégek a tájékoztató után *sétát* tettek az állami gazdaság balatonaligai körzetében, s megszemlélték

Forradalomról—forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Kezdetét vette a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepség-sorozata. A fővárosi Csók István Galéria helyiségeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink, követve az 1919-es

nagy elődöket, *Berény Róbertet, Bíró Mihályt, Poór Bertalant Uitz Bélát* és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A Kommunista Párt állt a proletariátus élén, amikor 1919 március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő leteperte és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. *Ez a nagyszerű küzdelem volt az, ami magával ragadta képzőművészeinket.* Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az Őszirózsás Forradalomig, a Tanácsköztásaságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig tanúskodnak, hogy a *ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról.* A kiállítók különböző stilusirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a *magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.*

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek mint: *Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám* és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

Bálványos Huba 1926-

Zala Hírlap
1969 III. 9

Csány László emlékünnepséget rendeznek március 15-n szombaton Zalaegerszeen. Az ünnepi esemény kapsán több kulturális és sport emutatóra kerül sor. Délőtt 10 órakor a koszorúzás lkalmával Károlyi Ernő, a KISZ városi bizottságának itkára mond ünnepi beszédet.

★

Uitz Béla, a Szovjetunióban ő festő plakátjaiból és grakáiból nyilik kiállítás 16-án, asárnap délelőtt 11 órakor alaegerszegen a Megyei Műelődési Központ báltermében.

★

A Tanácsköztársaság Művészeti Szemle keretében márius 12-én este hét órakor endezik meg Zalaegerszegen KISZÖV Székházban a vásosi néptánc bemutatót.

★

Egy bűnügyi filmvigjátékot s egy kalandfilmet tűztek nősorukra a két város film-

r. a San Gennaro kincse című émet film főszereplői.

színházai. Zalaegerszegen, az Ady moziban a San Gennaró című színes, olasz—francia—nyugatnémet bűnügyi filmvigjátékot, Nagykanizsán, a Béke Filmszínházban, a Farkasvisszhang című színes lengyel kalandfilmet láthatják az érdeklődők.

★

Tizenhárom somogyi képzőművészt ismertető albumot adott ki a napokban a Somogy megyei tanács. A szomszéd megye példáját követve jó volna nálunk is mielőbb hasonló albumot megjelentetni.

★

A TV galériája című képzőművészeti sorozat legközelebb, márci[illegible]-én este Szalay Ferenc Munkácsi-díjas festőművész alkotásaival ismerkedhetnek meg a tv-nézők.

★

Megfilmesítik Karinthy F[illegible]gyes Utazás a koponyám körül című regényét. A film rendezője: Révész György.

★

Percz János ötvösművész alkotásaiból nyilt kiállítás tegnap Budapesten a Műcsarnok kamaratermében. A tárlatot Major Máté építész nyitotta meg.

üzenetek

J. K., Zalaszentgrót: Már-már meghatóan naiv szellemi egyveleget — egymással perlekedő ítéletekkel, képekkel terhes sorokat, strófákat — találhatni verseiben. A Beat trubadur című hangzatos poémában például hiába kerestünk ilyen vagy olyan, de félreérthetetlen állástfoglalást. Jó, jó, elhisszük: „Ne csak hosszú haját, s ruháját nézd,/ Jellemére, s nagy meleg szívére nézz." A strófa második fele viszont tanácstalanságba döntene — „De a kegyelmet ő maga neni ismeri, / Halál reájuk, a háború istenei." —, ha csak egy rossz vers alapján ismerhetnénk ezeket a gitárosokat.

Magyar Katalin:

Holnapi

A holnapi nap olyan lesz mint a
és mégis, valahogy nagyon törék
Lefekvés előtt arra gondolok, ho

Hova megyek, miért és minek?
És ha már megyek, majd olyan
vagy halálraítélt,
mindenképpen új és kivételes.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fejér megyei Hírlap

1980 MÁR. 9

az üzenetet, hogy éltek, hadd adjam át,
hadd mondjam el, hogy éltek csöndesen,
mint az eső, konokul, türelmesen,
s virággá nyílva végül, hogy tüntessetek.

Forradalomról — forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Bálványos Huba

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepség-sorozata. A fővárosi Csók István Galéria helységeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, Berény Róbertet, Bíró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A Kommunista Párt állt a proletariátus élén, amikor 1919 március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő leteperte és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az Őszirózsás Forradalomig, a Tanácsköztársaságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig arról tanuskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stíluságirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

harcosa.

A fogadtatás, a ház asszonya teremtette közvetlen légkör, a friss kávéillat mind-mind olyan mindennapi, igazi otthoni íz és zamat, amely feloldja a feszültséget, az őszinte kedvesség, tréfálkozás pedig a korkülönbséget is feledteti.

Megrázóan tragikusan kezdődött életútja. 1887-ben, a születését követő második évben jelentkező súlyos betegség három éven át kerekesszékbe kényszerítette. Elvesztette szemevilágát. Egy orvosi diagnózis után vigasztaló szavakat hallott. Felpattannak a szemhéjai és újra látni fog, de ehhez bő, vitaminokban táplálék szükséges. Megőrizte emlékezete az édesanya zokogását, ami válasz volt a gyógyulást, orvosságot jelentő édes süteményre, vajaskenyérre. „Nagyon szegények voltunk mi ehhez" — sírt az anya. Mégis megtörtént a csoda. Akkor meg az iskolában akadékoskodtak. Bár valószínű, jószándék vezérelte az igazgatót, amikor tanácsolta: a vékonydongájú gyermeket ne irassák be, nem bírja úgyse az iramot.

— De bírtam. Sőt a szép ruhás, vagyonos lányok, a kiválasztottak közé ültettek előre — a nagyfokú rövidlátásom miatt. Nem is annyira ruhájukat, vajaskenyerüket irigyeltem, mint inkább könyveiket. Nagyon boldog voltam, amikor kölcsönöztek egyet-egyet...

Első gyermeki lázadását könyvéből ismerem. Karácsonyra az osztályból tizen kaptak „irgalom-köntöst". A barna kockás, idomtalan flanellruha úgy hatott, mint a szegénység valósága. Lobogó keserűséggel elrohant vele a kérgesre fagyott óbudai határba és ráhúzta a jótékonyság krisztusi ajándékát az egyik vigyorgó madárijesztőre. Az már igazán a véletlen játéka, hogy pontosan az iskolaigazgató tejesének kertjében öltöztette új ruhába a madárijesztőt az önérzetében sértett kisiskolás.

— Apám vitt magával a mozgalomba. Népgyűlésen voltunk egy óbudai kisvendéglőben. Ott hallottam először, hogy nyomorúságunkra egyetlen orvosság: a szervezkedés. Úgy éreztem, a mi családunkat ismeri a szónok, aki a magyar [illegible] tak és kizsákmányoltak „evangéliumát" hirdette. Ma is él és alkot.

— Ti már nem érzitek mit jelentett, amikor a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségébe, mint az Ór szerkesztőségének munkatársa, kötelességszerűen jelentkeztem. Látni kellene azt a nagy riadalmat, amit kiváltottam. Végül döntöttek a világrengető eseményről. Elhatározták, hogy lehetek a szövetség munkatársa, akkor is, ha szoknyában írom a cikkeket.

Kapcsolat, utazás ezernyi szála fut össze a délutáni beszélgetésen. Clara Zetkin, Kun Béla nevével együtt számos, a nemzetközi munkásmozgalomban ismert forradalmár neve szerepel.

Nem lehetett Jeanne d'Arc, de mindenkor ott volt az élvonalban, ahol küzdöttek az új élet megteremtéséért, mert sorsában, énjében magasodtak, fonódtak össze azok az érzések, amelyek a tömegekben éltek. Ez serkentette újból és újból tettekre.

— Munkánkat, az élet értelmét láttam beteljesedni, amikor az egyszerű munkásnők, közöttük nők is, kezükbe vették az irányítást 1919-ben. A proletár akaratnak, a kialakuló szocialista erkölcsnek, humánumnak csodálatos jelei rajzolódtak szemünk elé.

A mindennapok harcában összetalálkozott minden: a jóság mellett ólálkodott a gonoszság, a szépség mellett a rútság, a hűség mellett az árulás. Ezt bizonyítja talán az az egyetlen epizód is, amelyet a Kukoricán térdepelve című kötetben olvastam.

„Lapunk, a Vörös Újság, a Budapesti Hírlap Szerkesztőségének helyiségébe, a Rökk Szilárd utcába költözött. Szívet derítő és szívet sajdító mozzanatok tarkabarka színfoltjai játszanak a

1021 Bálványos Huba

Forradalomról forradalomra

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepségsorozata. A fővárosi Csók István Galéria helyiségeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, Berény Róbertet, Bíró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A kommunista párt állt a proletariátus élén, amikor 1919. március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő leteperte és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az őszirózsás forradalomig, a Tanácsköztársaságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig arról tanúskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stílusirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

állam intézkedései azonban ezt nem engedték bekövetkezni.

A párt és az állam mindig hangsúlyozta, hogy az idős tsz-tagok eltartása, a róluk való gondoskodás nemcsak társadalmi feladat és kötelesség, hanem az egyes tsz-eknek is kötelességük. A rendeletek és törvények csak a megélhetés alapjait biztosítják.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az elvek, az agitációs érvek — emberségre, tisztességre, a szocialista humanizmusra érzékeny fülekre és lelkekre találtak. Ma már aligha van olyan tsz-ünk, amely valamilyen módon és formában ne segítené idős tagjait. Szerkesztőségünk több olyan leve-

gítenek nekik egész
Rendeztek részükre ü
get, öregek napját is.
hogy a zárszámadás e
és felmérték anyagi le
güket, a tsz tagsága ú
tározott, hogy a zárszá
alkalmával 23 000 forint
szét a 48 idős tagnak.

Túlzás lenne azt mondani, hogy teljesen gondok nélkül, az anyagi javakban dúskálva élnek az idős tsz-tagok. Az viszont mindenütt tapasztalható valóság, hogy fokozódik az öregekről való gondoskodás. Ennek eredménye, hogy nyugodtak, elégedettek, idős koruk ellenére is örülnek az életnek, mert látják, hogy gondviselőik — az állam és a közös — egyre bőkezűbbek.

Szendrei József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
ÉSZAK
MAGYARORSZÁG

Mennyezetig érő könyvespolcok, sok-sok könyv és fo-

Ismét meghirdették a kisállattenyésztés

Első helyen a Magyar Nők Országos Tanácsa, az érintett területeken pedig a helyi nőtanácsok a patronálói a kisállattenyésztési mozgalomnak.

Ez a téma most ismét napirendre került.

Az évek óta folyó baromfitenyésztési verseny ugyanis nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az intenzív, nagy hozamú fajták elterjedtek és a lakosság ellátása is megfelelően fejlődött. Egy most kiadott körlevél szerint a nőtanács a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium-

Bálványos Huba, grafikus

MDK

Rajz: Repr.

Bálványos Huba: rajza

M. 6.

Népszabadság, Bp. 1969. nov. 16.

Bálványos Huba

Kerepel a nemzetközigrafikai
Kiállításon a Palazzo Strozziban

N.N.: Grafikák Firenzében

Esti Hírlap 1968 XII. 9

Bálványos Huba

nevét említi a tanulmány során.

Solymár István: A mai magyar grafika kiállítása a M. Nemzeti Galériában. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz.

4 l.

Bálványos Huba

Munkái szerepeltek a Babits-könyvekhez készült illusztrációiból rendezett kiállításon a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

Magyar Grafika, 1967. 3. sz. 3. p.

-25.

Magyar Iparmüvészeti Főiskola
artási ideje alatt látogathassa
bályok betartása mellett igénybe

. .nap.

Farkas Domonkos sk.
főigazgatóhelyettes

Bálványos Huba

Szerepelt a firenzei Palazzo Strozziban rendezett nemzetközi grafikai kiállításon /1968. X. 1--XII./. Munkái dijat nyertek.

Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 53.1.

Bálványos Huba

Zajza szerepel a „Vadászat a művészetben" c. Ziállításon a Műcsarnokban

Pestmegyei Hírlap 1971 szeptember 12
4. old.

Bálványos Huba

Kiáhítása nyílt a Fővárosi
Művelődési Házban
Emil: Az ember mértéke; A győztes
ünneplése; Tabló; Isoda; Apologetika
Vetélkedő I. II. III.

P. Szűcs Julianna: Berki; Bálványos,
Halgot, Benyó

Nyíregyháza 1971 V. 26

Bábaúnyos Huba
Grafikus

A Népszabadságban Bábaúnyos Huba képjeiről elismerő méltatási jelent meg a kiállítással kapcsolatban.

Bolymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt. Művészet, 1971.augusztus - 10.oldal.

BÁLVÁNYOS HUBA

Szarvast ábrázoló ironikus rajza szerepel a műcsarnokban (emel).

Losonci Miklós: Vadászat a műrészetben.

PEST MEGYEI HIRLAP, 1971. szept. 12.

Bálványos Huba
grafikus

„Bartók - Az elmult időkről"
(repro)

Losonci Miklós: Képzőmüvészetünk időszerü kérdései.
Müvészet, 1971. julius - 32.oldal

Bálványos Huba
festő

Resit vett a tárlaton

Berecz Miklós: Magyar Universum.
Müvészet, 1971. julius - 24.oldal

Bálványos Huba

Szerepel az alábbi tárlatok

Rózsa Gyula: Fiatalok tárlata?
A Studió 58-68 kiállításról

Nagyabadság 1969 I. 10

Balványos Huba
„Taj"

Szoc. Minőségtől
1903 ~~[illegible]~~ dec.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VAS NÉPE

1971 MÁJ 1 -

Bálványos Huba

1021

Hétfőn kezdődnek az V. Országos Ifjúsági Filmnapok

Kiállítás, díszbemutató Kőszegen

Elsőfilmes rendezők találkozójaként indult 1967-ben a kőszegi rendezvénysorozat, s kezdettől fogva élvezte a KISZ sokoldalú támogatását. A Tízezer nap bemutatója óta eltelt évtized alatt beilleszkedett a Savaria ünnepségek műsorainak keretébe, ugyanakkor túl is nőtt a megyei és országos határokon. 1969-től kezdve külföldi filmesek (a szocialista országokból), rendezők, filmszínészek, operatőrök, kritikusok is részt vesznek a filmnapokon. A kőszegi viták, eszmecserék, művész—közönség találkozók ráirányították a figyelmet az ifjúság problémáira, erősítették a fiatalok és a filmművészek kapcsolatait, új, termékeny gondolatokat vetettek fel.

Az idei filmnapok alkalmával szocialisa országokból és nyugatról is érkeznek filmdelegációk, filmek jelezvén, hogy a kőszegi találkozó megerősíti nemzetközi jellegét, kapcsolatait.

Május 3. és 8. között hazai filmek és rövidfilmek, tévéfilmek, külföldi alkotások (a játékfilmek között elsősorban az ifjúság problémáit ábrázoló művek) kerülnek a közönség elé.

Hétfőn délután 4-kor a *Zwingerben* kilenc fiatal vasi képzőművész alkotásából nyílik *tárlat*, a megnyitót *Bálványos* Huba grafikusművész tartja. Fél ötkor a Szabadság moziban Panfilov: *Kezdet* című filmjét, este fél nyolckor pedig a Jurisich vár lovagtermében Gábor Pál: *Horizont* című alkotását vetítik. A második külföldi film, Stuart Hagman: *Eper és vér* című filmjének bemutatójára este kilenckor a Szabadság moziban kerül sor.

Az egyhetes program keretében vetítendő filmek közül a társadalmi zsüri döntése alapján kiválasztják a kőszegi *Aranykulcsra* érdemes alkotást. *A KISZ* Központi Bizottsága különdíjat ad az általa legjobbnak tartott film alkotóinak, a Magyar Ifjúság pedig olvasóinak szavazata alapján odaítéli az *„Aranyreflektort"*.

A filmnapok magyar filmjei a már említett Horizonton kívül a *Staféta* (Kovács András rendezte), a *Kitörés* (Bacsó Péter), *a Sárika, drágám* (Sándor Pál), a *Szerelmesfilm* (Szabó István), s a *Befejezetlenül* (Vas Judit).

Neves hazai rendezőket, filmszínészeket és több külföldi delegációt várnak Kőszegre a filmnapokra.

(Lapunk keddi számától kezdve naponta képes tudósításban számolunk be a kőszegi eseményekről.)

ORT • SPORT • SPORT •

Irány a szabadba...!

Újabb sportágakban a KISZ Kongresszusi Kupáért

A téli időszakban a KISZ szombathelyi járási bizottsága asztaliteniszben és sakkban rendezett körzeti versenyeket a hozzá tartozó 86 KISZ alapszervezet fiataljai részére. A Kongresszusi Kupáért fiatalok százai — pontosan 887 fő —, vetélkedtek hétről-hétre Felsőcsatáron, Vépen, Jákon és még sok más községben.

Most *„Irány a szabadba"* jelszóval már szabadtéri sportokban: atlétikában, kézilabdában és kispályás labdarúgásban folytatódik a küzdelem. Erről *Varga Gábor*, a KISZ szombathelyi járási bizottságának munkatársa adott tájékoztatást:

— Május 2-án Sorokpolányban, Söptén és Csepregben, május 9-én Rumban, Gencsapátiban és Vasváron rendezünk versenyt az említett sportágakban a Kongresszusi Kupáért. Sorokpolányban 18, Söptén 9, Csepregen 12, Rumban 13, Gencsapátiban 10, Vasváron 11 község fiataljai szerepelnek a sportversenyeken. Atlétikában futó, dobó és ugrószámok, labdajátékokban kézilabda és kispályás labdarúgás teszi színessé a műsort. Egy mondatban megemlíteném, hogy *kispályás labdarúgásban női csapatok is szerepelnek*. A legeredményesebben szereplő KISZ alapszervezetek elnyerik a Kongresszusi Kupát. Az értékelésnél figyelembe vesszük, hogy a háziversenyeken — a körzeti versenyeket megelőzően —, hányan vettek részt, viszonyítva az alapszervezet taglétszámához.

A téli időszakban teherautókon, autóbuszokon, lovaskocsikon és kerékpáron jutottak el a fiatalok a körzeti versenyekre, ez most is így lesz. *Sorokpolányba közel 250 fiatalt várnak, a hat helyre mintegy 1000 sportolót.* Az MTS és a KISZ közötti együttműködés alapján a körzeti versenyeken legjobban, legeredményesebben szerepelt fiatalok részt vehetnek a járási spartakiád döntőkön.

A legjobbak:

Torony és Vép

A Pamut-pályán rendezte

Leányok: 1. Kovács Márta

Szabó Zoltán (Vép). **Csapatban:** 1. Csepreg 14, 2. Toronyi KSK 10, 3. Vép 8.

Ifjúsági fiúk: 1. Sáfár Ferenc (Vép) 2:00.4, 2. Burka István (Vép) 2:01.6, 3. Hor-

MEGHÍVÓ

A Csepel Galéria meghívja Önt

BÁLVÁNYOS HUBA
grafikus

GAZSÓ ROZÁLIA
grafikus

KISS MIHÁLY
grafikus

KOMJÁTHY ANNA
grafikus

GYURCSEK FERENC
szobrász

MALGOT ISTVÁN
szobrász

kiállítására

*

Megnyitó:
1970. május hó 12-én, 16 óra

Megnyitja:
SOMOGYI JÓZSEF
Kossuth-díjas szobrászművész

Csepel Galéria:
Bp. XXI. Rákóczi Ferenc út 142
Boráros tértől a harmadik HÉV megálló

Nyitva:
hétfő kivételével, naponta 11—13 és 14.30—18.30 óráig
1970. május 12—24-ig

10632 fnyv 7.

MDK.

Bálványos Hyba

Gratikáinak értékelése

Magyar Nemzet 1965 ápr.17.lap 4.

MDK.

Bálványos Huba

Dijazott pályázatáról

Magyar Nmezet 1965 juni.22.

Bálványos Huba
Grafikus

M.D.K.

A közgyűlesen felszólalt, az Orsz. Képz. Kiállításon részt vett.

Szovács Gyula: Fiatal képzőművészek stúdiógának...
Művészet, 1966. április - 32 kép

B álványos Huba grafikus M.D.K.

Grafikája a kiállitáson

Oelmacher Anna: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállitás grafikája
Magyar Nemzet 1965. október 10. 13. l.

MDK.

Bálványosi Huba

Rövid kritika

Uj irás 1966.2.

Bálványos Ybtra

A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának VI. kiállításán szerepel.

Kritika 1966. jún.

Bálványos Huba

Sárkányölő II. (reprodukció)

Kritika 1966. jún.

MDK

Bálványos Huba

Család, fam.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

Bálványos Sluba
grafikus

M.D.K.

Babits műveket illusztrált

Vayemé Lebolen Ágnes: Babits-illusztrációk
Művészet, 1967. felmár - 22 kg

Bálványos Huba

Szerepel a „hai mapyas grafika" c. kiállításom

Horváth György: hai mapyas grafika

Kortárs 1968 V. 56 old.

Bálványos Huba

A Nemzeti Galéria Mai magyar grafika c. kiállitásán müvei.

Vigilia 1968. máj. 351.l.

MDK

Bálványos Huba

Kutyák, lit.
Sárkányölő I. lit.
" II. "

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Bálványos Huba

lit.:

Idill

Mementó I.

Apologetika

Mese

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Bálványos Huba

Téli fák - rézkarc Bp.1961.
130x180 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

230 l.

Bálványos Huba

Acélöntők - rézkarc Bp.1962.
215x285 mm. 98.-Ft.

Hegesztők - rézkarc Bp. 1962.
130x114 mm. 100 Ft.

Utépitők - rézkarc Bp.1962.
135x195 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 213.1.

Bálványos Huba

Öregasszony I., lit.

" II., "

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely.
Balatoni Múz. 1968.

MDK

Bálványos Huba

Anzix c. képe

Müvészet 1968 ok.t.p.3o.

M.D.K.

Bálványos Huba
grafikus

Részt vett a tárlaton.

Mellós Pál: Mai magyar grafika
Élet és Irodalom, 1968. május 16 – 7 lap

Bálványos Ilona

részletek a Magyar Művének

Vietnamért c. kiállításon.

Pernecky Géza: Két vietnami

Kiállítás.

Magyar Hírek, 1967. VII. 20. 4. o.

MIK

Bálványos Huba

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 szept.p.812.

Bálványos Huba

Szabad Nép - rézkarc Bp. 1962.
215x310mm 100Ft

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 237.l.

Bálványos Huba

Kiss Lajos - rézkarc Bp.1962.

245x195 mm. 100 Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 200 l.
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

MDK

Balthasar Huber, grafikus

kerepel a Palazzo Strozziban, a
kiállításon.

—: Grafikák Firenzében 2

ESTI HIRLAP d. Bp. 1968. dec. 9.

MDK

Bálványos Huba

Élet és itodalom 1968 márc.16.

Kiállitási kritika

Bálványos Hubo-

Kezepel a Tv. Balaton Nyári Tárlaton a kenthelyi múzeumban

Heitler László: A Tv. Balaton Nyári Tárlat

Felelkor 1968 IX n. 811old.

MDK

Bálványos Huba

Mementó, lit. repr.

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

Bálványos Huba

lito:

Memento I. 1917

M " II.

" III.

Vietnam

4. miskolci o. graf. biennale 1967. miskolci Gal.

Bálványos Hubá

ról beszél Szalay Lajos

Pesnecsky Géza: Budapesti beszélgetés Szalay Lajossal, az Amerikában élő magyar grafikus művésszel.

Magyar Nemzet, 1967. VIII. 11. 4. o.

Bálványos Huba M.D.K.

Vietnam I.

Batsts Ill. / Mint a kutya.../ c.

grafikáját a Művelődési Minisztérium megvásárolta

1967.

Művelődési Minisztérium vásárlásai 1967. 5.1.

Bálványos Huba

Pemecsky G.: Studió 67. Fiatalok kiállítása az Ernst Múzeumban.

Magyar Nemzet, 1967. V. 17. 4. o.

Bálványos Huba

M.D.K.

Memento XX I.,

" II.

" III. c.

grafikáját a Művelődési Minisztérium megvásárolta

1967.

Művelődési Minisztérium vásárlásai 1967. 5.1.

Bálványos Huba

Litográfiákkal

szerepel a „Studió 58-68" c.
kiállításon a Műcsarnokban

N. N.: Studió 58-68

Ének-hangszerűség 1969 I. 5

Bálványos Huba
grafikus

M.D.K.

„Anzix" (repro)

B.L.: Pályázat a Fiatal Képzőművészek Studiójaban
Művészet, 1968. október – 28 lap

Bálványos Huba

Grafikákkal

szerepel a csepeli kép. műv.
kiállításán

Cserjés János: Kiállításaik tükrében

Csepel 1968 XII. 20.

Bálványos Huba
grafikus

M.D.K.

Első díjat nyert.

B.L.: Pályázat a Fiatal Képzőművészek Stúdiójában
Művészet, 1968. október - 28 lap.

Bálványos H

Szerepel a csepeli művészek kiállításán a XXI. ker. Népfront Klubjában

Szocialista Művészetért 1968. XII.

Balóányos Huba
Grafikus

Sárközi György: „Magunkert lázadó Dózsák." Illusztráció. (repro)

Ujvári Béla: Studio 70
MÜVÉSZET , 1970. julius - 32.lap

Bálványos Huba

szerepel az alábbi távlatok

Bojár Iván: Ortográfiai bravúr
Miskolcon

Magyar Hírek 1969 XII. 13

Balványosi Huba
Graphus

Illusztrációi, társadalomkritikai
litográfiái, valamint szatiri-
kus „Művészi portrék" ja emel-
kedik ki a művek közül.

Ujvári Béla: Studio 70
MŰVÉSZET, 1970. julius - 32. lap

Bálványossy Huba

Résztvesz a kiállításon

Dr. Tóth Ervin: Kiemelt grafikák szereg-
nemléje a Mesterszy-teremben
Hajdu-Bihari Napló, Debrecen 1970. jul. 21.

MDK

Bálványos Huba

repr.:

Memento III.

4. miskolci o. graf. biennale 1967. miskolci Gal.

Bálványos Huba

Szerepelni fog ezés őrén Varsóban
„A tábosu és fasizmus ellen"
táslatban

Kompozíció 70

TV 1970 VI. 19

Bálványos Huba

Galambos Ferenc: Bálványos Huba grafikái.
- Művészet 1966. 7. évf. 10. sz. 37-38. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-264. l./

258. l.

Bálványos Huba
grafikus

Kiállította a „Vetélkedő III" litográfiát
és a „Művészi portrék"-at.

Borbély László: Az V. Miskolci Országos...
Művészet, 1970. március - 19 lap.

Bálványos Huba

Zsigmond Ede illusztrációja (eml.) szerepel az alábbi távlatban az Ernst Museumban

Rózsa Gyula: Studió 70

Négyszabadság 1970 IV.12

Bálványos Huba

Szerepel a „Studió 58-68" c. táslaton a műcsarnokban

M. Kiss Pál: Harai kiállítások

Látóhatár 1969 VI. sz. 553 old.

Bélvárnyes Huba

Emlétne /Studio 70/

Szabadiszló
Magyar Hjúsag, Bp. 1970. ápr. 3.

Bálványos Huba

Munkások a litográfiája (repró szerepel az alábbi tárlaton

(kulcsár): Derkovits öntöndijasok tárlata frombathelyen

Vas Népe 1970 IV. 19

Bálványos Hube

Említve

Imre Erzsébet: A művészet új otthona

Csepel, Bp. 1970. már. 6.

Bálványos Huba

„Portrét" (repr.)

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 22.

MDK

Bálványos Hilda, grafikus

Szerepel az Ernst Múzeumban.

Rózsa Gyula: Stúdió '70

M. Zs.

Népszabadság Bp. 1970. ápr. 12.

MDK

Bálványos Hubert, grafikus

Technikája kitűnő. Van benne grafikai humor. Tabló c. lapja kiemelkedő.

Székely András: Fiatalok a Csepel Galériában

Népszabadság, Bp. 1970. május 29.

Bálványos theba
grafikus

Résztvett a Studió 58-68 kiállításon
a Műcsarnokban

M. Kiss Pál: Hazai kiállítások
Látóhatár, 1969. V-VI. 554.

Bálványos Hilda

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 130-068, 337-748, 340-776

1970 MÁR 25

ZALAI HÍRLAP

Zalaegerszeg

ségi tiszteletau) címen.

— **Pártosság a képzőművészetben** címmel ma fél hétkor Nagykanizsán a Thuri György Múzeum Szabadság téri helyiségében Bálványos Hilda grafikus-művész nyitotta meg tárlatát.

— **Második napja tüntetnek** Manila belvárosában ellenzéki tömegek. A felvonu-

A Képzőművészeti Főiskolai Bálványos Hilda csoportjának részvételével ismertterjesztésben a Csepeli Művelődési Otthon segítségével.

Losonci Miklós: Csepeli tárlat

Művészet, 1970 március - 44 lap

Bálványos Huba
grafikus

Állatfejekkel kifejezett groteszk
sorozatát mutatja be.

Sorozat kiválás: Csepeli tárlat
Műveszet, 1970. március - 44 lap

Balvanyos Huba
grafikus

M.D.K

Litografiáit mutotta be
a tárlalon.

Rózsa Gyula: Illusztrációk Balzts-könyvekhez
Élet és Irodalom, 1967. márc. 25 - 9 lap

Bálványos Hubo

1.) Memento I. lito 56×62 cm
2.) —"— II. —"— 44×61 cm
3.) —"— III. —"— 44×60 cm

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok 1969. sep-okt.

Bálványos Huba

Memento repr.

Magyar Művészet 1945–1969
Műcsarnoka, 1969 sep-okt

Bálványos Huba

Újpalota

A Képzőművészeti Főiskolai Bálványos Huba csoportjának részvételével ismertetésben a Csepeli Munkás Otthon segítségével.

Losonci Miklós: Csepeli tárlat

Művészet, 1970 március – 44 lap

Bálványos Huba

Litográfiákkal

szerepel az alábbi tárlatok

cs. a.: Studió 58-68. Fiatalok
kiállítása a Műcsarnok Gau

Somogy Megyei Néplap 1969 I. 8.

BÁLVÁNYOS HUBA

Táj fametszet 23 x 28.2
reprodukció a katalógusban

II. Miskolci Országos grafikai biennálé Kat. bev. Kocsogh Ákos Miskolc, 1963.

Bálványos Huba grafikus
5 műve nézepel a fiszenzei
Palazzo Strozzibon ma nyíló
nemzetközi kiállításon

Magyar Hírlap 1969 XII. 1.

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 25

ZALAI HÍRLAP

Zalaegerszeg

ségi tiszteletdíj címen.

— **Pártosság a képzőművészetben** címmel ma fél hétkor Nagykanizsán a Thuri György Múzeum Szabadság téri helyiségében Bálványos Huba grafikus művész ankéntot tart.

— **Második napja tüntetnek** Manila belvárosában ellenzéki tömegek. A felvonu-

1021

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL
Budapest

1969 DEC - 5

Szemlélődés az őszi tárlaton

Előjáték: 1969. november 25., délelőtt 11 óra.

Kezemben forgattam egy nyomtatott meghívót, majd találkoztam egy szerény, lelkes asszonnyal, aki képzőművész.

A kapun egy kunkorodó plakátocska árulkodott, hogy itt... igen itt van a kiállítás (Budapest, XXI., Kalamár József utca 18., november 22-től december 6-ig naponta 10—18 óráig), ahol a csepeli képzőművészek: *Bálványos Huba, Buna Konstantin, Gazsó Rozália, Gál Dezső, Hajtun Klára, Kardos Győző, Kiss Mihály, Komjáthy Anna, Koncz Béla, Kovács Sándor, Lelkes András, Lelkesné — Degács Mária, Malgot István, Réti Mátyás, H. Varga Ilona, Várnagy Ildikó* alkotásai megtekinthetők.

— A kiállítás terme zárva, — hozom a kulcsot — szól egy kedves asszony. Valahonnan meglepődésről árulkodó szófoszlányok: „Mit?... a kiállítást akarja megtekinteni!" Úgy látszik délelőtt kevés az érdeklődő. Pedig értesülésem szerint ez a tárlat az eddigiek közül a legnívósabb.

Szemlélődésem közben néhány alkotást sajátosan megfogalmaztam magamnak:

Buna Konstantin: Tél (olaj) talán ez a két képe közül a határozottabb, erőteljesebb. *Jégvirág-ablak* címet is viselhetett volna. *A Nyár* (olaj) érzékelhetően az, melegen ragyogó napraforgó fejekre emlékeztető elmosódott koronggokkal. Elnagyolt, könnyed.

H. Varga Ilona: Munkásportré

Réti Mátyás: Duna-part (ak. varell) megszokott táj, lírikus könnyed ábrázolás, fátyolosan átereszkedő színek.

Kovács Sándor: Hegyes táj (guache) meseszerűen szerkesztett fákból, dombokból, házakból összerakott kép. Bársonyos, puha színek élénk variációja.

Bálványos Huba: mindkét képe vitára invitáló. Ezek a képek (litók) erősségei a kiállításnak. Határozott karakterről tanúskodik a *Mimikai tanulmányok.* Egyszerű, tiszta megoldás.

Végezetül *Hajtun Klára:* két kisméretű linója; *Ady és Radnóti* méltatlanul került a sarokba, szinte alig észrevehető. Igen jól sikerült lélekábrázolás a Radnóti-fej. Szuggesztív erejű. Ady —, a már ismert Ady. Mindkét kép egyszerű, szépen árnyalt technikai raffináltság nélkül. *Dózsája* (monotip) elüt e megoldásoktól, viszont Dózsát új ábrázolásban láttatja.

A kiállítás szobrai közül... talán *H. Varga Ilona:* Munkás portréja és *Kardos Győző:* Kosárvivő szobra keltette fel érdeklődésemet.

Z. M.

úspárt politikájának érvénye-
pagandában, a kulturális és
n, a szocialista demokratiz-
szséges, alkotó üzemi légkör
dolgozók széles körű tájékoz-

zánk felszabadulásának 25.
emi lapunk, a Fogaskerék —
egyedszázados megjelenését is.
elajánlásokkal, újabb munka-
ténelmi sorsforduló megün-
felkészülésben, fontos szerepe
pártunk más kiadványai ter-
ink nem kicsik. De a csepeli
zdaság jelentős segítségével
n lerombolt gyárat, és évről
jainkban sikeresen valósítjuk
hanizmus célkitűzéseit. Az
munkáslevelezők, az olvasók
dája sikeresen és híven szol-
ataink végrehajtását.

n köszöntjük a Csepel újság
k terjesztőit, levelezőit és tu-
inden dolgozóját. Köszöntjük
és tömegszervezetek kiadvá-
lapunk előállítóit és a Cse-
olgozóit, s fontos tevékenysé-
ivánunk.

EL MŰVEK
KISZ-BIZOTTSÁGA
VEZÉRIGAZGATÓSÁGA

az elmúlt héte
újítási konferen
volt a jellemző
„kissé elnyújto
lás), hanem a
gazdasági szemlé
sorban *dr. Stefá*
szaki igazgatóhe
mondó, lényegre
nak köszönhető.
sokban várható
nem maradt el.

A beszámoló jellemezte a mai technikai forradalmat. Napjainkra nem annyira az egyéni csúcsteljesítmények, hanem a kollektív újítások, találmányok a jellemzőek.

Az újítások anyagi megbecsülése nálunk a szóbeszéd ellenére sem marad el a nyugati dotálások mögött. A Fémmű igen jó helyen áll a 6 százalékos díjazásával, elbírja az összehasonlítást a híres BMW és Ford-gyárakkal is.

Azonban az újítókkal való foglalkozással és az elbírálás gyorsaságával még nincs minden rendben. Csak elmarasztalni lehet az újítások elfektetését, a felelősségvállalás „rizikót". — Ezek voltak a főbb motívumok az előadásban a mozgalom feladatát illetően.

Az eredményekről:

A Fémműben lentről kellett indulni. Ma már erőteljes az újítómozgalom. Igaz,

számszerűleg nem éri el a korábbi éveket, de minőségi követelménye összehasonlíthatatlanul magasabb.

A pesszimistáknak nem lett igazuk, amikor az újítási mozgalom új irányelveinek kiadása után a mozgalom haláláról beszéltek. A nyereségközpontú irányítás, a gazdaságosság alapelve helyesnek bizonyult. 1969-es évben október 31-ig 202 újítást nyújtottak be, ebből 141-et elfogadtak, és kivitelezésre került 136. Az újítások révén 24 320 normaóra megtakarítást érnek el éves szinten, és 15 millió hatszázezer forint a vállalati haszon. A feltalálóknak, az újítóknak kifizetett díj és egyéb juttatások összege: 1 millió nyolcvanezer forint volt. Az újítások terén elért eredmény jóval magasabb az 1968. évinél.

Nemzetközi színvonalon is jelentős újítás az úgy-

gyári ezletek

A Csepel Művek fiataljai bebizonyították, hogy *a párt politikájának végrehajtói*, s a

Bálványos Huba

Szerepel az alábbi tárlaton

Borbély László: Az V. miskolci grafikai bienvalé

Nagyvárok 1970 I. sz. 4old.

Bálványos Huba

Szerepel az Irodalmi Muzeum
„Mártír költők és írók" c.
Kiállításán

Rózsa Gula: Követők és követők

Nagyabadság 1969 X. 29

Balványos Huba

Malheur, litográfia, 40×56 cm
Csodaszarvas, —"— 42×56 cm
Vadászkalauz, —"—, 42×56 cm

Vadászati Világkiállítás-Képzőművészeti Kiállítás, Bp. 1971.

Bálványos Huba

rézilvető a magyar grafikai kiállításon a magyar Nemzeti Galériában.

Pernecky Géza: Mai magyar grafika
Magyar Nemzet 1968. febr. 29. 4. o.

Bálványos Huba

5 mű-ve szerepel Firenzében a Nemzetközi grafikai Tárlaton

Magyar Nemzet 1968 XII. 1

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Rep:

Rep

Galambos Lajos: Nyár

17. 6.

Népszabadság, Bp. 1969. szept. 7.

Bálványos Hubor

~~Tudós~~ Litográfiái a Studio 58-68-as fiatalok kiállításán a Műcsarnokban.

Pestmegyei Napló 1968. dec. 23 4.o. 2s A: Studio 58-68

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Bábványos Huba
grafikus

M.D.K

A győztes ünneplése
Az ember mértéke } repro

D. Fehér Ismrsa: Bábványos Hubáról
Művészet, 1969 augusztus – 26 lap.

M.D.K.

Bálványos Huba
grafikus

A Minikai tanulmányok, az Apologetika, a Nosztalgia tanulmányok a restség, az ámokság, az érzelgősség tulajdonságokat tükrözi.

D Fehér Zsuzsa, Bálványos Hubával
Lindesnes 1969 aug 26 kor

M.D.K

Bálványos Huba

grafikus

Állatjelképes képe a „Mese". Most készül harom lapos „Vetélkedő"-je. Öreg-emberekről készít grafikákat.

D. Fehér Zsuzsa, Bálványos Hubáról
kiírészet 1969 aug 26 kp

M.D.K.

Bálványos Huba
Grafikus

A Vietnami és a Tanácskörtárcsárgi
szerzámok hat illetve hiteme kapja van-
két-három tagú sorozata a „Sárkány-
ölő" és A lágy.

D. Fehér Zsuzsa Bálványos Hubáról
hiteleszt 1969 ang 26 kap

M.D.K

Bálványos Huba
grafikus

Pérzt vett a tárlaton

B.L.: grafika
Művészet, 1969. január - 20 kep.

MDK

Bálványos Huba

Kiállitási kritika

Élet és irodalom 1968 ápr.2o.

Bálványos Huba
grafikus

M.D.K.

„Idill" (vegyes)

Lánczi Sándor: A grafika a XI . . . .
Művészet, 1968. május – 24 lap.

Bálványos Huba
festő

M.D.K

Részt vett a tárlatban.

Pogány Ö. Gábor: „Dolgozónukkal között"
Művészet, 1968. május - 33 lap

Bálványos Huba grafikus

Szerepel a X. Magyar Képzőművészeti kiállításon, a Műcsarnokban.

Pilla György: Műcsarnoki intermezzo.

Magyar Ifjúság, 1965. IX. 11.

Bálványos Huba

Grafikákkal szerepel a Stúdió 66 kiállításon az Ernst Múzeumban

Száki Erzsébet: Stúdió 66

Magyar Hírlap 1966 IV. 30

Bálványos Huba

Pontré prajz, rajzó,

Magyar Ifjúság 1965 VIII. 20.

MDK

Bálványos Huba

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 febr.29

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Élményt adnak művei.

Rózsa Gyula: XI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás 9.

Népszabadság, Bp. 1968. ápr.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Szerepel a M. képzőmův. kiállításon.

(fenczik): Kiszögök az előcsarnokban 2

ESTI HIRLAP Bp. 1968. ápr. 11

MDK

Bálványos Hμba

Kiállitási hir

Zalai Hirlap 1967 okt.3.

MDK

Bálványos Huba

Kiállitási kritika

Nógrád 1968 márc.24.

MAGYAR MADÁRTANI INTÉZET OTvH.
BUDAPEST, II., GARAS UTCA 14.
Telefon: 359—123

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vasz Prémi N

1969 MÁR 21

1021 Bálványos Huba

Forradalomról — forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

A Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának tiszteletére a fővárosi Csók István Galéria helységeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságul annak, hogy mai képzőművészeink, követve az 1919-es nagy elődöket, *Berény Róbertet, Biró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát* és másokat megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcosait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A Kommunista Párt állt a proletariátus élén, amikor 1919 március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő leteperte és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejött a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az Őszirózsás Forradalomig, a Tanácsköztársaságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig arról tanuskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról.

A kiállítók különböző stílusirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: *Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám* és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

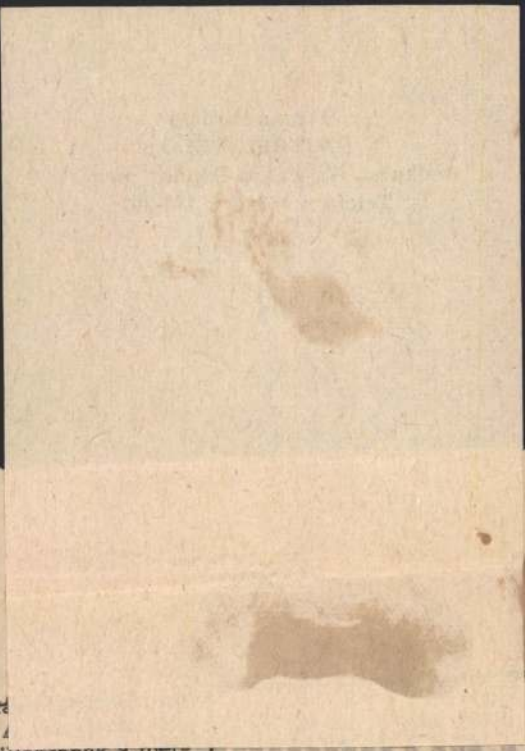

PORBAN

ekben, hónapokban volt ez
ehéz. Akkor mindig attól
artottam, egyszercsak elhúz-
ák a csendőrök a szekrényt,
s én ott ülök a szuronyos
akastollasok előtt, mint egér
fogóban.

Most a szalma alatt hasa-
ok. Borotváltan, bajusz nél-
ül, Ruhám, cipőm vásott, de
iszta. Csak a port, töreket
ell majd magamról, gyűrött
alapomról levernem. A szal-
át is azért viszi eladni, hogy
eljen az adóra.

A sógor elkészült a szalma
elrakásával. Végigigazgatja
avillájával a szalmát. Az is-
álló melletti rövidke kazal
laposan megfogyott. Rudazó
ötél, rudazó fa, nagy erő-
el leköti a szalmát. A kötél

Belszedi, lerá
la a sarat. A
pencsak átpillantanak a mer-
ges parasztra. Nem vetnek rá
különösebb ügyet.

Csattogva jön a vonat. Fé-
kezve, szusszantva megáll.
Eltakarja a füstös vasúti ko-
csik sora az állomást, a fel-,
leszállókat, a csendőröket.

Mozdítom a saroglyát. Má-
sodpercek. már kívül vagyok,
verem le magamról a sárba a
töreket, a szalmát. Kalapom,
kístáskám kezemben. Átlépek
a szekér mellett az árkon, fel
a harmadosztályú vasúti ko-
csi túlmagas lépcsőjére. A
vonat ablakaiból csak azt lát-
ni, a szalmás szekér mögül
kilép valaki. Túlról semmit
sem látnak. Szól a vonatindí-
tó kicsi trombita. Rándul a
vonat, megyünk. Nyitom az
ajtót, dohányfüsttel teli, asz-
szonybeszédtől hangos fülké-
be lépek Leülök az egyik
padra, táskámat, kalapomat

DEMÉNY OTTÓ:

Ki taníto

**Ki tanított az igaz szó íz
Homályosan hangzó feny
változtak pattogó indulói
s ha volt, ami megóvott v
— csak nyomorunk készt
Tízévesen nehéz robotba
s tisztelegtünk minden m
„A levente hazáját szeret
s körülfutja a gyakorlóté
Vasárnaponként templon
s hetenként kétszer inasi
Ha egy értelmes kérdés
kamaszlelkünkben — igy
„Lám, ezekből lesznek a
Ismerem azt a vadparasz
Nem ismerte. Ott szolgál
s Horthy kétszer is kiköt
Nem ismerte, csak tudta
ami megkínzott életét be
Nem ismerte. Nem látta
De én láttam. Barátom ap**

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 MÁR 9
KISALFÖLD

1021

Forradalomról – forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepség-sorozata. A fővárosi *Csók István Galéria* helységeiben gával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az Őszirózsás Forradalomig, a Tanácsköztársa-

40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, *Berény Róbertet, Bíró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát* és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A Kommunista Párt állt a proletariátus élén, amikor 1919. március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő letiporta és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig arról tanúskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stílusirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: *Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám* és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

b.

Biztos abban, hogy ezt a házat a fizetéséből építette?
(Zsoldos Sándor rajza)

VÁLASZTÁS

t, igen... Lali gye- enge ám atikából, y csilla- kell tud- ...

la-bla... yira szá- más. De sillagász, belőle or-

rvos? De nak sem- hosszú Arra vá- mihama- zhasson, gása az ...

ki nincs. in- ...

edig? edig az, gedem a fizikai

an ké- r nem az ön- régen. k van-

bla. A lek, de i...

Tanár: Az igaz, az öntöde melegüzem. De lássa be, kedves Apuka, öntőre is szükség van és a Lalinak nagyon tetszik ez a szakma...

Apuka: Blabla... Neki majd az tetszik, ami nekem tetszik. Az öntöde veszélyes is. Tűz, nehéz vasak, daruk... Maguk meg akarják ölni a fiamat...?

Tanár: De kérem... Mit nem beszél?

Apuka: (Egyre jobban belelendül) Tudom én mit beszélek... Veszélyes — piszkos, nehéz munka. Az én fiamból nem lesz öntő. Mert micsoda az, hogy öntő? Kormos képű melós egy üzemben. Aztán kimegy a műhelyből, káromkodik egyet, be a sarki kocsmába és vedeli a sört. Maguk azt akarják, hogy részeges senki legyen a fiamból?

Tanár: Kérem, most már elég legyen! Önnek joga van hozzá, hogy ne értsen egyet a javaslatunkkal. Ahhoz is joga van, hogy más pályára küldje a fiát, de a jószándékunkban ne kételkedjék. És a szakértelmünkben sem. A pályaválasztáshoz maga nem ért, abban mi vagyunk a szakemberek.

Apuka: Nono... Nono... Azért én se vagyok egészen hülye. Én ugyan nem végeztem egyetemet, de azért nem kell engem lenézni, hallja-e. (dühösen). Az én szakmám is van olyan tisztességes, mint a magáé.

Az én szakmámhoz is kell ész, meg ügyesség, meg hozzáértés. Az én szakmámban öntudatos, képzett, becsületes emberek dolgoznak... Én nem vonom kétségbe a maguk tudását, de ne sértegessék az én mesterségemet. Mert tudja, mi vagyok én? Vasöntő!

nem esetem. Utá
tesen pezsgőt. P
franciát! És kér
pot, nagy gusztus
lami rákféleségr
2. Később, kev
zív helyen.
Vendég: Igen,
egy kis jó olasz
Chienti, marsigli
puttonyos Szamo
még jobb lenne
whisky. De skó
többit igyák meg
rök.
3. Esetleg másn
vésbé, de még m
zív helyen.
Vendég: Kezd
ginnel! S van v
dacsonyi, soml
Szürkebarát is jö
ném az étlapot!
téssült alighanem
na.
4. Ismét csak
exkluzív, de ne
helyen.
Vendég: A —
frankos van? De
mek. Előtte azért
kecskeméti cseres
na meg elkelne e
ter sör. Ja, és egy
is szíveskedne...
5. És egyre k
nem jelenti azt,
reggel korán, egy
lyen.
Vendég: Khm,
lackos boruk van?
dacsonyi! Azt nem
Aha, és kékfrankos
sem nagyon... Mi
is van palackban?
ez remek! És ho
dupla bablevest is.
6. Még az előbbi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos Huba
ÉLET ÉS IRODALOM

1964 MÁJ 16.

Mi a fontos — a téma vagy a minőség?

A „Dolgozó emberek között" című kiállításról

1964 tavaszán az *Ernst Múzeum* újra ezzel a címmel rendezett kiállítás otthona. 1959-től tulajdonképpen ez a kollektív kiállítás lépett a hiányzó Tavaszi vagy Őszi kiállítás helyébe. Fontosságát bizonyítja, hogy ezidén ez lesz az egyetlen kollektív kiállítás Budapesten. Csaknem hétszáz munkát küldtek a művészek a tárlatra, ami a mennyiség oldaláról, mint szavazás döntött arról, hogy az alkotók mennyire igénylik az ilyen kiállítást. Azaz egyáltalán a kiállítási lehetőséget. Ez az évek óta fokozódó érdeklődés a Képzőművész Szakszervezet és a SZOT munkájának eredménye. E tárlat ugyanis abból a mozgalomból nőtt ki, amelyet a művészek és dolgozók szakszervezeti képviselői kezdeményeztek, hogy közelebb hozzák a műveket az élethez, a művészt a munkához, egyszersmind az új közönséget a művészethez.

A kiállítást végignézve, egyöntetű az a megállapítás, hogy az 1964-es kiállítás jobb az előzőknél, főleg a tavalyinál, de... és szinte kivétel nélkül mindenkinél folytatódik a mondat egy de-vel. Ezután fogalmazza meg ki-ki vérmérsékletének megfelelően, hogy azért ez a kiállítás sem az a jó tárlat, ahol többségben vannak a jelentős munkák; tartalmi vagy stiláris szempontból nem túl izgalmas, követésre csábító. Sőt, némileg még azzal is adós ez a kiállítás, hogy kellően bizonyítsa: eleget tettek-e a kiállítók a mozgalom alapvető céljának. Idézzük e célt a katalógus előszavából: *„A Dolgozó emberek között címmel megnyílt kiállítás azokat a művészi élményeket igyekszik összefoglalni, melyeket a festők, szobrászok és grafikusok az üzemekben, állami gazdaságokban, szocialista intézményeinkben tett tanulmányútjaik során szereztek."* Vegyünk néhány példát a kiállítás legjobb darabjaiból: *Böhm Lipót* Virágcsendélete, *Papp Gyula* színes linóleummetszete — Otthoni csendélet; *Tóth Imre* tájai — emberi alakok nélküli színes metszetek; *Fejér Csaba* Család című olajképének megfestéséhez sem kellett kilépni a műteremből; *Nuridsány Zoltán* Kályha előtt című munkája szép házi enteriőr; *Szentgyörgyi Kornél* Szőlőhegye is a természet megfigyelésének eredménye; *Duray Tibor* rajzai tulajdonképpen üvegablak tervek a középkori parasztháborúk tematikájával. És még sorolhatnánk tovább.

Persze, a kiállítási anyag elég nagy része tárgyszerűen megfelel a célnak; látunk itt-ott embereket, akik dolgoznak, vagy legalábbis jelen vannak, de az elhihető élményt, a művész lelki jelenlétét a témánál nem észleljük, mégpedig a fogyatékos motívumkiválasztás vagy a formai megoldatlanság miatt. Ebből a fajtából is bőven sorolhatunk példákat: *Gádor Emil* Télj építésén az építkezési kellékek, transzportőrök, anyagok stb. felsoroltatnak, de már a két-három lézengő staffázs figura legfeljebb csak élcelődésre ad alapot építőiparunk rovására. *Moldován István* Kútnál című munkáján (de a többin is) a dekoratívságra és a konstruktivitásra való törekvés erőszakolt formába kényszeríti a témát, tartalom nélküli vagy szegény, színes felület marad. *Gera Éva* Román tengerpart című festménye még a közhely fokán sem tud beszélni a nyárról, üdülésről, tengerről. Kevés az a kép és szobor, amely érezteti az új élmény ihletét, az élet valamely új jelenségére való rálelést és ennek méltó formálását. De azért akad néhány! *Kurucz D. István* Kútnál, *Kóka Ferenc* Gyárban, *Bér Rudolf* Kísérleti laboratórium, *Vecsési Sándor* Szénrakodó, *Kokas Ignác* Este, *Orosz János* filctollrajzai, *Tamás Ervin* Műtét, *Kucs Béla* Iskolában, *Kalló Viktor* Keszonos, *Csontos László* Lépő nő, *Szinte Gábor* Homok és gép, *Bálványos Huba* grafikái.

Az összkép végül is azt mutatja, hogy a kiállítás érdekében két engedmény történt. Egyrészt a kiállítás célját nem vállaló munkák is szerepelnek, másrészt gyengébb művek is láthatók, melyek látszólag összefüggnek a mozgalommal, de színvonaluk összeférhetetlen egy országos kiállítással. Az legyen tehát a tanulság, hogy tekintsenek el a jövőben e kiállítás szervezői az eredeti céltól, s váljék ez kötöttségektől független őszi vagy tavaszi tárlattá, melyben csak a kvalitás a mérce? Véleményünk szerint nem ront a kiállításon, eszményen vagy mozgalmon a jó csendélet vagy táj, áttételesebb plasztika. De a magyar képzőművészet stagnáló, szürke vagy unalmas, élménytelen és közömbös jellemvonásaitól — melyek a szép erények mellett, sajnos megtalálhatók — minél hamarabb meg kell szabadulni. Ennek egyik módszere lehet e mozgalom fejlesztése, a felületességtől való megtisztítása, a közérdeklődés olyan jellegű felhangolása, amely sürgetően igényli az alkotóktól, hogy témában, formában törekedjenek az érzelmeket, indulatot megmozgató érdekes, hiteles, életünket bemutató és értelmező művészet felé.

A közvéleményhez és azokhoz fordulunk e problémafelvetéssel, akik eddig is sokat tettek e mozgalom keretén belül a magyar művészet jobbításáért.

Bolgár Kálmán

nek egyik
hetett vo
tása érde
rációban"
retét, filr
gandista
kamatozta
a demokr
a magyar. Tanításai pedig — amelyek a hú-
szas években a német némafilm, később a
nagy forradalmi szovjet filmek korszakának kibontakozását inspirálták — főleg és leginkább az olasz neorealizmus gyakorlatában valósultak meg.

Filmesztétikájának hazai megítélése — egészen a legutóbbi időkig — két sematikus végletben nyilvánult meg. A dogmatikus elzárkózásban és elvetésben — aminek cáfolatával ma már nem érdemes foglalkozni — és lelkes tanításai, ám ugyancsak filmesztétikai ismereteink hiányosságából fakadó, abszolutizálásában. A filmesztétika megteremtőjének, a filmművészet első hitvallójának tették meg. Az igazság az, hogy a film elméletének „megteremtése", sajátosságainak feltárása már a film „gyermekkorában", formanyelvének kialakulásával szinte egyidejűleg és véle párhuzamosan megindult.

Balázs Béla igazi jelentőségét e folyamatban elfoglalt helye adja meg. Ezt a helyet Aristarcó, a filmelméletek első történetírója érzésünk szerint helyesen jelölte ki számára, amikor a filmesztétika első nagy rendszerezői sorában, Eisenstein, Pudovkin, Arnheim mellett (s bizonyos értelemben előfutárjaként) tárgyalta őt. De míg Eisenstein és némileg Pudovkin, részletproblémákban talán mélyebre hatoló elméleti tevékenységére gyakorlati útjuk egyéni jellege is rányomta bélyegét, Balázs Béla a film minden művészi vonatkozására egyaránt kiterjedő, összefüggő és rendszeres elméletet alkotott. Negyven esztendeje megjelent *A látható ember* című munkájában a némafilm esztétikáját adta, a hat évvel később napvilágot látott *A film szelleme* című munkájában a filmhang és a filmbeszéd művészi konzekvenciáit rendszerezte. 1948-as *Filmkultúrájában* pedig e két könyv kiérlelt szintézisét teremtette meg. Elméleti munkásságában egyesítette a film első teoretikus megszállottainak lelkesedését, a film tényleges „grammatikáját" megalkotók ismereteivel, egyaránt elkerülve az előbbiek gyakran elvont, gyakran spekulatív filozófiai elmefuttatásainak túlzásait, s az utóbbiak egyoldalú prakticizmusát. Balázs Béla elméletét az jellemezte, hogy a filozófiai általánosítás a film konkrét, történetileg kialakult nyelvezetének, ábrázolásai sajátosságainak számbavételéből alakult ki; a gyakorlat adta aranyfedezetét, noha túlmutatott a múlt gyakorlatának rögzítésén és távlatokat nyitott a jövő felé. Bölcseleti erudíciójával, szuggesztív és színes előadásmódjával pedig talán elsőnek sikerült jelentős rést ütni a filmet körülvevő arisztokratikus esztétikai közöny és elutasítás falán, s a művelt közönség széles rétegeinek tudatába belevinni a felismerést, hogy a filmmel egy új, minden eddigitől különböző, sajátos művészet született.

Mindaz, amit Balázs Béla a közelképről és a vágásról, s még általánosabban a képméretek használatáról, a gépmozgás szerepéről, a filmszínész munkájáról, majd később az akusztikai környezet ábrázolásának kifejező lehetőségeiről megállapított, ma már közhelyszámba megy, beépült a film általánosan elfogadott esztétikájába. De ne feledjük: Balázs Béla a még embrionális állapotban levő, vásári ponyvának számító oroszlánkörmeit éppenhogy megmutató némafilmben ismerte fel a jövő nagy kultúrájának csíráit, s az ugyancsak gyermekcipőben járó hangosfilmmel kapcsolatban ismételte meg hat év múlva ezt a szellemi bravúrját. Életének utolsó szakaszában pedig már a modern filmtechnika, a színes film, a cinemascope, a térhatású hang és kép sajátos művészi problémái is foglalkoztatták. Sőt, a modern filmnyelv, a modern stílusirányzatok problematikáját is meglepő érzékenységgel sejtette meg.

Halálának évfordulója újólag figyelmeztet adósságainkra Balázs Béla filmesztétikai örökségének tudományos feldolgozását és elterjesztését illetően. Hiszen még egy hozzávetőlegesen teljes bibliográfiai képünk sincs nemzetközi filmesztétikai-filmkritikai tevékenységéről, s nem kevésbé rosszul állunk a forgatókönyvíró sőt rendező Balázs Béla tanulmányozásával. De munkásságának teoretikus felmérése a kezdetnél tart — s itt is főként külföldi szerzők jóvoltából. Holott Balázs Béla elméletének feldolgozása, még ma sem csupán kegyeleti kötelesség a magyar filmtudomány számára, nem is történelmi stúdium csupán, hanem aktív és aktuális segítség számos problémával küzdő filmgyártásunknak.

Gyertyán Ervin

kimondt

Mikor l
egy telj
Halála
Mert fe

A

Galóczi Er
Élet és Irod
héten megjele
„Vezetni tud",
pokban már a
írása, amelyber
a 3004-es szám.

Falun nagyon
egyszerű rendel
hiszem, hogy ez
még egy, amel
tud szinte mir
ember. Ez már
nagy dolog, ha
hivatalos nyelv
zéseivel olyan
rátkozó falusi
megrögződik eg
valami nagyon
gyon rossz leb
még sehol egy
sem halottam,
emberek kifo
volna ellene, r
kel a másodi
tartom igazn
Erzsébet múlt
ban „3004-es
esik szó, sőt
a „Közös gon
ilyen vonatko
pel a 3004-es,
mintha ezek a
pa bajt csinál
arra valók v
sértsék a „v
kök" önérzeté

De hát ez
3004-es? Az e
sokból tájéko
rosi és értelm
ben aligha
kép a rendele
ez a legátfog
minden eszt
kiegészítések
delet, amelyr
ban, eredmén
soha, semmif
tározat nem
lista mezőga
lődését, a szö
rek boldogul
a gyengébb t
sítést, a talaj
mizálást, a
tést, az álla
öntözést és k
felsorolni,
hány ága-bo
államunk n
nyekkel, igen
lekkel a 3
alapján. Sok-
rint értékű t

Dálnoky Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

1979. [illegible] 29
NÉPSZABADSÁG
Budapest

Fiatalok a Csepel Galériában

Nincs belépődíj a Rákóczi Ferenc úti Csepel Galériába, a XXI. kerület új kiállítóhelyiségébe. De van minden délután ingyen tárlatvezetés: a kiállító fiatal szobrászok és grafikusok, *Bálványos Huba, Gazsó Rozália, Gyurcsek Ferenc, Malgot István, Kiss Mihály, Komjáthy Anna* magyarázzák a betérő csepelieknek műveik formavilágát és a mögöttük rejlő gondolatokat. Lelkesedésük őszinte, fiatalos, szakmai tudásuk azonban — Bálványos és Gyurcsek kivételével — egyszerűen hiányos. Filozófiai tájékozódásuk, társadalomszemléletük pedig — enyhén szólva — bizonytalan, amint hogy saját stílusukat sem sikerült még határozottan körvonalazniuk. Indulatokat elsősorban az a nem éppen új felismerés támaszt bennük, hogy nálunk ma még nem feltétlenül az arra érdemes ember érvényesül. De ezt is nagyon szimplán, durva általánosítással fejezik ki. Az egyik metszeten a társadalmi ellentét „szimbolikusan" tükröződik: a háttérben a munkásosztály képviselője izzad, míg elöl a „polgár" éppen a proletárdiktatúra szót fejti meg keresztrejtvényében. Egy másik metszeten megfáradt kertészek pihennek munkájuk befejeztével egy virágokból ültetett vörös csillag előtt, míg a háttérben autókat, magas házakat, sőt „Ékszer" és „Club" feliratot láthatunk.

De hát vajon a kapitalizmus közhelyjelképeivel ki lehet fejezni, amit mi is elvetendőnek tartunk a mi társadalmunkban? Hogy művészileg is erőtlenül fogalmazódnak meg ezek a gondolatok, összefügg a hamis megközelítéssel is.

Gyurcsek Ferenc szobrai is távol állnak még attól, hogy sodró erővel ragadják magukkal az embert, még ha nem is a politikai gazdaságtan tankönyvéből, hanem a munkába vett fából vagy kőből kiindulva mondják el, amit faragójuk a *Bolsevikokról, Jobbágy őséről* vagy a *Pufajkásokról* gondol.

A kiállítás részvevői közül Bálványos Huba tud a legtöbbet: technikája és filozófiai álláspontja sokkal biztosabb, humora van, mégpedig *grafikai humor*, és a gúny itt valóban azokat éri, akiket megillet: a Picasso békegalambját meglovagolókat, a „disznófejű nagyurakat" és „cicababáikat", az orrukat túró úrhatnámokat, azokat az ellenszenves típusokat, akiket mindnyájan utálunk. Rajzai bravúrosak és tanulságosak, észrevétetik, milyen tragikomikus szituációk alakulhatnak ki társadalmunkban ott, ahol az eszmék elsikkadnak, a szavak üressé válnak. *Tabló* című rajzán sokatmondóan semmitmondó arcok keretezik a legjobb Lenin-portrét, melyet az utóbbi időben láthattunk. Bálványos Huba nem magyaráz ezeken a lapokon, nem felszedett jelszavakat illusztrál, hanem a valós jelenségekre figyel, azokat rajzolja le — kitűnően. Ezt kéne a többieknek is megtanulniuk.

Székely András

színháza. ... matikai műsorának záróad... Brahms: d-moll, szonáta. 1... dalok. 15.58: Magyarország ... V. (befejező) rész. 17.20: M... garo házassága. Részl. 18.00 ... autó a Tolna megyei úttörö... Operettdalok. 18.23: A zene... mer határokat. 19.25: A Ma... —NDK kerékpáros-pálya... 19.30: Csárdások. 19.35: Ha... közv. a Zeneakadémiáról. ... kb: 20.25: Láttuk, hallottuk. ... Nóták. 22.15: A kurdok fö... ban, IV. 22.25: Voith A... 22.50: Egy falukutató jegyz... III. 23.00: Wagner: A wal... 0.10: Verbunkosok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Puccini: A Nyugat lánya. Részl. **8.50:** Időszerű nemzetközi kérdések. **9.00—10.00:** Ezeregy délelőtt. Közben: Óvodások műsora. **10.00:** Zenés műsor üdülőknek. **11.45:** Versek. **12.00:** Népi zene. **12.20:** Barokk muzsika. **13.03:** A kérdés (és a válaszadás) nehézségeiről. **13.30:** Fúvószene. **Mindenki kedvére kettőtől — hatig . . . 14.00:** Rivaldafényben. I. rész. **14.50:** üZENEtek. **15.33:** Rivaldafényben. II. rész. **17.00:** Ötórai tea. **18.10:** Hangverseny a stúdióban. **18.50:** BNV — 1970. **19.00:** Könnyűzene. **19.24:** Magyarok a világ országútjain. II. rész. **20.25:** A ...ország—NDK kerékpáros-pá...

...rencia (4 bérlet, 8. ea., ...). **Színház:** Bánk bán (7). **Katona József Színház:** Mindent a kertbe (7). **Madách Színház:** A tetovált rózsa (7). **Madách Kamaraszínház:** Vonó Ignác (7). **Vígszínház:** Napóleon és Napóleon (N. bérlet, 5. ea., 7). **Pesti Színház:** Egy őrült naplója (7). **Fővárosi Operettszínház:** Péntek Rézi (7). **József Attila Színház:** Malom a Séden (M. bérlet, 5 ea., 7). **Thália Színház:** Én, te, ő (7). **Kis Színpad:** És mi lesz holnap? (fél 8). **Zeneakadémia:** Az MRT Szimfonikus Zenekar hangversenye (Rádióbérlet, 5., fél 8). **Irodalmi Színpad:** Makinpot úr (este 10). **Mikroszkóp Színpad:** A tetőn dolgoznak! (fél 9). **Állami Bábszínház:** Népek meséi (de. 10). **Kamara Varieté:** Mars, a Marsra! (6 és fél 9).

KÖZLEMÉNYEK

A MAGYAR PARTIZÁN SZÖVETSÉG pályázatot hirdetett a fasizmus elleni harccal foglalkozó irodalmi alkotásokra. A pályázatra 160 pályamunka érkezett. A zsüri az első díjat Zsámboki Pál „Kurt, a legderekabb kamerád" című elbeszélésének ítélte. A második díjat nem adták ki; harmadik díjat kapott Marton István „Idegen ég" című elbeszélése, Barczi János „A háború egy napja" című visszaemlékezése, Köves István „Van még kinek!" című ciklusának „Gyermekkorom" című verse. A díjakat a jövő héten adják ki a szövetség székházában.

NADRÁGOK, SZOKNYÁK

KORATRON®

ELJÁRÁSSAL, MELY AZ ANYAGOT GYŰRHETETLENNÉ TESZI!

GYÁRTJA: VOR

FORGALOMBA HOZZA:

MOSD ÉS VISELD!

A XXII. KERÜLETI ÚTTÖRŐ, IFJÚSÁGI ÉS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
1988. MÁRCIUS 7-ÉN 18 ÓRÁRA

BÁLVÁNYOS HUBA GRAFIKUSMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
MEGNYITJA: SIMOR ANDRÁS KÖLTŐ

Megtekinthető: április 10-ig naponta 14-19 óráig. Megközelíthető: a Móricz Zs. körtérről induló 3-as autóbusszal.
Nagytétényi út 35.

Tisztelettel: Bálványos

M.D.K.

Bálványos Huba
grafikus

Emlékeztes ja vichnami hákonísvo
hiszített lito-sorozata. Tragikusan
nép Pritája.

D. Tehér Zsuzsa Bálványos Hubáról
mivészet 1969 aug 26 lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Bálványos Huba 1971 MÁJ 1-
1021

Magyar Nemzet

Szombat, 1971. május 1.

Munkásarcok Csepelről

(Bálványos Huba rajzai)

Magyar Nemzet

P O R T

Az első nap után 2:0-ra vezet a magyar DK-csapat

Eredetileg arról volt szó, hogy *Baranyi* mellett *Szőke* játssza az egyest a lengyelek elleni Davis Kupa teniszmérkőzésen. Szőke azonban váratlanul visszaesett és ezért *Jákfalvi* Béla szövetségi kapitány a 40 éves *Gulyás* mellett döntött.

Jól tette. Pénteken a Margitszigeten *Gulyás* 6:3, 6:3, 2:6, 6:3 arányban megnyerte *Nowiczki* elleni mérkőzését, igen fontos pontot szerezve a csapatnak.

A második egyest *Baranyi* játszotta *Gasiorek* ellen. Ez a viadal lényegesen magasabb színvonalú volt, mint az első: Baranyi rövid kihagyásait eltekintve nagyszerűen játszott, nemcsak erőben, taktikában is felülmúlta ellenfelét, s 1:6, 6:3, 6:1, 6:4 arányban győzött.

Az első nap után tehát *Magyarország 2:0 arányban vezet Lengyelország ellen.*

Ma a párost a magyaroknál Baranyi és Machán játssza, a lengyelek még nem jelölték ki párosukat, de minden valószínűség szerint Nowicki és Niedzwiedzki lép majd pályára.

A kardcsapat EK-ban

A CSZKA Moszkva győzött a Vasas és a Honvéd előtt

Hatodszor gyűltek össze Budapesten a kardvívó-bajnokcsapatok Európa Kupa tornájának részvevői. A Jákcsarnokban tíz ország képviselői (9:2), mért a magyar csapatra. *Pézsa* egyetlen asszót sem tudott nyerni. Az első helyért vívott *CSZKA Moszkva—Vasas* mérkőzésen sem volt egy pil-

Vezéráldozat a rangadón

Az országos csapatbajnokságban négy csapat vetélkedik az elsőségért: a VM. Egyetértés, az MTK, a Honvéd és a Spartacus. Jelenleg a VM. Egyetértésnek sikerült több pont előnyt szerezni a többiekkel szemben, s ebben nagy része volt annak, hogy a legutóbbi rangadón 8:6 arányban legyőzte a Spartacust. E mérkőzésen a 10. táblán játszották az alábbi vezéráldozatos, érdekes játszmát.

Szicíliai védelem

LUKÁCS Spartacus	WOLLAK VM. Egyetértés

1. e4, c5 2. Hc3, g6 3. Hf3, Fg7 4. d4, cd: 5. Hd4:, Hc6 6. Fe3. d6 7. Fc4, Hf6 8. f3, Fd7

Még élesebb küzdelemre vezet 8. —, Vb6!?.

9. Fb3, Ha5 10. Vd2, 0—0 11. h4, a6 12. 0—0—0,

Nem volt szükséges ilyen korán meghatározni a világos király helyzetét. A helyes folytatás Fh6 volt, s utána h5.

12. —, Hb3:† 13. cb:?,

Biztonságosabb 13. ab:, hogy a világos király legalább a c-vonalon védve legyen.

13. —, b5 14. Kb1, b4 15. Hd5?,

Újabb pontatlanság. 15. Hce2, után ez a huszár ci-ről védheti világos gyenge pontjait.

15. —, Hd5: 16. ed:, a5 17. h5, a4

Sötét támadása gyorsabb, s a két futóval veszélyesebb.

18. hg:, fg:! 19. ba:, Va5! 20. Hc6,

Világos arra számít, hogy e huszárt köteles leütni sötét, elkerülni azonban figyelmét, hogy a hu-

SZÍNHÁZAK HETI MŰSORA

Állami Operaház: K: Manon Lescaut (Kerner bérl. 9.) (7) — Sze: Spartacus (Bérl. szünet) (7) — Cs: Cosi fan tutte (C. bérl. 9.) (7) — P: Poppea megkoronázása (D. bérl. 9.) (7) — Jövő Szo: Anyegin (E. bérl. 9.) (7) — Jövő V: Manon Lescaut (Falloni bérl. 8.) (de. 11); A bolygó holland! (F bérl. 9.) (7).

Erkel Színház: Szo: Bánk bán (Rékay bérl. 9.) (7) — V: Az előadás elmarad. — K: Rigoletto (I. bérl. 9.) (7) — Sze: Parasztbecsület, Bajazzók (Székelyhídy bérl. 8.) (7) — Cs: Sámson és Delila (3. bérl. 8.) (7) — P: A rosszul őrzött lány (Szemere bérl. 8.) (7) — Jövő Szo: A cigánybáró (Bérl. szünet) (7) — Jövő V: Coppélia (Ifj. bérl. V. sor. 5.) (de. 11); Traviata (Basilides bérl. 9.) (7).

Nemzeti Színház: Szo, Sze, Cs: Rómeó és Júlia (7) — V: Az ember tragédiája (de. fél 11); VII. Hadrian (7) — H: Mózes (7) — K, P: Rosencrantz és Guildenstern halott (7) — Jövő Szo: A bűnbeesés után (7) — Jövő V: Lucnica Szlovák Népi Együttes (de. 11); A félkegyelmű (7).

Katona József Színház: Szo: Az utolsó tét (7) — V: A fösvény (du. fél 3); Iván, a Rettentő (7) — H: A luzitán szörny (7) — K, Cs: Az Arbát mesél (7) — Sze: Stuart Mária (7) — P, Jövő Szo: Döglött aknák (P: Bemutató) (7) — Jövő V: Az Arbát mesél (du. fél 3); Iván, a Rettentő (7).

Madách Színház: Szo, K, Sze, P: A térképen nem található (Szo: F bérl.; K: B. bérl.; Sze: K. bérl.; P: M. bérl.) (7) — V: Black Comedy (du. fél 3); A térképen nem található (G. bérl.) (fél 8) — H: Sosem lehet tudni (7) — Cs: Hercegnő (Cs: H. bérl. 5.; P: J. bérl. 5.) (7) — Jövő Szo: Mary, Mary (7) — Jövő V: Karikacsapás (V. bérl. 5.) (du. fél 3); A nagy hazugság (Brody bérl. 5.) (7).

Fővárosi Operettszínház: V: Mit vesztett el, kisasszony? (B. bérl. 3.) (du. fél 3); Lóvátett lovagok (7) — V: Lóvátett lovagok (du. fél 3); A víg özvegy (7) — H, Cs: A víg özvegy (7) — K, Sze: Mit vesztett el, kisasszony? (7) — P: La Mancha lovagja (Bemutató, E. bérl. 4.) (7) — Jövő Szo: Mit vesztett el, kisasszony? (du. fél 3); Csárdáskirálynő (7) — Jövő V: Lóvátett lovagok (du. fél 3); La Mancha lovagja (Komb. 7. bérl. 7.) (7).

Bartók Gyermekszínház: V, Jövő V: Hókirálynő (Urániában, 7).

Vidám Színpad: Szo, H, K, Sze, Cs: Pénz beszél (fél 8) — V: Idő figyeljetek, gyerekek! (de. fél 11); Pénz beszél (fél 8) — P: Fő a csomagolás! (fél 8) — Jövő Szo: Ide figyeljetek, gyerekek! (du. fél 4); Egy fiúnak négy mamája (fél 8) — Jövő V: Ide figyeljetek, gyerekek! (de. fél 11); Fő a csomagolás! (du. fél 4); Pénz beszél (fél 8).

Irodalmi Színpad: Szo, P: Orfeo szerelme (Szo: C. bérl. 6.; P: Pétőfi bérl. 4.) (fél 8) — V: Élj, tiszta tüzeidben! (Matiné bérl. I. és III.) (de. fél 11); (Ady bérl. 5.) (du. fél 4) — H, Jövő Szo: Hej, cigányok! (H: fél 7, és 9; Jövő Szo: du. fél 5) — K: Woyzeck — Leonce és Léna (G. bérl. 6. és Arany bérl. 4.) (fél 8) — Jövő V: Élj tiszta tüzeidben! (Matiné bérl. IV. és V. sor. 4.) (de. fél 11); Orfeo szerelme (Ady bérl. 6.) (du. fél 4).

Egyetemi Színpad: V: Antonio Vivaldi Kamarazenekar hangv. (du. fél 4); Kovács Gyula jazz-

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

1971 ÁPR 1

Bálványos Huba

1024

Bálványos Huba rajza a Műcsarnok Új művek kiállításáról

fájdalom. A
otta a szeme-
ncs a népnek.
n a királyi rész-

Ajka, december
katársunktól.) A
n temetés lesz
községben eresz-
ötvenöt legá-
ullát. Az árvák,
sága megindul
icsolt koporsók
tömjén, a sírok
ágok és a lel-
nagy siralom
lesz ezután?
krajcárok, amit
onyság juttat az
dig, ameddig a
lult szívének le-
gy hétig, avagy
amvad hamar a
elynek a dolga

Ó — Szabad

arnoz, hogy fizessen. Az fölszaladt Pestre... Aztán az öregapám kapott kis idő múlva végkielégítésül száznegyvenhárom forintot.

Hát az öregtől (ha szükség lesz rá, a nevét is kiírom) igen szűkös számítás szerint a társláda a befizetett pénzből is elrabolt ötszáz koronát. De amikor az ezer forintot követelte, talán arra is gondolt, hogy a bánya urainak a tönkretett két lábáért illenék őt valamivel kárpótolni is. Csak a sejtése élt benne annak, hogy joga volt ilyesmit követelni, de ezt a sejtését is agyonnyomták száznegyvenhárom forinttal.

És a Csingervölgyben nem eszmélnek az emberek. Nem látnak, nem hallanak, oda hozzájuk nem jut el semmi. Ajkánál még a vasút is elkerüli őket. A bánya, a pap, meg a szolgabíró című szentháromság uralkodik felettük. A lelkük a pap markában van egészen. Ahogy a kocsin végigmentünk az Afganisztánt is megcsúfoló országúton, az emberek mindenütt

ság
az
azo
zár
tar
az
(A
káj
dal
gyo

indított akciót. A szerencsétlenül jártak hátramaradottjainak a király kabinetirodája 5000 koronát küldött. Pápa város 500 koronát szavazott meg.)" — Kintről lépések hallatszanak, Négelné jön, kopog. — Mit olvas, Juliska? — nyit be. — Persze, megint az újságok. Abbahagyhatná már a gyötrődést.

★

(Molnár Gábor írásának első részét a Napló április 11-i számának mellékletében közöltük.)

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
MAGYAR HÍRLAP
1971 V 1
1021 - Bálványos Huba

Bálványos Huba litográfiája

A pedagógusok, a pajtások iránti tiszteletről, illetve jó barátságról most nem beszélnénk, mert ez nem is elhatározás kérdése. Évek alatt vagy kialakult, vagy sem. Erőltetni úgysem lehet. A formáról, a külsőségekről azonban érdemes szólni.

Igaz, hogy az ünnepi alkalom ünnepi öltözéket kíván. Joggal veszik rossznéven hát, ha egy[illegible] gyerek úgy öltözködik fel, mintha kirándulásra készülne. Ma már mindenkinek van rendes ruhája, s ha nem ezt veszi fel, azzal nyilván nem a tiszteletet és a barátságot juttatja kifejezésre. Ez a kívánalom azonban semmiképpen sem indokolhatja, hogy a ballagásból divatbemutató kerekedjék,

ny
—
ge
in
élr
du
ga

T

Baj lenet a szülői m[illegible]özösséggel, ha nem szólhatnak bele a dolgokba, nem fejthetik ki előzőleg véleményüket, s végeredményben nem ők döntenek. Ez is mércéje a szülői ház és az iskola annyira kívánatos összhangjának.

Kisfaludi Sándor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

MAGYAR HÍRLAP

1971 DEC 11

Bálványos Huba

Radovan Zogovic: A szerelemről utólag

1071

Bálványos Huba rajza

Ismeretlen név, ismeretlen költészet a magyar olvasó számára. *Radovan Zogovic* montenegrói, ahogyan ott mondják: crnagorai. 1933-ban végezte a bölcsészegyetemet, de nem sokáig tanított, csakhamar a hivatásos forradalmárok életét élte. Volt partizán, majd 1945 után a megújuló jugoszláv kulturális élet egyik szervezője; írt verset, prózát, publicisztikát, irodalomtörténetet.

Zogovic büszke lokálpatrióta, vállalja saját provinciáját; életének és költészetének alapélménye mégis az egész világra kiterjedő forradalmi harc. Az elbukott spanyol forradalom emléke, az indiai kommunisták küzdelme, a letiport vietnamiak sorsa, a nagyszerb nacionalizmus által meghajszolt és elűzött albán parasztok világa, középkori szerb bányászlázadók irtózatos kivégzése; távoli égtájak és otthoni vidékek lakóinak szenvedése és szabadságküzdelme —, ebből áll össze verseinek tematikája. A nevek, Vulkovic, a zeneszerző, Mitrovic, a szövőnő és a többiek, akiket említ, barátként, társként, példaként mind partizánok, forradalmárok, lázadók, győztesek, vagy kegyetlenül megkínzott mártírok. Zogovic a szabadság szerelmese, de a harcé is: *„Kardot, kopját, sisakot. Kürtölj! Ó, csak ütközetben igazi az élet!"* A múlt, a történelem, a jelen valóság hősi, drámai, tragikus pillanatait látja; börtönöket, kínzásokat, sortüzeket; töröktől, némettől, csendőrtől, úrtól meggyötört balkáni parasztot.

Ezt a kemény, férfias, forradalmat és szabadságot éneklő, mindig tettemre hívó komor vonásoktól barázdált, de nem patetikus költészetet lefordítani úgy, hogy megmaradjon Zogovic őszinte szenvedélye, hitele, ezt a költészetet ritka nagy föladat volt magyarul újrakölteni. A fordítókat dicséri, hogy sokszor megéreztük a crnagorai költő erejét a magyar verssorokban. *(Magvető)*

K. Sz.

főkapitány és kormánybiztos
gyok, nevem Teleki Sándo
azért vagyok, hogy az Ön rend
teit teljesítsem és mások álta
teljesíttessem.

Az öreg úr rám mosolygott
kezét nyújtá..."

Teleki akkor 27 éves volt
nemsokára Bem ezredese és h
seregének intendánsa, élelme
biztosa lett.

Könyve mindvégig tisztelgés a hadvezér géniusza előtt. De néhány odavetett jelzőjéből következtetni lehet a lengyel szabadsághős bonyolult személyiségére: „...Furcsa kis ember volt az öreg Bem apó, az ő nagyszerűségében; egész shakespeare-i dráma abban a kis polyákban; fenkölt magasztosság és burleszk kómikum egy kalap alatt, anyai jószívűség és calibani ravaszság, erély és kitartás, mint Kolumbuszban, s szeszély annyi benne, mint egy másodrendű táncosnőben..."

De a csatatéren csodákat művelt ez a törékeny ember. Az osztrák generálisok tehetetlenek voltak vele szemben. Csakis az orosz túlerő győzhetett fölötte.

Victor Hugóval Jersey szigetén

Az összeomlás után Teleki is az aradi várbörtönbe került. A nagy zűrzavarban sikerült megszöknie és álruhában, kocsisként menekült a határon túlra. Szerbia, Törökország, Párizs volt a száműzött útja.

Amikor azonban Bonaparte Lajos Napóleon herceg, a francia köztársaság elnöke 1852-ben III. Napóleonként császárrá választatta magát, száműzte a száműzöttek [illegible] Teleki, aki éppen akkor bízta meg Szicília felszabadításával. 1860. május 11-én ezer emberrel, a híres *„marsalai ezerrel"* — közöttük volt Teleki Sándor és Türr István is — megadásra kényszerítette Palermót és rövidesen bevonult Nápolyba. Teleki és Türr a magyar légió élén ezredesként harcolt Garibaldi oldalán. Mindketten és az egész magyar légió — Kossuth Lajos egyetértésével — azért harcolt, hogy az osztrákok kiűzése után ez a magyar légió az olaszokkal vállvetve küzdhessen Magyarország függetlenségéért is.

A magyar szabadság kivívása olasz segítséggel azonban — álom maradt.

Ez a csalódás is hozzájárult Teleki elhatározásához, hogy a kiegyezés után hazatérjen. Életének utolsó szakaszában azonban csupán emlékeinek élt. Sorozatban írta meg azokat, de nem tartotta magát írónak. Írói munkásságát előszeretettel hasonlította *a kotta nélkül játszó cigány muzsikálásához.*

Alig múlt el 70 éves, amikor nyugtalan, mozgalmas élete befejeződött. Saját kívánságára 48-as honvédezredesi egyenruhájában temették el a koltói kastély parkjában, az alatt az öreg somfa alatt, amelynek árnyékában egykor Petőfi Sándor írta költeményeit.

Sándor Dezső

---

kumnak s a hős bukásának. A tragikus hős társadalmi veresége a lényeges, de ez a vereség a drámai bukás ellenére — bármily furcsa — igazából nem elcsüggesztő, leverő, pesszimista befejezés. Erről gondoskodik a tragédiák hatását kifejező, a tragikummal együttjáró *katarzis.* A katarzis, amelynek fényében, színházi erejében a közönség azonosul a bukott hőssel, s fogékonnyá válik a humánus, nemes eszmék megvalósítására. Tehát az igazi tragédia — a katarzis erejével — a közönség szemszögéből nem leverő, hanem felemelő hatású, nem pesszimista, hanem lényegében optimista.

Arisztotelész a következő szavakkal írt erről Poétika című művében a katarzis meghatározásánál: „Komoly, befejezett, és nagysággal felruházott cselekvés utánzata, melynek minden részében díszes nyelve van, melyet cselekvés, nem puszta hiradás ábrázol (elbeszélés) s amely szánalom és félelem által igyekszik megtisztítani indulatainkat."

K. Gy.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1971 JUL

Bálványos Huba: Bartók: Az elmúlt időkről

1021

Bálványos Huba

Egy dolog azonban bizonyos: tekintve, hogy akár akarja
zönség „politikusként" tartja számon — az újságíró *a köz*
életnek meglehetősen sajátos kapcsolatát kell, hogy megtes
hatnánk, hogy *magánéletében is közéleti ember módjár*
Talán nem volna szükség ilyen sarkított fogalmazásra, ha az utóbbi időben nem tapasztalnánk néha ennek az ellenkezőjét is: azt, hogy némelyikük a mikrofon és a kamera előtt, vagy a lap hasábjain — tehát a közéletben — magánemberként viselkedik. Ha ez csupán szakmai melléfogás volna, nem is kellene itt megemlítenünk. Úgy tűnik azonban, hogy e jelenségben egy hasznos törekvés található — de fonák módon. Sajtópolitikánk az utóbbi időben — a legfelsőbb szintektől egészen az alsókig — igen határozottan képviseli azt az elvet, hogy a hatékony tömegkommunikációs munka egyik záloga az ismert és közkedvelt személyiségek — újságírók, riporterek, kommentátorok — mind gyakoribb szereplése. Ennek az elvnek a hasznosságát a tömegkommunikációs kutatások viszonylag egyértelműen bizonyítják. Az azonban nem következik belőle, hogy e „személyiség-építés"-nek az egyedüli módja az egyéni, szubjektív mozzanatok közéleti szintre emelése. Így ugyanis a kommunikáció *a társadalmi jelentések cseréjéből könnyen a magán-jelentéktelenségekről való csevegéssé* fajulhat. Márpedig — hogy a marxista *Lefébvre*-t, a konzumtársadalmak mindennapi jelenségeinek kritikusát idézzük — „a csevegés az emberi szó fagypontja".

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1024/10 OKT.

BÁLVÁNYOS HUBA

Bálványos Huba: Mimikai tanulmány, II.

ges munkások „iskoláztatási terve" elkészült-e. Mert az természetes, hogy ma már egy nagy gyár, egy kutatóintézet élére nem kerülhet valaki közvetlenül az esztergapadtól. De az fontos feladatunk, hogy számoljunk a munkásokkal és tudatosan készítsük fel őket osztályszerepükből származó feladatuk betöltésére. Fontos lenne, hogy pártszerveink, szervezeteink rendszeres időközönként megtárgyalnák a területükön folyó ilyen irányú tevékenységet. Szükséges lenne ezt a munkát a vezetők minősítésénél is figyelembe venni.

A kerületi pártbizottság a pártszervek, az állami vezetők felelőssége mellett arról is szólnunk kell, hogy sok kezdeményezés tört meg a munkások ellenállásán is. „Jól keresek, jól élek, minek vegyek több gondot a nyakamba" — vallják közülük néhányan. Jó szakmunkások, akiknek megvan a politikai rátermettségük és vezetőkészségük is, sokszor nem szívesen vállalnak pl. művezetői beosztást, mert ez anyagiakban sokszor hátrányos.

A munkások képzésére, előléptetésére — a hiányosságok ellenére is — voltak erőfeszítések. A Könnyűipari Minisztérium állami és pártvezetése a hozzá tartozó vállalatokat céltudatosan ösztönözte erre. A Villamos Berendezés és Készülék Művek gyáregységeiben az elmúlt három évben több mint hetven

[illegible] kollektív véleménye kor elfogult álláspor ad lehetőséget. Ezér maximálisan töreke vizmus korlátozásá munkában levő szi ellene való küzdele ső ellentmondás a lyen tapasztalataink

Az utóbbi időben erősödött és hatékonyabbá vált a különböző vezető testületek szerepe a személyi döntésekben. Amíg a Politikai Bizottság határozatának megjelenése előtt az esetek többségében a káder- és személyzeti munka részkérdéseivel, vagy csupán egy-két konkrét személyi ügy kapcsán foglalkoztak a választott testületek, addig most hosszú időre szóló, átfogó intézkedéseket tárgyalnak meg. A káderpolitika megvalósulását vizsgálják és a munkában jelentkező tendenciákat kísérik figyelemmel. A káderpolitika elveinek tisztázásával az egyedi ügyekben való helyes állásfoglalást igyekeznek elősegíteni. Pártszervezeteink többsége rendszeres időközökben beszámoltatja az illetékes gazdasági, állami vezetőt a káder és a személyzeti munkáról. A GVM-nél a pártvégrehajtóbizottság hatáskörébe tartozó személyek minősítése a vb előtt történik. Mi helyeseljük ezt, mert a szubjektivizmus korlátozásának fő útja a kádermun-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
1971 MÁR 2 0

1021

KARDOS G. GYÖRGY:

A VÉGSŐ

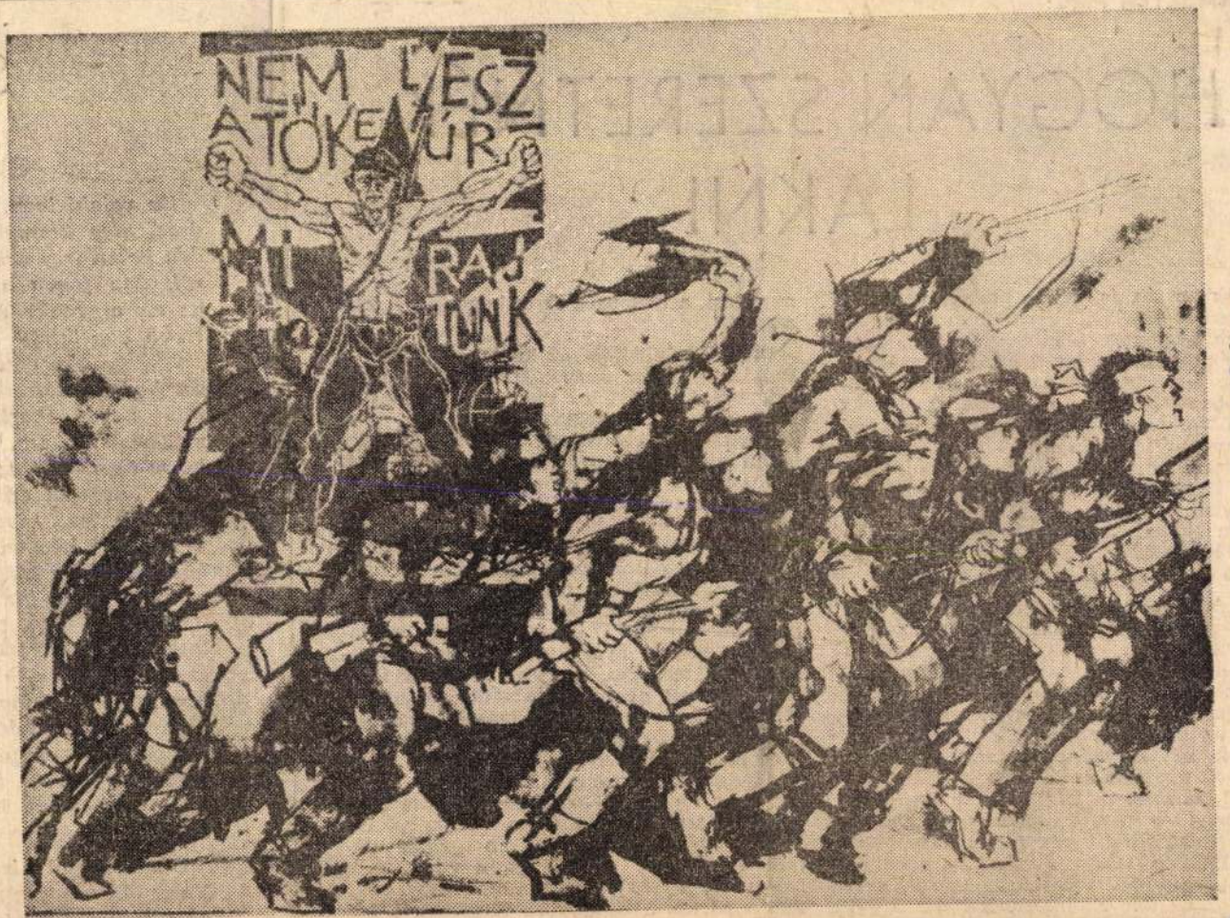

Bálványos Huba: Roham

Bálványos Huba

GRANASZTÓI PÁL:

HOGYAN SZERETNÉK LAKNI

Korábban én is írtam néha verseket, többnyire rosszakat. Verslábakhoz semmi érzékem nem volt. Legtöbbet elfelejtettem. Egy azonban, s főként a kezdete, gyakran eszembe jut: „Az ember néha elmereng / és félálmában feldereng / a ház, ahová vágyik." Erre a versre mondta akkor érettségiző fiam, amikor felolvastam: — Papa, ez akár meg is jelenhetne a Közalkalmazottak Lapjában! Igaza lehetett, s ma már csak bátorságomat bámulom, hogy vállalkoztam — ha nem is tudatosan — erre a hosszabb versre, Kosztolányi három soros szakaszokból álló remekének különleges formájára.

Fel-feldereng hát bennem azóta ez a vers is, főként a kezdése, s még inkább a témája: hová vágyom voltaképpen, hol hogyan szeretnék lakni, élni. A versben olyan házról volt szó, mely „távol áll a dombtetőn / bársonyos zöld lepedőn / kristályként világít". S ha erre a versre, akkori vágyaimra gondolok, ma is valamiféle magányos, elhagyatott, magasan levő, szép kilátású ház ötlik fel bennem. Talán nem is biztos, hogy Budapesten — persze Budán —, hanem esetleg Szentendre táján, a Duna mentén, vagy a Balatonnál. Az jó volna, ha más házakra, településre, tornyokra, éppenséggel városra látna tőle az ember. A házat körül [illegible] tehát kertes volna —, és nyugvást, a biztonság és otthonosság érzetét adták.

Persze, mindebből az következik, hogy a Balaton mentén szeretnék lakni, ilyesféle helyzetű kis házban. Igen ám, de oda le kell utazni, hamarjában visszajönni sem könnyű, télen behavazott a környék, közlekedni alig lehet, nyáron meg egyre gyötrelmesebb a zaj, hovatovább az ilyen elhagyatottabb részeken is. A vágy tehát szinte elméleti — rövid időszakra szól —, tavaszra, őszre. S ezért kezdettől valamiféle párhuzamos vonzódásom volt a Dunához, főként Szentendre táján, s főként a szentendrei szigeten, ami csendesebb, kívülebb esik a nagy forgalmon, s közel van még Budapesthez. Sokáig nyaraltunk itt, Pócsmegyeren, egy tornácos, kertes falusi házban. Rendszeresen nyaranta béreltük, majd elfoglalták állandó jelleggel mások, s így később már csak a falu környékét látogattuk. Riasztó élményem volt egyszer ezzel kapcsolatosan. Nyáron, a falu alatt, a füzesben tanyáztunk; vihar közeledett, összeszedelőzködtünk, hogy idejében a komphoz érjünk. Családom előre ment, én egyedül utánuk. A fellegek sűrűsödtek, a vihar szele már verte a falu porát, amint egyedül siettem a parton a komp felé. Mindenki a házába húzódott. Elmentem annak a háznak

SPORTSAROK

G. úr társulata

Ha valaki igen, én aztán tudom, nem könnyű dolog minden héten írni valamit a sportról, úgy fogva a tollat, hogy az ne a szokványt karcolja. Hogy egy kicsit a lehetetlent próbálja, aki erre vállalkozik, azt hétről hétre tapasztalom, mint kezdő sportíró, de hogy mégse lehetetlen, azt is hétről hétre tapasztalom, mint olvasó, mint Feleki László Képes Sportbeli írásainak olvasója. Igaz, ő nem most kezdte, nem is néhány éve, s a gyakorlat ebben a műfajban se kis dolog. Dehát nemcsak gyakorlat teszi a mestert, kell ahhoz más is, például az, aminek Feleki birtokában van: tájékozottság, hozzáértés, egyéni mondandó, írnitudás. Ennyi, csak ennyi az ő titka, ha labdarúgásról, ha síről vagy ha ökölvívásról ír, mint legutóbb.

Ökölvívásról írt legutóbb? Nem. Olyasvalamiről, amit annak hittek harmincnyolc or-

ért a cirkuszévad, Gérard, a felejthetetlen dummer auguszt, átadta a porondot a profi-birkózóknak, illetve G. menedzser úr nagy létszámú s jól szervezett társulatának.

Volt ebben a társulatban szelíd, rokonszenves, és volt közönségdühítő, ellenszenves óriás, volt legerősebb arab, legerősebb török, legerősebb német. S valamennyien angyalföldi, újpesti, ferencvárosi öreg fiúk, köztük néhány hajdani amatőr birkózó, akiket könnyű volt G. úrnak néhánypengős gázsival leszerződtetni, hiszen jártam egyszer annak idején a BVSC Szőnyi úti tornatermében s láttam a pályamunkásként havi negyven pengőt kereső birkózókat, köztük két bajnokot, akiknek a fűtetlen tornaterem volt a [illegible] a birkó[illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1971 MÁR 7

1021

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

feladat ez, annyira új és szoka
sokan, érezve a nehézségeket,
nek is tőle. Nonkonformizmu
chizmusba s mindenféle más
tett, ám ugyancsak kétes maga
mába, „izmusba", hogy „üdv
biztosítsák. Értem e menekül
magam részéről sosem érte
velük. Az a véleményem, h
körülmények adta feladatoka
kell a forradalmárnak, nem l
polnia ezeket csak azért, mert fájdalmasak. A veszélyt azonban látnunk kell, nem védekezhetünk ellene másként, mint úgy, hogy tudatosítjuk.

Megfelelni a napi céloknak is, más szóval tervezni, irányítani: ennek a cselekvésnek megvannak a maga szigorú törvényei és határai. A forradalmár, aki ezekkel szembekerül, részben elveszíti illúzióit. Ez, szerintem, nem baj, feltéve, hogy az illúziók helyébe valami más kerül. Valami tartalmasabb: a történelmi érvényű tapasztalat. Az olyan cselekvés, amelyet ez is áthat.

— Hogy értsük a „történelmit"?

— Úgy, ahogyan a jobbak mindig értették. Látva és tudva, hogy csak az a cselekvés bizonyul tartósnak, valóban eredményesnek, ami tartós céljainkkal is összhangban van.

Megfelelni az adott pillanatnak, ám úgy, hogy tudjuk, az csak pillanat: aki így fogja fel tevékenységét, egy távla-

is,
kot
nát,
éma
gár-
ma-
ójá-
az,
asz-
zűrő.
kí-
ezzel
a kemény logikával ellenkezik. Rákényszeríti az írót, hogy törvényei szerint láttasson, lásson.

HÉRA ZOLTÁN

HOCH ISTVÁN: L

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

1990 AUG 14

Összeállításunk rajzait Bálványos Huba készítette a Csepeli Fémmű dolgozóiról

csak a már kész leves
szük bele. Együtt főzni
a citromlével nem
mert összefut tőle a le

A gyümölcslevesek s
nek két módját ismerj

1. A megfőtt gyümöl
nyers liszttel elkevert
lel (vagy tejszínnel) ha
be.

2. A lisztet serpenyőbe vagy tepsibe téve, szárazon kissé megpirítjuk, annyira, hogy halvány rózsaszínű legyen és ne legyen nyers. Az így szárazon pirított lisztet tejföllel vagy tejszínnel elkeverjük, és ezzel sűrítjük a levest. A forró, frissen pirított lisztbe nem keverjük el mindjárt a tejfölt, hanem előbb egy kevés hideg vízzel keverjük símára a lisztet, és csak azután adjuk hozzá a tejfölt vagy a tejszínt. Ha viszont a pirított liszt már kihűlt, akkor előbb kevés meleg vízzel keverjük simára és csak utána adjuk hozzá a tejfölt, ezt is jól símára keverve benne. Mindkét esetben fon-

Sok asszony nem tudja, a múló évtizedekkel párhuzamosan szinte minden embernek romlik a szeme. Negyven felé közeledve mindenkinek érdemes elmenni szemorvosi vizsgálatra.

Szemüveggel nem korrigált rövidlátás, messzelátás (vagy a régen hordott, már alkalmatlan szemüveg) gyakran okoz fejfájást, szédülést, émelygést.

Fiatalok közül sokan hiúsági szempontok miatt idegenkednek a szemüvegtől. Pedig, ha szétnéznek az OFOTÉRT kirakataiban, láthatják, mostanában sokfajta, divatos, az arcot nem elcsúfító, hanem érdekessé tevő szemüvegkeretet is forgalomba hoznak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1971 MÁR. 9

1021 Bálványos Huba

Bálványos Huba illusztrációja Bartók Béla „Elmúlt időkből" című kórusművéhez

fehér — kék

4. Piros-fehér-kék, halszálkás mintázatú, [illegible] díszített, gallér nélküli

Gyógyítható?

Hibás társadalmi szemlélet, hogy az alkoholistán nem lehet segíteni. Az alkoholista *orvosi segítségre szorul*, és így ma már nem alkoholizmusról vagy iszákosságról beszélünk, hanem *alkoholbetegségről*.

Ahhoz, hogy valaki idült alkoholista legyen, nem elég az alkalom, a kétségbeesés, a szerelmi csalódás, hanem *egyéni diszpozíció*, speciális alkat is kell hozzá. Felmerül a kérdés, mit lehet mégis tenni, hogy az iszákosok ismét egészségesek legyenek, és visszatérjenek az egészségesek társadalmába.

Sajnos, az *értelemre való hivatkozással nem lehet harcolni a túlzott alkoholfogyasztás ellen.* A harc igazi fegyvere a nemes örömökre való nevelés volna, de a technika szédületes fejlődésével még nem tart lépést a kultúra fejlődése, sem az ember lelkiségének nemesedése és hozzáállása a szépülő és kiteljesülő világhoz.

Szesztilalom

A radikális megoldás hívei hajlamosak arra, hogy erőteljes intézkedésekkel vessenek véget egyszer s mindenkorra az alkoholizmusnak.

Szesztilalmat követelnek, amely Ame-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

1970 AUG 14

1021

Bálványos Auba

Orvosoljá
a vasutasok pa

Az Erőmű és Szolgáltató Üzemek igazgatójá

„A vasutasokat szigorú szabályok kötik" című cikkre az Erőmű és Szolgáltató Üzemek igazgatója a következő választ küldte:

„A vasútüzem ebédlőjében minden nap 11,30—14,00 óráig van ebédeltetési idő, mely időtartam alatt az üzem dolgozóinak megvan a lehetőségük a befizetett ebéd elfogyasztására. Üzemen kívül sem lehet probléma, mert nem egy dolgozó az Acélmű vagy a Csőgyár ebédlőjében étkezik aszerint, hogy munkaterületéhez melyik van közelebb.

A helyszínen intézkedtem, hogy az étkezési befizetési időt meghosszabbítsák, a jövőben minden héten hétfőn reggeltől szerda 12,00-ig lehet ebédjegyet előfizetni. Az előfordult problémák miatt sem a műhelybizottságot, sem az üzemvezetőséget nem keresték meg a dolgozók. Ezért intézkedés történt, hogy a vasútüzem ebédlőjében panaszkönyv legyen, mindennemű, ebédeltetéssel kapcsolatos panasz bejegyzésére.

A jármű forgalmi személyzetének ebédlőjében egy darab nagyméretű lengyel hűtőszekrény van beállítva. Való tény, hogy már több esetben meghibásodott, de az is igaz, hogy a szervíz véleménye szerint minden esetben a meghibásodást erőszakos, hozzá nem értő beavatkozás okozta. A hűtőszekrény megjavítása az üzem feladata, intézkedés történt javíttatása érdekében. Jelenleg a hűtőszekrény üzemel.

Az ebédlő ívóvíz problémájával kapcsolatban a biztonság érdekében a vasútüzem vezetőjét megbíztam, hogy kérje fel

SZEMÜVEGKERET – CSAK ÚJSÁGBAN?

Állandó szemüvegviselésre szorult fiam szemüvegei eddig is sok bosszúságot okoztak. Mivel a gyerek már 17 éves, és megint új szemüveg kell neki, szerettem volna valami jobb formájú, sötétbarna szemüvegkeretet, miután többször olvastam az újságból, hogy jó minőségű és nagy választékú SZTK-keretek vannak. Bízva reméltem, hogy én is kapok a megfelelő keretet. Sajnos nem így történt. Elküldtem a gyereket a kerületi OFOTÉRT-ba, fizesse be a pénzt a szemüvegre. Kérjen sötétbarna keretet. Egy világos színű keretet akartak neki adni, mondván, hogy SZTK-ra csak ilyen van. Úgy látszik, hogy csak az újságokban van bő választék az SZTK-keretből?

Kovács Balázs

1971. IV. 18. 16.15 D. Tv.

Tárlatról tárlatra.

- Budafokon a Hazafias Népfront klubjában rendezte meg kiállitását Bálványos Huba, Gazsó Rozália, Kiss Mihály, Komjáti Anna grafikus, és Malgocz István szobrász. E fiatalok müvein első pillantásra is szembetlő a társadalmi politikai érdeklődés. Véleményüket közvetlenül, szinte agitativ célzattal kivánják kifejteni, nyilvánvaló tehát, hogy nm sokat kezdhetnének az erősebb absztrakcióval, és hogy leginkább a figurális ábrázálolásmód segiti őket. Meg is maradnak tehát ennek körein belül, jobbára z uj realizmus stilusánál, noha eszközik eltérőek. Van ak a gunyoros karikirozó megoldás hive, van aki az emelkedetten lképes ség, vagy talán a szociografikusnak mondható termszet elvüségét. Igaz, nem tudják képeiket, szobraikat mindi kimenteni a publicisztika látványosan egyszerüsitő hatása ól, és gyakran csak a témára bizzák annak hitelesitését, amt esztétikai értéknek szoktunk mondani. Tisztázást kereső igyük, a kor nagy kérdéseire választ kuta-

Bálványos Huba

tó érdeklődésük azonban mindenképp megragadó. Igy csak örülhetünk annak, hogy a forradalom, a népért való áldozatos cselekvés igaza mellett tesznek hitet. Fiatalok lévén e cselekvés különféle változatai közül természetszerüleg a leginkább romantikusat választják ki, arra összpontositanak, de hevületük, elkötelezettségük, remélhetőleg ugyanilyen erős lesz akkor is, amikor élettapasztalatuk, világszemléletük, és látásuk skálája majd szélesebbre tárul.

Világosság

1021

Bálványos Huba

Ára; 5,— Ft

Index: 25871

SOMMAIRE

705 Après le Congrès

708 La théologie de l'église servante • *József Poór*
Une esquisse sur la théologie protestante hongroise d'aujourd' hui

Discussion

716 La reprise de l'« eschatologie de ce monde » *Zsolt Papp*
Comment Helmut Golwitzer veut-il émanciper la critique religieuse marxiste

Homme et univers

723 Une crise oecologique: sérieusement mais sans panique

724 *Lyn White:* Les racines historiques de la crise oecologique de notre temps

729 Une ambiance empoisonnée

731 Pacem in maribus

Forum

733 Hegel était-il croyant ou incrédule? *Pál Sándor*
La place de la religion dans la philosophie de Hegel

Voix humaine

743 *Anna Pardi:* Hymne dans le temps futur

De l'histoire des religions

744 Jésus Christ et les Esséniens

749 « De la paix sur la terre . . . » *Géza Komoróczy*
Une diction cérémonieux de l'Orient antique dans l'évangile de Luc

751 Les opinions sur notre revue de *Richárd Nagy* • *Imre Fényes* • *Pál Pándi*

Vie et moeurs

754 De la « reprise » de la responsabilité *Éva Ancsel*

Science et idéologie

758 La technologie de la liberté III. *Mihály Murányi*
La capacité de la décision et l'enrichissement de la personnalité

Miroir

765 « Inachevé » • *Iván Vitányi*
Les enseignements d'un film

Des livres

767 János Bitó—József Sinka—Gábor Szabó: Univers et science • *István Erdős*

Supplément

логического кризиса современ...

729 Отравленная среда

731 Пацем ин марибус

Форум

733 Гегель был ли верующим или неверующим? • *Пал Шандор*
Место религии в философии Гегеля

Слово человека

743 *Анна Парди:* Гимн в будущем времени

Из истории религий

744 Иисус Христос и эссенеи

749 «Мир на земле . . .» • *Геза Комороци*
Древне восточное церемониальное изречение в евангелии Луки

751 О журнале «Вилагошшаг» пишут *Рихард Надь, Имре Фэньеш, Пал Панди*

Жизнь и мораль

754 О «взятии обратно» ответственности *Эва Анчел*

Наука и мировоззрение

758 Технология свободы. III. • *Михай Мурани*
Способность решения и обогащение личности

Зеркало

765 «Незаконченно» • *Иван Витани*
Уроки одного фильма

О книгах

767 Янош Бито—Йожеф Шинка—Габор Сабо: Вселенная и наука — *Иштван Эрдеш*

Приложение

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 DEC -3
VILÁGOSSÁG
Budapest

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 NOV 29

1021

BÁLVÁNYOS HUBA: MUNKÁSOK

1970. november

Jugoszlá

Magyar párt- és állami vezetők táviratai

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, *Losonczi Pál*, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke *Fock Jenő*, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a következő táviratot küldte *Joszip Broz Titónak*, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnökének, a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége elnökének és *Mitja Ribicsicsnek*, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Szövetségi Végrehajtó Tanácsa elnökének:

Kedves Elvtársak!

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a magyar nép nevében üdvözleteinket és jókívánságainkat küldjük Önöknek, a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége elnökségének és választmányának, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kormányának és baráti népeinek Jugoszlávia nemzeti ünnepe alkalmából.

A magyar nép őszintén örül Jugoszlávia eddig elért eredményeinek. Kívánjuk, hogy a jugoszláv nép, pártja és kormánya vezetésével, további sikereket érjen el szocialista hazája építésében, a békéért és a biztonság megszilárdításáért folytatott harcában.

Meggyőződésünk, hogy a népeink, pártjaink és kormányaink közötti együttműködés országaink, az egyetemes béke, a nemzetközi

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

1970 NOV 27

1021

Bálványos Huba

Bálványos Huba rajza

s uton jut el a bécsi ural-
48-ban lázas ünnepélyes-
ré a sajtószabadságot:

kőpárnáiról
lt gondolat...

re szabadon vallja: „Sza-
n, irodalomban, szónoklat-
tett. Magyarok voltak Mar-
öztük Wesselényi, Kossuth,
i népek szabadításáért ül-
ületet a magyar névtől el-
(1848. V. 20.) 1849-ben a
nt képviselő és a kegyelmi
szavaz a trónfosztás mel-
lásán az Erdélyben harcoló
lel velük közös fedelet.
ve menekül Bajzával, Sza-

meg a családjához Pestre.
yékre költözik. Néhány ha-
barátai előtt, aztán elégeti.
g, így az elbukott szabad-

kezе
az égre... (*Előszó*, 1851)
(1854).
e látogat s 1855. november
el a halál.
aság kísérte a Kerepesi úti
tője örök életének, költé-

FEHÉR GÉZA

ben újabb és úja
téstartalmat kapn
dyról vallja Fé
hogy több mint
da bolyong az éle
jain, a csúcsaira
dott, mélységeib
alá, mégsem bír
teni, mivel határt
a világ.

Megállapítása Adyra is vonatkoztatható. A forradalmár költő és gondolkodó alkatának méretei, mindent átvilágító megérző képessége és Bartókkal mérhető zeneisége, ideáljainak fényereje a világirodalom legjobbjai mellett jelölik meg helyét. Magasra emeli a mércét *Móricz, Tersánszky, Tamási Áron, Fábri* és *Szabó Pál*, de mások esetében is. A teljesebb életutak ábrázolásával irodalmunk értékeinek egészére vonatkoztatja, hogy „az életet szolgálja."

Másként miképpen volna lehetséges, hogy Ady „órája" csak a történelemmel együtt érkezhetett el, és nem tudott, nem is akart kiszakadni a jelenből, „a mából", és hogy — idézve és nagy utat tett meg a történelem előtti korától napjainkig. A technikai-tudományos forradalom segítségével a „sejtek nyelvét" is kezdi érteni. Még előbb sokat megértett a társadalmi mozgás törvényszerűségeiből, szocializmust építő világunk léte és lehetősége mutatja. Egyéni és társadalmi méretekben járjuk az önmegvalósítás útját, a teljesebb élet igényével. Mind több adatot kapunk, és mind több összefüggésre derül világosság. Féja Géza esszéi az emberi világ legfontosabb kérdéseire akarnak válaszolni, olyan alkotók életműveinek méltatása által, akikhez nemcsak ő, hanem mi, olvasók is vonzódunk.

HAJTUN JÓZSEF

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

EGÉSZSÉGÜGYI
DOLGOZÓ

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba

(Bálványos Huba litográfiája)

ÉDEK EGÉSZSÉGE

(Részlet egy útirajzból)

ium, röntgen, műtő sziporkák. Kísérőmtől tudom, hogy z ellátás és bánásmód jó; yógyítani ugyanúgy tudnak, nint minden rutinhelyen, se obban, se rosszabbul. Az orosok kényelmesek, ha egy napon két új beteget kell kivizsgálniuk, már „agyon vannak halmozva". A folyosók iresek, két embernél többet nem láttam várakozni az ambulánsrendelő előtt sem.

A másik kórházba szinte véletlenül jutottam. A botanikus Linné nyomát kutattam a csodálatos Dalarna tartományban. Ezer tó, tízezer nyírfa és százezer fenyőfa közt megtaláltam, amit kerestem (Linné eljegyzésének helyét Svedenben), közben a Falun nevű bányavárosson átautózva pillantottam meg az óriási kórházkombinátot, és ezt a feliratot: Pszichiátriai Klinika. Amolyan pusztítást végzett Svédországban. Csak a második világháború tette igazán gazdaggá az országot, azóta leküzdötték a tbc népbetegséget: ha itt-ott felüti még fejét, kérlelhetetlenül lecsapnak rá.

A közhit és a statisztika szerint Svédország az alkoholizmus hazája. Ha ez igaz, ügyesen leplezik: három hét alatt összesen egy részeg embert láttam — azt is a nemzetközi vonaton, nem biztos, hogy svéd volt. Kocsma, ivó, bisztró nincs, nyilvános helyen szeszes italt nem árulnak, csak 2 százalékos alkoholtartalmú sört. Minden nagyobb városban van egyetlen kijelölt üzlet, amelyben palackozott szeszes italt kapni, hosszú sorbanállással, korlátozott mennyiségben. Ezt hazavihetik, vagy akár az úton, hazamenet, felhajthatják. Alkalmilag hozzájuthatnak csempészett szeszes italhoz is, de együttvéve sem olyan mennyiség ez, hogy az egész ország részeg lehessen tőle. Ezért azt hiszem, alkoholista hírüket a látványos huligánok terjesztik, akik egyre többen vannak, és egyre hosszabb hajtincseket ondolálnak a fejükre.

Ha a tisztaságot is az egészséghez számítjuk, Svédország a legegészségesebb ország a világon. Por nincs, az erdőket és országutakat tisztára mossa az eső, a házakat kívülről-belülről a jólét meg a szorgalom. Az emberek is makulátlanul tiszták, legalábbis kívülről; hogy belülről milyenek, ily rövid idő alatt nem állapíthattam meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bálványos Huba

Magyar Nemzet

1972 APR 30

1021

Üdvözöljük a szocialista brigádok tagjait, a munkaverseny élharcosait!

Bálványos Huba: Munkásarcok Csepelről

TUDOMÁNYOS FIGYELŐ

Milyen lesz az új nyelvészet?

Beszélgetés Tamás Lajos akadémikussal a hagyományos és a forradalmi módszerek szintéziséről

Gondolom: arra még aligha vállalkoztak, hogy szétosztogassák a tudomány és technika forradalmának csapatai között az új rendfokozatokat.

Itt vannak például a matematikusok. Ők nem kevés elégtétellel hangoztathatják: hajdanában a földtől elrugaszkodott, öncélú és érthetetlen problémákkal játszadozó különcnek tartották szinte mindannyiukat. Ma tudományos közszükségleti, majd hiánycikké váltak. Kutatói együttes úgyszólván elképzelhetetlen nélkülük. A matematika olyan tudománnyá nőtt, amely szinte valamennyi természettudomány segítője, olykor ihletője, sőt kifejezője is. Hohó! Tényleg „csak" a természettudományokat izgatták föl?

szerzés egyik eszköze. Ezért arra kérem a tudóst, *beszéljen az akadémiai műhely néhány nem hagyományos törekvéséről!* Figyelemre méltó készséggel vállalkozik erre.

Van-e jövője a komputerfordítónak?

— A természet és a technika tudósai tágítják az ismeretek világát, s ugyanakkor kicsinynyé varázsolják az ismert világdimenziót. A nyelvészek ennek az összetettségénél fogva zavarba ejtő világnak az otthonosabbá tételére törekednek. A nemzetközi érintkezésekben — politikai föltételeken túl — nem kis szerepet játszik a nyelvtudás.

Ilyen gyakorlati célok vezérlencvenöt szó köznyelvi. Minden egyes címszó mögött ott áll részletesen a teljes irodalom, az összes hivatkozás, előfordulási helyek megnevezése, az eddigi vélemények bírálata.

Tamás Lajos professzor a lakásán, a szekrényében őrzi a négy fiókot zsúfolásig megtömő cédularengeteget, a mű alapanyagát. Hány darab lehet összesen? Mind a két kezét fölemeli.

— Erre nem tudok válaszolni. Meg sem próbálom fölbecsülni. Magam is megrettennék az eredménytől.

— Miért? Akkor nem kezdene újat?

Jól mulat a kérdésen.

— *Már belefogtam. Nincsen időm a múltban gyönyörködni. A jövő foglalkoztat. Az mindig szebb.*

— Ez igaz. Engedjen meg egy komisz kérdést. Mit remél a jövőtől a hagyományos nyelvész?

Nem bosszantja a tapintatlanság.

— Mit remélek? Az okos, összerű szintézis lehetőségét.

Tudománypolitika és kutatásirányítás

Bízvást állíthatjuk, hogy az elmúlt két esztendő során — *a tudománypolitikai irányelvek nyilvánosságra hozatala óta* — tudományos életünk továbbfejlesztése érdekében sok minden történt. Elsősorban *megújult a tudományszervezési tevékenység*, s ha még vannak is e téren vitatható elképzelések, gyakorlatok, mégis egy körvonalazottabb, *határozottabb irány felé törekszik.* Ezt a törekvést példázza az az együttműködési megállapodás, amely *a Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság között jött létre*, s amelyet a napokban írtak alá. E megállapodásban a prímhangot *a tudománypolitika és a kutatásirányítás egybehangolása* viszi. Az együttműködési feltételeket, amelyek hosszabb-rövidebb időre szólnak, esetenértésben az OMFB-vel — úgy szervezi meg és működteti az érintett bizottságokat, hogy azok a két fél testületi szerveiként a közös problémák és témák megvitatására, az alap- és alkalmazott kutatások elvi irányítására megfelelőek legyenek. Lehetőséget, sőt segítséget biztosít közös rendezvények megtartására, az alapkutatások és a műszaki fejlesztés komplex problémáinak megvitatására.

Az Akadémia — főtitkára útján — elősegíti az alapkutatási tervek elkészítését: az Akadémia kutatóhelyei által tervbe vett kutatások tematikája megfelelő összhangban kell legyen az OMFB műszaki fejlesztésre vonatkozó távlati elképzeléseivel. Segítséget kell nyújtson ahhoz is, hogy — az alkalmasság figyelembevételével — *az Akadémia kutatóhelyei alapfeladatai körében*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 1
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1972 MÁR

1021
Bálványos Huba

Bálványos Huba: Mementó

TÁRSADALMI SZEMLE

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
ELMÉLETI ÉS POLITIKAI FOLYÓIRATA

3

XXVII. ÉVFOLYAM, 1972 MÁRCIUS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Bálványos Huba

1972. VII 1

1021

BÁLVÁNYOS HUBA: FORMAKÉSZÍTŐK

eresem, az jelenleg ten
ül van. Ellenben ő is re
emre állhat, lévén ő a h
Megkérdeztem, hogy az e
második helyettese-e. Erre
em tudott számot adni;
ágaim teljesítésére azo
int egy szolgáltatóválla
ék szolgáltatója — komo
etet tett.

Borongva a mulandóságon és
nagunkra maradásunk szomorú
örvényén: mégis, a jól végzett
unka nyugalmával tértem haza.
alighogy hazaértem, megszólalt
telefon. Ennek a telefoncsen-
ésnek előzményeit — mely válla-
at- és hatóságviszonylatban igen
ellemző — vigasztalásukra el kell
nondanom.

Amikor első alkalommal nem
apcsoltak be a monopolhelyzet-
en levő nagy kereskedelmi válla-
atunk igazgatójához; sem gyanút,
em sértődöttséget nem éreztem.
udtam én jól, hogy egyszerűen
sak a központon keresztül kérni
gy nagyon nagy igazgatót tulaj-
onképpen nevetséges. Az ilyes-
ivel a telefonáló elárulja, hogy
ég csak a közvetlen számát sem
meri az igazgatónak. Kívánsága
ehát — hogy a hagyományos te-
efonkapcsolás révén beszéljen az
letővel — inkább bizarrnak lát-
ik, mint megvalósíthatónak.
akmerőségemre szolgáljon ment

kerüezte. Ültem hát elgon-
dolkodva; mire következtessek a
négy szóból: „Sajnos nem tudom
adni." Tulajdonképpen biztató
afelett érzett sajnálkozása, hogy
nem tudja adni. Azzal nyugtat-
tam magam: vannak az életben
olyan szituációk, amikor nem
szokták közölni, miért nem veheti
fel pillanatnyilag a telefont az
igazgató. Ilyen helyzetbe a legna-
gyobb igazgató is kerülhet. Más-
nap tehát, telve optimizmussal,
ismét jelentkeztem. A válasz el-
csüggesztett: „Sajnos nem tudom
adni." Az ügy, melyről kis szinop-
szisomat gondosan elkészítettem,
eléggé sürgetett, ezért harmadnap
ismét telefonáltam, s mielőtt még
a hang (melyről egyre gyanúsab-
bá vált, hogy magnószalagról
hangzik fel) kis kattanással el-
hallgatott volna, kétségbeesésem-
ben közöltem foglalkozásomat.

Bár ne tettem volna!

A választ megérdemeltem: „Ké-
rem, nekem teljesen mindegy

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefón: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR HÍRLAP
1972 APR 2-

Bálványos Huba

dalmi struktúrájának megváltoztatása, a ...

1021

Bálványos Huba metszete

cializmus alapjainak megteremt
jövőt illetően pedig a szocializmus
felépítéséről beszélhetünk.

Nem kisebb jelentőségű a tulaj
szonyokban végbe ment változáso
vetkezményeként társadalmi rendü
bekövetkezett változás. Alkotmányu
dolgozó népünk harcát, elért vívmá
összegezve — kimondhatja, hogy
munk, a Magyar Népköztársaság sz
lista állam. Ez még nem a felépült
cializmus országa, de jellegében, a
lom osztálytartalmát, a tulajdonviszonyo-
kat tekintve, már szocialista. Ismerjük és
küzdünk azon visszás jelenségek ellen,
melyek a régi rend maradványaként lé-
teznek, amelyek időnként újratermelőd-
nek, s amelyeket, akár régi formájukban
akarnak „szóhoz jutni", akár új formák
közt igyekeznek polgárjogot nyerni, újra
és újra megfékezünk, visszaszorítunk, s
végső soron megszűntetünk. Történelmi-
leg nézve, népünk az elmúlt évtizedek-
ben nagy utat tett meg a társadalom át-

munk szocialista fejlő-
désének biztos kezű vezetésével. Persze
ez nem egyszerű, ellenkezőleg, bonyolult
folyamat. Amit már megoldottunk törté-
nelmünk leveszi napirendről, s az új, a
munkásosztály, a parasztság, a dolgozó
nép érdekeit szolgáló, megnövekedett
igények kerülnek előtérbe, s a párt hiva-
tása, hogy a dolgozó emberekkel össze-
forrva, vezetve és mozgósítva közös erő-
vel oldjuk meg ezeket. Ilyen igény és el-
várás, hogy váltsuk maradéktalanul
valóra X. kongresszusunkon meghirdetett

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR
HÍRLAP

1972 APR 16

Bálványos Huba

1021

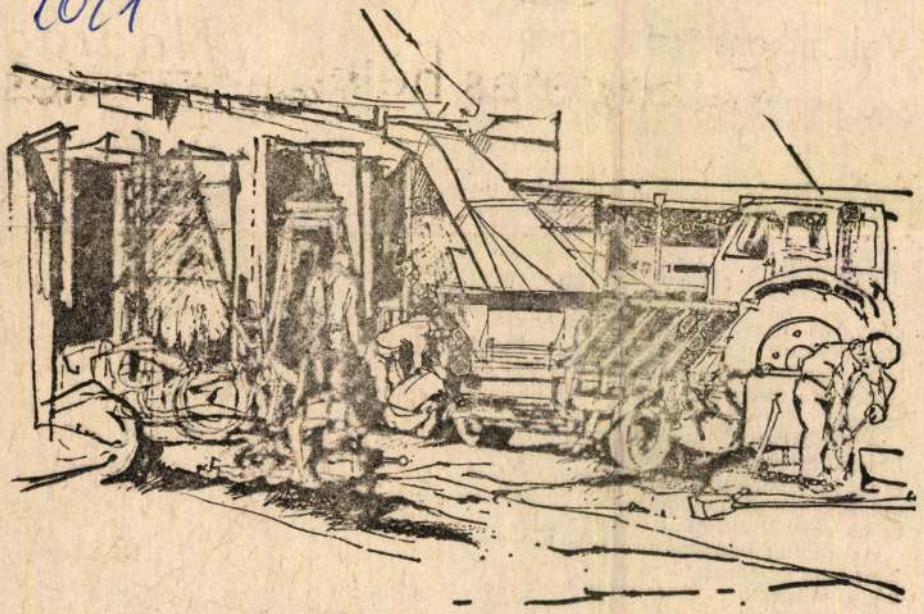

Bálványos Huba rajza

Valamikor réges-régen...

Az idő múlásával, a technika fejlődésével, különböző régi foglalkozások feleslegessé váltak, megszűntek. A lámpagyújtogatóra talán még emlékeznek az idősebb emberek, az üstfoltozóra pedig a fiatalabbak is. Azelőtt nem volt szokatlan látvány, és nem számított szégyennek a megdrótozott vizeskorsó, a megfoltozott lábas, fazék, amely még hosszú ideig becsületesen szolgálta a takarékos háziasszonyt.

A tintaárusok házról házra jártak, érkezésüket csengővel jelezték. Megtöltötték a kalamárisokat saját készítésű tintával, amelyet gubacsból, vízből, rézgálicból és borecetből állítottak elő.

Az angliai bányavárosokban hajnalonként nem az ébresztőóra szólt, hanem egy kopogtató ember ébresztette fel a munkába indulókat.

Árulták a vizet is, amelyet hordóban, lajtban szállítottak. A

Nadrágk

szabásának fa-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 MÁR 11
CSONGRÁD MEGYEI
HÍRLAP

1021

Bálványos Huba

Forradalomról — forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepségsorozata. A fővárosi Csók István Galéria helyiségeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, Berény Róbertet, Biró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A Kommunista Párt állt a proletariátus élén, amikor 1919. március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő leteperte és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az Őszirózsás Forradalomig, a Tanácsköztársaságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig arról tanúskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stíluságyzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

(—)

A társadalmi munka eredménye: 24 millió 729 ezer forint

Évről évre nagyobb összegű megyénkben a lakosság által végzett társadalmi munka értéke. A múlt évi munkáról egységes elvek alapján készült felmérés, elszámolás. A számbavételben különösen a tanácstagok, a népfrontbizottsági tagok, aktívák működtek közre. A megyei szintű összesítés most készült el, s a számok tanúsága szerint az elmúlt év kimagasló eredményt hozott: 1968-ban 24 millió 729 ezer forint értékű munkával járult hozzá a lakosság a városok és a községek szépítéséhez, csinosításához. Összehasonlításul említjük, hogy a megelőző évben 15,3 millió forint volt megyénkben a végzett társadalmi munka értéke.

Nem véletlen, hogy *Makó* 8 millió 583 ezer forint értékű társadalmi munkát tarthat számon, ugyanis e városunkban számtalan társadalmi munkaakciót kezdeményeztek. Ahogy előrehaladt a vízműhálózat építése, az utcák lakói kiásták az [illegible]azok lefektetédalmi munká-; idősebbek és z újvárosi tö-*szegedi járás*nővek építésésság — a 30 eredménye: 4 *akói járásban* kű társadalmi n a 16 közn elsősorban ényesek volidalmi munkaakciók. A lakói 3 milnkával szét. *Csongrá*os eredménynkának értés lakói utcáik ltetési mozgaakói bekapcsomi munka ér-

A versenyben Makó az első

Vásárhelyen már 1 millió 290 ezer forint értékű munkát tartottak számon; hogy mintegy 3 millió forintra becsülhető a vásárhelyiek társadalmi munkájának értéke — az év végi elszámoláskor, a felméréskor egyetlen fillért sem számoltak el. A tanácstagok, a népfrontbizottsági aktívák pedig itt is segítettek az eredmények összeírásában — hiába!

Vásárhelyen ugyanis nincs gazdája — legalábbis nem volt — a társadalmi munkaakcióknak. Máshol általában a tervcsoportok kapták feladatul a társadalmi munka nyilvántartását. Amikor az eredményeket összesíteni kellett, Vásárhelyen sem a tervcsoport, sem az építési osztály nem vallotta munkaköri kötelességének, feltehetően, mert nem is kapta feladatul... Az igazsághoz tartozik, hogy a vb-titkárságon megkísérelték az összesítés elkészítését, csakhogy a helyi pénzügyi osztály visszautasította (!) azzal: csak műszaki ember által készített összesítést fogad el!! Bármennyire is hihetetlen, e „gazdátlanság" miatt hivatalosan Hódmezővásárhelyen társadalmi munkát nem végzett a lakosság, mert a hivatalos számbavétel elmaradt, s ennek következtében a megyei összesítésben nem szerepel a vásárhelyi társadalmi munkások munkájának eredménye...

A meghirdetett községfejlesztési verseny feltételei figyelembevételével megállapították a városok és járások sorrendjét is. A versenyben a rangsort ugyanis három tényező dönti el: pontra számolják át a lakosság által végzett társadalmi munka értékét; ugyancsak pontot jelent az az összeg, amit a lakosság önként befizet (pél-

Bálványos Huba,

Ágotha Margit, Konstantin László, Pásztor Gábor, Raszler Károly és Rozanits Tibor grafikusok 5-5 művel szerepelnek a firenzei Palazzo Strozziban nyílt kiállításon

Hét magyar grafikusművész (Krónika)

Magyar Hírlap, 1968 december 1. 9. l

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos-H Rezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 OKT 31

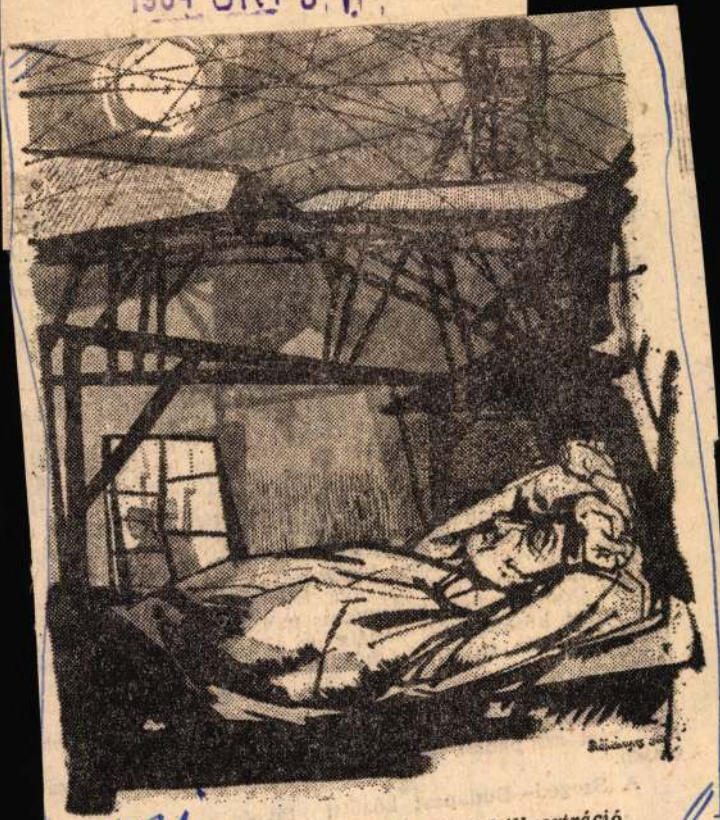

1021 Bálványos H. Rezső: Radnóti-illusztráció

hordozó

Játsz

Megjele
Alto
a cikk író
lyet még
mozibemutatása bizonyára érdeklődést vált ki mindaz
körében, akik figyelemmel kísérik a modern színpadi ir
dalom jelesebb alkotásait."

A fenti kijelentésben minden igaz, kivéve azt, hogy film alapjául szolgáló *Sartre*-drámát még nem játszott Magyarországon. Mert játszották! Méghozzá nem is valar régen. A kérdéses film repríze előtt alig pár hónappal *Szegedi Nemzeti Színház* egyáltalán nem ismeretlen szí padán.

Igaz, egy elfoglalt filmkritikustól nem várhatjuk hogy minden vidéki bemutatóról tudjon, de — úgy lá szik — a pesti színikritikusok többsége sem dicsekedh sokkal nagyobb szakmai tájékozottsággal. A Madách K maraszínházban most játszott *Hubay*-darab, a *Késdob lók* bírálóinak többsége ugyanis méltatlankodva teszi sz vá: miért késett ilyen sokáig ez a bemutató, miért ne láthattuk már ezt a drámát hamarabb is magyar szín padon?

Pedig hát láthattuk! És ezt is éppen a *Szegedi Nem zeti Színház Kamaraszínházának* ugyancsak senki elől e nem zárt színpadán. Nem is valami régen: a múlt éva elején.

A Szeged—Budapest közötti távolság 191 kilométer

(akácz)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1972 AUG 18

Bálványos Huba
1021

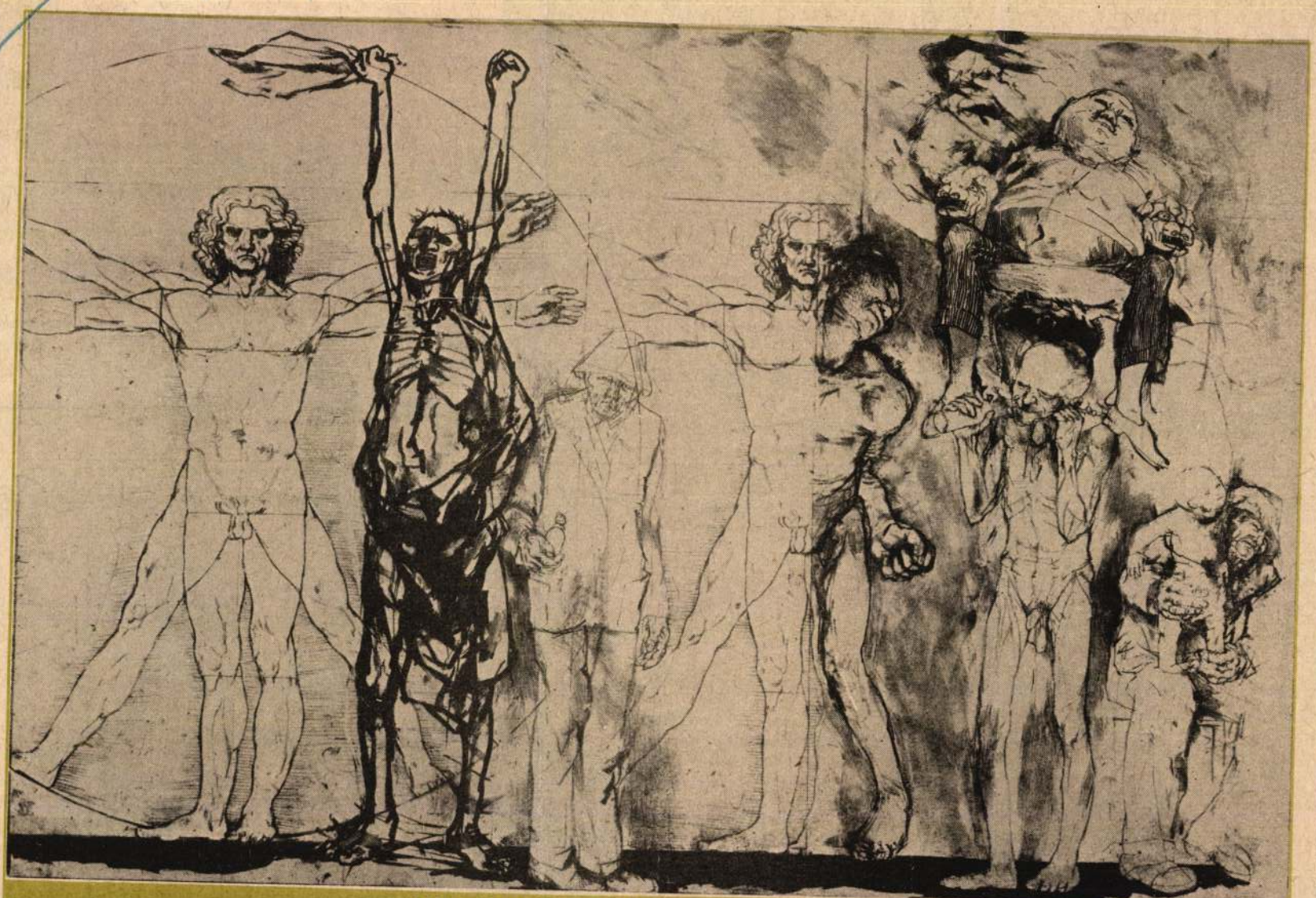

BÁLVÁNYOS HUBA: AZ EMBER MÉRETE

GULAY ISTVÁN

ERŰ KÖZLEKEDÉSHEZ HOZZÁ TARTOZIK AZ

TASBIZTOSÍTÁ

S BIZTOSÍTÁST A PÉNZTÁRAK
ZÁSI IRODÁK BIZTOSÍTÁSI
NNYEL, VAGY BÉLYEGGEL
TT MENETJEGGYEL
ALTATJÁK KI

UTASBIZTOSÍTÁS ÖNKÉNTES
UTASBIZTOSÍTÁS SZÜKSÉGES

LAMI

1021

Magyar Nemzet

A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás GRAFIKÁJA

A X. kiállítás a felszabadulás huszadik évfordulóját hivatott ünnepelni. A kiállított műtárgyak mennyisége, mint egy tömegfelvonulás érzékelteti az ünnepi hangulatot. A nagyon szép, apró érmektől a sok-sok négyzetméteres faldekorációkig a képzőművészet minden ága képviselt.

A grafika — most igazán grafika, mert túlnyomó többségében sokszorosító eljárással készült lapok — a kiállítás jó, kifejező, gondolatilag és művileg talán legtartalmasabb része. Már maga a százat megközelítő kiállító művész több lappal való szereplése biztató a mennyiségnek minőségi változását illetően, habár sok, már régebbről ismert művet láthatunk. Legjobb és legismertebb művészeink nem okoztak csalódást, a kevésbé ismertek itt-ott meglepetést. A művesség szeretete, az anyag faggatása — miből mi lesz —, a litográfia újjáéledése, a rézkarc sokféle módjának alkalmazása, s a monotípia és collage felhasználása — ami persze csak egyetlen lapot eredményez, tehát nem is számít a sokszorosító eljárások közé — arra vall, hogy a művészek a kifejezési eszközök gazdag változataiban válogatnak. Ennek csak örülni lehet, mert ha egy művész úgy találja, hogy újjlenyomata a lemezen szép tónust ád a lapon, hát legyen ujjlenyomat. Más kérdés, hogy mit óhajtanak kifejezni.

A több száz grafika együttese nyomasztó világot tolmácsol, de nem kritikai éllel, nem szatirikus, hanem halálos komolyan, halálos veszélytudattal: *»Mint aki a sínek közé esett és általérzi tűnő életét, mig zúgva kattog a forró kerék...«* (Kosztolányi Dezső). A kiállító művészek átlagéletkora 30 és 40 év között lehet, s ha zúgott is fejük felett a forró kerék, a háború csattogása, nem volt az utolsó húsz évben olyan és annyi jobb, emberibb élmény, ami rárakódott volna, eltemette volna? A robbanás, az omlás, a rettegés, vagy másrészről egy idillinek vélt gyermekkorba való visszavágyás a legjobb lapok alaphangja. A kitűnő *Kass* János gyönyörű, vérrózsás Auschwitz-lapjai mintha egy *»A«* síp lenne, s ezzel az alaphangot adná meg. Bánat, szorongás és az ebből fakadó dús deformáció jelenti itt a tartalom és forma egységére való törekvést. Az ösztönvilág alig ellenőrzött feltörése raffinált technikákba öltöztetve: ez az általános szándék. A fiatal *Bálványos* Hubától az érett *Würtz* Ádámig legjobb grafikusaink egyfajta stresskölteszetet művelnek. *Csohány* Kálmán szép lapjainak leglényegesebb mondanivalója az elvágyódás — de honnan és hová? A nagyon tehetséges *Czinke* Ferenc ipari tájai és *Csend* című bányászfejei olyan csendről adnak hírt, ami után már élet sincs.

A nyolcvanéves *Czóbel* Béla magafeledt gyönyörködése és gyönyörködtetése néhány szál kis virágban a grafikai kiállítás legüdítőbb pillanata. Felvetődhet a kérdés, hogy *feladata-e a képzőművészeti alkotásnak, hogy üdítsen?* Feltétlenül, mert az a szépség, ami felemel, megenyhít: elengedhetetlen része a művészetnek. De *kizárólag művészetről* van szó és nem az olcsó, vásári szépről. *Eigel* István bizonyára nagyon komolyan gondolta a szlöjd-jellegű Don Quijote-ját, de hogy mennyivel meggyőzőbb a búsképű lovag *papirkákból összeragasztva*, azt nem érteni pontosan. *Feledy* Gyulának mindig volt és van mondanivalója, de már ő is belemámorosodott a technika-trükkökbe és egyre fájdalmasabb konstatálni, hogy az eszköz céllá tolakodik munkáiban. *Gacs* Gábor sem veti meg a formálásbeli és eljárásbeli újításokat, de *valamit* újít *valamiért*. Dózsa feje az egész grafikai rész egyik legszebb darabja, hozzá az *Egyedül*, az *Öregek*, s még néhány szép karca, ha szonorus-szomorú is, nem kelt világvége hangulatot. *Gross* Arnold már többször méltatott álmodozása napmeleggel járja át a nézőt. *Gross-Bettelheim* »dologi« világában már szívesen látnánk az embert, aki mindazt alkotta. Hűvös mondanivalójának azonban megfelel a hűvös forma.

Hincz Gyula már elkényeztetett bennünket, de most nem egyszer meghökkent. *Kass* János érzékenységét, érzelmi telítettségét, sőt, ritka szenvedélyességét hibátlanul tolmácsolják fekete, és feketefehér, kevés vörössel színezett lapjai. Ezek a szép rajzok a kollektív gyász és felháborodás képviselői. A fiatal *Kádár* János Miklós szimpatikus elkötelezettséggel és kitűnő mesterségbeli felkészültséggel gazdagítja az új magyar grafikát. *Kondor* Béla divatos, fiatal művész, aki a legszorongásosabb zuhanó álmok megszólaltatója. Gondolati gazdagsága vitathatatlan, közlésmódja vitatható. Romantikus tanulmányai sok érdekes elemet tartalmaznak, de szegény Ikarusza még mindig nem tudott felemelkedni, pedig hogy a névsorban kissé előreszaladjunk, *Raszler* Károly megrendítő szépségű *Hódítás* (I. II.) című lapjain megmutatja, hogy ami nem sikerülhetett a mitológiainak, mert még nem ismerte a mai természettudományt, sikerült a XX. századinak, aki, azt lehet mondani, az egyszeregy egzaktságára épített. Egyébként Raszler minden lapja mintapéldája lehetne ennek a grafikai kiállításnak, mert a gondos rajz vagy karc nemhogy leplezése lenne egy sovány tartalomnak, hanem kibontja a gazdagot. Ha csak a *Haldokló* című, s a visszavonhatatlant szívszorítóan szuggeráló karcát, vagy az *Emlékezzünk* (I. II.) című két dermesztő témájú tusrajzát említem, világos, mit értünk a tartalom és a forma egységén, a formának a kifejezést szolgáló szerepén, a mondanivaló, az állásfoglalás, mondjuk ki: a világnézet fontosságán, a művészi alkotásban. Tudomásul veszi a művész az aktualitásokat és azokat alapul véve *előre figyel.*

Nagyon figyelemre méltó lapokkal szerepel *Konstantin* László, s bár a »stress-költészet« (tehát az egyéni és általánosítható sérelmek, sérülések, magány), dalnoka, ezt nagyon nívósan műveli. (Hogy a katalógusban miért nem találhatni még a nevét sem, arra legfeljebb a rendező, vagy a zsűrorok adhatnának választ. Egyébként a katalógus a valóságtól sokban eltér.) *Mazsaroff* Miklós tus és monotípia eljárással készült tájképei különös világ hírnökei. *Redő* Ferenc két kis tollrajzában humánus humort lelhetünk. *Reich* Károly Radnóti illusztrációiban a rajzi rész a gyengébb, de a szép szöveggel teleírt lappal együtt, amelyben érződik az »araszolt, sorra-sor«, a sötétség, a vágyódás a szögesdróton túli világokba. *Rozanits* Tibor kitalált valami szellemes linó- és rézkarctechnikát, amiben kicsit ellenőrizhetetlen látomások kapnak szót. *Somogyi Soma* László egyre szebb ívben fejlődik; *Confessiones* (I., II.) című lapjai szinte vádolnak a magányért, amibe beleszorult. Hogy a vád jogos-e, hogy magunkra vehetünk-e belőle bármit, azt nem tudni pontosan, de hogy szenved, ezt érett-szépen kifejezi.

Varga Nándor Lajos ecsetrajza amellett bizonyít, hogy területén nem csupán a rézkarc »nagy öreg«-e. *Váczi* András három szép kis lapja, egy nemesen érzelmes alkat tükre. *Würtz* Ádám azzal lep meg, hogy egy-egy rézkarcát valahogy pozitív és negatív egymásmellettiségben prezentálja. Minden lapján népmesei és népművészeti motívumokat (szarukarcolás, spanyolozás stb.) alkalmaz, mivel témáiban is ezekhez közelít, mint a *Busójárás, András napra, Ikon és tulipánosláda* stb. De a *Grafikus délutánja* című gátlástalan monológját kissé feszélyezve néztem, mint olyat, ami nem tartozik rám. Kitűnő művész, szellemes, érzelmes, jó fejű, jó kezű — de — s nem ő az egyetlen, akinél erre kell gondolni —, azok a gátak, amelyek egy szigorú kultúrpolitikában álltak a művészek elé, csaknem tíz éve elhárultak és úgyszólván parttalan művészi szabadságban dolgozhat az alkotó. Ám a partra szükség van, s az igazán nagy tengerek önmaguk is partot szabnak maguknak (dünák). A különösnek, az érdekesnek feltétlenül szerepe van a műalkotásban, de egyszerre már tudomásul kell venni, hogy önmagukban nem szolgálják a művészi minőséget, s hogy esztétikai kategóriának kevés. Nálunk rengeteg — és gyakran magas színvonalú — az illusztrációs tevékenység, hogy van az, hogy a vers-fegyelem nem tör be a grafikába, hogy a bármily parttalan érzelem vagy élmény egy tizenkét soros kötött formába, a szonettbe is belefér, sőt, kívánkozik. Ha megmaradunk a vershasonlatnál, azt kellene mondani, hogy sok itt a technika, kevés a ritmika, vagyis az a formába zárt lüktetés, ami a tartalomból eredő. Akiket fentebb örömmel emlegettem, valahol megközelítették ezt, és néhányan meg is valósították, amikor jeles tudással előadott egyéni élményt közérdekűvé tudtak emelni. Negatív példát is tudnánk persze eleget, de az eldologiasodás ellen szólunk, mikor a *mindnyájunk életét* kifejező és képviselő művészetet dicsérjük.

A felszabadulás huszadik évfordulójára állt össze ünneplésül a X. kiállítás. A grafikusok többsége vagy csak az elmúlt rosszra emlékezik és emlékeztet, vagy elvágyódik abból is, ami a rosszból jóra fordult, nem is figyelve az elmúlt nehéz, de eredményes húsz esztendő érdemeire. Néhány jelzés, áttételes utalás mindaz, ami az ünnepelhetőre emlékeztet. Ha ebben a — sok tévedéssel, hibával, zsákutcával, de mégis — megváltott hazában jobbra fordult és szebb lett az emberek élete, abban a művészeknek is részük van; de ha a művészek részben boldogtalanok, részben közönyösek lettek, abban is kereshetik önmaguk mértékét. A világban való helyük és szerepük kérdésében cserbenhagyta őket arányérzékük. Ha igaz, ami most nagyon gyakori tudat, hogy hivatottak a vezetésre érzékenységüknél fogva, talán váteszi jogon, vagy a valóság mélyebb ismeretén alapuló előbbrelátásuk következtében: hol van szerintük az az *előbbre*, amerre *vezetni kötelesek*, ha látják?

A kiállítás grafikai része, noha bizonyos vonatkozásaiban kiérlelt, sok nyitott kérdést hagy. A jó mesterségbeli felkészültség csak alapja a művészetnek, alépítmény, amire rá kell boltozni a mindnyájunkat érintő felépítményt, hogy a művészet rangjára érdemes legyen.

Oelmacher Anna

Gustav Klimtnek, az osztrák szecesszió egyik vezérének gyűjteményes kiállítására készül a híres londoni Marlborough Gallery. Klimt művei közül a bécsi Burgtheater, a volt osztrák—magyar monarchia területén levő egyéb színházak freskói, valamint a bécsi Tudományegyetem aulájának falfestményei a leghíresebbek. Ez utóbbiak a bemutatáskor hatalmas botrányt váltottak ki: a közvélemény kifogásolta erotikus szellemüket. Később az egyik freskó, a Filozófia, díjat nyert a párizsi világkiállításon. A művész azonban megelégelte a támadásokat, és később kizárólag portrékat és tájképeket festett.

◇

Párizsban a Hôtel de Ville 13-ban levő művésztelepen átadták rendeltetésének a Nemzetközi Művészeti Központ 133 műtermét. Az épületek alsó részében a szobrászok, a legfelsőn a zeneművészek kaptak alkotási lehetőséget, a többi emeleten a külföldi írók, festők, grafikusok bérelhetnek egy-egy stúdiót. A közös éttermek és társalgók alkalmat adnak arra, hogy a különböző művészetek művelői és a különböző népek művészei megismerjék egymás munkásságát, felfogását és eredményeit, s így a népek barátságának ügyét is előmozdítsák.

MAGYAR NEMZET
Kiadóhivatal: Budapest, V., Szabad sajtó útja 17. Telefon: 188-296, 188-307

Tőség!

ter Gedeon, *Németh* Amadé. (Utóbbi könyvet is írt Weberről. Ezt azért említem, mert a lexikon munkatársai saját írásaikat a legkínosabb pontossággal közlik.)

Teljesen egyetértek azzal a megállapítással, hogy elfogadhatatlan elv, hogy a balettnek nincs köze a muzsikához. Ezt a szerkesztők is érezhetik, mert a külföldön működő *Milloss* Aurél és Leonyid *Maszin* működését részletesen taglalják, noha itthon és külföldön óriási sikert elért balettművészeinket és koreográfusainkat elhallgatják.

A külföldi művészekkel kapcsolatban furcsa, hogy sok, még lemezről is alig ismert név említése mellett éppen a hazánkban nagy sikerrel vendégszereplő Nyikoláj *Anoszov* szovjet karmestert és Nikoláj *Gyaurov*, Anna Maria *Guglielmetti*, Jerome *Hines*, Nikola *Nikolov* világhírű énekeseket hagyják ki.

Halott művészeink közül *Fekete* Pál, *Érdy* Pál és dr. *Mindszenti* Ödön neve éppúgy lexikonba kívánkozik, mint nyugdíjban levő, azóta elhunyt érdemes művészünk, *Laczó* Istváné, akit szintúgy kihagytak. Más esetben már korábban elhunytakat élőknek tüntetnek fel, mint Márkus Dezsőék *Szoyer* Ily nevű 1944-ben elhalálozott leányát, vagy a néhány éve halott *Kondor* Lipót zongoraművészt. *Fricsay* Richárd katonakarmester szerintük mintegy 20 évvel tovább élt saját koránál, 1961-ben ugyanis Richárd nevű fia halt meg.

Komáromy Pálról megírják ugyan, hogy egy évig az Operaház igazgatója volt, de több mint harminc éven át tartó érdemes operaénekesi működését nem értékelik. *Márkus* László viszont hiába volt igazgatója és főrendezője Operaházunknak — nem található a neve, noha működése alatt mutatták be Issay Dobrowen vezényletével az Igor herceget és a Hovanscsinát, mely utóbbi Muszorgszkij-remekmű sem szerepel az első két kötetben. Dobrowen Bohémélet-felújításának Mimije, *Dobay* Lívia sem szerepel a lexikonban, aki tett annyit a hazai operakultúráért, mint például *Diósy* Edit, a maga idejében kis szerepeket megszólaltató és a lexikonban szereplő múltbeli énekesnő. Nagy az összevisszaság és nagyon messzire mennék, ha bizonyos közlések és elhallgatások mögött világszemléletet szimatolnék. Remélem, valóban »csak« elvtelenség és pongyolaság szülte a hibákat.

Galsay Ervin,
a M. Áll. Operaház művésze

tisztítás
lőségi önkény?

Egyik érdekelt lakó felkereste szerkesztőségünket és közölte, hogy a HIG válaszát nem vehetik tudomásul. A kazánok cseréjére és a csövek kicserélésére másfél millió forintot költöttek. A beépített csövek azonban rossz minőségűnek, használhatatlannak bizonyultak, mert már az első nyomáspróbánál kilyukadt néhány cső és a víz elöntötte a lakásokat. A radiátorok ma is majdnem valamennyi lakásban csorognak, az átázás ellen a lakók leukoplaszttal és edényekkel védekeznek.

A »felújítás« ellen a lakók első perctől kezdve tiltakoztak, mert egy kifogástalanul működő kazánt, amely a lakásokat megfelelő hőfokra fűtötte, szereltek le »levegőtisztítás« címén (és vittek néhány száz méterrel odább egy Rákóczi úti házba). Nem fogadják el a »felújítást«, annál kevésbé, mert e címen a HKI közel 40 százalékkal magasabb fűtési költségelőirányzatot készített és fizettet be a lakókkal: az eddigi 9 forintos köbméterenkénti költség helyett 15 forintot vetettek ki.

A Madách tér 7. számú ház felháborodott lakói nagy aggodalommal néznek a fűtési idény elébe és azt szeretnék tudni: mit szól ehhez a KNEB és a felettes szervek?

Sz. J.

Kőrösfői Krisch Aladár sírjáról

A Tisztelt Szerkesztőség rovatában megjelent »Kőrösfői Krisch Aladár sírjáról« című olvasólevéllel kapcsolatban közöljük, hogy a Fővárosi Tanács VB Közmű- és Szolgáltatási Igazgatóságát kértük fel, tegye meg a szükséges intézkedést Kőrösfői Krisch Aladár festő- és grafikusművész sírjának épségben tartására és gondozására.

**Takács Imréné,
a budapesti fővárosi tanács
népművelési osztályának
csoportvezetője**

Ne induljanak el a buszok nyitott ajtóval!

Könnyen végzetessé válhatott volna az a baleset, amely október 7-én fél kettőkor történt a 12-es autóbusz Rákóczi úti megállójában. A kalauznő elcsengette a kocsit, a vezető indított, és abban a pillanatban velőtrázó kiáltás harsant. Egy asszony ugyanis fel akart még szállni, de a csukódó ajtó visszalökte, a földre esett, kis híja, hogy a mozgó kocsi kerekei alá nem került. A kalauznő csengetés közben mondta ugyan a szokott szöveget, hogy »vigyázat a lépcsőn«, ám ezt a Körút zajában lent az utcán nemigen hallani, ellenben, ha a kocsi áll és az ajtó nyitva van, természetes, hogy az utas fel akar szállni. A menetközben csukódó ajtó pedig már nem egy balesetet okozott.

Az említett esetre visszatérve: mire az autóbusz megállt, már egy ellenőr is előkerült, és igen leleményes módon nyomban vizsgálni kezdte, mi történt. Ezalatt a kocsi természetesen állt. A kalauznő rendkívül haragudott a »fegyelmezetlen« utasra, akinek a »hibájából« ő ilyen kellemetlen helyzetbe került. Amikor a szemére vetették, hogy miért indított, hiszen még többen felférték volna, kijelentette, hogy nincs idejük megvárni, amíg mindenki felszáll. Arra az ellenvetésre, hogy a nyitott ajtóval történő indulás, az esetleges baleset még több időt vesz el, csak legyintett. Az adott esetben tíz perc múlva felszólt az ellenőr a buszban várakozó utasoknak, hogy inkább szálljanak át másik 12-esre, mert ezt a kocsit még nem engedi indulni. Ezt nagyon bölcs intézkedésnek tartottam, mert a felzaklatott sofőr nyilván nem tudott volna teljes odaadással vezetni.

Jó lenne, ha az autóbuszok személyzete végre belátná: a balesetmentes, gyors közlekedés egyik fontos feltétele az, hogy a kocsik csakis becsukott ajtóval induljanak ki a megállóból.

Szemtanú

Születésnapi felköszöntő az üdülőben

Meg kell köszönnöm a magam és bizonyára igen sok üdülőtársam nevében azt a kedves, figyelmes gesztust, amit sok egyébbel együtt a beutaltakkal szemben tanúsított a hajdúszoboszlói Béke-üdülő vezetősége.

Azt hiszem, az adminisztráció a beutaltak személyi adatainak ellenőrzésekor feljegyzi, nem esik-e név- vagy születésnapja arra az időre, amikor az üdülőben van. Az én születésnapomon a legnagyobb és legkellemesebb meglepetésemre felköszöntöttek, megismételve az üdülőssel kapcsolatos jókívánságaikat is. Ez már nem »hivatal«, ez nincs sem a beutalóban, sem az általam befizetett összegben.

Szeretném megköszönni ezt a Béke-üdülő minden dolgozójának és az üdülő vezetőjének.

**Rigler Jenőné,
Bp., VIII., Bezerédi u. 13.**

Divatújd

Az új őszi-téli divatot sok-sok apró ötlet is újszerűvé teszi. Bemutatunk néhány újdonságot, tessék nézni a rajzok sorrendjében.

AZ ÖV

mindig finom dísze a ruhának. Kedves ötlet a kis *pénztárcával* »egybeépített« *barna bőröv:* bananzöld szövetruhán szerepel. Piros sportkosztüm saját anyagából ké-

szült övét, *kétsorosan, aranylánc fogja össze.* Újból divatos a ruha oldalvarrásából kiinduló, *elöl megkötött rollniöv.*

ÉRDEKES

ötletet mutat a következő rajz is: világoskék bársonyruha *zsebét fehér teklagyönggyel hímezték körül,* s a zsebre még *gyöngyklipszet is tűztek.* (A kitűző a zseben — a legújabb elhelyezése a divatékszernek). *Gyöngy kézelőgomb* díszíti a szürke klokékosztümnek, az új divat szerint, csuklóig érő hosszú ujját.

Az idén rendkívül divatos *szőrmediszítés* egyik legötletesebb megoldása a

VENDÉGGALLÉR.

A középső rajz mutatja az új vonalú, *legombolható nutriagallért,* amely a gesztenyeszínű buklékabáton kívül *ruhára* és *télikosztümre* is vi-

KERESZTREJT

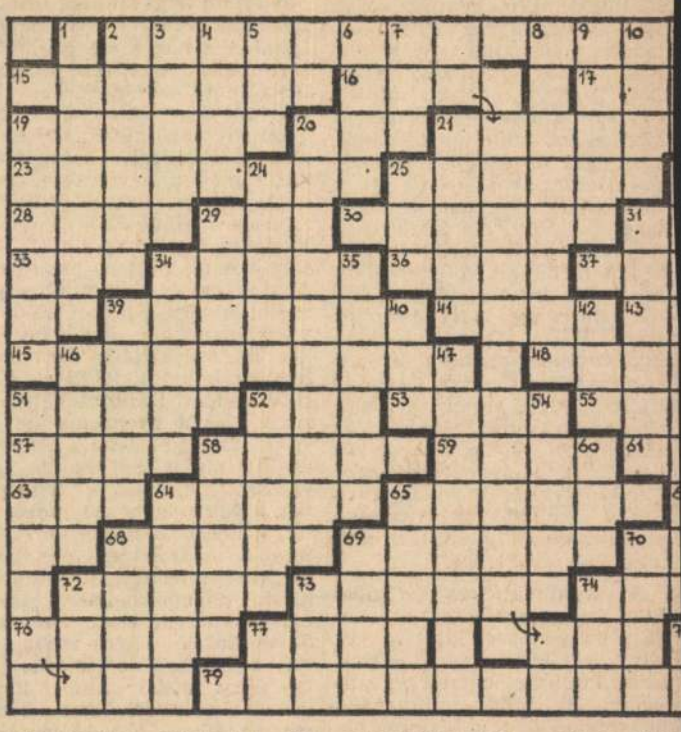

VÍZSZINTES: (Kétbetűsek: ÚR, GT, HE, AM.) — **2. Arkhimédész műve, amelyben egyik legáltalánosabban ismert felfedezésének törvényét írja le. — 12. Arkhimédész geometriai tanulmánya. —** 15. Hadak. **16. Arkhimédész első írásos műve.** 17. Nem tagad. 18. Riadó. 19. Szubjektív. 20. FKA. 21. Idegen női név. 22. Balatonfüredhez csatolt község. **23. és 25. Arkhimédész találmánya. —** 26. Növelős gabonanövény. 28. »Ó.« 29. Futballesemény. 30. A zenetörténet halhatatlanja. 31. Bog. 32. Érzésben van. 33. Ilonka. 34. Dicsérni, németül. 36. Növelővel: kisebb sziget Timor keleti csúcsánál. 37. Egy fontos táplálóknövény helytelenül elterjedt elnevezése. 38. Stroncium és einsteinium. 39. Elpusztul (az állat). 41. Hivatalos irat. 43. Torbággyal összeolvadt község. 44. ...-Jones: angol festő a múlt században. **45. és 48. Arkhimédész geometriai könyve. —** 51. Vékony fémlemez. 52. Idegen ábécérészlet. 53. Futballista biztatása. 58. Alkotó, teremtő (latin). 57. Non ...: nincs szaga (a pénznek). 58. A futball-labda része. 59. Francia nagyváros. 61. Nem azzal. 62. A budapesti kéregvasút nevének rövidítése. 63. Mélyített zenei hang (idegenesen). 64. Rokonai. 65. Fiatal. 66. Skálahangok. 67. Történet. 68. ...földi: budai pályaudvar. 69. Női név. **70. Az egyik legjelentősebb találmány, amelynek megszerkesztését szintén Arkhimédésznek tulajdonítják. —** 72. A fűtés célja. 73. Szovjet város (ahogy pl. német térképen írják.) 74. Angol sör. 75. Kitárni. 76. A hosszabbik utat választja. 77. Árusít. 78. A muzsikáló. **79. A zseniálisan sokoldalú Arkhimédész gyakorlatiasságának is bizonyítéka ez a kb. 40 találmány.**

FÜGGŐLEGES: (Kétbetűsek: ZK, EI, ÖL, EE, LK, AG.) — 1. Hevít. 2. Értéke (nemes féme). 3. A Mecsek legmagasabb csúcsa. 4. Nemde? 5. Hat, olaszul. 6. Tölgyek, angolul (OAKS). 7. Társa, rövidítése. 8. Verdi műve. 9. Fürdőhely a Genfi-tó partján; a francia—algériai tárgyalások színhelye volt. 10. Cserepes karszt. 11. RLE. 12. Megszégyenítő. 13. Fattyúhajtás. 14. Kis csapategység. 18. Kellemes illat. 19. Névelővel ritka női név. 20. Igekötő. 21. Kőrösi ... Sándor. 22. Svájci klimatikus üdülőhely. 24. Verne hódító regényhőse. 25. A 42-es sor fordítottja. 26. A tarkítása. 27. Hírt küldő. 29. Vadon termő táplálék. 31. Egyes vidékeken ismert leves. 32. Azonosak. 34. Árhatár. 35. ... krokodilus. 38. Alaposan lemos. 39. Gabonanövény. 40. Folyamodik. 42. A törzsskála befejező hangjai. 44. Kórházban fekszik. 46. Mondabeli agyagember. 47. Zenei műszó (grave). 49. »Így nevezi« a kutyus az ő kedves szállásadóját. 50. Leüti. 51. **Arkhimédész nagy jelentőségű találmánya. —** 52. A 15-ös sor egyesszámban. 54. Női becenév. 56.

Bálványosi Huba

„Sámli"
(repro)

Kunák Emese: A megújuló Miskolci ...
Művészet, 1981. április – 58. lap.

Bálványos Huba

A művész részt vett a
Miskolci Téli Tárlaton.

Krumák Emese: A megújuló Miskolci...
Művészet, 1981. április – 18. lap.

BÁLVÁNYOS HUBA

Bálványos Huba három müvel szerepelt a Milanoban rendezett magyar kiállitáson.

Katalogus:
Arte ungherese contemporanea,
Milano, Palazzo Reale,
Dicembre 1979 - gennaio 1980.
Grafika 8-10.sz. 1 kép.
Firenze, é.n. sztl. old. képekkel.

- Bálványos Huba grafikusművész, a Képgrafikai Szakosztály titkára.

Bálványos Huba, grafikusművész

- A művészek javarésze, aki művészetből akarmegélni, az hozzászokott a korábbi jobb gazdasági viszonyok adta helyzetéhez, hogy tényleg csak eladta a képet és többé nem volt neki vele gondja. És ebből a jó helyzetből senki nem enged szivesen. És ma meg, amióta a Képcsarnok egyre többet hangoztatja a felgyült raktárkészletének tetemestehertételét, és természetesen ezt nem akarjatovább gyüjteni, azóta egyre rosszabb azoknak a helyzete, akik még mindig csökönyösen ahhoz ragaszkodnak, hogy a művészetükből éljenek meg. Ami egyébként jogos nézőpontból tekintve, de abban a helyzetben, ami ma igy kialakult, megkérdőjelezödik. Persze ehhez akkor már hadd tegyem azt is hozzá, hogy amennyiben stagnálóra fordult az ország lakósságának az életszinvonala, irreális volna azt várni művészek től például, hogy mindez az ő szinvonalukban, életszinvonalukban ne mutatkozzék. Az utóbbi időben inspirálják

1980. júl. 11. Kossuth 21.30 / Vég.
Ami a számok mögött van –
Szerelet raktáron II. rész

legfeljebb a művészeket, elmondják, hogy mik azok a futó témák, amik keresettek a boltjaikban, és hát inkább ugy sugnak,amüvészt,kérik,hogy ilyet csináljon. Garanciát arra, hogy ők ezt megveszik, hogy egyáltalán nagyobb példányszámban megrendelik, nem adhatnak.Ezek a sugott témák olyanok, amik ugy idegenforgalmi szezonban várhatóan mennek inkább, Lánchid, Országház, stb., ugynevezett üzletszerzők, hagyományosabb elnevezéssel ügynökök járják az országot, kocsirakomány képekkel, és próbálják boldognak, boldogtalannak eladni . Elég siralmas, amivel időnként találkozunk, hogy agyondicsérnek bármi képet,amit éppen kiraknak, minimum Munkácsy-dijassá avanzsál a készitője, ha nem Kossuth-dijassá, létezik egy Képcsarnok mellett, a Képcsarnoktól függetlenül müködő, Grafikus Alkotó Közösség, a Munkácsy Alkotó Közösség, aminek saját ügynökei vannak, akik csak grafikával foglalkoznak, és szinte hires,Képcsarnok nézőpontjából hirhedett az, hogy mindent eladnak. Mindent! Bármit, amit a tag grafikusok lenyomtatnak száz példányban, ők mindent eltudnak adni. A most ez azért megdöbbentő, mert haösszevetjük a képcsarnoki forgalmazás eredményességével, akkor szinte az embernek az az érzése, hogy létezik egy másik Magyarország, ahol a Munkácsy-Alkotó Közösség értékesit, és egy egyik, amelyikben a Képcsarnok.

Kör és egyenes

Beszélgetés Bálványos Hubával

– Grafikusművész, pedagógus és a művészeti életben szervezői feladatokkal elfoglalt, közéletileg elkötelezett ember vagy. Nem hiszem, hogy többrétű tevékenységedet egyetlen mérce osztásai mellett föl lehetne mérni. Művészként, mondhatnám, kör alakú pályán tart a figurális ábrázolás bizonyos érzelmi töltése, ugyanakkor képzeletben egyenessel kötném össze a formai tisztuláshoz, a világosabb tagolódáshoz vezető állomásaidat. Közben alighanem zegzugos utat jártál be a mindannyiunknak ismerős terepen. Feltételezem azonban, hogy a döntő fordulatok eszmei síkon, a fejlődésedben és a magatartásodban egyaránt érintettek.

– Amit állandó valaminek látsz bennem, az '63 táján kezdett kialakulni, amikor a Képzőművészeti Főiskolán tanárként – a hallgatókon keresztül –, de a magam munkáján keresztül is olyasmivel támadt kapcsolatom, amivel addig sem szellemileg, sem gyakorlatilag nem volt. Ez – jobb szó híján – a közélet. Más szóval, amikor a magam személyes problémájává vált, majdhogynem a magánéletem vetületében is mutatkozni kezdett mindaz, ami körülvett. Attól kezdve valóban állandó vonulat van abban, amit csinálok. Persze ennek az izgalma csak a változóban érhető tetten. Nemcsak magánemberként érzek lelkesedést meg hangolódom le különféle dolgok miatt, hanem sokak helyében és olyanok nevében is, akik még a fölháborodást, de az örömöt sem élik ki igazán, mert elfojtják, mert félnek, mert be vannak zárva a napi nyolcórás munkaidejükbe. De ebből csak az a lényeges, hogy ha énnekem egy műtermi munkába zárt világom volna csak, akkor, azt hiszem, nem volnék az, aki vagyok.

– '56 és '62 között, mint főiskolai hallgató, még csak a tanulmányaiddal törődtél?

– Nem, csak akkor a két dolog még nem volt egy. Rengeteg tanulmányt készítettem, és ettől függetlenül folyt a szellemi töltekezésem. Ahogy egyre tágabb horizontra nyílt a szemem, egyre szűkebb lett a tanulmányok világa. Biztosan ezzel függ össze, hogy aztán, a főiskola elvégzése után énnekem kész csoda volt nem modellt rajzolni, hanem a belső elképzelésemet megvalósítani a litográfiai kövön. Végre abból táplálkozhattam, ami bennem felgyülemlett. Persze előzmények nélkül ez nem ment volna. Harmadéves voltam, amikor Pap Gyulánál egy szangvinikus természetű, könnyebben megérthető lelki alkatú modellről sikerült olyan portrét készítenem, ami már több volt mint tanulmány: akkor fedeztem föl, hogy művészként is lehet kezdeni valamit azokkal az eszközökkel, amiket izzadásig használtam. Aztán a negyedik és az ötödik év között Salgótarjánban voltunk nyári művésztelepen, és Raszler Karcsi elvitt ott minket gyárba. Egészen más volt, mint amilyennek mondták. Nem tudom, miért, kezdtem nagyon vonzódni hozzá, és csináltam ott egypár olyan rajzot, amiből mintegy fölismertem ezt a vonzódásomat. A magam keze által készült munkában kellett nekem magamnak fölfedeznem, hogy mibe is vágtam a fejszémet.

Először villanásszerű felismerés, robbanásszerű öröm volt számomra, hogy rajzzal el tudok mondani olyasmit, ami az emlékezetemben van, a fejemben van. Az öröm forrása azonban tudatossággá lett, és időnként direkt formában, egy-két mondatos fogalmi megfogalmazásokban csapódott ki. Akkor ezeket visszafordítottam vizuális képekké és úgy próbáltam megrajzolni, vagyis illusztratív módon, miközben már menthetetlenül tudtam, hogy mindezt egy mondattal is elmondhattam volna. Ez az, amit ebben a szakmában gyerekcipőnek hívhatnék: miközben az ember azt hiszi, hogy él, aközben újra meg újra falnak megy az egymondatos, fogalmi formájú megítéléseivel. Előbb ezt is föl kellett ismernem, hogy aztán szembeszállhassak vele.

Mindezt árnyalta szellemi horizontom sajátos színeződése, ami annak köszönhető, hogy Ék Sándor mesterem volt. Az ő egyértelműen elkötelezett, hittel teli baloldalisága vonzó volt számomra, s mint ilyen: előkép is. Így, talán őmiatta, egyre inkább kénytelen voltam magam utánanézni annak, hogy mi lesz hát a különbség az én világlátásom meg a mindennap olvasható vezércikkekben megfogalmazódó világlátás között. Magánüggyé, személyes feladattá vált, hogy megnézzem, mi is tulajdonképpen a marxizmus. Az elmélettel szemben gyakorlatnak is nevezhető világ az élményeim szintere és forrása, ugyanakkor az élményeim értelmezése mint tudati tevékenység zajlik a fejemben spontánul, zajlik egyre tudatosabban: észreveszem, hogy a marxizmus dialektikus megközelítései meg az én dialektikus megközelítésem szinkronban vannak, észreveszem, hogy bizonyos

mely szerint a tanácsi vezetőkön kívül senki nem ellenezte Vigh Tamás *Életfáját*. Fel kellene állítani ezt a szobrot végre, akkor talán kimenne a tüske Tamás lelkéből. Éreztem az egész generációmra – Szabó Pistára, Kiss Istvánra – kiterjedő személyeskedést.

– *És mit gondol, miért van ez? Hiszen egy időszakban, a hatvanas évek elején ezt a szobrászatot igényelték. Megváltozott az ízlés, változtak a kultúrpolitika követelményei, más lett az esztétikai mérce?*

– Ez is, az is. Munkánk kezdetén legjobban képviseltük azt, amit a közösség elvárt tőlünk. Funkciókhoz jutottunk. Nyilván a kritikusok azt hitték, mi a helyünket senkinek át nem adjuk. Így kezdődött a hitelrontás. Másoknak is kiállításokhoz, élettérhez kell jutniok, ez természetes dolog. Mindenkinek joga van élni és dolgozni egy bizonyos színvonal fölött a szakmában. De nem hiszem, hogy csak emberek megsemmisítésével lehet továbblépni. Vitatkozzunk! Csináljuk ezt is, csináljuk azt is, különben nincs fejlődés. Minél több színű a magyar művészet, annál jobb. Tudom, harc nélkül ez nem megy. Vannak pozíciók, amiért meg kell verekedni, de szeretném, ha tisztességes eszközökkel mennének a dolgok.

Azt kérdezte, mi a véleményem köztéri szobrászatunkról. Nekem pozitív véleményem van róla. Még a túlnyomó többségükben sematikus dolgok ellenére is, mert ahogy egy embernek nem, úgy egy korszaknak sem lehet minden produktuma kiváló. Olyan ideális állapot sohasem lesz, amelyben csak remekművek születnek. A harminc év termését bemutató jubileumi kiállítás igazolta művészetünket ország-világ előtt. Ezt a tárlatot a pártközpont kulturális osztálya is pozitívan értékelte.

A magyar szobrászoknak tehát nincs mit szégyellniük. Ez persze nem jelenti azt, hogy ezeknél az eredményeknél meg kell állni. Keresni kell az utat. Én a magam részéről szintén keresem, és úgy látom, komoly erőfeszítések folynak, hogy modern, szép és nagyszerű művek szülessenek. Végeredményben az állam tart el, és bármelyik országot nézem, akár Amerikát: a köztérre kerülő úgynevezett politikai emlékműveknél – a Kennedy-emlékműnél – konzekvensen ragaszkodnak a mindenki számára érthető, realista igényű dolgokhoz.

Az, hogy egyének vagy csoportok avantgarde-szemléletűek és újat csinálnak, az nagyon jó dolog. Telitalálatnak tartom például Segesdi György tiszai emlékművét. De ha én Zichy Mihályról csinálok portrét, annak hasonlítania kell, ott nem lehet viccelni. Ott egyértelmű, megbízható, magas szintű szakmai követelményeknek megfelelően kell dolgozni.

A portrékészítésről el kell mondanom egy történetet. Ült nekem Barcsay még főiskolás koromban. A kész mű nagyon tetszett neki. Később elmentem Borsos egyik kiállítására, és ott láttam egy bazaltból készült Barcsay-t, ami úgy össze volt fogva, és százszor jobb volt, mint az enyém. Megértettem, hogy a művészet nemcsak a mintázás művészete, hanem sűríteni, összegezni kell, enélkül az egész sematikus. De azt is megértettem, hogy ha csak formai oldalról közelítek meg valamit, és nem sugározza azt a tartalmat, amiért létrejött, az lehet blikkfangos, szokványos vagy avantgarde – csak üres és sematikus marad.

– *Az ön generációja az ötvenes évek végén indult és a hatvanas évek elején érett művésszé. Szeretném megkérdezni, mit ért ön a művészet elkötelezettségén?*

– Egyszerre egyszerű és bonyolult a kérdés. Én ehhez a néphez tartozom, politikailag, szakmailag ettől kaptam mindent. Ne vegye frázisnak, tényleg így érzem. Munkáimmal szeretném meghálálni azt, hogy most nem istállóablakot csinálok. Szeretném viszonozni azt a bizalmat, hogy kiemeltek, neveltek, tanítottak.

– *De mégis úgy érzi, mellőzik a generációját. Vajon nem azért teszik-e, mert már kiszolgált egy letűnt szemléletet? Egy kicsit akadémikus, kicsit dogmatikus, még az ötvenes években gyökerező művészetszemléletet. Elvártak máguktól valamit, maguk azt megcsinálták, de most mások az elvárások.*

– Nézze, van benne valami...

– *És mivel ez tovább nem kell...*

– Kinek nem kell?

– *Mondjuk, a művészetirányításnak.*

– Ha nem kellene, nem adnának munkát. A művészetirányítás Janus-arcú dolog. Mást mond nekem, és mást mond magának. Megbízásokat adnak nekünk, amit konkrétan meg kell oldanunk. Nem

Kalló Viktor: Összefogás, makett, krómacél, 50 cm, 1977 (fotók Somfai)

vagyunk önállóak, állami megbízásokon dolgozunk, állami igényeknek megfelelően. Mi érezzük, hogy többet kell tennünk, mint amit elvárnak tőlünk.

– *Én éppen itt látom a bökkenőt. Az ötvenes években mindent elhittünk, aztán jött 1956, majd a XX. pártkongresszus, és akkor már azon is elkezdtünk gondolkozni, hogy vajon minden kijelentés elfogadható-e kritikátlanul. Mi szerint alkotnak tehát? Mi az, ami munkára ösztönöz?*

– Egyrészt már beszélgettünk az elkötelezettségről, másrészt mindenkit ösztönöz a maga tisztessége. Olyan ember nincs, aki nem tudja, miért él. És a művésznek különösen tudnia kell. Én ehhez a néphez akarok tartozni, ennek a népnek a történelmét viszem magammal. Nyilvánvaló, hogy a magam fejével gondolkodom. Amit kértek eddig, azért csináltam, mert egybevágott a hitemmel. Az a nagy hiba, hogy nem tételezik fel rólunk, hogy mi is fejlődünk. Fejlődünk, tanulunk, levonjuk a konzekvenciákat és megpróbálunk a művészet törvényei szerint élni. Hosszú idő kell, különösen a szobrászatban, amíg egy felismerés művé érik. Megpróbálunk beilleszkedni az egész világ művészeti fejlődésének a folyamatába, ahol méltóképpen tudjuk képviselni a magunkét, azt a művészi igazságot, ami ma érték. Én nem hiszem azt, hogy nekem minden munkám jó, sőt legtöbbjét elölről mintáznám, de hát erre nincs mód. Az összes művészi eredményt bele kell olvasztani a következő munkába.

– *Most, hogy eljutottunk a tervekhez, szeretném még azt megkérdezni, merre akar tovább lépni?*

– Szeretnék összegezni. Szeretném lehántani magamról mindazt, amit idegennek érzek. Én vállalom, amit alkottam, mert soha úgy nem álltam hozzá, hogy rosszat akarok csinálni. De ha nem sikerült úgy, ahogy szerettem volna, az is én voltam. Most már eljutottam odáig, hogy talán meg tudom mintázni, amit akarok. Remélem, amiért eddig dolgoztam, most fog kiteljesülni, végül is a gyakorlat azt bizonyítja, a szobrászok 50 után kezdenek igazán nemesülni... *(1980. február 29.)*

LÓSKA LAJOS

hez – így lemérhettem azt, hogy elfogulatlan szemlélőként hogyan lehet reáliákat felhozni a világból; átéltem és megértettem tanítványaimnak az enyémnél jobb kezdőlépéseit. Olyan követelményeket állítottam eléjük, amikre a természetes érzékenységet bennem annak idején elnyomták.

– A tanár-tanítvány kapcsolatban mindvégig emelkedő tendenciát tapasztaltál?

– A legtehetségesebb tanítványok esetében igen, de van egy süllyedő tendencia is, amit tágabb történések magyarázhatnak meg. '68 óta egyre kevesebben akarnak részt venni az amatőr művészeti mozgalomban s egyre kevesebben keresik az ifjúsági klubokban megszerezhető élményt, az izgalmas viták kollektív élményét. És egyre kevesebben voltak fogékonyak arra is, amit én ebben a körben csinálni akartam. Ez összefügg azzal, hogy egyre kisebb a hívó ereje, a társadalmi és egzisztenciális értéke a személyes véleménynek, a közéletiség személyes megvalósítására irányuló ambíciónak. Az ilyen becsvágyat is egyre inkább csak konzumformában lehet kiélni.

– És mivel biztat pedagógusi pályád harmadik szakasza? – és mióta is tanítasz a Tanítóképző Főiskolán?

– '75 óta. Azért engedtem a hívásnak, mert kezdtem egyre szűkösebbnek érezni a szakkör szabad és önkéntes formáját, meg ott egyre kevesebb emberre lehettem igazán hatással. Viszont ahol 90 embernek kötelessége, hogy hetenként bizonyos rendszerességgel találkozzék velem, ott a számtani valószínűség alapján több olyan emberrel találkozhatom, akik azonnal fogékonyabbak vagy fogékonnyá tehetők. Csakhogy itt nem művészetre nevelés folyik, a cél: művészettel nevelés. Ehhez alkalmazkodva még komolyabban kell gondolkodnom azon, hogy mit is jelent teljes embernek lenni, a pedagógusfoglalkozásban hogyan valósítható meg az emberi teljesség, segíthet-e ebben a művészet. Így aztán a korábbinál is szorosabb összefüggést fedezek most fel a művészi munkám meg a nevelői munkám között. Egy ilyen rajzolói munka mögött, mint az enyém, mindig is ott van lappangó célképzetként, hogy hatni akar, meg akarja győzni az embereket, bár rajzolás közben ez a hatás nem nagyon érdekel. De a célkitűzésből fakadó lehetséges gátlások alól is fölszabadít, hogyha közvetlenül is tudok ugyanarra irányuló hatásokat kifejteni. Művészként föladatom megérteni – nevelőként föladatom megértetni az életet, a kettő pedig találkozik. Emiatt fölszabadultabb lehetek a rajzolásban, nem érzem közben a feladatteljesítés görcseit, ha mint nevelő helytálltam, például ha a kortárs művészet vagy a régebbi korok elemzésével magam is értelmezem és ezen keresztül értelmezni segítem a világot.

– Habár így szinkronba kerül a művészi és a pedagógusi munkád, gondolom, az előbbiben mégis inkább érzed a folyamatosságot.

– Az folyamatosabb, és nincsenek is benne nagyon éles szakaszhatárok, legfeljebb egy műfaji elkülönítés lehetséges. Amikor litográfiát csináltam, abban mindig a pillanatnyi világlátásom összefoglalásának a szándékát realizáltam, s ezt nagyon komolyan, nagy felelősséggel fogtam föl. Ezért '72-ig papíron nem is igen rajzoltam. Annál többet '72 óta, akkor is főként tussal. Ez a műfaj lehetőséget adott az improvizációra, a „kiengedésre", a magam rajtaütésszerű tettenérésére, ami oldotta a litográfia feszélyező fegyelmét meg a jót akarását. A rajzokban néha sűrűbben, drámaibban fejeződött ki az, ami meggondolások, átrágások miatt lefáradt egy-egy litográfiában.

Szemléleti vonatkozásban – bár én is érzek egy kontinuitást – a differenciálódás irányában látok – kisebb-nagyobb buktatókon keresztül – egyfajta fejlődést. Szakaszhatár mindenképpen az a bizonyos '72, ami összevág az életem egy szakaszhatárával. '63 és '66 között nagyon rossz dolgokat csináltam, amikből egy sem szokott kiállításokon szerepelni. Majdhogynem az volt az én igazi előiskolám, kudarcról kudarcra. '65/66-tól '71/72-ig készültek az első olyan litográfiáim, amelyeket máig is szeretek.

– Ennek sem szemléletváltozás az oka?

– Nem változás, csak érés. Végtére is még nagyon fiatal voltam. Lassan összerázódott, ami sokszínű mozaikként, megkomponálatlanul, rendszer nélkül élt bennem. Ennek legalább három okát látom. Az egyikről már beszéltem: a főiskolán tanítottam. A belső világom és a külső világ között egyidejűséget kellett teremtenem. A másik: éppen ezáltal voltam kénytelen tudomásul venni, hogy nemcsak Magyarországon, hanem világviszonylatban is mi a szellemi jelenlét követelménye is meg a ténye is. A harmadik meg – mivel a személyes fejlődésemben ez bekövetkezhetett volna sokkal később is: olyan egzisztenciális sürgetést jelentett 27–28 évesen benne lenni a szakmában, ráadásul főiskolai tanárként számon tartatni produkció és eredmények nélkül, hogy ez kibírhatatlan belső feszültséggel járt. Rá kellett hajtanom, nagyon komolyan kellett vennem magamat. Ez az időszak az életemben ugyanolyan meghatározó mindmáig, mint amilyen meghatározó lehet a gyerekkor.

Mondom, '72-ig tartott az a lendület, amit ettől kaptam. A '72 és '75 közötti időszakban – amikor a nagyon széles és sokrétű közösséggel szemben, ami korábban a főiskola volt, csak a szakköröm jelentett számomra valamire való közösséget – átmenetileg elbizonytalanodtam. A szolidáris légkör beszűkült egy szakkörnyi emberre, s a történtek után éppen akkor sok ember fordított nekem hátat, olyanok is, akikben barátként hittem. Ennek a deprimáló hatása alól nem tudtam magamat kivonni. Elbizonytalanodtam olyan értékek hitében, vállalásában is, amiket könnyebben hisz és vállal az ember, ha nem kell arra gondolnia, hogy a hitével egyedül áll. De hát persze nem tartott sokáig és nem volt ez egy állandó rossz érzés, mert mint mondtam, ez volt az az időszak, amikor gyors, rögtönzött rajzokban újra meg újra igyekeztem megtalálni magamat.

– Nem jutott szerep ebben a folyamatban a külső körülményeknek, a hazai és a külföldi kortárs törekvéseknek, a kritikának, esetleg a kultúrpolitikának?

– A bizonytalankodó belső állapotomra tulajdonképpen erőszakosan hatott egy külső körülmény. Az egész művészeti életben egy rosszfajta oldódást éreztem, úgy is mondhatnám, a felelősség vállalásának elodázását vagy megkerülését, a dolgok fölvállalásának inkább

Bálványos Huba: Pásztor és bárány, litográfia, 42,5×57 cm, 1978

Bálványos Huba: Vadászlakoma, litográfia, 42×56,5 cm, 1970

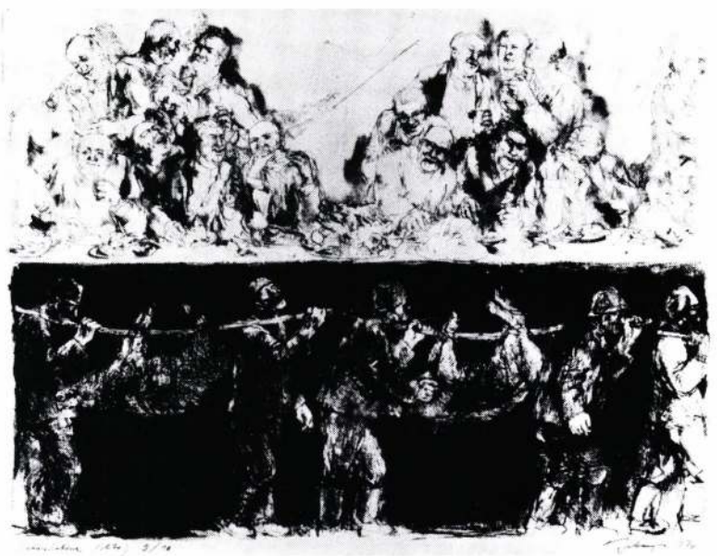

felfogásbeli általánosítások is szinkronba kerülhetnek, sőt veszem észre, hogy – marxistának tartván magamat – konfrontálódom másokkal, akik szintén annak tartják magukat. Akkor végül ennek is rá kell jönni az okára. Így észrevétlenül belekeveredtem a legizgalmasabb, időnként majdnem vérre menő vitákba, amelyek ha csak vita szintjén maradtak volna, máig is boldog ember lennék. Nem én támadtam, hanem engem támadtak. Ebből az következik, hogy a magam igazi működését, a rajzolást, amit mindig úgy űzök, hogy emberek éppen nem vesznek körül, tartom ama tevékenységemnek, amely leginkább hozzáköt az emberekhez.

– Néhány szóban nemcsak a pályakezdés éveinek, hanem az egész pályádnak a tapasztalatait összegezted azzal, hogy kimutattál benne egy elkerülhetetlennek látszó kettősséget s ugyanakkor a közéleti elkötelezettségedet és a különállásodat egy tőről magyaráztad. De visszatérve az önálló útkeresés kezdeteihez: milyen külső körülmények között történt, túl az ösztönző példán – mi támogatott s mi akadályozott benne, amikor már mint tanár visszakerültél a főiskolára?

– Egy év sem telt el a tanulmányaim befejezése után, '63-ban lettem ott tanár. Ugyanaz a légkör immár mást jelentett nekem, mert tanárként már befolyásolhattam. Ez a saját élményeimből kialakult, tudatos célkitűzésemmé vált. Eleinte merevebb, aztán – ahogy a saját merevségem is oldódott – egyre differenciáltabb módszerekkel azon apostolkodtam, hogy a hallgatók a főiskola szűkös légköréből kilépve olyan sűrűbben zajló életszituációkban is megmártózzanak, mint amilyen egy üzem. Nem elsősorban azért, mert a munkásábrázolás meg a pártosság meg a szocialista társadalom fogalmi összetartozása ezt ránk kényszeríti – az 50-es éveknek ezt a merev, formális fölfogását én elutasítottam. De hát látszott, hogy kompozíciót tanulni a főiskolán anélkül, hogy a hallgató érezné, érzékelné, hogy a kompozíciónak mi a tárgya, mi az anyaga, az menthetetlenül egy akademizmusba sodor. Hiszen más és más a kompozíciónak mint átfogó formálásmódnak a követelménye akkor, ha üvegeket rakok egymás mellé, ha két embert rakok egymás mellé, ha az a két ember filigrán táncosnő vagy ha ólmos ruhás melós. Ebből még esztétikai kérdést is csináltam a hallgatók Fórumnak nevezett vitakörein. Így összeütközésbe kerültem a kompozíciót másképpen értelmező meg tanító tanárokkal, ami nem tette kényelmessé a helyzetemet. De nem ártott, hogy miközben a hallgatókat megpróbáltam rávezetni a kérdések mélyebb megértésére, magam is kénytelen voltam elmélyültebben foglalkozni velük, hogy biztosabb alapokra fektethessem az érvelésemet.

– Bár új formákkal próbálkoztál az esztétikai nevelésben, nem számítottál-e mégis konzervatívnak, amiért nem tettél engedményeket a formalizmusnak?

– Nem tudom, a saját megítélésemet a működésemről meg a másokét néha nagyon nehéz szétválasztani. Én ábrázoló geometriát tanítottam, és mint KISZ-titkár szerveztem a hallgatók vitafórumait, természetesen a hallgatókkal együtt. Szerettem volna a színre lépésem után így kialakult új formákat, amelyek tehát az oktatáson kívüli formák voltak, magába az oktatásba is bevezetni. Az oktatás metodikája és a mi kezdeményezésünk között mutatkozó kettősséget azonban nem tudtam feloldani, s ez lelkiismereti kérdéssé is vált. Vajon vállalhatom-e, hogy ellentmondásba viszem a hallgatókat a saját mestereikkel szemben? De az ellentmondás igazi motivációja tulajdonképpen a szándékomtól függetlenül alakult ki, és olyasmi lett, amire nem is vártam.

'66, '67, '68: ez az az időszak, amikor a főiskolai hallgatóság körében kezdett beérni egy új áramlat, amelyet váratlanul stimulált a világszerte elharapózó diákmozgalmak szelleme. Akaratomon kívül politikaibb színezetet kapott a helyzet és a hangulat, mint amilyen magából a dolog természetéből következett volna, például a hallgatók és a nagyon idős mesterek viszonyában, a generációs kérdés esetében. Nekem nemcsak a feladatom, hanem a célom is az lett volna, hogy ezt a folyamatot visszafogjam, hiszen a saját munkámban is arra törekedtem, hogy a közvetlenül politizáló fogalmazásokat feloldjam. De amikor az értelmezés eszközével próbáltam hatni a hallgatókra, be kellett látnom: nemhogy kikerülni nem lehet, hanem egyenesen a problémák megoldásának kínálkozik a viszonyok közvetlenül politikai felfogása. Például a tekintetben, hogy a főiskolán a nevelés nagyon határozott alternatívák előtt áll: vagy egységesen tartalmi orientációjú lesz és szemléleti kérdésekben nagy felelősséggel figyelő, vagy egyre egyértelműbben elzárkózik valamilyen akademizmusba. Az azóta eltelt időszak sem az egyik, sem a másik alternatívát nem érlelte meg, mert igazán nyomós szándékok egyik mellett sem léptek fel. Az utóbbi mellett azért nem, mert meghalt Domanovszky Endre és a helyére Somogyi József került: a keménységet oldottság, úgy is mondhatnám, nyitottság váltotta fel, de ezzel nem párosult az a másik alternatíva által felvetődő követelmény, hogy a főiskola határozott szemléleti orientációt adjon. Abban a pillanatban azonban a kérdés megoldásának a halogatása, sőt időszerűségének a tagadása is egyre határozottabb ingerültséget keltett a hallgatókban, s ez így volt egészen 1970-ig.

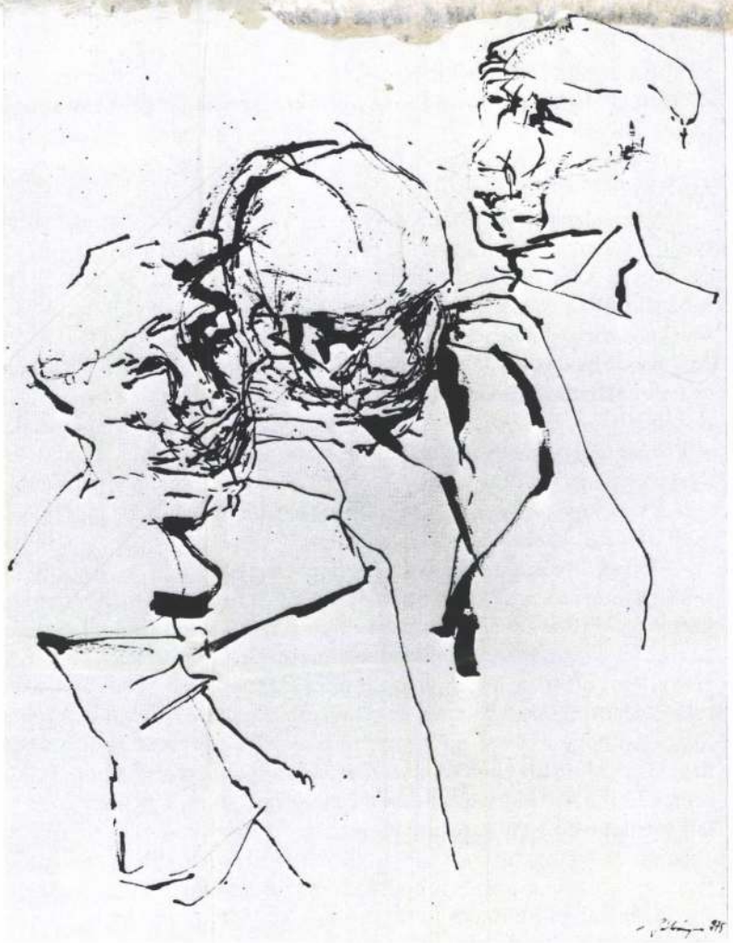

Bálványos Huba: Gyári rajz, tus, 29,5×22,5 cm, 1975 (fotók Somfai)

– De te a magad módján mégiscsak határozottan képviselted az egyik pólust.

– Most jön az a mozzanat, amit nagyon pontosan kellene megfogalmazni. Idejekorán fölismertem, hogy az akkori főiskolán és egyáltalán a művészeti közéletben erősen meghatározó szerepe van az egyéni érdekeknek, és semmi olyan új körülmény nem várható, ami az egyéni érdekeltségeket lényegesen megváltoztatná, így nem valószínű, hogy ezekből a vektorokból más eredő jöhetne ki. Hiába ismertem fel tudatosan – mint föltehetőleg mások is –, hogy változtatni kellene, az érdekek változatlansága, letapadása okán nem kerülhetett sor a változtatás követelésére. Ez egészen nyilvánvalóvá vált '72-ben, amikor a megoldatlan ellentmondások tarthatatlan formák között mutatkoztak, például velem szemben politikai inszinuáció alakjában. Engedékenyebben fogalmazva azt kell mondanom, én is ludas vagyok abban, hogy ez kölcsönössé vált. Végül is átszervezték a tanszéket. Nyugdíjba készült szeretett professzorom, Krocsák Emil. Én tanszékvezető nem lehettem, mert nem voltam docens – ahhoz ábrázoló geometriából tudományos munkásságot kellett volna fölmutatnom. Így énnekem nem volt helyem a főiskolán.

– Egy időre abbahagytad akkor a pedagógiai munkát?

– Nem. Folytattam, amit már korábban elkezdtem, egy szakkör vezetését, ahol a fiatalok fogékonyak voltak az én törekvéseim iránt. Szükségem volt erre a magam munkájánál tágabb kísérleti terepre, mert nemcsak a művészeti nevelés gyakorlatában akartam tovább lépni, hanem – anélkül hogy magam visszalépnék a kezdet kezdetei-

Bálványos Huba: Nike, litográfia, 42,5×62 cm, 1980 (fotók Somfai)

a látszatát, kényelmességet, felületi hatások elburjánzását. Újra divatja lett a nagy magyarázatoknak – a fogyó értékű tevékenység mellé. Nem beszélve arról, hogy néha nem tudtam kivonni magamat a hatás alól, amit kétségtelenül látványos eredmények rám is gyakoroltak. Ilyenfajta, elő-előforduló kísérleteim szemétkosárba kerültek. Nem is vesz engem körül széles szakmai-baráti kör. Ezt szomorúan mondom, bár nem kell panaszkodnom teljesebb, sokrétű életet élő barátok hiánya miatt.

Aztán a másik dolog: úgy látom, hogy a 70-es években megváltozott a kultúrpolitikai célzatú megfogalmazások tónusa, terminológiája. A korábban tartalmatlanul használt terminusok nem töltődtek meg elevenebb élettel, nem változtak reálisabb, tartalmas kategóriákká, hanem egyre szemérmesebben, egyre fölöslegesebben lötyögnek a szövegekben. Ami nem baj: ami tartalmatlan, az kopjon. A baj az, hogy helyükben nincsenek igazán felelősséget ébresztő, a társadalom változatlanul meglévő követelményeit megfogalmazó szövegek. Nem mintha énnekem az hiányozna, hogy szövegek mondják meg, mit kell tenni. De amikor a kritikusi tevékenység gyakorlatában találkozom ezzel a nyelvezettel, akkor a személyes és a kollektív felelősség tettetését nem tudom magamra nézve kötelezőnek tekinteni. Meg kellene kettőződnöm, hogy rajzolóként is érezzem az üressé vált szólamok kötelmeit. Másfelől, ha tanárként vagy akár a szövetségi életben meg kellene engednem magamnak, hogy lazítsak – inkább nem csinálnám.

– Mindez a kritikára általánosságban vagy a hozzád való viszonyára is vonatkozik?

– Arra is, bár nem tartom számon, hogy milyen a kritikai fogadtatásom. Dorongoló vagy túlságosan hízelgő kritikát sosem kaptam. Esetenként értő kritikát kaptam. Meg is vásárolták kiállításokról a rajzaimat. Jó anyagom van a Galériában és gyűjteményekben. A kritikát nem is akarom minősíteni, számomra fontosabb az, hogy a szakmán belül folyamatos meg nem értést érzek. Ezzel szemben öröm az, hogy sűrűn rendezett vidéki kiállításaim ankétjain mindig kapok értő visszajelzéseket.

– A nemzetközi horizonton találsz biztató jelenségeket?

– Azok ott mindig is voltak. A legbiztatóbbnak azokat látom, amelyek az én hol líraian, hol drámaian kritikai viszonyomat a valósághoz magukkal szinkronban levőnek mutatják. Engem mindig biztat, hogyha a világ legkülönbözőbb helyein élő művészeknek fontos a véleményük személyes vállalása és ez meg is látszik a munkájukban. A legsűrűbben ez '68-ban fordult elő, aztán apálya volt, az utóbbi időben megint gyakoribb, ami jó érzésekkel tölt el. Talán nem puszta hiedelmem ez, amit véletlen információk táplálnak, hiszen erre következtetni is lehet: minél nyomasztóbb a manipuláció, annál inkább szükség van a felelős véleményt mondó és vállaló művészekre.

– Ahogy hallgatlak vagy a lapjaidat nézem, a magatartásod gyökerét egy lírikus én belső problematikájában keresem. Az, ami itt...

– ...folyton megsérül és folyton dühössé válik.

– Miközben az individuális gyökérről kihajt a kollektív szándékú művészet, amely nem egészen egyértelmű és letisztult egyszerűségű, hanem mindig átélés felől közelítő és átélést követelő, a személyes hitel átélésén keresztül vezet a mondanivaló megértéséhez, telve az ezzel együtt járó stiláris kockázatokkal.

– Sajnos igen. De hadd vessek itt közbe pár szót Kondor Béláról. Ő mindig személyes vállalásként csinálta, amit csinált. Nála belsőleg feltétlenül hiteles minden, s ez még a fogalmi megfogalmazások előtt annyira komplett belső érzést kelt az emberben, hogy aki ezt nem tudja követelményként átélni, annak beszélnie sem lenne szabad arról, hogy Kondor neki bármiben is példa.

– Az egyéni hitel kérdését és a társadalmi elkötelezettség vállalását egy tételként kell (!) szemlélnünk a te munkásságodban is. De te magad mit olvasol ki a műveidből: egy bizonyos társadalmi fejlődés vonulatát vagy inkább a belső szemléletednek az alakulását?

– Feltétlenül az utóbbit. Mintha én gyorsabban váltam volna képessé a körülöttem zajló világ megértésére, mint a világ az én megértésemre. Ez feltétlenül fáziskülönbséget jelent. Aminek örülhetnék is, mert jó érzés gyorsabban úszni. De el is szomorít, mert szorongatóak a magára maradottság előképei.

– És nem kísért meg az irrealitás érzése?

– De nehezet kérdezel! Itt vannak ezek a nők a *Niké* című lapon: nem irrealitás érzése ez – a konzumélet kényszere ma sokkal fojtogatóbb, és így a személyes élet megvalósítása sokkal nehezebb. Mindez pozitív motivációból született és negatív motiváció lett belőle. Nem az az én bajom, hogy kevésbé találok megértésre, hanem hogy több a teendő. És ahhoz a művészet kevés.

Irrealitás?! Nézd, az én életem példája is – az, hogy állandó időzavarban élek –, az is közvetve bizonyítéka valaminek. Ha dől a ház, én ott vagyok, én tartom a vállamat, én nem tudok nemet mondani, én elvállalom, én csinálom, én hiszem és a végén a 24 óra megtelt. És miközben rohanok a dolgaim után, sétáló embereket látok. Ugyanakkor úgy kell viselkednem, mintha az ő nevükben rohannék. Ez valahogy már irrealitás, valóban.

(1980. március 12.)

ROZGONYI IVÁN

Német művésze
1890 és 1920 köz

Kör és egyenes
Rozgonyi Iván:/Beszélgetés Bálványos Hubával./
MŰVÉSZET,1980.junius - 28.lap.

Két és fél évvel ezelőtt, 1977 novemberében Magyarországon valóban jelentős, átfogó kép művészetről a Szépművészeti Múzeumban. A *az NSZK-ban 1945 után* fehér foltjai ellenére is tató volt; szűkszavúan, de jól tájékoztatott a kö ről. Folytatásaként, a német kulturális hetek januárban rendezett *Német művészeti irányzat* című kiállítás ötven évvel korábbi időszakot és mintegy gyökérzetét tárta a látogató elé. Szintén át, de korántsem volt olyan kiegyensúlyozott. M rendező – Cifka Péterné – írásában olvashattu Szépművészeti Múzeumban véletlenül találkozó Az egyik a Berliner Sezession három legjelentősebb mesterének sokszorosított grafikáit foglalta magába, a másik az expresszionizmus még ma sem egyértelműen körvonalazott irányzatának munkáiból adott ízelítőt. A két kiállítás két pompás, Stuttgartban, illetve Duisburgban nyomtatott katalógusa egy dobozban kapott helyet: egy méretre készültek.

A kiállítás két egymástól eltérő tulajdonságú anyagát azonban már nem lehetett ilyen sikeresen egy fedél alá hozni. A jól összeálló kép, melyet a három idősebb mester grafikai munkásságáról kaptunk, csonkának látszott az expresszionista rész mellett, ahol egy-egy művész a festmények, szobrok, rajzok több oldalú megközelítésében állt előttünk. A nehézségeket növelte az expresszionista rész heterogeneitása. Ennek magvát a *Brücke* művészcsoport Drezdában és Berlinben készült sokszorosított grafikái és festményei adták, és csak lazábban kapcsolódtak hozzájuk a topográfiailag ugyan Berlinhez, de a *Sturm* köréhez sorolható *Kokoschka, Meidner* és *Morgner,* valamint néhány rajnai és kölni művész munkái, közöttük az igen jelentős *Max Ernst* egyik korai képe. A müncheni *Der Blaue Reiter* kör és más művészek hiánya, valamint *Lehmbruck* jelenléte a nézőben azt az érzést kelthette, hogy vagy a válogatás szempontjai voltak tisztázatlanok, vagy valamilyen ok miatt a rendezőknek nem volt céljuk egyöntetű anyag összeállítása. Ezt a benyomást a katalógus címe *(Válogatott munkák)* és Julian Heynen bevezetője is megerősítette. (Ez a „bevezető képszemle" a „gazdagabb színkép egyes pontjait" szerette volna megvilágítani. „Nem törekedtünk összefoglaló áttekintésre vagy teljességre" – írta.)

mével, liberálisabb közönségével és anyagi erejével a modern művészet háttere lehetett volna, mint nekünk. München, a XIX. század második felének német művészeti központja. Jó hírű iskoláival a művésznövendék kötelező stációja lett, s később a *Jugendstil* otthona; mégis, az akadémizmus elleni első erőteljes támadás, az első „kivonulás" a berlini szecesszió 1898-as fellépése volt. Berlinnel a nemzetközibb München ekkor már nem bírta a versenyt. Berlinnek, a fővárosnak a század eleji kifejlődésével tehető tehát egy időre a modern német művészet megjelenése. Mint ahogy Budapest is csak ekkoriban vonzotta magához a művészeket és teremtette meg a lehetőséget egy modern nagyvárosi festészet kialakulásához.

Liebermann, a Berliner Sezession vezetője már a század első éveiben a fővárosba csábította a müncheni szecesszió két legjelesebb tagját, *Slevogt*ot és *Corinth*ot. Éppen ennek a „forradalmi" hármasnak a grafikai munkásságába pillanthattunk be a kiállítás egyik termében.

Liebermann esztétikai nonkonformizmusa a német kultúrhagyományból való kitörés is volt, amikor 1889-ben a francia forradalom évfordulójára rendezett párizsi világkiállításon részt vett és útjára indította a 11-ek csoportját, a Berliner Sezession ősét. Valóságos szellemi hadüzenetnek számított orientációja, mellyel francia képzőművészeti eredményeket is magáévá tett, szemben a II. Vilmos támogatta hivatalos iránnyal. Itt látható lapjainak mintegy egyharmada származott életének abból a szakaszából, amikor magatartása és működése egyaránt példaadó volt. Erről az akadémikus szabályokat felrúgó rézkarcok tanúskodnak *(Kordé, Amszterdami csatorna).*

1

2

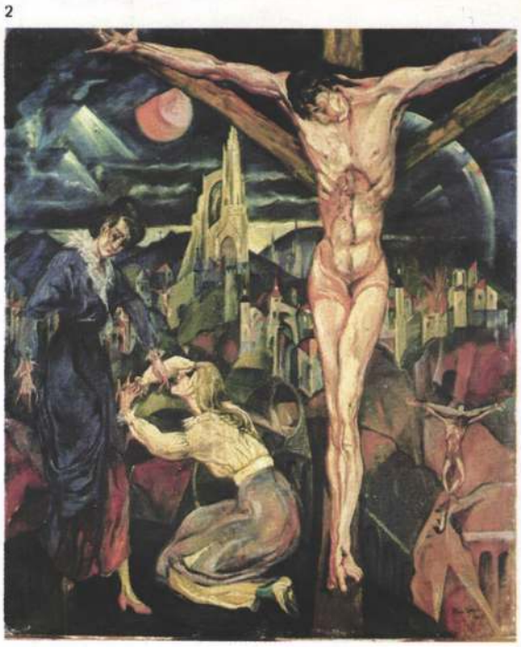

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Palócföld
Bahrányos Huba
grafikusművész
1980
2

1021

er, kisnemes — életforma va
örökítik meg.

A helytörténetírásban a l
nyitott a jelenkor kutatása, a
gyeznem, hogy ugyanez a fo
zett, csak itt a változásvizsg
összehasonlítási alapot keresve a múltban, amihez a
nya viszonyítható. Egyes esetekben vitatni lehet, hogy a jelen-
kort ábrázoló tanulmány mennyiben helytörténeti és mennyiben
néprajzi jellegű. Úgy vélem, a vitát az dönti el, hogy a szerző
milyen módszerekkel élt a kutatás során, milyen mértékben
használta fel az írásos és a szóbeli forrásokat.

A helytörténet és a néprajz szoros összefüggésére legyen
szabad a jelenleg folyó *palóckutatás* példáját felhoznom. Amenyi-
nyiben a helytörténet fogalma a települések történetén túl ki-
terjed a megyék és tájak történetére is (ahogyan *Belitzky János*
rja: Palócföld, 1979. 3. sz. 25. l.), ez esetben a palóckutatás is
a helytörténethez hasonló, regionális kategóriába esik, mint egy
öbb megyére kiterjedő nagytáj néprajzi monográfiáját előkészí-
ő tudományos vállalkozás. Amíg a *Szántó Imre* szerkesztésében
megjelent helytörténeti koncepcióban a néprajz a történelem ki-
egészítő tudományként kapott szerepet, a *palóckutatás* monog-
ráfia tervezetében ez az arány megváltozik. Az anyagi, szellemi
s társadalmi kultúrát képviselő fejezeteket történelmi tanul-
mányok vezetik be a palóc néprajzi csoport történetéről, telepü-
éstörténetéről, a társadalom és termelés fejlődésének történeté-
ről. Kutatási módszerében és célkitűzéseiben a *palóckutatás* tör-
énelmi-helytörténeti szemléletű akkor, amikor fő feladatainak a
örténelmi előzményekre visszautaló etnikus jegyek meghatáro-
ását és a kultúra változásának vizsgálatát tekinti.

Ez a szoros tematikai összefüggés, a törekvés két tudomány
redményeinek együttes megjelenésére a feldolgozás, a produk-
um jellegét még kevertebbé teszi az egyes települések vagy ki-
ebb falucsoportok néprajzi feldolgozása során. Néhány évvel

Bábarányos Huba, grafikusművész

Hazánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából pályázatot hirdetett a Képző- és Iparművészeti Szövetség és az Intersprint Grafikai Szerkesztősége napi- és hetilapok ünnepi számait díszítő grafikák készítésére. – Az első helyezett Feledy Gyula lett, a második díjat Csinke Ferenc kapta, a harmadik pedig megosztva Hlonty Márta és Bánó Endre kapta. – A zsűri tagjai: Bábarányos Huba, Csépi Lajos (a művészeti alap osztályvezetője) és Kemény Zoltán és Bereczky Lóránd, az Intersprint Grafikai Szerkesztőségének tagja.

(kas): Díjnyertes grafikák.
Esti Hírlap, 1980. ápr. 30.

Bálványos Huba grafikusművész

A Napjaink ápr.-i számában 20 József Attila vershez kapcsolódó grafikai művet-rajzot-közöl.
Bálványos Huba és Feledy Gyula lebegő víziót láttatnak ég-föld s horizont nélküli látomást, vagy a gondoláti absztrakció megjelenítéséhez az absztrakt közlésmódot hívják segítségül.

„A Dunánál" c. (említve) illusztráció.

P.L.: Rajzok József Attila verseihez.
Napjaink, 1980. ápr. 4. 11. old.

Bálványos Huba: Újjáépítés

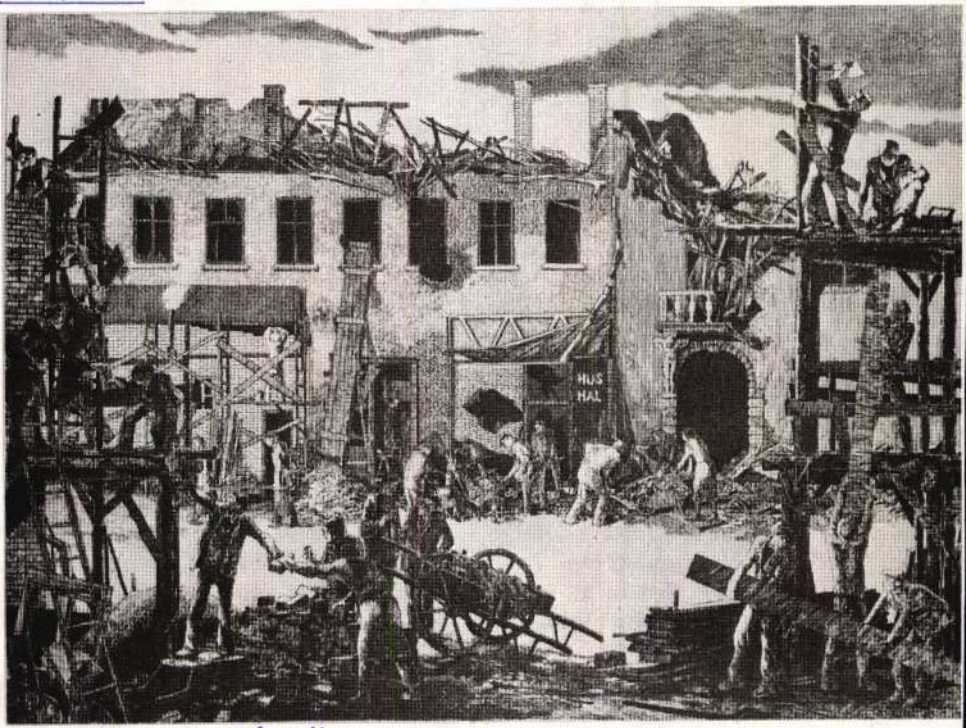

Bálványos Huba, grafikusművész

Társadalmi Szemle, 1980. 4.

„Hamimöt esztendő történetéből."

Hazánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából a Képcsarnok Vállalat felkérésére több grafikusművészünk készített rézkarcokat, amelyek három és fél évtized fordulópontjait, jelentős eseményeit és vívmányait ábrázolják. Összeállításunk a rézkarc-sorozat néhány darabját mutatja be.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Palócföld

1980
Bálványos Gyula
grafikusművész

1021

a pad alját, a bgy-i katonatemetőt, a zsidótemetőt, dulóról megmaradt termetes fürdőkádat (tele tűzf tavacskánkat — kis nagyképűséggel — nevezhetjül nak is.

Egy idő után már úsztunk — hol vannak a gon toba, szaros kölyök!"

(Mielőtt félreértésekbe bonyolódnánk: az idézet valók!)

Tehát ott tartunk, hogy a felelősség komoly dolog, akkor, ha figyelmen kívül hagyása telitalálat-egyszerű szavakban materializálódik... — No ... hát ... ne ... bonyolítsuk ... segítsünk az olvasónak.

Felelőtlenség. Mi is a felelőtlenség?

Meglehetősen felelőtlen cselekedet, mondjuk, mindennap berúgni. Amikor úgy is csak a megélhetésre keresi meg a bérből élő a pénzét.

MFCs, mondjuk, részegen a gyerekek előtt belemenni a patáliába, amikor is — természetesen — igaza asszonyunknak van; és ne adj' isten: még meg is pofozni ráadásul. (Képzeljük el, a gyerekek ordítanak, mint a sakál, a szomszédok fülelnek, megjegyzéseket tesznek, esetleg mosolyognak — mert ezek a szomszédok mind egy szálig ilyenek. Milyen kellemetlen! És azt mondják, *hát ezek is így élnek?* Mert, ugye, évekig mi tettünk megjegyzéseket, évekig sikerült eltitkolni belső válságainkat.)

(Egyet vessünk fejünkbe: gyerekeink anyjuk szoknyájába kapaszkodnak, bömbölnek, könnyük, taknyuk összefolyik, az anya és az apa rángatja, üti egymást. Érzik a kép súlyát?! És a kisebbik gyerek egy hét múlva, hónap múlva, ha a televízió erős hangjára felébred, kiugrik a kiságyból, anyjához fut és remeg, mint akkor.)

Ki teremt ilyen helyzetet?

Ki(k) teremti(k) meg a helyzetet az ilyen állapotokhoz? És ha teremti(k), persze magyarázzák. Magyarázat nélkül nem baj a baj (magyarázat=bűnös). Nem mindegy, hogy ki magyaráz. Ki indokol. Minden esetben a *másik* az ok (ok=bűn; bűn=válóok).

(Szeretnénk idejekorán leszögezni a fölös vádaskodás elkerülése végett: mi semmiféle antialkoholista-liga alkalmazásában nem vagyunk. Mi nem vagyunk feministák. És távolról sem! Csak néha rádöbbenünk a hegy súlyára, a tó hőfokára. Csakhogy akkor már a hegy rajtunk van és vizesek vagyunk — és a tó nem lök ki, csak úgy magától, magából!)

Meglehetősen felelőtlen cselekedet, mondjuk, háromszáz forintért kiíratni magunkat, azzal a felkiáltással, hogy felássuk a kertet és dugványozunk, ültetünk, kimeszelünk — tavasz lévén. Helyette, mert az ásnivaló földet sárosnak, a meszelnivaló meszet darabosnak találjuk, napokon keresztül — mondjuk ki kerek perec: betegállományunk ideje alatt — a szomszéddal sakkozunk, megisszuk a maradék borát, de mert az savanyú, reggel pálinkát viszünk.

És asszonyunk, mert nem nézi el, hogy a kert ásatlan, a fal meszeletlen, munka után elvégzi mindazt helyettünk. MFCs, mondjuk, amikor asszonyunk napokon keresztül minden este azzal alszik el, hogy „de, apkó, el ne felejts kedden a gyerekért menni az óvodába, nekem szülői értekezletem van". Ó, hogy felejteném el! És mit tesz isten, kedd délelőtt kiderül, hogy a műhely életbevágón fontos kispályás meccset játszik a szomszéd műhely csapatával és lehetetlenség nem elmenni, mert senki más játékára nem számítanak annyira, mint éppen a miénkre. Mit tegyünk? Aztán a láz ránk is átragad, el is feledkezünk az óvodáról — csak miután fél hétkor elindulunk hazafelé, győzedelmes meccs utáni örömmel meg a sörökkel, melyeket a Dimrov téren gurítottunk le: ünnep lévén.

Most aztán mondhatjuk *neki*, „anyókám, két gólt rúgtam!"

Áll a bál!

(Hazamenni nincs kedvünk!)

Túlórákat vállalunk. Hogy a kocsmaköltségeket fedezni tudjuk, elkezdünk rendszeresen lopni a munkahelyünkről. Ki ezt, ki azt. Kinek mihez van tehetsége. Kinek mit kínál a helyzete. Kinek milyen aktív társai vannak, hol mennyire *alkoholista a rendész!*

vát aperitifnek, utána sikra, tudjuk, hogy ot gunk előtt látjuk a t gördülnek a gyöngyök

És együtt megyünk (Értik ezt?)

És megyünk föl a téllel nem lehetett vo izzadunk, nem szuszog en megyünk, nevetve,

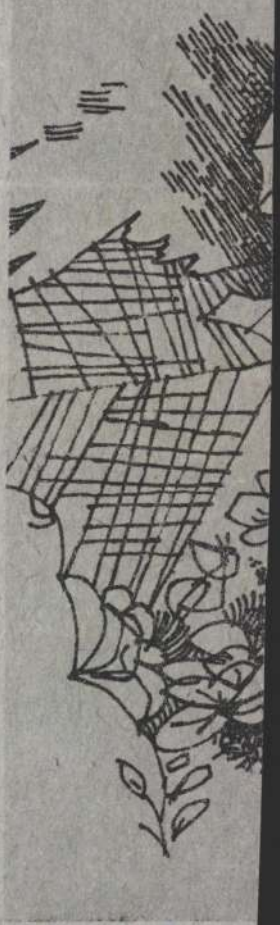

Bálványos Huba.
Grafikusművész 1) Folytatás

Művészet, 1981. jún. 29. old.

Bálványos Huba: Gyári rajz, tus, 29,5×22,5 cm, 1975 (fotók Somfai)

hez – így lemérhettem azt, hogy elfogulatlan szemlélőként hogyan lehet reáliákat felhozni a világból; átéltem és megértettem tanítványaimnak az enyémnél jobb kezdőlépéseit. Olyan követelményeket állítottam eléjük, amikre a természetes érzékenységet bennem annak idején elnyomták.

– *A tanár-tanítvány kapcsolatban mindvégig emelkedő tendenciát tapasztaltál?*

– A legtehetségesebb tanítványok esetében igen, de van egy süllyedő tendencia is, amit tágabb történések magyarázhatnak meg. '68 óta egyre kevesebben akarnak részt venni az amatőr művészeti mozgalomban s egyre kevesebben keresik az ifjúsági klubokban megszerezhető élményt, az izgalmas viták kollektív élményét. És egyre kevesebben voltak fogékonyak arra is, amit én ebben a körben csinálni akartam. Ez összefügg azzal, hogy egyre kisebb a hívó ereje, a társadalmi és egzisztenciális értéke a személyes véleménynek, a közéletiség személyes megvalósítására irányuló ambíciónak. Az ilyen becsvágyat is egyre inkább csak konzumformában lehet kiélni.

– *És mivel biztat pedagógusi pályád harmadik szakasza? – és mióta is tanítasz a Tanítóképző Főiskolán?*

– '75 óta. Azért engedtem a hívásnak, mert kezdtem egyre szűkösebbnek érezni a szakkör szabad és önkéntes formáját, meg ott egyre kevesebb emberre lehettem igazán hatással. Viszont ahol 90 embernek kötelessége, hogy hetenként bizonyos rendszerességgel találkozzék velem, ott a számtani valószínűség alapján több olyan emberrel találkozhatom, akik azonnal fogékonyabbak vagy fogékonnyá tehetők. Csakhogy itt nem művészetre nevelés folyik, a cél: művészettel nevelés. Ehhez alkalmazkodva még komolyabban kell gondolkodnom azon, hogy mit is jelent teljes embernek lenni, a pedagógusfoglalkozásban hogyan valósítható meg az emberi teljesség, segíthet-e ebben a művészet. Így aztán a korábbinál is szorosabb összefüggést fedezek most fel a művészi munkám meg a nevelői munkám között. Egy ilyen rajzolói munka mögött, mint az enyém, mindig is ott van lappangó célképzetként, hogy hatni akar, meg akarja győzni az embereket, bár rajzolás közben ez a hatás nem nagyon érdekel. De a

Bálványos Huba: Pásztor és bárány, litográfia, 42,5×57 cm, 1978

Bálványos Huba: Vadászlakoma, litográfia, 42×56,5 cm, 1970

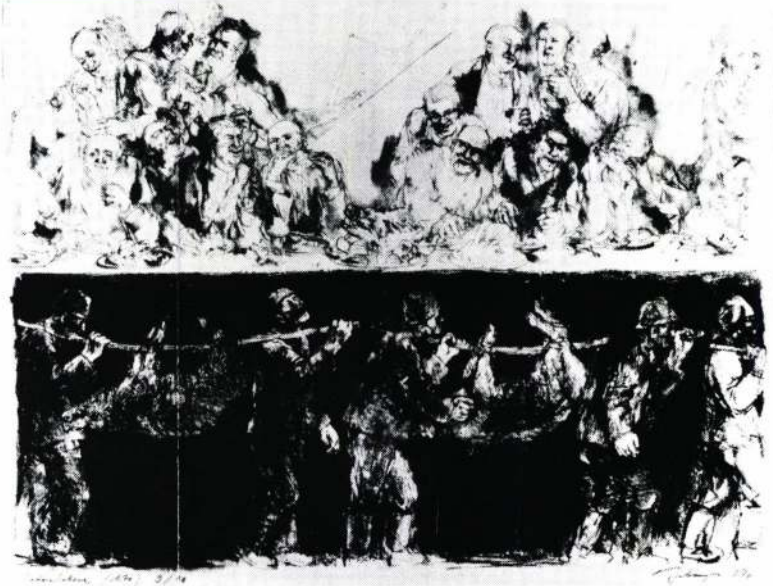

azonban nem tudtam feloldani, s ez lelkiismereti kérdéssé is vált. Vajon vállalhatom-e, hogy ellentmondásba viszem a hallgatókat a saját mestereikkel szemben? De az ellentmondás igazi motivációja tulajdonképpen a szándékomtól függetlenül alakult ki, és olyasmi lett, amire nem is vártam.

'66, '67, '68: ez az az időszak, amikor a főiskolai hallgatóság körében kezdett beérni egy új áramlat, amelyet váratlanul stimulált a világszerte elharapózó diákmozgalmak szelleme. Akaratomon kívül politikaibb színezetet kapott a helyzet és a hangulat, mint amilyen magából a dolog természetéből következett volna, például a hallgatók és a nagyon idős mesterek viszonyában, a generációs kérdés esetében. Nekem nemcsak a feladatom, hanem a célom is az lett volna, hogy ezt a folyamatot visszafogjam, hiszen a saját munkámban is arra törekedtem, hogy a közvetlenül politizáló fogalmazásokat feloldjam. De amikor az értelmezés eszközével próbáltam hatni a hallgatókra, be kellett látnom: nemhogy kikerülni nem lehet, hanem egyenesen a problémák megoldásának kínálkozik a viszonyok közvetlenül politikai felfogása. Például a tekintetben, hogy a főiskolán a nevelés nagyon határozott alternatívák előtt áll: vagy egységesen tartalmi orientációjú lesz és szemléleti kérdésekben nagy felelősséggel figyelő, vagy egyre egyértelműbben elzárkózik valamilyen akademiz-

általán a művészeti közéletben erősen meghatározó szerepe van az egyéni érdekeknek, és semmi olyan új körülmény nem várható, ami az egyéni érdekeltségeket lényegesen megváltoztatná, így nem valószínű, hogy ezekből a vektorokból más eredő jöhetne ki. Hiába ismertem fel tudatosan – mint föltehetőleg mások is –, hogy változtatni kellene, az érdekek változatlansága, letapadása okán nem kerülhetett sor a változtatás követelésére. Ez egészen nyilvánvalóvá vált '72-ben, amikor a megoldatlan ellentmondások tarthatatlan formák között mutatkoztak, például velem szemben politikai inszinuáció alakjában. Engedékenyebben fogalmazva azt kell mondanom, én is ludas vagyok abban, hogy ez kölcsönössé vált. Végül is átszervezték a tanszéket. Nyugdíjba készült szeretett professzorom, Krocsák Emil. Én tanszékvezető nem lehettem, mert nem voltam docens – ahhoz ábrázoló geometriából tudományos munkásságot kellett volna fölmutatnom. Így énnekem nem volt helyem a főiskolán.

– *Egy időre abbahagytad akkor a pedagógiai munkát?*

– Nem. Folytattam, amit már korábban elkezdtem, egy szakkör vezetését, ahol a fiatalok fogékonyak voltak az én törekvéseim iránt. Szükségem volt erre a magam munkájánál tágabb kísérleti terepre, mert nemcsak a művészeti nevelés gyakorlatában akartam tovább lépni, hanem – anélkül hogy magam visszalépnék a kezdet kezdetei-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Bálványos Huba,

Művészet
grafikusművész

1980 JÚN. 31.

3) Folytatás.

Bálványos Huba: Niké, litográfia, 42,5×62 cm, 1980 (fotók Somfai)

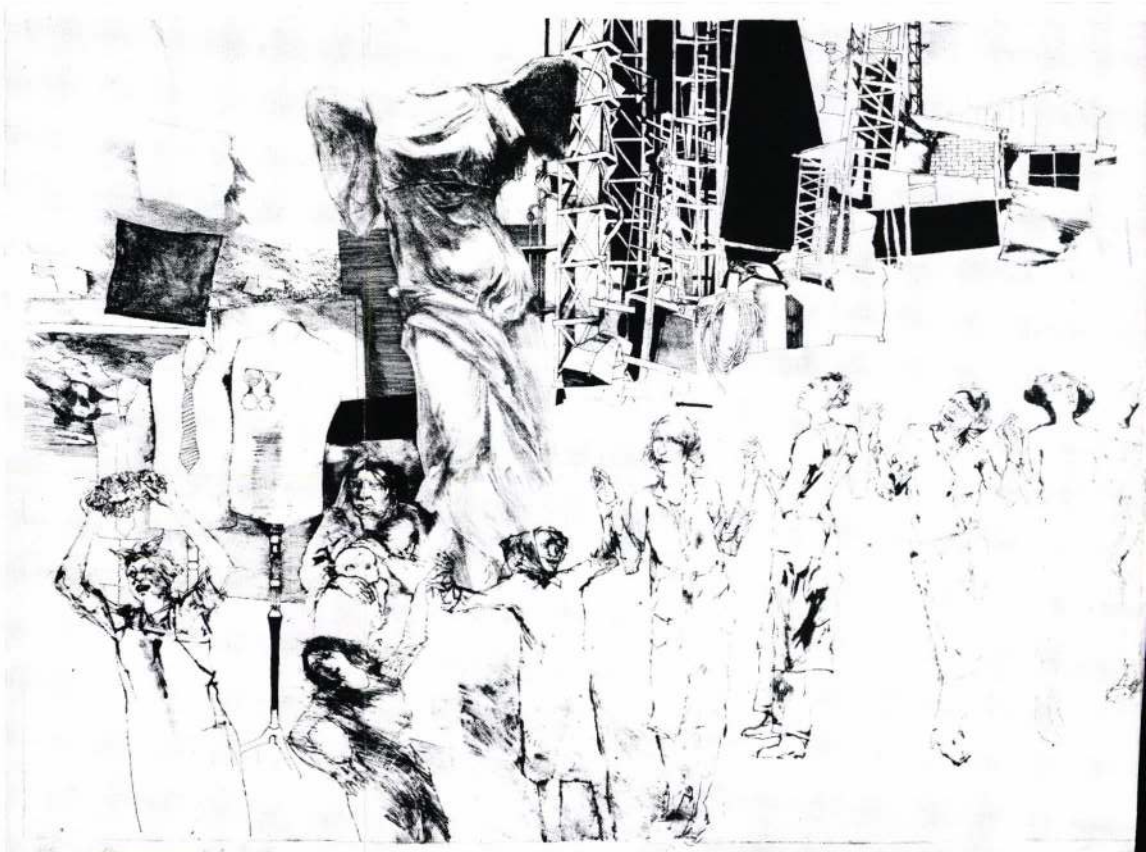

net művészeti irányzatok
és 1920 között

vvel ezelőtt, 1977 novemberében láthattunk először gon valóban jelentős, átfogó képet a modern német a Szépművészeti Múzeumban. A *Művészeti irányzatok 1945 után* fehér foltjai ellenére is igen egységes bemukszavúan, de jól tájékoztatott a közelmúlt eredményeisaként, a német kulturális hetek alkalmából, ez idén ndezett *Német művészeti irányzatok 1890–1920 között* ötven évvel korábbi időszakot és a modernizmusnak érzetét tárta a látogató elé. Szintén harminc évet fogott em volt olyan kiegyensúlyozott. Mint ahogy a magyar ka Péterné – írásában olvashattuk, valójában két, a Múzeumban véletlenül találkozó kiállításról volt szó. rliner Sezession három legjelentősebb mesterének sokfikáit foglalta magába, a másik az expresszionizmus gyértelműen körvonalazott irányzatának munkáiból A két kiállítás két pompás, Stuttgartban, illetve yomtatott katalógusa egy dobozban kapott helyet:

Mégis érdekes összehasonlításokra adott alkalmat a válogatás. Bemutatta a századforduló német művészetének néhány immanens értékét, és érzékeltette egy darabját annak a gazdag szövevénynek is, amelyet egyszerűsítve expresszionizmusnak szoktunk nevezni. Emellett ez az anyag hazánkban csak könyvekből ismerhető meg, s így az eredeti darabok nemcsak újdonságként hatottak, hanem egyben fölfedték a századelő német és magyar művészetének több rokon vonását is.

Ebben a fényben a közvetlen kapcsolatoknál és ismert hatásoknál jobban feltűnt a hasonló helyzetek teremtette analógia. Egyik például, hogy Németországnak a századvégen még éppúgy nem volt metropolisa, mely mozgalmasságával, anonimitást biztosító kényelmével, liberálisabb közönségével és anyagi erejével a modern művészet háttere lehetett volna, mint nekünk. München, a XIX. század második felének német művészeti központja. Jó hírű iskoláival a művésznövendék kötelező stációja lett, s később a *Jugendstil* otthona; mégis, az akadémizmus elleni első erőteljes támadás, az első

Bálványos Huba

Művészet 1981/11

Bálványos Huba

Meghosszabbítja képzőművészeti kiállításainak tér- és időbeli kiterjedését a miskolci József Attila Művelődési Ház. Minden egyes bemutatót részletesen dokumentálnak: az alkotásokat színes felvételeken örökítik meg, melyek majd a közművelődési könyvtár diatárát gazdagítva egyben a képzőművészeti tárgyú előadások szemléltető anyagát is szolgáltatják. Értékes gyűjteményre tesz szert ily módon a könyvtár, bár a kezdeményezés több mint praktikus. Éppen úgy a mai magyar képzőművészet iránti tisztelet és szeretet, az új alkotások iránti érdeklődés húzódik meg mögötte, mintha egy valóságos állandó tárlat számára gyűjtenének anyagot.

A múzeumi gyűjtéshez hasonlóan megalapozott a válogatás is. Mai képzőművészetünk főbb tendenciáit képviselő, erőteljes művészegyéniségeket hívnak meg Miskolcra.

Bálványos Huba legutóbbi kiállítása a művész 1973 után készült alkotásainak színe-javából állt össze. A válogatott anyagban szerepelnek a korábban egyeduralkodó figurális korszak litográfiái és tollrajzai mellett műfaji kísérletezésének legfrissebb eredményei, az ofszettechnikával készült lapok is. Ezekben Bálványos kifejezésmódjának változása kétszeresen is tetten érhető: az új technikához új szemlélet is társult. Bár művészetének középpontjában továbbra is az ember áll, látókörét kiterjesztette az ember alkotta környezetre, a készítőjük világhoz való viszonyáról, indulatairól, érzéseiről sokat elárulló tárgyak világára is. A grafikus összetönös vizuális anyaggyűjtése új funkciót kapott: kettősen tükrözve tárgyát művészien csoportosított és ábrázolt produktumain keresztül mutatja meg az ember sokféleségét.

Acsay Judit

József Attila Művelődési Ház, Miskolc
1981. X. 22–XI. 22.

Bálványos Huba: Cím nélkül,
ofszet, 38,5x38,5 cm, 1981 (fotó Somfai)

80x80 cm (előcsarnok);
Pálfy Gusztáv: Sugárzás c. plasztika, alumínium, 57x170 cm;
Szuppán Irén: összesen 284 m² függöny (hotel szint);
Thury Levente: kerámia falikép, 300x500 cm, (felnőttváró);
megbízások: 1979. VI.

Lébénymiklós, Művelődési Otthon
Szabó Iván, Vak Bottyán, sztélé, süttői mészkő, 300 cm; megbízás: 1978. XII.

Mezőkövesd, Szakorvosi Rendelőintézet
Ifj. Szabó István: Matyó menyecske, süttői mészkő, 220 cm; megbízás: 1977. X.

Miskolc, Beloiannisz u. 1., Húsáruház
Máté János: 12 db bronz ajtófogantyú, egyenként 23x18 cm; megbízás: 1980. IX.

Nyársapát, Általános Iskola
Gyurcsek Ferenc: Erdei Ferenc-portré-dombormű, színezett beton, 125x90 cm; megbízás: 1980. VII.

Paks, Atomerőmű
Szabadi Veronika: kerámia plasztikák, M: 140 cm, 100 cm, 95 cm, 70 cm; megbízás: vásárlás

Szekszárd, Liszt Ferenc Zeneiskola
Borsos Miklós: Liszt Ferenc-mellszobor, bronz, 5/4 életnagyságú;
megbízás: 1979. V.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba grafikusművész

DOLGOZÓK LAPJA

1980 JUN 18

1021

K LAPJA

Munkásportré

Bálványos Huba grafikusművész tatabányai kiállításáról

panyagok

-ként folyamatosan nő-
edett a termelékenység, és
minőség. A gyár harminc
millió négyzetméter tex-
uházati alapanyagot é
ezer-kilencszáz tonna fo-
at készít ebben az évbe

mentális gép, mely a bá-
alapanyagot

Szarvason

Hat kukorica-, két lucerna-, két rizs-, egy paprika-, egy dohány- és tíz gyepfajta nemesítési munkája fémjelzi a Szarvasi Öntözési Kutatóintézet három évtizedes munkáját; az intézet fennállása óta ezekkel járult hozzá a hazai növénynemesítés eredményességéhez — összegezték azon a növénynemesítési vándorgyűlésen, amelyet kedden rendeztek Szarvason, az Öntözési Kutatóintézetben csaknem 120 hazai szakember részvételével.

Mint elhangzott: a továbbiakban olyan fajták előállítására kell törekedni, amelyek bírják az állománysűrítést, mert nagy termést csak nagy tőállománnyal lehet elérni. A kísérleti kutatásokat ebben az irányban folytatják.

A tanácskozáson bejelentették, hogy további szarvasi növényfajták állnak állami elismerés előtt.

Bálványos Huba, grafikusművész

Jubileumához érkezett a salgótarjáni tavaszi tárlat, 1980. ápr.-ban tizedszer került megrendezésre. — Jelentőségét, kvalitását tekintve a szobrászatival egyenrangú a grafikai anyag. — Gondolatiság, figurális megoldás jellemzi Bálványos Huba és Decsi Ilona műveit. Bálványos „Niké" c. litográfiáján, a mumkásasszonyok sorsát emeli a szárnyaló jelkép melle. Decsi Ilona lírai indíttatású lapjain egy XX. századi nősorsot elemez.

|említve|

Urunák Emese: A salgótarjáni tavaszi tárlatról.

Napjaink, 1980. 6. 38. old.

- Hallgassuk az igazgató magyarázatát, az eladatlan müvek halmazáról.

- Az anyagok beáramlása a vállalathoz nem úgy történik, mint egy szokvány kereskedelmi vállalat esetében. Ne mi szerezzük be az anyagot, hanem a müvészeti zsürik. Ezt követően a vállalatnak kötelező a zsüri által átvett anyagot átvenni és kötelező a zsüri által megállapitott tisztelet dijat, árat kifizetni. A raktár készletünk az amiatt szaporodott föl, nem elsősorban stilus fölfogásbeli gondok miatt, ez is közrejátszik természetesen, de elsősorban az árak miatt. Tulságosan magas tiszteleti dijakat, árakat szabtak meg bizonyos embereknél. Akiket el tudtunk adni öt-hatezer forintért ezelőtt néhány évvel, azt ma tizenhárom, tizennégy ezer forintért nem tudjuk eladni.

- Mennyi a raktárkészlet?

- 79 december 31-i adat, az 27,5 millió forint. Értékü festményben. Összesen harminchat millió forint a grafika és a festmény

1980. VI. 12. Kossuth 21.30 /Nyné/.
Ami a számok mögött van.
Csendélet raktáron.

Bálványos Huba, grafikusművész

együttesen. Sok. Nagyon magas, és minden egyéb hiedelemmel szemben szeretném itt elmondani, hogy a festmény már nagyon-nagyon régóta ráfizetéses, a vállalatnál. Ugyanis annyira kinyúlt a forgási sebessége és annyira fölhalmozódtak a készletek, hogy önmagát sem képes eltartani emiatt.

- Most egyesek szerint életmüvek vannak, hevernek, raktáron. Tehát van olyan festő vagy grafikus, akinek 60-80-100-150 képe is raktáron van. Értéken számitva két, három, sőt négyszázezer forint fölötti.

- Jól informált. Igy van.

- A kétszázezer forinton felüliek száma is olyan harminc.

- Ebben is jól informált. Ez is igy van, pontosan, a számai is pontosak.

- Ez az elmult esztendőben halmozódott igy föl?

- Az elmult három évben. Ugyanis egy olyan furcsa dolog alakult ki, hogyha valaki megkapott egy festményért nyolcezer forintot, akkor elhangzik az, hogy nekem ez az ára. Nekem most mindenféleképpen nyolcezer forint jár. Ez teljesen hamis pozició. Mindenképp 6, 7 vagy 8 ezer forint úgy, egymás után és akkor megnézi a raktárban és alig tud különbséget tenni közöttük. Aki elkezd Balatont festeni, az végtelenségig festi a Balatont. Egy müvész elkezd csendéletet festeni, akkor alig módositva ugyanazok a csendéletek visszaköszönnek évek múlva is.

- Biztosan sok van ilyen is arktáron, meg az ellenkezője, a jó minőségü, egyedi alkotás is. Példát idéz Bálványos Huba, a képgrafikai szakosztály titkára.

- Például Maracskó Gabi; Maracskó Gabriellának...

- 240 grafikája van bent, négyszázezer forint fölötti értékben.

- Nagyon tehetséges festőnek a rajzairól van itt szó, aki sokszorositó grafikát nemigen készit. Hetenként a heti zsüriben előfordul egy-két rajza, de havi átlagban három, négy rajzot biztosan megvesznek tőle. Eredetiek, egyéniek, csak nem az a tetszetősebb, ami úgy kinálja magát és amit szó nélkül megvesz a vásárló, ha befordul egy vásárló a Képcsarnok boltba. Állitom, hogy a fele volna a raktári készlet az ő rajzaiból is, ,hogyha egy kicsit hozzáértőbb eladók lennének a boltokban és ők úgy el-elmesélnék egy betévedt vevőnek, hogy ez a rajz micsoda. Ezért is mondom, hogy a Képcsarnok akár a fizetett propaganda eszközeivel is megpróbálná terjeszteni az áruját, illetve az

árujának a kulturális értékét. Ilyen módon kulturális igényt támasztana vele, nem egyszerüen csak falbetöltő képigényt. Akkor talán léphetnénk előre, talán kiderülne, hogy a raktárkészlet nem egyszerüen csak holt anyag, hanem igencsak hasznossá fordítható kulturális érték is egyuttal.

- Mit terveznek a felhalmozott képanyaggal?

- Megpróbáljuk mindenféle módon ezt értékesiteni a saját kereskedelmi eszközeinkkel. Spekulálunk ahon is, hogy csinálunk aukciót, meglátjuk majd, hogy ezek milyen sikerrel.

- Hát ezek meghatározott árak...

- Meghatározott árak. Ezekkel csak akkor lehet lépni, ha a Müvészeti Alap, mint felügyeleti szervünk, a Kulturális Minisztéroum a felügyeleti hatóságunk egyetért azzal, és elfogadja, hogy ezeket leértékeljük. Egyébként ittmaradnak zömmel a raktárba.

- A Müvészeti Alap igazgató helyettese Borbély Károly.

- Ezeknél az alkotásoknál az árengedmény az értékesithetőség érdekében szükségesnek látszik .

- Nehéz persze elkerülni annak látszatát, hogy a leárazás egyuttal leértékelés is. Nos, az Alap vezetői szerint miért is gyült össze 36 milliós készlet?

- Mert a beszerzés nagyobb mértékben növekedett, mint az értékesités. Ennek a döntő oka, megitélésem szerint abban van, hogy a beszerzés az évek vagy évtizedek alapján kialakult h agyomány és gyakorlat sz erint folyt, amely elsősorban és mindenek előtt egy müvészi értékre orientált érték rendet állitott fel, amely mögött mindenképpen egy müvészettámogatási cél szerepelt. Amely müvészet támogatási feladatot, az elmult évtizedekben feladatául is adták a Müvészeti Alap vállalatainak. Ez a müvészi értékre orientált beszerzés nem volt szinkronban a kereskedelmi igénnyel, tehát a kereslettel. Ennek a kettősségnek egy felfokozott ütemü külön válása eredményezte a mostani növekedő készletet. Ennek a szemléleti és alapvető ellentétnek az oka pedig abban van, hogy a müvészeti alap z sürizési, döntési mechanizmusában, a müvészek munka ellátottságának biztositása, jövedelmének biztositása dominánsabbá vált, mint a kereskedelmi értékesithetőség.

Bálványos Huba grafikus

Kiállítás a M. Nemzeti Galériában
(L. El Kazovszkij címkő alatt)

Brestyánszky Ilona: „Mai magyar grafika és rajzművészet."

Népújság (Heres) 1983 VII. 23.

Bálványos Huba

gráfikusművén

Az Ózdi Kohászati Üzemek díját kapta a Miskolci Téli Tárlatom.

1980 XII. 1.

Kossuth 20 25/2

Bálványos Huba

grafikumárén

Munkái a X. Miskolci Grafikai Biennálén.

Nyíregyháza
1980 jan. 25.

Vigvári Lajos
ajtne

BÁLVÁNYOS HUBA

Világosság 1988.2.

●

Főszerkesztő:

Papp Gábor

Főszerkesztő-helyettes:

Koroknai Zsuzsa

●

Szerkesztőség:

Budapest
VIII., Gyulai Pál utca 14. 1431
Telefon: 186-491, 384-644

●

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. 1959
Telefon: 343-100, 142-220
Felelős kiadó: Vágner Ferenc vezérigazgató

●

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest XIII., Lehel u. 10/A 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra

●

Előfizetési díj fél évre 78,— Ft
egész évre 156,— Ft

88—695 Szikra Lapnyomda, Budapest
A szöveg fényszedéssel készült
Rotációs ofszetnyomás
Felelős vezető: Csönder Zoltán vezérigazgató

362 A CSKP akciópr

365 A év eseménynap

Eszmetörténet

368 Társastudat ● *Ny*
A szociologizáló is

Erkölcs és világn

378 Politika, érdek, e

387 Társadalmunk e
Földesi Tamás

Századok

392 Erdély és a töröl
politikájában

Tükör

400 Egy író, aki terr

Vita

410 Mennyire „barn
Gauss András

413 Heidegger és a

Könyvekről

414 Mennyi idő kell
Rajnai J. Dán
Philippe Ariès: G

Röviden

416 Franciaországi
állásfoglalása

Versek

391 *Goethe:* Jelenbe
fordítása)

Bálványos Dezső
festő

M.D.K.

A Dunai Cementmű építése.
(repro)

Élet és Irodalom, 1961. május 3 – 4 l.

Bálsámos H. Dezső
grafikus

M.D.K.

„Munkásfej"

Élet és Irodalom, 1962. augusztus 25 – 3 lap

BALUÁNYOS Huba

1990 1. 11.63

Új Művészet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Bálványos H. Rezső
ÉLET ÉS IRODALOM
1962 NOV 24

1021

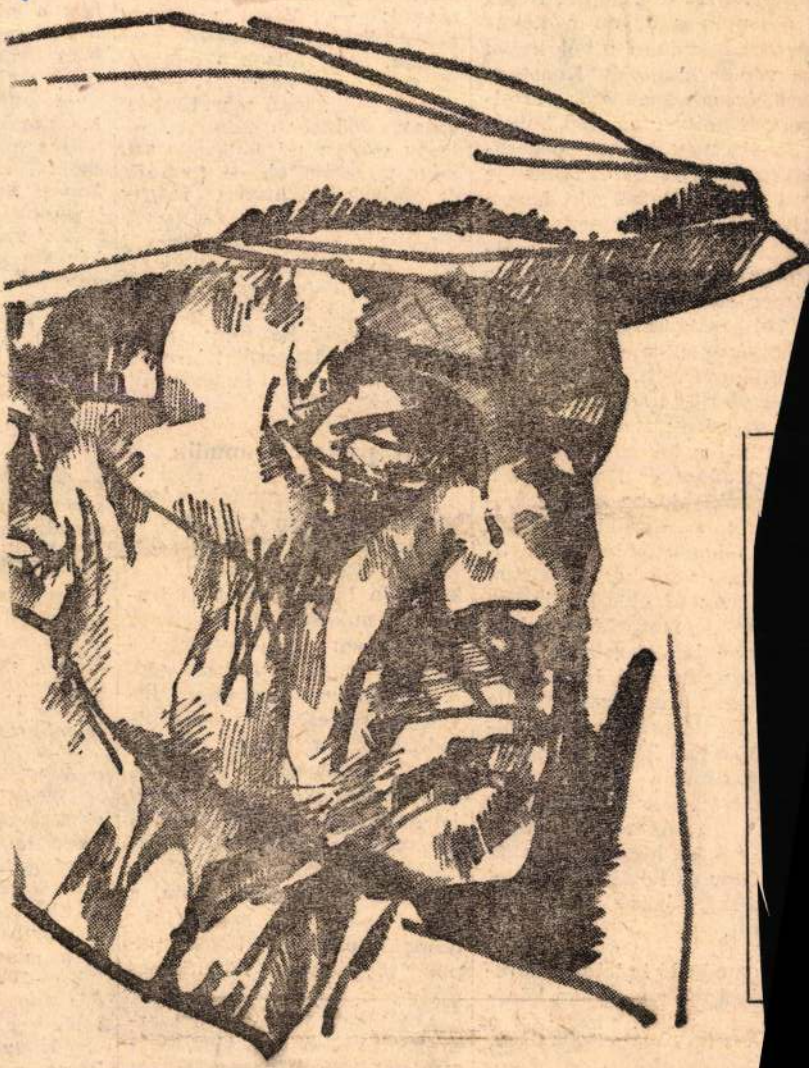

Bálványos H. Rezső: Munkásfej

sambriának nevezték. A
bronzérméket Apolló fe
ria a görög időkben ga
. A római birodalom idejé
ette fényét és rangját. Róm
elhomályosult, de a kelet
évszázadaiban újból hajók
el védett kikötőjét. Konstan-
6. évszázadban erős várfal-
art. S amikor az első bolgá-
léptek, még jobban megerő-
előőrsei Nessebar és Pomorije
össze a keletről jött harco-
bbiekről még a romok is be-
nian és Konstantinos itt arat-
bolgárok felett, de itt zúzta
zanc 2600 hajóját is a kihí-
774-ben 12 000 bizánci lovag
bolgárok ellen, de egy újabb
ik is végzett. Nessebar és
k ezer hős sírja lett a há-
rre nézek templomromok,
kövei a hatodik évszázad-
nt János és Szent István
dványai az erődköve-
ny sikátorokban fekete
Göndörhajúak, gyönyö-
nép vére kering frissen
. Az új élet ide is be-
ról, frottírköpenyeket,
nadrágokat raknak le az
a kocsma, a lepénysütő
asnak a könyvtár nyitott
önyvtárosnő sokszor ol-
k százai között keresgéli
Mesambria késői lakói:
Maupassant-t, Solohovot
. Tíz percenként fordul-
öntik az idegeneket, akik
ókor és középkor romjai
okat, s bámulják a szik-
kat.

emelkedő hatalmas köve-
ágosan és magasan körö-
ész múltam visszahúz a
és nem menekülésre bíz-
r sohsem volt elvonulók
erőd és helyőrség a tör-
örök harcaiban ... Még
tek a csendre, a végte-
és elindulok

Dél-Afrikába kerül és ott úgy
találja, hogy túlsok a néger...
És megöl egy négert ... — Az
asztal körül, ahol már többen
ülünk, döbbent csend ... —
Hogy ezután mi történik, azt
nem mesélem el, — mondja
és egyhajtásra kiissza maradék vodkáját.

Lehet, hogy Adamovnak
ezt a legújabb darabját,
amelynek ideiglenes címe „La
politique du reste", Londonban mutatják be, mint ahogyan a „71. tavaszá"-t is csak
Londonban és Pozsonyban
játszották eddig.

A párizsi kommün

Ebben a háromfelvonásos
epikus drámában Adamov huszonhat képben és kilenc élőképben ábrázolja a párizsi
kommün hősies heteit és tragikus bukását. A darabnak
voltaképpen nincs főszereplője, hőse maga a párizsi nép.
A történelmi igazságot híven és színesen tükröző epizódokban, munkások, katonák, virágárusok, rikkancsok,
korcsmárosnők, tisztviselők
jelennek meg egyéni arccal és
a kisemberek közül kiemelkedik egy-egy költött, de jellegzetes alak: a blanquista, a
proudhonista, de szerepelnek
besúgók, ellenforradalmár papok, ügynökök, kétkulacsos
újságírók is.

A kilenc közjátékot a szerző „guignol"-nak nevezi, mégsem bábjátékok ezek, hanem
eleven, színészek alakította
allegórikus figurák, akik a
Nemzetgyűlést, a Nemzeti
Bankot, a Kommünt személyesítik meg, illetőleg jellem-

tetkedzése
még inkáb
zepét bebó
— Adjon
tes uram -
idején ráh
magát, ezé
kapott szin
pogós kis csu
Azzal k
hér lapokat
geztével örv
gigsikárkodot
szép sűrűgö
arrafelé pörg
napon a Sze
már Máté ur
majd ő fákly
Batu, az uto
Idáig érk
apánk túlont
sári kardnye
cselekményve
rul a bikasz
csálé peress
körmondatot
feleannyi ér
zsolozsmázn
effajta csálé
Jánosunk m
kesztő is m
istenharagjá
— Mit
nyók?
Ebből
sifriszerző,
mező tapét
mint a ha
szerzői vol
mi bírhatn
a nagybec
is a nyom
— Va
dés egyén,
a Weöres
Hogy
korca, ma
csak amol

Bálo ángos H. Dersó
grafikus

M.D.K

Táncos (lino) repro

Élet és Irodalom, 1963. ápriles 13 – 5 lap

1970 JUN 26

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

Vita a mai képzőművészetről az Olvasó Munkás Klubban

1021

Modern korunk bonyolultsága, rohanó életünk tükröződik a művészetben is. Számtalan különböző irányzat és felfogás uralkodik mai képzőművészetünkben, nehéz eligazodni köztük a „szakembernek" is.

A művészeti problémák iránti élénk érdeklődés, a képzőművészet megismerése iránti igény hívta életre lapunk mai számának irodalmi mellékletét is, melyben korunk legizgalmasabb művészeti kérdéseiről nyilatkoznak képzőművészetünk reprezentáns alkotói.

Mai irodalmi mellékletünk a kiinduló pontja az Olvasó Munkás Klubban június 30-án, délután 5 órakor tartandó képzőművészeti vitának is, melyet *Bálványos Huba* grafikusművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára és *Czirfusz János*, a Csepel szerkesztője vezetnek.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

CSEPEL

Bálványos Huba

RE, K
Cent

ort	115 Ft-tól	
	1290 Ft-tól	1310 Ft-ig
	143 Ft-tól	180 Ft-ig
		260 Ft
retben	279 Ft-tól	290 Ft-ig
	156 Ft-tól	202 Ft-ig

CSEPEL

MDK

Bálványos Hubert, grafikus

Rajzok:

Repr.

Bálványos Hubert: fejek

M. 7.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 4.

Bálványos Huba, grafikus

MDK

Nyilatkozata.

[fénykép.]

– A Népszabadság kerek asztala
a fiatal művészek helyzetéről 16.

Népszabadság, Bp. 1969. dec. 25.

Bálványos H. Perső

Röntgen a nombothelyi ifj. Kerő-
művének tárlatán

– Kár – Fel kell figyelmünk rájuk!
Vas Vepe, Szombathely 1970. feb. 10.

Bàlványos Huba
gráfikus

Litografiárt mutatta be a tárlatón

Kontha Sándor: A hatodik párizsi biennale
Mi vizet, 1970. január – 20 lap.

Balványos Huba

„Család” c. grafikája szerepel

a Szegedi Nyári Tárlaton

Magyar Nemzet 1972 augusztus 23

4. old.

Bálványos Huba, grafikus

Rajz:

Repr.

Bálványos Huba: rajza

M. 5.

Népszabadság, Bp. 1972. febr. 20.

Bálványos Huba

Bemutatott müvei:

40/, Vetélkedő III. A közönség,litográfia 39 x 56

41/. "Müvészi" portrék, litográfia, 41 x 56 cm

42./ Keritések, litográfia, 41 x 55 cm.

Katona László: V. Miskolci országos grafikai biennale, Miskolc, 1969

Bálványos Huba

az emberrel példázza gyarlóságainak főbb vonásait, jól érzékelhető szatirikus vénával.

Katona László : V. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1969

Bálványos Huba

Közös kiállítása legutóbb Malgot István szobrászsal volt.

(torda): Mockinpott úr a bábszínpadon.

Ország Világ, 1972. febr. 16.

Bálványos Huba; grafikus

MDK

Rajz:

Repr.

Bálványos Huba: Portrék

7.7.

Népszabadság, Bp. 1970 márc. 22.

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Két rajz:

Rep

Bálványos Huba: Portréik

17. 7.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 19.

157

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Megemlítve.

Rózsa Gyula: Követők és követők 7.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 29.

Bálványos Hreba
grafikus

M.D.K.

Grafikáin al szerepel a tarlaton.

Tölgyesi János: Csepeli tarlat.
Művészet, 1969. július - 38 lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Bálványos Huba, grafikus

MDK

Rajz:

Rajz

Bálványos Huba: Elnökség

M. 8.

Népszabadság. Bp. 1969. dec. 7.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 MÁR. 9
KELET MAGYARORSZÁG

1021 Bálványos Huba

Forradalomról — forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből

Lassan kezdetét veszi a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának ünnepségsorozata. A fővárosi Csók István Galéria helyiségeiben 40 fővárosi és vidéki művész 120 mozgalmi tárgyú rézkarcát állították ki, mintegy bizonyságául annak, hogy mai képzőművészeink követve az 1919-es nagy elődöket, Berény Róbertet, Biró Mihályt, Poór Bertalant, Uitz Bélát és másokat, megörökítik a magyar munkásmozgalom nagyszerű harcait.

A szocialista forradalmat Magyarországon a munkásmozgalom küzdelmes évtizedei készítették elő. A kommunista párt állt a proletariátus élén, amikor 1919 március 21-én győzött a proletárdiktatúra. Ez a párt vezette tovább a harcot akkor is, amikor a Tanácsköztársaságot az imperialista túlerő letiperte és vezette a harcot a fasizmus 25 évének súlyos megpróbáltatása idején, míg a felszabadulással létrejöttek a néphatalom újbóli kivívásának lehetőségei. Ez a nagyszerű küzdelem volt az, amely magával ragadta képzőművészeinket. Kiállításuk az 1890-es első május 1-i munkásünneptől az őszirózsás forradalomig, a Tanácsköztársaságtól a felszabadulásig terjedő időszak kiemelkedő eseményeit tárja a néző elé.

A kiállított művek egytől-egyig arról tanúskodnak, hogy a ma művészének is van mondanivalója a ma emberének a munkásmozgalom nagyszerű küzdelmeinek egy-egy mozzanatáról. A kiállítók különböző stílusirányzatot képviselnek, mégis egységbe foglalja őket a szándék azonossága: a magyar munkásmozgalom hősi múltjának ihletett ábrázolása.

Az ünnepi bemutatón olyan kitűnő művészek szerepelnek, mint: Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Ék Sándor, Gacs Gábor, Hintz Gyula, Raszler Károly, Stettner Béla, Würtz Ádám és mások, akik szuggesztív erőt sugárzó műveikkel értékes szolgálatot tettek a magyar munkásmozgalom ügyének.

(b.)

Tamás Aladár:

— Ennek a festménynek a címe: Pénzre volt szüksém.

MŰALKOTÁS

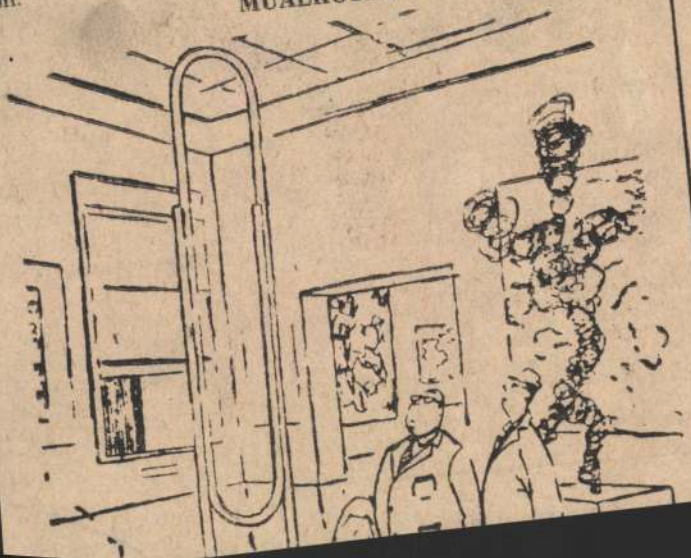

pen kikapcsolta a készüléket, csak addig, míg a vízállásjelentés tart. Gondolatai messze kalandoztak, miközben a nyugágyban hevert.

— Zsuzsánna! — kiáltott az anyja. — Mintha mondtam volna neked valamit.

— Tessék? — rebbent fel Zsuzsánna.

— Indíts törülgetni.

— Mindjárt — mondta Zsuzsánna és nem mozdult. Nehéz volt kikapcsolódnia a messzi gondolataiból. Onnan szólt ki az anyjának:

— Anyuci, tudsz te valami isztánt?

— Miféle isztánt?

— Ha nem tudsz, akkor nem érdekes.

— Minek az neked?

— Semminek.

— Egy dinnyefajtát azt tudok. Turkisztán.

— Országot, várost tudsz-e?...

— Az is van olyan, hogy Turkisztán.

— Más isztán nincs?

— De van. Afganisztán, Üzbegisztán...

— Mondd még egyszer!

— Üzbegisztán.

Ilyen ez a

Bálványos Hubra

Grafika (repr.)

Új Irás VI. évf. 1966. febr., 2. sz. 52. l.

Bálványos Huba

Litográfiákkal szerepel a
„Studió 58-68" c. kiállításon
a Művelődésben

≠S.a.: Studió 58-68

Kiskalföld 1968 XII. 31

Bálványosi Huba

Lapunk képrőművészeti mellékletein most a fiatal képrőművészek Stúdióját mutatjuk be... szembeszökő a stúdió fiataljainak változatos hangvétele... A harmónikus vonaljáték ellentétekent József Attila ihletése nyomán született meg Bálványosi Huba litográfiája, amely a külvárosok romantikus, zsúfoltságú képét emeli költői látomassá.

Új Szás VI. évf. 1966. febr., 2. sz. Műmellékelet, 1. oldal

Bálványos Huba

Táj fametszet 23 x 28,2 (repr.)

II. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolc
1963 Herman Ottó Múzeum. Kiáll. Zat.
Bev. Koczogh Ákos.

Bálványos Huba

Utca litográfia 43 x 62 cm. Mgt.
Derült idők " 46 x 61 "
Művészi portréz " 41 x 55,5 " (repr.)
Illusztráció Zsigmond Ede:
Emlékezés korankelő
leányozra cimü versénez litografia 41,5 x 56 cm
Illusztráció Sárközi György:
Magunkért lázadó " 46 x 60 "
Dózsák c. versénez

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Dev.: Bereczky Lóránd

Bálványos Huba

40. Vetélkedő III. A Zőrönség. Lito 39 x 56
41. „Műrészi" portrét " 41 x 56
42 Kerítések " 41 x 55

5. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolci Galéria 1969. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Bálványos Huba

hasonlatvilággal él

V. Miskolci Országos Grafikai Biennale. Miskolci Galéria 1969. Kiáll. cat. Bev.: B. Supka Magdolna

Bálványos Huba grafikus

a Monte dei Paschi di Siena
érmet nyert a firenzei Palazzo Strozzi-
ban megrendezett nemzetközi grafikai triennálén.

Magyar Nemzet
1969 jan. 18

—Napló—

MDK

Bálványos Huba, grafikus

Rajz:

Repr.

Bálványos Huba: Munkások 10.

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 29.

Bálványos Huba

grafikus szerepel a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

(2-a): Kiválóművének - érdemes alkotások
Pest megyei Hírlap, 1968. IV. 28. 8. o.

BALUÁNYOS HUBA

GRAFIKÁI KIÁLLÍTVA AZ ALÁBBI TÁRLATON,

EML: „MŰVÉSZI PORTRÉK"
„MUNKÁSOK"
„DERŰS IDŐK" C. LITOGRÁFIÁK

MIHÁLY MÁRIA: DERKOVITS-ÖSZTÖNDÍJASOK KIÁLLÍTÁSA A DERKOVITS GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN, SZOMBATHELYEN.

MŰVÉSZET: 1970. SZEPT. 47. LAP.

Bálványos Theba

Litográfiái szerepeltek a „Studió 58 - 68" kiállításon a Műcsarnokban.

Studió 58 - 68
Északmagyarország 1969 - jan. 5. 6.

BÁLVÁNYOS HUBA

MŰVEI SZEREPELNEK ILLUSZTRÁCIÓ-
KÉNT S. AXELROD TANULMÁNYÁHOZ
AZ "ISZKUSSZTVO" 70/8. SZÁMÁBAN.

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT, 1970. OKT.

BÁLVÁNYOS HUBA

Illusztráció.
(Repr.)

Művészet, 1970, ~~okt.~~ 8. aug.

Bálványos Huba

mappa internacionalisták harcait

felelevenítő komposíciói – emlitve.

– Forradalmi grafika kiállítása a Csók Galériában –

Mappa Nemzet

1969 márc. 5.

Bálványos Huba

művével Szerepel a Csepel Galéria

Viállításán

Hoppar Nemzet 1970 május 21

4. old.

Bálványos Herba

„Anziksz"

„A győztes ünneplése"

„Vetélkedő" c. lapjai emlékre

Magyar Nemzet 1970 május 21

4. old.

Bálványos Huba grafikus

Szerepel az alábbi táblázatban

Ridep gábor: Nagyvét a szot
képzőművészeti kiállítása

Nagyszava 1970 VIII. 19

Bálványos Huba

a Biennálén kiállító művész.

D. Fehér Zsuzsa: A miskolci grafikai Biennálé. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. p.

12 l.

Bálványos Huba

„Memento 1917," szöveglenyomott fekete-fehér reprodukció.

D. Fehér Zsuzsa: A miskolci grafikai Biennale. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz.

81.

Bálványos Huba, grafikus

A főrázosi Művelődési Házban látható tárlata. Megemlítve: Az ember mértéke; A győztes ünneplése; Tabló; Iroda; Apologetika; Vetélkedő I-II-III. c. művei.

P. Szücs Julianna: Berki, Bálványos, Malgot, Bernyó 7,

Népszabadság, Bn. 1971. máj. 26.

Bálványos Huba

neve említve

Anyel a Gák Galéria kiállításán

Pestmegyei Hírlap 1969
március 9.
4 cold

Bálványos Huba, képzőművész

- részlet a Studió 58-68 c. kiállításon a Műcsarnokban.

Ónd a szó
Magyar Ifjúság, 1969. II. 14. 11. l.

Balványos Huba

Műve szerepel az I. Ter.

Bem rakparti Művelődési Ház

Ziállításán

Alépszava 1970 február 27

2. old

Bálványos Huba

A Fiatal Kép. műv. Stúdiójának

Tagja

Horváth György: Fiatal

képzőművészeink helyzete

Ifjú Kommunista 1971 II. 52 old.

Balaányos Ilseba
grafikus

Méltálás

D.Fehér Zsuzsa: A SZOT kiállítás.
Művészet, 1971.január - 25.lap

Bálványos Huba

művével szerepel a XI.

Magyar Képzőművészeti Kiállításon

– említve

Pestmegyei Hírlap 1970 április 28
8. old.

Bálványos Huba, grafikus

Illusztráció:

Repr.

Hegedűs Géza: A nagymester

M. 6.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 9.

Bálványos Huba, grafikus

Két rajz:

Repes.

Bencze Klára: Nagyon fiatal munkások

M. 12.

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 18.

Balkányos Huba, grafikus

Dürer műveit. (Concerto T.)
(Nemzeti Galéria.)

Rózsa Gyula: Körkelyek Dürer emlékére 7

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 4.

Bálványos Huba

grafikus elnyerte a Monte dei Paschi di Siena ösmet a firenzei Palazzo Strozzi-ban rendezett nemzetközi grafikai kiállításon. (5 magyar grafikus vett részt).

A nap hírei.

Magyar Hirlap, 1969. január 18. 8. l.

Bálványos Huba

lénómetszete a 3.

oldalon

Nagyjaink 1965 november 1

Balványos Huba grafikus

alkotásaiból kiállításon

szerepel a Fővárosi Művelődési

Házban

Nógrád 1971 május 19

2. old.

Bálványos Huba, grafikus

Rajz: Repr

Bálványos Huba: Munkásnők 17.

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 20.

BÁLVÁNYOS HUBA

„Tabló", „Anziksz" és több más műve szerepel a „Csepel Galéria" csoportos kiállításán.

Művészet, 1970, ~~okt.~~ 8. szám.

Bálványos Huba

Bartók: Az elmult időkről; és Zsámek I. III. c. lapokkal szerepel az „Új művek" c. Tárlaton a hűsaznak ban

Horváth György: Elkötelezett alkotások az „Új művek" között

Magyar Nemzet 1971 III. 9

MDK

Balkányos Huba, grafikus

Rajz.

Repr.

Balkányos Huba: rajza

M. T.

Népszabadság, Bp. 1971. március 7.

MDK

Balkányos Huba, grafikus

Új művek c. kiállítás, Műcsarnok.

Rózsa Gyula: Stabil mobil

7.

Népszabadság, Bp. 1971. márc. 11

Bálványos Huba

"Roham" c. képének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. márc. 2o.
XV. évf. 12. sz. 3. lap

Balványos Huba

művei szerepeltek az V.Miskolci
Grafikai Biennálén

Napjaink 197o január

4.old.

Bálványos Huba

"Az ember mértéke" c. képét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juni. 26.
XV. évf. 26. sz. 7. lap

Bálványos Huba

"A vetélkedő II." "A zsüri" c. müveit kiemli Szabó György: "Dürer arcai" c. kritikájában, mely a Magyar Nemzeti Galériában rendezett grafikai kiállitásról szól.

Élet és irodalom, Bp. 1971. május 29.
XV. évf. 22. sz. 12. lap

Bálványos Huba

„Csepeli öntönmukás"

c. rajza az 5. oldalon

„A Magyar Nemzet Galériája"

Magyar Nemzet 1971 augusztus 20

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

1971 JAN 8

Az Olvasó Munkás Klub első félévi programja

Bálványos Huba

Érdekesnek ígérkezik az Olvasó Munkás Klub programja az új esztendőben is. A hagyományokhoz híven minden hónap első keddjén a Csepel újság *Olvasó Munkás mellékletéről* rendeznek vitát a klub tagjai. Ezenkívül minden hónapban lesz egy-két kiemelkedő esemény, ami külön is említésre méltó.

Január 26-án *Bálványos Huba* grafikusművész vezetésével *Somogyi József* szobrászművész műtermébe látogatnak a klubtagok, február 9-én pedig *dr. Csillik Gábor* r. ezredes, csepeli rendőrkapitányt látja vendégül a klub. Ennek a találkozónak a vitavezetője *Gyimesi Kornél*, a munkásotthon igazgatója lesz.

A tervek szerint március 9-én kitűnő regényírónk, *Lengyel József* találkozik az Olvasó Munkás Klub tagjaival, a *Bécsi portyák* című művéről tartandó ankét vitavezetője *Demény Ottó* költő lesz. Ugyancsak márciusban, 23-án Bálványos Huba grafikusművész tart vitával egybekötött vetítettképes előadást *Picasso* művészetéről. Április 13-án a Csepel újságról rendeznek ankétot, amelynek előadója *Czirfusz János*, a lap felelős szerkesztője lesz.

Május 11-én *Marx György* akadémikus, a nagy sikert aratott *Jövőnk az univerzum* című tudományos esszékötet szerzője látogat el a klubba, a vele való beszélgetést *Csepeli Szabó Béla* költő vezeti. Június 8-án *Csöregh Éva* tanár lesz vitavezetője a *Szerelemről, házasságról* tervezett ankétnak. Június 22-én pedig Bálványos Huba grafikusművész diaképekkel illusztrált előadást tart a *mai magyar képzőművészetről*.

A fentebb említett programokat *szabad klubnapok* egészítik ki. Minden műsor keddi napon 17 órakor kezdődik a munkásotthon II. emelet, 209-es helyiségében. Az érdeklődőket szívesen látják az Olvasó Munkás Klub tagjai és vezetősége.

tetett iram
hető el a
szólhatnak
ségért. Né
éjszakákon
helyzet. M
azt az ass
lett, nagy
mentő, de
viszonyok
visszaindu
szony ott

Csepel-Háros lakói városfejlesztési, ház-, földadót fizetnek, választott képviselőjük van a kerületi tanácsban.

Hirt János, a CSM dolgozója, tanácstag:

— Higgye el, kérem, az emberek nem hajlandók velem szóbaállni. Semmi tekintélyem nincs, mert azt látják, hogy a körzet lakásgondja évtizedek óta nem mozdul. De apró ügyekben is tehetetlenek vagyunk. Lakógyűlések? Komolyon mondom, sokszor nevetségesek. A tanácstól olyan embert küldenek ki, akinek fogalma sincs az itteni problémákról. Az elhangzottakat pontatlanul, rosszul jegyzi, s amikor a felvetett gondokra megkapjuk az írásos választ, értetlenségek derülnek ki.

sokat 1970-ben kizárólag közérdekből és a város fejlődését szem előtt tartva, javasolni fogják.

A XXI. kerületi Tanács végrehajtó bizottsága és a szak-

GÉPKO

Nyugdíjba ment az öreg néni, akinél eddig minden reggel újságot vásároltam.

A körút sarkán levő árusító helyet 20 év körüli, félhosszú hajú, jó kedélyű, fiatalember foglalta el.

A változás mindenkinek szembetűnt.

Nem fogja-e megunni az a mozgékony fiú az egyhangú munkát, a reggel, délben, este, megismétlődő rikkancskodást?

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET
1971 MÁR 11.

Öt fiatal művész — Bálványos Huba, Gazsó Rozália, Kiss Mihály, Kamjáthy Anna és Malgot István — közös kiállítása nyílik meg március 12-én, pénteken délután öt órakor a Hazafias Népfront XXII. kerületi szervezetének klubjában (XXII. kerület, Varga Jenő tér 11.).

a | lyek mindkét vállalat szama-
é- | ra hasznosak.

Bálványos Huba

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 AUG 29
CSEPEL
Budapest

1021

Az Olvasó Munkás Klub második féléves programja

Visszapillantás

Öt éve alakult és működik az Olvasó Munkás Klub. Első nyilvános ülésüket 1964 nyarán tartották, amikoris a klub vendége Veres Péter író volt.

Ezalatt az öt év alatt természetszerűleg igen sok tapasztalatot szerzett mind a vezetőség, mind a tagság. Az a színfolt, amelyet az Olvasó Munkás Klub jelent, már hozzátartozik a csepeli kulturális élethez.

Az Olvasó Munkás Klub — tudjuk —, az irodalomszerető munkások, olvasók *öntevékeny társadalmi szervezete*, célja és feladata az irodalom — és általában a művészet — népszerűsítése, ismertetése, különféle művészi alkotások és irányzatok megvitatása. Az Olvasó Munkás Klub egyebekben különféle vitaesteket, ankétokat tart, melynek keretein belül személyes kapcsolatot teremt, irodalmi, művészeti, kulturális életünk ismert alkotó személyiségeivel, és a velük való találkozások, beszélgetések, eszmecserék során kifejezőjévé és ösztönzőjévé válik a szocialista munkásközvéleménynek.

Az Olvasó Munkás Klub figyelemmel kíséri, és ösztönzi a munkástehetségek tevékenységét az irodalom és művészetek területén, és az arra érdemes művészeinek, illetve műveinek nyilvánosságot, fórumot biztosít.

Összefogja az irodalom, a művészet, a kulturális kérdések iránt érdeklődő munkásokat; felkutatja őket — sőt mint mondottuk —, helyet és lehetőséget biztosít azoknak a munkásalkotóknak, akik figyelemre méltó íráskészséggel rendelkeznek. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy a klub a szocialista közgondolkodás egyik fóruma. A klub tevékenységének fontos területe természetesen a könyvpropaganda. A hazai és külföldi irodalom legszebb alkotásaiból — illusztrációval — százkönyves ajánlójegyzéket adott ki a klub, elsősorban szocialista brigádok, pártmunkások, tömegszervezeti funkcionárusok, aktivisták részére.

Szorosan kapcsolódik a klubmunkához a Csepel újság irodalmi, művészeti melléklete, az Olvasó Munkás, mely havonta négy oldal terjedelemben jelenik meg.

Az Olvasó Munkás Klub öt éves fennállása alatt a népművelés fontos részévé, az irodalmi és művészeti nevelés vonzó, és kedvelt színfoltjává vált.

A klub tagjai havonta részt vesznek a nyilvános klubüléseken, tevékenykednek a szervezésben, és egyénileg is felkészülnek a viták napirendjén szereplő témák, művek, problémák megbeszélésére.

Ennyit röviden — visszapillantásként.

Tervek

Elérkeztünk tehát az ötödik esztendő második félévéhez. Tudjuk, a klub tagjai együttesen alakítják ki a klub évi — félévi — programját. Az elfogadott terveket féléves időegységben, műsorfüzet alakjában kinyomtatják, és szétosztják részint tagjaik, részint szocialista brigádok, műhelykönyvtárak, olvasók és érdeklődők között.

A minden hónapban megrendezésre kerülő irodalmi mellékleti vita ezúttal is megtalálható a műsor programjában. Neves írók, költők kritikusok polemizálnak a klubtagokkal a mellékletek egyes műveiről, s az ezek kapcsán felmerülő esztétikai és egyéb kérdésekről. *Fekete Gyula* író, *Sipos Gyula* költő, *Féja Géza* író, *Kövessi Erzsébet*, a Népművelési Intézet munkatársa, *Kiss Ferenc* irodalomtörténész — a többi között. Számszerint négy ilyen érdekesnek ígérkező irodalmi estet jelez a program: *Tersánszky—Sinka-est, Bertolt Brecht-est, szomszédaink magyar irodalmáról* tartandó vitaest, valamint a *„Jövő világáról"* szóló vitaest, melyet Marx György akadémikus, fizikus tart. A tagság a „tárgyból" természetesen gondosan és alaposan felkészült.

Új színfoltot jelent a klub életében a szabad klubnap, ahol részint egy-egy „belső" szerzőnek írását elemzik a résztvevők, részint szabad, kötetlen beszélgetés formájában olyan kérdést, problémát megvitatnak, mely őket a világból izgatja és érdekli, legyen az politika, művészet, vagy társadalomtudomány.

A zenei és képzőművészeti vonatkozású programpontok sem maradtak ki a klub féléves terveiből. A modern képzőművészetről tart előadást *Bálványos Huba* grafikusművész, főiskolai tanár, valamint *Szabó Lajos* Munkácsy-díjas *festőművésszel*, a Munkásotthan freskójának alkotójával beszélgethetnek a klubtagok különféle, őket érdeklő képzőművészeti kérdésekről.

Ennek a kis közösségnek önművelő szerepe és igénye rendkívül jelentős, tartalmas, és széles skálájú. Az ember sokrétű: a tudati, az egyéniségi, a jellembeli formálásának egyik fontos „olvasztókemencéje".

Ferenczy Erika

m a sajátunk?

a felderítetlenül maradt, gyakorlatilag elveszett járművek esetében, legtöbbször a járművek lezárásának elmulasztása a fő ok. Noha gyárszerte sok helyütt látható a figyelmeztető tábla: „A kerékpárokat csak az ügyintézés ideje alatt lehet itthagyni", mégis gyakran előfordul, hogy műszak után falnak, oszlopnak támasztva „éjjeleznek". És amikor a baj megtörtént, a feljelentők szinte kivétel nélkül ezt mondják: — Csak öt percre tettem le...

— A gyár lüktető életét, a nagy belső forgalmat tekintve, azt gondolhatnánk, hogy a csendesebb mellékutakon tűnnek el a kerékpárok.

— Bármilyen furcsán hangzik is, de ez nem így van. Felmérések, adatok bizonyítják,

TÍZ ÉV FÉ

Csokkent a baleset

NEHÉZ ÉS VESZÉLYES MUNKAHELYEK + FE

A tavalyi év azonos időszakához viszonyítva az 1969. év első félévében nagymértékben csökkent mind a balesetek, mind a balesetek miatt a termelésből kiesett munkanapok száma. Ez állapítható meg az év első hat hónapjáról készült baleseti statisztikából, amelyet a szociális és munkásvédelmi főosztály munkásvédelmi osztályán állítottak össze.

Az elmondottak igazságának bizonyítására sorakoztassunk fel négy számot.

1968-ban júliusig 1081 baleset történt a Csepel Művek 18 vállalatánál, idén azonos idő alatt csak 906.

A termelésből kiesett munkanapok számát tekintve még nagyobb mérvű volt a csökkenés: 21 ezer 10-ről 17 ezer 510-re. Nem kétséges: amellett, hogy a kevesebb sérülés önmagában örvendetes tény, vállalataink is hasznát látták ennek. A 3 ezer 500 megtakarított munkanap (közel 10 év), jelentősen hozzájárult a tervfeladatok teljesítéséhez, túlteljesítéséhez. A kisgépesítés és a munkásvédelmi intézkedések eredménye tehát ilyen formában is jelentkezik. Nem nevezhető örvendetesnek azonban, hogy hasonlóan a tavalyi első félévhez, ebben az esztendőben is történt egy haláleset munka közben. Annak idején, az év elején, lapunkban is beszámoltunk az Acélműben lejátszódott tragédiáról.

Nem egyformán csökkent a 18 vállalatnál a balesetek száma, illetve nem is csökkent mindenhol.

Emelkedett például a Kerékpár- és Varrógépgyárban, a Motorkerékpárgyárban, a Csőgyárban és a Metallochémiánál.

Mielőtt belemennénk a részletesebb elemzésbe, a későbbiek megértéséhez ismertetnünk kell a mértékegységet, amivel a szakemberek is számolnak. Mivel vállalatonként más és más az állományi létszám, a balesetek számának felsorolása nem mond ugyanis semmit az összehasonlítás során. Az ezer főre eső balesetek száma — amit ezrelékben fejeznek ki — ad kellő alapot az összehasonlításra.

tavaly hat

a Motorkerékpárgyárral és Kerékpárgyárral. Mindkét helyen a tavalyinál lényegesen több három napon túl gyógyuló sérülés történt.

A Motorkerékpárgyárban nem „vészes" még a helyzet, a 13,6 ezrelék átlagosnak mondható a gépészeti egységek között. A Kerékpár- és Varrógépgyárban viszont, ha a hasonló tevékenységet folytató vállalatokkal hasonlítjuk össze, érthetetlenül magas volt (21,3 ezrelék), a balesetet szenvedett dolgozók száma. A termelőmunkából kiesett napoké majdnem azonos, valamivel kevesebb, mint 1968 első felében. Ez annyit jelent, hogy hamarabb gyógyuló sérüléseket szenvedtek a dolgozók.

Célszerű volna, ha a gyár gazdasági vezetői megvizsgálnák, hogy milyen módszereket alkalmaznak más, a trösztön belüli gépészeti vállalatok a

Egy ass

Tizenegy esztendővel ezelőtt egy elvált fiatalasszony, Windics Józsefné belépett a Csepeli Csőgyárba segédmunkásnak. Vidéken hagyta egész addigi életét, a volt férjét, a gyerekét, otthonát. A gyerekről az édesanyja gondoskodott, a fiatalasszony maga próbált szerencsét. Valóban új életet teremtett magának. Rövidesen technikumba iratkozott és 4 évvel később megkapta a gépésztechnikusi oklevelet. Ekkor már a Transzformátorgyárban dolgozott, s végzettségének megfelelően gyártástervező beosztást kapott. 1500 forint volt a fizetése, amikor leérettségizett és arra számított, hogy most már felemelik a fizetését. Évfolyamtársai — férfiak — 2200 forintot kaptak. De a fizetésemelés elmaradt. A Kerékpár- és Varrógépgyárban 200 forinttal többet ígértek, ezért ott helyezkedett el anyagnormásként.

Az érettségiig eljutni sem volt könnyű, de az utóbbi öt esztendő különösképpen próbára tette. Albérletből albér-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1969 OKT 4

Bálványos Huba

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

Kiállítás a munkásszálláson

A Bács-Kiskun megyei Építési és Szerelőipari Vállalat kecskeméti munkásszállásán kiállítást rendezett két fiatal képzőművész. Bálványos Huba, a Képzőművészeti Főiskola tanára újabb grafikai műveit, Pálfy Gusztáv kecskeméti szobrász pedig modern kisplasztikáit mutatja be a szállás lakóinak. A kiállítás csütörtökön nyílt meg, s máris több százan tekintették meg. Ma, szombaton délután 5 órakor a fiatal művészek ankéton találkoznak az érdeklődőkkel a munkásszállás klubtermében.

Foly

Bálványos Huba

„Munkások" c. rajza

a 7. oldalon

Népszava 1970 szeptember 12

Balványos Huba

„Bartók"

„Az elmult időkről" c.

lapjai szerepelnek az „Ujmüvel"

c. Ziállitáson a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1971 március 9.

4. old.

Bálványos Huba

„Zsáner I. és II." c.

lapja szerepel az „Gj. művek" c.

Ziáltitáson a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1971 március 9

4. old.

Bálványos Huba

Tajzai „Mennlásarcok
Csepelről" az 5. oldalon

Magyar Nemzet 1971 május 1

Balványos Heba

Grafikáival találkozhat
szerepel a Fővárosi Művelő-
dési Házban

Magyar Nemzet 1971 május 15
Gold

Bálványos Huba

Műve szerepel a „Magyar grafika Ziállításán Dürer emlékesetére" a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1971 június 2
4. old.

Bálványos Huba

Szerepel az alábbi tárlaton

Horváth György: Magyar grafikai

Kiáll. Dürer Emlékezetére a

Nemzeti galériában

Magyar Nemzet 1971 VI. 2

Bálványos Anba grafikus

A Főv. Művelődési Házban

kiállítása nyílt

Kiállítási Kalendárium

Szocialista Művészetért 1971 VI.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bálványos Huba

NÉPSZAVA

1971 MÁJ 1 6

— **Bálványossy Huba** grafikusművész és Malgot István szobrászművész közös kiállítása nyílt meg szombaton a Fővárosi Művelődési Házban.

1021

■ Gyarapszik a mennyi

Bálványos Huba grafikus

Zoqovic könyvét illusztrálta.

Könyvekről

Lőkös István: Zoqovic: Az elkötelezett költő 7

Népszabadság, Bp. 1971. dec. 29.

Balkányos Huba, grafikus

Rajz:

Repr.

Balkányos Huba: Villamoson 17.7.

Népszabadság, Bp. 1971. nov. 19.

BÁLVÁNYOS HUBA

„Malheur" c. képe (eml.) szerepel a Vadászati Világkiállítás Műcsarnokbeli tárlatán.

Hét nap kulturális programjából.

Budapesti Közlekedési Hírlap. 1971. szept. 9.

BÁLVÁNYOS HUBA

Szerepel a Művészetekben a Vadászati Világkiállítás tárlatán.

Tájhatról tájhatra..

TV. 1971. IX. 25. 16:25 h.

Bálványos Huba

„Malheur" c. képe (eml.) szerepel a Műcsarnokban a Vadászati Világkiállítás képzőmüv. kiállításán.

Szabó György: Halloli

Élet és Irodalom, 1971. szept. 4.

Bálványos Huba

„Bartók: az elmúlt időkről"

(repr.)

Művészet, 1971. júl.

Bálványos Huba

"Malheur" c. müve szerepel a Mücsarnokban rendezett tárlaton, melyet a Vadászati Világkiállitás alkalmából nyitottak meg, hogy bemutassák a vadászattal összefüggő, illetve arra utaló alkotásokat.
Szabó György: "Hallali" cimmel ir a tárlatokról.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. szept. 4.
XV. évf. 36. sz. 13. lap

M.D.K.

Bálványos Imre, festő

Az A Petőfi Irod.Múz.-nak 1966, XII.17.-én megnyilt "Babits Mihály legszebb verseinek illusztrációi"c. kiállitásán müveivel részt vett. 203.o.

Babits illusztrációk kiállitása. 203.o.

A Petőfi Irodalmi Múzeum évkönyve. 1. 1967-68. Bpest, Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

Bálványos H. Rezső
Grafikus

M.D.K.

Felszabadulás.

Élet és Irodalom, 1965. ápr. 3 - 11 kep

Bálványos H. Rezső
grafikus

M.D.K

Női fej.

Élet és Irodalom, 1965. márc 27 - 3 lap

Bálványos H. Perső
grafikus

M.D.K

Portré

Élet és Irodalom, 1966. ápr. 9 - 12 lap

MTI SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bálványos Huba

CSEPEL

1971 MÁJ 14

Bálványos Huba és Malgot István kiállítása

1021

Holnap délután 4 órai kezdettel nyílik meg Bálványos Huba grafikusművész és Malgot István szobrászművész kiállítása a Fővárosi Művelődési Házban (XI. ker., Fehérvári út 47 szám). A kiállítás május 31-ig tekinthető meg, naponta 10—18 óráig.

ghajtó-spirál
is. FOTO-
fényképe-

Most érettségiző, il-
letve 1—3 éves gya-

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Bálványos Huba grafikáiból és Malgot István szobraiból összeállított kiállítás nyílik meg ma délután a Fővárosi Művelődési Házban.

1021

Bálványos Huba

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1971 MÁJ 14

Bálványos Huba

repertetese.

□ Bálványos Huba grafikusművész és Mátgot István szobrászművész alkotásaiból rendez kiállítást a Fővárosi Művelődési Ház 1971. május 15-től 31-ig.

SAJTÓ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos H. Rezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1966 ÁPR 9

1021

Bálványos H. Rezső: Portré

GYERMEKSZÍ

Lábdobogás

A gyermekek esztétikai ítéletmondásának módja — hogy úgy mondjam — nagyon is közvetlen. Nem feszélyezik őket előítéletek és illemszabályok. Ha valami nem tetszik nekik, egyszerűen nem figyelnek oda.

De hát mi tetszik nekik vajon?

Erre egyetlen szóval is lehet válaszolni. *A cselekményesség.* Ha *történik* valami a színpadon. Dramaturgiai ízlésük tehát mai felfogásunk szerint konzervatívnak mondható, ámde annál stabilabb és megbízhatóbb. Évezredes hagyományt ápolnak tovább. A történetben viszont egyáltalán nem ragaszkodnak a felnőttvilág realitásához, e világ valóságáról amúgy is csak fogyatékos ismereteik vannak. Mindenfajta világ realitását hajlandók elfogadni, tehát a mesevilágét is. Sőt azt még inkább, mert logikusabb, könnyebben nyomon követhető.

Ha nem ilyesmit kapnak; dobognak a lábukkal. A hosszas filozofálást, az unalmat nem tudják elviselni.

tesét, amely mostanában fejezi be körútját a peremkerületek művelődési házaiban Mark Twain Tamás úrfijával (*Király Dezső* eleven átdolgozásában most Tom úrfi kalandjai címen szerepel). A dobogás-mérő itt is csaknem nullát jelez, lehet hogy a felsőtagozatosok szilárdabb fegyelmének és fejlettebb nézői öntudatának következtében, de lehet, hogy a klasszikus szerző évszázadon átsugárzó varázsát kell okolnunk, esetleg Tom Sawyer és Huckleberry Finn soha nem évülő kamaszcsínyeit, de nagy az esélye annak is, hogy a gyermekien tiszta *érzelmesség* ragadta meg a nézőket, amely szintén örök igény e korosztályban és ugyancsak ritka portéka mostanában. Mindezen felül *Petrik Józsefnek* van érzéke a „gyermek-foglalkoztatáshoz", rendezése nem engedélyezett egy cseppnyi üresjáratot sem, nem untatott statikus jelenetekkel. A vendégekkel *(Fülöp Zsigmond, Szatmári István, Szénási Ernő)* jócskán megtűzdelt együttesben különösen *Vedres Tamás* és *Sándor Böske* játéka tetszett.

138. Bálványos Huba (sz. 1938): Állásidő, 1969
litográfia, 32X43 cm

Kevés olyan munkásábrázolás születik mostanában nálunk, melynek közelebbi tartalma a munkásélet kritikai megközelítése. A korábbi munkáshős-eszmény, a hurrá-optimizmus egyoldalú hordozója helyébe nehezen lép egy másfajta munkás típusa, amely sokoldalúságában reális, s amelyben az általánosítás nemcsak a formai megoldás eszközei (vagy vélt eszközei) révén jut el a képi egységig. Bálványos Huba grafikájának szinte rituálisan komponált hármas csoportjában a középső alak várakozó póza, a két szélső széttartó mozgása-tekintete nem heroizál és nem deheroizál. Inkább helyzetjelentés arról, hogy ilyen szituáció is létezik. A hármas csoportosítás (és a hozzáfűződő, valamiféle zártságra, véglegességre apelláló képzetek) egy esetlegességet állandósít, és talán ebből adódik a kritikus általánosítás. Hiszen nemcsak mechanizált nagyüzemek, nemcsak technikusi végzettségű munkások vannak: maga a munkásosztály különböző körülmények között dolgozó, különböző életformát élő, különböző nemzedékek tagjaiból áll.

Aradi Nóra: Munkásábrázolás a magyar képzőművészetben
Bp. Kossuth 1976

Szalay Ferenc (sz. 1931):

■ 139. Tsz-közgyűlés, 1965

olaj, vászon, 80X110 cm / Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum

■ 140. Történelem

olaj, vászon 260X400 cm / Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum

A tsz-közgyűlést ábrázoló csoportkép önmagában is történeti-művészettörténeti dokumentum. Új közösség születésének, gondolatok szerveződésének azt a pillanatát ragadja meg, amely maga mögött tudja a viharsarki múlt adta edzettséget, a bizalmatlanság fölé kerekedő biztonságérzetet: az alföldi parasztság történelmét sűríti. Szalay Ferenc 1974-es műcsarnoki kiállításán a *Tsz-közgyűlés* hatalmas, sok részes tabló középpontjába került, s az összefoglaló közös cím ez volt: „Történelem". Önálló kép valamennyi, de így együtt: egymást kiegészítő-erősítő mozzanatok. Az *Emlék:* a mesék világának huszáralakja. Mellette a papír fölé görnyedő, töprengő *Szabó bácsi* és az *Eltűnt katona* emlékezésben halványodó képe, az írógépen kopogtató *Néptanító* s az *Agitálnak a téeszbe* csak sejtetett, palánkkal takart embertömege, szövetkezeti tagok kis méretű álló, egészalakos portréja (szám szerint – a hagyománynak megfelelően – tizenkettő); maga a *Közgyűlés*, melynek belső zsúfoltságát feloldja a két oldalszárny tágas térségre kitekintést adó motívuma, a gépesítést idéző képek vagy képelemek, s végül, mintegy záróakkordként, *Az aláírás* a bal alsó sarokban és a *Búzakalász* az átellenes oldalon. Valójában emlékekből és valóságból összeálló történelem, küszködés a múlttal és beteljesülés a föld-ég elé magasodó kéz tartotta búzakalászban, a mai paraszt szinte szociográfikus számbavétele. A művész belülről ismeri és érzi át ezt a történelmet, ezért is tudja festőként képileg általánosítani a történelmi súlyú mindennapokat, amikor az egyén mintegy túllép önmagán, és embert-egyént őrző közösséget teremt. Élénk színek és pontos rajz, áradó mesélőkedv és józan mértéktartás, álmodozás és önvizsgálat ez a történelem. Nemzedékek emlékezetére épül a *Közgyűlés*-ben sűrűsödő új próbatétel: az új közösség százados kérdések megválaszolására vállalkozik. A szinte még folytatható tabló és középpontja, a *Közgyűlés*, az új parasztság születésének történelmét sűrítő festészeti dokumentum.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 NOV 27

NÉPSZAVA

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba: Műhelyben

ad benne, aká
kásban. De s
z értéke nem
ttad, hogy s
eny izgalomm
kásberendezés
pámtól örökölt
gyütt, tudtad,
ondság is, amit
akoztat és pih
rra figyelme
nem tartok há
árgyaktól. Túl
nagamhoz őket: beleszeretek
gy képbe, egy vázába, egy
ali tékába, egy Pálos-rendi
olostor molnárjának ajtajára
rősített kis harangba, mely
elzi, hogy jött vagy távozott-e
alaki. Erre vigyázni kell. Az
mber ne forrjon össze a tár-
yakkal. A tárgy akkor is
ükségleti cikk, ha szép. Leg-
ljebb esztétikai örömet okoz.

Tener agyacskaja után is so
várgok, hintalovamat is visz
szavágyom és mindent, ami
az élet elém dobott. Nem, a
nem volna igaz, ha azt mon
danám, hogy a tárgyak érték
az „enyém" öncélú mámor
lett volna. Hiszen engem sen
neveltek rosszul és amiko
1930 táján a Damjanich utca
56-ból a Damjanich utca 42-be
költöztünk egy kisebb lakás

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

MUNKA

1976 11

Bálványos
1021

A SZAKSZERVEZETI MOZGALOM FOLYÓIRATA

BÁN ZSUZSA: Teljesítménykövetelmény és ésszerű normarendezés a „Goli"-ban ... 14
SZENDREI LŐRINC: Jó bérgazdálkodás — sikeres ösztönzés ... 16
Vetélkedő — tanulságokkal (B. E.) ... 16
GIBER TIBOR: A Vasas Műszaki-Gazdasági Bizottság munkájáról ... 17
VISI FERENC: A testvéri együttműködés szellemében ... 18

Szociálpolitika

FARKAS LAJOSNÉ: Javult a gondoskodás — fokozni kell az aktivitást ... 19
WEGLÁRZ PÉTER: Közös gond — közös felelősség a napközi és az óvoda ... 21
TANYÓNÉ RAFFAI JUDIT: A népolitika össz-szakszervezeti tevékenység ... 22
MESZJARIK JÁNOS: Reális szociális tervek ... 24
DR. SUTH PÉTER: Az alapszervezeti segélyezés fejlesztése ... 25
PRIBÉK SÁNDOR: Üdülés négy évszakban ... 26
KOCSIS ÉVA: Példás intézkedések az anyákért az édesiparban ... 28
Szabadban — esőben — fagyban (—as—) ... 29

Kultúra

MIHALOVITS ERVIN: Eredmények és gondok a szocialista brigádmozgalom művelődésében ... 30
KOVÁCS ISTVÁN: Munkásművelődés nehéz terepen ... 31
SÁGI PÁL: 30 éve történt ... 32
SZOT Elnökségi Határozatok ... 33
DRAVECZKY BALÁZS: A tegnap üzenete ... 35
G. SZABÓ LÁSZLÓ: A KPVDSZ ötéves nevelési terve ... 36
BARANYAI GÉZA: A művelődési alkalmak népszerűsítéséről ... 37
DR. GYEVI KÁROLY: Szemléletet, személyiséget is alakít a szakszervezeti propagandista ... 38
VARGA LAJOS: Aki mindennap újra tudja kezdeni. Molnár Andrásné SZOT-díjas ... 39
VENCZEL TIBOR: Mindenkié, aki igényt tart rá! ... 40

HERBEF
Gimnasz
VARGA
Győr-So
RÓZSA
KESZEI
galom

Szervezeti élet

KURÓCZI GYULÁNÉ: A bizalmi hatáskörének növelése és az üzemi demokrácia ... 50
BUKU IMRE: Új tisztségviselők — élénkebb mozgalmi munka ... 51
MIKLÓS DEZSŐ: A lépésváltás hónapjai ... 52
Tallózás a szakszervezeti lapjaiban ... 53
VINKOVICS PÉTER: Az angyalföldi szakmaközi bizottság gondjai ... 54
A mozgalmi munka műhelyéből ... 55

Nemzetközi mozgalom

K. HROMOV: A szovjet emberek jólétéért ... 56
A. GYEDUL: Munkabörze a Szovjetunióban ... 57

A mindennapi gyakorlat

DR. TURCZER RÓBERT: A munkaviszony jogellenes megszüntetéséről ... 58
DR. PIKÓ ADRIENNE: Tanulmányi szerződés — gondokkal 59
GALAMB ISTVÁN: A szakszervezeti jogsegélyszolgálat pénzügyi elszámolásai ... 60
Hasznos tanácsok ... 62
Személyi hírek ... 63
DR. NIGRINY ELEMÉR: Munkaügyi döntőbizottságok — vitás esetek ... 64
Vezető szervek napirendjén ... 65

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 DEC 25.

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

1021

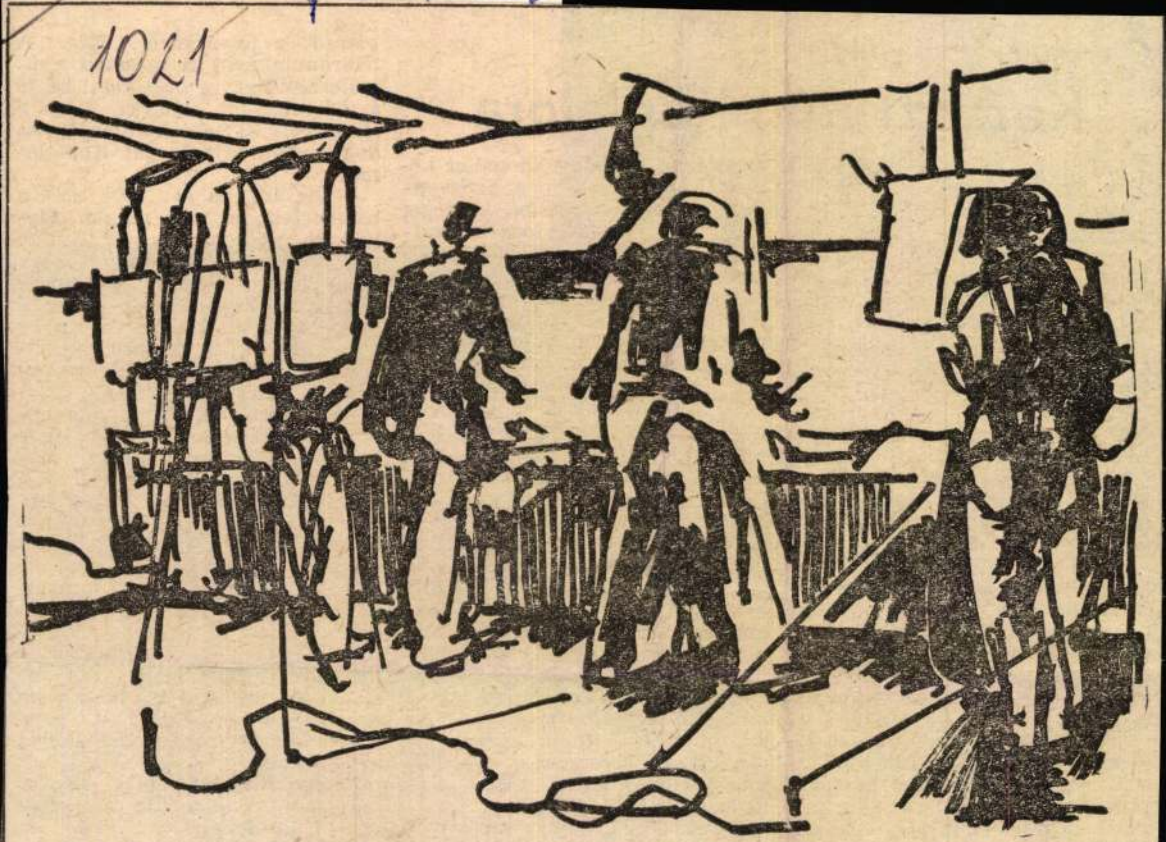

Az ózdi folyamatos acélöntőműben – Bálványos Huba rajza

Gyerektenyérnyi világ

Keresztúton Koplal

ITT LASSABBAN MÉRIK az időt. Mintha karistolnák a homokszemek a tiktakoló élet tengelyét; keservesen lódul meg, könnyen elakad. Igen, itt archív képek, régi könyvek nélkül is látható, hol tartott évtizede, másfél évtizede az ország szekere. Hiába omlik-pereg sebesen a fehér szikrákat villantó por, magukban hordják a rajta élők a szekércsapások emlékeit.

Maga alá teperte a hitvány akácokat augusztus hőhengere. izzott a Koplaló, mikor először jártam, évtizede. *„Tüzes cséplő, tehénfogat, az aratás kaszával, keresztekbe... Olyan ez, mint egy szabadtéri múzeum... Csakhogy ebben a múzeumban emberek élnek..."* — lépdelt mellettem a szekércsapáson Balku tanító. Azóta felpakolt ő is; darabig üresen állt, azután fiatalabb tanítóházaspár költözött a tanyai iskolába.

A szekércsapás *Fülöp* községtől — jog szerint odatartozik a világvégi tanya — *Nyírlugos* községig kapaszkodik-ereszkedik a partokon, „aljasokon". Még keskenyebb, keréknyomnyi szalag metszi a tíz-egynéhány zepe táján — az *nyespusztától Pené* vivő „út". A két je mellé szórt húsz-egynéhány ház — ez Koplaló. Télidőben csak fagykor elérhető, ősszel ha esőtlen hetek voltak, tavasszal, olvadáskor sehogysem. A legnagyobb országtérképen is gyerektenyérnyi világ ez. De felnőttet próbáló világ; belegyükeresedni, elszakadni egyként nehéz.

GÓRÉKERÍTÉS, friss festésű falakra szőlő kapaszkodik. Az egyetlen nemes tőke az egész vidéken. *Hajas Gyulának* gyümölcse is van, a ház mögött zsongó kaptárai. Mintagazda a másfél aranykoronás homokon. Pedig csak úgy, apránként tanulta meg a „mit-hogyan"-t. Harminc-egynéhány esztendeje hentessegéd volt még Budapesten.

— Nagynéha mondják is: az aszfaltról szalajtottak... Dehogy szalajtottak! Jöttem, az asszony után. Levéllismerkedés. Egyedül való volt ő is, én is... Itt volt ez a darabka föld, felfogtuk.

Mézzel kínál, dióval, piros borral, málnaszörppel. Ami felesleg gyengécske. Én nem tudom, hogy nem jutott eszébe senkinek: nagyban termeszteni a szakszövetkezeti földön? Úgy se jó az másra. Mondják, kizsarolja a talajt a málna. De hát ebből a homokból nincs mit kizsarolni...

ELKERÜLTÉK ezt a tájat annak idején a téeszszervezők. Nagy későn erőtlen szakcsoport alakult; fizettek százötven forintot a „kivett" föld holdjáért az emberek, ennyi volt a közös gazdálkodás. Három esztendeje kormányrendelet állította választás elé őket — oszoljon fel az álszövetkezet, vagy tényleg szövetkezzenek.

— Nagy dolgok történtek... Elsőre egybeszántottak vagy ötszáz hold parlagot. Az idén még egyszer annyit. Ha más nem, annyi látszódik már: van akarat a változásra.

Bálega József, új ember a szakszövetkezet elnöke. De csak mint vezető. Pedagógus volt, esztendőkig tanított a fülöpi iskolában.

Bálványos Huba

Bálványos Huba: Anziksz, litó, 45×60 cm, 1968 (fotók Haris)

Grafika

Művészet, 1976. 10. 15. old.

Egy karikatúrista életképei

BRENNER GYÖRGYRŐL

Régi tapasztalat, hogy a karikaturista kifejezési stílusa általában alkalmazkodik kora képzőművészeti stílustörekvéseihez. Mégis, többnyire ezeknek legmerészebb szélsőségeitől néhány arasznyival hátrább találja meg formai nyelvezetének kristályosodási pontját. Ennek magyarázata: a karikatura – mint humoros formában mozgósító, közvélemény alakító műfaj szükségképp nem merülhet bele maradéktalanul kora legszélsőségesebb, olykor még kiforratlan izmusaiba, mivel nem ez a feladata, hanem az, hogy egyértelműen, mindenki számára felfoghatóan bírálja vagy értelmezze a környező világ fonákságait. Vagyis akkor tehet csak egészen magáévá egy-egy művészeti stílust, amikor azt már a legszélesebb közönség is képes befogadni. Így aztán igen ritka jelenség, hogy a karikatura stílusa fedésbe kerül a kor legmodernebb képzőművészeti stílusával. Legfeljebb a legjelentősebb, többnyire a képzőművészet területén is tevékenykedő művészek – *Daumier, George Grosz, Lyonel Feininger* – munkáiban.

Brenner György önéletrajzában ezt olvashatjuk: „Budapesten születtem 1939-ben. Apám 1957-ben baleset következtében meghalt, s mindhármunkat anyám nevelt, így egy keresetből éltünk, sokat nélkülöztanulásomnak is." Majd fokozatos művésszé válásának korszakáról így ír: „Az általános iskola elvégzése után a Kossuth Lajos Közgazdasági Technikumban könyvelő-, statisztikus- és tervező oklevelet szereztem. 1957-ben az Állami Nyomda bélyeggyártási osztályára kerültem, ahol 1959-ben mélynyomó-fényképész és -retusőr szakmunkásvizsgát tettem... 1959-ben kezdtem karikatúrákat rajzolni lapoknak, így a Magyar Nemzetnek, az Élet és Irodalomnak stb. 1971 óta a Ludas Matyi külső, 1975 óta pedig belső munkatársa vagyok." Talán megemlítendő művészete jobb megértéséhez az is, hogy időközben díszlettervező is szeretett volna lenni (szcenikai elképzelések is foglalkoztatták), ami azért lényeges, mert újabb keletű, nagyméretű városkompozícióiban, vedutáiban megfigyelhető a téralakító hajlam. Termékeny alkotómunkáját 1968 óta sikerek és elismerések kísérik, hazai és külföldi kiállításokon egyaránt. A Magyar Sajtó Házában 1968-ban bemutatott első önálló kiállításán, tartalmas és ötletes rajzaiban régmúlt idők történelmének szellemesen kedves deheroizálására vállalkozott.

Időközben mind egyénibbé váló nyelvezetének jobb megértését segíti elő, ha szétekintünk a műfaj árnyalati differenciálódá-

Bálványos Huba

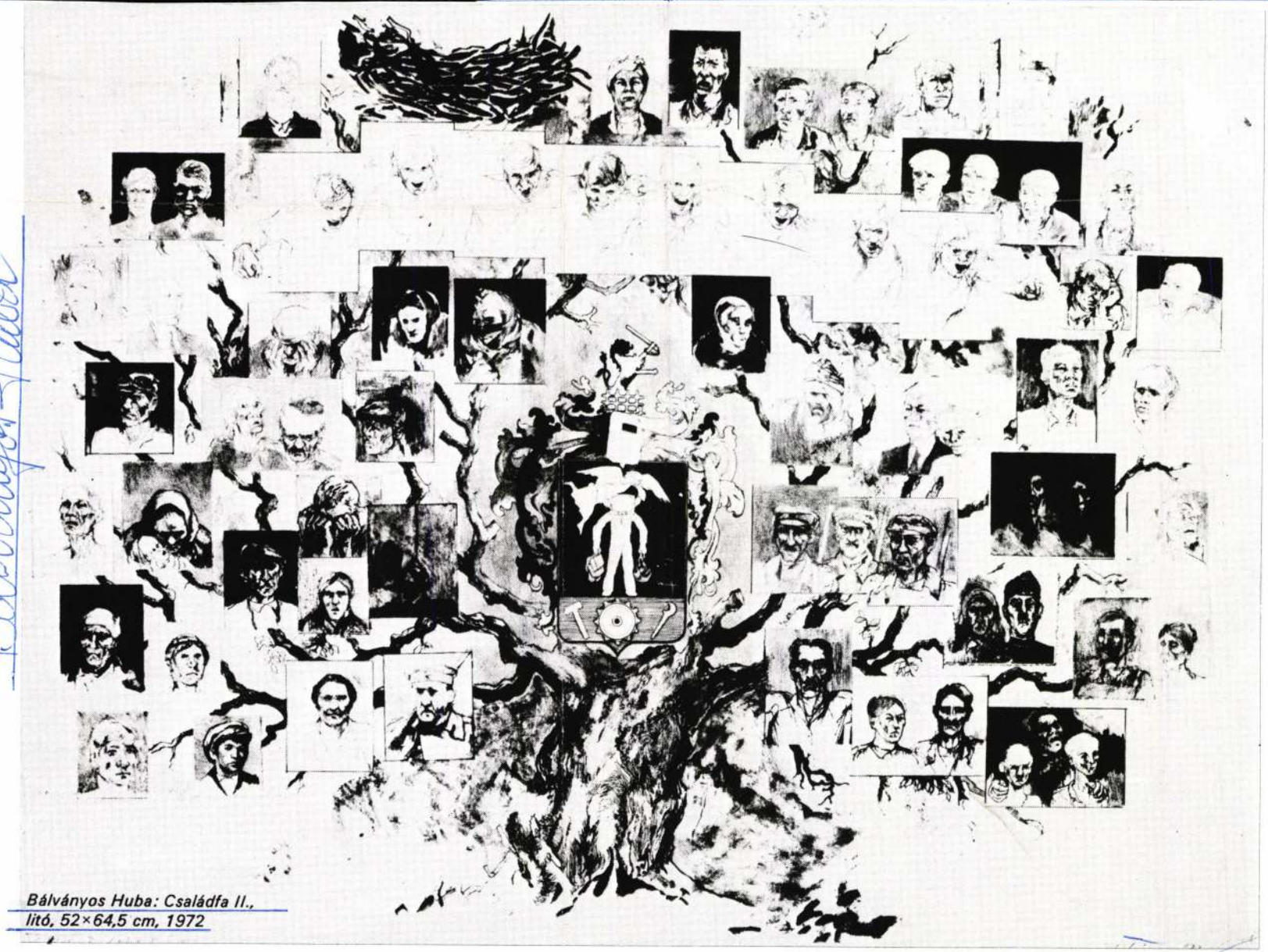

Bálványos Huba: Családfa II., litó, 52×64,5 cm, 1972

Művészet, 1976. 10. 13. old.

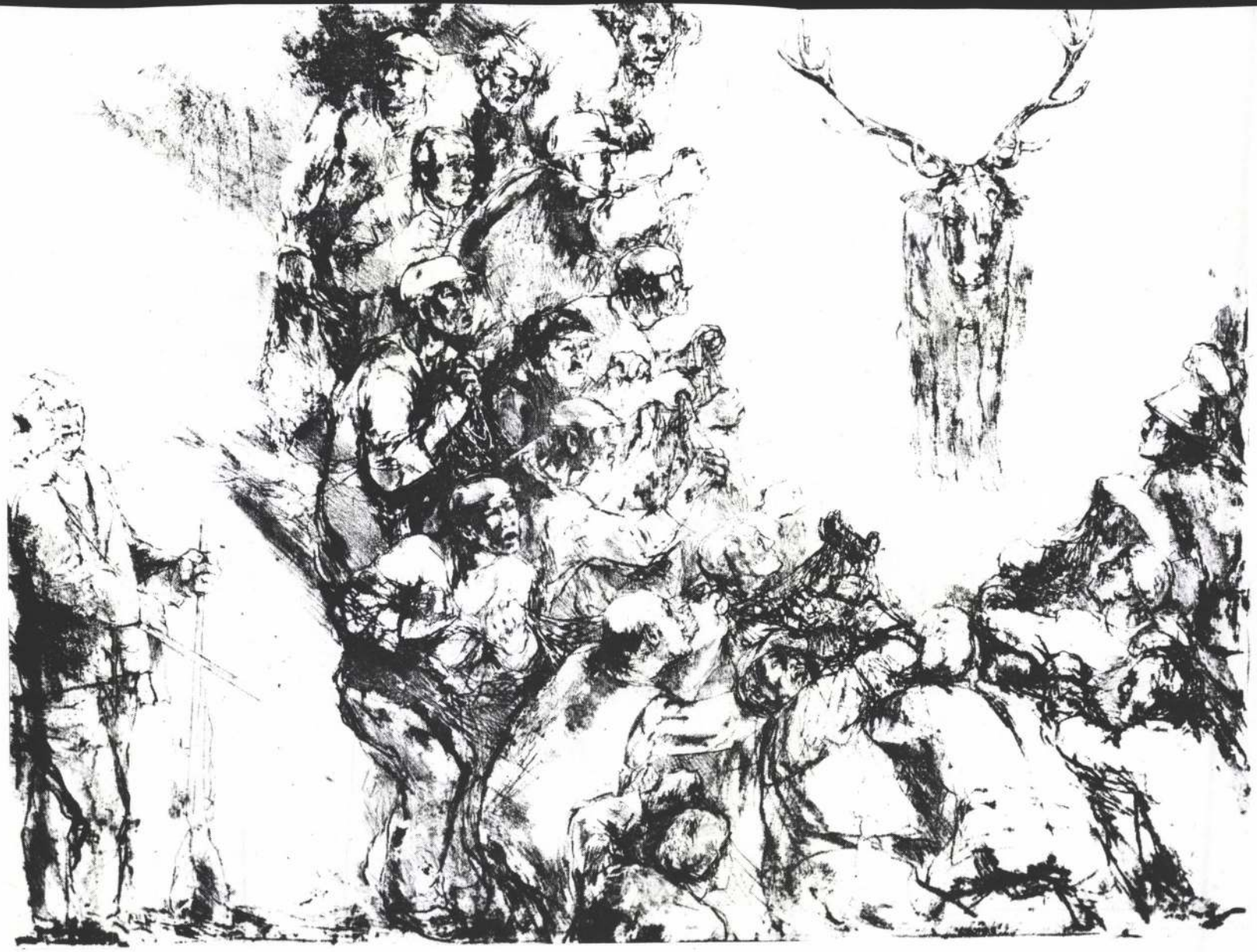

14

Bálványos Huba

Mühelyben

Bálványos Huba: Mühelyben

Népszava,
1976.november 27.
5.oldal

Bálványos Huba

Bálványos Huba: Öltöző

Élet és Irodalom, Bp. 1976. szept. 18.
XX. évf. 38. sz. 10. lap.

dalon, ezt látom: „(John Lennon) ... dala A munkásosztálybeli fiú az Imagine című nagylemezen." Most már szinte semmi kétség: baj van a szememmel. Ilyen című számot ezen a lemezen nem ismerek. A szalmaszálba kapaszkodó fuldokló mozdulatával leemelem a lemezt a polcról... Ilyen című szám *nincs* rajta. A 83. oldalon írja Ungvári: „Sam Philips... felfedezett... egy jégszekrényügynököt, a rocktörténet negatív hősét, Jerry Lee Lewist." Mármost mit olvastam az imént, ugyane könyv 30. oldalán? Elvis Presley... példája csábította Jerry Lee Lewist, a biztosítási ügynököt, hogy maga is..."

Azt hiszem, a szemem teljesen fölmondta a szolgálatot. Különben ilyesmi nem történhetnék meg velem. A 27. oldalon ismét találok valamit, a Buddy Hollyról szóló részben. „World of Love (A szerelem egész világa) — hangzott egyik slágere, ezt később a Rolling Stones együttese éppúgy felhasználta, mint a Not Fade Away (Sohasem múlik el) című Buddy Holly-szerzeményt." Rosszul emlékszem arra, mit írt Ungvári Tamás A rock mesterei című könyvében? Ama másik könyv 43. oldalán ez áll: „A *Beatles* később a World of Love (A szerelem világa) című Buddy Holly-számot írta újjá..." Leemelem a polcról a lemezt. A Beatles for Sale című lemezen csakugyan van egy Buddy Holly-szerzemény, annak azonban Words of Love (*A szerelem*

stílszerű, s méltó mindkét Zrínyihez — csodálom, hogy eddig nem jöttünk rá. Az egyik Zrínyi Miklós, életének utolsó nagy kirohanása előtt, magához vette takarékbetétkönyvét. A költő, Zrínyi jelmondata is figyelemre méltó: Sors bona, nihil aliud. Magyarán: Jó szerencse, semmi egyéb. Olasz hadvezér kollégája és üzlettársa, Montecuccoli is váltig hajtogatta, hogy a háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és pénz. Ezért tartom igen szerencsés gondolatnak, hogy a szigetvári lottósorsolás folytatásaként Zrínyi-ünnepségeket rendeztek. Nagyon sajnálnám, ha csupán nyelvbotlásról lenne sz

HÁZI HŐFORRÁS

Egy héten át forró víz folyt 81 lakásos, távfűtéses toronyházunk valamennyi csapjából. Csirkét lehetett volna kopasztani benne. A W. C. öblítőtartálya, eléggé meg nem fizethető módon, sterilizáló

Balványos Huba grafikus

Mai magyar grafika- és kisplasztikai kiállítást a Nemzeti Galériában rendeztek, melyen a művész művei szerepelnek.

Tamási Attila: Kiállítás a Nemzeti Galériában.
Népszava, 1946. máj. 14.

Bálványos Huba, grafikus

Harmadízben nyílt meg a Magyar Néphadsereg Központi Klubjában a meghirdetett pályázatra érkezett legsikeresebb művek kiállítása.

"Építő katonák" c. /repr./

Kacsó Lajos: A mi hadseregünk.
Néphadsereg, 1976. nov. 27.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 FEB –
Világosság

Bábváry Huba

Világosság

1021

Ára: 5,– Ft

SOMMAIRE

65 Nouveaux phénomènes dans la théorie et pratique du protestantisme hongrois • *József Poór*

70 La Bible sainte et profane — vue par les sciences humaines; Préface de la nouvelle série du *Világosság*

76 Une préhistoire mythique • *István Hahn*

87 Psychologie sociale et historisme • *Ferenc Erős*

96 L'arrière-plan de philosophie des religions d'un ouvrage Á-propos d'une pièce d'András Sütő • *Sándor Balázs*

101 Feuerbach ou Marx? • *Attila Ágh*

Comptes rendus:

104 Révolutionnaires impatients — assassins patients (*Youri Trifonoff:* Impatience) *László Karsai*

107 Readings in the Sociology of Religion *(Béla Blasszauer — János Somogyi)*

110 Crises et réformes dans le système universitaire français • *Tamás Tóth*

115 L'Église portugaise et la « démocratie institutionalisée » • *István Árkus*

120 La religion des présidents américains

121 Le problème de la vérité • *János Kelemen*

65 „Теология служ... *Йожеф Пор*

70 Научный подход к святой и светской Библии Новый отдел журнала *«Вилагошшаг»*

76 Мифическая доистория • *Иштван Хан*

87 Социалпсихология и историчность *Ференц Эрёш*

96 Религиозно-философский фон одного произведения О граме Анграша Шюмо • *Шандор Балаж*

101 Фейербах или Маркс? • *Атила Аг*

104 Нетерпеливые революционеры — терпеливые убийцы *(Юрий Трифонов:* Нетерпение) • *Ласло Каршаи*

107 Обзор современной буржуазной религиозной социологии *Бела Блассауер—Янош Шомоди*

110 Кризисы и реформы в французской университетской системе *Тамаш Тот*

115 Португальская цегковь и «учрежденная демократия» • *Иштван Аркуш*

120 Религия президентов США

121 Проблема истины • *Янош Келемен*

Szerkesztő bizottság:

Ádám György, Balló István Bence László, Benkő Károly, Hahn István, Koroknai Zsuzsa (főszerkesztő-helyettes), Köteles István, Lukács József (főszerkesztő), Mátrai László (a szerkesztő bizottság elnöke), Munkácsy Gyula, Zoltai Dénes

•

A szerkesztőség munkatársai:

Balázs György, Farkas János, Kiss Károly, Klaniczay Gábor, Murányi Mihály, Palkó Magda, Sziklai László

E SZÁMUNK SZERZŐI:

Poór József kandidátus, egyetemi tanár, KLTE Bölcsészettudományi Kar • *Hahn István*, a történettudományok doktora, egyetemi tanár, ELTE Bölcsészettudományi Kar • *Erős Ferenc* tudományos munkatárs, MTA Pszichológiai Intézet • *Balázs Sándor* egyetemi tanár, Babeš-Bólyai Egyetem, Kolozsvár • *Ágh Attila*, a filozófiai tudományok kandidátusa, tudományos főmunkatárs, MTA Filozófiai Intézet • *Karsai László* tudományos gyakornok, JATE Bölcsészettudományi Kar • *Somogyi János* egyetemi adjunktus, Pécsi Orvostudományi Egyetem Marxista—Leninista Tanszék • *Tóth Tamás* adjunktus, ELTE Bölcsészettudományi Kar • *Árkus István* újságíró, a Népszabadság rovatvezető-helyettese • *Kelemen János* kandidátus, ELTE Bölcsészettudományi Kar

Bálványos Huba

Vasbetonszerelők

Bálványos Huba: Vasbetonszerelők

Népszava, 1977. ápr. 3.

10. oldal.

Bálványos Huba, grafikus művész

Szabó Zoltán és Kallo Viktor közösen rendezett kiállításán – Vácott – Bálványos Huba a szobrakat, képeket elemezi az érdeklődőkkel, együtt és dr. Ávadi Nóra a munkásábrázolás problémáiról tart előadást, a művészek műveinek ismeretében.

Losonci Miklós: Megjei kiállítótermekben. Pest Megjei Hírlap, 1976. szept. 14.

Bálványos Huba

A szentendrei országos rajzkiállításon szerepelnek a művész művei. Továbbra is a munkások atmoszféráját kutatja, az „Öltöző" – ben is – egyre harmónikusabb hangrétellel. (emlétve)

Sosonci Miklós: Képzőművészeti világhét.
Pest Megyei Hírlap, 1976, szept. 21.

Bálványos Huba

Galádfa II.

Horváth Béla: Szatíra és verismus.
Művészet, 1976. október – 13. oldal.

Bálványos Huba

„Godaszarvas"

" (repro)

Horváth Béla: Szatíra és verizmus

Művészet, 1976. október - 13. oldal.

Bálványos Huba, grafikus

l.: Kemethy Imre.

—: A halódó képzőművészet .... 9.

Népszabadság, Bp. 1976. okt. 1.

Bálványos Huba grafikus

a kecskeméti művésztelep alkotói közös kiállításon mutatják be új alkotásaikat, a sajtószékház pinceklubjában. — a városi tanács egykori öreg könyvtarosán a művész is készített litográfiákat.

Halász Ferenc: Művésztelepi tárlat Kecskeméten.

Petőfi Népe, 1976. febr. 12.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 SEP 18

ÉLET ÉS IRODALOM

Bálványos Huba

1021

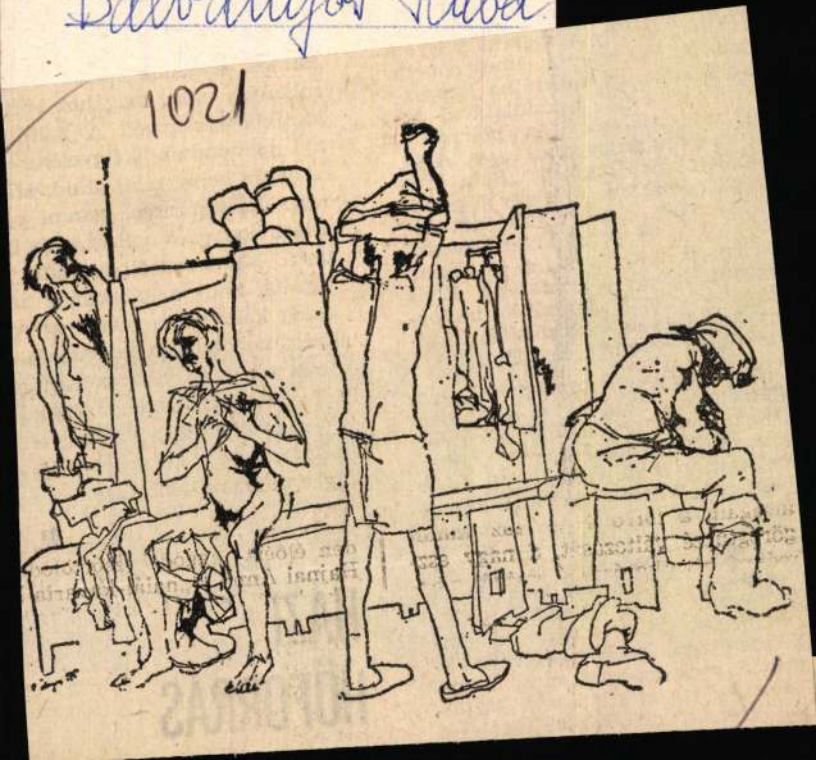

ég: baj van a sze
ímű számot ezen
smerek. A szalma
odó fuldokló mo
melem a lemezt
lyen című szám *ni*
ldalon írja Ungvá
ips... felfedezett..
rényügynököt, a ro
gatív hősét, Jerry
Mármost mit olvast
ugyane könyv 30. ol
Presley... példája c
ry Lee Lewist, a bi
nököt, hogy maga is..."

Azt hiszem, a szemem teljesen fölmondta a szolgálatot. Különben ilyesmi nem történhetnék meg velem. A 27. oldalon ismét találok valamit, a Buddy Hollyról szóló részben. „World of Love (A szerelem egész világa) — hangzott egyik slágere, ezt később a Rolling Stones együttese éppúgy felhasználta, mint a Not Fade Away (Sohasem múlik el) című Buddy Holly-szerzeményt." Rosszul emlékszem arra, mit írt Ungvári Te-

dolatnak, hogy a szigetvári lo
sorsolás folytatásaként Zrínyi-
nepségeket rendeztek. Nagyon
nálnám, ha csupán ripor
nyelvbotlásról lenne szó.

M.

HÁZI

Bálványos Huba: öltöző

MSZMP SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1976 APR 23

Tarjáni Acél

Bálványos Huba, grafikusművész

Május közepén rendezi meg Bálványos Huba grafikusművész kiállítását a Kohász Művelődési Központban. Mint ismeretes, a művész három hónapot töltött a kohászati üzemekben, amikor gazdag élményanyagot gyűjtött és sok változatot készített az öntödében folyó munkákról. A kiállításon a vállalatnál szerzett élményanyag alapján készült képeket, illetve régebben készített műveket mutatja be a művész.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
916 MAJ 1

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba: Kőszörűsök

[redacted]

Reggel kilenckor t

— Tud ön mag
vasni? — kérdezte.
István igennel fel
édesapja szenvedé
moszkvai antikv
odahaza Jókai, A
köteteiből gyakorolták az édes
anyanyelvet. Elmentek a TASZSZ
központi irodájába, az Arbatra,
ahol *Kassai Géza — Oldner Vla-*
dimir édesapja — próbálta ki az
ifjú nyelvtudását. Elégedett volt,
gy hát átsétálták a Honvédelmi
Minisztérium épületébe. Egy ez-
edes fogadta.

És ifjabb Hunya István rövi-
esen a Vörös Hadsereg egyen-
uhájában búcsúzott édesapjától.
Itt van, fiam az öreg zsebórám.
Vidd magaddal, ez majd szeren-
sét hoz."

romfelé ünnepelték. Hunya Ma
riska Moszkvában, éppen nag
csomagolásban, készülődve haza
felé, Hunya István Endrődön
kubikos elvtársai körében, ifjabb
Hunya István pedig ismét a fron
ton. Május 9-ét követően aztán
ő is, immáron újra magyar ál-
lampolgárként, hazatért.

A családi zsebórát pedig azóta
is őrzik. Hiszen jó öreg szerke
zete nemcsak az időt mutatta
tanúja volt az új időknek is.

Benedek István Gábo

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1976 MÁR 5

Csepel

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba grafikusművész legutóbbi munkáiból rendezett nagy sikerű tárlatot a Helikon Galéria. Bálványos azok közé a művészek közé tartozik, akik gyakran választják modellül a munkásokat. Ezen a tárlaton sem lett hűtlen „munkáshőseihez", de lapjai túlmutatnak a munkáséleten, általános emberi tartalmat hordoznak

senek, a népjólét tov
velésének fő irán
hangsúlyozta, hogy
munizmus felépítés
harc elválaszthatatla
cialista demokrácia
oldalú fejlesztésétől

Mi a szerepe az
ebben a folyamatba
végeztek e téren az
éves tervidőszakban

A tudományos sz
lapítói az igazi szabadsághoz
vezető úton mindig az első lé
pésnek tekintették a személyi
ség jogainak és szabadságának
neghirdetését és garantálását.
Nem kevésbé fontos lépésnek
artották továbbá olyan társa
almi és politikai körülmények
negteremtését, amelyek között
társadalom valamennyi tag
ának reális lehetősége van ar
a, hogy aktívan részt vegyen
állalata, városa, állama irá
yításában.

A Szovjetunióban a demok
atikus átalakulások kezdemé
yezője a Kommunista Párt.

De amikor az SZKP állam
rányításáról beszélünk, nem
zabad összekevernünk azt az
rszág ügyeinek gyakorlati irá
yításával, amelyet a Szovjet
nió Alkotmányának megfele
en a tanácsok valósítanak
eg. A Kommunista Párt nem
gad el és nem érvénytelenít
örvényeket. Vezető szerepe a

kérdés megvitatásánál a véle
ménynyilvánítás teljes szabad
ságát: senki sem foszthatj
meg a kommunistát azon jogá
tól, hogy kinyilvánítsa véle
ményét, hogy vitába szálljon a
benyújtott javaslattal mindad
dig, amíg az nem vált határo
zattá, amelyet a többség elfo
gadott.

MILYEN INTÉZKEDÉSE
KET FOGANATOSÍTOTT a
párt a szocialista demokrácia
továbbfejlesztésére?

Az eltelt időszakban —
akárcsak korábban is — két
utat használt fel erre a célra
Az egyik új demokratikus tör
vényeket javasolt. Így például
a párt javaslatára a Szovjet
unió Legfelsőbb Tanácsa az
utóbbi években több olyan ha
tározatot hozott, amelyek ki
szélesítik a helyi hatalmi szer
vek: a kerületi, városi, közsé
gi és települési tanácsok jo
gait.

A másik út: a párt központi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

'76 APR 30

Tarjáni Acél

Bálványos Huba

4

1021

HÍREK

Bálványos Huba, grafikusművész három hónapot töltött vállalatunknál alkotó munkával. A művész számos rajzban örökítette meg a gyári élet mozzanatait. A gyári élményekből készített rajzokból május közepén kiállítás nyílik a Kohász Művelődési Központban. Ez a kép az acélöntödei sorozatból egy, amivel a kiállításon is találkozhatunk.

A pártszerű magatartásról

A párttagsági könyvek cséjére készülnek. Néhány he folynak azok a beszélgetéek, amelyek arra hivatottak, ogy a pártvezetők minden gyes párttaggal személyesen eréljenek eszmét; véleményt ondjanak és véleményt kérenek az egyén és a közösség évékenységéről. Egy ilyen lbeszélgetés után találkozam fizikai munkás ismerőömmel, aki ezt mondta: „Nekem tetszett ez az elbeszélgeés, különösen az, hogy egy icsit vitatkoztunk a pártzerűségről is."

Nem volt rest, s véleményét is kifejtette. Arról beszélt, hogy manapság nem használjuk ezt a fogalmat, vagy legalábbis nagyon ritkán, s valahogyan nem egyanazt értjük a tartalmán. Elmondta, hogy találkozott olyan párttaggal is, aki elavultnak, korszerűtlennek tartja ennek a fogalomnak a használatát. S mivel ismerőm az elsők közé tartozik, akik a felszabadulást követő-

nem olyan negatív jelenségekkel is járt, amik nagyon is összefüggnek a pártszerű magatartással. Ismerősöm például azzal érvelt, hogy manapság a párttagok nem figyelnek fel olyan aktivitással a hibákra, vagy ha észre veszik közömbösen hagyja őket. Elismerte, hogy az a régi gyakorlat sem volt jó, amikor mindenütt ellenségeket kerestek, de az is tűrhetetlen, hogy a párttagság passzivitása jelentős. Azzal sem ért egyet, hogy időnként előfordulnak olyan esetek is, amikor egy-egy jelzés, bejelentés esetében nem a hibát vizsgálják, hanem a bejelentőt. S előfordul, hogy az húzza a rövidebbet, aki kommunista elkötelezettségétől vezérelve szóvá tette a hiányosságot.

Felelősséggel

Nem emlegettük a nagy dolgokat, hiszen a nagyobbakat általában ismeri a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1416 · 1022

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba rajza:
Öntvénytisztító

1975 májusában volt húsz esztendeje annak, hogy aláírták a varsói barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződést. A nevezetes évfordulót a szocialista közösség országai széles körben, méltó módon ünnepelték meg. Az évfordulóhoz kapcsolódva jelent meg a Varsói Szerződés húszéves tevékenységének legfontosabb dokumentumait tartalmazó kötet, amelyet a tagországok külügyminisztériumai közösen állítottak össze.

A kötet *első* dokumentuma — maga a szerződés — 1955. május 14-én kelt, az *utolsó*, a tagállamok parlamenti képviselőinek varsói ünnepi ülésén elfogadott felhívás pedig 1975. május 15-én látott napvilágot.

A húsz évvel ezelőtt megfogalmazott szerződés bevezető részében hangoztatta, hogy „a felek olyan *európai kollektív biztonsági*

1021

Bálványos Hubó grafikusművek

1976. II. 20. P. 10.00 /11/

Szombat délelőtt

Elárulom, hogy az előbbi riport alanyaival szemben, akik munkaidejüket is okosmáaban töltik, vannak olyanok, akik a szabadidejük tartalmára is találnak értelmesebb és szebb elfoglaltságokat

Következik Kapás Irén riportja a Diana uti Általános Iskolából.

Tárgya a XII. kerületi Jókai Klub Képzőművészeti Szakköre

- Gyere akkor te is. Moni figyelj, mondom, hogy ugy kezdjétek hogy nézitek kb 5 percig, pontosan, alaposan megfigyelitek.

Akkor letakarjuk és ugy kezditek el a rajzot mindjárt emlékezetből.
5-10 percig csinálják, utána le a kendőt, aztán lehet folytatni

- Rendszeresen itt tölti a szombat délutánjait?
- Nagyrészben, délután 4-től éttalábam este 10-ig.
Ez egy olyan dolog, hogy kiáll a modell és azt ugyanugy lerajzolni mint ahogy ott kint áll, vagy legalábbis valami olyasmit lerajzolni, amit az ember lát benne. Nem tudom elmondani tökéletesen hogy mi ez, ezt csinálni kell. Mindig szerettem rajzolni az iskolában is ugy, hogy ez egy - igaz hogy kényszerből jöttem is
- Miért?
- Hát saját magam miatt, mert szeretnék főiskolára jelentkezni és amiatt meg kellett tanulnom rajzolni. De azt hiszem, hogy ha nem lesz a felvételim soha jó, akkor is maradni fogok, mert ez annyira jó, legalábbis annyira nyugtalanított hogy
- Maga a rajzolás vagy pedig a társaság, akikkel itt együtt vannak?
- Mind a kettő. A társaság is nagyon jó, nagyon sokat szoktunk együtt lenni
- Vlág ez a heti egy alkalom,

Nemcsak ez az egy nap van különben, pénteken is van, csak én nem tudok jönni. Mellette más sportolok is, meg még esti szakközépiskolába járok úgy hogy jó hogy az ember nem megy el táncolni vagy nem megy el máshova, hanem ide jön. Esetleg egy színház vagy egy mozi még megengedhető még emellett is

- Ennek érdekében tehát akkor bizonyos dolgokról le kell mondania?

- Hát ez a lemondás nem olyan nagy dolog, nem olyan keserves lemondás. Általában év végén szokott lenni egy kiállítás, ez június környékén szokott lenni és hát azért nem mindegy, hogy az ember két képpel szerepel azon a kiállításon, vagy 15-tel

- Egyelőre nekem még mellékes, hogy valamilyen művészi célt elérjek. Nincs semiféle ilyen ambicióm, hogy főiskolára menjek és így és úgy

- Hogy került ide?

- Véletlenül. Egy ismerősöm ismerte, és ő mondta, hogy jöjjek. Nagyon nehezen tudott rávenni, de aztán sikerült és eljöttem

- Miért? Félt? vagy mitől tartott?

- Járt-en már egy másik körbe is egy nagyon nagy körbe és az éppen azért, mert nagy volt, sok ember járt oda, elhanyagolt-

nak éreztem magam.

Senki nem segített, észre se vettek, hogy ott vagyok, csak a tandíjat kellett fizetni. 3 hónapig jártam oda, nagyon rossz emlék volt. Nem mertem utána sehova menni, és gondoltam, hogy nem is érdemes énnekem

- Ez mitől más?

- Attól még nem, hogy kevesen vagyunk, attól még nem lenne jó a szakkör. Tényleg Bálványos Gyulának köszönhető az, hogy itt mindenki ki tud bontakozni saját lehetőségein belül. hogy a saját határait, gátait vagy nem is tudom milyeit tudja megkeresni

- Miért fontos ez az embernek?

- Elsősorban azért mert keres egy közösséget, és ez a közösség nem elég ha csak szórakozásra vagy időtöltésre jön össze, hanem sokkal tartalmasabb lehet ez az egész hogy ha tényleg olyan problémákkal foglalkozik, amelyek alapvető befolyással vannak mindennapi életünkre. Valamilyen közéleti hozzáállás az mindenképpen kell ahhoz, hogy az ember egyáltalán jól érezze magát vagy úgy érezze, hogy mégis valamit tesz.

- Érdekes hogy itt az alap mindannyiunk nyilván a rajz és a művészet szeretete. Most ez elég ahhoz, hogy ebből egy emberi közösség kovácsolódjék? Minden egyéb mással is foglalkozik, - ahogy mondotta és minden egyéb másra is odafigyel Formálódik és próbálja ki-ki saját magát illetve a másikat is formálni.

- Ez csak ez hogy művészet szeretet, az kevés

- Akkor mi az a plusz ami összetartja

- A társadalmi érdeklődés és a másik ember iránti érdeklő-

dés-
- Ne vegye indiszkrécionak,
- Nyugodtan
- de dolgozik, szombatjait nagyrészt itt tölti, de a szabadideje jórészt erre a körre korlátozódik.
- Körülbelül
- Többi nem adódnak konfliktusok?
- Nehéz összeegyeztetni például azzal, hogy az ember ide feljön, a randevut, tényleg marha nehéz. De lehet, hogy mit tudom én egy olyan lánnyal randevunik az ember, aki tényleg a benne levő többletet ki is tudja hozni, az nagyon lényeges. Akkor világos, hogy a rajzkört hagyom itt. De amig nem történik ez, addig a rajzkör az elsődleges.
Jelenleg is ez a helyet
- Bálványos Huba grafikusművész a képzőművészkör vezetője.
Az Ön számára mit ad, mit jelent ez?
- Mindenek előtt emberi kapcsolatokat. Egy művész, aki szabad pályán van és nem tartozik közvetlen közösséghez
- akkor annak meg kell teremteni a saját közegét
- Igen. Na most, igaz, hogy ez nem kifejezetten művészei tevékenység az én számomra, de ahhoz szorosan hozzá tartozik. Nem beszélve arról, hogy én magam a [illegible] gyakorlati munkában nem egyszer állok olyan problémák elé amiknek a jelenlétét érzem a többiekben is.
Nem közvetlenül szakmai munkára gondolok, hanem olyan problémákra, amik az életemmel kapcsolatban adódnak és hát tul-

élek másként mint más igy ezek a problémák valahol találkoznak. Na most éppen ez az ami még erősebben köt őhozzájuk is mert akkor erről is beszélgetünk, hiszen nagyon sok mindenről folyik beszélgetés egy olyan társaságban ahol sokfélék az emberek, mert sokfélével foglalkoznak különben, sokfelől jönnek az információk, más más életélmények adódnak, kinek - kinek és ezek valahogy ugy összeütköznek itt vagy egymáshoz simulnak, igazolják egymást, ellentétbe kerülnek egymással és itt szikrázó vitává alakul, amiben nagyon jól esik résztvenni.

- Lehet ugy fogalmazni, hogy kölcsönösen szükségük van egymásra?

- Pontosan

Bálványos Huba grafikusművész kitünő kiállitása a Vonalakba hurkolt munkás-sorsok tárlata egyébként még holnap estig meglátogatható a Helikon Galériában, az V. kerületi Kötvös József utcában

3 perc a Kálvin tértől és a Felszabadulás tértől is.

Bálványos Huba, grafikus

a Helikon Galériában nyílt meg a művész grafikáinak kiállítása, melyeknek fő témája a munkásarcok rögzítése.

Losonci Miklós: Kiállítótermekből.

Pest Megyei Hírlap, 1976. febr. 10.

Bálványos Huba grafikusművész a Helikon Galériában megnyílt a művész kiállítása. E hó végéig megtekinthető.

Láttuk, hallottuk

1976. II. S. Petőfi, 11.43 Gnč.

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

NOV. 27

1021

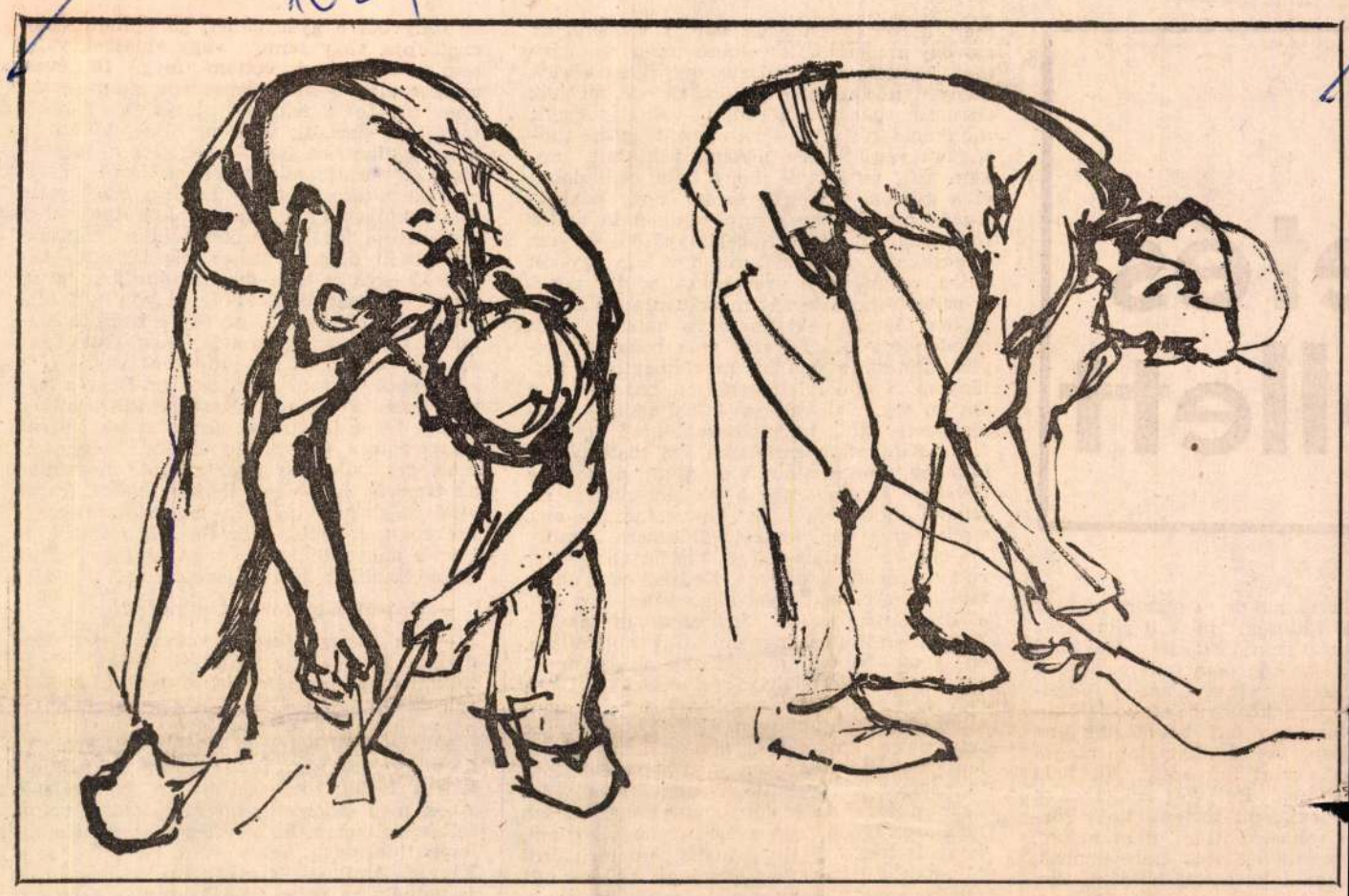

VALLOMÁS A MUNKÁSÉLETRŐL

Az itt bemutatott rajzok: vázlatok. Egy arc, egy munkafolyamat, egy gyakran ismétlődő munkamozdulat hosszas megfigyelése után gyorsan futó vonalakkal lényegében rövid percek alatt készültek. Mi a célom velük? Kidolgozom-e még ezeket a rajzokat? Ezekre a kérdésekre szeretnék válaszolni.

Bármennyi időt töltött is el egy művész a szakmája, a rajzolás fortélyainak megtanulásával, mégha mégoly ördöngös rajztudásra tett is szert, csak azt tudja megrajzolni, amit ismer. Semmilyen teremtő fantázia nem képes pótolni az ismeret hiányát. Az élet fő kérdései végső soron mindig ott dőlnek el, ahol termelik. Aki az üzemek világát nem ismeri, az nem ismeri az élet fontosabbik részét, az nem tud lényeges dolgokról a rajzolás nyelvén beszélni. Persze, ha csak ezen múlik — mondhatná bárki —, a művészek elözönlik az üzemeket, és pillanatokon belül igaz művészet születik. Csakhogy a művészek nem özönlik el az üzemeket, és az üzemek világa nem hordozza tálcán az életigazságokat senki számára. Én ugyan megfordultam itt is, ott is, nem először és nem utoljára, de az itt készült rajzaimmal nem oldódott meg semmi. Biztos azonban, hogy az itt megfigyelt és megismert emberekről készült vázlatok, rajzok nélkül semmi nem oldódna meg a jövőben sem. És számítsuk hozzá mindazt, amiről nem készült rajz: különböző benyomásokat, észrevételeket, jó és rossz tapasztalatokat, mélyen ható élményeket, amelyek egyenértékűek — ha ugyan nem többek — a rajzi feljegyzéseknél. Mindez szervesen egybeépül bennem a más üzemekben és az élet más területein szerzett tapasztalatokkal. Ugyanakkor megszüntetnek helyes ismeretek hiányában pótszerként keletkezett hamis magyarázatokat, előítéleteket. Egyszóval: kiegészülve, módosulva mind teljesebbé és hitelesebbé válik bennem a valóságkép. Csak így kerülhető el, hogy megelégedjek sematikus „fejek"-kel, „figurák"-kal, igaztalan illúziós művészi ítéletekkel. Csak így terem meg a lehetősége annak, hogy műveimben az emberarcok ne csak saját vonásaikat hordozzák, hanem társadalmunk arcvonásait is; hogy az egyszeri munkamozdulatok ne csak egy bizonyos munkadarab formálásának mozdulatai, ne csak egy bizonyos munkafolyamat mozdulatai legyenek, hanem társadalmunk forradalmi átalakításának tette is.

Az olyanoknak szeretnék segíteni vele, akiket rajzoltam, akik nehezen látnak túl nagyon is konkrét napi munkájuk körén. Nem könnyű ezt a célt megvalósítani, de nem vállalni még nehezebb. Tudom, hogy a munkásoknak többnyire inkább szép tájképekre van szükségük lakásuk díszítésére, de azt is tudom, hogy ez a szükség egy a művészettel szemben támasztott magasabbrendű igény helyét is betölti világunkban, a valódi osztályérdekeknek megfelelő, a való világot tükröző igaz művészet igényének helyét. Ezt az igényt feltámasztani és kiteljesíteni számomra majdnem egyet jelent az ilyen művészet létrehozásának feladatával. Ezért is rajzoltam a Fémműben, és azért próbálom most megmagyarázni.

Ha pedig a Gábor Áron brigádból valaki felismerhető volna is a rajzokon, nincs jelentősége, a modell szerepét töltötték be, rajtuk kívül még sok ezren megérdemelnék ugyanezt (és ki győzné?). De velük együtt a sok ezernek is szól, ami, remélhetőleg, kinő ezekből a rajzokból.

BÁLVÁNYOS HUBA

PROHÁSZKA LÁSZLÓ:

Mint puskából a dörrenés

Mennyi türelem és teremtőerő kell,
hogy egy lendkerék elkészüljön
s meghajtson másikat,
hogy egy motor felberregjen
befusson száz utat,
hogy egy láng fellobogjon
kémény felágaskodjon
füst magasba szálljon
s a szó, mint puskából a dörrenés
messze repüljön.

A zsiványok álszentül megbújnak még közöttünk,
mint ahogy a kullancs meglapul
a jó meleg bundában,
és fantaszta álmainkban
csípkednek véresre minket,
és nem a hétfejű sárkányok lehelik
ránk kénköves esőiket,
hanem a hétköznapok malmai
csikorognak fejünk felett.

De nézd, milyen csodálatos világ tárul eléd:
szinte hallod a növő fű zöld percegetéseit,
a kukorica fogain kopogó derűs kacagást,
a termőfákon csüngő dundi gyümölcsök
csecsemő szuszogását,
a hulló virágszirmok „szeret,
nem szeretjét",
a méhek csínytevéseit,
a békák rekedt dalolását.
Tudom, méretlen folyik a könny,
s a gyász zászlóit gyakran lengeti a szél,
de az ember, mint az általa ültetett fa gyökere
sebzetten is halad a mélybe,
és lassan, araszolva átfonja
a világot.

Az oldalon szereplő grafikákat Bálványos Huba készítette

etés
ellett

ik... akkor egyszer történt
m küldtem haza a pénzt az
kislányom tartásáért. Hogy mi
olog vége, nem tudom, de egy
esetem volt a gyárban. Véletem a köszörűkést a bal ke-
olt nagy baj, bekötözték az
ben, vissza akartam menni
z akkori művezetőm, a Béla
gedte. Behívott magához a
rdezte, mi történt, hogy tör-
l sohasem ittam, nem tudom,
zre, de valamit észrevehetett,
tlanul beállított hozzám. Egy
hot hozott, meg teát. Én per-
nítottam rá, úgy, hogy akkor
e voltam állítva. Meg persze
szét a sok üres üveg. Akkor
egjegyzést, de másnap a gyár-
ta, mit látott, mert még az-
hindenki velem kezdett fog-
hívtak az üzemvezetőséghez,
i irodára, elkérdeztek élete-
t-fát, segítséget a fiam ügyé-
engem mindenki, 1962-ben én
sztahanovista voltam...

éppen mikor került ide a

A kisfiam csak kétéves volt,
a pénz, a férjem akkor már
za a fizetését. Először ta-
, mi más lehettem volna?
volt, nem értettem semmihez.
ak itt azok az átképző tanfo-
is megkérdezték, nem aka-
rülni... akkoriban épp gya-
kség, hát kiképeztek, nem is
alust, itt a fal mellett végig
a gépek. Akik akkor tanul-
entek már, de én megszeret-
tmát... sokan azt hiszik, itt
dolgozik az ember, felteszi a
a gépre, befogja, ráengedi a
át itt ésszel is kell dolgozni.
ezi el a munkadarabot, hogy
n kést használ, azt ki kell
ert ez hozza a százalékot.
ezt meg sem mondom, mert
újságban, akkor biztos meg-
mánkat...

eres havonta?

három darab ezresem... de
ell ám hajtani, túlórát, min-
nert kell a pénz. Sok a rész-
el ezelőtt ment férjhez a lá-
vált ember, volt egy kis szo-
ása, de üres volt, az első fe-
elvitt belőle... bútort vet-
ak, edényt, ágyneműt...

i van?

hit sem tudok... A javítóból
hozzám, de nem maradt, csak
kkor már 18 éves volt, nem
artani. Eleinte meg-meglátoh eltűnt... mostanában hal-
környékén dolgozik, sofőr...

dül él?

re felelnem?

csak ha kedve van...

elmondom, itt úgyis ismeri
örténetem. S ebben a sok lo-
gamról is elfeledkezem. Azt
ugye, hogy mikor itt a gyár-
k, megiszogatom a magamét,
ndenki, hogy segítsen. A mű-
, az is eljött hozzám még egy-
ég egyszer, aztán még sok-
e úgy tett, mintha csak azért
a lelkemre beszéljen, mintha
ásból jönne. de aztán nem-
ettem... jól érzi magát nálam,
gész felvidult, megváltozott.
jó pár éve együtt dolgoztunk
de én addig sohasem gondol-
mint férfire... Olyan csendes,
volt, bácsizta mindenki. Most
csak 10 évvel idősebb, mint
34 éves voltam akkor, ő 44
összemelegedtünk. Apránként
ta, préda asszony a felesége,
már, de elválni nem tud tőle,

NKÁS

mert három gyermekük van, s válásnál az asszony magának követelné mind a hármat. Nyíltan megkérdezte, így, ilyen körülmények között lehet-e köztünk valami? Az én uram sohasem törődött velünk, egyik munkahelyről a másikra ment, hogy ne tudják a gyerektartást levonni tőle, hát nekem még tetszett is, hogy Béla nem dobja el a gyerekeit. Beleegyeztem, hogy odaköltözzön hozzám, csak úgy, minden hivatalos formaság nélkül... A régi lakásból ki sem jelentkezett, hazament minden nap egy-két órára, megnézte a gyerekeket, adott pénzt a háztartáshoz, de nálam volt minden ruhája, én főztem neki vacsorát, nálam aludt minden éjjel... Egyszer még haza is elkísért, amikor elmentem meglátogatni a kislányom. S ebből lett aztán a baj. Az én anyám egyszerű, vallásos falusi asszony, kétségbeesett attól, hogy „összeálltam" egy férfivel. Kihívott a konyhába, ott sustorgott a fülembe, nem is akart visszajönni a szobába Bélához. Később még a plébánosnak is elpanaszolta a dolgot. Ezt akkor tudtam meg, amikor a kislányom első áldozásra készült. Én is hazautaztam akkor, vittem neki fehér ruhát, fátylat, lakkcipőt. Kedveskedni akartam a gyereknek, mert akkor már úgy volt, a következő évben felhozom magamhoz Pestre, én fogom nevelni. Úgy gondoltam, én is meggyónok, megáldozok a kislánnyal együtt, nálunk odahaza ez a szokás. De a pap nem engedett áldozni, azt mondta, nem oldoz fel, amíg bűnben élek. Ebből persze lett nagy kavarodás, elvesztettem a fejem, kiabáltam. Anyám meg a papnak fogta pártját, azt mondta, ő nem engedi fel hozzám ősszel a kislányomat. Ehhez persze nem volt joga, de azért elgondolkoztam, hogy is lesz ez? Ha a kislányom megkérdi tőlem, ki a Béla, miért él velünk, s akkor mit felelek neki? Engem nem érdekelt a szomszédok sustorgása, de ha a gyereket kezdik gúnyolni, heccelni..., szóval gondolkoztam, gondolkoztam, aztán azt mondtam Bélának, válasszon, vagy a gyerekei, vagy én, s ő a gyerekeit választotta.

— Így aztán vége lett a dolognak?

— Egy időre... tudja, nekem nem volt szerencsém a gyerekeimmel. Az volt talán a baj, hogy mindig minden erőmet arra kellett fordítanom, hogy az ennivalót, a ruhát előteremtsem számukra. Sohasem értem rá arra, hogy foglalkozzam velük, hogy magamhoz édesgessem őket. A kislányom majdnem 11 éves volt már, amikor végre felkerült hozzám. Lehet, hogy az anyám idegenítette el tőlem, lehet, hogy az új környezet tette, csak másképp fogtam én, mint odahaza a nagyanyja. Az igazság az, hogy sohasem melegedtünk össze, veszekedtünk, téptük egymást. Már 13 éves korában kiszökött esténként, fiúkkal csibészkedett, örökös félelemben éltem miatta. Tanulni nem akart, egy cukrászdába ment felszolgálónak. Aztán pár hónap múlva bejelentette, hogy férjhezmegy az egyik pincérhez. Őszintén szólva nem is bántam, pedig hát a vőm... 20 évvel idősebb, mint a lányom, elég ennyi? Szóval 42 éves koromban megint magam maradtam, egyedül a lakásban, de most nem fájt úgy, mint mikor a fiamat elvesztettem, sőt az igazat megvallva, megkönnyebbültem. Megtettem a kötelességem, most végre egy kicsikét élhetek magamnak. Ruhát vettem, kabátot, szép cipőt, aztán egy nap gondoltam egyet, írtam a Bélának... Amikor szakítottunk, kilépett a gyárból, azt mondta, nem lenne jó, ha mindennap találkoznánk... azóta sem hallottam róla, de tudtam, Újpesten dolgozik, s azt is, melyik gyárban. Kikerestem a telefonkö
megk
sem.
amikor először ferjhezmentem, s az uram nem tudott magához édesgetni. Amikor meg inni kezdett, végképp megutáltam... beteg voltam, ha hozzám ért. Iszonyodtam a férfiaktól egész addig, míg Bélával össze nem kerültünk. Akkor tudtam meg, nem csupa hülyeség az, amit a könyvekben a szerelemről írnak. Később, amikor szakítottunk, volt dolgom másokkal is, nők vagyunk, egymás közt megmondhatjuk, ha az ember egyszer belekóstol, nagyon tud hiányozni a szerelem... az egyik beállító lakatos járt utánam sokáig, meg volt egy özvegy ember is az udvarunkban... de épp ebből tudtam meg, nekem Béla a párom ezen a világon. Március kilencedikén adtam fel a levelet, s három nap múlva, ahogy este a konyhában ültem, hát egyszer csak meghallottam odakinn az udvarban az ismerős lépéseket. Persze látszott rajta, eltelt közben jó pár év, megrokkant, megöregedett, a legidősebb fia megnősült közben, a nagyobbik lánya menyasszony volt, a kisebbik akkor készült érettségire...

— Szóval jóra fordult minden?

— Ha rosszra fordult volna, el se mondanám. Persze zűr volt még annyi, hogy majdnem itthagytam ezt a gyárat. A Béla felesége, amikor Béla megmondta neki, el akar válni tőle, el akar engem venni feleségül, szörnyű botrányt csinált. Eljött ide az üzemvezetőséghez, bepanaszolta, elcsábítottam a férjét, tönkretettem a házaséletét. Azok meg ahelyett, hogy kidobták volna, felhívtak engem is, s rákezdték: a Béla felesége idegbeteg, belepusztul, ha az ura otthagyja. Amikor visszavágtam, hisztizni én is tudnék, ha volna rá időm, akkor meg úgy beszéltek velem, mintha én valami jóféle volnék. Persze ott az irodán sem a régiek vannak már, azok a fiatalok meg nem ismernek annyira... hiába hajtogattam, hogy én Bélát tíz éve szeretem, képzelje, előhozták a beállító lakatost meg minden más buta pletykát..., még az is előjött, hogy egyszer mint alkoholistával is foglalkozniuk kellett velem. Igazán azt hittem, rájuk borítom az asztalt... 14 éves korom óta keresem magam a kenyeret, megálltam a saját lábamon, dolgoztam mindig, éjjel-nappal, kinek van joga felróni, ha volt egy-két jobb órám? A férfiaknak talán felróják az ilyesmit? Szóval úgy el voltam keseredve, hogy elhatároztam, kilépek...

— De aztán mégis csak itt maradt...

— Pedig mehettem volna sokfelé... hívtak a Járműkészítőbe is, magasabb órabérrel...

— Mi tartotta itt Csepelen?

— Látja, most mondhatnám magának, ragaszkodom ehhez a gyárhoz, itt lettem ember, itt adtak szakmát a kezembe, itt végeztették el velem a nyolc általánost. Mondhatnám, hálás vagyok az itteniek nek, nem hagyom cserbe őket..., de én nem emiatt maradtam. Nézzen ide, látja ezt a két szekrényt? Ez a két szekrény tele van szerszámmal. Nálunk szinte minden munkához másfajta kés kell. Ezt én tizenöt év alatt gyűjtöttem, köszörültem. Most már csak be kell nyúlnom a szekrénybe, ritka eset, hogy nincs megfelelő. Ha elmennék máshova, kezdhetném elölről. Mit kapnék az új gyárban, egy kalapácsot, egy sublert... mi lenne velem enélkül? Mit ér a munkás a jó szerszáma nélkül?

REICH KÁROLY grafikája

1021

Bálványos Huba

Emberi szó

Nyerges András

GYERMEKKERT

Ez elment
a többiekre
vadászni.
Ez meglőtte.
Ez megnyúzta.
Ez megsütötte.
A kiadott közleményt
emez mind megette.

•

Sétálunk, sétálunk,
Árpád, Előd, Ond, Kond,
egy kis dombra lecsücsülünk,
Tas, Huba, Töhötöm,
csüccs!

•

ÁN-TÁNT-É-GISZ
MEG-ÁLD-JAA-ZÉ-GIS
KOP-PANA-SZEME-TEKA-
MEG-HIZI-KEZA-TOKA
I-PICS-A-PACS
EGY-KETTŐ-HÁROM
TE VAGY A BALEK

•

holtpont vesszőcske
kész már az új fejecske
ránézett a mamája
nem ismert a fiára
kettőbe kell vágni
úgy kell megpróbálni
kettő
feneketlen teknő

•

Egyedem, begyedem, tengertánc!
Hajdu sógor, mit kivánc?
Esik eső karikára,
Kossuth apánk kalapjára.
Zsip, zsup, kenderzsup,
ha megázik, kidobjuk!

Bálványos Huba litográfiája
Nyerges András „Este a Körmönfonóban" ciklusához

beszélések oka is – magán és közéletünkben – sokszor a bátorság hiányából fakad.

(De miért, mikor, ki, és hogyan legyen bátor? Hernyóharapással, – mint Sarkadi Gyávája? És hogyan építse messzebbre vivő tettekkel ezt a tulajdonságot magába? De ez már újabb probléma.)

Modell?

Az önépítéshez recept nincs, a kőtábla parancsok elavultak.

A modell is kevés. Krisztus szép alakja évezredeken át mintát szolgáltatott. Századok művészetében, jóra éhesek hitében kicsiszolódott karaktere az áldozat apoteózisát sugallta. Transzcendens világra figyelő tekintete milliókat bűvölt, kemény energiákat zsolozsmába oldott (melyek talán e világ szépségét teremthették volna). Anti-tettekkel e világi embert megépíteni nem lehet, sem puszta áldozattal földi bajokat rendezni.

A pszichológia elemezi az embert, de a motivációk, a szociális háttér, az alkat, a személyiség és ezek millió féle variációjának és iskolájának dzsungelében ma még csak részletkérdésekre felelhet. A variabilitás lehetősége pszichológiai és fizikai értelemben olyan óriási, hogy elképzelhetetlen az önkifejtéssel szabadon élő embernek a pontos technológiát előírni. Lazán felvázolt alternatívák kellenének. Lehet és kell is a pszichikum fejlődésének várható irányairól, általános tendenciáiról felállítani okos elméleteket.

De a legpompásabb elméletek mellett is a művészetekre vár az igazi nagy modellek, a jövő változatos emberi karaktereinek bemutatása. A pedagógia és a pszichológia gazdagodjon bármily egzakt módszerekkel, társuljon okosabbnál okosabb társtudományokkal – akkor sem, soha sem nélkülözheti az emberi modellt mutató művészetet. Merészen jövendölni, a következő kor értelmes embereit láttatni, sugallni, szugerálni és hitet is adni hozzá: a művészek tudják. Deheroizáló, dezilluzionáló viharok után mindez nehéz, sértődött művészekkel, nosztalgiákon nyavalygókkal, duzzogással, antieszményekkel, antitettekkel előre haladni nem lehet. Sem azzal, ha barlanglakó ősök gyilkos indulatát tartósítják bennünk morbid produkciók és kegyetlenségre építő művészek. A távoli embert – akikért talán pusztítani is érdemes volt – ma világosabban kellene látnunk a műalkotásokban. Számomra egyik jellemző vonása az lesz, hogy (mert önmagát, a világot és e kettő viszonyát mélyen ismeri) *a társadalom magasabb morálja szerint – alkot, pusztít.* Egyszer, a távoli jövőben, ha sikerül e kettősségben a morális egyensúlyt meglelni, az emberpusztításnak csak az emléke marad és oly hihetetlen, torzult darabja lesz a régmúltnak, mint ma az inkvizíció vagy az inkák emberáldozata. Ez lesz a második emberréválás; majdnem oly fordulat, mint a kőbaltakészítés, oly horizonttágító, mint az emberi beszéd megjelenése volt egykor.

Ehhez a régi Ismerd meg magad! jelszó felújítása kevés, talán hajszálnyival több: a valóságban mozgó önmagunk tudatos megépítése. „Mert meg kell találni a létre az utat, mert kell az önemésztés, önvizsgálat, önelemzés, önvesztés, termékeny kábulat, de gyöngéd vagy akaratos, majdnem-lehetetlen, vagy alig-lángoló akaratunkkal csak az élet felé vághatunk utat magánynyunk vagy irtózatunk bozótjából."[3]

MOHÁS LÍVIA

[3] Juhász Ferenc: Hiszek az élő értelmében, Népszabadság 1970. dec. 25.

Röviden

Haverfordwestben nincs „örök hűség"

Angus *Roderick*, az angliai Haverfordwest lelkésze, a jövőben nem kívánja meg, hogy a házasságra lépők „holtodiglan-holtomiglan" tartó „örök hűséget" fogadjanak egymásnak. Mint mondotta, az esketés modernizálására törekszik, és így elegendőnek tartja, ha a jegyesek azt ígérik egymásnak, hogy addig maradnak házastársak, „amíg képesek rá". „Hamis dolog lenne", jelentette ki Roderick, „ha azok a házastársak, akikben rég kihunyt az egymás iránti szerelem, ilyen ünnepélyes ígéretektől megkötve éreznék magukat."

„Keresztény néppárt" Dániában

A politikai katolicizmus világszerte növekvő aktivitásának újabb jele, hogy *Kristeligt Folkeparti* néven Dániában is megalakult a „Keresztény Néppárt". Az ország történelmében először került sor *nevében is* keresztény párt szervezésére. A programjában a keresztény világnézetet hangsúlyosan kiemelő új párt létrehozásának közvetlen okául az szolgált, hogy a dán parlament elfogadta az új születésszabályozási törvényt, amely a párt szerint „határozott ellentétben áll a keresztény világnézettel és a keresztény emberképpel".

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VILÁGOSSÁG
Budapest

1970 OKT

1021

BÁLVÁNYOS HUBA

Bálváryos Huba rajza

ször megkísé-
ankár mindig
vezőbb vételi
a föltevését is
, mely szerint
felhasználni,
hogy megkaparintsa Sziszifusz képét, és bűntettől sem
riadna vissza. Megpróbáltam a doktort lecsöndesíten
és emlékszem, némileg bosszantott az, hogy minden
beszélgetésünk a homályba — ködbe vész, mert az or-
vos sohasem hozott fel kétségbevonhatatlan tényeket,
csak sötét sejtésekbe és jóslatokba bocsájtkozott,
mintha titkos ösvényekre lépne. Az orvos, akire ma is
a legnagyobb hálával gondolok vissza, valóságos vir-
tuóza volt annak, hogy felfedezze a dolgokban a két-
séges elemeket. És a tényekre csak akkor szerette fel-
hívni a figyelmet, ha már a szakadékok szélén egyensú-
lyozott. Engem elsősorban azzal az érveléssel fegyver-
zett le, hogy évekkel ezelőtt egyszer már Vörös Kö-
peny birtokában volt a kép, aztán eladta káprázatos
összegért, pedig szinte aprópénzért vette egy ócskás-
tól. Arra a feltevésre is ok volt, hogy ennek előtte na-
gyon nagy nyomorban élt. Mielőtt szállásomra men-
tem volna, az orvos, amint a kapuhoz kísért, nevetve
jegyezte meg — nevetése ma már egyre csúfolódóbb-
nak, gúnyosabbnak tűnik —, hogy ne feledkezzem

Ugy emlékezhem B. M.
mint aki valamire
vagyon dühös.

Hohatsás

Forgó indulatot

Bálványos fluta
grafikus

„Tengerpart" c.
~~kiállít~~ műve nevezett a „Stroló
66" c. kiállításon Bp. ea és Pécsett.

Dunántúli Napló 1966. okt. 29.2.

Bálványos Huba

4, Lejtős utca, 1963. lib. 23x23,2 cm

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok 1969. sep-okt.

Bálványossy

Emlitve

Kiemelt grafikák a Medgyessy Tanárban
Hajdu Bihari Nagyló Debrecen 1970.
jul 10.

Bálványos theba
gratikus

Réntvett a XI. magyar képzőművészeti kiállításon.

A XI. magyar képzőművészeti kiállítás.
Északmagyarország 1968 ápr. 28 7

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 MÁR 3

TÁRSADALMI SZEMLE

Bálványos Huba
1021

Bálványos Huba: Vietnam (VIII.)

E bizonytalanságot maga a nálunk
elnevezés s az értelmezése körüli, le n
hogy nem magyar néven kényszerülünl
a dolog közéletünkben még nem szív
lassan s újabban bontakozik az a felism
igazgatási eszközök nem elégségesek, h
sági, egészségügyi és demográfiai, pszich
seiről, csaknem gubancolódásáról van
vizsgálata, megoldása torzulásokra, sőt hibákra vezet. S ugyancsak lassan bontakozik ki az a még fontosabb felismerés is, hogy a városok, a települések, s még inkább összefüggő országos rendszerük: a települések hálózata, a városkörnyékek, agglomerációk, régiók mikénti alakulása alapvetően az iparfejlesztéstől, az ipartelepítésektől, a mezőgazdaság mikénti szervezésétől, a közlekedés fejlesztésétől, az intézmények szerepkörétől, rendszerétől, a lakosságnak ezekhez igazodó vándorlásaitól, foglalkozás-, életmód- és helyváltoztatásaitól, szaporulatától, kor- és életviszonyaitól, igényeitől is függ. A műszaki megoldások, az építmények rendszere és ezek működése mögött tehát a legösszetettebb társadalmi és gazdasági problematika áll, s ezt előbb-utóbb lehetőleg minden összetevőjében meg kell ragadnunk.

Ennek a felismerésnek a jogosultságát az támasztja elsősorban alá, hogy *tervgazdaságban élünk,* termelőeszközeink társadalmi tulajdonban vannak, s ez elvileg módot kell hogy adjon — s gyakorlatilag sok esetben módot is ad — a településeket fejlesztő, lakosságukat ellátó cselekvések, elhatározások *perspektivikus egybehangolására.* Alátámasztja ezt az, hogy gazdasági fejlődésünk, társadalmunk szocialista átalakulása folytán országunk a fokozódó, sőt *gyorsuló urbanizálódás* útjára lépett, aminek számarányairól — a városba költözés mértékéről, a falvak lakosságának fogyásáról, a nagymértékű inga-vándorforgalomról, mint az urbanizáció egyik lépcsőfokáról, a foglalkozási arányok

* Az „urbanisztika" szó — a latin „urbs"-ra visszavezethetően — Olaszországban „urbanistica", Franciaországban „urbanisme" formában honosodott meg az elmúlt évtizedekben; figyelemre méltó módon tehát a legkorábban és nagymértékben városiasodott országokban. L. erre a problematikára s a megnevezésekre is vonatkozóan a szerző cikkét: „A modern urbanisztikai szemlélet építészeti megvilágításban." Építés- és Közlekedéstudományi Közlemények, 1961. évf., 3. sz., továbbá dr. Perényi Imre legutóbb megjelent könyvét: „A korszerű város" (Műszaki Könyvkiadó, 1967.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

1986 ÁPR
KORTÁRS

Bálványos Huba

1021

BÁLVÁNYOS HUBA rajza

„Parkolóvés. — Így végzed hát te
tiltakozásunk ellenére — az emberi
előreérezhetőségének bizonyságával

Sarkadi Imre *A gyáva* című
hőnője is ezzel a borzongással lep
mondja: *Az más. A kígyó, a kés vag
nes sebesség, vagy hogyha kell, leu
emeletről...*

Barátai nem egyszer lehettek gyanútlan — vagy éppen csak enyhén rosszat sejtő — tanúi öngyilkossága álcázott főpróbáinak. Hányszor láthattuk derűs nyári napokon a magyar írók balatonmenti alkotóházának erkélyén a hátborzongatóan érthetetlen produkciót, ahogy két emeletnyi magasságban a keskeny párkányon egyensúlyozott, le-föl-kúszva az esőcsatornán és a kőrácsokon. Minden ilyen mutatvány valami bizonyíthatatlannak s bizonyításra nem is várónak a bizonygatása volt; próbatétel, melynek tétjét csak ő maga ismerte; játék a halállal — de egyelőre mégis

* Bevezető Sarkadi Imre válogatott elbeszéléseinek a *Corvina* kiadónál sajtó alatt álló francia fordításához.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos H Dezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1962 AUG 25

1021

Bálványos H. Dezső: Munkásfej

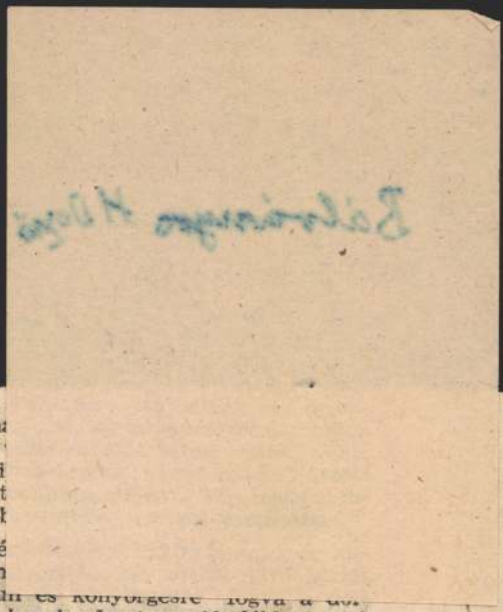

ember talál-
es?" Azt felel-
állt a padról,
em azt a dur-
ulata eltölti az
válnak valóra.
yomta a gázt,
gyoldalban le-
átvágtatott az
zabadsághegy-
an odakiáltot-
yünk!" Szent-
—, hát ennek
Amott a vá-
églőivel, álom-
nt valami el-
Pest környéki
az influenza,
égcsőhurut s

m, már fent
a remény töl-
rös Csillagban
n jó ízes fala-
enten nyugta-
tra, hogy ma-
k tudvalevően
magamban —,
k író lehet az
mes többé so-
n hangulatok,
szája, orra és
kiűztek szkep-
gondoltam ma-
tetőn és jön a

hogy maga
látott volna
volna: egy
csontot boui
vágyaim net
len, hegyi, l

A maga é
lönösen
megállítottam és könyörgésre fogva a dol-
got, öt liter benzint kaptam ajándékba, mert az az elvtársi úrvezető, aki a Normafa úton száguldott, a Tóth Flórián név hallatára úgy érezte, hogy a magyar irodalmat szolgálja, ha nem fogadja el tőlem az öt liter árát. Istenem, Annácska, ha látta volna magát! Hogy megvetett engem! Hogy lenézett! S ha belém látott volna: hogy restellkedtem, s milyen léhának és könyelműnek tartottam magamat, hogy így, az élet alkonyodó éveiben egy kis megfázástól való félelem, egy vacsorányi éhség miatt lemondok valamiről, amiről az ember az én koromban már nem tudhatja, hogy nem örökre mond-e le... Ördögi, hogy miket produkál ez az angyali élet!

Most itt ülök az íróasztalomnál s írom magának ezt a bűnbánó levelet. Ha megengedi, egy pillanatra abbahagyom, mert megnézem a hőmérőt. Harminchat-hat. Nem fáztam meg. A nap csodálatos sugaraival felmelegíti szobámat. Alapjában véve nem értek semmit. Magamat se, de magát még kevésbé. Szóval: olyan furcsa az egész. Szeretném pótolni azt, amit tegnap este elmulasztottam. Adjon rá alkalmat! S meglássa, igaza volt Jókainak: öreg ember nem vén ember!"

1966 VIII 17

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos Huba

NÉPSZABADSÁG

1966. július 17. vasárnap

1021

BÁLVÁNYOS HUBA: ÖREGASSZONY.

1966. július 17, vasárnap

Kilencemeletes vetőmagtisztító Kálon

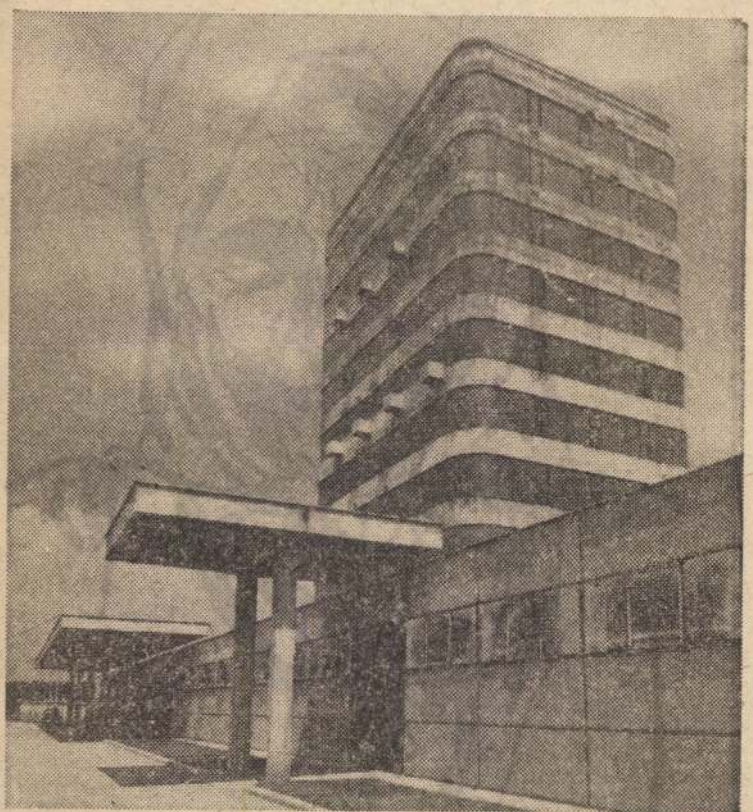

Az Országos Vetőmagtisztító és Ellátó Vállalat 30 millió forintért építette új létesítményét Kálon. A korszerűen berendezett épületben borsótisztítással kezdték meg a munkát, s bükköny-, vöröshere-, saláta- és uborkamag feldolgozásával folytatják majd. Az idén már 600 vagon szakszerűen előkészített vetőmag hagyja el

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Bálványos H. Rezső

1964 JAN 11

1021

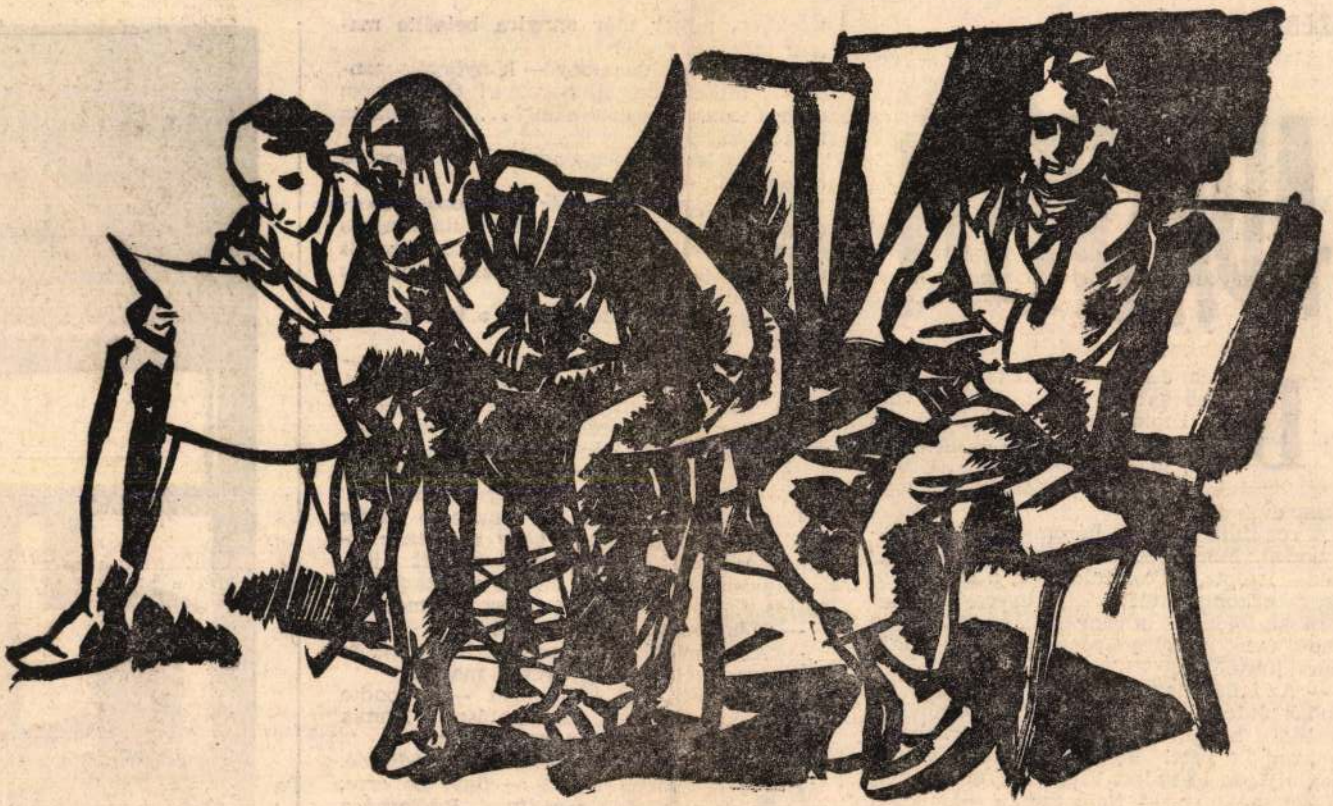

Bálványos H. Rezső: Újságolvasók

SZEBERÉNYI LEHEL:

ADÁSVÉTEL

Dudás Julcsa nagyhirtelen kezdte eladogatni a telkét. Jó telek volt, a Duna-parton, sokatérő. A nyolcszázat úgy adta el darabokban, kétszáz ölenként. Meg még kisebbekben is eladta, ki hogy vitte, csak vigyék.

A cédulája ott volt három-négy sürgönyoszlopon. Már éppen lemosta az eső, vagy valaki letépte, mikor Rádicsné, a kútásó felesége bekopogtatott az ifjú özvegyhez: egy darabka földet ők is vennének, ha volna még eladó, mert a sürgönyoszlopon nem látja már kiírva.

— Az lehet, hogy nincs kiírva — tűnődött Dudás Julcsa. De nem a cédula eltűnésén tűnődött, hanem az almazöld konyhabútoron, amit a pesti kirakatban látott, s amit még olyigen el tudott volna képzelni a maga konyhájában. — Nem tudom — mondta mindinkább elbizonytalanodva, hogy erősebben gondolt a konyhabútorra. — Nemigen adok már el.

telekben, mikor már annyira beleélte magát, terveket szőtt?

— De szomszédasszony — könyörgött szinte —, hiszen, megállapodtunk! Csak nem akarja most visszacsinálni?... Ilyet aztán ne tegyen.

— Még majd meggondolom — mondta hűvösen Dudás Julcsa.

Rádicsnénak most már határozott meggyőződése volt, hogy a telek tulajdonjoga akkor dől el, ha rajta lesz a kő. Nem is aludt addig, míg az utolsó darabot is oda nem szállították.

Dehogy nyúlt Dudás Julcsa a kőhöz, csak a nagy hangja volt.

Az utolsó rakományt döntötték le a kocsiról, mikor éppen elhaladt hajdani telke mellett. Lehorgasztotta fejét és kicsit el is fordította, ne kelljen semmit látnia. Tán a szíve sajog. Hozzá tud az ember szíve egy darab földhöz is nőni. Rádicsné megsajnálta.

Dudás Julcsa bement a házba, s mikor Rádicsné utána szaladt, hogy az ötszáz forintos részletet átadja, nem nyitott ajtót.

Rádicsné nem tudta fizetni az ötszáz forintos részleteket. Dudás Julcsa azt mondta:

— Nem veszem át a pénzt.

— Az nem lehet — mondta Rádicsné, és teljesen tehetetlennek érezte magát.

— Visszafizetem a hatezret — mondta Dudás Julcsa némi fontolgatással. Hamis magabiztosság rezgett a hangjában.

— Az nem lehet — tiltakozott Rádicsné.

Így a levegőben lógott az ügy. Se erre, se arra nem lehetett mozdítani. Rádicsné a tanácselnökhöz ment vele.

A tanácselnök bólogatva meghallgatta Rá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Bálványos H. Rezső
ÉLET ÉS IRODALOM
1963 JUN 8
1021

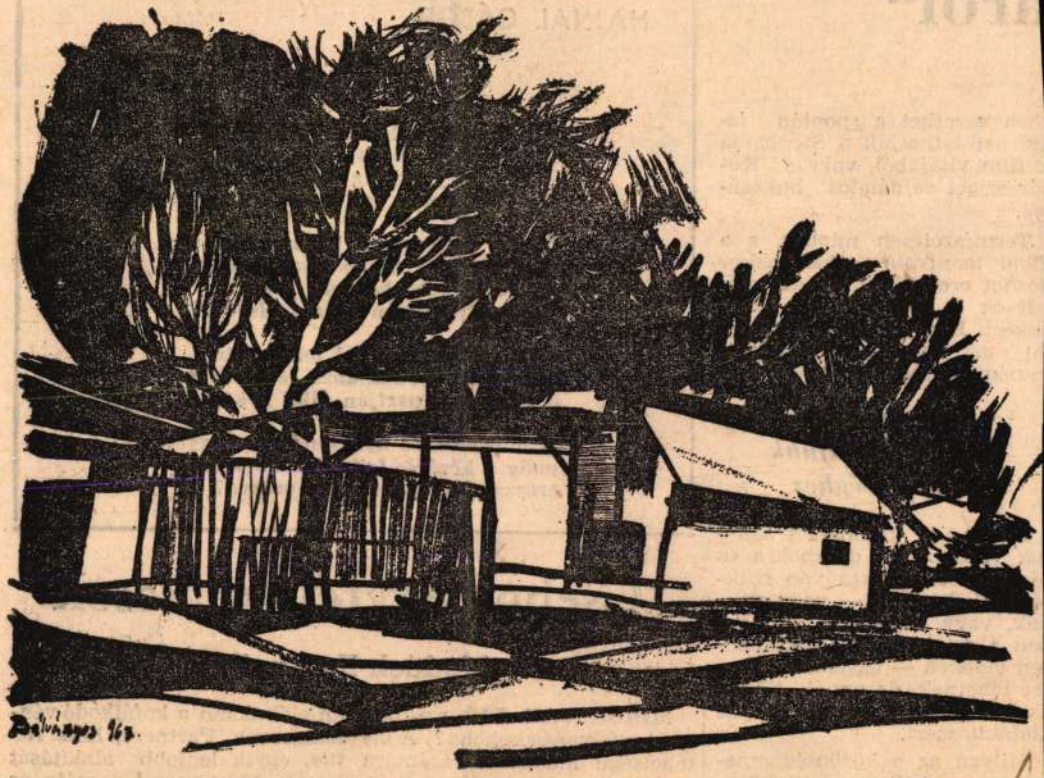

Bálványos H. Rezső: Utca

áról“

ova vezethet a spontán íz-
és, azt láthatjuk a Stephanie
film vitájából, vagy a Ko-
ár sziget sajnálatos bukásá-
ól.

Természetesen mindez, s a
öbbi tennivaló csak akkor
ozhat eredményt, ha az elő-
dások is beszélnek öma-
ukért. Ezen a témakörön be-
ül csak egy gondolatra sze-
etném felhívni a figyelmet.

Színvonalasan alkalmazkodjunk a közönséghez

Ha az új közönséget akar-
uk vonzani, új darabokra és
j előadási stílusra van szük-
ég. Uj darabok — vagy van-
ak, vagy nincsenek, ez ügy-
ben a színházak — különö-
en vidéken — egyelőre keve-
et tehetnek, de annál többet
z új rendezési és játékstílus
ialakításáért.

Milyen az a közönség ame-
yiket meg kell szereznünk?

Gyakorlatias, racionális,
gyors tempójú. Napi nehéz
unkájától fáradt. Látványos-

HAJNAL GÁBOR:

Káin

Kishúgomat belöktem a patakba,
mert utánunk osont, míg mi nagyok
otthon hagytuk. Az emlék él sajogva,
bár kimászott s így gyilkos nem vagyok.

Ötéves voltam s ő három. Karomra
titokban még ma is gyanakodom:
tán Káin vére haragba lobogva
feltámad bennem újra s elsodor?

És nincs erőm ítélni már azóta,
hogy nedves ruhájában láttam ott
áradt patak partján állni zokogva

kishúgomat, és nyugton nem hagyott
máig a kérdés: felhőtlen napokba
erőszak honnan tör elő orozva?

Csehov-egyfelvonásosok

a Madách Kamarában

MIRŐL VAN SZÓ ezekben az egyfelvonásosokban? A kis tehetségű művészek számára csak egyszerűen komikus figurákról, akik karikatúrái a valóságos embereknek. Az igazi

an előbukkan a kofálkodó vénkisasszony. Partnere, *Lőte Attila*, egyik legjobb alakítását láttuk. Mást mond a szája és mást a szeme. Leánykérés közben nem tudja elleplezni vé-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Bálványos H. Rezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 MAR 27

102.1

Bálványos H. Rezső: Női fej

benne
zem,
fiatal
tokát
vers
nyeg
intel
anná
mizr

M

vel,
aki nem ... nes-
tersége legszemélyesebb titkait is ily világosan meg tudja fejteni?

Úgy vélem, annál nehezebb a dolga.

Vészi sokműfajú művész. Szinte egyenlő arányban kínálja meg közönségét verseivel, novelláival, új meg új színműveivel és rádiójátékaival. Melyik műfaj volna a „melléktermék" a sok közül?

Azt hiszem, egyik sem. Lírája semmikép nem az. Hiszen versei hitelének mindig az a legfőbb biztosítéka, hogy csak olyan élmény testesülhet meg bennük, amit semmi más módon nem lehetne kifejezni.

Hűsége ifjúkora elindító eszményeihez — sajnos — korántsem oly magától értetődő, mint azt egy marslakó vagy egy jövőszázadi szoba-filosz hihetné. Annak a nemzedéknek tagjaként lép ő a szélesebb nyilvánosság elé, amelyet a jó ügybe vetett tiszta hit, az ötvenes években, arra is rábír, hogy a hű szolgálat jegyében rossz eszközöket is vállaljon, ha kell (ezúttal *költői* eszközökről van szó). És nagy, tiszta harmónia, igaz hűség és szilárd, szerény emberség tanúbizonysága, hogy — benső harcait megharcolva — „Negyven és ötven között" Vészi így tud erről vallani:

Végül is ez a nemzedék
— már ami megmaradt —
eléri majd a hegyszegélyt,
hisz ez volt az a had,
mely félelem, dac és halál
futóárkaiban
nem semmisült meg, verte bár
az utolsó roham.

Legéretteb, legsajátabb versei hátterében — egyre elmosódó arcvonású ősökként — ott érezzük ugyan József Attila *Ódáját, Elégiáját;* de ezek a versek, éppen legszuggesztívebb vonásaikban, már szerzőjüktől végképp elidegeníthetetlenek, senkihez sem hasonlíthatók. Az egykori mestert legnagyobb teljesítményeire az egyéni és társadalmi lét konfliktusainak önveszélyes átélése ihlette — a mai tanítvány legszebb teljesítményei csöndes és komoly tünődésből fakadnak: ugyancsak az egyéni és társa-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Bálványos H. Rezső
ÉLET ÉS IRODALOM
1965 ÁPR – 3.
1021

CSANÁDY JÁNOS:

A szó

A városok megroppant főterén
egy szó villámlott keresztül: a roppant
tankcsörgésben, kiégett némaságban
nem harsogott, csak szívmeleggel dobbant,
sokak fülének alig hallhatón,
alig látható villanás sokaknak;
s ismeretlen fényesség volt e szó
azoknak is, kik ezeréves kása-
vagy romhalmazból magukat kiásva,
elemeinél kezdték feltalálni
ezt mondva: napfény, kenyér, konyhasó . . .
S a városok megroppant főterén
a fegyverekkel még továbbgörögve,
fényes nyílként megjelölve a rabság
végvárait a történelmi rögbe,
egy szó villámlott keresztül: szabadság!

Bálványos H. Rezső: Felszabadulás

SIPOS GYULA:

Csepel alatt

Zsákban vittük a súlyos lövedéket.
Ki gondolt akkor robbanásveszélyre?
Mikor pihentünk, egy nagy fához érve,
hidegen összekoccantak a fémek.

— Nyicsevó! — intett nyugalomra Szergej,
s elindította útjára a csajkát.
— Szpirt! — a társak mind ittak, továbbadták,
és azután a vizet is vederrel.

Egy sovány fiú vezényelt végül.
— A német ágyúgolyó gödröket vágott. —
Elhittem neki, hogy kapitány volt,
vagy ezredes csak úgy, rangjelzés nélkül.

*

Micsoda érték volt akkor az újság!
Ültünk a gránát-vágta friss gödörben,
ügyetlenül cigarettát pödörtem,
a többiek már mind a füstöt fújták.

Körül dübörgés, új föld-pörsenések
Ahova egyszer már a gránát vágott,
ott leltünk szinte derüs biztonságot.
A cigaretta néha lánggal égett.

„Mintha tegnap történt volna...“

A rádió ünnepi műsorairól

A földnek kérges nápa mi

SZA

Azt hiszem, nem túlzá
amikor azt mondom: k
váltságosnak éreztük magu
kat mindnyájan, akik a fői
kola XVIII-as termében az
zenetörténet-előadásait hal
gattuk. Minden óra élmén
volt — a szó agyat erőltet
értelmében —, sorra élőv
vált előttünk a zenetörténe
megannyi holttá merevede
óriása: Machaut, Josquin
Lassus, Monteverdi. Aztán
jöttek az élő nagy mesterek
— Bach, Mozart, Beethoven
Schubert — és úgy éreztük
egy koncertélmény sem lehe
olyan friss, olyan közeli
olyan minden ízében értel-
mes, mint mikor ő zongorán
bemutat valamit. Röntgen-
sugárral világította keresztü
a muzsikát, láttuk, éreztük
anatómiáját, anélkül, hogy
boncolásra került volna sor.

Akkor még egy teljes főis-
kolai évfolyam, negyven—
ötven hallgató — hegedűs
énekes, fagottos — részesül
ebben a tanításban. Később
azután Szabolcsi Bencét hall-
gatni nagyobb kiváltság lett
figyelmét, munkáját a zene
tudományi tanszakra össz
pontosította, és ekkor má
csak hat—nyolc főnyi „kö
zönség” lehetett részese elő
adásainak. Szemináriumszer
módszer alakult ki, ő a zon
goránál ülve beszélt és já
szott, mi pedig körülötte he
lyezkedtünk el és ugyanazt
kottát figyeltük; közbeszó
hattunk, kérdezhettünk

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Bálványos H. Dezső

1969 ÁPR 19

/ 1021

Bálványos H. Dezső: Táncos (lino)

ÁGH ISTVÁN:

Természetbarátok

1.

Garabonciás sereg
mássza a hegyfalat,
bot, bakancs meg óriás
hátizsák-daganat
nyomul a tetőre
Alulról nézve csupa farrá váltak,
fölülről nézve lábasfejűek.
Magasban lélekkönnyű madarak szállnak,
féregként másznak magasra a madárlelkűek.
Ha az utolsó hegyi gallyak
ölelését is visszalökik,
lobogva a csúcsra rohannak,
élő zászlónak magukat kitűzik.

2.

Kéken párázó mennyország fölött hajlongó orcák,
de rajongva nézitek a felhők ezüstös sodrát.
Szinte földob a kiáltás: Milyen gyönyörű kilátás!
Illatos levegő! Szép nap! Kiáll a testből a fájás!
Föntvagytok mint a pilóták émelyítő magasságban,

fényképezőgépek lógnak öntudattal és trehányan
nyakatokról, mint a puskák — össze-vissza célozgattok —
— lelövöldözitek egymást — fényképekben gondolkodtok,
így gondoltok majd a tájra, hársfa alatt kápolnára,
nyitott pincék homályából kéklő gálicos ruhákra,
emlékeztek a sziklára, itt pihent meg Kinizsi Pál,
a követ beroppantotta, helyén mohás esővíz áll.

A világ aljnövényzete szivárvány, fölfelé ragyog —
sejtitek mögötte az embert, a láthatatlan csillagot?
Egy szamár legel az ormon, étvágya kifogyhatatlan —
háromszáz méter magasan, ó, hány szívnél magasabban.

Szabó Pál kitüntetése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa *Szabó Pál* kétszeres Kossuth-díjas írónak, írói munkássága elismeréséül, 70. születésnapja alkalmából a

AZ ÍRÓSZÖVETSÉG HÍREI

Április 9-én, az Írószövetségbe látogatott *Zamercev* tábornok, Budapest első városparancsnoka. A baráti beszél-

Olvá

A tört szerelmek írója

Marcel Arland:
Angyalok öble

Maupassant és Mauriac ha gyományait vegyíti művében Marcel Arland s ez nem csak a mesterség szabályaira vonatkozik, hanem a nem életnek, mint témának a kezelésére is. A leplezetlen érdeklődést a Rondoli lányok apjától örökölte, a férfigyöngeség vizsgálata iránti hajlandóságot pedig elemző anyai kortársától.

Erkölcsös író különbe Arland s nemcsak tettekkel hanem szóval is vallja, nem érdemes mások életét megfigyelni, történetet kitalálni papírra vetni róluk másképpen hacsak nem a tanulság miatt. a szabálytalan boldogság mindig bánatot szül, ha nem tudsz igazán boldoggá tenni valakit, magad is boldogtalan leszel.

Moralitások ezek a novellák, de elveik mégsem annyira szabályosak, hogy unalmat árasztanának: lopni egy kis szabálytalan örömöt — súgják —, talán éppen halálod napján használ neked. Aztán meg: ne törődj hogy gyermek és pór botrányokozik életeden — nekik szörnyülködéssel okozol szabadító meglepetést, magadnak a hitvány szerelemmel.

A boldogtalanság mindig lelki, az öröm, mindig test ebben a világban. Testi, ső

Bálványos Huba

Direkt politikai mondanivalót művészi élménynyé hevit.

Rézsa Gyula; Fiatalok tárlata? A Studió 58--68 kiállitásról; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 28.l.

Bálványos Huba

Budapesten született 1938-ban. A Képzőművészeti főiskolán Pap Gyula, Szőnyi István és Ék Sándor növendéke. 1962 -ben kap diplomát. Azóta rendszeresen szerepel kisebb-nagyobb kiállitásokon.

Solymár István: Mai magy ar rajzművészet, Budapest, 1972.

A Fiatal Képzőművészek Studióján pályázatain többször nyert első és második dijat. 1968-ban a Nemzeti Galéria grafikai kiállitásán, a moszkvai magyar kiállitáson állitott ki.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Firenzében is bemutatta műveit, ott dijat is nyert. Rendszeresen szerepel az utóbbi években külföldön rendezett magyar grafikai kiállitásokon; Budapesten a Csepel Vasműben, Kecskeméten és Nagykanizsán.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972 22/a.

Bálványos Huba

A Képzőművészeti Főiskola adjunktusa. 1967-ben kapott Derkovits ösztöndijat. Reprodukciók: 22.sz. Memento /1917/ II. 1967, lito, 460 x 625 mm., 22/a. sz. Memento / 1917/ II. rsézlet.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Bálványos Huba

mozgalmas realista felfogásban alkotja műveit.

Litográfiái kapcsolódnak a kontrasztos- dinamikus

Kondor Béla stilushoz.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest,

1972. 22 l. 12 l.

M.D.K

Bálványos Huba
Grafikus

1938-ban Budapesten született.
A Művészeti Gimnáziumba járt,
majd a Képzőművészeti Főiskolára.
1962-ben végzett. 1963-ban a
Főiskolára került mint óradó tanár.

Galambos Ferenc: Bálványos Huba grafikái
Megjelent 1966. október – 37 lap

M.D.K

Balsányos Imre
grafikus

Alkotásaival gyakran találkozunk kiállításokon. A „Beszélgetők" c. linómetszetével a berlini Salonban szerepelt.

Galambos Ferenc: Balsányos Imre grafikái
Művészet, 1966. október – 37 lap

Bálványos Sluba
grafikus

M.D.V.

A Studió pályázatain többször nyert díjat. Budapesti ismerek élete című pályázaton is díjat nyert.

Grabambos Ferenc: Bálványos Sluba grafikái
Művészet, 1966. Szóber - 37 kap

M.D.K

Bálványos Huba
grafikus

Festőnek hiszült, majd a grafikai szakon diplomált 1962-ben Éh Sandornál. A Képzőművészeti Főiskolán az ábrázoló geometria tanszékén adjunktus.

D Fehér Zsuzsa, Bálványos Huba
Műrészet 1969 aug. 26 kap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1971 AUG 20

molító alakja nem árnyékolja-e a napot akaratlanul is?

Senki itó nem fogadott tanít-

Darvas József megkérdezte egyszer tőlem: hogyan jellemeznéd egy mondatban Erzsébetet? Mi

BÁLVÁNYOS HUBA: MUNKÁSOK.

Három modell az

A szövetkezeti divat
az OKISZ Labor tegn
rendezte sajtóbemutat
tel Intercontinentalb
zönség augusztus 21. é
tekintheti meg ugyanott a leg-
újabb őszi és téli modelleket.)

A bemutatott ruhákon a térdet éppen csak fedő „Chanel" hosszúság uralkodott. A teljes ruhatárt felölelő modellek közül különösen a sportos, angolos „klub" és „szafári" stílusú kabátok, kosztümök, nadrágos öltözékek emelkedtek ki. Szépek vol-

ől — helikopterrel

büntetésüket töltötték — *felkapaszkodott a fedélzetre, a gép a magasba emelkedett és eltűnt az ámuló őrök és foglyok szeme elől.* Országos méretű hajtóvadászat indult a szököttek és szöktetők kézrekerítésére. A börtönben is letartóztatták mindazokat, akiknek mulasztása folytán a helikopter leszállhatott.

Lósport verseny-naptár

Augusztus 20-án,
péntek du. 1 órakor:
GALOPPVERSENY
ALKOTMÁNY DÍJ

Augusztus 21-én,
szombat du. 1/2 3 órakor:
UGETŐVERSENY
ALKOTMÁNY DÍJ

Augusztus 25-én,
szerda du. 1/2 5 órakor:
UGETŐVERSENY

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

MAGYAR NEMZET

1971 AUG 20

Bálványos Huba

1021

Nemzet

A Magyar Nemzet galériája

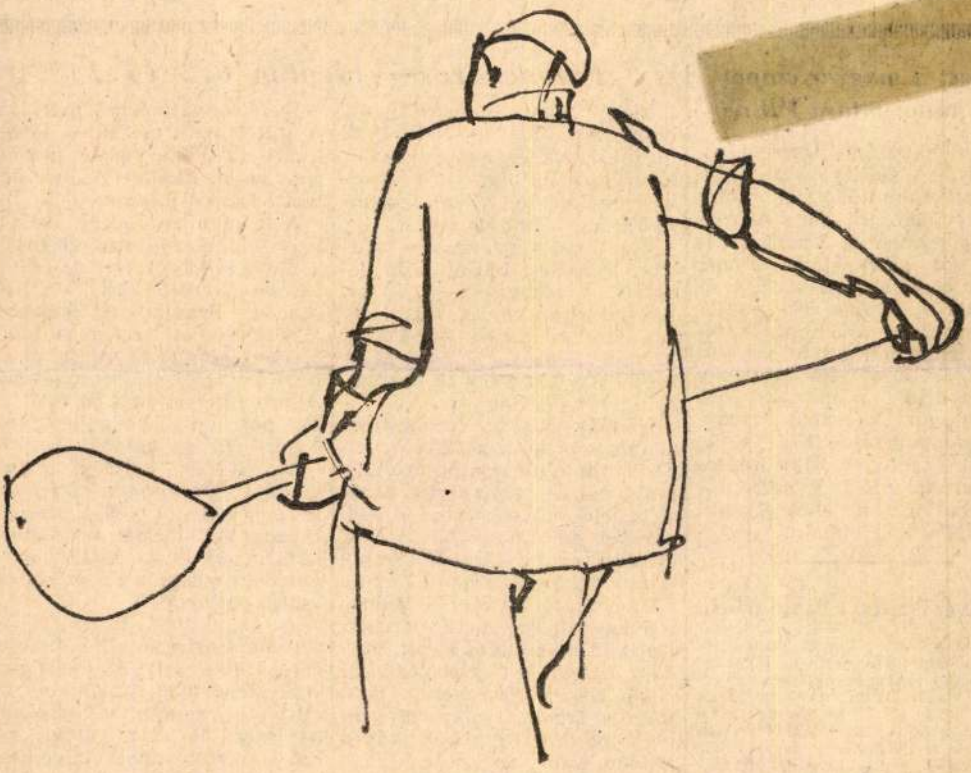

Csepeli öntőmunkás
Bálványos Huba rajza az alkotmány ünnepére

S P O

Vezet a magyar csapat a junior öttusa VB-n

A svédországi Uppsalában ütörtök délelőtt a pisztoly-véssel folytatódott a junior tusa-világbajnokság. A ma-arok ebben a számban is en jól szerepeltek: *Plank* ábor a 4. helyen végzett és 2 körös, illetve 965 pontos ljesítménye révén az össze-tt versenyben a 2. helyre jött l. Vezet a szovjet *Moszolov* 28 ponttal, Planknak 3000 ntja van. A csapatverseny-n *Magyarország* 8729 pont-l áll az élen a 8181 pontos *ovjetunió* előtt. Fiataljaink-l tehát aligha lehet elvenni világbajnoki címet.

---

tasa és Szabó László sikere

Nagyszerűen sikerült csütörtö-n a Bp. Honvéd nemzetközi orsasági motorkerékpáros verse-e a Népligetben. A csehszlovák asa volt a legeredményesebb: özött a 350 és az 500 kcm-es fu-nban. A 125 kcm-es géposztály-n **Szabó**, a 250 kcm-es kategó-ban **Drapál** lett az első, meg-zve Szabót.

A versenyen alakult ki a ma-ar bajnoki sorrend is. **Szabó** két

Ferencváros—Videoton 6:2 (1:1)

Elég nagy közönség gyűlt össze a labdarúgó NB I. 3. fordulójának első mérkőzésén: a Népstadionban a Ferencváros—Videoton találkozóra 11 838-an váltottak jegyet.

Ferencváros: Géczi — Novák, Páncsics, Bálint, Vépi — Juhász, Mucha — Szőke, Albert, Branikovits, Füsi.

Videoton: Szabó — Posch, Kovács, Fejes — Kácsor, Mester — Wollek, Nagy II., Karsai, Szalmásy, Burka.

Néhány erőtlen ferencvárosi támadás után a 12. percben *Szőke* hatalmas kapufát lőtt, majd néhány szép ferencvárosi akció következett. *A 14. percben az aktívan játszó Füsi elfutott és beadásából Branikovits nagy gólt rúgott.* Bár az FTC volt fölényben, a Videoton egyenlített. A 19. percben *Nagy II. átjátszotta Vépit, labdája azonban Géczibe akadt; Nagy II-nek szerencséje volt, mert a labda a kapusról újra eléje pattant és ekkor már a hálóba talált a csatár.*

A második félidőben magukra találtak a ferencvárosi csatárok. Közrejátszott ebben, helyett *Németh* lépett pályára. A Videoton is cserélt — kevesebb sikerrel. Posch helyett *Hartyányi*, később Wollek helyett *Tieber* játszott.

A 2. percben Rákosi ívelt a kapu elé, Szabó rosszul futott ki és a labda *Albert fejéről a hálóba került* (2:1). A 10. percben Branikovits Szőkéhez játszott és *a szélső futtából szerzett gólt* (3:1). A 21. percben Szőke szögletrúgásából *Albert fejelt a kapuba* (4:1). A 23. percben Tieber beadását *Nagy II. a hálóba kotorta* (4:2). A 28. percben Szőke labdáját *Branikovits értékesítette (5:2).* A 39. percben Branikovits három védő mellett húzott el és aztán *nehéz szögből rúgta a mérkőzés utolsó gólját* (6:2).

*

A nézőtéren tragikus befejezése volt a mérkőzésnek. Egy székesfehérvári fiatalember — állítólag csapata vereségének hatására, illetve a nézőtársakkal lefolytatott vita következményeként — levetette magát a Népstadion tetejéről és szörnyethalt. Nevét lapzártáig

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

1971 SEP 12

MAGYAR HÍRLAP 1021

Bálványos Huba rajza

Várnai Zseni:

Sorsod foglya vagy...

Hiába minden,
Sorsod foglya vagy!
Ha tengeren, ha repülőn
rohansz,
el messzi tájra, hol
jöttödre vár
fiad szemében gyógyító
sugár...
csak fáj, csak fáj, feledni
nem tudod,
Őt, kitől az élet elfutott.

Ne is akard, feledni nem lehet,
a szenvedést,
elrabolt életet...
Hiába hull könnyeid zápora,
Őt visszasírni nem tudod
soha, soha!

(1971, New York)

Nem egyszerű sütés-főzés

A jól elkészített vadhús világszerte kedvelt csemege. *A vadhús elkészítése azonban nem könnyű feladat* a háziasszonynak, mert hiszen nem egyszerű sütés-főzésről van szó. Minden egyes vadhúsból készült ételnek megvan a maga „titka", a saját speciális elkészítési módja.

A vadászati világkiállításon a látogatók válogathatnak a jobbnál jobb vadhúsból készült falatokban. Az Aranyszarvas-vendéglőben fehérblúzos, piros rokolyás lányok szolgálják fel az ínycsiklandózó illatú vadpecsenyéket. Az ízek tökéletességére *Papp Nándorné*, a vadételek szakértője felügyel. Ahogy meséli, valamikor még *Széchenyi Zsigmond*, nagy világjáró vadászunk tanította meg egy-két vadétel elkészítésére.

Mielőtt azonban néhány ízletes receptet közölnénk, szót kell ejtenünk a *vadászétrend* összeállításáról is. Mindenekelőtt vigyázni kell arra, hogy azonos fűszerezésű étel egy étkezésnél ne kerüljön az asztalra. Ne vegyünk például az étrendbe fácánpaprikást és vaddisznópörköltet vagy szarvasgerincet vadasan és vaddisznócombot csipkeízzel, mert az előbbi kettőnél a hagymás, paprikás lé, az utóbbi két ételnél pedig az édeskés ízek dominálnak. *Az azonos ízek egyhangúvá teszik az étrendet.*

Töltött paradicsomos szarvascomb

Hozzávalók (négy személy részére). Egy kiló szarvascomb, öt deka paradicsompüré, 12 deka zsír, 8 deka vöröshagyma, 2 darab tojás, 12 deka liszt, 0,5 deka törött paprika, 0,2 deka törött bors, só.

A szarvascombot felszeleteljük, és húsverővel vékonyra nyújtjuk. Bedörzsöljük a sóval és a borssal, majd állni hagyjuk. Két tojásból, lisztből, kevés só hozzáadásával tésztát gyúrunk, majd metélt formára vágjuk, és így kifőzzük. Közben öt deka zsírban négy deka hagymát megpirítunk, és késhegynyi törött paprikát hintünk rá. Ezután elkeverjük a már kifőtt tésztával, hozzáadva a paradicsompürét is. Az így nyert tölteléket a kipanírozott húszeletekbe göngyöljük, majd fehér zsineggel átkötözzük. A megmaradt zsíron hagymát fonnyasztunk, és rátesszük a törött paprikát is. Ezután beletesszük a húsgöngyölegeket. Fedő alatt, saját levében

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 JUL

VILÁGOSSÁG
Budapest

1021

Bálványos Huba: Gondolkodó

Bálványos Huba

a márvány keresztelőkút [illegible] széket, melyet egy gyengélkedő öreg hölgynek hoztak oda, és várta, hogy a lelkész kijöjjön a sekrestyéből, hogy összetakaríthasson, mielőtt hazamegy. A pap már jött is a templomon keresztül, térdet hajtott a főoltár előtt a padsorok között; de még reverendában volt.

„Ezt meg mi lelte? — mondta magában a sekrestyés. — Talán nem tudja, hogy teázni szeretnék?"

A lelkész nemrég került oda, negyvenes, vörös arcú, erélyes ember volt, Albert Edward máig is sajnálta, hogy elment az elődje, aki afféle régi vágású pap volt, ezüstös hangon, kellemesen prédikált, és gyakran vacsorázott a tehetősebb híveknél. Szerette, ha a templomban minden rendben volt, de nem okvetetlenkedett: nem úgy, mint ez az új legény, aki mindenbe bele akarja ütni az orrát. De Albert Edward elnéző volt. A templom igen előkelő negyedben állt, és a hívők jobbfajta emberek voltak.

Az új lelkész a külvárosból jött, már hogyan is sajátíthatta volna el ilyen hamar előkelő híveinek kifinomult modorát.

— Sokat ugrabugrál — mondta Albert Edward. — No de sebaj, majd beletanul.

e képességé[illegible]

A pap Alb[illegible] Edward kis[illegible] egyházi elölj[illegible] kettő szíves

— Jó napot[illegible] Mindkettő i[illegible] egyházi elölj[illegible] Ott ültek a s[illegible] kel ezelőtt hozott Olaszországból, és a lelkész a kettejük között álló üres székbe telepedett le. Albert Edward szemben állt velük az asztal túlsó oldalán, és kissé aggodalmasan szemlélte az ügyet. Még nem felejtette el azt az esetet, amikor az orgonista bajba jutott, és milyen nehezen simították el a dolgot. A Neville téri Szent Péter-templom nem engedhet meg magának botrányt. A pap vörös képe elszánt jóindulatra vallott, de két társa mintha kissé zavarban lett volna.

„Már megint bosszantotta őket — mondta magában a sekrestyés. — Beugratta őket valamibe akaratuk ellenére. A fejemet teszem rá."

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-729

NÉPSZABADSÁG

megint hallom a patkócsattogást?

BÁLVÁNYOS HUBA: VILLAMOSON

1021

BÁLVÁNYOS HUBA

... a tévéjáték készítői ne
tudták eldönteni, vajon könnyed anek
dotát, társadalmi drámát vagy burles
ket akarnak-e csinálni. Különböző ele
mek zavarták egymást. Testben, lélek
ben egyaránt gyarapodom.

Este mindenki Rózsa Sándorra kíván
csi. Nagyon rossz idő. Emiatti ingerlé
kenységükben műsort számtalan meg
jegyzéssel illetik. A néző összevonja
szemöldökét. Elharapózó maximaliz-
mus. Helyenként arisztokratikus ironi-
zálás. A tömeg elszakad saját igényei-
től, amit kiszolgálnak. Felhős hangulat.
Nézők negatív töltése és a képernyő po-
zitív idillje között villámok cikáznak.
Átcsapnak következő műsorba is. *Kicso-
da — micsoda?* Mindenki szidja, de né-
zi. Új zsüri, új játékvezető, új szabá-
lyok. Ki tudja, hányadszor gombolják
újra a rosszul begombolt mellényt. Egy
lyuk megint maradt a végén. Kitalá-
landó fogalom „rögeszme". Kivételesen
értelmes versenyző puhatolózik, vajon
mániáról van-e szó. Rendkívül értelmes
játékvezető tagadó választ ad. Erre: túl-
zóan heves reakciók a társalgóban. Töb-
ben vérszerződést kötnek: tévézés he-
lyett hajókirándulások, séta a gejzír-
kúpokhoz, kanaszta, tánc.

Hétfő. Társalgóban biliárd, kártya,
csevegés (Rózsa S.), újságolvasás. Időn-
ként reflexszerűen a sötét dobozra te-
kintenek. Talán va 'zslatra várnak, va-
lami rendkívüli adásra, csodálatos mű-
sorszaporításra. Csoda elmarad, ünnepi
hangulatban térünk nyugovóra.

Kedd. Hajóállomáson emelkedett han-
gulatú csoport. „Vödd mög a bilétát."
Pénztáros egy
Zsiván...

... gondtalanul és felelőtlenül,
mint mesebeli elődje. Azért sem, mert
ma már nem csupán a király meztelen,
hanem a királynő, a főudvarmester, a
miniszterelnök és a többi miniszter
is meztelen. Meztelenek a pékek, mé-
szárosok, szabók, a takácsok és ékszeré-
szek, meztelen minden rendű és rangú
népesség. Nem hordanak ruhát a sze-
relmesek sem. Romeo és Julia is mez-
telen, s ruhátlan Trisztán és Izolda is.
Petrarca ma nadrág nélkül intézné lán-
goló vallomásait Beatricéhez. Meztelen
ma már mindenki, nemcsak a király.
Meztelen: színpadon legalábbis. És
egyáltalán nem olyan egyszerű elkiabál-
ni magunkat, hogy meztelen a király.

Nem egyszerű, hiszen mindenki lát-
ja azt, hogy a király kihívóan meztelen,
mert szándékosan nem visel ruhát, és
nem is az a kérdés, hogy van-e a kirá-
lyon ruha, hanem az, hogy ennek a ru-
hátlanságnak van-e egyáltalán teteje.
Vagyis értelmes dolog nyilváno...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 NOV 2 8

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

1021

Bálványos Huba rajza

érzi, hogy *segíteni, megérte*
családi légkör veszi körül, egy
zített, alkalmatos hangnemben f
beszélgetés *úgyis felszínre hozz*
azt, amire a szülő kíváncsi. A
őszinte környezetben a gyermel
sen elmond mindent; azt is, am
ban neki magának kell magábar
deznie, hisz milyen jó, ha még
is kaphat szülői segítséget.

Az ezzel ellentétes durva beava
sal csak azt érnénk el, hogy a gyermek
minden erővel *védekeznék a kiszolgáltatottság ellen:* furfangosabbnál furfangosabb módszerekkel védené titkait, melyeket végül is úgy eltemetne magában, hogy nincs az a szülői szózat vagy terror, amire kiszolgáltatná őket.

Kisfaludi Sándor

... Budapesti Közleked
járművezetők ré
5 ÉV NYUGDÍJKOR-
Bérezés a kiképzési id
Minden dolgozó és csal
HEV-re és metróra
biztosítunk
Jelentkezés: Bp. VII., Kertész u. 16.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

Kaposvár

1972 7

1021
Bálványos Huba

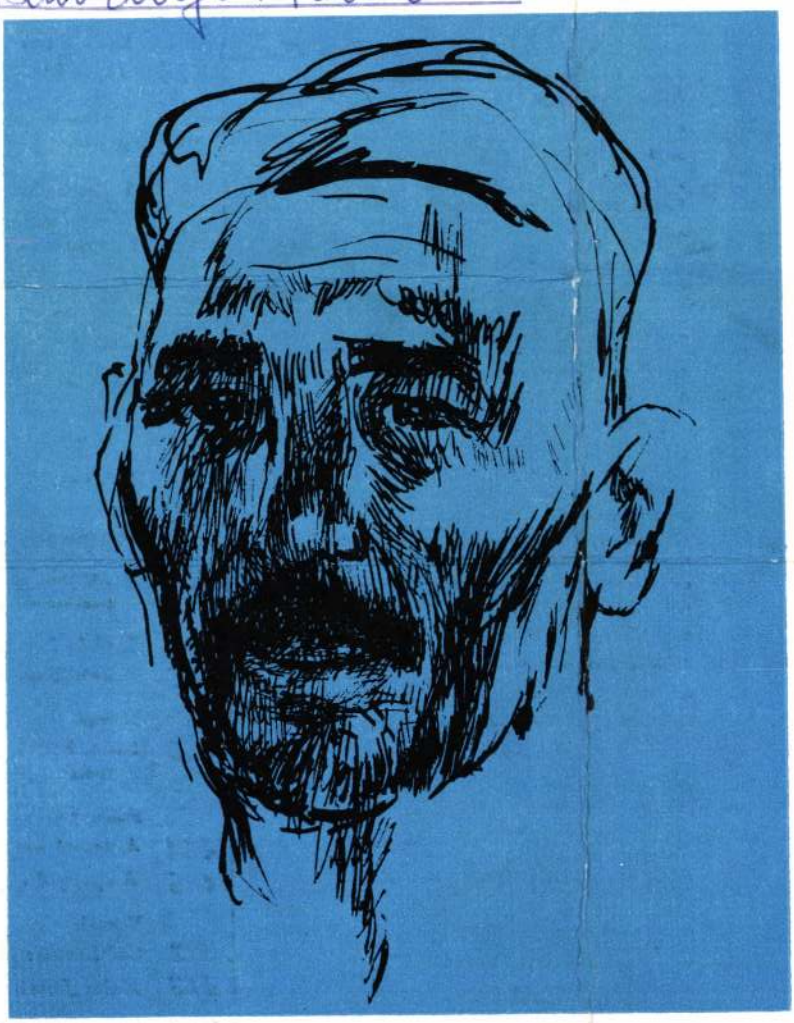

TIZENHARMADIK ÉVFOLYAM • 1972 • JÚLIUS

Szerkesztő bizottság:

Ádám György, Balló Istvá
Károly, Hahn István, Kor
Lukács József (főszerkesztő
bizottság elnöke), Munká
Zoltai Dénes

●

A szerkesztőség munkatárs
Balázs György, Farkas J
Károly, Lugosfalvy Ervin, Murányi Mihály, Nyiri J. Kristóf, Palkó Magda

●

Szerkesztőség:

Budapest, V., Münnich Ferenc utca 26.
Telefon: 110-800, 117-201*

●

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3.
Telefon: 343-100, 142-220

●

Felelős kiadó: Csollány Ferenc

●

Terjeszti a Magyar Posta

●

Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodájánál (Budapest, V., József nádor tér 1 sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra

●

Egyes szám ára 5,— Ft

●

Előfizetési díj fél évre 24,— Ft, egy évre 48, — Ft

721468
Atheneaum Nyomda, Budapest
Íves magasnyomás
Felelős vezető: Soproni Béla vezérigazgató

Címlapunkon:
Bálványos Huba: *Paraszt* (1514)

A borító hátsó oldalán:
Gyurcsek Ferenc: *Dózsa*

414 *Illyés Gyula :* Dózsa

Élet és erköles
415 A szenvedélyektől a

Tájékozódás
419 Mary Jane, a fű-fejek
A marihuána-járványról

A tudomány világából
424 A citoetológia — a se
problémája

Szemle
427 Vallás, nacionalizmu
Francia marxista elemz

Könyvekről
432 *Levendel László—Me*
személyisége ● *M*
434 A „másik" kritikai
Horkheimer vallásos fo

Egyház és politika
437 A katolikus szociális

Margó
440 Sade, Fourier, Loyo
Roland Barthes tanuln

Fókusz
444 A német keresztény
445 A spanyol egyház „

Versek
392 *Gál László :* Jöttünk
413 *Káldi János :* A gy
436 *Niklai Ádám :* Para

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VILÁGOSSÁG

1968 NOV

1021

Bálványos Huba: Emlékek

Bálványos Huba

tártalan erőnek a suttogása volt ez a csendes szó, ez a szerény figyelmeztetés . . .

A Lehel téri piacon orosz fogoly állott a többi szegény ember között.

Kopott volt, elnyűtt, rossz csizmájú, rossz, elázott ruhájú, elnyomorodott, ruszki sapkájú, szőke orosz fogoly. Az arca fakó, betegesen éhes, olyan nyomorult pária volt, éppen olyan, mint azok a magyar munkások, akik mellette ácsorogtak a kenyérbódék körül.

Az árusasszony beszélt ideges hangosan a legelső bódéban, hogy: ezt nem felejtem el a Reginának, hogy én féltem a vagyonomat, azért csukom be a bódét . . . A gyűlöletnek, az emberi harcnak szele süvölt ki . . . Forradalom, vagyonok pusztulása, féltékenység, irigység, gyűlölet, a lelkekből minden salaknak felszínre forrása . . . Hol van a szíves mosoly, a kedveskedő udvariasság, a biztos alapon álló ember nyugalma s türelme . . .

Az emberek higgadtan, kissé befelé égő szemmel néztek oda, éhes, dologtalan munkások voltak, akiknek sem pénzük, sem kenyérjegyük nincs, s a kenyeresbódé a friss reggeli kenyérrel ott állott sértetlenül s félelmetlenül a Rend, a haldokló Rend még itt rebegő szárnyainak oltalma alatt . . . Az orosz egy plakát előtt állott s olvasott. Lassan olvasta a magyar szókat, tagolva, s értette-e, nem — olvasta:

„a magyar a népek békés szövetségét akarja . . ."

— Az este v
goly jön Pes
asszony.

Nem néz oda,
idegesség tám

A régi világ s
sárkánynak e
talán egy kis
nyit reszkettek az élőtől, a döglött oroszlántól is félnek . . .

A muszka azonban csöndes marad és szomorú, és valami mérhetetlen bánat van a szemében:

— Százezer orosz van . . . éhes — mondja töredezetten. — Dolgozni szeret . . . orosz ember . . . Adni munkát, venni kenyeret, ruha . . . Orosz nem jött ide maga. Küldjék haza: addig enni kell, ruha, cipő . . . Munka . . . keresni . . .

Töredezett szavaiban megvolt az értelem fényessége, az igazság bölcsessége, s az rávilágított a kopott többiekre, s egy pillanat alatt megszűnt, nem is az ellenségeskedés, de a gyenge ember félelme az ismeretlentől.

— Nem adnak ezek enni sem a magyar embernek, se az orosz embernek — mondta csendesen egy nagy fekete munkás, s fejével a város felé intett.

Nem volt szó tovább semmi. El volt intézve.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 NOV 16
KÖZGAZDÁSZ

1021

Bálványos Huba

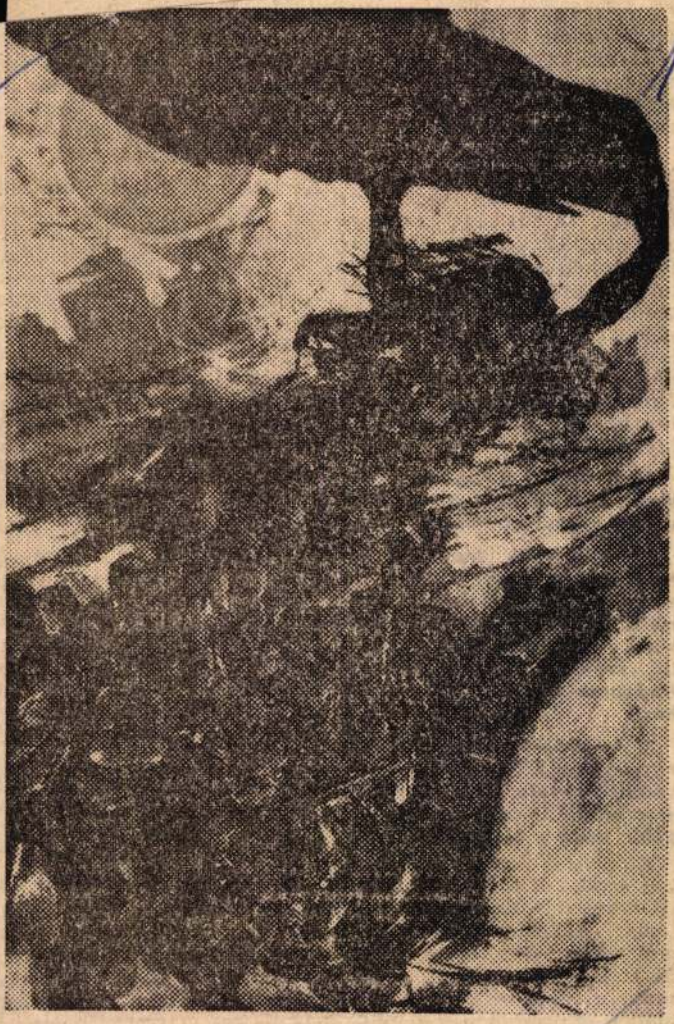

Bálványos Huba: Előre.

Azt hiszem, ja ennek az igazságtalan sen, ha figy hogy egyetem egyedüli közé oktatási intéz

Szocialista ban az egyes választását el pességei és ké zák meg. Itt azonban hangsúlyozni kell az „elvileg" szót, mert a gyakorlati választásra számtalan más tényező hat, és nem ritka eset, hogy végül a kényszerűség dönt. A közgazdász-pályát választó vidéki jelentkező, vitathatatlanul nehezebb helyzetben van pesti kollégájánál.

1. A vidéki hallgatók többsége alacsonyabb színvonalú vidéki középiskolából jön.

2. Többségük munkás—paraszt származású, illetve az alacsonyabb jövedelmi kategóriába tartozik. (Tehát a származás szerinti kategorizálás, itt szorosan kapcsolódik a Budapest—vidék problémához.)

3. A vidéki középiskolások egyetemi tájékoztatása, és felvételire való előkészítésük összehasonlíthatatlanul gyengébb, mint a fővárosiaké.

Különösen e téren tehet sokat értük KISZ-szervezetünk és egyetemi vezetésünk. Jelenleg ugyanis egy vidéki gimnazista, csak a szűkszavú hivatalos ismertetőből, maximum a Közgazdász különszámából értesülhet egyetemünk

ványaló az általános és középiskolában is, de különösen szembeötlővé és kiélezetté az egyetem magas intellektuális önállóságot követelő világában válik.

Érdekes, hogy ha a „szellemi" és „fizikai" kategóriák csupán átlagos tanulmányi eredményét hasonlítjuk össze, nem fedezünk fel olyan különbséget, ami bizonyítaná az értelmiségi származású hallgatók előnyösebb helyzetét. *Az ő előnyük a minőséget jelző jeles—kitűnő kategóriában mutatkozik meg: itt a szellemi dolgozó gyermekeié a döntő részesedés.* A „szellemi" kategória tanulmányi szempontból heterogénebb, itt nagyobb a szóródás, az átlagtól való eltérés.

Az említett tanulmány figyelemre méltónak tartja, hogy a mezőgazdasági, fizikai dolgozók gyermekei közül senki sem bukott ki a vizsgált évfolyamon.

Minden bizonnyal ők voltak nehezebb helyzetben az indulásnál, így ez az eredmény, amellett is bizonyíték, hogy az ily családból jövők önmaguk elé állított mércéje, talán a

Bálványos Huba

kiállitott Berlinben az Intergrafik 1976-on

Magyar Hirlap 1976/232/6

Bálványos Huba

a Tanácsköztársaság 50. évfordulója ünnepség-sorozata alkalmából a Csák István Galériában mozgalmi-tárgyú rézkarc kiállítás nyílt, melyen művei szerepelnek.

b.: Forradalomról – forradalomra.
Dunaújváros, 1969. márc. 7.

Bálványos Huba

A Műcsarnokban rendezett Stúdió 58-68 c. kiállításon ~~linoleummetszete~~ litográfiái szerepelnek.

Ks. A.: Fiatalok kiállítása a Műcsarnokban. Szolnok Megyei Néplap, 1969. dec. 31.

Bálványos Kuba

A Magyar Iparművészek Szövetségének 50. évfordulója alkalmából a Gádor Galériában 60 művész grafikai-mozgalmi tárgyú művét állította ki, melyen alkotása szerepel.

Szabad Magyar Néplap, 1969. márc. 16.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1969 MÁR 2

Bálványos Huba

1021

3

Forradalomról forradalomra

Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság tiszteletére

Forradalomról forradalomra — képek a Magyar Tanácsköztársaság történetéből — címmel szombaton délben ünnepélyesen megnyílt a Váci utcai Csók István Galériában az a reprezentatív grafikai kiállítás, amelyet a Tanácsköztársaság kikiáltásának közelgő ötvenedik évfordulója tiszteletére rendezett a Képcsarnok Vállalat és az MSZMP KB Párttörténeti Intézete.

Az ünnepi bemutatón negyven grafikus — köztük olyan kitűnő művészek, mint *Bálványos* Huba, *Czinke* Ferenc, *Ék* Sándor, *Gacs* Gábor, *Gyulai* Líviusz, *Hincz* Gyula, *Iván* Szilárd, *Konstantin* László, *Lenkey* Zoltán, *Major* János, *Maurer* Dóra, *Pásztor* Gábor, *Raszler* Károly, *Stettner* Béla és *Würtz* Ádám — százhúsz rajza sorakozik; 1890-től, az első május elsejei munkásünneptől az Őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság hősi harcain át egészen a felszabadulásig követve a magyar munkásosztály és legjobb, forradalmár fiai küzdelmét a szabadságért, elnyomói, kizsákmányolói ellen.

A tárlatot — amelynek megnyitóján megjelent *Kállai* Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke — *Vass* Henrik, az MSZMP KB Párttörténeti Intézetének igazgatója nyitotta meg.

Szakállas eset

Több hónapja nem láttam főhivatali ismerősömet. Most a liftben találkoztunk. Alig ismertem rá, időközben tekintélyes, szép szakállt eresztett. Örömmel üdvözöltem.

— Szervusz!

De ő visszaköszönés helyett csak nézett rám, akár egy idegenre.

— Bizonyára azért nem ismersz meg — világosítottam fel —, mert szakállat növesztettél.

— csányi

— Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte II. Hasszán királyt, Marokkó nemzeti ünnepe alkalmából.

— Todor Zsivkov, a Bolgár Kommunista Párt Központi

N A

— A Magyar Jogász Szövetség levelet intézett dr. Heinrich Toeplitzhez, a Német Demokratikus Köztársaság legfőbb bírósága elnökéhez, a német jogászszövetség elnökéhez, amelyben kifejezik, hogy támogatják az NDK álláspontját a Német Szövetségi Köztársaság új köztársasági elnökének tervezett nyugatberlini megválasztásával kapcsolatban.

— Csökkentett munkaidőre tértek át a közép-dunántúli téglagyárak. Az 1840 főt érintő intézkedés különösen az egészségre ártalmas munkaterületeken dolgozók számára jelentős, az égetők, rako-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 JAN
VILÁGOSSÁG
Budapest

Világosság

1021 Bálványos Gluba:
Öregek

Ára: 5,– Ft

Index: 25 871

SOMMAIRE

1 Économie traditionnelle et rationalité
László Földes

10 L'idéologie taïping • *Georg Franz-Willing*

18 Contribution à l'histoire de l'idée de la tolérance religieuse • *László Mátrai*

24 Le mensonge dans la vie quotidienne
Miklós Hernádi

32 L'anti-prophète (Mihály Babits: Le livre de Jonas) • *Mária Kálmán*

37 Prière • *Péter Fóti—Ervin Tamás*

40 Le cas Althusser • *János Kelemen*

45 Sultans, empereurs, patriarques et phanariotes
Imre Lóránd

52 Schizophrénie américaine • *Imre Vámos*

Revue

57 Une décennie du pontificat de Paul VI. — vu par les Italiens

59 Mouvements régionalistes en France
Péter Ádám

63 Le catholicisme polonais hier et aujourd'hui

1 Т[illegible]

10 И[illegible]

18 К истории идеи веротерпимости
Ласло Матраи

24 Ложь в повседневной жизни
Миклош Хернади

32 Анти-пророк (Михай Бабич: Книга Ионы) • *Мария Калман*

37 Молитва • *Петер Фоти—Эрвин Тамаш*

40 Случай Алтуссер • *Янош Келемен*

45 Султаны, цари, патриархи и фанариоты
Имре Лоранд

52 Американская шизофрения
Имре Вамош

Обзор

57 Десять лет папы Павла VI — глазами итальянцев

59 Регионалистские движения во Франции
Петер Адам

63 Польский католицизм вчера и сегодня

E SZÁMUNK SZERZŐI

Földes László közgazdász, egyetemi docens, ELTE Bölcsészettudományi Kar
Mátrai László akadémikus, egyetemi tanár, az Egyetemi Könyvtár főigazgatója
Hernádi Miklós szociológus
Kálmán Mária tanársegéd, ELTE Bölcsészettudományi Kar
Fóti Péter újságíró
Tamás Ervin újságíró
Kelemen János egyetemi adjunktus, ELTE Bölcsészettudományi Kar
Loránd Imre történész
Antal Gábor újságíró, a Magyar Nemzet munkatársa
Vámos Imre újságíró, a Magyar Nemzet munkatársa
Ádám Péter, a Magyar Pen Club munkatársa

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 OKT 4

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

1021

1975. ok

Bálványos Huba rajza

szombat

ő tapasztalataiból

sikereinek forrása

kereste bárki is ezt a szót: dotáció...

Hatékony gazdálkodás

A gazdálkodás hatékonysága mindig egyfajta mércéje volt és az ma is a BVK munkájának és eredményeinek. S hogy a sikereknek mi a titka, erre vonatkozóan egyértelműen így fogalmaznak: a gyár minden gondja, baja közüggyé vált. S mert ez a szemléletmód mind mélyebb gyökereket ereszt, a

Ezt az országosan is figyelemre méltó eredményt úgy érték el, hogy mindig nyíltan beszéltek a gondokról. Messzemenően igényelték a szocialista brigádok, de személy szerint is minden dolgozó segítségét és közreműködését. S mindezt úgy tették, hogy soha nem feledkeztek el az emberekről való gondoskodásról. A különféle bérpolitikai, munkaszervezési intézkedések, szociális jellegű beruházások és felújítások, munkahelyekről érkező észrevételek és javaslatok hasznosítása, mind-mind szerves része volt és az ma is a gyárban kialakult mun-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 OKT 5
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
Bálványos Huba

gondokban és gondolatokban

1021

Jó társaság

Bálványos Huba rajza

14.00: Táska
kilencedik
Sárdy Jáno
16.05: Mada
kat énekel
Naxos szig
tuk, hallott
bourgi ese
szerű zenei
Nóták. —
a Non St
senye. — 21.10:
szalka. Háromfelvonásos opera.

9.00:
9.25: People You Meet.
Nagy művészek kis gyerekeknek
gitároznak. — 9.55: Foxi Maxi
kalandjai (ism.). — 10.20: Ki
játszik ilyet? — 10.40: Motor-
egér. I. rész (ism.). — 11.00: Ta-
tabányai Bányász—Debreceni Dó-
zsa bajn. férfi kézilabda-mérk.
— 13.58: Kérem a következőt!
— 13.55: Gazdaság és történe-
lem. — 14.30: Csempészek. Mb.
dán bűnügyi film. V. — 15.15:
Magyarország—NSZK férfi tor-
naverseny. szabadon választott
gyakorlatok. — 16.25: Reklám. —
16.30: Delta. — 16.55: Magyaror-
szág 1849. — 17.25: Műsorainkat
ajánljuk! — 17.50: Reklám. —
17.55: Korhatár nélkül. III. —
18.35: A Közönségszolgálat tájé-
koztatója. — 18.40: Esti mese. —
19.00: A Hét. — 20.00: Hírek. —
20.05: Cigányzene. — 20.30: Azok
a különböző arcok. Mb. szovjet
film (színes). — 21.45: Sporthí-
rek. — 21.55: Budapesti művé-
szeti hetek. — 22.35: Hírek.

3. MŰSOR

8.09: Zenekari muzsika. —
10.00: Új Zenei Újság. — 10.35:
Chopin zongoraműveiből. — 10.55:
Ördögfiak. I. rész. — 12.10: Ko-
dály-kórusművek. — 12.41: Jó-
zsef és az elbűvölő álomkabát.
Részletek Weber musicaljéből.
— 13.14: Kis magyar néprajz. —
13.19: Leonard Bernstein vezé-
nyel. — 15.00: Rendezte: Csajági
János. — 16.07: Aprópénz. Jegy-
zet. — 16.22: Puccini: Tosca. —
16.51: Mahler: Dal a Földről. —
szimfónia. — 18.05: Csak fiata-
loknak! — 19.05: A magyar va-
lóság versei. — 19.20: A Liszt
Ferenc Zeneművészeti Főiskola
kamarakórusa énekel, vezényel:
Dorati Antal. — 19.35: Kapcsol-
juk a Zeneakadémia nagyter-
mét. — Közben: kb.: 20.25: Dá-
tumvonal. — Kb. 20.45: A hang-
versenyközvetítés folytatása. —
Kb. 21.35: Chris Barber együt-
tese játszik. — 22.14: Schubert-
művek.

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ

POZSONY

8.10: Tv-híradó. — 9.00: Gyer-
mekműsor. — 10.00: A bűnügyi
nyomozó. Szovjet film. — 11.35:
A sportka húzása. — 11.45: Me-
zőgazdasági magazin. — 12.10:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba

1021

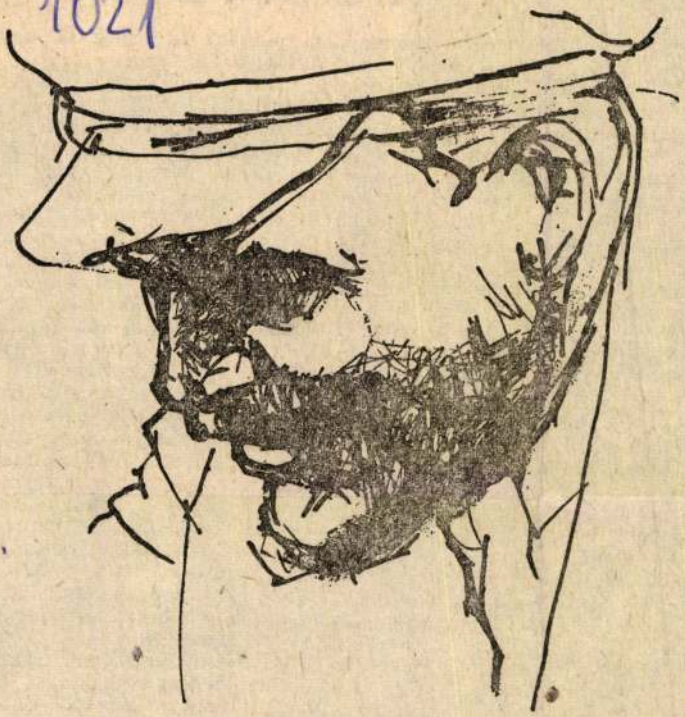

Bálványos Huba rajza

VA

Korunk minden osztálykuzdelmének, minden nemzetközi konfliktusának mélyén a szocializmushoz való viszony, a szocializmus kérdése rejtőzik. A küzdő felek egyikéhez vagy másikához tartozni napjaink bármely politikai harcában egyben állásfoglalás a szocializmussal szemben, vagy mellette, szövetség vele, vagy ellene, nehézség nélkül felismerhető viszony a szocializmus országaihoz.

A szocializmus korunk uralkodó eszméje. A harc ellene már nem folyik és nem is folyhat a kapitalista társadalmi rend ideológiai és politikai védelmezésének, fölénye bizonyításának bevallott szándékával. Ellenfelei ma annak elhitetésével kísérleteznek, hogy a kapitalizmus már nem az, ami volt, azaz nem kapitalizmus, vagy azt igyekeznek bizonyítani, hogy a megvalósult szocializmus nem az, aminek lennie kellene, azaz nem szocializmus.

A megváltozott erőviszonyok és a több évtizedes politikai erőfeszítések hatására fokról fokra terjedő békés egymás mellett élés

lag és erkölcsileg.

Ezt a rendet sokféle úton meg lehet közelíteni. A történelmi út lehet hosszú, a módszerek különbözőek. Az iparilag fejlett országoknak nem kell megjárniuk az iparosítás nehéz és áldozatos útját, csak az elosztást kell megváltoztatniuk. A tőkés magántulajdon megszüntetése azonban kikerülhetetlen. Nincs szocialista elosztás a termelési eszközök szocialista tulajdona nélkül. Az ehhez szükséges forradalmi változás azonban csak annak a társadalmi osztálynak a műve lehet, amelyet semmi sem fűz a tőkés rendhez — sem osztályérdek, sem előítélet, sem téveszme.

Több párt működése egyébként elképzelhető, hiszen vannak is szocialista országok, ahol léteznek különböző pártok. De elképzelhetetlen a szocializmus a munkásosztály hatalma, pártjának vezető szerepe nélkül. Meg kell születnie a pártok egyetértésének abban, hogy a program, a közös cél a szocializmus. Ebből az is következik, hogy a burzsoázia propagandistáinak nem a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1974 DEC 18

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Bálványos Huba

1021

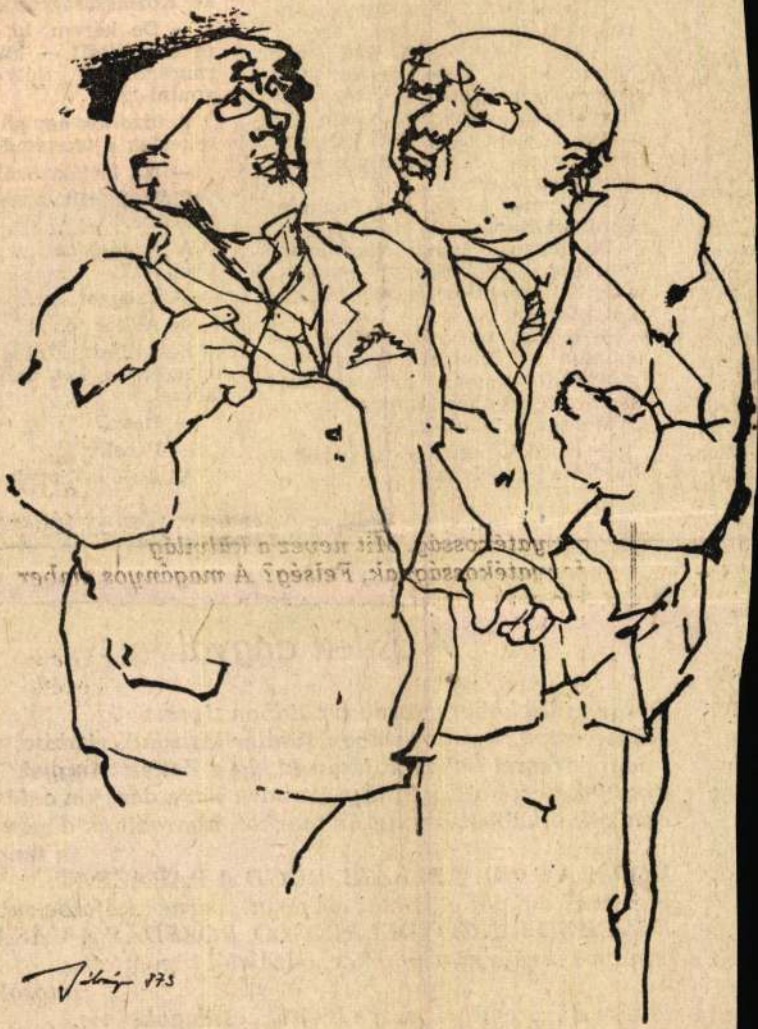

Bálványos Huba: Illusztráció

ding, megforgatta buzogányát, majd ő is a szívére tette kezét. — A Masoko Köztársaságnak nincsenek határai!

— Hol a hírnököm? Hol van Stregovác? — verte az asztalt a bujdosó fejedelem. A levegőbe füttyentett, de Stregovác nem jött vörös paripán. A disznó biztosan leitta magát, és valamelyik markotányosszekéren horkol.

— Alvezérek! Szervác, Pongrác, Bonifác! Raportra!

De Szervác éppen vácszertartott, Pongrác rácpongot pangolt, az a balfácán Bonifác meg zsákokat kötözött.

— Hívom a készültséget — mondta az üzletvezető, és buzogánysújtotta fején egy asztalterítővel a telefonhoz tántorgott.

Elérkezett a tettek ideje.

— Kard ki kard! — süvítette a bujdosó fejedelem.

Előttük állt a szép piros tűzoltóautó.

A fejedelem gyanakodott. — Csönget?

— Csönget.

— Akkor jó.

Beszálltak. Elöl a parancsnok, mögötte a két dalia, szívre tett kézzel.

— Hova?

— Pécelre.

Az autó csilingelve megindult.

Nagy László:

A zsilett angyal

Dörgőn üllő kőberek ordasa zöldben tiprat,
fekete csipkék suhogásában tündér kiscsikó, riadozz,
világpenésszel habos pofáján kizúg a Zsilett Angyal,
aj te feketeszakállú, királyi korodra jön a dér, jön a dér,
szednék inkább csontmezőn markot, nyargalnék dögön
a tengerig,
HOPSZA SÁRI, BALEÁRI, RÚGD A PARAZSAT,
bevennék inkább dögletes aszpirint, vetnék kőfalba zabot,
FENEKED RINGÓ IDEI RINGLÓ, ROZSDÁS A VASAD,
aszályos orcám nyúzó hóhér, bárd alól kimentem
mosolyom,
hátam a szórendnek vetve kiáltok, csillagok, íme.

Kormos István:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 NOV 16

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

ESZAK

T021

Kórházban

Bálványos Huba rajza

Műsorok —

Rádió

VASÁRNAP

Kossuth rádió

8.05: Öt kontinens hét napja. — 8.21: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa énekel. — 8.31: Bikfalvy Júlia és Lukácsi Huba énekel. — 9.00: A olvasás gyönyörűsége. Hegedüs Géza műsora, II. rész. — 9.25: Janine Micheau énekel. — 9.50: A fülemile. Arany János verse. — 10.03: Az ember feljő . . . — 11.00: Zenés reklámturmix. — 11.10: A Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának bérleti hangversenye. — 11.55: Csukás István versei. — 12.10: Édes anyanyelvünk. — 13.00: Tisztelet az embernek. Csák Gyula írása. — 13.10: Jó ebédhez szól a nóta. — 14.05: Lemezek közt válogatva . . . — 14.40: Metronóm. — 15.08: A Stúdió 11 játszik. — 15.25: Pillantás a nagyvilágba. — 15.45: Világhírű zongoraművészek Chopin-felvételeiből. — 16.10: Népdalkörök országszerte. — 16.30: A vasárnap sportja. — 17.05: Boldogult úrfikoromban. Rudy Gyula regénye rádióra átalmazva. — 18.05: Kabaré. Részletek Kander zenés játékából. — 18.45: A zene nem ismer határokat . . . — 19.30: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. — 19.55: Világ-lira. — 20.59: Az Állami Népi Együttes műsorából. — 22.20: Könnyűzene. — 23.40: Remekírók — remekművek. — 23.00: Daljátékokból. — 24.10: Éji zene.

Petőfi rádió

7.30: Jiri Reinberger orgonál. — 8.05: Mit hallunk? — 8.33: beat. — 19.15: Iskolarádió. — 19.33: A Bécsi Szimfonikus Zenekar hangversenye a bécsi ünnepi heteken. — Közben: 20.17: Verseit elmondja: Nagy László. — 21.27: Operaáriák. — 22.29: A Weiner vonósnégyes felvételeiből.

A Magyar Rádió miskolci stúdiójának műsorából
(a 189 m-es hullámhosszon, 18.00—19.00)

VASÁRNAP

18.00:
Műsorismertetés, hírek, tudósítások

18.05:
Riporternapló a Miskolci Stúdió vasárnapi zenés magazinja. Szerkeszti: Tréba Gyula

18.52:
A sportrovat jelenti . . .

HÉTFŐ
(17.00—18.30)

17.00:
Műsorismertetés, hírek

17.05:
Képek községeinkből: Gönci beszélgetés — Nagy István riportműsora
Interjú Lőrincze Lajossal és Deme László egyetemi tanárral a közéleti megszólalás felelősségéről. — A riporter: Borsodi Gyula

17.15:
Százszorszép énekek . . .

17.25:
Napjaink kérdései — jegyzet. A sorozatszerkesztő: Gyárfás Imre

17.32:
Megyei sporteredmények

17.40:
Slágerkoktél

18.00:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 OKT 26

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Bálványos Huba

1021

ÖNTÉSZ

Bálványos Huba rajza

Nőkről — nő
rofon előtt az
tő. — 15.43:
16.33: A vas
17.08: Ötórai
üzen a Rádi
kedvelőknek.
rek. Totó. —
fóruma. — 19
cében. — Az
zata. — 21.27:
ről. — 22.33:
kel. — 23.06:
certo grosso.

3. MŰSOR

8.08: Beethoven-művek. — 9.00: Csak fiataloknak! — 10.00: Új Zenei Újság. — 10.35: A Nemzetközi Rádióegyetem műsorából. — 11.05: Népek zenéjéből. — 11.18: Haydn-művek. — 13.22: Kis magyar néprajz. — 13.27: Művészlemezek. — 14.20: Szirmay Márta és Radnai György énekel. — 15.08: Éneklő világ. — 15.38: Bach-művek. — 16.13: Népszerű szimfonikus zene. — 17.00: Bárdos Lajos kórusaiból. — 17.15: Színuhe. Rádiójáték. II. rész. — 18.03: Lantos István zongoraestje. — Közben: 18.48: Ady Endre és Tóth Árpád versei. — 19.03: A hangverseny folytatása. — 19.36: Hangfelvételek felső fokon. — 20.39: Rendező munkában. — 20.59: A Capella Fidicina együttes Purcell-fantáziákat játszik. — 21.20: Dzsesszfelvételekből. — 22.00: Mi újság a magyarországi operaszínpadokon?

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Mit üzen a Rádió? — 9.00: A hét zeneműve. — 9.30: Telekes Béla versei. — 9.40: Mit játszszunk, lányok? — 10.05: Iskolarádió. — 10.30: Tartson velünk Tolnában. — 10.50: Barokk muzsika. — 11.40: Illés Béla művei. — 12.35: Tánczenei koktél. — 13.20: Válaszolunk hallgatóne (színes). IV. — 20.35: Mo
lière: Tudós nők (színes). Tévé
játék. — 22.05: Sporthírek. —
22.15: Hírek.

HÉTFŐ

Pozsony

15.30: Haladó tapasztalatok is
kolája. — 16.25: CHZ Litvinov–
Dukla Jihlava jégkorongmérkő
zés. — 19.00: Tv-híradó. — 19.30:
A politikai ismeretek alapjai. —
20.00: Vivat Benyovszky. 7. rész
— 22.15: Publicisztika.

A MAGYAR RÁDIÓ
miskolci stúdiójának műsorából
(a 189 m-es hullámhosszon, 18.00—19.00 óráig)

VASÁRNAP

18.00:
Műsorismertetés — hírek, tudósítások

18.05:
Riporternapló — a Miskolci Stúdió vasárnapi zenés magazinja. Szerkeszti: Varsányi Zsuzsa

18.52:
A sportrovat jelenti ...

HÉTFŐ

Bálványos Huba

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Quafi Mennyiszén

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1982 OKT 30

102

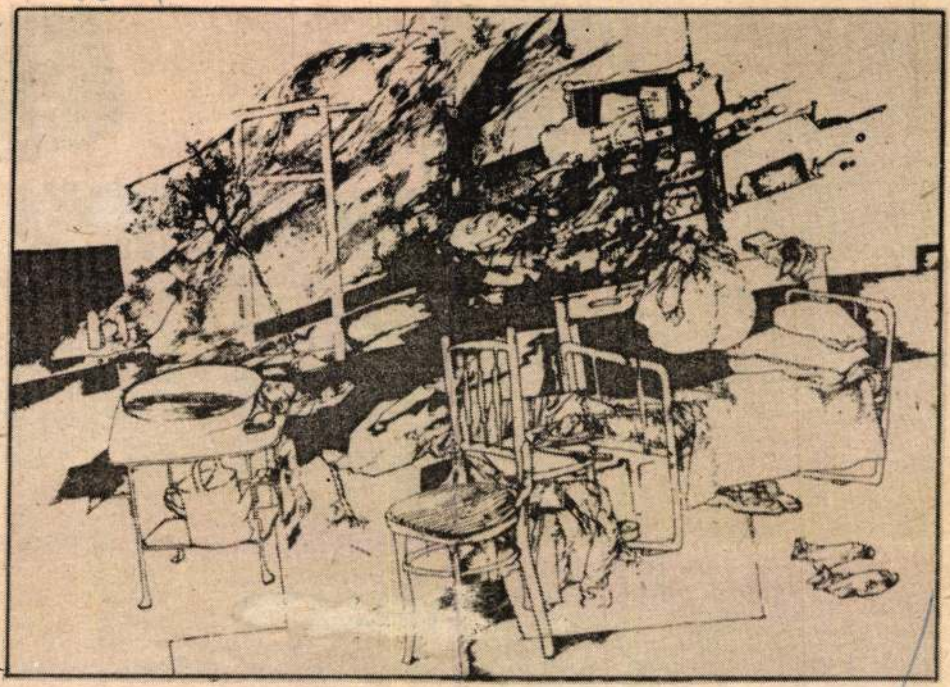

Bálványos Huba rajza

„No. 2." címet viseli, s eláruljа születése célját és okát. Mindkettő érdekes lírai hangzásokat felmutató dal. Az „Adagio elestica", sodró lendületű, ritmikailag ügyesen szerkesztett szám. A „Rondó á la terror" című dalnak legfőbb érdeme a könnyed hangulatteremtés; atmoszférája van ennek a dalnak, amit az ún. „könnyű" zene általában ritkán tud elérni, ha nem a szentimentalizmus eszközeihez nyúl. A lemez záródala a „D. D." éteri, tiszta muzsika — gondűzőként sem lebecsülendő dicséretet érdemel Dés László nyugodt, szép szaxofonjátéka. Összességében — bár itt-ott ismerős hangokat érezhettünk ki —, pozitívan kell értékelnünk ezt az úttörő vállalkozást, mely megannyi buktatót került el ügyesen, s ha világsiker bizonyára nem is lesz, új színnel gazdagítja lemeztermésünket.

Bay Endre

Rovatszerkesztő:
DUCSÓ CSILLA

lenállóak a szerrel szem

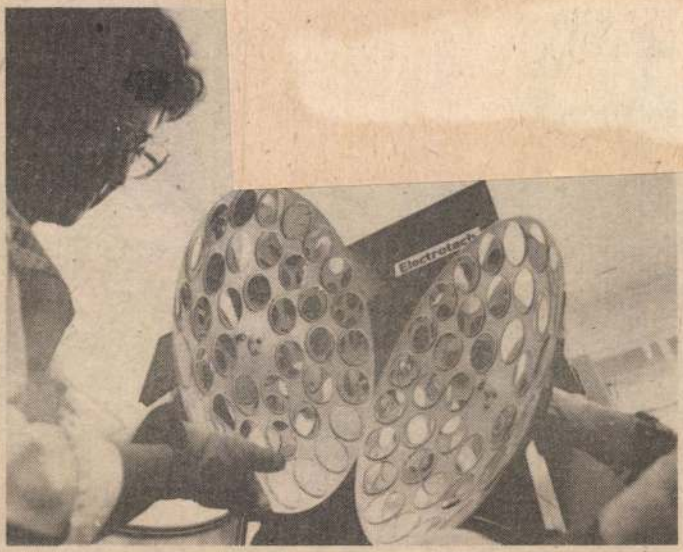

Mint ismeretes, a kormány programot fogadott el a mikroelektronika fejlesztéséről. Az idén két vállalat, a Híradástechnikai Ipari Kutató Intézet és az Egyesült Izzó Félvezetők Gyára egyesülésével létrejött a Mikroelektronikai Vállalat. Az új vállalat feladata olyan alkatrészek kifejlesztése, illetve gyártása, amelyek kis sorozatban gyártott berendezéseknek is fontos részét képezhetik. A képen: Fémezés után ellenőrzik az integrált áramköri szeleteket.

Bálványos Ilíba
rajza.

Magyar Hírlap 1972/1 11 old

Bálványos Ilúba

rajza

Magyar Ilirlap 1971/344 IV. old.

Bálványos

Utca, 1969
Szoros egymásmelletiségben különféle, egymástól független, ellentmondó emberalak, reklám-motivum, városképi részlet sorakozik fel a grafikán.

Áradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 167.o.

Balvanyos Ilūba
rajza

Magyar Ilirlap 1972/105 11old.

Bálványos Ilúba
metszete.

Magyar Ilirlap 1972/93. 2 old.

Balványos Ilúba
ironikus hangú grafikákkal szere-
pel: két Családfája közül egyik – a
korhadó – a nemesi ősöket sorakoztatja
fel, a másik – a vivnilő – egy mint kaš-
család képzelt „őseit" mutatja, sok ivio-
niával, gazdagon.

Lancz Sándor: A szegedi nyári tárlat

Magyar Ihrlap 1972/219 6old.

Katona Dóra (13 éves)

Az
Erzsébetvárosi Galéria
(Budapest, VII. Dembinszky u. 26.)
tisztelettel meghívja a

BARCSAY GYERMEKKÉPZŐMŰVÉSZETI KÖR KIÁLLITÁSÁRA

1985. május ~~17-én, pénteken~~ 23-án csütörtökön este 6 órára
A kiállítást megnyitja:

Bálványosi Huba
grafikusművész

A kör vezetője: Dombyné Szántó Melánia

A kiállítás június 7-ig, hétfőtől péntekig délután 2 órától
este 6 óráig tart nyitva

Gerencsér Attila (12 éves)

Ha az iskola célja munkaerőtermelés, tantárgyai technikák, a nevelés mint egyéni vállalkozás jelenik meg. Hősies vállalkozás, hiszen az iskolai kötelességek és társadalmilag elvárt szórakozások a diák minden idejét és erejét megemésztik.

Hol marad idő a lélek olyan építő köveire, mint művészet, szépérzék, európai morál, természet- és honismeret, nemzeti és népi hagyomány? Ki gondol ezekkel, ki veszi magára átadásuk és befogadásuk többlet munkáját? Erre szeretnék itt egy példát bemutatni.

Szántó Melánia 15 éves napról-napra, estéről-estére művészetet tanit gyerekeknek. Nyári szabadsága alatt az országot járja tanítványaival. Együtt él velük – s kiállításaik bizonysága szerint ez együtt alkotást jelent.

Nemcsak a tanulás tárgya és a többlet erőfeszítés emeli ezt az iskolát a korszerű tanüzemek fölé, amelyekben szintén dolgoznak kiváló pedagógusok. A legtöbb különbséget abban látom, hogy míg a diák óvodától az egyetemig csak befogad írott ismereteket, csak készül egy diploma utáni alkotó életre, (amely épp emiatt azután se nagyon áll elő) itt első órától fogva alkot. Kigondolja, megtervezi, egész folyamatában végigviszi a munkát. A maga kezével csinálja, kozben percenként döntésre, ítéletre, önismeretre kényszerül. Munkáját egy osztályozástól, teljesítmény-rémülettől mentes szerető társaságban méri össze társaival, majd mint közösség együtt tárják a külvilág elé. Kiállításaikat maguk zsürizik, építik, őrzik.

A másik vonás, amely még sok ugyancsak jó szakkörtől is megkülönbözteti őket: a folytonos élményszerzés. Szántó Melánia láthatóan tudja, hogy üres fejből és szívből nem pattan ki szikra, mégoly kreatív légkörben sem. Szombat–vasárnap szakkörön kívüli programok egészitik ki a munkát. Nyaralás nem udülőhelyeken, hanem az ország távoli falvaiban. Tananyag az élet, koncerttől tehénistállóig, főzéstől művészettörténetig.

Nem értem hogy csinálják, mikor azt is alig birja szülő és gyermek, hogy megfeleljen a korszerű oktatás és szórakoztatás mechanizmusának. Rendkívüli becsvágy, megszállottság ez, vagy csak emberi kultúra ismerete, s hit ennek jövőjében? A szakkör nem csodagyerekképző, bár az innen kikerült többszáz gyerek közül sokan mennek művészeti gimnáziumba. Szántó Melániát s a szülőket nem fanatizmus fűti, nem túlzott ambíció. De nyilván tudják, hogyan készül az ép emberi lélek. A gyerekek pedig megtanulják, gyakorlatban és észrevétlenül. Úgy, ahogy az ókor és középkor adta tovább a szabad művészeteket, ahogy reméljük ők is továbbadják majd saját gyermekeiknek.

Somogyi Győző

Székely Judit (11 éves)

Felelős kiadó: Kardos Gábor igazgató

Magyar Média Nyomda 85 184

GYERMEKSZEMMEL '85

Kalicov Szilvia (14 éves)

Bálványos Huba grafikus

Az Ernst Múzeumban rendezett Stúdió '73 c. kiállításon szerepelnek munkájai, balladai töniörségű tusrajzai.

Malnár Ezelt: Stúdió '73
Magyar Ifjúság, 1974. jan. 25.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
Bálványos Huba
1974 APR 4
Magyar Hirlap
1021

Bálványos Huba rajza

parasztembert.
nak?
külve —, de minek az nekem,
szegénységbe, abban akarok
szemmel, ha megvagyonosod-

ant benne a szó. A kormány-
hümmögött, a torkát valami
az ítéletet.
rácia nevében megbüntetem.
ármasával számol, arra ítélem
n tizenötöt vállaljon.
mokrácia 1945 óta. Mindmáig

yarországon ez a szó, demok-
hogy ilyen egyszerű, sallang-
al újra klasszikus rangjára
en pontosan ezt értjük rajta:
lőség, szocializmus.

népet jelent, valamikor a S
tályába tartozó szegények ö
része uralmat, hatalmat jel
felette. Így lett a rómaiakn
democratie, az olaszoknál s
pular governament, a ném
eredeti görög szó ezt is jele
ben olvashatjuk. Erő, amely
álló osztályos érdekek nél
amely fejlődő korszerűségév
emelhet valamennyiünket.

Ez a demokrácia természetes és igazságos történelmi ítélete.

— Mióta jobb az élete?
— A demokrácia óta.
— Mióta érzi magát embernek?
— A demokrácia óta.
— Mióta épül a szocializmus?
— A demokrácia óta.
— Mit ért hát demokrácián?
— A demokráciát.

Gazdaság
tásához
ponti Bi
galmazta
szükségü
sősorban
dasági-k
tosítja.

Bálványos Huba grafikus

A Stúdió '73, a Fiatal Képzőművészek stúdiójának-évente megrendezett-idei kiállításán, műve szerepel: expresszív emberábrázolás.

Miklós Pál: Képzőművészeti krónika.

Jelenkor, Pécs, 1974. febr. 173. old.

Bálványos Huba
grafikus

A Stúdiótól bücsűrő-művész
Bálványos Huba.

Bán András: Bücsűrők ünnegyen.
Művészet, 1974. augusztus - 3 lap.

Bálványos Huba

Bálványos Huba rajza

Az üzemanyag-gazdálkodás visszásságai

Nagyvonalúság vagy bűnc

Közismert népi bölcsesség: alkalom szüli a tolvajt. S legalább ennyire igazság, hogy senki sem tartja értékeit az ablakban vagy a küszöbön.

A saját értékeit, a személyi tulajdonát. De milyen szokás, milyen bölcsesség érvényesül akkor, ha *közös értékeinket* a véletlenre bízzuk, ha néhol szinte szervezetten pocsékoljuk vagyonunkat. Tolvajt kiáltsunk-e ilyenkor, vagy nézzünk szét házunk táján, hátha mi is bűnrészesek vagyunk?

Sok millió forintos kár

Egy mindennapi párbeszéd fogalmaztatta meg a talán drámainak tűnő kérdéseket, s indított útnak. Esténként teherautó áll meg a házunk előtt, vezetője vacsorázni érkezik. Nem siet, gyakran elbeszélgetünk. Munkahelye meglehetősen távol van, de sikerül úgy intéznie, hogy egy-másfél órát családjával töltsön.

— S a kilométer, az üzemanyag? Nincs kifogás e kitérők után? — kérdezem.

Mosoly a válasz, és egy mondat:

— Az órám rossz, az üzemanyagból meg jut is, marad is.

E fiatalemberre semmi panasz nincs a munkahelyén. De nyilván sok tízezer hozzá hasonlóra sem, hiszen rendesen dolgoznak, a helyileg kialakult gyakorlatnak megfelelően gazdálkodnak idővel, gépkocsival, üzemanyaggal. S talán legelőször ők és vezetőik kapják fel a fejüket, amikor egy-egy bírósági tárgyaláson milliós tételű manipulációkról beszélnek.

*A folyékony üzemanyag — benzin, gázolaj, motorolaj — felhasználási költsége a közületi gépjárműveknél egy esztendőben mintegy hárommilliárd forint*rozott félhavi üzemanyagjegy-kiadást, illetve elszámolást nem tartják be.

Ez utóbbi tény megérdemli, hogy néhány pillanatig elidőzzünk felette. Ezek a jegyek értéket, pénzt, s nem utolsósorban *fontos anyagot képviselnek*. Mégis, gyakran úgy kezelik a benzinjegyet, mint egyfelől értéktelen papírdarabot, másfelől bizonyos saját járandóságot. *„A gépkocsivezetőknek néha több hónapra is elégséges üzemanyagjegyet adnak ki anélkül, hogy a korábbiak felhasználását számon kérnék. Az üzemeltetők nagyvonalúságát mutatja, hogy ötliteresnél kisebb címletű jegyet alig használnak, hogy több ezer forint értéket könnyen hozzáférhető helyen tartanak, hogy ugyanaz a személy utalványoz, akinek elszámolási vagy elszámoltatási kötelezettsége van."* Azaz — egy tipikus jelensége annak, hogyan lehet az ország nehezen előteremtett értékeit „jóindulatúan" Csáky szalmájaként kezelni.

Vízként kezelve

Érdemes belelapozni a kritikát elismerő és intézkedéseket hozó *vállalatok jelentéseibe*. „Belső ügyrendet készítettünk, amelyben meghatároztuk a gépjárművek üzemeltetésére vonatkozó munkaköri feladatokat és a felelős személyeket." „A meghibásodott kilométerórájú gépjármű-

Szocialista brigádok könyvtára

Szombathelyi fiatalok nye

Nagy sikerrel zárult az Állami Könyv-

Bálványos Stuba
metszete.

A harcoló Tanácsköztársaság

Magyar Hirlap 1973/79 6 old.

Balvaniyas Ilūba
rajza.

Magyar Ihvlap 1972/30 p 1 old.

Balványos Ilúba
és Gyürcsek Ferenc képzőművészeknek
közös kiállítása nyílt szombaton
a Miskolci Galéria nagytermében.

Magyar Hírlap 1973/34 12 old

Balvanyos Ilíba
rajza

Magyar Ilirlap 1973/48 10 old.

Bálványos fürdő
nyara.

Magyar Könyv 1972/300 10 old.

Bálványos Ilúba
litográfiája

Illusztráció Bartók Béla Concerto
című művének II. tételéhez.

Magyar Hírlap 1972/251 11 old

Bálványos Ilíba
rajza

Magyar Ilírlap 1972/279 11 old.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 JUL

VILÁGOSSÁG
Budapest

Bálványos Yluba

Világosság

1021

Ára: 5,– Ft

SOMMAIRE

393 L'avenir comme histoire • *Attila Ágh*

399 L'influence exercée par la presse autrichienne du tournant du siécle • *Tamás Dersi*

403 Le tableau de la monarchie peint par Hermann Broch • *Endre Kiss*

410 La Hongrie en 1915 • (Un passage du journal de Franz Kafka)

412 Guerre, Monarchie, Hongrie • *Imre Loránd*

414 Mensonge protocollaire, mensogne-désir *Miklós Hernádi*

421 Par les yeux du robot • *Zoltán Vassy*

430 Réflexions sur l'art d'Ingmar Bergmann *Vera Varga*

435 Réalité et art dans l'ancienne écriture „hiérographique" chinoise • *Ildikó Ecsedy*

439 Les sociétés simples • *Zsolt Krokovay*

442 Notre dette, Zsigmond Kunfi • *Jolán Székely*

448 L'audience • *Magda Palkó*

449 Pontifes oppositionnels en Espagne *István Árkus*

455 Les dilemmes nouveaux des catholiques est-allemands

457 Idéologie politique et conviction religieuse dans les États-Unis

459 Discussion autour de Jeanne d'Arc

460 L'astronomie et la phisique d'aujourd'hui *Gedeon Róka*

СОДЕРЖАНИЕ

393 Будущее как история • *Аттила Аг*

399 Влияние австрийской печати начала столетия • *Тамаш Дерьци*

403 Картина монархии, нарисованная Германом Брохом • *Эндре Киш*

410 Венгрия в 1915 году (отрывок из дневника Франца Кафки)

412 Война, Монархия, Венгрия *Имре Лоранд*

414 Протокольная ложь, ложь желания *Миклош Хернади*

421 Глазами робота • *Золтан Ваши*

430 Размышления об искусстве Ингмара Бергмана • *Вера Варга*

435 Действительность и искусство в древней китайской идеографии *Ильдико Эчеди*

439 Простые общества • *Жольт Кроковаи*

442 Наша задолженность, Жигмонд Кунфи *Йолан Секей*

448 Аудиенция • *Магда Палко*

449 Представители высшего духовенства в оппозиции в Испании *Иштеан Аркуш*

455 Новые дилеммы западно-германских католиков

457 Политическая идеология и религиозное убеждение в США

459 Дискуссия вокруг Жанны д'Арка

460 Астрономия и современная физика *Гедеон Рока*

Szerkesztő bizottság:

Ádám György, Balló István, Bence László, Benkő Károly, Hahn István, Koroknai Zsuzsa, Köteles István, Lukács József (főszerkesztő), Mátrai László, (a szerkesztő bizottság elnöke), Munkácsy Gyula, Róka Gedeon, Zoltai Dénes

•

A szerkesztőség munkatársai:

Balázs György, Farkas János, Kiss Károly, Murányi Mihály, Nyíri J. Kristóf, Palkó Magda

E SZÁMUNK SZERZŐI:

Ágh Attila, a filozófiai tudományok kandidátusa, az MTA Filozófiai Intézetének munkatársa • *Dersi Tamás*, az irodalomtudományok kandidátusa • *Kiss Endre* tanársegéd, ELTE Bölcsészettudományi Kar • *Loránd Imre* történész • *Hernádi Miklós*, a Magvető Könyvkiadó szerkesztője • *Vassy Zoltán* tudományos kutató, MTA Számítástechnikai Kutató Intézet • *Varga Vera* kritikus • *Ecsedy Ildikó* tudományos kutató, MTA Könyvtára, Orientalisztikai Csoport • *Krokovay Zsolt* egyetemi hallgató • *Székely Andorné*, a Kossuth Könyvkiadó munkatársa • *Palkó Magda* újságíró, a Világosság rovatvezetője • *Árkus István*, a Népszabadság külpolitikai rovatvezető-helyettese • *Róka Gedeon*, a TIT csillagászati választmányának titkára, Uránia Csillagvizsgáló

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VILÁGOSSÁG
Budapest

1974 JUL

Bálványos Gluba

1021

TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAM • 1974 • JÚLIUS

Mátrai László

•

Főszerkesztő:
Lukács József

•

Szerkesztőség:
1361 *Budapest*
V., Münnich Ferenc utca 26.
Telefon: 110-800, 117-201*

•

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
1959 *Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.*
Telefon: 343-100, 142-220

Felelős kiadó: Csollány Ferenc

•

Terjeszti a Magyar Posta

•

Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben, és a Posta Központi Hírlap Irodájánál Budapest V., József nádor tér 1. sz. (postacím: 1900 *Budapest) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra*

•

Előfizetési díj fél évre 24,— Ft
egész évre 48,— Ft

74.1548 Athenaeum Nyomda, Budapest
Íves magasnyomás
Felelős vezető: Soproni Béla vezérigazgató

•

INDEX: 25 871

Címlapunkon és a hátsó borítónkon:
Bálványos Huba
rajzai

A tudomány világ
421 A robot szemével • *Vas*
A gépi alakfelismerés néhány

Tükör
430 Érintés • *Varga Vera*
Gondolatok Ingmar Bergman

Könyvekről
435 Valóság és művészet a r
Ecsedy Ildikó
Miklós Pál: A sárkány szeme
ikonográfiájába

439 Az egyszerű társadalma
A társadalmi fejlődés antropo

442 Adósságunk, Kunfi Zsig
Köves Rózsa—Erényi Tibor

Jegyzet
448 Az audiencia • *Palkó M*
Gondolatok egy filmről

Fókusz
449 Ellenzéki főpapok Span

Szemle
455 A nyugatnémet katolik

457 Politikai ideológia és va
az Egyesült Államok

459 Vita Jeanne d'Arc körül

Létünk tudata — világ
460 A csillagászat és a mai f

Versek
434 *Francesco Petrarca :* Hár
(Antal Gábor fordítása

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 SEP 15
Népszava

Bálványos Huba
1021

Bálványos Huba: Zsáner

Kiküldött munkatársunk moszkvai riportja

Négy kéziogás története

Moszkvai látkép

Négy férfival szorítottam

Bálványos Huba

Ózdi munkások – Bálványos Huba rajza

Magyar Hírlap, 1974. szept. 22.

ürügyet. Vagyis komolyan veszi a kort, amelyről ír — a modern történeti regényírás egyik vívmánya és terhe ez. Nem azért utasítja el, mert nincs vezérgondolata a maga választotta múlt és napjaink összekapcsolására. A „fülszöveg", amely tapasztalatom szerint a kiadó kézjegyével, de a szerző közreműködésével vagy legalábbis jóváhagyásával kerül nyomdába, azt mondja, hogy *A nagy Heródes* az uralom, a *Tibériási Justus* a harc, a *Szent Kelemen vallomásai* az eszme regénye. Ha már sommázni kényszerül az ember, akkor csak azt mondhatja: így igaz. Egy történelmi korszakváltás ciklusai szembesülnek velünk, történeti, társadalmi és morális problémáikkal — amennyire a választott hangnem egysége és hitelessége lehetővé tette Major Ottónak, hogy ez utóbbiakról szóljon.

zia és történelem között az egyes részletekben, a mondanivalót tekintve a történelem felidézésének varázsa, a stílus eleganciája és egysége mintha fontosabb lett volna Major Ottónak, mint a maga korának vallatása.

Valami azért még ilyen olvasatban is átsüt az apokrifeken: a történelem véres iszonyata és szomorúsága. Az emberiség előbbre jutott e magas kultúra kegyetlenségéből valamilyen emberhez méltóbb állapotba. De a koncentrációs táborok, tömeggyilkosságok, napalmsebek emlékével mondhatjuk-e, hogy valóban előbbre jutott Heródes gyermekgyilkos kora óta. Bármennyire elbűvölte is a történelem, ezt azért megkérdezi tőlünk Major Ottó.

Szőnyi Imre

BÁLVÁNYOS HUba

Szövetségi közgyülés. = Uj Müvészet, I.évf.1.sz.
1990 63.p.

Magyar Képző és Iparmüvészek Szövetsége közgyülése (XIII.)
(1990) május 15

a politikusokat, a szervezőket, a bajkavarókat. A magyar és zsidó író-elittől ő csak fanyalgást várhatott: érezte, hogy ezek hódolnak be neki utoljára s amennyire csak lehetett elkerülte. „Nagykárolyba ment barátkozni, vidulni és politizálni Petőfi Sándor, aki már akkor a legnépszerűbb poéta volt a két hazában. Jó ezt erősen kiírni, mert az impotenseknek Jámbor Pálnál silányabb légiói szeretnék elhitetni, hogy a népszerűség: gyalázat." Kell-e találgatni, hogy kik ezek az impotensek? Ugyanekkor azonban Jászi Oszkár olyan hajlongást kap, amilyet Adytól az Uristen sem. Mert Jászit, Hatvanyt s a többit ő olyannak ítéli, akik meg tudják az ország korhadt oszlopait lökni az ő kitagadott fejedelemségiért. Természetes, hogy egy padlásszoba tisztább lett volna; de mennyivel eredménytelenebb. A modern magyar irodalmat, aszkétákat és hetvenkedőket, mégis csak az a botrány emelte föl, amelyet Ady csinált — szörnyű felelősséggel, s nem a legjobb lelkiismerettel. Hányszor kell katzenjammeros órákban egy mocsok-tóban tudnia magát, hogy aztán újból kavarni, habzatni kezdje ezt a mocskot, amíg a fajtékában meg nem csillog a szivárvány. Van egy

BÁLVÁNYOS HUBA

BOROS Géza: Hejettem szomjazók. = Uj Müvészet, I.évf. 1.sz. 1990 11 - 17. p. ill. E

Helyettes Szojazók müvészcsoport kiáll. Székesfehérvár, 1990. III.31-IV.21.

életünket épiteni, behozn
a beáramló termékeket ért
volt a szinház, könyvkiad
fokig tarthatták magukat
képzőművészetben nem volt
könyvek és recens folyóir
litások, valamint a mind
zó művészek tapasztalatai
alapvető változás igénye.
lyásolni alig vagy csak r
jesen alkalomszerüen magy
művek nem is tudták ezt e
lannak bizonyult erre Har
váltott "A modern művésze

Bálványos Huba

Hetedszer rendezte meg a Miskolci Galéria az Eszakmagyarországi Területi Szervezet tárlatát, melyen szerepel rajza „Magatartásformák" sorozata (említve)

Bereczky Lóránt: Tárlat. Rajzok, 1975.

Napjaink, 1975. 8.

Bálványos Ilúba
rajza.

Magyar Ilirlap 1971/331 11old.

Bálványos Huba

rajza

Magyar Hirlap 1974/26/9

Bálványos Huba

rajza

Magyar Hirlap 1974/19/5

Bálványos Huba

rajza

Magyar Hirlap 1974/68/5

Bálványos Huba

rajza

Magyar Hirlap 1974/92 6.old.

Bálványos Huba

Embertől emberig repr.

Studio '73 Ernst Museum Bp.

Bálványos Anba

1. Két ember V. tus 27 x 18

2. — " — VI. — " — 27 x 17,5

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Bálványos Huba

1. Két ember III. fos 20x13,5

2. — " — IV. — " — 20x18

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Bábrányos Huba

1. Két ember I. tus 20 x 13,5

2. — " — II. — " — — " —

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Bálványos Huba

1. Embertől emberig tes 31x42
2. Várakozók tes 33x45

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Bálványos Huba

„Forradalomról forradalomra – képek a Magyar Tanácsköztársaság életéből" c. kiállítás megnyílt a Csók Galériában, melyen szerepel a magyar internacionalisták harcait felelevenítő kompozíciója. (említve)

„Romeltakarítás" c. (említve)

Horváth György: Forradalmi grafika
Magyar Nemzet, 1969. márc. 5.

Bálványos Gluba

A Stúdió 58-68-c. jubileumi kiállításon szerepelték művei.

Magyar Hírlap, 1969. febr. 14.

Bálványos Huba grafikus

Az Ernst Múzeumban megnyílt Stúdió '43 kiállításon szerepelnek munkái.

Harangozó Márta: Stúdió '43
Esti Hírlap, 1943. dec. 11.

Bálványos Huba grafikus

a fővárosi Csók István Galériában 40 művész állította ki mozgalmi tárgyú rézkarcát, melyek között szerepelnek művei.

b.: Grafikai kiállítás a Tanácsköztársaság történetéből.

Békésmegyei Népújság, 1969. márc. 16.

Bálványos Huba grafikusművész

a fiatal képzőművészek jannár elejére tervezett tárlat anyagát a művész műbírálata alapján állítják össze.

Fókus, 1973. XII. 23.

Bálványos Huba
szobrász

1973-ban kollektív kiállítása volt
a Miskolci galériában Gyurcsek
Ferenc szobrásszal.

Horváth Béla: Gyurcsek Ferenc.
Müvészet,1973.julius - 26.oldal

Bálványos Huba

Négy évvel ezelőtt kezdték képző- és iparművészeti kiállításokat rendezni a kecskeméti Városi Ifjúsági Előcsarnokban, az idei tervek között szerepel a művész tárlata is.

V. M.: Mozitárlat.
Petőfi Népe, 1993. márc. 11.

Bálványos Huba

Nagybátony-Bányavárosban a Bányász Művelődési Otthonban Lovánt László Közösen nyílt tárlata a művésznek.

Nógrád, 1973. ápr. 19.

Bálványos Ilúba 1

Életkorát, pályáját tekintve fiatal. Grafikait láthattuk már miskolci biennálékon kiállításokon. Bálványos vallja magáról: En az élet átalakításának akarok részese "lenni, e korszakos munka érdekel, nem a művészet. Az emberi élet ellentmondásait, összefüggéseit, törvényeit és tendenciáit akarom megismerni, együtt azokkal, akiknek vágyuk és érdekük eberibbé tenni a világot

Papp Lajos: Mértékük: a munka

Észak Magyarország 1973/32 4old.

Bálványos Huba 2

Művészi hitvallását több mint ötven litográfia és harminc tusrajz erősíti meg itt. Valóban meggyőző erejű munkák. S egyértelmű következetességgel mutatják, hogy alkotójuk olyan művész, akit a valóságos világ, a valóságos emberi kapcsolatok, viszonyok foglalkoztatnak. Nem introvertált, befelé forduló alkat.

Papp Lajos: Mértékük: a munka.

Észak-Magyarország 1973/32 4 old.

Balványos Ilúba 3

Litográfiának és rajzainak szembetü-
nő jellegzetessége a megfigyelés pontos-
sága, a rendkívüli éberség minden fajta
emberi megnyilvánulás, jellegzetes arcok,
mozdulatok, gesztusok iránt. Harminc tus-
rajza, amelyek lényegében tanulmányok, s
zömükben egy-egy nagyobb alkotáshoz kö-
tődnek, mind ilyen megfigyeléseket rög-
zítenek.

Papp Lajos: Mértékük: a munka

Észak-Magyarország 1973/32 4 old.

Bálványos Ilúba 4

Szívesen nyúl direkt politikai témák-
hoz is. Itt Vietnám-sorozatának három
lapját allilotta ki. Ezek s más művek
(Családfa I-II., 1930 szeptember 1., Derült i-
dők) azt mutatják, hogy a művész poli-
tikai érdeklődése, agitatív indulata
mentes mindenféle hamis pátosztól, ro-
mantikus érzelgőségtől.

Papp Lajos: Mértékük: a munka.

Észak-Magyarország 1973/32 4 old.

Bálványos Hűba 5

Erős intelektusa s a dolgok fanyar, gúnyos szemléletére való hajlama megóvják a sematikus ünnepélyességtől. Másfelől politikus meggyőződés és magatartás fejeződik ki a társadalom életének negatív vonásait pellengérre állító műveiben. A Vetélkedő sorozat szelidebb gúnyorossága apró emberi gyengéket csúfol ki, tesz nevetségessé.

Papp Lajos Mértékük: a munka.

Észak-Magyarország 1973/32 4 old

Bálványos Ilúba 6

Az Iroda ciminl lapot nézve, szinte magunkban érezzük a kis helyiségbe zsúfolt sok ember reménytelenségét, perspektivátlan, szintelen életük sivárságát.

Papp Lajos: Mertékünk: a munka

Észak-Magyarország 1973/32 Vold

Bálványos Gluba

és Gyürösek Ferenc alkotásaiból nyílik
kiállítás február 3-án a Miskolci Galéria
kiállítótermében.

Szabad Magyarország 1973/27 Jold.

Bálványos Iluba.
Tegnap megnyilt a Miskolci Galériában
Gyurcsek Ferenc szobrászművész és Bálvá-
nyos Iluba grafikusművész közös kiálli-
tása. A két művész a katalogushoz írt
előszavában egyértelmű és bátor hitval-
last tesz a szocialista művészet mellett,
vállalják, hogy pártos művészek. Mind-
ketten a társadalom közérdekű problé-
máinak felfogói, tolmácsolói.
Gyurcsek Ferenc és Bálványos Iluba kiállítása

Észak-Magyarország 1973/29 4 old.

Bálványos Huba

A Minisztertanács az 1979. évben a következő művészeket jutalmazta a Munkácsy Mihály-díjjal:

Tóth Tibor belsőépitész
Szőllősy Enikő szobrászmüvész
Schmal Károly alkalmazott grafikusmüvész
Schey Ferencné ruhatervező
Pölöskei József ötvösmüvész
Nagy Sándor szobrászmüvész
Nádas László ipari formatervező
Mihály Gábor szobrászmüvész
Geszler Mária keramikusmüvész
Benedek György festőmüvész
Bálványos Huba grafikusmüvész

Élet és Irodalom, Bp. 1979. ápr. 7.
XXIII. évf. 14. sz. 8. lap.

Bálványos Huba

Duna Galériában közös tárlaton szerepelt

A grafikusok közül *Bálványos Huba* tavaly Miskolcon már látott *Megváltók* című litója és idei keltezésű — Salgótarjánban is bemutatott — *Nikéje* folytatja következetesen a mitológiai avagy biblikus alapötletből kiindulva, nagyon is aktuális témákat érintő, sokszorosított grafikai ciklusát

Magyar Hirlap 1980. 7/27.8

Bálványos Huba: grafikus

L. Banga Ferenc.

—. Megnyílt a X. miskolci grafikai biennálé 7.
Népszabadság, Bp. 1979. dec. 4.

Balatonyos Huba, grafikus

L. Reich Károly

—. Naptáron a Képes Krónika 8.

Esti Hirlap, Bp. 1979 nov. 14.

Bálványos Huba

részt vett a miskolci országos grafikai

biennálén

Bálványos Huba például a reá jellemző érthetőséggel és szakmai igényességgel fogalmazza meg litográfiáin a találó látleleteket kortársi prototípusainkról. A talapzatokon pózoló alakzatokról talán a képcímek is eleget mondanak ízetlítőül (*Szobrok, Megváltók*)

Magyar Hirlap 1979/12/30/6

Wagner: A kép megmarad?

Bálványos Huba

Részt Vett MNG/ban rendezett 1945-1975

időszakról ~~xxxxxx~~ rendezett rajzkiállitáson.

Bálványos Huba szintén — szokásához híven — a legprózaibb hétköznapi munkaeszközöket emeli — a rajz vonalvezetésének esztétikuma révén — művészet magasába. Például a *Szárnyak* esetében az a malterosvödör, az újságpapírra terített ebéd a skála egyik vége, amely külön is megjelenik főszereplőként a *Csendélet* című rajzon, de a kompozíció mégis Ikarus röptének idézésig ível, a dolgozó, az alkotó ember himnuszaként.

Magyar Hirlap 1980/5/15/5

Wagner: Levélféle egy rajzkiállitásról

Bálványos Huba, grafikus

L. Heinz Gy.

Rózsa Gy: Grafika képi korban 7.

Népszabadság, Bp. 1979. dec. 12.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1972 NOV. 6

Magyar Hírlap

Bálványos Huba 1921

Bálványos Huba rajza

iránymutatása alapján arra törekszünk, hogy a szocialista államépítés folyamata a központi hatalom erősítését, a vezető állami szervek munkájának színvonalasabbá tételét, a területi és helyi tanácsok önállóságának növelését, a lakosság közéleti tevékenységének fokozódását eredményezze.

Mindhárom nagygyűlés ünnepi műsorral ért véget.

lkalmából

járási bizottsága titkárának, **Papp Lászlónak,** a magyarnándori termelőszövetkezet elnökének, **Pethes Istvánnak,** az MSZMP gyöngyösi járási bizottsága első titkárának, **Petővári Lászlónak,** a MÁV Landler Jenő Járműjavító Üzem pártbizottsága titkárának, **dr. Péntek Károly** Veszprém megyei főügyésznek, **Pénzes Bélának,** a záhony-zsurki Kossuth Tsz elnökhelyettesének, alapszervezeti párttitkárnak, **Pillók Jánosnak,** az MSZMP dunaújvárosi járási bizottsága első titkárának, **Pintér Bélánénak,** a Pamutnyomóipari Vállalat Kispesti Textilgyára fejtőnőjének, alapszervezeti párttitkárnak, **Pintér Istvánnak,** az MSZMP KB Párttörténeti Intézete tudományos főmunkatársának, **dr. Poór Józsefnek,** a filozófiai tudományok kandidátusának, a Debreceni Agrártudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, **Port Árpádnak,** az MSZMP Győr-Sopron megyei bizottsága titkárának.

Dr. Radnóti Istvánnak, a Veszprém megyei Tanács elnökének, **Restás Dezsőnek,** a Borsodi Szénbányák szb-titkárának, **Rigóczky Istvánnak,** az MSZMP paksi járási bizottsága első titkárának.

Sándor Istvánnak, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa titkársága csoportvezetőjének, **Sárközi Ferencnek,** az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottsága munkatársának, **Sebestyén Lajosnak,** az MSZMP Fejér megyei bizottsága oktatási igazgatósága helyettes vezetőjének, **Sípos Ferencnének,** a debreceni Biogal Gyógyszergyár csoportvezetőjének, alapszervezeti párttitkárnak, **Sípos Jánosnak,** az MSZMP kiskunhalasi városi bizottsága első titkárának, **Smidt Józsefnének,** az Elektromos Mérőműszerek Gyára esztergomi gyáregysége munkaadagolójának, **Soós Árpádnak,** a Balatonboglári Állami Gazdaság főmérnökének, **dr. Schoch Ottónak,** az Igazságügyi Minisztérium főosztályvezetőjének.

Szabados Lászlónak, az MSZMP IX. ker. bizottsága titkárának, **Szabó Eleknek,** az MSZMP XIX. ker. bizottsága titkárának, **Szabó Jánosnénak,** az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. fémcsiszoló-galvanizálójának, pártbizottsági tagnak, **Szávó Bélának,** a XIV. ker. Tanács elnökének.

Tihn Győzőnének, a Pamutfonóipari Vállalat Szakszervezeti Tanácsa titkárának, **Titi Máriának,** a Kertészeti Egyetem Tangazdasága párttitkárának, **Tohai Lászlónak,** a Bács-Kiskun megyei Tanács vb-osztályvezetőjének, **Tóth Istvánnak,** a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezete főtitkárának, **Tóth Sándornak,** az MSZMP tiszakécskei községi bizottsága titkárának, **Török Józsefnek,** az MSZMP hódmezővásárhelyi városi bizottsága első titkárának, **dr. Töttő Jánosnak,** a Fejér megyei Tanács vb-titkárának, **Trenka Józsefnénak,** a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár kunhegyesi gyáregysége főzőnőjének, alapszervezeti párttitkárnak, **Turgonyi Júliának,** az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete tudományos munkatársának.

Vaskó Mihálynak, az MSZMP Borsod-Abaúj-Zemplén megyei bizottsága titkárának, **Veres Jánosnak,** a Szuhavölgyi Szénbányák pártbizottsága titkárának, **Végh Lajosnak,** a Hajdúsági Iparművek pártbizottsága titkárának, **Vígh Árpádnak,** a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete központi vezetősége titkárának, **Vincze Farkasnak,** az MSZMP veszprémi járási bizottsága első titkárának, **Virizlay Gyulának,** a Szakszervezetek Országos Tanácsa titkárának, **Viszló Imrének,** az MSZMP Központi Bizottsága munkatársának.

Wieder Bélának, a Pécs megyei város Tanácsa elnökének.

Zick Mártonnak, a Bajai Kismotor és Gépgyár osztályvezetőjének, az MSZMP Bács-Kiskun megyei bizottsága tagjának.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 55. évfordulója alkalmából, eredményes munkájuk elismeréséül a

Vörös Csillag Érdemrend

kitüntetést adományozza

Balogh Gyula honvéd alezredesnek, **Czapkó Antal** r. alezredesnek, **Cser József** r. alezredesnek, **Csordás László** r. alezredesnek, **Doba István** munkásőrnek, **Drapál Ferenc** honvéd vezérőrnagynak, **Faragó Sándor** r. őrnagynak, **dr. Heró Balázs** r. alezredesnek, **Holecska János** honvéd alezredesnek, **Iglai István** mő. őrnagynak, **Keresztesi László** munkásőrnek, **Kerékgyártó Elemér** honvéd őrnagynak, **Molnár Károly** honvéd alezredesnek, **Pintye András** hőr. alezredesnek, **Recska László** r. alezredesnek, **dr. Sólyom Gábor** r. ezredesnek, **Szabó Imre** honvéd ezredesnek, **Szabó László** honvéd őrnagynak, **Varga Sándor** honvéd alezredesnek.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726
Bálványos Huba
TÁRSADALMI SZEMLE
1973 FEB

teremtésének reális útját, a szocialista forradalmat.

1021

Bálványos Huba: 1930. szeptember 1.

formái, a *termelés társadalmasodása és az egyé*
mus nemcsak hogy nem szűnt meg, hanem élese
fejlett tőkés országokban változások történtek
a munkások helyzetében, életkörülményeiben i
folytatott küzdelem továbbra is fontos tényező
országokban is számottevő társadalmi csoportok
vány — ha az akkori körülmények között szük
a munkások elemi szükségleteiért vívott harcot
nyomorból eredeztette a munkásosztály forradalr
és a termelési viszonyok ellentmondásából. S ha
körülményei, ez az ellentmondás továbbra is fenr
termelési eszközöktől való megfosztottsága, és így a tőkés társadalomban a munkások nem mások ma sem, mint a tőke érdekeit szolgáló termelési folyamat puszta alkatrészei. És ezt a helyzetet ma sem lehet találóbban, lényegretörőbben kifejezni, mint azt a Kiáltvány tette: „A polgári társadalomban az eleven munka csak eszköz a felhalmozott munka gyarapítására... A polgári társadalomban a tőke önálló és személyisége van, a munkálkodó egyén ellenben önállótlan és személytelen". Olyan — a kapitalizmus keretei között meg nem változtatható — objektív körülmény ez, amely a munkásság osztályharcának alapvető mozgató ereje ma is, s *amely ellentmondásnak a megoldását csak a magántulajdon megszüntetése, és a termelés társadalmi irányítása hozhatja meg.*

Hogy a kapitalizmus ellentmondásai mikor és hol érlelik meg a forradalmi változtatás szükségességét, arra nézve sem a Kiáltvány, sem más klasszikus munka nem ad útmutatást. De hogy ez a változtatás bekövetkezik, s hogy *a forradalmi átalakulást megteremtő alapvető társadalmi erő csak a proletariátus*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bálványos Huba

Magyar Hírlap
1973 APR 8

1021

Bálványos Huba rajza

gyártási időt.

Hungary Home Art Company Tok

Japán vállalat – r

Néhány nappal ezelőtt Budapesten írták alá azt a megállapodást, amely az *Artex* Külkereskedelmi Vállalat és a Tokióban bejegyzett *Hungary Home Art Company* között létrejött kapcsolat első hivatalos okmánya. A Hungary Home Art Company *japán cég*, amelyet *japán tőkével* létesítettek, kizárólag *magyar népművészeti áruk terjesztésére*, importőri, nagykereskedői és ügynöki tevékenységi körrel. Ennek érdekében a japán fővárosban megfelelő bemutatótermet is berendeznek. Az Artexnek eddig is voltak kedvező üzleti kapcsolatai japán cégekkel, most ezek az alkalomszerű üzletkötések a japán vállalat létrejöttével *rendszeressé és állandóvá* válnak.

A magyar árukat importáló japán cég kezdeményezői szerint áruink *jelentős piacra* számíthatnak. Japánban ugyanis néhány év óta az ízlés változása figyelhető meg, s ez a folyamat *tartósnak* ígérkezik. A hagyományos ízlés mindjobban *az európai stílusok felé* orientálódik. A több szobás lakások egyre nagyobb részét rendezik be európai jellegű tárgyakkal, bútorokkal. Az Artex eddigi szállítmányaiból *elégedettek* voltak, s lehetőségeik felmérése után, az Artex egyetértésével, külön vállalatot hoznak létre a magyar áruk behozatalára és eladására. A megállapodás alapján az Artex különböző *bútorokat* (stíl- és koloniálbútort, modern dolgozószobákat, gyermekszobákat, ülőgarnitúrákat stb.), torontáli jellegű, továbbá kézzel csomózott keleti és modern mintájú *szőnyegeket, ágytakarókat, bútorszöveteket, művészi fafaragásokat, kovácsoltvas cikkeket, modern kerámiákat, herendi porcelántárgyakat, arany és ezüst ötvösmunkákat* és egyebeket exportál a japán cég részére. Megtörtént már a *mintarendelés* is, a mintegy 30 ezer dollár értékű bemutató anyagot rövidesen útnak indítják Japánba.

Az üzleti kapcsolat létrejöttét az is elősegítette, hogy a japán hajóstársaságok *kedvező tarifát* biztosítanak az Európából Japánba tartó áruk szállítására, mivel a japán árukat szállító hajók visszaúton nincsenek eléggé kihasználva.

F. L.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-008, 337-748, 340-720

Bálványos Huba

Magyar Hírlap

1972 JANUARY

MAGYAR HÍRLAP

1021

Bálványos Huba rajza

Irányítás, szervezés, belső mech

Beszélgetés a szövőd
Álláspontok

Az *Adria Selyemszövőgyár szövődéjébe* áramszünetkor érkeztünk. Folyamatosan működő szövődében ritka pillanat: hallhatjuk saját lépteinket. Az áramszünet miatt az üzemiek bosszankodnak, nekünk azonban *jó alkalom* a beszélgetésre. *Bajdó Sándor* főművezető irodájában gyülekezünk: *Gremsperger Andorné, Zsoldos Lajosné, Orbán Irén, Görög Erzsébet, Handler Cecília, Balázs Erzsébet, Botos Jenőné* és mások. *Szövők, előmunkások, technikusok* — valamennyien a gyár régi, tapasztalt dolgozói. Kialakult véleményük van a gyár munkájáról, és azt szívesen el is mondják.

Gyártmányszerkezet, anyagok?

— *Hogyan vélekednek a gyártmányszerkezetről? Milyen anyagokkal dolgoztak korábban és milyennel most?*

„1948-ban kezdtem itt a munkát. Most

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Bálványos Huba grafikus

1973 FEB 6-

Népszava

— **Két fiatal képzőművész,** Bálványos Huba grafikus és Gyurcsek Ferenc szobrász közös kiállítását szombaton nyitották meg Miskolcon, a Galéria nagytermében. Bálványos Huba litográfiáit, valamint tusrajzait állította ki, míg Gyurcsek Ferenc különböző anyagokból készült szobrait, valamint rézdomborításait mutatta be.

natan kapták meg közü-
ük a „Kiváló újító" ki-
üntető címet. Megérde-

1973 FEB 16

Magyar Hírlap

Bálványos Huba.

1021

MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Lakásprogram

Másfél százezer tájankénti változatok –

Az idő tájt, amikor a metró első szakaszán, Zugló és a Deák tér között megindult a forgalom, riportban számoltam be egy *társasházépítő közösség* akadályversenyéről: a pénz egy részét már évekkel korábban befizették, ám addig az első kapavágásra sem került sor. Csaknem három esztendeje ennek. A metró azóta átbújt a Duna alatt és Budára, a hegyek lábáig fut, ám fent a hegyen, a néhány lakásos társasház még mindig *nem épült meg.*

Úgy terveztem: ismét foglalkozom a kulcsátadásra váró építtetők kálváriájával, de ők arra kértek: *ne tegyem.* Úgy tűnik, júliusra, házilagos kivitelezésben, áll az épület, beköltözhetnek; a hátralevő néhány hónapot ne felhőzzük be a múlt bolygatásával! Különben is: az ő példájuk ma már nem annyira tipikus, mint

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Hírlap

Bálványos Huba

1021

„Ó gyúlt világ! Ó drága március!"

Az Ady által várt és megénekelt „gyúlt világ", a „drága március", 1919, *történelmi csomópont*, olyan időszak, amely Magyarország történetének minden vonatkozásában éreztette hatását, amelyből éppen ezért számtalan probléma ragadható ki. Talán a legkézenfekvőbb ezek közül *a magyar történelem forradalmi folyamatának* megnyilvánulása. *1918—1919 közvetlenül kapcsolódik 1848—1849-hez.* Ez a kapcsolat — mint arra éppen a legutóbbi kutatások hívták fel a figyelmet — már a századforduló időszakáról szólva kimutatható. Gondoljunk az első világháború kitörését megelőző évtized zajlására, a „második magyar reformnemzedék" küzdelmére, a szocialista munkásmozgalomra, a polgári progresszióra, *Adyra, Szabó Ervinre, Áchimra, Jászira, Kunfira*, a *Nyugat* nagy nemzedékére, *Bartók, Kodály* vagy *Kassák* művészetére. Ki vonhatná kétségbe azok közül, akik csak valamelyest is ismerik ezeknek a személyiségeknek az életművét, hogy a forradalmi átalakulás csírái már ott voltak a magyar századforduló televényében is.

Eltérnénk azonban a történelmi valóságtól akkor, ha 1918—1919-ben pusztán a folytatást látnánk. A magyar társadalmi fejlődés legjobb képviselői a századforduló és az első világháború éveiben már tisztában voltak azzal, hogy nem elégedhetnek meg 1848—49 művének befejezésével, eszméinek valóra váltásával. Nemcsak a szocialisták és a polgári radikálisok, hanem még a polgári liberalizmus képviselői is elismerték, hogy 1848 óta „új társadalmi osztály nőtt fel Magyarországon". Az új társadalmi osztály, a *munkásosztály*, amelynek erejét a szocialista munkásmozgalom fogta össze, mint legkövetkezetesebben forradalmi erő, törekedett az új, igazságos. szocialista társadalmi rendszer megvalósítására.

Mi volt a folyamatosság 1848—49 és 1918—19 között? A társadalmi fejlődés igenlése, az elavult politikai rendszer megváltoztatására irányuló akarat, a társadalmi igazság iránti vágy, a patrióta és humanista elkötelezettség. 1918-ban azonban már *kommunista párt* alakult Magyarországon, 1919 márciusában pedig győzött a *szocialista forradalom*, létrejött a Magyarországi Tanácsköztársaság. A munkáshatalmat átható eszmék természetszerűleg már nem a XVIII. század nagy francia forradalmának ideái voltak. A Tanácsköztársaságot a tudományos szocializmus eszméi, Marx és Engels tanításai, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom példája, a lenini példa vezérelte. A forradalmi munkásmozgalom magába foglalta, de egyben magasabb szintre is emelte, saját, minőségileg új ideológiájával megnövelte a lezajlott évszázad hagyatékát. Ez az új ideológia *nemzetközi volt, és egyben magyar is.*

Az a Magyarországi Tanácsköztársaság, amelyet ezelőtt 54 évvel kiáltottak ki, *a magyar munkásosztály, a magyar dolgozó nép hatalma* volt. Sok vonatkozásban ráillenek Marxnak az 1871-es francia márciussal, a párizsi kommünnel kapcsolatos szavai: *„...igazán nemzeti kormány volt; egyszersmind pedig mint munkáskormány, mint a munka felszabadításának bátor előharcosa, nyomatékosan nemzetközi volt."* Ismeretes, hogy mindazok, akik a Tanácsköztársaság létrejöttében közreműködtek, a magyarországi munkáshatalmat elsősorban a nemzetközi proletárforradalom győzelmére alapozták.

Szocialista és forradalmi koncepció alapján a Tanácsköztársaság gyökeres revízió alá vette az előző kormányok — beleértve a polgári demokratikus kormányt is — *nemzeti-nemzetiségi politikáját*. A munkáshatalom nem csinált titkot abból, hogy az imperialista intervenciós törekvéseket fegyverrel kívánja visszaverni. Ugyanakkor azonban kifejezésre juttatta politikai elgondolásait is. *„Mi nem állunk a területi integritás alapján"* jelentette ki — a nemzetiségek elszakadásának jogosságát elismerve — már az első napokban Kun Béla. A továbbiakban rámutatott arra, hogyan vetődik fel a hazafiság fogalma a Tanácsköztársaság viszonyai közepette: *„A gyárak és a bányák most a munkástömegek köztulajdonában vannak. Attól a pillanattól fogva, hogy diktatúránk megkezdődött, az a mondat, hogy »a munkásoknak nincs hazájuk«, elvesztette értelmét. Azóta van már a munkásoknak hazájuk, és ezt a hazát nem a burzsoázia álerkölcse vezérli, hanem a proletariátus igazi erkölcse."*

Történészeink az utóbbi években sokat foglalkoztak azzal, hogy a tanácskormány hogyan ítélte meg a nemzeti kérdést. Ez az elemzés számos figyelemre méltó momentumot mutatott ki, és végső kicsengésében a Magyarországi Tanácsköztársaság előremutató álláspontjáról adott számot. Így felhívta a figyelmet arra, hogy Kun Béla az 1919. júniusi tanácskongresszuson a Tanácsköztársaság külpolitikájáról tartott referátumában a nemzeti kérdéssel kapcsolatban több fontos gondolatot vetett fel. Kiindulópontja a munkáshatalom, a proletariátus uralkodó osztállyá emelése. Ez *„mindennemű nemzeti elnyomás lehetőségének megszüntetését jelenti"*. Majd a továbbiakban: *„Figyelmeztetni kell a szomszédos országok proletárjait arra, hogy mi minden dolgozó önrendelkezési jogát tiszteletben tartjuk, hogy mi senkit sem akarunk erőszakkal magunkhoz fűzni."* A magyarországi munkásosztály *önvédelmi harcot vív az önrendelkezési jog jegyében, és abban a reményben, hogy a szomszédos országok proletariátusa követi példáját.* Ez volt a végső cél. Kun Bélának azonban a Tanácsok Országos Gyűlésén összhangba kellett hoznia a nemzeti kérdés végső megoldására irányuló elgondolásait a közvetlen realitásokkal. Akárcsak az akkori kommunisták általában, még bizton remélte, hogy a szomszédos országokban rövidesen kitör a szocialista forradalom. De számolnia kellett azzal a ténnyel, hogy ezekben az országokban az adott időpontban *polgári-szociáldemokrata kormányzatok* voltak hatalmon. Ebben a helyzetben született meg 1919 nyarán a Duna menti országok konferenciájának eszméje. *„Tárgyalni akarunk* — mondotta Kun Béla —, *nemcsak az Antant békekonferenciájával, hanem azokkal az államokkal is, amelyek bennünket körülvesznek... Tárgyalni azért, hogy kibeszélhessük magunkat, ...hogy a volt Osztrák—Magyar Monarchia és a Balkán romjain új gazdasági életet teremthessünk, lehetővé tegyük a forgalmat, lehetővé tegyük az árucserét, lehetővé tegyünk valamelyes gazdasági életet."*

Bálványos Huba metszete: A harcoló Tanácsköztársaság

A Tanácsköztársaság gyakorlati politikai intézkedései arra vallanak, hogy a nemzeti kérdést — a konkrét rendelkezések kapcsán — *lenini módon* közelítette meg. A magyar Vörös Hadsereg győzelmes előrenyomulása eredményeként létrejött *Szlovák Tanácsköztársaságot* a magyar tanácskormány szövetségesnek, nem pedig a Magyarországi Tanácsköztársaság részének tekintette. Egyébként a Tanácsköztársaság alkotmánya általános érvénnyel leszögezte: *„A Magyarországi Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaság nem állja útját annak, hogy a fölszabaduló területek népességük és gazdasági erejük folytán erre képes nemzetei a Tanácsköztársasággal szövetséges külön tanácsköztársaságokat alkossanak."* Az elképzelésnek két lényeges eleme van: az önálló államalkotás jogának biztosítása és az integrációs-föderációs gondolat.

A korabeli dokumentumokat olvasva, világossá válik, hogy a forradalom zajlásában a Tanácsköztársaság társadalmi bázisát alkotó ipari munkásság és szegényparasztság egyetértett ezekkel az intézkedésekkel. A Tanácsköztársaság vezetőinek a szocialista haza védelmére irányuló felhívásai, szocialista hazafiságot hirdető szózatai nem találtak süket fülekre. Ezt számtalan történeti tény bizonyítja: a Vörös Hadsereg létrejötte és áldozatos küzdelmei mellett a szocialista építés eredményei az iparban és a mezőgazdaságban csakúgy, mint a kultúrában. A tömegbázis erejét mutatja az ellenforradalmi kísérletek kudarca; *a Magyarországi Tanácsköztársaság nem belülről omlott össze, hanem külső, fegyveres intervenció áldozata lett.*

Anélkül, hogy a részletekbe bocsátkoznánk, emlékeztetünk arra is, hogy a nemzeti kérdés szemléletében a Tanácsköztársaság vezető testületeiben is mutatkozott az idők folyamán bizonyos változás. A fokozódó nehézségeknek, a nemzetközi körülmények kedvezőtlenné válásának hatására egyes, a tömegek hangulatára kiváltképpen érzékenyen reagáló forradalmárok — elsősorban Landler Jenő — fokozott mértékben kívántak építeni *a munkásosztály, a dolgozó nép hazafias érzéseire.* A helyzetet azonban most is kétségkívül bonyolította, hogy a szinte hetekkel ezelőtt is még erőteljesen ható, „hagyományos" magyar nacionalizmustól változatlanul szükséges volt radikálisan elhatárolódni. Az adatok mindenesetre arra vallanak, hogy ha marad ideje a Tanácsköztársaságnak, akkor a nemzeti kérdésben is (akárcsak a föld ügyében) sor kerül sokoldalúbb, a történeti helyzet, az átmenet valamennyi fontos tényezőjét figyelembe vevő álláspont kikristályosodására.

Erényi Tibor

Podgornij Finnországba látogat

(TASZSZ) *Nyikolaj Podgornij*, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke április elején Finnországba utazik, hogy részt vegyen a szovjet—finn baráti, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulójával kapcsolatos ünnepségeken. A szovjet államférfi *Urho Kekkonen* finn köztársasági elnök meghívásának tesz eleget.

A bécsi konzultáció

(MTI) Az Egyesült Államok bécsi nagykövetségének épületében kedden délután újabb eszmecserét tartottak a bécsi haderőcsökkentési konzultáció során. Az európai haderők és fegyverzet csökkentéséről kezdeményezett előzetes konzultáció jelenlegi szakaszában a fő kérdés — a részt vevő államok köre és az államok státusa — körüli eszmecsere folytatódott a keddi találkozón, amelyen az Egyesült Államok küldöttségén kívül a szovjet delegáció, továbbá *dr. Ustor Endre* nagykövet, a magyar küldöttség vezetője, valamint a NATO-országok képviselője vett részt.

Bécsi politikai körökben „hatékonynak és szükségesnek" nevezték az újabb négyes találkozót. Ezek a tárgyalások az érdemi munkához vezető utat egyengetik. Bécsben változatlanul az a nézet terjedt el, hogy a mostani előzetes konzultációnak rendkívül mélyen, elemzően, felelősségteljesen kell elvégeznie munkáját, ezért kap nagy hangsúlyt a megfontoltság.

Sunay kap megbízatást?

(UPI) Minden jel arra mutat, hogy a török nemzetgyűlés szerdán délutánra összehívott újabb ülése fordulatot hoz az elnökválasztás elhúzódó ügyében. Kedden ugyanis visszavonta jelölését a két fő esélyes, és ezáltal nyitva hagyták az utat *Cevdet Sunay* jelenlegi köztársasági elnök mandátumának meghosszabbításához. *Tekin Ariburun*, az Igazságpárt jelöltje és *Faruk Gurler* tábornok, volt vezérkari főnök kedden bejelentette, hogy visszalép a köztársasági elnök megválasztásáért folyó versengésből. A másik fejlemény, amely szintén a holtpontról történő kimozdulásra mutat, az, hogy a Köztársasági Néppártnak mind a 96 parlamenti képviselője kedden bejelentette: egyetért az úgynevezett „Sunay-formulával".

Szovjet—amerikai tudományos együttműködés

(TASZSZ) A szovjet—amerikai tudományos-műszaki együttműködési vegyes bizottság hétfői washingtoni ülésén megmutatkozott, hogy a felek érdekeltek a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti kölcsönösen előnyös együttműködés mielőbbi megteremtésében, és a kérdések építő jellegű megvitatására törekednek.

A hétfői első munkaülésen általánosan áttekintették a két ország tudományos-műszaki együttműködésének jelenlegi helyzetét. Meghallgatták és jóváhagyták a munkacsoportok beszámolóit az együttműködés távlatairól *az energetika, a számítástechnika, a mezőgazdaság, a mikrobiológiai szintézis, a vegyi katalízis és a vízkészletek vonatkozásában.*

A két kormány képviselői a találkozón elhangzott beszédükben kiemelték a szovjet—amerikai tudományos és műszaki együttműködés fontosságát és kifejezték azt a meggyőződésüket, hogy a bizottság teljesíteni fogja az előtte álló feladatokat.

Nixon elnök kedden a Fehér Házban fogadta *Vagyim Trapeznyikov* akadémikust, a szovjet állami tudományos és műszaki bizottság első elnökhelyettesét, aki a szovjet—amerikai tudományos-műszaki együttműködési vegyes bizottság Washingtonban folyó ülésszakán részt vevő szovjet küldöttséget vezeti.

Nixon elnök hétfőn beszámolót terjesztett a kongresszus elé a különböző amerikai űrhajózási és űrkutatási intézmények és hivatalok 1972. évi tevékenységéről. Mint hangsúlyozza, a világűr meghódításában valamennyi fél számára előnyös a *széles körű nemzetközi együttműködés.* Az Egyesült Államok — az elnök szavai szerint — igyekszik közös programokat megvalósítani a Szovjetunióval és az európai országokkal.

A *Szojuz—Apollo program* keretében végrehajtandó együttes szovjet—amerikai kísérleti űrrepülésre készülő szovjet űrhajósok és a velük együtt az egyesült államokbeli Houstonban tartózkodó szovjet tudósok kedden sajtóértekezletet tartottak.

K. Busujev professzor, valamint *V. Satalov* és *A. Jeliszejev* űrhajósok elmondták, hogy a két ország űrhajósainak számos szervezési és műszaki kérdést kell megoldaniuk a programmal kapcsolatban. — *Elégedettek vagyunk az eddig végzett munkával, és meggyőződésünk, hogy űrhajóscsoportunk sikeresen megoldja a rá váró feladatokat* — mondotta Jeliszejev.

Moszkvában kedden megnyílt a vizek elszennyeződése megakadályozásának problémáival foglalkozó szovjet—amerikai munkacsoport első ülésszaka, amelynek az a feladata, hogy kidolgozza az *együttes kutatások* tervét.

Kulisszák mögötti alkudozás Franciaországban

Dobsa János, az MTI tudósítója jelenti:

A francia belpolitikára továbbra is a *várakozó hangulat* nyomja rá bélyegét. *Pompidou* elnök napról napra folytatja tárgyalásait a kormánypártok vezetőivel, de még nem ismeretes, hogy az elnök kit bíz majd meg az új kormány megalakításával, s kik töltik majd be abban a kulcspozíciókat. Párizsban ugyan számos találgatás van erről forgalomban, de a kommentátorok általában hangsúlyozzák, hogy az elnök még nem döntött véglegesen.

A kulisszák mögötti tárgyalásokon nemcsak a kormányon belüli pozíciókról folynak az alkudozások, hanem arról is, hogy ki legyen *a nemzetgyűlés új elnöke.* Az UDR továbbra is igényt tart arra, hogy e pozíciót UDR-képviselő töltse be, de partnereik, a független köztársaságiak, külön jelöltet akarnak állítani. A kiszivárgott hírek szerint *Chaban-Delmas* volt miniszterelnök, aki *de Gaulle* idején több mint tíz évig volt a nemzetgyűlés elnöke, *most ismét szeretné átvenni ezt a tisztséget.* Chaban-Delmas távlati célja az, hogy 1976-ban ő legyen az UDR jelöltje a köztársasági elnökválasztáson, s azt reméli, hogy ehhez a nemzetgyűlés elnökének tiszte kedvező kiindulási pozíciót biztosítana számára.

Az elnök, a hírek szerint, azonban *Edgar Faure* volt miniszterelnöknek (aki a *Messmer-kormányban* a szociális ügyek minisztere) kívánja juttatni a nemzetgyűlés elnöki pozícióját, ha Faure lemond arról a törekvéséről, hogy a kormánytöbbségen belül egy új, általa vezetendő parlamenti csoportot alakítson, részben az UDR tagjaiból.

Súlyos incidens Irak és Kuvait határán

(MENA, Reuter, AFP UPI) A bagdadi rádióban ismertették az iraki belügyminisztérium közleményét, mely szerint egy kuvaiti katonai egység megtámadott iraki területen gyakorlatozó katonákat, akik önvédelemből kénytelenek voltak tüzet nyitni. Két iraki katona meghalt, és többen megsebesültek.

Kuvaitot, de hangsúlyozta, hogy *az araboknak nem egymás ellen, hanem a közös ellenség ellen kell harcolniuk.*

Az iraki hírügynökség jelentése szerint Bagdadban hivatalosan bejelentették, hogy a szovjet kormány és az SZKP KB meghívására *Takriti*, az Iraki Forradalmi [illegible] Tanácsának elnöke, a

Megkezdődött a fogolycsere utolsó szakasza

Saigon és Washington vádaskodása fokozza a feszültséget

(AFP, TASZSZ, Reuter) Kedden megkezdődött Dél-Vietnamban a fogolycsere *negyedik és egyben utolsó szakasza.* A délelőtt folyamán a DIFK-képviselői 300, a saigoni kormányzat megbízottai 1200 foglyot adtak át a másik félnek.

A négyoldalú katonai vegyes bizottság munkájában részt vevő DIFK-küldöttség szóvivője kedden bejelentette, hogy feltehetőleg *vasárnap szabadon bocsátják a fogságukban levő amerikaiak utolsó csoportját is.*

A nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság azonnali vizsgálatot rendelt el a Tong Le Chan és Rach Bap térségében kialakult helyzet ügyében. Mint jelentettük, Saigon azzal vádaskodik, hogy a DIFK fegyveres erői megtámadták a saigoni alakulatok e két támaszpontját. A DIFK képviselője a katonai vegyes bi-

— *A DIFK jóindulata jeléül, a béke fenntartása érdekében mérsékletet tanúsít, de ennek is megvannak a maga határai* — jelentette ki hétfői sajtóértekezletén *Tran Van Tra* tábornok. Felhívta a figyelmet arra, hogy a saigoni adminisztráció nyíltan és rendszeresen megsérti a párizsi megállapodásokat. A tábornok megalapozatlanoknak mondta az amerikai kormánynak azokat az állításait, amelyek szerint a VDK katonai felszerelést és csapatokat juttat Dél-Vietnamba. Az igazság ezzel szemben az — mutatott rá —, hogy az *Egyesült Államok szállít fegyvert Japánból Da Nangba.*

A saigoni csapatok továbbra is megsértik a vietnami békemegállapodást — jelenti a *Felszabadulás* hírügynökség. Az utóbbi napokban a saigoni gyalogos alakulatok a tűzérség és [illegible]

Tovább kell harcolni a diszkrimináció ellen!

Tizenhárom évvel ezelőtt, 1960. március 17-én a dél-afrikai Sharpeville-ben a jogaikért tüntető színes bőrűeket, az őslakosság képviselőit rendőrsortűz fogadta: 69 felvonuló holtan esett össze. A verengzés áldozatainak emlékére az ENSZ-közgyűlés 20. ülésszaka március 21-ét a faji megkülönböztetés elleni nemzetközi küzdelem napjává nyilvánította.

A szocialista világrendszer kialakulásával és megerősödésével párhuzamosan, a nemzetközi erőviszonyok eltolódásával felbomlott a gyarmatrendszer, sorra megszűntek a hajdani gyarmatbirodalmak, s az elnyomott népek saját kezükbe vették sorsuk intézését. A gyarmati kötelékektől való szabadulásért, a függetlenségért folytatott harc azonban még nem mindenütt ért véget. A Dél-afrikai Köztársaságban, az általa jogellenesen birtokolt Namíbiában, Rhodesiában, a portugál gyarmatokon és másutt még napjainkban is vannak hatalmon olyan rendszerek, amelyeknek alapelve a szervezett, nyílt faji megkülönböztetés. De említhetnénk a diszkrimináció kevésbé nyílt, ám nem kevésbé gyűlöletes formáját: az Egyesült Államokban például az alkotmányban deklarált állampolgári egyenlőséget megcsúfolva folyik a négerek, indiánok és más népcsoportok elnyomása, s ide tartoznak az olyan neokolonialista háborúk is, mint az USA által Vietnam ellen hosszú időn át folytatott agresszió.

A világ haladó erői különböző módokon és különböző formákban veszik fel a harcot a diszkrimináció ellen, szolidaritást vállalva az elidegeníthetetlen emberi és nemzeti jogokért küzdőkkel. Ebben élen járnak a szocialista országok, de több nemzetközi szervezet is célul tűzte ki a faji megkülönböztetés felszámolását. Az ENSZ különböző szerveinek, a Béke-világtanácsnak egyik fontos politikai célja: megteremteni és a gyakorlatban is érvényesíteni az emberi egyenlőséget. Ma, a dél-afrikai gyilkos sortűz áldozataira való emlékezés napján, különösen időszerű felhívni a figyelmet arra, hogy folytatni kell a harcot e cél eléréséért.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-749, 340-726

Bálványos Huba

1974 JAN 27

Magyar Hírlap

1021

Bálványos Huba rajza

csempészek rendelkezésére.

Nem volna igazán angol a mű, ha nem mutatna némi elfogultságot honfitársai javára, a náluk jóval kegyetlenebbnek ábrázolt más nemzetbéliekkel szemben. Az objektív tények feltárása, a számos egykorú dokumentum részleteinek közzététele azonban így is magával ragadja az érdeklődő olvasót. A korabeli illusztrá-

[illegible] alánk varázsol-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC 24
Magyar Nemzet

Bálványos Huba
1021

Bálványos Huba rajza

Ingres hegedűje

EGY HAGY
KINCS

Épp egy esztendeje, a tavalyi karácsonyi könyvpiac egyik nagy eseményeként jelent meg *Gábor* György páratlan értékű gyűjteménye, az *Ingres hegedűje*, amely az ikertehetségek másodlagos műveit: például költők, írók rajzait, zenei kompozícióit, filozófusok, politikusok verseit, szépirodalmi alkotásait tartalmazza. A mű a szerző évtizedes elmélyült kutatómunkájának eredménye, túlzás nélkül világraszóló jelentőségű kiadvány, azóta sokezrek kedvelt olvasmánya, féltett bibliofil kincse. Kiváló alkotók, kiemelkedő történelmi személyiségek, filozófusok művészi melléktevékenységének eddig jobbára teljesen ismeretlen kincsesháza tárul fel benne. Egy-két hasonló gyűjtemény, például a német nyelvterületre kiterjedő munka megjelent korábban is, de az összefoglalás érdeme kétségkívül Gábor Györgyé.

Könyvének megjelenését, hazai méltatását és sikerét még megérhette, de további dédel-

teni kezdtem a nagy egyéniségek másodlagos alkotásait. Végül is mindkettőnkön győzött a józan belátás és kölcsönösen egy majdani *bővített kiadással vagy második kötettel* vigasztaltuk egymást.

Kiváló bevezetőjében Gábor György élesen elhatárolja gyűjteményének anyagát attól, amit általá-

HSZUAN-CUNG császár
(713—755)

DAL EGY BÁBSZÍNHÁZI FIGURÁRÓL

Nevettünk imént a kóc-aggastyánon?
Mily igazian rángott a fonálon!
Szerepe végén hogy kinyúlt! Akár mi,
kiknek léte is játék s puszta álom.

Illyés Gyula fordítása

ban hobbynak szokás nevezni. Mint írja, az *Ingres hegedűje* meghatározás (abból eredően, hogy *Ingres* állítólag büszkébb volt hegedűjátékára, mint festészetére) „immár világszerte használatos terminus technikusa annak a —

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Bálványos Huba

Magyar Hírlap

1974 MÁR 10

1021

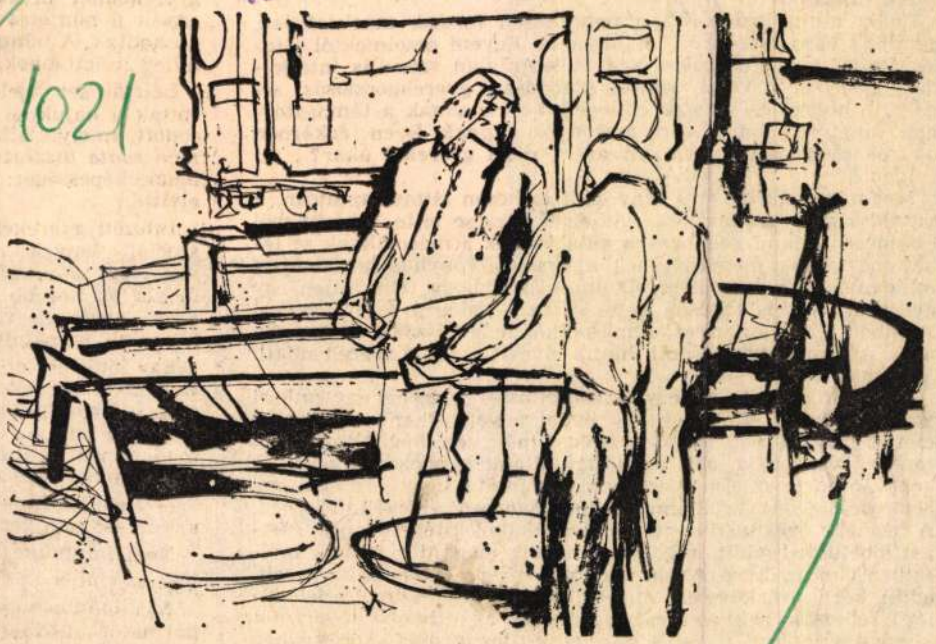

Bálványos Huba rajza

Már megint!

Pedig nincs kedvesebb a nehézkeser gyereket váró asszonyok látványánál. E kintve is: a gyerekszülési kedvet szám dés igyekszik növelni, szülési szabadsá gély... hosszú és sokszor emlegetett so nak, amelyet a babát váró asszonyok k akarok elmarasztalni valakit azért, me

Igen.

Megmagyarázom: az a lány, akit terh *második* gyerekét hordozza. Az elsőt ha egyenesen állami gondozásba adta. Enn het más sorsa: négyen élnek egy szoba-konyhás lakásban, s mindemellett a lány nem alkalmas arra, hogy felneveljen egy gyereket. Az elsőt későn vette észre — még a saját testével szemben is felelőtlen, ezt a másodikat már készakarva tartotta meg. Abban reménykedett, hátha elveszi a fiú a gyerek miatt.

Hátha...

Na, ide figyelj, te, aki egy vállrándítással intézel el egy emberi sorsot. Egyszer elmentem egy budai nevelőotthonba. Egy eseményre hívtak meg, azt az eseményt máig sem hevertem ki. Tizenegy éves kisfiú, akit ugyanúgy állami gondozásba adott az anyja, mint te az első gyerekedet, megtudta, hogy van neki egy kisöccse, ugyancsak állami gondozásban, egy vidéki intézetben. A tizenegy éves kisfiú egy vonalas irkából kitépett lapra, esetlen lóbetűkkel addig írogatott, ameddig megtudta, melyik intézetben van az öccse. Aztán óvónőtől igazgató bácsiig kilincselt, addig kért, sírt, követelt, míg (több mint egy esztendő beletelett), felhozták neki az öccsét ugyanebbe az otthonba. (Nem volt könnyű elintézni, ugyanis hároméves korig más intézetekben nevelődnek az állami gondozottak.) Éppen karácsony előtti héten sikerült az ide-oda iktatott hároméves gyereket budai lakossá tenni.

sak. Nem tanulták m életük. Ez később to lézeti gyerekek vagy hozzájuk, sajnálniva

Egy fotóriporter ko És hogy a gyerekek nek, a fényképezőgé totta a gépet, a gyer madár, nem láttak s apró lányka megrán

— Néni kérem — simult —, néni kére

Nem folytatom. C lesz az ember szíve.

Az állami gondozá barmikor adódhatna vagy súlyosan beteg gadniuk. De állami lőtlenség.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba,
NÉPSZAVA
grafikusművész

1979 MÁR 3

1021

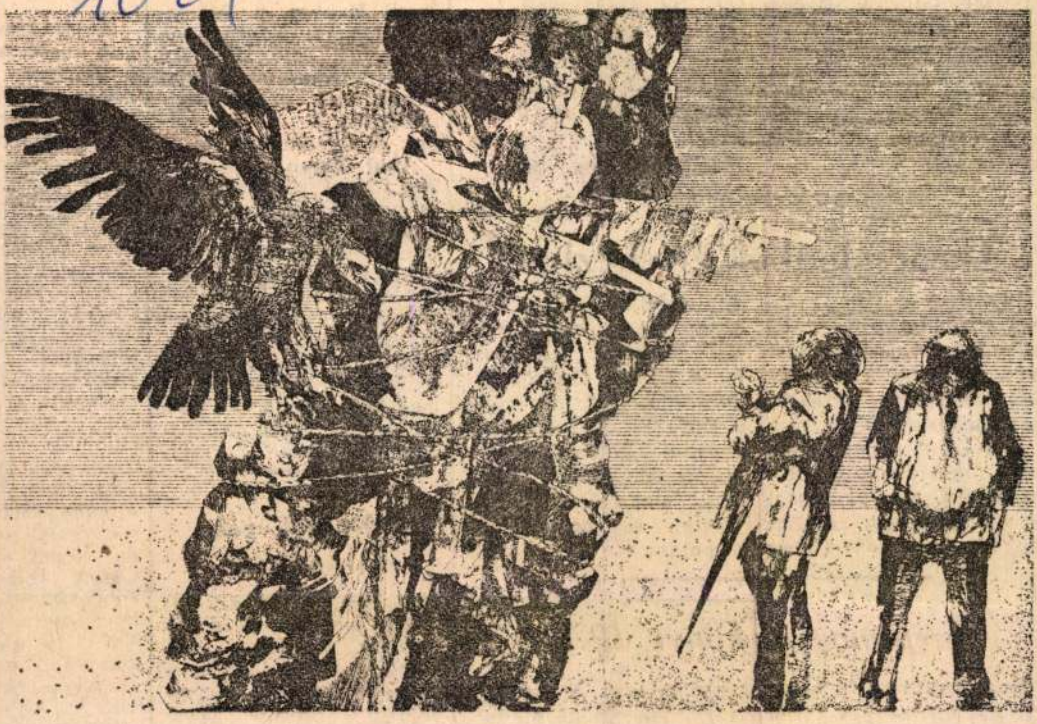

Bálványos Huba: Madárijesztő

*Maróthy László*nak, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a KISZ központi bizottsága első titkárának vezetésével pénteken Párizsba utazott a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttsége.

Az Orly repül
Jean-Michel Catal
Francia Kommunist
júsági Mozgalom fő
ra, *Gaston Viens*,
polgármestere és V
Péter, hazánk p
nagykövete fogadta.

Tanácselnökök értekezlete

Pénteken az Országházban *Papp Lajos* államtitkárnak, a Minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével értekezletet tartottak a fővárosi, a megyei, és a megyei városi tanácselnökök. *Román Pál* mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, valamint *Soós Gábor* minisztériumi államtitkár ismertette a mezőgazdaság időszerű feladatait, majd *Gonda György* államtitkár, az Országos Környezet- és Természetvédelmi hivatal elnöke tartott előadást a tanácsok feladatairól a környezet- és természetvédelemben. *(MTI)*

Szép magyar könyv, 1978

Huszonhatodik alkalommal ült össze a *„Szép magyar könyv"* verseny zsűrije, hogy kiválassza a megelőző esztendőben kiadott könyvek közül a legszebbeket. Az elnöklő *Kass János* könyvművész, a verseny zsűrijének elnöke méltatta a könyvkiadók elmúlt évi teljesítményét.

A legtöbb díjat, szám

desi Népi Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint Peter Lesa Kasanda, a Zambiai Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete végleg elutazott Budapestről. A nagyköveteket elutazásuk előtt búcsúlátogatáson fogadta Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke.

Kulcsár Ferenc kitüntetése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes munkásmozgalmi, eredményes újságírói munkássága és közéleti tevékenysége elismeréseként *Kulcsár Ferencnek*, a Magyar Rádió főszerkesz

ségű alkatrés
sorolhatnánk
Könnyű vol
dani — *mon*
kan —, hogy
közti együt
éleződő elle
zavarai, a
lenségből, a
érdekeinek és
ségeinek sem
ből, nemtö
vagy felelőtle
intézkedésekbő
Van ilyen is
minden esetr
lemző. Ahhoz
lis képet al
vissza kell
kooperációs
létrejöttére.
A vállalat
szerves egy
alapvetően ké
kult ki. Az eg
citás bővítése
a specializáló
viszonyok köz
zően az első

Bálványos Huba

Bálványos Huba (1938–): grafikus. Figurális műveket, litográfiákat készít.

Mihályfi Ernő:Művészek,barátaim
Bp.Corvina 1977.

Bálványos Huba

Munkácsy Mihály dijat kapott 1979-ben.

Magyar Hirlap 1979/78/6

Baludyos Huba

neve emlitve Dobrik István:Képek és kérdések, a 10.miskolci országos grafikai biennálé után c. cikkében./A cikket lásd Feledy Gyulánál/

Napjaink 1980.február 28.o.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1979 MÁJ

Bálványos Huba

Napjaink

grafikusművészei

1021

KETTEN

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 MÁJ

Bálványos Huba

Napjaink

grafikusmű

1021

BESZÉLGETŐK

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

21

mint a földön bárhol és bármikor fönnálló
gazdasági helyzet megoldása és mégis
a mostanié is
az ittenié is
szentpéter egy eltérített jumbo-jet
szárnyán a földre ereszkedett 13 óra 0 perckor
a helyi középeurópai idő szerint
mely esős, borongós és kesernyés amint azt
a régebbiekben már jeleztük.
no, jó, gondolja a szent
mélyet szippantva mindennapi szmogunkból
bevárva a szemafor zöld jelét
ha már itt lennénk lássuk csak
ezt a csudálatos társadalmat.
ezen a helyen
ezen a szent helyen
álljunk csak meg a komoly versből
gyermekcskéknek szóló versike legyen:
nem kérdezi senki se az uccán
ki vagy mi vagy kivel mivel
rengeteg csavargó ténfereg itt lustán
és mocskos csomagot cipel
pisálhat az eb is erre bárhol
nyugodt lelkiismerettel
piszkot és szemetet elmos a zápor
ezért hogy az ucca a legjobb könyv hidd el
életünk színháza ez éppen:
van dráma s komédia
az uccán minden fal tövében
ott van a tragédia.
így hát szentpéter betér egy sarki közértbe.
nagy a tömeg, különösen egy debella asszonyon,
ki könyökével jól oldalba bökte,
tátja el a száját.
deitet vesz a nő, szappant, kenyeret, uborkát
meg cigarettát. ellop egy fogkrémet,
fizet, viszlátot mormog és
eltűnik.
az üzletvezető meg csak elüvölti magát hogy menjen

kesekkel, nyilakkal dara
(a nézőtérről már jónéhán
mert taposóaknára ültek)
végül belép a dirigens. vih
a nézők ellenőrzik a kézig

lövészárkot ásnak a székek alatt. még egy pillanat
[és kezdődik
az előadás!
a karmester a szablyával jelt ad, földre veti magát és
kúszni kezd a vészkijárat felé!
káosz! a füsttől nem látni, a fegyverropogástól nem
[hallani se
semmit
egy perc alatt véget ért az egész
mindenki halott
sikeres előadás volt
(rövid és alapos)

(Veress Miklós fordítása)

DRAGAN HAVZIJEVIČ

Óda a kovácsokhoz

Négy a kovács: szőrösen, izzadtan, feketén
dalolnak álló nap az üllő mellett.
A két gyöngébbik tartja az izzó vasat fogóval,
a két erősebb fölváltva sújt rá kalapáccsal.
Ha a legöregebb abbahagyja a munkát, hogy rágyújtson,
a másik három is követi. S nem a kemence parazsáról,
hanem az első cigarettáról gyújtanak rá.
Aztán eldobják a csikket, tüzet szítanak fújtatóval,
a tenyerükbe pöknek, s már újra zeng a vas meg az üllő.
Együtt dalolnak megint, és pernye lepi már hajukat.

(Veress Miklós fordítása)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 MÁJ

Napjaink

Bálványos Huba

1021 grafi munkáre.

csolatait sok — és megvallom, számomra eddig ismeretlen — ténnyel, adalékkal bemutató összeállításukat, Viga Gyula munkáját. Nagyon szeretem Móra elbeszéléseit, regényeit: valami csodálatos, belülről sugárzó emberség és soha meg nem roppanó jókedély hatja át őket, épp úgy, mint az itt publikált, s „múzeumőr" barátjához, Leszih Andorhoz írt leveleit is. S nyilván a barátokhoz írt, s egymáshoz rakva olvasandó búcsúzó levelezőlapok szívbemarkolóan tréfás titka, amelyre Móra az Angermayernénak írt sorokban céloz, a közelgő elmúlás előérzetefélelme is feloldódik, szinte közömbösítve lesz ebben az elpusztíthatatlan kedélyben. Bizonyára vannak még élők és emlékezők Miskolcon, az egykori baráti kör tagjai közül; s vajon május 16-án összegyűlnek-e az idén is a Móra-tisztelők, hogy az avasi emléktáblánál Móra Ferencre gondoljanak? Szegediként is megköszönve ezt a szép összeállítást, engedjenek meg egy javaslatot: e levelek is bizonyítják, hogy lappanganak még jócskán eddig elő nem került levelek, írások. Forduljanak a lapon keresztül az olvasóközönséghez, a miskolci irodalombarátokhoz, kérve őket, hogy ha birtokukban van levél, írás, fotó vagy más dokumentum, vagy tudnak ilyenek hollétéről, adjanak róla hírt. Hátha előkerülnek így, további érdekes és fontos dokumentumok.

Szabó Ferenc
Szeged

Olvasónk levelét örömmel adtuk közre; márcsak azért is, mert javaslatával teljes mértékben azonosulva, a szerkesztőség is kérni kívánta mindazokat, akik Móra-emlékeket őriznek, hogy jelentkezzenek, adjanak hírt erről. Mi, e levelek, írások, fotók lapban való megjelentetésére szívesen vállalkozunk.

Szerkesztőség

Tisztelt Szerkesztőség!

Lapjuk régi olvasója vagyok. Aggodalommal tölt el, hogy tapasztalom: mennyire körülményes és lassú a lap eljuttatása hozzánk, olvasókhoz. Mint előfizető, azt is bosszantónak tartom, hogy valóságos „hivataljárás" árán tudom esetenként meghosszabbítani előfizetésemet. S amikor előfizetek, több hónapos késéssel jutok a laphoz. Valamikor úgy toboroztak előfizetőket, hogy megkeresték őket, szakszerű érvekkel meggyőzték őket az előfizetendő lap értékeiről, hasznosságáról, s utóbb is közvetlen és rendszeres kapcsolat volt a terjesztés és az előfizetők között. Azt sem értem, hogy — bár úgy tudom, a lap minden hónap első napjára elkészül — Budapesten például 8—10 napos késéssel vásárolható az újságárusoknál. Hogy mást ne mondjak: a fővárosban április 10-én még javában árusították a lap márciusi számait. Miért nem tesz valamit a szerkesztőség, e körülményes lapterjesztési munka megjavítása érdekében? Úgy tudom, a lapárak emelkedését sem előzte meg semmiféle, a példányszámcsökkenést korrigálni hivatott terjesztési propaganda. Közömbös lehet egyáltalán egy irodalmi és művelődési folyóirat, példány-

felelő

Vé
Mi
közre

Versbarát és irodalomkedvelő levén, nagy érdeklődéssel figyelem a fiatal tehetségek felbukkanását, művekkel való jelentkezését. S mint miskolcinak, külön öröm, hogy az utóbbi két-három évben itt is megszaporodott a jelentkező tehetségek száma, reményt keltő az irodalom helyi utánpótlása. Fecske Csaba, Balogh Attila, Cseh Károly versei, Szendrei Lőrinc, Hajdu Gábor prózája megjelenésre érett produktum. Érdeklődéssel olvastam a hírt a Kelet irodalmi alkotókör — amelynek, úgy tudom, ők is tagjai talán — *És mégsem elégia* című antológiájának megjelenéséről, s arról is, hogy az alkotókör tagjai több helyen rendeztek már a megyében az antológiát bemutató irodalmi találkozókat. Ám az antológiát hiába keresem, nem tudok hozzájutni. Hol van? A könyvesboltokban nem tudnak róla.

Kovács Mária
Miskolc

Kérdésére megnyugtató válaszként: az antológia valóban elkészült a Borsod megyei Nyomdaipari Vállalat miskolci üzemében. Felelős kiadója a B.-A.-Z. megyei Tanács művelődési osztálya és a Diósgyőri Vasas Művelődési Központ. Tudomásunk szerint a terjesztés engedélyezése húzódott el; a kiadók közölték, hogy a kötet hamarosan kapható lesz a könyvesboltokban, s ott lesz majd az ünnepi könyvhét sátraiban is.

Szerkesztőség

NAPJAINK

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács irodalmi és művelődési lapja.
Főszerkesztő: Papp Lajos
Szerkesztőség:
Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky út 15. sz. 3527
Telefonközpont: 16-672, 36-132, 36-579
Kiadja a Borsod megyei Lapkiadó Vállalat 3527
Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky út 15. sz.
Felelős kiadó: Veres Mihály
Kiadóhivatal:
Postacím: Miskolc, pf.: 178. 3501. Telefon: 36-131
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József Nádor tér 1. 1900) közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Postacím: Posta Központi Hírlap Iroda Budapest 1900
Előfizetési díj egy évre 84 forint.
Megjelenik minden hónap elsején
Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza
Készült a Borsod megyei Nyomdaipari Vállalatnál Miskolcon
Felelős vezető: Kilián Béla
Index: 25913 — ISSN 0547 — 2075

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bálványos Huba

1979 MÁJ

Napjaink

Grafikusművész

1021

ENYELGŐK

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

siet a segítségükre. A n
pont: német nyelvű színj
nyelvű színtársulatok is
debb időre. A vármegye
lakók egyaránt — tudom
futásáról — elhatározták,
befogadására, a magyar
koriban Kassáról: „Az Erdély országi nevezet alatt ismeretes Nemzeti Dall és Színjátszó Társaság, melly Pesten 1827-ben nagy megelégedéssel adta elő Játékjait, 1828-diki Szent György havának (április — E. S.) 20-dikán Sz. Kir. Kassa városában először is a Szevillai Borbélly Dall-Játéknak előadásával köszöntött bé, melly Dall Játékot vidékünkön még mind akkoráig semmi nemű Színjátszó Társaság sem adhatta, s valamint ennek, és más több jó ízlésű, s erköltsös daraboknak előadása, úgy nem külömben jó magok-viselete által annyira megkedveltették magokat, hogy őket a következő télen által körünkben szemlélni óhajtók..."

1829—1833 között — ez átmeneti, de nem jelentéktelen években, miközben Pest-Budán a mennyiségi változások végül is minőségi változásokba csaptak át — Kassa városáé volt az érdem, hogy a nívós színtársulat továbbfejlődését lehetővé tette. Nem véletlen, hogy a budai színésztársaság, amely 1833-ban kezdi tevékenységét, s majd az 1837-ben létrejött Pesti Magyar Színház nagy része is kassai tagokból áll: jó ideig ők alkotják a törzsgárdát az ország első színházában. (Az „első" ezúttal nem kronológiai megjelölés, hanem minősítő jelző!) A kassai évek színháztörténeti korszakot jelölnek: míg korábban, 1824—1827 között Kolozsvárnak volt a legjelentősebb színtársulata, ezt követően Kassa az, amely a budai feltételek létrejöttéig fókuszába tudja gyűjteni a legkiemelkedőbb színészegyéniségeket.

1790-ben, amikor napirendre kerül az első hivatásos magyar színtársulat megteremtésének a gondolata, a *Hadi és más nevezetes történetek* című lap a következő kassai tudósítást közli: „Egy buzgó, de magát meg nem nevezett Hazafinak Kassáról hozzánk utasított Leveléből olvassuk nagy örömmel, hogy ott 3—4 alkalmas Személlyek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1979. MAJ
Bálványos Huba
Napjaink
grafikusművész
1021

MUNKÁSOK

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA 11

magnóra, fiúkra, még még a megélhetésre is! Hogyisne! S én nem csak itt termelek az ablakban.

CSENDA

Én viszont nem akarok úgy élni, hazaér, megy kaválni, egyelni a téeszbe. *(Lados felé.)* És nem fogok moslékot se kevergetni. Inkább nem eszem!

LADOS

Látod, annak semmi akadálya! Az is egy megoldás!

CSENDA

De lakni se kétszáz kilométerre kelljen! Még csak százra se! Lakhassak a munkahelyhez minél közelebb. És ne legyek hátrányban azért, mert valahol az alföldi trágyadomboknál születtem. Lakáskérvényt nem adhatok be, mert állandóra nem ide vagyok bejelentkezve, a szállóra nem lehet. Ahhoz el kell menni albérletbe lakni! *(Törülközőt vesz magához.)* Megyek, megmosakszom kicsit. *(Tarinak.)* Mikorra mondta Rózsi, hogy idejön?

TARI

Hat óra előtt itt lesz, azt mondta. *(Megnézi az óráját.)* Nem sokára annyi. Várjál, megyek én is! *(Törülköző, szappan nála. Kimennek.)*

(A folytatást júniusi számunkban közöljük.)

rabja felidézi azoknak a nehéz időknek az eseményeit.

Emlékszem, amikor először beszélt drámatervéről, kételyeim támadtak: drámának hathat-e az, aminek a konfliktusát megoldotta az idő? Nem beszélve a városi publikumról — a téma önmagában talán már azokat sem érdekli, akik megszenvedték ezt a múltat. A színpadon kibontakozó drámának — még ha a történelmi múltban játszódik is — életfeltétele, hogy a jelenben érezhető drámai feszültségekből nyerje energiáit. Ez a téma pedig — gondoltam — nem olyan. Már csak azért sem, mert Serfőző nem képes beszédnek szánja, hogy a rettegés általános természetrajzát mutassa be, hanem szociográfiai pontosságú műnek. Megpróbáltam rábeszélni, hogy a történetet, ha a múltból indítja is el, érkeztesse a mába, s talán a megváltozott körülmények tükrében tárja elénk. Más dramaturgiai fogást is ajánlottam a magam észjárása szerint, de Serfőző — meggyőződésből — csak azt fogadta el, ami az

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bálványos Huba

1979 MÁJ — 7

Napjaink

Grafikusművész

1021

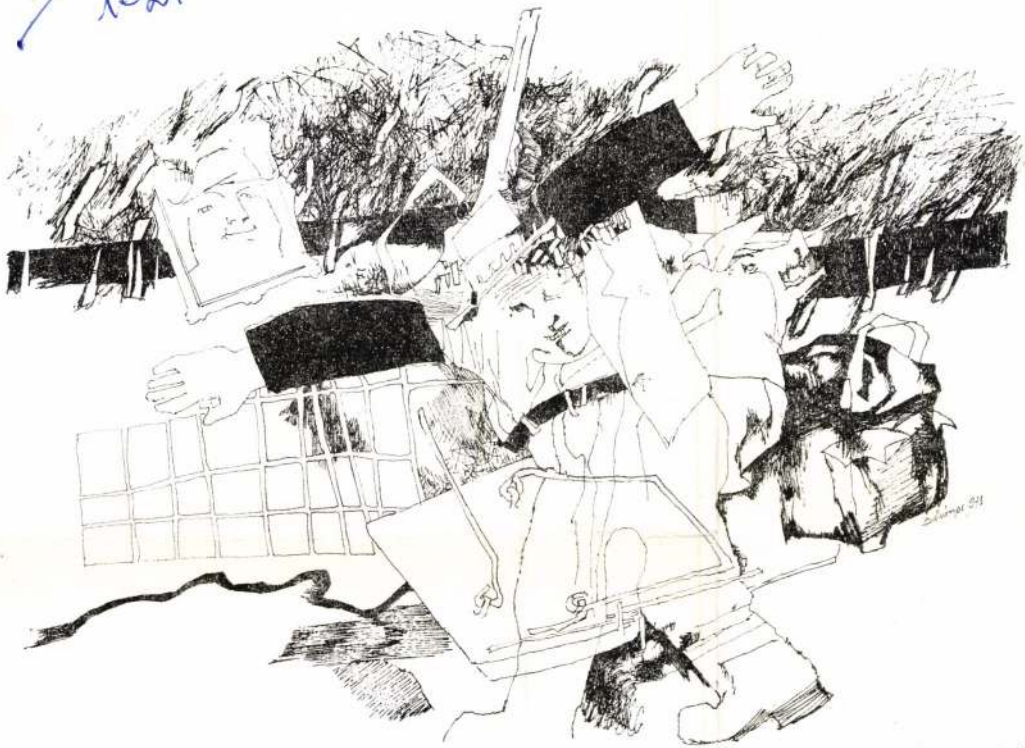

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

LÁTOMÁS

názási banketton, az lehetetlen. Kiadják neki a koronát. A király elszomorodik, de kiadatja neki. Hiába ugrál a népi riporterpap, hogy ne adja: az őrök elrugdossák a király ajtaja elől. (Ezt már említette a kocsmai monológjában.)

Fölséges lapok. Kár, hogy a következő koronázáson nem volt ott Szerémi, és közvetve sem tudósított róla. Majdnem pontosan egy esztendő múlva, ugyanez a Perényi Péter léptet délcegen a másik király előtt a menetben, ugyanott Fehérváron, ugyanaz a Podmaniczky nyitrai püspök koronázza — a Mohácsnál elesett összes illetékes híján — Ferdinándot, akj Jánost is koronázta. Kár, hogy a második fehérvári riportot nem írta meg Szerémi.

— Csak azt a mindig emlegetett kiáltásodat ne annak a pompás riportodnak a végén kiáltottad volna el, Gyuri — mondom.

Sötéten néz:

— Melyiket?

— Azt, hogy a nép szava isten szava.

Nem mondja, hogy az is, hogy igenis az. Bécsben nem ágáltatom a nép nevében. Ha ágáltatnám, népe árulója volna, holott nem az. Népét vagy szereti, vagy megfeledkezik róla, de nem árulja el, tehát nem szégyenítheti meg Bécsben egy olyan szentenciával, amelyet ott kimondania már jellemtelenség volna, meg bádogkongatás. Én folytatom:

— Annak a koronabillegésekor mondtad ki ezt az írásodban, akit mindvégig szolgáltál, és akinek a kegyét kerested. A nép azt mondta, hogy jel volt a koronabillegés: nem érdemelte János a koronát, mert a kezén a Dó-

KETTEN

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

ha olvas. De elővarázsolni azt, ami nincsen, nem lehet. Pótolni végképp nem. Óvatosan kell bánni a szavakkal.

Nem magyarázok neki tovább. Csak ül, csak néz, bort kortyol, hallgat. Nem ért. Nem író. Nem volt az.

Vagy tudja?

Nyomozásom egy pillanatában valamerre félreránt a képzelet.

Egy hangot hallok:

— Azt a káplánt. Azt a diákot, aki nyilván

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Bálványos Huba
1979 MÁJ
Napjaink
Grafikusművész
1021

SZOMJÚSÁG

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

de nem rendesen. Egysz
ság dicséretére és szor
Kassán, a társaság szél
meg a tudósítások, mégpedig úgy, hogy a decemberi [illegible]
— a kezdeti restanciát behozva — a hét végi számban már a hét eleji előadásokról írt. Az esti előadásra beülő néző az előző napok saját színházi élményeit összehasonlíthatta a lapban megjelent bírálattal. Aki elolvassa ezeket a bírálatokat, láthatja, hogy a gazdag külföldi tapasztalatokkal rendelkező Csáky nem egy eszményi, a konkrét magyar és kassai valóságtól elszakított színházért szállt síkra, amelyben minden tökéletes és minden nagyszerű — a helyi viszonyok ismeretében a társaság fejlődését, előrelépését szorgalmazta, de lehetetlent sohasem kívánt, a színészek egyéni teljesítményét a tehetségük lehetőségeihez mérte, a társulat munkáját pedig aszerint méltányolta vagy marasztalta el — mennyire tudtak élni az olykor szűkös és korlátozott — de meglevő anyagi, tárgyi és szellemi lehetőségekkel. Nem fukarkodott a dicséretekben, ha fejlődést, előrelépést tapasztalt, és bírált, ha a lehetőségek valóra váltását elszalasztották. Az idézet szellemében fogant megjegyzésekre a színészek érzékenyen reagáltak, valószínűleg úgy gondolták, hogy a legkisebb kritikai észrevételek is tekintélyükön ejtenek csorbát. Egyesek — tévesen — a társadalmi megbecsülésüket félretették a kritikától, mások viszont a színészet önállóságának a megsértőjeként tekintettek a „kritikusra". Valójában szó sincs „ócsárlásról", csak néhány tapintatos észrevételről, de ezek az észrevételek nyomdafestéket öltve vitákat provokáltak, vitákat a színészek között — és valószínűleg a színházi közönség körében. Alig jelenik meg néhány szám, s a megbírált színészek némelyike azt kifogásolja, hogy miért kell annyit a színészek öltözetéről írni? A kérdés megválaszolására Egy olasz nő Algírban című daljáték előadásáról írott beszámoló nyújt alkalmat. A válasz különös figyelmet érdemel, mert ezúttal Csáky — az első lapszámban megfogalmazott általánosságokon túlmenően itt fogalmazza meg konkrétan és félreérthetetlenül, hogy mikor lehet jó az előadás: „Hibáznak a Színjátszó Urak, ha az öltözetbeli helytelenséget csekélységnek tartván, illyes észre vételünket vagy rossz néven vennék, vagy kész akaratjokat be nem mutatnák a történt hibának más alkalmatossággal való helyre pótolásával;

1021

APA ÉS LEÁNYA

BALVÁNYOS HUBA RAJZA

Fiatal írók, költők Jugoszláviából

Jugoszlávia sok nemzetiségű és több nyelvű irodalmából, a szerb-horvát nyelvterületről mutatunk be néhány fiatal írót és költőt: Szerbiából, Horvátországból és Bosznia-Hercegovinából. Az írásokat önmagukért válogattuk, s nem valamiféle kialakulóban levő hierarchia szerint. A szüntelenül fiatalodó jugoszláv irodalom egyben az állandó megújulás jegyeit is magán hordozza, s az új és újabb megnyilvánulási formák igényéről is tanúskodik. Minduntalan új nevekkel találkozunk a fiatalok köztársasági irodalmi lapjaiban és folyóirataiban, a belgrádi Knjizevna reč-ben, a szarajevói Lica-ban, de a tekintélyes irodalmi orgánumokban is: a Književn novine-ban, a zágrábi Oko-ban vagy a szarajevói Život-ban. Dinamikus jelenlétük a legkülönbözőbb fórumokon, publikálási, megnyilatkozási lehetőségük igen sokrétű és változatos, ugyanakkor mindinkább a ma jelenségeit megközelítő elkötelezettség, felelősségtudat fokozódását tükrözi – mindazokkal a jellegzetességekkel, amelyek sokszor a mindenáron való újítás, újat keresés elmaradhatatlan kísérői. A fiatalok irodalmi megmozdulásainak egyik jellemzője a friss, készséges vitaszellem is.

Válogatásunk „első kötetes" írók műveit mutatja be, valamint irodalmi hetilapok és folyóiratok alapján készült. A bőség zavara nem könnyítette meg a munkánkat. A szerzők életkora átlagosan harminc év – tehát vannak köztük huszonévesek, de negyvenedik életévét még senki sem töltötte be. Irodalmi díjak nyertesei, elismert írók is vannak közöttük – de ugyanígy éppen jelentkezők, pályakezdők is. Tallózásunk szándéka szerint a fiatal jugoszláv irodalom sokszínűségéből nyújt ízelítőt.

SVETOZAR VLAJKOVIC

Körös-körül a tenger

Föntről, a parkból nézve, a kolostor fehérlő harangtornya alig magaslik ki a ciprusok és agavék közül. Más látószögből a torony, s maga a kolostor is, körülvéve a fallal, amely elválasztja a világtól, jócskán veszít szépségéből. Különösen, ha az ember mintegy száz méternyire beúszik a tengerbe. A fürdőzők, a gumimatracok, a betonon elnyúló testek, a vízilabdázók zsivaja, a trambulin körüli tülekedés, a sziklás és árnyas tetők alatt meghúzódók tömege, a bárkák pöfögése, a motorcsónakok üvöltözése, az általános nyüzsgés kiszorítja a látókörből — szinte megöli. Ezért tehát inkább a park felől közelítem meg a kolostort. Mindig ugyanazokon a szűk utcákon, megszokott kettős bejáratú udvarokon át, fügebokrok és zöld kórók mentén haladok e látvány felé, amely mindannyiszor hatalmába kerít. A parkba érve körüljárom a tavirózsákkal és aranyhalakkal teli medencét, majd az átforrósodott téglakerítésre ülök, és elszívok egy cigarettát. Miután rágyújtottam, az ismerős kiszögellésre támaszkodom, s elfordítom a fejem: a látóhatár egy fémkereszttel és megsötétedett harangokkal gazdagodik. Csönd — fenyőfák és más örökzöld növények illata lebeg benne. Mihez kezdjek mindezzel? A szépség és a nyugalom émelyítővé válik a maga tisztaságában. Maradnak hát az emlékek. A napok, amikor ebben a látképben kerestem, és meg is találtam az örökkévalóságot. A lányok — akkor — kíméletlenül föllegfedték másokért remegésüket. Lányok... mit is jelent ez? A parkból egy ösvényen ereszkedtem le a strandra, kőről kőre ugrálva, egyik fától a másikig, a kolostori birtok peremén haladva. Lenge öltözékben, mégis öltözötten. A közelben novíciák: fejük búbjától szandáljukig vászonba burkolva, 38 fokos hőségben, meghatározhatatlan mosnivalókkal teli fateknők mellett, zöldség-, toll- és csonthéjas gyümölcs-halommal foglalatoskodva. Némelyikük tövises folyondárral bekerített földecskét kapálgatott, s piszmogva forgatta a vöröses talaj göröngyeit — s egy kicsit saját magát is. Sohasem tudtam elkapni az apácák tekintetét.

Vjera-Marija már ott volt a sziklán, ernyedten, merengőn. Első találkozásunkkor egy különös novíciára emlékeztetett. Nem törődött a külvilági eseményekkel, bizalmatlan volt és nagyon zárkózott. Számára az *adott* pillanatban való létezés épp olyan fontos volt, mint az apácáknak az *öröklét*. Egy szót sem szólt erről, de én megsejtettem. Nincs múlt, nincs jövő — *most* élünk; éljünk hát a lehető legintenzívebben. Közönyt kell színlelnünk mindennel szemben, ami körülvesz bennünket, hogy létrejöhessen a benső meghittség. Egy héten át igyekeztem áttörni ezt a maga-építette közömbösség-falat. Amikor táncol vagy hangszerén a húrokat pengeti — szenvedélye csak önmagához köti. Amikor a legőszintébb — márpedig ő mindig őszinte — csak önmaga miatt az. Tulaj
szikrányi szükségét sem érzi
hogy megengedje: te közelíts
mire való ez a gyönyörű hossz
érintetlen mell (gyermeke is
s aztán elhagyta valahol egy
után), s miért ez a *Che*, akit
cák legalább befogadják az em
doltam. Ők a megtestesült, len
milliói a San Francisco és Ne
Stockholm felé London vagy
valók — hacsak nem eggyel t
tének. A művelt értelem és a
az a férfi, akitől gyermeke
órái? És érintkezéseik? Ugyan
és miért mosolyodik el szinte

Ha bármire szükségem len
kellene fordulnom. A közelbe
értené, mire van szükségem. És aztán? Egyelőre kellemes, hogy itt van mellettem. Sokan bizonyára már attól elégedettek lennének, ha a közelébe kerülhetnének, már csak azért is, hogy irigységet ébresszenek másokban. Különben is: hol van az én helyem? Sem a kolostorban, sem a saját bőrömben. Olvaszt a hőség, kábít a levegő, szédelgek. Csak úgy, minden ok nélkül jöttem ide a tengerhez — tudnom kellett volna, hogy utólag sem tudom megmagyarázni. Amíg nem találkoztam vele, üres voltam, nem sokon múlott, hogy nem ugrottam föl az első visszainduló vonatra. De amióta összebarátkoztunk, elfogadhatóan telik az idő. Már az ébredés pillanatától az ő mosolyát várom, erős, jóindulatú fogai csillogását, pipájának illatát. Egyébként még ennyit sem lennénk együtt, ha nem volna annyira megközelíthetetlen.

— Mi újság — kérdezem —, kitört valami újabb háború?

— Kettő.

— Maradtak életben?

— Páran.

Még nem néz rám, a dohány meg a hasis keverése köti le figyelmét, majd — miután megsodorta a cigarettát — kíváncsian mér végig, és fölnevet. Az első szippantás után mintha valahová messze távolodna, elmerül önmagában. Kedvemre fürkészhetem, akár a hátához is dőlhetnék.

— Ragasztót kell vennem, újra megrepedt a pipám.

— Ha nem kapunk ragasztót, én majd befogom a lyukat.

— Ülj le, és hallgass, látod, hogy dolgozom.

A füst az orromat csiklandozza, amennyit tudok, beszippantok belőle. Többször felajánlotta már, hogy szívjunk együtt, én azonban nem akartam: folytonos szükségletet jelentene, és szüntelenül a következő töltésre gondolnék. Így viszont belélegzem azt a füstöt, amely előzőleg az ő tüdejében volt, és jól érzem magam. Mintha összefonódnánk valahogyan. Sőt, ez több is annál: cinkosa vagyok abban az erőfeszítésben, hogy *ez* a pillanat kalanddá magasztosuljon. A világgal való teljes azonosulássá. Hiszen ez a legnagyobb kaland.

— Hogy vagy? — kérdem.

— Most jó, amíg itt vagyok.

— Nem akarsz megmártózni?

— A világért sem.

Egyszer láttam a vízben. Épp indulni akartunk. Mintha megmozdult volna odafönn a park. Úgy látszik, vihar lesz. Jól van, mondta. A felborzolódott falak ítéletidőt jeleztek. A nap fekete felhőbe fulladt, és holddá változott. Jól van? Nagyszerű, mondta. A ciprusok közt apró madarak zsibogtak. Az apácák eltűntek. Nagyszerű? Még annál is remekebb — mondta. A fürdőzők tarka tömege fölfelé igyekezett a kaptatón. A föltámadt széllel viaskodó harangtoronyból tompa vészjelek érkeztek. Gönceim már a tarisznyájában voltak. Megyünk már? Várj. A tenger tükrén felcikázott a villám. Aztán még néhány egymást követő, riasztó villámlás. Mire várjak? Egyedül voltunk a hirtelen beállt sötétség kupolája alatt. Hatalmas esőcseppek kopogtak. Várj meg! Megmutatta magát nekem, a tengernek és a letarolt városkának a habokban fehérlő szirt végén. Csupán egy röpke pillanatra — mert tüstént a hullámok közé vetette magát. Összehúzódzkodtam, a tarisznyát a fejemre tettem. Hullott rám a jótékony eső. A tajtékzó vízből előtűnt fekete haja, amely medúzaként szétterült, majd nyomban hosszú nyakára tapadt. Belefullad, hasított agyamba a gondolat, s abból aztán balhé lesz. Tiszta tekintetében tükröződtek a villámok. Mintha mindegyik felém sújtott volna. Csurgott rám a víz a tarisznyából. Nincs semmi baj, ha sikerül kimásznia, ismét láthatom mezítelenül. Csak semmi izgalom, lesz ami lesz. Micsoda zuhé, sehol egy lélek. Isteni. És milyen régóta vártam már erre. A büdös fürdőzők között magad is bemocskolódsz. Fejedelmi ajándék ez a példa nélküli, leírhatatlanul jelenlevő, *eleven* barátnő, akinek testmelegét érzem a hátamon. A hullám még segítette is — a lány barátságosan intett felé —, majd nagy robajjal visszahúzódott. Vjera-Marija újra visszaintett a hullámnak, aztán hozzám fordult. Takarj be, mondta. Mivel takarjalak be? A karjaiddal. Átöleltem. Minden esőcsepp az elmúlt nap egy-egy csillámlását és az elkövetkező éjszaka egy-egy foltját hordozta. A fergeteges szél újra és újra belénk mart. Csábí-

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728
Napjaink

Bálványos Huba grafikus művész

Művelt kiállítottak a Miskolci Téli Tárlaton

cikk: „Szántó Piroska grafikus művész!
cimszó alatt
Papp Lajos, anteusz, ideje földhöz érni!"
c. cikke
Észak-Magyarország 1978. XII. 10

Bálványos Huba

BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész kiállítása tegnap nyílt meg a rétsági Asztalos János Művelődési Központban.

Magyar Hirlap 1979/2o/8

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÉTŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 ÁPR 15

Bálványos Huba

MAGYAR NEMZET

grafikusművén

1021

Bálványos Huba rajza

val másra ju
könyvek hár
szik. Persze,
lan könyv, h
con áll, újra
zik, csábít a
alighanem ép
igaz könyvbar
egy a keze i
könyvet, hogy
vashassa. Men
aki nem hivat
Évente húsz-h
vagy többet is
gatja, termész
ni szinjátékot,
házat, vagy
testvéreket elolvasni több idő kell, mint egy vékonyka kisregényt. Élete évtizedeiben tehát az ember elolvashat ezer könyvet vagy kétezret? Otthoni polcán, ha ennyit tart, akkor is készíthet néhányat későbbi olvasásra.

IDÉZI Kamarás István Veres Péternek évtizede mondott szavát, intő kérdését az olvasáskutatóhoz: „Nem tűnt fel önöknek, hogy a feltárt olvasmányanyagból hiányzik majdnem az egész élő irodalom?" Ma már hozzáteheti a kutató, hogy *Jókai* Anna, *Kertész* Ákos, *Moldova* György, *Fejes* Endre regényei is felbukkannak a legolvasottabb könyvek között, és — mintegy válaszolva az angol

mint — például — a tévénézéshez. Fanatikus háziasszonyok halasztják másnapra fontos házimunkájukat kedvenc tévéműsoruk kedvéért, említi érvként a kutató, de könyvvel, olvasással kapcsolatban előfordul-e ilyesmi?

Van tehát valami abban, hogy az olvasómozgalmat — Kamarás István szavával élve — *galaxis-közi mozgalom*má kell tenni, kiemelve a Gutenberg-galaxisból. A tavalvi konferencia ugyan érzékeltette azt is, hogy sajtó, rádió, tévé éppúgy igyekszik megtenni a magáét az olvasás érdekében, amint sikerrel kecsegtetnek iskolai „rendhagyó irodalomórák", olvasótáborok, másféle lelemények. A művelődés különféle tevékenységei között

Eredet, szigorú mérce, szellemiség

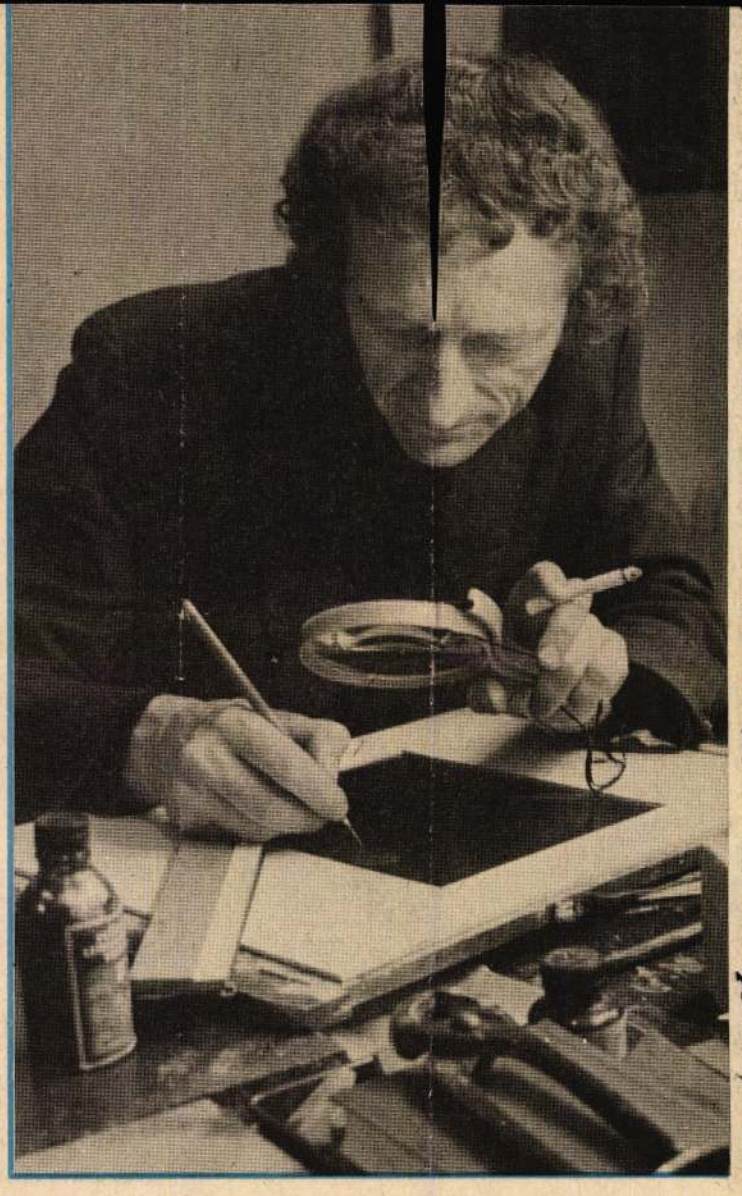

Ezek a rajzok kemény világot vallatnak. Mint ahogy készítőjük sem tűr lágyságot, elhanyagolt felületet. Ceruzája hegyesen fog, a tompának itt nincs helye. *Bálványos Huba* legfőképpen a munkásokkal szeret parolázni. Azokkal, akiknek „eret roncsoló" a kézfogásuk. Akiknek az értékét az összetartás és a gerinc adja meg.

Bálványos üzemimádata nem kivonulás. Számára természetes jelentést hordoznak a gyárak. Magatartásokat és nem modelleket. A modellekkel különben is úgy járna mint egy múzeumi takarítónő: porolgathatná a felgombostűzött lepkéket. *Bálványos* a hús-vér embereket szereti. Nem azért, mert rajzosabbak. Tudja, hogy véleményt nyilvánítanak. Akárcsak ő. Mert a grafikus és a magánember nála elválaszthatatlan. Az ember mértéke, mércéje nála a tartás. S ezen nemcsak a gerincet érti, hanem az egyszer kimondott szó további vállalását, az elhatározás cselekedetté válását is.

Egy művészéletrajzokat tartalmazó könyvecske azt írja róla: termékeny grafikus, nagy érdemei vannak a litográfia hazai feltámasztásában. Grafikáinak tárgya nem annyira a vizuális élmény, mint inkább a korszmék lázas világa, amelyet realista eszközökkel igyekszik képnyelvre fordítani. Minden világos ebben a pár sorban. Csupán az ingerel vitára, hogy miért képnyelv az, ami nagyon is valós, s akárhogy is absztrahálódik a művészetben, eredeti jelentését soha nem veszíti el.

Van *Bálványos Hubának* egy rajza. *Bartók:* Az elmúlt időkből című darabját idézi. Teljesen mellékes, hogy muzsikához kötődik ez a litográfia. Az azonban már nem, hogy „betonkötésű" férfiak arcai és alakjai idéződnek fel rajta. Kezükben kapa- és gereblyenyél, megtámaszkodnak és mégis mintha megállíthatatlanul vonulnának. Eredetükből kiérződik: *Bálványos Huba* közülük való. Telitalálatos ez az ábrázolás. A Csodaszarvast bámulók egyszer csak azon kapják magukat — bányászsisakkal, pörgekalappal a fejükön —, hogy a tiszta forrást idéző nemes állat aranyborjúvá válik. Mintha fertőzést kapna kapzsiságunktól, irigységünktől. S hogyan tömjénezzük, ünnepeljük magunkat — akár a győztest, akár a vadászat örömteli perceit —: a képi látványhoz már a költészet is besegít a Disznófejű Nagyúrral. Kegyetlenül őszinte ez a világ. Minden mozdulatnak, minden ceruzavonásnak jelentősége van. A karcolótű nem azért szántja a lemezt, hogy holnap három-négyszáz forinttal több legyen a dunsztosüvegben, hanem azért, hogy olyan dolgokról szóljon, amelyek másokban is felvetődnek.

Bálványos Hubának nem kell arra törekednie, hogy hitelt szerezzen magának. Az üzem, a bánya, a gyár csak ürügy ahhoz, hogy munkások között legyen. Élményei nem úgy raktározódnak el, válnak valóságossá, ahogy egymás után lerajzolja a gépnél dolgozó embereket. Mindez csak ujjgyakorlat, az izmok edzése, hogy aztán, amikor szükség van rá, azt adja a kéz, amit *Bálványos* a fejében elképzelt, amit mondani akar. Immár nemcsak a mindennapi találkozások, a markáns munkásfejek, a kérges tenyerek, Az eltűnt időkből lapján felvonuló elődök a fontosak. *Bálványos* a szerzett információt csupán összeveti az arcokkal. Nem behelyettesít, hanem kiles azon az ablakon, ahol ők is nap mint nap kilátnak. S egyben megfordítja a tekintetünket, a nézőét, a befogadóét: nézzünk viszsza is, a hátunk mögé, ahová kevésszer pillantunk, mert azt hisszük, hogy körülöttünk mindig minden rendben van.

Bálványost a rajzolás mániákusának tartják. Szeret láttatni, felfedeztetni. Mottója: töménytelen sok a rajzolnivaló. Feltűnő és kihegyezett figyelme — akárcsak az, amit rajzol — közbeszéd témája lett. Folyamatosan tágul a szeme. Persze, nem hinném, hogy *Bálványos Hubának* még több atropinra lenne szüksége. A ne szólj szám, nem fáj fejem kibic magatartás amúgy is szemet szúr neki mindig. S ez már nemcsak emberi tartás, hanem művészi morál kérdése is. Ezt táplálja bele növendékeibe a Budapesti Tanítóképző Főiskolán, s ezt tartja közéleti emberként is. Azt vallja, hogy ami körülvesz bennünket, az mind megfogalmazható, csak ki kell nyúlni érte. Ezért is vetették a szemére, hogy állandóan kritizál, ellentmondásokat keres. De ellentmondásokat keres-e akkor, amikor kitágult pupillákkal rögzíti a fonákságokat, amikor kínosan ügyel környezetének tisztaságára. Amikor szembeszáll a konzum-, a sablongondolkodással, a kockázatmentességgel.

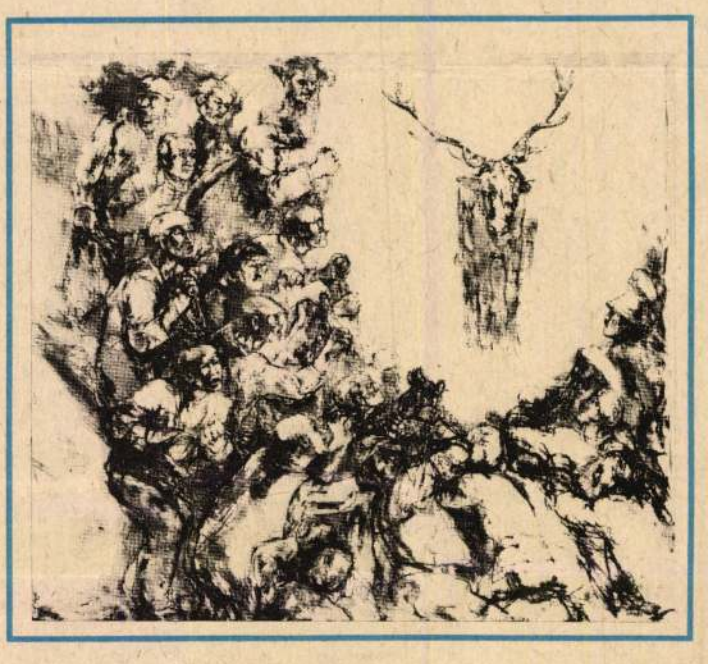

Az idestova fél évtizede gyakorta emlegetett mondás: ha bele akarsz látni az emberbe, a fény felé tartod röntgenképét — aligha érthető *Bálványos Hubára.* Alighanem sértő lenne számára, ha így vélekednének Munkácsy-díjjal most elismert művészetéről. *Bálványos* ugyanis nem látleleteket vesz fel, mégcsak nem is diagnosztizál. *Bálványos* rögvest véleményt nyilvánít, amúgy visszakézből replikázik, kíméletlen őszinteséggel. Ő nem egy mesterséges fénnyel átvilágított testre kíváncsi, hanem azokra az őseire, akiket fenntartás nélkül megidézett *Bartók* szellemiségével.

Molnár Zsolt
Fotó: Batha László

LEVELEK A SZERKESZTŐSÉGHEZ

Hozzászólás a sportrovat tevékenységéhez a rádió 1979. április 26-i Sportvilág műsora kapcsán

Egyik kedvenc lapom a Magyar Ifjúság. Szeretem szerkesztése, aktuális írásai, érdekes riportjai miatt. Ugyanígy a sportvonatkozású cikkeket is kedvelem. Tetszik a cikkek témája, tálalása, objektivitása és végül, de nem utolsósorban az önök mindenkori bátor, elvszerű, politikus állásfoglalása.

Éppen ezért nem akarok önöknek tanácsot adni (hiszen olyan jól csinálják, amit csinálnak!), mégis reagáljanak az április 26-i Sportvilág című rádióműsorban a Magyar Ifjúság sportvonatkozású cikkeire tett megjegyzésre, ami engem joggal felháborít.

Végre van egy lap, amely elvtelenül nem dicsőíti, nem ajnározza a rosszat, az úgynevezett „fair play" hivatalos kinyilatkoztatásokat, azt a sok-sok, szocialista életünkkel és politikánkkal, elveinkkel ellentétes gyakorlatot, amelyet egy-két sportvezető eltűr, elnéz és amellyel szemben tehetetlen! — s ezért az önök lapja a mi lapunk.

Szerény véleményem szerint alkalmas időpontban szóra kellene bírniuk néhány sportban tevékenykedő illetékest, hogy mi a baja a Magyar Ifjúság sportírásaival.

Hogy miért merek véleményt formálni?

Huszonöt évig a megyei sporthivatalnál tevékenykedtem, mint szövetségi elnök s ennél rövidebb ideig, mint sporttanácstag végeztem társadalmi munkát. 1960—67 között a Magyar Sakkszövetség kilenctagú elnökségének voltam tagja. Két évtizede vagyok versenybíró (országos minősítésű) és edző. Mint „veterán" 1972-ben, 42 éves koromban kaptam meg a KISZ KB Dicsérő Oklevelét az ifjúság nevelésében végzett munkámért.

Mindezeket nem dicsekvésből írtam le, inkább annak illusztrálására, hogy ismerem a magyar sportot: lent is, fent is, gyakorlatból (nem könyvből!), erényeivel, hibáival, buktatóival.

Kérem, legyenek továbbra is harcosak s így neveljük közösen az ifjúságot! Ehhez kívánok további sikeres munkát.

Bessenyei Sándor

Szolnok, Kun Béla körút 3.

*

A levelet köszönjük. Mellesleg az említett adásban hiányolt Regőczy—Sallai-cikk a VB után megjelent, lapunk 12. számában közel két oldalon. Mi több: a honi sajtót egyedül lapunk képviselte azon a világversenyen.

Cserbenhagyás?

(Megjelent a Magyar Ifjúság 11. számában, 1979. március 16-án)

1974—75-ös jégidényben olyan feszültté vált a viszony Vajda László és edzője, Nagy Marianna között, hogy mindkét fél lehetetlennek érezte a további együttműködést. 1975. áprilisában a versenyző jelentkezett nálam, mint a Budapesti Spartacus vezető edzőjénél, hogy szeretne velem edzeni és átigazolni a szakosztályba. Első meglepetésemben kitöltöttem részére egy átigazolási lapot, de pár nap múlva megkerestem Déri Róbert BSE-elnököt, mert Vajda László ezen elhamarkodott lépését nem tartottam helyesnek. Déri elvtárssal abban egyeztünk meg, hogy Vajda marad a BSE-ben, a szövetségen keresztül megkeresik Pazár Sándort, a Budapesti Spartacus elnökét, hogy az olimpiáig a válogatott érdeket előtérbe helyezve járuljon hozzá, hogy Vajda edzője lehessek. A hozzájárulás megtörtént és 1975. május 1-től 1976. március 1-ig a BSE mellékfoglalkozású edzője lettem.

Nem kívánom részletezni, hogy miben volt részem tíz hónapon keresztül, mindössze néhány esetet emelnék ki. Augusztusban Vajda részt vett a Budapesti Spartacus edzőtáborán, akkori menyasszonyával, BSE-versenyzővel együtt. Miután nem járultam hozzá, hogy az általam szervezett válogatott-táborban menyasszonya részt vehessen, mivel nem volt kerettag, Vajda torokgyulladásra több adag fagylaltot evett meg és tüdőgyulladással hazautazott. Így kűrje valóban későn, de szeptember végén elkészült. November közepétől lábfájásra hivatkozva rendszeresen nem edzett (a többszöri orvosi ellenőrzés nem talált semmit).

Volt rá eset, hogy a pályán tettlegesen összeverekedett menyasszonyával edzés közben, amiért fegyelmit kértem ellene. A felméréseken egyre gyengébben teljesített a romló kondíció miatt és végül hanyag munkájának gyümölcse a genfi EB-n érett be, ahol négy helyet esett vissza kűrben.

Ezek után Lochmayer György, az OTSH sportágak főosztályának vezetője elrendelt egy orvosi konzíliumot az OTSI igazgató főorvosának, dr. Árky Nándornak vezetésével, ahol legnagyobb meglepetésemre Vajda László aláírt egy nyilatkozatot, hogy nem fáj a lába. Ezek után részt vettünk dr. Terták Elemérrel együtt egy eligazításon Lochmayer elvtársnál. Itt Vajda megígérte, hogy a hátralevő időben intenzíven fog edzeni, lábfájásmentesen. Kűrjét nem változtattuk meg, mindössze két tripla ugrás maradt ki könnyítés miatt. Majd az olimpiai eskü következett és az utazás Innsbruckba. Sajnos ígérete ellenére itt sem edzett becsületesen és az iskolagyakorlatok után „szerencséjére megbetegedett", és így megúszta azt a fegyelmi kivizsgálást, amit dr. Beckl Sándor OTSH-elnök ellene elrendelt a szakvezetés ellenőrző munkája során leadott jelentés alapján.

1976. március 1-től edzője Csoma Éva lett. Az edzőbizottság vezetőjeként ugyan kötelességem lett volna a válogatott kerettel foglalkozni, de én ennek ellenére lehetőleg távol tartottam magam minden Vajdával kapcsolatos problémától. Miután edzője 1977 októberében feljelentett (a vádakat bebizonyítani nem tudta), erre hivatalos felmentést is kaptam.

Jurek Eszter
Budapest

*

Jurek Eszter négyoldalas levelet írt szerkesztőségünkbe. A BSE szakosztályvezetőjének, Gágyor Jánosnak a nyilatkozatát cáfolja, és levelének ezt a részét kéri közölni. (Eszerint Vajda Lászlót az olimpia előtt elvették edzőjétől és új kűrt akartak betaníttatni vele.) Újra megkérdeztük Gágyor Sándort, aki akkor is és azóta is a BSE szakosztályvezetője, s ő változatlanul kitart az igaza mellett. A vitát a magunk részéről nem szeretnénk folytatni. A most közölt levél is arról győzött meg, ami miatt több cikkben is foglalkoztunk a honi műkorcsolyasporttal: az elenyészően kevés szakosztály, kisszámú szakember és versenyző között változatlanul és érthetetlenül mélyek az ellentétek. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy egy edző, nevelő szinte nem is feltételez jó szándékot volt versenyzőjéről, azt viszont elképzelhetőnek tartja, hogy valaki „dacból" tüdőgyulladást szerez magának, „szerencséjére megbetegedett", teszi később hozzá (elfelejtve, hogy azon az olimpián influenzajárvány volt) pontosan sorolja, hogy mikor, kivel verekedett össze (nem felejtve el viszont hozzátenni, hogy az a BSE-s, „volt" menyasszony volt...) és így tovább. Mindehhez aligha kell kommentár.

Azt egyébként a levél sem cáfolja, hogy Vajda, aki Európában először ugrott tripla Lutzot, óriási tehetség volt, aki nem változtatta be a reményeket. Elfelejti viszont hozzátenni, hogy erről talán mégiscsak az edzők (nevelők...) is tehettek.

Futópróba a tó körül

(Megjelent a Magyar Ifjúság 17. számában, 1979. április 27-én)

Szeretnék egy gondolatot fűzni a cikkhez.

Le a kalappal a szervezők előtt, ahogy biztosították a futók nyugalmát és bár voltak, akik morogtak, amiért hét végi házukat, kertjüket nem tudták kényelmesen megközelíteni, még azok is elismerték, hogy ennyi kellemetlenséget időnként a közért el kell és el lehet viselni.

Helyeslem azt is, hogy az eltikkadt, fáradt futókat valamilyen hűsítővel frissítették, de azt már nem, hogy nem törődtek azzal: milyen módon hagyták el a sportolók a „próbatétel" színhelyét. A tóparti út gárdonyi szakaszán a vasútállomás épülete és sorompója közötti füves árokpart a futók távozása után fehérlett, no félreértés ne essék, nem havazott ottlétük közben, hanem műanyagpohár-eső esett.

A műanyag poharakat tudomásom szerint nylonzacskókban tárolják felhasználásukig, vagy abban, vagy másik műanyag zsákba össze lehetett volna gyűjteni, vagy a sorompó melletti szemétárolóba dobhatták volna a használt poharakat.

A futók elmentek, a poharak maradtak, de csak az első, tó felől jövő szél feltámadásáig, mert az felkaptá őket és vitte a vasúti sínek közé és azon túl is, az országútra, sőt egész Gárdony község területére.

Mózessy Egonné

Budapest, Győri út 12.

„Megkóstoltuk" a világot

Diákotthonunk valamennyi tagja a Radnóti Miklós Gimnázium tanulója. Tizenkét osztályba járunk, így érdeklődési körünk igen szerteágazó. Ezt figyelembe véve szervezzük meg programjainkat. Vitatémáinkat úgy választjuk meg, hogy mindenki jól érezze magát, megtalálja a magának megfelelő témakört. Egy dolog iránt szinte kivétel nélkül érdeklődünk, s ez a politika. Hetenként-kéthetenként beszámolót, illetve vitakört tartunk az aktuális politikai eseményekről. Legutóbb — május 2-án — vendégül láttuk dr. Koncz János elvtársat, a megyei pártbizottság titkárát. Előzetesen megküldtük neki kérdéseinket. Ezekre válaszolva tájékoztatást adott a kínai—vietnami kapcsolatról, a távol-keleti országok egymáshoz való viszonyáról. Hallottunk beszámolójában az izraeli—egyiptomi különbékéről, az iráni helyzetről. Beszélt az életszínvonalunkról, az árak-bérek kapcsolatáról, a profisportról. Elmondta, hogy Csongrád megyének hogyan alakul a költségvetése, mi a tanyák jövője.

És még sok-sok kérdésünkre kaptunk választ. Befejezésül tolmácsolta a megyei vezetés véleményét diákotthonunkról. A beszélgetés családias légkörben zajlott le. Mi, akik a gyorsuló világ eseményeit alig vagy csak lassan tudjuk felfogni, egy szélesebb látókörű politikus segítségével bepillanthattunk a politika szövevényeibe. A beszélgetés legnagyobb értékét az adta, hogy bennünket, 15—18 éveseket, felnőttszámba vett, kérdéseinket alaposan kidolgozta, azokra kielégítő választ adott.

Kovács Erika,

a diáktanács propagandistája

Szeged, Április 4. útja 26—28.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 MAJ 18
MAGYAR IFJÚSÁG

Bálványos Huba
avagy [illegible]

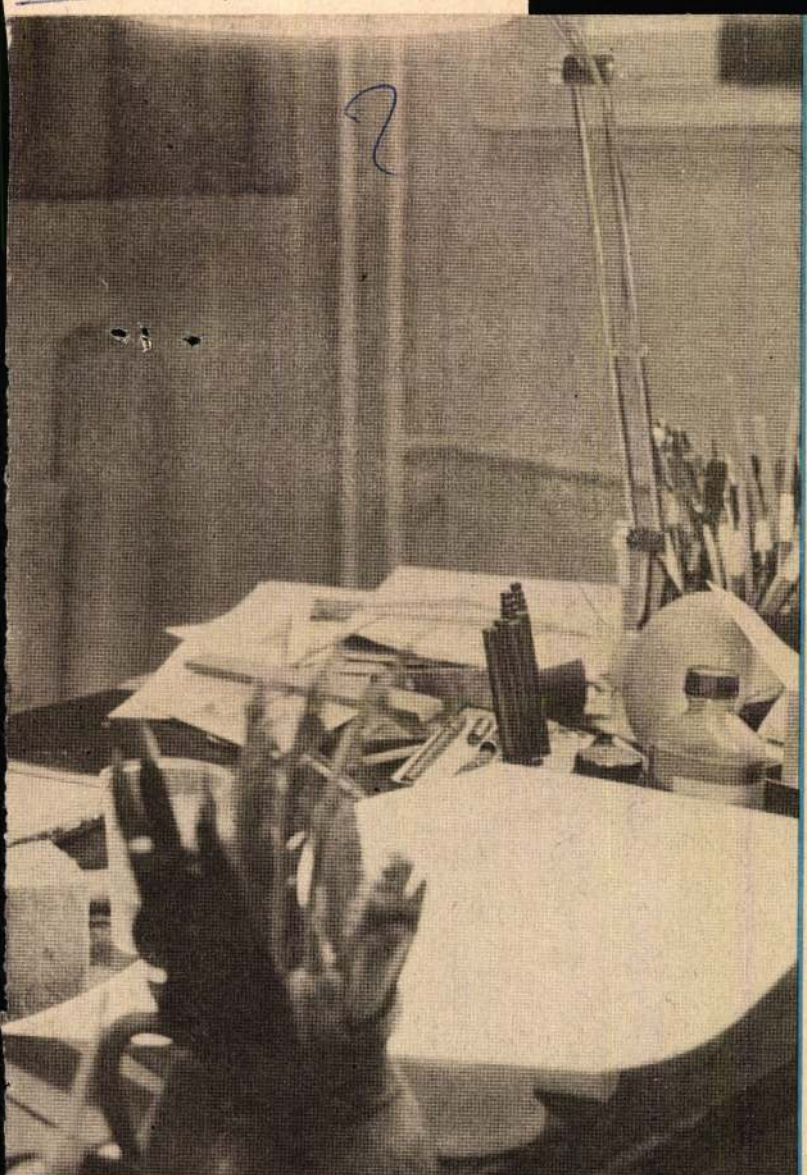

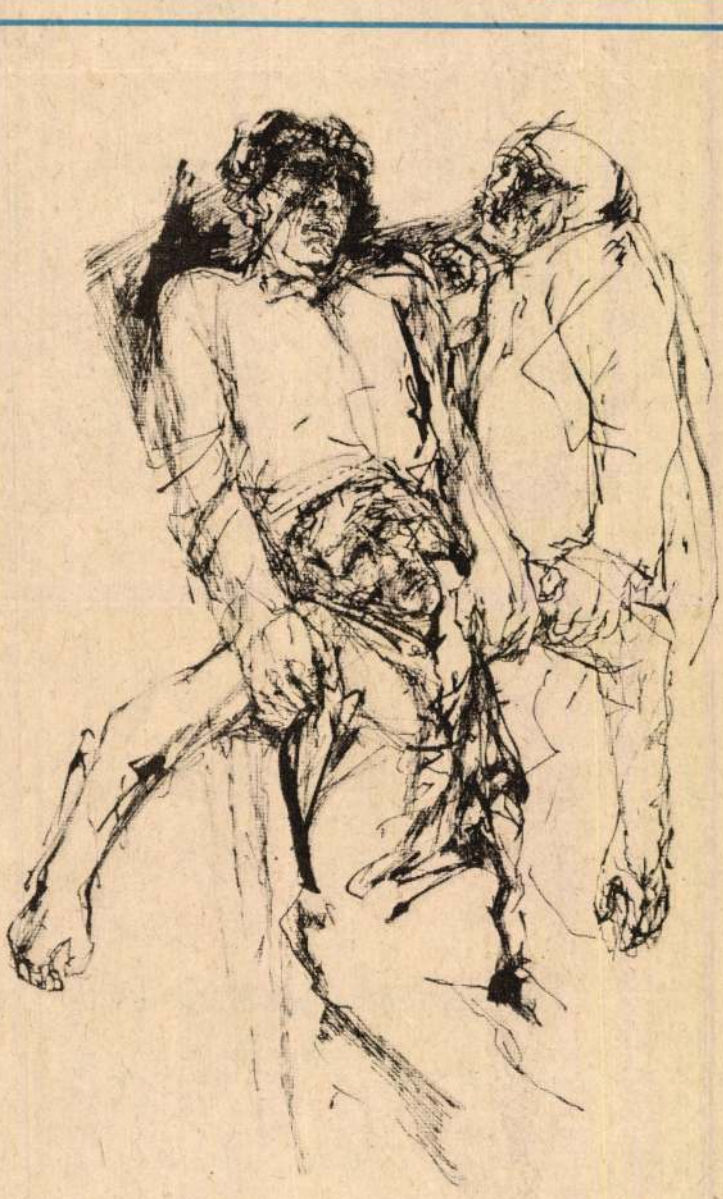

FIÚK!

Gyertek az *Egyt* Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A gyár budapesti központjában, korszerűen felszerelt tanlaboratóriumában és üzemeiben jól elsajátíthatjátok:

a gyógyszergyártó,
lakatos,
esztergályos,
hegesztő, csőszerelő,
gáz- és vízvezeték-szerelő,
villanyszerelő,
ács-állványozó,
kőműves
és szobafestő-mázoló
szakmákat.

A képzés ideje: a hegesztőszakmában két év, a többi szakmában három év.
Fiúknak Budapesten kollégiumot biztosítunk!*
Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt szerezhettek a vegyianyaggyártó és a vegyésztechnikus szakmában. A képzés ideje: 4 év.

GONDTALAN TANULÁSODHOZ A VÁLLALAT SEGÍTSÉGET NYÚJT:

● tanulmányi eredménytől függően TÁRSADALMI ÖSZTÖNDÍJ ● NYERESÉGRÉSZESEDÉS ● napi 1 Ft térítés ellenében EBÉD ● védőruha, védőétel ● a törzsgárdatagság elismerésekor 2 évet beszámítunk a tanulóévekből ● ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉG: a vállalat balatoni üdülőiben és vízi sporttelepein ● SPORTOLÁSI LEHETŐSÉG:

A SPORTSZAKOSZTÁLYAINKBAN:

● labdarúgás, kosárlabda ● vitorlázás, turisztika ● sporthorgászat

Szakmunkásvizsga után:
jó kereseti lehetőség! Szabad szombat! Továbbtanulás!

Pályakezdőinket 5 évig BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMAL segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein.
A két- és hároméves képzési idejű szakmákban munka mellett esti vagy levelező tagozaton teheted le az érettségi vizsgát, majd a technikusminősítő vizsgát.
Támogatjuk főiskolai és egyetemi továbbtanulásodat is.
Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk: *Egyt* **Gyógyszervegyészeti Gyár**

oktatási osztály. Budapest X., Keresztúri út 30–38. Telefonszámunk: 836-702

Levélcímünk: Budapest Pf. 100, 1475
A gyár budapesti központját a 67-es autóbusszal közelítheted meg a metró Örs vezér téri végállomásától.

Bálványos Huba, grafikus

L. Almásy Aladár

P. hűcs Julianna: Mit csinál a [illegible] 13

Nepszabadsag Bp. 1981. dec 13

Bálványos Huba, grafikus

(Munkatársunktól.)

A naptár növekvő népszerűségéről — az előző évinél csaknem 200 ezerrel több művészeti naptár jelenik meg 1982-re — számolt be a Vörösmarty téri művelődési palotában tartott sajtótájékoztatón *Seres László*, a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának igazgatója. S egyúttal arról is, hogy a kiadó e tevékenységével tudatosan kívánja szolgálni az ízlésnevelést is. A gazdag választékot jelzi, hogy klasszikus képzőművészeti alkotásokkal 20, míg kortársi művekkel 48-féle naptárt jelentettek meg. Ezek közül sok a vállalati reklámnaptár, de az ápiszboltok vásárlói is kilenc fali, négy asztali, három előjegyzési s négy egyéb kis méretű naptár között válogathatnak.

Az Arany-naptár egy lapja. Bálványos Huba illusztrációja a Családi körhöz.

Az egyik sajátos, tizenhárom neves kortárs grafikusművész egy-egy versillusztrációját tartalmazó naptár *Arany János halálának* 100. évfordulója alkalmából látott napvilágot. A Klasszikus magyar festők sorozatban megjelent új naptár ez alkalommal *id. Markó Károly* festményeit tartalmazza. Újszerű megoldással — színes litográfiák alkalmazásával — készül a *Vadászatok a XIX. században* című naptár, a Nemzeti Múzeum Történelmi Képcsarnokában levő eredeti művek színes reprodukcióival. Ismét nagy példányszámban kerül a boltokba a *Magyarországi népviseletek*, színes fotókkal. Új kiadvány a *Rock-naptár*, amelyet a Zeneműkiadóval közösen gondozott a Képzőművészeti Kiadó. Posztermegoldású a nyolc színes, egzotikus állat fotójával 30 ezer példányszámban megjelentetett *Gyermeknaptár*.

Fotóművészeti, képzőművészeti, iparművészeti előjegyzési, illetve asztali naptár is készült; egy másik pedig a *szatmári vidék* jellegzetes tájairól, népszokásairól, népviseletéről tartalmaz színes művészi fotókat, minden lapon egy-egy ételreceptttel. Sokféle határidőnapló s egyéb művészeti naptár — közöttük Háziasszonyok naptára, fotó-, művészi levelezőnaptár — is megjelent, s az idén több mint félmillió kártyanaptárt is kiadtak. A sajtótájékoztatón megtudtuk, hogy a lakosság körében leginkább a kis méretű naptárak iránt nő az érdeklődés. A naptárak legtöbbje egyébként már az üzletekben van, s várhatóan a hét végéig valamennyi kapható lesz.

1981.
(az előző év azon

cialista ipar
bruttó termelési érté
ocialista ipar összese
en belül: kohászat
gépipar
vegyipar
építőanyag-
könnyűipar
élelmiszeri
ocialista ipar élelmis
oglalkoztatottak szám
gy foglalkoztatottra j
oglalkoztatottak havi
itelező építőipar
pítőipari termelés
oglalkoztatottak szám
oglalkoztatottak havi
kereskedelem (folyó
ehozatal
ivitel
kereskedelmi forgalon
en belül: élelmiszere
ruházati c
vegyes ipar
ásárlás
en belül: növényi te
élő állatok
állati termé
lekedési vállalatok te
uszállítás (árutonnak
ávolsági utasszállítás
akosság központi forr
yasztói árindex
ből: az 1981. évi árvá

célirányos exportérdekű tetést a fogyasztási szö- etek sokoldalúan segítik, zik. A feltételek javítá- szövetkezetek, a válla- viszonylag jelentős beru- valósítottak meg. E te-

Csehszlovákia. Legdinamikusabban a szövetkezeti áruházakban megrendezett áruházi hetek keretében behozott áruk értéke nőtt. 1980-ban már hatvankilenc, árubemutatóval és vásárlással egybekötött — a vásárlók körében igen kedvelt

gyományos mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeknek szerepe a legjelentősebb. Emellett fontos cél és érdek a magasabb feldolgozottságú termékek arányának növelése, új cikkek termelése, illetve bevonása az exportba. A szövetke-

A Központi Statisztika vatal adatai szerint 198 III. negyedévben a szoci ipar termelése 2,2%-kal h ta meg az egy évvel kor Legnagyobb mértékben gépipar és az élelmisze

Bálványos Huba, grafikus

BÁLVÁNYOS HUBA *Munkácsy-díjas grafikusművész kiállításával kezdődtek meg a nógrádi bányász kulturális és sporthetek a nagybátonyi Bányász Művelődési Házban. A képzőművész tárlatán huszonnyolc tusrajz és tizenhét litográfia látható.*

Hl

8.

Népszabadság, Bp. 1981 szept. 3.

Bálványos kubai grafikus

L. Perhács László

15

– Könyvtári ex libris

Élet és Irodalom Bp. 1983. jún. 3 XXVII/22

Bálványos Huba, grafikus

E számunk illusztrációit BÁLVÁNYOS HUBA rajzaiból válogattuk. A grafikusművész 1938-ban született Budapesten, 1962-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát, ahol Pap Gyula, Szőnyi István és Ék Sándor növendéke volt. Rendszeresen szerepel hazai és külföldi kiállításokon. Munkácsy-díjas, a fővárosban él.

– Krónika

Jelenkor, Pécs, 1982. nov.

Boríró 3

XXV/10

Bálványos Huba, grafikus

9 rajz: rejt

Bálványos Huba: Rajzai

Jelenkor, Pécs, 1982. nov.

965, 992, 994
996, 1018, 1024
1033, 1040, 1046

XXU/10

elmennek kenyérszegőink,
örökös asztalfőink, fényeseink,
elmennek, akik még néven nevezték
a magast, a sekélyt,
a fehéret és a feketét,
a cukrot és a sót.

Elmennek oroszlánjaink, szarvasaink,
el tölgyeink, tanúfáink,
havasaink és sziklás magasaink,
hullnak és dőlnek és roskadnak,
szélüttetnek és szíveszakadnak,
pusztítják magukat rendre,
ölik is őket sorra,
fulladnak vérbe, koromba.

Elmennek a belső vezérek,
lélekigazgatók, el, akik szűrik,
megvérzik s kiragyogják a szót,
elmennek a hallgatatlanul is
hallhatók, el a vágás vadak

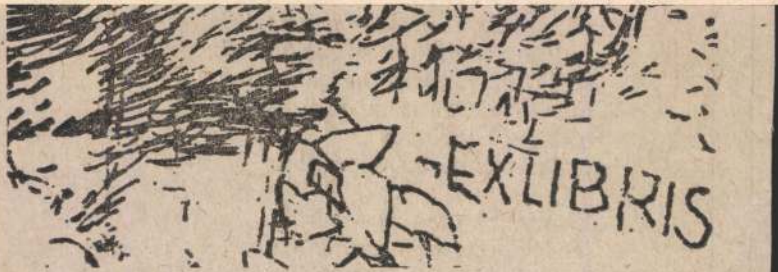

Bálványos Huba rajza

Bálványos Huba
Salgótarjáni tavassi tárlat

Magyar Nemzet 1985. IV. 3.

Bálványos Huba, grafikus

L. Banga Ferenc

(km): Hommage á Bartók

Esti Hírlap Br. 1981 febr. 27.

2

Bálványos Huba, grafikus

L.: Feledy Gyula

(kas): Díjnyertes grafikák

2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. ápr. 30.

Bálványos Huber grafikus

L: Orosz István

(f. harangozó): Egy pályázat Tanulságai 2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. apr. 18.

Bálványos Huba

Montázs és dokumentum: Bálványos Huba ofszettechnikával sokszorosított alkotásai. A Salgótarjáni IV. és a Pozitív-negatív című lapjain egy-egy munkásportré, az épülő munkáscsarnok látható.

Lóska Lajos: Grafikusok társaságában
Művészet, 1980. november – 8. lap.

Bálványos Huba

A művész alkotása is szerepelt a Vigadó Galériában a Hommage a Bartók c. tárlaton.

Bálványos Huba vörös-fekete kontrasztos linóján pásztori faragások figuráit, meg virágzó fakoronákat választanak el egymástól hőkölő lovak, rohanó emberek alakjai, meg egy bárányt ölelő asszony — mint a békés nyugalom és a háborús borzalom ellentétpáriai

Magyar Hiréap 1981/3/7/6

Wagner: Grafikai mappák Bartókról

Bálványos Huba

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZAI. A nógrádi bányász kulturális és sporthetek idei nyitányaként tegnap a nagybátonyi Bányász Művelődési Házban megnyílt Bálványos Huba Munkácsy-díjas grafikusművész kiállítása. A művész tárlatán huszonnyolc tusrajz és tizenhét litográfia látható.

Magyar Hirlap 1981/9/3/8

Bálványos Huba, grafikus

L. Mátis K.

Goór T.: Művészkelyi. - 75-89.

Forrás, Kecskemét, 1980. marc. XII/3.

Bálványos Huba, grafikus

L: Kékely Vera

Patkó Imre: Attila éjjea Párizsban 12-13
Népszabadság, Bp. 1980. ápr. 4

Bálványos Kuba, grafikus

L: Kokas T.

Tandi L: Kiállítási jegyzetek 108-112.
Tiszatáj, Szeged 1980. nov. XXXIV/11

Bálványos Huba

Salgótarján

Lóska Lajos: Grafikák kánikulában.
MŰVÉSZET, 1980. november - 8. lap.

Salgótarján IV. (ópest) E.A. III/XV. Salgótarján 3 Ko.

Bálványos Huba, grafikus

L: Pirk János

7.

–: Megnyílt a XX. szegedi nyári tárlat

Nemszabadság Bp. 1979 júl. 24.

Bábrányos Huba, grafikusművész

Hódmezővásárhelyen az alkalmi kiállításon szerepelnek a művész grafikái.

Művészeti Magazin.

1949. VI. 5. TV. 20.50 (D.)

Bálványos Huba, grafikusművész

Az idén 20-ik alkalommal nyílt meg a Szegedi Nyári Tárlat. A kiállítás történetét a magyar realista hagyományok folytatásától tanúskodik. Ezért kapta többek között díjat Bálványos Huba és Szemethy Imre munkái.

Dél-alföldi krónika

1979. VIII. 3. Televízió 17.30

Bálványos Huba grafikusművész

Megnyílt a pécsi kisplasztikai biennálé, mely 1967. óta a hatodik országos seregszemle. —

Benedek György szobrásznűvész alkotása Bálványos Huba portréja. (repr.)

Tandi Lajos: Jegyzetek a kisplasztikai biennáléról. Dunántúli Napló, 1979. júl. 29.

Bálványos Huba, grafikusmüvész

a Magyar Nemzeti Galériában a „Magyar Grafika 1978" címmel rendezett seregszemlén szerepelnek a müvész munkái. Riporteri tárgyilagossággal leltározza fel hétköznapi rekvizítumainkat, nem kevés kárörömmel konstatálja, hogy egy nudistatábor közepén a teljesen felöltözött „király" is lehet meztelen. Egy „Brigádgyülésről" nem rest vezetni „jegyzőkönyvet" és a „Salgótarjáni ZIM"-ről rajzolni látképet. (említve)

Wagner István: Mit üzen a grafika?
Magyar Hírlap, 1979. márc. 6.

Bálványos Huba, grafikusművész

Az idén huszadszor nyílt meg a Szegedi Nyári Tárlat, melyen a művész költői gazdagságú litográfiái szerepelnek.

Tandi Lajos: Jegyzetek két tárlatról.
Tiszatáj, Szeged, 1979. 10. 90. old.

Bálványos Huba, grafikusművész a Miskolci Galériában megnyílt a „Rajzok" c. kiállítás, melyen szerepelnek a művész művei.

(horpácsi): Rajzok. Kiállítás a Galériában. Déli Hírlap, 1979. máj. 12.

Bálványos Huba, grafikusművész

a 10. miskolci országos grafikai biennálén szerepeltek a művész metsző kritikával ellátott lapjai.

Dobrik István: Képek és kérdések a 10. miskolci országos grafikai biennále után.
Napjaink, 1980. 2. 28. old.

Bálványos Huba, grafikusművész a Szegedi Nyári Társlat az évben ünnepli 20 éves fennállását. A jubileumi társlaton szerepelnek a művész lapjai. — „Koronám" c. [említve].

Halász Miklós: Szegedi Nyári Társlat. Pesti Műsor, 1949. aug. 1.

Bálványos Huba: Sámli, tusrajz, 32x46 cm (fotó Fejér E.)

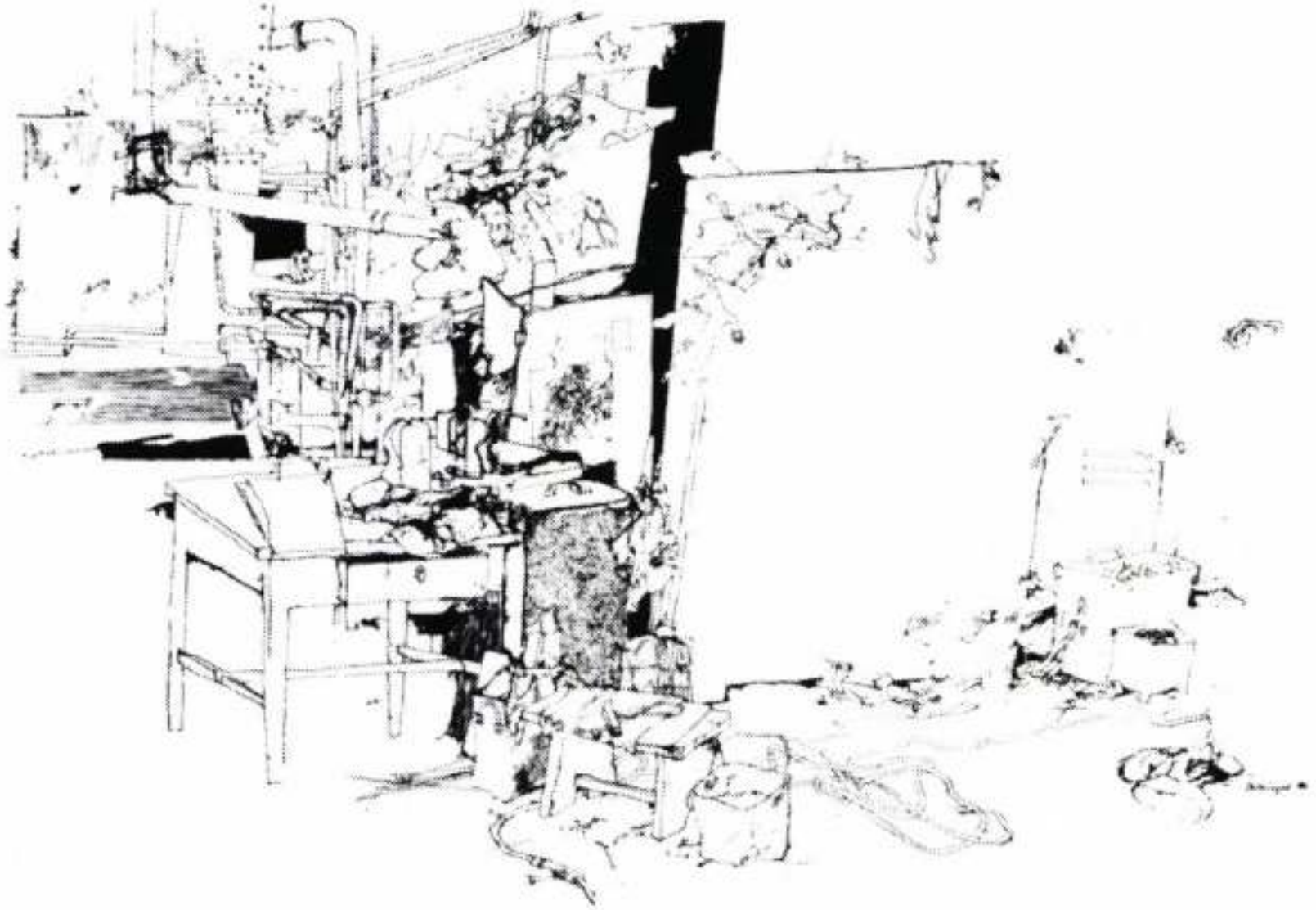

58. old. Művészet, Budapest, 1981. dec.

Bálványos Huba grafikusművész 2). Folytatás.

A művész kilenclapós ofszetsorozatán – mely a makói művésztelepen készült – a gyár légkörét, a megismert munkások egyéni, a munkához formálódott karakterét elemzi. A véletlenül felvett szónoki póz átlós mozdulatát veti össze a korlátok, sínek gyáni átlóival – megértő ironiával. Szépek, Bálványos rajzaira emlékeztetők egy-egy lapon a tárgyi részletek: a munkaeszközök, a műhelysarok, a gyárudvar grafikai megjelenítése. Jóllehet a kollázs megoldáson alapuló fotómontázsos ofszet Bálványosnak lehetőséget adott egy-egy váratlan képzettársítás megjelenítésére – rajzai, litográfiái művészi szintje mellett ez a próbálkozása csupán játéknak minősíthető.

[említve]

Krunák Emese: A XI. salgótarjáni tavaszi tarlatról.

Napjaink, 1921. ápr. 36. old.

Bálványos Huba, grafikusművész 1.) Folytatás

A XI. salgótarjáni tavaszi tárlaton szereplő grafikai egység sokrétű és összetett, tematikai, szemléleti, formanyelvi oldalról egyaránt. A mondandó-centrikus művek fő vonulatát Bálványos Huba, Czinke Ferenc, Feledy Gyula, Somogyi Győző alkotja. – Bálványos Huba 1972 óta folyamatosan visszatérő művészvendége Salgótarjánnak. Sokat rajzolt, vázlatolt az acélgyárban – amely még ezen a gyárvároson belül is külön kategóriát képez, a munka nehézsége, az ott dolgozó emberek keménysége révén.

Krunák Emese: A XI. salgótarjáni tavaszi tárlatról.

Nápjaink, 1981. ápr. 36. old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 AUG 15

1021

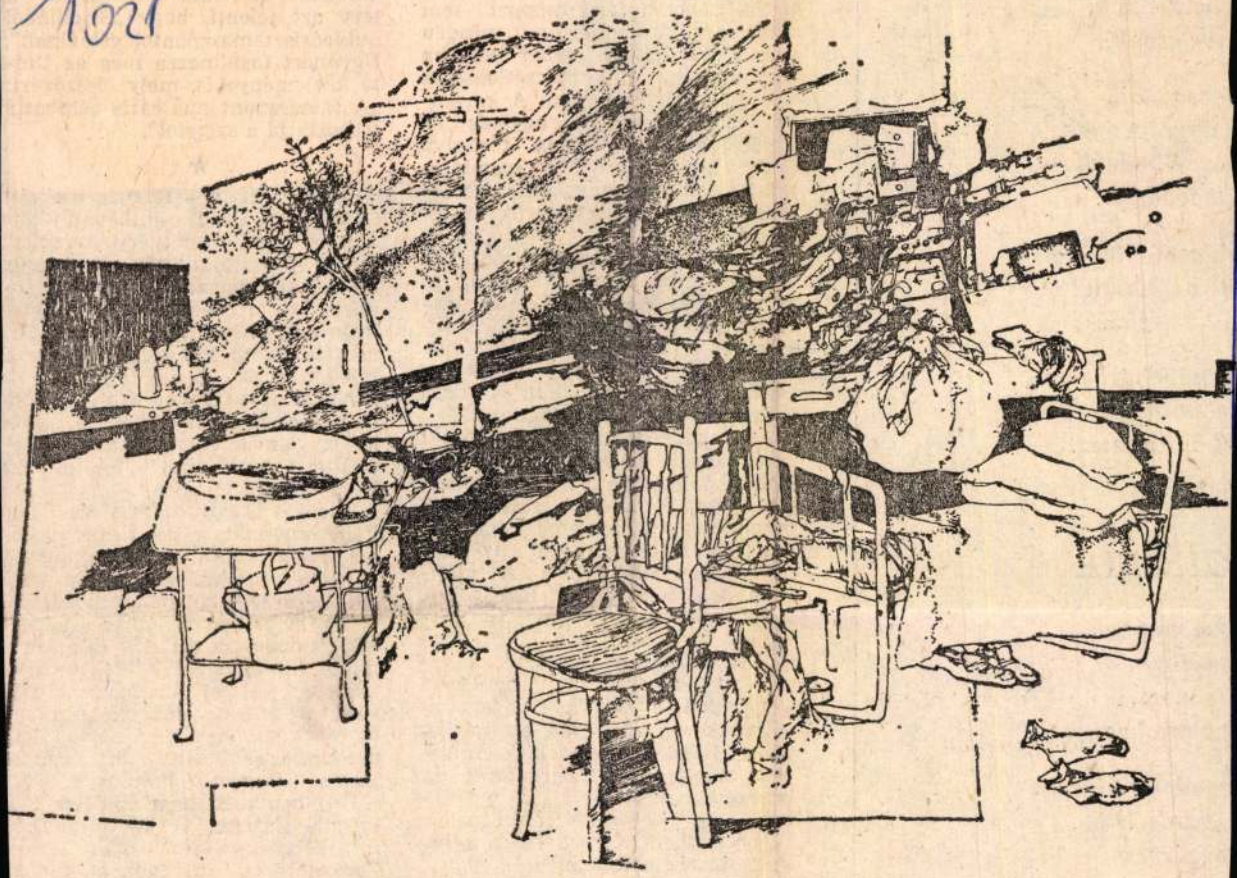

Bálványos Huba: Illusztráció

esednek,
asodnak,
vaszkodnak,
nbe esnek,

mosodnak,
ügyeskednek,
szmélkednek —
magadnak!

ob nem éltél —
jökbe, térdnél —
itt az éjfél.

rendbehozhatsz,
feloszthatsz,
el borozhatsz.

atlanul

sze mennem,
z estben,
taznom,
gamra hagyjon.

nondom: nincsen
, város, isten.
megérnem
nésem.

csak dunosen sziszegte
— Megőrült ez az e
Néhány másodperc
kor már mi is kiszállt
tettük, hogy a férfi c
őrült meg. Azt tette,
egészséges ösztönű em
életveszélyt, szere
lát: megpróbál segíter
bol következtében
egyik autó féloldal
árokba zuhant, vezető
mást komolyan megsérült, hátsó ülésén pedig egy kisgyerek sikoltozott.

Bekerül-e a baleseti krónikába az eset, nem tudom. Azt sem, ki volt a hibás. A Polski Fiatba szorult, vérző arcú nő a belapított ajtó mögött? Vagy a szürke Skoda vezetője, aki utasával együtt a bajban közénk sodródott és maga is csak a mentéssel foglalkozott?

Akár bekerül az eset a baleseti krónikába, akár nem, a bajban — életemben nem először — tapasztalhattam, miként szerveződik munkacsapattá, teammé mindenki, aki természetesen reagál egy természetellenes helyzetre. A MINDENKI hirtelen erős lesz, okos, tudja, mi a tennivalója. MINDENKI ezúttal fölemelte a Polski Fiatot, értesítette a mentőket, kiszabadította a sebesültet, nyugtatta a gyereket, s csak később alakult át vitatkozó, tanúskodó, a tanúskodás elől iszkoló egyedekké. Addigra a mentő már elszirénázott az ismeretlen nővel és a síró gyerekkel. A helyszínelők dolgoztak. Hogy életben maradt-e a sebesült? Ezt sem tudom.

Ott, akkor, mikor már zuhogott, és mi csuromvizesre áztunk —

Sosem jártam a Ragusa melletti Comisóban. De Taorminában kétszer is. S ott, Csontváry „terepén" éltem át pontosan tíz esztendeje, mi az, ami ugyanúgy együvé sodorja az embereket, csapattá alakítja a MINDENKIT, mint az életmentés. A másik szervezőerő: a félelem.

Akkor is vasárnap volt, éjszaka és hőség. A tiszta égbolt — mintha megismétlődött volna a naplemente — váratlanul vörös lett. Az Etna krátere világított.

Michael Cacoyannisszal és Peter Fleischmannal, a két filmrendezővel szorongtam a tömegben, mely a városka főterének mellvédje köré gyülekezett. A helybéliek közül sokan pizsamában, hálóingre kapott vállkendőben, a turisták és a taorminai filmfesztivál vendégei blue jeansben, estélyi ruhában. A látványt az tette torokszorítóan nyugtalanítóvá, hogy nem sokkal korábban, koratavasszal tört ki utoljára a tűzhányó. S ha most újra...

1971-ben még nem épült meg a sztráda Catania és Taormina között. Megérkezésem után éppen Cacoyannisszal mentünk át azokon a gyümölcstermelésükről nevezetes kis falvakon, melyeknek egy ré-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZAVA

1976 OKT 30.

Bálványos Huba grafikus

SZAVA 1976. október 30.

Alkotóműhelyben

1021

A politizáló grafikus

Bálványos Huba festőnek készült, mégis mint grafikus kapott diplomát a Képzőművészeti Főiskolán (1962). Műfajváltása nem volt véletlen, és nem a színektől való menekülés indokolta, hanem az a vágy, hogy korának *művészi krónikása* lehessen, és ehhez a gyors, villanásnyi mozzanatokat is rögzíteni tudó grafika a festészetnél sokkal alkalmasabb.

Szerelőcsarnok

Úgy érezzük, Bálványos Hubának ez sikerült. Negyvenedik életévének küszöbén, túl a fiatalság kísérletező korszakán és törvényszerű túlzásain, kiforrott stílussal, fölényesen biztos rajztudással, szilárd világnézettel és elkötelezett hovatartozással olyan művészetet kínál, amely az igazat mondja, nemcsak a valódit és szépségét a választékos művészi eszközökön túl, a valósághoz való hűségében és mondanivalójának igazságában hordja.

A munka- és munkásábrázolás évekig „kötelező", de legalábbis „ajánlott" téma volt művészetünkben. Amikor e megkötöttség megszűnt, sokan fel is hagytak vele. Bálványos Huba — ellentétben másokkal — akkor kezdett igazán foglalkozni ezzel az életszagú világgal, és ma is a munka- és munkásábrázolás áll művészetének középpontjában. *Együtt él a témájával*, olyan őszinteséggel és hittel, olyan intenzitással és szeretettel, amelyre rajta kívül csak Stettner Béla adott példát a magyar grafikában. Munkaábrázolásai nem műtermi termékek, hanem majdnem mindig a helyszínen, a munka bölcsőjében születnek. Nem idealizál, nem illusztrál — az életet adja. Rajzai pillanatnyi munkafázisokat rögzítenek, de a vonalba dermedt mozdulatból következtetni lehet az előzményre, s a következményre is. Az erőfeszítést éppen úgy kiérezzük belőlük, mint az eredmény felett érzett megelégedettség örömét, a halántékér lüktetését éppen úgy, mint az elernyedt izmok jóleső zsibbadtságát. A művész a látványt élménnyé alakítja, s bennünk ez az élmény él tovább. Hiányzik e rajzokból minden pátosz, mégsem nélkülözünk egyfajta méltóságot; a mindent legyűrő emberi akarat, az anyag feletti győzelem kiérdemelt méltósága ez.

Alapvetően filozofikus alkat, s így szinte természetes, hogy izgatják az *emberiség nagy kérdései*, és ezeket — legtöbbször a rájuk adott válasszal együtt — igyekszik grafikailag megfogalmazni. A munka nemcsak értelme, de előbbrevivője is az életnek; a nyugodt munka lehetősége azonban függvénye a korviszonyoknak. Az emberiség nagy erkölcsi problémái: a jó és a rossz harca a közösségi vonalon, az elmagányosodás és az elidegenedés az egyén szférájában mind hat a munkára, s a munka visszahat rájuk. Bálványos Hubánál a rosszat sárkány, farkas személyesíti meg (talán csak itt nyúl egyedül szimbólumokhoz), de mindig győz felettük az emberi belátás és az értelem. S ennek nem mond ellent az sem, hogy az imperializmus még mindig milliárdokat öl fegyverekbe, a faji megkülönböztetés, a kolonializmus, a kizsákmányolás még meglevő valóságok. Hisz abban — s ennek grafikáiban is hangot ad —, hogy e fogalmak mint történelmi kategóriák előbb-utóbb csak lexikoncikkek lesznek. E gondolatkörökhöz a művész lapok tömegét készítette, s bár a nem könnyű problémák gyakran kényszerítették erőfeszítésre, a vívódva alkotás nemcsak szép, de meggyőző lapokat is eredményezett. Az ellentétekre épített kompozíciók a maguk drámai mozgalmasságával igyekeznek a felvetett problémákra művészileg is kielégítő választ adni. Eszmeileg a szocialista humanizmus biztos iránytűje, s ez az elidegenedéssel foglalkozó lapjaira is áll. A magányból a szocialista közösségben való feloldódás az egyetlen kiút.

A grafikai technikákat Bálványos Huba Rozanits Tibortól és Raszler Károlytól tanulta. Csak technikát tanult, stílust maga alakított ki magának. Legszívesebben tusrajzban, vagy litográfiában dolgozik. Az előbbi a benyomások gyors (de mégis maradandó értékű) rögzítésére alkalmas, az utóbbi a már teljesen kiérlelt élmények megfogalmazására. A litográfiák, nagyobb méretüknél fogva, a mozgalmasságot is jobban elbírják, s az egymásba fonódó vonalak lüktetését is jobban közvetítik. Bár művészi eszköztára igen gazdag, kifejezési eszközeivel mégis gazdaságosan él. Legtöbbször csak annyit ad, amennyi a látvány és az élmény képpé formálásához elengedhetetlen. Ritkán részletez, inkább a lényeg visszaadására törekszik. *Sűrít, akár a jó költők.* Rajzai vázlatszerűségük ellenére is befejezettek, de ahol a végső megfogalmazás igényével készülnek, ott is megőrzik az élmény melegét. Amit a valóságból itt-ott elvesz, vagy a valósághoz hozzáad, nem érinti művészetének meggyőzően realista jellegét; néhol groteszkséga nemcsak az elérzékenyülés el-

Külszíni fejtés

leni védekezés, de a mondanivaló aláhúzására is szolgál.

Munkái először 1962-ben szerepeltek kiállításon, s ezt kollektív és egyéni kiállítások gazdag sora követte bel- és külföldön egyaránt. Az idén a *Helikon Galériában*, a *Csili Kisgalériában* és a győri *Petőfi Sándor Ifjúsági Házban* láthatták grafikáit az érdeklődők. A Stúdió pályázatain háromszor nyert díjat, 1969—1971 között a Derkovits-ösztöndíjban is részesült. Elmegy a kisebb üzemekbe is kiállítani, ha hívják. És gyakran hívják. Talán ezt honorálta a Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsa, amikor különdíjjal jutalmazta.

Galambos Ferenc

Simai Mihály

ANYÁM – TÁVOLODÓBAN

Tornyokat béleltem neki
városokat szemem mögött
de szárnyai nem fértek sehová
verdesve tovább költözött

Nem volt elég
neki az ég
a hétszeres horizont
Néha csörög
— bűvölve nézem
a telefont

Fölkapom — belekiáltok
s újra a csönd
Nem szól bele
Csak hallani akarta
élek-e?

Benyó Ildikó: Napraforgó

MANO

Amikor húsz esztendeje, egy varázslatosan szép augusztusi szombat délutánon elindultam a dévai vasútállomásról, hogy felsétáljak magas Déva várába, mi mást is mondogathattam volna magamban, mint Kőmíves Kelemen balladáját. A körbekanyarodó útról betekinthettem a tájat, kerestem is, merről porzott az út a négy pej ló patája alatt, miközben Kőmíves Kelemen azon imádkozott, rimánkodott magában: „Mind a négy pej lovam törje ki a lábát", hiszen ekkor már megtették a kötést visszavonhatatlanul, hogy akinek ideérkezik a felesége, azt rakják be a falba, a kövek megállítására. De se a lovaknak, se a hintónak baja nem esett, erre kanyarodhattak fölfelé a lankás úton, amelyen hajdanán az építők is felhordtak követ, meszet, faanyagot, mindent, amire szükség volt Déva magas várának a felépítéséhez. Hiszen a valóság és a legenda nem esik messze egymástól, és én szeretem a legendákat, hiszek a legendákban, mint ahogy az is hitte erősen, aki először énekelte-dalolta (mert bizonyos vagyok benne, hogy énekelték hajdanában) a Fehér Nyikó partján, ahol Kriza János először feljegyezte.

Hogy miért épp a dévai várhoz kapcsolódik Kőmíves Kelemen balladája, azt hagyom a tudósokra, de jó, hogy ehhez kapcsolódik, mert azon a húsz év előtti augusztusi délutánon bejárhattam a tizenkét kőmíves útját, akik „félvéka ezüstért, félvéka aranyért" építették fel várukat a domb magasán. Gyorsan felértem a legendás kövekhez, mire háromszor végigskandáltam a népballadát, már felülről tárulkozott ki a táj, láttam a Ruszkai-havasokat, a lent megbúvó várost, a román—magyar barátság lelkes istápolójának, Petru Grozának városát. És a Bethlen által építtetett templomot, meg a Vajdahunyad felé vezető utat, mert Dévától odavitt utam, és kerestem újból a

hajtogatva. Pedig Pócsi főorvos úr nem ordított, nem dirigált, csak megállt az ágyaknál és nézett. Arcról leolvasta a betegek állapotát, hangulatát, esetleges panaszait. Személyre szabott nyugtató mondatai voltak, és személyre szabott mosolya.

Panni alig várta, hogy a slepp élén belépjen. Elvörösödött, Pócsi azt hitte, szégyellős. Szépen szólt, szelíden:

— Kicsi asszony, nincs baj. Vigyázunk magára. Kicsi asszony. No.

A szakszerű mozdulatok közben a keze Panni combjához ért, megtámasztotta ott az ujjait, egy pillanat volt, persze, szándék nélkül, pihenőképpen, a gyengédség és szeretet simogatása, aztán Pócsi tovább lépett, átvitte fényes tekintetét a szomszédra.

Panni sokszor idézte ezt a pillanatot. A megsemmisülésre vágyó boldogságot. Sem előtte, sem utána, nem érezte ezt a mámort, soha.

mire vársz? mit tegyek? hogyan segíthetek, kedves...?

Rángatták a fülke kilincsét.

— Rögtön — kiáltotta Panni.

Egyszerre jöttek fel, az ebédlőből, hárman. Úgy látszik, a reggeli gyorssal érkeztek, nem mint Panni, a döcögő személlyel.

Panni turbánba csavarta a kendőt a fején, zavarában fordítva vette föl a krepp köntöst. Mint az apró piszokfoltok, olyanra fakultak — visszájáról szemlélve — a katicabogarak.

A két öregasszony hatvan fölött. A fiatal pedig egészen fiatal.

„Nem baj — gondolta Panni, s még pukkedlizett is, a bemutatkozáskor, kedélyesen. — Nem baj, hogy más korosztály. Annál érdekesebb."

— Ennyi ideig ázni! — mondta a fiatal, kiderült, kozmetikus — pikkelyes lesz a bőr...

— Drága szívem — szólt be-

sze annyit mondott, nem Anikó, hanem Enikő. S bevonult a zuhany alá, karján a „báli ruhával".

— Kimentek a proli nevek a divatból — biggyesztett a vágott állú. — A Panni is inkább parasztos, a magáé meg — fordult a kövérhez —, ez az Adél, ne is haragudjon, levitézlett nemesi név...

— Adv múzsáját is így hívták — mondta Panni buzgón — Adél, Léda...

— Nekem mondja...? Mi már akkor is Adyt szavaltunk a Nagyerdőben, amikor magával még a kukoricát kapálta az anyukája...

— Az anyám dajka volt.

— És maga? Mivel foglalkozik? — kérdezte Adél.

— Szappant csomagolok.

— Szóval munkás? — A forradalmi öregasszony közelebb húzta az ágy szélén ülő Pannihoz a széket. — Tartsunk össze...

— Hogyan szólíthatom?

— Szidi néni. Egyszerűen, simán

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-749, 340-728

Bálványos Huba
grafikus

MAGYAR NEMZET

1981 AUG 16

1021

A Magyar Nemzet galériája

Bálványos Huba rajza: Ketten

Tell Vilmos

Schiller drámája Szegeden

A SVÁJCI SZABADSÁG-HŐSRŐL, Tellről — akár élő lak volt, akár költött — a egtöbbünknek először a fia ejéről lelőtt alma jut az szünkbe. Aztán a magyar ártyajáték. Majd Rossini perája. És csak legvégül, fő-ént a literátus embereknek: chiller drámája.

Ez a sorrend nem véletlen nűve, miként az sem, hogy a émet romantikus dráma mes-rének utolsó befejezett szín-adi művét az elmúlt négy év-zed alatt nálunk mindössze étszer adták elő: 1954-ben a agyar Néphadsereg Színhá-ban és 1965-ben a győri Kis-ludy Színházban.

A Tell Vilmos mondandójá-al aligha lehet gond. Hiszen mű nemcsak a mi történel-ünkben sem éppen népszerű ztrák uralkodóház, a Habs-rgok elleni első felkelésről ól, hanem általában a kis-nber, a magánkörében forgo-dó hős közösségben elért ki-ljesedéséről, forradalmi át-akulásáról, az egyszerű nép ózépkori felvilágosodásáról ól. Így hát — miként erre ámos marxista kritikus rá-utat — a színdarabnak ép-n napjainkban jött el az eje.

HA MÉGSEM ÍGY történt külföldön jobbára ugyan-y, mint nálunk —, akkor nek alighanem *esztétikai* lalon találhatjuk a magya-zatát. A dráma írásának ne-zségeiről egy baráti levélben 02-ben így vallott Schiller: . úgy látszik, hogy a *Tell* yaga nem nagyon alkalmas ámai feldolgozásra, mert a elekmény helyben és időben észen szétesik, mert nagy zben országos cselekmény — a kalap és az alma me-ét kivéve — berzenkedik az rázolás ellen... átkozottul néz feladat, mert ha kellő-ppen el is tekintek mind-

kotmánnyal. Ezt a lehetetlen séget kísértő színpadi alkot mányt világítja be és „tarkít ja" — mint díszletet — veti téssel *Csikós* Attila. A vier waldstätti tónál éppúgy kép telenség a templomi hátté mint a Rüttli réten, ezért a a paradox helyzet áll elő hogy a belső színterek szaba téren természetesebbnek ha nak, mint a külső jelenetek.

Érezve, hogy ez a látván aligha fogja kellően elragadn a közönséget, a rendező a da betétek helyén és a drám csomópontokon *Barkóczy* Sán dor koreográfiája segítség vel táncjeleneteket alkalmá zott. Ezektől a libegésektő lebegésektől és szárnyalásokt ugyan nem vált sem érzékl tesebbé, sem emlékezetesebb a három svájci kanton forr dalmi felkelése és függetlens gi győzelme, de legalább ne mondható, hogy az előadá létrehozói nem tettek me minden tőlük telhetőt a lá vány minél változatosabb el állítására. Itt említendő a r zsaszín görögtűz is, amel „Úri járma" lerombolását felgyújtását van hivatva k sérni.

Mindez azonban — sajnos csak erőlködésnek hat; azt hidat, amelyet a színen töb ször is összevissza csatolna ezúttal a nézőtér és a drám között nem sikerült felépít ni. Pedig egészen nyilvánval hogy Ruszt József végül kétségbeesetten belekapaszk dott a zártabb jelenetekb joggal bízva egyik-másik jel a mimika nélkülözését ges tussal helyettesíteni tudó sz nész képességeiben. De a igazán dicsérhető, az csak immár jól működő hangos berendezés; persze ez is cs azoknak a hangját tette érth tővé, akik különben is jól a tikulálnak. Lévén szó neg vennyolc személyes műről: n

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1988 OKT
5
MAGYAR NEMZET
Bálványos Huba
grafikus

A Magyar Nemzet galériája

1021

Bálványos Huba rajza

szeretném e
az ismeretel
általános esz
ni tud, hogy
csak közérth
hető is lehet

**Tehát: t
tés?**

— Nem ép
hogy a legi
katedraesztétika hagyományait követő logikai építkezéssel tagolt, a legelvontabb és legbonyolultabb problémákig eljutó, átfogó esztétikai rendszerezést írok, de olyan esszéstílusban, amely a francia hagyományokat követi. Vagyis a lehető legvilágosabban, legérzékletesebben, úgy, hogy az olvasó időről időre még el is mosolyodjék.

Ez valamiféle merőben új esztétika lesz?

— Nem szeretnék egy olyan esztétika szerzője lenni, amelyik olyasféle eredetiséggel

tematika és a természettudományok kedvezőbb helyzetben vannak. Bolyai János nevét például már az általános iskolások is jól ismerik. Pedig semmiféle érvelés nem igazolhatja azt a föltételezést, hogy csak az úgynevezett egzakt tudományok, a technikai találmányok és, mondjuk, a zene- meg filmművészet terén voltunk és vagyunk képesek a világkultúrát gyarapítani, a társadalomtudományokban nem. Márpedig *generációk nőnek fel ebben a hiedelemben.* A miértről dr. *Nagy* Endre kandidátus, az ELTE

Bálványos Huba

Rózsa Gyula: Rosszkedvű grafika
Legyzetek egy berlini nemzet-
közi kiállításról

Népszabadság, 1984. VII. 7

Bálványos Huba, grafikusművész

A magyar grafikusoknak 10 év óta már minden nyáron saját, külön művésztelepük van Makón. Iden és minden évad végén közös kiállitason mutatják be a frissen készült ig alkotásaikat. – Vannak olyan grafikusok, akik klasszikus formában fogalmaznak a rajzi eszközöket használják fel – mint Banga Ferenc, vagy Bálványos Huba, – egy szociológiai megközelítéssel fordulnak a munkásosztálynak a problémái felé.

Láttuk, hallottuk...

1980. VIII. 22. Kossuth 20.05 /S. J./

Huba Bálványos

Artbureau will arrange three exhibitions during the Hungarian Days series of events in Hamburg in late March. The list of Hungarian artists includes Huba Bálványos.

Daily News, 1982. márc. 3.

Bálványos Huba, grafikus

A Műcsarnokban rendezett Országos Képzőművészeti kiállításon a művész jelenleg is alkalmazza koresznichez kötött figuralitását, melyeket láthatunk a tárlaton szereplő művein.

Lasonczi Miklós: Országos Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.
Hevesi Szemle, 1982. jún. 12. old.

Bálványos Huba, grafikusművész

Makón már hosszabb ideje működik egy grafikai alkotótelep. Most két kiállítás is látható egyszerre, amelyek a nyári alkotótelepen készült munkákat mutatják be.

Ma Magyarországon a Makói Grafikai Telep a legnyitottabb, vagy legprogresszívebb. Egyszerűen azért, mert az elmúlt néhány évben olyan művészek fordultak meg Makón, akik a legkorszerűbb grafikai kifejezésformákat keresték, és ők együtt dolgozhattak olyan művészekkel, akik a hagyományőrző, konzervatívabb stílusok képviselői. Pld. Bálványos Huba, vagy Bánga Ferenc, vagy Pataki Ferenc.

Láttuk, hallottuk

1982. VII. 28. P. 10.45 | Kisgyörgyné |.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1982 DEC - 4
MAGYAR HÍRLAP

Bálványos Huba
grafikus

1021

Bálványos Huba rajza

nai legendákat. Megtudjuk
nnan ered például a „pirrusz
zelem" kifejezés, vagy hogy a
században élt *Vegetiustó*
rmazik a mondás: „Ha békét
rsz, készülj háborúra". A
rző a többi között utánajárt
ak is, hogy melyik magyar szó
kant föl először írásos emlé-
ben. Mint írja, első ízben a
században jegyezték föl, hogy
nerseburgi csatát vívó magya-
részéről gyakorta hallatszik
csúf és ördöngös huj, huj"
tás.

történelmi visszapillantás
csupán előkészíti az olvasót
további érdekességekre. Szó van
továbbiakban az atomriadó
zleteiről, a biológiai fegyve-
ről, a neutronbombáról. A
rző kitér arra is, mi történne
atomriadó után, és arra is,

[illegible] szükséges szocia-
lista fegyverek létét és fejleszté-
sét, ismertetve egyúttal a szocia-
lista országok kezdeményezéseit
a béke, a biztonság és a leszerelés
érdekében, majd szól az ENSZ e
téren tett erőfeszítéseiről. Min-
dent egybevetve, Pálfy József
kötete informatív, érdekes, s nem
utolsósorban rendkívül időszerű
olvasmány. *(Kozmosz Könyvek)*

Kürti Gábor

Bálványos Huba

MAGYAR NEMZET

1981 DEC 24

1021

Magyar Nemzet

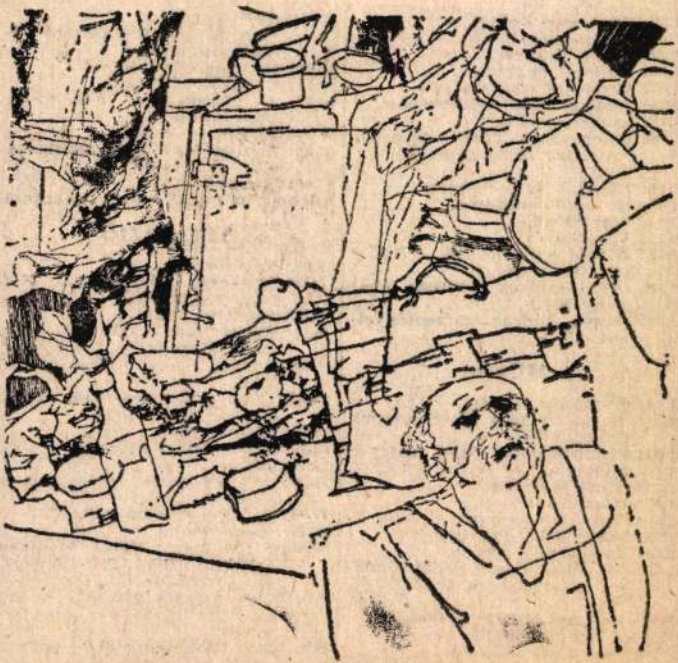

Bálványos Huba rajza

12.33: Tánczenei koktél.
13.25: Pillanatkép.
13.30: Színes szőttes.
14.00: Kettőtől négyig ...
16.00: Mindenki iskolája.
16.35: Tudományos könyvespolc.
16.40: Intermikrofon.
17.00: Látogatóban. Játék- és ajándékműsor beteg gyerekeknek. (Ism.)
17.30: Fiatalok az idősekért.
18.33: Hétvégi Panoráma.
19.55: Slágerlista.
20.33: Válas(s)z!
21.25: A beat kedvelőinek. A Police trió felvételeiből.
22.10: Offenbach és Sullivan operettjeiből.
23.20: Bágya András szerzeményeiből.

3. MŰSOR

9.00: Szimfonikus zene.
10.35: A 10. Szegedi Dzsesznapok felvételeiből.
11.05: Rádiószínház. Szép magyar komédia.
12.11: Olasz muzsika.
14.00: Operafinálék.
15.10: Szimfonikus zene.
16.35: Magnósok figyelem!
17.20: Öt földrész zenéje.
17.30: Szabolcsi Bence rádióelőadásai Bartók Béláról. VI/6. rész.
18.27: Ladányi Mihály versei.
18.34: A hét zeneműve.
19.05: Berg: Lulu. Opera.
Közben: 20.09: Modern írók portréi.
Közben: 21.24: Disznótorban. Vers.
13.05: Hi-Fi varieté.
14.09: Vecchi: A parnasszus — madrigálopera.
15.01: Új lemezeinkből.
16.18: Balladáink világa.
16.39: A kamarazene kedvelőinek.
17.56: Operarészletek.
19.03: Pajzán históriák.
20.03: Évszázadok táncmuzsikájából.
22.00: Tánczene.
Közben: 24.00: Himnusz, Köszöntő.

TELEVÍZIÓ

9.00: Tévétorna.
9.05: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás.
9.25: Idesüss! (Ism.)
9.50: Robin Hood kalandjai. Amerikai kalandfilm. (Ism.)
11.25: Fanfár. Angol filmsorozat. VI/4.
13.50: Itália múzeumaiban. Olasz filmsorozat. XV/14.
14.15: Hipp-hopp.
14.50: Időutazás. Vetélkedő.
15.30: Hírek. FF.
15.55: A bűvös erdő. Mesejáték két részben. (Ism.)
17.40: A „Teknyőkaparó". FF.
18.15: Szuperbola.
20.00: Szilveszter 1981. Madigan. Amerikai bűnügyi filmsorozat. A londoni ügy.
Kb. 21.05: Szeszes éjszaka. A Szeszélyes évszakok különkiadása.
Kb. 22.05: Csak táncelok. Medveczky Ilona műsora.
Kb. 22.40: A Telepódium bemutatója: „Mindent vállalunk".

1 1021

A Magyar Nemzet galériája

Bálványos Huba rajza

Bálványos Huba

TRENCS

— Évent
pénzt, vag
értéktelene
fiam filc
színű kézz
ingem ujj
Fogas
azért, mer
sabban m
mesében,
három na
meggondolatlanul azt találom mondani: évente — lehet, hogy egy óra múlva nem lesz egy szál papír a háznál, mert mind átalakul kisuniói dollárrá. De ha meg azt tanácsolom: akkor nyomjanak új bankókat, ha már a régi fityinget sem ér — félő: mégjobban felgyorsul e folyamat.

Kisunióban ugyanis a jelek szerint infláció van. Ez nem begyűrűzés, nem is szociálpolitika. Az az igazság: Kisunió még gyermekbetegségekkel küszködik, és a pénzrendszer is csak félig született meg. A bankjegyek már készen vannak, most az árualap létrehozásán fáradoznak. Egyelőre elméleti szinten. Talán kiderült az eddigiekből: nekem a botcsinálta szaktanácsadó szerepe jutott.

El kell ismerni: az elméleti kutatás igen magas szintű és alapos. Naponta átlagosan százötven kérdésre kell vála-

vívott kakasharcok, kölyök kutya-hancúrozások korát, a emlékek ködébe vesző boldo békeidőket — legalább „ly"-használ, de csaknem a fél osz tályt diszkriminálja. Érezten most már csak idő kérdése, é a tanerők is bekapcsolódnak diplomáciába. Annak pedi szülői értekezlet lesz a vége, é kitör a világháború...

Szerencsére a történelen más fordulatot vett. A Kisuni felé eső táján a világnak erő re kapott a racionalizmus Legalábbis ennek jelei mutat koznak. Azt hiszem, nyugod tan értékelhetjük így azt tényt, hogy a kisunióbelie egy idő óta kardok, lángszóró és jegyzékek helyett bankje gyeket gyártanak.

Fiam mostanában vasko bankjegykötegekkel jön haz az iskolából, büszkén lobo tatja aznapi fizetését. Minde vezér nemzeti bank és bank jegynyomda is egyben. Ki

1981 SEP 2 7
MAGYAR NEMZET
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1982 MAR 13

1021

Anzix a huszadik századból

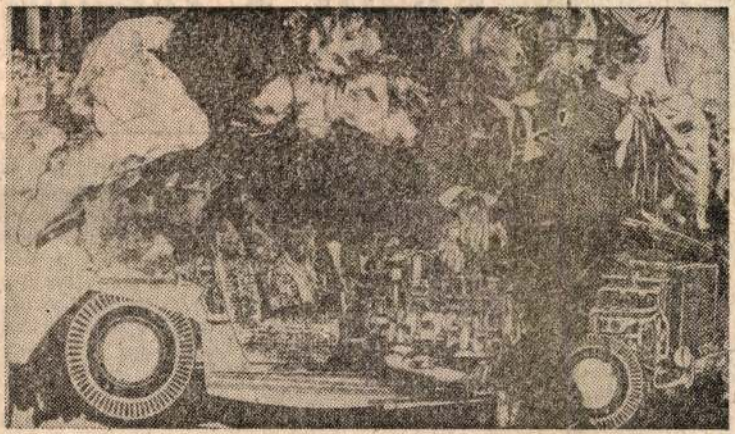

Bálványos Huba grafikája

Balranyi Hubo

Terv 2000-ig a főv

Be kell

A főváros és agglomerációjának hosszú távú fejlesztési koncepcióját el kell készíteni, így határozott a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága 1978. május 30-án, amikor előírta: e munkában támaszkodni kell a Politikai Bizottság Pest megyéről szóló határozatára, az általános rendezési tervekre, a budapesti agglomeráció iparának fejlesztési koncepciójára, a lakásépítés, a közlekedés, a környezetvédelem és más ágazatok kidolgozott fejlesztési elképzeléseire. Az MSZMP Pest megyei párt-végrehajtóbizottsága ennek alapján folyamatosan foglalkozik a fejlesztés kérdéseivel. A 2000-ig szóló hosszú távú fejlesztési terv összetett feladatokat ró a megye illetékeseire. A fővárost átölelő agglomeráció 43 településén ugyanis sajátos gondokkal kell megküzdeni, hiszen ebben a körzetben a munkaképes korú népesség száma az elmúlt tíz évben harmincezerrel emelkedett, sokan itt telepedtek le. Ez az a körzet, ahol az ingázók száma naponta meghaladja a kétszázezer főt.

Napjaink 1983 jan.

Balvanyos Huba

1021

TÁNCOLÓK I. BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

ségügy
hoz k
szakte
több
kevese
ápolón
talabb
had,
genera
között
tudom
ápolónői hivatás is differenciálódik: diétásnővér, gyógytornász, audiológiai, izotóplaboratóriumi asszisztens, hematológiai, szövettani, citológiás, fizikoterápiás asszisztens. Egyre többet követelnek az egészségügy szakdolgozóitól, ugyanakkor évről évre a leggyengébb tanulók pályáznak ide. Mint régebben a gyárban, örültek, akárki ment dolgozni, manapság az égető munkaerőgondok miatt örülnek minden jelentkezőnek. Persze csak módjával. Mert nem tapsol a munkahelyi vezető, ha kisgyermekes anyával kell „vesződnie". Még a belső rangsoron belül is nagyobb a becsülése a zsémbes vénkisasszonynak, mint a viruló fiatalasszonynak, ha már megszülte gyerekét.

N. Judit:

— Osztálytalálkozót tartottunk nemrégiben, a tízévest. Van már az egykori osztálytársak közt igazgató, ketten doktori címet viselnek, pedagógusok, gyógyszerész, statisztikus, a fiúk közt műszerész. Amikor rám került a sor, láttam az értetlen tekinteteket, hogy lehet valaki tíz év után is csak „szimpla" ápolónő. És ezután mit csinálsz? Vagy onnan akarsz nyugdíjba menni? — Sütöttek a kérdések.

*

Magyarországon kétszázezer egészségügyi szakdolgozó mindennapjairól, hangulatáról, szakmai fejlődéséről, emberi érvényesüléséről gondoskodik az egészségügyi kormányzat. Az alacsony fizetéssel, a többszörösen érvényesülő alárendeltséggel szinte kitaszítja még az elhivatottságot érzőket is. Ugyanakkor a maradóktól maximális teljesítményt követelnek, nemcsak a szakterületen kell speciális képzettségre szert tenni, hanem pótolni kell azokat is, akik soha nem mentek oda, hogy a folyamatos betegellátást meg lehessen valósítani.

B. Jánosné, Júlia nővér:

— Mi egymásnak adunk szabadságot, ha valaki nyáron legalább egy hetet, tíz napot kivenne, a többiek gyakrabban bejönnek még éjszakára is. Legközelebb majd visszasegít-

Napjaink

Balvanyos Huba

1024

TÁNCOLÓK II. BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

ránt ha
zsüri díj

A feste
rás kapt
sunkhoz, alkotásaival találatunk régi vendége. Művészetében a formák további egyszerűsödését figyelhetjük meg. Alkotásait furcsának ható kifejezéssel tudnám jellemezni: nonfiguratív-figuratívnak tartom azokat. Első ránézésre a formák, a foltok önmagukért valónak tűnnek, kis szemlélődés után azonban ezek organikus részeknek (fejek, kezek stb.) az alkotóelemeivé válnak. Alkotásainak megértéséhez egyszerre van szükségünk analitikus és szintetikus szemléletmódra. Szétszórtnak, esetlegesnek tűnő formái egységes kompozíciókká állnak össze. Három képe alkotásmódja kiforrottságáról, következetességéről is tanúskodik.

Kárpáthy Tamás Gyöngy és rózsa című sfumatós képén a sárgák különböző árnyalataival különleges szimbolikájú és hangulatú alkotást hozott létre. Bár festésmódja és képeinek hangulata tekintetében valóban emlékeztet Rembrandt, valamint Gulácsy munkáira, azonban ezek az eszközök nem válnak manírrá kezében, felhasználásukkal új, sajátosan alkotójukra jellemző stílust alakít ki.

Szentgyörgyi József Kitéve az enyészetnek című képe élénk színei túlságosan harsogóak, nem megfelelően tükrözik az általuk képviselni kívánt tartalmat, kis képe érthetetlenül „másolja" ezt. Művészházaspárja intim hangulatával megmutatja a művészben rejlő lehetőségeket és értékeket.

Váli Dezső konstruktív formákból építkezik. Eredményesen teremti meg az összhangot a különféle mértani elemek között, a felületeket különféle vonalakkal teszi izgalmasabbá. Módszere az előtér és háttér érzékeltetésére igen érdekes, a háttérben húzódó vonalakat és formákat fehér, áttetsző festékkel fedi le, érdekes térhatást érve el ezzel.

Hasonló alkotókörhöz tartozik *Krajcsovics Éva*. Konstruktív kapuja és ablakja megmutatja, hogy szín- és formaérzéke igen fejlett.

Balványos Huba

1021

NÉPSZABADSÁG

Hatvannyolcféle naptár sok ezer példányban

Sajtótájékoztató a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatnál

(Munkatársunktól.)

A naptár növekvő népszerűségéről — az előző évinél csaknem 200 ezerrel több művészeti naptár jelenik meg 1982-re — számolt be a Vörösmarty téri művelődési palotában tartott sajtótájékoztatón *Seres László*, a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának igazgatója. S egyúttal arról is, hogy a kiadó e tevékenységével tudatosan kívánja szolgálni az ízlésnevelést is. A gazdag választékot jelzi, hogy klasszikus képzőművészeti alkotásokkal 20, míg kortársi művekkel 48-féle naptárt jelentettek meg. Ezek közül sok a vállalati reklámnaptár, de az ápiszboltok vásárlói is kilenc fali, négy asztali, három előjegyzési s négy egyéb kis méretű naptár között válogathatnak.

Az Arany-naptár egy lapja. Bálványos Huba illusztrációja a Családi körhöz.

Az egyik sajátos, tizenhárom neves kortárs grafikusművész egy-egy versillusztrációját tartalmazó naptár *Arany János halálának* 100. évfordulója alkalmából látott napvilágot. A Klasszikus magyar festők sorozatban megjelent új naptár ez alkalommal *id. Markó Károly* festményeit tartalmazza. Újszerű megoldással — színes litográfiák alkalmazásával — készül a *Vadászatok a XIX. században* című naptár, a Nemzeti Múzeum Történelmi Képcsarnokában levő eredeti művek színes reprodukcióival. Ismét nagy példányszámban kerül a boltokba a *Magyarországi népviseletek*, színes fotókkal. Új kiadvány a *Rock-naptár*, amelyet a Zeneműkiadóval közösen gondozott a Képzőművészeti Kiadó. Posztermegoldású a nyolc színes, egzotikus állat fotójával 30 ezer példányszámban megjelentetett *Gyermeknaptár*.

Fotóművészeti, képzőművészeti, iparművészeti előjegyzési, illetve asztali naptár is készült; egy másik pedig a *szatmári vidék* jellegzetes tájairól, népszokásairól, népviseletéről tartalmaz színes művészi fotókat, minden lapon egy-egy ételrecepttel. Sokféle határidőnapló s egyéb művészeti naptár — közöttük Háziasszonyok naptára, fotó-, művészi levelezőnaptár — is megjelent, s az idén több mint félmillió kártyanaptárt is kiadtak. A sajtótájékoztatón megtudtuk, hogy a lakosság körében leginkább a kis méretű naptárak iránt nő az érdeklődés. A naptárak legtöbbje egyébként már az üzletekben van, s várhatóan a hét végéig valamennyi kapható lesz.

1981 NOV 1 1

NÉPSZABADSÁG

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

KÖZGAZD

ek külgazdasági szer

ZK, ezt követik: Auszt-
s a skandináv államok.
ős még a szállítás Fran-
zágba és Olaszországba.
e az államokba főként
azdasági és élelmiszer-
termékeket, elsősorban
és tartósított zöldséget,
lcsöt, mézet, gyógynövé-
t, csigát, élő és lőtt va-
alambot, nyulat, libamá-
romfiterméket és cirkot
álunk.
agyományos exportcik-
örét új termékekkel bő-
k az áfészek. Exportra
nak ételízesítőt, fatö-
kkeket, lakberendezési
kat, rongyszőnyeget s
védelmi eszközöket. Ex-
kerülő áruikat egyrészt
üzemeikben állítják elő,
szt — többnyire szakcso-
ba tömörült — tagjaik-
kistermelőktől vásárol-
eg. Sok exporttermék
%-a (főleg a bogyós
lcsök, nyúl, méz) felvá-
révén jut el az áfészek-

élirányos exportérdekű
tetést a fogyasztási szö-
etek sokoldalúan segítik,
zik. A feltételek javítá-
szövetkezetek, a válla-
iszonylag jelentős beru-
valósítottak meg. E te-

— főleg a kereskedelemben — a szövetkezetek nagyobb súlyt képviselnek. Ezek a skandináv államok, Ausztria s az NSZK.

Bővülő választékcsere

A szövetkezeti árucsere valamennyi formája: a határ menti csere, a választékcsere, az áruházi hetek a népgazdasági érdekeknek megfelelően fejlődtek. Öt év alatt a szövetkezeti vállalatok importja megkétszereződött. Így a szövetkezetek és a vállalatok mintegy 7 milliárd forint értékű fogyasztási cikket hoztak be a szocialista országokból. E termékek közül főként a műszaki cikkek (kerékpár, moped, mezőgazdasági szeráruk), különböző ruházati, pamuttextil termékek, valamint a gyümölcskonzervek a legjelentősebbek.

A választékcserében legfontosabb partner a Szovjetunió, a határ menti cserében pedig Csehszlovákia. Legdinamikusabban a szövetkezeti áruházakban megrendezett áruházi hetek keretében behozott áruk értéke nőtt. 1980-ban már hatvankilenc, árubemutatóval és vásárlással egybekötött — a vásárlók körében igen kedvelt nemzetközi áruházi hétre

Szöve
hozzá
gazdasa
hoz. M
gos, ne
vitel fo
lyettesí
portori
Növeln
piaci f
mazkodást, a gazdaságosan exportálható termékek körét, s ennek megfelelően formálják, javítják a termékszerkezetet, valamint az exportáruk minőségét, kikészítését, csomagolását. Bővíteni akarják az ipari, a mezőgazdasági és a fogyasztási szövetkezetek termelési együttműködését, különösen a háttériparban.

A fogyasztási szövetkezeti szervek exportárbevétele a VI. ötéves tervidőszakban tovább növekszik, a kivitel szerkezete javul, a tőkés kivitel erőteljesebben fejlődik. Az exportban a fogyasztási szövetkezeti szerveknél továbbra is a hagyományos mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeknek szerepe a legjelentősebb. Emellett fontos cél és érdek a magasabb feldolgozottságú termékek arányának növelése, új cikkek termelése, illetve bevonása az exportba. A szövetkezeteknek és vállalataiknak a

Foglalkoztatottak szám
Egy foglalkoztatottra ju
Foglalkoztatottak havi
Kivitelező építőipar
Építőipari termelés
Foglalkoztatottak szám
Foglalkoztatottak havi
Külkereskedelem (folyó á
Behozatal
Kivitel
Kiskereskedelmi forgalon
Ezen belül: élelmiszere
ruházati ci
vegyes ipar
Felvásárlás
Ezen belül: növényi te
élő állatok
állati termé
Közlekedési vállalatok te
Áruszállítás (árutonnak
Távolsági utasszállítás
A lakosság központi forr
Fogyasztói árindex
Ebből: az 1981. évi árv

A Központi Statisztik
vatal adatai szerint 198
III. negyedévben a szo
ipar termelése 2,2%-kal
ta meg az egy évvel ko
Legnagyobb mértékbe
gépipar és az élelmis
növelte termelését (4,6,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1981 Napjaink 1 1

1021

Balvanyo huba

VIGASZTALÁS BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA 7

I [illegible]e, hogy korából hiányzik
Műveinek középpontjába helyezi az erkölcsi
kai nézeteit nem szabad az író közvetlen ide
lekmonográfiái az ember nembeli tudatának
ber vágyait, érzés-, gondolat- és akaratvilág
el sem elvben, sem az írói gyakorlatban Tols
tehetségnek két válla van: az egyik válla —
esztétika. S ha az etika túlságosan megemel
lesüllyed és a tehetség félvállú lesz". Etikai
a tolsztoji nézetet tagadó Dosztojevszkij állá
csoda ötlet, hogy a művésziség kizárná a mo
legmagasabb fokon belőle következik." Tols
és esztétika egyensúlyban van, csupán a fináli
és a fontossági sorrend, az etika diadala, az
(Hajnády Zoltán).

Az etika és esztétika szerepének megítélése
daképválasztásban is. A művészi tökéletesség
ból Tolsztoj elődje Goethe, Dosztojevszkij eszm
Lászlóével egyezően az etikai szemlélet génit
szerepén túl Németh görögségszemlélete és Sch
se is rokonítható. A görög élet eleven bősége,
teremtő organikus közössége — Hégel megne
mindkettőjüket lenyűgözte: „... a görög embe
mészetet, s nem érezhette annyira sürgető szü
nak, amelyekben újra megtalálja természetét".
meth a görögséget „aktuális életérzés"-nek, „l
nak tartotta; Schillertől eltérően, nem a tökél
a hozzá vezető utat csodálta művészetükben.

Az *eszme státusát* felvető, a kötelesség szf
sosságát felismerő Schiller elsődlegesen a gond
alkotó Németh Lászlóra hatott. Dosztojevszkij

1021

SZERELMESEK

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

— Burzsoá ideológia!... —
fémgomb.
— Bár én is ide kerültem,
molista — szakérettségis hallg
A csontgomb megvetően elh
— Az én gazdám — folyta
vidám szemű legény volt. K
idejében csomagot cipelt az
Megvonta magától a falatot
engemet. Nem mondhatom, h
zőleg, rajta kívül még öt oly
Felváltva hordták a nadrágo
egészség illatát árasztotta ifj
olvasott. Sokszor felszólalt a járási bizottságban, s
a megfelelő kifejezést, megrángatta a nadrágját. Persze, amiatt is gyakorta rángatnia kellett, hogy semmi sem volt a gyomrában. És higgyék el, uraim, én jól és kellemesen éreztem magam. Egyszer komoran, szomorúan gyűltek egybe a fiúk. A „Történelmi materializmust" kellett volna megvenni és előjegyezni a „Junoseszkaja Pravdá"-ra, de pénzük nem volt. Két órán át hallgattak és gondolkodtak. Aztán az energikus szelíden rám akasztotta az ujját és határozottan így szólt:

„Vagy befejezzük a tanulást, vagy új nadrágban járunk! Gyerünk, testvérek, a használtpiacra!..."

A nadrágot általános ováció, kiabálás és felszabadult nevetgélés közepette rángatták le róla. A kavarodásban engem letéptek... Fél óra múlva a fiúk a padlón fekve fennhangon olvasták a „Történelmi materializmust", én meg a priccs alatt azt gondoltam: „Ha ebből az energikus legényből valaha kemény kommunista harcos lesz, részben nekem is köszönheti..."

— Igen, persze... — dadogta zavartan a csontgomb.

De a fémgomb megvetően a padlóra sercintett és hátat fordított szomszédjainak.

M. SOLOHOV

A próba

Egy Dvinai járás életéből való történet

— Amennyire emlékszem, maga, Tyutyikov elvtárs, korábban párttag volt? — fordult a járási RKSZM-titkár a vele szemben ülő, divatos, bő felöltős, hájas szemű emberhez.

Az idegesen fészkelődött a kopott vásznú széken és bizonytalanul mormogta:

— Hát i-igen, tudja, én, ö-ö-ö... szóval egy kis kereskedéssel foglalkoztam, aztán, engem..., szóval saját kérésemre kerültem ki a pártból.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1981 1 1
Napjaink

Napjaink

Balvanyos Huba
1021

MUNKÁSOK

BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

1981 1 1
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Mire ezt elmondta, vége lett
igazolványom nem volt, akár
Még szerencse, hogy az a kis
Tartotta bennem a lelket. Sok er

TALÁLKOZÁS

Indult a vonat Moszkva felé,
nélkül. Közben jól megvirradt, éreztem, hogy most már enni kell.
Előbb azonban vízért mentem. Minden állomáson ingyen adtak teához
való forró vizet, csak sorba kellett állni érte. Teám ugyan nem volt,
de arra gondoltam, hogy a száraz kenyeret jobban meg tudom enni
meleg vízzel.

Már majdnem rám került a sor, amikor hátulról azt mondta valaki:

— Szikszai! Te vagy az?

Nagyon meglepődtem, ki az Isten csodája ismerhet itt engem, de
nem hagytam ott a sort. Előbb vettem magamnak meleg vizet egy
kölcsönkért bögrébe, csak azután néztem szét.

Egy bajtársam szólított, aki abban a vagonban utazott, amelyikről
én lemaradtam.

— Hogy kerülsz ide? — kérdeztem. — Tán te is lemaradtál a töb-
biektől?

— Én nem. De te hol voltál? Már azt hittük, rád szakadt a sókazal.

— Hol van a vonat? Hol a csomagom? Hol vannak a többiek?

— Minden rendben van, a vonatunk ott áll hátul.

Akkorát sóhajtottam . . . !

Csodálkoztak a cimborák, amikor beléptem a vagonba.

— Hát te élsz? Nem maradtál a sókazal alatt?

— Élek, de se pénzem, se úti igazolványom. Csak ez a kis kenyér
tartotta még bennem a lelket.

Hogy lopták el a tárcádat? Éheztél-e sokat?

1981 11

Bálványos Huba

Napjaink

1021

BESZÉLGETŐK BÁLVÁNYOS HUBA RAJZA

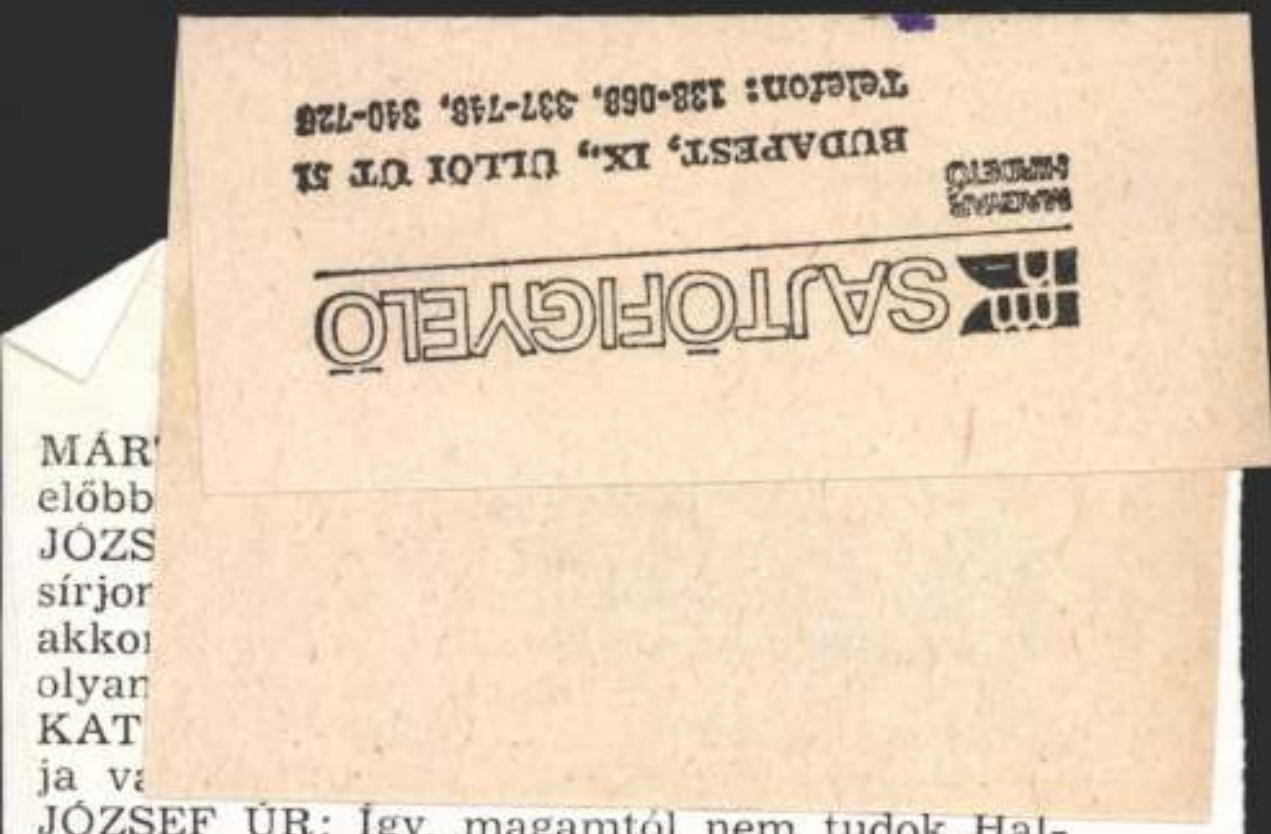

MÁR
előbb
JÓZS
sírjor
akkor
olyan
KAT
ja va

JÓZSEF ÚR: Így, magamtól nem tudok. Haljon meg, aztán majd meghallja. Gyönyörű lesz, ennyit mondhatok.

ISTVÁN: Nem hagyná ezt abba, József úr. Épp maga mondta, hogy a halál nem tréfadolog...

KATINKA: Bizony nem az... Hallottátok ti is Csilla hangját? Az előbb én mintha hallottam volna. Vagy csak képzelődtem? Mintha egy halottal álmodtam volna. A démonok. Nekem soha nem voltak démonjaim. Erős voltam, tiszta, bátor, őszinte. Mostanra meg elgyávultam, összepiszkolódtam, elgyengültem... Talán már hazudozom is. Ki tudja? Érted ezt, István?

ISTVÁN: És mindezt én tettem volna? Mert akkor mégiscsak szeretsz.

KATINKA: *(halkan)* Talán egy gyerek..., ha szülhetnék egy gyereket neked... talán megváltoztatna mindent. Újra jók lehetnénk...

ISTVÁN: Gyereket? Attól mentsen meg minket az Isten. Meg őket is. Nekem már van két gyerekem. Úgy nőnek, mint a fű. Teljesen maguktól. Mit kezdenél te egy aprósággal, egy naspolyafejűvel? Az egész lakásod tele lenne száradó pelenkákkal, a bútoroknak

Bálványos Huba
1021

Bálványos Huba

Az ex libris gyakorlati célt szolgáló grafika, akárcsak édestestvére, az alkalmi grafikai lap. Évszázadok során annyi vonzó tulajdonságot vett fel, annyi ötlet kifejezésére vált alkalmassá, hogy alig van grafikusművész, aki legalább ideig-óráig nem került volna vonzásába. Ilyen Bálványos Huba is (Budapest, Ringló u. 119. 1221), aki Budapesten született 1938. június 7-én. A művészeti gimnázium elvégzése után került a Képzőművészeti Főiskolára, ahol festőként indult, mesterei *Pap Gyula*, *Szőnyi István* és *Pór Bertalan* voltak. Egy barátjának ösztönzésére azonban érdeklődése a vonalművészet felé fordult. A grafika területén *Ék Sándor* volt a vezetője, szabad teret engedve fejlődésének, miközben az alapokat *Rozanits Tibor*tól és *Raszler Károly*tól sajátította el. 1962-ben kapta kézhez diplomáját a sokszorosító grafikai szakon. Dolgozott a kecskeméti és a nagymarosi művésztelepen, majd egy év múlva visszakerült a Képzőművészeti Főiskolára óraadó tanári minőségben. Jelenleg a Budapesti Tanítóképző Főiskola docenseként tevékenykedik.

1968 és 1971 között Derkovits-ösztöndíjban részesült, 1979-ben megkapta a Munkácsy-díjat, külföldön pedig a Firenzében elnyert *Monte dei Paschi di Siena* érem jelezte művészetének megbecsülését. Mintegy félszáz kiállításon szerepelt, hogy megvalósítsa bevallott célját: „Gyarapítani a képzőművészethez legalább barátságosan közeledő emberek számát". Az utóbbi években műveinek egyik legnagyobb bemutatóját a miskolci József Attila Városi Fiókkönyvtár rendezte meg kiállítótermében, ahol litográfiáit, ofszet-nyomatait és tusrajzait láthatta a közönség. A hatvanas évek közepén a művész kapcsolatba került a hazai kisgrafika-barátokkal, s ekkor foglalkozott művészetével a *Kisgrafikai Értesítő*ben a folyóirat szerkesztője, *Galambos Ferenc* is, aki egyebek között azt emelte ki, hogy kisgrafikáiban „. . .a megfogalmazásbeli változatosság éppen úgy megtalálható, mint a sommázó hajlam, a kompozíció szigorú rendje éppen úgy, mint a vonalak lüktető, életteljes ritmusa".

Kisgrafikáinak témaköre igen változatos: természeti formák, növények, állatok, emberi figurák, aktkompozíciók, sokszor groteszk megjelenítésben. Valamennyi alkotásának közös jellemzője a vonalak kiemelkedő szerepe és a nagy művészekre jellemző alázat, amellyel témáihoz nyúl. Munkásságában a kisgrafika szerény helyet foglal el, sőt e téren az említett írás után hosszú szünet következett kisgrafikai tevékenységében. Bálványos Huba ennek okát is megjelölte: A kisgrafika-barátokkal történt kapcsolatfelvétel után a működő exlibris-készítők mintegy viszonzásképpen, kétségkívül jó szándékkal, de nagy esztétikai tájékozatlansággal, elárasztották a művészt olyan dilettáns alkotásokkal, amelyek őt inkább taszították, mint közelebb hozták a kisgrafika csodálatos világához. Nagy a szakirodalom művelőinek és a zsüritagoknak a felelőssége: az ő kötelességük gátat szabni a dilettantizmus áradatának, és megvédeni a kisgrafika birodalmát a sikerre tehetség és tudás nélkül áhítozók behatolásától. Több mint másfél évtizeddel az említett találkozás után a *Kisgrafika* folyóirat ismét foglalkozott Bálványos Hubával, és most *dr. Soós Imre* rokonszenves írása igyekezett hidat építeni a művész és az igényes kisgrafika-barátok közé, remélhetőleg sikerrel. Bálványos Huba ismét jóindulattal fordul a könyvjegyek világa felé, amit az a körülmény is jelez, hogy napjainkban a könyvjegyeket népszerűsítő egyik rangos bemutatón az ő hozzáértése szabta meg a mércét.

Semsey Andor

látják, hogy a megoldásnak milyen támpontokhoz kell *kötődnie*.

Mindebből következik, hogy a többékevésbé „rejtve" működő mycelium-modell jelentékeny befolyást gyakorol a tudományos kommunikáció folyamataira, s ezt az információs rendszerek szervezésében és működésében mindig figyelembe kell vennünk.

A mycelium-modell és a véleményirányítók

Miként a talajban s a talaj közelében levő myceliumfonadékból jól elkülönülten, tagoltan kifejlődnek a gombák, úgy kell a személyes érintkezés „melegéből" létrejönnie valamilyen kommunikációs—információs terméknek (könyvnek, tanulmánynak stb.), ami viszonylag maradandóan, jól áttekinthetően ad számot egy-egy probléma megoldásáról. A kommunikáció táptalaját és termékét összekötő folyamatban mintegy a híd szerepét töltik be a véleményirányítók (opinion leaders), akik egy vagy több szakterületen kiemelkedően tájékozottak, és tanácsaikkal, útbaigazításaikkal részt vesznek a személyes kapcsolatok útján történő ismeretközlésben, ugyanakkor felhívják a figyelmet azokra az információs termékekre, szolgáltatásokra is, amelyek a hozzájuk forduló kollégákat segíthetik problémájuk megoldásában. A véleményirányítóknak ezt a kettős szerepét megfigyelhetjük mind a köznapi, mind a tudományos (szakmai) kommunikációban.

A véleményirányítók a kommunikációs kulcsszemélyek közé tartoznak, s ezt a rangot, tekintélyt nem valami társadalmi pozíció, a „hatalomban" elfoglalt helyük adja meg, hanem szinte kizárólagosan általános műveltségük, szakmai tudásuk, amit a közösség tagjai önként elismernek és tiszteletben tartanak. S ez is egyik jele annak, hogy a mycelium-modell valóban működik, s a tömegkommunikáció, a „hivatalosan" szervezett információszolgáltatással együtt a szellemi energia sajátos formájaként hat.

Összegezésként ismét utalunk rá, hogy az információs rendszerek szervezésében, működésében célszerű számolnunk a mycelium-modellre vonatkozó elgondolásokkal annak érdekében, hogy a tényleges és a lehetséges felhasználók kommunikációs helyzetét minél alaposabban megismerjük.

Györe Pál

IRODALOM

Brouwer, M.: Prolegomena to a theory of mass communications. = Communication. Concepts and perspectives. Second international symposium on communication theory and research. Ed. L. Thayer. Washington, 1966, Spartan Books

Györe Pál: Együtt — láthatatlanul. Vázlat az „invisible college"-ról. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás 1973. 1. sz.

McGarry, K.J.: Communication, knowledge and the librarian. London, Hamden, 1975. Bingley, Linnet

McLuhan, E.—McLuhan, M.: Gesetze der Medien. Strukturelle Annäherung. = Unterrichtswissenschaft, 1974. 1. sz.

Olvastuk

a magyar felsőoktatási intézmények ez évi tájékoztatójában, hogy 1983-ban a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola könyvtár szakára a nappali képzés keretében 20 hallgatót vesznek föl (a magyar szak párosításával), a Szombathelyi Tanárképző Főiskolára pedig 60 hallgatót magyar, történelem, matematika, orosz és technika szakpárosítási lehetőséggel. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem könyvtártudományi tanszékének nappali tagozatára 5 (öt!) hallgatót vehetnek föl. Ugyanott másoddiplomás, illetve kiegészítő képzés is indul 20 fővel; Nyíregyházán pedig levelező tagozati képzés 20 hallgatónak (magyar, illetve földrajz szakkal), Szombathelyen ugyanez 30 fővel (magyar, illetve történelem szakkal). A legnagyobb újdonság, hogy a szegedi Juhász Gyula Főiskolán is indul levelező tagozatos könyvtárosképzés, földrajz szakkal párosítva, 20 fő részére. *(K.)*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1983 47
KÖNYVTÁROS

9/-236-oldalhoz.

BÁLVÁNYOS HUBA
kisgrafikáiból
(Cikkünket lásd a 236. oldalon)

Ára: 10,– Ft
HU ISSN 0450-7886

Bálványos Huba, grafikus

Bálványos Huba rajza

Magyar Hírlap, 1984. jún. 26.

Baksay Éva

SZOT-ösztöndíjasok

A Szakszervezetek Országos Tanácsának titkársága értékelte az 1985—86. évi irodalmi, képző- és iparművészeti ösztöndíjak elnyerésére márciusban meghirdetett pályázatát. *Roland* Ferenc, a SZOT osztályvezetője hirdette ki a pályázat eredményét, amely szerint tizenhatan részesülnek egy éven át havi ötezer forintos ösztöndíjban, további kilenc alkotó pedig megosztott ösztöndíjat kap.

Az ösztöndíjasok: *Alföldy* Jenő kritikus, *Bálványos* Huba grafikus, *Birtalan* Ferenc költő, *Csiki* László író, *Egerházi* Imre festő, *Fabók* Gyula festő, *Fülöp* Erzsébet festő, *Kalász* László költő, *Konyorcsik* János szobrász, *Luzsicza* Árpád grafikus, *Nagy B.* István festő, *Oláh* György grafikus, *Osztojkán* Béla író, *Szabó* Gábor szobrász, *Urbán* Tamás fotóművész, *Varga Bencsik* József grafikus.

Megosztott ösztöndíjat kapott: *Darai* Lajos Mihály író, *Diószegi* György író, *Dulity* Tibor festő, *Győri* László költő, *Koncz* András író, *Novák* Béla Dénes író, Orosz Mária iparművész, *Szabó* Iréne újságíró és *Vasy* Géza költő.

Magyar Nemzet 1985. VII. 5.

kapott a zöldség- és gyümölcstermelés növelését, a forgalmazás javítását szolgáló program végrehajtásának helyzetéről. Megállapította, hogy a program megvalósítása gyors

HIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-746

Bálványos Huba grafikus

DÉLI HÍRLAP

1981 OKT. 3

1021

Dürertől az avantgardig

Bálványos Huba grafikái

Kicsit úgy vagyunk a vonallal, a grafikával, mint az énekkel, az emberi hanggal. Minősíteni lehet, de elemezni már igen bajos, mert minél jobban „szétszedjük", annál messzebbre jutunk a lényegtől. A legbölcsebb, ha élni hagyjuk a látványt, hatni a tudatunkra. Korunk grafikája azonban nem engedi elandalogni a nézőt (mint ahogyan a modern zene sem). Úgy értelmezni újra a valóságot, hogy állásfoglalást is provokáljon.

Önkéntelenül is József Attila és Kassák Lajos jut annak az olvasónak az eszébe, aki elolvassa *Bálványos Huba* kiállítás-katalógusának bevezetőjét. Van ebben a szövegben egy kis polgárpukkasztás, egy kis kiábrándultság, de nagyfokú tudatosság is. Nem véletlen, hogy századunk két nagy munkásköltőjét említettem. Kassákot, a nagy újítót-formabontót és József Attilát, az összefoglalót, a szintézis megteremtőjét. Bálványos Hubára is jellemző a József Attila-i értelemben vett munkásábrázolás.

✶ *Csendélet (részlet)*

Igen érdekes a József Attila Könyvtárban (november 21-ig) látható kiállításának a szerkezete, belső daramaturgiája. Az első kompozíció (a bejárat mellett), ami megállítja az embert, egy *Dürer-parafrázis*, amely hódolat a nagy német mester előtt; az eredet, a forrás megjelölése, ahonnan eljutott a művész idáig. Ezen a rajzon még együtt láthatók a klasszikus formák, mintegy idézőjelbe téve, és a gunyorosan odavetett torzók is. Rögtön ez után a salgótarjáni sorozat látható, az ofszet technikával készült, részleteiben naturalista, kollázsra emlékeztető életképek és portrék. A gyár, a nehéz fizikai munka ma már konvencionális témája a művészetnek. Nehéz is róla újat mondani. Bálványos Huba a már említett költők nyomdokain haladva lehánt minden pátoszt a témáról, s szinte brutális nyerseséggel mutatja fel a valóságot. Amely — a dolog természetéből következően — még nem azonos az igazsággal, de kitűnő eszköz arra, hogy elvezessen hozzá. Bálványos Huba tudatosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy más formában, hangszerelésben újra és újra feldolgozza ezt a témát. Példaként éppen a József Attila-illusztrációkat, a *Milyen magas a hajnali ég*, az *Íme türülközz meg* című lapjait említem. Ezeken a salgótarjáni és a *Munkások* című sorozaton is látható tárgyak megszépülnek, átlényegülnek, mert a művész alárendeli őket a kompozíció elveinek.

✶ *Pincér (tusrajz)*

Még egy idézetre, kultúrtörténeti motívumra hívnám fel a figyelmet. A kereszt, a megfeszített ember Bálványos Hubánál nem alkalom az áhítatra és a meghatottságra. A drámaiság mellett megjelenik a groteszk, az áldozatot is vállaló ember és a közönyös, önző tömegek, nézők kontrasztja. (*Ecce homo, Megváltó, Megváltók.*)

Gúlyos fintor, keserű, mégis lírai vallomás a *II. Mappa* sorozata. Szerszámokat látunk különböző színekben és környezetekben (például hálóban). Egy intellektus világértelmezése ez, amelyben hangsúlyos szerepe, helye van a munkának, munkásoknak, de elveti a hamis pátoszt és illúziókat.

(horpácsi)

Egy pohár tej...

Miskolc harminc tanintézményébe hatvan félliteres és 2600 poharas tejet szállítanak uzsonnaidőben. A tejipari vállalat ezenkívül 40 félliteres kakaót, több mint kétezer poharas kakaót, csaknem 200 karamellás poharas tejet és hatvan poharas csokis tejet küld mindennap az iskolákba. A tej és a kakaó kiosztását, valamint a megrendelését az iskolák nevelői társadalmi munkában végzik.

(Kiss József felvétele)

ányaikat

-képző iskolán

iskola parancsnokainak, oktatóinak a nevelőmunkáért, s tett ígéretet társai nevében is arra: az itt tanultaknak megfelelően látják el mindennapi szolgálatukat.

A tanévzáró ünnepség után műsor következett, majd az iskola vezetése díszebéden

Országos záróünnepély

A takarékosság napja

„Ki-ki, ha praktikusan, jó gazda nevét méltán akarja viselni, jövedelménél kevesebbet költsön" — idézte nemzeti haladásunk nagy egyéniségének, Széchenyi Istvánnak a Hitel című művében megfogalmazott gondolatát Koczka Antal, a Miskolci Postaigazgatóság vezetője tegnap a Diósgyőri Vasas Művelődési Központban, a takarékossági világnap országos záróünnepélyén.

Az ünnepséget a Miskolci Postaigazgatóság, az Országos Takarékpénztár Borsod megyei Igazgatósága, az Áfész Borsod megyei Szövetsége és a Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsa rendezte. Vendégként köszönthette *Dojcsák János*, az OTP megyei igazgatóságának vezetője többek közt *Grósz Károlyt*, az MSZMP KB tagját, a megyei pártbizottság első titkárát, *dr. Szirmai Jenőt*, az OTP vezérigazgatóját, *Juhari Istvánnét*, a Posta vezérigazgató-helyettesét, *dr. Ladányi Józsefet*, a megyei tanács elnökét és *dr. Majoros Annát*, a SZÖVOSZ főosztályvezetőjét.

1965 óta minden évben sor kerül az OTP, a posta, s a takarékszövetkezetek közös számvetésére a világtakarékossági nap alkalmából. Az idén mit mutat a takarékosság statisztikája?

(Folytatás a 6. oldalon)

Összeült a szejm

Rendkívüli intézkedések az állampolgárok és az állam védelmére

Varsóban tegnap délután 2

vő év első negyedében a leg

Bálványi Sheta grafikus

Bürsin Stettner Bélától

Magyar Nemzet 1984. VI. 16.

Bálványos Hubd, grafikus

1021

1/1

1982.I.1.Petőfi 14.33/Szűnő/

Szivárvány.

-Az idő rohanva,vagy csendesen,de szüntelenül halad,és mi is megyünk vele egyikpercből a másikba.Az elmult évekből a következő évekbe.Visszük magunkban a tárgyaktól,emlékektől egyre sulyosbodó gondunkat.Néha megállunk szétbontjuk és válogatunk.Ez kell,ez felesleges.Kiszórjuk a használt villamosjegyet,a kiürült cifra dobozt,a csorbult poharat, a semmitmondó nyári üdvözletet,a tartalmukat tulélt ujságokat,az ismerőssé változott barátokat,az elmult szerelmeket és,és elbeszélt gondolatokat.De vannak dolgok,amelyekhez ragaszkodunk.Ők olyanok,amelyeket ha nem is teszünk vissza a poggyászunkba,elbucsuzunk tőlük,mert kedvesek voltak.Igy olvasunk el ujra leveleket,és játszunk le lemezeket,magnetofontekercseket.Mai müsorunkban olyan riportokat hallgatunk négegyszer,melyek 1981-ben a legvonzóbb szineket varázsolták,a Szivárvány házatájára.Ime ezek voltak:

-Bakonyi Péter:Mit csinálsz barátom szombat este?

-Pásztor Magdolna:Közelitő,vagy távolitó piros és zöldutak?

-Kapás Irén;A mütét sikerült,

-Holokovszky István:Hogyan muzsikál a régi nóta a lélekcsöndességében.

-Visy László:Hét év várakozás Óbudán.

-RádayEszter :Nyiló szóvirágok.

-Széll Julia : Aláirás az Ön Karl Marxa.

-Incze Zsuzsa: Hogyan lett Mathiászból,Matyusz,akinek háromhazája is volt.

-Németh Miklós Attila:Müsorzáró irásában már ujesztendei gondolatot is megfogalmazta.Cime:Egy boldog,békés esztendő.

1982.I.1.Petőfi 14.[illegible]/BzLné/

Szivárvány.

-Bálványos Hube,tessék?

-Bálványos Hube grafikusművészt keresem?

-Igen ,én vagyok.

-Bakonyi Péter.

-Szerbusz.Szia.

-Hogy elmondtam a nevedet,az nemcsak így tréfából,hanem azért, mert magnóra veszem ezt a riportot,amit most készitek.

-Igen.

-Szerettelek volna bemutatni.

-Mi a téma?

-A szórakozás, a nulatság, a kikapcsolódás,a szombat este?

-Honnan beszélt otthonról,mi van veled?

-Én már dolgozom,én bevallom,hogy már dolgozom,de gondoltam, hogy ezért Te csak nem dolgozol.

-Hát tévedsz,mert kikapcsoltam magam a családommal együtt.

-Hol?

-Hát moziban voltunk,kiállitáson voltunk,ismerőst látogatni voltunk,és körülnézve,elszórakozva eltöltjük az estét.

-És mikor voltál nulatságban?

-Az mi?

-Hát bál?

-Farsang okán ?

-Igen.

-Akkor tulajdonképpen mi a nulatság neked?

-Jaj istenem,nem tudom,de most sugott a féleségem,hogy voltunk bucsuba is.

-Ne?

-És hát ez azért igazi volt.

-És ebben mi volt a mulatság?

-Célbalövés,ringlispil,az asszony ült fel meg a kedves rokonság, meg bál,ami azért énneken nem volt igazán szórakozás.

-És a családod hogy veszi ezt?

-Hát...

-Arra gondolok,hogy egyszerüen szükmarku vagy mulatságból?

-Hát már kibirjuk egymást egy ideje,legalábbis nem tünik,ugy hogy engem ilyen igények nyomasztanának.

-Add már ide légy szives...

-Jó,adom,adom...

-Halló?

-Halló?

-Jó estét.

-Szevasz.

-Szóval igaz ez,tényleg ennyire hidegen hagy ez a mulatság téged is?

-De hogy is,én azt üzentem,hogy nagyon is szeretnék bálba is járni,meg táncolni.Nem mondta?

-Nem mondta el.

-Na jó hát elbucsuzom.

-Oké.

-Szerbusztok.

-Jó éjszakát

-Halló,tessék?

-Halló?

-Halló?

Bálványos Sluba

Lóska Lajos: Makó '81
grafikai művészlelep a
fotó bűvöletében

Művészet, 1982. január

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba

MAGYAR HÍRLAP

1983 DEC 17

1021

MAGYAR HIRLAP TUD

Bálványos Huba grafikája

nézi meg is veszi!

karácsonyi ajándékkülönlegességei

keknek, felnőtteknek

Figurás filckészletek **164,— Ft**

Különleges, kétoldalas, **87,50 Ft, 103,— Ft**
vastagon-vékonyan író rostironkészletek **és 117,— Ft**

Elegáns csomagolású tollkészletek,
különböző összetételekben **200,— Ft-tól 601,— Ft-ig**

Kirakó játékok díszdobozban 3×35 — 1000 db-os
mese-, állat-, tájképtémában 175,— Ft-tól 295,— Ft-ig

Néhány cím:

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba,
grafikusművész

MAGYAR HÍRLAP

1984 MÁJ 19

1.027

Bálványos Huba grafikája

Kalmár György Black and
white-ja, vagy *Vitray Tamás* Vét-
enekje, a *Hírháttér* és az *Ablak*
— más filmek mellett, örömömre
díjat kapott az *Iskolatelevízió* re-
neke, a *Mozgássorozat* bemuta-
ott darabja és egy másik emléke-
etes film is: a *Kokas Klára* ze-
nepedagógusi módszerét bemutató
üzet viszek. Ezek, a tévé műsor-
endjében szerényen megbúvó al-
otások nemcsak rokonszenves
özművelődési szemléletet, ha-
em korszerű ízlést és magas
zínvonalat is képviselnek.

A díjazott tucatnyi film mind-
gyikéről nyugodtan mondhatjuk:
pha rosszabb ne legyen a Ma-
yar Televízióban.

Virág F. Éva

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Bálványos Huba
VILÁGOSSÁG
Budapest
grafika
1984 JUL
1021

Bálványos Huba: Ketten

gyar értelmiségi „életérzés" egy spe-
ens" megnyilvánulását: a *felfokozott*
Vizsgálódásunk nem terjed ki min-
kal érintkező lehetséges részletre.
ozunk a századforduló általános
lődés- és egyéb történeti vonatko-
a szükséges lenne, gondoljunk csak
ifjúkori írásaira vagy éppen az ál-
nelt időszak és probléma nagyszá-
alójának tekinthető *Varázshegy* cí-
. Nem foglalkozunk a „felfokozott
onkrét társadalomstatisztikai alap-
gyilkosság és egyéb devianciák,
rok korabeli szociológiai kérdései-
jesen nyilvánvaló az értelmiségi
párolt „dekadens hangulatok" mö-
szociológiai valóság. Nem foglalko-
az értelmiségi lét történeti-szocio-
eivel, nevezetesen az Osztrák –
chia társadalomstruktúrájával, mi-
nyilvánvaló, hogy a korszak értel-
mentalitása a származás, a vallás,
zerint is eltérően struktúrálódott.
dy kisnemesi gőgös kálvinizmusára
György zsidó nagypolgári, „néme-
beállítottságára, mely – köztu-

tőség
Felf
pszi
alap
egyf
mán
ra, c
zásu

mezési keret: a történeti jelenségek pszichológiája.

Dolgozatunkban ezért a következő lépésekben haladunk. Először *kiemelünk* a korszak politikai-szociológiai kérdései közül egy, – megítélésünk szerint a legáltalánosabb — problémát: a császári és királyi intézményrendszer *dichotómiáját*, a *dualista* monarchia politikai legitimitásának sajátosságait. Azt a kérdéskört, amit Jászi Oszkár a Habsburg-Monarchia „centripetális" és „centrifugális" erői játékteréként jellemez.[1] Mi azonban a hangsúlyt e „centripetális" és „centrifugális" erők *lélektani* következményeire helyezzük: egyfelől megvizsgáljuk ezen erők által keltett *társadalomlélektani* feszültségek „patológiáját", másfelől – Csontváry Tivadar, Balázs Béla és Lukács György egy-egy tipikusnak vélt, én-közeli szövegrészletének felidézésével, majd rövid pszichológiai értelmezésével – *illusztráljuk* a századelő értelmiségi jeinek *ambivalens* tar-

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba, grafikus

MAGYAR HÍRLAP

1984 JUL 7

1021

Bálványos Huba rajza

magasabb ö

Több műsz

Jelentkezés
Budapest V

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
(Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba

MAGYAR HÍRLAP
1984 JUN 21

1021

Bálványos Huba rajza

k azokat
kat, amelye
kony fólia
. Ez a gy
szempon
. Az illir
Egyetemen
járást do
nagy szilár
is elő lehe
ól állítani.
ából álló p
a szilícium
veszik kör
a mole
s vezetőképességet

kfurter Allgemeine Zeitung

or-stop az olimpián

Angeles mellett levő
i Egyetem kísérleti
rát az állam kormány-
nyomására a nyári
lejére kikapcsolják. Az
lőben olyan aggályok
fel, hogy a reaktor a
latt terroristák kezére
Az egyetem ezért be-

hatással van a vér koleszterin szintjére, továbbá *más véralkotókra is*, amelyeknek szerepük van a fertőzések elleni küzdelemben. Nem csoda tehát, hogy nagy érdeklődés követte azt a bejelentést, hogy két amerikai kutatónak sikerült kidolgoznia a *hatóanyag szintéziset*. A szintetikus hatóanyag *tisztább*, mint a fokhagymából nyert, s óriási előnye, hogy néhány nap alatt elkészíthető. És ami meglepő: *kellemes az illata*.

New Scientist

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-720

Balvanyos Huba,
grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 ÁPR 29.

102-1

NÁDOR TAM

Búcsú

Elmenn
az össz
elmenn
örökös
elmenn
a magast, a sekélyt,
a fehéret és a feketét,
a cukrot és a sót.

Elmennek oroszlánjaink, szarvasaink,
el tölgyeink, tanúfáink,
havasaink és sziklás magasaink,
hullnak és dőlnek és roskadnak,
szélüttetnek és szíveszakadnak,
pusztítják magukat rendre,
ölik is őket sorra,
fulladnak vérbe, koromba.

Elmennek a belső vezérek,

Bátyányos Hubo rajzo

Bálványos Huba

Bálványos Huba: Vizuális megismerés, vizuális kommunikáció. Bp., Balassi, 1997. 125 p. ill.

nyvek Bibliográfiája 52. (1997) évfolyamának

.....

.....

.....

.....

, faxon vagy E-mail-ben a következő címre:

Országos Széchényi Könyvtár
Gyarapító és Feldolgozó Főosztály
1827 Budapest
Telefax: 202 0804
E-mail: berk@oszk.hu

Bálványos Huba, grafikusművész

A napokban nyílt meg a Magyar Nemzeti Galériában a mai magyar grafika és rajzművészet minden eddigiről nagyobb szabású seregszemléje. — Néhány kiemelkedő szép lappal jelentkezik a fiatalok közül Bálványos Huba.

Brestyánszky Ilona: Mai magyar grafika és rajzművészet. Nógrád, 1983. júl. 23.

Bálványos Huba, grafikusművész

A napokban nyílt meg a Magyar Nemzeti Galériában a mai magyar grafika és rajzművészet minden eddiginél nagyobbszabású seregszemléje. — Néhány kiemelkedő szép lappal jelentkezik a fiatalok közül Bálványos Huba.

B.J.: Seregszemle a Nemzeti Galériában; Kisalföld, 1983. júl. 23. 10-old.

Bálványos Huba

Nemzeti

lom

eiket

ze mindegyiknek van
gosultsága, de hát ezek
gosan didaktikus elvek
ámairodalom számára,

RÖVIDEN

Bálványos-tárlat

Bálványos Huba Munkácsy-díjas grafikusművész kiállítása ma 18 órakor nyílik a San Marco Galériában (Bp. III., San Marco u. 81.).

BÁLVÁNYOS HUBA
1938 -

Grafikus, Munkácsy-díjas. 1952-1956 között a budapesti Képzőművészeti Gimnáziumban tanult. 1962-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, ahol mesterei Pap Gyula, Szőnyi István és Ék Sándor voltak. 1963-tól 1972-ig a Főiskola ábrázológeometria tanára, 1977-től a budapesti Tanárképző Főiskola docense. Alkotásai hazai és külföldi csoportos és egyéni tárlatokon szerepeltek. Berlinben, Hamburgban, Bolognában, Firenzében, Nápolyban, Moszkvában, Oslóban, Párizsban, Havannában, Nagykanizsán, Kecskeméten, Miskolcon, Budapesten stb. 1968-ban elnyerte a Firenzei Nemzetközi Grafikai kiállítás Monte dei Paschi di Siena aranyérmét.

AZ EMBER MÉRTÉKE, 1968
papír, litográfia, 422x612 mm.
j.b.l.: Az ember mértéke/litó/
j.l.: Bálványos 968
Ltsz.: K. 85.508.1.

"Bálványos grafikái éppen attól lesznek sok esetben lélegzetelállítóan izgalmassá, hogy az egyéni és társadalmi lét arculatát, a számtalanszor deklarált értékrendet csupán az élet külsőleges burkának tekinti, s arra kíváncsi, ami e mögött a réteg mögött zajlik... Bálványos grafikáiban mindvégig az emberről van szó: a félrevezetett, egy szép jövővel kecsegtetett s ennek ürügyén kényszer helyzetekbe taszított, Krisztus módjára megszenvedett, tragikus sorsra ítélt emberpéldányról..." -

Mezei Ottó

IRODALOM

Galambos Ferenc: Bálványos Huba grafikái. Művészet. 1966. VII. évf., 10. sz., 37-38.o.
D. Fehér Zsuzsanna: Bálványos Hubáról. Művészet. 1969. X. évf., 8. sz., 26-27.o.
Vadas József: Formáról formára. Élet és Irodalom. 1976. február 14.
Horváth Béla: Szatíra és verizmus. Művészet. 1976. XVII. évf., 10. sz., 13-15.o.
Bálványos Huba kiállítása. Győr - 1978. Leporelló a művész bevezetőjével.
Joó József: Megkérdeztük Bálványos Hubától... Kisalföld. 1978. február 10.
Rozgonyi Iván: Kör és egyenes. Művészet. 1980. XXI. évf., 6. sz., 28-31.o.
Krunák Emese: Bálványos Huba. Képzőmvészeti Kiadó, Budapest, 1984.
Mezei Ottó: Grafikák jelen időben. Művészet. 1988. XXIX. évf., 9. sz., 55-56.o.
J.J.: Bevezetés a paradicsomba. Kisalföld. 1989. február 16.

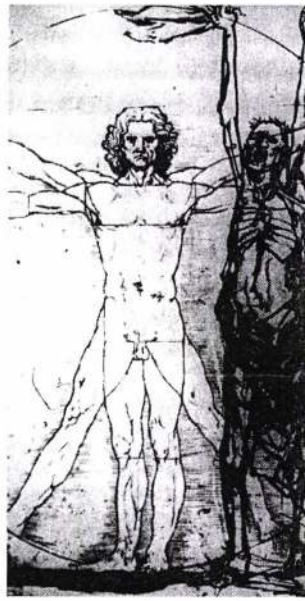

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

Bálványos Yluba, grafikusművész

A napokban nyílt meg a Magyar Nemzeti Galériában a mai magyar grafika és tájkművészet kiállítása.—
Néhány kiemelkedő szép lappal jelentkezik a fiatalok közül Bálványos Yluba.

Brestyánszky Ilona: Mai magyar grafika és tájkművészet.
Hajdú-Bihari Napló, 1973. júl. 13.

Bálványos Huba, grafikusművész

A Magyar Nemzeti Galériában a közelmúltban nyílt meg a mai magyar grafika és rajzművészet kiállítása. – Néhány kiemelkedő szép lappal jelentkezik a fiatalok közül Bálványos Huba, grafikusművész

B. I.: Mai magyar grafika és rajzművészet.
Dolgozók Lapja, 1983. aug. 13.

Bálványos Huba, grafikusművész

A Budapesti Sportcsarnok „A" oldali gyaloghídjánál a nyári vasárnapokon adnak teret kiállításoknak. – Berki Viola műveinek tárlata után Bálványos Huba grafikáit láthatták az érdeklődők. – Bosnyák Sándor népművelő, e kiállítások rendezője mondja: „Bálványos Huba számomra „a grafikus József Attilát" jelenti".

Pálffy Judit: Tárlatok az „A" kapunál.
Esti Hírlap, 1983. júl. 7.

BÁLVÁNYOS HUBA grafikusművész

Ellenpélda (na tetszik Banga számára is figyelmeztető példa) *Bálványos Huba* szereplése. Kiállított egyetlen lapja (nem mondom hogy rajza, mert technikai meghatározása sem az, bár a montázson kívül rajzi eszközöket is felhasznál) egy olyan belső változásról, megújulási készséggel párosuló nyitottságról tanúskodik, amely Bálványos művészi útján akkor is jelentős és a jövőt tekintve biztató állomás, ha a mostan kiállított mű nem sikeres és nem is egészen sikerült kifejezése az alkotó újonnan megnyilvánuló belső lehetőségeinek.

Művészet 1985. febr. 12.o.

Bálványos Sluba

Menyhárt László: Skilóg a lóbáb
Rajzbiennale Salgótarjánban

Palócföld, 1985/2

Baloványos Judit

"Helsinki" pályázat díjazottja

XIII. országos grafikai biennálén

Magyar Nemzet 1985. XII. 2.

Bálványos Hilda.

A miskolci XIII. országos grafikai biennale
Helsinki – pályázat díjazottja.

Népszava
1985. XII. 2

Balázsfalva Huta

Alelnök a Képző-és Iparművészek
közvetségében

Magyar Mennyi 1986. IV. 8.

Bálványos Huba

— Megnyílt a XV. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat a sal-
gótarjáni Nógrádi Szés-
kiállítók közt szerepel Bál-
ványos Huba, Kokas Ignác,
Réti Zoltán, Raszler Károly,
Czinke Fenc és sok más is-
mert képnűvész.

Népszava 1985. IV. 3.

Bálványos Huba, grafikus

l. Kő Pál

- Heti ajánlat

Új Tükör, B n. 1986. jan. 26.

3

XXIII/4

Bálványos Huba, grafikus

BÁLVÁNYOS HUBA GRAFIKÁI
Erzsébetvárosi Galéria

Legszívesebben Bálványos Huba felkavaróan bölcs katalógusszövegével tölteném ki e hasábot; a jelenkori képzőművészeteknél az írott szó még

mindig nagyobb nyilvánosságnak örvend, s így dilemmái talán olyanokban is *közösséget* ébresztenek, akik kiállításoknak a közelébe sem mennek, de azért hisznek még néhány nagybetűs fogalomban. Persze, Bálványos Huba végül is kiállította képeit, melyek fölött a *Jelet hagyni* cím áll. Szerény cím, de azért beszédes: a kiválasztottság és fölöslegesség, egyéni szándék és közösségi igény örök, kettős kötöttségét jelzi. A litográfiákon, linómetszeteken legtöbbször magányos, bukott vagy célt nem ért megváltók jelennek meg, de némi pátosszal azt mondhatnám, igazán nem buknak el: a következő képen újra repülnek. Az *Egy lángoló felszólalás emléke, Ikarusz, A király meztelen*, a *Megváltók* s *Nike* egyszerre érvelnek, és tartanak is a váteszektől. „Hiszen minden szó őszintének mondja magát". Ezek a képek így tulajdonképpen tragikusak. Persze ha fontos is, de mégiscsak esetleges *csak ennyit* látni Bálványos Huba képein. Hiszen éppen olyan biztonsággal képes a fenti kondoros indulatokat átadni, mint más képein groteszk vagy szürreális ötletekkel játszani.

Nemcsak technikája, bölcsessége is sokéves, kiforrott eredmény. *(Képünkön a Várakozók című litográfia)*

Torma Tamás

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bálványos Huba,
grafikusművész

MAGYAR HÍRLAP

1984 SEP 16

/1021

Bálványos Huba rajza

123 orvos kapott diplomát, akiket *dr. Karmazsin László* rektor köszöntött. *(MTI)*

– ellenőrzés

szakigazgatási szerveinek arról kell számot adniuk: miként szervezték meg a felügyeletük alá tartozó közterületek rendjét, tisztaságának vizsgálatát, s e munkába hogyan vonják be a társadalmi aktivistákat.
(MTI)

Bálványos Huba

Magyar Képző és Iparművészek
következője alelnöke

Nápszava 1986. IV. 8.

Balassa Huba

PÉNTEK, 1985. JÚLIUS 5. **NÉPSZAVA**

SZOT-ösztöndíjasok

A Szakszervezetek Országos Tanácsának titkársága értékelte az 1985—86. évi irodalmi, képző- és iparművészeti ösztöndíjak elnyerésére márciusban meghirdetett pályázatát, *amelynek célja az volt, hogy támogassa a szocializmus építését hitelesen, művészi igénnyel ábrázoló új alkotások létrejöttét.* A szakszervezeti központ Dózsa György úti székházában csütörtökön Roland Ferenc, a SZOT osztályvezetője hirdette ki a pályázat eredményét, amely szerint tizenhatan részesülnek egy éven át havi ötezer forintos ösztöndíjban, további kilenc alkotó pedig megosztott ösztöndíjat kap. Az ösztöndíjasok:

Alföldy Jenő kritikus, Bálványos Huba grafikus, Birtalan Ferenc költő, Csiki László író, Égerházi Imre festő, Fabók Gyula festő, Fülöp Erzsébet festő, Kalász László költő, Konyorcsik János szobrász, Luzsicza Árpád grafikus, Nagy B. István festő, Oláh György grafikus, Osztojkán Béla író, Szabó Gábor szobrász, Urbán Tamás fotóművész, Varga Bencsik József grafikus.

Megosztott ösztöndíjat kapott: Darai Lajos Mihály író, Diószegi György író, Dulity Tibor festő, Győri László költő, Koncz András író, Novák Béla Dénes író, Orosz Mária iparművész, Szabó Iréne újságíró, Vasy Géza irodalomtörténész.

Bálványos Huba

Hétfő, 1987. június 22.

A Magyar Nemzet Galériája

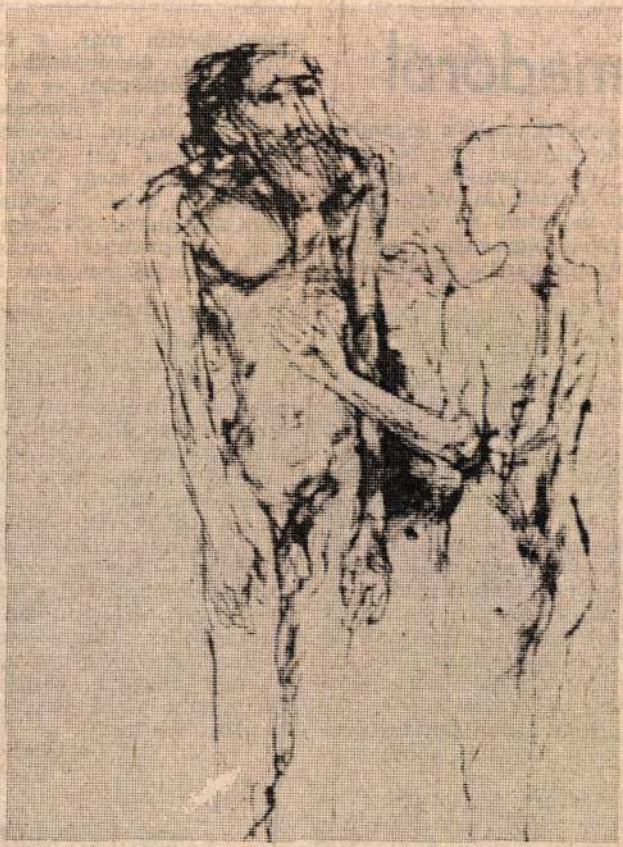

Bálványos Huba: Dávid és Mikál

ciónak is lehet mondani. Ezt kell most az adórendszer végrehajtásánál megakadályozni.

Olyan változtatás szükséges, amely az eddiginél jobban ösztönzi a teljesítményeket, lehetővé teszi a jövedelmek egységes szabályozását, az arányos közteherviselést, és megfelelő költségvetési bevételt biztosít. Az új szabályozásnak hozzá kell járulnia a társadalmilag elfogadható jövedelemarányok kialakításához, az adózás alól eddig kivont jövedelmek adóztatásához. (Az MSZMP Központi Bizottságának 1987. április 30-án tartott üléséről kiadott közlemény IV. fejezetéből.)

Befejezésül újból Magyary professzor említett könyvéből idézek:

„A pénzügyi közigazgatás és legfőbb vezetője: a pénzügyminiszter tehát nem számíthat a felelősségtől való mentesítésre, ha csak arra tudnak hivatkozni, hogy a bevételeket előirányozták

sincs arra, hogy ezt még szélesebb vitára bocsássák, de véleményem szerint erre már nincs is szükség. Az adójogszabályok egyébként is olyan rendelkezések, amelyekkel általában a nagy többség nem ért egyet és semmiképpen sem örül az, akinek nagy jövedelme van, hogy megadóztassák jobban, mint eddig. Holott a kormány nyilatkozatából az tűnik ki — amint erről *Békes* pénzügyminiszterhelyettes is beszélt és írt —: hogy főleg a nagyjövedelműeket fogja érinteni. A többiek, főleg a bér és fizetésből élőknél nagyobb változás nem lesz, a nettó keresetük január 1-jén is biztosítva lesz.

Dr. Miklós Jenő
Kecskemét

Mire van idő?

ARRA VÁRTAM, hogy a Magyar Televízió és a Magyar Nem

Bálványos Huba

Magyar

Gondolatok a rajzról

Bálványos Huba mondja

„Hozzám már hűtlen lettek a szavak..." Babits még így panaszkodott. Bennünket hány, öröknek vélt érték hagyott el azóta? Ha képzőművész volnék, ma a vonalak hűtlensége miatt kiáltanék fel. Mert látszatra — vagy valójában — most azok hagynak el bennünket.

A veszteség nagy, pedig cserébe kaptunk valamit. Ám e valamivel sokan nem tudunk mit kezdeni...

A rajzokról lesz szó! A vizuális művészetek közül, egyes vélekedések szerint, ez a legnemesebb. Mondják szentnek is. Mert minden, a térben megvalósuló mű alapja, első fogalmazása ez. Amikor — mint műfaj — nélkülözi a gondolat, a szándék tisztaságát, ez valamennyi szép mesterségre visszahat. A kortárs képzőművészet nem egy különös jelenségének oka a rajzok tanulmányozásával földeríthető.

De így van-e?

Erre a kérdésre és több hasonlóra, *Bálványos* Huba grafikus, a képzőművészek szövetsége képgrafikai szakosztályának vezetője felel.

Arra például, hogy mostanában a nagy kiállításokon szereplő lapokat szemlélve kétségtelen: az alkotók célja nem hagyományosan vett esztétikai érték létrehozása volt, hanem valami más.

Nem lehet, hogy előttük állva, csak azért vagyunk zavarban, mivel jobb híján egy hagyományos értékrendbe illesztjük azt, ami nem tartozik oda?

— A szabadkézi rajz valamikor előkészítő műfaj volt. Önálló életre nem oly régen kelt, ami érthető, hisz teljes kitárulkozást kíván — különösen az a változata, amit jobb híján firkának mondanék. Ezek közt valóban gyakoriak a művien patologikus munkák, melyekben csak a személyesség mutogatásának vágya tükröződik, a személyiség megvalósítása nélkül.

Ezt a magatartást azonban értékén felül díjazza a kritika, ahogy ezt teszi más művészetek hasonló jelenségeinek esetében is.

— A magyarázatokból pedig nap mint nap új elmélet születik, a teóriagyártás jószerint a művészet előtt jár. Egyre többen hirdetik például, hogy a véletlenben van a rajz szabadsága. Ennek hatására az is a véletlenre pályázik, aki különben sohasem tette volna. Az esetleges kutatásának eredményéről pedig nem tudható: véletlen, vagy eredeti művet hozott létre. A véletlen gépies keresgélése művivé teszi a rajzot — holott készítője épp ezt akarta elkerülni. Egyre vadabbul firkál, egyre kisebb tudati kontrollal dolgozik — a rajzi mechanizmusokra bízza magát. Pedig az emberi tudat egyszerre érzelmi és értelmi. Az utóbbi mostanában másodlagossá válik. Ennek is van már elmélete: hibával kell a rajzot elkezdeni, annak kijavítása az alkotói folyamat.

Könnyű lenne az elmondottak alapján eleve elutasítani ezt a magatartást, és az így létrejött produkciót. De ha más nem, elgondolkoztat egy kitűnő festő-grafikusunk esete. Klasszikus rajztudását sokan bámultuk. Aztán külföldre költözött, alig hallottunk felőle. Mostani munkáival eljutott egy olyan festéknyomig, amit a jel minimumának tekinthetünk. Pontosan addig, amíg azok, akik stúdiumok nélkül mutatnak fel hasonló eredményt. Sok hasonló példa van, amiből arra következtetek: nem véletlen, ami történt, talán még szükséges is, de sokat kezdeni akkor sem tudok vele. Ez a jel nem tart igényt arra, hogy megfejtsem — a művész sem kívánja, hogy ezt megtegyem. Akkor mivégre az egész?

— Az ilyen alkotás gyakran nem művészi, inkább filozófiai jelentést hordoz. Ha például a polgárpukkasztás szándéka hozta létre, akkor ezt a szándékot a szociológia eszközeivel kell értékelni. Ám meglehet, hogy puszta exhibicionizmusról van szó. Van aki erre pályázik. Más pedig arra, hogy beléphet egy érdekszövetségbe — valami ellen. A baj csak az, hogy az akció mindig felszínes. Jó viszont, hogy elkövetése kamaszbetegség; szellemi és biológiai életkorhoz kötött. Azt meghaladva, sokszor nevetséges.

De mulatságos volta menten megszűnik, ha normává válik. Nem kezdődött el ez a folyamat?

— 1968-ban, az európai fiatalság lázadási hulláma hozzánk is elérkezett. A generációs és politikai protestálás nálunk a művészeti perifériákon jelentkezett. Az akkori fiatalok nem a polgárokat, hanem a funkcionáriusokat akarták bosszantani. Mozgalmuk azóta megerősödött, de célját nem érte el, így megrekedtek a protestálásban. Szerencsére művészetféle tevékenységet folytatni anélkül nem lehet, hogy az vissza ne hasson alanyára... Magam kezdetben gyűlölettel figyeltem ezeket a csoportokat; ma több puszta beleérzésnél, amivel szemlélem őket. Nem mondom haladónak amit csinálnak, de elismerem, hogy tiltakozásuk kiteljesedett, és mindig van mi ellen tiltakozniok. És oly sok mindent kell tagadniok, hogy az ember nem tudhatja: talán állítanak valamit.

Nekem gyakran úgy tűnik: elfoglalták a művészi közéletben a barikádokat. Miután a mögött berendezkedtek, új ízlésterrort vezettek be a régi helyett. A művesség, az iskolázottság — ha nem is szégyenbélyeggé, de piacképtelenné vált. Miért?

— Csak akkor fordulhat elő, hogy bizonyos szellemi törekvés képes a művészeti életet egy fazonra igazítani, ha nincs társadalmi ellenőrzés. Nálunk az ötvenes években volt hasonló ízlésterror, de a mostani nem arra felel. Az egykori módszerekre nem hinném, hogy a mai, végletesen individuális szabadság-eszmény lenne a válasz...

Egyszemélyes jelrendszerek jönnek létre, melyek azonban kísértetiesen hasonlítanak egymáshoz. Mit lehet tenni?

— Belátni, hogy ebben a korban nem egyetlen érték van, — de léteznek értékek. A teljességre csak törekedni lehet. Hiszem, hogy az egyéniség nem szűnik meg, hanem kiteljesedik a társadalmi ellenőrzés által... Nálunk most a személyiség az, ami a közösség ellenére van. Birtokosa az igazságra úgy tekint, mint magántulajdonára. Kórosan túlbecsüli magát, és megsértődik, ha a közösség, melyben él igényt támaszt rá.

Bálványos Huba munkásságát miképp alakítja ez a felismerés?

— A rajzaimmal szembenézve akkor érzem jól magam, ha azok hitelesek. Hitelüket pedig számomra nem az adja, hogy bizonyos művészeti értékeknek megfelelnek-e, vagy sem. Soha nem éreztem kiszolgáltatva magamat különböző értékelési rendszereknek. Távol tartom magam attól, hogy leszűkült művészeti nézőpontból szemléljem munkáimat. Részvéttel figyelek művészi sikertelenséget és sikert — mindkettő eltávolít valamitől.

M. L.

jelen volt Euclides Vazquez Candela, a Kubai Köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A bázeli székhelyű Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS) december 8—9-én tartotta a kelet—nyugati pénzügyi kapcsolatokkal foglalkozó szokásos értekezletét, amelyen részt vettek a bankban érdekeltséggel rendelkező nyugat-európai jegybankok és a szocialista országok központi bankjainak elnökei, valamint a BIS elnöksége. Az értekezleten *Timár* Mátyásnak, az MNB elnökének vezetésével részt vett a Magyar Nemzeti Bank küldöttsége.

Vasárnap hazaérkezett Ausztriából a Magyar Honvédelmi Szövetség küldöttsége, amely *Kéri* György vezérőrnagy, az MHSZ főtitkára vezetésével az osztrák partnerszervezetek — az Osztrák Védelmi Szervezetek Sportszövetsége (ÖHSV), illetve az Osztrák Aero Klub — vezetőivel, Rudolf *Striedinger* brigádtábornokkal, az ÖHSV elnökével és Josef *Lenzel*, az Aero Klub elnökével tárgyalt.

Befejeződött a termelőszövetkezetek V. kongresszusa

(MTI) Az Építők Rózsa Ferenc székházában szombaton folytatódott, majd befejeződött a mezőgazdasági szövetkezetek V. kongresszusa.

Megjelent a tanácskozáson *Kádár* János, az MSZMP főtitkára, továbbá *Havasi* Ferenc, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, *Szabó* István, a TOT elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, *Váncsa* Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, *Hetényi* István pénzügyminiszter, *Kapolyi* László ipari miniszter, továbbá a szövetkezeti mozgalom, a társadalmi és tömegszervezetek számos vezetője.

A küldöttek megválasztották a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának azt a 18 tagját, akikkel 125-re egészült ki a kongresszus előkészítése során a megyei küldöttgyűléseken megválasztott testületi tagok száma, majd megkezdték a vitát a kongresszusi dokumentumok és a szóbeli kiegészítés fölött.

Megváltozott környezet

Ezután Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a kormány nevében köszöntötte a kongresszust. Szólt arról, hogy az utóbbi öt évben, a nehezülő gazdasági helyzetben is, *erősödött a szövetkezeti mozgalom*. A közös gazdaságok mezőgazdasági termelésének értéke már meghaladja az évi 150 milliárd forintot. Termelésük dinamikája azoban — egyebek között az aszály, a kedvezőtlen külpiaci értékesítési lehetőségek, valamint a növekvő elvonások miatt — az utóbbi két évben megtört. Manapság lényegesen nehezebb körülmények között kell helytállniuk, mint öt évvel ezelőtt, amikor minden árura volt vásárló, és a minőséggel szemben is kisebbek voltak az igények. Időközben kedvezőtlenül módosultak a nemzetközi cserearányok is; a magyar agrártermelőknek, közöttük a téeszeknek, ebben a megváltozott környezetben kell megújítaniuk önmagukat.

Ahhoz azonban, hogy a mezőgazdasági termelés a megkívánt új, intenzív pályára álljon, nem egy év, hanem több esztendő kemény és áldozatos erőfeszítésére van szükség. Segítséget jelent számukra, hogy az idén — a megelőző időszakhoz képest — központi forrásokból is több jut egyes, immár tartósan lemaradt területek, termelési ágak fejlesztésére. Az állattenyésztés korszerűsítése, az exportárualap bővítése, és például a tözési beruházások kapnak nagyobb lendületet. A kitűzött célok elérése érdekében további szervezeti változások is történnek. Így például az élelmiszeriparban már jövőre megteremtődnek az állatforgalmi és húsipari vállalatok önálló gazdálkodásának feltételei.

A jövő évi terv teljesítésének lehetőségei — hangoztatta a miniszter — adottak. A lehetőségek kihasználása azonban megköveteli, hogy a továbbiakban sehol se halogassák a termelő munkát visszafogó, helyileg rendezhető gondok, nehézségek megoldását. E nélkül ugyanis az egyes területekre jutó nagyobb központi támogatás sem érheti el igazi célját.

A mezőgazdasági üzemeknek a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a vállalatközi kapcsolatokra: a partneri együttműködésben *a becsületességet* ugyanis soha, semmiféle műszeres méréssel, minőségvizsgálattal se lehet helyettesíteni. A mezőgazdaság műszaki ellátásáról szólva a miniszter úgy ítélte, általában sikerült kielégíteni gépekből, eszközökből az igényeket.

Váncsa Jenő az agrárágazat 1987. évi termelési előirányzatát — amely az ideihez képest 4,5—5 százalékos növekedéssel számol — reálisnak, teljesíthetően tartotta.

Szót kért Kapolyi László ipari miniszter is. Arról tájékoztatta a kongresszust, hogy az agrárgazdaságban felhasznált gépeknek immár a 60 százaléka a magyar üzemekben készül. A hazai ipar napjainkban már 1650 féle gép folyamatos fejlesztéséről, tökéletesítéséről gondoskodik. A vegyipar is fokozza az erőfeszítéseit a mezőgazdasági termelők jobb kiszolgálásáért. A csúcstechnológiák kifejlesztésében az ipar és a mezőgazdaság közös programokat valósít meg. Az ipar szerkezetének átalakításánál tekintettel van a mezőgazdaság szükségleteire, egyebek között a csomagolóanyagok gyártását fokozza, és

Balványos Huba

BALVÁNYOS HUBA Munkácsy-díjas grafikusművész kiállítása nyílt meg pénteken a szekszárdi Babits Mihály Művelődési Központban.

Magyar Hírlap 1986.11.8

BÁLVÁNYOS HUBA

emlitve ld.Szenes Zsuzsa

Székely András:Hazánk Hamburgban.Művészeti kiállitások

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.17.sz.28-29.o.

6. A szerződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv.adó és községfejl. levonásra.

Budapest, 197.....

....

megbizott megb

Bálványos Hyba

grafikusművén

Az idei év résztvevői között a
magyar művénteleben.

V. Kiss Margit
ciné

Művének
1990. nov.

Bálványos Huba

grafikusművén

Miskolcon, a tizedik grafikai – sokszorosított – biennálén.

Magyar Hírlap
1979 dec. 30.

Wagner István
cikke

Bálványos Huba

grafikusműrén

Műrei a napokban megnyílt X. országos grafikai biennálén Miskolcon.

Magyar Papír
1979 dec. 27

D. I
cikk

Bán Csaba
iparművész

kiállítása az Ernst Múzeumban
lásd Attalai Zitánál
(P. Szűcs J.: Egyenek kalácsot?)

Népszabadság, 1990. júl. 10.

A Miskolci Galéria meghívja Önt

Bálványos Huba
és
Gyurcsek Ferenc

kiállításának megnyitására

1973. február 3-án,
szombaton déli 12 órára
(Déryné u. 5.)

◆

A kiállítást megnyitja:

DR. VÉGVÁRI LAJOS
művészettörténész

A kiállítás nyitva:

február 25-ig.
hétfő kivételével 11—19 óráig

BMi 73

MN 1989. dec. 18

LVÁNYOS Huba

tehetetlenek. A probléma nem az, hogy ezek a társadalmak a formális emberi szabadságjogokra épülnek — hiszen ez a vívmány olyan elengedhetetlen minimum, amely nélkül az ember nem lehet ember —, ezt mi kelet-európaiak tudjuk talán a legjobban. Ámde *az emberhez méltó léthez a szűk értelemben vett szabadságjogok rendszere kevés.* Az ember és ember viszonya — melyet a hagyományos értelemben vett szabadságjogok társadalma szabályoz — csupán egyetlen dimenziója az emberi létnek. Az ember fizikai, biológiai, természeti lény is: levegőt kell vennie, folyadékhoz kell jutnia, ennie kell. Hiába vannak gépei, alkotásai, intézményei és szabadságjogai — szántóföldek, rétek, erdők, folyók, tavak — sőt mocsarak —, növények, állatok nélkül fizikailag is életképtelen. (Úgy gondolom, hogy a lelke sem lehet egészséges, ha önmaga és gyermeke létforrásait nem becsüli. De ezt nem hangsúlyozom, mert az a vád érhet, hogy szentimentális vagyok. Nem. Én csak az alapvető létérdekekre apellálok.) Ám a hagyományos szabadságjogok rendszere ma úgy működik, mintha az emberi lét csak ember és ember; emberi csoportok és emberi csoportok viszonyából állna. E szűk értelemben vett szabadságjogokra épülő demokrácia intézményeinek *hézaga* — a diktatúrák pusztításaival együtt — nem csupán átfogó gazdasági katasztrófába torkolló ökológiai összeomlással fenyeget, hanem az emberi lét alapjainak megsemmisítésével is.

Ahogy a szűk értelemben vett emberi

A polgári demokráciákra most sok vonatkozásban modellként tekintünk. És nem vitás: e rendszerek *valamennyi* demokratikus, jogállami *vívmányát* át kell vennünk. Ám paradox módon épp modell voltuk miatt rendkívül éles szemmel kell vizsgálnunk *hiányaikat*, válságaikat, az újszerű demokratikus biztosítékok létrehozásában megmutatkozó nehézkességüket. Az előttünk járók, példaképeink zsákutcáiból is tanulnunk kell. Legalább annyit, mint az együgyű diktatúrák fölsüléseiből. A polgári demokráciákban élők tapasztalatai figyelmeztetnek: A formális szabadságjogokat, mint a demokratikus jogállam *minimális* feltételeit biztosítani kell, de végzetes tévedés e vívmányokat önmagukban abszolutizálni. Nem azért, mintha a diktatúrák módszerei között egyetlen egy is jobb volna. Éppen ellenkezőleg: *az ép környezethez való alapvető jogunkat — a jogbiztonsághoz és a bírói függetlenséghez hasonlóan — különálló, független biztosítékokkal is szükséges védelmezni a sajátos és befolyásos, csak rövid távon gondolgodó gazdasági érdekcsoportokkal szemben.* E kérdésben a polgári társadalmak is csupán elrettentő példákkal szolgálnak: az előrehaladó ökológiai válság megoldásának strukturális kísérlete igen nehéz akadályokba ütközik *néhány rövid távú* gazdasági érdek propagandisztikus előtérbe állítása miatt.

Épp ezért végzetes hiba volna a strukturális ökológia biztosítékok követelését a parlamenti demokrácia megvalósulása utánra halasztani.

Negyedik Alapelv kezdeményezés javaslataira. Cím *Gadó György Pál* 1137 Budapest, Pozsonyi út 25. V. em. 3/A.)

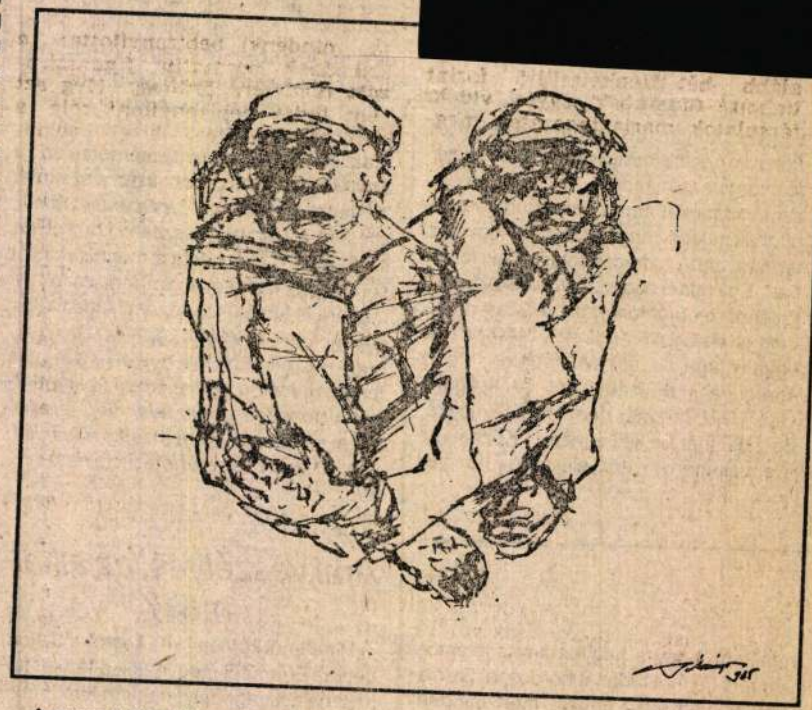

A nyugati típusú demokrácia és piacgazdaság — az alapvívmányok érvényessége mellett — *részterületeken* ma válságát éli, melyből az *ökoszociális* intézményes biztosítékok és az ökoszociálisra formált adórendszer útján találhat kiutat. E megoldást nyíltan nem is vitatja képes egyáltalán ember maradni. Ez a tény azonban az intézményes biztosítékok létrehozását is megköveteli! E vívmányok nélkül ma már a formális demokráciának sem lehet hitele.

Burgenland, 1989. október

Környezetvédelmi ügyeink (amelyek végső soron mindig *ember-védelmi és közösség-védelmi* ügyek) „menetrendje" fő vonásaiban eddig figyelemreméltó azonosságokat mutat. Pozitívumként tanították nekünk, hogy „az ember legyőzi a természetet", „megzabolázza a folyókat". Egy minél nagyobb vízierőmű „csak jó lehet" — megtervezték a Bős—nagymarosi vízlépcsőrendszert. *Később:* ez ugyan drága, de „sok jó hatása lesz" és az energiára múlhatatlanul szükségünk van. *Majd:* ma már nem fognánk hozzá, de most már be kell fejezni... Közben az ellenvélemény „az ellenség hangja"

remélem, hogy a hagyomány a jelentőséggel bíró élet tudását hordozza. S erre valószínűleg azért képes, mert minden hagyomány közös jellemzője, hogy áthatja az Isten (és rajta keresztül Isten világának) aktív szeretete. Mindent ebből vezet le és mindig ide tér vissza, ezért ez az ősi kultúra önmagában lezárt és tökéletes. A hagyomány talán eligazíthatna abban, hogy miként kell viszonyulnom a természethez, a természetfelettihez, embertársaimhoz és önmagamhoz. A ha-

rol és a tárolás tervezett módjáról kijelentik, hogy minden szempontból biztonságos, minden hazai előírásnak és nemzetközi ajánlásnak megfelel, kezdődhet az építkezés. (A munkálatok addig Paks deklarációja szerint mintegy 170 millió Ft-ot emésztettejk fel.) A lakosság, a helyi és a megyei tanács aznban nyugtalan, részben az érdemi tájékoztatás teljes hiánya, részben egy-két szakmai kérdésre adott nem világos válasz miatt; ezért a szakmai kérdések áttekintésére és a terület minősítésére felkérnek (összesen) hét olyan szakembert, akik eddig a munkálatokkal semmilyen kapcsolatban nem voltak — magam is közéjük tartozom. Átnézve az anyagokat — második kép — azt találtuk, hogy — szerintünk — *a terület és a tárolás tervezett módja nem minden szempontból biztonságos, nem felel meg minden hazai előírásnak és nemzetközi ajánlásnak, ott izotóptemetőt létesiteni nem szabad.*

Ami veszélyes, az alkalmas?

Hirtelenül kemény vita kezdődött, közben az Erőműtől megvonják a terület felhasználási engedélyt és nem kap létesítési engedélyt, ugyanakkor hivatalos szakmai fórumok szerint a terület az adott célra „nem alkalmatlan". (Olyan szakember, aki korábban alkalmasnak találta a területet, most is alkalmasnak tartja...) Elhangzik, hogy az adott hulladék elhelyezése az adott helyen országos érdek, s ezt tudomásul kellene venni. Más is történik. Az egyik sarkalatos probléma az,

VIDOVSZKY GÁBOR

A pedagógusképzés humanizálása

„Az emberiség jövője a neveléstől, ettől a változtatható programrendszertől függ" — írta Szent-Györgyi Albert 1970-ben. Véleményét így indokolta:

„...Ha bárki összehasonlítja önmagát egy vad emberevővel, beláthatja, hogy egyetlen lényegbevágó különbség kettőjük eltérő nevelési programjában van. Ebből következik, hogy a nevelés az emberiség egyik legfontosabb tevékenysége."

1988 tavaszán még nem olvastam a Nobel-díjas nagy magyar humanista könyvét — *„Az őrült majom"* című esszéjét —, mégis egészen hasonló gondolatok foglalkoztattak. Úgy gondoltam, hogy a pszichológia — különösen a *személyközpontú lélektan* sokat adhatna a pedagógiai gyakorlatnak ahhoz, hogy az iskolai nevelés jobban megfeleljen annak az elvárásnak, hogy segítsen az emberiség legéletbevágóbb teendőinek megoldásában.

1988 nyarán sikerült szerezni egy olyan munkacsoportot és programot, amiben az iskolapszichológusok, illetve pszichiáterek tanárképző főiskolásokkal párban állva vezetnek gyerekcsoportokat. E program eszmei célja, hogy segítsük (a főiskolások képzésén keresztül és a gyerekekkel való foglalkozás révén) a szülőket gyermekeik nevelésében, egy humanista erkölcsiség szellemében.

elvéknél is fontosabb a *minta* nyújtása. *Azaz a nevelés legfontosabb tényezője a nevelő személyisége.* Éppen ezért a programban dolgozó főiskolások Rogers-szemléletű csoportos képzésen vesznek részt, és ott azok a készségeik, személyiségjegyeik fejlődnek, amelyeket a gyerekekben is fejleszteni szeretnénk.

Rogers-csoportunk tanulsága szerint a főiskolások személyiségében az értelmiségi struktúra fejlettségével szemben az érzelmi-indulati elemek integráltalansága áll. Ha ez így maradna — minden jószándék ellenére — mint leendő pedagógusok csak a nemkívánatos reakciómódok mintáit tudnánk nyújtani. A csoportfolyamat révén a személyiség *érzelmi-indulati* része is alakítható. A jól vezetett személyiségfejlesztő csoport egyik eszköze annak a célnak, amit így fogalmazunk meg: a főiskolások képzése elő kell segítse azt, hogy a leendő nevelők emberibb emberré váljanak.

A fejlődő gyermekben az érzelmi élet hamarabb szerveződik (vagy károsul), mint a gondolkodás. Noha tudjuk, hogy a gyermeknek olyan szüksége van meleg, pozitív érzelmekre, mint növénynek a fényre, mégsem állíthatjuk, hogy ma kidolgozott volna az érzelmek nevelése.

BÁLVÁNYOS Hubu MN 1989. dec. 18.

kezetén, túl a nemzet egészén. Hétköznapjaink lehetnek emberhez méltó hétköznapok, melyeket reménnyel teli élet tölt ki.

Aki az emberben bízik, az nem az ember tudásában bízik, mert tudja, hogy saját ostobaságunkat sokszor és fájdalommal kell megtapasztalnunk. De aki bízik az emberben, bízik tudásában is, mert valóban javunkra válhat, amit ismerünk.

Aki bármit is kiragad az ember lényéből, s azt teszi egyedül hivatkozási ponttá, felnagyít valamit az egész rovására. De ha sohasem tudna lehajolni a kis dolgokhoz valaki, elveszítené fogékonyságát. A részletek rabja előbb-utóbb saját ügyeinek intézkedésére is képtelenné válik, a felületes ember pedig nem talál hasznos munkája számára fogódzókat. Sem a tudás, sem az érzelem, sem a lázas tevékenység nem elég önmagában; de bárcsak tudásunk értékesebb, érzelmeink gazdagabbak, tevékenységünk értelmesebb volna.

Csak a teljes emberi minőség munkálásakor szerveződik az egyéniség, a teljes családi boldogság, a nemzet egésze, s amilyen mértékben felfedezzük magunk számára a világ egészét, annyira növekszik látóterünk és kap teret értelmes cselekvésünk.

Az iskola nem éri el célját, ha a tudást elszakítja az embertől, akkor sem, ha a tudás megszerzését fontosabbnak tartja a személyiség fejlesztésénél, s ezen alapon igazolja tevékenységét. Nem érheti el célját az iskola, ha a tudás területeit egymástól függetlennek tekinti, s a humánnak és reálnak nevezett klasszikus

nának ünnepeink és elfogadott szertartásaink. Egyéni és közös ügyeinkben a tévedhetetlen eligazodás látszata legalább annyira káros, mint az örök titokzatoskodás. Szélsőségek, kisarkított mondanivalók éppúgy helyet kapnak életünkben, mint a kiegyenlített küzdelmek és a józan megfontolás. Valamennyi esemény mérlegelője az ember, akiben a szeretet szolgálja legjobban az igazságot, az életet. Ha magunk miatt szeretnénk csupán má-

ember és az embercsoportok, valamint s természeti és társadalmi környezetük viszonya.

Mindegyik viszonyban kulcsszereplő az ember. Ebben a rövidre szabott írásban egy, a jelenlegi átalakulásban és a megelőző időkben is meghatározó szerepet játszó tényezőről akarok szót ejteni. Nem a részletes megvitatás, csak a jelzésszerű felvázolás igényével.

eredményez majd, hogy az ország az egyik zsákutcából nagy nehézségek árán egy másik zsákutcába jut. Ugyanakkor semmilyen külön tehertételt nem jelentene, sőt csak előnyökkel járna, ha az ökoszociális szempontokat, szervesen, arányosan beépítenék a politikai, gazdasági, oktatásügyi, tömegtájékoztatási és közlekedési struktúraváltásba. Az erre figyelmeztető szerény hangokat azonban túlkiabálják, sőt meg sem engedik szólalni a polgári rendszer tegnapelőtti formájának demagóg, doktriner, sematikus gondolkodású új hirdetői. *„A szűk értelemben vett humanizmus épp oly fajelmélet, mint a nácizmus"* — olvastam valahol. Az emberi lét nem csupán emberek közötti viszonyokból és nemcsak az ember alkotta világból áll, hanem fizikailag, biológiailag a *természetre* épül. Hogy igazán tudatában legyünk ennek a fundamentális törvényeknek — kultúránknak, gondolkodásunknak, érzelemvilágunknak is szervesebb kapcsolatban kellene élnie a természettel. Az embernek — önszeretetén és a másik ember szeretetén túl — *szolidárisnak* kell lennie társaival a létben; maga és embertársai jogainak védelmén túl nem kisebb éberséggel kell őrködnie a még élő természetes rendszerek és a jövő emberi nemzedékek léthez való joga fölött. Nem vénasszonyos szentimentalizmusból, nem állatvédő romantikából. Elsősorban azért, mert az ember csak a természettel együtt képes létezni, s csak a természetet őszintén tisztelve

mindezek a technikák katasztrofába sodorják az embert. Hiszen akkor a kidolgozott megoldások szükségszerűen nem lehetnek sikeresek, ráadásul olyan időveszteséget jelentenek, amely idő alatt tovább mélyül a válság. Ha válságról van szó akkor a gondolkozásban el kell hagyni az eddigi kereteket — új (és bizonytalan) ösvényekre kell lépni.

Vajon mi lehet (mik lehetnek) a szaporodó humán és ökológiai problémák hátterében? Itt egyedi és jól körülhatárolható gondokról (környezetszennyezés, fegyverkezés stb.) van szó, vagy ezek csak egyedi megjelenési formái egy, a modern társadalmak felépítésében és működésének alapjaiban meglevő ellentmondásoknak? Úgy gondolom, hogy ez utóbbiról van szó.

A modern társadalmak, talán központinak nevezhető vezérelve, hogy az emberek minden élethelyzetben ésszerűen végig gondolják cselekvési lehetőségeiket és azok következményeit; ezek közül azt választják amely számukra a legnagyobb hasznot nyújtja. Úgy gondolom ezen az elven működő gyakorlat az, amely létrehozta egyrészről azt a technikát és „hasznokat" amellyel és amelyért például a Bős—nagymarosi vízlépcső felépíthető,

a jelenlegi gondolkodási kereteinket kell kitágítani, és megtalálni azokat a technikákat, amelyeken alapuló cselekvések az egyéni haszon-maximalizálási célok mellett figyelembe veszik a környezeti, a más emberi szempontokat is. Az elméletben az általános döntéselmélet és annak specializált változata, a mikroökonómiai modell látszik olyan alkalmas területnek ahol a kitűzött célok megvalósíthatók.

Úgy gondolom, hogy a fenyegető veszélyek nem elháríthatók az emberközpontúság alapján. Egy következetesen végig vitt racionalitási modell bármilyen korlátozó tényezőkkel is végső soron az egyén haszon-maximalizálását szolgálja. Ha az ember tudja, hogy nem központja, „csak" legfontosabb alkotóeleme a világnak, akkor felelősséget érez környezetéért. Akkor tisztelettel tartozik a természetnek és a többi embernek, akkor képes másokra gondolni, értük cselekedni és valószínűleg nem képes (mert nem is akarja) saját hasznát a legvégsőkig fokozni. Ehhez azonban *egy egészen más szemléletű gondolkodásra van szükség, új fogalmakra és világlátásra.* Ennek kiépítése is leheetséges — sőt szükséges feladat.

ZSOLNAI LÁSZLÓ

Kiút a válságból

BALVÁNYOS Huba

1989. dec. 18
MN

EMBERKÉP

BEKE PÁL

om álma

üzdő-
viszo-

i min-
kor is.
még
vise-
elosz-
ai „el-
özhe-

nek a
ne ha-
domá-
ti kul-
hite-
meg
hető-
ugati
élda-
prefe-
ámo-
ttól, a
gyelő
kább
nika,
ák —
álása
ben a
ehe-

vezni

zárkózásra. A humanitás szabadságát jelző kultúra védelmében felegyenesedő, öntudatosuló emberek, közösségek, végső soron a nemzet jövőjének a megmentésére.

Rajtun

Rajtunk?

No persze nem csak. A lehetőségeken is. Ám ki szerint több és ki szerint kevesebb, hol és mikor és miben éppen mennyi, de *lehetőségek* azért mindig akadtak.

Manapság egyre
vele?

A falukörzetes
lent a szűkagyú
akkori téesz-elr
olyan sikerrel te
előreszaladt gos
zai közhatalom
helyben maradt
zett állapotában
ról, hogy egyete
szomszéd falub
megtartani oszt
a miniszteriális
szállóan fejüket
ványán, sőt épp
letből „hagyom
szövegekben
rongon, Sióju
vagy az iskola
szerencsére
meg is marad
miféle felsőb
nagyfejűre g
gyámolította
ha csak a he
elégnek bizo

Siómaros
megbékélés
kal a másod
kat. Az emlé
is kaptak ka

EMBERKÉP

humán reform
gi érdek?

vedelműt, a sze-
álódástól? Ki védi
állat- és növény-
erdőt, ki a vizet, ki
az ózonréteget?

mai napig nem
tató válaszokkal,
világ számos or-
foglalkoznak ve-
rnatív ökonómia
Schuhmacher
nak megjelenése

uizmus?

domány válsá-
y ma már csak
zabad gond-
g: az eddigi
eni a követke-

ntív felfogása,
hogy (miként
) a gazdaság
rgyakból, ha-
laság értelme
nek a termé-

célracionalitással. A dolgok lényege az, hogy bizonyos *alapvető értékekhez minden körülmények között ragaszkodni kell*, még akkor is, ha ez a célracionalitás szemszögéből nézve irracionális, s még ha veszítünk is rajta.

— *Az altruizmus* a *Másik Ember* javának maximalizálását jelenti. Nem „karitászkodást", hanem éppen ellenkezőleg: a *modern altruizmus a rászorulók intézményes, komoly profi védelmét és segítését jelenti*, ami fejlett gazdasági és jogi szabályozást, adózást feltételez. A szubsztantív-altruista viszonyulás az embereket *nem mint javakat* tekinti, hanem *ezeknek a javát* tekinti!

A szemléleti változások szükségessége mellett számos gyakorlati javaslat is a kezünkben van már.

Fontos két amerikai professzor javaslata, (melyre *Zsolnai László* hívta fel nálunk a figyelmet). Modellünkben a profitérdekeltségű tőkés vállalkozásokon belül úgynevezett *proficentrumok* mellett, (illetve velük szemben) úgynevezett *humán centrumok* létesülnek. A humán centrumok a humán értékek és a naturálértékek védelmére szervezett egységek a vállalkozáson belül, független szakem-

MARÓTH MIKLÓS

Humán refor

Manapság sok új követelés, új fogalom merül föl, melyeket sűrűn hangoztatnak, bár pontos jelentésükkel sokan nincsenek tisztában. Ilyen fogalmak az *„Európához való csatlakozás"* vagy a *„humán reform"*. Ezek tartalmáról, kapcsolatáról szeretnék néhány gondolatot előadni.

Az európai iskolaügy a nyelvi neveléssel kezdődött. A *trivium* (grammatika, logika, rétorika) és teoretikus vagy matematikai tárgyak (quadrivium: matematika, geometria, astronomia, musica) szerepeltek a tanításban. A középkorban a hangsúly eltolódott a teoretikus tárgyak felé. Amikor a szükségletek alapján ismét fölfedezték a nyelvi képzés fontosságát, akkor a trivium tárgyait (összefoglaló nevük: humaniora) a rokon tudományokkal együtt visszahelyezték jogaikba. A „humaniora" alapján ezt a korszakot *humanizmusnak* nevezik. E hagyomány jegyében az egyetemek a (humaniorának megfelelő) *bölcsész képzést* adták meg először minden hallgatójuknak, akik innen mentek tovább szaktudományaik (teológia, jog stb.) fakultásaira.

A múlt század közepén, amikor ugyancsak az Európához való fölzárkózás volt napirenden, a *német egyetemek mintájára* reformálták meg a magyar iskolarendszert. Akkor szüntették meg a tudományok fakultásán az egyetemes tudomá-

ruljon
ketle
hum
kívül
kono
tehá
Ezen
dolk
vosn
anna
mino
Ug
ink, h
péld
rülm
ket h
együ
érde
Műs
rozn
mez
A
áll,
kép
kép
M
olda
az
piac
ner
vid
ram

gondolati hagyomány értékeit is megvalósítsuk — nem lehetséges. Mi hát a megoldás?

Míg a nálunk progresszív gondolkodású hazai vezető társadalomkutatók és közgazdászok többsége *teljesen megelégszik* a piac szerepének hangsúlyozásával, egy töredékük, egy maroknyi kisebbség az alternatív ökonómia kérdésfeltevéseit, és bírálatát *is* magáévá teszi. Az alternatív ökonómia kiindulópontja a „cizellált lelkiismeret", az írástudók fokozott felelősségén alapuló etikai gondolkodás. Szerintük Magyarországon tehát: a piacgazdálkodás elfogadása (valóban nem vezet más út Európába), *nem feltétlen* elfogadása szükséges!

Megvédi-e a piac az ózonréteget?

Itt vannak egyfelől a modern piacgazdaság és társadalom súlyosan ember-ellenes, dehumanizáló és természet-ellenes tendenciái. Ezek a jelenségek közismertek. Leírja és radikális bírálatban részesíti őket egyrészt az alternatív közgazdaságtan egész irányzata, másrészt az egy éve megjelent *Humán reform* című kötet.

De itt van másfelől a ma hazánkban kibontakozó, új *eredeti tőkefelhalmozási folyamat.* E XX. századi eredeti felhalmozás várhatóan nem lesz olyan véres, mint ahogyan a szabadversenyes kapitalizmus Angliájában végbement. De barbarizmusban könnyen versenyre kelhet vele. E sajátos „eredeti felhalmozás" létrehozza a maga polgárságát, saját vezető rétegét, az „új osztályt": a hatalomra törő technokrata elitet. Amíg az uralkodó „régi hatalommal" szemben kialakult a társadalomnak egy védekező mechanizmusrendszere, addig az elsősorban pénze

MN 1989. dec. 18
BALVÁNYOS Huba

…k rongya
…lmi ökumené

igazolták ezt. Felvetődik: nem látták? Miért nem szóltak hivatalaink? Azért, mert éppen a veszélyt jelzők elhallgattatásával voltak elfoglalva. Torkon ragadták a vízlépcső ellen érvelőket; kényszernyugdíjazással fenyegettek (párszáz példányos szaklapban) publikáló tudósokat; „kézivezérelték" a bajt megneszelő újságokat. *Vargha János* alternatív NOBEL-DÍJÁRÓL ki olvashatott? Három évig ráült a sajtóra az *„agitrop"* (micsoda szörnyeteg gondolatszennyezés ez a szó!) meg a vízügyi lobby. A politikai hatalom lehazudta azt a világ-kitüntetést, amivel szabadon lélegző országok fennhangon büszkélkedtek volna. Csak ez év elején írta le egy hazai lap e magyar Nobel-díj tényét a környezetvédők nemzetközi visszhangot kiváltó mozgalma kapcsán. Igenis, szólt a kultúra! De — ahogy állítólag Göbbels a revolveréhez kapott, a kultúra szó hallatán — nálunk az ökológia említésekor kaptak revolverhez (=telefonhoz) azok, akik ugyan funkcionárius foteljükben rég leszoktak az olvasásról, de kulturális szóbuborékkal röfögve mentették a közvéleményt és fejlett demokráciánkat az „izgága" újságírók, biológusok, tudósok „fellazításától".

Van tartalék, van remény

Valljuk be, a fentiekből következően hirtelen szakadt ránk a veszély-tudat. Most közölhetők a visszatartott hírek. Kiderült, hogy rég beborult. Ferencz Csaba — egy Csernobil előtti — előadásában oly

[illegible] és *ezt akarják* a helybe[illegible]ek. Nem kértek engedélyt az ott valah[illegible] szokásos március tizenötödikei ünnepség megújítására sem. A munka végeztével, kora este több falu lakosa vonult a kibontott nemzeti színű zászlók alatt a világon elsőként náluk avatott Kossuth-szoborhoz, negyvennyolcas dalokat énekelve saját maguknak. Ilyesmit másutt csak évtizedek múltán hozott létre a közakarat. *Csomából* majdnem a rendőrök vitték el azt a népfrontelnököt, aki a „fejlesztésnek" mondott ötéves tervek hiányaira fitytyet hányva, *a saját pénzéből kezdve el a nagyon hiányzó helybeli klubház építését a falubeliekkel együtt.* Kérdés, milyen jogon vitték volna el, amikor nem magamagának, hanem az egész községnek hozta el a faluban másutt felhalmozott, évek óta csak az ebek harmincadján lévő állami építőanyagot! Az már persze *nem rajta múlt,* hogy az elkészült épületet kényszerűen átvevő körzeti tanács nem engedte be oda pingpongozni a gyerekeket, mondván: „poros lesz tőle a lambéria!" (Megjegyzem, a felsőbb kultúrhatóság nem segített rajtuk, nyilván azért, mert fontosabb [volt?] az igazgatási szolidaritás, mintsem hogy ezzel legalizáljanak egy „fekete" beruházást.) Persze, *ez is múlt valakin,* de most nem a mindig — csak — gátat-emelőkről szólok. Az önfenntartó és önigazgató egyesület még nem jutott eszébe senkinek sem másfél évtizeddel ezelőtt.

Nem mintha az egyesületalakítás olyan könnyő volna! A *dunapatajiak* jobbára iparosokból álló köre nem is olyan régen járt kanosszát. (Formálisan az alapszabály néhány kitétele miatt, ám mindenki által tudottan: a szerveződés ténye volt „főbűn".) Hiába volt hát az országos hírű jogászprofesszor igazat adó véleménye, csak elutasította a patajiak saját magukra szabott alapszabályát a

[illegible] vagy másfél napot, bizonyára borzolódtak az idegek is. Hátaztán! A végén persze kiderult, hogy lett államilag biztosított és fizetett angol szakos, csak nehogy győzedelmeskedjen a renitenskedés. (Pedig dehogynem győzedelmeskedett!)

Renitenskedés ez vajon? Az „Idegen szavak és kifejezések" kéziszótárában ez többféleképpen is magyaráztatik, úgymint: 1. ellenszegül, makacskodik; 2. akadékoskodik, 3. ujjat húz, engedetlenkedik, megtagadja az engedelmességet. Nem jó szót használtam tehát, mert ugyan kinek szegültek ellent az angol mellett voksoló szülők? Kinek szegült ellent a falujának munkahelyet, óvodát, iható vizet, járható utat, jobb kereskedelmet, friss hús vásárlásának lehetőségét akaró téeszelnök? Vajon miért makacskodott faluja gyermekeit „bekörzetesíteni" a tanító? Ki és mi ellen akadékoskodtak a halottakat több évtized után megjelölni akarók? Kivel szemben húzott ujjat a maga pénzéből közösségi ház építését kezdeményező? Miben engedetlenkedtek az állam törvénye szerint egyesülni és együtt lenni jogosan akarók? Kinek tagadott engedelmességet a saját választóinek faluházat építő tanácselnök?

A korábbi példák idejében létezett is valamiféle hivatalbéli közszellem, amely a lakossági, az ellátásbéli, az oktatási centralizációt normálisnak és követendőnek tüntette fel. Az idő tájt állampolgári fegyelmezetlenségnek volt ítélhető az állami funkciójúnak gondolt épület magánkezdeményezésből való felépítése. Még ha veszélyesnek is ítéltetett néhány éve a gyülekezés, mert manipulálhatatlan közvélemény bokrosodhatott általa — az angolhoz ragaszkodó szülők immár nem *valaminek ellenében* cselekedtek. Sőt! *A lehetőséggel éltek;* Ellenszegülőnek, makacskodónak, akadékoskodónak, ujjat húzónak, engedetlenkedőnek, engedl-

KIÁLLÍTÁS

Bálványos Huba: Ave Simone Martini III, fekete és színes ceruza, 50 × 70 cm, 1986

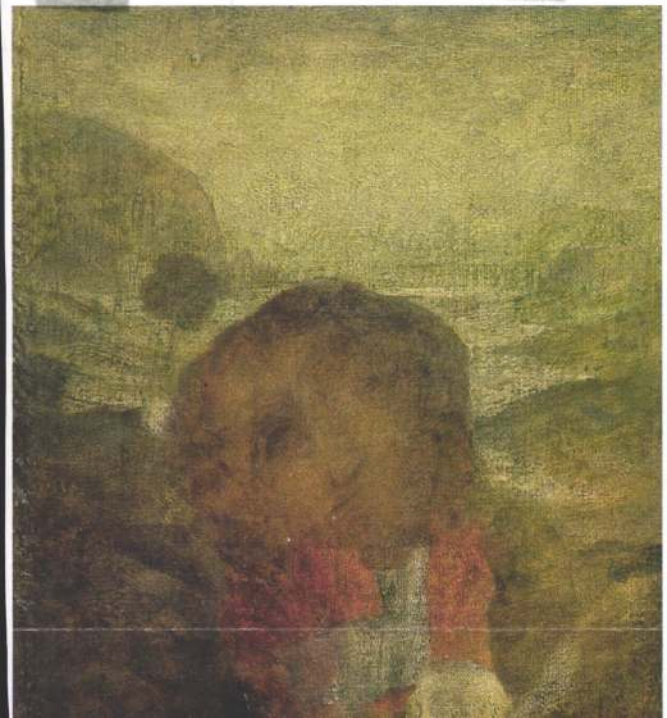

Grafikák jelen időben

Bálványos Huba kiállítása

Az újabb magyar grafikáról aligha mondható el, hogy bővelkedik a történelmi-társadalmi jelen idővel könyörtelenül szembenéző, drámai erejű alkotásokban. Mintha grafikusaink jó részében fel sem vetődnék a gondolat, hogy az utóbbi években elharapózó, a gazdasági és a szellemi életre egyaránt kiterjedő önvizsgálat fényében a csalóka felszín mögött meghúzódó emberi drámák és tragédiák, egy gondosan rejtett vagy

Bamberger Rezső, rajzoló és iparművész. Az 1880-as években Budapesten élt.

A király elfogadó terme Szegeden cz. tollrajzát közölte a *Vas. Ujs.* 1883. 697. l.

Bálványos Huba: Beűzetés a Paradicsomba, fekete és színes ceruza, 50 × 70 cm, 1986 (fotók Somfai István)

mélyülésre szólítanak, a tisztaság a jóság, a finomság, a

múltbeli ábrázolás tanúsítja – ezek szerint a belső fo-

Bálványos Huba, grafikusművész

A Dorottya u.-i Kiállítóteremben megnyílt 1985. márc. 7-én Antonio Stagnoli (Olaszország) festőművész kiállítását.

a kiállítást megnyitja: Bálványos Huba.

a — " — rendezte: Ratkai Zoltán.

a kiállítást márc. 23-án zárul.

Művészek és Kamaratermei,
1985. márc.

BÁLVÁNYOS Huba

BÁLVÁNYOS HUBA GRAFIKAI
Miskolc, József Attila Könyvtár

Két költő neve jut a látogató eszébe Bálványos Huba miskolci kiállításán: Kassáké és Józsefé Attiláé, a *Salgótarján* és a *Munkások* című sorozatról. Azt az illúziótlanul nyers valóságot ábrázolja itt Bálványos, amelyről egy munkás azt mondta: „Az olaj a vásznon is büdös." Megfáradt arcok, szerszámok, elhanyagolt, piszkos üzemsarkok; mintha egy dokumentumfilm kockái lennének. A századelő kollázsain és szociofotóin munkálták ki ezt a nyers valóságlátást. Pedig ezek az emberek is repülni szeretnének. Bálványos Huba több lapján is megjelenik *Ikarosz* ma már kissé konvencionális, de örök témája. Az ő hőse azonban soha nem repül. Csupán a szárnyait fabrikálja, vagy éppen összetörve hever a porban. Nem járnak jobban itt a megváltók sem, akik sorban állnak, vagy egyszerűen elvesznek a bambán tolongó tömegben. A tömeg csupán kulissza, az atomjaira hullt közösségben mindenki magányos. A *Körtánc* című tusrajzon mindenki

UJ TÜKÖR X o. 1981.

kifelé néz a körből, háttal a másiknak, noha fogják egymás kezét. A líra a tárgyakban jelenik meg, a József Attila-illusztrációkban, idézetekben.

A legszomorúbb a II. Mappa sorozata. Szerszámokat látunk itt különböző keretekbe és terekbe zárva. A kimunkált rajztudás és a fanyar, gunyoros intellektus nyűgözik le a látogatót és marad meg az emlékezetben. Szemérmes humánum, amely groteszk fintorral leplezi a mély együttérzést. *(Képünkön a Tánc című tusrajz)*

Horpácsi Sándor

Bálványos Huba, grafikusművész

Fényes András: Táncsics Mihály új élete.

„A Táncsics Mihály népképviselő 1848–1849" című könyv

címlapját Bálványos Huba tervezte. /említve/

Budapest folyóirat, 1988., 3., 46-old.

BÁLVÁNYOS HUBA

Az Eötvös József Alapitvány 1991. junius 18-i kuratoriumi ülésén támogatásban részesitett pályázatok. - ÉS 1991. aug. 9. 12.p.

Bálványos Huba
Litográfiai sorozatának létrehozásához 6 000 Ft

BÁLVÁNYOS Huba

Győzködő Níké

(BÁLVÁNYOS HUBA GRAFIKUSMŰVÉSZ, 1980.)

Borgonyi: Párbeszéd művekkel.
Bp. 1988

— Grafikusművész, pedagógus és a művészeti életben szervezői feladatokkal elfoglalt, közéletileg elkötelezett ember vagy. Nem hiszem, hogy több rétű tevékenységedet egyetlen mérce beosztásai mellett föl lehetne mérni. Művészként, mondhatnám, kör alakú pályán tart a figurális ábrázolás bizonyos érzelmi töltése, ugyanakkor képzeletben egyenessel kötném össze a formai tisztuláshoz, a világosabb tagolódáshoz vezető állomásaidat. Közben alighanem zegzugos utat jártál be a mindannyiunknak ismerős terepen. Feltételezem azonban, hogy a döntő fordulatok eszmei síkon, a fejlődésedben és a magatartásodban egyaránt érintettek.

— Amit állandó valaminek látsz bennem, az '63 táján kezdett kialakulni, amikor a Képzőművészeti Főiskolán tanárként — a hallgatókon keresztül —, de a magam munkáján keresztül is olyasmivel támadt kapcsolatom, amivel addig sem szellemileg, sem gyakorlatilag nem volt. Ez — jobb szó híján — a közélet. Más szóval, amikor a magam személyes problémájává vált, majdhogynem a magánéletem vetületében is mutatkozni kezdett mindaz, ami körülvett. Attól kezdve valóban állandó vonulat van abban, amit csinálok. Persze ennek az izgalma csak a változóban érhető tetten. Nemcsak magánemberként érzek lelkesedést meg hangolódom le különféle dolgok miatt, hanem sokak helyében és olyanok nevében is, akik még a fölháborodást, de az örömöt sem élik ki igazán, mert elfojtják, mert félnek, mert be vannak zárva a napi nyolcórás munkaidejükbe. De ebből csak az a lényeges, hogy ha énnekem egy műtermi munkába zárt világom volna csak, akkor, azt hiszem, nem volnék az, aki vagyok.

— '56 és '62 között mint főiskolai hallgató még csak a tanulmányaiddal törődtél?

— Nem, csak akkor két dolog még nem volt egy. Rengeteg tanulmányt készítettem, és ettől függetlenül folyt a szellemi töltekezésem. Ahogy egyre tágabb horizontra nyílt a szemem, egyre szűkebb lett a tanulmányok világa. Biztosan ezzel függ össze, hogy aztán, a főiskola elvégzése után énnekem kész csoda volt nem modellt rajzolni, hanem a belső elképzelésemet megvalósítani a litográfiai kövön. Végre abból táplálkozhattam, ami bennem felgyülemlett. Persze előzmények nélkül ez nem ment volna. Harmadéves voltam, amikor Pap Gyulánál egy szangvinikus természetű, könnyebben megérthető lelki alkatú modellről sikerült olyan portrét készítenem, ami már több volt mint tanulmány: akkor fedeztem föl, hogy művészként is lehet kezdeni valamit azokkal az eszközökkel, amiket izzadásig használtam. Aztán a negyedik és az

– Gondolom, azért is, mert ezek mögé a dolgok mögé nem lehet bepillantani, ha csak odanézel. Valószínűleg az érzelmi élet kimeríthetetlenül gazdag arzenálja számodra az, hogy maguk mögé utaló jelenségekhez kapcsolódik a képzeleted, és nem hideg kombinációkkal, hanem ezekkel népesíted be a képeidet. A kulisszák és a dolgok egymást fedéséből egy végtelen tér alakul ki, egy érzésvilág birodalma, ahol a mögöttességből táplálkoznak a motívumok és a kép felülete. Az én szememben ez adja a képeid varázslatát.

– A brüsszeli kiállításom kapcsán, azt hiszem, 1960-ban, egy belga lap kritikusa írta a képeimről, hogy mintha egy padlásra, gyerekkori padlásra menne föl valaki, és ott újra megtalálná, visszakapná a régi gyermekjátékait, lomokká válva, és ezekkel bíbelődnék, játszana, szeretettel, gonddal leporolgatná a beporosodott gyermekjátékokat.

ötödik év között Salgótarjánban voltunk nyári művésztelepen, és Raszler Karcsi elvitt ott minket gyárba. Egészen más volt, mint amilyennek mondták. Nem tudom, miért, kezdtem nagyon vonzódni hozzá, és csináltam ott egypár olyan rajzot, amiből mintegy fölismertem ezt a vonzódásomat. A magam keze által készült munkában kellett nekem magamnak fölfedeznem, hogy mibe is vágtam a fejszémet.

Először villanásszerű felismerés, robbanásszerű öröm volt számomra, hogy rajzzal el tudok mondani olyasmit, ami az emlékezetemben van, a fejemben van. Az öröm forrása azonban tudatossággá lett, és időnként direkt formában, egy-két mondatos fogalmi megfogalmazódásokban csapódott ki. Akkor ezeket visszafordítottam képekké és úgy próbáltam megrajzolni, vagyis illusztratív módon, miközben már menthetetlenül tudtam, hogy mindezt egy mondattal is elmondhattam volna. Ez az, amit ebben a szakmában gyerekcipőnek hívhatnék: miközben az ember azt hiszi, hogy él, aközben újra meg újra falnak megy az egymondatos, fogalmi formájú megítéléseivel. Előbb ezt is föl kellett ismernem, hogy aztán szembeszállhassak vele.

Mindezt árnyalta szellemi horizontom sajátos színeződése, ami annak köszönhető, hogy Ék Sándor mesterem volt. Az ő egyértelműen elkötelezett, hittel teli baloldalisága vonzó volt számomra, s mint ilyen: előkép is. Így, talán őmiatta, egyre inkább kénytelen voltam magam utánanézni annak, hogy mi lesz hát a különbség az én világlátásom meg a mindennap olvasható vezércikkekben megfogalmazódó világlátás között. Magánüggyé, személyes feladattá vált, hogy megnézzem, mi is tulajdonképpen a marxizmus. Az elmélettel szemben gyakorlatnak is nevezhető világ az élményeim színtere és forrása, ugyanakkor az élményeim értelmezése mint tudati tevékenység zajlik a fejemben spontánul, zajlik egyre tudatosabban: észreveszem, hogy a marxizmus dialektikus megközelítései meg az én dialektikus megközelítésem szinkronban vannak, észreveszem, hogy bizonyos felfogásbeli általánosítások is szinkronba kerülhetnek, sőt veszem észre, hogy – marxistának tartván magamat – konfrontálódom másokkal, akik szintén annak tartják magukat. Akkor végül ennek is rá kell jönni az okára. Így észrevétlenül belekeveredtem a legizgalmasabb, időnként majdnem vérre menő vitákba, amelyek ha csak vita szintjén maradtak volna, máig is boldog ember lennék. Nem én támadtam, hanem engem támadtak. Ebből az következik, hogy a magam igazi működését, a rajzolást, amit mindig úgy űzök, hogy emberek éppen nem vesznek körül, tartom ama tevékenységemnek, amelyik leginkább hozzáköt az emberekhez.

– Néhány szóban nemcsak a pályakezdés éveinek, hanem az egész pályádnak a tapasztalatait összegezted azzal, hogy kimutattál benne egy elkerülhetetlennek látszó kettősséget, s ugyanakkor a közéleti elkötelezettségedet és a különállásodat egy tőről magyaráztad. De visszatérve az önálló útkeresés kezdeteihez: milyen külső körülmények között történt, túl az ösztönző példán? – mi támogatott s mi akadályozott benne, amikor már mint fiatal tanár visszakerültél a főiskolára?

– Egy év sem telt el a tanulmányaim befejezése után, '63-ban lettem ott tanár. Ugyanaz a légkör immár mást jelentett nekem, mert tanárként már befolyásolhattam. Ez a saját élményeimből kialakult, tudatos célkitűzésemmé vált. Eleinte merevebb, aztán – ahogy a saját merevségem is oldódott – egyre differenciáltabb módszerekkel azon apostolkodtam, hogy a hallgatók a főiskola szűkös légköréből kilépve olyan sűrűbben zajló életszituációkban is megmártózzanak, mint amilyen egy üzem. Nem

elsősorban azért, mert a munkásábrázolás meg a pártosság meg a szocialista társadalom fogalmi összetartozása ezt ránk kényszeríti – az 50-es éveknek ezt a merev, formális fölfogását én elutasítottam. De hát látszott, hogy kompozíciót tanulni a főiskolán anélkül, hogy a hallgató érzékelné, hogy a kompozíciónak mi a tárgya, mi az anyaga, az menthetetlenül egy akademizmusba sodor. Hiszen más és más a kompozíciónak mint átfogó formálásmódnak a követelménye akkor, ha üvegeket rakok egymás mellé, ha két embert rakok egymás mellé, ha az a két ember filigrán táncosnő vagy ha ólmos ruhás melós. Ebből még esztétikai kérdést is csináltam a hallgatók Fórumnak nevezett vitakörein. Így összeütközésbe kerültem a kompozíciót másképpen értelmező meg tanító tanárokkal, ami nem tette kényelmessé a helyzetemet. De nem ártott, hogy miközben a hallgatókat megpróbáltam rávezetni a kérdések mélyebb megértésére, magam is kénytelen voltam elmélyültebben foglalkozni velük, hogy biztosabb alapokra fektethessem az érvelésemet.

– Bár új formákkal próbálkoztál az esztétikai nevelésben, nem számítottál-e mégis konzervatívnak, amiért nem tettél engedményeket a formalizmusnak?

– Nem tudom, a saját megítélésemet a működésemről meg a másokét néha nagyon nehéz szétválasztani. Én ábrázoló geometriát tanítottam, és mint KISZ-titkár szerveztem a hallgatók vitafórumait, természetesen a hallgatókkal együtt. Szerettem volna a színre lépésem után így kialakult új formákat, amelyek tehát az oktatáson kívüli formák voltak, magába az oktatásba is bevezetni. Az oktatás metodikája és a mi kezdeményezésünk között mutatkozó kettősséget azonban nem tudtam feloldani, s ez lelkiismereti kérdéssé is vált. Vajon vállalhatom-e, hogy ellentmondásba viszem a hallgatókat a saját mestereikkel szemben? De az ellentmondás igazi motivációja tulajdonképpen a szándékomtól függetlenül alakult ki, és olyasmi lett, amire nem is vártam.

'66, '67, '68: ez az az időszak, amikor a főiskolai hallgatóság körében kezdett beérni egy új áramlat, amelyet váratlanul stimulált a világszerte elharapózó diákmozgalmak szelleme. Akaratomon kívül politikaibb színezetet kapott a helyzet és a hangulat, mint amilyen magából a dolog természetéből következett volna, például a hallgatók és a nagyon idős mesterek viszonyában, a generációs kérdés esetében. Nekem nemcsak a feladatom, hanem a célom is az lett volna, hogy ezt a folyamatot visszafogjam, hiszen a saját munkámban is arra törekedtem, hogy a közvetlenül politizáló fogalmazásokat feloldjam. De amikor az értelmezés eszközével próbáltam hatni a hallgatókra, be kellett látnom: nemhogy kikerülni nem lehet, hanem egyenesen a problémák megoldásának kínálkozik a viszonyok közvetlenül politikai felfogása. Például a tekintetben, hogy a főiskolán a nevelés nagyon határozott alternatívák előtt áll: vagy egységesen tartalmi orientációjú lesz és szemléleti kérdésekben nagy felelősséggel figyelő, vagy egyre egyértelműbben elzárkózik valamilyen akademizmusba. Az azóta eltelt időszak sem az egyik, sem a másik alternatívát nem érlelte meg, mert igazán nyomós szándékok egyik mellett sem léptek fel. Az utóbbi mellett azért sem, mert meghalt Domanovszky Endre és a helyére Somogyi József került: a keménységet oldottság, úgy is mondhatnám, nyitottság váltotta fel, de ezzel nem párosult az a másik alternatíva által felvetődő követelmény, hogy a főiskola határozott szemléleti orientációt adjon. Abban a pillanatban azonban a kérdés megoldásának a halo-

gatása, sőt időszerűségének a tagadása is egyre határozottabb ingerültséget keltett a hallgatókban, s ez így volt egészen 1970-ig.

— De te a magad módján mégiscsak határozottan képviselted az egyik pólust.

— Most jön az a mozzanat, amit nagyon pontosan kellene megfogalmazni. Idejekorán fölismertem, hogy az akkori főiskolán és egyáltalán a művészeti közéletben erősen meghatározó szerepe van az egyéni érdekeknek, és semmi olyan új körülmény nem várható, ami az egyéni érdekeltségeket lényegesen megváltoztatná, így nem valószínű, hogy ezekből a vektorokból más eredő jöhetne ki. Hiába ismertem fel tudatosan — mint föltehetőleg mások is —, hogy változtatni kellene, az érdekek változatlansága, letapadása okán nem kerülhetett sor a változtatás követelésére. Ez egészen nyilvánvalóvá vált '72-ben, amikor a megoldatlan ellentmondások tarthatatlan formák között mutatkoztak, például velem szemben politikai inszinuáció alakjában. Engedékenyebben fogalmazva azt kell mondanom, én is ludas vagyok abban, hogy ez kölcsönössé vált. Végül is átszervezték a tanszéket. Nyugdíjba készült szeretett professzorom, Krocsák Emil. Én tanszékvezető nem lehettem, mert nem voltam docens — ahhoz ábrázoló geometriából tudományos munkásságot kellett volna fölmutatnom. Így énnekem nem volt helyem a főiskolán.

— Egy időre abbahagytad akkor a pedagógiai munkát?

— Nem. Folytattam, amit már korábban elkezdtem, egy szakkör vezetését, ahol a fiatalok fogékonyak voltak az én törekvéseim iránt. Szükségem volt erre a magam munkájánál tágabb kísérleti terepre, mert nemcsak a művészeti nevelés gyakorlatában akartam tovább lépni, hanem — anélkül, hogy magam visszalépnék a kezdet kezdeteihez — így lemérhettem azt, hogy elfogulatlan szemlélőként hogyan lehet reáliákat felhozni a világból; átéltem és megértettem tanítványaimnak az enyémnél jobb kezdőlépéseit. Olyan követelményeket állítottam eléjük, amikre a természetes érzékenységet bennem annak idején elnyomták.

— A tanár-tanítvány kapcsolatban mindvégig emelkedő tendenciát tapasztaltál?

— A legtehetségesebb tanítványok esetében igen, de van egy süllyedő tendencia is, amit tágabb történések magyarázhatnak meg. '68 óta egyre kevesebben akarnak részt venni az amatőr művészeti mozgalomban s egyre kevesebben keresik az ifjúsági klubokban megszerezhető élményt, az izgalmas viták kollektív élményét. És egyre kevesebben voltak fogékonyak arra, amit én ebben a körben csinálni akartam. Ez összefügg azzal, hogy egyre kisebb a hívó ereje, a társadalmi és egzisztenciális értéke a személyes véleménynek, a közéletiség személyes megvalósítására irányuló ambíciónak. Az ilyen becsvágyat is egyre inkább csak konzumformában lehet kiélni.

— És mivel biztat pedagógusi pályád harmadik szakasza? — és mióta is tanítasz a Tanítóképző Főiskolán?

— '75 óta. Azért engedtem a hívásnak, mert kezdtem egyre szűkösebbnek érezni a szakkör szabad és önkéntes formáját, meg ott egyre kevesebb emberre lehettem igazán hatással. Viszont ahol 90 embernek kötelessége, hogy hetenként bizonyos rendszerességgel találkozzék velem, ott a számtani valószínűség alapján több olyan emberrel találkozhatom, akik azonnal fogékonyabbak vagy fogékonnyá tehetők. Csakhogy itt nem művészetre nevelés folyik, a cél: művészettel nevelés. Ehhez alkalmazkodva még komolyabban kell gondolkodnom azon, hogy mit is jelent teljes embernek lenni, a pedagógusfoglalkozásban hogyan valósítható meg az emberi teljesség,

segíthet-e ebben a művészet. Így aztán a korábbinál is szorosabb összefüggést fedezek fel most a művészi munkám meg a nevelői munkám között. Egy ilyen rajzolói munka mögött, mint az enyém, mindig is ott van lappangó célképzetként, hogy hatni akar, meg akarja győzni az embereket, bár rajzolás közben ez a hatás nem nagyon érdekel. De a célkitűzésből fakadó lehetséges gátlások alól is fölszabadít, hogyha közvetlenül is tudok ugyanarra irányuló hatásokat kifejteni. Művészként föladatom megérteni – nevelőként föladatom megértetni az életet, a kettő pedig találkozik. Emiatt fölszabadultabb lehetek a rajzolásban, nem érzem közben a feladatteljesítés görcseit, ha mint nevelő helytálltam, például ha a kortárs művészet vagy a régebbi korok elemzésével magam is értemezem és ezen keresztül értelmezni segítem a világot.

– *Habár így szinkronba kerül a művészi és a pedagógusi munkád, gondolom, az előbbiben mégis inkább érzed a folyamatosságot.*

– Az folyamatosabb, és nincsenek is benne nagyon éles szakaszhatárok, legfeljebb egy műfaji elkülönítés lehetséges. Amikor litográfiát csináltam, abban mindig a pillanatnyi világlátásom összefoglalásának a szándékát realizáltam, s ezt nagyon komolyan, nagy felelősséggel fogtam föl. Ezért '72-ig papíron nem is igen rajzoltam. Annál többet '72 óta, akkor is főként tussal. Ez a műfaj lehetőséget adott az improvizációra, a „kiengedésre", a magam rajtaütésszerű tettenérésére, ami oldotta a litográfia feszélyező fegyelmét meg a jót akarását. A rajzokban néha sűrűbben, drámaibban fejeződött ki az, ami meggondolások, átrágások miatt lefáradt egy-egy litográfiában.

Szemléleti vonatkozásban – bár én is érzek egy kontinuitást – a differenciálódás irányában látok – kisebb-nagyobb buktatókon keresztül egyfajta fejlődést. Szakaszhatár mindenképpen az a bizonyos '72, ami összevág az életem egy szakaszhatárával. '63 és '66 között nagyon rossz dolgokat csináltam, amikből egy sem szokott kiállításokon szerepelni. Majdhogynem az volt az én igazi előiskolám, kudarcról kudarcra. '65/66-tól '71/72-ig készültek az első olyan litográfiáim, amelyeket máig is szeretek.

– *Ennek sem szemléletváltozás az oka?*

– Nem változás, csak érés. Végtére is még nagyon fiatal voltam. Lassan összerázódott, ami sokszínű mozaikként, megkomponálatlanul, rendszer nélkül élt bennem. Ennek legalább három okát látom. Az egyikről már beszéltem: a főiskolán tanítottam. A belső világom és a külső világ között egyidejűséget kellett teremtenem. A másik: éppen ezáltal voltam kénytelen tudomásul venni, hogy nemcsak Magyarországon, hanem világviszonylatban is mi a szellemi jelenlét követelménye is meg a ténye is. A harmadik meg – mivel a személyes fejlődésemben ez bekövetkezett volna sokkal később is: olyan egzisztenciális sürgetést jelentett 27-28 évesen benne lenni a szakmában, ráadásul főiskolai tanárként számon tartatni produkció és eredmények nélkül, hogy ez kibírhatatlan belső feszültséggel járt. Rá kellett hajtanom, nagyon komolyan kellett vennem magamat. Ez az időszak életemben ugyanolyan meghatározó mindmáig, mint amilyen meghatározó lehet a gyerekkor.

Mondom, '72-ig tartott az a lendület, amit ettől kaptam. A '72 és '75 közötti időszakban – amikor a nagyon széles és sokrétű közösséggel szemben, ami korábban a főiskola volt, csak a szakköröm jelentett számomra valamire való közösséget – átmenetileg elbizonytalanodtam. A szolidáris légkör beszűkült egy szakkörnyi emberre,

s a történtek után éppen akkor sok ember fordított nekem hátat, olyanok is, akikben barátként hittem. Ennek deprimáló hatása alól nem tudtam magamat kivonni. Elbizonytalanodtam olyan értékek hitében, vállalásában is, amiket könnyebben hisz és vállal az ember, ha nem kell arra gondolnia, hogy a hitével egyedül áll. De hát persze nem tartott sokáig és nem volt ez egy állandó rossz érzés, mert mint mondtam, ez volt az az időszak, amikor gyors, rögtönzött rajzokban újra meg újra igyekeztem megtalálni magamat.

— *Nem jutott szerep ebben a folyamatban a külső körülményeknek, a hazai és a külföldi kortárs törekvéseknek, a kritikának, esetleg a kultúrpolitikának?*

— A bizonytalankodó belső állapotomra tulajdonképpen erőszakosan hatott egy külső körülmény. Az egész művészeti életben egy rosszfajta oldódást éreztem, úgy is mondhatnám, a felelősség vállalásának elodázását vagy megkerülését, a dolgok fölvállalásának inkább a látszatát, kényelmességet, felületi hatások elburjánzását. Újra divatja lett a nagy magyarázatoknak — a fogyó értékű tevékenység mellé. Nem beszélve arról, hogy néha nem tudtam kivonni magamat a hatás alól, amit kétségtelenül látványos eredmények rám is gyakoroltak. Ilyenfajta, elő-előforduló kísérleteim szemétkosárba kerültek. Nem is vesz engem körül széles szakmai-baráti kör. Ezt szomorúan mondom, bár nem kell panaszkodnom teljesebb, sokrétű életet élő barátok hiánya miatt.

Aztán a másik dolog: úgy látom, hogy a 70-es években megváltozott a kultúrpolitikai célzatú megfogalmazások tónusa, terminológiája. A korábban tartalmatlanul használt terminusok nem töltődtek meg elevenebb élettel, nem változtak reálisabb, tartalmas kategóriákká, hanem egyre szemérmesebben, egyre fölöslegesebben lötyögtek a szövegekben. Ami nem baj: ami tartalmatlan, az kopjon. A baj az, hogy helyükbe nincsenek igazán felelősséget ébresztő, a társadalom változatlanul meglévő követelményeit megfogalmazó szövegek. Nem mintha énnekem az hiányozna, hogy szövegek mondják meg, mit kell tenni. De amikor a kritikusi tevékenység gyakorlatában találkozom ezzel a nyelvezettel, akkor a személyes és a kollektív felelősség tettetését nem tudom magamra nézve kötelezőnek tekinteni. Meg kellene kettőződnöm, hogy rajzolóként is érezzem az üressé vált szólamok kötelmeit. Másfelől, ha tanárként vagy akár a szövetségi életben meg kellene engednem magamnak, hogy lazítsak — inkább nem csinálnám.

— *Mindez a kritikára általánosságban vagy a hozzád való viszonyára is vonatkozik?*

— Arra is, bár nem tartom számon, hogy milyen a kritikai fogadtatásom. Dorongoló vagy túlságosan hízelgő kritikát sosem kaptam. Esetenként értő kritikát kaptam. Meg is vásárolták kiállításokról a rajzaimat. Jó anyagom van a Galériában és gyűjteményekben. A kritikát nem is akarom minősíteni, számomra fontosabb az, hogy a szakmán belül folyamatos meg nem értést érzek. Ezzel szemben öröm az, hogy sűrűn rendezett vidéki kiállításaim ankétjain mindig kapok értő visszajelzéseket.

— *A nemzetközi horizonton találsz biztató jelenségeket?*

— Azok ott mindig is voltak. A legbiztatóbbnak azokat látom, amelyek az én hol líraian, hol drámaian kritikai viszonyomat a valósághoz magukkal szinkronban levőnek mutatják. Engem mindig biztat, hogyha a világ legkülönbözőbb helyein élő művészeknek fontos a véleményük személyes vállalása és ez meg is látszik a mun-

kájukban. A legsűrűbben ez '68-ban fordult elő, aztán apálya volt, az utóbbi időben megint gyakoribb, ami jó érzésekkel tölt el. Talán nem puszta hiedelmem ez, amit véletlen információk táplálnak, hiszen erre következtetni is lehet: minél nyomasztóbb a manipuláció, annál inkább szükség van a felelős véleményt mondó és vállaló művészekre.

— *Ahogy hallgatlak vagy a lapjaidat nézem, a magatartásod gyökerét egy lírikus én belső problematikájában keresem. Az, ami itt...*

— folyton megsérül és folyton dühössé válik.

— *Miközben az individuális gyökérről kihajt a kollektív szándékú művészet, amely nem egészen egyértelmű és letisztult egyszerűségű, hanem mindig átélés felől közelítő és átélést követelő, a személyes hitel átélésén keresztül vezet a mondanivaló megértéséhez, telve az ezzel együtt járó stiláris kockázatokkal.*

— Sajnos igen. De hadd vessek itt közbe pár szót Kondor Béláról. Ő mindig személyes vállalásként csinálta, amit csinált. Nála belsőleg feltétlenül hiteles minden, s ez még a fogalmi megfogalmazások előtt annyira komplett belső érzést kelt az emberben, hogy aki ezt nem tudja követelményként átélni, annak beszélnie sem lenne szabad arról, hogy Kondor neki bármiben is példa.

— *Az egyéni hitel kérdését és a társadalmi elkötelezettség vállalását egy tételként kell (!) szemlélnünk a te munkásságodban is. De te magad mit olvasol ki a műveidből: egy bizonyos társadalmi fejlődés vonulatát vagy inkább a belső szemléletednek az alakulását?*

— Feltétlenül az utóbbit. Mintha én gyorsabban váltam volna képessé a körülöttem zajló világ megértésére, mint a világ az én megértésemre. Ez feltétlenül fáziskülönbséget jelent. Aminek örülhetnék is, mert jó érzés gyorsabban úszni. De el is szomorít, mert szorongatóak a magára maradottság előképei.

— *És nem kísért meg az irrealitás érzése?*

— De nehezet kérdezel! Itt vannak ezek a nők a *Níké* című lapon: nem irrealitás érzése ez — a konzumélet kényszere ma sokkal fojtogatóbb, és így a személyes élet megvalósítása sokkal nehezebb. Mindez pozitív motivációból született és negatív motiváció lett belőle. Nem az az én bajom, hogy kevésbé találok megértésre, hanem hogy több a teendő. És ahhoz a művészet kevés.

Irrealitás?! Nézd, az én életem példája is — az, hogy állandó időzavarban élek —, az is közvetve bizonyítéka valaminek. Ha dől a ház, én ott vagyok, én tartom a vállamat, én nem tudok nemet mondani, én elvállalom, én csinálom, én hiszem és a végén a 24 óra megtelt. És miközben rohanok a dolgaim után, sétáló embereket látok. Ugyanakkor úgy kell viselkednem, mintha az ő nevükben rohannék. Ez valahogy már irrealitás, valóban.

BÁLVÁNYOS Huba

Bálványos Huba rajza

Magyar Nemzet, 1991. aug. 22.

BÁLVÁNYOS Huba festő

GÁBOR István: "Hogy látva lássanak" : Beszélgetés a vizuális nevelésről. = Magyar Nemzet, LIV. évf. 53.sz. 1991 március 4. 11.p.

Bálványos Huba és Német B. István festőművészekkel beszélgetés

· Az összeíró a házakra, illetve építési módjukra, anyagukra vonatkozó kérdéseket nem válaszolta meg.

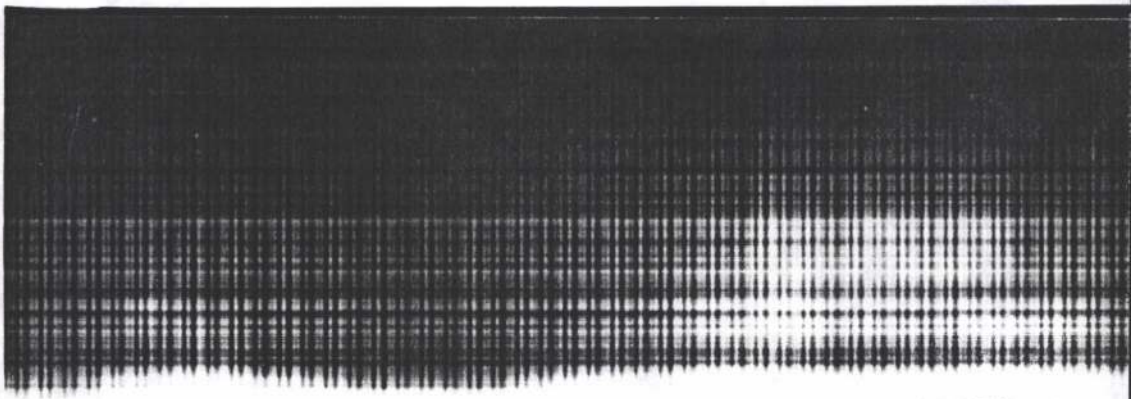

BÁLVÁNYOS Huba festő

GÁBOR István: "Hogy látva lássanak" : Beszélgetés a vizuális nevelésről. = Magyar Nemzet, LIV. évf. 53.sz. 1991 március 4. 11.p.

Bálványos Huba és Német B. István festőművészekkel beszélgetés

36. Matej Höllrigl, Tzv. Mirbachov palác na Diebrovom nám. č. 8 v Bratislave, okolo 1768—1770

A Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány csúcskuratóriuma

Csütörtökön a kulturális bizottság információkat kért a művelődési minisztériumtól a Művészeti és Szabadművelődési Alapítványról. Az alapítvány a minisztériumi közművelődési céltámogatás és a munkahelyi, területi közművelődési céltámogatás összegével (533,2 millió forint) rendelkezik — amelyet pályázat útján oszt szét — valamint övé a Pesti Vigadó használati és a Vörösmarty téri irodaház tulajdonjoga. Az alapítványt egy háromezres, vagyis nem nyilvános kormányhatározat alapján hozta létre a minisztérium. A határozat másolatát — bár kértük a miniszterelnöki hivatal illetékes államtitkárától — nem kaptuk meg. Ám a pályázati összegről döntő kuratórium névsorát az alapítvány igazgatója, Kovács Sándor rendelkezésünkre bocsátotta. A kuratórium tagjai:

Balassa Sándor, Balázsovits Lajos, Bálványos Huba, Bánszky Pál, dr. Baross Gábor, Benda Kálmán, Berek Péter, Borbély Jolán, Debreczeni Tibor, Csépe Béla, Csoma Gyula, Dávid Katalin, dr. Szabó Mária, Erkel Tibor, Gabnai Katalin, Gelencsér Katalin, Gerzson Pál, Harsányi István, Halász Péter, Héra Éva, Horváth György, Kamarás István, Kemény Bertalan, Kaposi László, Kovalcsik József, Kovács Flórián, Makovecz Imre, Marczisovszky János, Marx Gyula, Nagy András László, Olsvai Imre, Pesovár Ernő, Péterfi Ferenc, Péterfy László, Pozsgay Imre, Salamon Konrád, ifj. Sapszon Ferenc, Sebő Ferenc, Skaliczky Judit, Soproni József, Szentágothai János, Tarján Béláné, Tényi János, Tornai József, Tóth Imre László, Varga A. Tamás, Vásárhelyi László, dr. Vígh Károly, Zám Mária, Zalainé Kovács Éva, Zelnik József. Az alapítvány igazgatója Kovács Sándor, a kuratórium elnöke Zelnik József, alelnökei Balassa Sándor és Gerzson Pál.

• V. Zs.

(Vezércikkünk a 7. oldalon)

BÁLVÁNYOS Huba
Magyar Hírlap 1993. márc. 20

vezető „színházát" bemutatva tegnap a sajtó munkatársainak elmondta, a flamenco tánc Dél-Andalúziából származik, és kedvelt turisztikai látványosságból érzelmes művészeFellép még a BM Duna Művészegyüttes és a Magyar Állami Népi Együttes.

• B. Gy.

Megalakult a Közoktatás-politikai Tanács

Megalakult a Közoktatás-politikai Tanács — tudtuk meg Juhász Árpádnétól, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Közoktatási Koordinációs Irodájának főosztályvezetőjétől. A hétoldalú testületben képviseltetik magukat a pedagógus szakmai, a diák, valamint a szülői szervezetek, a munkavállalókat képviselő szakszervezetek, az iskolafenntartók és természetesen az MKM, valamint az oktatásban érdekelt tárcák.

Noha a tanácsnak közoktatási törvény hiányában nincsen jogi alapja, a megalakulást mégis előrehozták, mivel a több mint száz szervezet igényelte, hogy szervezetten részt vehessenek a törvény-előkészítő munkában. Minthogy döntés-előkészítő, javaslattevő szervezetről van szó, a tanács ügyrendje garantálja, hogy ajánlásaikat figyelembe veszi a tárca. Közleményeik megjelennek a minisztérium lapjában, de a tárcának kötelezettsége az is, hogy minden, a közoktatásban érdekelt tárgyalófél figyelmét felhívja, hogy lehetősége van a tanács véleményét meghallgatni.

A Közoktatás-politikai Tanács ülései nyilvánosak lesznek, a várható témák között szerepel a felsőoktatási törvény végrehajtásának hatása, az ifjúsági munkanélküliség kérdése, a diákönkormányzatok működési feltételeinek megvitatása, de az iskolák átjárhatóságának problémája is.

• Ú. K.

Tavaszi meglepetés Japánból!

BÁLVÁNYOS Huba

3479.
Krunák Emese
Bálványos Huba / Krunák Emese. – Bp. :
Képzőműv. K., 1984. – 62 p., [32] t. : ill. ; 20 cm. –
(Mai magyar művészet, ISSN 0231 – 2603)
Bibliogr.: p. 55. – Summary in English. – Példányszám: 3000
ISBN 963 336 344 6 fűzött : 30,- Ft
Bálványos Huba (1938-)
76(439)Bálványos H.

. osztályát.
ltam az első világháborúban. 1915. novem-

aklapokban és a Független Kisgazda, Füg-
című lapokban jelentek meg. Főszerkesz-
cikkeimet és tanulmányaimat a magyar és
r betiltották) szerkesztettem a Magyar Mű-
megjelent monográfiát Derkovits Gyuláról,
festőről.
sz. 1903-ban) az ostrom alatt meghalt dr.
mbrus (sz. 1932. ápr. 1.) most végezte első
mnáziumi tanuló.
eutaztam majdnem egész Európát – Euró-
gtöbbször Franciaországban, Olaszország-
m meg. Anyanyelvemen kívül jól beszélek
ul."

1940. 21. sz. 11. lap

BÁLVÁNYOS HUBA Budapesten született 1938-ban. 1962-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát. Azóta rendszeresen kiállító művész. Legtöbb munkája litográfia és különböző technikájú rajz, de készített nagyméretű faliképet és bronz portrédombormüveket is. Sok műve van különböző közgyűjteményekben. Részt vett a magyar grafika sok külföldi bemutatóján Hanoitól Rómáig, Addis-Abebától Oslóig, valamint különböző grafikai biennálékon (Páris, Firenze, Heidelberg, Fredrikstad, Szófia). 1968-ban a Firenzei Grafikai Biennálén aranyérmet, itthon 11 különböző kiállítási díjat, és 1979-ben Munkácsy-díjat kapott. Egyéni kiállítása külföldön Hamburgban, Bresciában, Havannában és Szófiában volt, a zirci pedig a 99-ik hazai kiállítása.

Bálványos Huba tagja a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének. Főiskolai tanár, a Budapesti Tanítóképző Főiskola Vizuális Nevelési tanszékét vezeti. A vizuális nevelés elismert vezető szakembere.

A Zirci Galéria meghívja Önt

Tisztelettel meghívjuk
július 8-án csütörtökön délután 4 órára

BÁLVÁNYOS HUBA

Munkácsy-díjas grafikusművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK

megnyitására.

A megnyitón bemutatjuk az
„Így készül a litográfia" c. videót,
majd maga a kiállító művész tart vetített képekkel
TÁRLATVEZETÉST.

Megtekinthető:
— hétfő kivételével — naponta

ZIRCI GALÉRIA

OOK-PRESS Kft.

MEGHÍVÓ

Bálványos Huba

Az ellenzék a földről

A koalíció két pártja is élesen bírálta az elmúlt napokban a földtörvény legújabb, *Szabó János* miniszter nevével fémjelzett tervezetét. Ezen előzmények után az ellenzéki pártok szakértőinek véleménye felől érdeklődött az MTI.

– Külsőségeit illetően a választási kampány sajátos előjátékának tekinti az MSZP a földtörvény tervezete körül támadt vitát.–mondta *Orosz Sándor* agrárügyekkel foglalkozó szocialista ügyvivő.

Ami pedig a tervezet tartalmát illeti: a külföldiek földtulajdonszerzésének bizonyos átmeneti korlátozásával a szocialisták is egyetértenek, jóllehet a magyar mezőgazdaság tőkehiányos és ennek hatékony ellenszere lehetne a föld külföldi birtokba adása. Az MSZP szerint a kormányt terheli a felelősség azért, hogy a gazdaság kialakulatlansága miatt még mindig ilyen átmeneti intézkedéseken kell gondolkodni.

A tervezet körüli viták nyomán egyébként Orosz Sándor elképzelhetőnek tartja, esetleg egyáltalán nem lesz földtörvény, vagy, hogy –amennyiben politikai alku eredményeként öntik azt végső formába –rossz törvényt iktatnak be.

Kis Zoltán, az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának szabaddemokrata alelnöke örömmel üdvözölte, hogy a földtörvény tervezetének legutóbbi változata a korábbinál liberálisabb szabályozást körvonalaz a földtulajdonszerzéssel és –bérlettel összefüggésben. A szabaddemokraták úgy látják: a helyi közösségekre, azaz az önkormányzatokra kell bízni a döntést, hogy miként hasznosítják az adott mezőgazdasági területet. A földvásárlásra vagy földbérletre vonatkozó szerződéseknél pedig be lehet iktatni olyan jogi feltételeket, amelyek garanciát adnak arra, hogy a földterületet ne vonják ki a termelésből, a mezőgazdasági hasznosításból.

A szabaddemokrata képviselő azért sem tartja elfogadhatónak a korlátozó szabályokat a külföldiek esetében, mert –mint kifejtette –az ország számos megyéjében, így például Szabolcsban a hazai gazdálkodók és földtulajdonosok nem tudják vállalni a föld megművelésével együttjáró anyagi terheket.

Glattfelder Béla, a Fidesz mezőgazdasági szakértője nem ismeri a törvénytervezet szóban forgó változatát, mert a legutóbbi egyeztetésre akkor került sor, amikor a szövetkezeti törvénymódosítás ügyében is összehívták a pártok képviselőit, és egyszerre két helyen nem tudott megjelenni.

Glattfelder Béla hangsúlyozta: a koalíció teljes mértékben szétverte a még működő nagy mezőgazdasági egységeket, pedig az egyetlen megoldás a Fidesz szerint a miniparcellák helyett a földek koncentrációját segítő intézkedések meghozatala. –A koalíciós pártok megállapodásában szereplő korlátozás, miszerint magánszemélyek csak 250–300 hektár, illetve 5–6 ezer aranykorona-értékű föld tulajdonát szerezhetik meg, nem elfogadható –mondta –, mivel az ilyen méretű földtulajdon gazdaságosan nem művelhető meg.

A külföldiek tulajdonszerzésével kapcsolatban a döntést mindig az adott helyen, például az önkormányzatok bevonásával kell meghozni. Egy adott személy földtulajdon nagyságának meghatározását a helyi és regionális monopóliumok korlátozásával lehetne megoldani – mondta Glattfelder Béla.

Debreceni olajügy

Rejtélyes tartályok

Feltételezhetően szökésben van, egyes hírek szerint már Ausztriában tartózkodik a debreceni olajbotrány egyik gyanúsítottja: *Nagy András*, volt rendőr, a Hajdú Privát Petrol Bt. beltagja.

Nagynak és társának, *Szalontai Sándornak*, a tiszacsegei Petihát Bt. beltagjának az előzetes letartóztatását szerdán rendelte el a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság, megváltoztatva a debreceni bíróság ezzel ellentétes korábbi határozatát.

Nagy András, Szalontai Sándort és a már több napja előzetes letartóztatásban lévő *Jakubcsik Ferencet*, a miskolci Hungária Privát Petrol kft. ügyvezetőjét azzal gyanúsítják, hogy az országba háztartási tüzelőolajként behozott kőolajszármazékot különféle vegyi eljárásokkal gázolajjá változtattak, s azt nagy nyereséggel adták tovább. Szalontait szerdán, a késő esti órákban letartóztatták.

Szeszák Gyula Hajdú-Bihar megyei főügyész csütörtökön délután az olajügy legújabb fejleményeiről tájékoztatta az MTI debreceni munkatársát. Elmondta: a város melletti Erdőspusztán, a tájegység flóráját és faunáját bemutató tájház közelében újabb 50 kénsavas hordót találtak, közülük nyolc még savval volt tele. A vizsgálat eddigi adatai azt valószínűsítik, hogy a tiszacsegeihez hasonló „olajátalakító" mechanizmus működött Debrecenben is.

A főügyész elmondta azt is: a Kincstári Vagyonkezelő Szervezet dokumentációjában nyoma sincs annak, hogy tartályokat bérelt volna a debreceni repülőtéren a Jakubcsik-féle cég, így –bár bizonyíthatóan ott ténykedtek –egy fillért nem fizettek sem a KVSZ-nek, sem a helyi önkormányzatnak.

A korrupciót büntetni kell

Sárközy professzor a közigazgatási nyári egyetemen

Veszprémben óvatosan kell nyilatkozni –utalt *Sárközy Tamás* professzor tegnap az elmúlt hetek botrányára. *Lengyel László* ugyanis veszprémi előadásában sértette meg a magyar kormányt mondván, hogy korruptak a miniszterei. Nem véletlenül hangzott el az inkriminált mondat, ugyanis az önkormányzatok gazdasági pénzügyi szakembereit hívták meg a X. veszprémi közigazgatási nyári egyetem tegnapi előadásaira.

Sárközy professzort nem riasztotta meg a miniszterelnök feljelentése. Előadásában ugyanis szóba került egyebek mellett a korrupció is. S bizony – legalábbis tudósítónk szerint –elég cinikusan fogalmazott. Mikor az alábbiakat mondta: –Tessék Balzacot olvasni! Látni lehet, hogy hogyan jött létre az eredeti tőkefelhalmozás... Világos, hogy a kormányt korlátozni kell, világos hogy a bizonyítható korrupciót büntetni kell... Ám, én még nem láttam olyan pártbizottsági funkcionáriust, aki ha milliomos lett, visszasírja a régi rendszert.

Sárközy Tamás professzor amúgy a privatizáció jogi keretéről és folyamatáról tartott előadást tegnap a veszprémi Államigazgatási Főiskolán

A fenti mondatokat csak kiragadtuk előadásából, ám az elkövetkezendőkben alaposan ismertetjük az önkormányzati privatizációval kapcsolatos véleményét lapunkban.

A kifejezetten szakmai jellegű rendezvényen egyebek mellett meghallgathatták a résztvevők a megyénkből a Belügyminisztériumba került *dr Szabó Lajos* főosztályvezető előadását is.

Ma a Magyar Nemzeti Bank elnöke, *Bod Péter Ákos* az önkormányzatok bankszerű finanszírozási lehetőségeiről szól, majd *Boross Péter* belügyminiszter előadásával zárul a X. veszprémi közigazgatási nyári egyetem.

–tóth –

A hét hat napján Napló

NAPRÓL NAPRA

Drágábbak a piacok

A legtöbb szántóföldi zöldségféle termése elmarad a várttól –ez tűnik ki a Földművelésügyi Minisztérium egyik legfrissebb jelentéséből.

A zöldségfélék közül most van az idénye a zöldbabnak, a csemegekukoricának, ugyanakkor megkezdődött a dughagymáról termelt vöröshagyma, a szabad földi paradicsom és paprika szedése is. Az uborka növekedése a múlt hónap második felében uralkodó hűvös éjszakák hatására lelassult. Ezt tükrözi a felvásárlási árak emelkedése is. Július végén a 6–9 centiméteres uborka kilogrammjáért 25–30 forintot fizettek, míg a keresett 2–5 centiméteresekért 80–110 forintot is adtak a felvásárlók.

A számlaadási kötelezettség életbe léptetése csak elvétve, s csak átmenetileg okozott zavart a piaci árusításban. További stabilizáló tényező lenne – a megyei szakemberek jelzése szerint –, ha szabályoznák az őstermelői igazolványok kiváltásának rendjét.

Várat a kormánynak

A műemlékvédelem elvárásainak messzemenő érvényesítésével építészetileg kitűnően megoldható a kormányzat várba költöztetése. Ez a funkció nem ellentétes a turisztikai igényekkel, nem rontja a vár turisztikai vonzerejét. Ezt *Szanyi József* a megvalósíthatóságot vizsgáló Kommunális Beruházási Vállalat igazgatója mondotta az MTI érdeklődésére.

Az igazgató rámutatott: a vár egy történelmi központ, szellemi kisugárzó hely, elfogadhatatlan, hogy az épületek egy része még ma is romos. A kormányzati funkció nem idegen a történelmi hagyományoktól, s egyébként sem a kulturális intézmények helyére költöznének a kormányhivatalok.

Nagy Tiborné, a Műemlék-felügyeleti Igazgatóság vezetője szerint ki kell mondani: a vár állami intézményi terület, ahová nem lehet korlátlanul szállodákat, üzleti érdekeltségeket beengedni, hiszen a kulturális értékeit már ma is szinte elnyomja az egyre erőteljesebb bazár jelleg.

Kamatot fizet a Vegyépszer

A jelenleg érvényes MNB-devizakamatot fizeti ki a Vegyépszer Rt. azoknak a tengizi dolgozóknak, akiknek devizaellátmányát csak késéssel tudta eljuttatni számláikra. Erről *Dérczy Ferenc*, a részvénytársaság vezérigazgatója tájékoztatta csütörtökön az MTI-t. Ugyancsak csütörtöki hír, hogy *Kardos István* vezérigazgató-helyettes és a cég több más vezetője charterjárattal Tengizbe indult. Magukkal vitték azt az OTP-től kapott igazolást, amely tanúsítja, hogy az összes eddig elmaradt illetmény már a pénzintézetnél van, s annak továbbításáról gondoskodtak.

Magyar Igazság és Élet Pártja

Megkezdődött a pártszervezés és a tagkönyvek kibocsátása az újonnan alakult Magyar Igazság és Élet Pártjánál. Erről *Horváth Lajos*, a párt megbízott elnöke és frakcióvezetője számolt be az MTI munkatársának.

Horváth Lajos –aki a párt több vezetőjéhez hasonlóan az MDF képviselőcsoportjából vált ki alakította pártot, elmondta: elkészült a Magyar Igazság és Élet Pártjának kiáltványszerű programja.

Horváth Lajos egyúttal azt is jelezte, hogy a Magyar Igazság és Élet Pártja ősszel országos tanácskozást tart, és október 23-án hozza nyilvánosságra választási programját.

A pártszervezéssel kapcsolatosan a megbízott pártelnök arról tájékoztatott, hogy a napokban országszerte 500 szervezőnek küldik ki a végleges formájában most jóváhagyott tagkönyveket. Az első 500 belépő a Magyar Igazság és Élet Pártja tiszteletbeli alapítójának számít majd. (MTI)

Litográfiák Zircen

A Zircen átutazóknak érdemes megállni a Zirci Galériánál, mert augusztus 15-ig látható *Bálványos Huba* Munkácsy-díjas grafikusművész kiállítása.

Bálványos 1962-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát. Azóta rendszeresen kiállít itthon és külföldön. Zircen litográfiai munkáiból látható válogatás.

–drónyi –

Vízbe fulladt egy férfi

Tegnap Alsóörsön 17 óra után egy holttestet találtak a Balatonban.

Az illetőről megállapították, hogy budapesti illetőségű, 45 éves korú férfi, aki egy-másfél órával előtte fulladhatott a vízbe. A fulladás okára még nem derült fény.

Balatonfüred belterületén a délelőtti órákban két személygépkocsi (egyikük rendőrségi járművű) ütközött. A baleset következtében 4 könnyű sérülés történt. Tájékoztatás szerint a rendőrségi gépkocsi vezetőjének figyelmetlensége okozta az ütközést.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a **NAPLÓ** c. lapot _____ példányban, és kérem a címemre kézbesíteni.

Megrendelő neve: _____
Cím: (város, község) _____
Utca, emelet, ajtó: _____
Irányítószám: _____

Az előfizetési díjat a fenti címen nyugtával jelentkező kézbesítőnek fizetem.

Előfizetési díj egy hóra: 322 Ft
negyedévre: 966 Ft
fél évre: 1932 Ft
egy évre: 3864 Ft

Egy szak nem szak?

Egyetemi gólyalajstrom

Az elmúlt napokban járt le az ország egyetemein meghirdetett pótátjelentkezések határideje. Ennek apropóján megkérdeztük, hány új elsős kezdi meg felsőfokú tanulmányait a Veszprémi Egyetem két karán, s milyen tapasztalatokkal járt az idei felvételiztetés.

Mint megtudtuk, a Veszprémi Egyetemre idén összesen 736 diák felvételizett sikeresen. Közülük ötszáz hallgató a mérnöki karon, kétszázhat pedig a tanárképző karon kezdi a következő, 1993–94-es tanévet. Harminc leendő agrármérnök egy esztendőt tölt Veszprémben, ők itt-tartózkodásuk alatt a mérnöki kar előadásain növelhetik felkészültségüket. Sajnos az idei évben sem vált gyakorlattá, hogy – az egyetemek bölcsészettudományi karaihoz hasonlóan – a Veszprémi Egyetem tanárképző karán fölvehető szakokat a jelentkezők egyenként is választhassák. Kizárólag szakpárra lehetett jelentkezni. Mindez most is azt eredményezte, hogy akik az egyik szakból jól, a másikból azonban kevésbé sikeres felvételi vizsgát tettek, esetleg nem nyertek felvételt. Ezen az egyetem vezetése a jövő tanévtől kezdődően szeretne változtatni, ez úton is növelve a felvehető elsősök számát. A mérnöki karra való bejutás feltételei nem változtak az idén, s vélhetően jövőre sem lesz másként.

Veszprémben két szakon hirdetett pótfelvételit az egyetem mérnöki kara, vegyészmérnöki és gépész üzemmérnöki szakon. A pótátjelentkezés lehetőségével sokkal többen éltek, mint ahány jelentkezőt fogadni tudnak. Ötvenhat vegyészmérnök jutott be pótátjelentkezéssel, így összesen száznegyvennyolc vegyészmérnök hallgató kezdi ősszel egyetemi pályafutását Veszprémben A gépész üzemmérnök aspiránsok jelentős hányadát – harminchét főt – szintén pótátjelentkezéssel vették fel. Új szakok is is indultak az idén. A tanárképző karon környezettan szakot indítottak, a mérnöki karon pedig leendő műszaki menedzserek kezdhetik meg felkészülésüket.

H. I.

Sürgőssé vált a kitöltés

Ki cinkeli a kártyákat Badacsonyban?

Megszűnik az egészségügyi biztosítása annak a polgárnak, aki az orvos által előírt vizsgálatokat november 30-ig nem végezteti el – olvashatták a badacsonytomajiak a helyi önkormányzat lapjának júniusi számában. Egy hónappal később a közleményt részben helyesbítették, eszerint a biztosítási viszony fennmarad, de az orvos a kártyát visszaadja a betegnek, és az kereshet új háziorvost magának.

– *Mi igaz mindebből?* – kérdeztük *dr. Réfi Jenőt*, a megyei nyugdíj-biztosítási igazgatóság igazgatóját, aki június közepéig a megyei társadalombiztosítási igazgatóság általános igazgatóhelyetteseként közelről megismerhette a témával kapcsolatos jogszabályokat.

– Az egészségügy-finanszírozási reform tavalyi elindításakor az volt a háziorvosi szolgálatok egyik feladata, hogy a körzetükhöz tartozó emberekről készítsenek nyilvántartást. Az ekkor meghatározott törzskartonok a személyi adatokon kívül tartalmaznák a biztosított pillanatnyi egészségügyi állapotát is. Akkor a nagy roham miatt ezek jó része nem készült el, ugyanakkor a jogszabály szerint a társadalombiztosítás november 30-tól csak olyan biztosítási kártyák után nyújt finanszírozást, amelyekhez szabályszerűen kitöltötték a törzskartonokat.

– *Tehát az orvos csak azután a páciense után kap „kártyapénzt", akinek a törzskartonját kitöltötte, csupán a kártyával nem megy semmire. Mi a helyzet az előírt vizsgálatokkal?*

– Az elvégzendő, vagy pontosabban javasolt vizsgálatok körét az orvos határozza meg. Azért pontosítottam, mert felmerül a kérdés, lehet-e kötelezni egy embert bármilyen vizsgálatra. Persze az üdvös az lenne, ha saját érdekében mindenki önként alávetné magát ezeknek, mert egy betegség korai felismerése eleve könnyebbé és persze olcsóbbá tenné a gyógyítást.

– *Ha eleve kérdéses a vizsgálatra való kötelezhetőség is, akkor hogyan adhatja vissza az orvos a kártyát ennek elmulasztása miatt?*

– Véleményem szerint ehhez nincsen joga. A jogszabály szerint az orvos csak különösen indokolt esetben tagadhatja meg a biztosítási kártya átvételét azoktól az emberektől, akiknek a lakóhelye az orvos ellátási körzetéhez tartozik. Ha egy biztosítottól a kártyát egyszer már átvette, akkor azt betegség esetén köteles ellátni. Ez utóbbi vonatkozik azokra az esetekre is, amikor a orvos nem a körzetéhez tartozó betegtől fogadta el a kártyát. A kártya visszaadására csak rendkívüli esetben van lehetőség. Ebbe a körbe nem tartozik bele az, hogy a beteg nem végeztette el a megjelölt vizsgálatokat, vagy nem lett kitöltve a törzskartonja.

gy. á.

Kárpótlás és a földhivatalok

Összefoglaló elemzést készített a Földművelésügyi Minisztérium illetékes főosztálya a termőföldkárpótláshoz kapcsolódó minisztériumi, illetve földhivatali feladatokról. A helyzetértékelésből kiderül, hogy a valós állapotok korántsem adnak okot olyan bizakodásra, mint amilyen az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal nyilatkozataiból következne – tájékoztatta az MTI-t *Zsámboki Sándor* miniszteri biztos, főosztályvezető.

A feladatok elemzéséből kitűnik, hogy a kárrendezési hivatalok 30 százalékban, a Földművelésügyi Minisztérium hivatalai pedig 70 százalékban érdekeltek a kárpótlás végrehajtásában. A kárpótlási hivatal mintegy 38 millió aranykorona-értékű termőföld kárpótlási célú elkülönítését kérte. Ebből ez év június 30-ig csak mintegy 19 millió aranykoronányit készítettek elő ténylegesen. Az adatokból a hozzáértők szerint az következik, hogy a kárpótlás nem fejeződhet be 1993. december 31-ig. Ez annál is inkább így van, mivel csaknem 900 településen még a kárpótlási földalapot sem hagyták jóvá, így értelemszerűen még árverés sem lehetett.

A helyzetet csak bonyolította, hogy időközben – április végén – kimerültek a földhivatalok anyagi forrásai, ami lassította az állampolgárok által sürgetett földkiméréseket, illetve nehezítette az árverésre kerülő táblák előkészítését. Növelte a gondokat az is, hogy a pótköltségvetés tervezete nem tartalmazott béremelési lehetőséget a földhivatalok dolgozóinak. A pótköltségvetésben végül is 1 milliárd 240 millió forinttal megnövelték a földhivatalok rendelkezésére álló keretet, amit már szét is osztottak. Ám ez a pénz is csak úgy elegendő a feladatok végrehajtására, ha egyszerűbb módszert alkalmaznak a kárpótlások során.

Mindezek következtében a Földművelésügyi Minisztériumban úgy látják, hogy a kárpótlás csaknem egyharmada áthúzódik a jövő évre. Ezért is érthetetlen az 1994-es költségvetés tervezete, amelyben a földhivatalok feladatcsökkenésével számolnak. Az FM szerint ez – figyelembe véve a kárpótlás esetleges újbóli napirendre kerülését – minden alapot nélkülöz.

(MTI)

Ég a torony!?

Nem kell megijedni, nem a tűztorony kapott lángra, csak tűzijátékkal lepték meg a veszprémieket a szerdai díjkiosztó gála utáni éjszakán. Az Óváros téri nézők megtapsolták a különböző színű tűzrózsákat, de legnagyobb sikere mégis a görögtűznek volt, melynek tűzcsillagai zuhatagként hulltak a kitüntetettek és a több ezer érdeklődő lábai elé.

–k–

Új mezőgazdasági biztosítási forma

Kölcsönösen, olcsóbban

Új, a mezőgazdasági gazdálkodók számára kedvezőbb biztosítási forma bevezetését kezdte meg az Argos Biztosító – tájékoztatta az MTI-t a cég üzletágvezetője, *Márki János*.

Az új biztosítási forma lényege: egy olyan kölcsönösségi biztosítási egyesületi rendszer kialakítása Magyarországon, amelynek keretében jelentős mértékben csökkenthetők a jelenleg még többek által magasnak ítélt mezőgazdasági biztosítási költségek. Az egyesületet az alapító tagok tőke- és biztosításidíj-befizetéséből működtetik nonprofit jelleggel, az Argos pedig viszontbiztosítási alapon vállal felelősséget a szervezet anyagi erejét meghaladó károk fedezetére.

A mezőgazdasági biztosítás jelenlegi helyzetéről a szakember elmondta: a téli fagykár szinte valamennyi biztosítónál elérte a biztosítási díjat, vagy azt meghaladó volt a kifizetés. Az idei jégkárok május végétől kezdődtek. Ezért az agrárbiztosítás eme legnagyobb kockázatát jelentő biztosítási formánál az eddigi kárszemlék alapján a közepesnél erősebb kárelőfordulásokat jelentettek a kárbecslők. Jellemző az is, hogy a mezőgazdasági termelők egy része nehéz anyagi helyzetéből adódóan nem rendelkezik biztosítással. (MTI)

A megrendelőlapot kérjük kivágni, kitölteni és a legközelebbi postaládába bedobni.

Cím:

Postahivatal, helyben

KRESZ-táblák bajban

–Aggódva várjuk, mikor sodródik ki egy vagy több gépkocsi a veszélyes kanyart előrejelző tábla kidöntögetése miatt –mondta a minap *Balogh András*, a Veszprémi Közúti Igazgatóság vezetője.

Félelmük oka, hogy az elmúlt hónapokban nagyon megszaporodott az útmenti KRESZ-táblák értelmetlen, vandál pusztítása. A szálak többnyire sajnos a diszkókba és az ifjúsági táborokba vezetnek. Ezek környékén ugyanis rendkívül megszaporodott a közúti táblák rongálása, feltehetően a mulatság befejezéséül szolgál az éjszakai, hajnali erőpróba.

Az igazgató szerint eddig már csak emiatt egymillió forint káruk keletkezett, helyrehozatalára szinte állandó brigádot kellett alakítani. Sőt egy évvel ezelőtt még egy vagyonvédelmi vállalkozást is megbíztak útőreik mellett azzal, hogy hétvégeken őrködjenek a diszkók, táborhelyek környékén az úttartozékokra. Az eredmény sajnos így is csekély. Nem múlik el hétfő, hogy ne akadna félnapi helyreállítási munkájuk. Márpedig ajánlatos lenne visszafogottabbnak lenni, inti a tinédzserekkel együtt azok szüleit is Balogh András, mivel a nem csekély anyagi káron túl enyhén szólva sokkal kellemetlenebb –életveszélyes –következményekkel is járhat mondjuk egy stoptábla kidöntése.

Nem véletlen, hogy minden ilyen esetben feljelentést tesznek a rendőrségen a közlekedésbiztonság szándékos veszélyeztetése miatt. Ezt különösen komolyan kell venni egy idegenforgalmi körzetben, ahol naponta, hetente tízezerszám cserélődnek a csupán közúti jelzések alapján tájékozódó idegenek, külföldi turisták.

A haszonszerzéssel kombinált vandalizmus sem kerüli el ezeket az utakat. Előszeretettel tekerik ki a táblák fémoszlopait a színesfémgyűjtők. Várpalotai középiskolai tanulókkal is kellett már foglalkozni emiatt. A közeli Hajmáskérnél pedig az oroszok kivonulása óta a laktanyájukhoz közeli, őrizetlen vasúti átjáróban már háromszor fűrészelték ki az átjárót előrejelző tucatnyi KRESZ-táblát. Íme, ez van ma! Közlekedés és bizonytalanság, no és a szigorú szankciók hiánya.

K. B. J.

MG
Madách Galéria
Salgótarján

BÁLVÁNYOS HUBA

A Madách Galéria

tisztelettel meghívja Önt
1998. február 12-én (csütörtök)
10.20 órakor

Bálványos Huba

kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja:

Bálványos Huba
és Bálványos Judit

A kiállítás megtekinthető: márc. 6-ig
munkanapokon 8.00-16.00 óráig

Madách Imre Gimnázium
3100 Salgótarján, Arany J. út 12.

project room
kis.terem

BÁLVÁNYOS Levente

Másfél szoba / A Room and Half

megnyitó: 2004. február 3., kedd, 18 h • megnyitja: Turai Tamás, szerkesztő • nyitva 2004. február 29-ig
opening: Tuesday, 3 February, 2004, 6 pm • opening speech: Tamás Turai, editor • open until 29 February, 2004

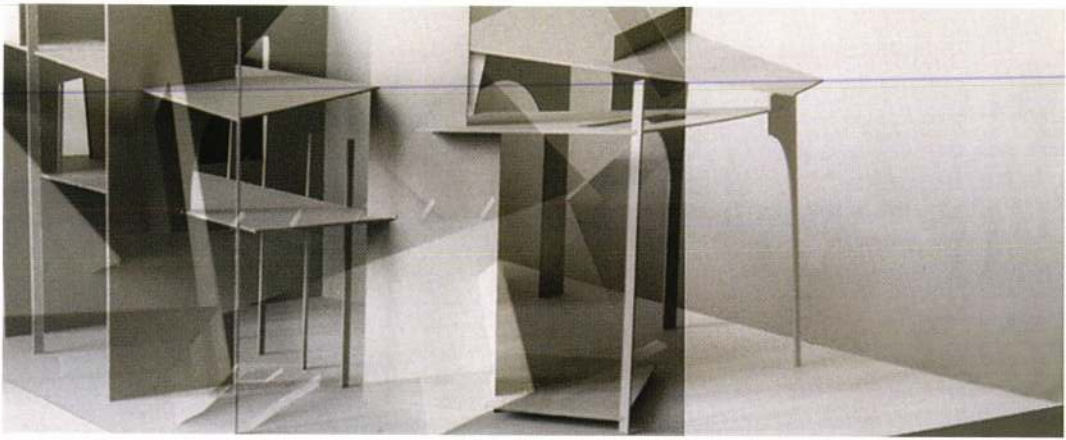

LUDWIG MÚZEUM BUDAPEST – KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM
LUDWIG MUSEUM BUDAPEST – MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

Budavári Palota „A" épület
Royal Palace, Building 'A'
H-1014 Budapest, Szt. György tér 2.
t.: (+36 1) 375 9175
f.: (+36 1) 212 2534
info@ludwigmuseum.hu

www.ludwigmuseum.hu

nyitva hétfő kivételével 10 – 18 h-ig
open Tue – Sun 10 am – 6 pm

A kiállítás a kis.terem 2004. évi, *A tér létrehozása* című sorozatának első bemutatója. Ebben az évben a rezidencia-programban résztvevő művészek a tér fogalmát értelmezik. *The exhibition is the first presentation of the 2004 Project Room residency programme, entitled* The Production of Space. *This year the artists will investigate the understanding of the notion of space.*

A múzeum fenntartója a

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Budapest Panorama

PESTI ÚT

project room
kis.terem

BÁLVÁNYOS Levente

Másfél szoba / A Room and Half

megnyitó: 2004. február 3., kedd, 18 h • megnyitja: Turai Tamás, szerkesztő • nyitva 2004. február 29-ig
opening: Tuesday, 3 February, 2004, 6 pm • opening speech: Tamás Turai, editor • open until 29 February, 2004

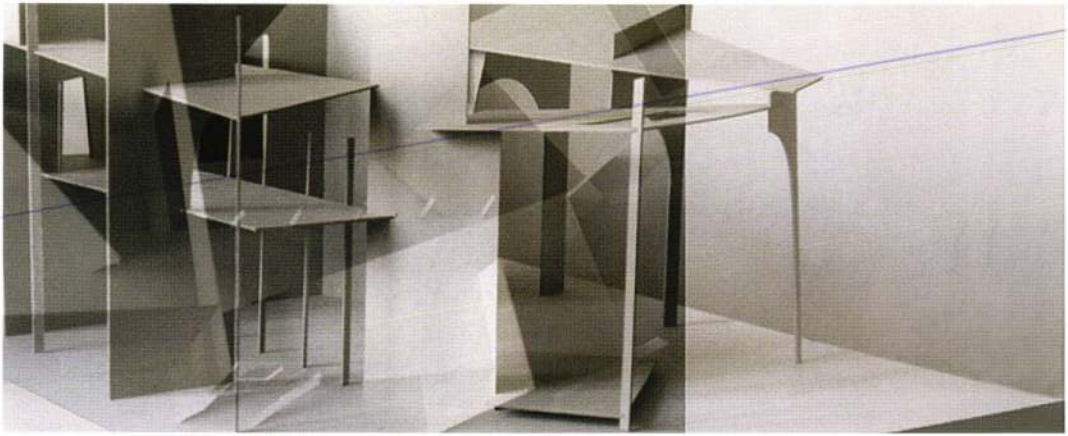

LUDWIG MÚZEUM BUDAPEST – KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM
LUDWIG MUSEUM BUDAPEST – MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

Budavári Palota „A" épület
Royal Palace, Building 'A'
H-1014 Budapest, Szt. György tér 2.
t.: (+36 1) 375 9175
f.: (+36 1) 212 2534
info@ludwigmuseum.hu

www.ludwigmuseum.hu

nyitva hétfő kivételével 10–18 h-ig
open Tue–Sun 10 am–6 pm

A kiállítás a kis.terem 2004. évi, *A tér létrehozása* című sorozatának első bemutatója. Ebben az évben a rezidencia-programban résztvevő művészek a tér fogalmát értelmezik.
The exhibition is the first presentation of the 2004 Project Room residency programme, entitled The Production of Space. *This year the artists will investigate the understanding of the notion of space.*

A múzeum fenntartója a

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Budapest Panorama

PESTI ÉST

project room
kis.terem

BÁLVÁNYOS Levente

Másfél szoba / A Room and Half

megnyitó: 2004. február 3., kedd, 18 h • megnyitja: Turai Tamás, szerkesztő • nyitva 2004. február 29-ig
opening: Tuesday, 3 February, 2004, 6 pm • opening speech: Tamás Turai, editor • open until 29 February, 2004

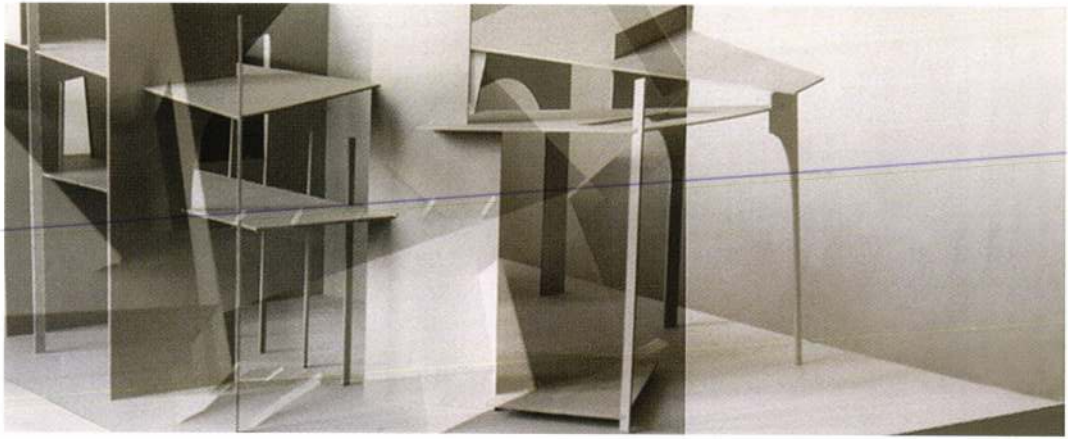

LUDWIG MÚZEUM BUDAPEST – KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM
LUDWIG MUSEUM BUDAPEST – MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

Budavári Palota „A" épület
Royal Palace, Building 'A'
H-1014 Budapest, Szt. György tér 2.
t.: (+36 1) 375 9175
f.: (+36 1) 212 2534
info@ludwigmuseum.hu

www.ludwigmuseum.hu

nyitva hétfő kivételével 10 – 18 h-ig
open Tue – Sun 10 am – 6 pm

A kiállítás a kis.terem 2004. évi, *A tér létrehozása* című sorozatának első bemutatója. Ebben az évben a rezidencia-programban résztvevő művészek a tér fogalmát értelmezik.
The exhibition is the first presentation of the 2004 Project Room residency programme, entitled The Production of Space. *This year the artists will investigate the understanding of the notion of space.*

A múzeum fenntartója a

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Budapest Panorama

PESTI

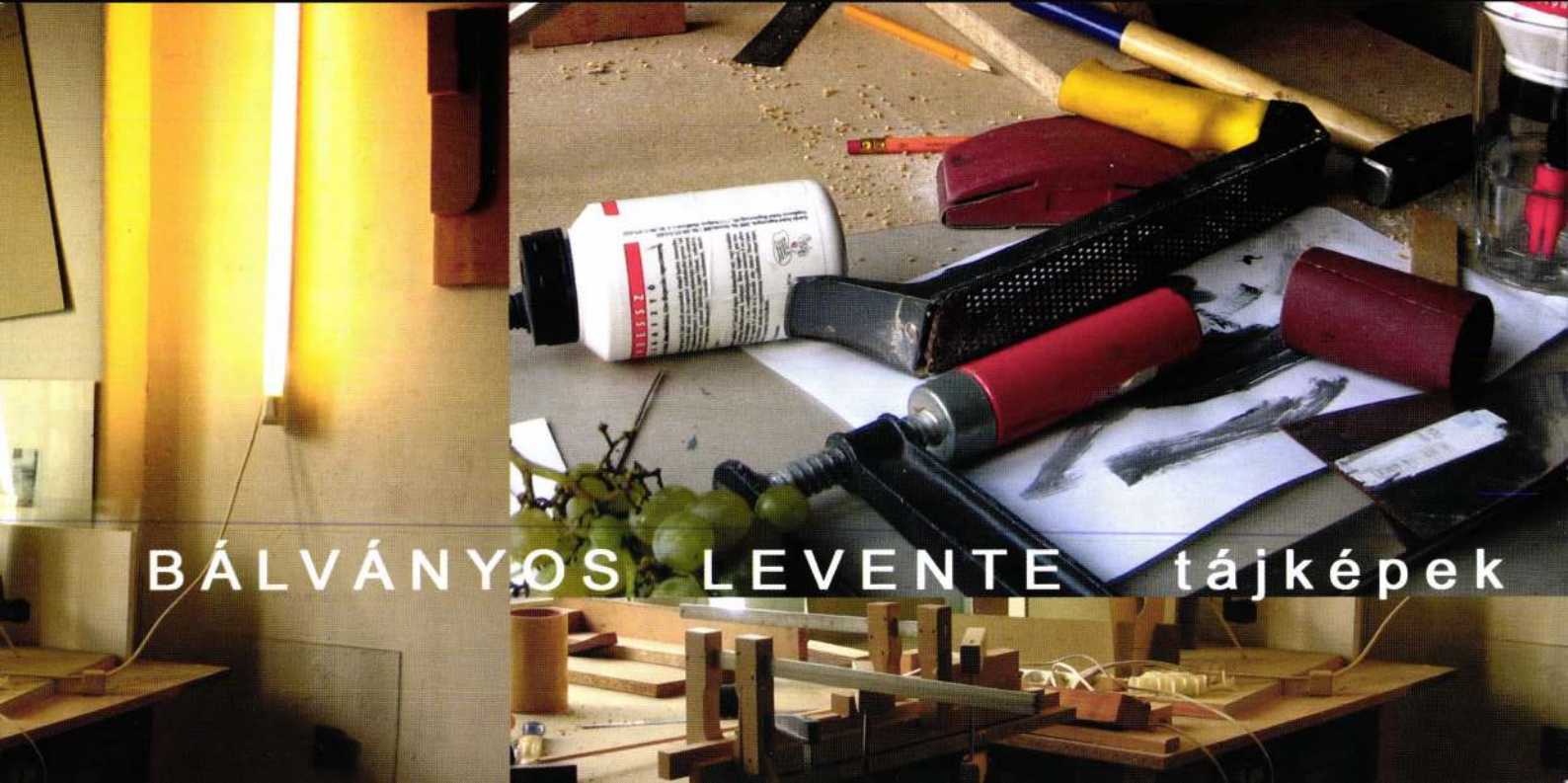
BÁLVÁNYOS LEVENTE tájképek

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA
Budapest III., Kiskorona utca 7.

tájképek
BÁLVÁNYOS LEVENTE

Megnyitja 2009. január 13-án, kedden 18 órakor
MARSÓ PAULA

A kiállítás megtekinthető január 14-től február 8-ig,
hétfő kivételével naponta 14-18 óráig.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

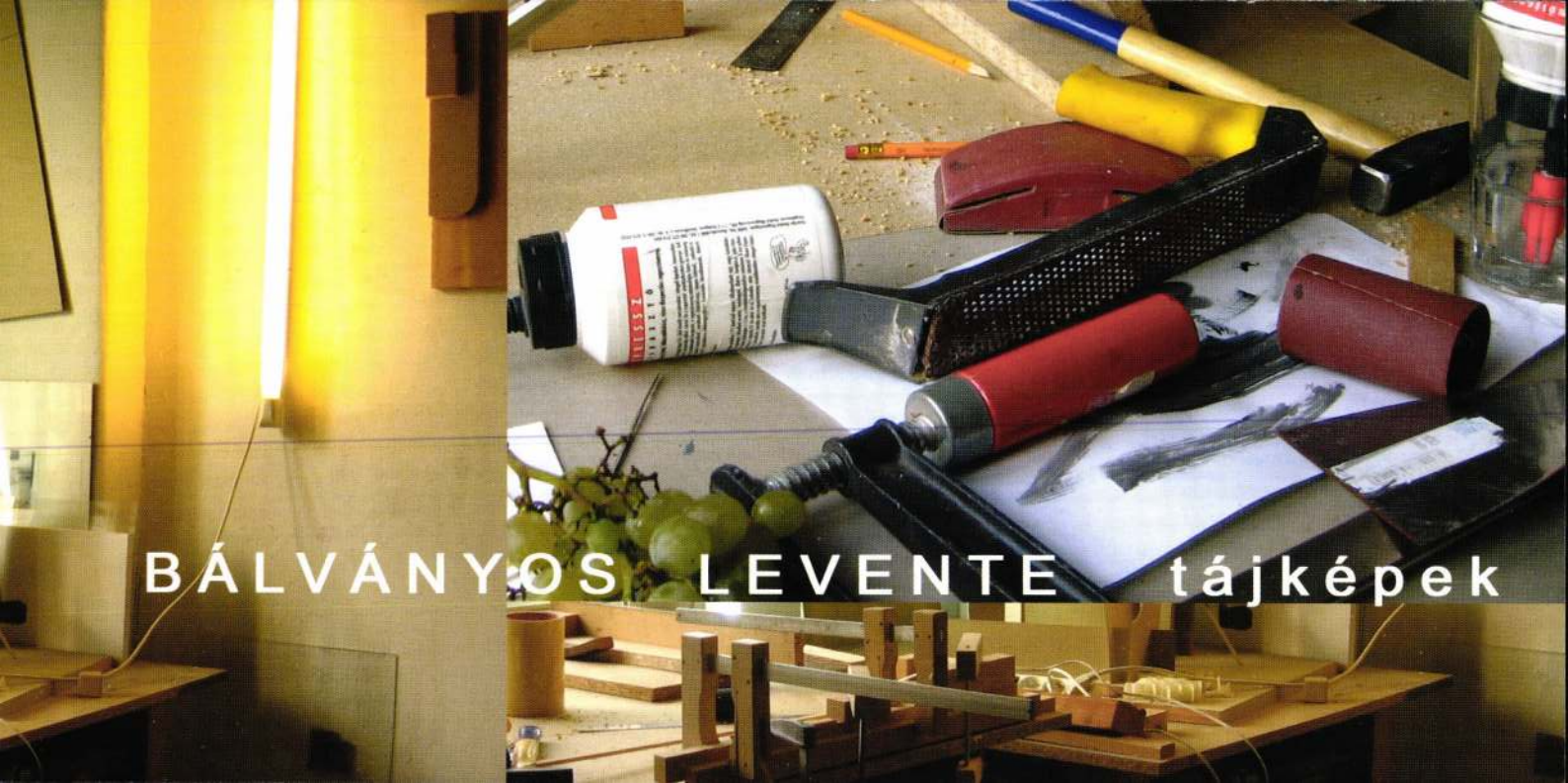

BÁLVÁNYOS LEVENTE tájképek

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA
Budapest III., Kiskorona utca 7.

tájképek
BÁLVÁNYOS LEVENTE

Megnyitja 2009. január 13-án, kedden 18 órakor
MARSÓ PAULA

A kiállítás megtekinthető január 14-től február 8-ig,
hétfő kivételével naponta 14-18 óráig.

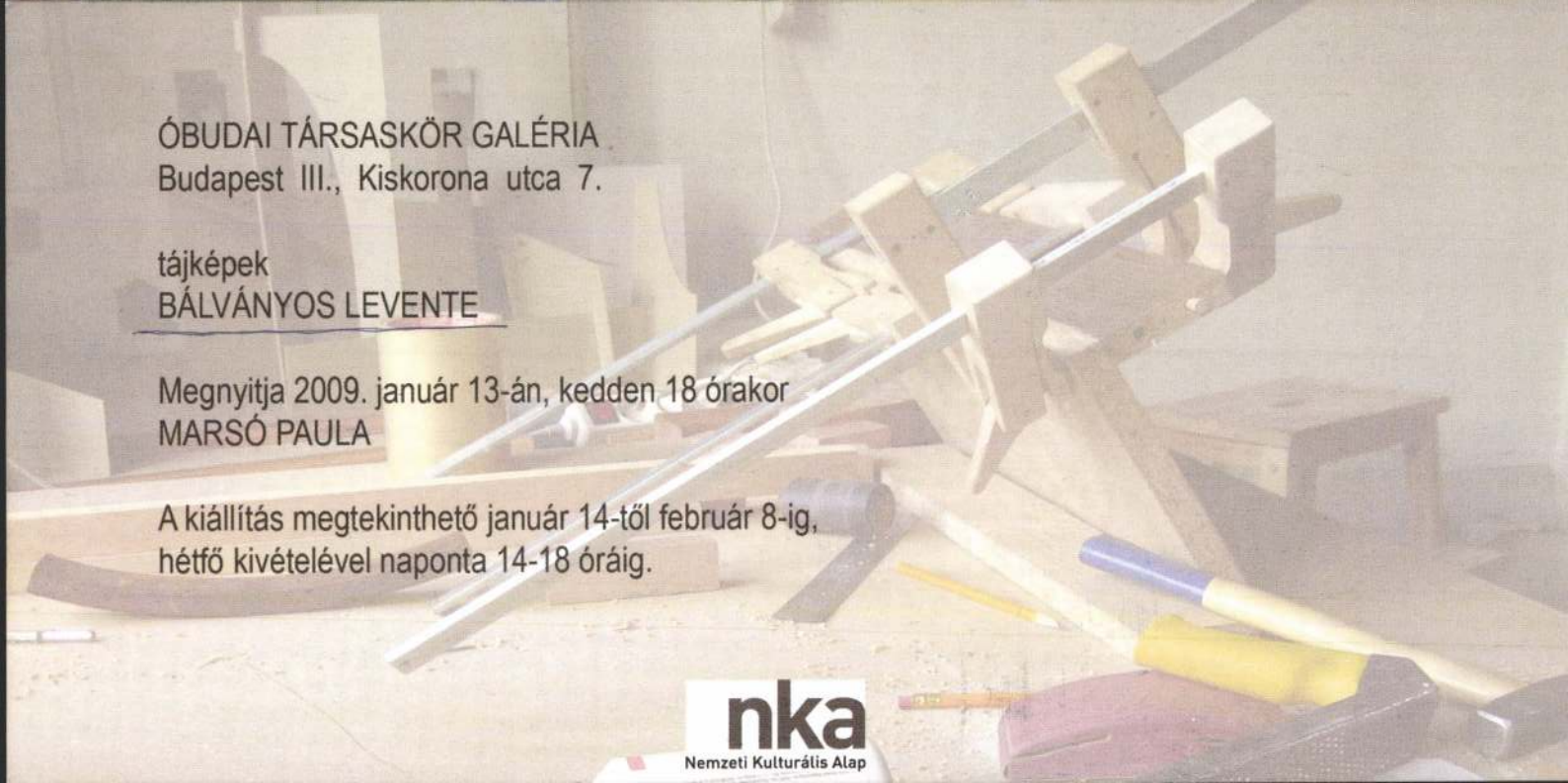

nka
Nemzeti Kulturális Alap

BÁLVÁNYOS LEVENTE 520324/8

METRO

Nem lehet a magyar történelemből kitörölni korszakokat, amelyek az iparágakhoz kötődő építészeti, zenei, folklorisztikus kultúra részei

BOZÓKI ANDRÁS
kulturális miniszter

Új kompozíció készül József Attila sírjára

A 2,5 méter magas, 90 centiméter széles vas sztélére az Íme, hát megleltem hazámat című vers sorai kerülnek.

Bálványos Levente és Horváth Csaba szobrászművész Sztélé című pályaterve alapján készül el az új síremlék József Attila nyughelyén, a budapesti Fiumei úti temetőben. A művészek szándéka szerint a durva vaslemez a temetőben sétálókat megállásra készteti, az anyag idegensége felhívó jelként hat majd. A natúr vaslemezen a betűk a lemez teljes vastagságában átmetszettek, ez az anyaghasználat mintegy megidézi és szimbolizálja József Attila sorsát. Az új síremléket az 1937-ben elhunyt költő halálának évfordulóján, december 3-án avatják fel. MTI

SZÁRSZÓRÓL PESTRE

Az 1937. december 5-én, két nappal halála után Balatonszárszón eltemetett költő földi maradványait 1942-ben hozták Budapestre, a Kerepesi temetőbe

NÉPI IPARMŰVÉSZEK
Fazekaskiállítás nyílt a szolnoki Damjanich Múzeumban. A tárlat több, Jász-Nagykun-Szolnok megyéből származó népi iparművész termékeit mutatja be. METRO

öntést zsűri

A zsűri tagjai

- Emir Kusturica, elnök
- Agnes Varda, rendező
- Benoit Jacquot, rendező
- Fatih Akin, rendező
- Javier Bardem, színész
- John Woo, rendező
- Nandita Das, színésznő
- Salma Hayek, színésznő
- Toni Morrison, író

Fellini-rajzok idézik fel a múltat

TÁRLAT Újraéled az 1930-as évek Riminije, amelyet Federico Fellini tett halhatatlanná Amarcord című, 1973-ban készült meseszerű önéletrajzi filmjében.

A reneszánsz a nagy rendezőnek köszönhető, akinek rajzaiból és Davide Minghini korabeli fotóiból kiállítás nyílt az adriai tengerparti város Fellini-múzeumában. Fellini az 1940-es években karikaturistaként kezdte pályáját. MTI

Sikeres a N

IRODALOM A szervezők szerint a fölöslegesnek bizonyult előítéletekkel szemben tisztességes színvonalú, konzervatív toplista alakult ki a Nagy Könyv olvasásnépszerűsítő játék első fordulójában.

Békés Pál író, a magyarországi

Balzanek Antal, építész M.D.K.

Készítette Totth Róbert mérnörnek a szentpétervári hidpályázatra benyújtott tervén az építészeti díszítményeket. A tero monumentális kőarchitekturát (és szerkezetet) javasolt, emélfogva igen nagy költséget emésztett volna fel. Azonban ig is egy 2000 rubeles megvásárlást nyert.

Totth Róbert: A szentpétervári hidpályázat.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1904. 38. kötet. 445-461. old. (Balzanek a 460. oldalon)

MDK

Balze R. 1818 –

Félalak, rajz, kotta a kezében.
Oszlop előtt áll Liszt. F. 1840 körül.

Meyer, Kat. Auktion X. 1931 (Tévesen Raymond-Balze), O. Planer-Lützen. 1932. aurciós már helyesen bejegyezve.

Dr André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. – Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern". Jahrg. 1936. Hft. 2.
S. 56.

MUK

Balze Raymond

francia pap. Tell festő és rajzoló

szül. Rome, 1818 máj. 4

Ingres-tanítván

1849-98-as párisi

okban állítot

ezenkívül Raffael Stanzáit

piro

és

tevy

abla

tvánára

kartono

kat kéri

tett

Bartha Liszt

22. l.

Thieme-Becker

?

9 szeptember hó 1-től kezdve azonban, kizárólag
.

a hatásköre alá tartozó iskolákkal sziveskedjék
ndeletre felhívni.

s jóindulatába ajánlva, vagyunk szolgálatunkat

mély tisztelettel

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS ÉS A
TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

cen. 1938—1181

Balze, Raymond,
francia pasztellfestő- és
rajzoló; szül. 1818. máj. 4.
Rómában. Ingrès-ta-
nítvány. 1849-98. Pá-
rizsban működött. Ma-
gyar vonatkozású műve

u-o-k.

BALZER

1781. rézmetszetű veduta Budáról,
a budai ferencesek templomával

Budapest műemlékei I₁. Bp 1962. 234.e.

M. D. K.

BALZER

Pichler rajzának rézmetszete
Buda látképe északról 1781. (Repr.)

Preisich Gábor: Bp. városépítésének
története .... Bp. 1940. 116. l.

Balzer J.

rézmetszete Pichler rajzáról: Buda és Pest a rózsadombi rétről 1781-ben. Reprodukció.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

380

MDK

Balzer Johann, festö
/XVIII század/

Gróf Hadik János arcképe. Rézmetszet

gr. Almásy-Teleki Éva müv. intézete/V. Wrnst Muz./
IX. Müvészeti aukció. 1942. máj. lo-töl kiáll.
máj. 18. aukció. Katal.
4.1.

M. D. K.

BALZER, Johann
(1738 - 1799)
Próspa

Részmetszet Budáról (1781)

F. Puchler rajza után
(repr.)

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 121. l. 120. l.

M.D.K.

Balzer, Johann, prágai térképész
(1738-1799)

Készítette sokszorosításra Ferdinand Piorler 1781-ben készült rajzát, mely Buda és Pest látképét ábrázolja.

Rózsa György: Budapest régi látképei /1493 - 1800/.
Bp. 1963. 136. old. LXXXVIII. t

BALZER J. grafikus

Nádasdy Ferenc gróf tábornok.-Balzer j. metszete.
Fekete repr. 601.old

SZÖVÉNYI ISTVÁN: A "Vitam et sanguinem" megajánlásának visszhangja Kőszegen 597.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XX.évf. 1966. 4.szám. Szombathely, 1966

Hadik András:

Mellig, hétnyolczad jobbra, talapzatra helyezett tojásdad medaillonban. Parókája egyszer fodrított s arcza s bajusza leberetvált. Körülcsavart nyakkendője fehér, ingének mellfodra látható, mellénye s kabátja paszománt szegésü s jobb vállától balcsipőjé felé három szinü szalag halad. Mellét a Mária Terézia rend díszíti. A talapzat előtt zászlók, dobok, kürt, golyók és ágyú képeznek csoportozatot. Felirataí a talapzaton négy sorban:

„Andreas Comes Hadik.
S.C.R. Ap. Maj. Generalis Campi
Mareschallus et Consilii Dellici
Supremi Praeses."

s alól jobbra: „Joann Balzer sc. exc. Pragae."

Rézkarcz, méretei a háttérnek 14.5 : 9.2 a rézlapnak 16 : 10.7 cm.

11797.

J. Balzer:

Gr. Hadik András.

Mellig, katonai egyenruhában, a Mária Terezia rend jelvényével és szalagjával van egy talapzatra helyezett tojásdad medaillonban ábrázolva. Felirata a talapzaton, mely előtt hadi tropheak hevernek:

ANDREAS COMES HADIK
S.C.R. Ap. Maj. Generalis Campi
Mareschallus et Consilii Bellici
Supremi Praeses.

s alól jobbra: Johann Balzer sc. exc. Pragae.

Rézmetszet, méretei 14·5 : 9·1 cm.

Ltr. 14220.
Szakl. 148-914
570-914-88

K 2.—

II. József:

Mellig, négynyolczad balra, egy allegoricus női alaktól talapzatfölé tartott tojásdad medaillonban. Parokája egyszer fodritott s arcza s bajusza leberetvált. Nyakkendője körül van csavarva, mellfodra látható, bal vállán át szalag van vetve, melyen az aranygyapjas rend jelvénye nyugszik. A medaillont, melyre nehéz függöny borúl, harsona, parancsnoki bot, babér és pálma díszíti. A „Josephus II. Caesar Aug." feliratu talapzattól jobbra kettős farkú koronás oroszlán tűnik szemünkbe, mely pallost tart, míg a talapzat előtt a szétterjesztett szárnyú sas (csőrével) bilincset szaggat szét a ~~csőrével~~ mely mellett ~~szal~~ széttépett irat fekszik e szavakkal „Relig...ions Pat...ent".

Feliratai alól balra: „Q. Jahn del"
és jobbra: „Johann Balzer sc."

Rézkarcz, mérete 15.2 : 17.3 (s a lapé 17.8 : 13.1) c/m.

Ltsza 7521.

47/93 N° 151 0·40

51.

Balzer, Johann

II. József ifjú korában:

Mellig, négy nyolczad jobbra, talapzatra helyezett tojásdad medaillonban. Párokája egyszer fodrított s sem bajusza, sem pedig szakála nincs. Körülcsavart nyakkendője fehér s nagy gombos kabátjának gallérja lehajtott. A medaillont fölül babérgaly s a talapzat elejét babérfüzér díszíti. Felirata a talapzaton négy sorban:

„Josephus II.
Romano. Imperator
Semper Augustus
Pater Patriae"

fölül középütt: „1" s alól jobbra: „Johann Balzer sc."

Rézkarc, méretei az alapot véve 14.9 : 9.2 s a rézlap nagysága 17 : 11.5 c/m.

Ltsza 7525.

47/93 N° 149 0.40

Viselet. T.2013.

Huszár-ezredes.

A csipőre tett kézzel álló ezredes vállára vetve párduczbőrt visel és jobbkezében parancsnoki pálczát tart. [illegible] A háttér hegyes vidék. Felirata:

Hussarn Obrister.

alól jobbra: Baltzer sc. et excud Lissae et Pragae.

Rm., mér. a rl. 24.1: 16 cm.

Balzer ~~József~~ János
és Pichler Ignác

Buda nagy látkeje
1781-ből, fentrék
műve, megvan a Nem-
zeti Múzeum metszet-
gyűjteményében

irod

Némethy Lajos Török
mecsetek Budán Nyest,
1878. 72. l. 90. l.

„Századok“ Budapest, I. ker., Bécsikapu-tér 4. sz.

Műemlékek Országos Bizottsága.
Budapest.
II. Szilágyi-u. 33-35.

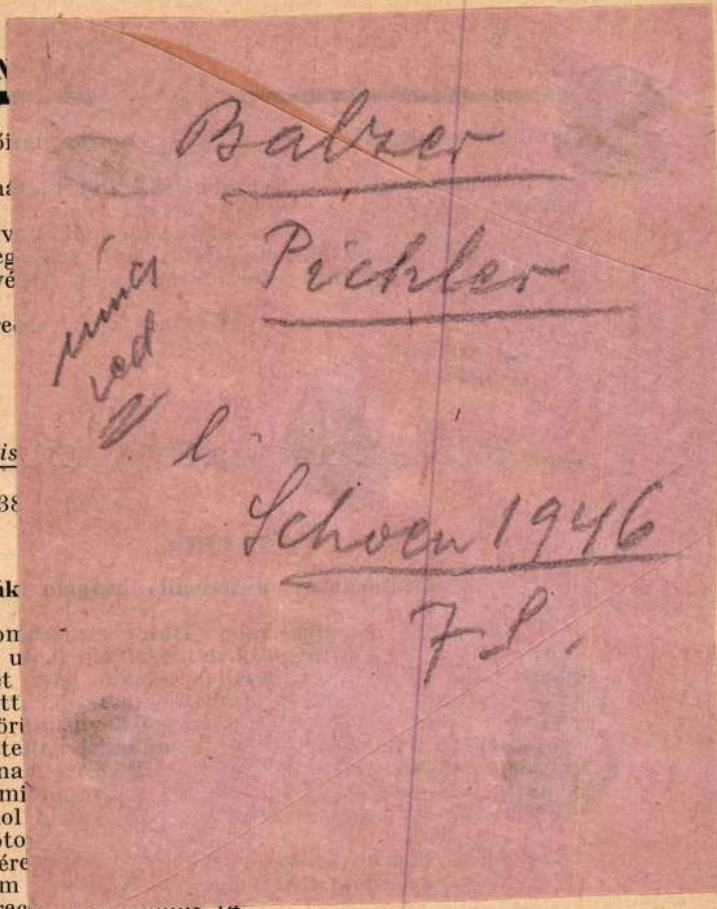

ESTÁN

ségelői

Egyhá
éseket
öltségv
házmeg
sítés vé
ek.
Debre

A tis

8—1938

iskolák

Tudon
letek u
ereiket
osódott
mi köri
Ismété
kodjana
erek mi
tt, ahol
éig póto
Felkére
deletem
Debrecen 1938 június 14.

Makláry Károly,
püspök.

Felvételi hirdetmény.

A debreceni református Kollégium tanárképző interná-
ában az 1938—39. tanévre néhány ingyenes és kedvezmé-

évre. Ebben a reggeli ára is bennfoglaltatik. A tanul mindennapos tanulmányi ellenőrzésének (lecke kikérdezé segítség a tanulásban) díja egész évre az I. díjfokozatb — P, a II. díjfokozatban 10 P, a III. díjfokozatban 20 és a IV. díjfokozatban 30 P.

Az *egyetemi internátus* díjai szintén reggelivel együt I. díjfokozatban 40 P, II. díjfokozatban 80 P, III. díjfok zatban 100 P és a IV. díjfokozatban 140 P egész évre.

A *tápintézet* díjai egyetemi hallgatóknak és közé iskolásoknak egyformán a következők: I. díjfokozatb 60 P, II. díjfokozatban 120 P, III. díjfokozatban 180 P a IV. díjfokozatban 220 P egész évre. Ezért ebéd- és vacsor kosztot kapnak a tagok. Amennyiben a középiskolás részéről tömegesebben felmerülne az a kívánság, ho uzsonnát is kapjanak, a tápintézet arról is gondoskodn megfelelő külön díj ellenében, amely a mérsékelt bek rülési árat fedezné. Ilyen irányú kívánságaikat a szülők pályázatkor nyilvánítsák.

A bentétkezés egyaránt kötelező minden középisko és egyetemi hallgató bentlakóra a bentlakás egész ide alatt. Egyetemi hallgatók a III. és IV. díjfokozatban ha díjat is fizethetnek arra az időre, ameddig egyetemi tanu mányaik folytán az internátusban tartózkodtak, ez az i azonban nem lehet kevesebb az I. félévben 3, a II. félévb három és fél hónapnál. A havi díj mindkét fokozatban 24 nem pedig az illető fokozat évi díjának tizedrésze. A ben lakási díj egész évre fizetendő minden esetben.

A tápintézet díjai egész évre szólnak, azonban a tag a törvényesen megállapított szünetek alatt nem igény hetnek kosztot. (Középiskolások a karácsonyi, húsv szünet alatt, valamint a bizonyítványosztástól a nyá szünet utáni beiratkozás utolsó napjáig. Egyetemi ha gatók június 20—szeptember 7-ig, a karácsonyi és húsv egyetemi szünet alatt.) A felvett tagokra az egész é illetve egyetemi hallgatóknál az egész félévi díjak kötelező mégha nem is veszik igénybe teljes idő alatt a lakást, va ellátást. Ez alól indokolt esetben (igazolt súlyos betegs stb.) a felmentést kérni kell a kollégiumi intézőtanácst

A bentlakási és tápintézeti díjakat negyedévi, va havi előleges részletekben kell fizetni, úgy azonban, ho az I. félévi díjak egyetemi hallgatóknál december 5 elő

Balzer János, rézmetsző; szül. 1738-ban Csehországban, megh. 1799 decz. 14-én Prágában. Állandóan Prágában működött, hol nagy rézmetsző műhelye volt.

Magyar vonatkozású metszetei:

1. Buda látképe. Aláírás: Ansicht Ofen's der kön. fr. Stadt Ungarns / vom Calvari Berg ... sammt einem / Theil der Stadt Pest. Alul czímerrel. Jelzése: Ing. Pichler 1781. Gest. Joh. Balzer. Rézmetszet, ívrét.

2. Scopoli J. A. arczképe. Aláírás: Jo : Ant : Scopoli / S : C : R : et Apost : Majestati in re / metallica et monetaria a Consiliis supremi / Hungariae infer : Camergrafia / tus Officii Assessor / Rézm. 8.-r. J. Kleinhardt del. J. Baltzer sc. Praga d. Lissa.

3. Adolphus / Episcop. Jaurinensis. Rézm. 8.-r. Jelzése: Anthonius Hikel del. J. Balzer sc. Pragae.

4. Huszárezredes képe. Aláírás: Huszarn Obrister. Rézkarcz. M. 24 : 16 cm. Jelzése: Baltzer sc. et excud. Lipsae et Pragae.

Bubics Zsigmond: Magyarországi várak. 12. l. — *Lajstroma,* A Történelmi Képcsarnok grafikai kiállításának leíró, Budapest, 1907. 62. l. — *Meyer:* Allg. Künstler Lexikon. II. 1878. 661. l. — *Peregriny János dr.:* A Magyar Történeti Képcsarnok lajstroma. Budapest, 1894. 154. l.

BUDAPEST
17-6
LK 4 LK

megirva

Balzer, Johann

vérm. XVIII. 11

l.

Nyári Kup

102. l.

104. l.

Somogyi Béla-ut 5. Ház uj, rajta a
dombormü. Klasszicizáló.

Somogyi Béla-ut 7. Hacker-ház, mai
3-7-3 ablakkal, fogas főpárkán
szemöldökpárkány, a középső 7
csóház barok, a földszinti abl
László itt rendezte az első ma
ten volt nagyteremben.

MDK

Balzer János rézmetsző

Pichler mérnöknek 1781-ben Buda városáról
készült rajzát metszette rézbe

Schoen: A rózsadombi Kálvária kápolnája. Magyar Főváros, 14.sz. 1939. ápr. 5. 5.l.

MDK

Balzer József

Buda látképe 1781-ből, megvan a Nemzeti Muzeum metszet gyüjteményében. Közös mü Pichler Ignáccal.

Némethy Lajos: Török mecsetek Budán. Bpest, 1878. 72.l. 90.l.

negativa

Balzer Rezső

festő

1902 – 1906

kép. röm. fölsk.

Tagrepfestő

l.

Balzer R.

233. kép. *Koronázási eskükereszt, XII. század.*

XIII

Sion, I., 1887., 283—288. l. — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 183. l. — Hampel: Egy fejezet hazai ötvösségünk történetéből. AÉ, VII., 1887., 109. l. — Czobor: A magyar koronázási jelvények. Bp., 1896., 12. és 24. l. — Tört. Főcsoport 119. szám. — Czobor—Szalay I. kötet, 63—64. l. (Képe XIII. táblán). — H.: Könyvismertetés. AÉ, XVII., 1897., 176. l. — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 27—28. l. (Képe 29. l.) — Forster: Magyarország műemlékei, II. kötet, Bp. 1906., 286—287. l. — Esztergom vármegye . . . Bp. é. n. 43. l. (képe 193. l.) — Magyar Iparművészet, XX., 1917. (Képe 36. l.) — Gerevich Tibor: A koronázási kincsek. Vasárnapi Ujság, 1917., 28. l. (Képe 30. l.) — Lepold: Esztergom egyházművészeti jelentősége. MIP, XXIII., 1920., 58. l. — Lepold—Homor 70. l. — Gerevich PA, 186. l. (Képe 187. l.) — Gerevich: Arte antica ungherese. Roma, 1929. (Képe VIII. tábla.) — Gr. Berényi János: Az ötvösség története Magyarországon. Bp., 1930. 35. l.

17 222

Balzsai Márton
farekas
Rozsnyó
l.
Erredeveskiáll
XIII. csop. 17. l.

Jegyzet

Leltári érték
kor. fill.

Folyószám	Szakleltári sorszám	A leltári napló folyószáma	A művész vagy cím

Ø Baly Márk György

jászberényi nebrász

† 1919.

ha komoly adat

nincs róla, nem

kell.

Egyébként lásd

Schef Jász

adattár

143. l.

MOBKA. 3706.

hely leltára

Leltár

Felvétetett 193

Sor-szám	A leltári tárgy megn
1	Varrogép, Singer
2	Asztal, munka
3	Asztal, szalvászali 180×80, gőz- falappal
4	Szekrény, kétajtós, polcos, puhafa
5	Szekrény, kétajtós, akaszlós, 1 puhafa, mázolt
6	Ruhafogas, 6 fogassal
7	Tükör álló
8	Spanyolfal

Balyi Mátyás

műkertész Szolnokon.

Cikkei A Kert 1903.

Gyulyás: Magyar írók

II. 177. h.

Balyik Miklós, [ipparmüvén]

L.: Szegedi Martos

86-87.

k. Kürti K.: B. Bobrovszky T.: A XVII. sz. mezővárosok ipparműv.

Alföld, Debrecen, 1980. sept. - XXXI/9.

magyar

Bambach János

hangszerkészítő

Szabadka

szül. 1894. Újvarbász

Elektr.

l.

Csikmagyvárosok

81. hasáb

M.D.K.

Bambeck János

Hans Bambeck néven "Német, francia és svájci lapoknak rajzol." irja a lap és közli fényképét a Magyarok Világhiradója c. rovatban.

Szinházi Élet. Bp. 1932. okt. 23-29. XXII. évf. 44. sz. 71. lap.

BAMBEK, Béla

Ház a sziklánál. Építész Béla Bambek. =
Magyar Építőművészet, 83,1992, 4. 38-39.ill.

BAMBEK BÉLA, grafikus, mérnök?

2.sz.rajz.Hátsó udvari épület a Földes Ferenc-utca 9. számú telken.Észak felé nyitott,széles állású arkaddal és külső feljáróval.Épült a XVIII.sz.elején./Bambek Béla rajza/.Fekete repr. 26.old.

ifj.Horváth Béla: Az Avas műemlékei 22.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI,1966. szept.Miskolc

BAMBEK MIHÁLY, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, mindenn bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950
BAMBEK MIHÁLY, kőedényfestő 1942-1944
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Bambera Klára, textiles, 1937. végbizonyitványt
nyert

Iparművészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 l.

Külseje: A tanácsházzal sze
mezőkre osztott homlokzata
gelyben az ablak helyén üzl
záródásu kocsikapu.

111.sz. sorlakóház.
Jellege: Klasszicista.
Külseje: Földszintes. Falsá
+ egyeneszáródásu hatalmas
félkörives mélyitett tükörb

115.sz. sorlakóház.
Jellege: Klasszicista.
Külseje: Földszintes. 4 abl
ülő szemöldökpárkány. Jobbr

117.sz. sorlakóház.
Jellege: Klasszicista.
Külseje: Földszintes. Falsá
egyeneszáródásu nagy kapu +
ülő szemöldökpárkány.

MDK

Bambera Klára, textilmüv.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.l.

Ø Bambera Klára

sexeites

1933 – 1934

Iparm.Isk.Évk.

1930 – 34. 45. l.

EVKO
19

M.D.K.

Bamberger

Schmidt, bécsi épitész tanár egik segédje és növendéke irányitja a pécsi székesegyház helyreállitási munkálatainál a dekorativ, falfestési feladatokat.

A mü- és középitészi szakosztály pécsi kirándulása

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Heti Értesitője, Bp. 1889. VIII. évf. 251. old.

Bamberger festő M.D.A.

n. 1860

A pécsi dóm lapos díszítményeit tervezte.

A bécsi Akadémián tanult.

Gerecze P: A pécsi kékscyház és falfestményei útmutató ... Pécsete 1891, 7, 90

MDK

Bamberger Gusztáv

A dekorativ festői munkát végezte el a pécsi székesegyház 1883.évben kezdődött átépitésénél.

Gerèce Péter dr.: A pécsi székesegyház.

Magyar Épitőmüvészet 1907. 9.sz. 4-6.l.

Bamberger Gusztáv építén M·D K.

A pécsi orgona nincs kidíszítését készítette. Ő festette a sekrestye festményeit.

Az ujjáalakitott pécsi nézeszegyhár. Pécs, 1891 29, 31, 40

Bamberger Gusztáv, festő

[Osztrák!] A pécsi székesegyház kifestésére meghívott művész. (1882 után.)

—: A pécsi képzőművészet kistükre (4)

379–382.

JELENKOR, Pécs, 1971. április XIV/4.

MDK

Bamberger Gusztáv dizsitő festő

Schmidt Frigyes a pécsi székesegyház restaurátora, a templom kifestését Andrea Károlyra, Beckerath Móricra és Bamberger Gusztáv diszitő festőre bizta.

B.Forster Gyula: Schulek Frigyes t.tag emlékezete.

A Magyar Tudományos Akadémia elhúnyt tagjai fölött tartott emlékbeszédek.XIX.k.6.sz. 22.l.

MDK

Bamberger Gusztáv

A pécsi székesegyházban Bamberger Gusztáv, Andreae Károly és Beckerath Mór ó- és újszövetségi bibliai jelenetekkel, világitéló Krisztussal, Péter és Pál apostolok történetével és szentek légióival megrakott ciklusait, negyedkilométernél hosszabb képszalagjait látjuk.

Szőnyi Ottó dr.: A pécsi székesegyház.

Magyar Művészet, 1929. 501.lap

MDK

Bamberger Gusztáv

B. Forster Gy.: Schulek Frigyes t. tag emlékezete. Bpest a Magyar Tud. Akad. kiad. 1925. 22.l.

Bamberger Gustáv, M.D.K.
épitéz

Lül. 1860 dec. 3. Würzburg / bar. Bécs
ben Schmidt Frigyes tanítványa
1885-tól a pécsi nőreseghár díszítési
festését vezeti.

Az ujjáalakított pécsi nőreseghár. Pécs
1891 48

Frau Hedwig Hamann
Eisenach

megirva

Bamberger Gusztáv

irod

Szőnyi Otto dr. A pécsi székesegyház. Magyar Művészet 1929. (501. l 496.)

) után

Pálffy János hagyom.
Pozsony 19.

~~Veneziában 1528 julius 28 és augusztus~~
an 1477 okt. v. 1478 nov. havában. + Veneziában

VI: 42.

tus
l.

lrafordult, de szembe néz. Dicssugara-
siti; ~~villeire~~ le omló haja, szemöldöke és
akálla szőke. Lehajtott gallérú fehér
itik. Jobb vállán kereszt nyugszik.

. — Becsértéke 1000 K.
~~ánya 1907. november 14-én (1429-908).~~
tórisleltárban 42 és annak kivi -

18

t:
o: Dornen gekrönter Christus 48 hoch
enhaus, T. Étage N: 4)

pag 19

1.—

Bamberger Gusztáv

bajor származású festő, készítette a pécsi székesegyház belső szentélyében lévő falfestményeket. Tőle valók a dóm orgona díszítő festései is.

Szőlő Pécs 64. l.

Bamberger Gusztáv

l.

Leopold Stefano

38. l.

✓

Ridlinger Mátyás, igazgató-tanító

X. 174.

Bamberger Gustáv

Pécsi dóm Szent István oltárának románcképei hez vajzok fentitől.

Lepold Antal

Szent István király ikonográfiája.

Serkt Istvánemlékk.

146. l.

Bamberger Gusztáv

festő

vród

Kiss Pécs

22. b.

Caesarion, l. *Julius Caesarok* és *Kleopatra*.

Caesarizmus. Az az uralom, mely fegyveres erejére támaszkodva a maga önkényét demokratikus színezetű intézkedések által igyekszik az alsóbb társadalmi osztályok szemében népszerűvé tenni.

Caesar non supra grammaticos (lat.). A császár nem parancsol a nyelvtudósoknak. Zsigmond csász. és kir. egy alkalommal tévedésből a *schisma* szót nőneműnek vette s megparancsolta, hogy ezentúl nőnemű legyen Mindazáltal a szó nem változtatta meg nemét, mert *C.*

Caesura: az időmértékes verssorban az a nyugvópont, amely a sort az egyik taktus közepén osztja kétfelé.

Café-chantant (fr. kafé-sántán), azelőtt Café-concerts, zenés kávéház, ahol zenedarabokat adnak elő. Az első *C.*-ok a nagy forradalom alatt keletkeztek Párizsban.

Caffagiolo (kaffadzsóló). Toscanai város Bologna mellett, ahol a XVI. sz.-ban művészi értékű majolikaedényeket készítettek.

Caffieri (kafiéri), *Jaques* (1678—1755) és ennek fia, *Philippe* (1714—74), neves párizsi bronzöntők és díszítőszobrászok.

Cagliari (kályári). Szardinia fővárosa. 61.000 l.

Cagliostro (kalyosztró), *Alexandre gr.* (1743—95). Valódi neve Balsamo József, szemfényvesztő, nagy sikerrel szerepelt több európai udvarban. Párizsban a nyakláncbotrányban való részessége miatt, Rómában pedig mint szabadkőművest zárták el.

Caillaux (kaijjó), *Joseph Marie Auguste* (1863). Francia államférfi, több ízben pénz-

Angliába Doverrel szemben. Századokig az angolok birtokában volt, 1558-ban szabadult fel. 73.000 l.

Calamus (C. rotang.) Kúszó pálmafaj Keletindiában; szárai spanyolnád néven kerülnek kereskedésbe.

Calasanzi (-zanci) *szent József* (1556—1648). Előkelő spanyol család sarja. A hazájában fényesnek ígérkező egyházi pályáról lemondva Rómába megy, hol az ifjúság vallásos nevelésének szenteli életét. A piaristarend alapítója. Ünnepe aug. 27.

Calcit, l. *Mészpát*.

Calcium, l. *Kalcium*.

Calderon de la Barca, *Pedro* (Madrid, 1600—1681). Lope de Vega és Tirso de Molina mellett a spanyol aranykor egyik legnagyobb drámaköltője. Jezsuita-kollégiumban nevelkedett s Salamancában végezte egyetemi tanulmányait. Első színművét tizenhároméves korában írta s tizenkilencesztendős fővel már a korabeli legkiválóbb költők közé számították. 1625 és 1635 között részben a megszállt olasz területen, részben Flandriában katonáskodott. Ebből az időből való gyönyörű szimbolikus drámája, Az élet álom (1633). 1635-től kezdve IV. Fü-

Calderon.

jött, ahol e díszítőrajzok kivitelére felügyelt, sőt a sekrestyében nehány önálló figuralis falképet is festett. A munka befejeztével visszatért Bécsbe, hol Schmidtnek egyebekközt a bécsi városház belső díszítésében is segédkezett. 1896 óta kizárólag a festészettel foglalkozik. Jelenleg Kremsben (am Donau) él.

Az újjáalakított pécsi székesegyház. Képekkel ellátott népszerű templommagyarázó kalauz. (Részben a Szent Család naptárból.) Pécs—Budapest, 1891. 48. l. — *Czobor Béla dr.:* A pécsi székesegyház. *Művészi Ipar* 1891. 172. l. — *Dolenecz József dr.:* A pécsi bazilika. *Vas. Ujs.* 1891. 401. l. — *Gerecze Péter dr.:* A pécsi székesegyház. Különös tekintettel falfestményeire. Budapest, 1893. 251. l. — *U. az:* A művészi restauratió Olaszországban és a Rajna vidékén, tekintettel a pécsi székesegyházra. *Budapesti Szemle.* 1893. 87. l. — *Hevesi, L.:* Oesterreichische Kunst im neunzehnten Jahrhundert. Leipzig, 1903. 263. és 316. l. — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon. Leipzig, 1908. II. 432. l.

Bamberger Rezső, rajzoló és iparművész. Az 1880-as években Budapesten élt. [illegible] Budapesten, megh. 1892 márcz. 2. u. o. B. Miklós festőművész leánya. Rajzolni és festeni atyjától tanult. Kezdetben virág- és gyümölcs-csendéleket képeket festett természet után vízfestékkel és olajban. Azután az arczképezésben tett kísérletet s családja tagjain kívül lefestette barátnői közül: Kozma Irmát (a későbbi Sombory Lajosnét), Latinovich Irmát (ki ifj. Batthyány László gróf neje lett), Barkassy Hermint (később Tormay Béla nejét), Kuun Irma grófnőt (aki utóbb Fáy Bélához ment nőül), nemkülönben nagy mellképben Barkassy Imrét és nejét, Tüköry Hermint. Ezek a képek mind az illető családok birtokában vannak. Kiállításra főleg gyümölcs-csendélet képei kerültek, melyek közül több vevőre is talált a régi műegylet tárlatain.

1863 augusztus havában Demjén László kolozsvári könyvárús vette nőül. Férjhez menetele után csak ritkán festegetett. 1864-ben Petőfi Sándorról festett két olajfestménye után férje színes reprodukcziókat készít-

Bamberger Rezső

Saban. Állandóan Prágában [illegible]

nagy rézmetsző műhelye volt.

Magyar vonatkozású metszetei:

1. Buda látképe. Aláírás: Ansicht Ofen's der kön. fr. Stadt Ungarns / vom Calvari Berg ... sammt einem / Theil der Stadt Pest. Alul címerrel. Jelzése: Ing. Pichler 1781. Gest. Joh. Balzer. Rézmetszet, ívrét.

2. Scopoli J. A. arcképe. Aláírás: Jo : Ant : Scopoli / S : C : R : et Apost : Majestati in re / metallica et monetaria a Consiliis supremi / Hungariae infer : Camergrafia / tus Officii Assessor / Rézm. 8.-r. J. Kleinhardt del. J. Baltzer sc. Praga d. Lissa.

3. Adolphus / Episcop. Jauriensis. Rézm. 8.-r. Jelzése: Anthonius Hikel del. J. Balzer sc. Pragae.

4. Huszárezredes képe. Aláírás: Huszarn Obrister. Rézkarcz. M. 24 : 16 cm. Jelzése: Baltzer sc. et excud. Lipsae et Pragae.

Bubics Zsigmond: Magyarországi várak. 12. l. — *Lajstroma,* A Történelmi Képcsarnok grafikai kiállításának leíró, Budapest, 1907. 62. l. — *Meyer:* Allg. Künstler Lexikon. II. 1878. 661. l. — *Peregriny János dr.:* A Magyar Történeti Képcsarnok lajstroma. Budapest, 1894. 154. l. — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon. Leipzig, 1908. II. 430. l.

Bamberger Gusztáv, osztrák festő; szül. 1860-ban Würzburgban. Középiskolái-nak elvégzése után az építészeti pályára készült s Bécsben a polytechnikumon, majd a képzőművészeti akadémián tanult. 1884-ben Schmidt Frigyes, a híres építész műtermébe lépett s ennek utasításai szerint a pécsi dóm dekoratív rajzain dolgozott. 1885-ben Pécsre

Barabás Ilona, márkosfalvi, festőnő, l. *Szegedy-Maszák Hugóné.*

Barabás Miklós, márkosfalvi, festő; szül. Márkosfalván (Háromszék megye), 1810 febr. első napjaiban (keresztelték febr. 10-én), emlékiratai szerint — tévesen — febr. 22-én; megh. Budapesten 1898 febr. 12-én. Atyja a Napoleoni háborúkban elszegényedett Márkosfalvi B. János és anyja Dálnoki Gaál Teréz volt. Dálnokon kezdett tanulni, majd 1816-ban Nagy-Enyedre került iskolába. Gyermekéveit családjának viszontagságai örömtelenné tették. Az öreg Barabás korhelykedésre adta fejét, amiért neje 1817-ben elvált tőle. Csakhamar azonban újra férjhez ment, B. János is megnősült, s így Miklósra nézve megszűntek a gyermekség örömei, mert mostohái lehetetlenné tették, hogy akár atyja, akár anyja mellett, a szülői szeretet melegében növekedhessék fel. Rikán is jái haza, s ügyszólván állandóan Nagy-Enyede tartózkodott, ahol anyai nagyatyja és dr

Bamberger Gusztáv

Erod

Historia 1928, 7-8. sz.
(Befejezték a pécsi szé-
kesegyház falfestményei-
nek helyreállítását.)

Bamberger Gusztáv

festő

mod

Az újjáalakított pécsi székesegyház. Képekkel ellátott népszerű templommagyarázó kalauz. (Részben a Szent Család naptárból.) Pécs—Budapest, 1891. 48. l. — *Czobor Béla dr.:* A pécsi székesegyház. *Művészi Ipar* 1891. 172. l. — *Dolenecz József dr.:* A pécsi bazilika. *Vas. Ujs.* 1891. 401. l. — *Gerecse Péter dr.:* A pécsi székesegyház. Különös tekintettel falfestményeire. Budapest, 1893. 251. l. — *U. az:* A művészi restauratió Olaszországban és a Rajna vidékén, tekintettel a pécsi székesegyházra. *Budapesti Szemle.* 1893. 87. l. — *Hevesi, Ludwig:* Österreichische Kunst des XIX. Jahrhunderts. Leipzig, 1903. 263. 316. l. — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon der bildenden Künstler. Leipzig, 1908. II. 432. l.

Bamberger Gustáv

festő

ród

Gerpécsi sékfalf.

90. l.

Életr.

205. kép. *Négy múzsa. Brüsszel, 1530 körül.*

Gerevich PA, 258. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi 57. szám. — Dutka 59. l. (Képe 58. l.) — Lepold—Lippay 56. l.

JÉZUS JÁKOB KÚTJÁNÁL (211. kép)
Olasz karton nyomán fontainebleaui műhelyből, XVI. század vége.
Töredék, bordür nélkül.
Gyapjú, 210×134 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Radisics Jenő: Az Ipolyi-gyüjtemény falkárpitjai és keleti szőnyegei. Művészi Ipar, II., 1887., 170. l. — Radisics Ipolyi 189. szám. — Szendrei: Néhai Ipolyi Arnold gyüjteménye, AÉ, VII., 1887., 345. l. — Czobor: Ipolyi Arnold emlékezete. Bp. 1889., 14. l. — Gerevich PA, 258. l. — Őszi kiállítás 1930., Ipolyi, 125. szám. — Dutka 71. l. (Képe 70. l.) — Lepold—Lippay 56. l.

VADÁSZJELENET.
Brüsszel, XVI. század vége.
Balra emberek és állatok, jobbra harsonázó csoport.
Verdürszerű, több idegen részből álló bordürrel.
Rokon mű a krakói Wawelben.
Gyapjú és selyem, 280×280 cm.

Bamberger Gustáv

ind.

Forster Gyula báró

Schulek Frigyes emlékezete.
Bpest, 1925, 22 l.

Bamberger Gustáv

Chobor Béla dr. A pécsi
székesegyház

Művészi Ipar

1891. 172. l

174. l —

szerű, igen szép hajlású vonalakban mutatkozik, a lábszárak pedig a fiatalság üdeségét s éppen kellő teltségét tüntetik elő.

A kerekded térd mérsékelten erős, s egyúttal finom, az ideális és nemes fajnak jellegzetét árulja el; a lábujjakat nem rontották el a lábbeliek, a balláb ujjainak mérsékelt felhajlása által pedig megmutatja a lábujjhegyen való állást.

A hónak alatt keresztül húzódó mellövnek folytatólagos része, mely a háthoz simul, a szobor hátoldalán látható s a lábszárak alsó része körül csavarodó kígyó, a megifjító életerőnek, vagy a hiúság, okosságnak jelképe gyanánt szerepel.[1]

Szobrocskánknak legfeltünőbb része a haviselete, mely egyúttal azért is igen érdekes, mert a szobrocska származasi kora meghatározásának útmutatójául szolgál.

Az ilyen hajviselet a császárok korában divatozott, minélfogva szobrocskánk homlok fölött magasra felemelkedő dús hajfonadék is minden bizonnyal a császárok korára való, minek alapján annak keletkezését a Kr. u. II—III. századra tehetjük.

A homlok tetején díszlő hajfonadékok hátra felé indulnak és a fej tetején csigavonalú konty

Bamberger Gusztáv

MAGYAR MUVESZET
1929. 496. 501

AZ ARANY ÉRDEMKERESZTTEL KITÜNTETVE

MOLNÁR ÉS GALAMBOS

KATONAI ÉS POLGÁRI SZABÓSÁGA

BUDAPEST, V, EÖTVÖS-TÉR 2 SZ.

DUNAPALOTÁVAL SZEMBEN. TELEFON: 82-5-35.

Önkéntesi árjegyzék

K. P. V. I. Társasági egyenruháról

Alanti áraink elsőrendű anyag és munkára vonatkoznak. — Nem dolgozunk hangzatos címekkel. Szolid áraink közismertek, amelyeknél ajánlhatnak Önnek talán olcsóbbat, de végeredményben az általunk nyujtottakkal nem kelhetnek versenyre.

1 Köpeny előírásos posztóból, cloth béléssel --- --- --- --- --- ---	P		100.—	120.—	135.—
1 Köpeny extra posztóból --- --- ---	„			150.—	160.—
1 Köpeny camgarnból, seidenia béléssel	„			160.—	180.—
1 Zubbony camgarnból --- ---	„	60.—	75.—	88.—	110.—
1 Lovagló-breeches nadrág diagonál v.					

szegényes támogatásával végezte iskoláit. Atyja támogatása ennek 1823-ban bekövetkezett halálával, nagyatyjáé pedig már régebben elmaradt s így a legnagyobb nélkülözések között, csupán a collegiumi kegyelemczipókon élődve végezte tanulmányait. Némi keresetre és meleg ételre csak akkor volt kilátása, ha iskolatársai apróbb rajzokat és festményeket rendeltek meg nála, amelyeket azután ezek üdvözlő versekkel ellátva, szüleik névnapjára küldözgettek haza. Rajztudománya népszerűvé tette őt iskolatársai előtt, kik közül többen — miután az iskolai szünetekben nem igen volt hova hazamennie — nyaranta szívesen meghívták magukhoz. Így az 1823. év nyarát Krakóban töltötte Balogh István barátjánál, kinek atyja a krakói fiskális uradalom igazgatója volt.

1823 őszén kezdett legelőbb arczképeket rajzolgatni. Első modelljéül Császár Zsigmondot, a collegium poesis tanítóját választotta, de amint ő maga írja emlékirataiban, ez az első kísérlet gyarlón ütött ki. Mindazonáltal az iskolaév végén már oly gyakorlata volt, hogy mikor az auditorium feldíszítését Lilleque (l. o.) nevű helybeli festőre bízták, B. segédkezett neki, s a kilencz múzsát életnagyságban, enyvesfestékkel vastag nemezpapirra együtt festették meg. Ezeket azután kivágták, s a virágok közé szobrokként állították fel. Tanárai jószemmel nézték próbálgatásait, s közülök Császár Zsigmond és Hegedűs Sámuel folyton bíztatták s szorgalomra és kitartásra buzdították. Az utóbbi különben Musée de Paris cz. díszművét is rendelkezésére bocsátotta másolgatás czéljából, melynek szép metszetei nagy hatással voltak reá, aki tulajdonképen csak ekkor nyert némi fogalmat a művészi rajzolásról. Mikor Bethlen Ferencz gróf [illegible]-ben 50 váltó forintot tűzött ki egy rajz versenyre B. egy, a Musée de Paris-ból vett tussal festett tájképpel pályázott. A bíráló bizottság a díjat felosztotta közte és Vizi István tanulótársa között, de csak elméletben, mert azt egész összegében tényleg Vizinek adta oda.

1825-ben befejezvén gymnasiumi tanulmányait, rokonához, Gaál Mihályhoz ment nyaralni, aki Kisludason Katona Zsigmond jószágának igazgatója volt. Egy itt látott s Neuhauser (l. o.) által készített olajfestmény felkeltette benne a vágyat, hogy a nagyszebeni rajztanárnál tanulhasson, s addig ösztökélte rokonát, míg ez vállalkozott a költségek fedezésére s Nagyszebenbe vitte. Neuhauser elvállalta őt tanítványának, de ez a tanítás nem sokat ért. Hogy pótolja azt, amit délutánonként tanítójától úgy sem sajátíthatott el, délelőttönként a Brukenthal-féle múzeumba járt s a képtár tanulmányozásával foglalkozott.

1825 őszén tógás diákként folytatta iskoláit Nagy-Enyeden, s közben szinte hivatásszé-

Barabás Ilona, márkosfalvi, festőnő, l. *Szegedy-Maszák Hugóné.*

Barabás Miklós, márkosfalvi, festő; szül. Márkosfalván (Háromszék megye), 1810 febr. első napjaiban (keresztelték febr. 10-én), emlékiratai szerint — tévesen — febr. 22-én; megh. Budapesten 1898 febr. 12-én. Atyja a Napoleoni háborúkban elszegényedett Márkosfalvi B. János és anyja Dálnoki Gaál Teréz volt. Dálnokon kezdett tanulni, majd 1816-ban Nagy-Enyedre került iskolába. Gyermekéveit családjának viszontagságai örömtelenné tették. Az öreg Barabás korhelykedésre adta fejét, amiért neje 1817-ben elvált tőle. Csakhamar azonban újra férjhez ment, B. János is megnősült, s így Miklósra nézve megszüntek a gyermekség örömei, mert mostohái lehetetlenné tették, hogy akár atyja, akár anyja mellett, a szülői szeretet melegében növekedhessék fel. Ritkán is járt haza, s úgyszólván állandóan Nagy-Enyeden tartózkodott, ahol anyai nagyatyja és apja

Baltzoff, ötvös. 1764-ben lépett a nagyszebeni ötvös czéhbe.

Gyárfás Tihamér: A nagyszebeni ötvösök mesterjegytáblája. *Arch. Ért.* 1910. 416. l.

Balzer J á n o s, rézmetsző; szül. 1738-ban Csehországban, megh. 1799 decz. 14-én Prágában. Állandóan Prágában működött, hol nagy rézmetsző műhelye volt.

Magyar vonatkozású metszetei:

1. Buda látképe. Aláírás: Ansicht Ofen's der kön. fr. Stadt Ungarns / vom Calvari Berg... sammt einem / Theil der Stadt Pest. Alul czímerrel. Jelzése: Ing. Pichler 1781. Gest. Joh. Balzer. Rézmetszet, ívrét.

2. Scopoli J. A. arczképe. Aláírás: Jo : Ant : Scopoli / S : C : R : et Apost : Majestati in re / metallica et monetaria a Consiliis supremi / Hungariae infer : Camergrafia / tus Officii Assessor / Rézm. 8.-r. J. Kleinhardt del. J. Baltzer sc. Praga d. Lissa.

3. Adolphus / Episcop. Jaurinensis. Rézm. 8.-r. Jelzése: Anthonius Hikel del. J. Balzer sc. Pragae.

4. Huszárezredes képe. Aláírás: Huszarn Obrister. Rézkarcz. M. 24 : 16 cm. Jelzése: Baltzer sc. et excud. Lipsae et Pragae.

Bubics Zsigmond: Magyarországi várak. 12. l. — *Lajstroma,* A Történelmi Képcsarnok grafikai kiállításának leíró, Budapest, 1907. 62. l. — *Meyer:* Allg. Künstler Lexikon. II. 1878. 661. l. — *Peregriny János dr.:* A Magyar Történeti Képcsarnok lajstroma. Budapest, 1894. 154. l. — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon. Leipzig, 1908. II. 430. l.

Bamberger G u s z t á v, osztrák festő; szül. 1860-ban Würzburgban. Középiskoláinak elvégzése után az építészeti pályára készült s Bécsben a polytechnikumon, majd a képzőművészeti akadémián tanult. 1884-ben Schmidt Frigyes, a híres építész műtermébe lépett s ennek utasításai szerint a pécsi dóm dekorativ rajzain dolgozott. 1885-ben Pécsre jött, ahol e díszítőrajzok kivitelére felügyelt, sőt a sekrestyében nehány önálló figuralis falképet is festett. A munka befejeztével visszatért Bécsbe, hol Schmidtnek egyebekközt a bécsi városház belső díszítésében is segédkezett. 1896 óta kizárólag a festészettel foglalkozik. Jelenleg Kremsben (am Donau) él.

Az újjáalakított pécsi székesegyház. Képekkel ellátott népszerű templommagyarázó kalauz. (Részben a Szent Család naptárból.) Pécs—Budapest, 1891. 48. l. — *Czobor Béla dr.:* A pécsi székesegyház. *Művészi Ipar* 1891. 172. l. — *Dolenecz József dr.:* A pécsi bazilika. *Vas. Ujs.* 1891. 401. l. — *Gerecze Péter dr.:* A pécsi székesegyház. Különös tekintettel falfestményeire. Budapest, 1893. 251. l. — *U. az:* A művészi restauratió Olaszországban és a Rajna vidékén, tekintettel a pécsi székesegyházra. *Budapesti Szemle.* 1893. 87. l. — *Hevesi, L.:* Oesterreichische Kunst im neunzehnten Jahrhundert. Leipzig, 1903. 263. és 316. l. — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon. Leipzig, 1908. II. 432. l.

Bamberger R e z s ő, rajzoló és iparművész. Az 1880-as években Budapesten élt. [redacted] B. Miklós festőművész leánya. Rajzolni és festeni atyjától tanult. Kezdetben virág- és gyümölcs-csendéleket képeket festett természet után vízfestékkel és olajban. Azután az arczképezésben tett kísérletet s családja tagjain kívül lefestette barátnői közül: Kozma Irmát (a későbbi Sombory Lajosnét), Latinovich Irmát (ki ifj. Batthyány László gróf neje lett), Barkassy Hermint (később Tormay Béla nejét), Kuun Irma grófnőt (aki utóbb Fáy Bélához ment nőül), nemkülönben nagy mellképben Barkassy Imrét és nejét, Tüköry Hermint. Ezek a képek mind az illető családok birtokában vannak. Kiállításra főleg gyümölcs-csendélet képei kerültek, melyek közül több vevőre is talált a régi műegylet tárlatain.

1863 augusztus havában Demjén László kolozsvári könyvárús vette nőül. Férjhez menetele után csak ritkán festegetett. 1864-ben Petőfi Sándorról festett két olajfestménye után férje színes reprodukcziókat készít-

Bamberger

"Spanyol tájait eleven melegség és élénk szin jellemzi",-mondja a kritika a Művészet c. rovatban: "Augusztus-szeptemberi mütárlat" cimmel.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
4. sz. 187-188. lap.

megiva

Bamberger János

magyarországi zászló-
festő

1600 körül

Herzog József levél-
tári gyűjt.

261. sz. ekh. majus 12-én
1905.

A m.kir.vall. és köz
34691. sz.a.kelt s a IX.ker.ál
nek másа:

Utasitom az állam
templom részére szállitott két
zsef utódai: Thury József és fi
dóságából levont és 190?.évi áp
telezett 95 koronányi biztositó
Ferencz részvény-társaságnak a
zetendő és a műemlékek orsz.bi

Bamberger József

üvegfestőseged

az ipari festők nak-

rajzolási csoportjában

7 hónap, jó eredm.

6 elemi

Tanár Györgyi Kálmán

Iparrajziskola 1895.

Vasárnapi Ujság 24-ik számához 1859.

PIROS PÜNKOSD NAPJÁN.

Szöke Tisza partján vad virágok :
Koszoruba fonják a leányok,
Koszoruba legszebb lány fejére,
Ugy állitják a legszebb legényhe'
Piros pünkösd napján. —

Barna legény, falu legszebb lánya
Egybe ülnek — egy virágos ágyra.
Összeadják, megesketik őket,
Piros hajnal betakarja őket
Rózsaszin felhővel. —

A Tiszáról oda jön a szellő
Dobog a sziv, lobog a légfelhő,
Szétlebben a rózsafátyol — ketté :
S zeng az ének „nem anyától lettél . .
Piros pünkösd napján. —

Jönek aztán egyenkint a párok
Szivök szavát elköszöntik rájok.
Letérdelnek a virágos rétre;
A királyné megcsókolja érte
Drága jó cselédit. —

A király meg egy-egy rózsaágat
Ad emlékül mindegyik leánynak;
Szóval jóval ugy osztják az áldást . . .
Áldott egy nép, boldog kis királyság
Magyarország földén. —

ÜNNEPÉRE.

Kiki fogja végre a magáét,
A pünkösdi király a királynét :
Megforgatja, odébb adja másér . .
Szól a zene, czini-czini — ráér
Piros pünkösd napján! — *K. . . y Károly.*

Ipar, gazdaság, kereskedés.

⊙ (*A pesti lóversenyek második*) kedden, junius 7-én, ment végbe a legkedvezőbb időjárás mellett, s érdekesebb volt a vasárnap tartott elsőnél is, mellyről már szóltunk. E második versenyen, az 500 ftos Esterházy-dijat kivéve, minden dijat magyar urak lovai nyertek el. Volt hat futás. Az I. *Hack-Stackes*, futott négy ló, az első volt a czélnál Tisza László „*Vicar of Wakefield*“ 4 é. b. p. m. lova; második volt *Sürgöny*, gr. Wenkheim Rudolf 5 é. s. p. pr. — II. *Gr. Károlyi István megujitott tétversenye 5000 ft.*; négy futó közől első volt *Basi Bozuk*, ifj. gr. Batthyányi István 5 é. s. p. m.; második *Harlequin* gr. Kinsky Oct. 5 é. s. g. m.; harmadik *Agitation*, gr. Hunyadi József 5 é. p. k. — III. *Esterházy-dij 500 ft.*; három futó közől első nyertes *Frolic*, gr. Harrach Ferencz 6 é. v. p. k.; második *Mary O'Moor*, gróf Kinsky Octáv 3 é. b. p. k. — IV. *Asszonyságok dija 200 arany, száz arany értékü serlegben;* futott 4 ló; első nyertes *Redwhite and Blue*, ifj. gróf Batthyányi István 5 é. p. k.; második *Vicar* Tisza László félvér lova (lovag az ifj. gr. Bethlen Domokos). V. *Handicap* 1000 ft., ajánlja 1859., 1860., 1861. évre a lótenyésztés egy pártolója. Futhat minden ló egyszer körül. $1\frac{1}{2}$ mérföld. A 2-ik ló a tét és bánatösz felét kapja. Futott 6 ló. Győztes : „*Madame Rachel*“ gr. Eszterházy Mihály, 5. é. sg. k. 2-ik „*Pan*“ Bensonnak (gr. Almásy György által nevezett) id. p. m. — VI. *Hazafi-dij* 100 arany. Futhat magyarhoni minden kancza $1\frac{1}{4}$ mfd. tét 10 arany; a tétösz fele a 2-ik lóé. Futott 4 ló. Győztes : „*Cornflower*,“ ifj. gr. Batthyány István 5 é p k., 2-ik „*Stella*,“ hg. Lichtenstein Frigyes, 4 é. sg. k. — Ez alkalomm nagy közönség, szép derült idő.

A *csütörtöki* utolsó versenynek is a legszebb idő kedvezett, mi na számu nézőközönséget csalt ki ismét a nézőhelyre. E délután 6 futás történ I. *Batthyány-Hunyady-dij* 200 arany. Futhat minden ló. 1 ang. mfd. Fut 4 ló. Az eredmény kétes volt. Gr. Zichy Aladár „*Basi bozuk*“ méne s g Henckel Lázár „*Kate Tulloch*“ kanczája olly egyszerre érkeztek a nyerpo

*

Vas. Ujs. 1859.

hoz, hogy a bíróság az elsőség iránt nem határozhatott. Egy másodizben döntő versenynek kellett volna következni, de az illető tulajdonosok a dijt egymás közt elosztván, a tét és bánatösz végett a pályát még egyszer körülfutották. — II. *Második Császár-dij* 600 arany. Futhat az ausztriai birodalomban szül. és nevelt minden mén és kancza. 2½ mérföld. Futott 3 ló. Nyertes „*Rhadamans*“ gróf Teleki Domokos méne. 2 ik „*Harlequin*“ gróf Kinsky Oct. méne. Az eredmény az utolsó másod perczig bizonytalan volt, a diadalt a közönség élénken tapsolá meg. — II. *Széchenyi-dij* 100 arany. Futhat mén és kancza. 1600 öl. Futott 5 ló. Győztes „*Sobiesky*“, gr. Henckel Arthur méne; második „*Megyer*“ gr. Almásy Gy. méne. Az egyik versenyző ló „*L. della Robbia*“ (gr. Hunyady Józsefé) az utolsó fordulónál egy oszlopnak rohanván, lovasával együtt összerogyott; sérülés nem történt. — IV. *Sina-dij* 100 arany (Eladó verseny). Futhat minden ló egyszer körül. Futott 3 ló. Nyertes „*Inheritess*“ gr. Kinsky Oct. kanczája; második „*Armin*“ gróf Almásy Gy. méne. — V. *Nákó-dij* 100 arany. Futhat minden magyarhoni ló, melly ez idén itt nem nyert. Futott 3 ló. Nyertes „*Stella*“, hg. Liechtenstein F. kanczája. Második „*White rose*“, gr. Szapáry Iváné. VI. *Sándor-dij*, 100 arany értékü billikom. Ugrató verseny. Futott 4 ló. Nyertes „*Kate Tulloch*“ gr. Henckel Lázár kanczája. Második „*Caesar*“ gr. Kinsky Oct. méne.

⊙ **(A Gazdasági Egyesület által rendezett ekepróba)** Ercsiben b. Sina Simon birtokán jun. 4. ment végbe. Reggeli 6 órakor indult a b. Sina által megrendelt „Gizela“ gőzös, mellyen 470 érdeklett utazott a próba szinhelyére. Ercsiben a vidékről összegyült pár száz egyén várta az érkezőket. A versenytér a várostól nem messze, régi parlag volt. Az ekén kivül azonban magtakaró, irtókapa s más gép is volt a versenyen. Az ekék 3 osztályba voltak sorozva. Elsőbe jöttek azok, mellyek ára 20, a másodikba, mellyek ára 20—40 forint, a harmadikba a 40 forintnál drágábbak. Az elsőben 7, a másodikban 25, a harmadikban 7 versenyzett. Arany, ezüst és bronz érmet osztottak ki; arany érmet az első osztályból egy sem kapott; ellenben ezüst érmet *Vidats* István Vidatsekéjeért és az ercsi uradalmi kovács; bronz érmet *Röck* Istán nyert. A második osztályban az arany érem *Gubicz* András pesti gépész Horhyféle ekéjeé lett. E gépésznek más két ekéje is kitüntető megemlitésben részesült; ezüst érmet *Farkas* István Benkő-féle és Yull Györgynek saját találmányu szabadalmazott második fajta ekéje kapott; bronz érmet, *Bokor*, *Mészáros* és *Vidats* nyert. Harmadik osztályban arany érmet a P. P. P. Yull eke, ezüst érmet Hornsby angol gyárában készült nagy Howard-eke és Pichler nagy ekéje nyert. A második osztályu ekék különös kitüntetést érdemelnek. Itt igen nagy volt a versenyzők száma. A közvélemény Gubicz ekéit, még a Yull-féle ekénél is többre itélt. — Farkas a biráló választmány előtt Yullt külön magán versenyre hivta ki; az egyezés ugy volt, hogy a vesztő fél ekéjét a m. Gazd. Egyletnek adja. A választmány idő rövidsége miatt a kimenetelt be nem várhatván, birálóul, az azon vidéki közönség maradt ott, melly elsőséget *Farkas*nak itélt. Yull még nem adta át a G. egyletnek az ekét s ha azt tenni késik, Farkas uj versenyre hivandja ki valahol Pest közelében, mellyen már rendes választmány fog itélni. — Méltán mondja a „P. N.“ hogy ez ünnepély lényegét a meggyarapodott nemzeti életerő képezte, melly az eseményben kiválólag nyilatkozott. Fényes bizonyság volt ez ünnepély, hogy a magyar a gyakorlati életmunkásság terén is ez ország határai között, különösen a mezőgazdaság körében, tulnyomó miveltséggel s szakértelemmel bir. Ebéd közben, ősi szokás szerint, *Lónyay Mennyhért* és *Korizmics* László ur a vendégsereg egyhangu riadása közt a nagyszivü háziur b. *Sina Simon* és szeretett családja egészségére mondottak felköszöntést. Eszivélyes felköszöntés a visszatérés alatt, a gőzös kerekeinek zugása s a magyar zene hangjai közt többször viszhangzott szivében a vendégseregnek, melly este 9 órakor szállt ki Pest partjára és soká fog még visszaemlékezni e szép napra, e valódi „nemzeti ünnepre,“ a minőt régen nem láttunk hazánkban.

Levelezés.

Bécsi levél. Junius 6-án. (*A magyar tanuló ifjuság Bécsben. Áldozzunk a muzsáknak! Stuwer tüzjátékai. Egy magyar kárpitos.*) A bécsi műegyetem magyar hallgatóinak ragadós példája után indulva, itt készülő orvos- es jogász hazánkfiai, egy „azt mondják“ szerint, szintén elhatározák, hogy az egy álló év alatt befolyó adakozásokat, miket egy köztük alakulandó krajczáregyletbe lesznek befizetendők, ha tüzetesb is, de mindenesetre ép olly nemes honirodalmi czélnak fogják fölajánlani, mint a millyenre a derék technikusok szentelék a körükben gyüjtött összeget. — Mit ifjaink adtak és adni fognak, még mennyiségileg csekély tán, de a sziv és lelkesedés kamatlába szerint milliókkal ér fel. — A szigoruan vett szülőföld határain kivül mind szorosbá lesznek azon kapcsok, mik imádott rögeihez csatolják az ember szivét, éltetőbb s édesebb ama lehelet, mi ormain keresztül átcsap hozzánk. Tegyük azt, mit tennünk lehet, kell és szabad, s mig a birodalom szélein három nemzet vérben áll, használjuk fel az időt, hogy a csatazaj által az örökszépnek hazájából elriasztott muzsákat magyar vendégszeretettel és lovagiassággal mind közönségesen nálunk fogjuk, annál is inkább, mert e földön számosan vannak kedvencz gyermekei, kik tán rábirandják őket, hogy a Kárpátővezte, megáldott Magyarországot állandó lakhelyül válaszszák meg maguknak; s hogy köztünk mind végig jól fogják érezni magukat, arról kezeskedik azon örvendetes előhaladás, mit hazánkban irodalom- s müvészetben egyaránt tapasztalniok bőséges alkalmuk van, különösen most, hol — inter arma silent. — Hogy az irodalmi gyepen (semmi példálózással a „zöldre“), az a rokkant „Telivér“ elhandicapozta a 100 aranyat, mint kegyes forum, ez egyszer tán csak elnézik.

Olly verőfényes időnk jár, hogy szinte megijedtem, midőn *Stuwernek* villámarabeszkü hirdetését olvasám, melly szerint ő junius 2-án dagályos szó-basarózsákban és emészthetlen ékesszólással fölmagasztalt tüzi játékot igér „seinen Wienern;“ azért ijedtem meg pedig, mert én jól tudom, hogy a Stuwerek nemzetségét milly végzetes makacssággal üldözi Jupiter pluvius. — II. Stuwert, Bécs környékének földmivelői nagy szárazság idején formalis bucsujárásban kérték meg, hogy rendezne már egyszer tüzi játékot, hadd esnék már egy kis Isten áldása a szomjas földekre; hogy II. Stuwer az illyen petitiókra aztán nagy haragjában milly demonstratiókat csinált, arról igen sok épületes adomát beszél a bécsi krónika.

No, gondolám, jó éjszakát aranyos napok, eső lesz, még pedig zápor. Szorongó szivvel sodortattam ki magam a praterbe, kiérve a dagadó fűbe ereszkedtem, várva, hogy az átázott villámok és „Schwärmer“-ek milly csatakosan fognak visszabukfenczezni a földre; fölnéztem az égre, de azon felhőfodorka sem mutatkozott; már szinte sajnálni kezdtem III. Stuwert, hogy tán ép azon perczben, midőn zsebvulkánjának dämonait szabaditaná fel, znhog le fejére a vizes katastropha. — Semmi sem jött, higyje meg, semmi sem; spanyolországi divat szerint olly sötétkéken, tisztán borult fölénk a mosolygó ég, hogy minden órán odaillett volna Granadára. — Mi meg nem áztunk, ő fel nem sült, hanem annál fényesebben röppentyüi. — III. Stuwernek e lánggal irt korrajza, e tendentiosus tüzi játéka, mert holmi bombardementok, tengeri ütközetek és várostromok fordultak elő benne, röppentyüinek nemcsak pattogó, de ropogó *kadentiái*, az ismert „*bravo Stuwer!*“ zajos hangoztatását érdemlék ki. Tehát én is csak azt kiálthatom, hogy: bravo Stuwer!

Folytonos székvárosi böngészeteimben itt-ott akadtam már egyes szép kalászokra, tarlóján a bécsi magyar elemnek, de a millyennel most kedveskedem, azt igazán *jelesnek* szabad mondanom. A müvészet és ipar termékenyitő ölelkezéséből aligha keletkezett még kitünőbb tehetség, mint a pesti születésü s nevelésü *Bamberger Károly* kárpitos; bár ifju éveinek nagyobb részét külföldön tölté, édes anyanyelvünket hibátlanul s szeretettel beszéli, s élénken sajnálkozik azon, hogy nem telepedhetett meg szülővárosában, bár azon anyagi előnyök, mikkel ittléte van összekötve, jóval magasabban állnak azon lucrativ álláson, mit Pesten a czéhnyavalya miatt nem engedtetett elfoglalnia. — B. ur, ki a székváros

PIROS PUNKOSD NAPJAN.

Ön meg van arról győződve, hogy a hirészteles, puff- és humbug-irodalmat e sorokkal nem növeltem, a mit elmondtam, a közvéleményen és saját lekenyerezhetlen meggyőződésemen alapszik; hisz máskép nem makranczos tehénszőrü kanapén, hanem ruganyos karikás balzakban ülfekve irnám, e tiltakozással be is fejezett, levelemet. *K. T.*

Egyveleg.

— (*Zuávok szinpada.*) Olvasóink tudják, hogy a krimiai háboruban a franczia zuávok szindarabok eljátszásával mulattak; sőt arra is fognak emlékezni, hogy 5—6 illy naturalista zuáv-színész Bécset, Pestet is meglátogatta a mult nyáron, hol meglehetős tetszés közt produkálták kissé nagyon is „szabad“ müvészetüket. A nőszerepeket is kopaszra borotvált s vékony hangon beszélő zuávok játszták. — Most azt irják, hogy e zuáv szinpadok az olasz harcztéren is ujra feltüntek. Egy illy előadást hirdető szinlap ugy hangzik, hogy a furcsaságot mindenki kiolvashatja belőle:

„*Tortonai szinház.* A polgármester ur engedelme nélkül 1859. majus 23-án a 3-ik zuávezred színészei által elő fog adatni: „*A hires hadd-el-hadd.*“ Szomorujáték 1 felvonásban, alkalmi nótákkal. Ristoriné asszony nem érkezhetvén meg a kellő időre, az ő szerepét Beauvallet János vette át, kinek egyuttal szerencséje lesz, magát a trombitán produkálni. — Ezt követi: nagy ballet. Előadják az ezred legszebb legényei. — Itermezzo: Az ezred markotányosa szerencsés lesz, magát tükör nélkül borotválni stb. stb. stb. Az előadás szabad ég alatt történik; ha zápor esik, akkor is ott. A szinházban szabad a pipázás, füstölés. Belenti dij: semmi.

\+ (*Rossini a hires zeneköltő*) már nyugalomba lépett, s nem is ir nagyobb munkát; átalában nem akar uj müveivel sem a közönség elé lépni. Egy vállalkozó kiadó mindent elkövetett, hogy még kiadatlan „Jeanne d'Arc“ operáját birtokába kerithesse, s a jeles szerzőnek minden egyes hangjegyért, melly ama müvében előfordul, egy frankot igért, ő azonban e fényes ajánlattal sem volt rávehető, hogy ez uj operáját kinyomassa.

⊙ (*Az óriás ludak.*) Berlinben Lossow baromfikereskedése nemrég indiai óriás ludakkal szaporodott, mellyek darabját Toulonból 25 napoleondoron kapta. Egy illy állat felnőtt korában 20—30 fontot nyom, de 40—46 fontig is hizlalható. A nőstény mintegy 40 tojást rak, mellyek mindegyike 10—12 latot nyom, mig a közönséges ludé 5—7 latos. A tojás darabját a kereskedés 7 ujfton árulja.

Bolza Marietta

E-mail: kolozsnagyjanos@helyitema.hu

LEMEZBEMUTATÓ KONCERT

Végtelen utazás címmel a Lighthouse együttes lemezbemutató koncertet tart február 3-án, pénteken 19 órakor a Rákoscsabai Közösségi Házban (Péceli út 222.). Az együttes ősi kelta zenéből, annak is lírai dallamvilágából merít. A szövegek bibliai ihletettségűek.

A test és a lélek fejlődése egyaránt fontos

Sokszor, sokfelé sodorta az élet. A sport révén számos magyar városba próbálták elcsalni, a világháború idején pedig még a Don-kanyart is megjárta. Rákoscsaba mindig biztos hátországként állt mögötte, ahová újra és újra visszahúzta a szíve.

BUDAI KLÁRA

Falus Ottó büszkén vállalja életének minden mozzanatát. Szinte sugárzik a boldogságtól, amint újra átéli fiatalkori emlékeit, sikereit a sportban, a lányoknál, kimagasló eredményeit a katonaságnál, s azt a dicsőséget, amikor a tilalom ellenére megalapította az első cserkészcsapatot. Akkoriban a test szükségleteit elégítette ki. Sportolt ő is, és erre buzdította a köré gyülekező gyermekeket. Ma már a lélek fejlődésére koncentrál. Irodalmi szalonjában próbálja átadni azt a tudást, bölcsességet, amelyet élete során szerzett, és a szeretetet, amelyet mindennél fontosabbnak tart.

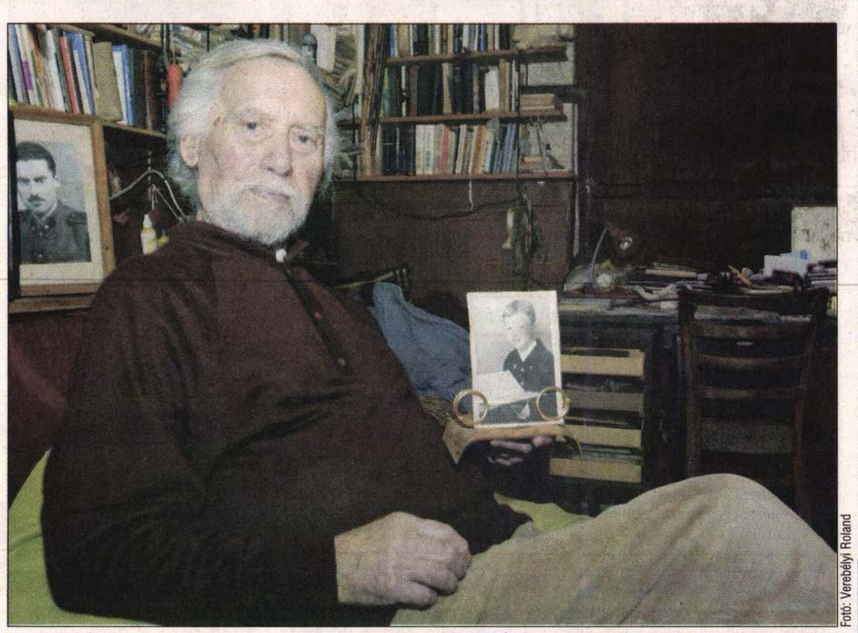

Fotó: Verebélyi Roland

A focipályáról a frontvonalra

– 1929-ben Rákoscsabán születtem, kilencéves koromban – kezdi a mesélést huncut mosollyal. Majd hozzáteszi, hogy azokból az időkből, amikor még a Belvárosban élt, semmilyen emlékképe nincsen. A szülei válása után édesanyjával költözött Rákoscsabára. Iskola után minden szabadidejét focizással töltötte. Tizennégy éves volt, amikor felfedezte tehetségét az MTK vezetése, és le is igazolták a junior csapatba. Ott egészen addig játszott, míg a klubot 1939-ben meg nem szüntették. Ekkor visszajött Rákoscsabára, és tagja lett az RTK-nak. 1941-ben vonult be katonának. A frontról 1944-ben jött haza, ahol egy sebesülést követően két napig a hullaházban volt. Értetlenül szemlélte az itthon zajló eseményeket, a nyilasok tombolását. – *Falus Ottó* feldühödött ezen, és azonnal döntött. Elkezdte maga köré gyűjteni a fiatalokat, akikből azután 1959-ben megalakította az Eszperantó Scolta Centrum elnevezésű cserkészcsapatot. Négy saját csemetéje mellé, akiket egyedül nevelt, még nyolc árvát vett szárnyai alá, és belőlük hozta létre az első rajt. – Le akartam kötni a fiatalokat, hogy megmentsem őket az önkéntes haláltól. A cserkészcsapatom annyiban különbözött a többitől, hogy mi nem uszítottunk a szomszéd népek ellen, hanem testvéri kezet nyújtottunk nekik. Sporttal és erkölcsi neveléssel akartam összetartani a gyerekeket. Röplabdáztunk, pingpongoztunk, fociztunk és még az eszperantó nyelvet is megtanultuk.

Megalakult az első cserkészcsapat

– 1956-ban a sztrájkok idején láttam, hogy a szomszéd gyerekek csúzlival és sörétes puskával a padlásablaknak dőlve ácsorognak. – *Falus Ottó* feldühödött ezen, és azonnal döntött. Elkezdte maga köré gyűjteni a fiatalokat, akikből azután 1959-ben megalakította az Eszperantó Scolta Centrum elnevezésű cserkészcsapatot. Négy saját csemetéje mellé, akiket egyedül nevelt, még nyolc árvát vett szárnyai alá, és belőlük hozta létre az első rajt. – Le akartam kötni a fiatalokat, hogy megmentsem őket az önkéntes haláltól. A cserkészcsapatom annyiban különbözött a többitől, hogy mi nem uszítottunk a szomszéd népek ellen, hanem testvéri kezet nyújtottunk nekik. Sporttal és erkölcsi neveléssel akartam összetartani a gyerekeket. Röplabdáztunk, pingpongoztunk, fociztunk és még az eszperantó nyelvet is megtanultuk.

1987-ben megalakult a Sík Sándor Cserkészcsapat, amely már saját egyenruhával is rendelkezett. – 1989-re már több mint negyven kiscserkész vette körül Ottó bácsit. 1991-ben, mikor *Orosz Márta* lett a Dózsa Művelődési Ház igazgatója, Gödöllőről végre áttehették székhelyüket a kerületbe, ahol addig nem fogadták be őket.

A felnőttek nevelése is fontos

– Enzsöl Ellák katolikus papot akkor ismertem meg, amikor a frontról hazajöttem. Szoros barátság alakult ki közöttünk és míg Erzsébeten tartott misét, gyakran eljártam őt meghallgatni. Szerencsére kis idő múlva az egyik kerületi templom papja lett. – Az Enzsöl Ellák Irodalmi Szalon nevet 1995-ben, a pap halála után, az ő tiszteletére vette fel a társaság. Akkor a Dózsában már volt egy klubhelyisége a cserkészcsapatnak, és Falus Ottó úgy gondolta, a felnőttek számára is lehetne valamit nyújtani. Mert nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek nevelése is fontos. – Elhatároztam, hogy mindazt, amit Elláktól és a többi paptól tanultam, apró pirulánként beadagolom az embereknek. Ez a pirula a szeretet. A szeretetre csak az képes, aki boldog. Én a kis klubomban ezt a boldogságot szeretném előidézni. Ha ez sikerül, akkor az emberek úgy mennek el, hogy szeretettel gondolnak azokra, akikkel együtt voltak, és várják az újabb találkozást.

NÉVJEGY

Falus Ottó

1920. május 9-én, Budapesten született Friedler Ottó néven.
1929 óta él Rákoscsabán.
1945-ben magyarosította nevét Falusra.
1959-ben létrehozta az első cserkészrajt, Eszperantó Scolta Centrum néven.
1987-ben a csapat felvette Sík Sándor nevét.
1991-től a Sík Sándor Klubnak a Dózsa Művelődési Ház ad otthont.
1995-ben létrehozta az Enzsöl Ellák Irodalmi Szalont.

HITÉLET

Egy a reménységben

Január 22-én, a Magyar Szentek templomában került sor az ökumenikus imahét záróalkalmaként tartott ifjúsági istentiszteletre. A szertartáson református, katolikus, ortodox, evangélikus, metodista és baptista lelkészek és fiatalok szolgáltak. Az igei szolgálatot a János 14,15–31 alapján Kodácsy Tamás, a Károli Gáspár Református Egyetem lelkésze végezte. Az istentiszteletet fiatalos zenei szolgálat gazdagította. Megvalósult az imahét mottója: „egy a reménységben".

Ökumenikus egyeztetés

Január 26-án a három egyház életét 2006-ban várhatóan legnagyobb mértékben befolyásoló eseményekről, és azok várható hatásairól egyeztettek a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Tanácsának tagjai, valamint a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház püspökei.
A résztvevők nagyra értékelték a múlt héten megtartott ökumenikus imahét eseményeit és megosztották élményeiket, tapasztalataikat a közös imádság erejéről.
Áttekintették az egyház és az állam kapcsolatának megoldásra váró problémáit, és részletesen elemezték a 2006-os állami költségvetésnek az egyházak társadalmi szolgálatára gyakorolt hatásait.
Az egyházak vezetői elhatározták: közösen szólítják meg az adófizetőket, hogy rendelkezzenek adójuk egy százalékáról, hiszen ezzel a döntésükkel nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy az egyházak hatékonyabban és több embert elérve tudják végezni értékteremtő szolgálatukat.

UTAZÁS

Utazni nemcsak jó, hanem hasznos is. A turizmus a XXI. században életünk elválaszthatatlan része lett, mint testi és lelki egészségünk megőrzésének eszköze. A Helyi Téma februártól havonta megjelenő mellékletében egész évben kedvet és ötleteket ad az üdüléshez, utazáshoz, kikapcsolódáshoz.

Meleg, víz és fény Gyógyszer szürke téli napokra

„A fényre emlékezünk, mely reménytelenül hiányzik életünkből, a fényre, melyben van valami pogány és kegyetlen, valami erkölcstelen és nagyszerű, mint az életben. Aztán arra gondolunk, hogy ez a hónap, amely telítve van zenekari hangversennyel és tüdőgyulladással" (Márai Sándor: A négy évszak).

Hogy ne így legyen, sokat tehetünk ellene. Tévhit, hogy egészségünk és jó közérzetünk megőrzésére csak a nyári időszak megfelelő. Most van igazán az ideje és keletje a kényeztető meleg gyógyvizeknek! Ha korunk divatos jelenségeit alaposan megvizsgáljuk, szinte mindig eljutunk az antikvitásig. Ép testben ép lélek – mondták az ókori görögök, és a testedzést életük szerves részévé tették. A rómaiak kedvenc időtöltése a fürdőzés, izzasztás, az illatos olajokkal való kenekedés és a dögönyözés volt. A kettőt együttesen ma divatszóval wellnessnek nevezik. Ha a műfaj nem is új, sokféle új találmány szolgálja testi-lelki megújulásunkat. A fürdők hagyományos kínálata mellett teret nyert a fény-, hang- és illatterápia, több tucat különleges, egzotikus masszázs, a gyógyfüvek és teák alkalmazása. Szerencsénkre Magyarország bőven kínál ehhez lehetőségeket: világviszonylatban is előkelő, a termálgyógyvízben leggazdagabb országok rangsorában az ötödik helyen vagyunk. Budapest pedig az egyetlen főváros, amely kiérdemelte a fürdőváros rangot.

Egy villamosjeggyel is kezdődhet élmény!

Ha nem is mindjárt kéthetes gyógykúrára, de egyszer-egyszer egy egész napos budapesti fürdőzésre mindenkinek futja. Szebbnél szebbek a sorban felújított, patinás fővárosi gyógyfürdők. Az élvezetek sorát itt kiegészíti az esztétikus környezet: érdemes rácsodálkozni a történelmi műemlék épületek szépségeire, a mozaikberakásokra és a freskókra. A család minden tagja megleli örömét a gyógyfürdőkben: a szauna, masszázs, esetleg fitneszterem mellett étterem, szépségszalon és fodrászat is várja a látogatókat.

Bel- és külföldi örömök

Érdemes a fagyos, rutin hétvégékből egy-egy ünnepet varázsolni vidéki nagyvárosainkba tett kirándulásokkal. Míg nyáron a szabadtéri programok elvonják figyelmünket, most rácsodálkozhatunk, mennyi értékes múzeumot, gyűjteményt, hány izgalmas színházi élményt kínálnak vidéki nagyvárosaink. Szinte mindenütt felújított vagy új termálfürdők, gyógyszállók, a helyi gasztronómia örömei várnak bennünket. (Ráadásként egy picit több nyugalmat és figyelmességet is kapunk.) A fedett mediterrán fürdő-élménykomplexumokban, zöld növények dzsungelében pezsgőfürdők szökőkútjai, romantikus hídak alatt kanyargós sodrófolyosók, szaunavilág segít feledtetni a szürke hétköznapokat. Kezdő szaunázók infraszaunát válasszanak. Az infrasugárzók hatása gyors és intenzív, de a hagyományos szaunánál kevésbé leterhelő. Méregtelenítő és idegnyugtató hatásán kívül fényterápiával kombinálva gyógyászati hatása kedvező, fogyásra, fájdalomcsillapításra egyaránt alkalmas. Az igazi, a nyáron megszokott napfényt azonban csak repülős utazással érhetjük utol. Viszonylag közeli (Kanári-szigetek, Tunézia, Egyiptom) és egészen távoli célpontokra (Maldív-szigetek, Kuba, Mauritius) egyaránt nagy választékot kínálnak az utazási irodák – közel húsz országba indulnak téli charterjáratok. Előnyük nemcsak annyi, hogy lebarnulva, felfrissülve, új energiákkal feltöltődve térhetünk vissza, hanem egzotikus kultúrák ismeretével gazdagabban is.

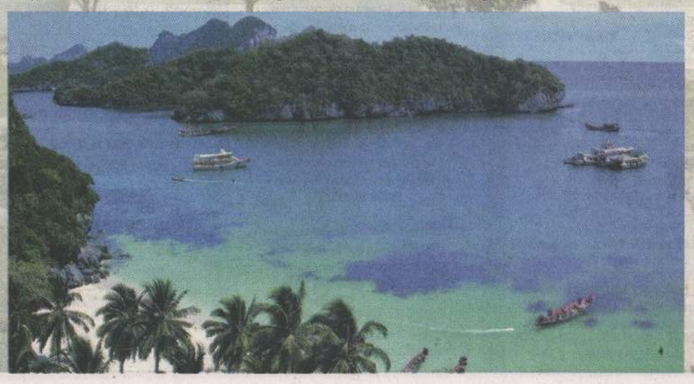

Beharangozó

- Kapos Karnevál, Kaposvár, február 3–4. (Tourinform Kaposvár, 82/512-921)
- Gyula, Reneszánsz fesztivál, február 10–12. (Tourinform Gyula, 66/561-680
- Mohács, Busó-Karnevál, február 23–26. (Tourinform Mohács, 69/505-504
- Magyar Borok Bálja, Budapest, február 11. (www.borbal.hu)

REPÜLŐVEL MAROSVÁSÁRHELYRE

Januártól Budapest–Marosvásárhely között új, menetrendszerű járatot indított a Malév. Ezzel a többórás, nyűgös autóbuszos vagy személygépkocsis út egy órára rövidíthető. Aki gyorsan dönt, februárban kedvezményes áron juthat a jegyekhez, ezt követően már 159 euróba kerül.

MOZART-ÉV

Ausztria Mozart születésének 250. évfordulóját ünnepli. Salzburgban „Viva! MOZART" címmel különlegesen gazdag, interaktív kiállításon ismerkedhetnek meg a látogatók a zeneszerző zseni életével, munkásságával, leveleivel, eredeti kottáival. A kiállítás helyszíne a Carolino Augusteum Museum. Bécs sem marad ki az ünneplésből, február 17-étől szeptember 20-áig az Albertinában látogatható a Mozartra emlékező kiállítás. Prága és Csehország Mozart műveinek előadásaival, kiállításokkal csatlakozik az emlékévhez.

ÜDÜLÉSI CSEKK

Duplájára nőtt és több milliárd forint értékű a Magyar Nemzeti Üdülési Szolgálat által tavaly kibocsátott üdülési csekkek összértéke. A munkaadó által – illetve a rászoruló nyugdíjasoknak – természetbeni juttatásként adott üdülési csekket már háromezer hazai turisztikai szolgáltató fogadja el. (Gyakorlatilag a legtöbb szálláshelyen, gyógyfürdőben beválthatóak, utazásra, sőt már tankolásnál is használhatóak.)

NAGY ÍZUTAZÁS

A bor és gasztronómia évének hirdette meg az idei évet a Magyar Turizmus Rt. A hazai ízek népszerűsítésébe bevonják a vendéglátóhelyeket, a borpincéket, a gasztronómiai rendezvényeket szervező településeket. Az év minden hónapjában egy-egy kiemelkedő gasztronómiai rendezvényre hívják fel a szakma és a lakosság figyelmét. A nyitány a hamvazószerdát megelőző utolsó napon, március 2-án, csütörtökön lesz; ezen a napon az akcióhoz csatlakozó éttermekben, vendéglőkben ötvenszázalékos kedvezményt kapnak a vendégek. A részt vevő éttermek névsorát február 20-a után a (www.nagyizutazas.hu) honlapon, vagy a helyi Tourinform irodáknál találják.

KERÜLETÜNK

FILM AZ 1956-OS FORRADALOMRÓL

A 37. Magyar Filmszemle programján szerepel Martinidesz László dokumentum-játékfilmje, amelyet a Jób könyve felhasználásával készített az 1956-os forradalom 50. évfordulójára. Az „M. L. a névtelen forradalmár" című filmet a Mammut mozi 6-os termében február 1-jén, 21.15-kor vetitik.

FILMAJÁNLÓ

München

Valószínűleg az emberek jelentékeny hányadánál *Steven Spielberg* neve fedi le a rendezői munkakör fogalmát. Ami egyáltalán nem baj, és nincs is min csodálkozni, hiszen az E.T., az Indiana Jones vagy a Jurassic Park, hogy csak pár remeket említsük, új távlatot nyitott a családi mozizás terén.

Mostanság viszont fajsúlyosabb témák felé kalandozik a mester.

Jelen esetben *Jónás György* könyve alapján dolgozta föl az 1972-es müncheni olimpián történt tragédiát. Palesztin terroristák foglyul ejtenek, majd kivégeznek 11 izraeli sportolót. Az izraeli kormány nem hagyhatja megtorlatlanul az eseményeket, meg kell mutatnia a világnak, hogy nem mészárolhatják büntetlenül polgárait. Egy szigorúan titkos megbízás keretében parancsot adnak a terrorakciót megszervező, illetve részt vevő palesztinok kiiktatására. Az akció élére a hazáját büszkén szolgáló Avner ügynök *(Eric Bana)* lép.

A film egészen az utolsó harmadáig teljesen élvezhető. Egy izgalmas és önmagában is megrendítő történet keretében sikerül fenntartani a feszültséget, és a néző különösebb szájbarágás nélkül is átérzi a helyzet lehetetlenségét, a palesztinok és zsidók közti soha véget nem érő háborúskodás mibenlétét. Az utolsó fél óráért azonban nincs bocsánat. Spielberg áttér egy mindent magyarázni és igazolni kívánó patetikus hangnembe. Mindkét oldalnak kétségbeesetten próbál igazat adni és motivációkat keresni. Így a kötelezőnek érzett, mindent „elvarró" végjáték miatt rossz szájízzel távozunk a moziból. **(benitez)**

Rákosmenti művészek seregszemléje

Károlyi Ernő kitüntetett festőművész

A szerző felvételei

Dr. Hann Ferenc művészettörténész, Ádám Ferenc megbízott igazgató és Benedek József szobrászművész a megnyitón

Szakáll Ágnes festőművész díjazott

A Magyar Kultúra Napja tiszteletére a rákoshegyi Erdős Renée Házban január 22-én megnyílt a XVII. kerületben élő képző-, ipar- és fotóművészek közös tárlata a Laborcz Ferenc Szobrászműhely Alapítvány szervezésében. A kiállítást, amelyen 38 alkotó 63 munkája tekinthető meg, *Benedek József* szobrászművész rendezte és *dr. Hann Ferenc* művészettörténész, akadémikus nyitotta meg. A műveket szakmai zsűri válogatta, amelynek tagjai *dr. Beke László* művészettörténész, a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatóintézetének igazgatója, *dr. Pogány Ödön Gábor* művészettörténész és *Barabás Márton* Munkácsy-díjas képzőművész voltak.

A megnyitón szintén a szakmai zsűri javaslata alapján két százezer és négy ötvenezer forintos díjat adtak át. *Szakáll Ágnes* festőművész a kerületi önkormányzat díját, Benedek József szobrászművész *dr. Benkő Péter* civil tanácsnok díját, *Ferenczi Zsuzsa* textilművész a Laborcz Ferenc Szobrászműhely Alapítvány díját, *Törpe Emőke* festőművész az Aranyhegyi Szövetség díját, *Károlyi Ernő* festőművész *Podani Sándor* rákoskerti képviselő díját, *M. Novák András* festőművész a Török Barkácsáruház díját vehette át. Az est fényét nagyban emelte *Jutasi Miklós* oboa- és *Murányi László* klarinétjátéka.

A kiállítást támogatta a Rauch Hungária Kft. Megtekinthető február 19-éig, hétfő kivételével naponta 14–18 óráig. **K. N. J.**

LEMEZKUCKÓ

Szerelem, vér és tűz

A cím érzéki szenvedélyt sejtet. Ha kezünkbe vesszük a piros háttértónusú CD-borítót, rajta egy dekoratív szépségű *Sümegi Eszter* fényképpel, a férfiszív azonnal szaporábban kezd verni. Jobban elemezvén a lemezt, kiderül, operalemezről van szó, melyen a művész az operairodalom legszebb érzelmi töltésű áriáit szólaltatja meg. Sümegi Eszter, dalszínházunk nemzetközileg is elismert, kiváló fiatal szopránjának karrierje az 1992-ben Philadelphiában megnyert Pavarotti-énekverseny után indult el viharos gyorsasággal. Mozart, Verdi, Wagner, Leoncavallo és Puccini operái szerepelnek repertoárján.

2004 novemberében a Tosca címszerepében mutatkozott be a Bécsi Operaházban oly nagy sikerrel, hogy az idei évadban is már kétszer fellépett ugyanebben a dalműben a császárvárosban. Ahogy *Szinetár Miklós*, volt főigazgató írja a lemez előszavában: vannak művészek „olyanok, akik nincsenek szűk műfajú

korlátok közé szorítva. Akik pontosan érzik Verdi stílusát és Puccini különlegességeit, de akik ettől még Wagnert is gyönyörűen tudnak énekelni. Ilyen csillag Sümegi Eszter." Igaza van az ajánlónak; akik meghallgatják a lemezt, jobban fogják magukat érezni a világban.

Ezt tanúsíthatom magam is, hozzátéve, a maradandó élmény mellett külön értéke a férfifülnek, hogy Tosca imájának egyetlen kacér frázisa az alvó oroszlán szunnyadó szenvedélyét is képes lángra lobbantani. Csak asszonykézbe ne kerüljön a recenzió, és főleg a borító...

A lemez – melyen a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekara működött közre *Dénes István* vezényletével – bevételét jótékony célokra fordították.

Spangel Péter

KÖZTÜNK ÉLTEK

Epizódok gróf Bolza Mariette életéből (1.)

Gróf Bolza Pál, a főrendi ház tagja sokat időzött Budapesten. A kommün ideje alatt is így volt, amíg ez lehetséges volt. 1919 nyár elején azonban a gróf Szarvason tartózkodott, amikor a helyi direktórium elnöke megkereste őt. Közölte a gróffal, hogy felülről kapott utasítás értelmében fel kell akasztaniuk. – Na és? – kérdezte a gróf. – Menjen el a méltóságos úr egy fél órára, s mi nem fogjuk megtalálni. Így is történt. Már a forradalom előtt is kapacitálták őt arra, hogy hagyja el Magyarországot, de Bolza akkor azt válaszolta: „Minek? Ha tényleg gazember voltam, akkor felakasztanak, ha nem...?"

Az 1920-as években apa és leánya, Mariette, audiencián jelentek meg Rómában XI. Pius pápánál. A beszélgetés franciául folyt, amiért a pápa felháborodását fejezte ki, hiszen a Bolza család olasz származású, sőt Milánó középkori történetének egy része egybeesett a Bolzák történetével. A helyzetet Mariette mentette meg, miután olaszul válaszolgatott a pápa kérdéseire. Ebből a beszélgetésből sok újat tudott meg Mariette családja múltjáról.

Mint már korábban említettem, a művésznő férje gróf Zichy Domokos volt, aki mint magyar királyi attasé Bécsben szolgált 1935–1938 között. Mariette itt is festett, kiállítása is volt. De már tudomásuk volt a német koncentrációs táborokról. Röviddel az Anschluss előtt egy fogadáson vett részt a művésznő és a férje. Itt megkérték Bolza Mariettet arra, hogy szerezzen információkat Karl von Clodiustól a közeljövőt illetően. Clodius ekkor a német Külügyminisztérium gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője volt. Bolza Mariette ezen a bálon tudta meg, hogy a németek már felvonultak az Anschlusshoz a határokra. Fél évvel később indul majd a „Szudétanémet-ügy", majd ezt követi Lengyelország lerohanása. Szerencsére, még március 12. előtt hazajött a házaspár, és Somogyhárságyon telepedtek le – akkor még két gyermekkel.

Itt történt az alábbi eset. 1940 nyarán cséplőszrájk szervezéséről szerzett tudomást a grófnő. Az intéző hívta volna a csendőrséget, Mariette viszont lóra szállt – hét hónapos terhes volt ekkor – kiment az emberekhez és elmondta nekik, hogy a csepeli munkások, a városi „elvtársaik" fognak éhezni, ha a parasztság nem csépeli ki a gabonát. Az emberek dolgoztak tovább, Mariette hazalovagolt, majd este kiküldött a cséplőknek egy disznót és három hordó bort. A csendőrségnek is tudomására jutott a sztrájk terve, de amikor a grófnőnél érdeklődtek, ő csak annyit mondott, hogy nem tud ilyesmiről, rendben folyik a munka. *(Folytatjuk)*

Fotó: archív

Dombóvári Antal helytörténész

PROGRAMAJÁNLÓ

Színház

A Gózon Gyula Kamaraszínházban (XV. utca 23.) február 4-én, szombaton és 8-án, szerdán 19 órakor az Ilyenek a nők (Cosi fan tutte) című darabot adják elő a 250 éve született W. A. Mozart emlékére. Február 5-én, vasárnap 17 órakor a Várj, míg sötét lesz!, 6-án, hétfőn 10 és 15 órakor a Micimackó meséi című darabot tűzik műsorra.

Közös farsangi délelőtt

Február 3-án, pénteken délelőtt a II. Sz. Idősek Gondozási Központja, a Bóbita Óvoda és a Hősök Terei Általános Iskola közös farsangi délelőttöt tart. A Hősök Terei Általános Iskola 4/z osztálya Andersen: Hókirálynő című meséjének feldolgozását adja elő. Felkészítő tanár: Szeifner Katalin.

Théma Helyi Téma

Az apróhirdetés-felvételi pontok lapzártája: szerda 14 óra

Apróhirdetés-felvétel

Ha a másik kerületben lévő hirdetési pont után érdeklődik, kérjük hívja a 814-4763-as telefonszámot!

VIII
Théma Lapkiadó Kft.
1119 Budapest, Fehérvári út 87. (Kocsis utca felől)
Nyitva: h.–p.: 9–16 óráig. Lapzárta: szerda 16 óra
aprohirdetes@helyitema.hu Tel.: 814-4763, fax.: 814-4756

VIII
"C" Ingatlan Invest Kft.
1085 Bp., József krt. 11. (Blaha Lujza térhez közel) Nyitva: H-P: 10:00-18:00, tel: 266-0769 ,06-20/945-8892

VIII
Tordai Könyvesbolt Bt.
Klinikák metróállomás • 1082 Budapest, Üllői út 76/a
Tel: 485-5300/41264 mellék

IX
Riggi Ingatlaniroda és Bőrdiszkont
1098 Bp., Epreserdő u. 2/1 (Ecseri útnál)
H-P: 10:00-17:00 • 30/856-9651 riggi.racz@freemail.hu

IX
Hungaro Globe Kft. Ingatlaniroda
1093 Bp., Lónyay u. 16 (Labirintus Bürocenter az Erkel u. sarkánál) H-P: 9:00-17:00 • T: 210-8878
hungaro.globe@axelero.hu • www.hungaro-globe.hu

IX
Ingatlanfókusz, Délpesti Ingatlaniroda
Budapest IX., Haller utca 26. Nyitva: h.–p.: 10–18 óráig.
T./f.: 281-6111, mobil: 06-20/519-7087
delpestingatlan@axelero.hu,
www.ingatlanfokusz.hu

XVII
Álomfolt Patchwork Foltvarrás Ruhaklinika
IX. Bp., Kálvin tér 7. (Városkapu Üzletház 1. em.) T:215-4394/13-as mellék F:251-6491 M: 06-30-440-2128
K-P: 10:00-18:00, Sze:10:00-13:00
juhaszpiroska@t-online.hu

X
EMI Bt. Ingatlan Iroda
1102 Budapest, Kőrösi Cs. sétány 18.
Nyitva: h.–p.: 8–18, sz.: 9–13-ig. emibt@ingatlan.com
Tel./fax: 261-8138

XVII
ProfessING Kft.
1101 Bp., Kőbányai út 52. Nyitva: h., sze.: 8–16, k., cs.: 8–18, p.: 8–12. Tel./fax: 260-2287
professing@axelero.hu

XVII
City Cartel Ingatlaniroda
1173 Budapest, Pesti út 40. (üzletsor) Nyitva: h.–p.: 9–19-ig, sz.: 9–13-ig. ingatlan@citycartel.hu
Tel.: 253-5007, fax: 253-5864

XVIII
Real House Ingatlan Iroda
1173 Budapest, Pesti út 70/6. Nyitva: h.–p.: 10–18, sz.: 9–13-ig. Tel./fax: 256-5641

XVII
Éden Ingatlan Iroda
1173 Bp., Pesti út 170/b. Nyitva: h.–p.: 10–18., info@edeningatlan.hu • Tel./fax: 256-0423

XVII
My Café; Wampum Kft.
1173 Bp. Flamingó u. 19., (67-es busz Szürkebegy u.-i megállójánál) Nyitva: minden nap 10-19 óráig, T.:253-0987 F:253-0986,
www.wampum.hu

XVIII
„NÉ-RO" LA-NE-SZI Bt.
1173 Bp., Pesti út 290. Nyitva: h.: 14–17-ig, k.–p.: 9–17-ig. szo.: 9–12-ig. Tel.: 257-1875

XVIII
Vitéz Bútorstúdió
1171 Budapest, Pécel út 137. Nyitva: h.–p.: 10–18 óráig. sz.: 9–14, v.: 9–12-ig. T.: 258-1784

XVIII
HO-ZSO 2001 Bt.
1181 Szervét Mihály tér 23. (Nemzetiségek tere, Havanna lakótelep) Krasso és társa könyvesbolt
H: 14:00-17:00 • K-P: 10:00-17:00 • Sz: 10:00-12:00
20/439-3357, 290-3652

XIX
Irka Firka Papírbolt
1188 Bp., Nemes u. 9. (Postával szemben)
06-20-328-7683 katalinjudit@vipmail.hu

XIX
Álomtáj Utazási és Jegyiroda
(Rózsa Művház közelében) 1181 Bp., Üllői út 473.
Ny: H-P: 10.00-19:00 Sz: 10:00-15:00
T:297-0454 • F:297-0455 • alomtaj@axelero.hu

XVIII
Lőrincz Ingatlaniroda
1184 Petőfi u. 3/a. T.: 291-2477,0670-5125-730
Ny: H-P: 9.30–17.30 • lorinczingatlan@t-online.hu

XIX
Pöttöm Gyermekruha
1182 Nagyenyed u.1 Ny.: H-P: 10-18,Szo: 9-12
Tel.: 06-30-9058-333

XIX
ROL-AND-RED Ingatlanközpont
1181 Üllői út 423 I.em 3. T/F:294-3843
Ny:H-P:9-19,Sze.9-14 info@rolandred.hu
www.rolandred.hu

XIX
City Cartel Ingatlaniroda
1182 Bp., Üllői út 649. Nyitva: h.–p.: 9–18, sz.: 9–13.
ulloiut@citycartel.hu • Tel./fax: 296-0363

XIX
Andez Kft. Ingatlanközvetítő Iroda
1191 Budapest, Báthory u. 2.
(Üllői út sarkán, a Kossuth térrel szemben)
280-2271, 06-30-922-8557
andez@andez.hu, www.andez.hu

XX
Servire Kft Ingatlanközvetítő Iroda
1195 Budapest, Üllői út 301. 280-0562
06-20-335-1543 servirekft@freemail.hu
www.extra.hu/ingatlancentrum

XX
SYL-TOURS Kft
1193 Üllői út 250. D/5 (a volt Hunyadi mozival szemben)
T/F: 280-6304 • 06-70-942-9557
thema@hirdetesinfo.hu

XXI
Viktória Bélyegzőkészítő és Gyorsnyomda
1204 bp., Nagy Sándor József u. 52. Nyitva: H-P: 9:00-18:00 Tel/fax: 283-0013 • 06-70/561-3905
victoria@monornet.hu

XXI
KAPUCENTER – Szűrös Team
1205 Bp. Határ út 56. Nyitva: H-P: 10-16 óráig
T.: 421-0071; 06-30/921-3560,
kata.szuros@szuros-team.com
www.szuros-team.com

XXII
Sikk 2004. Bt. Autós Iskola
1211 Bp. Kiss János altábornagy u. 55. Nyitva: Hétfőn és pénteken 13-17 óráig. (Telefonos időpont egyeztetés alapján más időpontban is!) T.: 276-4460; 06-30/434-2936

XXII
Délpesti Ingatlancentrum
1211 Bp. Kossuth Lajos u. 87. Nyitva: H-Cs.: 9-18, P: 9-14 óráig. T/F:427-0380

XXII
Totózó
1214 Bp. Csikó sétány 2/B. Nyitva: H-P: 8-18, szo.: 7-13 óráig. T/F: 425-3555

XXIII
Biztosítási és Hiteliroda
1237 Bp., Dinnyehegyi köz 1. (a játszótér mögött)
T/F: 283-9593 • 06-70-380-8333

XXIII
Pereném Könyvelői szolgáltató Bt.
1237 Bp., Nevelő u. 13. K: 12:00-17:00, Cs: 9:00-15:00 t/f: 283-0566 • 70/215-6400
perenem@interware.hu

XXIII
Privat Messe Vásár, Rendezvény és Hirdetés Szervezési Bt.
1238 Bp. Grassalkovich út 167/B (bejárat Hősök tere felől, 18. kapucsengő, 1. em.) Nyitva: H.: 8.30-16; Sze. és P: 8.30-12 óráig. T.: 286-0267; T/F.: 287-0087
jakab.laszlo@bkik.hu